ARYAMANJUSRIMULAKALPA

Three Parts ın one complete volume

Edited By

Mahamahopadhyaya T Ganapathı Sastrı

C B H PUBLICATIONS

Originally Published in 1920

Reprint 1992

ISBN 81 85 381 19 4

This Publication has been brought out with the Financial Assistance received from the Government of India Ministry of Human Resources New Delhi

Price Rs

Published By

C B H PUBLICATIONS

20/2093 Single Street

P B No 617 Trivandrum 695 002

S India

If any defect is found in this book, please return the copy by V P P to the publisher for exchange free of cost of postage

Published By M Girija Proprietor, CBH Publications Trivandrum
Printed by Offset at

अनन्तशयनसंस्कृतग्रन्थावलि

आर्यमञ्जुश्रीमूलकल्पः

संस्कृतग्रन्थप्रकाशनकार्याध्यक्षेण

त   गणपतिशास्त्रिणा

संशोधितः

स च

अनन्तशयने

सि बि एच् प्रकाशनेन

पुनर्मुद्रितः

PREFACE

Among the collection of manuscripts acquired in 1909 from the Manalikkara Mathom near Padmanabhapuram, was found a volume of a Buddhist work called Bodhisattva Pitakāvatamśaka or Manjusri Mūlakalpa. It is a pretty large palm leaf manuscript containing about 13,000 granthas. The palm leaves are long, light and soft and the manuscript is written in Devanagari characters with ink. Though the leaves have an appearance of being from 300 to 400 years old, the characters (except in the first and the last leaf) look clear and legible as if they were just written down. The copyist of the manuscript is one Pandita Ravichandra the head of the Mūlaghosha vihāra who went out from Madhyadesa* as is evidenced from the colophon at the end of the manuscript "श्रीमूलघोषविहाराधिपतिना श्रीघो + + + + + + + + + + मध्यदेशाद् विनिर्गतेन पण्डितरविचन्द्रेण लिखितम्". The copyist also tells us at the end of the manuscript, "परिसमाप्त च यथा लब्धमार्यमञ्जुश्रियस्य कल्पम्", which means, 'here ends the Kalpa of Ārya Manjusri as is available'. It can be inferred from this that the manuscript from which the present manuscript was copied was itself an incomplete one.

The subjects here dealt with are the Mantric texts of Kumāra Manjusri Bodhisattva Mahāsattva, which bestow on all humanity long life, health, wealth, happiness and other desired objects, the ways and means of attaining the Mantric powers, the science of astrology, omens and other similar matters. The sermons given here are found in the form of a conversation between Bhagavat Sākya Muni and Kumāra Manjusri, between Bhagavat Sākya-Muni and Parshan Mandala (पर्षन्मण्डल) and between Kumāra Manjusri and Parshan Mandala (पर्षन्मण्डल). Most of the words and sentences used in this work pay little or no attention to the rules of Vyākarana. Having learnt from me the discovery of the manuscript, a few years ago, Prof. Sylvain Levi, Professor au College de France wrote to me to say that he had seen only a Chinese translation of the Manjusrimula Kalpa in China, but nowhere its Sanskrit original and that this rare

---

*"हिमवद्विन्ध्ययोर्मध्यं यत् प्राग्विनशनादपि ।
प्रत्यगेव प्रयागाच्च मध्यदेशः प्रकीर्तितः ॥" (मनु)

work should be published without delay. I have now undertaken to publish this work with the hope that it will be found useful by all who are interested in Mantric literature, especially by the Buddhists and most of all by the students of Indian antiquities. The work being a voluminous one, it is intended to publish it in parts and the first part is now given to the public. This is a holy work of the Buddhists and deserves to be placed along with the Vedas. As the non-observance of the rules of Vyākaraṇa in regard to gender, number and case, found throughout this work is becoming its sacred character, and as no second manuscript has been obtained, the text in this edition is adopted exactly as it is found in the original manuscript.

Trivandrum,
7th August 1920.

T. GAṆAPATI SÂSTRÎ.

उपोद्घात ।

— —

१९०९ तमे क्रैस्ताब्दे वृत्तायां ग्रन्थगवेषणयात्रायां पद्मनाभपुरसन्निधिसन्निविष्टाद् मणलिक्करमठादुपात्तेषु ग्रन्थेषु बोधिसत्त्वपिटकावतंसक इति मञ्जुश्रीमूलकल्प इति च व्यपदेश्य कश्चिद् बुद्धसमयग्रन्थोऽन्तर्गत आसीत्। स खलु त्रयोदशसहस्रग्रन्थपरिमितो दीर्घश्लक्ष्णलघुषु तालपत्रेषु मषीद्रवलिखितनागरलिपिविन्यासः त्रिचतुरशतवर्षपुराणतावभासकेऽपि पत्रजाते सद्योमषीलिखितनिर्विशेषस्फुटभास्वरवर्णलिपिर्निकामं दर्शनीयाकारः । अस्योपलब्धादर्शग्रन्थस्य लेखकः श्रीमूलघोषविहाराधिपतिर्मध्यदेशाद् विनिर्गतः पण्डितरविचन्द्रो नाम, यस्माद् ग्रन्थान्ते 'श्रीमूलघोषविहाराधिपतिना श्रीबो-+ + + + + + + + + + मध्यदेशाद् विनिर्गतेन पण्डितरविचन्द्रेण लिखितम्' इत्युपन्यस्तम्। 'परिसमाप्तं च यथालब्धमार्यमञ्जुश्रियस्य कल्पम्' इति ग्रन्थान्ते लेखदर्शनाच्च ग्रन्थस्य सावशेषत्वं सम्भावयितुं शक्यम् ।

मञ्जुश्रीनाम्नः कुमारभूतस्य बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य सर्वसत्त्वायुरारोग्यैश्वर्यमनोरथपुण्यपरिपूरकाणि मन्त्रपदानि, तत्साधनानुष्ठानविषयं, ज्योतिषनिमित्तादिविज्ञानानि चात्र प्रतिपाद्यन्ते । इह तत्त्वोपदेशाः सर्वे भगवच्छाक्यमुनि-कुमारभूतमञ्जुश्रियोः संवादभङ्ग्या, भगवच्छाक्यमुनि-पर्षन्मण्डलयोः संवादभङ्ग्या, मञ्जुश्री पर्षन्मण्डलयोः संवादभङ्ग्या च संघटिताः । इह व्याकरणातिगा एव भूयिष्ठाः पदवाक्यप्रयोगाः । ग्रन्थमिमं मयोपलब्धं विज्ञाय विद्वद्वरिष्ठः प्राक्सर्वदेशीयविश्वविद्यापीठमहाप्रवक्ता श्रीमान् सिल्वैन्लेविमहाशयो मामाह—'मञ्जुश्रीमूलकल्पस्य चीनभाषानुवादं चीनदेशेऽद्राक्षं, मूलग्रन्थं तु न क्वचिदुपलभामहे' इति, 'अपूर्वत्वादविलम्बं प्रकाशनीयः' इति च । सर्वथा मन्त्रभक्तानां विशिष्य ताथागतानां विशिष्यतरां तु भारतपुरावृत्तविमर्शकानामुपकाराय प्रभविष्णुरिति कृत्वा मन्त्रविद्याकोशोऽयमस्माभिः प्रकाशयितुमारब्धः । अतिविपुलत्वादेष

भागश प्रकाशनमर्हतीत्येतस्य प्रथमो भाग इदानीं प्रकाश्यते। वेदव न्मा-ननीयस्यास्य बोधिसत्त्वमन्त्ररहस्यग्रन्थस्य पदेषु लिङ्गवचनविभक्त्यादीना व्य-त्ययकरणमकरण च बहुलमादर्शे दृश्यमान भूषणमिति बुद्ध्या। द्वितीयादर्शा नुपलब्ध्या च तत्तथैवास्माभिरादृत, न तु तत्र बि दुमात्रकमपि परिवर्तयितु व्यवसितम्।

अन तशयनम्,
२५ ७ १९२०

त गणपतिशास्त्री

॥ श्री ॥

आर्यमञ्जुश्रीमूलकल्पम् ।

नम. सर्वबुद्धबोधिसत्त्वेभ्य' । एव मया श्रुतम् । एकस्मिन् समये भगवां शुद्धावासोपरि गगनतलप्रतिष्ठितेऽचिन्त्याश्चर्याद्भुतप्रविभक्तबोधिसत्त्वसन्निपातमण्डलमाडे विहरति स्म । तत्र भगवां शुद्धावासकायिकान् देवपुत्रानामन्त्रयते स्म । शृण्व-तु देवपुत्रा । मञ्जुश्रियस्य कुमारभूतस्य बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्याचिन्त्याद्भुतप्रातिहार्यचर्यासमाधिशुद्धिविशेषविमोक्षमण्डलरोमिसत्त्वविकुर्वेण सर्वसत्त्वोपजीव्यमायुरारोग्यैश्वर्यमनोरथपापारिपूरकाणि मन्त्रपदानि सर्वसत्त्वाना हिताय भाषिष्ये । त शृणु, साधु च सुष्ठु च मनसि कुरु, भाषिष्येऽहं ते ।

अथ शुद्धावासकायिका देवपुत्राः साञ्जलयो भूत्वा* +++++ ++++++++++++++++ विशेषभूमिप्रतिलाभवज्रासनाक्रमणमारधर्षण धर्मचक्रप्रवर्तनसर्वश्रावकप्रत्यकबुद्धनिर्याणदेवमनुष्योपपत्तिमर्वदु:खप्रशमनदरिद्रव्याधितआढ्यरोगोपकर्षणतां सवलौकिकलोकोत्तरमन्त्रचर्यानभिभवनतां सवाशापरिपूरणत मर्वतथागतानामवश्यवचनधारणम् । तद् वैदतु भगवान् मत्रचित्ता हितचित्तोऽस्माकमनुकम्पामुपादाय सर्वसत्त्वानां च ।

अथ भगवान् शाक्यमुनि' सर्वावन्तं शुद्धावासभवनं बुद्धचक्षुपावलोक्य विशुद्धविषयज्योतिर्विकरणविध्वंसिनीं नाम समाधिं समापद्यते स्म । समनन्तरसमापन्नस्य भगवत + + + + + सहकुसुमितबोधिसत्त्वसञ्चोदनी नाम रश्मि + + + + + + + + + + + + सितरश्म्यवभास दृष्ट्वा, ईषत

---

* द्वैकात्रिंशतरक्षराणामवपातो रक्षाविशेषैरनुमातु शक्यते ।

प्रहसितवदनो भूत्वा त बोधिसत्त्वगममामन्त्रयते स्म । इय भो ! जिनपुत्राः ! अस्माक रश्मिसञ्चोदनी । इहायात । सज्जीभव तु भवन्तः ॥

अथ खलु मञ्जुश्री' कुमारभूतो बोधिसत्त्वो महासत्त्व उत्फुल्ल नयनोऽनिमिषनयनो येनासौ रश्म्यवभास', तेनाभिमुखस्तस्थौ ॥

अथ सा रश्मिः सञ्चोदनी कुसुमावती लोकधातु महतावभासेनावभास्य भगवत सङ्कुसुमितराजेन्द्रस्य तथागतस्य त्रि' प्रदक्षिणीकृत्य मञ्जुश्रियस्य बोधिसत्त्वस्य महासत्वस्य मूर्धन्यन्तर्धीयते स्म ॥

अथ मञ्जुश्री' कुमारभूत उत्थायासनाद् भगवन्त सङ्कुसुमितराजेन्द्र तथागत त्रि प्रदक्षिणीकृत्य, शिरसा प्रणम्य, दक्षिणं जानुमण्डल पृथिव्यां प्रतिष्ठाप्य, भगवन्त सङ्कुसुमितराजेन्द्रमेतदवोचत् ॥

समन्वाहृतास्य भगवता शाक्यमुनिना तथागतेनार्हता सम्यक सम्बुद्धेन । गच्छामो वय भगवन्नितो सहां लोकधातु भगवन्त शाक्यमुनिं द्रष्टु वन्दितुमुपासितु सर्वमन्त्रचर्यासाधनौपयिकमण्डलविधानं कल्परहस्यपटविधानरूपसर्वतथागतहृदयगुह्यमुद्राभिषेक निर्देष्टु सर्वसत्त्वानां सर्वाशां परिपूरयितुम् ॥

एवमुक्ते भगवान् सङ्कुसुमितराजेन्द्रस्तथागतो मञ्जुश्रिय कुमारभूतमेतदवोचत्—'गच्छ त्व मञ्जुश्री' ! कुमार ! यस्येदानीं कालं मन्यसे । अपि त्वस्मद्वचनेन भगवान् शाक्यमुनिरल्पाबाधताम ल्पातङ्कतां लघूत्थानतां सन्यासविहारतां प्रष्टव्यः' ॥

अथ भगवान् सङ्कुसुमितराजेन्द्रस्तथागतो मञ्जुश्रियं कुमारभूतमेतदवोचत्— अपि तु कुमार ! शतसहस्रगङ्गानदीसिकतसमल्यैस्तथागतैरर्हद्भिः सम्यक सम्बुद्धैस्त्वदीयं मन्त्रचर्यामण्डलकल्परहस्याभिषेकमुद्रापटलविधानहोमजपनियमसर्वाशापारिपूरकसर्वसत्त्वसन्तोषण ज्योतिरत्नपटलविसरातीतानागतवर्तमानज्ञानराज्यैश्वर्यव्याकरणमन्त्रावर्तनदेशनिष्ठावसानान्तर्धानकालसमयविसरपटलसमस्ताशेषलौकिक लोकोत्तरसर्वबुद्धबोधिसत्त्वार्यश्रावकप्रत्येकबुद्धबोधिसत्त्वभूमाक्रमणत - श्चर्यानिष्ठ भाषितव तः, भाषिष्यन्ते च मयाप्येतर्हि । अनुमोदितुमेव

गच्छ त्व मञ्जुश्री ! कुमारभूत! यस्येदानीं कालं मन्यसे । शाक्यमुनिसमीप सम्मुखम् । इय धर्मपर्याय श्रोष्यसि । त्वमपि भाषिष्यसे । भवति चात्र मन्त्र' — नम सर्वतथागतानामचिन्त्याप्रतिहतशासनानां ओं र र स्मर । अप्रतिहतशासनकुमाररूपधारिण हूम् हूम् फट् फट् स्वाहा ॥ अय स कुमार! मञ्जुश्रीः! मूलमन्त्र. । सर्वेषां तथागताना हृदयः, सर्वैश्च तथागतैर्भाषित , भाषिष्यन्ते । स त्वमपीदानीं भाषिष्यस । सहां लोकधातु गत्वा विस्तर विभागश सर्वकर्मकरम् । शाक्यमुनिना तथागतेनाभ्यनुज्ञात. । परमहृदय भवति चात्र ओं वाक्ये द नमः । उपहृदय चात्र वाक्ये हूम् ॥

अथ खलु मञ्जुश्री' कुमारभूतो भगवान् सङ्कुसुमितराजेन्द्र तथागतेनाभ्यनुज्ञात' सर्वव्यूहालङ्कारो बोधिसत्त्वचर्यानिष्यन्दबोधिमण्डलसमनुप्रापण नाम समाधि समापद्यते । समनन्तरसमापन्नस्य मञ्जुश्रिय कुमारभूतस्य चतुर्दिग्व्यापन्नाग्र अतोऽर्वेमधस्तिर्यक् सर्वे सर्वावन्त दिश. बुद्धैर्भगवद्भि' सपूर्ण त लोकधातुमभवत् । साधु साधु भो! जिनपुत्र! यत् त्वमिम समाधिविशेष समापद्यसे । न शक्य सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धैर्बोधिसत्त्वैश्च चर्यानिर्दिशभूमिप्रतिष्ठितैरपि++सङ्कुसुमितराजेन्द्रस्तथागतस्तैश्च बुद्धैर्भगवद्भि सार्धं सम्म ्य इद मञ्जुश्रिय कुमारभूतस्य परमहृदय परमगुह्य सर्वार्थसाधन म त्रं भाषते स्म । एकाक्षर नाम परमगुह्य सर्वसत्त्वानामर्थकर दिव्यम यैरपि मन्त्रचर्याविशेषै साधनीयम् ॥

अथ भगवान सङ्कुसुमितराजेन्द्रस्तथागतो मुहूर्त तूष्णीमभूत् । सर्व सत्त्वान्त लोकधातु बुद्धच ुपावलोक्य तांश्च बुद्धान् भगवत सम वाहृत वा मैत्रात्मकेन चतसा मन्त्रमदीरयत स्म । नम सर्वबुद्धानाम् । म त्र । एष मञ्जुश्री परमहृदय सर्वकर्मकर ॥

अथ मञ्जुश्री कुमारभूतस्तस्मात् समाधेर्व्युत्थाय तद्यथापि नाम बलवान् पुरुष सम्मिञ्जित बाहु प्रसारयत् , प्रसारित वा सम्मिञ्जयेदच्छटासङ्घातमात्रो निमेषोन्मेषक्षणमात्रबुद्धिबलबलाधानबुद्धिर्नामनीतसमाधिविशेषपरिकुर्वेण नाम समापद्यत सहा लोकधातुं प्रत्यस्थात् ॥

आगत्य चोपरि गगनतलमहामणिरत्नप्रतिष्ठिते शुद्धावासदेव निकाये प्रत्यष्ठात् । सर्वं च त शुद्धावासभवन महता रश्म्यवभासेनाव भास्य ज्योतिरत्नप्रभतमण्डनोद्द्योतनीं नाम समापद्यते स्म । समनन्तरस मापन्नस्य मञ्जुश्रिय कुमारभूतस्यानेकरत्नप्रविभक्तकूटागाररत्नच्छत्रा-नकयोजनशतसहस्रविस्तीर्णदिव्यदृश्यमहापट्टकलापोपशोभितविरचित दिव्यपुष्पध्वजपताकमालाकुलरत्नकिङ्किणीजालोपनद्धमधुरसर्वनिर्घोष वैवर्त्तिकत्वबोधिसत्त्वप्रतिष्ठापनाभिः च गन्धमाल्यविलेपनसूक्ष्मचूर्ण प्रवर्षं चाभिनिर्ममे भगवत. शाक्यमुने पूजाकर्मणे तमाश्चर्याद्भुतप्रा तिहार्यं बोधिसत्त्वविकुर्वेण दृष्ट्वा ॥

अथ ते शुद्धावासकायिका देवपुत्रा सहृष्टरोमकूपजाता भवन प्रकम्पमान दृष्ट्वा, उत्त्रस्तभिन्नहृदया आहोस्वित् किं ऋद्धेः परिही याम इति सत्वरमाणरूपा उच्चै क्रोशितुमारब्धा एव चाहुः—प रित्रायस्व भगवन्! परित्रायस्व शाक्यमुने! ॥

अथ भगवान् सर्वा त शुद्धावासपर्षदमामन्त्रयते स्म । मा भैष्टतु मार्षा मा भैष्ट । एष स मञ्जुश्री कुमारभूता बोधिसत्त्वो महासत्त्वः सङ्कुसुमिते बुद्धक्षेत्रे सङ्कुसुमितराजस्य तथागतस्य सका शाद् द्रष्टु वन्दितु पर्युपासितु महतार्थचर्याम न्त्रपदवैपुल्याद्भुतधर्मपदं च निर्दिष्टुमागत' ॥

अथ खलु मञ्जुश्री' कुमारभूतो भगवत. शाक्यमुनेस्त्रि प्रद क्षिणीकृत्यानिमिषनयनो भगव तमवलोक्य चरणयोर्निपत्य इमभिर क्षरपदप्रत्याहारैर्भगव तमभ्यष्टावीत् ॥

"नमस्ते मुक्ताय(?)जन्य नमस्ते पुरुषोत्तम ।
नमस्ते पुरुषश्रेष्ठ! सर्वचर्यार्थसाधकः ।
नमस्ते पुरुषसिंह! सर्वानर्थनिवारक! ।
नमस्तेऽस्तु महावीर! सर्वदुर्गविनाशक' ।
नमस्ते पुरुष! पुण्डरीकपुण्यगन्धमनन्तक! ।
नमस्ते पुरुषपद्म! त्रिभवपङ्कविशोधक! ।
नमस्ते मुक्ताय सर्वदुःखविमोचक! ।
नमस्ते शान्ताय सर्वादान्तसुदान्तक! ।

नमस्ते सिद्धाय सर्वमन्त्रचर्यार्थसाधक ! ।
नमस्ते मङ्गल्याय सर्वमङ्गलमङ्गल ! ।
नमस्ते बुद्धाय सर्वधर्मावबोधने ! ।
नमस्ते तथागताय सर्वधर्मतथागत ! ।
नि प्रपञ्चाकारसमनुप्रविष्टदेशिक ! ।

नमस्ते सर्वज्ञाय सर्वज्ञ ज्ञेयवस्तुसंस्कृतासंस्कृतत्रियानमार्गनिर्वाणप्रतिष्ठापनप्रतिष्ठिताय" इति ।

एभिरक्षरपदप्रत्याहारास्तोत्रपदैर्भगव त संमुखम + लोकधातूनतिक्रम्य पूर्वोत्तरे दिग्भागे सङ्कुसुमित नाम बुद्धक्षेत्रमभूत् । तत्र कुसुमावती नाम लोकधातु यत्र स भगवान् सङ्कुसुमितराजेन्द्रस्तथागतो विहरत्यर्ह सम्यक सम्बुद्धो विद्याचरण + + + + + + + + + + + + + + ᶜबोदशयत्यादौ कल्याण, मध्ये कल्याण, पर्यवसाने कल्याण स्वार्थ सर्व जन केवल परिपूर्ण परिशुद्ध पर्यवदान बुद्धचर्य सम्प्रकाशयति स्म ॥

स एतर्हि तिष्ठति ध्रियते यापयति धर्म च दे + + + + + + + + + + + + + + + + त्राण लयन शरण परायण क्षेममत्यन्तानष्ठमत्यन्तपर्यन्तगमन सर्वसत्त्वाना च भाषते स्म । तेनैव भगवता कृताभ्यनुज्ञात इहागतो भगवत समीपपादमूलम् स च भगवान् सङ्कुसुमितराज द्रस्तथागतो भगवत अल्पाबाधतां लघूत्थानलाभास्यत्वविहारतां पर्यपृच्छत् । एवं चाह—'आश्चर्यम्! यत्र हि नाम एवंविधे पञ्चकषाये काले बुद्धो भगवान् शाक्यमुनिरुत्पन्न सर्वधर्मं देशयति । अनूनपदव्यञ्जन तृप्यापवर्गदेवमनुष्योपपत्तिप्रतिलोभनता । आश्चर्य तस्य भगवत शाक्यमुनेर्वीर्यम् । यत्र हि नाम अभव्ये सत्त्वनिकाये त्रिभवसमुद्यातानुवर्तिते मार्गेऽत्यन्तयोगक्षेमानुगमे निर्वाणे भक्त प्रतिष्ठापयति । अपि तु भगवान् बुद्धानां भगवतां चित्तं बुद्धा एव भगवन्त ज्ञास्यन्ति । किं मया

शक्यमपि त्वाद्भुतैश्वर्यविकुर्वितानां भगवतां बुद्धविकुर्वितं ज्ञातुम् । चित्तचरितचर्यानुप्रवेशनिर्हारचेष्टितं ज्ञातुं वा समासतनिर्देशता वा क ल्पकोटीनयुतशतसहस्रैरपि वक्तुम् । योऽयं तथागतानां तथागतनि र्हारसमस्तव्यस्ताशयमूर्त्या संस्कृतधर्मतो द्रष्टव्यः । दर्शनहेयपुराणाव लम्बिनां चर्यां वक्तुं गुणान् वा कथयितुं तथागत एवात्र भगवान् जानीते, न वयम् ॥

अथ खलु मञ्जुश्री कुमारभूतः स्वरिद्धिविकुर्वितनिर्मिते महा रत्नपद्मे निषण्णः, भगवन्तं शाक्यमुनिं निरीक्ष्यमाणः ॥

अथ भगवाञ्छाक्यमुनिर्मञ्जुश्रियं कुमारभूतं बोधिसत्त्वं महा सत्त्वं विविधस्थानुसारे तथागतभूतान् पूर्वप्रश्नपूर्वङ्गमधुर सरधर्मदेश नानुकूलबोधिसत्त्वचर्यानिर्हारार्थोपसंहितेन ब्राह्मेण स्वरेण कलविङ्क रुतरचितगर्जितदुन्दुभिस्वरनिनादितनिर्घोषेण स्वरेण मञ्जुश्रियं कु मारभूतमामन्त्रयते स्म ॥ स्वागतं ते मञ्जुश्रीः ! महासत्त्व बयासर्व बुद्धाधिष्ठितनिर्हारसर्वबोधिसत्त्वार्थसम्पापकमर्वम वपनगररहस्याभि षेकमुद्रामण्डलकल्पाभिषेकः आयुरारोग्यैश्वर्यसर्वाशापारिपूरकः सर्वसा धनोपयिकतत्त्वज्ञानज्ञेयकालान्तराधानराज्यक्षेत्रः अतीतानागतवर्तमा नसंक्षेपतः सर्वसत्त्वानां सर्वाशापारिपूरकः स्वगुणोद्भावनमन्त्रचर्या नुवर्त्तितपरसत्त्वप्रीतिकरणः अन्तर्धानाकाशगमनः पादप्रचारिकः मेधा वीकरणः आकर्षणः पातालप्रवेशनः आभिचारिकः सर्वकामावाप्तिस ङ्कुलः यक्षयक्षिणी किङ्करपिशाचसर्वभूताकर्षणः बालवृद्धतरुणयथा स्थितिस्थापकसंक्षेपतः सर्वकर्मकरः सर्वमनोरथपरिपूरकः आभिचा रुकः शान्तिकपौष्टिकेषु प्रकुर्वाणः, यथा यथा प्रयुज्यमानस्तथा तथा भाष्यमानबोधिसत्त्वपिटकावतंसकः महाकल्पराजपटलविसरः अस्माभि रनुज्ञातः सर्वबुद्धैश्च भाषन्त शुद्धसत्त्वे + + + । यधर्मकोशः बहुज नहिताय बहुजनकामाय देवानां च मनुष्याणां च सर्वसत्त्वानु दिश्य ॥

अथ खलु मञ्जुश्री कुमारभूतः सर्वबुद्धाधिष्ठानज्योतिरश्मि व्यूहालङ्कारसञ्चोदनीं नाम बोधिसत्त्वसमाधिं समापद्यते । समनन्तर

समापन्नस्यानेकगङ्गान + + + + + + +
। । + यावद् ' + भुवन यावच्च अवी
चिर्महानरक ये केचित् सत्त्वा सुदुःखिता, सर्वे ते दुःखप्रशमन
शान्ति च जग्मुः । सर्वेश्चावकप्रत्येकबुद्धबोधिसत्त्वाः बुद्धाश्च भगवता
सञ्चोद्य पुनरेव सा रश्मिर्मञ्जुश्रियस्य बोधिसत्त्वस्य मूर्ध्नि तर्धी
यते स्म ॥

अत्रान्तरे पूर्वस्यां दिशि ये व्यवस्थिता बुद्धक्षेत्रा, तत्र बुद्धा
भगवन्त सञ्चोदिता, तेन रश्मिधातुमण्डलीसमुद्गतानिलनिर्हारेण ।
तद्यथा—ज्योतिस्सौम्यगन्धावभासश्रीर्नाम तथागत, भैषज्यगुरु
वैदूर्यप्रभराजस्तथागत', समन्तावभासश्रीर्नाम तथागत, समुद्गतरा
जो नाम तथागत, शालेन्द्रराजो नाम तथागत', लोकेन्द्रराजो नाम
तथागत', अमितायुर्ज्ञानविनिश्चयराजो नाम तथागत, अनन्तावभा
मराजेन्द्रो नाम तथागत', ज्योतिरश्मिराजेन्द्रो नाम तथागत, एव
प्रमुखा बुद्धा भगवन्तो बोधिसत्त्वगणपरिवृता अनन्तान तेषु च लो
कधातुषु तथागतार्हन्त' सम्यक् सम्बुद्धा सह लोकधातु शुद्धावास
भवनस्थ च शाक्यमुनिं तथागतमर्हन्त सम्यक् सम्बुद्ध मञ्जुश्रिया
सार्धं कुमारभूतेन बोधिसत्त्वचर्यानिर्देशमन्त्रपदार्थपटलविसर भाषन्त
ते बुद्धा भगवन्त सन्निपतेयु' । एव दक्षिणस्या पश्चिमस्यामुत्तरस्यां
दिशु विदिक्षु । इत्यूर्ध्वमधस्तिर्यक् सर्वावन्त बुद्धक्षेत्रानवभास्य सर्वेषु
च बुद्धक्षेत्रेषु सर्वमारभवनानि जिह्मीकृत्य सबोधिसत्त्वगणपरिवृता स
श्रावकसङ्घपुरस्कृताश्च त शुद्धावासभवन ऋद्धिविकुर्वणबोधिसत्त्वम
हात्म्य च दर्शयितुकामा मन्त्रचर्यानिर्हारसमाधिविशेषपटलविसरत
थागतशासनमप्रतिहत चोद्द्योतयितुकामा प्रत्यस्थात् ॥ तद्यथा—

सुबाहु, सुरत्न, सुव्रत, सुनेत्र, सूरत, सुप्रभ, सर्वार्थसिद्धि,
सर्वोद्गत, धर्मोद्गत, रत्नोद्गत, रत्नश्रीः, मेरुश्री, अचिन्त्यश्री, प्रभा
करश्री, प्रभश्री, ज्योतिश्री, सर्वार्थश्री, सर्वरत्नपाणि, चूडामणि,
मेरु वज्रपाणि, वैरोचनगर्भ, रत्नगर्भ, ज्ञानगर्भ, सान्त्यार्थगर्भ,
अचिन्त्यार्थगर्भ, धर्मोद्गतगर्भ, ध्वजकेतु', सुकेतु, अनन्तकेतु,

विमलकेतु, गगनकेतु, रत्नकेतु, गर्जितघोषदुन्दुभिस्वरराजा, अनन्तावभासज्ञानराज, सर्वतमोऽन्धकारविधमनराज, सर्वविकरणबोधिविभ्वसनराज, सर्वचर्यातिशयज्ञानराज, लोकेन्द्रराज, अतिशयेन्द्रराज, विधमनराज, निभृतराज, आदित्यराज, अभावसमुद्गतराज, स्वभावसमुद्गतराज, अभावस्वभावसमुद्गतराज, अविजृम्भितराज, स्वभावपुण्याभ, लोकाभ, अमिताभ, मिताभ, अनन्ताभ, सुनेत्राभ, सुसम्भवाभ', अर्थभावाभ, अधृष्य, अमृष्य, अकृप, अकनिष्ठ', अमल, अनल, श्रुति पति मति सुख मुख नेमि निमि केतु ऋक्ष दिविन्द्र दिव्य नाभि रवन लोकशान्ति उपारिष्ट दुन्दुभिसिद्ध शिव आख्यदिव्य दुमसह दुर्धर्ष दुरालभ दूरङ्गम दुरालभ दूरस्थित ऊर्ध्वद्रव्यतम सद्योत समद्योत अद्योत ऋषभ आभ सुमनाय सुमन महादेव सुनिर्मल मलान्त शान्त समि सुचिह्न श्वेतध्वज इमि किमि कनिष्ठ निकर्ष जीव सुजात धूमकेतु ध्वजकेतु श्वेतकेतु सुकेतु वसुकेतु वसव पितामह पितगनिन्दकुलोकाख्य समन्ताख्य महाख्य श्रेयसि तेजसि ज्योतिकिरण समन्तकर लोकङ्कर दिवङ्कर दीपङ्कर भूतान्तकर सर्वार्थङ्कर सिद्धङ्कर द्योतिङ्कर अवभासङ्कर दुन्दुभिस्वर रुतस्वर सुस्वर अनन्तस्वर केतुस्वर भूतमुनि कनकमुनि ककुच्छन्द काश्यपशिखि विश्वभुक विपश्यि शाक्यमुनिश्चेति। एतैश्चान्यैश्च बहुभिर्बुद्धैर्भगवद्भिस्त शुद्धावासभवनमवभास्य, पद्मासनेषु च स्थित्वा, भूयश्च बोधिसत्त्वगणाश्चाजहार एवरूपा। तद्यथा—

रत्नपाणि, वज्रपाणि, गुपाणि, अनन्तपाणि क्षितिपाणि आलोकपाणि सुनिर्मल सुरूप प्रभूतकूट मणिकूट रत्नकूट रत्नहस्ति समन्तहस्ति गन्धहस्ति सुगति विमलगति लोकगति चारुगति अनन्तगति अनन्तकीर्ति विमलकीर्ति गतिकीर्ति अमलकीर्ति कीर्तिकार्ति नाथ अनाथ नाथभूथ लोकनाथ समन्तनाथ आत्रेय अनन्तत्रेय समन्तत्रेय मैत्रेय सुनत्रेय नमन्तत्रेय त्वत्त्रेय सकलात्रेय विरतात्रेय शिरणात्रेय क्रियानात्रेय विस्फूर्ज सुमनोद्भवर्णता धर्मेश्वर, अभावेश्वर, सम्मतेश्वर, लोकेश्वर, अवलोकितेश्वर, सुलोकितेश्वर विलोकितेश्वर लोकमह सुमह गर्जितेश्वर दुन्दुभिस्वर वितेतेश्वर विध्व

रत्नेश्वर सुवक्ष सुमूर्ति सुमहद् यशोवत आदित्यप्रभाव प्रभविष्णु' सो-मेश्वर सोम सौम्य अनन्तश्री लोकश्री गगन गगनाढ्य गगनगं+क्षि तेश्वर महेश्वर क्षितिक्षितिगर्भ नीवरण सर्वावरण सर्वावरण विष्कम्भि सर्वनीवरणविष्कम्भि समन्तानिर्मथन: समन्तभद्र' भद्रपाणि' सुधन: सुमहत' रसुपुण्य सुनय आकाश आकाशगर्भ सर्वार्थगर्भ सर्वाद्भव अनिवर्ती अनिवर्तित अपायजह अविवर्तित अवैवर्त्तिक सर्वधर्मोपश्चेति। एतैश्चान्यैश्च बोधिसत्त्वैर्महासत्त्वै' सार्धं भगवान् शाक्यमुनि' शुद्धावा सभवने विहरति स्म ॥

अन्यैरपि बोधिसत्त्वैर्महासत्त्वैः स्त्रीरूपधारिभि' अनन्तचर्यार्थ लोकनिरहारसकलसत्त्वाशय अनिवर्तनमार्गप्रतिष्ठापनतयाचिन्त्या विद्यापदमन्त्रधारणी ओषधवेषरूपधारिभिर्नानाविधपक्षिगणयक्षराक्ष समणिमन्त्ररत्नराजसत्त्व असत्त्वसङ्ख्यातसमनुप्रवेशसत्त्वचर्यानुवर्तिभि र्यथासयसत्त्वविनयतथानुकारिभिः तत्प्रतिविशिष्टरूपानुवर्तिभिर्विद्या राजोपदेशयथावबोधधर्मनिर्यातितथागताब्जकुलिशसर्वलौकिकलोकात्त रसमनुप्रवेशसमयानतिक्रमणीयवचनपथप्रतिष्ठापनतरत्नवशानुपच्छेद कर्तृभिः तद्यथा—

उष्णीष अत्यद्भुत अत्युन्नत सितातपत्र अनन्तपत्र शतपत्र जयोष्णीष लोकोत्तर विजयोष्णीष अभ्युद्गतोष्णीष कमलरश्मि कनकरश्मि सितरश्मि व्यूढोष्णीष कनकराशि सितराशि तेजोराशि मणिराशि समनन्तराशि विख्यातराशि भूतराशि सत्यराशि अभा वस्वभावराशि अवितथराशि एतैश्चान्यैश्चोष्णीषराजैरन तर्धर्मधातुप्र विष्टैर्यथाशयसत्त्वाभिप्रायपारिपूरकैः सर्वजिनहृदयसमन्तागतैर्न शक्य कल्पकोटीनियुतशतसहस्रैरपि उष्णीषराज्ञां गणनापर्यन्त वक्तुम्, अचिन्त्यबलपराक्रमाणां माहात्म्य वा कथयितुम् । समासनिर्देशत. सक्षेपतश्च कथ्यते । विद्याराज्ञीनां समागम वक्ष्यते । तद्यथा—

ऊर्णा भ्रूलोचना पद्मा श्रवण ग्रीवा अभया करुणा मैत्री कृपा प्रज्ञा रश्मि चेतना प्रभा निर्मला धीवरा तथान्याश्च विद्याराज्ञी-भिरनन्तापर्यं ततथागतमूर्तनिसृष्टाभि । तद्यथा—

तथागतपोर्ण धर्मचक्र तथागतशयन तथागतावभास तथागतवच न तथागतोष्णीष तथागतोर्ण तथागतामल तथागतध्वज तथागतकेतु तथागतचिह्नश्चेति । एतैश्चान्यैश्च तथागतमन्त्रभाषितैर्विद्याराजराज्ञीकिङ्कर चेटचेटी दूतदूती यक्षयक्षी सत्त्वासत्त्वैश्च प्रतिविशिष्टव्यूहालङ्कारधर्ममेघाभिःसृतैः समाधिविशेषानिष्यन्दितैरपरिमितकोटीशतसहस्रपरिवारितैः सर्वविद्यागण उपर्युपरि प्रवर्तमानैर्विद्याराज्ञैः । तेऽपि तत्र शुद्धावासभवनमधिष्ठितवानभूवन् । अब्जकुले च विद्याराज्ञः । तद्यथा —

भगवान् द्वादशभुजः षड्भुजः चतुर्भुजः हालाहलः अमोघपाशः श्वेतहयग्रीवः सुग्रीव अनन्तग्रीव नीलग्रीव सुग्रीव सुकर्णः श्वेतकर्णः नीलकण्ठः लोककण्ठ विलोकित अवलोकित ईश्वरसहस्ररश्मि मनः मनसः विख्यातमनसः कमलः कमलपाणिः मनोरथः आश्वासकः प्रहसित सुकेश केशान्त नक्षत्र नक्षत्रराज सौम्य सुगत दमकश्चेति । एतैश्चान्यैश्च विद्याराजै' । अब्जोष्णीषप्रमुखैरनन्तनिर्हारधर्ममेघनिष्यन्दसमाधिभूतैरनेकशतसहस्रकोटीनियुतविदीपपरिवारितैरनेकैश्च विद्याराज्ञीभिर्लोकेश्वरमूर्त्तिसमाधिविसृतैः । तद्यथा—

तारा सुतारा तटी भृकुटी अनन्ततटी लोकटी भूमिप्रापटी विमलटी सिता श्वेता महाश्वेता पाण्डरवासिनी लोकवासिनी विमलवासिनी अब्जवासिनी दशबलवासिनी यशोवती भोगवती महाभोगवती उल्का अलोका अमलान्तकरी समन्तान्तकरी दुःखान्तकरी भूतान्तकरी श्रिया महाश्रिया भूपश्रिया अनन्तश्रिया लोकश्रिया विख्यातश्रिया लोकमाता समन्तमाता बुद्धमाता भगिनी भागीरथी सुरथी रथवती नागदन्ता दमनी भूतवती अमिता आवली भोगवली आकर्षणी अद्भुता रश्मी सुरसा सुरवती प्रमोदा द्युतिवती तटी समन्ततटी ज्योत्स्ना सोमा सोमावती मायूरी महामायूरी धनवती धनन्ददा सुरवती लोकवती अर्चिष्मती बृहन्नला बृह ता सुघोषा सुनन्दा वसुदा लक्ष्मी लक्ष्मीवती रोगान्तिका सर्वव्याधिचिकित्सनी असमा देवी ख्यातिकरी वशकरी क्षिमकरी क्षेमदा मङ्गला मङ्गलावहा चन्द्रा सुचन्द्रा चन्द्रावती चेति । एतैश्चान्यैश्च विद्याराज्ञिभिः पर्णासवरिजा-

कुलिमानसीमसुखैरनन्तनिर्हारधर्मधातुगगनस्वभावैः सत्त्वचर्याविकुर्वि ताधिष्ठानसञ्जनितमानसै दूतदूती चेटचेटी किङ्करकिङ्करी यक्षयक्षी राक्षसराक्षसीं पिशाचपिशाची अब्जकुलसमयानुप्रवेशमन्त्रविचारिभिः येन त शुद्धावास देवभवन शुद्धसत्त्वनिश्वस्तं, तेन प्रत्यष्ठात् । प्रतिष्ठि ताश्च भगवतः शाक्यमुने पूजाकर्मणोर्युक्तमानसो अभूवंस्थितवन्तः ॥

तस्मिन् भगवतः शाक्यमुने समीपं वज्रपाणि' बोधिसत्त्वः स्वकं विद्यागणमामन्त्रयते स्म । सन्निपात ह भवन्तोऽस्मद्विद्यागण परिवृताः, सक्रोधराजः विद्याराजराज्ञिभिर्महादूतिभिः स्मरणमात्रेणैव सर्वा विद्यागणाः सन्निपतिताः । तद्यथा—

विद्योत्तमः सुविध सुविद्ध सुबाहु सुषेण सुरान्तक सुरद सुपूर्ण वज्रसेन वज्रकर वज्रबाहु वज्रहस्त वज्रध्वज वज्रपताक वज्रशिखर वज्रशिख वज्रदंष्ट्र शुद्धवज्र वज्ररोम वज्रसहत वज्रानन वज्रकवच वज्रग्रीव वज्रनाभि वज्रान्त वज्रपञ्जर वज्रप्राकार वज्रासु वज्रधनुः वज्रशरः वज्रनाराच वज्राङ्क वज्रस्फोट वज्रपाताल वज्र भैरव + + + नेत्र वज्रक्रोध जलान्तश्वर भूतान्तश्वर गन्धनान्तश्वर महाक्रोधान्तश्वर महेश्वरान्तश्वर सर्वविद्या तश्वर घोरः सुघोर' क्षेप उपक्षेपः पदनिक्षेपः विनायकान्तक्षेपः सविन्यासक्षेपः उत्कृष्टक्षेप बल महाबल सुम्भ भ्रमर भृङ्गिरिटि क्रोध महाक्रोध सर्वक्रोध अजर अजगर ज्वर शोष नागान्त दण्ड नीलदण्ड अङ्गद रक्ताङ्ग वज्रदण्ड मेघ्य महामेघ्य काल कालकूट श्वित्ररोम सर्वभूतक्षय शूल महाशूल अर्ति महार्ति यम वैवस्वत युगान्तकर कृष्णपक्ष घोरः घोररूपी पट्टि स तोमर गद प्रमथन ग्रसन ससार अरह युगान्तार्क प्राणहर शक्रघ्न द्वेष आमर्ष कुण्डलि सुकुण्डलि अमृतकुण्डलि अनन्तकुण्डलि रत्नकुण्डलि बाहु महाबाहु महारोग दुष्टसर्प वसर्प कुष्ठ उपद्रव भक्षक अतृप्त उच्छु ष्यश्चेति । एतैश्चान्यैश्च विद्याराज्ञैर्महाक्रोधैश्च समस्ताशेषसत्त्वदमक उच्चाटनोध्वंसन स्फोटन मारण विनाशयितार , भक्तानां दातारः, शान्तिक पौष्टिक आभिचारककर्मेषु प्रयोक्तार', अनेकैश्च विद्याराज कोटीनयुतशतसहस्रपरिवारिता. शाक्यमुनिं भगव त मञ्जुश्रियं कुमा

रभूतं निध्याय त स्वक विद्याराज कुलिशपाणि नमस्यतामाज्ञामुदीक्ष यमाणाश्च कुलस्थानं स्थिता'। स्वकस्वकेषु चासनेषु च निषण्णा अभूवन्। भगवतो वज्रपाणेर्या अपि ता महादूत्यो विद्याराज्ञीनियुतसहस्रप रिवाराश्च अपि स्वक धर्मधातु गगनस्वभाव नि.प्रप चावलम्ब्य तस्मिन् स्थाने सन्निपतिता । तद्यथा—

मेखला सुमेखला सिङ्कला वज्रार्णा वज्रजिह्वा वज्रभ्रू वज्र लोचना वज्रांसा वज्रभ्रुकुटी वज्रश्रवणा वज्रलेखा वज्रसूची वज्र मुस्ती वज्राङ्कुशी वज्रशाटी वज्रासनी वज्रश्रिङ्कला सालवती साला विरटी कामिनी वज्रकामिनी कामवज्रिणी पद्मिका पद्मिनी महा-पद्मिनी शिखरवासिनी ग्रहिला द्वारवासिनी कामवज्रिणी मनोजवा अतिजवा शीघ्रजवा सुलोचना सुरसवती भ्रमरी भ्रामरी यात्रा सिद्धा अनिला पूरा केशिनी सुकेशा हिण्डिनी तर्जिनी दूती सुदूती मामकी त्रामनी रूपिणी रूपवती जया विजया अजिता अपराजिता श्रेयसि हासिनी हासवज्रिणी लोकवती यसवती कुलिशवती अदान्ता त्रैलोक्यवशङ्करी दण्डा महादण्डा प्रियवादिनी सौभाग्यवती अर्थवती महानर्था तित्तिरी धवलतित्तिरी धवला सुनिर्मिता सुनिर्मला घण्टा खड्गपट्टिसा सूची जयती अवरा निर्मिता नायिका गुह्यकी विस्रम्भि का मुसला सर्वभूतवशङ्करी चेति । एताश्चान्याश्च महादूत्य. अनेक दूतीगणपरिवारिवारिता अत्रैव महापर्षन्मण्डले सन्निपतेयु. अनेकाश्च धारण्य समाधिनिष्पन्दपरिभावितमानसोद्भवा दुष्टसत्त्वानग्रहदण्डमा यादयिताः तद्यथा—

वज्रानलप्रमोहनी धारणी मेरुशिखरकूटागारधारिणी रत्नाशि खरकूटागारधरणिन्धरा सुकूटा वहुकूटा पुष्पकूटा दण्डधारिणी निग्र हधारणी आकर्षणधारिणी केयूरा केयूरवती ध्वजाग्रकेयूरा रत्नाग्र केयूरा लोकाग्रकेयूरा पताग्रकेयूरा त्रिपरिवर्ता लोकावर्ता सहस्रावर्ता विवस्वावर्ता सर्वभूतावर्ता केतुवती रत्नवती मणिरत्नचूडा बोद्ध्यगा बलवती अन तकेतु समन्तकेतु रत्नकेतु विख्यातकेतु सर्वभूतकेतु

अजिरवती अस्वरा सुनिर्मला षण्मुखा विमला लोकाख्या चेति । एताश्चान्याश्चानेकधारणीशतसहस्रसागीपरिवारिता तत्रैव महापर्षन्मण्डले सन्निपतेयुः । अनन्तबुद्धाधिष्ठानमहाबोधिसत्त्वसमाध्याधिष्ठानं च । अथ बुद्धक्षेत्रविवर्जितप्रत्येकबुद्धा भगवन्तो खड्गविषाणकल्पा वनचारिणश्च ससत्त्वानामर्थं कुर्वन्तस्तूष्णीम्भावानधिवासनधर्मनेत्रीं सम्प्रकाशयन्तः संसारानुवर्तिनः सदा खिन्नमानसा महाकरुणावर्जितसन्तानाः केवलचित्तवासनापरिभावितवाधिचित्तपूर्वाद्धावितपरिभावितचेतना एकभूमि द्विभूमि त्रिभूमिर्यावदष्टमी बोधिसत्त्वभूमिनिवर्तितमानसः खिन्नमानसो संसारभयभीरवः, तेऽपि त महापर्षन्मण्डलं सन्निपतेयुः । तद्यथा —

गन्धमादनः सिमन्तायतन समन्तप्रभ चन्दन काल उपकाल नेमि उपनेमि रिष्ट उपरिष्ट उपारिष्ट पार्श्व सुपार्श्व दुन्दुभि उपदुन्दुभि लोकाख्य लोकप्रभ जयन्त अरेणु रेणु उपरेणु अंश उपांश चिह्न सुचिह्न दिनकर सुकर प्रभाकान्त प्रभाकर लोकङ्कर विश्रुत सुश्रुत सुकान्त सुधान्त सुदान्त अदन्तान्त भवान्त सितकेतु जिह्मकेतु केतु उपकेतु तथ्य पद्महर पद्मसम्भव स्वयम्भु अद्भुत मनोज मनस महे दुकूटाख्य कुम्भसकलाख्य मकर उपकर शान्त शान्तमानस वर्म उपवर्म वेरोचन कुसुम सुलील श्रेयस ब्रह्महरान्तक दुःप्रसह कनक विमलकेतु सोम सुसोम सुषेण सुचीर्ण शुक्र क्रतु इष्ट उपेन्द्र वसुश्रेति । एतैश्चान्यै प्रत्येकबुद्धकोटीनियुतशतसहस्राचिन्त्यातुल्या प्रणिहित धर्मधातुगगनस्वभावानि प्रपचसंस्कृतमध्ययानप्रविष्टनिर्दिष्टप्रतिष्ठितैः सार्धं भगवान् शाक्यमुनिः प्रतिष्ठातुननयप्रतिघापगतैर्विहरति स्म । महाश्रावकसङ्घेन च सार्धमनेकश्रावकशतसहस्रकोटीपरिवारैः । तद्यथा —

महाकाश्यप नदीकाश्यप गयाकाश्यप दुरविक्षोकाश्यप भरद्वाज पिण्डोल मौद्गल्यायन महामौद्गल्यायन शारिपुत्र महाशारिपुत्र सुभूति महासुभूति गवाम्पति कात्यायन महाकात्यायन उपालि भद्रिक कफिणनन्द आनन्द सुन्दरनन्द लोकभूत अनन्तभूत वर्णक उपवर्णक नन्दिक उपनन्दिक अनिरुद्ध पूर्ण सुपूर्ण उपपूर्ण

तिष्य पुनर्वसु रूह रौद्र रौरव कुरु पञ्चिक उपपञ्चिक काल सुकाल देवल राहुल हरित उपहरित ध्यायि नन्दि ध्यायिक उपायि उप यायिक श्रेयसक द्रव्या मळ्पु ।। उपद्रव्य. उपेत खण्ड तिष्य महातिष्य समन्ततिष्य आढ्यनायसाद यसिक धनिक धनवर्ण उपधनिक पिलि न्दवंश पिप्पल किम्फल उपफल अनन्तफल सफल कुमार कुमारकाश्यप महोद षोडशवर्तिका नन्द उपनन्द जिह्व जिह्म जितपाश महेष्वास वाल्मीक कुरुकुल्ल उपकुरुकुल्ल कोटीकर्ण श्रमण श्रोणीपरान्तक गाङ्गेयक गिरिकर्णिक कोटिकर्णिक वार्षिक जेत सुजेत श्रीगुप्त लोकगुप्त गुरुगुप्त गुरुक घोतीरस सनक डिम्भक उपडिम्भि बिसकोटिक अनाथद उपर्तन विवर्तन उन्मत्तक घोत समन्त भद्दलि सुप्रबुद्ध स्वागत उपागत लोहागत दु:खान्त भद्रकलिपक महाभद्रिक अर्थचर पितामह गतिक पुष्पमाल पुष्पकाशिख उपकाशिक महौषध महोजस्क महोज अनुराधमहौजस्क महोज अनुराध राधक रासिक सुब्रह्म सुशोभन सुलोक समागम मितश्चेति । एतैश्चान्यैश्च मनन्तधर्मधातुविमुक्तिरस रसज्ञैः त्रियानसमवसरणकरणीयसयानसमनुप्राप्तैः ससारपलायिभिः त्रिमोक्षध्यानध्यायिभिः चतुर्ब्राह्मविहार ईर्ष्यापथसम्पन्नैः सुसमाहितैः सूपसम्पन्नैः अनयप्रविष्टनिर्वाणधातुसमवशरणसमतानिःप्रपञ्चभिः सार्ध तन्महापर्षन्मण्डलं तं च भगवन्त शाक्यमुनिं त्रिरन्तस्थानवस्थित । दशभूम्यानन्तरं तेऽपि तत्र निषण्णभूवम् । अनेकैश्च महाश्राविका समवशरणनिर्वाणधातुसमनुप्रविष्टाभिः असस्कृतयावमानयानावल म्बिभिः शुद्धाभिर्वीतरागाभि समन्तद्योतिसमनुप्राप्ताभिः, दक्षिणीय क्षेत्रगुणाधानविशोधिभि. सत्त्वसारमण्डभूताभि. लोकाग्राधिपतीभिः पूज्यदेवमनुष्यपुण्यक्षेत्रद्विपदचतुष्पदबहुपद अपद सर्वसत्त्वाग्राधिप तीभिः तद्यथा —

यशोधरा यशोदा महाप्रजापती प्रजापती सुजाता नन्दा स्थूलनन्दा सुनन्दा ध्यायिनी सुन्दरी अनन्ता विशाखा मनोरथा जयवती वीरा उपवीरा देवता सुदेवता आश्रिता श्रिया प्रवरा प्रमुदिता प्रियवदा रोहिणी धृतराष्ट्रा धृता स्वामिका सम्पदा वपुषा

शुद्धा प्रेमा जटा उपजटा समन्तजटा भवान्तिका भावती मनोजवा, केशवा विष्णुला विष्णुवती सुमना बहुमता श्रेयसी दुःखान्ता कर्मदा क + + + + + + + + वसुदा धर्मदा नर्मदा ताम्रा सुताम्रा कीर्तिवती मनोवती प्रहसिता त्रिभवान्ता त्रिमलान्ता दुःखशायिका निर्वाणा त्रिपर्णा पद्मवर्णा पद्मावती पद्मप्रभा पद्मा पद्मावती त्रिपर्णी सप्तवर्णी उत्पलवर्णा चेति । एताश्चान्याश्च महास्थविरा महाश्राविका भगवतः पादमूलं वन्दनाय उपसङ्क्रान्ताः । एता एव महापर्षन्मण्डलं महाबोधिसत्त्वविकुर्वणं प्रभावयितुकामाः सन्निपतिताः सन्निषण्णा अभूवन् । धर्मश्रवणाय मन्त्रचर्यार्थनिर्हारमुद्योतयितुकामा भूवन् ॥

अथ भगवान् शाक्यमुनिस्त सर्वावन्त पर्षन्मण्डलमवलोक्य शुद्धाध्यासयः अभावस्वभावगगनस्वभावत्रिपर्वसमतिक्रमणं सत्त्वधातु विदित्वा मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । समन्वाहर त्वं मञ्जुश्रीः ! सत्त्वार्थचर्यं प्रति यथाशयाभिनन्दनेप्सितकर्मफलश्रद्धासमन्वागममन्त्रचर्यार्थसम्प्रापण नामामधर्मपदकर्मपद शान्तिपदं मोक्षपद कल्पनिर्हार निर्विकल्पसमताप्रापणं दशतथागतबलसमन्तबलस बल मारबलाभिवर्द्धनं नाम बोधिसत्त्वसमाधिं भावयथ ॥

अथ मञ्जुश्री' कुमारभूत' समनन्तरभाषित भगवता समापद्यते स्म । समनन्तरसमापन्नस्य मञ्जुश्रियः कुमारभूतस्य यथेयं त्रिसाहस्रमहासाहस्रा लोकधातुरनेकलोकधातुशतसहस्रपरमाणुरजःसमां त्रिसाहस्रमहासाहस्रां लोकधातु सम्प्रकम्प्य महतावभासेनावभास्य च स्वकं शुद्धिबलाधान दर्शयते स्म । स्वानि च मन्त्रपदानि भाषते स्म । 'नमः समन्तबुद्धानाम् । अभावस्वभावसमुद्गतानाम् । नमः प्रत्येकबुद्धार्यश्रावकाणाम् । नमो बोधिसत्त्वानां दशभूमिप्रतिष्ठितेश्वराणां बोधिसत्त्वानां महासत्त्वानाम् ।

तद्यथा —ॐ खख खाहिखाहि दुष्टसत्त्वदमक! असिमुसलपरशुपाशहस्त! चतुर्भुज! चतुर्मुख! षट्चरण! गच्छ गच्छ महाविघ्नघातक! विकृतानन! सर्वभूतभयङ्कर! अट्टहासनादिने व्याघ्रचर्मनिव-

सन! कुरु कुरु सर्वकर्मा। छिन्द छिन्द सर्वमन्त्रान्। भिन्द भिन्द परमुद्राम्। आकर्षय आकर्षय सर्वमुद्राम्। निर्मथ निर्मथ सर्वदुष्टान्। प्रवेशय प्रवेशय मण्डलमध्ये। वैवस्वतान्तकर! कुरु कुरु मम कार्यम्। दहदह पचपच मा विलम्ब मा विलम्ब समयमनुस्मर हूँ हूँ फट् फट्। स्फोटय स्फोटय सर्वाशापारिपूरक! हे हे भगवन्! किं चिरायसि मम सर्वार्थान् साधय स्वाहा॥

एष भगवतो मञ्जुश्रियस्य महाक्रोधराजा यमान्तको नाम यम राजामपि घातयति। आनयति। किं पुनरन्यसत्त्वम्। समनन्तरभापिते महाक्रोधराजे भगवतः समीप सर्वसत्त्वा उपसङ्क्रमन्ते आर्ता भीतास्त्रस्ता उद्विग्नमनसो भिन्नहृदयाः। नान्यच्छरणम्। नान्यत् त्राणम्। नान्यत् परायणम्। वर्जयित्वा तु बुद्ध भगवन्त मञ्जुश्रिय च कुमारभूतम्॥

अथ ये केचित् पृथिवीचरा जलेचराः खगचराः स्थावरजङ्गमाश्च जरायुजाण्डजसस्वेदज उपपादुकसत्त्वसङ्ख्याताः; तेऽपि तत्क्षणतन्मुहूर्तेनानन्तापर्यन्तेषु लोकधातुषु स्थिता इत्यूर्ध्वमधस्तिर्यग् दिक्षु विदिक्षु निलीनास्तत्क्षण महाक्रोधराजेन स्वयमपोह्य नीताः। अयं च क्रोधराजा, अवीतरागस्य पुरतो न जप्तव्यः। यत् कारण सोऽपि म्रियते शुष्यते वा। समयमधिष्ठाय बुद्धप्रतिमायाग्रत + + + + + + + वा मञ्जुश्रियो वा कुमारभूतस्याग्रतो जप्तव्यः। अन्यकर्मनिमित्तं वा यत्र वा तत्र वा न पठितव्यः। कारण महोत्पादमहोत्सन्न आत्मोपघाताय भवतीति। परमकारुणिका हि बुद्धा भगवन्तो बोधिसत्त्वाश्च महासत्त्वाश्च केवल तु सर्वज्ञज्ञान + + + + + + + सम्प्रतिष्ठापन अशेषसत्त्वधातुनिर्वाणाभिसम्प्रापणा अशासितशासनः त्रिमात्रसयोजनः त्रिरत्नवंशानुपच्छेदमन्त्रचर्यादीपनः महाकरुणाप्रभावनिष्पन्देन चेतसा मारबलाभिभवन महाविघ्ननाशन दुष्प्राज्ञा निवारण आत्मबलाभिभवन परबलनिवारणस्तोभन पातन नाशन शासन उच्छोषण तोषण स्वमन्त्रचर्याप्रकाशन आयुरारोग्यैश्वर्याभिवर्द्धनतः क्षिप्रकार्यान् साधयत, महामैत्र्या महाकरुणा महोपेक्षा महामुदितासद्यगतः तन्निमित्तहेतु सर्वतर्कवितर्कापगतेन चेतसा भाषते स्म॥

अथ ते नागा महानागा यक्षा महायक्षा राक्षसा महाराक्षसा' पिशाचा महापिशाचा' पूतना महापूतनाः कटपूतना महाकटपूतना मारुता महामारुता कूष्माण्डा महाकूष्माण्डा व्याडा महाव्याडा वेताडा महावेताडा कम्बोजा महाकम्बोजा भगिन्या महाभगिन्यो डाकिन्यो महाडाकिन्य' चूपका महाचूपका उत्सारका महोत्सारका डिम्फिका महाडिम्फिकाः किम्पका महाकिम्पका रोगा महारोगा. महारोगा अपस्मारा महाअपस्मारा ग्रहा महाग्रहा आकाशमातरा महाकाशमातर' रूपिण्यो महारूपिण्य क्रन्दना महाक्रन्दना छाया महाच्छाया प्रेषका महाप्रेषका किङ्करा महाकिङ्करा यक्षिण्यो महायक्षिण्यः पिशाच्यो महापिशाच्यो ज्वरा महाज्वरा चातुर्थका महाचातुर्थकाः नित्यज्वरा विषमज्वरा साततिका मौहूर्तिका वातिका पैत्तिका श्लेष्मिका' सान्निपातिका विद्या महाविद्या सिद्धा महासिद्धा योगिनो महायोगिन ऋषयो महाऋषय किङ्करा महाकिङ्करा महोरगा महामहोरगा गन्धर्वा महागन्धर्वा देवा महादेवा मनुष्या महामनुष्या जनपद्यो महाजनपदयः सागरा महासागरा नद्यो महानद्य पर्वता महापर्वता' निधयो महानिधय पृथिव्या महापृथिव्या वृक्षा महावृक्षा. पक्षिण्यो महापक्षिण्यो राज्ञा महाराज्ञा शक्रा महेन्द्रा वासवा क्रतयो भूता विर्यात ईशान यम ब्रह्मा महाब्रह्मा वैवस्वत धनद धृतराष्ट्र' विरूपाक्षः कुबेरः पूर्णभद्रः पश्चिक जम्भल सम्भल कम्मल हारीति हरिकेश हरिहारीति पिङ्गला प्रियङ्कर अर्थङ्कर जालेन्द्र लोकेन्द्र उपेद्र गुह्यक महागुह्यक चल चपल जलचर सातत गिरि हेमगिरि महागिरि कूटाक्ष त्रियसिरश्चेति । एतैश्चान्यैश्च महायक्षसेनापतिभि' अनेकयक्ष कोटीनियुतशतसहस्रपरिवारितैस्तत्रैव महापर्षन्मण्डले शुद्धावासभवने बोधिसत्त्वाधिष्ठानेन ऋद्धिबलाधानेन च सन्निपतिता अभूवन्, सन्निषण्णाश्च धर्मश्रवणाय ॥

येऽपि ते महाराक्षसराजान', अनेकराक्षसकोटीनियुतशत सहस्रपरिवारा आनीता महाक्रोधराजेन । तद्यथा — रावण प्रत्रिण विभ्रावण शङ्कुकर्ण कुम्भ कुम्भकर्ण समन्तकर्ण यम विभीषण

घोर सुघोर यक्ष यम घण्ट इन्द्रजित् लोकजिः योधनः सुयोधनः शूलः त्रिशूलः त्रिशिर अनन्तशिरश्चेति सन्निपतिता भूवं धर्मश्रवणाय ॥

येऽपि ते महापिशाचा अनेककोटीनियुतशतसहस्रपरिवाराः। तद्यथा — पीलु उपपीलु सुपील्लु अनन्तपीलु मनोरथ अमनोरथ सुताय प्रसन सुधाम घोर घोररूपीश्चेति सन्निपतिता अभूव धर्मश्रवणाय ॥

येऽपि ते महानागराजानः, अनेकनागकोटीनियुतशतसहस्र परिवारा आनीताः क्रोधराजेन, बोधिसत्त्वऋद्धिबलाधानेन च। तद्यथा—नन्द उपनन्द कम्बल उपकम्बल वासुकि अनन्त तक्षक पद्म महापद्म सङ्खपाल सङ्ख सङ्खपाल कर्कोटक कुलिक अकुलिक माण कलशोद कुलिशिक चांपेय मणिनाग मानभञ्ज दुकुर उपदुकुर लकुट महालकुट श्वेत श्वेतभद्र नील नीलाम्बुद क्षीरोद अपलाल सागर उपसागरश्चेति। एतैश्चान्यैश्च महानागराजनै, अनेकशतसहस्रमहानागपरिवारितैस्तन्महापर्षन्मण्डल सन्निपतिता' सन्निषण्णा अभूवं धर्मश्रवणाय ॥

येऽपि ते ऋषयो महाऋषयः। तद्यथा — आत्रेय वसिष्ठः गौतम भगीरथ जह्नु अङ्गिरसः अगस्ति पुलस्ति. व्यास कृष्ण कृष्ण गौतम अग्नि आङ्गिरस जामदग्नि आस्तीक मुनि' मुनिवर अश्वर. वैशम्पायन पराशर. परशुः योगेश्वरः पिप्पलः पिप्पलाद वाल्मीकः मार्कण्डश्चेति। एतैश्चान्यैर्महाऋषयै अनेकमहाऋषिशतसहस्रपरिवारास्तत्पर्षन्मण्डलमुपजग्मु। भगवन्त शाक्यमुनिं वन्दित्वा सन्निपण्णा भूवं मन्त्रचर्यार्थबोधिसत्त्वपिटक श्रोतुमनुमोदितु च ॥

येऽपि ते महोरगराजानः, तेऽपि तत् पर्षन्मण्डल सम्प्रविष्टा अभूवं सन्निपण्णाः। तद्यथा — भेरुण्ड भूरुण्ड मरुण्ड मारीच दीप प्रदीपाश्चेति ॥

येऽपि ते गरुडराज्ञास्तेऽपि तत् पर्षन्मण्डल सन्निपतिता अनेकशतसहस्रपरिवाराः। तद्यथा — सुपर्ण श्वेतपर्ण पन्नग पर्णेग सु

जातपक्ष अजातपक्षः मनोजव पन्नगनाशन वैनतेय वैनतेय भरद्वाज शकुन महाशकुन पक्षिराजाश्चेति । तेऽपि तत् पर्षन्मण्डले सन्निपतेयुः॥

येऽपि ते किन्नरराजाः अनेककिन्नरशतसहस्रपरिवाराः तेऽपि तं पर्षन्मण्डल सन्निपतेयु' । तद्यथा — द्रुम उपद्रुम सुद्रुम अनन्तद्रुम लोकद्रुम लेद्रुम घनोरस्क महोरस्क महोजस्क महोज महर्द्धिक विरत सुस्वर मनोज्ञ चित्तो मादकर उन्नत उपेक्षक करुण अरुणश्चेति । एते चान्ये च महाकिन्नरराजान अनेककिन्नरशतसहस्रपरिवारा, सन्निपतिता अभूवन् धर्मश्रवणाय ॥

एव ब्रह्मा सहाम्पति महाब्रह्मा आभास्वर' प्रभास्वर शुद्धाभः पुण्याभ अहह अतपा' अकनिष्ठा सुकनिष्ठा लोकनिष्ठा आकिञ्चन्या नैवकिञ्चन्या आकाशानन्त्या नैवाकाशानन्त्या सुदृशा सुदर्शना सुनिर्मिता परनिर्मिता शुद्धावासा तुषिता यामा तृदशा चातुर्महाराजिका सदामत्ता मालाधारा करोटपाणय वीणातृतीयकाः पर्वतवासिनः कूटवासिनः शिखरवासिन' अलकवासिन' पुरवासिनः विमानवासिन' अन्तरिक्षचरा भूमिवासिन, वृक्षवासिन' गृहवासिन । एव दानवेन्द्रा, — प्रह्लाद बलि राहु वेमाचित्ति सुचित्ति क्षेमचित्ति देवचित्ति राहु बाहुप्रमुखाः अनेकदानवकोटीशतसहस्रपरिवारा विचित्रगतयो विचित्रार्थो' सुरयोधिनोऽसुरा, तेऽपि तत् पर्षन्मण्डल सन्निपतेयुः । बुद्धाधिष्ठानेन बोधिसत्वविकुर्वेण द्रष्टु वन्दितु पर्युपासितुम् ॥

येऽपि ते ग्रहा महाग्रहा लोकार्थकरा अन्तरिक्षचरा' । तद्यथा — आदित्य सोम अङ्गारक बुध बृहस्पति शुक्र शनिश्चर राहु कम्प केतु अशनि निर्घात तार ध्वज घोर धूम्र धूम वज्र ऋक्ष वृष्टि उपवृष्टि नष्टार्क निर्नष्ट हशान्त माष्टि ऋष्टि तुष्टि लोकान्त क्षय विनिपात आपात तर्क मस्तक युगान्त श्मशान पिशित रौद्र श्वेत अभिज अभिजत मैत्र शङ्कु त्रिशङ्कु लूथ रौद्रक ऋतुनाशन बलवां घोर, अरुण विहसित माष्टि स्क द सनत् उपसनत् कुमारक्रीडन हसन प्रहसन नर्तपक नर्तक खज विरूपश्चेति । इत्येते महाग्रहा, तेऽपि तत्

पर्षन्मण्डलमनेकशतसहस्रपरिवृता' बुद्धाधिष्ठानेन तस्मिं शुद्धावासभवने संनिपतिता अभूव संनिषण्णा ॥

अथ ये नक्षत्राः खगानुचारिणः अनेकनक्षत्रशतसहस्रपरिवारिता । तद्यथा — अश्विनी भरणी कृत्तिका रोहिणी मृगशिरा आर्द्रा पुनर्वसू पुष्य आश्लेषा मघा उभे फल्गुनी हस्ता चित्रा स्वाति विशाखा अनुराधा ज्येष्ठा मूला उभौ आषाढौ श्रवणा धनिष्ठा शतभिषा उभौ भद्रपदौ रेवती देवती प्रभिजा पुनर्णवा ज्योती अङ्गिरसा नक्षत्रिका उभौ फल्गुफल्गुवती लोकप्रवरा प्रवराणिका श्रेयसी लोकमाता ईरा ऊहा वहा अर्थवती असार्था चेति । इत्येते नक्षत्रराज्ञ तस्मिं शुद्धावासभवने अनेकनक्षत्रशतसहस्रपरिवारिता' तास्तस्मिन् महापर्षन्मण्डलसंनिपाते बुद्धाधिष्ठानेन संनिपतिता संनिषण्णा अभूवम् ॥

षड्‌त्रिंशत् राशय' तद्यथा — मेष वृषभ मिथुन कर्कटक सिंह कन्य तुल वृश्चिक धनु मकर कुम्भ मीन वानर उपकुम्भ भृङ्गार खड्ग कुञ्जर महिष देव मनुष्य शकुन गन्धर्व लोकसत्वजित उग्र तेज ज्योत्स्न छाय पृथिवी तम रज उपरज दु ख सुख मोक्ष बोधि प्रत्येक श्रावक नरक विद्याधर महोज महोजस्क तिर्यक्प्रेत असुर पिशित पिशाच यक्षराक्षस सर्वभूमित भूतिक निम्नग ऊर्ध्वग तिर्यग विकसित ध्यानग योगप्रतिष्ठ उत्तम मध्यम अधमश्चेति । इत्येते महाराश्यः अनेकराशिशतसहस्रराशिपरिवारिता', येन शुद्धावासभवनं, येन च महापर्षत्सन्निपातमण्डल, तेनोपजग्मु । उपेत्य भगवतश्चरणयोर्निपत्य स्वकस्वकेषु च स्थानेषु सन्निषण्णा भूवम् ॥

येऽपि ते महायक्षिण्य', अनेकयाक्षणीशतसहस्रपरिवृता । तद्यथा — सुलोचना सुभ्रू सुकेशा सुस्वरा सुमती वसुमती चित्राक्षी पूराशा गुह्यका सुगुह्यका मेखला सुमेखला पद्मोच्चा अभया जया विजया रेवतिका केशिनी केशान्ता अनिला मनोहरा मनोवती कुसुमावती कुसुमपुरवासिनी पिङ्गला हारीती वीरमती वीरा सुवीरा सुघोरा घोरवती सुर सन्दरी सुरसा गुह्योत्तमारी वटवासिनी अशोका अन्धारसुन्दरी आलोकसुन्दरी प्रभावती अतिशयवती रूपवती सुरूपा

असिता सौम्या काणा मेना नन्दिनी उपनन्दिनी लोकान्तरा चेति । इत्येते महायक्षिण्यो अनेकयक्षिणीशतसहस्रपरिवारा तन्महापर्षन्मण्डल दूरत एव भगवन्त शाक्यमुनिं नमस्यन्त्य स्थिता भूवम् ॥

येऽपि ते महापिशाच्य, अनेकपिशाचिनीशतसहस्रपरिवृता, तेऽपि त भगवन्त शाक्यमुनिं नमस्यन्त्य सन्निपतेयु । तद्यथा— मण्डितिका पासुपिशाची उल्कापिशाची ज्वालापिशाची भस्मोद्गिरा पिशिताशिनी दुर्धरा भ्रामरी मोहनी तर्जनी रोहिणिका गोवाहिणिका लोकान्तिका भस्मान्तिका पील्लुवती वहुलवती वहुल दुर्दान्ता धणा चिहितिका धूमान्तिका धूमा सुधूमा चेति । इत्यता महापिशाच्य, अनेकापिशाचीशतसहस्रपरिवारिता, तेऽपि त महापर्षत्सन्निपातमण्डल सम्प्रविष्टा भूवम् ॥

येऽपि ते मातरा महामातरा लोकमनुचरन्ति, सत्वविहेठिका वलिमाल्योपहारिश्च । तद्यथा— ब्रह्माणी माहेश्वरी वैष्णवी कौमारी चामुण्डा वाराही ऐन्द्री याम्या आग्नेया वैवस्वती लोकान्तकरी वारुणी ऐशानी वायव्या परप्राणहरा सुखमण्डितिका शकुनी महाशकुनी पूतना कटपूतना स्कन्दा चेति । इत्येते महामातरा अनेकमातरशतसहस्रपरिवारा', तेऽपि त महापर्षन्मण्डल नमो बुद्धायेति वाचमुदीरयन्त्य स्थिता अभूवम् ॥

एवमनेकशतसहस्रमनुष्या मनुष्यसत्वासत्वपावदीदेवीचिर्महानरक, यावच्च भगवाग्र, अत्रान्तरे सर्वगगनतल स्फुटमभूत् । सत्वनिकाये न च कस्यचित् प्राणिनो विरोधोऽभूत् । बुद्धाधिष्ठानेन च बोधिसत्वसङ्घालङ्कारेण च सर्वे एव सत्वा मूर्धोपस्थित बुद्धं भगवन्त मञ्जुश्रिय कुमारभूत सम्पश्यते स्म ॥

अथ भगवान् शाक्यमुनि सर्वावन्त लोकधातु बुद्धचक्षुषा समवलोक्य मञ्जुश्रिय कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । भाष भाष त्व शुद्धसत्व ! मन्त्रचर्यार्थविनिश्चयसमाधिपटलविसर बोधिसत्वपिटक, यस्येदानीं काल मन्यसे ॥

अथ मञ्जुश्री' कुमारभूतः भगवता शाक्यमुनिना कृताभ्यनु ज्ञात' गगनस्वभावव्यूहालङ्कार वज्रसहतकठिनसन्तानव्यूहालङ्कार नाम समाधिं समापद्यते । समन तरसमापन्नस्य मञ्जुश्रिय कुमारभूतस्य त शुद्धावासभवन अनेकयोजनशतमहशाविस्तीर्ण वज्रमयमधितिष्ठते स्म । यत्र ते अनेकयक्षराक्षसगन्धर्वमरुतपिशाच सक्षेपत' सर्वसत्त्व धातुबोधिसत्त्वाधिष्ठानेन तस्मिन् विमाने वज्रमणिरत्नमध्ये मम्प्रतिष्ठि ता सन्निपण्णा भूव अन्योन्यमविहेठका । अथ मञ्जुश्री कुमा रभूतस्तन्महापर्षत्सन्निपात विदित्वा यमा तक क्रोधराजमामन्त्रयते स्म । भो भो महाक्रोधराज! सर्वबुद्धबोधिसत्त्वनिर्घोत' एव महा पर्षत्सन्निपातमण्डल सर्वसत्त्वाना च रक्ष रक्ष वशमानय । दुष्टान् दम । सौम्यान् बाधय । अप्रसन्नां प्रसादय । यावदह स्वमन्त्रचर्या नुवर्त्तन बोधिसत्त्वपिटक वैपुल्यमन्त्रचर्यामण्डलविधान भाषिष्ये । तावदेतां बहिर्गत्वा रक्षय ॥

एवमुक्तस्तु महाक्रोधराजा आज्ञा प्रतीक्ष्य महाविकृतरूपी निर्येयु' सर्वसत्त्वान् रक्षणाय शासनाय समन्तात् पर्षन्मण्डलं यमा तकः क्रोधराजा अनेकक्रोधशतसहस्रपरिवारितो समन्तात्त चतुर्दिक्षु इत्यू र्ध्वमधस्तिर्यग् घोर च नाद प्रमुञ्चमान' स्थितोऽभूत् ॥

अथ ते सर्वा. सौम्या सुमनस्का. सवृत्ता' आज्ञां नोल्लङ्घय न्ति । एव च शब्द शृण्वन्ति । यो ह्येत समयमतिक्रमेत् । स तत्रास्य स्फुटो मूर्ध्ना अजकस्येव मञ्जरीति । बोधिसत्त्वाधिष्ठान च तत् ॥

अथ मञ्जुश्री' कुमारभूत' स्वमन्त्रचर्यार्थधर्मपद भाषते स्म । एकेन धर्मेण सम वागतस्य बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य मन्त्रा सिद्धिं गच्छेयु । कतमेनकेन, यदुत सर्वधर्माणा निःप्रपञ्चो कारत समनु पश्यता । द्वाभ्या धर्माभ्यां प्रतिष्ठितस्य बोधिसत्त्वस्य मन्त्राः सिद्धिं गच्छेयुः । कतमाभ्यां द्वाभ्यां, बोधिचित्तापरित्यागिता सर्वसत्त्वसमता च । त्रयाभ्या धर्माभ्या स्वमन्त्रचर्यार्थनिर्देशपारिपूरिं गच्छन्ति । क तमाभ्यां त्रयाभ्यां, सर्वसत्त्वापरित्यागिता बोधिसत्त्वशीलसवरारक्षण तया स्वमन्त्रापरित्यागिता च । चतुर्भि धर्मै समन्वागतस्य प्रथम

चित्तोत्पादिकस्य बोधिसत्त्वस्य मन्त्रा सिद्धिं गच्छेयु । कतमैश्च॰ तुर्भि , स्वमन्त्रापरित्यागिता परमन्त्रानुपच्छेदनता सर्वसत्त्वेभ्योपसंह रणता महाकरुणाभावितचेतनता च । इमैश्चतुर्भि॰ धर्म॰ समन्वागतस्य प्रथमचित्तोत्पादकस्य बोधिसत्त्वस्य मन्त्रा सिद्धिं गच्छेयु । पं धर्मा बोधिसत्त्वस्य पिटकसमवशरणता मन्त्रचर्याभिनिर्हार बोधिपूरिं गच्छेयु । कतमे पञ्च । विविक्तदेशसेवनता, परसत्त्वाद्वेषणता, लौकि कमन्त्रानिरीक्षणता, शीलश्रुतचारित्रस्थापनता च । इमे पञ्च धर्मा मन्त्रचर्यार्थपारिपूरिं गच्छेयु । पट् धर्मा मन्त्रचर्यार्थपारिपूरिं ग च्छेयु॰ । कतमे षट् । त्रिरत्नप्रसादानुपच्छेदनता, बोधिसत्त्वप्रसादानु पच्छेदनता, लौकिकलोकोत्तरमन्त्रानिन्दनता, निःप्रपञ्चधर्मधातुदम्भ नता, गम्भीरपदार्थमहायानसूत्रान्त अप्रतिक्षेपणता, अखिन्नमानसता, म न्त्रचर्यापर्येष्टि कुशलपक्षे अपरिहानता । इमे पट धर्मा विद्याचर्याम न्त्रसिद्धिं समवशरणता गच्छन्ति । सप्त धर्मा विद्यासाधनकालौपयि कमन्त्रचर्यानुप्रवेशनतां गच्छन्ति । कतमे सप्त । गम्भीरनय , प्रज्ञापा रमिता भावना पठनदेशनस्वाध्यायनलिखनबोधिसत्त्वचर्याविमुक्ति कालदेशनियमजपहोममौनतपअविलम्बितगतिमतिस्मृतिप्रज्ञाधृति अ धिवासवत॰ बोधिसत्त्वसम्भारमहायानधर्मनयसम्प्रवेशनत स्वमन्त्रम न्त्राकर्षणरक्षणसाधनक्रियाकौशलत महाकरुणा महामैत्री महापेक्षा महामुदिता पारमिताभाववतः निःप्रपञ्चसत्त्वधातुधर्मधातुतथतासमव सरणतः द्वयाकारसर्वज्ञज्ञानपरिगवेषणत सर्वसत्त्वापरित्याग॰ हीनया नास्पृहणतश्च । इमे सप्त धर्मा विद्याविद्यामन्त्रसिद्धिं परिपूरतां ग च्छन्ति । कतमे अष्टदृष्टादृष्टफलश्रद्धा कौतुकजिज्ञासत अपिचिकि त्सा अष्टधर्मविद्यामन्त्रचर्यार्थसिद्धिं समवसरणतां गच्छन्ति । बोधि सत्त्वप्रसादसफलशुद्धिविकुर्वणतः अविपरीतमन्त्रग्रहणगुरुगौरवत॰ शु द्धबोधिसत्त्वमन्त्रत त्र आचार्योपदेशग्रहण अविसंवादनसर्वस्वपरित्या गतः सिद्धक्षेत्रस्थानास्थानस्वप्रदर्शनकौशलप्रकाशनत विगतमात्स र्यमलमखिलस्त्यानमिद्धवीर्यारम्भसततबुद्धबोधिसत्त्वात्माननिर्यातनतः सक्षेपत॰ अवृप्तकुशलमूलमहासम्भारम्भद॰ सर्वविघ्नान् प्रहर्तुकामः

बोधिमण्डक्रमणमहाभोगप्रतिकाङ्क्षणमहेशाख्ययात्मभावत महेशाख्यपु
द्गलसमवधानाविरहितकल्याणमित्रमञ्जुश्रीकुमारभूतबोधिसत्त्वसमव
धानतश्च । इमे अष्ट धर्मा मन्त्रचर्यार्थसिद्धि समवशरणतां च गच्छन्ति ।
संक्षेपत मार्षा अविरहितबोधिचित्तस्य रत्नत्रयानिमुक्तस्य परमदु
शीलस्यापि अखिन्नमानमानस सतताभियुक्तस्य मदीयमन्त्रपटलबि
सर अनन्ताद्भुतबोधिसत्त्वचर्यानिष्पादितमानसोद्गत सिध्यतेति । ना
यथा च गन्तव्यम् । अविकल्पमानसा भूत्वा जिज्ञासनहेतोरपि साध
नीयमिति ॥

अथ सा सर्वावती पर्षत् सबुद्धबोधिसत्त्वप्रत्येकबुद्धार्यश्रावका
धिष्ठिता एव वाचमुदीरयन्त , साधु साधु भो जिनपुत्र! विचित्र
मन्त्रचर्यार्थक्रियाधर्मनयप्रवेशानुवर्तिनी धर्मदेशनासुदेशिता सर्वसत्त्वा
नामर्थाय अहो कुमारभूत! मञ्जुश्री'! विचित्रधर्मदेशनानुवर्तिनी
मन्त्रचर्यानुकूला सुभाषिता । यो हि कश्चित् महाराज्ञ इम सन्निपात
परिवर्त वाचयिष्यति, धारयिष्यति, मनसि करिष्यति, सङ्ग्रामे
वाग्रत हस्तिमारोप्य स्थापयिष्यति, विविधैर्वा पुष्पधूपगन्धविलेपनै
पूजयिष्यति, प्रत्यर्थिकाना प्रत्यमित्राणा वशमानयिष्याम । परबल
सेनाभङ्ग करिष्याम । पुस्तकलिखित वा कृत्वा स्वगृहे स्थापयिष्य
ति, तस्य कुलपुत्रस्य वा कुलदुहितुर्वा महाराज्ञस्य वा महाराज्ञीय वा
भिक्षुर्वा भिक्षुण्या वा, उपासिकस्य वा उपासिकाया वा, महारक्षां
महाभोगतां, दीर्घायुष्मतां, आयुरारोग्यता, सततभोगाभिवर्धनतां,
करिष्यामीति ॥

एवमुक्तस्तु सा सर्वावती पर्षत् तूष्णीमभूत् ॥

महायानमन्त्रचर्यानिर्देश्यमहाकल्पात् मञ्जुश्रीकुमारभूतबोधिसत्त्व
विकुर्वणपटलविसरात् मूलकल्पात् प्रथम सन्निपातपरिवर्त ॥

अथ द्वितीय परिवर्त ।

अथ खलु मञ्जुश्री' कुमारभूत सर्वावन्त पर्षन्मण्डलमवलोक्य सर्वसत्त्वसमयानुप्रवेशावलोकिनीं नाम समाधि समापद्यते स्म । समन न्तरसमापन्नस्य च मञ्जुश्रिय' कुमारभूतस्य नाभिमण्डलप्रदेशाद् रश्मिर्निश्चरन्ति स्म । अनेकरश्मिकोटीनियुतशतसहस्रपरिवारिता स मन्तात् सर्वसत्त्वधातुमवभास्य पुनरेव त शुद्धावासभवनं अवभास्य स्थिताभूत् ॥

अथ खलु वज्रपाणिर्बोधिसत्त्वो महासत्त्व मञ्जुश्रिय कुमार भूतमामन्त्रयते स्म । भाष भाष त्व भो जिनपुत्र! सर्वसत्त्वसमयानु प्रवेशन नाम + + + + + + + + + + + + + + समनुप्रविश्य त्वदीय मन्त्रगण सर्वलौकिकलोकोत्तरं, च मन्त्रसिद्धि समनुप्राप्नुवन्ति । एवमुक्त आगुह्यकाधिपतिना यक्षेन्द्रेण मञ्जुश्री कुमारभूत, परमगुह्यमण्डलत त्रं भाषते स्म । सर्वविघ्नसश्शो दन नाम स + + विकुर्वेण विदन्तयति । दक्षिण च पाणिमुन्नम्य अङ्गुल्याग्रेण पर्षन्मण्डलमाकारयति स्म । तस्मिन्नङ्गुल्यग्रे अनेकविधा राजकोटीनयुतशतसहस्राणि निश्चेरु । निश्चरित्वा च सर्वावन्तं शुद्धा वासभवन महतावभासेनावभास्य च स्थिता अभूवम् ॥

अथ मञ्जुश्रीः कुमारभूत, यमान्तकस्य क्रोधराजस्य हृदय सर्वकर्मिक एकवीर आवाहननिसर्जनशान्तिकपौष्टिक आभिचारुक अ न्तर्धानाकाशगमनपातालप्रवेशपादप्रचारिकाकर्षणविद्रपणवशीकरणस र्वगन्धमाल्यविलेपनप्रदीपस्वमन्त्रतन्त्रेपुप्रदान सक्षेपत यथा यथा प्रपद्यते, तथा तथा साध्यमान अक्षर नाम महावीर्य सर्वार्थसाधन महाक्रोधराजम् । कतम च तत् । ॐ । आ' । हू । इद त महाक्रोधस्य हृदयम् । सर्वकर्मिक सर्वमण्डलेपु सर्वमन्त्रचर्यासु च निर्दिष्ट महाम- न्त्रेन मञ्जुघोषेण सर्वविघ्नविनाशनम् ॥

अथ मञ्जुश्रीः कुमारभूत' दक्षिण पाणिमुन्नम्य क्रोधस्य मूर्ध्नि स्थापयामास । एवञ्चाह — "नमस्ते सर्वबुद्धानाम्।" समन्वाहरन्त

बुद्धा भगवन्त । ये केचिद् दशदिग्लोकधातुव्यवस्थिता अनन्ताप र्यन्ताश्च बोधिसत्त्वा महर्द्धिका समयमधितिष्ठन्त ।" इत्येवमुक्त्वा तं क्रोधराजान भ्रामयित्वा क्षिपति स्म । समनन्तरनिक्षिप्ते महाक्रोधराजे सर्वावन्त लोकधातु सत्त्वा क्षणमात्रेण ये दुष्टाशयाः सत्त्वा महर्द्धिकाः तां निगृह्यानयति स्म । तं महापर्षन्मण्डल शुद्धावासभवनं प्रवेशयति स्म । व्यवस्थायाञ्च स्थापयित्वा समन्तज्वालामालाकुलो भूत्वा दुष्टसत्त्वेषु च मूर्ध्नि तिष्ठते स्म ॥

अथ मञ्जुश्री' कुमारभूत॰ पुनरपि त पर्षन्मण्डलमवलोक्य 'शृण्वन्तु भवन्त' सर्वसत्त्वा' यो येन मदीय समयमतिक्रमेत् तस्याय क्रोधराजा निग्रहमापादयिष्यति । यत् कारणमनतिक्रमणीया बुद्धानां भगवता समयरहस्यमन्त्रार्थवचनपथाः बोधिसत्त्वानां च महर्द्धिकानां समासनिर्देशत कथयिष्यामि । त शृणुत साधु च सुष्ठु च मनसि कुरुत भाषिष्येऽहम् । नमः समन्तबुद्धानाम् । ॐ र र स्मर अप्रतिहतशासनकुमाररूपधारिण हूँ हूँ फट् फट् स्वाहा । अय स मार्षाः! मदीयमूलमन्त्र' । आर्यमञ्जुश्रिय नाम मुद्रा पञ्चशिखा महामुद्रेति विख्याता त प्रयोजये अस्मिन् मूलमन्त्रे सर्वकार्मिक भवति हृदयम् । युक्तो सर्वकर्मकर शिवम् । ॐ धान्यद नम॰ । मुद्रा चात्र भवति त्रिशिखेति विख्याता सर्वभोगाभिवर्द्धनी । उपहृदय चात्र भवति । वाहे हूँ । मुद्रा चात्र भवति त्रिशिखेति विख्याता सर्वसत्त्वाकर्षणी । परमहृदय चात्र भवति । मु । मुद्रा भवति चात्र मयूरासनेति विख्याता सर्वसत्त्ववशङ्करी । सर्वबुद्धानां हृदयम् । अपरमपि महावीर नाम अष्टाक्षरं परमश्रेयसं महापवित्र त्रिभववर्त्मोपच्छेदं सर्वदुर्गतिनिवारण सर्वशान्तिकरं सर्वकर्मकरं क्षेम निर्वाणप्रापण बुद्धमिव स मुखदर्शनोपस्थितम् । स्वयमेव मञ्जुश्रीरयं बोधिसत्त्वः सर्वसत्त्वानामर्थाय परमहृदयं मन्त्ररूपेणोपस्थितः सर्वाशापारिपूरकं यत्र स्मरितमात्रेण पञ्चानन्तर्याणि परिशोधयति । कः पुनर्वादो जायेत । कतम च तत् । ॐ आः धीर हूँ खचरः । एष सः मार्षा यूयमेवाह अष्टाक्षर महावीरं परमगुह्यहृदय बुद्धत्वमिव प्रत्ययस्थितम् । सर्वकार्येषु

संक्षेपतो महाद्यु । । ।
। । । । । न्तनिष्ठादक्षमिति ।
मुद्रा चात्र भवति महावीरेति विख्याता सर्वाशापारिपूरकी । आह्वा
नमन्त्रा चात्र भवति । ॐ हे हे कुमाररूपिस्वरूपिणे सर्वबा
लभाषितप्रबोधने आयाहि भगव आयाहि । कुमारक्रीडोत्पल-
धारिणे मण्डलमध्ये तिष्ठ तिष्ठ । समयमनुस्मर । अप्रतिहतशासन
हूँ । मा विलम्ब । रु रु फट् स्वाहा । एष भगव मञ्जुश्रिय'
आह्वाननमन्त्रा । सर्वसत्त्वानां सर्वबोधिसत्त्वानां सर्वप्रत्येकबुद्धार्यश्रा-
वकदेवनागयक्षगन्धर्वगरुडकिन्नरमहोरगपिशाचराक्षससर्वभूतानां चेति
सप्ताभिमन्त्रित चन्दनोदक कृत्वा चतुर्दिशमित्यूर्ध्वमधस्तिर्यक्सर्वतः
क्षिपेत् । सर्वबुद्धबोधिसत्वा मञ्जुश्रिय स्वय तस्य परिवार' सर्व-
लौकिकलोकोत्तराश्च मन्त्रा' सर्वे च भूतगणा' सर्वसत्त्वाश्च आगता
भवेयु• । नमः सर्वबुद्धानामप्रतिहतशासनानाम् । ॐ धु धुर धुर धू-
पवासिनि धूपार्चिषि हूँ तिष्ठ समयमनुस्मर स्वाहा । धूपमन्त्रः ।
चन्दन कर्पूरं कुङ्कुमं चैकीकृत्य धूप दापयेत्तत' । आगतानां तथाग
तानां सर्वबोधिसत्त्वानां च धूपाघ्रायितमनस आकृष्टा भवन्ति । भ
वति चात्र मुद्रा यस्य मालेति विख्याता सर्वसत्त्वाकर्षणी शिवा । आ
ह्वाननमन्त्रायाश्च अयमेव मुद्रा पद्ममाला शुभा । आगताना च सर्व
बुद्धबोधिसत्त्वानां सर्वसत्त्वानां चागतानां अर्घ्यो देय' । कर्पूरचन्द
नकुङ्कुमैरुदकमालोड्य जातीकुसुमनवमालिकवार्षिकपुन्नागनागवकु-
लपिण्डितगराभ्यां एतेषामन्यतमेन पुष्पेण यथालब्धेन वा सुगन्धपु-
ष्पेण मिश्रीकृत्य अनेन मन्त्रेण अर्घ्यो देय । नम सर्वबुद्धानामप्र-
तिहतशासनानां तद्यथा — हे हे महाकारुणिक! विश्वरूपधा
रिणि! अर्घ्यं प्रतीच्छ प्रतीच्छापय समयमनुस्मर तिष्ठ तिष्ठ मण्डल
मध्ये प्रवेशय प्रविश सर्वभूतानुकम्पक! गृह्ण गृह्ण हूँ । अम्बरवि
चारिणे स्वाहा । मुद्रा चात्र पूर्णेति विख्याता सर्वबुद्धानुवर्तिनी ।
ध्रुवा । गन्धमन्त्रा चात्र भवति । नम' सर्वबुद्धाना नम' समन्तग
न्धावभासश्रियाय तथागताय । तद्यथा — गन्धे गन्धे गन्धाढ्ये ग
न्धमनोरमे प्रतीच्छ प्रतीच्छेय गन्ध समतानुसारिणे स्वाहा । भवति

चात्र मुद्रा पल्लवा नाम सर्वाशापारिपूरिका । पुष्पमन्त्रा चात्र भवति । नमः सर्वबुद्धानामप्रतिहतशासनानाम् । नम सङ्कुसुमितराजस्य तथागतस्य । तद्यथा — कुसुमे कुसुमे कुसुमाढ्ये कुसुमपुरवासिनि कुसुमावति स्वाहा । तेनैव धूपमन्त्रेण पूर्वोक्तेनैव धूपेन धूपयेत् ।

सर्वबुद्धां नमस्कृत्य अचिन्त्याद्भुतरूपिणाम् ।
बलिमन्त्र प्रवक्ष्यामि सम्यक् सम्बुद्धभाषिताम् ॥

नम' सर्वबुद्धबोधिसत्त्वानामप्रतिहतशासनाना तद्यथा — हे हे भगव! महासत्त्व! बुद्धावलोकित! मा विलम्ब । इद बलि गृह्णापय गृह्ण हूँ हूँ सर्वविघ्न र र ट ट फट् स्वाहा । निवेद्यं चानेन दापयेत् । बलिं च सर्वभौतिकम् । भवति चात्र मुद्रा शक्ति' सर्वदुष्टनिवारिणी । नम सर्वबुद्धानामप्रतिहतशासनानां सर्वतमोऽन्धकारविध्वंसिनां नम' समन्तज्योतिगन्धावभासश्रियाय तथागताय । तद्यथा — हे हे भगवं! ज्योतिरश्मिशतसहस्रप्रतिमण्डितशरीर! विकुर्व विकुर्व महाबोधिसत्त्वसमन्तज्वालोद्योतितमूर्ति खुर्द खुर्द अवलोकय अवलोकय सर्वसत्त्वानां स्वाहा ॥ प्रदीपमन्त्रा । प्रदीप चानेन दापयेत् । मुद्रा विकासिनी नाम सर्वसत्त्वावलोकिनी । नम' समन्तबुद्धानामप्रतिहतशासनानाम् । तद्यथा — ज्वल ज्वल ज्वालय ज्वालय । हुँ । विबोधक हरिकृष्णपिङ्गल स्वाहा । अग्निकारिका मन्त्रा । भवति चात्र मुद्रा सम्पुटनाम लोकविश्रुता । सर्वसत्त्वप्रभोद्योतनी भाषिता मुनिवरैः पूर्व बोधिसत्त्वस्य धीमत ॥

अथ खलु मञ्जुश्री' कुमारभूत' वज्रपाणिं बोधिसत्त्वमामन्त्रयते स्म । इमानि गुह्यकाधिपते मन्त्रपदानि सरहस्यानि परमगुह्यकानि

त्वदीय कुलविख्यातः सुतं घोर सदारुण ।
य एव सर्वमन्त्राणां साध्यमानाना विचक्षणे ॥

मूर्धटक इति विख्यात + + + जकुलयोरपि ।
तस्य निर्नाशनार्थाय विधेय सम्प्रवक्ष्यते ॥

नम' सर्वबुद्धबोधिसत्त्वानामप्रतिहतशासनानाम् । उ कर कर कुरु कुरु मम कार्यम् । भञ्ज भञ्ज सर्वविघ्ना । दह दह सर्ववज्रविनायकम् । मूर्ध टकजीवितान्तकर महाविकृतरूपिणे पच पच सर्वदुष्टां । महागणपतिजीवितान्तकर बन्ध ब ध सर्वग्रहा । षण्मुख! षड्भुज! षट्चरण' रुद्रमानय । विष्णुमानय । ब्रह्माद्यां देवानानय । मा विलम्ब मा विलम्ब । झल् झल मण्डलमध्ये प्रवेशय । समयमनुस्मर । हूँ हूँ हूँ हूँ हूँ हूँ फट् फट् स्वाहा । एष स. परमगुह्यकाधिपते परमगुह्य' महावीर्य' मञ्जुश्री षण्मुखो नाम महाक्रोधराजा सर्वविघ्नविनाशक । अनेन पठितमात्रेण दशभूमिप्रतिष्ठापितबोधिसत्त्वा विद्रवन्ते । कि पुनर्दुष्टविघ्ना । अनेन पठितमात्रेण महारक्षा कृता भवति । मुद्रा चात्र भवति महाशूलेति विख्याता सर्वविघ्नविनाशिका । अस्यैव क्रोधराजस्य हृदयम् । ॐ ह्रीँ श्री' विकृतानन हुम् । सर्वशत्रु नाशय स्तम्भय फट् फट् स्वाहा । अनेन मन्त्रेण सर्वशत्रू महाशूलरोगेण चतुर्थकेन वा गृह्णापयति । शततजपेन वा यावद् रोचते, मैत्रता वा न प्रतिपद्यते । अथ करुणा चित्त लभते । जापान्ते मुक्तिर्न स्यात् । मृयत इति रत्नत्रयापकारिणा कर्तव्य नाशेष सौम्यचित्तानां मुद्रा महाशूलैव प्रयोजनीया । उपहृदय चात्र भवति । ॐ ह्रूँः कालरूप हु ख स्वाहा । मुद्रा महाशूलयेव प्रयोजनीया । सर्वदुष्टा यमिच्छति त कारयति । परमहृदयम् । सर्वबुद्धाधिष्ठित एकाक्षर नाम । हूँ । एष सर्वकर्मकर' । मुद्रा महाशूलयैव प्रयोजनीया । सर्वानर्थनिवारणम् । सर्वभूतवशङ्कर सक्षेपत. । एष क्रोधराज सर्वकर्मेषु प्रयोक्तव्यः मण्डलमध्ये जाप सिद्धिकाले च विशिष्यते । विसर्जनमन्त्रा भवति । नम सर्वबुद्धानामप्रतिहतशासनानाम् । तद्यथा—जय जय सुजय महाकारुणिक विश्वरूपिणे गच्छ गच्छ स्वभवन सर्वबुद्धांश्च विसर्जय । सपरिवारां स्वभवन चानुप्रवेशय । समयमनुस्मर । सर्वार्थाश्च मे सिद्धय तु मन्त्रपदा मनोरथ च मे परिपूरय स्वाहा ॥ अय विसर्जनमन्त्र सर्वकर्मेषु प्रयोक्तव्य । मुद्रा भद्रपीठेति विख्याता । आसन चानेन दापयेत् । मनसा सप्तजप्तेन विसर्जन सर्वेभ्यः लौकिकलोकोत्तरेभ्यो मण्डलभ्य म त्रेभ्यश्चैव मन्त्रसिद्धि' । समयजपकालनियमेषु च प्रयोक्तव्येति ॥

अथ खलु मञ्जुश्री कुमारभूत. पुनरपि तं शुद्धावासभवनम वलोक्य त महापर्षन्मण्डल स्वक च विद्यागणमन्त्रपटलावसर भाषते स्म । नम' सर्वबुद्धानाम् अप्रतिहतशासनानाम् । ॐ रिटि स्वाहा ॥ मञ्जुश्रियस्येदम् अनुचरी केशिनी नाम विद्या सर्वकर्मिका । महामुद्राया पञ्चशिखाया योज्यसर्वविषकर्मसु । नम. समन्तबुद्धानामप्रतिहतशासनानाम् । ॐ निटि । उपकेशिनी नाम विद्येय सर्वकार्मिका मुद्रया विकासिन्या च योजयेत् । सर्वग्रहकर्मेषु । नम' समन्तबुद्धाना मप्रतिहतगतीनाम् । ॐ नि' ।

विद्येय बलिनी नाम सवर्कमकरा शुभा ।
मुद्रया भद्रपीठया सयुक्ता यक्षिणी आनयेद् ध्रुवम् ॥
नम समन्तबुद्धाना अचिन्त्याद्भुतरूपिणाम् ।
मुद्रया शक्तिना युक्ता सर्वडाकिनीघातिनी ॥

ॐ ह्रीः स्वाहा ।

विद्या कापतलिनी नाम मञ्जुघोषेण भाषिता ।
समन्तासर्वबुद्धैश्च प्रशस्ता दिव्यरूपिणी ॥
नमः समन्तबुद्धानाम् अप्रतिहतगतिप्रचारिणाम् ।
तद्यथा — ॐ वरदे स्वाहा ।
मुद्रा त्रिशिखेनेव प्रयोजयेत् । श्रेयसात्मकः ।
बहुरूपधरा देवी क्षिप्रभोगप्रसाधिका ॥
नम. समन्तबुद्धाना अचिन्त्याद्भुतरूपिणाम् ।

ॐ भूरि स्वाहा ।

मुद्रया शूलसयुक्ता सर्वज्वरविनाशिनी ।
नम. समन्तबुद्धानामचिन्त्याद्भुतरूपिणाम् ॥

ॐ नु रे स्वाहा ।

विद्या तारावती नाम प्रशस्ता सर्वकर्मसु ।
मुद्रया शक्तियष्टया तु योजिता विघ्नघातिनी ॥
नम. समन्तबुद्धानामचिन्त्याद्भुतरूपिणाम् ।

तद्यथा — ॐ विलोकिनि स्वाहा ।

विद्या लोकवती नाम सर्वकोशवशङ्करी ।
योजिता वज्रमुद्रेण सर्वसौख्यप्रदायिका ॥
नमः समन्तबुद्धानामचिन्त्याद्भुतरूपिणाम् ।

तद्यथा — ॐ विश्वे विश्वसम्भवे विश्वरूपिणि कह कह आविशाविश । समयमनुस्मर । रुरु तिष्ठ स्वाहा ।

एषा विद्या महावीर्या दर्शिता लोकनायकैः ।
दंष्ट्रमुद्रासमेतास्त्रसर्वसत्त्वा + वेशिनी ॥
शुभा वरदा सर्वभूतानां विश्वेति सम्प्रकाशिता ।
नमः समन्तबुद्धानामचिन्त्याद्भुतरूपिणाम् ॥

तद्यथा — ॐ श्वेतश्री वपुः स्वाहा ।

प्रयुरा ... मुद्रेण विन्यस्ता सर्वकर्मिका ।
महाश्वेतेति विख्याता अचिन्त्याद्भुतरूपिणी ॥
सौभाग्यकरण लोके नरनारीवशङ्करी ।
नम समन्तबुद्धानामचिन्त्याद्भुतरूपिणाम् ॥

तद्यथा — ॐ । खिखिरिखिरि भ्रकुटि सर्वशत्रु स्तम्भय जम्भय मोहय वशमानय स्वाहा ।

एषा विद्या महाविद्या योगिनीति प्रकथ्यते ।
योजिता वक्रमुद्रेण दुष्टसत्त्वप्रसादिनी ॥
नमः समन्तबुद्धानामप्रतिहतगतिप्रचारिणाम् ।

तद्यथा — ॐ श्री ।

एषा विद्या महालक्ष्मी लोकनाथैस्तु दर्शिता ।
मुद्रा सम्पुटया युक्ता महाराज्यप्रदायिका ॥
नमः समन्तबुद्धानां सर्वसत्त्वाभयप्रदायिनाम् ।

तद्यथा — ॐ । अजिते ! कुमाररूपिणि ! एहि आगच्छ मम कार्यं कुरु स्वाहा ।

अजितेति विख्याता कुमारी अमृतोद्भवा ।
मुद्रया पूर्णया युक्ता सर्वशत्रुनिवारणी ॥
नमः समन्तबुद्धानामचिन्त्याद्भुतरूपिणाम् ।

तद्यथा — ॐ जये स्वाहा । विजये स्वाहा । अजिते स्वाहा । अपराजिते स्वाहा ।

चतुर्भगिन्य इति विख्याता बोधिसत्त्वानुचारिका ।
पर्यटन्ति महीं कृत्स्नां सत्त्वानुग्रहकारिका ॥
भ्राता स्तुम्बुरुविख्याता एतासामनुचारकः ।
नौयानसमारूढा अन्दुर्धतु' निवासिन' ॥
मुष्टिमुद्रेण विन्यस्ता सर्वाशापारिपूरिका ।
नमः समन्तबुद्धाना लोकाग्राधिपतीनाम् ॥

तद्यथा — ॐ । कुमार! महाकुमार! क्रीड क्रीड पण्मुखबोधिसत्त्वानुज्ञात! मयूरासनसङ्गोद्यतपाणि रक्ताङ्ग! रक्तगन्धानुलेपनप्रिय! ख ख खाहि खाहि खाहि । हु नृत्य नृत्य । रक्तापुष्पार्चितमूर्ति समयमनुस्मर । भ्रम भ्रम भ्रामय भ्रामय भ्रामय । लहु लहु माविलम्ब सर्वकार्याणि मे कुरु कुरु चित्ररूपधारिणे तिष्ठ तिष्ठ हु हुं सर्वबुद्धानुज्ञात स्वाहा ।

भाषिता बोधिसत्त्वेन मञ्जुघोषेण नायिना ।
षड्विकारा मही कृत्स्ना प्रचचाल समन्ततः ॥
हितार्थं सर्वसत्त्वानां दुष्टसत्त्वनिवारणम् ।
महेश्वरस्य सुतो घोरो वैनेयार्थमिहागत' ॥
स्कन्दमङ्गारकश्चैव ग्रहचिह्नै सुचिह्नित ।
मञ्जुभाषिणी ततो भाषे करुणाविष्टेन चेतसा ॥
महात्मा बोधिसत्त्वोऽय बालानां हितकारिण ।
सत्त्वचर्या यत मोक्तो विचेरुः सर्वतो जगत् ॥
मुद्राशक्तियष्ट्यानुसयुक्तो स महात्मन' ।
आवर्तयति ब्रह्माद्यां किं पुनर्मानुष फलम् ॥

कौमारभित्तमखिल कल्पमस्य समासत' ।
कार्त्तिकेयमञ्जुश्री' मन्त्रोऽय समुदाहृत' ॥
सत्त्वानुग्रहकाम्यर्थं बोधिसत्त्व इहागतः ।
त्र्यक्षरं नाम हृदयं मन्त्रस्यास्य उदाहृतम् ॥
सर्वसत्त्वहितार्थाय भोगाकर्षणतत्पर. ।
मुद्रया शक्तियष्ट्या तु विन्यस्त सर्वकर्मिक. ॥

ॐ हूॅं ज ।

एष मन्त्रः समासेन कुर्यान्मानुषक फलम् ।
नमः समन्तबुद्धानां समन्तोद्यातितमूर्तिनाम् ॥

ॐ विकृतग्रह हु फट् स्वाहा ॥

उपहृदय चास्य सयुक्तो मुद्राशक्तिना तथा ।
आवर्तयति भूतानि सग्रहां मातरा तथा ॥
सर्वमुद्रितमुद्रेषु विन्यस्ता सफला भवेत् ।
वित्रासयति भूताना दुष्टाविष्टविमोचनी ॥

एष मञ्जुश्रियस्य कुमारभूतस्य कार्त्तिकेयमञ्जुश्रीर्नाम कुमार अनुचर सर्वकर्मिक जपमात्रेणैव सर्वकर्माणि करोति, सर्वभूतानि त्रासयति, आकर्षयति, वशमानयति, शोषयति, घातयति, यथेप्सितं वा विद्याधरस्य तत् सर्वं सम्पादयति । नमः समन्तबुद्धानामप्रतिहतशासनानाम् । तद्यथा — ॐ ब्रह्म सुब्रह्म ब्रह्मवर्चसे शान्तिं कुरु स्वाहा ॥

एष मन्त्रो महाब्रह्मा बोधिसत्त्वेन भाषितः ।
शान्ति प्रजग्मुर्भूतानि तत्क्षणादेव शीतला ॥
मुद्रा पञ्चशिखायुक्ता क्षिप्र स्वस्त्ययन भवेत् ।
आभिचारुकेषु सर्वेषु अथर्वो वेदपठ्यते ॥
एष सक्षेपत उक्तो कल्पमस्य समासत' ।
नम' समन्तबुद्धानामप्रतिहतशासनानाम् ॥

तद्यथा — ॐ गरुडवाहन! चक्रपाणि! चतुर्भुज! हुँ हुँ समयमनुस्मर । बोधिसत्त्वो ज्ञापयति स्वाहा ॥

आज्ञप्तो मञ्जुघोषेण क्षिप्रमर्थकरं शिवं ।
विद्रापयति भूतानि विष्णुरूपेण देहिनाम् ॥
मुद्रा त्रिशिखे युक्तं क्षिप्रमर्थकर स्थिरः ।
य एत्र वैष्णवे तन्त्रे कथिता. कल्पविस्तरा. ॥
उपायवैनेयसत्त्वानां मञ्जुघोषेण भाषिताः ।
नमः समन्तबुद्धानामप्रतिहतशासनानाम् ॥

तद्यथा—ॐ महामहेश्वर! भूताधिपतिवृषध्वज! प्रलम्बजटामकुटधारिणे सितभस्मधूसरितमूर्ति हुं फट् फट् । बोधिसत्त्वो ज्ञापयति स्वाहा ॥

एष मन्त्रो मया प्रोक्तं सत्त्वाना हितकाम्यया ।
शूलमुद्रासमायुक्ता सर्वभूतविनाशक ॥
यन्मया कथित पूर्वं कल्पमस्य पुरातनम् ।
सैवमिति वक्ष्यन्ते सत्त्वा भूतलवासिन. ॥
विविधा गुणविस्तारा शैवतन्त्रे मयोदिताः ।
नमः समन्तबुद्धानामप्रतिहतशासनानाम् ॥

तद्यथा—ॐ शकुन महाशकुन पद्मविततपक्ष सर्वपन्नगनाशक ख ख खाहि खाहि समयमनुस्मर । हु । तिष्ठ । बोधिसत्त्वो ज्ञापयति स्वाहा ॥

एष मन्त्रा महावीर्यं वैनतेयेति विश्रुतं ।
दुर्दान्तदमको श्रेष्ठं भोगिनां विषनाशनम् ॥
महामुद्रया समायुक्तः हन्त्यनर्थं सुदारुणाम् ।
विचिकित्सयति न सन्देहो विष स्थावरजङ्गमम् ॥
सत्त्वानुपायवैनेया बोधिसत्त्वसमाज्ञया ।
विचेरुर्गरुडरूपेण पक्षिराट् स महाद्युतिः ॥
यावन्त. गारुडे तन्त्रे कथिता' कल्पविस्तराः ।
ते मयैवोदिता. सर्वे सत्त्वानां हितकारणात् ॥
गरुत्मा बोधिसत्त्वस्तु वैनतेयार्थमिहागतं ।
भोगिनां विषनाशाय विचेरुः पक्षिरूपिणः ॥

यावन्तो लौकिका मन्त्राः तेऽस्मि कल्प उदाहृताः ।
वैनेयार्थं हि सत्त्वानां विचरामि तथा तथा ॥
ये तु ताथागतीमन्त्राः कुलिशाङ्कुलयोरपि ।
तेऽस्मिन् कल्पविस्तरे भाषिता पूर्वमेव तु ॥
यथा हि धात्री बहुधा बालाना लालति यत्नत' ।
तथा बालिशबुद्धीनां मन्त्ररूपी चराम्यहम् ॥
दशबलै कथित पूर्वे अधुना च मयोदितम् ।
सकल मन्त्रतन्त्रार्थं कुमारोऽप्याह महाद्युतिः ॥
जिनवरैश्च ये गीता गीता दशबलात्मजै ।
मञ्जुस्वरेण ते गीता अचिन्त्याद्भुतरूपिणाम् ॥

अथ खलु मञ्जुश्री कुमारभूत सर्वावन्त शुद्धावासभवन त च महा पर्षन्मण्डलमवलोक्य सर्वसमयसञ्चोदना नाम समाधि समापद्यते स्म। यत्र समाधे. प्रतिष्ठितस्य अशेषसत्त्वनिर्हारचयोमनस सर्वसत्त्वा प्रति ष्ठिताः भवेयुः, समनन्तरसमापन्नस्य मञ्जुश्रिय कुमारभूतस्य सर्वा वन्त शुद्धावासभवन विचित्रमणिरत्नव्यूहालङ्कारमण्डल अचिन्त्या द्भुतबोधिसत्त्वविकुर्वेण सर्वप्रत्येकबुद्धार्यश्रावकचयाप्रविष्टैरपि बोधि सत्त्वैः दशभूमिप्रतिष्ठितैश्चैरपि न शक्यत मण्डल लिखितु वा, क' पुनर्वादो पृथग्जनभूतै सत्त्वै त दिव्यमार्यमण्डलसमयनिर्हार वस्थानात्रस्थितं मञ्जुश्रिय कुमारभूतं दृष्ट्वा सर्वे बुद्धा भगवन्त सर्वे प्रत्येकबुद्धा, सर्वे आर्यश्रावका, सर्वे बोधिसत्त्वाः, दशभूमिप्रति ष्ठिता, यौवराज्याभिषेकसमनुप्राप्ता आर्या प्रतिपन्नाश्च सर्वे सत्त्वा साश्रवा अनाश्रवाश्च मञ्जुश्रिय कुमारभूतस्याधिष्ठानेनाचिन्त्य बुद्ध बोधिसत्त्वाचार्यनिष्पादितं समाधिविशेषमानसोऽवं मण्डल प्रविष्टमा त्मान सञ्जानन्ते स्म । न शक्यतं तत् पृथग्जने सत्त्वै. समनसाप्या लम्बयितुम्, कः पुनर्वादो लिखितु लेखयितु वा ॥

अथ मञ्जुश्री कुमारभत, ता महापर्षन्मण्डलसमयमनुप्रविष्ट सत्त्वानामन्त्रयते स्म । शृण्वन्तु मार्षा ! अनतिक्रमणीयमेतत् तथा

गतानां बोधिसत्वानां च समयं, कं पुनर्वादोऽन्येषां सत्वानाम् आर्यानार्याणाम्। अथ मञ्जुश्री कुमारभूतं वज्रपाणिं गुह्यकाधिपतिमामन्त्रयते स्म। निर्दिष्ट भो जिनपुत्रातिक्रान्तमानुष्यकं समयं मानसांश्च मानुष्यकं तु वक्ष्ये परिनिर्वृतानां च तथागतानाम्, यत्र सत्वा समनुप्रविश्य सर्वमहालौकिकलोकोत्तरां सिद्धिं गच्छेयु ॥

अथ खलु वज्रपाणिर्गुह्याधिपतिं मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म। भाष भाष त्वं भो जिनपुत्र! यस्येदानीं कालं मन्यसे।

परिनिर्वृते लोकनाथे शाक्यसिंहे अनुत्तरे।
बुद्धत्व इव सत्वानां त्वदीयं मण्डलं भुवि ॥
दृष्टमात्रो हि लोकेऽस्मिन् मन्त्रा सिद्धिं प्रजग्मिरे।
अज्ञानविधिहीनं तु शयानविकृतेन वा ॥
मन्त्रा सिद्धिं न गच्छेयु ब्रह्मस्यापि महात्मनं।
अनभियुक्ता तन्त्रेऽस्मिन् अदृष्टसमयोदिते ॥
मन्त्रा सिद्धिं न गच्छन्ति यत्नेनाप्यनेकदा।
समयप्रयोगहीनं शक्रस्यापि प्रयत्नत ॥
मन्त्रा सिद्धिं न गच्छन्ति किं पुनर्भुवि मानुषे।
समयशास्त्रतत्त्वज्ञे चर्याकर्मसु साधने।
पठितमात्रा हि सिध्यन्ते मन्त्रा आर्या च लौकिका ॥
मण्डलं मञ्जुघोषस्य प्रविष्ट सर्वकर्मकृत्।
मन्त्रसिद्धिर्ध्रुवं तस्य कुमारस्यैव शासने ॥

अथ खलु वज्रपाणिर्गुह्याधिपति तं महासत्वं मध्ये भाषते स्म। संक्षेपतः भो भो महाबोधिसत्व! सत्वानामर्थाय मण्डलविधानं भाषस्वेति ॥

एवमुक्तस्तु गुह्यकाधिपतिना मञ्जुश्री कुमारभूत सर्वसत्वानामर्थाय मण्डलविधानं भाषते स्म। आदौ तावत् प्रतिहारकपक्षे चैत्रवैशाखे च मासे सितपक्षे प्रशस्तदिवसे शुद्धग्रहनिरीक्षिते शुभनक्षत्रसंयुक्ते शुक्लप्रतिपदि पूर्णमास्यां वा अन्ये वा काले प्रावृण्मासविवर्जिते पूर्वाह्णे भूमिमधिष्ठातव्यं महानगरमासाद्य यत्र वा स्वयं तिष्ठे-

न्मण्डलाचार्ये' श्च समुद्रगामिनी वा नदीमाश्रित्य, समुद्रतटसमीप वा महानगरस्य पूर्वोत्तरे दिग्भागे नातिदूरे नात्यासन्ने मण्डलाचार्येण सत्त्वाना सप्ताह पक्षमात्र वा एका त उद्दर्य कृत्वा प्रतिवस्तव्यम् । य तस्मिन् स्थाने सुचोक्ष पृथवीप्रदेश समन्ताच्चतुरश्र षोडशहस्त द्वादशहस्त वा अपगतपाषाणकठण्णभस्माङ्गारतुषकपालास्थिवर्जित सुचौक्ष सुपसुपरिकर्मित पृथिवीप्रदेश निग्रात्मकेनादकेन पञ्चगव्यस न्मिश्रितेन चन्दनकर्पूरकुङ्कुमोन्केन वा यमान्तकेन क्रोधराजेनाष्टस हस्राभिमन्त्रितेन पञ्चशिखमहामुद्रासयुक्त त पृथिवीप्रदेश अभ्युक्ष येचतुर्दिक्षु इत्यूर्ध्वमधस्तियग विदिक्षु च सर्वत क्षिपेत् । ततो त पृथिवीप्रदेश समन्ताच्चतुरश्र षोडशहस्त द्वादशहस्त वा अष्टहस्त वा, तत्र षोडशहस्त ज्येष्ठ, मध्य द्वादशहस्त कन्यस अष्टहस्तम् । एतत् त्रिविध प्रोक्त मण्डल सर्वदर्शिभि राज्यकामाय ततो ज्येष्ठ मध्यम सम्भोगव र्धने कन्यस समयमात्र तु सर्वकर्मकर शिवम् । ततोऽन्यतम मनसेप्सित मण्डलमालिखेत् । तत्र तं पृथिवीप्रदेश द्विहस्तमात्र खनेत् । तत्र पाषाणाङ्गारभस्मास्थिकेशाद्यो विविधा वा प्राणकजातय यदि दृश्यन्ते, अन्य पृथिवीप्रदेश खनेत् । निरुपहत्य निरुपद्रव भवत् । न चत् पर्वताग्रन दीपुलिनसमुद्रात्सङ्गमहानदीपुलिनसिकतादिचय महता प्रयत्नत स प्रत्यवेक्षित सुचोक्ष निष्प्राणक कृत्वा लिखेत् । त पृथिवीप्रदेश भूयो निष्प्राणेनोदकेन पञ्चगव्यसम्मिश्रेण नदीकूलमृत्तिकया मेध्यया वल्मीकमृत्तिकया, वा यत्र प्राणका न सन्ति, तया मृत्तिकया पूरयितव्यम् । पूरयित्वा च स्वाकोटित समतल समन्तात् त्रिविध मण्डल यथेप्सितं कारयेत् । चतुर्दिक्षु चत्वार खदिरकीलका निखनेत् । क्रोधराजेनैव सप्ताभिमन्त्रित कृत्वा, पञ्चरङ्गिकेण सूत्रेण सप्ताभिमन्त्रितेन क्रोधहृदयेन कृत्वा समन्ता त मण्डल चतुरश्राकारेण वेष्टयेत् । एव मध्यमे स्थाने एवमभ्यन्तरे चतुरश्राकार कारयेत् । मध्यस्थानस्थितेन मण्डलाचार्येण विद्या अष्टसहस्र मूलमन्त्रा उच्चारयितव्या महामुद्रा पञ्चशिखा त्वथवा मूलमन्त्रेण ससखायरक्षा आत्मरक्षा च कार्या । जपतश्च निष्कसर्वहिमण्डल प्रदक्षिणीकृत्य प्राङ्मुख कुशविण्डकोपविष्ट

सर्वबुद्धबोधिसत्त्वानां मनसि कुर्वाण'। समन्ताच्च तन्मण्डल चतुर श्राकारेण वेष्टयेत्। बहिर्नाथ. एकरात्रोषितां कृत्वा प्रवासयेत्॥

तत्र मण्डलाचार्येण कृतपुरश्चरणेन स्वतन्त्रमन्त्रकुशलेन उपायसत्त्वार्थमहायानाधिमुक्तेन एकरात्रोषितेन सुसखायसमेतेन विधिशास्त्रदृष्टेन कर्मणा पञ्चरङ्गिकेन चूर्णेन श्लक्ष्णोज्ज्वालेन सुपरिकर्मकृतेन, षडक्षराभिमन्त्रिते हृदयेनाभिमन्त्र्यं त चूर्ण मण्डलमध्ये स्थापयेत्। बहिश्चोच्छ्रितध्वजपताकतोरणे चतुष्पथालङ्कृत कदलीस्तम्भरोपितफलभरितपिण्डीभि. प्रलम्बमानमाहतभेरीमृदङ्गशङ्खतन्त्रीनिर्घोषनिनादितं पृथिवीप्रदेश कुर्यात्। प्रशस्तशब्दधर्मश्रवणचतुष्पर्षानुकूलमहायानसूत्रां चतुर्दिक्षु पुस्तकां वाचयन्॥

तद्यथा—भगवती प्रज्ञापारमिता दक्षिणा दिशि वाचयेत्। आर्यचन्द्रप्रदीपसमाधि पश्चिमायां दिशि। आर्यगण्डव्यूह उत्तरायां दिशि। आर्यसुवर्णप्रभासोत्तमसूत्र पूर्वायां दिशि। एवमधीतचतु'सूत्रान्तिक पुद्गला धर्मभाणक पुस्तकाभावादद्ध्येपयेत्। धर्मश्रवणाय ततो मण्डलाचार्येणोत्थाय चन्दनकर्पूरकुङ्कुमव्यामिश्रकेण श्वेतसुगन्धपुष्पै. मूलम त्र जपता सर्वतस्त मण्डलमभिकिरेत्। अभिकीर्य च बहिर्निर्गच्छेत्। सप्ताहाद्धविर्याहारोपिता द्वौ त्रयो वा उत्पादितबोधिचित्त उपाषध उपवासोषितां चित्रकरा निपुणतरां प्रवेशयेत्। मूलमन्त्रेणैव शिखाबन्ध कृत्वा, तत सुवर्णरूप्यविविधरत्नपञ्चविचित्रोज्ज्वलचारुसूक्ष्मचूर्णताम्रा प्रतिगृह्य, महाभोगे. सत्त्वै' महाराजानैश्च धार्मिकै. लिखापनीयम्। बोधिपरायणीय बोधिपरायण नियतं॥

मण्डल दर्शनादेव किं पुनर्मन्त्रसाधने।
सत्त्वानामल्पपुण्यानां निर्वृते शाक्यपुङ्गवे॥
कुत एवंविधा भोगा विधिरेषा तु कल्प्यते।
दरिद्रजनतां दृष्ट्वा मञ्जुघोषो महाद्युतिः॥
उदीरयेत् कल्पसक्षेप मण्डल तु समासत।
शालितण्डुलचूर्णैस्तु सूक्ष्मैः पञ्चरङ्गोज्ज्वलैः॥

शुक्लपीतरक्तकृष्णहरितवर्णैर्वर्णयत् ।

पूर्वस्थापितक चूर्ण मण्डलाचार्येण स्वय गृह्य, महामुद्रा पञ्च-शिखा बद्ध्वा मूलमन्त्र जपता त चूर्ण मुद्रयेत् । अपरेण तु साधका चार्येण मण्डलाद्बहिर्दक्षिणपूर्वायां दिशि विधिदृष्टेन कर्मणा अग्नि कुण्डं कारयेत् । द्विहस्तप्रमाण हस्तमात्रनिम्न समन्तात् पद्मपुष्करा कार वहि' पद्मपुष्कराकारा पलाशकाष्ठसमिद्भि अग्नि प्रज्वाल्य श्रीफलकाष्ठसमिधानां वितस्तिमात्रप्रमाणाना सार्द्रां दधिमधुघृताक्ता मूलमन्त्र षडक्षरहृदयेन वा मुद्रामुष्टिं बध्वा आह्वयेत् । आहूय च पूर्वोक्तेनैव एकाक्षरमूलमन्त्रहृदयेन भूयो अष्टशत जुहुयात् ॥

ततो मण्डलाचार्येण बद्धोष्णीपकृतपरिकर आत्मना चित्रक रांश्च निपुणतरानात्मना कारयेत् । ततो मण्डलाचार्येण बुद्धबोधि सत्त्वां मनसि कुर्वता पूर्वोक्तेनैव धूपमन्त्रेण धूप दहता अञ्जलिं कृत्वा सर्वबुद्धबोधिसत्त्वा प्रणम्य, मञ्जुश्रिय कुमारभूत नमस्कृत्य चूर्ण गृहीत्वा, आकारयेत् । रूप चित्रकरैश्च पूरयितव्यम् । एतेन विधिना प्रथमत एव/बुद्ध भगवन्त शाक्यमुनि सर्वाकारवरोपेत रत्न सिंहासनोपविष्टं शुद्धावासवभनस्थ धर्म देशयमानमालिखत् । लिखि तश्च मण्डलाचार्यस्यानुसाधकेन आत्मरक्षाविधान मूलमन्त्रेण कृत्वा सर्वभूतिका बलिर्देया चतुर्दिक्षूर्ध्वमधः बहिर्मण्डलस्य क्षिपेत् ॥

ततो स्नात्वा अग्निकुण्डसमीप गत्वा शुचिवस्त्रप्रावृतन शुचिना कृता रक्षाविधानेन घृताहुतीना कुङ्कुमभिश्राणामष्टसहस्रं जुहुया मूल मन्त्रेण । तत. कुशपिण्डकोपविष्टेन जप कुर्वत तत्रैव स्थातव्यम् । श्वेतसर्षपाणामष्टाभिमन्त्रित कृत्वा यमान्तकक्रोधराजेनाभिमन्त्र्य शरा वसम्पुटे स्थापयेत् । अनेकाकारविकृतरूपघोरस्वरवातवर्षदुर्दिनयन्य तयान्यतम वा विघ्नमागत दृष्ट्वा हुतेन सर्षपाहुतय सप्त होतव्या । ततो विघ्ना. प्रणश्यन्ति । मनुष्यविघ्नैर्वा पञ्चाहुतयो होतव्या । स्तम्भिता भवन्ति अशक्तिव त' पुरुपा मृयन्ति वा । अमानुष्यैर्वा गृह्यन्ते तत्क्षणादेव न सन्देहोस्ति । कथञ्चन शक्रोऽपि म्रियते क्षि प्रम् । किं पुनर्दुष्टचेतसा मनुष्या', इतरे वा विघ्ना यमान्तकक्रोध भया निर्नष्टा विद्रवन्ति इता इत इति ॥

ततोऽनुसाधकेन तत्रैव कुशविण्डकापात्रपन यमान्तककोधरा जानं जप कुर्वाण स्थातव्यम् । तता मण्डलाचार्येण भगवन' शाक्य मुने प्रतिमाया दक्षिणे पार्श्व द्वा प्रत्येकबुद्धा पद्मासनोपविष्टौ पर्यङ्केनो पविष्टौ कार्या, तयारधस्ताद् द्वा महाश्रावका भग शृण्व न कार्यो। तेषामपि दक्षिणत. भगवानार्यावलोकितेश्वर. सर्वालङ्कारविभपित. श रत्काण्डगौर पद्मासनोपविष्ट , वामहस्तन पद्म गृहीत्वा दक्षिणहस्तेन वरद' । तस्यापि दक्षिणत भगवती पण्डरवासिनी पद्महस्ता दक्षिणेन हस्तेन भगवन्त शाक्यमुनि वन्दमाना पद्मासनोपनिषण्णा जटामकुटधा रिणी श्वेतपट्टवस्त्रनिवस्ता पट्टांशुकोत्तरासङ्गिनी कृष्णभस्मतृमुण्डी- कृता । एव तारा, भृकुटी स्वकस्वकासनेर्यथायथे सुस्थिता,कार्या । उपरिष्टाच्च भगवती तेषां प्रज्ञापारमिता, तथागतलोचना, उष्णीप- राजा स्वकार्या । एव बोधिसत्त्वा, षोडश कार्या । तद्यथा— समन्तभद्र , क्षितिगर्भ , गगनगञ्ज सर्वनीवरणविष्कम्भी, अपाय जह मैत्रेय', चमरव्यग्रहस्त , बुद्ध भगवन्त निरीक्षमाणः, विमल गतिः, विमलकेतु', सुधन, चन्द्रप्रभ, विमलकीर्ति, सर्वव्या धिचिकित्सक' सर्वधर्मेश्वरराज , लोकगति', महामतिः, पतिधर श्चेति । एते षोडश महाबोधिसत्त्वा प्रसन्नमूर्तय सर्वालङ्कारभूपिता लेख्याः । प्रधानविद्याराज , विद्याराज्ञी अब्जकले रूपकमुद्रा । स च यथास्मरत' आगमनश्च यथास्थानेषु वा शेषा लेख्या' । अन्ते च स्थान चतुरश्राकार स्थान स्थापये पद्मपुष्पसस्कृतम् । येन स्म- रिता विद्या देवता तेऽस्मिन् स्थाने तिष्ठन्त्विति ॥

एव दक्षिण पार्श्व भगवत शाक्यमुने द्वौ प्रत्येकबुद्धौ गन्धमा- दनः, उपारिष्टश्चेति । एव प्राङ्मुख मण्डल सर्वत प्रवेशद्वार का- र्यम् । भगवतः शाक्यमुने पार्श्व अपरौ द्वौ प्रत्येकबुद्धो चन्दनसिद्ध श्चेति आलेख्यौ । तेपामधस्ताद् द्वौ महाश्रावको महाकाश्यपमहाका- त्यायनश्चालेख्यौ । तेपामपि वामत' आर्यवज्रपाणिकुवलयश्यामा भ प्रसन्नमूर्तिः सर्वालङ्कारभूपित. दक्षिणे चामरव्यग्रहस्त' वामेन क्रोधमूर्तिस्थ. वज्रमुष्टि' वज्राङ्कुशि वज्रशृङ्खला सुबाहु वज्रसेन

यथावेषचिह्नस्थानासनसर्वविद्याराज्ञराज्ञीसपरिवारः रूपमुद्रादिषु यथास्मरणा लेख्याः । तेषामपि वामत. चतुरश्राकारमुभयवज्रमुद्रां लिखेत् । लिख्य च वक्तव्यम् , येऽत्र स्थाने न स्मरिता विद्यागणा , तेऽत्र स्थाने न स्मरिता विद्यागणा', तेऽत्र स्थान तिष्ठन्त्विति ॥

तेषामुपरिष्टात् वेद्यारमिता' भगवती मामकी आलेख्या सर्वालङ्कारविभूषिताश्च ता' प्रसन्नमूर्तय: ॥

तेषामप्युपरिष्टा अष्टौ उष्णीषराजान' समन्तज्वालमालाकुला: । मुद्रा च स्वकस्वकानि महाराजचक्रवर्तीरूपाणि आलख्यानि । कनकवर्णसुप्रसन्नेन्द्रियाणि सर्वालङ्कारविभूषितानि । ईषत् तथागत प्रतिमदृष्टिजातानि । तद्यथा — चक्रवर्ती, उष्णीष', अभ्युद्गतोष्णीष, सितातपत्र , जयोष्णीष, कमलोष्णीष , तेजोराशि , उन्नतोष्णीष इति ॥

एते अत' उष्णीषराजान' प्रत्येकबुद्धानां वामत. आलेख्य, द्वारे बुद्धो बोधिसत्त्वो कार्यप्रवेशतदक्षिणतो लोकातिक्रान्तगामी नाम जटामकुटधारी सौम्यमूर्ति' दक्षिणहस्तेन अक्षसूत्र गृहीत्वा वामहस्तेन कमण्डलु द्वाराभिमुख' ईषद्भ्रुकुटीवदन वामत' प्रवेशे महाबोधिसत्व अजितञ्जयो नाम आलेख्य' । प्रसन्नमूर्ति' जटामकुटधारी दण्डकमण्डलुवामकरावसक्तः दक्षिणहस्तेन अक्षसूत्र गृहीत्वा वरप्रदानकर. ईषद्भ्रुकुटीवदन' द्वाराभिमुख आलेख्य ॥

सिंहासनस्याधस्ताद् धर्मचक्र समन्तज्वालमालाकुल , तस्याप्यधस्तात् रत्नविमान', तत्रस्थो भगवां महाबोधिसत्त्व. मञ्जुश्री' कुमारभूत कुमाररूपी कुङ्कुमगौराकार' प्रसन्नमूर्ति चारुरूपी ईषित् प्रहसितवदन' वामहस्ते नीलोत्पलावसक्त' दक्षिणहस्तेन श्रीफलाय सक्तवरद. सर्वबालालङ्कारभूषितपञ्चचीरकोपशोभित' मुक्तावलीयज्ञोपवीत पट्टांशुकोत्तरीय. पट्टवस्त्रनिवस्तः समन्तप्रभ समन्तज्वाल मालाकुलः पद्मासनोपनिषण्ण' यमान्तकक्रोधराजगतदृष्टिः मण्डलप्रवेशद्वाराभिमुखः चारुदर्शनो सर्वतः आलेख्यः ॥

तस्य दक्षिणे पार्श्वे पद्मस्याधस्ताद् यमान्तकः क्रोधराजा आ लेख्यः महाविकृतरूपी समन्तज्वालमालाकुलः आज्ञां प्रतीच्छमानः महाबोधिसत्त्वगतदृष्टिः सर्वत आलेख्यः । वामपार्श्वे पद्मस्याधस्ताच्छु द्धावासकायिकाः देवपुत्ररूपिणः बोधिसत्त्वाः पञ्च आलेख्याः । तद्यथा—सुनिर्मलः, सुदान्तः, सुशान्तः, सशुद्धः, तमोद्घातनः, समन्तावलोकश्चेति । सर्वे च ते शुद्धावासभवनोपनिषण्णाः अनेकरत्नोज्ज्वलशिलातलाकारः समन्तज्वालविचित्रपुष्पावकीर्णश्चारुरूपी आलेख्य ॥

बहिः समन्ताच्चतुरश्राकार चतुस्तोरणाकार चतुर्दिश विचित्रपञ्चरङ्गोज्ज्वल सुप्रगुणरेखावनद्ध अभ्यन्तरमण्डलं कार्यम् । पूर्वायां दिशि भगवतः शाक्यमुनेः उपरिष्टाद् रेखाभिः मध्ये सङ्कुसुमितराजेन्द्रः पद्मासनोपनिषण्णः तथागतविग्रहः स्वल्पमात्रः कार्यः समन्तज्वालमालाकुलः वरदप्रदानहस्तः पर्यङ्कोपनिषण्णः ॥

तस्य दक्षिणतः उष्णीषचक्रवर्तिमुद्रा लेख्या । वामतस्तेजोराशिमुद्रा लेख्या । तथागतलोचनाया उपरिष्टात् प्रज्ञापारमितामुद्रा लेख्या । भगवतः आर्यावलोकितेश्वरस्योपरिष्टात् प्रज्ञापारमितामुद्राया दक्षिणतः भगवानमिताभः तथागतविग्रहः कार्यः वरप्रदानहस्तः पद्मासनोपनिषण्णः समन्तज्वालमालाकुलः ॥

तस्यापि दक्षिणतः पात्रचीवरमुद्रे कार्यौ । एवमनुपूर्वतः प्रवेशस्थाने पद्ममुद्रा कार्याः । भगवतो सङ्कुसुमितराजस्य तथागतस्य वामतो उष्णीषतेजोराशिमुद्रा लेख्या समन्तज्वालमालाकुलाः ॥

तस्यापि वामतः रत्नकेतुस्तथागतः कार्यः, रत्नपर्वतोपनिषण्णः धर्म देशयमानः नीलवैडूर्यमरकतपद्मरागविचित्रज्वालार्चिषि निर्गत समन्तात्समन्तप्रभ आलेख्यः ॥

तस्यापि वामतः जयोष्णीषमुद्रा समन्तज्वालमालाकुला आलेख्या । तस्यापि वामतः धर्मचक्रमुद्रा आलेख्या समन्तज्वालावती । तस्यापि वामतः खखरककमण्डलुमक्षसूत्रकमण्डलुं भद्रपीठमुद्रा आलेख्या । अनुपूर्वतः द्वारस्थाने वज्रसूच्योभयतः समन्तज्वाल

आलेख्यः । भगवतो मञ्जुश्रियस्याधस्तान्महामुद्रा पञ्चशिखा नाम, उत्पलमुद्रा वा लेख्या । समन्तज्वालिनौ एतौ अन्योऽन्यासक्त समन्त्- मण्डलाकारमालेख्यम् । द्वारतः पश्चान्मुखप्रवेशतः प्राङ्मुखश्च कार्यः ' सर्वेष्वपि बहिर्मण्डल भवति पञ्चवर्णरङ्गोज्ज्वलं विचित्रचारुदर्शन, चतु'कोणविभक्त, चतुस्तोरणाकार चतुर्दिश द्विहस्तमात्राभ्यन्तरमण्ड- लतो बहिरालेख्यम् । पूर्वस्यां दिशि महाब्रह्मा चतुर्मुख' शुक्लवस्त्रानि- वस्तः श्वेतवस्त्रोत्तरासङ्गिनः श्वेतयज्ञोपवीतः कनकवर्णः जटामकुटधारी दण्डकमण्डलु वामावसक्तपाणिः ॥

तस्य दक्षिणत. आभास्वरो देवपुत्रः कार्यः कनकवर्णः ध्या नान्तरगतमूर्त्तिः पट्टवस्त्रनिवस्तः पट्टांशुकोत्तरीय. सुप्रसन्नवदन' जटा- मकुटधारी श्वेतयज्ञोपवीत पर्यङ्कोपनिषण्ण' दक्षिणहस्तेन वरद. ॥

तस्य दक्षिणत अकनिष्ठो देवपुत्र. कार्य' सर्वालङ्कारभूषित' प्र- सन्नमूर्त्ति' ध्यानगतचेतसः पट्टवस्त्रनिवसननिवस्त. पट्टांशुकोत्तरीय' ॥

तस्य दक्षिणत' पर्यङ्कोपविष्टः दक्षिणहस्तेन वरद' श्वेतयज्ञोप वीतः ॥

एवमनुपूर्वतः, सन्तुषित सुनिर्मित', परनिर्मित', सुयामशक्रप्र- भृतयो देवपुत्रा आलेख्या. यथानुपूर्वतः यथावेषसस्कृता ॥

शक्रस्याधस्ताच्चातुर्महाराजकायिकाः सदामत्ताः मालाधारिणो करोटपाणयः वीणाद्वितीयका लेख्या' । भौमाश्च देवपुत्रा यथानुपूर्वतः यथावेषेनालेख्याः ॥

एव दक्षिणायां दिशि अनूह अनय सुदृश सुदर्शन परीत्ताभ पुण्यप्रसवप्रभृतयो देवपुत्रा आलेख्या यथावेपस्थानाः ॥

एव पश्चिमाया दिशि चोत्तरायां दिशि तेपामधस्ताद् द्विप ङ्क्ति आश्रिता आलेख्याः । द्वितीयमण्डलाद् बहिस्तृतीयमण्डलं भवति । चतुर्दिशं चत्वारो महाराजानः अनुपूर्वत आलेख्याः ॥

उत्तरायां दिशि प्रविशतो दक्षिणः धनद', निधिसमीपस्थः सर्वालङ्कारभूपितः ईषत्प्रलम्बकिरीटः यक्षरूपी । तस्य दक्षिणत मणिभद्र- पूर्णभद्रौ यक्षसेनापती आलेख्यौ ॥

एवमनुपूर्वेन. हारीती महायक्षिणी आलेख्या । प्रियङ्कर कुमार उत्सङ्गोपविष्टो मण्डलं निरीक्षमाण आलेख्या. । पञ्चिक पिङ्गल भीषणश्च आलख्य' ॥

तेषा च समीपे यक्षाणा मुद्रा आलेख्या । एवमनुपूर्वत वरुणो पाशहस्त पश्चिमाया दिशि आलेख्यः । नागौ नन्दोपनन्दौ तक्षकवासुकिप्रभृतयाऽष्टौ महानागराजान आलेख्या' ॥

एव द्विपङ्क्त्याश्रिता' अनुपूर्वत' यक्षराक्षसकिन्नरमहोरगऋषय' सिद्धप्रेतपिशाचगरुडकिन्नरमनुष्या मनुष्याद्या ओषधयश्च मणिरत्नविशेषा' पर्वता सरित. द्वीपाश्च अनुपूर्वत. सर्वे प्रधाना लेख्या. ॥

दक्षिणाया दिशि यम आलेख्य सपरिवार । मातरा सप्त पूर्वदक्षिणस्या दिशि । अग्नि समन्तज्वालमालाकुल' दण्डकमण्डलु अक्षसूत्रव्यग्रपाणि जटामकुटधारी श्वेतवस्त्रनिवस्त पट्टांशुकोत्तरासङ्गिक' श्वतयज्ञोपवीत कनकवर्ण. भस्मत्रिपुण्डरीकृतः ॥

एव नानाकरणप्रहरणवेषसस्थानवर्णतत्त्वद्विपङ्क्ती आश्रिता आलेख्या । सर्वत प्रविशतो बहिर्मण्डले उमापतिर्वृषवाहनस्त्रिशूलपाणि, उमा च देवी कनकवर्णा सर्वालङ्कारभूषिता, कार्तिकेयश्च मयूरासन शक्त्युद्यतहस्त कुमाररूपी षण्मुख रक्ताभासमूर्ति पीतवस्त्रनिवस्त' । पीतवस्त्रोत्तरासङ्ग वामहस्तेन घण्टा गृहीत्वा रक्तपताकां च अनुपूर्वतः भृङ्गिरिटि अत्यन्तकृशाकार' महागणपतिनन्दिकेश्वरमहाकालौ मातराः सप्त यथाभरणप्रहरणवेषसस्थानाभिलेख्या' । अष्टौ वसव, सप्त ऋषयः, विष्णुश्चक्रपाणिश्चतुर्भुजो गदाशङ्खासिहस्तो गरुडासनः सर्वालङ्कारभूषितश्च । अष्टौ ग्रहा', सप्तविंशतिनक्षत्रा., येषु चरन्ति भुवि मण्डले उपग्रहाश्चाष्टा नेत्रा लेख्याः अनुपूर्वेश पञ्चदश तिथय' सितकृष्णा, द्वादश राशयो षड् ऋतवा, द्वादश मासाः सवत्सरश्च । चतुर्भगिन्य' नाराभिरूढा' भ्रातृपञ्चमाः सलिलवासिनश्चेति सक्षेपता मुद्रासु व्यवस्थाप्या हि देवता अनुपूर्वतश्च द्विपङ्क्त्या श्रिताश्च कार्या सक्षेपतो मण्डलत्रये पितृमण्डलाश्रय । अभिलेख्य चतुरश्रश्च । त्रिमण्डलेष्वपि व्यवस्था सेषा भवति । सक्षेपत' बुद्धो भगवान

सर्वसत्त्वानामग्र अवश्यमभिलेख्य । अब्जकुले आर्यावलोकितेश्वरो दक्षिणत अवश्यमभिलेख्य । वामत वज्रकुले वज्रपाणिरवश्यमभिलेख्यः । बोधिसत्त्वानामग्र आर्यसमन्तभद्रोऽवश्यमभिलेख्य । मञ्जुश्री कुमारभूतोऽवश्यमभिलेख्य । सैषा मुद्रासु यथाव्यवस्थायामभिलेख्या । एतदभ्यन्तरमण्डल मध्यमण्डलेऽपि ब्रह्मा सहाम्पात पूर्वायां दिश्यवश्यमभिलिखितव्यः। एवमाभास्वरो दक्षिणायां दिशि, अकनिष्ठ अरूपिणश्च देवा मण्डलाकारा अव्यक्ता नैव सञ्ज्ञानासञ्ज्ञायतना देवा, उत्तरायां दिशि शक्रो देवराजा सयामः सन्तुषित' सुनिर्मित परनिर्मित' परीत्ताभप्रभृतयो देवपुत्रा अवश्यमनेक देवराजोऽभिलिखितव्य' । सैषा मुद्रासु व्यवस्थाप्या' ॥

एव तृतीयमण्डलेऽपि उत्तरायां दिशि ईशानो भूताधिपति॰ सहोमयावश्यमभिलिखितव्य' । द्वितीयद्वारसमीपे कार्त्तिकयमञ्जुश्री मयूरासन शक्तिपाणि॰ रक्तावभासमूर्त्ति पीतवस्त्रनिवस्तोत्तरासङ्गिन दक्षिणहस्ते घण्टापताकाग्रसक्त॰ कुमाररूपी मण्डल निरीक्षमाण । पूर्वायां दिशि वैनतेयः पक्षिरूपी । ऋषिर्मार्कण्डः अवश्यमभिलिखितव्य । सैषा मुद्रासु च व्यवस्थाप्याः ॥

दक्षिणपूर्वत' चतु कुमार्या कुमारभ्रातृसहिता नौयानसस्थिता महोदधे' परिभ्रमन्त्यः । अग्निश्च देवराट् अवश्यलिखितव्यः । एवं दक्षिणस्यां दिशि लङ्कापुरी विभीषणश्च राक्षसाधिपति, तत्रास्थित॰ पिचुमन्दवृक्षाश्रितः जम्भलजलेन्द्रनामा यक्षरूपी बोधिसत्त्वोऽवश्यमभिलिखितव्य' ॥

एवमनुपूर्वतो यमो राजा प्रेतमहर्द्धिकोऽवश्यमभिलिखितव्यः । एवं पिशाचराजा विकरालो नामावश्यमभिलिखितव्य' । सैषा मुद्रासु व्यवस्थाप्या ॥

तत्र दक्षिणपश्चिमायां दिशि नन्दोपनन्दौ नागमुख्यो अवश्यमभिलिखितव्यौ । ग्रहमुख्यश्चादित्यः पश्चिमायां दिशि कपिलमुनिर्नाम ऋषिवरो निर्ग्रन्थतीर्थकरऋषभ निर्ग्रन्थरूपी अनुपूर्वत' । सैषा मुद्रासु व्यवस्थाप्या । उत्तरपश्चिमासु च दिशासु यक्षराड धनद',

गन्धर्वराट् पञ्चशिख किन्नरराजा द्रुम, एतेऽवश्यमभिलिखितव्याः। सैषा मुद्रासु च अनुपूर्वेत यथास्थान संस्थिता अभिलिखितव्या इति ॥

चतुर्थमण्डल वहि पञ्च रेखा चित मुद्रमालाभिश्चापशोभित चतुरश्र चतुस्तोरणाकार चतुर्महाराजविभूषित यथानुपूर्वस्थिता। तद्यथा — मुद्रा भवन्ति पूर प्रदेशे नीलोत्पलमभिलेख्यम्। दक्षिणतो वामत पद्म वज्र परशुखड्गशूलत्रिशूलगदाचक्रस्वस्तिककलशमीनशङ्खकुण्डलध्वजपताक पाशघण्टाकद्वारकधनुर्नाराचमुद्गर एतैर्विविधाकारमहरणमुद्रैः समन्ताच्चतुरश्रमालाकुलं कुर्यादित्यत वहिश्चतुर्दिश चत्वारो महासमुद्राः स्थापनीयाः ॥

उत्तरायां दिशि चतुरश्राकार मण्डलक कृत्वा उभयतज्रं त्रिसूच्याकार समन्तज्वाल त्रिकोणाकार मण्डलक कृत्वा स्थापयेत् ॥

दक्षिणायां दिशि धन्वाकार मण्डलक कृत्वा पात्र समन्तज्वाल स्थापयेत्। पश्चिमायां दिशि समन्तप्रभाकार मण्डलक कृत्वा नीलोत्पलं सनालपत्रोपेत समन्तज्वाल विदिक्षु च चत्वारो मुद्रा भवन्ति। उत्तरपश्चिमायां दिशि पाश वर्तुलाकार मण्डल कृत्वा समन्तज्वाल दक्षिणपश्चिमायां दिशि दीर्घाकारमण्डलक कृत्वा दण्ड समन्तज्वाल दक्षिणपश्चिमायां दिशि परशु सम तज्वाल त्रिकोणाकार मण्डलकं कृत्वा पूर्वोत्तरायां दिशि खड्ग समन्तज्वाल स्थापयेत् ॥

आलिख्य सर्वत इत्यूर्ध्वमधस्तिर्यक् त्रीणि मुद्राद्वारसमये वहि मण्डलस्यालेख्या चूर्णैरेव। तद्यथा — वज्रव्यजनोपानहौ च समन्त ज्वालिनस्त्वेते अभिलेख्या इति ॥

एत मण्डलविधान कथितं त्विह समासत ।
सत्त्वाना हितकाम्यार्थं मञ्जुघोषेण धीमता ॥

ततो मण्डलाचार्येण शिष्याः पूर्वमेवानुगृहीतव्याः अविकलेन्द्रियाः सर्वाङ्गशोभनाः ब्राह्मणक्षत्रियविट्शूद्राः उत्पादितबोधिचित्ता महायानयायिन इतरयानास्पृहणशीला महासत्त्वाः श्रद्धा कल्याणधर्मिणः महाराज्याभिकाङ्क्षिणः अल्पभागजुगुप्सनाः महाभोगाभिरुचि

तवन्तः भद्रा विनीता' शीलवन्त' भिक्षुभिक्षण्युपासकोपासिका निय मस्था उपोपवोपवाससवरस्था महाबोधिसत्त्वाद्रूपिणो महायक्ष'कुकी- ना मकृत्यैव धर्मचारिण अहोरात्रोषिता शुचिवस्त्रप्रावृता' सुग ध- केशा त्रि'स्नायिन' मोनिनश्च । तदहा कर्पूरकुङ्कुमलवङ्गसुग धमुखग धिन नित्य चोपस्पृशितव त' कुशपिण्डकोपविष्टाः कृतरक्षाविधाना' ब्रह्मचारिण सत्यव त + + + + + + न्मण्डल + + + + + नात्यासन्ने स्थापनीया' । शुचिन सुचौक्षाः अष्टाना प्रभृति यावदक ना'न्येषाम् । ते च परस्परासंसक्तिन॰ क्षत्रिया मूर्द्धाभिषिक्ताश्च महा राजान । तेषां च सुता॰ कुमारकुमारिकाश्च अविदितग्राम्यधर्माण कारण भगवान् कुमाररूपी महाबोधिसत्त्वो मञ्जुश्री' बालजनप्रबो धक' कुमारक्रीडनपरश्च । अत' प्रथमतर एव कुमार प्रवेशयितव्यः । महाराज्ञाभिवर्द्धन आयुरारोग्यैश्वर्यकाम भोगाभिवर्द्धन च विशेषत॰ बालानां मन्त्रसिद्धि' ध्रुव स्थिता इति ॥

एता पूर्वस्थापिता कृत्वा सुसखायोपेता अप्रमत्ता ततो मण्ड लाचार्येण कर्पूरधूप दहता पृष्ठतो बहिर्निग तव्यम् । निर्गत्य च य- थासुखतुकोदकेनाष्टशताभिमन्त्रितेन मूलमन्त्रेण महामुद्रा पञ्चशिख- मुद्रितेनोदकेन स्नात्वा उपस्पृश्य च शुचिर्वस्त्रप्रावृतेन शुचिना अग्नि कुण्ड गत्वा कुशविण्डकोपविष्ट' उत्तरपूर्वाभिमुखः आहुतीनां कर्पूरकु- ङ्कुमचन्दनमिश्राणामष्टसहस्र जुहुयात् ॥

पूर्वोक्तेन विधिना आहूय विसृज्य च भूयो मण्डल प्रवेष्ट- यम् । प्रविश्य चाष्टो पूणकलशा॰ शुचिवस्त्रोपेताः सहकारपल्लवविभू षिता॰ सुवर्णरजतरत्नधान्यव्रीहिप्रक्षिप्तगर्भ एक भगवतः शाक्यमुनेः प्रतिपादयेत् । द्वितीय सर्वबुद्धानाम् । तृतीय सर्वप्रत्येकबुद्धार्यश्राव- कसङ्घस्य । चतुर्थ' सर्वमहाबोधिसत्त्वानाम् । पञ्चमा महाबोधिसत्त्वस्य आर्यमञ्जुश्रियस्य । षष्ठ' सर्वदेवानाम् । सप्तमाष्टमौ द्वितीयमण्डले द्वारकोष्ठके स्थापयितव्यौ । शुचिवस्त्रोपेता । एक' सर्वभूतानाम् । द्वितीय पूर्वसत्त्वपरिणामित' साधारणभूतं स्थापयितव्येति ॥

ततः पूर्वोक्तेनेव विधिना धूप दहता महामुद्रापञ्चशिखां

बध्वा भूयश्चावाहनं कुर्यात्। सर्वबुद्धानां, सर्वप्रत्येकबुद्धानां, आर्य श्रावकमहाबोधिसत्त्वानां, सर्वभूताना, सर्वसत्वांश्च मञ्जुश्रियं कुमार भूतं च पूर्वोक्तेन विधिना आह्वानयेत् ॥

एवं पुष्पधूपगन्धप्रदीपे निवेद्यांश्च पूर्वनिर्दिष्टेनैव कर्मणा निवेद्यः। सर्वेषां सर्वत अनुपूर्वेणैव कुर्यात्। प्रदीपग्रहणेनैव घृतदीप दद्यात्। सर्वेभ्य आर्यानार्येभ्य निवेद्यग्रहणेन शाल्योदन दध्नोपेत मधुपायसविशेषविशेष्योपरचितघृतपक्वपूपान् अशोकवर्त्तीखण्डखाद्य काद्यां सर्व तथागतेभ्यो नियातयेत्। हवि पूर्ण श्रीवेष्टमधुशिरपयो पक्वभक्षाद्या सर्वप्रत्येकबुद्धार्यश्रावकमहाबोधिसत्वानार्यदेवतानां च निर्यातयेत्। एव लड्डुकागर्भोक्तारकविशेषान् पूपोपकारणान् सर्व देवभूतगणान् सर्वसत्वांश्च मन्त्रोपेतान् विधिना निर्यातयेत्। एव सुगन्धपुष्पान् जातीतगरनागपुष्पपुन्नागप्रभृतिं पूर्वनिर्दिष्टान् सर्वबुद्ध प्रत्येकबुद्धार्यश्रावकमहाबोधिसत्वेभ्य आर्यानार्येभ्यो निर्यातयेत्। विशेषतः तथागतकुले जातीकुसुम पद्म पद्मकुले तथा कुवलय कुलिशपाणे अन्यमन्त्रेभ्यो इतरमिति कर्पूरधूप तथागतकुले चन्दन पद्म कुले तथा गुग्गुलुं गुह्यके द्रस्य वज्रिणस्यैव शस्यते। अन्यमन्त्रेभ्य सर्वेभ्य' धूपं दद्यात् इतरघृतप्रदीपानार्येभ्य' सर्वेभ्यश्चैव दापयेत्। अनार्येभ्य मन्त्रेभ्य सुगन्धतैल तु दापयेत्।

अनुपूर्वेण विधिना पूर्वदृष्टेन हेतुना।
गन्ध । । यथैवोक्त सर्वमन्त्रेभ्यो नित्यश ॥
अवलोकितेन यत् प्रोक्त यत् प्रोक्त कुलिशपाणिना।
स्वकस्वकेषु तन्त्रेषु मन्त्रचर्यार्थसाधने ॥
तेष्येह कल्पे द्रष्टव्याः अनुवर्त्त्याश्च सर्वदा।

इति ॥

ततो मण्डलाचार्येण पूर्वदृष्टेन विधिना आवाहनपूजनधूपना दिनिवेद्यप्रदानानुवर्तनक्रियां कृत्वा, ततोऽनुसाधकेन कुशलेन त्वरमाणेन सार्वभौतिक बालिं निरामिषां सर्वतश्च पटहशङ्खध्वनिनन्दीश ब्दघोषनिनादितेन धूपपुष्पदीपमालभिरचितः चतुर्दिक्षु विदिक्षु च

इत्यूर्ध्वमधस्तिर्यक् सर्वतो बहिर्मण्डल प्रदक्षिणी + + + वै भौतिकां क्षि + + + + + यां दधिमधुघृताक्तानां शालित दुलाहुतीनामष्टसहस्र जुहुयात् । षडक्षरमूलमन्त्रहृदयेन जुह्वत पूर्वस्थापितकां मण्डलानुप्रवेशमहासत्त्वां कृतरक्षाविधानानां मण्डलाचार्यशिष्यत्वाभ्युपगतानामुत्पादितबोधिचित्तानामुपोषधिकाना सर्वबुद्धबोधिसत्त्वात्मानिर्यातितमूर्त्तीना सिद्ध्यर्थसत्त्वोपभोगसाधारणभूतानामनुत्तरबोधिमण्डाक्रमणकुशलानां सर्वज्ञज्ञानबुद्धलिप्सकामानां मण्डलदर्शनादेव मुच्यते सर्वकिल्बिषात् । आनन्तर्यहारिणोऽपि ये मुच्यन्ते तत्क्षणाज्जना इति ॥

ततो मण्डलाचार्येण अनाहतेन वस्त्रेण तन्त्रोद्धृतेनापगतकेशेन मूलमन्त्रसप्ताभिमन्त्रितेन सुगन्धचन्दनकुङ्कुमाभ्यक्तेन पटेन मण्डल प्रवेष्टुकानां मुख वेष्टयित्वा प्रथमत बालषोडशप्रभृति यावत्त्रीणि वर्षजन्मिक पञ्चचीरकोपशोभित एकचीरकोपशोभितं शिखोपशाभितं अशिरस्क वा राजपुत्रं मूर्धाभिषिक्त क्षत्रियपुत्र वा, अन्य वा महोत्साहमहाराज्यकाम वा प्रवेशयेत् ॥

द्वितीयमण्डलस्थित मुख वेष्टयित्वा, उत्पलमुद्रां बद्ध्वा, मञ्जुश्रियः कुमारभूतस्य मूलमन्त्र सकृज्जप्त्वा, कारापयित्वा गन्धपुष्पं दत्त्वा, चन्दनकुङ्कुमाभ्यां मिश्र सचोक्षाभ्यां हस्ताभ्या पुष्पाणि क्षिपापयितव्याः । यत्रास्य पुष्पमधितिष्ठति तमस्य मन्त्र दद्यात् । स्वमन्त्रेति कीर्त्यते । सैवास्यानुबद्धा जन्मपरम्परासु सैवास्य कल्याण मित्रा बोधिमण्डक्रमणमहाबोधिसत्त्वज्ञज्ञानपरिपूरणार्थमभिनिर्हरति । सैवास्य साधनीयम् । महाभोगमहाराज्यमहेशाख्यपुद्गलसमवधान ता चास्यमभिनिर्हरति । इहैव जन्मनि अविचारतः साधनीय सिध्यते सर्वकर्मेषु च । एवमनुपूर्वत' एक प्रति तावद् यावदष्टानां नान्येषामिति सिद्धिकामैः । अन्येषां यथेप्सत पापक्षपणार्थं समयमात्र स्यादिति अभिषेक ददता मण्डलाचार्येण आदौ ताव मण्डले बहिर्नातिदूर नात्यासन्ने पूर्वोत्तरे दिग्भागे भूप्रदेशे अधिष्ठाय मन्त्रपूतं कृत्वा मूल मन्त्रेण ततः राज्याभिषेकमिव मन्यमानमात्मान एकान्ततुद्धधर्मसङ्घाभिप्रसन्नं श्राद्धं महोत्साहिनं अविरहितबोधिचित्त महायानयायिनं

रत्नत्रयोपकारिण अविकलेन्द्रिय अकुत्सितमिहैव जन्मनि मन्त्रां साधयितुकाम । भद्राशय मन्त्रचर्यानुरक्तमानस रोतुकजातीय जिज्ञासनहेतोरपि अविकल्पितम त्रार्थतद्गतमानस ण्क प्रभृति यावत्प्रभे अभिपन्ना रो-यात्रज्या इति । प्राज्ञा अमृ-गारः । इति । शपता अभिषेच्या । नान्यषामपि । तत सर्वराज्याभिषेकमिवापकरण सम्भृत्य आचार्या त्रा येन तुष्येत । तत त्रितात्रितानोच्छ्रितध्वजपताकश्वेतच्छत्रमूर्धनि धार्यमाण. सितचामरे निवीज्यमात महता सत्कारेण नन्दीशब्दनिर्घोषशङ्खभेरीमृदङ्गजयशब्दै मङ्गलगाथाभि' प्रशस्तस्वस्तिकगाथाभिश्च जिनभाषितैरभिस्तूयमान प्रदक्षिणीकृत्य च तन्मण्डल सर्वबुद्धबोधिसत्त्वा प्रणम्य आचार्य शिरसा प्रणम्य, एव च वक्तव्यम् ज + + ध्याचार्यसर्वबुद्धबोधिसत्त्वमन्त्रचर्यानिर्हार ममनुप्रवेष्टु सर्वलौकिकातिक्रा तरहस्यविमोक्षमण्डल रामनुप्रवेष्टु सर्वधर्मराज्यम मनुप्रवेशबुद्धत्वमधिगन्तु सक्षेपतो वक्तव्य बुद्धो भूयामिति ॥

ततः कुशविण्डकोपविष्ट पूर्वाभिमुखः म + + + + । । । । । ।

पञ्चशिखा बद्धापयितव्य' । ततो स्वस्थितं मन्त्र या यस्य रोचते भूर्जपत्रे गारोचनया लिखितव्यम् । लिखि त्रा चन्दनकुङकुमाभ्या हस्तौ म्रक्षयित्वा शरावसम्पुट च ततस्त भूर्जपत्र शरावसम्पुटाभ्यन्तरस्थ । । । बोधिसत्त्वस्य पादमूले स्थापनीयम् ॥

ततस्तत्रोपविष्टेन विद्यामूलमन्त्रा अष्टशतवारानुच्चारयितव्य' । पूर्वमेव तु ततः त कुशविण्डकोपविष्टमभिषेचनीयम् । बहिर्मण्डले य सर्वसत्त्वसाधारणभूत पूर्णकलश पूर्वस्थापितक द्वारसमीप त गृही त्रा आचार्येण मूलमन्त्र पठता मूर्धनि अभिषेक्तव्यः । शेषा यथेष्टमुदकेनेति ॥

ततस्त शरावसम्पुट तस्यैव दातव्यम् । प्रदीपेन च पाठयितव्यः । यदि सा एव भवति मन्त्रा क्रमात् सिध्यति यत्नत. । अथ अ यो मन्त्रपठनादेव सिद्ध्यति । अथ मन्त्राक्षरहीनातिरिक्ता वा

दत्ता भवति, प्रथमसाधन एव सिध्यतीत्यविकल्पत । सा एष पूर्वलिखिता आचार्येण त्रिभि साधनै क्षुत्रं सिद्ध्यतीत्ययत्नतः ॥

एवं प्रथमत विद्याभिषेक दद्यात् । द्वितीयमण्डलाभिषेक द्वितीयमण्डले सर्वदेवाना यत् प्रतिपादितक पूर्णकलश, तेनाभ्यषिञ्चेत् । मूर्धनि यथैव वा पूर्वक तेनैव विधिना मुच्यते सर्वकिल्विषात् । अनुज्ञातश्च भवति सर्वबुद्धै सर्वलौकिकलोकोत्तरसमयमण्डल सर्वमन्त्रमुद्रासाधनेषु च अध्यष्टो भवति । सर्वबोधिसत्त्वैरिति आचार्याभिषेक दद्यात् ॥

तृतीयमण्डले सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धेभ्य पूर्णकलश निर्यातितकं तेनैव विधिना मूर्ध्न्यभिषेचयेत् । वक्तव्य अनुज्ञातस्त्वं सर्वबुद्धै बोधिसत्त्वैश्च महर्द्धिकै सर्वलौकिकलोकोत्तराणां म त्राणा लिखनपठनमण्डलोपदेशमन्त्रतन्त्रमुद्राचर्यानिर्देश स्वय चरितु निर्देष्टु वा । इहैव जन्मनि परम्परासु च यावत्पश्चिमक नियत बुद्धत्वं प्राप्तव्यमिति ॥

एव जयविजयाभिषेकेऽपि पूर्वनिर्दिष्टेन विधिना भगवतो बुद्ध निर्यातितकपूर्णकलशेन बोधिसत्त्वनिर्याति । तेन च पूर्णकलशेन तथैवाभ्यषिञ्चेत् । एव च वक्तव्यमनुज्ञातस्त्व सर्वबुद्धैर्भगवद्भिर्महाबोधिसत्त्वैश्च श्रावकै,

अभ्रय सर्वभूताना जित सर्वमोहनाम् ।
विजयत्व सर्वमन्त्राणां साधयस्व यथेप्सत ॥
ततो मण्डलाचार्येण एकैकस्य यथेप्सत ।
पञ्चाभिषेका दातव्या सर्वेभ्या पञ्च एव तु ।

ततस्तामनुपूर्वेण मण्डल प्रवेश्य शवबुद्धबोधिसत्त्वाना निर्यातयित्वा मण्डल त्रि प्रदक्षिणीकृत्य विसर्जयितव्य । तदहो परेण अनुपूर्वेण शिक्षयितव्या म त्रचर्यासु नियोक्तव्या । तत्क्षणादेव भगवतो मञ्जुश्रियस्य महाबोधिसत्त्वस्य य पूर्वनिर्यातितक पूर्णकलश गृहीत्वा तेषा मण्डलप्रविष्टानामुदकचुलुकत्रय पूर्वाभिमुखं कृत्वा पाययेत् । वक्तव्याश्च—'इय भो महाबोधिसत्त्वस्य मञ्जुश्रियः कुमारभूतस्य

समयरहस्य मातिक्रमिष्यथे'ति मा वहु अपुण्य प्रसविष्यथे'ति। तानि
मन्त्राश्च न प्रतिक्षेप्तव्या । सर्वबुद्धबोधिसत्त्वाश्च न विसंवादनीया. ।
गुरुराराधनीयश्चेति । अ यथा समयातिक्रम' स्यात् । मन्त्राश्च सिद्धिं
न गच्छेयु' । वहुपुण्य स्यादिति । एव विसर्जयितव्या' ॥

ततो मण्डलाचार्येण भूयो दधिमधुघृताभ्यक्ता शालितण्डु
लाहुतयोऽष्टा६ हृदयेन होतव्या । ततोत्थाय मण्डलमध्य प्रविश्य
पूर्वनिर्दिष्टै पुष्प पूर्वोक्तेन विधिना अर्घ्य देय' सर्वेभ्य. मनसा
चिन्तयेत् । पूर्वोक्तेनैव धूपेन सर्वबुद्धबोधिसत्त्वा प्रत्येकबुद्धार्यश्राव
का सर्वदेवनागयक्षगरुडगन्धर्वकिन्नरमहोरगयक्षराक्षसपिशाचभूतयो
गिनसिद्धऋषय. सर्वसत्त्वा सन्धूप्य पुष्पैरवकीर्य चन्दनकुङ्कुमो
दकेनाभ्यपिञ्चेत् । पूर्वोक्तेनैव विधिना विसर्जयेत् । मनसा मोक्षः
सर्वेभ्य इति ॥

ततो मण्डलाचार्यण निवेद्य वलिं चूर्ण सर्व नद्यां प्लावयित
व्या । दु खितेभ्यो वा प्राणिभ्यो दातव्यम् । सुपरामृष्ट सुकेलायितं
सुशोभित पृथिवीप्रदेशं कृत्वा गोमयेन लेप्तव्य । उदकेन वा प्लाव
यितव्यम् । शुचौक्षमृत्तिकया वाभ्यलिम्प्य सिकताया वा अस्यैव
कार्य यथेष्टता गन्तव्यम् । तैर्मण्डलप्रविष्टैरात्मनः क्षीरोदनाहारेण
हविष्याहारेण वा भवितव्यमिति ॥

बोधिसत्त्वपिटकावतंसका महाकल्पराजेन्द्रा मञ्जुश्रीकुमारभूतविकुर्वणात्
बोधिसत्त्वपटलविसराद् द्वितीय मण्डलविधिनिर्देश
पारवर्त समाप्त इति ।

— ——

अथ तृतीय परिवर्तः ।

अथ खलु मञ्जुश्रीः कुमारभूतः पुनरपि तं शुद्धावासभवनमव लोक्य तां महापर्षन्मण्डलसन्निपतितां सर्वबुद्धबोधिसत्त्वां प्रणम्य, एकाक्षरं परमगुह्यं सर्वविघ्नघातसर्वकार्मिकं च मन्त्रं स्वमण्डलसाधनौप यिकं सर्वक्षुद्रकर्मेषु चोपयोज्य भाषते स्म । कतमं च तत् । नमः सम न्तबुद्धानाम् । तद्यथा — जः । एष समासतः सर्वभूतगणाश्च अस्यैव मन्त्रमेकाक्षरस्य द्वितीयं मण्डलविधानं संक्षेपतो योज्यम् । अष्टहस्तं चतुर्हस्तं वा भूमदेशं संशोध्य पञ्चरङ्गिकैरेव चूर्णैः स्वयं लिखितव्यम् । न परैः । यत्र वा तत्र वा न चात्र दोषः । समं चतुरश्रं त्रिमण्डलो- पशोभितं पञ्चशिखां महामुद्रां प्रथमं च तत्रालिखेत् । भगवतो मञ्जु- श्रियः उत्पलमुद्रां दण्डमुद्रां वज्रमुद्रां यष्टिमुद्रां च । एते मुद्रा अभ्यन्त रमण्डलपूर्वदिग्भागे आलिखितव्याः । तत पद्मवज्र उत्पलध्वजपताक च्छत्रतोरणरथकुञ्जरं अश्वबलीवर्दमहिषस्वस्तिकमयूर अजमेषपुरुषकु माररूपी बहिर्द्वारमूले आलिखितव्य । यथानुपूर्वतः पङ्क्ति आश्रिता आलेख्याः त्रिमण्डलाश्रिता एवं कार्या स्युरिति ॥

ततो एकाक्षरेणैव मन्त्रेण पूर्वदक्षिणे दिग्भागे अग्निकार्यं का र्यम् । अपामार्गसमिधानां दधिमधुघृताक्तानां अष्टशतं होतव्यम् । ततः पुष्पैरर्घ्यो देयः । एकाक्षरेणैव मन्त्रेण बलिनिवेद्यप्रदीपं यथेप्सितं दातव्यम् । धूपं वा, आह्वानविसर्जनं कुर्यादिति ॥

ततः प्रवेशयेद् राज्यकामं नगरमध्ये आलिखेत् । भोगकामं व- टवृक्षसमीपे, पुत्रकामं पुत्रञ्जीवकवृक्षसमीपे, अनपत्नीकं हस्त्यश्वकामं कुञ्जरशालायां वाजिशालायां वा, दष्टकं महाहृद नागायतने वा, चा तुर्थकनित्यज्वरसर्वज्वरेषु च एकलिङ्गे ग्रामदक्षिणादिशे वा, राक्ष सगृहीतं श्मशाने शून्यगृहे वा, पिशाचगृहीतं बिभीतकवृक्षसमीपे एरण्ड वृक्षसमीपे वा, मातरसर्वग्रहीतेषु चतुष्पथेषु मृतकमृतकगृहसमीपे वा, ब्रह्मराक्षसगृहीतं तालवृक्षे श्लेष्मातकवृक्षे वा, गरदत्तकं एकाक्षरेणैव मन्त्रेण उदकं सप्ताभिमन्त्रितं कृत्वा ॥ तत्रैव मण्डलमध्ये पातयितव्यः पुरुषो ॥

एवं स्त्रियाया पुरुषस्य वा यशोर्थिन च चत्वरे ब्रह्मस्थले वा आलिखितव्यम् । मृतवत्साया सफले वृक्षे क्षीरवृक्षे वा, शालिधान्यपक्वकेदारमध्ये अनपत्याया लिखितव्यम् । विविधरोगस्त्रीकृतान्यदुष्टतः मतरादिषु महारोगस्पृष्टासु, रक्षोघ्न नदीपुलिने कूले वा पर्वताग्रे चाभिलेख्यम् । सर्वरोगेषु सर्वत । डाकिनीकृतान्यपि ब्रह्मपालिकायां शून्यवेश्म एकान्तस्थान निम्नप्रदेशे वा । एवं सर्वकर्मेषु अर्धरात्रे मध्याह्ने वा सर्वकालमभिलिखितव्यम् । तेनैवैकाक्षरमन्त्रेण पुष्पैरर्घ्यं दत्वा विसर्ज्य च मण्डल उदकेन प्लावयितव्यम् । सर्वग्लानानां महती रक्षा कृता भवति ॥

मुच्यते सर्वरोगेभ्या ईप्सितमर्थं च सम्पद्यन्ते ।
अपुत्रो लभते पुत्र दुर्भग सुभगो भवेत् ॥
दरिद्रो लभते अर्थां दर्शनादेव मण्डलम् ।
स्त्रियस्य पुरुषस्यापि श्राद्धस्यापि कल्पत ॥
यथेष्टविविधाकारां प्राप्नुयात् सम्पदां सदा ।

इति बोधिसत्त्वपटलविसरा मञ्जुश्रीकुमारभूतमूलकल्पात
तृतीयो मण्डलविधानपरिवर्त ।

चतुर्थः पटलविसरः ।

नमो बुद्धाय सर्वबुद्धबोधिसत्त्वेभ्यः । अथ खलु मञ्जुश्रीः सर्वावन्त शुद्धावासभवनमवलोक्य, पुनरपि तन्महापर्षन्मण्डलसन्निपातमवलोक्य, शाक्यमुनेश्चरणयोर्निपत्य, प्रहसितवदनो भूत्वा, भगवन्तमेतदवोचत् ॥

तत् साधु भगवां सर्वसत्त्वानां हिताय मन्त्रचर्यासाधनविधाननिर्हारनिष्यन्दधर्ममेघप्रवर्षणयथेप्सितफलनिष्पादनपटलविसरः पटविधानं, अनुत्तरपुण्यप्रसवं, सम्यक् सम्बोधिबीजमभिनिर्वर्तकं सर्वज्ञज्ञानाशेषं अभिनिर्वर्तकं सक्षेपतः सर्वाशापारिपूरकं सर्वमन्त्रफलसम्यक् सम्प्रयुक्तः सफलीकरणं अवन्ध्यसाधितसाधकं सर्वबोधिसत्त्वचर्यापारिपूरकं महाबोधिसत्त्वसन्नाहसन्नद्धः सर्वमारबलं अभिभवनपरापृष्ठीकरणं तद्वदतु भगवानस्माकमनुकम्पामुपादाय सर्वसत्त्वानां च ॥

एवमुक्ते मञ्जुश्रिया कुमारभूतेन, अथ भगवांश्छाक्यमुनिर्मञ्जुश्रियं कुमारभूतमेतदवोचत् ॥

साधु साधु मञ्जुश्रीः ! यस्त्वं बहुजनहिताय प्रतिपन्नो लोकानुकम्पायै यस्त्वं तथागतमेतमर्थं परिप्रष्टव्यं मन्यसे । तच्छृणु साधु च सुष्ठु च मनसि कुरु, भाषिष्येऽहं ते त्वदीयं पटविधानविसरसर्वसत्त्वचर्यासाधनमनुप्रवेशमनुपूर्वकं वक्ष्येऽहं पूर्वनिर्दिष्टं सर्वतथागतैः । अहमप्येदानीं भाषिष्ये ॥

आदौ तावच्छुचौ पृथिवीप्रदेशे रजोविगते पिचु गृह्य समयप्रविष्टैः सत्त्वैः तत् पिचु संशोधयितव्यम् । संशोध्य च अनेन मन्त्रेण मण्डलाचार्येणाभिमन्त्रितव्यम् अष्टशतवारां । 'नमः सर्वबुद्धबोधिसत्त्वानामप्रतिहतमतिगतिप्रतिचारिणाम् । नमः संशोधनदुःखप्रशमनराजेन्द्रराजाय तथागतायार्हते सम्यक्सम्बुद्धाय । तद्यथा— 'ॐ शोधय शोधय सर्वविघ्नघातक ! महाकारुणिक ! कुमाररूपधारिणे । विकुर्व विकुर्व । समयमनुस्मर । तिष्ठ तिष्ठ हुम् हुम् फट् फट् स्वाहा' ॥

सहर्तव्यः । भूयो वा पूर्वसवां कृत्वा प्रारब्धव्यम् । एव यावत् सप्तवारान् । पश्चान तर्येकरिणस्यापि सप्तमे कर्मप्रयोगे सिध्य तीति ॥

तत' साधकेन तां कुमारीं कृतरक्षां कृत्वा कुशविण्डकोपविष्टकां कारयेत् । पूर्वाभिमुखामुत्तराभिमुखां वा सस्थाप्य आत्मनश्च हवि ष्याहारः तां च कन्यां हविष्याहार भोजयेत् । पूर्वमेव परिकल्पित कुशविण्डकं तेनैव विधिना तं पिन्तु कर्तापयेत् । तत् सूत्र सुकर्तितं शुक्ल पूर्वशिक्षापितकन्यया सहृत्य, अप पञ्च त्रीणि एक प्रभृती यावत् षोडशमात्रां पलां वा कर्पां वा सुप्रशस्तगणनगेता कुर्यान्मध्यमे अष्ट मां गाथा इतरे पश्चैक वा क्षुद्रसाध्येषु कर्मसु यथाशक्तित कुर्यात् स र्वकर्मिषु मन्त्रवित् ॥

ततः प्रभृति यत् किञ्चित् पाप कर्म पुराकृतम् ।
नश्यते तत्क्षणादेव सूत्रार्थं च न चेतने ॥
सद्गृह्यमिदं सूत्र शुचौ भाण्डे निवेशयेत् ।
न हि ततुगतो कृत्वा धूपयेत् कर्पूरधूपनैः ॥
आमाण्याङ्गसमुत्थ वा कुङ्कुमच दनाग्भि ।
अर्चित सुगन्धपुष्पैर्मल्लिकचम्पकादिभि' ॥
शुचौ प्रदेशे सस्थाप्य कृतरक्षापिधानतम् ।
मन्त्रवित् सर्वकर्मज्ञा कृतजाप' सुसमाहत ॥
तन्तुवाय गृहो गत्वा मूल्य दत्वा यथप्सितम् ।
अव्यङ्गमकृश चैव शुक्लधर्मसदारतम् ॥
अव्याध्यर्तमवृद्ध च कासश्वासाविनिर्मुक्तम् ।
कासश्वासविनिर्मुक्त अपण्ड यानिरात्यजम् ॥
अनवद्यमकुब्ज चैवापङ्गुपतिवर्जितम् ।
समस्तलक्षणोपेत प्रशस्त चारुदर्शनम् ॥
शुभबुद्धिसमाचार लौकिकीं वृत्तिमाश्रितम् ।
सिद्धिकामोऽत्र त याचेदुत्तमे पन्वायने ॥
प्रशस्ता शुभवर्णे वा बुद्धिमन्तो सुशिक्षितः ।
अतोत्कृष्टतमैः श्रेष्ठै' पन्वायनश्रेयगे ॥

उत्तमे उत्तम कुर्यान्मध्यमे मध्यसाधनम् ।
इतरैः क्षुद्रकर्माणि निकृष्टान्येव सर्वत' ॥

यथामृ्य ततो द्त्वा यथा वदि शिल्पिन ।
प्रथमे वाक्समुत्थाने शिल्पिनस्य स मन्त्रवित् ॥

दद्यात् पण्यं तत' क्षिप्रं धीरकृमेति रा उन्यते ।
प्रात्थनादेव चतस्य पुण्यभावेन जापिने ॥

क्षिप्रसिद्धिकरो ह्येप पटश्रेष्ठो निरुत्तर' ।
सर्वकर्मकरो पूज्यो दिव्यमानुष्यसौख्यद' ॥

श्रेयसः सर्वभूतानां सम्यक् सम्बुद्धभाषितम् ।

इति ॥

ततो विद्याधरेण तन्तुवायस्य पोपध दत्त्वा सशुभे नक्षत्रे प्रा-
तिहारकपक्षे शुक्लेऽहनि शुभग्रहनिरीक्षितेऽन्ये वा शुक्लपक्षे सुकुसुमित-
सहकारमञ्जरीवरतरुपुष्पाढ्यवसन्तसमये ऋतुवरे तस्मिन् काले त
स्मिन् समये पूर्वाह्णादिते सवितरि पूर्वनिर्दिष्ट त तुवाय हविष्याहार
शुचिवस्त्रप्रावृतवद्धोष्णीपशिरस्कसुस्नातं सुविलिप्त श्वेतचन्दनकुङ्कु
माभ्यामन्यतरेणानुलिप्ताङ्ग कर्पूरवासितवदन हृष्टमनस क्षुत्पिपासाप
गतं कृत्वा सर्वत्र भाण्ड रज्ज्वाद्युपकरणानि च मृद्गोमयाभ्यां प्रक्षाल्य
प्रत्यग्राणि च भूयो भूयो पञ्चगव्येन प्रक्षालयेत् । ततो निःप्राणके
नोदकेन प्रक्षाल्य, श्वेतचन्दनकुङ्कुमाभ्यामभ्यपिञ्चेत् । शुचौ पृथि
वीप्रदेशे अपगतकोलाहले विगतजनपदे विविक्तासने प्रसन्ने गुप्ते
पुष्पार्चिते ॥

ततः साधकेन सशोधनमन्त्रेणैवाष्टशताभिमन्त्रित कृत्वा श्वेत
सर्षपान् चतुर्दिक्षु इत्यूर्ध्वमधः विदिक्षु च क्षिपेत् । ततो तन्तु
वायं सर्षपैः स ताड्य, महामुद्रां पञ्चशिखां वद्ध्वा, शिखावन्धं कु
र्वीत । महारक्षा कृता भवति । यदि ज्येष्ठं पटं भवति चतुर्हस्तविस्ती
र्णमष्टहस्तसुदीर्घ एतत्प्रमाण हि त तुवायोपाचित कुर्यात् । मध्यमं भ
वति द्विहस्तविस्तीर्णं पञ्चहस्तदीर्घत्वम् । कन्यसं सुगतवितस्तिप्रमाण

अङ्गुष्ठहस्तदीर्घत्वम् । तत्र भगवतो बुद्धस्य वितस्तिमध्यदेशपुरुषप्रमाणहस्तमेक एषा सुगतस्य वितस्तिरिति कीर्त्यते । अनेन प्रमाणेन प्रामाण्यमाख्यातम् ।

उत्तिष्ठ सिद्धिर्ज्येष्ठा तु कथिता लोकपुङ्गवै. ।
म ग्यमे राज्यकामानामन्तर्धाने परे मु ।ो ॥
महाभोगार्थिनां पुसा त्रिदेवासुरभोगिनाम् ।
कन्यसे सिद्धिमाख्याता मध्यमे सिद्धिमध्यमा ॥
क्षुद्रकर्माणि सिध्य ते क यसे तु पटे स ा ।
सर्वकार्याणि सिध्यन्ते सर्वद्रव्याणि वै सदा ॥
पटत्रयेऽपि निर्दिष्टा सिद्धि' श्रेयार्थि ाा नृणाम् ।
विधिभ्रष्टा न सिध्येयु' शक्रस्यापि शचीपते ॥
सिध्य ते क्षिप्रमेव तु सर्वकर्मा न य नत ।
विधिना च समायुक्ता इतस्यापि तज मिन. ॥
एष मार्गः समाख्यातो जिनै जिनवरात्मजैः ।
श्रेयस' सर्वसत्त्वानां दरिद्रानाथदु खिनाम् ॥
बोधिमार्गो ह्यशेषस्तु दर्शितस्तत्त्वदर्शिभि. ।
बोधिहेतुरय वर्त्म मन्त्रमार्गेण दर्शित ॥
मन्त्राः सिध्यन्त्ययत्नेन सर्वलौकि मण्डला ।
लोकोत्तराश्चापि सि यन्ते मण्डला ये उदाहृता' ॥
बोधिहेतुमतिर्येषां तेषां सिद्धि' स ा भवेत् ।
नान्येषां कथ्यते सिद्धि' अहिता ये जगे सदा ॥
बोधाय प्रस्थितां सत्त्वां सदा सिद्धिरुदाहृता ।
मञ्जुश्रियस्य महात्मानो कुमारस्येह विशेषत' ॥
क्षिप्रकार्यानुसाध्यर्थं प्राप्नुयात् सक न्ति ।
अनुपूर्वं ततो शिल्पी पट वायेत यत्नतः ॥
दिवसैः पञ्चरष्टाभिः षोडशाद्विचतुष्कयोः ।
अहोरात्रेण वै क्षिप्र समाप्तिः पटवायने ॥

अहोरात्रेण वै श्रेयो उत्तमा सिद्धिलिप्सुनाम् ।
शौचाचारसम्पन्ना शिल्पिनो नित्यशिक्षिता ॥

दूरादारम्भतथा गत्वा कुत्रिमस्नानमुत्सृजेत् ।
सचेलस्तु ततः स्नात्वा अ पवासान्निवास्य च ॥

शुक्लाम्बरधरः स्रग्वी उपस्पृश्य पुनः पुनः ।
श्वेतचन्दनलिप्ताङ्गा हस्तौ उद्धृत्य शिल्पिन ॥

भूयो वयेत यत्नेन श्लक्ष्ण सन्धीत सदा ।
एवमाद्यैः प्रयोगैस्तु अन्यैर्वा जिनभाषिते ॥

विचारशीली यत्नेन पटस्याशेपवायना ।
समाप्ते तु पट प्रोक्ते पूर्वकर्मसु निर्मिते ॥

प्रमाणस्थे अहीने च कुर्याद् भद्रेऽहनिः समम् ।
अवतारयेत् ततो त त्रा शुक्लपक्षे सुशोभने ॥

परिस्फुटं तु पटं कृत्वा दशा बद्धानुशोभनम् ।
वेणुयष्ट्यावनद्ध तु पटं गृह्य ततो व्रजेत् ॥

शिल्पिन स्वस्त्ययित्वा तु सविभागार्थविस्तरे ।
गत्वा यथेप्सता मन्त्री शुभमाचारसुव्रती ॥

सुग धपुष्पैरभ्यर्च्य शुचौ देश तु त न्यसेत् ।
अनेनैव तु म त्रेण कृतरक्षाप्रथानितम् ॥

येन तत् पिचुक पूर्व सशो य बहुधा पुन ।
तेनैव कारयेद् र क्षामात्मनश्च पटस्य वै ॥

मञ्जुश्रियो महावीरः मन्त्ररूपेण भाषितः ।
अतीतैर्बहुभिर्मन्त्रैर्मयाप्येतर्हि पुन पुन ॥

स एव सर्वमन्त्राणां विचेरु मन्त्ररूपिणः ।
महावीर्या महातेजः सर्वेम त्रार्थसाधकः ॥

करोति विविधाकारां विचित्रा त्राणहेतवः ।
जम्बूद्वीपगताः सत्त्वाः मूढाचारचेतनाः ॥

अश्राद्धविपरीतस्तु मिथ्याचारसलालुपाः ।
न साधयन्ति मन्त्राणि सर्वद्रव्याणि वै पुनः ॥
अत एव भ्रमन्ते ते ससारान्धारचारके ।
यस्तु शुद्धमनसो नित्य श्राद्धो कोतुकमङ्गले सदा ॥
औत्सुक्को सर्वमन्त्रेषु नित्यं ग्रहणधारणे ।
सिद्धिकामा महात्मानो महोत्साहा महोजसाः ॥
तेषां सिद्ध्यन्त्ययत्नेन म त्रा ये जिनभाषिताः ।
अश्राद्धानां तु ज तूनां शुक्को धर्मेण रोहते ॥
बीजमूषरे क्षिप्त अङ्कुरोऽफलो यथा ।
श्रद्धामूल सदा धर्मे उक्त सर्वार्थदर्शिभिः ॥
मन्त्रसिद्धिः सदा प्रोक्ता तेषां धर्मार्थशीलिनाम् ॥

इति ॥

ततो साधने शिल्पिनः, सुशिक्षितचित्रकरो वा आत्मनो वा कुशला लेख्याः । अश्लेशकैरङ्गैः सर्वोज्ज्वल रङ्गोपेत वर्णकं गृह्य पूर्वेणैव विधिना यथा तन्तुवाययायनेनैव लक्षणसमन्वागतेन चित्रकरेण पेयाल विस्तरेण कर्तव्य यथा पूर्वं तन्तुवायविधि, तेनैव तत्पट चित्रापयितव्यम्; स्वय वा चित्रितव्यम् । कर्पूरकुङ्कुमचन्दनादिभिरङ्गं वासयितव्यम् । धूप दहता तनव मन्त्रेणाष्टशतवार परिजप्य नागकेसरपुन्नागवकुलचम्पकवापीकधातुष्कारिकमालतीकुसुमादिभिः त पटमभ्यवकीर्य पूर्वाभिमुख, कुशपिण्डकोपविष्टः स्वस्थबुद्धि सर्वबुद्धबोधिसत्त्वगतचित्तः सूक्ष्मवर्तिप्रतिगृहीतपाणिरनायासचित्तः तं पटमालिखेत् ॥

आदौ तावच्छाक्यमुनि तथागतमालिखेत् । सर्वाकारवरोपेतं द्वात्रिंशन्महापुरुषलक्षणलक्षित अशीत्यानुव्यञ्जनोपशोभितशरीरं रत्नपद्मोपरिनिषण्णं समन्तज्वालं समन्तव्यामोपशोभितं मूर्ति धर्म देशयमान प्रसन्नमूर्ति सर्वाकारवरोपेत मध्यस्थ वैदूर्यनालपद्मं अधश्च महासारं द्वौ नागराजानौ तं पद्मनालं धारयमानौ तथागतदृष्टयो दक्षिण-

हस्तेन नमस्यमानौ शुक्लौ सर्वालङ्कारभूषितौ मनुष्याकारार्द्धसर्पदेहौ नन्दोपनन्दौ लेखनीयौ । समन्ताच्च तत् पद्मसरः पद्मपत्रपुष्पकुड्मलविकसितजलजप्राणिभिश्च अनुगमीनादिभिर्व्याप्तं अशेषपत्रि यस्तसुचिरसुशोभनाकारमभिलेख्यम् । यद्वा भगवतो मूलपद्मदण्ड विटपं, तत्रैव विनिःसृतान्यनेकानि पद्मपुष्पाणि अनुपूर्वोन्नतानि वामपार्श्वेऽष्टौ पद्मपुष्पाणि । तेषु च पद्मेषु निषण्णानि अष्टौ महाबोधिसत्त्वविग्रहाण्यभिलेख्याः । प्रथमं तावदार्यमञ्जुश्रीः, ईषत्पद्मकिञ्जल्कगौरः कुङ्कुमकनकवर्णो वा कुमाराकारो दारकरूपी पञ्चचीरकशिरस्कः कुमारालङ्कारालङ्कृतः वामहस्तनीलोत्पलगृहीतः, दक्षिणहस्तेन तथागतं नमस्यमानः चारुमूर्त्तिस्तथागतगतदृष्टिः सौम्याकारः ईषत्प्रहसितवदनः समन्तज्वालाबुद्धमण्डलपर्येषः । अपरस्मिं पद्मे आर्यचन्द्रप्रभः कुमारभूतः तथैवमभिलेख्यः । तृतीये सुधनः, चतुर्थे सर्वनीवरणः, पञ्चमे गगनगञ्जः, षष्ठे क्षितिगर्भः, सप्तमेऽनघः, अष्टमे सुलोचनमिति ॥

एते सर्वे कुमारदारकाकारा अभिलेख्याः । कुमारालङ्कारभूषिता दक्षिणपार्श्वे भगवतः अष्टौ महाबोधिसत्त्वाः सर्वालङ्कारभूषिताः वर्जयित्वा तु मैत्रेयं भगवतः समीपे आर्यमैत्रेयः ब्रह्मचारिवेषधारी जटामकुटाबद्धशिरस्कः कनकवर्णः रक्तकषायधारी रक्तपटांशुकोत्तरीयः त्रिपुण्ड्रककृतचिह्नः कायरूपी दण्डकमण्डलुवामविन्यस्तपाणिः कृष्णसारचर्म वामस्कन्धावासक्तदक्षिणहस्तगृहीताक्षसूत्रः तथागतं नमस्यमानः तद्गतदृष्टिः ध्यानालम्बनगतचित्तचरितः ॥

द्वितीयस्मिं पद्मे समन्तभद्रः प्रियङ्गुवर्णश्यामः सर्वालङ्कारशरीरः वामहस्ते चिन्तामणिरत्नविन्यस्तः दक्षिणहस्ते श्रीफलविन्यस्तहस्तवरदः चारुरूपी तथैवमभिलिखितव्यम् ॥

तृतीये आर्यावलोकितेश्वरः शरत्काण्डगौरः सर्वालङ्कारभूषितः जटामकुटधारी श्वेतयज्ञोपवीतः सर्वज्ञशिरसीकृत आर्यामिताभ दशबलजगान्तोपलग्नापविष्टं चारुरूपं चामरहस्तारविन्दविन्यस्तं दक्षिण-हस्तेन वरदं ध्यानालम्बनगतचित्तचरितं समन्तद्योतितशरीरम् ॥

चतुर्थे आर्यवज्रपाणिः वामहस्तविन्यस्तवज्रं कनकवर्णं सर्वालङ्कारभूषितं दक्षिणहस्तोपरुद्धसफलं वरदं च चारुरूपिणं सौम्यदृ

र्शनं हाराद्धहारोपशुम्भितदेह मुक्ताहारयज्ञोपवीतं रत्नोज्ज्वलविच्छुरितमकुट पट्टचलननिवस्त श्वेतपङ्क्तिकाचरीय तथैवार्यावलोकितेश्वरं समन्तभद्र तीर्थिकाभ्युन्नतगात्रदेह आकारतश्च यथापूर्वनिर्दिष्टम् ॥

पञ्चमस्मिन तथा पत्रे आर्यमहामति, षष्ठे शान्तमतिः, सप्तमे वैरोचनगर्भः, अष्टमे अपायजहश्चेति ॥

इत्येते बोधिसत्त्वा अभिलेख्याः । फलपुस्तकविन्यस्तकपाणयः सर्वालङ्कारसुशोभनाः पट्टांशुकोत्तरीयाः सर्वालङ्कारभूषिताः पट्टचलनिकानिवस्ताः ॥

तेषां चोपरिष्टा अष्टौ प्रत्येकबुद्धा अभिलेख्याः । भिक्षुवेषधारिणो महापुरुषलक्षणशरीरा रक्तकाषायवाससा पर्यङ्कोपविष्टाः रत्नोपलनिषण्णाः शान्तवेषात्मकाः सम तज्जालमालाकुलाः सुगन्धपुष्पाणि कीर्णाः । तद्यथा — मालतीवार्षिकाधातुष्कारिकापुन्नागनागकेसरादिभिः पुष्पैः सम तात् पट्टमभ्यन्तरीयेणाण लिखित भगवतः शाक्यमुनेः वामपार्श्वे आर्यमञ्जुश्रियस्योपरिष्टा अनेकरत्नोपरचित सुदीर्घाकार विमानमण्डल शैलराजोपशोभि । रत्नोपलसञ्छन्नपर्वताकारमभिलिखेत् ॥

तत्रस्थां बुद्धां भगवता अष्टौ लिखेत् । तद्यथा — रत्नशिखिवैदूर्यप्रभारत्नविच्छुरितसम तव्यामप्रभ पद्मरागे इन्द्रनीलमरकतादिभिः वैदूर्याश्मगर्भादिभि महामणिरत्नविशेषैः समन्ततो प्रज्वाल्यमाण, ईषदादित्योदयवर्ण तथागतविग्रह पीतचीवरोत्तरासङ्गिन पर्यङ्कोपविष्टं धर्मं देशयमान पीतनिवासितोपरिवस्त महापुरुषलक्षणकवचितदेह, अशीत्यानुव्यञ्जनोपशोभितमूर्ति प्रशान्तदर्शन सर्वाकारवरोपेत रत्नशिखिं तथागतमभिलिखेत् ॥

द्वितीय सङ्कुसुमितराजेन्द्र तथागत कनकवर्ण अभिलिखेत् सुतरां नागकेसरबकुलादिपुष्पैरभ्यन्तरीकृतमभिलिखे । आर्यमभिनिरीक्षमाण समन्तप्रभ रत्नप्रभाविच्छुरितद्योतिपयपम् ॥

तृतीय शालेन्द्रराज तथागतमभिलिखेत् । पद्मकिञ्जल्काभ धर्म देशयमानम् ॥

चतुर्थं सुनेत्रं तथागतमभिलिखेत् । पञ्चम दुःप्रसहम् । षष्ठ वैरोचनं जिनम् । सप्तम भैषज्यवैदूर्यराजम् । अष्टम सर्वदुःखप्रशमन राजेन्द्र तथागतमभिलिखेदिति ॥

सर्व एव कनकवर्णाः तथागतविग्रहाः कार्याः अभयप्रदान कराः । उपरिष्टाच्च तथागतानां मेघान्तरालस्थाः पट्टकोणे उभयतः पुष्पवर्षमुत्सृजमानाः द्वौ शुद्धावासकायिकौ देवपुत्रौ अभिलेख्यौ । अन्तरीक्षस्थितो सर्वबुद्धबोधिसत्त्वप्रत्येकबुद्धार्यश्रावकानां नमस्यमानौ अभिलेख्यो ॥

प्रत्येकबुद्धानां चोत्तरतः अष्टौ महाश्रावका अभिलेख्याः बोधिसत्त्वशिर स्थानावरजोपविष्टाः । तद्यथा — स्थविरशारिपुत्रः महामौद्गल्यायनः महाकाश्यपः सुभूतिः राहुलः नन्दः भद्रिकः कफिणश्चेति ॥

प्रत्येकबुद्धापि तद्यथा — गन्धमादनः चन्दन उपरिष्ट श्वेतसितकेतुनेमिसुनेमिश्चेति । सर्व एव सुशोभनाः शान्तवेष आत्मनो सुदान्ताकाराः । महाश्रावका अपि कृताञ्जलयो बुद्धं भगवन्त शाक्यमुनिं निरीक्षमाणा । उपरिष्टाच्च शुद्धावासादेव साभिकृष्टौ अपरौ द्वौ देवपुत्रौ समन्तात्पट्टवितानदीर्घापायशसोभनागृहीतौ सर्वबुद्धबोधिसत्त्वप्रत्येकबुद्धार्यश्रावकाणामुपरिष्टाद्धारयमाणौ दिव्यमाल्याम्बरधरौ देवपुत्रौ अभिलेख्यौ । भगवत शाक्यमुनेः उपरिष्टान्मूर्धनि मुक्ताहाररत्नपद्मरागेन्द्रनीलादिभिः ग्रथित रत्नसूत्रकलाप तस्मिंश्च पट्टवितानसुविन्यस्तं समन्ताच्च मुक्ताहारप्रलम्बोपशोभितमभिलिखेत् । अधश्च बुद्धस्य भगवतः पद्मासनात् आर्यमञ्जुश्रियस्य पादमूलसमीपे नागराजोपनन्दपार्श्वे महारत्न पर्वत पद्मशरादभ्युन्नत रत्नाङ्कुरगुहाकन्दरप्रवाललतापरिवेष्टित रत्नतरु महर्षयसिद्धसेवितं तस्य पर्वतस्योत्तुङ्गे यमान्तकं क्रोधराजान महाघोररूपिण पाशहस्तं वामहस्तगृहीत दण्डं भृकुटिवदनमाज्ञां प्रतीच्छमानः आर्यमञ्जुश्रियगतदृष्टिं वृकोदर ऊर्ध्वकेशं भिन्नाञ्जनकृष्णमेघसङ्काशं, कपिलश्मश्रुदीर्घकराल दीर्घनख रक्तलोचनक सर्पमण्डितकण्ठोद्देश व्याघ्रचर्मनिवसनं सर्वविघ्नघातकः महादारुणतरं महाक्रोधराजानं समन्तज्वाल यमान्तक क्रोधराजा अभिलिखेत् ॥

तस्य पर्वतस्याधस्ताच्छिलातलोपनिषण्ण पृथिव्यामवनतजानु देह धूपकटच्छुकव्यग्रहस्तं यथावेषसंस्थानगृहीतालिङ्ग यथानुवृत्तचरित पार्श्वमञ्जुश्रियगतदृष्टि सा क्रमभिलिखे । न द्रनाग द्रराजसमीपं भगवतः शाक्यमुनेरधस्तात्, दक्षिणपार्श्वे पद्मसराभ्युद्गत महारत्न शैलेन्द्रराज कथित तथागतमभिलिखेत् । यमान्तकक्रोधराजरहित दिव्यपुष्पावकीर्णमाभिलिखेत् । आर्यावलोकितेश्वर' स्यात् तं पर्वतमभिलिखेत् । तदुच्चतुङ्गपर्वतपद्मरागोपल नमेकाङ्कुरवैदूर्यमयशृङ्गाकारमभिलिखेत् ।

तत्रापाश्रितां देवीमार्यावलोकितेश्वरकरुणां आर्यतारां सर्वालङ्कारविभूषितां रत्नपट्टांशुकोत्तरीया विचित्रपट्टनिवसनां स्व्यलङ्कारसर्वाङ्गविभूषितां वामहस्तनीलोत्पलविन्यस्तां कनकवर्णां कृशोदरीं नातिकृशां नातिबालां नातिवृद्धां ध्यानगतचेतनां आज्ञां प्रतीच्छयन्ती दक्षिणहस्तेन वरदादीपिदवनतकायां पर्यङ्कोपनिषण्णां आर्यावलोकितेश्वर ईषदपगतदृष्टि' समन्तज्वालामालपर्येषितां तत्रैव वैदूर्यरत्नशृङ्गे पुन्नाग वृक्षपरिवेष्टित सर्वतः शाखासु समन्तपुष्पोपरचितविकसितसुपुष्पितं भगवतीं तारामभिच्छादयमानां तेनैव चापगतशाखासुचित्र प्रवालाङ्कुरावनद्ध विचित्ररूपरङ्गोज्ज्वलं तारादेवीमुखावलोकनमभिलेख्या ॥

सर्वविघ्नघातकी देवी उत्तमा भयनाशिनी ।
साधकस्य तु रक्षार्थं लिखेद्व वरदां शुभाम् ॥
स्त्रीरूपधारिणी देवी करुणादशबलात्मजा ।
श्रेयसः सर्वभूताना लिखेत वरदायिकाम् ॥
कुमारस्येह माता देवी मञ्जुघोपस्य महामुनेः ।
सर्वविघ्नविनाशार्थं साधकस्य तु समन्ताद् ॥
रक्षार्थं मनुजेशानां श्रेयसार्थं पटे न्यसेत् ।
योऽसौ क्रोधराजेन्द्रः पर्वताग्रे समवस्थितः ॥
सर्वविघ्नविनाशाय कथित जिनवरात्मजैः ।
महाघोरो महावन्द्यो महाचण्डो महाद्युति' ॥

शासने द्विष्टसत्त्वानां निग्रहार्थेन मन्त्रपते ।
साधकस्य तु रक्षार्थं सर्वविघ्नविनाशकः ॥
दारुणो रोषशीलश्च आकृष्टा मन्त्रदेवता ।
मगाना नागन्ी न निनेना गर्वनिर्घणाम ॥
अवशानां न वशगा ोना पापरक्षमचारिणाम् ।
खचरे भूचरे चापि पाताले चापि सम तत ॥
नाशयति सर्वदुष्टानां निरुद्धा ये शासने मुने ।
चतुरश्र सम ताद्वे चतु कोण पट लिखेत् ॥
अधश्चैव पटान्ते तु विस्तीर्णसरितालयम् ।
कुर्यान्नागभोगाङ्कमैकैक च सम ततः ॥
शुक्लेन शुभाङ्गेन मनुजाकारदेहजा ।
उत्तराशिरस स्थाप्य कृताञ्जलिपुटः सदा ॥
सप्तस्फुटो महावीया महेशाख्यो अनन्तो नाम नामतः ।
तथागत निरीक्षन्तो मणिरत्नोपशोभितः ॥
सुशोभना चारुरूपी च रत्नाभरणभूषितः ।
आलिखेज्ज्वालमालिन महानागेन्द्रविश्रुतम् ॥
सर्वलोकहितोद्युक्त प्रवृत्तो शासने मुने ।
सर्वविघ्नविनाशाय आलिखेत् सरिताश्रुतम् ॥
एतत् पटविधान तु उत्तम जिनभाषितम् ।
सक्षिप्तविस्तराख्यात पूर्वमुक्त तथागतैः ॥
आलिखे यो हि निद्रां वै तस्य पुण्यमनन्तकम् ।
यत् कृतं कल्पकोटीभिः पाप कर्म सुदारुणम् ॥
नश्यते तत्क्षणादेव पट दृष्ट्वा तु भूतले ।
पञ्चानन्तर्यकारिण दुःशीलां जुगुप्सिताम् ॥
सर्वपापप्रवृत्तानां ससारान्धारचारिणाम् ।
गतियोनिनिकृष्टाना पट तेषां न वारयेत् ॥

दर्शन सफल तेषां पट मौनी द्रभापितम् ।
दृष्टमात्र प्रमुच्यन्ते तस्मात् पापा ु तत्क्षणात् ॥
किं पुन' शुद्धवृत्तित्वात् सुशुद्धव्रत्तोरूपिण ।
म त्रसिद्धौ सदोद्युक्तो' सिद्धिं लप्सेयुर्मानव' ॥
यत् पुण्य सर्वसत्त्वानां पूजयित्वा कल्पकोाट ये ।
तत् पुण्य प्राप्नुयान्मन्त्री पटमालिखनाद् भुवि ॥
सिकता यानि गङ्गाया। प्रमाण यानि नीाचता ।
तत्प्रमाणा भवेद् बुद्धा। प्रत्येकजिनत्रात्मजा' ॥
खड्गिन' साधका लाके जित्वा नहुधा पुन ।
तत् फल प्राप्नुयान्मर्त्ये पटालिखनदर्शना ॥
वाचनादेव कायेस्य पूजना वाप्यनुमोदना ।
मन्त्रसिद्धिर्ध्रुवा तस्य सर्वकर्मे प्रकाित्पता। ॥
यावन्ति लौकिका मन्त्रा' भापिता य जिनपुङ्गवै' ।
तच्छिष्यखड्गिभिर्दि-ये' ाधिरात्त्वर्गश्ान्मभि ॥
सिद्धयन्ते सर्वमन्त्रा वै पटस्याग्र तु प्रग्रतामाति ॥

बोधिसत्त्वपिटकाद्वतगका महायानभूत्ता
मञ्जुश्रीमूलकल्पाच्चतुर्थ ।

प्रथमपटविधानविसर पारेसमाप्त ॥

पञ्चमः पटलविसरः ।

अथ खलु भगवाञ्छाक्यमुनिः सर्वं तत्पर्षन्मण्डलमवलोक्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । अस्ति मञ्जुश्रीः अपरमपि त्वदीयं मध्यमं पटविधानम् । तद् भाषिष्येऽहम् । शृणु, साधु च सुष्ठु च मनसि कुरु ॥

आदौ तावत् पूर्वनिर्दिष्टेनैव सूत्रकेण पूर्वोक्तेनैव विधिना पूर्वं परिकल्पितैः शिल्पिभिः पूर्वप्रमाणेव मध्यमपटः सुशोभनेन शुक्लेन सुव्रतेन सदशेन अश्लेषकैरङ्गैरपगतकेशसङ्कारादिभिर्यथैव प्रथमं तथैव तद् कुर्यात् वर्जयित्वा तु प्रमाणरूपकात् तत्पट पश्चादभिलिखापयितव्यम् ॥

आदौ तावत् शुद्धावासभवनं समन्तशोभनाकारं स्फुटितरत्नमयाकारं सितमुक्ताहारभूषितं तस्मिं मध्ये भगवाञ्छाक्यमुनिः चित्रापयितव्यः रत्नसिंहासनोपनिषण्णः धर्मं देशयमानः सर्वाकारवरोपेतः, दक्षिणपार्श्वे आर्यमञ्जुश्रीः पद्मकिञ्जल्काभ कुङ्कुमादित्यवर्णो वा वामस्कन्धप्रदेशे नीलोत्पलावसक्तः कृताञ्जलिपुटः भगवन्तं शाक्यमुनिं निरीक्षमाणः ईषत्प्रहसितवदनः कुमाररूपी पञ्चचीरकोपशोभितशिरस्कः बालदारकालङ्कारभूषितः दक्षिणजानुमण्डलावनतशिर भगवतश्च शाक्यमुनेर्वामपार्श्वे आर्यावलोकितेश्वरः शरत्काण्डगौरो यथैव पूर्वं तथैवमभिलेख्यम् । किन्तु भगवतश्चामरमुत्क्षिपमानं तस्य पार्श्वे आर्यमैत्रेय समन्तभद्रः वज्रपाणिर्महामतिः शान्तमतिः गगनगञ्जः सर्वनीवरणविष्कम्भिनश्चेति । एतेऽनुपूर्वतोऽभिलेख्याः । यथैव प्रथमं तथैव सर्वालङ्कारभूषिताः चित्रापयितव्याः ॥

तेषां चोपरिष्टा अष्टौ बुद्धा भगवन्तश्चित्रापयितव्याः स्थितका अभयप्रदानदक्षिणकराः पीतचीवरोत्तरासङ्गीकृतदेहाः वामहस्तेन चीवरकर्णकावसक्ता ईषद्रक्तावभासकाषायसुनिवस्ताः समन्तप्रभाः सर्वाकारवरोपेताः । तद्यथा — सङ्कुसुमितराजेन्द्रस्तथागतः रत्नशिखिः शिखिः विश्वभुक् ककुत्सन्दकः कनकमुनिः काश्यपः सुनेत्रश्चेति । इत्येते बुद्धा भगवन्तश्चित्रापयितव्याः ॥

दक्षिणे पार्श्वे भगवत आर्यमञ्जश्रियस्य समीपे महापर्षन्मण्डलं चित्रापयितव्यम् । अष्टौ महाश्रावकाः अष्टौ प्रत्येकबुद्धा' यथैव पूर्व तथैव ते चित्रापयितव्या. । किन्तु आर्यमहामौद्गल्यायनशारिपुत्रौ भगवतः शाक्यमुने चामरमुद्धूयमानौ स्थितकायमभिलेख्यो । एव शुद्धावासकायिका देवपुत्रा अभिलेख्याः । शक्रश्च देवानामिन्द्रः स यामश्च सन्तुषितश्च सुनिर्मितश्च शुद्धश्च निमलश्च सुदृशश्च अतपश्च आभास्वरश्च ब्रह्मा च सहाम्पति. अकनिष्ठश्च एवमादयो देवपुत्रा रूपावचराः कामावचराश्चानुपूर्वतोऽभिलेख्या' आर्यमञ्जुश्रियसमीपस्थाः पर्षन्मण्डलोपरिचितावि यस्ताः स्वरूपवेषधारिणो चित्रापयितव्याः । भगवत' सिंहासनस्याधस्तात्समन्ता महापर्वत महासमुद्राभ्युद्गत यावत् पटान्ते चित्रापयितव्यः । एकस्मिन् पटा तकोणे साधको यथावेषसस्थानाकारः अवनतजानुकोर्परशिर' धूपकटच्छुकव्यग्रहस्तः चित्रापयितव्य' । तस्मिंश्च रत्नपर्वते आर्यमञ्जुश्रियस्याधस्तात् यमान्तकक्रोधराजा यथापूर्वनिर्दिष्टमभिलेख्यम् । वामपार्श्वे भगवतः सिंहासनस्याधस्ताद् आर्यावलोकितेश्वरपादमूलसमीपे तस्मिंश्च रत्नपर्वतोपनिषण्णा तारादेवी अभिलेख्या' । यथा पूर्वनिर्दिष्टा तथा चित्रापयितव्याः । समन्ताश्च तत्पट मुक्तपुष्पावकीर्ण चम्पकनीलोत्पलसौगन्धिकमाल्लतीवार्षिकधानुष्कारीकपुन्नागकेसरादिभि पुष्पैरभ्यवकीर्ण समन्तात् पटम् । उपरिष्टाच्च पटान्तकोणे उभयान्ते द्वौ देवपुत्रौ महापुष्पौघमुत्सृजमानौ विचित्ररूपधारिणौ अन्तरीक्षस्थितौ वारिमेघान्तर्गतनिलीनौ उत्पतमानौ सितवर्णा अभिलेख्याविति ॥

एतन्मध्यमक प्रोक्तं पटः श्रेयार्थमुत्तमम् ।
मध्यसिद्धिस्तदायत्ता मनुजानां तु भूतले ॥

यत्किञ्चित् कृत पापं ससारे ससरतो पुरा ।
नश्यते तत्क्षणादेव पट दर्शनादिह ॥

भूनसत्त्वा न जानन्ति भ्रमन्ता गतिपञ्चके ।
पटस्या दर्शना ये तु मञ्जुघोपस्य मध्यमे ॥

अपि किल्बिषकारी स्यात् पञ्चानन्तर्यकारिणः ।
दु शीलस्यापि सिध्येयुर्मन्त्रा विविधभाषिता' ॥
अपि क्षिप्रतर सिद्धि माप्नुयात् कृतजापिनः ।
रोगी मुच्यते रोगाद् दरिद्रो लभते धनम् ॥
अपुत्रो लभते पुत्र मध्यमे पटदर्शने ।
दृष्टमात्र तदा पुण्य माप्नुयाद् विपुल महत् ॥
नियत देवमनुष्याण सौख्यभागी भवेन्नर ।
बुद्धत्व नियत तस्य ज मान्ते च भविष्यति ॥
लिखना वाचनाच्चैव पूजजलेखना तथा ।
दर्शना स्पर्शनाच्चैव मुच्यते सर्वकिल्बिषात् ॥
प्रार्थनाध्येषणा चैव पटस्यास्य महाद्युते. ।
लभते सफल ज मां क्षिप्र चानुमोदना ॥
न शक्यं वाचया वक्तुमपि कल्पाग्रकोटिभिः ।
यत् पुण्य माप्नुया ज तु सफल पटदर्शनादिति ॥

बोधिसत्त्वपिटकावतसका महायानवैपुल्यसूत्राद्
आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पात् पञ्चम
पटलविसर ।

द्वितीय पटविधानविसर समाप्त ॥

षष्ठः पटलविसरः ।

अथ खलु भगवां शाक्यमुनिः पुनरपि मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । अस्ति मञ्जुश्री अपरमपि पटविधानरहस्य तृतीयं कन्यसं नाम । यः सर्वसत्त्वानामयत्नेनैव सिद्धिं गच्छेयुः । पूर्वनिर्दिष्टेनैव विधिना शिल्पिभिः सुगतवितस्तिप्रमाणं तिर्यक् तथैव समं चतुरश्र पूर्ववत् पटश्चित्रापयितव्यः पूर्वनिर्दिष्टैरङ्गैः ॥

आदौ तावदार्यमञ्जुश्रीः सिंहासनोपनिषण्णः बालदारकरूपी पूर्ववत् धर्मं देशयमानः समन्तप्रभा अर्चिषो निर्गच्छमानश्चारुरूपी चित्रापयितव्यः ॥

वामपार्श्वे आर्यसमन्तभद्रः रत्नोपलस्थितः चमरव्यग्रहस्तः चिन्तामणिवामविन्यस्तकरः प्रियङ्गुश्यामवर्णः पूर्ववच्चित्रापयितव्यः ॥

दक्षिणपार्श्वे आर्यमञ्जुश्रियस्य रत्नोपलस्थित आर्यावलोकितेश्वरः पूर्ववत् । चमरव्यग्रहस्तः वामहस्तारविन्दवि यस्तः सम तद्योतितमूर्तिरभिलेख्यः ॥

अधश्च सिंहासनात् कनकवर्णः पर्वतो यावत् पटान्ते चित्रापयितव्यः । पटान्तकोणस्य आर्यमञ्जुश्रियस्य सिंहासनस्याधस्ताद् दक्षिणपार्श्वे यमान्तकः क्रोधराजा पूर्ववच्चित्रापयितव्य । धूपकटच्छुकव्यग्रहस्तः यथापूर्वं तथैव साधकः । उपरिष्टादार्यमञ्जुश्रियस्य सङ्कुसुमितराजेन्द्रस्तथागतश्चित्रापयितव्यः षोडशाङ्गुलप्रमाणः रत्नपर्वतगुहालीनः । कूटागारसदृशाः प्राग्भारपर्वता दश चित्रापयितव्याः । समन्ताच्च तत्पट पर्वताकारवेष्टितं लिखेत् । उपरिष्टाच्च पटकोणात्र स्थितौ पर्वतप्राग्भारसंश्लिष्टौ उत्पतमानविमानपुष्पोत्ममुत्सृजमानौ शुद्धावासकायिकौ देवपुत्रो शुद्धश्च नाम विशुद्धश्च नाम पूर्ववच्चित्रापयितव्यौ ॥

नानापुष्पाभिकीर्णं च तत् पटमभिलिखापायेतव्यमिति ॥

एतत् कथित सर्वं त्रिविध पटलक्षणम् ।
कन्यसं नामतो ह्येतत् पटः श्रेयो क्षुद्रकर्मसु ॥
यत् कृत कारित चापि पाप कर्म सुदारुणम् ।
कल्पकोटिसहस्राणि दर्शनात् पटमुच्यते ॥

पटं तु दृष्टमात्र वे तत्क्षणादेव मुच्यते ।
बुद्धकोटीसहस्राणि सत्कुर्याद् यो हि बुद्धिमां ॥
कन्यस तु पटं दृष्ट्वा कला नायाति षोडशीम् ।
यत् पुण्य सर्वबुद्धानां पूजा कृत्वा तु तापिनाम् ॥
तत् पुण्य प्राप्नुयाद् विद्वां कन्यसे पटदर्शने ।
शोभनानि च कर्माणि भोगहेतो' इहाचरेत् ॥
यावन्ति केचन मन्त्रा ब्रह्मेन्द्रऋषिभाषिताः ।
वैनतेयेन तु प्रोक्ताः वरुणादित्यकुबेरयोः ॥
धनाद्यैः राक्षसे' सर्वदानवेन्द्रैर्महोरगैः ।
सोमवायुयमाद्यैश्च भाषिता हरिहरादिभि' ॥
सर्वे मन्त्रा इहानीताः सिध्यन्ते पटमग्रत ।
शान्तिकानि सदा कुर्यात् पौष्टिकानि तथा इह ॥
दारुणानि च वर्जीत गर्हिता जिनवरैस्त्विहेति ॥

बोधिसत्त्वपिटकावतंसका महायानवैपुल्यसूत्राद्
मञ्जुश्रीमूलकल्पात् षष्ठ पटलविसर ।

तृतीय कन्यसपटविधान परिसमाप्त इति ॥

सप्तमः पटलविसरः ।

अथ खलु मञ्जुश्री कुमारभूत उत्थायासनाद् भगवन्त शाक्य मुनिं त्रि' प्रदक्षिणीकृत्य, भगवतश्चरणयोर्निपत्य, भगव तमेवमाह — "साधु साधु भगवता यस्त ागतेनार्हता सम्यक् सम्बुद्धेन सुभाषि तोऽय धर्मपर्याय. सर्वविद्याव्रतचारिणामर्थाय हिताय सुखाय लोकानु कम्पायै बोधिसत्त्वानामुपायकौशल्यता दर्शिता निर्वाणोपरिगामिनी वर्त्मोपविशेषा नियत बोधिपरायणा सन्ततिबोधिसत्त्वाना सर्वम त्रा र्थचर्यासाधनीयमेतन्मन्त्ररहस्यसर्वजनविस्तारणकरी भविष्यत्यनागते ऽध्वनि निर्वृते लोकगुरो अस्तमिते तथागतादित्य वश ।रोञ्चते सर्व बुद्धक्षेत्रे सर्वबुद्धबोधिसत्त्वार्यश्रावकप्रत्येकबुद्धै' अ धकारीभूत लोकभा जने, विच्छिन्ने आर्यमार्गे, सर्वविद्याम त्रोपधिमणिरत्नोपगते साधुजन परिहीण निरालोके सत्त्वधातौ सत्त्वा भविष्यन्ति कुसीदा नष्टस्मृतया अश्राद्धा खण्डका अकल्याणमित्रपरिगृहीता शठा' मायाविना धूर्तच रिता । ते इम धर्मपर्याय श्रुत्वा च सत्रासमापत्स्य ते । आलस्यकौ सीद्याभिरता न श्रद्धास्यन्ति कामगवेषिणा न पत्तीष्यन्ति मिथ्यादृ ष्टिग्ता' । ते बहु अपुण्य प्रसविष्यन्ति सद्धर्मप्रतिक्षेपका अवीचिपरा यणाः घोराद् घोरतरं गता । तेषा दु खितानामर्थाय अवशाना वश मानेता वश्याना भयप्रदाय उपायकौशल्यसङ्ग्रहया म त्रपटविधान भाषतु भगवां । यस्येदानीं काल म यसे ॥

अथ भगवाञ्छाक्यमुनि' मञ्जुश्रिय कुमारभूत साधुकारम दात् । साधु साध मञ्जुश्री ! यस्त्वं तथागतमर्थ परिप्रष्टव्य म यसे । अस्ति मञ्जुश्री ! त्वदीय परमं गुह्यतम विद्याव्रतसाधनचर्योपटलपट विधानविसर परमहृदयानामर्थ परम गुह्यतम महार्थ निधानभूत सर्व- मन्त्राणा, पठेते पडाक्षरपरमहृदया अविकल्पता ास्म काउ सिद्धिं गच्छन्ति । तेषां सत्त्वानां दमनाय उपायकौशल्यसम्भारसमन्त्रप्रवश नताय नियतं सम्बोधिप्रापणतया पट्सप्ततिबुद्धकोटिभि' पूर्वभाषितम हमप्येतर्हि इदानीं भाषिष्ये । अनागतजनतापेक्षाय त शृणु साधु च सुष्ठु च मनसि कुरु । भाषिष्येऽह ते । कतम च तत् ॥

अथ खलु भगवां शाक्यमुनिर्मन्त्रं भाषते स्म । "ॐ वाक्यार्थं जय । ॐ वाक्यशषे स्व । ॐ वाक्येयनयः । ॐ वाक्यनिष्ठेय । ॐ वाक्येयनम । ॐ वाक्येद्नम" । इत्येते मञ्जुश्री ! त्वदीयगणमन्त्रा' षडक्षराः महाप्रभावा तुल्यसमवीर्या' परमहृदया' परमासिद्धा बुद्धमिवात्पन्ना सर्वसत्त्वानामर्थाय सर्वबुद्धै सम्प्रभाषिता समयशस्ता सम्प्रचलिता' सर्वकर्मिकाः बोधिमार्गानु देशकाः, तथागतकुले मन्त्रवरा। उत्तममध्यमेतरतृधासम्प्रयुक्ता' सुशोभनं कर्मफलविपाकप्रभा शासनान्तर्धानकालसमयसिद्धिं यास्य ति । समवशरण गद्धर्मनेत्रारक्षणार्थं ये साधयिष्यन्ति, तेषा मूलयम योगेणैव महाराज्यमहाभोगैश्वर्यार्थं ते साधयिष्यन्ति । तेषां क्षिप्रतर तास्मि काले तास्म समये सिद्धि यास्यति । अ ततो जिज्ञासनहेतो रपि साधनीया ह्येते परमहृदयाः सक्षेपत यथा यथा प्रयुज्यन्ते, तथा तथा सिद्धि यास्यति समासत' । एषा पटविधान भवति तास्मि काले तास्म समये महाभैरवे पञ्चकषाये सत्त्वा अल्पपुण्या भवि ष्यन्ति । अल्पेशाख्या' अल्पजीविन' अल्पभोगा' मन्दवीर्या न शक्य न्ते अतिविस्तरतरं पटविधानादीनि कर्माणि प्रारभन्तुम् । तेषामर्थाय भाषिष्ये संक्षिप्ततरम् ॥

आदौ तावद विक्रयेण सूत्रक क्रीत्वा, पलमात्रमर्धपलमात्रं वा, हस्तमात्र दीर्घत्वेन अर्धहस्तमात्र तिर्यक्कर्पन सदृश तन्तुवायेन वाययितव्यम् । अपगतकेशमन्य वा नव कर्पटखण्ड भत्यप्रमत ऊर्ध्वं यथेप्सत. द्विहस्तचतुर्हस्त वा षट्पञ्च दश चाष्टं वा सुशुक्लं गृह्य यथेप्सतः चित्रकरेण चित्रापयितव्यम् । अश्लेषकैरङ्गै' चन्दनकर्पूरकुङ्कुमसितै' पट चन्दनकुङ्कुमकर्पूर चैकीकृत्य, निष्प्राणकेनोदके विकलुषेना लोड्य नवे भाण्डे पट प्लावयित्वा, दिवसत्रयं सुपिधान पथि तं स्थापयेत् । कृतरक्षा शुचौ देशे आत्मन' शुचिर्भूत्वा, शुक्लपक्षे पूर्णमास्या पटभा- ण्डस्याग्रत' पूर्वाभिमुख' कुशविण्डकोपविष्टः इमे मन्त्रपदाः अष्टशत वारमुच्चारयितव्या' । तद्यथा — ॐ हे हे भगव ! बहुरूपधर' दि व्यचक्षुषे अवलोकय अवलोकय मां समयमनुस्मर कुमाररूप-

धारिणे महाबोधिसत्त्व ! किं चिरायसि । हू हू फट् फट् स्वाहा । अनेन मन्त्रेण कृतजाप तत्रैव स्वपेत् । स्वप्न कथयति सिद्धिर सिद्धि वा ॥

ततोत्थाय अविलम्बितासिद्धिनिमित्त स्वप्न दृष्ट्वा त पट लिखापयेत्, न चेदसिद्धिनिमित्तानि स्वप्नानि दृश्यन्ते । तत् पट तस्माद् भाण्डादुद्धृत्य आतपे शोषयेत् । शोषयित्वा च भूय अन्ये नवे भाण्डे न्यसेत् । सगुप्तं च कृतरक्ष च स्थापयेत् । ततो भूया तेषा पर महृदयाना अन्यतम मन्त्र गृहीत्वा, यथेष्टत' षडक्षराणां भूयो अक्षरलक्ष जपेत् । ततो आशु तत्पट सिध्यतीति ॥

आदौ तावत् त पट गृह्य प्रातिहारकपक्ष अन्यतरा शुक्लाहनि शुभनक्षत्रसयुक्ते शुभायां तिथौ शुक्लपक्षदिवसे वा सुशोभनै शकुनै' मङ्गलसम्मतायां रात्रौ अर्धरात्रकालसमये उपोषधिकेन चित्रकरेण त पट चित्रापयेत् शुचौ प्रदेशे कर्पूरधूप दहता ॥

आदौ तावदार्यमञ्जुश्रिय बालदारकाकार पञ्चचीरकशिरस्क बालालङ्कारभूषित कनकवर्ण नीलपट्टचलनिकानिवसित नीलपट्ट शुक्लोत्तरीय धर्म देशयमान सिंहासने अर्धपर्यङ्कोपविष्ट दक्षिणचरण रत्नपादपीठस्थ स्थापितासिंहासनोपविष्ट सर्वालङ्कारोपेत बालरूपेण ईषत्स्मितमुख साधकगतदृष्टिं चित्रापयेत् ॥

दक्षिणे पार्श्व आर्यसमन्तभद्र सितचामर गृह्यमाण प्रियङ्गश्याम वामहस्तचिन्तामणिविन्यस्त सर्वाङ्गशोभन सर्वालङ्कारभूषित नीलपट्ट चलनिकानिवस्त मुक्ताहारयज्ञोपवीत स्थित पद्मासनस्थ चित्रापयितव्यम् ॥

आर्यमञ्जुश्रियस्य वामपार्श्वे आर्यावलोकितेश्वर नीलपट्टचलनिकानिवस्त' सर्वाङ्गशोभन, सर्वालङ्कारभूषित मुक्ताहारयज्ञोपवीत वामहस्ते श्वेतपद्मविन्यस्त दक्षिणहस्ते सितोद्यमानचमर, हेमदण्डविन्यस्त' सौम्याकार आर्यमञ्जुश्रियगतदृष्टि तथार्यसमन्तभद्र' श्वेतपद्मासनस्थौ उभावप्यतो अभिलख्या ॥

उन्नपद्मत्रिटपान्वितो त्रीणि पद्मानि । मध्यमे मूलपद्मकर्णिका यामार्यमञ्जुश्रियस्य सिंहासनं रत्नपीठं च । अपरस्मिं पद्मे आर्यसमन्तभद्र, तृतीये पद्मे आर्यावलोकितेश्वर' । शोभनं च तत् पद्मदण्ड मरकतपद्माकार अनेकपद्मपुष्पमुकुलित पत्रोपेत विकासितार्धविकासित पुष्पमहासरोन्नतोत्थित द्वौ नागराजावष्टब्धनाभ नन्दोपनन्दसन्धारित तत् पद्मदण्ड सितवर्णो च तौ नागराजानौ सप्तस्फणावभूषितौ सर्वालङ्कारशोभितशरीरो मनुष्यार्धकायो अहिभोगाङ्कितमूर्तय आर्यमञ्जुश्रिय निरीक्षमाणो जला तार्धनिर्लीनौ मणिरत्नोपशोभितच्छदो लिखापयितव्यो ॥

समन्ताच्च महासर अधस्तात् साधक' दक्षिणपार्श्वे पटान्तकोणे आर्यमञ्जुश्रियस्य वक्त्रमण्डल निरीक्षमाणा धूपकटच्छकव्यग्रहस्त. अवनतशिरकोर्परजानुकाय. यथा वेषवर्णत , तथामभिलेख्यम् ॥

उपरिष्टादार्यमञ्जुश्रियस्य उभौ पटान्तकोणाभ्या द्वौ देवपुत्रो माल्याधारिणो पुष्पमालागृहीतो उत्पतमानो मेघान्तर्निर्लीनौ महापुष्पौघमुत्सृजमानो सुशोभनो अभिलेख्यो ॥

समन्ताच्च तत्पट नागकेसरादिभि' पुष्पं प्रकिरितमभिलिखेत् । यथेष्टतश्च चित्रपटाधिष्ठित वा अभिलिखेत् । आर्यमञ्जुश्री धर्म देशयमान' आर्यसमन्तभद्र आर्यावलोकितेश्वरश्चमरविन्यस्तपाणयो लिखापयितव्याः । यथाभिरुचितक वा साधकस्य त्रीणि रूपकाण्यि अवश्य लिखापयितव्यानि । यथेष्टाकारा वा यथासंस्थानसास्थिता वा साधकस्य यथा यथा रोचते तथा तथा लिखितव्यानि ॥

मध्ये च आर्यमञ्जुश्रीः, उभयान्ते च आर्यावलोकितेश्वर', समन्तभद्रश्च यथेप्सितः अन्य अवश्य लिखापयितव्यानि । यथालब्धे वा कर्पटखण्डे वितस्तिहस्तमात्रे वा आत्मना वा परेण वा चित्रकरेण पोपधिकेन वा अपोपधिकेन वा श्राद्धेन वा अश्राद्धेन वा शुचिना वा अशुचिना वा शीलवतेन वा दु'शीलेन वा चित्रकरेण लिखापयितव्य' ॥

आत्मना साधकेन अवश्य कृतपुरश्चरणेन श्राद्धेन उत्पादितबोधिचित्तेन अवश्यं भवितव्यमिति ॥

एवं सिध्यन्ति म त्रा वै नान्येषा पापकारिणाम् ।
श्राद्धेन तथा भूत्वा साधनीया मन्त्रदेवता ॥
सिध्यन्ते मन्त्रराद् तस्य श्राद्धस्यैवेह नान्यथा ।
श्रद्धा हि परमं यानं येन याति विनायकाः ॥
अश्राद्धस्य मनुष्यस्य शुक्लो धर्मो न रोहते ।
बीजानामग्निदग्धानामङ्कुरो हरितो यथा ॥
श्राद्धे स्थितस्य मर्त्यस्य बोद्धार हि कर्मणा ।
सिध्यन्ते देवतास्तस्य अश्राद्धस्य न सिध्यति ॥
+ + + + + + + सर्वमन्त्रा विशेषत' ।
लौकिका देवता येऽपि येऽपि लोकोत्तरा तथा ॥
सर्वे वै श्रद्धधानस्य सिध्यते विगतकल्मष. ।
आशु सिद्धिर्ध्रुवा तेषां बोधिस्तद्गतमानसाम् ॥
नान्येषां कथ्यते सिद्धिः शासनेऽस्मिन् निवारिताः ।
पन' स्व-पा विशेषो वा मध्यमो वाग्नीनित' ॥
अधुना तु प्रवक्ष्यामि सर्वकर्मसु साधनमिति ॥

बोधिसत्त्वपिटका महायानवैपुल्यसूत्रान्नार्यमञ्जु
श्रियमूलकल्पात् सप्तम पटलविसरात्
चतुर्थ पटविधानपटलविसर
परिसमाप्त इति ॥

अष्टम पटलविसर ।

अथ खलु भगवाञ्छाक्यमुनिर्मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । ये ते मञ्जुश्री ! त्वया निर्दिष्टा सत्त्वा तेषामर्थाय इदं पटविधान विसरमाख्यातम् । ते स्वल्पेनोपायेन साधयिष्यन्ते । तेषामर्थाय साधनौपयिकं गणविस्तारप्रभेदविभागशो वर्णविभाग तमनुभाषिष्यामि । तं शृणु साधु च सुष्ठु च मनसि कुरु भाषिष्ये । सर्वसत्त्वानामर्थाय ॥

अथ खलु मञ्जुश्री कुमारभूतो भगवन्तमेतदवोचत् । साधु साधु भगवं ! सुभाषिता तेऽस्मद्विभावनाद्योतनकरा मन्त्रचर्यागुणनिष्पत्तिप्रभावनकरा वाणीम् । तद्वदतु तं भगवां । यस्येदानीं कालं मन्यसे । अस्माकमनुकम्पार्थम् ॥

अथ भगवाञ्छाक्यमुनिः सर्वावन्तं पर्षन्मण्डलमवलोक्य स्मितमकार्षीत् । अथ भगवतः शाक्यमुनेर्मुखद्वारात् नीलपीतस्फटिकवर्णाद्या रश्मयो निश्चरन्ति स्म । भगवन्तवनिश्चारिता च रश्मयो सर्वावन्तं पर्षन्मण्डलं अवभास्य त्रिसाहस्रमहासाहस्रं लोकधातु सर्वमारभवनं जिह्मीकृत्य सर्वनक्षत्रज्योतिशैलगणप्रभां यत्रेमौ चन्द्रसूर्या महर्धिकौ महानुभावौ तया प्रभया तेऽपि जिह्मीकृतो नावभास्यन्ते, निष्प्रभाणि च भवन्ति । न विराजन्ते जिह्मीकृतानि च सन्दृश्यन्ते सर्वमणिमन्त्रौषधिरत्नप्रभां निष्प्रभीकृत्य पुनरेव भगवतः शाक्यमुनेः मुखद्वारान्तर्धीयते स्म ॥

अथ खलु वज्रपाणिर्बोधिसत्त्वो महासत्त्वः तत्रैव पर्षन्मण्डले सन्निपतितोऽभूत् । सन्निषण्णः स उत्थायासनात् सत्त्वरमाणरूपो भगवतश्चरणयोर्निपत्य भगवन्तमेतदवोचत् । नाहेतुकं नाप्रत्ययं बुद्धा भगवन्तः स्मितं प्राविष्कुर्वन्ति को भगवं हेतुः, कः प्रत्ययो स्मितस्य प्राविष्करणाय ॥

एवमुक्ते, भगवां वज्रपाणिं बोधिसत्त्वमामन्त्रयते स्म । एवमेतद् वज्रपाणे ! एवमेतत् । यथा वदसि तत् तथा । नाहेत्वप्रत्ययं तथागतानां क्रियते स्मितम् । अस्ति हेतुः, अस्ति प्रत्ययः । यो इदं

सूत्रेन्द्रराज मञ्जुश्रीमूलकल्पा विद्या यथानुष्ठानकर्मसाधनोपायिकसम वशरणधर्ममेघानि श्रित समनुमत्वेशानुवर्तक करिष्यन्ति धारयिष्यन्ति वाचयिष्यन्ति श्रद्धास्यति पुस्तकलिखितं कृत्वा पूजयिष्यन्ति च दनचूर्णानुलेपनधूपमाल्ये छत्र वजपताकै विविधैर्वा प्रकारैर्वाद्यविशेषैर्वा नानातूर्यतालावचरे । अन्तशः अनुमोदनासहगत वा चित्तसन्त तिर्वा प्रतिलप्स्यन्ते रोमहर्षेण सञ्जन वा कारष्यन्ति विद्याप्रभावशक्ति वा श्रुत्वा सहृष्यन्ते अनुमोदिष्यते चर्या वा प्रतिपत्स्यन्ते । व्याकृतास्ते मया अनुत्तराया सम्यक् सम्बोधौ सर्वे ते भविष्यति । बुद्धा भगवन्तः । अत एव जिना' स्मित कुर्वन्ति नान्यथा इति ॥

आदौ तावद् दृष्टसमय' कृतपुरश्चरण लब्धाभिषेकः अस्मिन् कल्पराजमूलमन्त्रहृदय उपहृदय वा अन्यतर वा मन्त्र गृहीत्वा एकाक्षर वा अन्यं वा यथेप्सित महारण्य गत्वा त्रिशल्लक्षाणि जपे फलोदकाहारः मूलपर्णभक्षो वा कृतपुरश्चरणा भवति ॥

ततो पर्वताग्रमभिरुह्य ज्येष्ठ पट पश्चा मुख प्रतिष्ठाप्य, आत्मना पूर्वाभिमुखो कुशपिण्डकोपविष्ट श्वेतपद्मानां श्वेतकुङ्कुमाभ्यक्तानां लक्षमेक भगवतः शाक्यमुने सर्वबुद्धबोधिसत्त्वप्रत्येकबुद्धार्यश्रावकाणा पटस्याधस्तान्निवेदयेत् । कर्पूरधूप च यथाविभवत दहेत् । देवपुत्रनागानां च पूजा कुर्यात् । यथालब्धे. पुष्प ॥ ततोऽर्धरात्रकालसमये शुक्लपूर्णमास्यां प्रातिहारकप्रतिपूर्णायां पटस्याग्रत अग्नि कुण्डं कृत्वा पद्माकार श्वेतचन्दनकाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य कुङ्कुमकर्पूर चैकाकृत्य, अष्टसहस्राहुति जुहुयात् । यथाविभवत' कृतरक्ष ॥

तत' भगवत शाक्यमुने रश्मयो निश्चरन्ति समन्ताच्च पट' एकज्वालीभूतो भवति । तत' साधकेन सत्वरमाणरूपेण पट त्रि' प्रदक्षिणीकृत्य सर्वबुद्धबोधिसत्त्वप्रत्येकबुद्धार्यश्रावकाणा प्रणम्य पट ग्रहेतव्यम् ॥

अतीतेन पूर्वलिखितसाधकपर्यन्तदेशे ततो गृहीतमात्रोत्पतति । अच्छटामात्रेण ब्रह्मलोकमतिक्रामति । कुसुमावतीं लोकधातु सम्प्रतिष्ठति । यत्रासौ भगवां सङ्कुसुमितराजेन्द्रस्तथागत' तिष्ठति ध्रियते

भुञ्जीत गत्वा देशे तु कल्पिक । + + + + ।
शुचौ देशे तु संस्थाप्य भिक्षाभाजनशुद्धधीः ॥

पादौ प्रक्षाल्य बहिर्गत्वा तस्मादावसथात् पुन' ।
।नं प्राणके तदा अम्भे प्रथमं जड्डमेव तु ॥

द्वितीय वामहस्तेन जड्ड चाश्लिष्य चाघ्रपे ।
अपसव्य पुन कृत्वा हस्त प्रक्षाल्य मृत्तिकैः ॥

पूर्वसंस्थापितैः शुद्धै शुचिभि सप्त एव तु ।
मन्त्रपूत ततो चौक्ष शुचिनिर्मलभाजने ॥

गृह्य गोमयसुध तु कपिलागोपरिश्रुते ।
निष्प्राणकाम्भसयुक्ते कुर्या शास्तुर्मण्डमण्डलम् ॥

प्रथम मुनिवरे कुर्यात् हस्तमात्र विशेपत. ।
द्वितीय सुमन्त्रनाथस्य तृतीय कुलदेवते ॥

य जापिनो यदा म त्री तत् कुर्यात्तु सदा पुन ।
चतुर्त्थ सर्वसत्त्वानामुपभोग तु कीर्त्यते ॥

दक्षिणे लोकनाथस्य मण्डले तु सदा इह ।
रत्नत्रयाय कुर्यात्त मण्डल चतुरश्रकम् ॥

द्वितीय प्रत्येकबुद्धाना तृतीय दशबलात्मजे' ।
इत्येते मण्डला सप्त चतुरश्रा समन्तत ॥

हस्तमात्रार्धहस्त वा कुर्या चापि दिने दिने ।
शुसे देशे तदा जापी प्रत्यह पापनाशना ॥

ततोत्थाय पुनर्मन्त्री हस्तौ प्रक्षाल्य यत्नत ।
उपस्पृश्य जले चौक्षे शुद्धे प्राणकवर्जिते ॥

निर्मले शुचिने यत्नात् शुचिभाण्डे तदाहृते ।
महासरे प्रस्रवणे वापि औज्रवे सरिताहृते ॥
शुचिदेशसमायाते शुचिसत्वकरोद्धृते ।
उपस्पृश्य पुनर्मन्त्री द्वे त्रयो वा सदा पुनः ॥
आमृशेत ततो वक्त्र कर्णश्रोत्रौ तथैव च ।
+ + + + + + + + अक्ष्णौ नासापुटौ शुजौ ॥

अथ नवमः पटलविसरः ।

अथ खलु भगवाञ्छाक्यमुनिः सर्वावती पर्षन्मण्डलोपनिषण्णां देवसङ्घानामन्त्रयते स्म । शृण्वन्तु भवन्तो मार्षा मञ्जुश्रियस्य कुमारभूतस्य चर्यामण्डलमन्त्रसाधकमोपयिक रक्षार्थं साधकस्य परम गुह्यतम परमगुह्यहृदय सर्वतथागतभाषित महाविद्याराजम् । येन जप्तेन सर्वमन्त्रा जप्ता भवन्ति । अनतिक्रमणीयोऽयं भो देवसङ्घाः ! अयं विद्याराजा । मञ्जुश्रियोऽपि कुमारभूतोऽनेन विद्याराज्ञा आकृष्टो वशमानीतो सम्मतीभूत । कः पुनर्वाद तद् ये बोधिसत्त्वा, लौकिकलोकोत्तराश्च मन्त्राः । सर्वविघ्नाश्च नाशयत्येष महावीर्यः प्रभावतः वीर्यः एक एव सर्वम न्त्राणाम् अग्रमाख्यायते । एष एव एकाक्षराणामक्षरमाख्यायते । कतम च तत् । एकाक्षर सर्वार्थसाधक, सर्वकार्यकरण सर्वमन्त्रच्छेदन दुष्टकर्मिणा सर्वपापप्रनाशन सर्वमन्त्रप्रतिपूरणं शुभकारिण सर्वलौकिकलोकोत्तरमन्त्राणामुपर्युपरि वर्तते अप्रतिहतसर्वतथागतहृदयसर्वाशापारिपूरक कतम च तत् । तद्यथा — कल्लुहीं । एष स मार्षा परमगुह्यतम सर्वकर्मिक एकाक्षर नाम विद्याराजा अनतिक्रमणीय सर्वसत्त्वानाम् । अभ्युदय सर्वभूतानां मङ्गल सर्वबुद्धाना साधक सर्वम न्त्राणां प्रभु सर्वलोकानाम् ईश्वरो सर्ववित्तेशानां मैत्रात्मको सर्वविद्विष्टानां कारुणिको सर्वजन्तूनां नाशक सर्वविघ्नानां सक्षेपत यथा यथा प्रयुज्यते तथा तथा करोति असाधितोऽपि कर्माणि करोति । मन्त्रजपता य स्पृशति स वश्यो भवति वस्त्राण्यभिमन्त्र्य प्रावरेत् सुभगो भवति । दन्तकाष्ठमभिमन्त्र्य भक्षयेद् दन्तशूलमपनयति । श्वेतकरवीरदन्तकाष्ठमभिमन्त्र्य भक्षयेत् अप्रार्थितमन्नमुत्पद्यते । अक्षिशूले सैन्धव चूर्णयित्वा सप्तवारानभिम न्त्र्य अक्षि पूरयेत् अक्षिशूलमपनयति । कर्णशूले गजविष्ठोत्थितागजानिसम्भवां छत्रिकां कटुकपत्रावनद्धां मृद्वग्निना पचेत् । सुकेलायितां सुखोष्ण सैन्धवचूर्णपूतां कृत्वा सप्ताभिमन्त्रितेन कर्णां पूरयेत्, तत्क्षणादुपशमयति । प्रसवनकाले स्त्रिया या वा मूढगर्भायाः शूलाभिभूताया. आटरूषकमूल निष्प्राणकेनोदकेन पीषयित्वा नाभिदेशे लेपयेत् । सुखेनैव प्रसवति नष्टशल्यो वा पुरुषः

पुराणघृत अष्टशतवारानभिमन्त्र्य पाययेल्लेपयेद् वा तत्प्रदेश तत्क्षणा देव नि शल्यो भवति । अजीर्णविशूचिकायातिसारे मूलेषु सौवर्चल सैन्धव वा अ य था लवण सप्तवाराभिम न्त्र्य भक्षये तस्मान्माभेमु च्यत तदह एव स्वस्थो भवति । उभयातिसारे सद्यातिसारे वा मातुलुङ्गफल पीपयित्वा निष्प्राणकेनोदकेन तस्मादाबाधान्मुच्यते । सकृज्जप्तेन तु जप्तेन वा वन्ध्याया स्त्रिया वा अप्रसवधर्मिण्या प्रस वमाकांक्षता अश्वगन्धमूल गव्यघृतेन सह पाचयित्वा गव्यक्षीरेण सह पीपयित्वा गव्यक्षीरेणेवाद्याल्य पञ्चविंशत्परिजप्त ऋतुकाले पाय ये स्नानान्ते च परदारवर्जी गृही कममिथ्याचारवर्जित स्वदारम भिगच्छे । स्वपति वा जनयते सुत त्रिपञ्चवर्षप्रसवनकालातिरेक वा अनेकवर्षविष्टब्धो वा परमन्त्रतन्त्रोषधपरमुद्रितपरदुष्टकृत वा गर्भधारणविघ्नत वा व्याधिसमुत्थित वा अन्य वा यत्किञ्चि व्याधि परविघ्नतस्थावरजङ्गमकृत्रिमाकृत्रिमगरान्निप्रन्त वा सर्वमूल मन्त्रोषधिमन्त्राभिप्रयोगकृत वा सप्तविंशतिवारा पुराणघृतमयूरच न्द्रक चेकीकृत्य पीपयेत् । तत सुपिष्ट कृत्वा शर्करेण सह योज्य ह रीतकीमात्र भक्षयेत् । सप्तदिवसानि च शर्करोपेत शृत क्षीर पाययेद् अभिमन्त्र्य पन पुन । मस्तकशूले काकपक्षेण सप्ताभिमन्त्रितेन उ मार्जयेत स्वस्थो भवति । स्त्रीप्रदरादिषु रोगेषु आलम्बुषमूल क्षीरेण सह पीपयित्वा नीलिकागृलसयुक्तमष्टशताभिमन्त्रित क्षीरेणालोड्य पाययेत् । एव चातुर्थकत्र्याहिकद्व्याहिकैकाहिकसाततिक नित्य ज्वरविषमज्वरादिषु पायस घृतसयुक्त अष्टशताभिमन्त्रित भक्षापयत् । स्वस्थो भवति ॥

एव डाकिनीग्रहगृहीतेषु आत्मनो मुखमष्टशतवारानभिम न्त्र्य निरीक्षयेत् । स्वस्थो भवति । एव मातरबालपूतनवेतालकुमारग्रहादिषु सर्वामानुषदुष्टदारुणगृहीतेषु आत्मनो हस्तमष्टशताभिमन्त्रितं कृत्वा गृहीतक मस्तके स्पृशेत् । स्वस्था भवति ॥

एकजप्तेनात्मरक्षा द्विजप्तेन सहायरक्षा त्रिजप्तेन गृहरक्षा च तुजप्तेन ग्रामरक्षा पञ्चजप्तेन यामगोचरगतरक्षा भवति । एव

यावत्सहस्रजप्तेन कटकचकरक्षा कृता भवति । एतानि चापराणि अन्यानि च क्षुद्रकर्माणि सर्वाणि करोति असाधितेऽपि । अथ साधयितुमिच्छति भद्रकर्माणि कार्याणि । एकान्त गत्वा विविक्तदेशे समुद्रगामिनीं सरित्सङ्गमे समुद्रकूले गङ्गानदीकूले वा अथवा महानदीकूलमाश्रित्य शुचौ प्रदेशे उडय कृत्वा त्रिस्नायी त्रिचैलपरिवर्ती मौनी भिक्षभैक्षाहारसाधकयावकपयो फलाहारो वा त्रिंशल्लक्षाणि जपेत् सिद्धिनिमित्त ततो दृष्ट्वा ततो साधनमारभेत् । ज्येष्ठं पटं तत्रैव देशे तस्मिं स्थाने पटस्य महतीं पूजा कृत्वा सुवर्णरूप्यमयी ताम्रमृत्तिकमयैर्वा प्रदीपकै तुरुष्कतैलपूर्णं गव्यघृतपूर्णैर्वा प्रदीपकै प्रत्यग्रवस्त्रखण्डाभि खण्डाभि कृतवर्तिभि लक्षमेक पटस्य प्रदीपानि निवेदयेत् । सर्वाणि सम समन्तात् समनन्तरप्रदीपितै प्रदीपमालाभि पटस्य रश्मयो निश्चरन्ति । समनन्तरनिश्चरितै रश्मिभि पट समन्तज्वालमालाकुलो भवति । उपरिष्टाच्चान्तरिक्षे दुन्दुभयो नदन्ति । साधुकारश्च श्रूयते ॥

ततो विद्याधरेण सत्त्वरमाणरूपेण साधकपटान्तकोण पूर्वलिखितपट निसृतं अर्घं दत्त्वा प्रदक्षिणीकृत्य सर्वबुद्धां प्रणम्य ग्रहेतव्यम् । ततो गृहीतमात्रेण सर्वप्रदीपगृहीतै सत्त्वै सार्धं समुत्पतति ब्रह्मविमानक्षण वा गच्छन्ति । दिव्यतूर्यप्रतिसयुक्ते मधुरध्वनिगीतवादितनृत्यापेतै विद्याधरीभि समन्तादाकीर्णे त साधक विद्याधरचक्रवर्तिराज्य अभिषेचयन्ति । तान् ते प्रदीपधारिभि अजरामरलीली भवति । महाकल्पस्थायी भवति । उदितादित्यसङ्काश दिव्याङ्गशोभी विचित्राम्बरभूषित । त एवास्य भवन्ति किङ्करा । तै सार्धं विचरति । सर्वविद्याधरराजास्य दासत्वेनोपतिष्ठन्ते । विद्याधरचक्रवर्ती भवति । चिरञ्जीवी अजय्यो भवति । सर्वसिद्धाना परमशुभगो भवति । विद्याधरकन्याना वशेता भवति । सर्वद्रव्यानां बुद्धबोधिसत्त्वांश्च पूजयति । तता भवति क्षणमात्रेण ब्रह्मलोकमपि गच्छति । शक्रस्यापि न गणयति । किं पुनस्तदन्यविद्याधराणाम् । अन्ते चास्य बुद्धत्व भवति । आर्यमञ्जुश्रियश्चास्य + + + + + + + + + + + + साधन भवति । उत्तमतरम् । तत एकान्ते

गत्वा विवेके विगतजने निःसङ्गसङ्गरहिते महारण्यमनुप्रविश्य यत्र स्थानं पद्मसरं सरितोपेतं एकपर्वताश्रितं पर्वताग्रमभिरुह्य षडक्षरं विद्याराजं मञ्जुश्रीरूपभाषितं वा तथागतभाषितं बोधिसत्त्वभाषितं वा अन्यतरं मन्त्रं गृह्य तेषां यथेप्सितं पत्रमूलफलाहारो पयापयोगाहारो वा विद्या षट्त्रिंशल्लक्षाणि जपेत्। जपान्ते च तेनैव विधिना पूर्वनिर्दिष्टेन ज्यपु पटं प्रतिष्ठाप्य पद्मपुष्पाणां श्वेतचन्दनकुङ्कुमाभ्यक्तानां खदिरकाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य पूर्वपरिकल्पितां पद्मां षट्त्रिंशत् सहस्राणि जुहुयात् ॥

ततो होमावसाने भगवतः शाक्यमुनेः पटस्य रश्मयो निश्चरन्ति। ततः साधकमत्रभास्य मूर्धान्तर्धीयन्ते। समनन्तरस्पृष्टश्च साधकः पञ्चाभिज्ञो भवति। बोधिसत्त्वलब्धभूमिः दिव्यरूपी यथेष्टं विचरते। षट्त्रिंशत्कल्पां जीवति। षट्त्रिंशद्बुद्धक्षेत्रानतिक्रामति। तेषां च प्रभाव समनुपश्यति। षट्त्रिंशद्बुद्धानां प्रवचनं धारयति। तेषां च पूजोपस्थानाभिरतो भवति। अन्ते च बोधिपरायणो भवति। आर्यमञ्जुश्रीकल्याणमित्रपरिगृहीतो भवति। यावद् बोधिनिष्ठ निर्वाणपर्यवसानम् इति ॥

बोधिसत्त्वपिटकावतंसकाद् महायानवैपुल्यसूत्राद् आर्य
मञ्जुश्री[illegible]
उत्तमसाधनौपयिककर्मपटलविसर
परिसमाप्त इति ॥

अथ दशम पटलविसर ।

अथ खलु भगवांश्छाक्यमुनि पुनरपि कर्मसाधनोत्तम भाषते स्म । इह कल्पराजे अ यतम मन्त्र गृहीत्वा गङ्गामहानदीमवतीर्य नौ यानसंस्थित गङ्गाया मध्ये क्षीराहाराहार त्रिशल्लक्षाणि जपेत् यथे ष्टदिवसै ॥

ततो जपान्ते सर्वान् नागा पश्यति । तत साधनमारभे तत्रैव नौमध्ये अग्निकुण्ड कारयेत् पद्माकारम् । ततो नागकेसरपुष्पैः पटस्य महतीं पूजा कृत्वा ज्येष्ठ पट पश्चा मुख प्रतिष्ठाप्य आत्मनश्च पूर्वाभिमुखं कुशविण्डकोपविष्ट नागकेसरपुष्प एकैक सप्ताभिमन्त्रित कृत्वा खदिरकाष्ठ धनाग्निप्रज्वालिते जुहुयात् । यावत् त्रिंशसहस्राणि श्वेतचन्दनकुङ्कुमपूताना नागकेसरपुष्पा नान्येषा नागानां दर्शनम वेक्ष्यं सिद्धद्रव्यैश्च प्रलोभयन्ति । न ग्रहीतव्यानि ॥

ततो होमान्ते नौयानेन सार्द्धमुत्पतति । विद्याधरचक्रवर्त्ती भ वति । सर्वनागे द्रराजाश्चास्यानुचरा भवन्ति । भृत्या इव तिष्ठन्ते । त्रिंशत्यन्तरकल्पा जीवति । स्वच्छ दचारी चास्य भवति । अप्रति हतगति, आर्यमञ्जुश्रिय साक्षात् पश्यति । स मूर्ध्नि स्पृशति स्पृ ष्टमात्रश्च पश्चाभिज्ञो भवति । नियत बुद्धत्वमधिगच्छति । अपरमपि उत्तमकर्मापयिकसाधन भवति । गङ्गामहानदीमवतीर्य एककाष्ठेनैव बिल्ववृक्षमयन नौयान कृत्वा शुक्ल मुक्त तत्र समारोप्य बिल्वका ष्ठकमय वाहन तेनेव ता नौ अनुगाधकनर व्यक्तेन निपुणतरेण वाहये गङ्गामहानदीमपरित्यज्य वाहयेत् समन्तात् । तिर्यक् दीर्घ वा । अतोऽन्यतर मन्त्र गृहीत्वा मूलमन्त्रषडक्षरमकृत् अष्टाक्षर एकाक्षर वा क्रोधदूतीदूत अपरा वा अन्यतर वा मन्त्र गृहीत्वा ज्येष्ठ पटं तत्रैव पश्चान्मुख प्रतिष्ठाप्य आत्मनश्च पूर्वाभिमुख प्रथमत पश्चाद् यथेष्ट भ वति क्षीरयावकफलाहारा वा उदक दमूलफलाहारो वा मौनी त्रि कालस्नायी त्रिचेलपरिवर्ता शयनमैथुनमाचारी सुशुक्लबुद्धि । प्रथम तावत् पटस्याग्रत यथापादप्रपूर्वप्रविधि विद्या षष्टिलक्षाणि जपेत् । ततो जपान्ते नौर्महासमुद्राभिगामिनी भवति ॥

ततः साधकेनोपकरणानि सर्वाणि पूर्वस्थापितकानि कुर्यात् तत्रैव नौयाने। ततः महासमुद्रं गच्छता न भेतव्यम्। नापि निवारयितव्या। न च शक्यन्ते निवर्त्तापयितुं वर्जयित्वा साधकवशात्॥

ततो मुहूर्तमात्रेणैव महासमुद्रं प्रविशति योजनसहस्रस्थितापि, किं पुनः स्वल्पमध्यानम्। तत्र प्रविष्ट सर्वितालये साधनकर्मणारभेत्। खदिरकाष्ठैरग्नि प्रज्वाल्य पूर्वकारिताग्निकुण्डे कुम्भकारकारिते वा मृद्भाण्डे नागकेसरकिञ्जल्काहुतीनां श्वेतचन्दनकर्पूरव्यामिश्राणां स्वल्पतराणां प्रभूततरप्रमाणानां वा षष्टिलक्षाणि जुहुयात्॥

जुह्वतश्च लङ्कापुरिनिवासिनो राक्षसा बहुरूपधारिणः हाहाकारं कुर्वन्तो नागपुरिभोगवतीवासिनाश्च नागराजानः उत्तिष्ठन्ते विविधरूपधारिणो क्रूरतराः सौम्यतराश्च। ते नागराक्षसाश्च एवमाहुः—उत्तिष्ठतु भगवानुत्तिष्ठतु भगवानिति। अस्माकं स्वामी भवन्। एवं असुरा यक्षा देवा महोरगाः सिद्धाः सर्वमानुषाः प्रक्षोभयन्ति। नोत्थातव्यं न भेतव्यं च॥

ततो विद्याधरेण मन्त्रं जपता वामहस्ते तर्जन्या तर्जयितव्या। ततो विद्रवन्ति इतश्चामुतश्च प्रपलाय ते नश्यन्ति च। ततः होमावसाने सा नौत साधकं गृहीत्वा क्षणेनाकनिष्ठभवनं गच्छन्ति। अपराण्यपि लोकधातुं गच्छत्यागच्छति च। नानासत्त्वचित्तविन्नो भवति पञ्चाभिज्ञः महर्द्धिको भवति महानुभावः। आर्यमञ्जुश्रियं चास्य सततं पश्यति। सर्वनागाः सर्वराक्षसाः सर्वदेवाः सर्वासुराः सर्वसत्त्वाश्चास्य वश्या भवन्ति। आज्ञाकराः स्थापयित्वा सर्वबुद्धबोधिसत्त्वप्रत्येकबुद्धार्यश्रावकानामिह मन्त्रसिद्धानां च। ते चास्य मैत्रात्मका भवन्ति अनुमन्तारः यावत्सर्वसत्त्वानामग्र्यो भवति॥

अपरमपि कर्माप्यधिकोत्तमसाधनं भवति। बिल्वकाष्ठैर्महता नौयानं कारापयेत्। एककाष्ठन्दारुसङ्घातैर्वा महतावस्थानं च कुर्यात्। गङ्गामध्यस्थे द्वीपकं तत्रस्थं नौयानं कुर्यात्। तस्मिंश्च नौयाने विशोत्तरशतं पुष्पाणां प्रदीपव्यग्रहस्तानां नौयानमभिरूढानां शुक्लाम्बरवसनानां कृतरक्षाणां ज्येष्ठपन्पूर्वविधिसंस्थापितकस्याग्रतः संस्थाप-

येत्। ततो पटस्य महता पूजां कृत्वा नागकेसरचूर्णानां कुङ्कुमश्वेत च दनकपूरक्षामिश्राणां खदिराग्नौ आहुतीसहस्राणि पट्त्रिंश जुहुयात॥

ततो होमावसाने सा तो क्षणमात्रेण ब्रह्मलोकं गच्छति। आगच्छति च। यथेष्ट विचरत। आर्यमञ्जुश्रियं साक्षात् पश्यति। दृष्टमात्रश्च भूमिप्राप्तो भवति पञ्चाभिज्ञ चिरकालजीवी महाकल्पस्थायी महाविद्याधरचक्रवर्तिराजा भवति। ते चास्य प्रदीपधरा सिद्धविद्याधरा भवन्ति। सहायका ते सार्द्धं यथेष्ट विचरते स्वच्छन्दगामी भवति। बुद्धानां भगवतां पूजाभिरता भवति। अन्ते च बुद्धत्वं नियत भवति। अपरमपि कर्मापयिकसाधनोत्तमो भवति॥

नदीकूले समुद्रकूले वा हिमवन्तगिरौ तथा।
पर्वते विन्ध्यराजेऽस्मिं साधयेत् कर्ममुत्तमम्॥

सह्ये मलये चैव अर्बुदे गन्धमादने।
त्रिकूटे पर्वतराजेऽस्मिं साधयत् कर्ममुत्तमम्॥

महासमुद्रे तथा शैले वृक्षाग्न्ये पुष्पसम्भवे।
एते देशेषु सिध्यन्ते मन्त्रा वै जिनभाषिता।
विविक्तदेशे शुचौ प्रान्ते ग्राम्यधर्मविवर्जिते॥

सिध्यन्ते मन्त्रराट् सर्वे तथैव गिरिगह्वरे।
प्रान्तशय्यासने रम्ये तथैव जिनवर्णिते॥

दुष्टसत्त्वविनिर्मुक्त सिध्यन्ते सर्वमन्त्रराट्।
धार्मिके नृपे देशे शौचाचाररते जने॥

मातपितृभक्ते च द्विजवर्णविवर्जिते।
देवता सिद्धिमायान्ति तस्मिं स्थाने तु नान्यथा॥

भागीरथीतटे रम्ये यमुने चैव सुशोभने।
सिन्धुर्नर्मदवक्षे च चन्द्रभागे शुचौ तटे॥

कावेरी सरस्वती चैव सिता देवमहानदी ।
सिद्धिक्षेत्राण्येतानि उक्ता दशबलात्मजैः ॥
दशबलैः कथिता' क्षेत्रा उत्तरापथपर्वता ।
कश्मीरे चीनदेशे च नेपाले कापिशे तथा ॥
महाचीने तु वै सिद्धि सिद्धिक्षेत्राण्यशेषत ।
उत्तरां दिशिमाश्रित्य पर्वता' सरिताश्च ये ॥
पुण्यदेशाश्च ये प्रोक्ता यवगोधूमभोजिन. ।
सत्त्वा दयालवो यत्र सिद्धिस्तेषु ध्रुवा भवेत् ॥
श्रीपर्वते महाशैले दक्षिणापथसञ्ज्ञिके ।
श्रीधान्यकटके चैत्ये जिनधातुधरे भुवि ॥
सिद्ध्यन्ते तत्र मन्त्रा वै क्षिप्रं सर्वार्थकर्मसु ।
वज्रासने महाचैत्ये धर्मचक्रे तु शोभने ॥
शान्तिं गत मुनि' श्रेष्ठो तत्रापि सिद्धि दृश्यते ।
देवावतारे महाचैत्य सङ्काश्ये महाप्रातिहारिके ॥
कपिलाह्वये महानगरे वरे वने लुम्बिनि पुङ्गवे ।
सिद्ध्यन्ते मन्त्रराट् तत्र प्रशस्तजिनवर्णिते ॥
गृध्रकूटे तथा शैल सदा सीतवने भुवि ।
कुसुमाह्वये पुरवरे रम्ये तथा काशीपुरी सदा ॥
मथुरे कन्यकुब्जे तु उज्जयनी च पुरी भुवि ।
वैशाल्या तथा चैत्ये मिथिलायां च सदा भुवि ॥
पुरीनगरमुख्यास्तु ये चान्ये जनसम्भवा ।
प्रशस्तपुण्यदेशे तु सिद्धिस्तेषु विधीयते ॥
एते चान्ये च देशा वै ग्रामजनपदकर्वटा ।
पत्तना पुरवरा श्रेष्ठा पुण्या या सरिताश्रिता ॥
तत्र भिक्षानुवर्ती च जपहोमरतो भवेत् ।
लपने चाभ्यवकाशे च शून्यगायतने सदा ॥

पूर्वसेवां तु कुर्वीत मन्त्राणां सर्वकर्मसु ।
मध्यदेशे सदा मन्त्री जपेन्मन्त्रं समं ततः ॥

जापमवृत्तो सन्ध्यायुक्त' त्यागाभ्यासात् मन्त्रवित् ।
शीलाचारसुसत्यश्च सर्वभूतहिते रतः ॥

श्राद्धो मन्त्रचर्यायां पूर्वमेव जप व्रतः ।
शुचौ देशे सुक्षेत्रे म्लेच्छतस्करवर्जिते ॥

सरीसृपादिषु सर्वेषु वर्जितं च विशिष्यते ।
फलपुष्पसमोपेते प्रशस्ते निर्मलोदके ॥

सर्वे मन्त्रविन्म न ना यदेशेषु कीर्त्यते ।
देवालये श्मशाने वा एकस्थानस्त्रभिते ॥

एकलिङ्गे तथा प्रान्ते सर्वं मन्त्रं तु म न्त्रवित् ।
आत्मरक्षा सखाया तु कृत्वा वै स पुरश्चरी ॥

मन्त्रयुक्तो सदा मन्त्री सेवे मन्त्रमुत्तमम् ।
महारण्ये महावृक्षे कुसुमाढ्ये फलाढ्यके ॥

। । + । + + । । पर्वताग्रं तु निम्नग ।
उत्कस्थाने शुचौक्षे च महासरित्तटे वरे ॥

सेवेत म न्त्र म न्त्रज्ञः स्थानेष्वेह + + + + ।
प्राग्देशे च लोहित्ये महानद्ये नदीशुभे ॥

कामरूपे तथा देशे वर्धमाने पुरोत्तम ।
यत्रासो निम्नगा श्लिष्टातिपुण्याग्रसरिद्वरा ॥

तस्मिं स्थाने सदाजापी भजेत सुदिशा शचि ।
पूर्वसेव तु तस्माद्वै कुर्यात्सर्वकर्मसु ॥

गङ्गाद्वारे तथा नित्यं गङ्गासागरसङ्गम ।
शुचिर्जपेत मन्त्रं वै प्रयाग चव सन्नत ॥

महाश्मशानान्येतानि जापी तत्र सदा जपेत् ।
विमलोदकानि सरितानि क्रमिभिर्वर्जितानि च ॥

अतएव जपी तत्र जपेत् मन्त्र समाहित ।
न पुण्यं तत्र वै किञ्चिद् दृश्यते लोकचेष्टितम् ॥
किं तु मन्त्रापदेशेन किञ्चित्काल वसेत् वै ।
अन्यत्र वा ततो गच्छेत् समये सामग्रहे व्रजत् ॥
समयप्राप्तो वसेत्तत्र किञ्चित्काल न नान्यथा ।
अन्यत्र वा ततो क्षिप्र गच्छेत् शक्ता तु मन्त्रवित् ॥
सुगतध्युषितचैत्येषु भूतलेषु सदा वसत् ।
लौकतीर्थानि सर्वाणि कुदृष्टिपतितानि च ॥
अन्यानि तीर्थस्थानानि मन्त्रविद् वर्जयेत् सदा ।
न वसत् तत्र मन्त्रज्ञो कुहेतुगतिमुद्भवाम् ॥
आक्रान्त जिनवरैर्यस्तु भूतल प्रत्येकखड्गिभि ।
बोधिसत्त्वैर्महासत्त्वै श्रावकैर्जिनवरात्मजै ॥
तानि सर्वाणि देशानि सेवेत्स वक्तिमन्त्रजापी ।
पूर्वमेव प्रयत्नेन तस्मिन् स्थाने सदाचरे ॥
विधिदृष्टेन मन्त्रज्ञो जपेन्मन्त्र पुनः पुन' ।
पाप क्षेप नाशयति जपहोमैश्च देहिनाम् ॥
तस्मात् सर्वप्रयत्नेन जपेन्मन्त्र सुसमाहितमिति ॥

एतानि स्थाना युक्तानि सर्वकर्मेषु च उत्तमकर्मापयिकसाधनेषु। एषामलाभेन यत्र वा तत्र वा स्थाने शुचौ पूर्वसेवा कार्या श्रद्धा विमुक्तेन साधनापयिकोत्तमकर्म समाचरेत् ॥

आदौ तावज्जयेत् पट पश्चान्मुख प्रतिष्ठाप्य आत्मनश्च पूर्वाभि मुख प्रतिष्ठाप्य वल्मीकाग्रमृत्तिका वा गङ्गानदीकूलमृत्तिकां वा गृह्य उशीरश्वेतच चन्दनकुङ्कुम वा कर्पूरादिभिर्व्यतिमिश्रयित्वा मयूराकार कुर्यात् । त पटस्याग्रत स्थापयित्वा शन्छिन्नाग्रै कुश शुचिदेशस मुद्भवे चक्राकार कृत्वा पटस्याग्रत दक्षिणहस्तेन गृहीत्वा वामहस्तेन मयूर शुक्लपूर्णमास्या रात्रौ पटस्य महतीं पूजा कृत्वा कर्पूरधूपं दहता तावज्जपेद् यावत्प्रभात इति ॥

ततः सूर्योदयकालसमये त मृ गय गगुर महामयूरराजा भ वति । चक्रश्चान्तर्हितः । आत्मना च दिव्यदेही दिव्यमाल्याम्बराभरणविभूषित उदितादित्यसङ्काश कामरूपी । सर्वबुद्धबोधिसत्त्वाना प्रणम्य पट प्रदक्षिणीकृत्य पट गृहीत्वा तस्मि मयूरासन निषण्ण मुहूर्तेन ब्रह्मलोकमतिक्रामति । अनेकविद्याधरकोटीनयुतशतसहस्रपरिवारित विद्याधरचक्रवर्ती भवति । षष्टिमन्व तरकल्पा जीवति । यथेष्टगतिप्रचारो भवति । अप्रतिहतगति दिव्यसम्पत्तिसम वागतो भवति । आर्यमञ्जुश्रिय साक्षात् पश्यति साक्षात् पश्यति । स एवास्य कल्याणमित्रो भवति । अ ते च बुद्धत्व प्राप्नोतीति ॥

एवं दण्डकमण्डलुयज्ञोपवीतमनःशिलागोरोचनरसाञ्जननागचभिण्डिपालपरशुनानाविधाश्च प्रहरणविशेषा मृन्मया द्विपदचतुष्पदा पक्षिवाहनविशेषा सिंहव्याघ्रनक्रादीनाञ्च व मात्रमृत्तिकमया वल्मीकमृत्तिकमया वा सुगन्धगन्धाभिपूर्णा आसनवाहनशयनवाहनसिता तपत्रमकुटाभरणविशेषा सर्वाश्च रत्नविशेषा सर्वाश्च प्रव्रजितोपकरणविशेषा अक्षसूत्रोपानहकाष्ठपादुकपात्रचीवरखक्खरकशूचीशस्त्रप्रभृतयो पुष्पलोहमयानि अन्ये वा यत्किञ्चित् सर्वोपकरणभाण्डप्रभृतयो पुष्पलोहमया वल्मीकमृत्तिकान्तर्क्रियमृत्तिकमया वा ता सर्वा पञ्चगव्येन प्रक्षालयित्वा अभ्युक्षयित्वा वा अष्टशताभिमन्त्रित कृत्वा सशोधनमन्त्रेण रक्षामन्त्रेण वा अ यतरेण वा मन्त्रेणहकल्पराजोक्तेन तर्जयित्वा पुनः सम्पादयित्वा म त्रेण य ष्टव्य यथाभिरुचित आत्मनो कृतरक्ष सहायकाश्च कृतपरित्राण सगुप्तमन्त्रतन्त्रज्ञ पूर्वनिर्दिष्टेषु स्थानेषु पश्चा मुख प्रतिष्ठाप्य आत्मना पूर्ववत् पटस्य महती पूजा कृत्वा ज्यष्टस्य पुरतः रूपं स्थाप्य नत्वा पूर्वनिर्दिष्टानां प्रहरणोपकरणसर्वविशेषा पूर्वनिर्दिष्टक्रियया शुक्लपूर्णमास्यां रात्रौ अ यतर सदृश तेषा रात्रौ तावज्जपेत् यावत् सूर्योदयकालसमयम् ॥

अत्रा तरे महाप्रभामाली पटो गच्छयते । यदि वाहनविशेष साधकेन गृहीतो भवति तत्राभिरुह्य यथेष्ट गच्छति । यत्राभरणविशेषा प्रहरणविशेषो वा त गृह्य वा कन्या वा विद्याधरचक्रवर्ती

भवति । यथेष्ट गच्छति दिव्यरूपी उदितादित्यसङ्काशः महाप्रभामाली
विद्युद्योतितमूर्त्ति सर्वविद्याधरप्रभु दीर्घजीवी महाकल्पस्थ अनेक
विद्याधरकोटीनियुतशतसहस्रपरिवार दिव्यमहामणिरत्नचारी येन वा
वाहनेन पूर्वपरिकल्पितेन दृष्ट येन सिद्धा स एवास्य महाप्रभावो भव
ति । तमेवास्य वाहन स एवास्य सहायक परमन्त्राणुसिद्धि नि
वारयित्वा आत्ममन्त्रसिद्धि सम्प्रयोजितमन्त्रात्मको हितकाम सतता
नुबद्ध य एवास्य प्रहरणाभरणरत्नविशेषा॰ आसनशयनयानसत्त्व
प्रभृतयो त एवास्य महारक्षावरणगुप्तये नित्यानुबद्धा भवन्ति ।
महाप्रभावो महावीर्यो महाकायश्च भवति । आर्यमञ्जुश्रिय साक्षात्
पश्यति । साधुकार च ददाति । मूर्ध्निरपरामृष्टेन कल्याणमित्रतां च
प्रतिलभते । यावद् बोधिमण्डलमनुप्राप्त इति दशबलतां नियतमवा
प्नोति । पूज्यश्च भवति । सर्वसत्त्वानामनभिभवनीय अधृष्यो भवति
सर्वभूतानां भूतकोटीवशानुच्छेदकः भूमिप्राप्तश्च भवति । दशबलानां
बोधिसत्त्वनियामता च समनुगच्छतीति सक्षेपतो उत्तमकर्माणि सर्वा
णि उत्तमस्थानस्थिते उत्तमपदस्याग्रत उत्तमपूजाभिरत उत्तमान्येव
कर्माणि कुर्यात । विद्याधरत्वमाकाशगम । बोधिसत्त्वमनुप्रवेश पञ्चा
भिज्ञतां भूमिमनुप्रापणता अनन्त देहन लोकधातुसङ्क्रमणता दश
बलवशपारिपूरणाये आर्यमञ्जुश्रिय साक्षाद्दर्शनताये अवन्ध्य दर्शन
[illegible]
प्रापणताय धर्ममेघाक्षरनरामनुप्रवेशनताये क्लेशानुच्छोपण अमृतवृष्टि
धारिभि प्रशमनताये लोकानुग्रहप्रवृत्तिरनुष्ठानताये तथागतधर्मनेत्रार
क्षणताये तथागतवंशानुच्छेदकरणताये मन्त्रचर्यासाधनोपयिकविधि
प्रभावनताये सबुद्धबोधिसत्त्वप्रत्येकबुद्धार्यश्रावकमाहात्म्यधर्ममुद्भाव
नताये साधनीयमिम कल्पराजविसर मन्त्रप्रतिभापयुक्तज्येष्ठपदाग्रस
मीपस्थसर्वलौकिकलोकोत्तरमन्त्रकल्पसर्वतन्त्रेषु विधिमार्गेण सक्षेपतो
इहान्यकल्पभाषितैरपि कर्मभि' साधनीयोऽयं पटराजा । आशुस्तेषां
मन्त्राणा सिद्धिर्भवतीति यन्मया कथित तदवश्यं सिध्यतीति ॥

बोधिसत्त्वपिटकावतसकाद् महायानवैपुल्यसूत्राद् आर्यमञ्जु
श्रियमूलकल्पाद् दशम उत्तमपटविधान
पटलविसर परिसमाप्त ॥

अथैकादशः पटलविसरः।

अथ खलु भगवा शाक्यमुनिः पुनरपि शुद्धावासभवनमवलोक्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म। अस्ति मञ्जुश्री! त्वदीयं मध्यम पटविधान मध्यमकर्मापरिकर्मा परितः समासतः। तां भाषिष्ये। तं शृणु। साधु च सुष्ठु च मनसि कुरु। भाषिष्य॥

अथ खलु मञ्जुश्री कुमारभूतो भगवन्तमेवमाहु—'तद् वदतु भगवां लोकानुकम्पको शास्ता सर्वसत्त्वहिते रत। यस्येदानीं कालं मन्यसे। अस्माकमनुकम्पार्थमनागताना च जनतामवेक्ष्य॥

एवमुक्ते भगवा मञ्जुश्रिया कुमारभूतेन भगवानतन्त्वोचत्। शृणु मञ्जुश्री! आदौ तावत् शीलव्रतशौचाचारनियमजपहोमध्यानविधि यत्र प्रतिष्ठिता सर्वमन्त्रचर्यासाधनकर्माण्यवन्ध्यानि भवन्ति सफलानि। आशु च सर्वमन्त्रचर्यासाधनकर्मा यत्र ध्यानि भवन्ति सफलानि। आशु च सर्वमन्त्रप्रयोगानि सिद्धिं गच्छन्ति। कतम च तत्। भाषिष्येऽहं शृणु कुमार!॥

आदौ तावद् विद्याव्रतशीलचर्यासमाधान प्रथमत एव समाददेत। प्रथम तावन्मण्डलाचार्यापदेशनसमयमनुप्रविशेत। तत्रीय [illegible]
कुशलं व्यक्त धार्मिक सत्यवादिन महोत्साह कृतज्ञ दृढसौहृद नातिवृद्ध नातिबाल निस्पृह सर्वलाभसत्कारेषु ब्रह्मचारिणं कारुणिक न लाभमात्रेण भोगहेतोर्वा अनुनयहेतोर्वा न मृषां वन्ते क पुनर्वादा स्वल्पमात्रेणैव लाभमोहप्रकार दृढप्रतिज्ञा समना सर्वभूतेषु दयावां दानशाल कृतपरश्चरण त्वदीयगुह्यमन्त्रानुजापी पूर्वसेवकृतविधि' त्वदीयमण्डलसमनुपूर्वप्रविष्ट' लोकज्ञ विधिज्ञ समनुग्राहक कार्यो वां विचक्षण श्रेयसप्रवृत्त अभीरु अच्छम्भिनममङ्कुभूत दृढवीर्य अव्याधित यन व्याधिना अकर्मशीली महाकुलप्रसूत श्चेति। एभिर्गुणैर्युक्तो मण्डलाचार्यो भवति॥

साधकश्च तत्सम न्यूनो वा किञ्चिदङ्गैः तादृशं मण्डलाचार्यं मभ्यर्थ्य प्रार्थयेत्। इच्छाम्याचार्येण महाबोधिसत्त्वस्य कुमारभूत

स्यार्यमञ्जुश्रियम्य समयमनुप्रावणम् । तत्र तन्त्राचार्योऽस्माक मनुकम्पार्थ नित्तो दयात्रा ।

ततस्तेन मण्डलाचार्येण पूर्वनिर्दिष्टेन विधिना शिष्या यथा पूर्व परीक्ष्य प्रवेशयत् । पूर्ववदभिषेक दत्त्वा, म त्र दद्यात् । यथावत् क्रमशो समय दर्शयेत् । रहस्यानमुद्रामनुकर्माणि च प्रभूतकालेनैव सुपरीक्ष्य आशय ज्ञात्वा दर्शयत् । सर्वत्र म त्रान्तिपु कर्माणि ना न्येषामिति विविरेषा प्रकीर्तिता ॥

तत शिष्येण मण्डलाचार्यस्य यथाशक्ति आचार्या या यत तुष्येत, आ मार भागाश्च प्रतिपादयेत् ॥

ततस्तेन मण्डलाचार्येण पुत्रसज्ञा उपस्थापयितव्या । पुत्रवत् प्रतिपत्तव्यम् । मातुश्च भोगा उपसहर्तव्या इति ॥

ततस्तेन साधकेन अ य ाम म त्र ग्री वा गत्वा पूर्व निर्दिष्टे स्थाने पयाल तेरे म त्र आहारा विसर्जनमन्दीपग धूप बलिनिवेद्य मण्डलाकृत विधिना त्रिस्तरेण कर्तव्यम् । आदृय अ र्घासन दत्त्वा विस या विसर्जनी विद्यापारवर्ती जाप कुर्यात् प्रत्यह तत्र स ध्याकाल नाम ाद्यन्त प्रभात यावद् युगमात्रादि त्योदयम् । अन्ततरे प्रथम स ध्याच्यते । मध्याह्न च आदित्ये उभयान्ते युगमात्र प्रमाण ज्योति सानात्र रविमण्डल म ध्य स ध्यमुच्यते । अस्तमनकाले च युगमात्रप द्वितीय स ध्यमुच्यत इति ॥

शीलव्रतसमायुक्तमाचार्य दक्षपण्डितम् ।
महाकुलाच्चप्रसूत च मन्त्रीय तु सर्वत ॥
मन्त्र ताभियुक्त च सर्वकार्येषु दक्षरी ।
सूक्ष्मो निपुणमन्त्रज्ञ धर्मशातु रग सदा ॥
महात्साही त तेजस्वो ला रमानुपश्यिण ।
श्राद्धो मुनिवरधर्मोऽस्मि लौकिकाना तु वर्जिता ॥
कृतजापी विवेकज्ञो पूर्वसेवानुसेवित ।
अज्ञो मञ्जुघापस्य दृष्टप्रत्ययतत्पर ॥

लौकिकानां मयाग्ज्ञा मन्त्राणां बद्धभाषितानाम् ।
कृतरक्षो दृढस्थामा शोचाचाररत सदा ॥

बुद्धोपदेशित मार्गमनुरक्ता च सर्वत ।
उत्युक्तो मन्त्रजापऽस्मि प्रशस्ते जिनवाणने ॥

दृष्टकर्मफले नित्य परलोके तथैव च ॥
भीरु स्यात् सर्वपापानामणुमात्र तथत्र च ॥

शुचिर्दक्षोऽप्यनलस मेधावी प्रियदर्शन ।
दशवलै कथिता य त्राम्नायत्र जिनसूनुभि ॥

लौकिका ये च मन्त्रा वै वज्रान्तकुलयोरपि ।
तयां कृतश्रमा नित्य ग्रन्थशास्त्रार्थ गाग्रा ॥

अव्याधितो नशक्तिष्ठो जराबाल्यादिवर्जित ।
सिद्धमन्त्रो तथारम्भो आशुकारी तु सर्वत ॥

अदीर्घसूत्री तथा गानी इङ्गितज्ञो विशेषत ।
ब्रह्मचारि महाप्राज्ञो एकाकीचरसङ्गकृत् ॥

लब्धाभिषेको शूरश्च तन्त्रेऽस्मिन् मञ्जुभाषिते ।
कृतजापा तकृद्युक्तो कृतविद्यो तथैव च ॥

महानुभावा लोकज्ञो गतितत्त्वानुचि तन' ।
श्रेयसायैव प्रयुक्तश्च दाता भूतहिते रत ॥

तथा विशिष्टो आचार्यो प्रार्थनीयो सदा तु वै ।
लिखितं तेन मन्त्राणा मण्डल सिद्धिमर्छेति ॥

अभिषेकं तु तेनैव दत्त भवति महत् फलम् ।
सिद्धिकामस्तु शिष्यैर्वा पूज्याऽसौ मुनिवत् सदा ॥

अलङ्घ्य तस्य वचन शिष्ये कर्तव्य यत्नत ।
भोगास्तस्य दातव्या यथाशक्त्यागतस्तदा ॥

स्वल्पमात्रा प्रभूता वा येन वा तुष्टि गच्छति ।
कायजीवितहेत्वर्थं चित्त नेह यथा पित ॥

तथैव शिष्यो धर्मज्ञा आचार्याय ?? ?रम् ।
प्राप्नुयाद् यश रिद्धि आयुरारोग्यमेव तु ॥
पुष्कल गतिमाप्नोति शिष्यो पूज्यस्तु त गुरुम् ।
म त्रास्तस्य च सिध्यति त्रिविमागापन्शनात् ॥
सेवनाद भजनाद् तेषां मानना पूजनादपि ।
तुष्यन्त सर्वबुद्धास्त तथैव जिनवरात्मजा ॥
सर्व देवास्तु तुष्यन्ते सत्क्रिया तु गुरो सदा ।
एतत् कथित सर्व गुरूणा म त्रदर्शिनाम् ॥
समयानुप्रवेशिनां पूर्व प्रथम वा सावकेन तु ।
जनो वा तत्समा वापि उत्कृष्टो वा भवेद् यदि ॥
?ारमन्यो गुरुनित्य मेवाद्वा अधिकोऽपि वा ।
तेनापि तस्य त देवोऽस्मि उपदेश सदा तु वै ॥
कर्तव्यो मन्त्रेसिद्धस्म यथामत्त्वानुदर्शिते ।
न मत्सरा भवत् तत्र शिष्येऽस्मि पूर्वेनिर्मिते ॥
?ागानुवर्तिनी ?भु गुर्वीताप्रान्हितानाम् ।
तमेव कुर्यान्छिष्यत्व आचार्या शिष्येतर ॥
अ यान्यानुवर्तिनी यत्र स्नेहसन्ततिमानिनी ।
स्निग्धसन्तानानुवरा नु मन्त्र दद्यात्तु तत्र वे ॥
आचार्या शिष्यमेव तु शिष्यो वा गुरुदर्शने ।
उत्सुको भवत नित्या साध्वमयागत उभौ ॥
तया नित्य तु मार्गे वे मन्त्रचर्यानुदर्शने ।
सफलानुवर्तनो मन्त्रज्ञो उभया विपुलगो ॥
धृतिं तुष्टिं च लेभे तो तथा शिष्य गुरु' सदा ।
रक्षणीया प्रयत्नेन पुत्रा धर्मवत्सलः सदा ॥
अव्यवच्छेदनुद्धाना धर्मता भवति तेषु वै ।
तदभावे ह्यनाथानां दद्यान्मन्त्रं यथोदितम् ॥

दरिद्रेभ्यश्च सत्त्वेभ्या कावेभ्या विशेषत ।
सर्वेभ्योऽपि सत्त्वेभ्या म त्रचर्या विशिष्यते ॥

सर्वकाले व कुर्वीत अधमोत्तममध्यमे ।
सदा सर्वस्मिं धर्मेषु कुर्यानुग्रहहेतुत ॥

ईप्सितेभ्योऽपि प्रदानस्य गतिमानिर्निनेष्णिते ।
शिष्येणैव तु तस्मै तु म त्र गृह्य यथागमम् ॥

तेनैवोपदिष्टेन मार्गेणैव नान्यथा ।
सिद्धिकामो यतेत् तस्मिन्जिनरेषां परामिके ॥

पितृवत् प्रणम्य शिरसा वैनतो गच्छे यथेप्त ।
एका तं ततो गत्वा जपे मन्त्र समासत ॥

भिक्षभैक्षाशवृत्ती तु मौनी त्रि कालजापिन ।
पूर्वनिर्दिष्टमेव स्याद् यथामाग प्रवर्तक ॥

तदानुवृत्ती सेवी च स्थानमायतनानि च ।
महारण्य पर्वताग्र तु नदीकूले शुचौ तथा ॥

गोष्ठे महापुरे चापि विविक्ते जनवर्जिते ।
शून्यदेवकुले वृक्षे एकलिङ्गे शिलोच्चय ॥

महोदकतटे रम्ये पुलिने वापि दीपके ।
विविधै' पूर्वनिर्दिष्टे देशश्चापि मनारम ॥

एतैश्चान्ये प्रदेशैस्तु जप मन्त्र समाहित ।
सहायैर्लक्षणापेतै मन्त्रार्थ नीतितान्वितै ॥

इङ्गिताकारतत्त्वज्ञै' आत्मसमसादृश ।
शूरैर्विजितसङ्ग्रामे सात्त्विकैश्च साहिरण्याम ॥

श्राद्धैर्मन्त्रचयाया शासनेऽस्मिं जिनाहृते ।
प्रशस्तैर्लक्षणोपेतैं क्षमिभिस्तु सहायकै ॥

सिध्यन्ते सर्वकर्माणि अय मन्त्र तस्य च ।
प्रातरुत्थाय शयनात् स्नात्वा चैव शुचे जले ॥

ान माणके जले चैव सरिन्महासरोद्भवे ।
चद्घृष्य गात्र मन्त्रज्ञो मृद्गोमयचूर्णितै ॥

मन्त्रपूत ततो कृत्वा जल चाक्ष सनिर्मलम् ।
स्नायीत जपी युक्तात्मा नातिकाल विलङ्घये ॥

ततोत्थाय तटे स्थित्वा हस्तौ प्रक्षाल्य मृत्तिकै ।
सप्त सप्त पुन सप्त वारा येकविंशति ॥

उपविश्य ततस्तत्र दन्तकाष्ठ समाचरेत्।
विसर्जयित्वा द तधावन ततो वन्देत तापिनम् ॥

वन्दित्वा लोकनाथ तु पूजा कुर्यान्मनोरमाम् ।
विविधै स्तोत्रोपहारैस्तु सस्तव्य पुन पुन ॥

सुगन्धपुष्पैस्तथा शास्तु अर्घ दत्त्वा तु जापिन ।
प्रणम्य शिरसा बुद्धानां तथा तु शिष्यसम्भवां ॥

तेषा लोकनाथाना अग्रतो यापदेशना ।
निवेद्य चाशनो तत्र पटस्याग्रत मध्यमे ॥

कुशविण्डकृत तत्स्थ निषण्णोपसमाहित ।
जप कुर्यात् प्रयत्नेन अक्षसूत्रेण तेन तु ॥

यथालब्ध तु मन्त्र वै ना यमन्त्र तदा जपेत् ।
अतिहीन च वर्जात आतिउत्कृष्ट एव वा ॥

मध्यमं अभ्यकर्मषु जपेन्मन्त्र सदा व्रती ।
अत्युच्च वर्जयद् यत्नाद् वचन चापि चेतरम् ॥

मध्यम मध्यकर्मेषु प्रशस्तो जिनभाषित ।
नात्युच्च नातिहीनं च मध्यम तु सदा जपेत् ॥

वचनं श्रेयसायुक्तो सर्वबुद्धैस्तु पूर्वकै ।
न जपे परसामीप्ये परकर्मपथे सदा ॥

गुप्ते चात्मविदे देशे जपेन्मन्त्र तु मध्यमम् ।
तथा जपे तु प्रयुक्त स्यात् कश्चिन्मन्त्रार्थसुश्रुतः ।
भूयो जपेत त मन्त्र मध्यमां सिद्धिमिच्छत ॥

तस्मा जन्तुविगते म त्रतस्वात्थैसु उते ।
विवेके विगतसम्पाते जप मन्त्र त जापिन ॥
चतुर्थे रात्रिभागे तु तदर्धे अर्धे एन तु ।
ताम्रारुणे युगमात्रे च उादते रविमण्डल ॥
प्रथम स ध्यमेव तु कथित मुनिपुङ्गवै ।
युगमात्रं चतुर्हस्ता मध्यमा पारारोर्तित ॥
अता व्याम्रे दित भाना मन्त्रजाप तदा त्यजेत् ।
मन्त्रजाप तदा त्यक्त्वा विसर्ज्याग्निं ददौ व्रती ॥
शेषकाल तदायुक्ता कुशलेऽस्मिन शासने मुनौ ।
सद्धर्मवाचनादीनि प्रज्ञापारमितादय ॥
पुस्तका दशभूमाख्या पूज्या वान्यास्तु वै सदा ।
कालमागम्य तस्मा वै प्रणम्य जिनपुङ्गवा ॥
स्वमन्त्र मन्त्रनाथ च ततो गच्छेत जी। म ।
कालचारी तथा युक्तो कालभाजी जितेन्द्रिय ॥
धार्मिको सा रकोयुक्तो प्रसन्नो बुद्धशासने ।
प्रविशेद् ग्रामा तर मानी ज्ञानाचाररता सदा ॥
गृहे तु धार्मिके सत्त्वे प्रविशेत् भिक्षा र्थी सदा ।
निष्प्राणोदकससिद्धे गाक शौचसम्मते ॥
सम्यग् दृष्टिसपन्नीके प्रसन्ने बुद्धशासने ।
तथाविधे कुले नित्य भिक्षार्थी विचरेत् ॥
यथा योध सुसन्नद्धा प्रविशेद् रणसङ्कटम् ।
अरीन मर्दयते नित्य रिपुभिर्न च ह यत ॥
एव मन्त्री सदा ग्राम प्रविशद् भिक्षानुशाविन ।
रञ्जनीय तथा दृष्ट्वा रूप शब्दास्तु वै शुभाम् ॥
रागप्रशमनात्थाय भावयेत्शुभा शुभा ।
दृष्टा कलेवर स्त्रीषु ग।।। ।।भ्रापताम ॥

भावयन्त्यशुचिदुर्गन्धा पूतिमूत्रादिकुत्सिताम् ।
क्रिमिभि क्षिप्त श्मशानस्थ अनित्य दु ख कलेवरम् ॥
बालिशा यत्र मूढा वै भ्रमन्ति गतिपञ्जके ।
ग्रथिता कर्मसूत्रैस्तु चिरकालाभिशोभन ॥
अज्ञानावृतमूढास्तु जात्यन्धा दु खहेतुना ।
विपरीतधियो यत्र सक्ता सीदन्ति जन्तव ॥
विविधै कर्मनेपथ्यै अनेकाकाररञ्जिता ।
दीर्घकालाभिरूढास्तु गमनागमनेषु चेष्टिता ॥
नृत्यतार्येव युक्तस्तु नरणाकारचेष्टिता ।
सीदन्ति चिरमध्वानं यत्र सत्त्वा शुचे रता ॥
अरघट्टघटाकार भवार्णवजलोद्भवा ।
न क्षय जन्म तेषां न दु खानामिमपुराम् ॥
दु खमूल तथा मुक्तो स्त्रिया बद्धैस्तु केवल ।
श्राद्धैर्व्याधिशतैस्तु मत्स्यकूर्माभिस्तथा ॥
एतन्महार्णव दु शोष अक्षोभ्य भवसागरम् ।
यत्र सत्त्वानि मज्जन्ति स्त्रीषु मैथुनाञ्जना ॥
नरक तिर्यक्चार च प्रेतलोक न सासुरम् ।
मानुष्य लोक वै नित्य नित्य चैव गति सदा ॥
पर्यटन्ति सम ताद्धे अशक्ता स्त्रीषु वञ्चिता ।
निमज्जन्ते महापदात् ससारार्णववारकात् ॥
स्त्रीषु सक्ता नरा मूढा कुणपेणैव क्रोष्टुका ।
यत्र सत्त्वा रता नित्य तीव्रां दु खां सहन्ति वै
निर्वाणशुभधर्माणां प्रतिपन्ना बुद्धशासने ।
निवारयन्ति सर्वाणि दु खा नैव भवार्णवे ॥
मन्त्रजापरतैर्युक्ता महेशाक्षा मनस्विन ।
तेजस्विनो जितमित्रा तेषां दु खो न विद्यते ॥

सयता अभ्रसत्यज्ञा गुरुदेवतपूजना ।
मातापितृभक्ताना स्त्रीषु द्र ग न विद्यते ॥
अनित्य दु खता शून्यं परमार्थानुमेदिनाम् ।
गण्डशल्य तथाभूत जापिनां स्त्रीकलेवरम् ॥
रागी बालिशदुर्बुद्धि ससारादपलायित ।
स्त्रीप्रसक्तो भवन्नित्य तस्य सिद्धिर्न विद्यते ॥
न तस्य गतिरुत्कृष्टा न चापि गतिम यमा ।
कन्यसा नापि सिद्धिश्च दु शीलस्येह जापिने ॥
दु शीलस्य मुनीन्द्रेण म त्रसिद्धिर्न चादिता ।
न चापि मार्ग दिदश वै निर्वाणपुरगामिनम् ॥
कुत' सिध्यन्ति मन्त्रा वै बालिशस्येह कुत्सिते ।
न चापि सुगतिस्तस्य दु शीलस्येह ज तुन ॥
न चापि नाकपृष्ठं वै न च सौख्यपरायण ।
क. पुन सिद्धिमव स्या मन्त्राणा जिनभाषिताम् ॥
छिन्नो वा तालवृक्षस्तु मस्तके तु यदा पुन ।
अभव्ये हारतत्त्वाय अङ्कुराय पुन कायो ॥
एव मन्त्रसिद्धिस्तु मूर्खस्येह प्रकीर्तिता ।
दु'शीलो पापकर्मस्तु स्त्रीषु सक्ती पुन सदा ।
अकल्याणमित्रसम्पर्की कुत सिध्यति म त्रराट् ॥
तस्मा दान्तो सदा जापी स्त्रीदोषमविचारक ।
सक्त तेषु वर्जित सिद्धिस्तेषु विनायता ॥
नान्येषां कथिता सिद्धि बालिशा स्त्रीषु मूर्छिताम् ।
अन्ययुरतो भार्या शान्तदभ्भमनङ्कृन ॥
तृतीया ह न शरण सौहृदो प्रियदर्शन ।
धर्माधर्मविचारज्ञा सिद्धिस्तेषा न दुर्लभा ॥
एव प्रवृत्तो म त्रो ग्राम भिक्षार्थमाविशे ।
यथाभिरुचित गत्वा स्थान पूर्वकाल्पतम् ॥

तदेव हस्तावुत्तानौ अङ्गुलीभि समन्ततः।
प्रफुल्लनिर्मिताकारौ अङ्गुष्ठाङ्गुल्सिमतृकौ ॥
द्वितीये पर्वता न्यस्तो अङ्गुष्ठौ तर्जनि चोभयौ ।
स एषा मुद्रवरा ख्याता सम्बुद्धैस्त्रिदशालया ॥
ए । पुन महामुद्रा अष्टा ते ते समक्रमिकौ ।
तु गणभा महावीर्या सबुद्धैः सम्प्रकाशिता ॥
पष्टिविम्बरकोट्यस्तु अशीति सहमुद्रवै ।
अतीतैर्मुनिवरासङ्घैर्मुद्रा ह्येते प्रकाशिता ॥
शतमष्टाधिकं प्रोक्त मुद्राणां विधिसम्भवम् ।
एते' सर्वेस्तु मराणि मन्त्रकर्माश्च साधयेत् ॥
सर्वमन्त्रा तथा कर्मा सर्वान्येव प्रसाधयेत् ।
एतन्मुद्रामत प्रोक्त सर्वबुद्धै महर्द्धिके ॥
विधिना याजिता ह्येते क्षिप्रमत्थप्रसाधिका ।
इत्युक्त्वा भगवान् मुख्य' शाक्यसिंहो नरोत्तमः ॥
मञ्जुघोष तदा प्रे बोधिसत्त्व महर्द्धिक ।
एष मञ्जुश्रियाकल्पे मुद्रासम्भसम्भव ॥
त्वयैव सम्प्रदत्तोऽय रक्षार्थं शासने भुवि ।
युगान्ते वर्त्तमाने वै मयैव परिनिर्वृते ॥
रक्षार्थं शासने मह्य सर्वद कथित मया ।
मुद्राणां लक्षणा प्रोक्त मन्त्राणा च सविस्तरम् ॥
रहस्य सर्वलोकानां गुह्य चापि उदीरितम् ।
एत कल्पाधिपे सूत्रे गुणविस्तारविस्तृतम् ॥
अनेकधा च मन्त्राणां गुणवर्णसमोदयम् ।
बहुधा स त्रयुक्ति र व त्रयुक्ति उदाहृता ॥
प्रभावगुणसिद्धान्त आपि ां हेतुसम्भवम् ।
फलोदयशुभा युक्तः सत्त्वानां गतियोनयः ॥
कुमार! त्वदीयमन्त्राणां सिद्धिहेतुनियोजिता ।
एवमुक्तस्तु मञ्जुश्रीः कुमारो गगनाश्रयः ॥

मूर्ध्नि नाभिदेशे च सस्पृशेत् शुभवारिणा ।
वारां पञ्चसप्त वा कुर्यात् सर्व यथाविधिम् ॥

शौचाचारसम्पन्नो शुचिर्भूत्वा तु जापिन ।
भिक्षाभाजनमादाय गच्छेत् सलिलालयम् ॥

यत्र प्रतिष्ठिता वारि निम्नगा चोद्भवे तथा ।
नदीप्रस्रवणादिभ्यो भिक्षां प्रक्षालयेत् सदा ॥

ततोत्थाय पुनर्गच्छे विहारमावसथ तु वै ।
पूर्वसन्निश्रितो यत्र वशे तत्र तु त व्रजेत् ॥

गत्वा त तु वै देश न्यसेत् पात्र तं जपी ।
उपस्पृश्य तत क्षिप्रं गृह्य पात्र तथा पुन ॥
पात्रे मृन्मये पर्णे राजते हेम्न एव वा ।
ताम्रे वल्कले वापि दद्यात् शास्तुर्निवेदनम् ॥

निवेद्य शास्तुनो दद्यात् स्वम त्र मन्त्रराट् पुन' ।
एक तिथिमागम्य तु खितेभ्योऽपि शक्तित' ॥

नातिप्रभूत दातव्य निवेद्य चैव सर्वत ।
नात्मानुपाया मन्त्रज्ञो कुर्याद् युक्ता तु सर्वत ॥
कुक्षिमात्रप्रमाण तु स्थाप्यमानं ददौ सदा ।
न बुभुक्षापिपासार्त्ता शक्तो मन्त्रार्त्थसाधने ॥

नात्याशी मल्पभोजी वा शक्तो मन्त्रानुवर्तने ।
अत एव जिनेन्द्रेण कथितं सर्वदेहिनाम् ॥

आहारस्थितिसत्त्वानां येन जीवन्ति मानुषा' ।
देवासुरगन्धर्वनागयक्षाश्च किन्नरा ॥

राक्षसा' प्रेतपिशाचाश्च भूतोस्तारकसग्रहा' ।
नासौ सविद्यते कश्चिद् भाजने योऽवहितपेक्षिण ॥

औदारिकमाकारकवडीकाहारश्च कीर्तिता ।
सूक्ष्माहारिकसत्त्वा वै इत्युवाच तथागत. ॥

ध्यानाहारिणो दिव्या॰ रूपावचरचेष्टिता ।
आरूप्याश्च देवा वै समाधिफलभोजिन. ॥

अ तराभवमत्त्वाश्च ग न्याहागा प्रकीर्तिता ।
कामयागी तथा सत्त्वा ानाहारभाजना ॥

नामिसा गग्ग याते न गनि ाहारभाजना ।
अत एव ा ा द्रस्तु न शिन नमेदगुभि ॥

आहारस्थिान सत्त्वाना सवर्षा च प्रकीानता ।
ज्ञापना नित्ययुक्तस्तु मात्रा एव भुजक्रिया ॥

शक्तो हि सावतु मन्त्रा भाजनेऽस्मि प्रतिाष्ठत ।
आचारपरिशुद्धस्य कुशलो ब्रह्मचारिण ॥

मात्रज्ञता च भक्तस्मि सिद्धिस्तस्य न दुर्लभा ।
यथेवाक्षपभ्यज्य शाकटी शकटस्य तु ॥

चिरकालाभिस्थित्यर्थ भाराद्वहनहेतव ।
तथैव मन्त्री म ज्ञा आहार स्थितय दनो ॥

कलेवरस्य याप्ययाव्य र्य पोषयेत सदा जपी ।
म त्राणां सा नार्थाय ााधसम्भारकारणा ॥

जपे मन्त्र तथा सत्य लाकानुग्रहकारणात् ।
अत एव मुनि' श्रेष्ठा इ चुवाच महाद्युत ॥

काश्यपो नाम नामन पुरा तस्मि सदा भुवि ।
श्रेयसार्थं हि भूताना इद म त्र प्रभाषत ॥

दु खिनां सर्वलाकाना दीना दारिद्र्यखेदिनाम् ।
आयासोपरता क्रिया तेषामर्थाय भाषितम् ॥

श्रेयसायैव भूतानां सर्वप्राणाना तथा पुन ।
आहारार्थं तु भूतानां इद मन्त्रवर वदेत् ॥

शृण्वन्तु श्रावका सर्वे नाजिसनिश्रिताश्च ये ।
मद्वेद वचन मन्त्र ग्रह त व्याधिनाशनम् ॥

क्षुद्व्याधिपीडिता य तु ये तु सत्त्वा पिपासिताः ।
सर्वेदु खापशा त्यर्थ शृणध्व भूपिकांक्षिण' ॥
इत्येवमुक्त्वा मुनिमग्र्ये काश्यपोऽसौ महाद्युति' ।
श्रावका तुष्टमनसो प्रार्थयामास त विभुम् ॥

वदस्व मन्त्र धर्मज्ञा धर्मराजा महामुनि ।
सत्त्वानुकम्पक अग्रा रामयो प्रत्युपस्थित ॥
इत्युक्त्वा मुनिभि अग्रा मन्त्र भाषत विस्तरम् ।
कलविङ्करुताघोषा दुन्दुभीमेघनिस्वन ॥
ब्रह्मस्वरो महावीर्या ब्राह्मणा ग्रग्रणी जिन ।
शृण्वन्तु भूतसङ्घा वै ये केचिदिहागता ॥
अपदा बहुपदा चापि द्विपदा चापि चतुष्पदा ।
सक्षेपतो सर्वसत्त्वार्थ मन्त्र भाषे मुखादयम् ॥
अतीतानागता सत्त्वा वर्तमाना इहागता' ।
सक्षेपतो नु वक्ष्यामि शृण्वध्व भूतकांक्षिणम् ॥ इति ।

नम सर्वबुद्धानामप्रतिहतशासनानाम् ॥ तद्यथा — "ॐ गगने गगनगञ्जे आनय सर्व लहु लहु समयमनुस्मर आकर्षाणि मा विलम्ब यथेप्सित मे सम्पादय स्वाहा ।" इत्येवमुक्त्वा भगव काश्यप' तूष्णी अभूत् ॥

अत्रान्तरे भगवता काश्यपेन सम्यक् सम्बुद्धेन विद्यामन्त्रप दानि सविस्तराणि सर्व त गगन महार्हभोजनपरिपूर्णमेघ सन्दृश्यते स्म । सर्व त त्रिसाहस्र महासाहस्रलोकधातु भाजनमेघसञ्छन्नगगनतल सन्दृश्यते स्म । यथाशयसत्त्वभाजनमभिकांक्षिण यथाभिरुचितमाहार तत्तस्मै प्रवर्तते स्म । यथाभिरुचितैश्चाहारै भोजनकृत्य क्षुद्दु'खप्रशमनार्थ पिपासितस्य पात्र पानीय चाष्टाङ्गोपेत वारिधार तत्रैव मनीषितं निपतति स्म ॥

सर्वसत्त्वाश्च तस्मिं समये तस्मि क्षणे सर्वक्षुद्व्याधिप्रशमन सर्वतृपापनयन च कृतामभूत् । सा च सर्वावती पर्षत् आश्चर्यप्राप्ता औद्बिल्यप्राप्तो भगवता भाषितमभिन य अनुमोद्य भगवत पादो शिरसा वन्दित्वा तत्रैवान्तर्हिता । भगवा काश्यपश्च तथागतविहारै विहारियु(रिति मया च भगवता शाक्यमुनिनाप्येतर्हि भाषिता चाभ्यनुमोदिता च ॥

अस्मिन् कल्पराजोत्तमे सर्वसत्त्वानामर्थाय क्षुत्पिपासापनयनार्थं सर्वेण तत्पाविर्णा च विशेषत पूर्वं तावज्जापिना इम मन्त्र साधयितव्यम् । यदि नोत्सहेद् भिक्षामटितु, पर्वताग्रमभिरुह्य षड् लक्षाणि जपेत् त्रिशुक्लभोजी क्षीराहारो वा । ततः तत्रैव पर्वताग्रे आर्यमञ्जुश्रियस्य मध्यम पट प्रतिष्ठाप्य पूर्ववन्महतीं पूजां कृत्वा उदारतर च बलि निवेद्यम् । अनेनैव काश्यपसम्यक्सम्बुद्धभाषितेन मन्त्रेण खदिरसमिद्भिरग्निं प्रज्वाल्य औदुम्बरसमिधानां दधिमधुघृताक्तानां सार्द्राणां वितस्तिमात्राणां श्रीफलसमिधानां वा अष्टसहस्रं जुहुयात् ॥

ततोऽर्धरात्रकालसमये महाकृष्णमेघवातमण्डली आगच्छति । न भेतव्यम् । नाप्युत्थाय प्रक्रमितव्यम् । आर्यमञ्जुश्रियाष्टाक्षरहृदयेन आत्मरक्षा कार्या मण्डलस्य च सहायाना च पूर्ववत् । ततो सा कृष्णवातमण्डली अन्तर्धीयते । स्त्रियश्च सर्वालङ्कारभूषिता प्रभामालिनी दिशाश्चावभासयमाना साधकस्याग्रतो कुर्वते । उत्तिष्ठ भो महासत्त्व! सिद्धास्मीति । ततः साधकेन गन्धोदकेन जातीकुसुमसम्मिश्रेण अर्घो देयः । ततः सा तत्रैवान्तर्धीयते । तदह एव आत्मपञ्चविंशतिमस्य सहायैर्वा यथाभिरुचितेः कामिक भोजन प्रयच्छति । यथेष्टानि चोपकरणानि सन्दधाति । ततः साधकेन विसर्ज्यार्घं दत्त्वा पटं त्रिःप्रदक्षिणीकृत्य पटमादाय सर्वबुद्धबोधिसत्त्वान् प्रणम्य यथेष्ट स्थान साधनापयिक पूर्वनिर्दिष्ट महारण्य पर्वताग्रं वा निर्मानुष वा स्थान गन्तव्यम् ॥

तत्रात्मना सहायैर्वा उटज कृत्वा प्रतिवस्तव्यम् । प्रतिवसता च तस्मिन् स्थाने आकाशगमनादिकर्माणि कुर्यात् । ततः साधकेन पूर्ववत् कुशविण्डकोपविष्टेन मध्यम पट प्रतिष्ठाप्य प्रतिष्ठाप्य पूर्ववत् खदिरकाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य त्रिसन्ध्यं श्वेतपुष्पाणां दधिमधुघृताक्ताना अष्टसहस्रं जुहुयात् दिवसान्येकविंशति ॥

ततोऽर्धरात्रकालसमये होमान्ते आर्यमञ्जुश्रियं साक्षात् पश्यति । ईप्सित वर ददाति । आकाशगमनम् अन्तर्धानबोधिसत्त्वभूमि

प्रत्येकबुद्धत्व श्रावकत्व पञ्चाभिज्ञत्व वा दीर्घायुष्कत्व वा महाराज्य महाभोगतायैर्वा नृपप्रियत्व वा । आर्यमञ्जुश्रिया साधमन्त्रानुचरता सक्षेपतो वा यन्मनीषित तत् सर्व ददाति । य वा याचते तमनुप्रय च्छति । सिद्धद्रव्याणि वा सर्वाणि ... च करोति । सक्षेपतो यथा यथा उच्यते तत् सर्व करोति । प्राक्तन वा कर्मापराध वा सशोधयतीत्याह भगवा शाक्यमुनि ॥

अपरमपि कर्मापयिकमध्यमसाधन भवति । आदौ तावत् तथा विशिष्टे स्थाने शुचौ देशे नद्याः पुलिनकूले वा पूर्ववत् सर्व कृत्वा पश्चान्मुख पट प्रतिष्ठाप्य आत्मनश्च पूर्वाभिमुखो भूत्वा कुशविण्ड कोपविष्टः पेयालं विस्तरेण कर्तव्यम् । त्रिसन्ध्य पद् लक्षाणि जपेत् । जपपरिसमाप्ते च कर्णिकारपुष्पाणा शुक्लचन्दनमिश्राणा कुङ्कुममिश्राणा वा शतसहस्राणि जुहुयात् । पूर्ववत् त ... होम पर्यवसाने च पटप्रकम्पने मन्त्रित्व पटरश्म्यवभासे निश्चरित त रश्मौ राज्य पटसमन्तज्वालमालाकुले चतुर्महाराजकायिकराज्यत्व वाऽ निश्चरणे पटे त्रय त्रिदशेश्वरत्व शक्रत्व ... सत्त्वत्रिभूमेश्वरत्व पटवाक्प्रवृत्ते स्पन्दने पञ्चाभिज्ञाराप्रभूमिमनुप्रापण दशबलनियतमनुपूर्वप्रापणमिति ॥

अथ साधकेन भगवत्काश्यपभाषितन म त्रे ... प्रतिज्ञातार्थमनुप्राप्ते तेनैव विधिना तेनैवोपकरणेन मन्त्रार्थे साधनापयिके धर्म समनुष्ठेयम् । ना यथा ... ॥

एवमनुपूर्वमन्त्रचर्यामनुव्रजन्ति ... । ... । द्रव्योपकरणोपध्याये शेषाणि मणिरत्नानि ... ॥

म त्रज्ञा मन्त्रजापी ... ।
तस्मिन् देशे तदा मन्त्री शुचिजम्बुनदा ... ॥

भुक्त्वा तु तुष्टमनसा पात्रपुटे ... ।
गृह्य त पात्रशेष तु सरिद्वृ गच्छे शुभा ... ॥

एकान्ते स्थापयित्वा तु तिर्यग्भ्यो ... ।
तिर्यग्भ्यो तु दत्वा वै पात्र प्रक्षाल्य मन्त्र ॥

मृन्मय तु पुन पाक तत कुर्वत यत्नत ।
शेषपात्र तु कुर्वीत निस्नेह निरामिषम् ॥

ग धं चैव स-त्याज्य शेषपात्र मुनिवर ।
यस्मिन् पात्रे अटे भिक्षा न जग्धे तत्र भोजनम् ॥

न भक्षे तत्र भक्षाणि फलद्रव्याणि तु सदा ।
न भुञ्जेत् पद्मपत्रेण न चापि कुवलयोद्भवै' ॥

सौगन्धिकेषु वर्जीत न भुङ्क्ते तत्र मन्त्रिणः ।
कौमुदा ये च पत्रा वै प्लक्षोदुम्बरसम्भवा ॥

न चापि वटपत्रैस्तु कर्णशाकोगोल्मिणाम् ।
न चापि आम्रपत्रेषु तथा पालाशमुद्भवै' ॥

शालपत्रः शिरीषेश्च बोधिवृक्षसमुद्भवैः ।
यत्रासो भगवां बुद्ध' शाक्यसिंहो निषण्णवां ॥

त वृक्ष वर्जयेद् यत्नात् तत्काष्ठं चापि न खनेत् ।
नागकेसरवृक्षेषु न कुर्यात्पत्रशातनम् ॥

नापि भुङ्क्ते कदा कस्मि सर्वे ते वर्जिता बुधैः ।
नापि लङ्घेत् कदा मोहा मुनीनां पर्णशालिनाम् ॥

समयाद् भ्रश्यते मन्त्री तेषां पर्णषु भोजने ।
अ-यपर्णनं भुञ्जीत भोजनं तत्र मन्त्रिण' ॥

मृन्मये ताम्रनिर्दिष्टे तथा रूप्यै सातमुद्भवैः ।
स्फटिकैः शैलमयेर्नित्यं तथा भोजनमाददे ॥

न भुङ्क्ते पर्णपृष्ठैस्तु तथा हस्ततले तथा ।
निवेद्यसम्भवा ये पर्णा मारारेर्दशबलात्मजां ॥

प्रत्येकखड्गिणां ये च तथा श्रावकपुङ्गलाम् ।
वर्जये त जपी पर्ण पद्भ्यां चैव न लङ्घयेत् ॥

विविधां भक्षपूपां तु तथा पानं च भोजनम् ।
न मन्त्री आददे यत्नात् सर्व चैव निवेदितम् ॥

जिनानां जिनचाराणां च तथा श्रावकपुङ्गलाम् ।
रत्नत्रयेऽपि दत्त वै त जापी वर्जयेत् सदा ॥
मन्त्रास्तस्य न सिद्धयन्ते स्वल्पमात्रापि देहिनाम् ।
क' पुन श्रेयसा दिव्यं सर्वमङ्गलसम्मताम् ॥
पौष्टिक शान्तिक चैव सर्वाशापरिपूरिणम् ।
न सिद्धयन्ति तदा तस्य निवेद्य बलिभोजिन ॥
शुचिनो दक्षशीलस्य घृणिना धार्मिणस्तथा ।
सिद्धयन्ति मन्त्राः सर्वत्र शौचाचाररतस्य वै ॥
अग्र सर्वेषु दत्वाद्य न भुङ्क्ते तत्र जापिन' ।
अन्यमन्नं न भुञ्जीत भुञ्जीतान्येभ्यो प्रतिपादितम् ॥
भोजनं स्वल्पमात्र तु स्वदत्तं चापि आददे ।
य एव प्रवृत्तो मन्त्रज्ञो तस्य सिद्धि करे स्थिता ॥
अनेन विधिना त जापी भोजन आददेद् व्रती ।
मुनिभि सम्प्रशस्त तु सर्वमन्त्रेषु साधने ॥
विधिदृष्टां समासेन सर्वभोजनकर्मसु ।
अतः परं प्रवक्ष्यामि मन्त्र सर्वशोधने ॥
उपस्पृश्य ततो जापी इदं मन्त्र पठेत् सदा ।
सप्तवारां ततो मन्त्री जपित्वा कायशोधनम् ॥
शृणु तस्यार्थविस्तार भूतसङ्घानुदेवता ।
सर्वकार्य परामृश्य इद मन्त्र वदेन्मुनी ॥
नम. सर्वबुद्धानामप्रतिहतशासनानाम् । तद्यथा —

"ॐ सर्वकिल्बिषनाशनि ! नाशय नाशय सर्वदुष्टप्रयुक्तां समय मनुस्मर हूँ ज स्वाहा ॥" अनेन मन्त्रेण भिक्षोदन य वा अन्य परिभुङ्क्ते स मन्त्राभिमन्त्रित कृत्वा परिभोक्तव्य' । भुक्त्वा चोपस्पृश्य पूर्ववत् मूर्ध्नप्रति सर्वं काय परामृश्य ततो विश्रान्तव्यम् । विश्राम्य च मुहूर्त अर्धार्धेहयाम वा तत' पटमभिवन्द्य सर्वबुद्धानां सद्धर्मपुस्तकां वाचयेत् । आर्यप्रज्ञापारमित आर्यचन्द्रप्रदीपसमाधिं आर्यदशभूमक. आर्यसुवर्णप्रभासोत्तमः आर्यमहामायूरी आर्यरत्न

केतुधारिणीम् । एवामन्यतमान्यतम वाचयेद् यगमात्रमूर्ध्वप्रमाणतालम् । ततो परिनाम्य यथापरिशक्तितश्च वाचयित्वा पुस्तकामुत्सार्य शुचिवस्त्रप्रच्छन्नां वा कृत्वा सद्धर्म प्रणम्य ततो स्नानायमवतेरे नदीकूल महाह्रद वा गत्वा निष्प्राणकां मृत्तिकां गृह्य सप्तमन्त्राभिमन्त्रितां कृत्वा अनेन मन्त्रेण जल क्षिपेत् । कतमेन ॥

नम' सम तबुद्धानामप्रतिहतशासनानाम् । तद्यथा — "ॐ स वेदुष्टां स्तम्भय हूँ इन्दीवरधारिणे कुमारक्रीडरूपधारिणे बन्ध बन्ध समयमनुस्मर स्फट् स्फट् स्वाहा ।" अनेन तु रक्षा कृत्वा दिशाबन्ध च सहायानां च मण्डलबन्ध तुण्डबन्ध सर्वदुष्टप्रदुष्टानां सर्वाकर्षण च शुक्रबन्धं सप्तजप्तेन सूत्रेण कटिप्रदेशावबद्धेन सर्वतश्च पर्यटेत् । जपकाले च सर्वस्मि सर्वकालस्नानकाले च दुष्टविघ्नविनाशनप्रशमनार्थमस्य मन्त्रस्य लक्षमेक जपेत् । तत सर्वकर्माणि करोति । पञ्चशिखमहामुद्रोपेत न्यसेत् सर्वकर्मेषु । सर्वा करोति नान्यथा भवतीति ॥

तत साधकन मृद्गोमयचूर्णादीं गृह्य स्नायीत यथासुखम् । निष्प्राणकेनोदकेन स्नातव्यम् । सर्वत्र च सर्वकर्मसु निष्प्राणकेनैव कुर्यात् । ततो स्नात्वा मृद्गोमयानुलेपनैरन्यैर्वा सुगन्धगन्धिभिश्चोपकरणाविशेषै' नापि सलिले खेटमूत्रपुरीषादीनुत्सृजेत् । सलिलपीकधारां वा नोत्सृजे । नापि क्रीडेत् करुणायमान सर्वसत्त्वानामात्मनश्च प्रत्यवेक्ष्य अनात्मशून्यदुःखोपरुद्धवेदनाभितुन्न रूर्णमिव मातृविप्रयोगदुःखितसत्त्वा । एव साधनरहितो मन्त्रज्ञो हि तथाविध शतापतनविकिरणविध्वसनादिभि दु खापधानैरुपरुद्ध्यमान ससारार्णवगहनस्थमात्मान पश्येत् । अलयनमन्त्राणमशरण अदीनमनसमात्मानमवेक्ष्य । ध्यायीत कण्ठमात्रमुदकस्थो नाभिमात्रमुदकस्थितो वा तत्रैव तु जलमध्ये चित्तैकाग्रतामुपस्थाप्य ॥

प्रथम तावन्महापद्मविटप महापद्मपुष्पोपेतं महापद्मपत्रोपशोभित सुदर्शनरत्नमय वैदूर्यकृतगण्ड मरकतपत्र पद्मकेसर, स्फटिकसहपत्र अतिविकसित तदा न जातस्फटिकपद्मरागपुष्पोपशोभित

तत्रस्थ सिंहासन रत्नमयमनेकरत्नोपशोभित दुष्पयुगमतिच्छन्नं तत्रस्थ बुद्ध भगवन्त ध्यायीत धर्म देशयमान कनकावदात समन्तज्वालमालिन ध्याय प्रभामण्डलमण्डित महाप्रमाण व्याम्निरिव उल्लिखमान पर्यङ्कोपनिषण्णम्। दक्षिणतश्च आर्यमञ्जुश्री सर्वालङ्कारवरोपेत प्रामनस्थ चामरग्राही भगवत स्थितको नो निषण्ण' रक्तगोराङ्ग' पिष्टकुङ्कुमवर्णो वा वामतश्च आर्यावलोकितेश्वर. शरत्काण्डगोर चमरव्यग्रहस्त। एवमष्टौ बोधिसत्त्वा आर्यमैत्रेय समन्तभद्र क्षितिगर्भ गगनगञ्ज सर्वनीवरणविष्कम्भी भपायजह आर्यवज्रपाणि सुधनश्चेत्येते दश बोधिसत्त्वा' दक्षिणता प्रत्येकबुद्धा अष्टौ ध्यायीत। चन्दन गन्धमादन केतु सुकेतु सितकेतु ऋषभउपारिष्टनेमिश्चेति। अष्टौ महाश्रावका तत्रैव स्थाने। तद्यथा — आर्यमहामाद्गल्यायन शारिपुत्र गवाम्पति पिण्डोल भरद्वाज पिलिन्दवत्स आर्यराहुल महाकाश्यप आयानन्दश्चेति। इत्येषा महाश्रावकाणा समीपे अनन्त भिक्षुसङ्घ ध्यायीत। प्रत्येकबुद्धानां समीपे अनन्ता प्रत्येकबुद्धा ध्यायीत। महाबोधिसत्त्वानां चाष्टासु स्थानेषु अनन्त बोधिसत्त्वसङ्घ ध्यायीत॥

एव शस्त नभस्तल महापर्षन्मण्डलोपेत ध्यायीत। आत्मनश्च नाभिमात्रोदकस्थो नानाविधै पुष्पै दिव्यमानुष्यकै मान्दारवमहामान्दारव पद्ममहापद्मधातु कारिकइन्दीवरकुसुमैश्च नानाविधै महाप्रमाणै' महाकूटस्थै पुष्पपुटै भगवत पूजा कुर्या। सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धबोधिसत्त्वानां चूर्णच्छत्रध्वजपताकै दिव्यमानुष्यकै प्रभूतै प्रदीपकोटीनयुतशतसहस्रैश्च पूजां कुर्यान्मनोरमाम्॥

एव च बलिधूपनिवेद्यादिसर्वपूजोपस्थानान्युपकरणानि दिव्यमानुष्यकान्युपहर्तव्यानि। भगवतश्च शाक्यमुने ऊर्णकोशाद्रश्मिमभिनिश्चरन्त चात्मानमवभासयमान सर्वासां ध्यायीत। समनन्तरध्यानगतस्य जापिनः ब्राह्मपुण्यफलावाप्ति' नियत बोधिपरायणो भवतीति॥

इत्येवमाद्यो ध्याना कथिता लोकपुङ्गवै।
श्रेयस' सर्वभूतानां हितार्थं चैव मन्त्रिणाम्॥

आदिमुख्यो तदा ध्यानो हितार्थं सर्वमन्त्रिणाम् ।
कथयामास सत्त्वेभ्यो मुनि श्रेष्ठोऽथ सत्तमं ॥

मण्डलाकारतद्वेपप्रथमे मुनिभाषिते ।
द्वितीयं मण्डल चापि तृतीय मन्त्रमतः परम् ॥

प्रथमे उत्तमा सिद्धि मध्यमे तु तथा परम् ।
कन्यसे क्षुद्रसिद्धिस्तु निगम्य मुनिपुङ्गवः ॥

पटाकारं तथा ध्यान ज्येष्ठमध्यमकन्यसाम् ।
समासेन तु तद्ध्यान सर्वकिल्विषनाशनम् ॥

नात'पर प्रपश्येत ध्यानाकारमनीषिण ।
सिद्ध्या ति तस्य म त्रा वै ध्यानेऽस्मि सुप्रतिष्ठिताः ॥

यथेष्ट विधिनाख्यात ध्यान ध्यात्वा तु जापिन. ।
विसर्ज्य तत्र वे म त्र अर्घं दत्त्वा यथासुखम् ॥

उत्तीर्य तस्माज्जलौघात्तु ततो गच्छेद् यथासुखम् ।
स्थान पूर्वनिर्दिष्ट विधिदृष्टं सुसयतम् ॥

जपेन्मन्त्र तदा मन्त्री पूर्वकर्म यथोदिते ।
विसर्ज्य मन्त्र वै तत्र आहूता याश्च देवता' ॥

ततो निकृत्वा रक्षा सहायानां वा तथैव च ।
कुशलो कर्मतत्त्वज्ञो विधिकर्मरतो मत ॥

विविधै स्तोत्रोपहारैस्तु सस्तुत्वा अग्रपुद्गलम् ।
स्वमन्त्र मन्त्रनाथ च श्रावकां प्रत्येकखड्गिणा ॥

बोधिसत्त्वां महासत्त्वां त्रैलोक्यानुग्रहक्षमां ।
ततोत्थाय पुनस्तस्मादासनान्मन्त्रजापिनः ॥

दूरादावसथाद् गत्वा बहिर्व्रातान्तवर्जिताम् ।
विसृजेन्छटसिङ्घाण मूत्रप्रस्रवणं तथा ॥

दिवा उदङ्मुख चैव रात्रो दक्षिणामुखम् ।
न तत्र चिन्तयेदर्था मन्त्रजापी कदाचन ॥

न जपेत्तत्र मन्त्रं वै स्वकर्मकुलभाषितम् ।
प्रशस्ता गतिचिह्नार्थे' उपविष्टो तदा भुवि ॥
उपस्पृश्य जले शुद्धे शुचिवस्त्रान्तगालिते ।
प्रक्षाल्य चरणौ जानोर्मृत्तिकै' सप्त एव तु ॥
प्रश्रुतो सप्त गृह्णीयात् + + + + + + + + ।
पुरीषस्रावणे त्रिंशत् उभयान्ते करे उभौ ।
खेटच्छोरणे चैव सिङ्घाणे द्वय तथा ॥
उपस्पृश्य ततो यत्ना दूराद्दावसथा भुवि ।
शब्दमात्रं तथा गत्वा अध्वान्ग्दिषुक्षेपणा ॥
ततो परे यथेष्टं तु दक्षिणान्तां दिशां बहि ।
अभ्रकेदारमौपर्ये सिकतास्तीर्णे तथैव च ॥
नदीवर्जा तु पार चैत्यं जेदवस्करदाशुचिम् ।
प्रच्छन्ने रहसि विश्रब्धो प्रान्ते जनविवर्जिते ॥
तदा भवे तु विन्मन्त्री कुर्यात् पूतिच्छोरणम् ।
न मन्त्रजापी कालज्ञो कुर्याद् वेगनिधारणम् ॥
यथेष्टं ततो गत्वा देशं वै शुचि प्रान्ते यथाविधि ।
कुर्दिः प्रस्रवणं कृत्वा तस्मि देशे यथासुखम् ॥
अरण्ये वा रहसिच्छन्ने गुप्ते वा चैव भूतले ।
मौनी सङ्गवर्जीत कुर्यात् प्रस्रवण सदा ॥
विगते मूत्रपुरीषे तु कुर्यात् शौच सदा व्रती ।
सुकुमारां सुस्पर्शपिष्टां तु मृत्तिकां माणवर्जिताम् ॥
गृह्य तिस्रं तथा चैक गुदौ सदा उभयान्ते च करौ तथा ।
गृह्य पूर्वं तु निर्दिष्टमन्त्रिणा च सदा भुवि ॥
पादौ प्रक्षाल्य यत्नेन दक्षिण तु तत परम् ।
अन्योन्यनैव सश्लिष्य पादा चैव सदा जपी ॥
विस्तरः कथित पूर्वं शौच मन्त्रजापिनाम् ।
गन्धनिर्लेपशौच तु कथित शुचिभि पुरा ॥

सञ्जीवेऽसिपत्रे च तथैव शाल्मलीवने ।
बहुकल्पा वसेत् तत्र मृषावादी तु जन्तुन ॥
कुतस्तस्य तु सिद्ध्यन्ते म त्रा न मि॰यभाषेण ।
उद्वेजयति भूतानि मि॰याराचन माहिन ।
ततोऽसौ मूढकर्मा वै मन्त्रसिद्धिमपश्ययम् ॥
एवंच वदते वाचां नास्ति सिद्धिस्तु मन्त्रिणाम् ।
कुतस्तस्य भवेत् सिद्धि' बहुकल्पा न कोटिभि' ॥
प्रतिक्षिप्त येन बुद्धानां शासन तु महीतले ।
ततोऽसौ पच्यते घोरे अविद्यां तु महाभये ॥
सञ्जीवे कालसूत्रे च नरके च प्रतापने ।
महाकल्प वसेत् तत्र सद्धर्मा म त्रिलापनात् ॥
निरये घोरतमसे पच्यन्ते बालिशा जना ।
सद्धर्मावमन्य तु अन्धेन तमसा वृता ॥
अज्ञाना बालभावाद्वा मूढा मि॰याभिमानिन' ।
पतन्ति नरके घोरे विद्याराजावमन्य वै ॥
तस्मात् पापं न कुर्वीत मिथ्याचार्यं च गर्हितम् ।
सद्धर्मं चावमन्य वै मिथ्यादृष्टिश्च गर्हिता' ॥
तस्मात् श्राद्धो सदा भूत्वा सेवेन्म त्रविधि सदा ।
सत्यवादी च मन्त्रज्ञो मन्त्राणां च सदा हित, ।
भजेत मन्त्र मन्त्रज्ञा ध्रुव ामा िस्तु तस्य वै ॥
करोति विविधां कर्मा उत्कृष्टा समसाध्यमाम् ।
क्रिया हि कुरुते कर्म नाक्रिया हि हित सदा ॥
क्रियाकर्मसमायुक्ता सिद्धिस्तस्य सदा भवेत् ।
क्रियार्थसर्वमर्थत्वात् कर्मसर्वसदाक्रिया ॥
अक्रियार्थ क्रियार्थं म क्रियाकर्म च युज्यते ।
सफल चैव क्रिया यस्य ोगा नैव सदा कुरु ॥

कृत्य कर्मफलं चैव कृत्यकर्मफलं सदा ।
अफलं फलतां यान्ति फल चैव सदाफलम् ॥
अफला सफलाश्चैव सर्वे चैव फलोद्भवाः ।
सयोगात् साध्यते मन्त्र सयोगो मन्त्रसाधकः ।
असंयोगवियोगश्च वियोगो सयोगसा' . ॥
साध्यसाधनभावस्तु सिद्धिस्तेषु न सिद्ध्यते ।
सिद्धिद्रव्यास्तु सर्वत्र विरुद्धा', सिद्धिहेतवः ॥
अमसिद्धा सिद्धमन्त्राणां मन्त्राः साधनकारणाः ।
कर्तुरीप्सिततम कर्म कर्मरिप्सु क्रियाभवः ॥
अकर्म सर्वकर्मेषु न कुर्यात् कर्महेतवः ।
मन्त्रतन्त्रार्थयुक्तश्च सकल कर्ममारभेत् ॥
आरब्धं आरभेत् कर्म अकर्मा चैव नारभेत् ।
अनारम्भक्रिया मन्त्रा न सिध्यन्ते सर्वदेहिनाम्
पुरा गीतं मुनिभिः श्रेष्ठैः सर्वसद्धर्मभाषिभिः ।
समयं जिनपुत्राणां मन्त्रवादे तु दर्शितम् ॥
साधकः सर्वमन्त्रज्ञो कल्पराजे इहापरे ।
देशितं मन्त्ररूपेण मार्ग बोधिकारणम् ॥
सिध्यन्ति मन्त्राः सर्वे मे यत्र युक्ति सदा भवेत् ।
सोऽचिरेणैव कालेन सिद्धिं गच्छेन्मनीषिताम् ॥
शिवार्थं सर्वभूतानां सम्बुद्धैस्तु म + + + ।
+ + + + + रूपेण निर्वाणपुरगामिनाम् ॥
बोधिमार्ग तथा नित्यं सर्वकर्मार्थपूरकम् ।
बुद्धत्वं प्रथमं स्थान नित्यं तस्य परायणम् ॥
अनाभोगे तथा सिद्धिं' प्राप्नुयात् सफलानिह ।
विचित्रकर्मधर्मज्ञा मन्त्राणां करणं भवेत् ॥
शीलध्यानविमोक्षाणां प्राप्तिरेषा रामासतः ।
कथिता जिनमुख्यैस्तु सिद्धिः सर्वार्थसाधना ॥

पुष्कलान् प्राप्नुयादर्था उत्तमां गतिनिश्चयाम् ।
यक्षाध्यक्ष तथा नित्य अधमा राज्यकारणा ॥
नृसुरासुरलोकानां प्राप्नुयात् सर्वमन्त्रिण' ।
आधिपत्य तथा तेषां कुरुते सफलां क्रियाम् ॥
शौचाचारसमायुक्तो शीलध्यानरत सदा ।
जपेन्मन्त्र ततो मन्त्री सर्वमन्त्रेषु भाषिताम् ॥
चित्रां कुरुते कर्मा तथा चोत्तममध्यमान् ।
कन्यसांश्चैव कुर्वीत भूतिमाकाङ्क्ष्य मन्त्रिण ॥
कन्यसे भोगवृद्धिस्तु मध्यमे चोर्ध्वदेहिनाम् ।
उत्कृष्टं चोत्तमेनैव सम्प्राप्नोति जापिन' ॥
जपान्ते विश्रमेन्मन्त्री यावत् कालमुन्मीक्षयेत् ।
साधनं तत्र कुर्वीत प्राप्तकाले तु जापिनः ॥
सिध्यन्ति सर्वकर्माणि तथापि तत्र नित्यं जापी पापक्षयाच्च पुंसाम् ।
करोति मन्त्री विधिपूर्वकर्म यत्तत् कृतं कर्मपरम्परासु ॥
सिद्धिः स्थिता तस्य भवे कदाह्वा समग्रतां याव लभेत पुंस ।
जपेत मन्त्रं पुन मन्त्रजापी पापक्षयार्थं तत कर्मनाशना ॥
सिध्यन्तु मन्त्रास्तु तथोत्तमानि ये मध्यमा कन्यसलोकपूजिता ।
जपेन पापं क्षपयन्त्यशेषं यत्तत् कृतं जन्मपरम्परासु ॥
नश्यन्ति पापा तथ सर्वदेहिनां करोति चित्रा विविधाङ्गभूषणाम् ।
मनोरमां सर्वगुणानुशालिनां यक्षे समावासनृपत्वनित्यम् ॥
सर्वार्थसिद्धिं समवाप्नुवन्ति मन्त्रं जपित्वा तु तथागतानामिति ॥

बोधिसत्त्वपिटकावतंसका महायानवैपुल्यसूत्राद् आर्यमञ्जुश्रीमूलकल्पाद्
एकादशमपटलविसराच्चतुर्थ साधनोपयिककर्मस्थानजपनियम
होमध्यानशौचाचारसर्वकर्मविधिसाधनपटलविसर
समाप्त इति ।

अथ द्वादशः पटलविसरः ।

अथ खलु भगवांश्शाक्यमुनिः पुनरपि सर्वावन्तं शुद्धावासभवनमवलोक्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । शृणु त्वं मञ्जुश्रीः! त्वदीयं विद्यामन्त्रानुसारिणां सकलसत्त्वार्थसम्प्रयुक्तानां सत्त्वानाम् । येन जाप्यन्ते मन्त्राः येन वा जाप्यन्ते अक्षसूत्रविधिं सर्वतन्त्रेषु सामान्यसाधनोपयिकसर्वमन्त्राणाम् । तं शृणु साधु च सुष्ठु च मनसि कुरु । भाषिष्ये ॥

एवमुक्ते मञ्जुश्रीः कुमारभूतो भगवन्तमेतदवोचत् । साधु भगवां! तद् वदतु अस्माकमनुकम्पार्थं सर्वमन्त्रचर्यानुसमयप्रविष्टानां सत्त्वानामर्थाय सर्वसत्त्वानां च ॥

एवमुक्ते मञ्जुश्रिया कुमारभूतेन भगवानस्यैतदवोचत् । शृणु त्वं मञ्जुश्रीः! भाषिष्ये विस्तरविभागशो, येन सर्वमन्त्रचर्याभियुक्ताः सत्त्वाः सर्वार्था साधयन्ति । कतमं च तत् ॥

आदौ तावन्मन्त्रं भवति । नमः समन्तबुद्धानामचिन्त्याद्भुतरूपिणाम् । तद्यथा—ॐ कुरु कुरु सर्वार्था साधय साधय सर्वदुष्टविमोहनि! गगनावलम्बे! विशोधय स्वाहा ।

अनेन मन्त्रेण सर्वाक्षसूत्रेषु कर्माणि कुर्यात् । शोधनवेधनग्रन्थनविरेचनादीनि कर्माणि कुर्यात् प्रथममक्षसूत्रेषु लक्ष चाभिमन्त्रयेत् ।

सप्तत्रिंशतिवाराणि कृतरक्षो व्रती तदा ।
एकरात्रं स्वपेत् तत्र स्वप्ने चैव स पश्यति ॥

अमनुष्यं रूपसम्पन्नं विरूपं वा चिरकालयम् ।
क्रवते तस्य सौमित्री गृह्यमर्थयथावनः ॥

ततोऽसौ साधको गच्छेत् प्रातरुत्थाय तं तरुम् ।
चापि पश्यते स्वप्नं विरूपं वा महोत्कटम् ॥

वर्जयेत् तं तरुं मन्त्री अन्यत्र वाथ गच्छेय ।
प्रथमं रुद्रमर्क्षं तु इन्द्रमेसमतः परम् ॥

पुत्रञ्जीवकमिष्टं वा अन्य वा फलसम्भव ।
वृक्षारोहसुसम्पन्नै सहायैश्चापि मारुहेत् ॥
सहायानामभावेन स्वयं वा आरुहेज्जपी ।
ऊर्ध्वशाखाफलस्था + + + + + + + + + + ॥
+ + + + + + तस्मिं ऊर्ध्वशाखाविनिर्गतः ।
ऊर्ध्वशाखां फल गृह्य ऊर्ध्वकर्म प्रयोजयेत् ॥
ऊर्ध्वे उत्तमा सिद्धिः कथित ह्यग्रपुङ्गले' ।
मध्यमे मध्यमा सिद्धिः कन्यसे ह्यधमेवतु ॥
फल तेषु समादाय अकुप्सां प्राणिभि. सदा ।
पश्चिमे शाखिनां प्राप्य सिध्यन्ते द्रव्यहेतव' ॥
उत्तरे यक्षयोन्यादीं आनयेद्देवतां सह ।
कृत्यमाकर्षः ख्यातो सर्वभूतार्थशान्तये ॥
देवतासुरगन्धर्वा किन्नरामथ राक्षसा ।
विधे सुकुरुते कर्म सर्वभूतार्थपुष्टये ॥
सफलां कुरुते कर्मां अशेषा भुवि चेष्टिताम् ।
पूर्वायां दिशि ये शाखा तत्रस्था फलसम्भवा ॥
तेषु कुर्यात् सदा यत्नाद् दीर्घायुष्यार्थहेतव' ।
करोति विविधाकारां यत्र सिद्धिः फलै. सदा ॥
या तु दक्षिणतो गच्छेत् शाखा पर्णांसुशालिनी ।
तं जपी वर्जयेद् यस्मात् सत्त्वानां प्राणहारिणी ॥
दक्षिणास्तत्रशाखासु फला ये तु समुच्छ्रिता ।
अक्षैः तै' सम जप्याः शत्रूणां पापनाशनम् ॥
त जापी वर्जयेद् यत्नाद् बहुपुण्यानुहेतव' ।
अध'शाखावलम्बस्था फला ये तु प्रकीर्तिता ॥
गच्छेद् रसातल तैस्तु दानवानां च योपिताम् ।

अधो या यां तु निलया' पाताल तेन त व्रजेत् ।
प्रविश्य तत्र वै दिव्य सौख्यमासाद्य जापिनः ॥

आसुरीभिः समासक्तो तिष्ठेत् कल्प वसेच्चसौ ।
गृह्य अक्षफलं सर्वा ततो अवतरेज्जपी ॥

कृतरक्षो महायैस्तु ततो गच्छेद् यथासुखम् ।
गत्वा तु दूरतः स्थान शुचौ देशे तथा नित्यम् ॥

तिष्ठेत्तत्र तु मन्त्री शोधयेमक्षमुद्भवाम् ।
गृह्य अक्षफलंयुक्तो संशोध्य वाथ सर्वतः ॥

संशोध्य सर्वतः अक्षां नेधयेन्मन्त्रशालिनः ।
वृसप्तरष्ट एकं वा वारां ते एकविंशति ॥

शोधयेन्मन्त्रसतत्त्वज्ञो पूर्वमन्त्रेण तुः सदा ।
सप्तजप्तेथमष्टैर्वा ततो शुद्धि' समिष्यते ॥

कन्याकर्तितसूत्रेण पद्मनालासमुत्थितै' ।
त्रिगुणैः पञ्चभिर्युक्तो कुर्याद् वर्त्तितकं व्रती ॥

तं ग्रन्थेन्मन्त्रतत्त्वज्ञो फलां सूक्ष्मां सुवर्तुलाम् ।
अच्छिद्रां प्राणकैर्नित्यं अव्यङ्गां वाप्यकुत्सिताम् ॥

शोभनां चारुवर्णास्तु अच्छिद्रामस्फुटितां तथा ।
रुद्राक्ष सुतजीरं वा इन्द्राक्षफलमेव तु ॥

अरिष्टां शोभनां नित्यं अव्यङ्गां फलसम्मताम् ।
ग्रथेन्मन्त्री सदा युक्तो अक्षमालां तु यत्नतः ॥

सौवर्णमथ रूप्यं वा माणिक्यं स्फाटिकं समम् ।
शङ्खं सुसारं चैव मौक्त वापि विधीयते ॥

प्रवालैर्विविधा माला कुर्यादक्षमालिकाम् ।
अन्यरत्नांश्च वै दिव्यान् कुर्यात् शुभमालिकाम् ॥

पार्थिवैर्वर्तुलैर्गलिकैर्ग्रथेत मन्त्रे समाहित' ।

कुशाग्रग्रथिकां चैव कुर्याद् यत्नानुज्ञापित. ।
शताष्ट पञ्चविंश वा पञ्चाश चैव मध्यमाम् ॥

एतत्प्रमाणमाला तु ग्रथेन्मन्त्री समाहितः ।
सहस्रं साष्टक चैव कुर्यान्माला तु ज्येष्ठिकाम् ॥

एतच्चतुर्विधां मालां ग्रथित नित्यमन्त्रिभिः ।
ततो ग्रथितुमाला वै त्रिमात्रां द्विक एव वा ॥

पुष्पलोहमयैः कटकैः सौवणः रजतैस्तथा ।
ततो ताम्रमयैर्वापि ग्रथेन्मालां समासत ॥

ततोऽन्ते पाशक कृत्वा न्यसेत् तदानुपूर्वत ।
वेष्टयेत् तं तुसन्ध्यन्ताद् यथा बद्धोऽवतिष्ठति ॥

परिस्फुटं तु ततो कृत्वा मण्डलाकारदर्शनम् ।
सर्वभोगतथाकारं परिवेष्टयाभिभूषितम् ॥

मुक्ताहारसमाकारो कण्ठिकाकारनिर्मित' ।
स्नात्वा शुभे अम्भे सरिते वापि निर्मले ॥

स्नात्वा च यथापूर्वं उत्तिष्ठे सलिलाशयात् ।
उपस्पृश्य यथायुक्त्या गृह्यमक्षाणुमन्त्रितम् ॥

प्रक्षाल्य पञ्चगव्यैस्तु तथा मृत्तिकचूर्णिकैः ।
प्रक्षाल्य शुभे अम्भे सुगन्धैश्चानुलेपनैः ॥

प्रशस्तैर्वर्णकैश्चापि श्वेतचन्दनकुङ्कुमैः ।
प्रक्षाल्य यत्नतो तस्मात् ततो गच्छेदुदयं तथा ॥

यथास्थान तु गत्वा वै यत्रासौ परमध्यमः ।
जिनश्रेष्ठो मुनिर्मुख्यो शाक्यसिंहा नरोत्तमः ॥

शास्तुबिम्बे तथा नित्य शुचि धातुवरे जिने ।
प + + + + + + + + + + + समीपतः ॥

अहोरात्रोपितो भूत्वा ददो मालां मुनिसत्तमे ।
कृतजापी तथा पूर्वं प्रमाणे ोर ाराम ॥
परिजप्य ततो मालां रात्रौ तत्रैव सन्यसेत् ।
स्वपेत् तत्रेव मन्त्रज्ञः कुशसस्तरणे भुवि ॥
स्वप्ने यन्त्रसौ पश्य शोभना स्वप्नदर्शनाम् ।
सफला स्वप्ननिर्दिष्टां सिद्धिस्तस्य विधीयते ॥
बुद्धश्रावकप्रत्यङ्गीणां स्वप्न यत्र न्श्यते ।
सफल सिद्ध्यते मन्त्री ध्रुव तस्य विधिक्रिया ॥
कुमाररूपिण ाल विचित्र चारुदर्शनम् ।
स्वप्ने यन्त्रसौ दृष्ट्वा मालां दत्त्वा तथैव च ॥
अमोघ तस्य सिद्ध्यन्ते मन्त्रा सर्वार्थसाधका ॥ इति ।

बोधिसत्त्वपिटकावतसका महायानवैपुल्यसूत्राद्
आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् मध्यम
पटविधानविसराद् द्वादशम
अक्षसूत्रविधिपटलविसर
परिसमाप्त इति ॥

अथ त्रयोदशः पटलविसरः ।

अथ खलु भगवां शाक्यमुनिः पुनरपि पुनरपि शुद्धावासभवनमवलोक्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयतेस्म । अस्ति मञ्जुश्री.! त्वदीयं मन्त्रपटलसमस्तविन्यस्तविशेषविधिना होमकर्मणि प्रयुक्तस्य विद्यासाधकस्य अग्न्योपचर्याविशेषविधानतः । यत्र प्रतिष्ठिता सर्वविद्याचर्यानियुक्ता सत्त्वा प्रयुज्यन्ते । कतमं च तत् ॥

रहस्यविद्यामन्त्रपदानि । तद्यथा — "ॐ उत्तिष्ठ हरिपिङ्गल! लोहिताक्ष! देहि ददापय । हूँ फट् फट् सर्वविघ्नां विनाशय स्वाहा ।" एष सः मञ्जुश्री.! परमाग्निहृदय सर्वकर्मकर सर्वकामदम् ॥

आदौ तावत् साधकेन अनेनाग्निहृदयेन सकृज्जप्त घृताहुतित्रय अग्नौ होतव्यम् । अग्निराह्वानितो भवति । तथाप्रयुक्तस्य शान्तिकपौष्टिकरौद्रकर्मेषु त्रिधा समिधाकाष्ठानि भवन्ति ॥

अशोककाष्ठं शान्त्यर्थे सार्द्रं चैव विशिष्यते ।
वितस्तिहस्तमात्रं वा त्र्यङ्गुलं वापि चोच्छ्रितम् ॥

स्निग्धाकारप्रशस्तं तु विभिरेषा विधीयते ।
अकोटरं असुषिरं वापि शुकपर्णनिभं तथा ॥

हरितं शुक्लवर्णं वा कृष्णवर्णं विवर्जयेत् ।
कृमिभिर्न च भक्षितं वर्ज्यमकोटरं वापि सन्दधेत् ॥

अन्यवर्णो प्रकृष्टास्तु अधर्मश्चैव वर्जिता ।
नातिशुष्का न चार्द्रापि न च दग्ध समारभे ॥

अपूर्तिं अवक्रं चैव अत्युच्चं चापि वर्जयेत् ।
अग्निकुण्डं तथा कृत्वा चतुःकोणं समन्ततः ॥

अधश्चैव खनेद्यत्नाच्चतुर्हस्तं प्रमाणतः ।
त्रिहस्तं द्वे तु हस्तानि एकहस्तं तथैव च ॥

चतुरश्रं चापि यत्नेन कुर्याच्चापाकृतिं तथा ।
वज्राकारगङ्काश उभयाग्रं त्रिसूचिकम् ॥

कुर्याद्दाग्निकुण्डेऽस्मिन् द्विहस्ता विगश्च तत् ।
शुचौ देशे परामृष्टे नदीकूले तथा वरे ॥

एकस्थावरदेशे च श्मशाने शून्यवेश्मनि ।
कु + द्धाम सुसरव्यो पर्वताग्रे तथैव च ॥

शून्यदेवकुले नित्यं महारण्ये तथैव च ।
यानि साधनदेशानि कथितान्यग्रपुङ्गले ॥

एतानि स्थाना युक्तानि होमकर्मेति सर्वत' ।
कुशविण्डकोपविष्टेन स्थित्वा हस्तमात्रं ततः ॥
कुर्यात् तत्र मन्त्रज्ञो होमकर्म विशेषतः ।
क्षिप्रमेभि' स्थित सिद्धिः स्थानेष्वेव न सशय' ॥
प्राङ्मुखो उदङ्मुखो वापि कुर्यात् शान्तिकपौष्टिके ।
दक्षिणेन तु रौद्राणि तानि म त्री तु वर्जयेत् ॥
प्राङ्मुखे शान्तिका सिद्धि पौष्टिके चापि उदङ्मुखा ।
एभिर्मन्त्री सदाकाल मन्त्रजाप तु प्रारभेत् ॥
नित्याम्रप्लक्षन्यग्रोधैः कुर्यात् कर्माणि पौष्टिकम् ।
आभिचारुककाष्ठानि शुष्ककट्वाम्लतीक्ष्णकाः ॥

तानि सर्वाणि वर्जीत निषिद्धा मुनिभि' सदा ।
शान्तिके पौष्टिके कर्म सार्द्रकाष्ठा प्रशस्यते ॥
रौद्रकर्म तथा कर्मा वर्जिता मुनिभिः सदा ।
तेषामभावे समिधानां काष्ठ तेषां तु कल्पयेत् ॥
समन्ता कुशसस्तीर्णं उभयाग्र तु कल्पयेत् ।
हरितैः स्निग्धसङ्काशैर्मयूरग्रीवसन्निभैः ॥

तथाविधै' कुशैर्नित्यं कुर्यात् शान्तिकपौष्टिकम् ।
मरकताकाशसङ्काशैस्तथा शुक्लैः त्रिणैः सदा ॥

कुर्यात् पावककर्माणि निषिद्धा जिनवरैरिह ।
निर्मले चाम्भसो शुद्धे कृमिभिर्वर्जिते सदा ॥

ततोऽभ्युक्ष्य समन्ता वै कुर्याच्चापि प्रदक्षिणम् ।
ज्वालयेद्वह्नि युक्तात्मा उपस्पृश्य यथाविधि ॥

शुचिना तृणमूलेन कुर्यादुल्कां प्रमाणत' ।
मुष्टिमात्र ततो कृत्वा ज्वालयेद् वह्नि यत्नत ॥

न चापि मुखवातेन वस्त्रान्तेन वा सदा ।
निवासनप्रावरणाभ्यां वर्जिता नान्यमन्तरे ॥

न चापि हस्तवातेन उपहन्याभिरतेन वा ।
शुचिव्यजनेन तथा वस्त्रे पर्णे चापि प्रवातने ॥

समीरिते कृते वह्नौ एभिरुद्भूतमारुते ।
ज्वालयेदधिमन्त्रज्ञो होमार्थी सुसमाहित' ॥

त्रीन्वारां ततोऽभ्युक्षे कृत्वा वा अपसव्यकम् ।
आहुतित्रय ततो दद्या आज्ये गव्ये तु तत्र वै ॥

ततो कुर्यात् प्रणाम वै सर्वबुद्धानतायिनाम् ।
स्वमन्त्रमन्त्रनाथ च ततो वन्दे यथेप्सत ॥

अग्निहृदये ततो मन्त्रे जप्त जप्तेन वै सदा ।
आह्वयेद् वह्नियुक्तात्मा पुष्पैरेव सुगन्धिभि' ॥

आह्वयति नित्य मन्त्रज्ञो स्थान न्यान विचक्षण ।
आसनं स्थानं दत्वा तु तेन मन्त्रेण नान्यथे ॥

दधिघृतमाज्यमिश्र तु म वाक्त समिधां त्रयम् ।
जुहुयादग्निपूजार्थं मन्त्रकर्मण सर्वत ॥

उभयस्थ तदा कुर्यात् समिधानां द्रव्यमिश्रितम् ।
आज्यमध्वक्तसयुक्तां दध्यमिश्रे तथैव च ॥

सहस्र लक्षमात्र वा शताग्र चापि कल्पयेत् ।
गुह्यमन्त्री तथा मन्त्र सकृज्जप्त्वा क्षिपेत् शिखो ॥

ज्वालामालिनि वह्नौ [illegible] च ।
शान्तिकर्माणि जुहुीत विधूमे चापि पौष्टिकम् ॥
सधूमे रौद्रकर्माणि गर्हिते जिनवर्णिते ।
होमकर्मप्रयुक्तस्तु अग्नो वर्णा भवेत्सदा ॥
शान्तिके सितवर्णस्तु शस्त जिनवरे सदा ।
सिद्धयन्ति तत्र मन्त्रा वै सितेऽग्नौ जुहुतो यदि ॥
रक्तवर्णे तथा नित्यं पौष्टिकात् सिद्धिमिष्यते ।
कृष्णे वा धूमवर्णे च कपिले चापि पापिकम् ॥
इत्येषा त्रिविधा सिद्धिः त्रिधा वर्णप्रवर्तिता ।
अ[illegible] सवर्णाभ्रवर्णा वा त्रिविधा[illegible]वर्णिता ॥
[illegible]
[illegible] वर्णितम् ॥
[illegible]
भूयोऽपि कृतजापस्तु [illegible] सिद्धिर्भवेद्यदि ॥
पुनर्होमं प्रवर्तीत विधिदृष्टेन कर्मणा ।
त्रिसन्ध्याह्वाननं चैव [illegible] मन्त्रमुदीरयेत् ॥
पूर्वप्रकल्पितेनापि मण्डलेऽस्मिन् यथाविधि ।
तेनैव कुर्याद्धोमं वै त्रिसन्ध्याह्वानकर्मणाम् ॥
सर्वकर्माणि तेनैव कुर्यात् तत्रैव कर्मणि ।
अग्निचर्या तथाप्येव पटस्याग्रत मारभेत् ॥
सिद्धयन्ति तत्र मन्त्रा वै पूर्वमुक्त तथागते ।
जिनवर्णितकर्माणि कुर्यात्र तत्र वै सर्वत ॥
नान्यकर्माणि कुर्वीत पापकानि विशेषतः ।
गर्हिता जिनवरैर्येद्ध विरुद्धा लोककुत्सिताम् ॥
उत्तिष्ठ चक्रवर्तित्वो बोधिसत्त्वोऽथ भूमिपः ।
पञ्चाभिज्ञ तथा लाभे देवत्व वाथ सिद्धयति ॥

पटेऽस्मिन् नित्ययुक्तश्च होमकर्मविशारद ।
पातालाधिपत्य वा अ तरीक्षचरमथ ॥
भौम्यदेवयक्षत्व यक्षीमाकर्षणे सदा ।
राज्ये आधिपत्ये वा नृपत्येऽस्मि ग्राम एव वा ॥
विद्याधरमसुरत्व सर्वसत्त्ववशानुगे ।
आकर्षणे च भूताना महासत्त्वां महात्मनाम् ॥
बोधिसत्त्वां महासत्त्वा दशभूमिसमाश्रिताम् ।
आनयेद्धोमकर्मण कि पुनर्मानुष भुवि ॥ मि
सेनापत्य तथा लोके ऐश्वर्ये च विशेषत ।
सर्वभूतसमावश्य नृपात्व तथापि च ॥
वश्यार्थ सर्वभूतानां नृपतेर्वापि सम भुवि ।
सर्वकर्मान् तथा नित्य कुर्याद्धामा सर्वत ॥
सर्वतो सर्वयुक्तात्मा सर्वकर्म समाश्रयेत् ।
नियत सिद्धयते तस्य कर्म श्रेयोऽर्थमुत्तमम् ॥
मध्यमाश्चैव सिद्धयन्ते कर्मा कन्यस एव वा ।
सर्वद्रव्याणि तत्रैव सिद्धिमुक्ता त्रिधा पुन ॥
दृश्यते सफला सिद्धि होमकर्मे प्रवर्तिने ।
मुद्रा पञ्चशिखां बध्वा म त्रां चैव केशिनीम् ॥
कुर्यात् सर्वकर्माणि आत्मरक्षार्थानुवी ।
होमकर्मे प्रवृत्तस्तु पठेन्म त्रमिम तत ॥
सप्तजप्ताष्टजप्त वा कर्मेऽस्मि इन्द सन्ना ।
"नमः सर्वबुद्धबोधिसत्त्वानामप्रतिहतशासनानाम् । तद्यथा
ॐ ज्वल तिष्ठ हूँ रु रु विश्वसम्भव सम्भवे स्वाहा ।"
अनेन मन्त्रप्रयोगेण जप कृष्ठ पुनः पुन ।
द्विजप्त सप्तजप्त वा जुहुयाद्यो स मन्त्रवित् ॥
पुष्पधूपगन्ध वा सर्व अत्र सम तत ।
वारिणा मन्त्रजप्तन अनेनैव त प्रोक्षयेत ।

ततो सर्वकर्माणि आरभेद् विधिहेतुना ।
पूर्वप्रयोगेणेव कर्त्तव्यो सर्वकर्मसु ॥
पूर्वपञ्चशिखा बध्वा महामुद्रां यशस्विनीम् ।
कृतरक्षा ततो भूत्वा वेशिन्या चैव सदा जपी ॥
आरभत् सर्वकर्माणि सिद्धिहेतो विशारदा ।
शकुना यदि दृश्यन्ते शब्दा चैव शुभा सदा ॥
सफलास्तस्य मन्त्रा वै वरदाने यथेप्सत ।
आदिकर्मपु प्रयुक्तस्तु प्रवृत्ता मन्त्रहेतुना ॥
सफला सकला चैव सिद्धिस्तेपु विधीयते ।
जयशब्द पटहो वा दुन्दुभीनां च निस्वनम् ॥
सिद्धि' सर्वत्र युक्ता होमकर्मे समाश्रित' ।
अन्या वा शकुना श्रेष्ठा पक्षिणानां वा शुभा रुता ॥
विविधाकारनिर्घोषा शब्दार्था जिनवर्णिता' ।
प्रशस्ता दिव्या मङ्गल्या दिव्या मनोज्ञा विविधा रुता ॥
छत्र ध्वजपताकाश्च यापिताश्चाप्यलङ्कृता' ।
पूर्णकुम्भ तथा अर्घदर्शनं सिद्धिहेतवः ॥
अनेकाकारवर्णा वा प्रशस्ता लोकपूजिता ।
तेपा दर्शन सिध्यन्ते मन्त्रा विविधगोचरा ॥ इति ।

नामिबोधिसत्त्वपिटकावतंसका महायानवैपुल्यसूत्राद्
आर्यमञ्जुश्रीमूलकल्पात् त्रयोदशम
पटलविसर परिसमाप्तमिति ॥

अथ चतुर्दश पटलविसर ।

अथ खलु भगवाञ्शाक्यमुनि पुनरपि शुद्धावासभवनमव लोक्य मञ्जुश्रिय कुमारभूतमाम न्त्रयते स्म । अस्ति मञ्जुश्री ! त्व दीयविद्यारहस्यसाधनोपयिकसर्वमन्त्राणा समनुज्ञ तथागतगमकोश विसृतधर्ममेघानुप्रविष्टगगनस्वभावसवमन्त्राणा लौकिकलोकोत्तराणा प्रभु ज्येष्ठतम , यथा कुमार सर्वसत्त्वानाम् । तथागतो अत्र आख्यायते ज्येष्ठतम श्रेष्ठा देवमनुष्याणा पुरुषर्षभ बुद्धो भगवा । एव हि कुमार ! सर्वमन्त्राणामय विद्याराजा अग्रमाख्यायते श्रेष्ठतम पूर्वनि र्दिष्ट तथागतै अनभिलाप्यैर्गङ्गानदीरिक्तपुण्यैर्बुद्धैर्भगवद्भि रत्नके तोस्तथागतस्य परमहृदय परमगुह्य सर्वमन्त्रराजमागर्बुद्धरातनुतम शस्त सर्वबुद्धसत्त्वसमाश्वासन सर्वपापप्रणाशक सर्वकामद सर्वाशाप रिपूरकम् । कतम च तत् ॥

अत्रान्तरे भगवत शाक्यमुनेः ऊर्णाकोशात् सर्वबुद्धसञ्चोदनी नाम रश्मि निश्चरति स्म । येन दशदिश गत्वा सर्वाणि बुद्धक्षेत्राण्यव भास्य सर्वसत्त्वा मतोषि त्वा पुन उपरि भगवत शाक्यमुने उष्णीषा अन्तर्धीयते स्म ॥

उष्णीषाच्च भगवत समन्तज्वालाकिनमूर्ति अनवलोकनीयो सर्वसत्त्वै दुर्धर्ष महाप्रभावसमुद्गत प्रभामण्डलालङ्कृतदेह विवि धाकाररूपी महाचक्रवर्तिरूपी विद्याराजा एकाक्षरो नाम निश्च रति स्म । निश्चरित्वा सर्व गगनतलमवभास्य सर्वविद्याराजपरिवृत अनेकविद्याकोटीनयुतशतसहस्रपुरस्कृत पूज्यमाना सर्वलोकोत्तरै वि द्याचक्रवर्तिराजानै अभिवन्द्यमाना सर्वमन्त्रै प्रभाव्यमाना सर्वबुद्धबो धिसत्त्वै दशभूमिप्रतिलब्ध महात्माभि सर्वगगनतलमापूर्य दि व्यरत्नोपशोभितमहामणिरत्नालङ्कृतदेह नानाविधी प्रभास्वरतर विविधरूपनिर्माणकोटीनयुतशतसहस्रमुत्सृजमान एकाक्षर शब्दमुदा रयमान महारश्मिजाल प्रमुञ्चमान अन्तरिक्षे स्थितोऽभूत् भगवत शाक्यमुनेरुपरिष्टात् सम्मुखमवलोक्यमान सर्वाव त शुद्धावासभवन महापर्षन्मण्डलञ्चावभास्यमान ॥

अथ भगवाञ्छाक्यमुनिः एकाक्षरं विद्याचक्रवर्तिनं सर्वतथागतहृदयं रत्नकेतुर्नाम तथागतस्य परमहृदयपरमगुह्यतमं सर्वतथागतैः भगवत रत्नकेतो सन्निपात्य सार्धं नागराजभ्यामभिन्द्र परमांश मुनय छत्रकेतु पुष्पेन्द्र गुपिना तत्सलिवक्षुणि कनकावतीर्गामागतैर्भाषितं चानुभ्य मोदितं च सर्वभाषातीतं सम्यक् सम्बुद्धैः ज्ञपितं चानुमतं च। कतमं च तत्। तद्यथा — 'भ्रूं'।

एष स मञ्जुश्री परमहृदयं सर्वतथागतानां असर्वगुणा विद्याचक्रवर्तिन एकाक्षरं नाम महापवित्रम्। अनेन साध्यमानं सर्वमन्त्राः सिद्ध्यन्ते। त्वदीये ये कुमारकल्पराजवरे सर्वमन्त्रानुकूलं परमरहस्यं अग्रं समनुज्ञं सर्वकर्मावरणविशोधकं अवश्यं तावत् साध्य।
+ + । + । + । + कर्माणि सर्वमन्त्रेषु अस्मिं कुमार! त्वदीयकल्पराजं सर्वलौकिकलोकोत्तराणि च मन्त्रतन्त्राणि साधयितव्यानि॥

अनेन कृतरक्ष, अधृष्यो भवति सर्वभूतानामिति। सर्वविघ्नैश्च लौकिकलोकोत्तरैर्नाभिभूयत इति॥

समनन्तरभाषिते च भगवता शाक्यमुनिना सर्वावन्ति त्रिसाहस्रमहासाहस्रो लोकधातुः षड्विकारं प्रकम्पिता अभूत्। सर्वाणि च बुद्धक्षेत्राणि अवभासितानि सर्वे च बुद्धा भगवन्तः सन्निपातिता भवेयुः॥

तस्मिं पर्षन्मण्डले शुद्धावासभवनोपनिषण्णः सर्वे च बोधिसत्त्वा दशभूमिप्रतिलब्धा अवैवर्तिका ह्यनुत्तरायां सम्यक् सम्बोधौ सर्वे श्रावकप्रत्येकबुद्धाश्च सर्वसत्त्वा महार्द्धिका विद्याराजरश्मिसञ्चोदिता आगच्छेयुरवभूता। अन्ये च सत्त्वा यह अनन्तापर्यन्तलोकधात्व्यवस्थिता नरकतिर्यक्प्रेतदुःखगतिसमन्विता तेन महता रश्म्यवभासेन स्पृष्टा अवभासिता न गगनमिन्द्रेद्वारशृङ्ग गुणान्वितमनसः नियतं त्रियानसन्निश्रिता भवेयुरिति॥

अथ भगवाञ्छाक्यमुनिः तं महापर्षन्मण्डलमवलोक्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म।

शृणु मञ्जुश्री ! इम विद्याराज महर्द्धिकमेकवीर सर्वकर्मिक सर्वविद्याराजचक्रवर्त्तिन सर्वसत्त्वानामाशापारिपूरक सर्वकल्पवि स्तरे त्वदीयमन्त्रत यत्परिम्तरमसनुप्रविष्ट सर्वम त्राणा साधक साधारणभूतं महेशाग्य महात्मा हसत्त्वराध कारणपप्रज्ञापायकौशलस र्वबोधिमार्गसशोधकनिर्वाणप्रतिष्ठापराक्रमणबोधिमण्डनिपदनाक्रमण कुशलसम्भारभूत अस्येव सगारात कल्पविस्तर पटविधानमण्डल ससाधनोपयिक पूर्वमन्त्र यौनुचरित यत्र प्रतिष्ठिता सत्त्वा साधयि ष्यन्ति महाचक्रवर्तिन विद्याराज महत्त्न सर्वग त्राणा परमेश्वर प्रभ ङ्कर सर्वाशापारिपूरक विनायक सर्वजगद्धित बुद्धमिव साक्षात् प्रत्युप स्थित स्वयम्भुव उत्तमोत्तिष्ठमध्यमकन्यससर्वकर्मिकम् ।

क्षेमङ्कम शिव शान्त सर्वपापप्रनाशनम् ।
देवानामपि तं देव मुनीनां मुनिपुङ्गवम् ॥

बुद्धमादित्यत बद्ध विशुद्ध लोकविश्रुतम् ।
सर्वधर्मस्वभावज्ञ भतकोटिस्नाविलम् ॥

वक्ष्ये कल्पवर तस्य शृणुध्व भूतिकाङ्क्षिणाम् ।
आदौ तावत् पटे दिव्ये विकेशे श्लेषवर्जिते ॥

नवे शुक्ले विशेषेण सदशे चैवमालिखेत् ।
द्विहस्तमात्रप्रमाणेन हस्तमात्र च तिर्यक ॥

तथाविधे शुभे चैव निर्मले चारुदर्शने ।
सिते दोम्ये तथा शुक्ले सुव्रते पिच्चिवर्जिते ॥

शाद्वागपत्रे शक्र पटे चैव दुकूलके ।
आतस्ये वारकले चैव शुद्धे तन्तुविवर्जिते ॥

किमानिलप्रारम्भने जन्तूनां चानुपापने ।
अकाशये तथा चान्ये यात्राक्षत साधुवर्णिते ॥

तादृशे च पटे श्रेष्ठे कुर्यान्मालेख्यमाद्यम ।
शास्तुविम्बमालिख्य प्रभामण्डलमालिनम् ॥

हेमवर्ण तन्मालिख्य ज्वालामालिन विद्रुम् ।
एकाकिन गुहलीन पर्वतस्थ महाग्रमम् ॥
रत्नमालावनद्ध वै कुर्यात्पटवितानकम् ।
उपरिष्टादुभौ देवौ धार्यमाणौ नु मालिखेत् ॥

पर्वतस्योपरिष्टा वै कुर्याद् रत्नमालकाम् ।
समन्ततश्च वितानस्य मुक्ताहारार्द्धभूषितम् ॥
उपरिष्टाच्छैलराजस्य सर्वमालिख्य यत्नत' ।
अधश्चैव तथा शैले महोदधिसमप्लुतम् ॥

पटान्ते चैव पुष्पाणि समन्ताच्चैवमालिखेत् ।
नागकेसरपुन्नागवकुल चैव यूथिकाम् ॥
मालतीकुसुम चैव प्रियङ्गुकुरवक सदा ।
इन्दीवर च सोगन्धी पुण्डरीकमत'परम् ॥

विविधानि पुष्पजातीनि तथान्यां गन्धमाश्रिताम् ।
एतेषामेव पुष्पाणि + + + + + + + + ॥
+ + चेव पूजार्थं दद्यु' शास्तुर्मनोरमम् ।
पूर्वनिर्दिष्टविधिना पटे ज्येष्ठे तथा पटे ॥

सूत्र तन्तुवाय च तथा चित्रकर मतम् ।
प्रातिहारकपक्षे च आलिखेच्छुद्धतमेऽहनि ॥
तथाप्रवृत्ते च काले च जापे चैव विधीयते ।
सर्व सर्वमेवास्य पूर्वमुक्त समाचरेत् ॥

रङ्गोज्ज्वल विचित्राढ्य शास्तुबिम्ब समालिखेत् ।
अनेकाकारसम्पन्न कर्णिकारसमप्रभम् ॥
चम्पकाभासमाभास आलिखेद्धेमवर्णितम् ।
एभिराकारसम्पन्न मुनिमालिख्य रत्नजम् ॥

रत्नकेतु महाभाग श्रेष्ठ वै मुनिपुङ्गवम् ।
सर्वधर्मवशिप्राप्त बुद्धरत्नं तमालिखेत् ॥

रत्नपर्वतमासीनं गुहारत्नोपशोभितम्।
पर्यङ्कोपरिविष्टं तु दत्तधर्मानुदेशनम्॥
ईषिस्मितमुखं वीरं ध्यानालम्बनचेतसं।
गुहाबहिः समालिख्य अधश्चैव समन्ततः॥
पटान्तकोणे सन्निविष्टं साधकं जानुकर्पूरम्।
धूपकव्यग्रकरं चैव ईषित्कायावनामितम्॥
उत्तरासङ्गिनं कुर्याद् यथावेषानुलिङ्गिनम्।
दक्षिणे भगवतस्याधः महोदधितलादपि॥
आलिखेन्नित्ययुक्तात्मा मन्त्रिणं श्रेयसार्थिनम्।
एतत् पटविधानं तु कथितं लोकपूजितैः॥
मण्डलं तस्य देवस्य साम्प्रतं तु प्रवक्ष्यते।
युक्तमन्त्रस्तदा मन्त्री तस्मिन् काले सुमन्त्रवित्॥
कृतसेवः सदामन्त्रे अभ्यस्ता जापसम्पदे।
अभिषिक्तस्तदा मन्त्रे कल्पेऽस्मिन् मञ्जुभाषिते॥
मण्डलाचारसम्पन्ने नित्यं चाभिषेचिते।
अभिषिक्तः सर्वमन्त्राणां मण्डलेऽस्मिं विशारदः॥
युक्तिमन्तः सदा तन्त्रे आत्मरक्षे हिते मतः।
सहायांश्चैव रक्षन्नैः सुपरीक्ष्य महाद्युतिः॥
आचार्यैः सुसरब्धः आरब्धाव्रतसेविनः।
महाप्रज्ञोऽथ सुस्निग्धः श्रीमान् कारुणिकः सदा॥
सहायानां च सर्वेषां तथा लक्षणमादिशेत्।
एकद्वौ त्रयो वापि तथाचाष्टमथापराम्॥
कुर्याच्छिष्यां सुसम्पन्नां प्रभूतांश्चापि वर्जयेत्।
पूर्वदृष्टविधानं तु मण्डलेऽस्मिं सदा चरेत्॥
प्रथमा ये तु निर्दिष्टा मण्डला दशबलोदिता।
मञ्जुघोषस्य नान्यं तु आलिखे नान्यकर्मणा॥

प्रमाणं तु प्रवक्ष्यामि मण्डलस्य महाद्युते ।
चतुर्हस्त द्विहस्त वा तथाचाष्टमत परम् ॥

शुचौ देशे नदीकूले पर्वताग्रे विशेषत ।
पञ्चरङ्गिकचूर्णेन पूर्वदृष्टेन कर्मणा ॥

चतुरश्र चतुर्द्वार चतुस्तोरणभूषितम् ।
चतु कोण सम दिव्य दिव्याचारसमप्रभम् ॥

रङ्गोज्ज्वल विचित्र च चारुवर्ण सुशोभनम् ।
ससुगन्ध सुरूप च सुसहाय समारभेत् ॥

मौनी व्रतसमाचार अष्टाङ्गोपसेविनः ।
अक्लिष्टचित्तो मात्रज्ञ धार्मिकोऽथ जपी सदा ॥

अपापकर्मसमारब्ध शान्तिकपौष्टिक ।
मध्यस्था ते ततो विज्ञ आलिखेत् शास्तु वर्णिभि ॥

प्रथम सर्व त लेख्य नानारत्नविभूषितम् ।
गुहासीनं महातेजं रत्नकेतु तथागतम् ॥

पर्यङ्कोपविष्ट तु धर्मचक्रानुवर्तकम् ।
पद्मे यथैव तत् सर्व आलिखेच्छास्तुपूजितम् ॥

त्रिपङ्क्तिभिस्तथा देवे बुद्धश्चाप्यलङ्कृतम् ।
कुर्यात् सञ्छादिता सर्वा पङ्क्तिश्चैव समन्तत ॥

अन्यस्तां समस्तां च अनाकुलिततद्गताम् ।
तेषां तु मध्ये कुर्वात चक्रवर्ती महाप्रभुम् ॥

उदितादित्यसङ्काश कुमाराकारमाधिपम् ।
आलिखेद् यत्नमास्थाय महाचक्रानुवर्तिनम् ॥

महाराजसमाकार मुकुटालङ्कारभूषितम् ।
किरीटिने महासत्त्व सर्वालङ्कारभूषितम् ॥

चारुपट्टार्द्धसवीतं चित्रपट्टनिवासिनम् ।
स्रग्विण सौम्यवर्णाभ माल्याम्बरविभूषितम् ॥

जिघ्रन्ता दाक्षिणेनैव करेण नकुलमालकम् ।
ईषिस्मितमुखं देव महावीर्य प्रभविष्णुवम् ॥
सुरूपं चारुरूप वै बाल्वृद्धाविवर्जितम् ।
वामहस्तसदाचक्र दीप्तमालिन परामृश्यन्तम् ॥
तदालेख्य अर्द्धपर्यङ्क सुनिविष्टमर्द्धेन भुजसनिश्रितम् ।
आलिखेद् दिव्यवर्णाभ सुरूप रूपमाश्रितम् ॥
निषण्ण रत्नखण्डेऽस्मिन् सर्वतानो महाद्युते ।
श्रेयसः सर्वमन्त्राणां प्रवृत्तो वरद सदा ॥
ज्वलन्तं बुद्धिरानार । । मण्डलशाभिनम् ।
लभ ज्वालामालापज्य ज्वलत वायुमोरित ॥
एव मन्त्रप्रयोगैस्तु ज्वाल्यन्ते मानुष भुवि ।
तथाविध महावीर्य सर्वमन्त्रप्रसाधकम् ॥
पश्येद् यो हि स धर्मात्मा मुच्यते सर्वकिल्बिषात् ।
पञ्चानन्तर्यकारीपि दुःशीलो मन्दभाग ॥
सर्वपापप्रशान्ता वै मुच्यते दर्शनाद् विभो ।
मण्डल दृष्टमात्र तु देवदेवस्य चक्रिणे ॥
तत्क्षणा मुच्यते पापा येऽ ये परिकीर्तिता ।
तत' पूर्वद्वार सशोध्य मन्त्रेणैव सम विभो ॥
परिक्षिप्तं तोरणै सर्व कदल्याभिश्चापशाभितम् ।
परिस्फुट मण्डलं कृत्वा अशेष चारुरूपिणम् ॥
बलिं धूपं प्रदीप च गन्धमाल्य सदाशुभम् ।
पूर्वेणैव विधानेन कुर्यात् सर्वमादरात् ॥
मध्यस्थ पूर्णकुम्भ तु चक्रिणस्याग्रतो न्यसेत् ।
तत्कुम्भं विजयेत्याख्या मन्त्रज्ञस्त न चालयेत् ॥
तथाग्निकुण्ड पूर्वं तु विधिदृष्टेन कर्मणा ।
होमकर्मसमारम्भो विभुमन्त्रेण नान्य वै ॥

होम चाष्टसहस्र तु खदिरेन्धनवह्निना ।
पालाश चापि श्रीखण्ड निम्बादुम्बरचाक्षरम् ॥
अपामार्ग तथा जुहुयात् सर्वकर्मेषु यत्नत ।
तिल वा आज्यसपृक्त दग्ध्वा धसमप्लुतम् ॥
जुहुयात् सर्वकर्मेषु सहस्र साष्टक सदा ।
त्रिसन्ध्य पूर्वनिर्दिष्ट स्नान चेलावधारणम् ॥
त्रिशल शुभनक्षत्र कथित च मनीषिभि ।
पूर्वनिर्दिष्टकर्माणि जाप होम तथापरम् ॥
कुर्या मन्त्रयुक्तेन चक्रवर्तिकुलेन वा ।
एकाक्षरेणेव सर्वाणि कुर्यात् सर्वकर्मसु ॥
महाप्रभावाथयुक्तोऽसौ एकवीर सदापरम् ।
आचरेत् सर्वमन्त्राणां कल्प तेषु सदा जपी ॥
सिद्ध्य ते सर्वकल्पानि लोकिका लोकसम्मता ।
लोकोत्तराश्च महावीर्या विद्याराजाश्च महातपा ॥
सिद्ध्यन्ते सर्वम त्रा वै अस्मिन् कल्पे तु ता यत ।
मुनिभि कथिते ये वै म त्र तथा दशबलात्मजे ॥
शक्राद्यैर्लोकपालैस्तु विष्णुरीशानब्रह्मणे ।
चन्द्रसूर्यस्तथान्येर्वा यक्षे र्देवाक्षसेस्तथा ॥
महोरगै किन्नरैश्चापि तथा ऋषिवरैर्मुनि ।
गरुडैर्मातरैर्लोकै तथान्ये सत्त्वसज्ञिभि ॥
भाषिता ये तु मन्त्रा वै सिद्धि गच्छन्ति ते इह ।
आकृष्टा सर्वमन्त्राणा प्रणेता सर्वकर्मणाम् ॥
वशिता सर्वमन्त्राणां प्रणता सर्वकर्मणाम् ।
वशिता सर्वभूतानां तन्त्रग त्रसत्रिरतराम् ॥
एष एकाक्षरो मन्त्र करोति सर्वमन्त्रिणाम् ।
सफल जप्तमात्रस्तु आकृष्टा सर्वदेवताम् ॥

आशु सिद्धिर्भवत् तस्य पाप स्म समाचरेत् ।
सर्वेम नश्वरा नत्र सकर्मा कल्पान्तरा ॥

यथोक्तन्या निाकल्पन सिद्धि गच्छति न सन्ना ।
आकृष्यन्त तदा म ना वरदा चैव भवन्ति ह ॥

पलाशोदुम्बरसामधानां प्लक्ष यग्रोध पत्र वा ।
घृताक्तानां दध्नसंयुक्ता म चोपेता समाहिताम् ॥

जुहुयात् सर्वतो मन्त्री राज्यकामो महीतले ।
देवी राज्यमाकांक्ष जुहयात् कुङ्कुमच दनम् ॥

विद्याधराणां देवाना आधिपत्यमकाक्षयम् ।
जुहुयात् पञ्चलक्षाणि पट्त्रिशत् सकेसराम् ॥

होमान्ते चै तत्र कुर्यात अर्घ्य शास्तुनिवेदनम् ।
समन्ता ज्वलते ना पत्श्रेष्ठा जि ादित ॥

तं च स्पृष्टमात्र तु उत्पतेद् ब्रह्मामालयम् ।
अकनिष्ठा यावदेवास्तु यावान्चापातालसश्रयम् ॥

अत्रान्तरे सर्वसिद्धाना राजासौ भवते सदा ।
विद्रापयति भूतानि महावीर्या दृढव्रत' ॥

क्रम विद्याधराणा सदा राजा भविता कर्मसाधने ।
पुनश्च कल्पमात्र तु स जीवेद् दीर्घमध्वनम् ॥

च्युतस्तस्मि महाकाल नियतो बोधिपरायणः ।
अपर कर्मनिर्लेप कथित सक्षपविस्तरम् ॥

श्वेतपद्मां समाहृत्य श्वेतचन्दनसंयुताम् ।
जुहुयाच्छतलक्षाणि रत्नकेतु स पश्यति ॥

दृष्ट्वा त जिन श्रेष्ठ पञ्चाभिज्ञो भवेत् तदा ।
महाकल्प चिर जीवेद् बुद्धस्यानुचरा भवेत् ॥

पश्यते च तदा बुद्धा अनन्ता दिशि संस्थिताम् ।
तेषां पूजयेन्नित्य तथैव च सत्रगेत् ॥

रत्नावती नाम धात्वेर यत्रासो भगवा वसेत् ।
मुनि' श्रेष्ठो वरः अग्रो रत्नकेतुस्तथागत' ॥

तत्रासौ वसते नित्यं म त्रपूतो न सशय' ।
अपर कर्ममिष्ट च कथित ह्यग्रपुङ्गले ॥

नागकेसरकर्पूर चन्दन कुङ्कुम समम् ।
एकीकृत्य तदा मन्त्री जुहुयाल्लक्षाष्टसप्तति ॥

होमावसाने तदा देव आयातीह सचक्रिण ।
तुष्टो वरदो नित्य मूर्ध्नि स्पृशति साधकम् ॥

स्पृष्टमात्रस्तदा मन्त्री सप्तभूम्याधिपो भवेत् ।
जिनानामौरस' पुत्रो बोधिसत्त्व स उच्यते ॥

नियत बोधिनिष्ठस्तु व्याकृतोऽसो भविष्यति ।
तत प्रभृति यत्किञ्चिद ज्ञान ज्ञेय जिनात्मजम् ॥

जानाति सर्वमन्त्राणां गतिमाहात्म्यमूर्जितम् ।
पञ्चाभिज्ञो भवेत् तास्मिन् दृष्टमात्रेण मन्त्रराट् ॥

करोति विविधाकारामात्मभाव सदा यदा ।
सर्वाकारवरोपेतां पूजाकर्मि सदा रत ॥

भवते तत्क्षणादेव उद्युक्ता बोधिकर्मणि ।
क्षणमात्रे तदा लोकां बुद्धक्षेत्रां स गच्छति ॥

लोकधातुसहस्राणि अन्दा हिण्डति सर्वत' ।
बुद्धानां बोधिसत्त्वाना पश्य ते चरितां तदा ॥

धर्म शृणोति तत्तेषां पूजां कर्म समुन्नत ।
अपर कर्ममस्तीह चक्रवर्तिजिनोद्भवे ॥

प्रदीपलक्षण दद्यान्तुचिरात्निश्रित समे ।
सौवर्ण भाजने रौप्ये ताम्रे मृत्तिकमेऽपि वा ॥

ते तु प्रज्वालिते दीपे पुरुषैर्लक्षप्रमाणिभि' ।
गणमात्रस यस्ते शतसाहस्रनाविकै ॥

स्त्रीवर्जैः पुरुषैश्चापि प्रदीपहस्तैः समन्ततः ।
पटं शास्तु बिम्बाग्रे दद्यात् पूजां च कर्मणि ॥
सम सर्वप्रवृत्तास्तु प त्रे केकसमन्विते ।
दद्याच्छास्तुनो मन्त्रैस्तत्क्षणात् सिद्धिमादिशेत् ॥

समन्तात् गर्जितनिर्घोष दुन्दुभीनां च निःस्वनम् ।
देवसङ्घा ह्यनेका वै साधुकार प्रमुञ्चयेत् ॥

बुद्धा बोधिसत्त्वाश्च गगनस्थ तस्थुरे तदा ।
साधु साधु त्वया प्राज्ञ! सुकृत कर्म कारितम् ॥
न पश्यसि पुनर्दुःख ससारार्णवसप्लुतम् ।
क्षेमे शिवे च निर्वाणे अभये बुद्धत्वमाश्रित ॥
मार्गे शुभे च विमले अष्टाङ्गे साधुचेष्टिते ।
प्रपन्नस्त्व मन्त्ररूपेण चक्रिमेकाक्षराक्षिते ॥
अपर कर्ममेवास्ति उत्तमा गतिनिश्रित. ।
महाप्रभावार्थविज्ञात सर्वबुद्धैः सम्प्रकाशितम् ॥
गृह्य निम्बमयं काष्ठं कुर्याद् वज्रं त्रिशूचिकम् ।
उभयाग्र मध्यपार्श्वे तु कुर्यात् कुलिशसम्भवम् ॥
मन्त्रपूत ततः कृत्वा पटस्याग्रत कन्यसे ।
परामृश्य ततो मन्त्री जपेन्मन्त्रा समाहितः ॥

लक्षषोडशकाष्ठ च समाप्ते सिद्धिरिष्यते ।
एकज्वाली ततो वज्र समन्तात् प्रज्वलते हि स. ॥
उज्जहार ततोऽचि त्यमूर्ध्नसक्रमते हि सः ।
ब्रह्मलोक ततो याति अन्यां वा देवसम्मितिम् ॥
आकाशेन ततो गच्छे सर्वसिद्धेषु अग्रणीः ।
कुरुते आधिपत्यं वै सिद्धविद्याधरादिषु ॥

चक्रवर्तिस्ततो राजा भवते देवसन्निभो ।
करोति विविधाकार आत्मभावविचेष्टितम् ॥

दश चान्तरकल्पानि चिर तिष्ठन्न चालयेत् ।
सौख्यभागी सदा पूज्यः सुरूपो रूपवा सदा ॥

बोधिचित्तो समाचारो ज मदु खविवर्जित' ।
भवते सुरसिद्धस्तु सर्वपापविवर्जितः ॥

च्युतस्तस्माद् भवेन्मर्त्यो बहुसौख्यपरायण ।
गतिं सर्वा विचेरुस्थ भवते बोधिपरायण ॥

अनन्ता विविधा कर्मा नहुलोकार्थपूजितम् ।
पठ्यन्ते मन्त्रराजेऽस्मि सकल्पाकल्पनिस्तरात् ॥

भौम्याधिपत्य शक्रत्व चक्रवर्त्तित्व च वा पुन' ।
विद्याधराणां तथा देवा कुरुते चाधिचेष्टितम् ॥

अनेकाकाररूपं वा + + + यदिहोच्यते ।
सर्वसिद्धिमवाप्नोति सुप्रयुक्तस्तु मन्त्रिणा ॥

रात्रौ पर्यङ्कमारुह्य + + अचिन्त्यं जपतो व्रती ।
प्रभाते सिद्धिमायाति पञ्चाभिज्ञो भवेज्जपी ॥

श्मशाने शवमाक्रम्य निश्चलो त जपेत्तु व्रती ।
एकाक्षर महार्थ तु प्रभाते सिद्धिमिष्यत ॥

श्मशानस्थो यदि यप्येत विद्याराजमहर्द्धिक ।
षण्मासै' सिद्धिमायाति यथेष्ट कुरुते फलम् ॥

यत्र वा तत्र वा स्थाने जप्यमानो महर्द्धिक ।
तत्रस्थ सिधिमायाति सुप्रयुक्तस्तु म त्रभि' ॥

सितं छत्र तथा खडग मणिपादुककुण्डलम् ।
हारकेयूर पटक + + + चाङ्गुलीयकम् ॥

कटिसूत्र तथा वस्त्र दण्डकाष्ठकमण्डलुम् ।
यज्ञोपवीतमुष्णीष कवच चापि चर्मिणम् ॥

अजिन कमल चैव अक्षसूत्र च पादुके ।
सर्वे ते भूषणाश्रेष्ठा लोकेऽस्मि समताशुभा ॥

सुरैर्मर्त्यैस्तथा चा ये +++ भूषणानि ह।
सर्व सिद्धिमायाति पटस्याग्रत जापिन ॥
सर्वद्रव्य तथा धातु भूषणं मणयोऽपि च।
अनेकप्रहरणा सर्व विन्यस्ता पटमग्रते॥
सकृज्जप्ताथ सशुद्धा लक्षमष्टौ भिमान्त्रता।
ज्वलते सर्वसयुक्ता उत्तिष्ठे स्पृशनाज्जपी ॥
सत्त्वप्रकृतयो वापि विविधाकाररूपिण ।
भूषणा प्रहरणाश्चापि मृन्मया वा स्वभाविका ॥
सुरूपचेष्टप्रकृतय नानापक्षिगणादपि।
सर्वभूतास्तु ये ख्याता कृत्रिमा वा ह्यकृत्रिमा ॥
सत्त्वसज्ञाथ नि ताश्च सिद्ध्यन्ते मन्त्रपूजिता।
विविधद्रव्यवि यस्ता विविधा भा गिना ॥
। । । । । । वापि गतियानिसुपूजिता।
वि यस्ता पटमग्रऽस्मि पूर्वदृष्टाप्रधानत ॥
आमृष्य त जपेन्मन्त्री पट लक्षाणि च सप्त च।
जपान्ते ज्वलिते तेषु सिद्धि प्राप्नोति पुष्कलाम् ॥
स्पृष्टमात्रेषु तत्तषा उत्पतेतु चतुर्दिशम्।
चिर जीवेच्चिर सौख्य प्राप्नोतीह दिवौकसाम् ॥
यथा यथा प्रयुज्यते विद्याराजमहर्द्धिक'।
तथा तथा च तुष्येत वरदो च भवेत् सदा ॥
अन्यकर्मप्रवृत्तास्तु कर्मभि कल्पविस्तरै।
तैरेव सिद्ध्य ते क्षिप्र विद्याराजमहर्द्धिक' ॥
शुचिना शुचिचित्तेन शुचिकर्मसमारत ।
शुचौ देशेऽथ मन्त्रज्ञ शुचिसिद्धि समृच्छति ॥
तत्कर्म तत्फल विद्यादधिकादधिक भवेत्।
मध्ये मध्यमकर्म तु कन्यस तु मत परम् ॥

कर्मा प्रभूतमर्थं दत्वा करोति भूतचेष्टितम् ।
असाधित' कर्मसिद्धिस्तु फल दत्त्वाल्पमात्रकम् ॥
नित्य च जापमात्रेण महाभोगाऽथ महाबल ।
राज्ञा प्रियत्वमन्त्रित्व करोति जपिन सदा ॥
पाप प्रणश्यते तस्य सकृज्जप्तस्तु मन्त्रराट् ।
द्विजप्त॰ सप्तजप्तो वा आत्मरक्षा भवे महा ॥
सहायानां सर्वतो रक्षा अष्टजप्त करोति स ।
वस्त्राणामभिमन्त्रीत उभौ मन्त्री तदा पुन ॥
मुच्यते सर्वरोगाणा उभौ वस्त्राभिमन्त्रितो ।
स्पर्शन तेषु मन्त्रेषु ज्वर नश्यति देहिनाम् ॥
मुखं चाभिमन्त्रित॰ अक्ष्णी वा चापि यत्नत ।
क्रुद्धस्य नश्यते क्रुद्धो दृष्टमात्रस्तु मन्त्रिभि॰॥
ये च भूतगणा दुष्टा हिंसका पापकर्मिण ।
मुख तेषु निरीक्षेत त्रिंशज्जप्तेन मन्त्रराट ॥
हस्त चाभिमन्त्रीत स्वक चैव पुन पुन ।
तेषा प्रहारमावर्ज्यामुच्यते सर्वदेहिनाम् ॥
बालानां नित्यकुर्वीत स्नपन पानभाजनम् ।
षष्टिजप्तवरे मन्त्रे उत्कृष्टे देवपूजिते ॥
त्यज ते सर्वदुष्टास्तु क्रव्यादा मातरा ग्रहा ।
मन्त्रभीतास्तु नश्यन्ते त्यजन्ते बालिशान् सदा ॥
एवम्प्रकाराण्यनेकानि कर्मा चैव महीतले ।
मानुषाणां तथा चक्रे क्षिप्र चैव सदा न्यसेत् ॥
सरिसृता ये तु भूता वै विविधा स्थावरजङ्गमा ।
सविषा निर्विषाश्चैव नश्यन्ते मन्त्रदीरिता ॥
ये केचिद् विविधा दुःखा या काचित् सत्त्ववेदना ।
वि यस्ता म त्रराजेन शान्तिमाशु प्रयच्छति ॥

अनेन मन्त्रेण कृतरक्षा स्वापकर्मणि मतान्यस्मि कर्म कुर्यात् । ततो भयाग्रां कुशां संस्तीर्य कुशविण्डकशिरोपधानपूर्वशिरः पश्यस्याग्रतो नातिदूरे नात्यासन्ने स्वपेत् प्रथमं यामं जागरिकायोगमनुयुक्तः सर्वबुद्धबोधिसत्त्वानां प्रणम्य पापं च प्रतिदेश्य आत्मानं निर्यातयेत् सर्वबुद्धानाम् । ततो निद्रां वशमागच्छेत् यथा सुखमिति ॥

प्रथमे यामे तु ये स्वप्ना तां विदुः श्लेष्मसम्भवाम् ।
द्वितीये पित्तमुत्थानाद् गर्हिता लोकसम्भवा ॥
तृतीये वातिक विद्याच्चतुर्थे सत्यसम्भवाम् ।
श्लेष्मिके स्वप्नमुख्ये तु ईदृशां पश्य वै सदा ॥
मणिकूटां मुक्ताहारांश्च समन्ततः प्रभूताम् ।
अम्भराशिं तरन्त चात्मानं स पश्यति ॥
समन्तात् सरिता कीर्ण महोदधिसमप्रभाम् ।
तत्रस्था मात्मगेहस्था पश्ये चैव यत्र वै ॥
तत्र तं देशमाकीर्णं पुष्करिण्या समन्ततः ।
पुरं चारुपानं च पानागारं च वेश्मनाम् ॥
उद्यानैरुद्यमानं तु पश्यश्चैव समन्ततः ।
हिमालय तथाद्रिं वा स्फटिकस्थ महानदम् ॥
नगं शैलं च राजं च स्फटिकाभिः समन्वितम् ।
मुक्ताजालसञ्छन्नं मुक्ताराशिं च पश्यति ॥
महावर्षं जलौघं च पश्यतेऽसौ कहावहः ।
श्वेत सितं छत्र पाण्डरं वापि भूषणम् ॥
कुञ्जरं शुक्लरूपं वा कफिने स्वप्नमुच्यते ।
सितं चामरपुरुषं वा अम्बरं वापि दर्शनम् ॥
स्पर्शनं सैन्धवादीनां लवणानां च सर्वतः ।
कर्पासं क्षौमपट्टं वा लोहरूप्य तथागुरुम् ॥
स्पर्शने ग्रसने चैव श्लेष्मिके स्वप्नमिष्यते ।
माषाश्मातकाश्चैव तिलपिष्टा गुडोदना ॥

विविधा माषभक्षास्तु कफिनो स्वप्नमिष्यते ।
स्वस्तिकापूपिका चान्ये कृसरा पायसा परे ॥
तेषां भक्षणा स्वप्ने श्लेष्मिकस्य विधीयते ।
शष्कुल्या पर्पटा खाद्या विविधा सूपजातय ॥
स्पर्शनाद् भक्षणाश्चैव स्वप्ने श्लेष्माघवृद्धणम् ।
अनेकप्रकारपूर्वास्तु खाद्यभोज्यानुसम्मता ॥
भक्षणात्स्पर्शनात्तेषां कफिनो स्वप्नचेष्टितम् ।
आशनं सयन यान वाहन सत्त्वसम्भवम् ॥
स्पर्शनारोहणाच्चैव प्रथमे यामे तु दर्शनम् ।
स्वप्ना यदि दृश्येर कफिने सर्वमुच्यते ॥
एवम्प्रकारा ये स्वप्ना जलसम्भवचेष्टिता ।
विविधा वा खाद्यभोज्याना श्लेष्मिकाना च दर्शनम् ॥
तेषां स्वप्ने दृष्टा नै श्लेष्मिकाना तु चेष्टितम् ।
अचिन्त्या ह्य येका कथिता स्वप्ना लोकनायकै ॥
पैत्तिकस्य तु स्वप्नानि द्वितीययाम इह देहिनाम् ।
ज्वलन्तमग्निरूप वा नानारत्नसमुद्भवाम् ॥
अग्निदाह महोल्क वा ज्वल त सर्वता दिश ।
स्वप्न पश्यते जन्तु पित्तसम्मूर्च्छिता सदो ॥
पद्मराग तथा रत्न अन्य वा रत्नसम्भवम् ।
स्वप्ने दर्शन विन्द्या पैत्तिकस्य तु देहिन ॥
अग्निससेवनाद्वापि स्पर्शनाद् भक्षणादपि ।
विविधा पीतवर्णाना स्वप्न पित्तमूर्च्छिते ॥
तपन्त नित्यमादित्य आतप कटुक सदा ।
स्वप्न यानि पश्यत पित्ता त्देह मूर्च्छित ॥
हेमवर्ण तदाकाश पीतवर्ण महीतलम् ।
स्वप्ने योऽभिपश्येत पि त्तान्तप्रभवा ॥

कट्वम्ल सर्वखाद्यानां भक्षणं चापि वातिके ।
वातसङ्कधमुख्यानां फलानां वातिनापिताम् ॥

तेषां तु भक्षणे स्वप्ना निर्दिष्टा वातसम्भवा ।
भक्षाहारविशेषाणां द्रव्याणां च वातजम् ॥

क्षिप्तचित्ता तथा जन्तु स्पर्शनाद् भक्षणादपि ।
भ्रत्यता सर्वभूतानां दर्शनाच्चापि आत्मनाम् ॥

स्वप्ने यो हि पश्यति तादृशं वातिकं विदुः ।
विविधाकारचेष्टां तु विविधलिङ्गाभाषिता ॥

विविधाघोरभाषास्तु वातिके स्वप्नदर्शने ।
एवमादीनि स्वप्नानि रागिणा लोकपुद्गले ॥

त्रिधा प्रयोगास्तु युक्तानि रागद्वेषमोहेनाम ।
रागिणां विन्द्यात् श्लेष्मजं पैत्तिकं द्वेषमुद्भवम् ॥

मोहजं वातिकं चापि व्यतिमिश्रं त्रिमिश्रेन ।
स्वप्नोपघातं रागान्य ग्राम्यधर्मं तु दर्शनम् ॥

स्त्रीषु सङ्गया भवेत् तत्र स्वप्नो श्लेष्मसमुद्भवे ।
द्वेषिणां कलहशास्त्राम्य स्वप्ने पित्तसमुद्भवे ॥

मोहजं क्रियामताकार स्मृतिनाशप्रपाद ।
व्यतिमिश्रेण संयुक्तानि स्वप्नानि दृश्यन्ते वै सदा ॥

तस्मात् सर्वप्रकारेण स्वप्नान् न मानवर्जितम् ।
क्रियाकालसमं चैव निर्दिष्टं तत्त्वदर्शिभिः ॥

श्लेष्मिकाणां रागिणां गत्वा वर्णाश्च प्रियंवदा ।
दीर्घायुषोऽथ दुमना स्निग्धवर्णा विशारदा ॥

गौरा प्रांशुवन्ता स्त्रीषु सक्ते रागा रता ।
धर्मिष्ठा नित्यशूराश्च बहुमानाभिरता सदा ॥

नक्षत्रे जातिनिर्दिष्ट मत्सराम्यान्निहितो ।
महीपाला तथा चान्ये सेनापत्यार्थधारिवते ॥

जायते भोगवांश्चाश यथाकर्मोपजीविन ।
स्वकर्मफलनिर्दिष्ट न मन्त्र कर्मवर्जितम् ॥
न कर्म म त्रमुक्तस्य तु कथित लोकनायकै ।
तस्मात् श्लेष्मिके सत्त्वे सिद्धिरुक्ता महीतले ॥
भूम्याधिपत्य महाभोगे सिद्धिमायातु तस्य तु ।
आहारां श्लेष्मिका सर्वा नातिसेवी भवेज्जपी ॥
अत्यर्थ सेविता गेते स्वप्ना शुद्धयार्थराम्भवा ।
ता न सेवे तदा म त्री भियर्था तु वर्णित ॥
नापि स्वपे तदा काले युक्तिम तो विचक्षण ।
पैत्तिकस्या तु सत्त्वस्य कथ्यते चरित सदा ॥
द्वेषाकाररुद्ध तु कृशवर्णाऽथ दुर्बल ।
क्रूर' क्रूरकर्मा तु मन्त्रा तस्य विधीयते ॥
शूर साहसिक ।ल्प अल्पबुद्धिमपण्डित ।
बह्वभाष्ये बहुमित्रा बहु मित्रासमाधिग ॥
धार्मिक विचक्षणो द्वेषमुत्पादनवर्णित' ।
मनस्वी वहगाकश्च जायते द्वेष नक्षित' ॥
शूर द्वेषी न नधार्मा लोकज्ञा प्रियदर्शन ।
निपुणा नि स्पृहश्चापि धीरो दु सह' सदा ॥
मानी मत्सर क्रुद्ध स्त्रीषु स्निग्धो सदा भवेत् ।
महोत्साही दृढ वीर्य न महाभोगोऽथ जायते ॥
आक्रम्य चरते सत्त्वां यथाकर्मानुलब्धिनाम् ।
नित्य तस्य सिद्ध्यन्ते मन्त्रा' प्राणोपरोधिन ॥
क्षिप्रं साधयते सर्वां मारणां मुनिवर्जिताम् ।
सत्त्वोपघाता' य कर्मा सिद्ध्यन्ते तस्य देहिन' ॥
त्रिविधप्रयोगास्तु ये कर्मा प्रयुक्ता सर्वमन्त्रिणाम्
आत्मना ते सिध्यन्ते नान्यसत्त्वेषु कर्हिच ॥

द्वेषिका ये तु म त्रा वै परसत्त्वानुपीडित' ।
परमन्त्रा तथा च्छिन्दे क्रेधसत्त्वस्य सिद्धयति ॥

परद्रव्यापहारार्थ परप्राणोपरोधिन ।
सिद्धयन्ते क्रोधमन्त्रास्तु ना यमन्त्रेषु योजयेत् ॥

कुरुते चाधिपत्य वै एष सत्त्वोऽथ द्वेषज ।
कृष्णवर्णोऽथ श्यामो वा गौरो नाथ मिश्रित ॥

जायते क्रोधनो मर्त्यो हेमवर्णविवर्जित ।
रूक्षवर्णोऽथ धूम्रो वा कपिलो वा जायते नर' ॥

शूर, क्रूर तथा लुब्ध वृश्चिकाराशिमुद्भव ।
अङ्गारग्रहक्षेत्रस्थ श्लेष्मणाय बृहस्पते ॥

जायते ह्यल्पभाजी स्यात् नदुष्टरगसन्नि ।
आयुष्य तस्य दीर्घ तु स्मृतिमन्त्रोऽथ जायते ॥

यातिक्रम्य तु वश्यऽह नरिन गत्वोपितम् ।
विवर्णा रूक्षवर्णस्तु प्रमाणा नातिदुर्ल ॥

नष्टबुद्धि' सदा प्राज्ञो ह्नस्थिरो नानास्थिर' ।
गात्रकम्प भ्रमिश्चापि ऊर्दि प्रश्रयन नहु ॥

बहासी नित्यभोजी च नदानानो भवे हि म ।
विरुद्ध सर्वजानानां बहुमित्राऽथ जायते ॥

दु'शीलो दुःखितश्चापि जायतोऽसौ यहीनले ।
अन्तर्द्धानिकमन्त्रा ने नस्य गिद्धमूढाहाम् ॥

वातप्रकोपना ये भक्षास्ते तस्यानुवर्तिन ।
त न सेवेत् सदा जापी कर्मसिद्धिमकांक्षयम् ॥

मोहामुञ्चमेषां तु सत्त्वानां वातकोपिनाम् ।
मोहजा कथिता ह्येते मूढमन्त्रप्रसाधिता ॥

नित्य तेषु मूढानां मोहानां सिद्धिरिष्यते ।
नक्षत्रे जलजाराशौ ग्रहसत्यार्थमीक्षिते ॥

नाचरेच्छुभकर्माणि त्ातिके सत्त्वमूच्छिते ।
वश्याकर्षणभूतानां मोहा जम्भन तथा ॥

बातिकेष्वपि राष्ट्रेषु माहजे पापमुच्चै ।
कथिता लक्षणा ह्येते मण्त्रानां गल्पदर्शा ॥

मुनिभिर्वर्णिता ह्येते पुरा सर्वे राशयका ।
मेषो वृषो मिथुनश्च कर्कट सिंह एव तु ॥

तुला कन्या तथा वृश्चीश्च धनुर्मकर एव त ।
कुम्भमीना गज' न्द्रिय वानरमसुर एव तु ॥

सिद्धगन्धर्वयक्षाद्या मनुजाद्या ये प्रकीर्तिता ।
राशयो बहुसत्त्वानां कथिता ब्रह्मपुङ्गवे ॥

बहुप्रकारा विचित्रार्था विविधा कर्मत्राणता ।
तेषु सर्वेषु कर्म च फलन्ति गुणविस्तरा ॥

न कर्मगुणनिर्मुक्त पश्यते गलु नेहिनाम् ।
गुणे च कर्मसयुक्त' करोति पुनरुद्भवम् ॥

गुण धमार्थसयुक्त सिद्धम त्रषु जायते ।
जापी गुणतराङ्गः कर्मरन्धगुणागणम् ॥

न हितां कुरुते कर्म यद् गुणेष्वपि राशिकाम् ।
क्रिया हि कुरुते कर्म न क्रिया गुणवर्जिता ॥

क्रियाकर्मगुणां चैव रायुक्त साधयिष्यति ।
विधिपूर्व क्रिया कर्म उक्त न्शासके परा ॥

त्रिया कर्मगुणा ह्येते त्रय सत्त्वोपचेष्टिता ।
त्रिविधा स्वप्नरूपास्तु दृश्यन्त कर्मसूचका ॥

तस्मात् स्वप्ननिमित्तेन प्रयोज्या' कर्मविस्तराः ।
विधाकारचित्राश्च मनोज्ञा' प्रियदर्शना ॥

विघ्नरूपा, अरूपाश्च दृश्यन्ते स्वप्नहेतवः ।
महोत्साहा महावीर्या सिद्धिमाकांक्षिणो नरा' ॥

उत्तमाधमम येष सिद्धिस्तेषु प्रकल्प्यते ।
रौद्रा क्रूरकर्मास्तु स्मृता सद्य कृता सदा ॥

उत्तमा ध्रुवकर्मास्तु चिरकालेषु सिद्धये ।
लौकिका लोकमुख्याना गुणात्पाद्यमध्यमा ॥

दृश्यन्ते त्रिविधा स्मृता जापिनां मन्त्रसिद्धये ।
असिद्ध्यर्थं तु मन्त्राणा निद्रा तद्वी प्रकल्प्यत ॥

विघ्नघातनमन्त्र तु तस्मि काले प्रकल्प्यते ।
युक्तिरूपा तदा मन्त्रा जापिना त प्रयोजयेत् ॥

षड्भुजोऽथ महाक्रोध षण्मुखश्चैव प्रकल्पिते ।
चतुरक्षरो महाम त्र कुमार मूर्तिनिसृत ॥

घोररूपा महाघोरो वराहाकारसम्भव ।
सर्वविघ्नविनाशार्थं कालरात्र तदेव राद ॥

व्याघ्रचर्मनिवस्तस्तु सर्पाभोगविलम्बित ।
असिहस्तो महासत्त्व कृता तरूपी महोजस ॥

निर्घृण सर्वविघ्नेषु विनायकाना प्राणहन्तकर् ।
शृण्वन्तु सर्वभूता वै मन्त्र त त्र सुदारुणम् ॥

नाशको दुष्टसत्त्वाना सर्ववि नापहारिक ।
साधक. सर्वम त्राणा देवसङ्घा शृणोथ मे ॥

नम सम तबुद्धानामप्रतिहतशासनानाम् । तद्यथा —'हे हे महाक्रोध! षण्मुख! षड्चरण! सर्वविघ्नघातक! हूँ हूँ। किं चिराय सि विनायक! जीवितान्तकर! दु स्वप्न मे नाशय। लङ्घ लङ्घ। समयमनुस्मर फट् फट स्वाहा ॥

समनन्तरभाषितोऽय महाक्रोधराजा सर्वविघ्नविनायका आर्ता भीता भिन्नहृदया त्रस्तमनसो भगवन्त शाक्यमुनिं, मञ्जुश्रियं कुमारभूत नमस्कार कुर्वन्ते स्म। समय च तस्थु ॥

अथ भगवा शाक्यमुनि सर्वं त शुद्धावासभवनमवलोक्य, त च मन्डापर्ष मण्डल, मन्त्रयाह — भो भो देवसङ्घा ! अय क्रोध राजा सर्व लौकिक लोकोत्तराणां मन्त्राणा सा यमानानां यो हि दुष्ट सत्त्व जापेन नाधिगच्छत्, तस्याय क्रोधराजा सकुल दमयिष्यति। शापयिष्यति । न च प्राणापगात्र करिष्यति । परिताप्य परिशोष्य व्यवस्थाया स्थापयिष्यति । जापिनस्य रक्षावरणगुप्तये स्थास्यति । अनुबृंहयिष्यति । यो हेव समयमतिक्रमत् क्रोधराजेन कृतरक्ष साधक विहेठयेत् ॥

सप्तरागस्य स्फुटे मूर्ध्ना अर्जकस्येव मञ्जरी ।
इत्येवमुक्त्वा मुनिश्रेष्ठ मञ्जुघोष तदाब्रवीत् ॥
कुमार ! त्वदीयम ज्ञाणा सकलार्थार्थविस्तराम् ।
मन्त्रत न्त्रार्थयुक्ताना साधकाना विशेषत ॥
क्रोधराट् कथित त वे सर्वविघ्नमनाशनम् ।
लोकनाथै पुरा ह्येतत् तथैव सान्नियाजितम् ॥
दुष्टविघ्नविनाशाय अरीणा क्रोधनाशनम् ।
जापिना सतत ह्येता रक्षार्थ पठये सदा ॥
एष रक्षावरसत्त्वाना दु खशमन च नाशनम् ।
कथित लोकमुख्येभ्यु सर्वम न्त्रार्थसाधने ॥
अत पर प्रवक्ष्यामि पुरुषाणा लक्षण शुभम् ।
येषु मन्त्राणि सिद्धय ते उत्तमाधमम यमा ॥
तेजस्वी न मनस्वी च कनकाभो महोदर ।
विशालाक्षोऽथ सुस्निग्धो मदरागी क्रोधवर्जित ॥
रक्ता तनयन प्रियभाषी जापस तस्य सिध्यति ।
तनुत्वचोऽथ श्यामाभो तन्वङ्गो नातिदीर्घक' ॥
महोत्साही महौजस्क सत्पुरुषो साधक शुभ ।
उत्कृष्टो यानित शुद्ध अल्पेन्द्रेथ दुर्बल' ॥
तस्य सिद्धिर्ध्रुवा श्रेष्ठा दृश्यते सर्वकर्मसु ।
अहीनाङ्गोऽथ सर्वेत्र पूर्णश्यामा महौजस ॥

अक्लिष्टचित्तो मनस्वी च प्रज्ञानाथ सदा शुचि ।
+ वासाभिरतो नित्य ज्ञानज्ञा धर्मभागी च ॥
बहुमित्रो सदा त्यागो माता च नग्ना राग ।
शुचिन दक्षशील्श गोनागग्ग राग ॥
सत्यवादी घृणी चेव उत्तमा तस्य मि ग ते ।
अव्यङ्गगुणविस्तार कृलागो गाधिक सदा ॥
मातृपितृभक्तश्च ब्राह्मणातिथिपूजक ।
अतिकारुणिको धीरस्तस्यापि मिद्धिरुत्तमा ॥
श्यामावदात स्निग्धश्च अल्पभाषी सदा शुचि ।
मृष्टान्नभोजनाकाङ्क्षी शुचिदाराभिगामिन' ॥
लोकज्ञो बहुमत सत्त्वम्तस्यापि सिद्धिमुत्तमा ।
नातिह्रस्वो न चोत्कृष्ट भिन्नाञ्जनमूर्धज ॥
स्निग्धलोचनवर्णश्च शुचि स्नानाभिरत राग ।
रत्नत्रये च प्रसन्नोऽभूत् तस्यापि सि मिपुत्तमा ॥
उत्कृष्टकर्मप्रयुक्ता च गत्वानामानयन्ति ।
सहिष्णु, प्रियवाक्यश्च प्रसन्ना जिनप्रनुना ॥
लोकोत्तरी तदा सिद्धि' राफन्ना तस्य निग्यत ।
महासत्त्वो महावीर्य' महोजस्को महानी ॥
महाभोगी च मन्त्रज्ञ सर्वत्र तेषु नत्त्वात ।
वर्णत, क्षत्रिया ह्यग्रा ब्राह्मणा वा मनस्विन' ॥
स्त्रीषु सेवी सदा रागी कनकाभाऽश्च वर्णत ।
दृश्यते प्रांशुगौरश्च तद्गनासो महाभज ॥
प्रलम्बबाहु शूरश्च महाराज्याभिकाङ्क्षिण ।
प्रसन्नो जिनपुत्राणां स्याद्याद्देविपूजक, ॥
रत्नत्रये च भक्तश्च बोधिचित्तविभूषित' ।
अतिकारुणिको धीरः क्वचिद् रोषा महोज क्वचित् ॥

महाभोगी महात्यागी मःाजस्का दुराराद् ।
साधु रज्यस्य श्च नस्यापि सिद्धिरुत्तमा ॥
आतमारत श्र स्त्रीषु सङ्गा सदा पुन ।
कनकाभ स्वरूपभाजश्च रिम्रीण कठिन शुचि ॥
घृणी कारणिक दक्षा लोकञ्ज बहुमता गुणै ।
म नजापी सदा भक्त जिने द्राणा प्रभङ्करम् ॥
तेषु श्रावकपुत्राणा खदिना च सन्ना पुन ।
प्रभविष्णुजाकुष्ठयश्च वणत द्विनीय शुभे ॥
अव्यङ्ग सर्वत अङ्गै क्रूर साहसिक सन्ना ।
त्यागशीली जितामित्रा नमःनमनिवारक ॥
नातिस्थूलो नातिकृशो नातिदीर्घा न ह्रस्वक ।
म यमो मनुज श्रेष्ठ सिद्धिस्तस्यापि उत्तमा ॥
आताम्रनखसुस्निग्ध रक्तपाणितल शुचि ।
चरणान्त रक्तत स्निग्धश्च स्वाराक्षभूपत ॥
ध्वजतोरणमत्स्याश्च पताका पद्मगुल्मा ।
दृश्यन्त पाणिचरणयो मनुजा लक्षणे ॥
तादृश' पुरुष श्रेष्ठ अग्रतिभद्रस्तु रक्ष्यते ।
शुक्लदष्ट्रा अगुपिरस्तुङ्ग शिखरिण समा ॥
तुङ्गनासो विशालाक्ष्य संहतश्चिबुके शुभा' ।
गोपक्ष्मलोकचिह्नस्तु कृष्णदन्त नागराश्रित ॥
ललाट यस्य विस्तीर्ण छत्राकारशिर शुभ ।
उष्णीषाकारशिरश्चैव वर्णा शोभात शुभो ॥
सिंहाकारहनु सदा अधरो पक्वबिम्बसमप्रभो ।
पद्मपत्ररक्ताभा जिह्वा यस्य दृश्यत तालुकाचाभिरक्तिका ॥
ग्रीवा कम्बुसदृशा पीनस्कन्धा समुद्गता ।
कक्षवक्ष शुभ श्रेष्ठ विस्तीर्णारस्तथैव च ॥

प्रभातकाले यो जात सिद्धिस्तषु प्रदृश्यते ।
मध्याह्न प्रातरश्चापि अन्ना त च शुचिग्रहा ॥
शुभा सामशुभा पीतका तु न नम्पति ।
सामश्र्यकार्यसिद्ध्यर्थं गिरी, यन्त सर्वज तूनाम् ॥
अन्नान्तर च ये जाता मनुज' शुभकर्मिण' ।
तेषा सिद्ध्यन्त्ययत्नेन मन्त्रा सत्रार्थसाधने ॥
मध्याह्नापरतेनैव रात्रास्तमने सन्ता ।
अन्नान्तरे सदा क्रूरा ग्रहा पश्यन्ति देहिनाम् ॥
आदित्याङ्गारक क्रूरा' केतुराहुशनिश्चर ।
ये च ग्रहमुख्यास्तु नम्पातिपातजनि कन ॥
तारा घोरतमश्चैव कृष्णारिष्टसमस्तथा ।
कालमारकुरु रौद्रो दृश्यते तस्मि कालत ॥
आदित्योदयकाले च बुध पश्यति मदिनीम् ।
युगमात्रे रथयुक्ते पश्यतेऽसौ बृहस्पति ॥
शुक्रः परेण धनाध्यक्षो पश्यतेऽसौ युगे रवौ ।
मध्याह्नादापूर्यते च द्र दर्शन च द्रगेहिनाम् ॥
बुधकाले भवेद् राज्य बृहस्पतौ अर्थभोगकृत् ।
शुक्र धननिष्पत्ति महाराज्य भोगसम्पदम् ॥
दीर्घायुष्म तथा च द्रे ऐश्वर्य चापि साफल्यम् ।
मध्यदिने तथा भाना ग यन्ष्टिमादिता ॥
मध्याह्ने निगते नित्य आदित्या दिशमीक्षते ।
युगमात्रे हासिता नाचे केतुरेवमुदाहृता ॥
राहु' शनैश्चरश्चैव तमकाद्युगा तक ।
तत परण दृश्याया रिष्टरिष्टोत्कम्पक ॥
श्च न्द्रे नन नन न्नौ ति नगनन्ने ।
याऽसौ ग्रहमुख्यस्तु बालदारकत्राणन' रूपिण ॥

शुभाशुभकरा ते च म न पञ्चरन् सदा ।
ते देवलोकसमागता तु + + + + + + ॥

एतया कश्चित् किञ्चित् पापबुद्धिस्तु जायत ।
शुभाशुभफलासक्ता जायते बहुधा पुन ॥

न पपा नन्तिमित्याकगणा कर्मभोजिनाम् ।
सत्त्वाना सत्त्वसमाया न शीघ्रगामित्वगत्वरा ।

दृश्यादृश्य भगाभिपमच्छा व्यारता गति ।
तत काल प्रकल्प्यते + + + + + + + + ॥

पात्कालप्रमाण तु वर्णितमग्रबुद्धिभि ।
अत पर प्रवक्ष्यामि नियते जातके सदा ॥

मुहूर्त्ता द्वादश नेव काल काल यातुडेतव ।
अपात्र नैव वक्ष्यन्ते सिद्धिहेतुर्न वा पुन ॥

शकन नेव योगाना हाय यान्पत्र पुन पुन ।
गणभङ्ग च दाभिक्ष + + + जपते शुभम् ॥

कालाकाल तथा माय शिव चक्रे सदा जन ।
कुकर्मोऽय निशाचर चा सर्वभिनर ॥

नभचरागतागणा चान्त न शभा नणम् ।
चरित सर्वभूताना शिवाशिवाव चाष्टनम् ॥

नव्यादा मातरा नेव रौद्रसत्त्वापघातिनाम् ।
दुष्टसत्त्वा तथा वश्य चारत पिशिताशनाम् ॥

प्रसन्नाना देवता यत्र स्व धर्माग्रबुद्धिनाम् ।
शुभकर्मसदायुक्ता मेत्रा चित्तदयालवाम् ॥

साधुवेणार्थबुद्धीना परपूर्त्तिसमाश्रिताम् ।
आकृष्टा मन्त्रमुख्योभि आपन्याहारहेतुताम् ॥

विस्तर चरित वक्ष्ये लक्षण यत्र आश्रिता ।
परदेह समाश्रित्य तिष्ठ ते मानुषा सता ॥

देवा पुनस्तमित्याहुरमग भावहेतुना ।
द्विविधा तेऽपि तत्रस्था पापत्रा सुरासुरा ॥

तेऽपि तत्र द्विधा याति न्त्र साधारणा पुन ।
तेऽपि तत्र द्विधा याति शुभाशुभगतिपञ्चरम् ॥

तत्रस्था त्रिविधा यान्ति त्रिविधजन्मतत्परम् ।
अकनिष्ठा यावदेवेन्द्रा यामासङ्गमभूपका ॥

अपर्यन्त याव धातूनां लोकाना च शुभाशुभम् ।
या वां ससारिका सत्त्वा यात्रा चायतातरा ॥

बुद्धप्रत्येकबुद्धानां तदोरसा च सूनुनाम् ।
बोधिसत्त्वां महासत्त्वा दशभूमिप्रतिष्ठिताम् ॥

सर्वसत्त्वा तथा नित्य सत्त्वयानिसमाश्रिताम् ।
सर्वबालिसजन्तूनां गतियोनिसमाश्रिताम ॥

विनिर्मुक्तानां ससाराद्धे बुद्धाना सत्कार्याम् ।
सर्वतो निला लक्षण चारत सदा ॥

वाचामिङ्गिततत्त्व तु तेषा वक्ष्ये सविस्तरम् ।
आकृष्टा सर्वभूतास्तु ग त्रतन्त्रसयुक्तभि ॥

आविष्टाकृष्टमन्त्रज्ञो परम्हसमाश्रिताग ।
कुशलै कुशलकर्मज्ञैरसम जे सजापिभि ॥

अमूल्चरितै' सर्वैर्निग्रहानुग्रहक्षमै ।
आकृष्टा भूतला लेक मानुष्ये मन्त्रजापिभि ॥

तेषां सिद्धिनिमित्त तु सर्व वक्ष्ये तु तत्त्वत ।
तेषां देहानुरोधार्थ मानुषाणा सदारुजाम् ॥

नित्यमत्यन्तधर्मार्थ मोक्षार्थं त प्रकल्प्यते ।
निग्रह तेषु दुष्टानां विशुद्धाना तु पूजा ॥

निग्रहानुग्रह चैव मन्त्रातन्त्र प्रकल्पते ।
तान श्लेष्मपिशाचाना विभाव त्रिधा त्रिया ॥

तेषां तु भक्ष्यपयश्चांशि त्रिविध च क्रमा मत ।
तत्र मन्त्रै सदा कुर्यान्मानुषाणां चिन्तितसितम् ॥
महाभूतविकल्पस्तु भूतो भूतादिर स्मृत ।
अभिभूत तथाभूतेरभिभूत स उच्यते ॥
अधिभूतो यदा ज तुरस्यास्य य जनयेत् तदा ।
भूत भूतप्रकार तु द्विविध तु प्रकल्प्यते ॥
सत्त्वभूतस्तथा नित्यमसत्त्वश्चैव प्रकल्प्यते ।
पित्तश्लेष्म तथा वायुर्य चान्ये + + + + + ॥
चत्वारश्च महाभूता पञ्चममाकाशमिष्यते ।
आपस्तेजो समायुक्त पृथिवी वायुसमायुता ॥
असत्त्वसङ्ख्यमित्याहुर्बुद्धिमन्त सदा पुन ।
लोकाग्राधिपति ह्यग्र इत्युवाच महाद्युतिः ॥
असत्त्वसङ्ख्य ममानुष्य + + + + + + + ।
मानुष सत्त्वमित्याहुरग्रधीर्विदता वर' ॥
अमानुष मानुष चापि सत्त्वसङ्ख्य समन्वितम् ।
सत्त्वाना श्रेयसार्थं तु सार्वज्ञ वचन पुन' ॥
अतीतानागतैर्बुद्धै प्रत्युत्पन्नैस्तथैव च ।
भाषित कर्ममेव तु शुभाशुभफलोदयम् ॥
केवल वचन बुद्धानामवश्य कर्म करोति ।
तन्निमित्त गोत्रसामान्यात् सिद्धिरेव प्रदृश्यते ॥
सार्वज्ञ ज्ञानमित्याहु' क्षेम शान्त सदा शुचिम् ।
निष्ठ शुद्धनैरात्म्य परमार्थ मोक्षमिष्यते ॥
तदेव वर्त्म सत्त्वेषु इद सूत्रमुदाहृतम् ।
तत्र मन्त्रसदोपाख्या अशेष वचन जगे ॥
भूत भविष्यमत्य त सर्वशास्त्रसुपूजितम् ।
लोकाख्य धर्मनैरात्म्य सदाशान्तशिव पदम ॥

एतत् सार्वज्ञवचन निष्ठ तस्य पर पदम ।
केवल तु प्रकल्प्यत ग ।ख्ञाज्ञागञ्जम ॥
प्रभाव सर्वबुद्धाना बोधिसत्त्वाना च धीमताम् ।
मन्त्राणां सर्वकर्मषु सिद्धि सर्वा प्रकाशिता ॥

अत एव मुनीन्द्रेण कल्पराज प्रभाषित ।
अनेन वर्त्मना गच्छन्ति स्वरूपेण देहिनाम् ॥
निर्वाणपुरमाप्नोति शा तानिजरसम्पन्नम् ।
अशोक विरज क्षेम बोधानिष्ठ सनातिवम् ॥

य एष सर्वबुद्धाना शासन मन्त्रजापिनाम् ।
कथिते भूतले तन्त्रमन्त्रेण मन्त्रजापनाम् ॥
सर्व ज्ञानज्ञेय च कर्महेतुनिबन्धनम् ।
सर्वमेतं तु मन्त्रार्थं त्रिविधा बोधिनिम्नगा ॥

अशेषज्ञान तु बुद्धानामिह कल्प प्रकाशितम् ।
सत्त्वानां च हिताथाय सर्वलोकेषु प्रवार्तितम् ॥
ये ह्यस्ति कल्पराजेऽस्मिन्नान्यकल्पेषु दृश्यत ।
योऽयकल्पेषु कथित मुनिपुत्रैस्तु मुनिवरे ॥

ते ह्यस्ति सर्वमन्त्राणा कल्प विस्तरमेव तु ।
अत एव जिनेन्द्रेण कथित रागदाहनाम् ॥
महीतले च त्रिलोकेऽस्मि न सौ त्रि + + + + ।
योऽस्मिन् कल्पराजेन्द्र नानीता न गीतन ॥

अस्तगते मुनिचन्द्रे शून्ये भूतलमण्डले ।
इह कल्पे स्थिते लोके शासनार्थं करिष्यति ॥
कुमारः सर्वभूताना मञ्जुघोष' सदा शुभ ।
बुद्धकृत्य तथा लोके शासनेऽस्मिन् करिष्यति ॥

प्रभावं कल्पराजस्य चिरकालाभिलापिणाम् ।
श्रुत्वा सकृदधिमुच्यन्ते तेषु सिद्धि• सदा भवेत् ॥

अत्र य सर्वभूतानां वचनं मन्त्रा शुभम् ।
मा त्रणां सर्वभावेषु नापराप गता वराय ॥

त्र्यद्धिकेषु ज्ञानेषु ज्ञानं यत्र प्रवर्तते ।
स एव प्रवर्तते अस्मिन् कल्पराजे यथात्तये ॥

मन्त्रप्रतिष्ठा बुद्धाना शासन स इहोदितम् ।
निर्विकल्पस्तु त म त्र निर पेऽस्मिन नदिहान्यते ॥

करोति सर्वसत्त्वानामथानर्थं शुभाशुभम् ।
गतिवुद्धिस्तथा सत्त्व लोकाना च शिवाशिवम् ॥

स एष प्रपञ्च्यते कल्प नि प्रपञ्चास्तथागता ।
लोकातीता स्वसम्बुद्धा लोकहेतोरिहोच्यते ॥

अनेक सर्वधर्माणां लोकधर्मा ह्यतिक्रमा ।
करोति विविधां कर्मां विचित्रां लोकपूजिताम् ॥

मन्त्रराट् कर्मसंयुक्त सत्त्वराशेस्तथा हित ।
कुमारो मञ्जुघोषस्तु बुद्धकृत्य करोति स ॥

तस्यार्थं गुणनिष्पत्तिलोकाधान शुभाशुभम् ।
अन्येष्विह प्रयुक्ता वै नान्येष्वा धर्ममुच्यते ॥

केवलं सर्वसत्त्वानां हितार्थं बुद्धभाषितम् ।
अतीतैः सर्वबुद्धैस्तु भाषित तु प्रवक्ष्यते ॥

बुद्धवंशमविच्छिन्न भविष्यत्यधिमुच्यते ।
ते सर्वज्ञज्ञानमुद्रमन्त्रिणा सर्वकर्मसु ॥

सर्वज्ञज्ञानप्रवृत्त तु कर्ममेक प्रशस्यते ।
पूर्वकर्म स्वक लोके तदधुना परिभुज्यते ॥

तस्मात् कर्म प्रकुर्वीत इह ज प्रसु दुष्करम् ।
म त्रा सिद्ध्यन्त्ययत्नेन कर्मेव ध इहापि तम् ॥

जन्म सिद्धि स्यान्तह कमऽपि दृश्यत ।
तस्मात् सर्वबुद्धैस्तु कर्मणेक प्रशसितम् ॥

विधियुक्त तु तत् कर्म क्षिप्र सिद्धि इहापि तत् ।
अर्पति सत्त्वा विधिहीना नाभिगान्तु प्रमादिना ॥

तस्मात् सर्वप्रकारेण कर्म एक प्रशसितम् ।
विधि कर्मसमायुक्त सयुक्त साधयिष्यति ॥

विधिहीन तथा कर्म सुचिरेणापि न सिद्धयति ।
न हि ध्यानैर्विना मोक्ष न मोक्ष ध्यानवर्जितम् ॥

तस्माद्ध्यान च मोक्ष च सयुक्ते बोधिमुच्यते ॥ इति ।

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतसका
महायानवैपुल्यसूत्रात् *त्रयोदशम सर्वकर्मक्रियार्थ
पटलविसर परिसमाप्त इति ।

---

*त्रयोदशस्य चतुर्दशस्य च पूर्वं सङ्ख्यातत्वाद्, इह त्रयोदश इति अनन्तरप टलविसरे चतुर्दश इति तदनुसारि उत्तरोत्तरसंख्यान चादर्शग्रन्थे दृश्यमान लेखकप्रमादाग तमिति प्रतिभाति ।

अत्र गाथा पटलावसर ।

अथ खलु भगवा शाक्यमुनि पुनरपि शुद्धावासभवनम लोक्य, मञ्जुश्रिय कुमारभूतमाम त्रयते स्म । शृणु मञ्जुश्री ! त्वदीये सर्वार्थक्रियाकर्मपटलविमर पूर्वनिर्दिष्ट पर्प मण्डलमध्ये सविस्तर वक्ष्येऽहम् ।

पृष्टोऽय यक्षराजेन वज्रहस्तेन धीमता ।
सर्वमन्त्रार्थयुक्ताना स्वप्नानां च शुभाशुभम् ॥
अत प्रसङ्गेन सर्वेद कथित मन्त्रजापिनाम् ।
यक्षराट् तुष्टमनसो मूर्ध्नि कृत्वा तु अञ्जालिम् ॥

प्रणम्य शिरसा शास्तुरभ्युवाच गिरा मुदा ।
अनुग्रहार्थं तु लोकानां कथित ह्यग्रबुद्धिना ॥
ममैवमनुकम्पार्थं सत्त्वाना च सुखोदया ।
जापिनां सर्वमन्त्राणां स्वप्नानां च शुभाशुभम् ॥

चरित गुणविस्तार सत्त्वाधिष्ठनिकृष्टिनाम् ।
उत्तमा गति योनिभ्या हेतुज्ञानविचेष्टितम् ॥
अतीतानागत ज्ञान वर्तमान शुभाशुभम् ।
सर्व सर्वगत ज्ञान सर्वज्ञज्ञानचेष्टितम् ॥

अनाभास्यमनारम्भ्य नि प्रपञ्च प्रपञ्चितम् ।
मन्त्राकारवरोपेत शिव शान्तिमुदीरितम् ॥
प्रभाव सर्वबुद्धाना वर्णित ह्यग्रबुद्धिना ।
सर्वम न्त्रार्थयुक्तानां जापिना च विशेषतः ॥

कर्म कर्मफल सर्व क्रियाकाल तथैव च ।
पात्र स्थान तथा वेप स्वप्नप्रसङ्गे प्रचोदितम् ॥
यक्षराण्मुनिवर श्रेष्ठं सप्तमन्त्रतथागतम् ।
भद्रकल्पे तु ये बुद्धाः सप्तमोऽय शाक्यपुङ्गव ॥

शाक्यसिंहो जितामित्रः सप्तमोऽय प्रकल्पितः ।
युगाधमेऽभिसम्बुद्धो लोकनाथो प्रभङ्करः ॥
महावीर्यो महाप्राज्ञो महास्थामोदितो मुनि ।
वज्रपाणिस्तु त यक्षो बोधिसत्त्वो नमस्य तम् ॥

स्वकेषु आसने तस्थुस्तूष्णीम्भूतेऽथ बुद्धिमान् ।
मञ्जुश्रियोऽथ महायान' पृष्टाऽसौ मुनिना तदा ॥
अध्येषयति त बुद्ध कायस मुनिसत्तमम् ।
साधु भगवां सम्बुद्ध' कर्मज्ञान सविस्तरम् ॥
जातक + । । । । । । । । सदा शुभम् ।
चरित बहुसत्त्वाना कर्मज्ञानसहेतुकम् ॥
निर्विष्टाविष्टचेष्टानां श्रेयसार्थार्थमुक्तिनाम् ।
जापिनां सिद्धिनिमित्तानि साध्यसाध्यविकल्पिताम् ॥
भूतिकामा तथा लोके ऐश्वर्याभोगकाङ्क्षिणाम् ।
राज्यहेतुप्रकृष्टाना सिद्धिधारणकामिनाम् ॥
सर्वं सर्वगत ज्ञान सक्षेपेण प्रकाशतु ।
इत्युवाच मुनि श्रेष्ठो अध्येष्टो जिनसूनुना ॥
कलविङ्करुतो धीमान् दिव्यदुन्दुभिनादिन ।
ब्रह्मस्वरो महावीर्यपर्जन्यो घोषनि स्वन ॥
बुद्धवाचोदित' शुद्धो वाचे गाथा सत्तमो मुनि' ।
एष कुमारो परार्थगतानां सिद्धिमजायत लाकहितानाम् ।
श्रेयसि सर्वहिते जगति प्रणितारो शुद्धयतु तिष्ठतु मोक्षविहूनाम् ॥
सत्ययाक्षयवीर्यवा हि तच्चित्ता मदर्मत्ररता स तदानरता ये ।
सिद्धिभवे सद तेषु जनेषु नान्य कथञ्चन सिद्धिमुपाय ॥
मन्त्रवरे सद तुष्टिरता ये शासनि चक्रधरे तथा मञ्जुधरे वा
धर्षयिमार प्रवर्त्तयि चक्र सोऽपि ह चक्रधरो इह युक्त' ॥
वाचा दिव्यमनोरम यस्या बालिशजन्तु विवर्जितनित्या ।
दिव्यमनोरमकर्णसुखा च प्रेमणीया मधुरा अनुकूला ॥
चित्तप्रह्लादनसौख्यप्रदा च मञ्जुरिति समुदीरय बुद्धा ।
यस्य न शक्यमभावमजान तेऽपि तथागतज्ञानविशेषे ॥
तेषु सुताश्च च भूमिप्रविष्टा दिव्यप्रकृष्टदशतथागतसङ्ख्या ।
तेऽपि सुरेश्वरलोकविशिष्टा दिव्यप्रभावमजानमशक्या ॥

रूप्य अरूप्या तथा अभूमा कामकदिव्य नृजा मनुजा वा ।
योगिन सिद्धिगता भर लोके सर्वविशिष्ट तथा नरमुख्या ॥
सत्त्वमसो न स भिद्यति ताश्रद्द यो भनिजानि तु तस्य श्रिया मे ।
एष सिरिपरिकल्पितत्तुल्य मञ्जुसरीति प्रतिज्ञानि तु बुद्धा ॥
मञ्जुश्रिय परिकल्पिततुल्य नाममिय तथ पूर्वजिनाभि' ।
एष कृता तव सञ्ज्ञितकल्पे दिव्य अनागतबुद्धमतीनं ॥
नामश्रुणि पर्ययस्तत्र शुद्धो नास्य मनो भवि एकमनो वा ।
तस्य मिम शिवशान्ति भवेय वाधिवरा भवि अग्रविशिष्टा ॥
मन्त्र अशेष तु सिद्ध भवेया उत्तमयोनि गति लेभे ।
उत्तमिधर्मि समाश्रयि नित्य विघ्नविवर्जित सिद्धि भवेया ॥
ईप्सितमन्त्र प्रसाधयि सर्वा क्षिप्र स गच्छति बोधि ह मञ्जुम् ।
लप्स्यति बोधिगतो मुनिमुख्य गत्व निषीदति सत्त्वहितार्थम् ॥
बुद्धयि बोधिप्रवर्तायि चक्र एष गुणो कथितो जिनमुख्यै' ।
मञ्जुरिति शिरीं त्वयि सस्मरि नाम अचिन्त्यगुणा' कथिता जिन [मुख्यैः ॥
दर्शतु नित्यप्रभाव त्वदीयं पूर्वकसर्वगतैर्जिनमुख्यै ।
कल्पभणे या न शक्यमसङ्ख्ये मन्त्रशता तव शुद्धकुमारा ॥
मञ्जुश्रिय तव मन्त्रचर्य भाषित सर्वमशेषकबुद्धैं' ।
एष कुमार थ सर्वगता वे शासन तुभ्य रतोत्तम वीरा' ॥'
शुद्धावासनिषण्णजना वै सत्त्वमशेषत ईहय सत्ता ।
न कमिमन्त्र त्वमदीय कदाचि नापि कथञ्चिह ये तव मन्त्रम् ॥ इति ।

आर्यमञ्जुश्रीमूलकल्पा महायानवैपुल्यसूत्रात्
चतुर्दशम गाथापटलनिर्देशविसर
परिसमाप्तमिति ।

अथ सप्तदश पटलविसरः ।

अथ खलु भगवाञ्छाक्यमुनि सर्वतथागतविकुर्वितं नाम समाधिं समापद्यते स्म । समनन्तरसमापन्नस्य भगवत शाक्यमुनेः ऊर्णाकोशाद् रश्मयो निश्चरति स्म । नीलपीतावदातमाञ्जिष्ठस्फटिकवर्ण । सर्व चेद बुधक्षेत्रमवभास्य, सर्वलोकधात्व तराणि चालोकयित्वा, सर्वग्रहनक्षत्राश्च मुहूर्तमात्रेण जिह्मीकृत्याकृष्टवा । आकृष्टा च स्वकस्वका स्थानानि सन्नियोज्य तत् पर्प मण्डले बुद्धाधिष्ठानेनाकृष्य च, तत्रैव भगवत' शाक्यमुनेरूर्णाकोशा-तर्धीयते स्म । सर्व च ग्रहनक्षत्रतारका' ज्योतिषोरुपरुध्यमाना आर्ता भीता भगव-त शाक्यमुनिं प्रजग्मु । कृताञ्जलयश्च तस्थुरे प्रकम्पयमाना मुहर्मुहुश्च धरणितले प्रपतनमाना ॥

अथ भगवाञ्छाक्यमुनि सर्वेषां ग्रहनक्षत्रतारकाज्योतिषाणां च बालिशोपजानितबुद्धीनां च देहिनामनुग्रहार्थं वाचमुदीरयते स्म । शृण्व-तु भवन्तो मार्षा ! देवसङ्घा समानुषा' ! कर्म एव सत्वानां विभजते लोकवैचित्र्यम् । यश्च बुधानां भगवतां वज्रमयशरीरताम भिनिष्पात्तिर्यश्च ससुरासुरस्य लोकस्य भ्रमत्रासाराग्वीका-तारप्रविष्टस्य लोकस्य विचित्रशरीरतामभिनिष्पत्ति. सर्वद कर्मजं शुभाशुभ निबन्धनम् । न तत्र कर्ता कारक' ईश्वर प्रधानो वा पुरुषा सा क्र्यापसृष्टो वा प्रवर्तते किञ्चिद् वर्जयित्वा तु कर्मज सर्वकर्मप्रत्ययजनितो हेतुमपेक्षते । स च हेतुप्रत्ययमपेक्षते । एव प्रतीत्यसमुत्पत्तिप्रत्ययान्तोऽन्यमुपश्लिष्यते श्लेष्माणा च भूताभिनिष्पत्तिमहाभूतां जनयते । ते च महाभूता स्क-धा तरमनादिगतिकात् प्रतिपद्यन्ते । प्रपन्नाश्च गतिदेशा-तर विस्तरनिभागशोऽभ्युपपद्य ते । काला तराप रोधविलोमताज्ञानवह्निमीरिता कर्मोपरचितवासना अशेषमपि निर्दह-ते । त्रि यायानसमता नि प्रपञ्चता समतिनिर्हर ते । महायानदीर्घकालोपरचितकर्म स्वक म-यगालप्रत्येकबुद्धागतां स्वयम्भु ज्ञानं प्रवर्तते । परघोषानुप्रवृत्तिश्रवश्रावकानां ह्रस्वकालाचिराधिराज्य ते त्वात्मप्रवृत्तिधर्मान्तर बुद्धिरेव प्रवर्तते बालिशाना विमोहिताम् ॥

अथ च पुनर्विचित्रकर्मजनितोऽय लोकसन्निवेशदेशवेपोपरत' शिव निर्जरसम्पदमशोकविरजकर्मलाभसिद्धिमपेक्षते। विमल मार्ग विनिर्मुक्तमपाङ्गापेतगुशीतल कर्म एव कुरुते कर्म नान्य कर्मापेक्षते ॥

कर्माकर्मविनिर्मुक्तो वि भप-र ग तिष्ठति ।
त्रिधा यानप्रवृत्तस्तु ना य शान्तिमजायते ॥
त्रिविधैव भवेन्म त्र त्रिधा कर्म प्रकीर्त्तिता ।
त्रिविध फलनिष्पत्तिस्त्रिविधैव विचारणा ॥
विपरीत त्रिधा कर्म त्रिविधैव प्रदृश्यत ।
कुशल तत् त्रिविध प्रोक्त पुनस्तत्रै प्रदृश्यते ॥
पुनरेव त्रिध गोत्र मन्त्राणामास्पद शान्तम् ।
शा त निर्वाणगोत्र तु बुद्धानां शुद्धमानसाम् ॥
तदेव कर्म प्रत्यश मन्त्राङ्गे प्रकीर्तित ।
ज्योतिषाङ्ग तथा लोके सिद्धिहेतो प्रकल्पितम् ॥
तदेव अश कर्म वै प्रत्ययांशे प्रवर्तते ।
यथा हि शालीं व्रीहीणामङ्कुरेण विभाव्यते ॥
तथा हि सिद्धद्रव्याणां लक्षणेन विभाव्यते ।
यथा हि शुक्लो वर्णस्तु व्यवहारेण प्रकल्प्यते ॥
तथाहि ज्योतिषयुक्तीना व्यवहार्थ प्रकल्प्यते ।
सर्वत सर्वयुक्तीना कर्म एव प्रशसितम् ॥
न तत् कर्म विना चिह्नै क्वचिद् देह' सस्थित ।
चिह्नैश्च चरितैश्चापि जातकैर्गात्रमाश्रितै ॥
विविधे शकुनैर्नित्य तत् कर्म चोपलभ्यते ।
न क्वचिद् विग्रही कर्म अन्तलीनोऽन्यलक्ष्यते ॥
ज्वरित. सर्वतो जन्तुर्विकारैश्चोपलक्ष्यते ।
एव देहे समाश्रित्य कर्म दृश्यति देहिनाम् ॥
शुभाशुभफलाचिह्नजातकास्तु प्रकीर्त्तिता. ।
विविधा शकुनय' सत्त्वा विविधा कर्मसुद्भवा ॥

बलकाल तथा यात्रा विविधा प्राणिनां कृता ।
शुभाशुभफला + + + + + + + + + सदा ॥

सिद्ध्यसिद्धिनिमित्त तु प्रत्ययार्थमवेक्षते ।
निमित्त चरित चिह्न प्रत्ययेति प्रकाशितम् ॥

तस्मात् सर्वप्रयत्नेन प्रत्यय तु अपेक्षते ।
यज्जापिना सता मन्त्रे सिद्धिहेतारपेक्षयेत् ॥

कर्मस्थकान्यतानि अव्यङ्गानि लक्षयत् ।
अलक्षित तु सर्व वै विघ्नकर्म सुदारुणे ॥

तस्मात् सर्वाण्येतानि अङ्गानीति शुद्धैन्त्र ।
सालेन्द्रराज सर्वज्ञो बोधिमण्डे समाविशेत् ॥

मन्त्र उदीरयामास सर्वविघ्नविनाशनम् ।
दु स्वप्न दुर्निमित्त तु दु सह च विनाशनम् ॥

तस्य बोधिगत चित्त सर्वज्ञस्य महात्मने ।
मारेण दुष्टचित्तेन कृतो विघ्नः महाभयो ॥

अनिमित्त तेन दृष्ट वै तरोर्मूले महाभयम् ।
अनिमित्तात् तस्य जायन्ते भनेकाकारभीषणा ॥

तस्य पुण्यबलाधाना चिरकालाभिभाविणा ।
तेन मन्त्रवर्ण तस्य चलागा भग्नाशो नमुचिस्तदा ॥

ऋद्धिम तो महावीर्यो सत्त्वताऽसौ महाद्युति ।
तस्य मन्त्रप्रभावेन लिप्से बोधिमुत्तमाम् ॥

स एव रक्ष्यते मन्त्र दानिमित्तोपघातनम् ।
दु स्वप्न दु सह चैव दुष्टसत्त्वनिवारणम् ॥

शृण्वन्तु देवसङ्घा वै ग्रहनक्षत्रज्योतिषाम् ।
मन्त्रराट् भाषित पूर्व शालेन्द्रेण जिनेन वै ।

निग्रहार्थ च दुष्टानां ग्रहनक्षत्रतारकाय ।
भूतां चैव सर्वेषां सौम्यचित्ता प्रबोधनाम् ॥

शृण्वन्तु भूतगणा' सर्वे ये केचित् पृथिवीचरा' ।
अपदा बहुपदा वापि द्विपदा वापि चतु'पदा ॥
सव सक्षेपत सत्त्वा ये केचित् त्रिषु स्थावरा' ।
नम' सम तबुद्धानामप्रतिहतशासनानम् ॥

"ॐ ख ख खाहि खाहि । हुम् हुम् । ज्वल ज्वल । प्रज्वल प्रज्वल । तिष्ठ तिष्ठ । ष्णी फट् फट् स्वाहा ।"

एप बुद्धाद्धृषुपितो मन्त्र ज्वालोष्णीपेति प्रकीर्तित' ।
यानि कर्मसहस्राणि अशीति नव पञ्च च ॥
करोति विविधा कर्मा सर्वमङ्गलसम्मत' ।
दु स्वप्नान् दुर्निमित्तांस्तु सकृज्जापेन नाशयेत् ॥
करोति अपरां कर्मा सर्वमन्त्रेषु स्वामिन ।
वशिता सर्वसत्त्वानां बुद्धोऽयं प्रभवो गुरुः ॥
स्मरणादस्य मन्त्रस्य सर्वे विघ्नाः प्रणश्यिरे ।
देवातिदेवसम्बुद्ध इत्युक्त्वा मुनिसत्तम. ॥
मुहूर्त तस्थुरे तूर्णीं यावत् कालमुदीक्षयेत् ।
तस्थुरे देवसङ्घाश्च शुद्धावासोपरिस्तदा ॥
सर्वपां देवमुख्यानां नक्षत्रग्रहतारकाम् ।
समय जग्मु ते भीता उष्णीपो मन्त्रभाषिताः ॥
तुल्यवीर्यो महावीर्ये उष्णीपाख्यो महाप्रभा' ।
शतपञ्चचतुष्कां वा सप्ताष्टा नवतिस्तथा ॥
द्विषष्टि पञ्चसप्तान्या उष्णीपेन्द्रा' प्रकीर्तिताः ।
एतत् सङ्ख्यमसङ्ख्येया राजानो मूर्धजा शुभा ॥
तेष तुल्यो अय मन्त्रः जिनमूर्धजजा इति ।

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतसकात्
महायानवैपुल्यसूत्रात् पञ्चदशम
कर्मस्वकप्रत्ययपटलविसर परिसमाप्त इति ।

अथाष्टादशः पटलविसरः।

अथ भगवा शाक्यमुनि पुनरपि शुद्धावासभवनमवलोक्य तं च पर्षन्मण्डल मञ्जुश्रिय कुमारभूतमाम त्रयते स्म। अस्ति मञ्जुश्री! त्वदीयमन्त्रचर्याभियुक्तस्य बोधिसत्त्वचर्यापरिपूरणार्थाभिप्रायस्य बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य क्रियाकालक्रमणयोगानुकूलयोग चर्यानुकूलनक्षत्रव्यवहारानुवर्तनक्रम सर्वम त्रचर्यार्थसाधनोपयिकपट लविसरम्। भाषिष्ये, त श्रृणु, साधु च सुष्ठु च मनसि कुरु॥

एवमुक्ते भगवता मञ्जुश्रीः कुमारभूतो भगवन्तमेतदवोचत्। आश्चर्यं भगवं! यावद् भाषित परमेणानुग्रहेणानुगृहीता बोधिसत्त्वा महासत्त्वा सर्वबोधिसत्त्वचर्यानुवर्तिनां सर्वमन्त्रचर्यार्थपरिपूरकाणां सत्त्वानाम्। तद्वदतु भगवानस्माकमनुकम्पार्थम्॥

एवमुक्तो मञ्जुश्रीः कुमारभूतः कृताञ्जलिपुटो भगवन्तमवलोकयमान ताः तूष्णीमेवमवस्थितोऽभूत्॥

अथ खलु भगवा शाक्यमुनिर्लोकानुग्रहकाम्यया।
वज्रेन्द्रवचन श्रेष्ठ हितार्थ सर्वदेहिनाम्॥

इदं भो! भद्रमुखा! श्रेष्ठ नक्षत्र हिताहित।
सर्वमन्त्रार्थचर्यायां युक्तायुक्ता समाहिता॥

सिद्धमर्थ तथापूर्णमनुकूलं चापि कथ्यते।
सिद्धिहेतोस्तथा म त्री म त्र त त्रोपलक्षयेत्॥

शुचेऽहनि शुचो देशे शौचाचाररते सदा।
प्रशस्ते तिथिनक्षत्रे शुक्लपक्षे सदा शुचि॥

स्नातो ध्यायी व्रती म त्री म त्रतन्त्रार्थकोविद।
होम जाप तथा सिद्धिं कुर्यात् कर्म सविस्तरम्॥

रेवती फल्गुनी चित्रा मघा पुष्यार्थसाधिका।
अनूराधा तथा ज्येष्ठा मूला चापि वाणता॥

आषाढावुभो भाद्रपदौ सदा सिद्ध्यर्थ श्रवणा।
सिद्ध्यर्थ श्रवणा श्रेष्ठा धनिष्ठा चापि वर्णिता॥

सिद्धिहेतोस्तथा धनौ रोहिण्या मृगशिरास्तथा ।
अश्विन्यो पुष्यमयुक्ते नक्ष॰ ॰ ॰प्रतिवेनतो ॥

प्रशस्ता गणिता ॰ते नि॰ासा ॰ ॰॰परा ।
एतेषामि दुर्वाप तु विधिरेनमुदाहृतम् ॥

शैत्यै शान्तिक शपकाले नतो ॰श्यापुष्ट्यर्थ चापि तत्परम् ।
मध्याह्ने दिनकर नर्भ न द्रे चापि गर्हितम् ॥

अर्धरात्रे स्थिते च द्रे कुर्यात् कर्माभिचारकम् ।
तृतीये याममनुप्राप्ते पुष्टे ॰ा समारभेत् ॥

पुष्ट्यर्थ साधयेन्मन्त्र भोगहेतोस्तदा नृपु ।
उदयन्त भास्कर नि श्यात् सर्वकर्मषु युक्तित ॥

रक्ताभावे तथा भानो कुर्यात् कर्माभिचारकम् ।
शेषकाले ततो निन्यात् पूर्वाह्ने रविमण्डले ॥

युगमात्रोत्थिते तथा नित्य कुर्या॰ शान्तिककर्मणि ।
ततो द्विहस्तिता ज्ञय प्रमाणे चेत्र गभस्तिने ॥

कुर्याच्छान्तिककर्माणि शान्तिकेष्वपि योजिते ।
मन्त्रमुद्रैस्तथाश्रेष्ठैर्जिनाग्रकुम्भगम्भने ॥

मध्याह्ने सवितरि प्राप्ते कुर्यादाभिचारुकम् ।
अत परेण आकर्षयेद् वश्यार्थ च योजितम् ॥

युगमात्रावनते भानो अपराह्णोपगते तथा ।
कुर्यात् सर्वकर्माणि क्षुद्रार्थ च योजिता ॥

ततः परेण काले ते सूर्य वानमते तदा ।
वश्याकर्षणसर्वाणि कुर्यात् कर्माणि धीमत ॥

अस्त याते तदा भानौ रक्ताकारसमप्रभे ।
कुर्यात् तानि कर्माणि रक्ताभाससमोदिताम् ॥

कान्तकामा सदा कुर्यात् कर्मश्चापि रागिभिः ।
कुलत्रयेऽपि शान्य कथित धर्म निन्दितम् ॥

कन्यार्थी कारयेत् क्षिप्र कपाटजगगोदितम् ।
प्रथमे यामे तदा कर्म साधयेत् सत्त्वयाजित ॥

अत परेण सर्वत्र सर्वकर्माणि कारयेत् ।
अर्धरात्रे तदा च द्रा ग्रह पश्येद् वसुन्धराम् ॥

प्रविशेत् पश्चिमा देशा नासमा राज्ये गमादिताम् ।
तत परेण ग्रह पश्ये सुर्या रानराधिपाम् ॥

प्रसवे दक्षिणां देशां सिद्धस्तथा म नयोजित ।
मर्त्येऽपि लभते क्षिप्र कार्यसिद्धिं तु पुष्कलाम् ॥

अजापी जापिनश्चापि + । + लभते फलम् ।
यथेष्टां कुरुते सिद्धि जापिनस्यापि धीमते ॥

तृतीये यामे सदा गच्छेद् दिश चापि यत्नत' ।
दक्षिणपश्चिमान्मध्ये व्रजेत् तत्र फलोद्भवी ॥

उदयन्ते तथा भानो प्रभवोदुत्तरां दिशम् ।
तत' परेण काला ते युगमात्रोत्थिते रवौ ॥

गच्छेद् विदिश तन्त्रज्ञ सिद्धिकामफलोद्भवाम् ।
पाश्चिमोत्तरयोर्मध्य स देशः परिकीर्तित ॥

अजापी जापिनस्यापि युक्तिरुक्ता तथागतै ।
निर्दिष्टां कार्यनिष्पत्तौ सिद्धम नस्य वा तदा ॥

मध्याह्ने पूर्वतो गच्छेद् दिशांश्चैव सर्वत ।
तत. परेण कर्माणि + + + + + कारयेत् ॥

अर्धरात्रे तदा च द्रो ग्रह पश्यद् वसुन्धराम् ।
कालान्ते विदिशान्ते मुनि + + + + बोधिना ॥

पूर्वमुत्तरयोर्मध्ये सदृश सिद्धि लिप्सताम् ।
तत' परेण दिशः प्रोक्ता पूर्वदक्षिणयो सदा ॥

कथित कालभेदश्च दिशश्चैव विदिक्षु वा ।
अपराह्णे तथा भानो' प्रविशे दैत्यमालयम् ॥

सुरङ्गेषु च सर्वेषु सत्त्वेषु रूपधारिषु ।
सर्वथा श्रीमुखेनैव सर्वत्र पातालोऽन्तवासिनाम् ॥
ततः परेण यामा ते रक्ताङ्गे ग्रहमण्डले ।
प्रविशेद् यक्षयोनीना निलयांश्च सुकश्मलाम ॥
व्रजेत् परिगृह्य क्षिप्रकालेनैव नियोजितम् ।
उत्तिष्ठ त साधये मन्त्र प्रसादाश्रयसम्भवाम् ॥
आरुरुक्ष पुगाग्रे वै असिद्धि सिद्धिरेव वा ।
आरुरोह स्वकावास प्रासादाग्र तु मानवी ॥
सिद्ध्यन्ते चिन्तिता तस्य कालेष्वेव सुयोजिता ।
मन्त्रसिद्धि सदा तस्य मन्त्रतन्त्रविशारदैः ॥
दिशो गमनेनैव सिद्धिमात्रा समुच्यते ।
अय वी यावत् क्षिप्र लभते फलमागमनाय ॥

ईप्सितां साधयदथा ग्राम्यांश्चैव च मानुषाम ।
काला निगमत प्रोक्त दिशांश्चैव समन्ततः ॥
प्रसवेत् सवता म वा कर्णोह देशेषु च ।
अश्विनी भरणिसायुक्ता कृत्तिका मृगशिरास्तथा ॥
एतेष्वेव इह सर्वेष नक्षत्रेष्वेव योजिता ।
शान्तिक कर्म निर्दिष्ट फलहेतुसमोदयम् ॥
रोहिण्यां साधयेन्नार्थां पुष्टिकाम सदा जापी ।
आर्द्रायां कारयेत् कर्म वश्याकर्षणहेतुभि ॥
पुनर्वस्वो तथा पुष्ये साधयेद्धनसम्पदाम् ।
विचित्राभरणवस्त्रांश्च अञ्जन समन शिलाम् ॥
रोचना गैरिकांश्चैव आज्य चैव सुपूजितम् ।
वश्याकर्षणमेधा च पुण्येषु च नियोजयेत् ॥
आश्लेषायां तथा कर्मा आकृष्टाप्रहरणान्यम् ।
मघासु कुर्यात् तथा कर्म राज्यमर्थाभिवर्धनम् ॥

फल्गुन्यावुभौ श्रेष्ठौ आरुरोह स्ववाहनम् ।
विचित्राणि कर्माणि हस्तेनैव विधीयते ॥
स्वात्या विशाखयो' कुर्याद् द्रव्यकर्मसमुद्भवम् ।
अनुराधा तथा ज्येष्ठा उभौ नक्षत्रयोजितौ ॥
सिद्धिकाम सदा कुर्याद् राज्यकामस्तथा सदा ।
सौम्यार्थसम्पदांश्चापि विविधा योनिजा पराम् ॥
साधयेद् धननिष्पत्तिं नक्षत्रेष्वत्र योजिता' ।
उभौ ह्यषाढौ तथा प्रोक्तौ ज तुकर्मसु योजयेत् ॥
धातुजेष्वपि सर्वत्र दृश्यते सिद्धिमानवे ।
मूले मूलकर्माणि आपःया विवि गोद्भवाम् ॥
माधये म त्रन त्रतो भ्र न र त्र ा चित्र म ।
त्र ा ण ा त ग ा त्र कुया भ्र ा ण्य त्र ा ण त ा म् ॥
निर्वाणप्रापक धर्म प्रव्रज्या चापि योजयेत ।
धनिष्ठपु सदा कुर्याद् धूपपुष्पविशा न ा म् ॥
वृक्षां वाहना चैव वस्त्रा चैव विधानवित् ।
कुर्यात् शतभिषक् कर्म हस्तामाणिषु निर्दयाम् ॥
प्राणापरोधसत्त्वेषु कुत्सितां तां विवर्जयेत् ।
उभौ भद्रपदौ श्रेष्ठौ भ्रम्यागर्थनिवारणौ ॥
सम्पदा कुरुते क्षिप्र कर्मण्येव हि योजितौ ।
सेनापत्यार्थसाधने + + + + + + + ॥
राज्ये भानिष्पत्तिभपणाभरणादिषु ।
नानाधातुगणांश्चैव + + + + यथेप्सिताम् ॥
साधये म त्रत त्रज्ञ उभौ नक्षत्रयोजितौ ।
रेवत्यां साधयेद् द्रव्य नानाधातुसमुद्भवाम् ॥
साधयेन्म त्रकर्माणि नानारत्नसमुद्भवम् ।
सर्वोदकानि सर्वाणि साधये म त्रवित् सदा ॥

अश्वि-यश्च भरण्यश्च कृत्तिकाना तथा ांग्र ।
एतदङ्गारके भाक्त क्षेत्र तत्र नभस्तले ॥
तस्या गार तथा रीत सामर्ा गा ग्य न तत्रा महीम् ।
कृत्तिक न्यशक वि न्याद् रोहिणामृगाशगो परो ॥
एतद् भार्गेरे वि न्यात् क्षत्र चेत्र नभस्तले ।
मृगशिरांश तथा चेत्र आद्रार्या च गुयाजिता ॥
पुनर्वसुश्च तदा वि न्यान्त्रा त्यर्थ क्षेत्रमद्भताम् ।
पुष्याङ्ग तथाश्लेष मघ चेव निगानितम् ॥
एतद् भानो' सदा क्षेत्र कुर्यादाभिचारुकम् ।
फल्गु या तु उभौ साङ्गो ग्रहचिह्नितचिह्नितो ॥
इन्दुवार तथा वि न्यात् क्षेत्र तस्य निशाकरे ।
हस्तचित्रौ तथा सांशो कुर्यात् कर्मानिमानितम् ॥
बुधस्थाने तु उद्दिष्ट॰ सर्वकर्मप्रसाधक ।
स्वात्या विशाखसयुक्ता सांशा वापि कीर्तिता ॥
द्वितीय क्षेत्रनिर्दिष्ट दिवाकरस्य न मशय ।
अनुराधाज्येष्ठसांशो तो निर्दिष्टा पृथिवीसुतो ॥
द्वितीयमङ्गारकक्षेत्र वृश्चिकातसमुद्भव' ।
सर्वधर्मार्थसयुक्त' कर्मयुक्तार्थसाधयेत् ॥
दर्जयेद् धीमतो हिंसा प्राणहिसाभिचारुकाम् ।
साधयेद् विविधानर्था कर्माश्चैव सुपुष्कलाम् ॥
मूलापाढौ तथा प्रोक्तो उभो साशत्रिकोद्भवो ।
एतद् बृहस्पते क्षेत्र नभ स्थ दृश्यते भुवि ॥
साधयेत् कर्म युक्तात्मा विधानाच्च निवारकाम् ।
महाभोगार्थसम्पत्ती सफलांश्चैव फलोद्भवाम् ॥
धन्विनि राशिनिर्दिष्टो कुर्यात् सर्वसम्पदाम् ।
श्रवणा धनिष्ठनिर्दिष्टा शतभिषा समभाद्रिता ॥

एतत् शनिश्चरक्षेत्र द्वितीय कथित पुरा ।
राश्यमकरनिर्दिष्टा सतानशनितारक ॥
तत्रस्थो यदि कर्माणि आरभेत विचक्षण ।
सिद्ध्यत्ययत्ना म ऽज्ञस्तस्मि काले प्रयोजता ॥

राश्यः कुम्भनिर्दिष्टा प्रोक्ता मुनिभि पुरा ।
उभौ भद्रपदौ प्रख्यौ रेवती च यशस्विनी ॥
अङ्गहीना तथा पूर्वा शुभेन्द्रग्रहचिह्निता ।
प्रशस्ता' शोभना सर्व तत् क्षेत्र गुरत्रे + दा ॥
मीनराशिसमासेन कथित लोकचिह्निते ।
ग्रह प्रधान सर्वत्र तिर्यङ् मुक्ता सर्वकर्मसु ॥
सप्तैते कथिता ह्यग्रमानुषाणां गणागमे ।
अनन्ता ग्रहमुख्यास्तु अन ता ग्रहकुत्सिता' ॥
मध्यस्था कथिता ह्येते मानुषाणां हिताहिता । इति ।
तेषां सत्त्वप्रयोगेषु निर्दिष्टा म त्रजापिनाम् ॥

सत्त्वासत्त्व तथा काल नियम चैव कीर्तितम् ।
नाग्रहो धर्मसयुक्त न कमा ग्रहाचह्नितम् ॥
सयोगग्रहनक्षत्रो मन्त्रसिद्धिमुदाहृता ।
न सिद्धि' कालमिति ज्ञेया नासिद्धि कालमुच्यते ॥
सिद्ध्यसिद्धावुभावेतो सङ्गाकाल्त' क्रमा ।
विपरीतरता धर्मा न धर्मा धर्मचारिण ॥
धर्मकर्मसमायोगा सयुक्त साधयिष्यति ।
न नैवान् कर्मसक्तस्तु सिद्धिर्न सिद्धिर्दैवमुद्भवा ॥
तत्कर्मश्च सिद्धिश्च नैवमत नियोजयेत् ।
न नैवात् कर्मसक्तस्तु नैव समासत परम् ॥
कर्मक तु मत पा ॥ ।।। ॥ र्निर्दिष्टहेतुना ।
ग्रहा कर्मयुक्तास्तु ।दात्ता । मुख्या ता ॥

तस्मात् कर्म सम तेषा कर्मार्थं सिद्धिरिष्यते ।
कथिता गणना गणे क्रम एव सनातनम् ॥
न ग्रहा राशया नार्थार्थाश्च सूपूजता ।
कर्म एव सदा नित्याय निर्मिक्ता समाश्रिता ॥
फलाढ्य च सदा कर्म युक्तिर्मन्त्रेषु भाषिता ।
तस्माद् युक्तित कर्म न ग्रहो नापि राश्यजा ॥
नक्षत्राणां तिथीनां च गतियोनि समासत ।
कालप्रमाणनियमश्च न पर कर्मया सदा ॥
तस्मात् त प्रवित् सर्व धर्म एव नियाजयेत् ।
अनन्तग्रहाणा लोके राशयो विविधा परे ॥
तिथयो गणिता सङ्ख्ये क्षेत्रश्चैव नियोक्तृभि ।
तस्मात् सक्षेपतो वक्ष्ये कथ्यमान निबोधताम् ॥
मेषो वृषो मिथुनश्च कर्कटश्च सुयोजित ।
सिंहकन्यतुल चैव वृश्चिकधन्विनौ परौ ॥
मकर कुम्भ इति ख्यौ मीनवानरयोऽपरे ।
मानुषा देवराशिश्च अपरो गरुडापरो ॥
यक्षराक्षसाराश्यो तिर्यक्प्रेतशुभो परे ।
नरका राशिनिर्दिष्टा अनन्ता गतियोनिजा ॥
निर्दिष्टा राशयः सर्वे नानाधातुसमुद्भवा ।
असङ्ख्येया मुनिभि प्रोक्ता राशयो बहुधा परे ॥
तेषां गतिचिह्नानि सत्त्वयोनिसमाश्रयम् ।
कथितं कथयिष्येऽहं अनन्तां नक्षत्रां ग्रहाम् ॥
क्षेत्रा च बहुधा प्रोक्ता नानाग्रहनिषेविता । इति ।

बोधिसत्त्वपिटकावतंसका महायानवैपुल्यसूत्रा
दार्यमञ्जुश्रियमूलकल्पात् षोडशपटल
विसराद् द्वितीयो ग्रहनक्षत्रलक्षण-
क्षेत्रज्योतिषज्ञानपरिवर्त
पटलविसर ।

———

अथ एकोनत्रिंश पटलविसरः ।

अथ खलु भगवाञ्छाक्यमुनि पुनरपि शुद्धावासभवनमव लोक्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म ॥

अस्ति मञ्जुश्री ! तृतीयमपि ज्योतिषज्ञाननियमपरिवर्तं भाषिष्ये पूर्वकैः सम्यक् सम्बुद्धैर्भाषितं चाभ्यनुमोदितं च त्वदीयमन्त्रतन्त्रार्थकल्पितम् । शृणु साधु च सुष्ठु च मनसि कुरु ॥

एवमुक्ते भगवता शाक्यमुनिना मञ्जुश्री कुमारभूतो बोधिसत्त्वो महासत्त्व उत्थायासनादेकांशमुत्तरासङ्गं कृत्वा, दक्षिण जानुमण्डलं पृथिव्यां प्रतिष्ठाप्य, येन भगवा, तेनाञ्जलिं प्रगृह्य, भगवन्तमेतदवोचत् । तत् साधु भगवां भाषतु ज्योतिषज्ञानपटलविसरम् । तद् भविष्यति सत्त्वानामर्थाय हिताय सुखाय । देवमनुष्याणां सर्वमन्त्रचर्यानुप्रविष्टानां च सत्त्वानामनुत्तरायां सम्यक् सम्बोधो,[1] अभिप्रस्थितानां च, उपायकौशल्यमन्त्रचर्या सुखेन साधयिष्यन्ति । सर्वसत्त्वानुकूल योगविधानकर्मानुकूलं कालनियमानिष्पादितकर्मस्वकृतां नक्षत्रवारग्रहयोनिक्षेत्रराशिसमोदयाम् । तद् भविष्यति सुखसाधनोपायं मन्त्रानुवर्तनं सुखविपाकं तद् भविष्यति ते बोधिसत्त्वानां विष्पन्दितविकुर्वण ऋद्ध्यधिष्ठानम् ॥

एवमुक्ते मञ्जुश्रिया कुमारभूतेन अथ भगवां मञ्जुश्रियं कुमारभूतमेतदवोचत् । साधु साधु मञ्जुश्री ! यस्तथागतमेतमर्थं परिपृच्छसे । तेन हि शृणु साधु च सुष्ठु च मनसि कुरु । भाषिष्ये सर्वसत्त्वानामर्थाय ॥

एवमुक्ते मञ्जुश्री[2] कुमारभूतो भगवतश्चरणयोर्निपत्य, निषण्णो धर्मश्रवणाय ॥

अथ भगवां सर्वावन्त शुद्धावासभवनमाभया स्फुरित्वा, सर्वबुद्धावलोकनक्षेत्रनीं नाम समाधिं समापद्यते स्म । समनन्तरसमापन्नस्य भगवतः कायान्नीलपीतावदातमाञ्जिष्ठस्फटिकवर्णादयो रश्मयो निश्चरन्ति स्म । निर्गत्य च सत्त्वानां बुद्धक्षेत्रां अवभास्य, सर्वाणि च

कदाचिद् विद्यते । दुःखोपशम शान्त निज्वर सान्यत बोधिपरायण पदमवाप्नुयादिति ॥

[illegible] तथा प्रतिमु-
[illegible]नीति [illegible] [illegible] [illegible]त्य, मन्त्रश्रि-
यस्य [illegible] [illegible] ॥

सर्वे च ते ग्रहनक्षत्रगणाः सर्वेदु खानि च प्रतिप्रश्रभ्यन्ते स्म। सर्वेश्च केतवा प्रशान्ता निषण्णाश्च धर्मश्रवणाय स्वस्थीभूता एकाग्रमनसो भगवन्त व्यवलोकयमाना [illegible] [illegible] + द्विजयमानसश्च सवृत्ता अभूव ॥

अथ भगवता लोकानुकम्पार्थं तथा तथा धर्मदेशना कृता चतुरार्यसत्त्वसम्प्रयुक्ता यथा यथा त सत्त्वै कैश्चित् सत्यानि दृष्टानि कैश्चिन्र्हत्व कृतम्, कैश्चित् प्रत्येकबोध, कैश्चिन्नुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ चितान्युत्पादितानि, सर्वे च नियता न्याकृतानुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौ, सर्वैश्च पिशितान्यपायदुर्गतिविनिपातानि देवमनुष्योपपत्तौ द्वाराण्युत्पादितानि, स्वर्गार्गलमपावृतम्। सर्वे च समयमधितिष्ठन्ति ॥

अथ भगवाञ्छाक्यमुनिस्तेषामनुशय ज्ञात्वा, विनयकालसमयमनन्तरमेव तेषां विनीतां सत्त्वां ज्ञात्वा, धर्म भाषते स्म ॥

अरिदुःखसमाक्रान्त न्योपज विनिश्राश्रयम्।
अभावा देवगणाः सर्वे पूज्यन्ते शासने इह ॥

आरभध्व पर वीर्यं बोधिसोपानहेतुकम्।
प्राप्नुयादेव सङ्घाताः शान्तनिज्वरमालयम् ॥

अशोक विरज क्षेम निर्वाण वापि नैष्ठिकम्।
निर्गत गगनतन्यास्य अभावं तु स्वभाविवम् ॥

परं प्राप्स्यथानिन्दितं दिव्य सुजुष्टमनावृतम्।
अनित्यदु खशून्यार्थमनात्म तु समोदितम् ॥

भावय तो दिवा सर्वे प्राप्स्यन्ते च नैष्ठिकमिति।
मन्त्रत त्राभिधानेन चर्या चैव सुखाप्त्या ॥

कथिता जिनवरैः श्रेष्ठा मन्त्रसिद्धिरुदाहृता।
उपायं सत्त्वानां अग्रे नियोगेनैव धीमतैः ॥

कथिता म त्रसिद्धिस्तु फलकाले समोदये।
विचित्र कर्मणां जाति विचित्रैव याजिता ॥
विचित्रा कर्मतः सिद्धिर्विचित्र कर्मगोचिजम्।
विचित्रा चित्ररूपेण म त्रांश्चापि याजिता ॥
विचित्रार्थी कर्मविस्तरा विचित्र कर्म उच्यते।
कर्म चिन्त्या तथा चित्र अचि त्य चापि चिन्तितम् ॥
तस्मात् प्रारम्भम्प त्री म त्रचित्रेषु पुष्कलाम्।
राशय कथिताश्चित्रा तेषु जाता नरा सदा ॥
सदेवासुरमुख्यास्तु विविधा प्राणिविहङ्गमा।
तेषा च यानि चिह्नानि तानि सिद्धिषु योजयेत् ॥
मेषराशौ तथा जाता मनुजा वा दिवौकसा।
बहुपत्यो बहुभाष्यो सुरूपश्चापि जायते ॥
वणिक् शील्ली तथा शूरः मनुजः स्त्रीषु वर्णितः।
वक्रो लुब्धचित्तश्च भूपतिर्गृहसेविन ॥
तत्रस्थश्चन्द्रमा प्रोक्त, सर्व कर्म प्रयाजयेत्।
आदित्या यदि दृश्येत मेषराशिसमाश्रितः ॥
तत्र कर्म सदा सिद्धि क्रूरकर्मसुयोजिताम्।
यान गमन चैव आसन शयन सदा ॥
न भजेत् तन्त्रमन्त्रज्ञो विरुद्धा सर्वयोगिभि।
तत्र जातः सदा मर्त्यो मन्त्र देयाभिचारुकम् ॥
वृषराशौ तदा जातो मनुजो भोगवान्सदा।
स्त्रीषु कान्तः सदा लुब्धः धर्माधर्मविचारकः ॥
ग्राम्यसेवी सदा यक्षो देवराज्ञानि बोधनाम्।
तत्रस्थश्च द्रमा जातो धार्मिकोऽसौ सुरेश्वर ॥
भवेत् तस्य चित्त वै राज्यमाश्रयता सदा।
तस्य मन्त्रा सदा देया चैत्या जिनभाषितः ॥

तेन चन्द्रार्थयुक्तेनगश्चयोऽर्थनिरोधिना ।
गमनागमन कर्म स्मश्रुकर्म च युक्तिमाम् ॥

आचरेद ग्रहकर्माणि न कर्मान्याभिनान्तम ।
सर्वकर्मसमुत्थाग मन्त्रासद्धिगुणादयम ॥

आलिखेन्मण्डलादीनां मुद्राम्निांश्च कारयेत ।
सिद्धद्रव्यसुराश्रेष्ठा साध्यमाना दिवाकसा ॥

सिध्यन्ते मन्त्रिभिर्युक्ता नक्षत्रेष्वेव गिसिषु ।
मिथुनश्यां यदा जातो मानुषोऽथ दिवाकस ॥

तेषां च गतिचिह्नानि सिद्धरात नियाभाम् ।
आढ्यो उत्सुकाचित्तश्च शठा मूर्गा थ जायत ॥
तत्रस्थो यदि विख्यात नक्षत्रा गिशि भूषणम् ।
तत' कान्तो कर्वेन्मत्या न मूना वल्लभ गम्ना ॥

धनाढ्यो युक्तिमन्तश्च महेशाख्याऽथ जायते ।
शेषै ग्रहै' करैस्त निरि रेश्वापि कगिरे ॥

जायते भूर्त्तरागात्त व्याा र्भश्च सााकुल ।
नेदृशुस्तस्य मन्त्रा वै शान्ता पौष्टिक परम् ॥

क्षुद्रां कश्मलांश्चैव क्रव्यादा पिशिताशिनाम् ।
क्रूरै ग्रहमुख्यैस्तु दर्शा ा ाा ग ा ॥

एतेषां मन्त्रसिध्यर्थं क्रूरकर्मषु याजये ।
निषिद्ध गमन तत्र अग्रपङ्क्तिविवर्जितम् ॥

गमनागमनयोस्तत्र न सिद्धि सर्वकर्मसु ।
क्षुरकर्म तथा नेषां न्न रा ता जाता ॥

सिताख्यौ ग्रहमुख्यौ तो पातकौ द्वे परेऽपरौ ।
चतुर्था ग्रहमुख्यानां दशा ग्रेयमाख्यम् ॥

उभौ रक्तौ उभौ कृष्णौ दर्शन भूयकर्मिणाम् ।
सितौ शुक्रेन्दुमुख्यौ तौ पीतकौ बुधबृहस्पता ॥

सपुत्रभार्यया सार्द्धं नश्यतेऽसौ नराधिप ।
नक्षत्रेषु येषु कम्पा च तेषु भूप समादिशेत् ॥
दिशः सर्वासु भयाश्च मारा उल्कानिता ।
पश्चाद्धा सर्वा ा ता िद्विगते ग ा ॥
नश्येत् परस्परा मत्या ग ग गानुपादरा ।
न दृष्टिस्तत्र प्रवर्तन्ते मानुषाणां परस्परम् ॥
नि या महद्भ भय तत्र गराण नृपाान् हरेत ।
येषु एव भवेत् कम्प उत्पात तत ॥
पर्येषां चापि नित्यस्त द्विनिश्चैव दारुण ।
रात्रौ इन्द्रधनुश्चैव श्वेतपक्ष यदि वायसम् ॥
शुक्लवर्णोऽथ कृष्णो वै कृष्णो शुक्लोऽथ दृश्यते ।
विपरीता पक्षिणो वर्णा विपरीता ऋतुनिस्वना ॥
विपरीताः पक्षिण' सन्ति यत्र तत्र महद्भ भयम् ।
द्विपदाश्चतुष्पदाश्चैव सर्वे बहुपदापदा ॥
पक्षिणस्तिर्यक् प्राणा विपरीतास्तु महाभयम् ।
ऊर्ध्वतुण्डा तथा श्वाना रुव ते च मुहुर्मुहु ॥
दिवा वा यदि वा रात्रौ यत्र तत्र महाभयम् ।
एवम्प्रकारा अनेकाश्च बहुधा यत्र प्रकल्पिता ॥
अनावृष्टिर्भवेत् तत्र राज्ञाश्चक्र विनश्यति ।
यथा हि जातकर्माण्यात प्राणिनां च शुभाशुभम् ॥
तथोत्पाता नता जाता दुर्न ाह शुभाशुभम् ।
नान्यथा दृश्यते किञ्चिन्निमित्त पूर्वहेतुना ॥
नाहेतुक प्रवर्तन्ते निघ्ना उत्पातसम्भवा इति ॥

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतंसका
महायानवैपुल्यसूत्राद्द्वाविंशतितम निमित्त
ज्ञा ज्योतिषपटल िसर
परिसमाप्त इति ॥

तत्र कर्म समुद्दिष्ट पाठिक सिद्धिलम्भितम् ।
उत्तिष्ठ खेचर चापि आत्मानसमाकृतम् ॥
ना य कर्म समुद्देन समान चापि वर्जयेत् ।
तत परेण सिंहस्य त चराशिरिति स्मृत ॥
तत्र जातो भवेद्धर्तस्तस्कर कृपण शठ ।
स्त्रीषु कान्त सदा क्रूर शूर साहसिक सदा ॥
मूर्ख परदारी च स्तब्धा मानान्वित सदा ।
शुभनक्षत्रचारेण शुभदृष्टिग्रहोदिते ॥
पीतशुक्लैर्ग्रहैर्दृष्टा जायन्ते च महाधना ।
शुद्धमन्त्र सदा धीमान् शुचिर्भक्तिसमाश्रये ॥
सम्भूता मन्त्रतन्त्राश्च साधयेत महीतले ।
क्षिप्रमर्थकरा ये तु पुष्ट्यर्था ये तु कीर्तिता ॥
साधये स त्रिदिव् सर्वा जिनाब्जीकुलयोरपि ।
जिनेन्द्रमुख्या य मन्त्रा ब्रह्मा चापि कीर्तिता ॥
साधये स तदि सर्वा स सर्वगेन जातिषु ।
तत परेण भवेद् राशि तज्ज्ञानामानि कीर्तिता ॥
प्रसिद्धा कर्मभूमिष्ठा तुलासेवे नराश्रिताम् ।
तुलाया जायते धीमान् रसिदेष्ट गाजिन ॥
न कारयेत् साधनां सदा उच्छिष्ट भूतिबन्धनाम् ।
सर्वेम त्रपरिबन्धनस्य गायानिषु आचरेत ॥
धूर्त कृपणा क्रूर मत्सरी चैव जायते ।
तुलाया राशिजातस्था इ मने न सदा रत ॥
न कुर्यात् सदा मन्त्रा तस्मि राशौ समासृत ।
य न चान्नक्षत लोके भूमिरर्थार्थसम्पदाम् ॥
ग्रहमुख्ये यदा जातो पीत. शुक्लैश्च सर्वत ।
न भजे स त्रसिद्धि च यन्त्ररक्षार्थसम्पदे ॥

क्षणमात्रे तथा सर्वं साधयन्त नियोजितैः ।
शुभैर्ग्रहैर्यदा दृष्ट पीतै' शुक्लैश्च सर्वत ॥

महात्मा जायते शूर धार्मिका थ नराधिप ।
क्रूरतरैर्ग्रहैर्दृष्ट शल्यकाङ्गारसिहजे ॥

तुलाया जातराश्यर्थं मत्सरो भवते पुमा ।
बहुरोगो दरिद्रश्च व्याधिरोगार्तसमुद्भवम् ॥

प्रचण्ड' सर्वकर्मेषु क्रूर साहसिक' सदा ।
न भजेच्छान्तिकर्माणि जिनतत्त्वाङ्गभाषितम् ॥

रौद्र कुरुते कर्मा वज्रिणे समुदयोदिताम् ।
आभिचारुककर्माणि नानायुद्धकृतानि तु ॥

तस्मि राशौ सदा तत्र कुले तत्र समुद्भवे ।
कुत्सिता जिनवरै' कर्म सिद्धिमायाति तत्र तु ॥

प्रधानगुणविस्तार प्रभाव चापि वर्जयेत् ।
प्रवासगमनं चैव नाचरेद्दिशि माशुजम् ॥

मन्दर वाहन चापि सत्त्वधातुकृताकृतम् ।
नाचरेत् सर्वकर्माणि तस्मि राशौ दिवाकरे ॥

वृश्चिकास्तु समुत्पादे सत्त्वयोनि समाश्रयेत् ।
भवते जिह्मचित्तश्च न·यमान निराश्रताम् ॥

तीव्र' साहसिक· क्रूरो दुर्पा मानदर्पित ।
नक्रो लुब्धस्तथा मर्त्या जायते वसुधातले ॥

प्राज्ञो धार्मिको विद्वान वक्रश्चैव दुरासद ।
स्त्रीषु कान्तो भवे मर्त्य' कृतज्ञा ल्पपराक्रम' ॥

तत्रमन्त्रसदोद्युक्त सेवायां गुरुपूजक· ।
दर्शन ग्रहमुख्यानां शुकचन्द्रबुधा गुरु ॥

प्रशस्त श्रेयस लक्ष्य आयुरारोग्यवर्द्धनम् ।
तेषां दर्शनसिद्ध्यर्थं मन्त्रिणाम् वेसाधने ॥

स धर्मधातु नि सत्य स्थितोऽयं विश्वरूपिण ।
यथा हि बुद्धानां शरीरा म चा शनरा जन ॥
सामिषा लोकपूज्यास्ते निरामिषा पु विशेषत ।
सद्धर्मधातव प्राक्ता निरामिषा लोकहेतव ॥
सामिषा नलवरे प्रोक्ता जिनेन्द्राणां महर्द्धिका ।
त्रिविधा धातव प्राक्ता मुनिचन्द्रा निराश्रवा ॥
सामिषा निरामिषाश्चैव प्रसृता लोकहेतव ।
धर्मधातु स मिश्र सत्त्वानां करुणावशात् ॥
तिष्ठते मन्त्ररूपेण लोकनाथ प्रभङ्कर ।
म विश्वरूपी सर्वज्ञ दृश्यते ह महीतले ॥
सर्वार्थसाधका मन्त्र सर्वबुद्धैस्तु भाषित ।
एष सक्षपतो मन्त्र जप्तोऽयं विधिना स्वयम् ॥
करोति सर्वकर्म वै ईप्सितां सफला सदा ।
अस्य कल्प समासेन पुन काले प्रवक्ष्यते ॥
युगान्त मुनिवरे लोके अस्त याते तथागते ।
कल्पसिद्धिस्तदा काल म त्रसिद्धिरुदाहृता ॥

अथ भगवतश्चक्रवर्तिनस्तथागतोष्णीषस्य परकर्मप्रयोगविध्व सनकरस्याजितजयस्य सर्वमन्त्राधिपते सर्वबुद्धबोधिसत्त्वानुनीतस्योष्णीषचक्रवर्तिन सक्षेपत कल्पमेकाक्षरस्य प्रवर्तिन्पूर्वं विस्तरत ॥

आदौ तावत् यस्मि स्थानेऽयं जप्यते, तस्मि स्थाने पथे योजनाभ्यन्तरेण सर्वदुष्टग्रहा प्रपलायन्ति, सर्वम ाा सिद्धा अपि न प्रभवन्ति, सर्वदेवा सान्निध्य त्यजन्ति, अन्यत्र साधकस्येच्छया न्येषां लौकिकलोकोत्तराणां साधकाना सिद्धिमपहरति, परप्रयोग मन्त्रा छिन्नभिन्नउत्कीलनतां मोचयति ॥

स्वय विद्याच्छेद कर्तुकाम कुशानां हरितानां मुष्टिं गृहीत्वा, अष्टशताभिमन्त्रित कृत्वा, शस्त्रेणच्छिन्द्यात् तां विद्यामुद्दिश्य, सा छिन्ना भवति । अनेन प्रतिकृति कृत्वा, हृदये कीलकेन ताडयेत् । कीलिता भवते । सप्तजप्तेन सूत्रेण कुसुम्भरक्तेन ग्रन्थि कुर्यात् । बद्धा भवति । शरा

त्रेणाष्टशतजप्तेन पिथयेत्, रुद्धा भवति । शस्त्रेण छन्य द्विधा कुर्यात्, भिन्ना भवति । राजिकाभिर्विषरुधिररक्ताभि रञ्जयन्छिष्टिना भवति। करवीरलतया आहनेत्, पीडिता भवति । सर्वविद्याभिचारुककमि च्छया करोति । सर्वत्र पूतिक त्रय मुक्ताक्षारेण स्नापयित्वा, होमं कुर्याच्छान्ति । घृतहोमेन सर्वपा शान्तिराप्यायन कृत भवति । मुष्टिबन्धेन सर्वमन्त्रा स्तम्भयति, मनसा मोक्षयति, मन्त्र साधयितु कामस्तमनेनैवोपरुद्ध्य साधयेदन्यकल्प साधयितुमिच्छति, तमने नैव साधयेत् । सिद्ध्यति । अनेनैव म त्रेणावाहन भवति । पुनरने नैव विसर्जन भवति । अनेनेव यस्य रक्षा क्रियते, सोऽप्यदृश्यो भवति । यो मन्त्रो न सिद्ध्यति, प्रत्यादेश वा न ददाति, अनेनैव सह जपेत् । शीघ्र सिद्ध्यति, प्रत्यादेश वा ददाति । यदि न सि द्ध्यति, प्रत्यादेश प्रयच्छति । सो मुच्यते ॥

दधिमधुघृताक्तानां तिलानामष्टशत जुहुयात् त्रिसन्ध्य सप्ताहं य म त्रमुद्दिश्य, सोऽस्य वशो भवति । यदुच्यते तत् कर्म करोति । प्रत्यादेश वा प्रयच्छति देवा वशीकर्तुकाम देवदारुसमिधानामष्टसहस्रं जुहुयात्, सप्तरात्रेण वश्या भवन्ति । नागा वशीकर्तुकाम त्रिमधुर जुहुयात् । वश्या भवन्ति । यक्षा वशीकर्तुकामा दधिभक्त जुहुयात्, वश्या भवन्ति । यक्षिणी वशीकर्तुकामेन दधिभक्त जुहुयात् । सर्वग न्धैर्गन्धर्वं वशीकरोति । अशोकप्रियङ्गुपुष्पसमिद्भि कुसुमवा यक्षिणी नागिनागग्रहाणां राजिकाभि राजानसिद्धार्थै ब्राह्मण पुष्पहोमेन, वैश्य दधिक्षीरघृतेन, शूद्र तुषपांसुभि, स्त्रिया लवणहोमेन, षण्ढा माषजम्बूलिकाहोमेन, कन्या लाजाहोमेन, सर्वान् घृततैलहोमेन वश्यां करोति सर्वत्र त्रिसन्ध्य सप्तरात्रम् । इत्युक्त्वा तूष्णीम्भूतो जिनोत्तम ।

देवसङ्घा तदा मन्त्रे सप्तमा मुनिपुङ्गव ।
प्रहृस्य लोकधर्मज्ञ मुक्ताऽगो गतवीश्वरा ॥

मुनि श्रेष्ठस्तदा ज्येष्ठ बुद्धपुत्रं तदालपेत् ।
मञ्जुघोष तवा वत्रे बोधिसत्त्व महाद्भुतम् ॥

सिद्ध्यन्ते पापकर्मास्तु रौद्रकर्मासु योजिता ।
ततः परेण मीनेति राशिरुक्ता तथागते ॥
तत्रस्था मानवाः सर्वे दृश्यन्ते बहुलिङ्गिनः ।
मीनराशिसमाजाता रूपाण्येतानि समुद्भवे ॥
प्रभुमानधी श्रीमा भोगसम्पच्छतान्वित ।
प्रभवः सर्वलोकानां जायतेऽसा महीतले ॥
क्षिप्रमर्थकरो धीमा नराधिपोऽथ अजायत ।
शुक्रे दुर्दर्शनाज्जात भवेल्लोके नरोत्तम ॥
दर्शनाद् बुधजीवानां धनाढ्योऽथमजायत ।
प्रांशुमूर्त्तिर्विशालाक्ष स्त्रीषु कान्ता भवेत् सदा ॥
बहुमित्रा नरा यश्च [illegible]मजायत ।
बहुमित्रोऽथ शुक्रश्च जायते मित्रवत्सलः ॥
ततः परेण क्रूरो वै ग्रहमुख्यो दिवाकरः ।
पश्यते यद्यसौ मर्त्या शनिराहुस्तु भूमिजा ॥
तदा रूपमिति [illegible] जायते ।
पूर्ववत् कथिता ये ते ग्रहाः क्रूरा नशत्रया ।
कुर्यात् सर्वकर्माणि मीनराशिसमाश्रया ।
तत्रस्थश्चन्द्रमां पश्येत् सर्वांश्चैव साधयेत् ॥
अतः परेण राशीनां गजमानुषमानुषाम् ।
गन्धर्वा राक्षसा गरुडाश्चापि पन्नगा ॥
तेषां स्वरूपतो जातिगतिर्निर्देशमचिह्नित ।
मना उद्भवस्तेषां लिङ्गैरेवैस्तु लक्षयेत् ॥
यथा सत्त्वप्रकृतिश्च तथा लिङ्ग विभाव्यते ।
स्वमन्त्रा भाषिता ह्यते तेषां चैव नियोजयेत् ॥
राशयः कथिता लोके द्वादशैव गणोत्तमा ।
गणिता ग्रहमुख्यैस्तु नक्षत्रैस्तु नियोजिता ॥

पक्षे प्रातिहारकपक्षे सिद्ध्यति । अथ सिद्धमात्रेण सर्वसमो आयु खीभवति । महाभङ्ग प्रतिलभते । सर्वबुद्धैश्चाभिमन्त्र्याभिनन्दित सर्व सत्त्वानुप्रवेश सिद्धो भवति । लोकधातुष्वपि सहस्रपरिवारश्चक्र वर्ती भवति ॥

अथोष्णीषं साधयितुकाम हस्तमात्र दण्डे सौवर्णरजतताम्र- मय मणिमय वा कृत्वा तावज्जपेद् यावत् प्रज्वलितमिति । त गृहीत्वा यथेष्ट विचरति । सत्त्वेभ्यो धर्म देशयति । महाकल्प जीवति ॥

अथ भद्रघट साधयितुकाम, सौवर्ण भद्रघट कृत्वा सर्वबीजर त्नौषधिपरिपूर्ण शुक्लवस्त्रावकुण्ठित तमनेन साधयेद् एकस्मि प्रातिहा रकपक्षे कर्मारभद्, अपरस्मिन् सिद्ध्यति । तास्म हस्ते प्रक्षिप्य य- स्मिन्छति त लभते । अक्षय भवति ॥

अथ चिन्तामणिरत्न साधयितुकाम सौवर्णदण्डो जात्यमणि स्फटिकमाण च सौवर्ण वा वस्त्रावलम्बन्त कृत्वा अननेव विधानेन साधयेद, य चिन्तयति तत् सर्व सिद्ध्यति । दवमनुष्येषु चानेन गृहीतेनाप्रतिहतबलपराक्रमो भवति । अथ भगवत कोटि जपेत्, स्व शरीरेणोत्पतति । दिव्यबहुमहाकल्प जीवति । अन्ये वा योरसितातप त्रप्रमुख्याद्य तदप्यनेन भगवतो दशलक्षजप्तेन कर्माणि कर्तव्यानि सिद्ध्यन्ति । एवमप्रतिहत तथागतोष्णीष परकल्पविधानेनापि यथा यथा प्रयुज्यति, तथा तथा सिद्ध्यति । अचिरादेव भगवत उष्णीष चक्रवर्तिन दशलक्षजप्त' सर्व साधयति सर्वविद्याम त्राधिपतिश्च क्रवर्ता ॥

अथ वज्र साधयितुकाम रक्तचन्दनमय एकसूचिक वज्र कृत्वा, अथवा पुष्पलोहमय कृत्वा, पञ्चगव्येन प्रक्षाल्य, शुक्लपक्षदश्यां पटस्याग्रत उदारा पूजा कृत्वा, घृतप्रदीपान् प्रज्वाल्य, गन्धोदकेन प्रक्षाल्य, यक्षा वश्या भवन्ति । सर्वबुद्धबोधिसत्त्वानमात्मान नि योत्य, अनेनोष्णीषराजा परिजापेण तजाराशिसितातपत्रेण वा रक्षा

कृत्वा, मण्डलबन्धं सहायानां च रक्षां कृत्वा, वज्र दक्षिणेन हस्तेन गृहीत्वा, प्रथमे यामेऽतिक्रान्ते द्वितीये यामे उपविश्य एकाग्रचित्त तावज्जपेद्, यावत् प्रज्वलितामिति । अन्तरे सर्वविद्याधरा सर्व देवनागयक्षाः सन्निपतन्ति । रात्रौ च विद्याधरराजान आगच्छन्ति । तैरभिष्टूयमानः विद्याधरपुरं गच्छति । विद्याधरचक्रवर्ती भवति । वज्रपाणिसदृशकाय वज्रपाणिसमबल क्षणलवमुहूर्तेनाकनिष्ठ देव भवन गच्छति । महाकल्पस्थायी भगवन्तमार्यमैत्रेयं पश्यति । धर्मं शृणोति । मृतो यत्रेच्छति, तत्रोपपद्यते । यदिच्छति वज्रपाणिसकाशादुत्पद्यते ।

अथ खड्ग साधयितुकाम, निर्व्रण खड्ग गृहीत्वा, अहोरात्रोपितः भगवतोदारां पूजां कृत्वा, तावज्जपेद्, यावज्ज्वलितेन सिद्धेन सपरिवारेणोत्पतति । आकुञ्चितकुण्डलकेश द्विरष्टवर्षाकृतिः अप थन्तायी अगम्य सर्वविद्याधराणां अन्तरकल्प जीवति ॥

अथ मनःशिला साधयितुकाम, वीरक्रयेण क्रीत्वा पुष्पयोगाभरात्रोपित सद्धोद्दिष्टकां भिक्षां भोजयित्वा आज्ञा नापयितव्या । अनुज्ञातस्तत्र साधनं प्रविशेत् । उदारां पूजां कृत्वा, घृतप्रदीपसहस्र प्रज्वालयितव्यम् । त्रिरात्रोपित सर्वसत्त्वाना मैत्रचित्तम् पात्र आमान निर्यात्य मनःशिलां गृहीत्वा तावज्जपेद् यावत् त्रिविधा सिद्धिः । ऊष्मधूमज्वलितपूर्वमेव चिन्तयितव्यम् । अमुक्तास्फटिकरूष्मायमानतिलकं कृत्वा, सर्वेन्द्रनागयक्षभूतपिशाचानां जम्बुद्वीप निवासिनश्च सत्त्वा दासभूता भवान्ति । किङ्करा भवन्ति । वर्षसहस्र जीवति । धूमायमाने तिलकं कृत्वा, अन्तर्धायते । यदिच्छेद् देवानामप्यदृश्या भवति । क्षणलवमहूर्तेन दृश्यते । पुनरन्तर्धायते । सर्वा तर्द्धानिकानां राजा भवति । त्राणि वर्षसहस्राणि जीवति ज्वलितेन विद्याधरो भवति । सपरिवार उत्पतति । विद्याधरराजा भवति । देवकुमारवपु अधर्षणाय सर्वसत्त्वानां क पुनर्विद्याधराणां कल्पस्थायी भवति । कालगतस्तुषिते देवनिकाये उपपद्यते ॥

भमिस्थितिनाशकं च कथयति विविधाश्रयात् ।
सर्वमानुषमन्त्रेषु भूतलेऽस्मिन्निबोधताम् ॥
कन्या विविधाश्चापि पक्षिणश्च गणाकृता ।
दृश्यन्ते सर्वता लोके तस्माद् देशादपक्रमत् ॥
रात्रौ शक्रायुधं दृष्ट्वा धनुश्चापि विशेषत ।
शरनाराचपाशाश्च विविधा प्रहरणादयः ॥
दृश्यन्ते गगनाद् रात्रौ तस्माद् देशादपक्रमेत् ।
चन्द्रबिम्बे यदाकाशे दृश्यन्त विकृतरूपिण ॥
कबन्धा पुत्तलाश्चैव नृत्यन्ता गगनालय ।
सुपिर छिद्रमित्याहुर्दृश्यन्त शशमण्डल ॥
पुरुषा उज्ज्वीताश्च यु ध तां श। ।मण्डले ।
दृश्येयुर्मानुषे लोके तस्माद् देशादपक्रमेत् ॥
विविधा प्राणहरा ।।पे नानाभूतगणास्तथा ।
नृत्यमानाश्च दृश्येयुरारमा देशादपक्रमेत् ॥
मण्डलाकारसदृश दृश्यन्ते शशिमण्डलम् ।
तादृश तु ततो दृष्ट्वा तस्माद् देशादपक्रमेत् ॥
युद्धं च तां सर्वसङ्घाताश्च दृश्य त शशिमण्डले ।
एकस्तत्र पतेत् क्षिप्रं गम्य थो न्वि। ।।श्रित' ॥
त देवदिशिमित्याहु भयानिर्मृयते ध्रुवम् ।
तादृश दृष्ट्वा सत्त्वाश्च विवि।कारागमभवम् ॥
अचिरात् तत भयात् क्षिप्रं तस्माद् देशादपक्रमेत् ।
शरनाराचशक्तिश्च दृष्ट्वा तत्र निशाकरे ॥
तस्करोपद्रव क्षिप्रं शस्त्रसम्पातज भयम् ।
दृष्ट्वा विकृतरूपास्तु नानासत्त्वसमाश्रयाम् ॥
रात्रौ भूतले च द्रे तस्माद् देशादपक्रमेत् ।
कृष्णवर्णा विहङ्गास्तु शुक्ला चैव सपीतला ॥

वसुधातलेन गच्छन्ति तस्मि देशे ततो व्रजेत् ।
यत्र सञ्चयते दृष्टि यत्र गच्छन्ति तारका ॥
तं देशं मा विशेत् क्षिप्र यत्र दृष्टि महद् भयम् ।
त देश नश्यते क्षिप्र परचक्रसमागमम् ॥
दुर्भिक्ष शस्त्रसम्पात त विन्द्याद् देशमाकुलम् ।
चोरोरगव्यालानां म्लेच्छधूर्तसमागमम् ॥
त देश नराधिपा नित्य प्रवसेत् सर्वतो दिशम् ।
विलुप्तराज्यो विभ्रष्टपरचक्रसमाश्रित ॥
वर्षा अष्ट एक च त देश तत्र लेभिरे पुन ।
प्राप्नुयात् तदा राज्य देशादागमन पुन ॥
ज्ञात्वा दुपक्रमात् सर्वा त्रिक्रियां क्रिययोजिताम् ।
क्रियाकाल समासेन त जापी आरभेत् सदा ॥
उल्कापात महान्तो वै दृश्यते यत्रि मिश्रितम् ।
समन्तान्नित्यकालं च तस्माद् देशादपक्रमेत् ॥
उल्किनो बहुधाकारा दृश्य ते त्रिविधाश्रया ।
विचित्रा चित्ररूपिण्य' यक्षिण्यश्च महर्द्धिका: ॥
ज्वलन्तां वक्रदेशाभ्यां क्रव्यादांश्च पिशाचिका' ।
तस्मात् परीक्षयेदुल्कां लिङ्गैरेभि• समोदिताम् ॥
अतिदीर्घ तथा ह्रस्वो मध्यार्थेन प्रकीर्तिता ।
चतुर्हस्ता द्विहस्ता वा हस्तमात्रप्रमाणत ॥
दृश्यन्ते भूतले मर्त्यैराश्रयन्ते महोदया ।
महाप्राणा स्वरूपाश्च देवतैपा महार्द्धिका ॥
विचित्राकाररूपास्तु दूतास्ते च दिवौकसाम् ।
देवासुरेऽथ सङ्ग्रामे वर्तमाने महद्भये ॥
पाक्रमाज्ञामिह क्षिप्र गच्छन्तेऽथ भूतले ।
जम्बूद्वीपगतां मर्त्यां नराध्यक्षा नराधिपाम् ॥

क्लिष्टचित्तस्य सर्वत्र निषिद्ध मुनिपुङ्गवै ।
अभिध्य नाचरेत् कर्म परसत्त्वोपकारिण' ॥

यो यस्य सदा रत न कुर्याद् द्वेषसमुत्थितम् ।
व्यापाद वर्जयेत् कर्म सत्त्वद्वेषमनास्पदम् ॥

उपघातं परसत्त्वस्य न कुर्यात् सर्वतो जनाः ।
मिथ्यादृष्टि न कुर्या तां सर्वधर्मविनाशिनीम् ॥

नास्ति दत्त हुत चैव न चेष्टमन्त्रसाधने ।
न सिध्यन्ते तथा मन्त्रा सर्वतन्त्रार्थकल्पिता ॥

न बुद्धानां सुखोत्पत्तिः न शान्त निर्वाणमिष्यते ।
न चापि चयो तथा बोधो प्रत्येकार्थसम्भवाम् ॥

न चार्हत्वं भुवि लोकेऽस्मि नापि धर्मेषु जायते ।
स्वभावैषा विविधा लोके अर्थादृष्टशातथा ॥

एवमाद्यां अनेकाश्च विविधाकारर्गिह्लिता ।
न तां भजेत् सदा मन्त्री पापदृष्टिसमुद्भवाम् ॥

दशकर्म यथा प्रोक्ता विरत्या स्वर्गापगा स्मृता. ।
भावना चैव फल तेषां निर्वाणामर्थसम्भवाम् ॥

अनिष्टा तु भवे लोके तदा सुराणां पराजयम् ।
दैत्यानां वर्धते मान. अतिदर्पार्थसम्भवाम् ॥

जनालये तदा सर्वं जम्बुद्वीपनिवासिन ।
बाध्यन्ते व्याधिभि' क्षिप्र अन्योन्यां तेऽपि मूर्छिता ॥

जनाध्यक्षास्तदा सर्वे अन्योन्यापराधिन' ।
क्षिप्र नश्यन्ति ते सर्व मुनिधर्मार्थवर्जिता ॥

समरे क्रुद्धचित्तानां शस्त्रसम्पातमृत्यव ।
न ते भजे देवमुख्याना तजेन्यापन्नालये ॥

बुद्ध धर्म तथा सङ्घ न पूजेदशुभा नृपा ।
न मन्त्रां जम ते क्षिप्र ते नृपा तम्भुरे सदा ॥

विनश्यन्ते तदा लोका विविधायासमूर्छिता ।
ततस्ते दैत्यवरा' क्षिप्र सुसरब्धा रुरोह तम् ॥

सुमेरुपर्वतमूर्धानमाविशन्ते जनसत्तमा ।
परिषण्डो तदा मेरो निभजे मन्दिरा शुभो ॥

समन्ताद्वनविध्वस्त दिवौकसां कारयन्ति ते ।
विविधा रथवरै रूढा नानाभरणभूषिता ॥

नानाप्रहरणा दद्यु पुर' श्रेष्ठां पराजयाम् ।
ततस्ते खर भेजे अप्सराणां भज जग्रहे ॥

ईश्वरा प्रभव सर्वे असरास्ते वलदयिता ।
जग्राह सुरकन्यां वै सुधा चैव च भोजनम् ॥

ततस्ते सुरवरा, श्रेष्ठा प्रविष्टा नगरोत्तमम् ।
मेरुमूर्ध्नि ततो गत्वा नगर दर्शनाश्रयम् ॥

शक्तानुयाता सर्वे वै पिशिता द्वारपुरोत्तमे ।
न तु माया पुरी भीति उपजग्मु मुदाश्रयम् ।

निवर्त्य तत्र वै सर्वे स्वालय जग्मु ते सुरा
यदेका मन्त्रसिद्धिस्तु निवशेर्जन्युमाश्रयम् ॥

जप्तमन्त्रोऽपि वा मर्त्य' निवस तत्र आलये ।
तत्र देशे न चार्तानि न दुर्भिक्ष न शत्रव ॥

न रोगा नापि भय नि न्याज्जप्तमन्त्रे स्थिते भुवि ।
न चास्या दस्यव सर्व शक्नुव तीह हिंसितुम् ॥

न चार्तिमृत्यवस्तत्र अमर्यादा प्रवर्तते ।
न रुजा व्याधिसम्मूर्छा ज्वररोगापहारिण ॥

विभ्यन्ते भूतले तस्मि जप्तमन्त्रो यदाश्रय ।
येऽत्र मन्त्रवरा ह्युक्ता जिनेन्द्रकुल + ज्ञवा ॥

अब्जाके तु तथा मन्त्रा मन्त्रिण मन्त्रपूजिता ।
तत्र मन्त्रवरां मन्त्री जहजापमहर्द्धिकाम् ॥

निर्घातस्य भवेत् तत्र मान्याध्यक्षो विनश्यति ।
हिमाद्रिकुक्षिसन्निविष्टा जनास्तत्र निवासिनः ॥

शुश्राव शब्द महाभैरवे ग्रहे निक्षिते ।
तस्मिं देशे जनाध्यक्षो विनश्यन्ते म्लेच्छतस्कराः ॥

वत्से वत्साश्च ये मुख्या नेपालोधिपतिस्तदा ।
हन्यन्ते शत्रुभि क्षिप्र नानाद्वीपनिवासिनः ॥

विदिक्षु भैरव नादे ऊर्ध्वमुत्तरतो भवेत् ।
कामरूपेश्वरो हन्या गोडाध्यक्षेण सर्वदा ॥

लौहित्यात् परतो ये वै जराध्यक्षाश्च जीविना ।
कलशाह्वा चर्मरङ्गाश्च समोतथ्याश्च वङ्गका ॥

नृपांश्च विविधां हन्या सशब्दे भैरवा ग्रहे ।
पूर्वदक्षिणतो भागे यदि शब्दो महद् भयम् ॥

कलिङ्गा कोसलाश्चैव सामुद्रा म्लेच्छवासिन ।
हन्यन्ते शस्त्रिभिः क्रूरे तदाध्यक्षाश्च नृपा चराः ॥

पूर्वपश्चिमतो भागे यदा शब्दो महान भवेत् ।
मेघगर्जनवत् क्रूरो दिवारात्रौ महाम्बुदे ॥

तं निर्घातमिति वेद्मि देवसङ्घा निबोधताम् ।
शुभाशुभ तदा चक्रे मानुषाणां जनोत्तमा ॥

यदा शुभे च नक्षत्रे लग्ने चापि शुभोत्तमे ।
तिथिश्रेष्ठे सिते चापि शब्दो शुश्राव मेदिनीम् ॥

शुभो सुभिक्षमारोग्य सम्पत् क्रीडाय साधनम् ।
सिद्धमन्त्रस्तु जायेत वरदा जापिना सदा ॥

तदा काले भवेत् सिद्धिः सर्वकर्मसु योजिता ।
क्रूरैर्ग्रहैश्चापि विन्द्यात् शुभैश्चापि फलोदया ॥

कर्मसिद्धिर्भवेत् तत्र सर्वकर्मसु योजिता ।
निर्घाता बहुधा प्रोक्ता क्ष्मातलेऽस्मिन निबोधता ॥

केचित् प्राणहरा॰ सद्य केचित् सत्यफलोदया ।
सर्वार्थसाधना केचिच्छब्दा गम्भीरनादिन' ॥
तं च शब्द श्रुयात् क्षिप्र देवसङ्घा निबोधताम् ।
धीरो गम्भीरयुक्तश्च स्तनित चापि गर्जिते ॥
दीर्घदुन्दुभयो यद्वत् तच्छब्दसम्मुखावहम् ।
स शब्दो भैरव क्रूरो यथानिर्दिष्टकारक' ॥
उल्कापातसमे काले भूमिकम्पान्न जायते ।
शब्द क्रूरनिर्घोषं निर्दिशं चापि योजयेत् ॥
महद् भयं तदा विन्द्यात् सर्वनिर्देशभामिमाम् ।
सत्त्वाघातं ततो विन्द्याद् दुर्भिक्ष व्यधिसम्भवम् ॥
अमानुष च तदा चक्रे मायोपद्रवादिकम् ।
भूपालां तदा मृत्युर्दिवसैस्त्रिंशत्रिंशति ॥
यथोद्दिष्टकराः सर्वे शब्दा रौद्रनिनादिते ।
भूमिकम्पं तु निर्दिश्ये क॰ यमान निबोधत ॥
नक्षत्रेष्वेव कम्पा ये + + + + + + + + ।
तिथिभिः सर्वत्र योज्य स्यान्नक्षत्र चापि युक्ततराम् ॥
निर्घाते यथा सर्व कर्मेष्वेव योजयेत् ।
अश्विन्यां चलिता भमिर्दुर्भिक्ष चापि निर्दिशेत् ॥
भरण्यां कृत्तिकां चैव उभो कम्पौ सुखोदयो ।
रोहिण्यां मृगशिर कम्पो जायते अर्थसम्पद' ॥
आर्द्रे' पुनर्वसुश्चैव नक्षत्रा परिचिह्नितो ।
एषु कम्पेद् यथा पृथ्वी तत्र देशे महद्भयम् ॥
मध्यदेशा विनश्यन्ते तद्देशाश्च नराधिपा' ।
पुष्ये यदि कम्प्येत मूर्वी भूतलवासिनीम् ॥
तत्र देशे शिव शान्ति सुभिक्षमारोग्य विनिर्दिशेत् ।
आश्लेषायां चलते क्षिप्र कृत्स्ना चैव वसुन्धरा ॥

मूलाषाढामिति ज्ञेय नक्षत्रेष्वेव कम्पते ।
पूर्वे उत्तरापाढे तथा दु खरामोन्ये ॥
व्याधिदुर्भिक्ष सर्वत्र तस्करादिभि पीड्यते ।
मेदिनी सर्वतो ज्ञेया यदि कम्पो भवेत् दिवा॥
श्रवणासु चलिता भूमिर्धनिष्ठेष्वेव सर्वत. ।
सुभिक्षमायुरारोग्य दुर्भिक्षैश्चापि वर्जिता ॥
मेदिनी सस्यसम्पन्ना यदि कम्पो भवेन्निशम् ।
शतभिषे भद्रपदे चापि यदि कम्पेत मेदिनी ॥
दुर्भिक्ष राष्ट्रभङ्ग वै दृश्यते तत्र आस्पदे ।
हन्यते तस्करे मर्त्यो दुर्भिक्ष चापि कुत्सितम् ॥
भवन्ति भूतले मर्त्या अर्धरात्रे निशि कम्पते ।
उत्तरासु च सर्वासु रेवत्यासु च कीर्त्तिता ॥
उभौ नक्षत्रौ सर्वत्र रेवती भद्रपदस्तथा ।
एतेष्वेव हि सर्वत्र यदा कम्प अजायत ॥
नक्षत्रेष्वेव पूर्वोक्तकम्पो दृष्ट सुखावह ।
एते कम्पा समाख्याता निर्घाता वरचिह्निता ॥
उल्कापातसमे काले त्रिदोषा जन्तुपीडना ।
निर्घाते च यदा पूर्वं निर्दिष्ट विस्तरान्वितम् ॥
गुहास्तत्रैव कर्तव्या सर्वे चैव दिशाद्वये ।
सरत कम्पनिर्दिष्ट [illegible] गुणान्वितम् ॥
सिद्धिकाले तदा सर्वे दृश्यन्ते मन्त्रजापिनाम् ।
योगिनां च तथा सिद्ध अभिषां तु सम्भव ॥
बोधिसत्त्वानां तथा जाते बुद्धबोधि च प्राप्य ।
प्रभावा ऋषिमुख्याना ऋद्ध्या वजितचेतसाम् ॥
सुरश्रेष्ठस्तदा काले आगम चापि कार्तयेत् ।
सालोका सरत्ना मूर्त्ता प्रापनि स्वनगर्जनम् ॥

कम्पमुत्पद्यते क्षिप्रं एतेन्नैव च कारणे ।
नि शब्दा न निरालोका यदा कम्पेन मेदिनी ॥
नारकाणां तु सत्त्वानां चलिताना तु निर्दिशेत्।
दु.ख बहुविधै खिन्ना मया कायाति भीषणा ॥
तेषां च कर्मज दु'ख पश्यमानन्ति दृश्यते ।
कथितां कर्मनिर्घापा त जनानृषिसत्तमा ॥
निर्बोभ्यमगिल सर्व भारंगभ्त सुरोत्तमा ।
केतुना दृश्यते सर्व गगनस्थ तु कीर्तयेत् ॥
रात्रौ दिवा च कथ्येते दृश्यन्ते चोत्तगा नभे ।
मध्याह्नि सर्वत्र दृश्यते दीर्घतो ध्रुवा ॥
धूम्रवर्णा महारश्मा धूमाय त महद् भयम ।
यदेव देशमाश्रत्य धूमयेत नभस्तलम् ॥
तदेव देशे नृपो ह्यग्रो हन्यते व्याधिभिर्ध्रुवम् ।
यदेव ग्रहमाश्रुत्य नार नक्षत्रमुज्ज्वला ॥
दृश्यते धूम्ररेखाया गगन नापि उज्ज्वलम् ।
। तदेव राशिनक्षत्र ग्रह चेव सुलक्षयेत् ॥
तदेव हन्यते जन्तु. शस्त्रिभिर्व्याधिभिस्तदा ।
यस्मात् तु दृश्यते रेखा धूम्रवर्णा महद्भया ॥
त देश नाशयन् क्षिप्र ग्रह श्रग न मनाग ।
स्निग्धा च नीलसङ्काशा धूम्ररेखामजायत ॥
तच्छिव शा तिक निन्यादायुरारोग्यवर्धनम् ।
रूक्षवर्णा विवर्णा वा धूम्रवर्णा तु निन्दिता ॥
प्रशस्ता शक्रसङ्काशा चतुरश्मिरामुद्भवा ।
सौम्या कीर्तिता नित्य शुभवर्णफलप्रदा ॥
कीर्तिता पुष्पलक्ष्माक त नि ह्याव यत्र मा तिशा ।
हिमपुञ्जनिभा शुभ्रा स्निग्धस्फटिकसन्निभा ॥

सोमसौम्य विज्ञेया रूक्षवर्णसमप्रभा ।
कल्याण चार्थनिष्पत्तिं दु खनिर्वाणते दृशम् ॥

+ + + + + + + यस्मिन देशे समोदिता ।
नक्षत्रे चापि युक्तेऽग्रे तले तारकमण्डले ॥

निर्गते नभसि विख्याते दृश्यते यं महीतले ।
सर्वा सम तादायुरारोग्यं जाता ये तारकाश्रया' ॥

प्रभविष्णु भवेत् तत्र सुखी धर्मचर प्रभु ।
श्रेष्ठो जायते मर्त्य' तस्मै नक्षत्रमाश्रयेत् ॥

ग्रहे वा शुचिते मोक्ता सर्वदु खनिवारणी ।
रेखा च दृश्यते यत्र त विन्द्यात् सुखसमर्पितम् ॥

प्रहृष्टरूपसम्पन्नस्निग्धाकारभूषितम् ।
रेखा नभस्तले याता धूमाय ती महद्भया ॥

ततोऽन्यश्रेयसि युक्ता प्रशस्ता चापि नभस्तले ।
शिवं सुभिक्षमारोग्य त देश विदुर्बुधा' ॥

धार्मिक तत्र भूयिष्ठ धूमकेतोरजायते ।
सिता स्फटिकसङ्काशा प्रभा सञ्ज्ञेयु सर्वत ॥

एकश श्रीमता ख्याता तारकेऽस्मि नभस्तले ।
नत स्फटिकसङ्काशा रश्म्या चापि मूर्तिज ॥

प्रभवः श्रीमत ख्यात तस्मिन् नक्षत्रमाश्रयेत् ।
केनरा बहुरा लक्ता मरम्रौ द्रा त्रयोऽथ रा ॥

त्रिंशमेक च बहधा नानाकर्मफलादया ।
केचिच्छ्रेष्ठा तथा मध्या केचिद्धर्मपरा सुखा ॥

उदय त तदा केचि महद्भयमुदारुणा ।
स्निग्धाकारसमा ज्ञेया स्फटिकाकारसमप्रभा ॥

स्निग्धा शाभ ॥ ज्ञेया स्फ।ा।ाकारसमप्रभा ।
स्निग्धा शाभना ज्ञेया चारुणोरूपमागता ॥

केचित् तिर्यग क्रूरा उत्तरा दक्षिणा परा ।
श्रेयसा चैव भूतानां उदय ते शशिसमप्रभा ॥

महाप्राणा विकृतास्तु अतिदीर्घा नृपनाशना ।
मध्ये उदिता ह्येते प्राच्यावस्थितरश्मिजा ॥

पूर्वपश्चिमतो याता पूर्वदेशाधिपति हनेत् ।
पूर्वपश्चिमतो याता पश्चाद् देशा नृपति हनेत् ॥

समन्ताद् रश्मिजातायां समन्ताद् दुर्भिक्षमादिशेत् ।
विदिक्षा ह्युदिता ह्येते म्लेच्छमत्यन्तगणाधिका ॥

निहनेत् सर्वतो याता तस्मिं स्थाने समादिशेत् ।
धूम्रवर्णा त्रिवर्णास्तु रूक्षवर्णा महाभया ॥

प्रभत्र सर्वतो याता सर्वप्राणिषु आदिशेत् ।
दिवा सर्वतो नित्य मध्याह्ने यन्ति दृश्यते यदा ॥

महद् दुःख महोत्पात नृपतीनां तदा विशेत् ।
यत्र तिर्यग्गता रेखा यत्र स्थिते समोदिता ॥

तत्रस्था नृपतिं हन्ति यस्मिं देशे समागता ।
दिवा विदिक्षु निर्दिष्टा महाव्याधिसमागमम् ॥

तस्करोपद्रवां मृत्यु तस्मिं स्थाने समादिशेत् ।
नीलवर्णं यदाकाशे दिवा पश्येत केतवम् ॥

विविधायासदुःखैस्तु विविधोपद्रवभूमिपा ।
समन्तात् कथिता ह्येते महादुःखभयानका ॥

यातिरौद्रा दिवाप्युक्ता रात्रौ केचित् शुभोदया ।
रक्तवर्णं यदा पश्येत् केतुश्चन्द्रसमाश्रितम् ॥

रुधिराक्तां महीं क्षिप्रं शस्त्रसम्पातितं तदा ।
पृथिव्यां क्षिप्रमष्टक + + राज्यवसुन्धराम् ॥

बहुसत्त्वोपघाताय बहुदु खनिराश्रयम् ।
जायन्ते जनपदास्तत्र यस्मि स्थाने समादिशेत् ॥

पीता च पीतनिर्भासा दृश्यते व्योम्नि मूर्तिना ।
हरिद्राकारसङ्काशा हरितालसमप्रभा ॥
हेमवर्णा यदाकाशे केतवो उदयन्ति वै ।
तत्र विन्द्यान्महद् दुःख सर्वसत्त्वेषु लक्षणम् ॥
महामारिगताभ्यक्षा जनास्त्वेत्र निरोधिना ।
द्वादशाब्द तथा हन्ति अनावृष्टोपद्रवादिषु ॥
अतिकृष्णा रौद्रमित्याहुरतिधूम्रास्तु वर्जिता
अतसीपुष्पसङ्काशा पावकोच्छिष्टवर्जिता ॥
महामेघसमाकारा नीलकज्जलवर्णिता ।
वराहाकार तथा केचित् परपुष्टसमप्रभा ॥
दृश्यन्ते गगना घोरा तस्माद् देशात्पक्रमेत् ।
महाक्रूरा तथा रौद्रा दृश्यन्ते क्रूरकर्मिण ॥
महादुःख महाघोर मार्योपसृष्टिरेव वा ।
महादुर्भिक्षमित्याहुस्तस्मिं देशे भयानकम् ॥
ओड्रपुष्पसमाकार रक्तभास्करविद्रिपम् ।
असृग्वर्ण यदा पश्येदुदित केतुनभस्तलम् ॥
सर्वत्र व्याधितद्वेगं बहुसत्त्वोपरोधिनम् ।
नृपतीनां तदा मृत्युस्तत्क्षणादेवमादिशेत् ॥
अकस्मात् पश्यते यो हि नरो वा यदि वा स्त्रियः ।
तस्य मृत्यु समादिष्टं सप्ताहाभ्यन्तरेण तु ॥
द्विरात्रैस्त्रिभिर्वापि दिवसै शस्त्रिभिर्हन्यते ।
तदा दिवा वा यदि वा पश्येदकस्मान्निशिरेव वा ॥
तस्य मृत्यु समादिष्टा तत्क्षणादेव भूतले ।
विषेण हन्यते ज तु शस्त्रिभिर्वा न सशयः ॥
शुक्ला स्निग्धवर्णाश्च निशिरेव सुखोदया ।
अन्यथा दर्शन नेष्ट विविधाकाररूपिणाम् ॥

स्वकायपरकाये वा यदि नेतुमसमाश्रिता ।
रात्रौ चापि दिवा वापि सत्त्व प्राणहरा स्मृता ॥

शुक्लवर्णा यदा पश्य शशिगाक्षीरसमप्रभाम् ।
हिमकुन्दसमाकारां नानारागसमप्रभाम् ॥

तस्य राज्य समाख्यात सिद्धिर्वा म त्रजापिने ।
एते केतवो दृष्टा शरीर मन्दिरेऽपि वा ॥

स्वसे यपरमेन्गे वा यथारथं तत फलप्रदम् ।
तमाहु कीर्तितां श्रेष्ठा नानाचित्रसमप्रभाम् ॥

दृश्यन्ते सर्वतो गत्य नक्षार्थाग्रहा स्मृता ।
सर्वत' कथिता मर्त्यैर्गृहे मन्दिरेऽपि वा ॥

केतव सिद्धकायानां सर्वेष्टा सफला स्मृता ।
अन्यथा कुत्सिता सर्वे वहुदु खभयप्रदा ॥

सर्वे वै कथिता ह्येते केतवो ग्रहचिह्निता' ।
पूर्ववत् कथित सर्वे तिथिनक्षत्रराशिजाः ॥

विविधैर्वारयोगैस्तु ग्रहैश्चापि महर्द्धिका. ।
पूर्ववत् सर्वमित्येषा कथिता' सर्वतः लोके ॥

तदा सर्वे ते सञ्ज्ञिनो केचिच्चारुसमप्रभा ।
चित्रा कचित्तत शुभ्र स्निग्धो वर्णत शुभाः ॥

सुनेत्रो नेत्रनाम शशिकुन्दसमप्रभः ।
सुभ्रु सुनयनश्चैव रुग्मवर्ण सहेमज ॥

सर्व सिता विचित्राश्च नानानामसमोदिता' ।
पञ्चवर्णानामपि तेषां केतूनां निबोधिता ॥

नानावर्णरूपाणां तत्सञ्ज्ञाश्च प्रयोजयेत् ।
नानाविकृतिनो येऽपि येऽपि घोरा' सुदारुणा' ॥

ये मया कथिता पूर्व तत्सञ्ज्ञा'। रा श।' ।
एवमाद्याधिका प्रोक्ता केतवो बहुरूपिण. ॥

मानुषाणां तदा चक्रे शुभाशुभफलोदया ।
विग्रहा ग्रहमुख्यानां दृश्यते च समन्तत. ॥
देवासुरे च युद्धे वै दर्शयन्ति तदात्मनाम् ।
महाप्रभावा महेशाख्या दिव्या दिव्ययानय ।
सिता' शुभोदया सर्वे देवपर्वत्समाश्रिता' ।
विकृताविकृतरूपास्तु क्रूरिता विक्रान्तार्णिन ॥
सर्वे वै असुरपक्षे तु क्रूरकर्मान्तचारिणा ।
यदा देवासुरे युद्धे वतमाने महद्भये ॥
असुरा पराजिता देवैः केतव सूचयन्ति ते ।
दर्शने भू(त)ले मर्त्यं प्रदद्यु सर्वतो नभ ॥
सिताः शुभफला नित्यमिष्टाश्चैव सुरप्रिया ।
दर्शयन्ति तदात्मान देवपक्षसमाश्रिता ॥
मर्त्यानां तदा क्षिप्र सुभिक्षमारोग्यविनिर्दिशेत् ।
असुरैर्निर्जिता देवा यदा काले भवन्ति वै ॥
तदा विकृवर्णस्तु क्रूरकर्मनियोजिता ।
असुराणां तदा पक्षे केतव उन्नयन्ति वे ॥
तदा सर्वत क्रूरा वाता वायन्ति जन्तुनाम् ।
महावृष्टिमनावृष्टिरोगाश्चैव क्रूरिण ॥
प्रमोच विषजा तोय बहुव्याधिसमाकलम् ।
मानुषाणां तदा चक्र विपविस्फारमृत्युकम् ॥
विविधा राक्षसा चैव दैत्ययक्षसमाश्रिता ।
कुर्वन्ति मानुषां हिंसामतिदारुणविघ्नकाम् ॥
प्राणापरोधिन दु ख कुर्वन्तीह महीतले ।
अश्मवृष्टिं तदाकाशे प्रपतेद् भूतले तदा ॥
महावाता प्रवायन्ति तस्मिन् काले तु भीषणा' ।
प्रचण्डा वायवो वान्ति बहुसत्त्वापकारिण' ॥

।

नानातिर्यग्गता प्राणा सस्यानाश प्रचक्रिरे ।
बहुभूतगणा' क्रूरा कुर्वन्तीह च भूतले ॥
मानुषाणां तदा विघ्न चक्रिरे प्राणोपरोधिनाम ।
एवम्प्रकारा रोका । बहुविघ्नसमाश्रया ॥
नानातिर्यग्गताश्चैव चण्डा श्वापदमोरगा ।
विविधा नागयोनिस्था सत्त्वानामपकारका ॥
प्राणोपरोधिन कुर्वन्ति विविधा म्लेच्छतस्करा ।
कपिला भासतो वर्णा वाता क्रूराश्च अग्निजा ॥
वायन्ति विविधा लोके यदा देवपराजयेत् ।
अधर्मिष्ठा तदा मर्त्या जाम्बूद्वीपगता सदा ॥
तदा ते देवपक्षास्तु हीय ते दैत्ययोनिभि ।
यदा धर्मवत' सत्त्वा भूतलेऽस्मिं समागता ॥
बुद्धधर्मरता श्रेष्ठा सङ्घे चैव सदा नरा ।
मातृपितृभक्ताश्च सत्यवाचा जपे रता ॥
तदा ते सर्वतो देवा निर्जिजे दैत्ययोनिजम् ।
तदा सस्यफलसम्पन्ना बहुपूर्णा वसुन्धरा ॥
दीर्घकालायुषो मर्त्या बहुराज्यपरायणा ।
धार्मिका नृपतय सर्व सुखदा सौख्यपरायणा' ॥
तदा तासु सुखा सैत्या ह्लादिनो व्याधिनाशका' ।
भवेयु' सर्वे ते लोके सुखकारणशीतला ॥
अतिशीता न चोष्णा वै ऋतव सुखदा सदा ।
नानापक्षिगणाश्चैव कूजयेन्मधुर सदा ॥
बहुपुष्पफलाढ्या तु तरव॰ सर्वतो शुभा ।
सर्वे व्याधिविनिर्मुक्ता जन्तवो भूनिवासिन' ॥
न चोद्वेग नेत्र चक्रे नृपतिर्धार्मिको भवेन ।
बहुधान्यसुखाश्चैव नानारत्नधनान्वितम् ॥

पश्यते सर्वेयो यास्तु जम्बूद्वीपगता नरा ।
फलाढ्या तरवो नित्य बहुक्षीराश्च धेनव ॥

धर्मायतनशत्राश्च कूपवाप्य समन्तत ।
दृश्यन्ते न नाना सर्व जम्बूद्वीपगता नरा ॥

बहुधा बहुविधाश्चैव माणिरमेरत स्थिताः ।
समन्तात् सर्वतो तेषा सस्य पूर्णा वसुन्धरा ॥

विपरीता तद यथा तेषा भ्रष्टमर्यादचेष्टिताम् ।
कर्मे युगाधमे काले अन्यथा फलमादिशेत् ॥

नि फल सफल चैव + + + + + + + + ।
विकृत हेतुज कर्म अशुभा चैव क्रामयेत् ॥ इति ।

बोधिसत्त्वपिटकावतसका महायानवैपुल्यसूत्राद्
आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाच्चतुर्थो
निमित्तज्ञानमहोत्पादपटलपरिवर्त
परिसमाप्त इति ।

अथ एकत्रिंश: पटलविसर: ।

अथ खलु भगवाञ्छाक्यमुनिः पुनरपि शुद्धावासभवनमवलोक्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । अस्ति मञ्जुश्री ! त्वदीये कल्पविसरे सर्वसाधनोपयिके मन्त्रचर्याभियुक्तस्य साधनकाले सर्वमन्त्राणां सर्वकल्पविस्तरेषु राहुरागमनसुराणामधिपते: सर्वग्रहानायकस्य ग्रहसंज्ञा चन्द्रदिवाकरादिषु नक्षत्रयोगेन दृश्यन्ते । तं शृणु साधु च सुष्ठु च मनसि कुरु ते भाषिष्ये ॥

एवमुक्ते भगवता शाक्यमुनिना सम्यक् सम्बुद्धेन मञ्जुश्रीः कुमारभूत उत्तरासङ्गं कृत्वा भगवतस्त्रिःप्रदक्षिणीकृत्य दक्षिणं जानुमण्डलं पृथिव्यां प्रतिष्ठाप्य येन भगवा तेनाञ्जलिं प्रगृह्य भगवतश्चरणयोर्निपत्य पुनरेवोत्थाय भगवन्तमनिमिषं व्यवलोकयमान उत्फुल्लनयनो भूत्वा हृष्टतुष्टो भगवन्तमेवमाह — तत् साधु भगवां निर्दिशतु राहोरागमनम्, यत्र सत्त्वानां मन्त्रचर्याभियुक्तानां सिद्धिकालं भवेयुरिति सर्वसत्त्वाना च सुखोदयं शुभाशुभानिमित्तं वा, तं निर्दिशतु भगवां । यस्येदानीं काल मन्यसे ॥

अथ खलु भगवाञ्छाक्यमुनिः मञ्जुश्रियस्य कुमारभूतस्य साधुकारमदात् । साधु मञ्जुश्रीः ! यस्त्वं तथागतमेतमर्थं परिप्रश्नसे सर्वसत्त्वानां च हितायोद्युक्त । तेन हि मञ्जुश्री ! शृणु भाषिष्ये । सर्वसत्त्वानां निर्दिशश्चेति ॥

आदौ ताव ग्रहे क्रूरे राहोश्चन्द्रमण्डले ।
आगमोदिते काले यथावन्त निबोधिता ॥
यदा देवासुरं युद्ध वर्तते च महद् भयम् ।
तदासौ दैत्यराजा वै दानवेन्द्रो महर्द्धिक: ॥
महाभय: प्रमाणा वै समन्तादुच्छ्रितो महां ।
+ + + + + + + + सुमेरोरधिको भवेत् ॥
महाप्रमाण: सुरोऽसौ अतिदर्पातिदर्पित: ।
प्रभविष्णुर्ग्रहो मुख्यो यदा भेजे सुरालयम् ॥

तत पाणिना परामृश्य सुमेरु देवगम्मिगिम् ।
अप्सरां प्रेक्षते दैत्य यदा काले नभस्तलम् ॥

तदा चन्द्रमसपूर्ण करे वामे स दैत्यराट् ।
नानामणयस्तस्य करे कङ्कनतां गता ॥

तदा भुवि लोकेऽस्मि ग्रहभूतेति कथ्यते ।
यदा पद्मरागेऽस्मि अर्चिर्भवति रक्तका ॥

तदा तार्किका मानवा आहु आग्नेय मण्डल विभो' ।
यदा तु नीलरक्तेऽस्मि प्रभा नीलतां व्रजेत् ॥

तदा नीलमिति ज्ञेय शशिने भास्करेऽपि वा ।
माहेन्द्रमिति कथ्यते तार्किका भुवि मानवा ॥

वायव्यमण्डलमित्याहुस्तार्किका एव ते तदा ।
विविधा रत्नमालेभ्या विविधा रत्नसम्भवा ॥

विविध तार्किके शास्त्रे विविधा गतियोनिजा ।
त्रिविधैव क्रिया तेषां विविधा फलसम्पदा ॥

सम्यग् ज्ञानविहीनानां वालिशानामिय क्रिया ।
तस्मात् तथागत ज्ञान सम्यक् तेन नियोजयेत् ॥

असुरस्य तदा दृष्टि अज्ञानेष्वेव दिवौकसाम् ।
रथ सम्पूर्णयामास शशिनस्य महात्मने ॥

यदा काले भुवि मर्त्यानां राहोरागमन भुवि ।
शशिमण्डलमाक्रम्य यदा तिष्ठति स ग्रह ॥

तदा महद् भय विन्द्यान्मक्षत्रेष्वेव निबोधताम् ।
अश्विन्येव यदा युक्त' शशिने भास्करमण्डलौ ॥

उभौ तौ युग्मत ग्रास दिवा रात्रौ च दृश्यते ।
अश्विन्यागमन नित्य दुर्भिक्ष त निर्दिशेत् ॥

भरण्या तु यदा चन्द्र ग्रनेनां मण्डलाश्रयेत् ।
विविधा सस्यानामानि' गाभेक्ष नापि निर्दिशेत् ॥

कृत्तिकासु यदा चन्द्र राहुना ग्रस्यते ध्रुवम् ।
रात्रौ वा यदि प्रभाते वा यामान्ते निन्दित हितम् ॥

तदा वि ग्रा महद् दु ख व्याधिसम्भवमेव वा ।
मध्यदेशेषु ना यत्र भवेन्नक्षत्रमादिभि ॥

जनपदेष्वेव वक्तव्यो नृपैर्नाभिविविधोद्भवै ।
मृगशिरासु यदा चन्द्र भास्करो वा नभस्तले ॥

राहुणा ग्रस्तपूर्वा तौ अस्त यातो महर्द्धिको ।
पूर्वदेशे नरा यातु व्याधिभिर्ह यते तदा ॥

नृपाध्यक्षा गतायुष्या तत्र देशे विनिर्दिशेत् ।
आर्द्रायां पुनर्वसुश्चैव ग्रस्तो च शशिभास्करो ॥

रुधिराक्ता महीं सर्वा म्लेन्छदेशेषु कीर्तयेत् ।
अन्योन्यहतविध्वस्ता हतप्राणा गतायुषा ॥

निर्दिष्टा तत्र देशेऽस्मिन् पूर्वमुत्तरयोस्तदा ।
निकृष्टा पापकर्माण म्लेच्छतस्करतां गता ॥

पुष्याश्लेषौ यदा चन्द्रे भास्करे वा नभस्तले ।
राहुणा ग्रस्तनिम्बा तौ मध्याह्ने वार्द्धरात्रत ॥

तदा नि ग्रान्महादोष पश्चादन्यां नृपेश्वराम् ।
मघासु यदि ग्रस्येतो शशिभास्करमण्डलौ ॥

राहुणा सह मुच्यन्तो अस्त यातौ ग्रहोत्तमौ ।
तदा प्रहाय त विन्द्याज्जम्बूद्वीपेषु सर्वत ॥

दुर्भिक्षराष्ट्रभङ्ग च महामारिं च निर्दिशेत् ।
उभौ फल्गुनिसयुक्तो राहुरागमनं भवेत् ॥

मध्याह्नेऽथवा रात्रे च मुच्यते च पुनः क्षणात् ।
सुभिक्ष [illegible] जम्बूद्वीपेषु दृश्यते ॥

हस्तचित्रे यदा राहु ग्रसते चन्द्रभास्करो ।
ग्रस्तो सह मुच्येतौ अस्त यातौ च दु खदा ॥

महामारिभयं तत्र तस्कराणां समन्तत ।
नृपाश्च नृपवरा श्रेष्ठा हन्यन्ते व्याधिभिस्तदा ॥

दिशः सर्वे समन्ताद्वै दुर्भिक्षं चापि निर्दिशेत् ।
विशाखस्वातिनो युक्तो नक्षत्रवरपूजितो ॥

राहोरागमनं विन्द्यात् पशूनां पीडसम्भवाम् ।
स्त्रियो कुलमुख्यास्तु हन्यन्ते शस्त्रिभिस्तदा ॥

ज्येष्ठानुराधसंयुक्तो नक्षत्रौ वरवर्णितौ ।
राहोरागमनं तत्र सुभिक्षं वा विनिर्दिशेत् ॥

मूलेन यदि चन्द्रस्थ राहुर्दृश्यति भूतले ।
उदयन्त तदा ग्रस्त उदित वापि सर्वत ॥

अस्त यातेन तेनैव शशिनो राहुणा सदा ।
प्राच्याध्यक्षो विनश्येयु पूर्वदेशजनालया ॥

महान्त शस्त्रसम्पात दुर्भिक्षं चापि निर्दिशेत् ।
परचक्रभयाद् भिन्ना त्रस्ता गौडजना जना ॥

राजा वै नश्यते तत्र व्याधिना सह मूर्छित ।
उभौ अषाढौ तदाकाले राहुर्दृश्यति मेदिनीम् ॥

तत्र दुःख महाव्याधि तत्र दृश्यति भूतले ।
नृपमुख्यास्तदा सर्वे दुष्टचित्ता परस्परम् ॥

धनिष्ठे श्रवणे चैव निर्दिष्ट लोकनिन्दितम् ।
नाना गणमुख्या नै विश्लिष्टान्योन्यतद्भुवा ॥

पूर्वभद्रपदे चैव नक्षत्रे शतभिषे तथा ।
राहुरागमन दृश्येत सुभिक्ष चैव निर्दिशेत् ॥

उत्तरायां यदा युक्त नक्षत्रे भद्रपदे तथा ।
राहुरागमनं श्रेष्ठ स्त्रिया गावो नु निम्नितम् ॥

रेवत्यां तु यदा चन्द्रं राहुणा ग्रस्त सर्वत ।
उदयन्त तथा भानानिर्गिर्णा च द्रमण्डले ॥

अस्तं यातो यदा राहुर्ग्रहमुख्यैः सहोत्तमैः ।
मध्यदेशाश्च पीड्यन्ते मागधा नृपतेस्तथा ॥

एतद् गणितं ज्ञानं मानुषाणां महीतले ।
नक्षत्राणामेतत् प्रमाणं चैव कीर्तितम् ॥
अशक्य मानुषैरन्यै प्रमाणं ग्रहयोनितम् ।
नक्षत्रमाला विचित्रा वै भ्रमते वै नभस्तले ॥

एतन्मानुषा सङ्ख्याततोऽन्यद् देवयोनिजाम् ।
यो यस्य ग्रहमुख्यो वा क्षेत्रराशिसमोदितः ॥
नक्षत्रं कथितं पूर्वं तस्य तं कुरुतेऽन्यथा ।
ईषत् प्रमाणं न दोषोऽस्ति बहुवाचास्ति निन्दितम् ॥

एतत् प्रमाणकाले वै ग्रहमुख्योऽर्थकृत् स्मृतः ।
कालं कथितं ज्ञेयं नियमं चैव कीर्त्यते ॥
नक्षत्रराशिसंयुक्तः कम्पो निर्घातं उल्किनः ।
सग्रहौ यदि तत्रस्थौ रविचन्द्रौ तु दृश्यते ॥
उभयान्तं तदा तस्य नक्षत्रा जातिभूषिताम् ।
अन्यथा निष्फलं विन्द्यात् प्रभावं वापि निन्दिते ॥
तस्माज्जपे तदा काले मन्त्रसिद्धिसमोदिता ।
धूम्रवर्णं यदाकाशं दृश्यते सर्वतः सदा ॥
तदा महद् भयं विन्द्यात् परचक्रभयेत् तदा ।
शशिने भास्करे चापि धूम्रवर्णा यदा भवेत् ॥

पर्येषा द्वित्रयो वा त्रा तत्र विन्द्यान्महद् भयम् ।
धूमिकायां भवेद् वृष्टिं सर्वकाले भयानके ॥
कुत्सितं सर्वतो विन्द्याद् व्याधिरामागमम् ।
ग्रीष्मे शरदे चैव धूमिका यदि जायते ॥
समन्तात् सप्तरात्रं तु तत्र विन्द्यान्महद् भयम् ।
दिवा वा यदि वा रात्रा धूमिका यदि जायते ॥

नक्षत्रैर्ग्रहचिह्नैस्तु तिथिवारान्तरेण वा ।
पूर्ववत् कथित सर्व यथा निपात उल्किनाम् ॥

तैरेव दिवसे पूर्व भूमिकाया नियोजयेत् ।
अर्धरात्रेऽथ मध्याह्ने भूमिका जायते सदा ॥

तत्र विन्द्यान्महोद्वेग नृपतीना पुरोत्तमाम् ।
शरदे यदि हेमन्ते ग्रीष्मे प्रावृषेऽपि वा ॥

धूमिका सर्वतो ज्ञेया नक्षत्रैश्चैव कीर्त्तित ।
शुभाशुभं तथा ज्ञेय दिवा वा यदि वा निशा ॥

नि फल चापि विन्द्या वै सफलां चापि कीर्त्तिताम् ।
सर्वतः भूमिकम्पे वापि तथोल्कचैकतो राहुसमागमम ॥

तत्र धूमो भवेद् यत्रत् समन्ताश्चैव नभस्तले ।
अचिरात् तत्र तद् राज्य घात्यते शत्रुभि सदा ॥

प्रभव सर्वतो देशे मृत्युश्चैव प्रकीर्त्यते ।
सम्राडाद्विजयमुख्या भुवि जाता सत्त्वयोनय' ॥

घात्यन्ते सर्वतो नित्य शत्रुभिर्मृत्युवशानुगा ।
अन्योन्यापरतो राज्य कृपावर्जितचेतस ॥

विभिन्ना शस्त्रिभि क्षिप्र वणिजा नृपयोनय ।
ग्रीष्मे सितवर्णस्तु नभो यत्र प्रदृश्यते ॥

महाव्याधिभय तत्र नीले चैव शिवोत्पयम् ।
पीतनिर्भासमुत्पन्न सविता दृश्यते यदा ॥

ग्रीष्मे च कथिता मृत्यु शरत्काले च निन्दितम् ।
हेमन्ते च वसन्ते च ताम्रवर्ण प्रदृश्यत ॥

अन्यथा पीतनिर्भासो निन्दितो लोकवर्जित ।
शरदे ग्रीष्मतो ज्ञेयः सितवर्ण प्रशस्यते ॥

प्रावृड्काले तथा शुभ्रे पीतो वा न च + + + ।
महाप्रभावसङ्काश महानीलसमप्रभ' ॥

नभो ज्ञेय सदाकाल सर्वसौख्यफलप्रदम् ।
विपरीत ततो विन्द्या देशमावारापीडनम् ॥

सस्योपघातमारि न दुर्भिक्ष नापि मुच्यते ।
अतिकष्ट सुरा ह्येतं भय वा रसदूषितम् ॥

महाप्रणाद घोर च शुक्रे वै च नभस्तले ।
तत्क्षणादेव सर्वषां नृपतीनां प्राणोपरोधिनम् ॥

ततोऽन्यच्छुभसयुक्त श्रेयसा चैव कल्पयेत् ।
सग्रहे भास्करे चन्द्रे यदा राहो महद्भये ॥

नश्यन्ते जनपदास्तत्र विविधा कर्मयोनिजा ।
ततोऽन्यच्छुभसयुक्त शब्द लोकपूजितम् ॥

श्रेयसार्थे नियात्कासौ सुरश्रेष्ठा ग्रहोत्तमा ।
विविधा म त्र सिद्ध्यन्ते विविधा मूलफलप्रदा ॥

विविधा वा न वा सर्व विविधा प्राणसम्भवाः ।
अनेकाकारसम्पन्ना स्वरूपा विकृतारतदा ॥

नानाप्रहरणाश्चैव नानाशस्त्रसमुद्भवा ।
सर्वमतयो ग्रग्रा मूलमन्त्रसुभूषणा ॥

सर्वे ते साध्यमाने वे सिद्धि गच्छेयु राग्रहा ।
ग्रहे च द्रे यदा भानो राहुणार्थोऽपि सग्रहे ॥

तस्मि काले तन्त्रा जापी मन्त्रमावर्तयेत् सदा ।
सर्वे ते वरदाश्चेव + + + + भवन्ति ते ॥

सत्त्वोपकार फल ह्येतत् प्रतिष्ठा तत्र दृश्यते ।
सिध्यन्ते मन्त्रराद् क्षिप्र ग्रहे जप्ता सराहुके ॥

सप्ताभिर्दिवसैर्मासै' पक्षैश्चापि सुपूजिता' ।
मन्त्राणां सिद्धिर्निर्दिष्टा सग्रहे चन्द्रभास्करो ॥

यामान्ते अर्धरात्रे वै सिद्धिरुक्ता तथागतै' ।
विधियुक्तास्तु वै म त्रा विहीनां नेष्यते ध्रुवम् ॥

ब्रह्मस्यापि महात्मान' किं पुनर्भुवि मानुषाम् ।
शक्रस्यापि च देवस्य रुद्रस्यापि त्रिशूलिने ॥

विष्णोश्चक्रगन्धहस्ते तार्क्ष्यस्यापि महात्मने ।
नेष्यते सिद्धिरेतेषां विधिहीनेन कर्मणाम् ॥

मन्त्रे सुजप्ते युक्ते च तन्त्रयुक्तेन हेतुना ।
सिध्यन्ते इतरस्यापि + + । + + । + । ॥

विधिना मानुषैर्मुक्ता विद्यातत्त्वसुभूषिता ।
सिध्यन्ते सग्रहा क्षिप्रा जप्ता कालेषु योजिता ॥

ददाति फलसयुक्त विद्या सर्वत्र योजिता ।
हेतुकर्मफला विद्या । । । हेतुदूषणी ॥

कर्म सहेतुक विन्द्या विद्याद्धेतुफलादया ।
विद्या कर्मफल चैव हेतु चान्य नियोजयेत् ॥

चतु.प्रकारास्तथा विद्या चतुर्था कर्मसु योजिता ।
दद्यात् कर्मफल क्षिप्र सा विद्या हेतुयोजिता ॥

सा विद्या फलतो ज्ञेया बुद्धैश्चापि सुपूजिता ।
विद्या सर्वार्थसयुक्ता प्रवरा सर्वकर्मिका ॥

प्रदद्यु कर्मतो सिद्धि सा विद्या कर्मसु योजिता ।
श्रेयसा चैव योजयेत् न मन्त्राणां गतिगोचरम् ॥

प्रभाव मन्त्रसिद्धिं च लोकतत्त्वं निबोधताम् ।
नि फल कर्मता वा वा फल कर्म च तत्र च ॥

+ + + + + + + + + लोकतत्त्वनियोजिताम् ।
दृश्यते फलहेतुर्वा मन्त्रा बुद्धैश्च वर्णिता ॥

न फल कर्म क्रम हन्ति नाफल कर्म क्रिया परा ।
फल कर्मसमारम्भात् सिद्धि म त्रेषु जायते ॥

गुण द्रव्यक्रमायोगा क्रम द्रव्यक्रियाक्रमा ।
मन्त्रराड सिद्ध्यते तत्र फला कर्मेषु योजिता ॥

विभिद्रव्यसमायुक्त व्रतस्थो कर्मयोजित ।
न योगि कर्मणा ज्ञेय या नियुक्त सदा फले ॥

न वृहत्कर्मतां यान्ति सिद्धिम त्रार्थिर सदा ।
तदा म त्री जपे म-त्र विधियानिसमाश्रया ॥

कालक्रमा गुणाश्चैव विधियानिगतिसोगतः ।
सिद्ध्य ते म त्राण मत्र विधिकालार्थसाधिका ॥

न गुण द्रव्यतो ज्ञेय नाद्रव्य गुणमुच्यते ।
गुणद्रव्यसमायोगात् सयोगा म त्रमर्चयेत् ॥

अर्चिता देवता' सर्वे आमुखेनेव याजयेत् ।
तत्प्रमाण गुण द्रव्य क्षिप्रम त्रेषु साधयेत् ॥

क्रम कालगुणापन्न गुणकालक्रमक्रिया ।
चतुर्धा उच्यते सिद्धि' मन्त्रेष्वेव सुयोजिता ॥

प्रभाव गणविस्तार सत्त्वनीतिमुखोदयम् ।
प्रदत्त सर्वेना म त्रा गुणैश्चैव नियोजिता ॥

प्रभव सर्वि कर्म गुणद्रव्य च सिद्ध्यते ।
नापि द्रव्या गुणाभेना द्रव्यकर्माच्च वर्जिता ॥

न सिद्धि त्वशु तत्क्षिप्र गत्वेणमनसोद्भवात् ।
मानसा म त्रनिर्दिष्टा न वाचा मनसा विना ॥

वा यतो म त्रनिर्ज्ञेया न वान्या मनसे विना ।
वान्यकर्मा मनश्चैव सयोगात् सिद्धिरिष्यते ॥

न दृष्टिकर्मतो हीना नेष्ट कर्मविवर्जितम् ।
सम्यग् दृष्टि तथा कर्म वाक् चित्त च योजितम् ॥

सिद्ध्यन्ते देवता' क्षिप्र मन्त्रत वाक्षरोदितम् ।
सम्यग्दृष्टिसमायोगा सम्यक् कर्मान्तयोजयो ॥

। । । । । । मन्त्रा सिद्ध्यन्ति सर्वदा सम्यक् ।
कर्मान्तवाक्सुमोपेत सम्यगदृष्टिसुयोजितम् ॥

सिद्ध्यन्ते सर्वतो मन्त्रा सम्यक् समान्तयोजिता' ।
न चित्तेन विना मन्त्र न स्मृत्या सह नित्यगो ॥
सम्यक् स्मृत्या च चित्ते न दृश्यते मन्त्रसिद्धये ।
न स्मृत्या च विनिर्मुक्ता मन्त्र उक्तस्तथागतै' ॥
स्मृत्या समाधिभावेन सम्यक् तेन नियोजिता ।
दृश्यन्ते ऊर्जित मन्त्रै सिध्यन्ते च समाधिना ॥
सम्यक्समाधिनो भागो मन्त्रा लोकसुपूजिताम् ।
तत्प्रयोगा इमा मन्त्राः समाध्या परिभाविता ॥
सिध्यन्ते मन्त्रराज् तत्र योग चापि सुपुष्कलम् ।
सम्यक् समाधिभिध्येय मन्त्रं यानादिक परम् ॥
सिध्यन्ते योगिनो मन्त्रा नायोगात् सिद्धिमुच्यते ।
यो मया कथित पूर्वं सम्यग्युक्तसुयोजितम् ॥
नान्यथा सिद्धिमित्याहुर्मुनय सत्वनमन्त्रा ।
नासङ्कल्पाद् भवेन्मन्त्र सम्यक् तत्त्वार्थयोजिता ॥
सङ्कल्पा मन्त्र सिध्यन्ते सम्यक ते विधियोजिता ।
न पूज्य मन्त्रराट सर्वे सम्यक् सङ्कल्पवर्जिता ॥
सिध्यन्ते सर्वतो मन्त्रा सम्यगाजीवयोजिता'
सम्यक् सङ्कल्पतो क्षेग मन्त्रेष्वेव सुखोदयम् ॥
आजीवे शुद्धिता यान्ते मन्त्रा सम्यक प्रयोजिता ।
सिध्यन्ते भुवि निर्दिष्टा मन्त्रमुख्या सुयोजिता ॥
आजीव हि फल युक्तो सम्यगेव सुयोजयेत् ।
सम्यक् सञ्जीवरतो मन्त्री शुद्धचित्त सदा शुचौ ॥
शुचिन' शुचिकर्मस्य शुचिकामो तचारिण ।
सिध्यन्ते शुचिनो मन्त्रा रूपकामरूपके सदा ॥
क्रव्यादा येतरा मन्त्रा ये चान्ये परिकीर्तिता ।
सिध्यन्ते मन्त्रिणां मन्त्रा क्रव्यादेष्वेव भाषिता ॥

रुद्रविष्णुर्ग्रहा चोरे गरुडैश्चापि महर्द्धिकैः ।
यक्षराक्षसगीतास्तु सिध्यन्ते मन्त्रकश्मला ॥
विविधैर्भूतगणैश्चापि पिशाचैर्मन्त्रभाषिता ।
स्वय न सिध्यते विधिना हीना अशौचाचाररतेष्वपि ॥
विधिना योजिता क्षिप्रं अशौचेष्वेव सिद्धिदा ।
तस्मान्मन्त्र न कुर्वीत विधिहीन तु कर्मयो ॥
सिध्यन्ते साश्रवा मन्त्रा विधिकर्मसुयोजिता ।
साध्यास्तु तथा मन्त्रा आर्या बुद्धैस्तु भाषिता ॥
तेषां सिद्धि विनिर्दिष्टा मार्गष्वेव सुयोजिता ।
आर्याष्टाङ्गिक मार्ग चतुःसत्यसुयोजितम् ॥
चतुर्यान सदाचेयं चत्वारश्चरणाश्रिताः ।
भिद्यन्ते मन्त्रमुख्यास्तु प्रवरा बुद्धापदेशिता ॥
अनाख्येयस्वभाव वै गगनाभावस्वभावताम् ।
मन्त्राणां विधिनिर्दिष्टां आर्याणां च महौजसाम् ॥
भूम्यानां विधिनिर्दिष्टा सिद्धिमार्गविवर्जितम् ।
विद्यानां कथयिष्येऽह तन्निबोध्य दिवौकसाः ॥
दशकर्मपथे मार्गे कुशले चैव सुभाषिते ।
सिध्यन्ते दिव्यमन्त्रास्तु विधिदृष्टेन कर्मणा ॥ इति ।

बोधिसत्त्वपिटकावतसका महायानवैपुल्यसूत्रादार्यमञ्जुश्रीमूलकल्पा
देकुनविंशतिपटलविसरात् पञ्चम
ग्रहोत्पादनियमनिमित्तम त्रक्रिया
निर्देशपरिवतपटलविसर
परिसमाप्त इति ॥

अथ त्रात्रिंश पटलविसरः ।

अथ भगवाञ्शाक्यमुनिः पुनरपि शुद्धावासभवनमवलोक्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । अस्ति मञ्जुश्री ! त्वदीये मूलकल्पपटलविसरे सर्वभूतरुतनिमित्तज्ञानपरिवर्त्तनिर्देशं नाम । तं भाषिष्येऽहम् । यं ज्ञात्वा सर्वमन्त्रचर्यानियोगयुक्ताः सर्वसत्त्वा सर्वमन्त्राणां कालाकालं ज्ञास्यन्ते । तं शृणु । साधु च सुष्ठु च मनसि कुरु । भाषिष्येऽहम् ॥

अथ मञ्जुश्रीः कुमारभूतो उत्थायासनादेकांशमुत्तरासङ्गं कृत्वा दक्षिणं जानुमण्डलं पृथिव्यां प्रतिष्ठाप्य येन भगवतः शाक्यमुनेः सिंहासनं तेनाञ्जलिमुपनाम्य त्रिरपि प्रदक्षिणीकृत्य भगवतः पादौ शिरसा वन्दित्वा भगवन्तमेतदवोचत् । तत् साधु भगवां निर्दिशतु । तं भूतरुतज्ञाननिर्देशं सर्वसत्त्वानामर्थाय । तद् भविष्यति सर्वमन्त्रचर्यानुप्रविष्टानां सर्वकालनियमोपकरणं सिद्धिनिमित्तये । यस्येदानीं भगवां कालं मन्यसे ॥

अथ खलु भगवां शाक्यमुनिः मञ्जुश्रियस्य कुमारभूतस्य साधुकारमदात् । साधु साधु मञ्जुश्री । ! यस्त्वं तथागतमेतमर्थं परिप्रश्नितव्यं मन्यसे । तेन हि मञ्जुश्री ! शृणुष्व निर्देक्ष्यामि ॥

एवमुक्ते मञ्जुश्रीर्भगवतश्चरणयोर्निपत्योत्थाय निषण्णोऽभूद् धर्मश्रवणाय ॥

अथ भगवां सर्वावतीं पर्षदमवलोक्य सर्वभूतरुतप्रचोदनी नाम समाधिं समापद्यते स्म । समनन्तरसमापन्नस्य भगवत ये केचित् सत्त्वानन्तापर्यन्तेषु लोकधातुषु स्थिता सर्वे ते बुद्धरश्म्यावभासिता सर्वांश्च तां बुद्धां भगवतां शिरसा प्रणम्य अनन्तापर्यं तल्लोकधातुस्थितां अभ्यर्चयेन भगवतः शाक्यमुने शुद्धावासभवनोपरिस्थितं सिंहासनं तेनोपजग्मु । येन च सह लोकधातु तेन च प्रत्यष्ठात् । तत्र च स्थिता सर्वभूतगणा बुद्धानुभावेन स्वकं स्वकं रुतं विदर्शयन्त भगवतः पादमूलसमीपोपगता धर्मश्रवणाय । भगवन्तं प्रणम्य मभ्यर्च्य च यथास्थानेषु च सन्निषण्णा अभूवं धर्मश्रवणाय ॥

अथ भगवांश्शाक्यमुनिः शाक्यसिंहो शाक्यराजाधिततनय तेषां सर्वसत्त्वानां धार्म्या कथाया सन्दर्शयति समुत्तेजयति सम्प्रहर्षयति तेषां सर्वभूतसुरेश्वराणां तथा तथा धर्मदेशना कृतवा यथा ते सर्वैः कैश्चिदनुत्तरायां सम्यक्सम्बोधौचित्यान्युत्पादितानि । कैश्चित् प्रत्ये कायां बोधौ केश्चिच्छ्रावकत्वे कैश्चित्केश्चित् स यानि दृष्टानि कैश्चिदर्हत्त्व साक्षात्कृत कैश्चित् कुशलमूले तपोपरे ... प्रणिधान कृतवा । अनन्तां बुद्धां भगवत अनन्तां कल्पकोटीनिजापस्थानग्लानप्रत्यय भैषज्यप्रदान चीवरपिण्डपातशयनासनपरिष्कार प्रव्याप इति नियता च भविष्यामो बुद्धबोधेरिति ॥

अथ भगवां शाक्यमुनिः तेषां सत्त्वानामाशय ज्ञात्वा मन्त्र भाषते स्म सर्वभूतरुताभिज्ञा नाम । य सा धयित्वा सर्वबोधिसत्त्वाः सर्वसत्त्वाश्च रुत विजानेयुः एकक्षणेन सर्वेषां सर्वसत्त्वानां यथागो चरमस्थितानाम् । कतम च तत् ॥

नमः सम तबुद्धानामप्रतिहतशासनाना समन्तापर्यन्तावस्थितानां महाकारुणिकानाम् । ॐ नमः सर्वविदे स्वाहा ॥

कल्पमस्य भवति । आदौ तावन्महारण्य गत्वा क्षीरयावका हारः मूलफलशाकाहारो वा अक्षरलक्ष जपेत् । त्रिकालस्नायिना वल्कलवाससा पूर्ववत् सर्व विधिना कर्तव्यम् । यथा मन्त्रतन्त्रेषु त भाषितकल्पातन्त्रेषु । तत पूर्वसेवां कृत्वा अक्षरलक्षस्या ते तत्रैव म ... [illegible]

स्तविस्तीर्ण सम तान्नरश्च मवपुष्पफलरम्य दृ ता प्राङ्मुख कुश विण्डकोपविष्ट नवमग्निमुत्पाद्य क्षीरवृक्षकाष्ठैरग्नि प्रज्वाल्य श्रीफल फलानां दधिमधुघृताक्तानामष्टसहस्र जुहुयात् । त्रिसन्ध्य दिवसान्ये कविंशति ॥

ततो पूर्वायां दिशि महावभास कृत्वा बुद्धो भगवानागच्छति । ततो साधके मूर्ध्नि परामृशति । अपरामृष्टे साधके तत्क्षणादेव भ गवतो वाचा निश्चरते—'सिद्धस्त्वं गच्छ यथेष्टम्' इति कृत्वान्त र्धीयते ॥

तत प्रभृति सा राज पञ्चाभिज्ञा भवति महाप्रभावन्निकप्राप्ति बोधिसत्त्वाचार द्विरष्टवर्षाकृति यथेष्टगति सर्वभूतरुतज्ञ, एकक्षण मात्रेण सर्वभूतानां रुत विजानीते प्रभवश्च भवति यथेष्टगामी। पञ्चवर्षसहस्राणि जीवते। अवैवर्तिका भवति बोधिसत्त्व। त्रिंशतिभि' साधनप्रवेशैःनयत । मध्यतीति नात्र विचिकित्सा कार्या प्रसाधितस्यापि न मन्त्र जपता पूर्वमाप्तिरेव मध्ये चेव निरोधताम् ॥

माङ्गाव प्रभाव न स्वभाव रव गीयते।
मध्ये आदितश्चैव अन्ते चैव दिवौकसाम ॥

भाषित कथ्यते लोके मध्यदेशे च कीर्तिता।
मागधा मङ्गदेशेषु काशिपुर्यो नरोत्तमा ॥

वृजिकोसलमध्येषु नरेन्द्रेव यथावच।
तथा ते देवराज सर्वे मन्त्रां वत्रे स्वभावत ॥

त्रिदशो मध्यदेशे च वत्स पश्य दशार्णवा।
अमन्ते यथा वाचा तथा देशेषु जायते ॥

त्रिदशेष्वेव सर्वत्र तथा वाणीमुदाहृता।
यामा देवमुख्याश्च निर्माणश्च सनिर्मिता ॥

तदा वाचकर्ता वाचा मध्यदेशार्थचारिणी।
तथारूपेण सर्वे वै अकानष्ठाश्च महाद्भुता ॥

सर्वे ते सुर श्रेष्ठा रूपधातुसमाश्रुता।
ध्यानाहारगता सौम्या कदाचिद्वाचमभाषरे ॥

ब्राह्मीश्वरमतेला च कलविङ्करुतस्वना।
मधुराक्षरनिर्घोषा मनोरामिनोर स्वरा ॥

यथदात्थी भवेद वाचा धीरगम्भीरसंयुता।
तथा सर्वतो वक्ता हृष्या चेव सुपूजिता ॥

भव ते ते सदा देवा मध्यदेशे सवाचका।
मधुराक्षरसम्पन्ना स्निग्धगम्भीरनादिन ॥

मेघगर्जना तेषां वाचैषा तां तु लक्षयेत् ।
म यन्देशा यथा मर्त्या अत्र त्येन्चत्र पूजिता ॥

वाचा शब्दसम्पन्ना तथा ज्ञया सुरेश्वराम् ।
अर (पणा ज ॥ याचा अगज्ञाय ।यसम्भराम् ॥

अभागान्ताश्रयात् तेषां न वाचा जगिमरे सुरा ।
अथ श्रेष्ठा सुरा सर्व म यन्देशेषु वाचका ॥

मध्यदेशान्थचिह्नानां वाचैषा सम्प्रवर्तते ।
अथ देवामथ भूम्या च यक्षाश्चैव महर्द्धिका ॥

देवयोनिसमाविष्टा बहुसत्त्वगणास्तथा ।
करोटपाणयो देवा सदा मत्ताश्च वीणका ॥

चत्वारोऽपि महाराजा चतुर्योनिसमाश्रिता ।
त्रिदशा देवमुख्यास्तु शक्रेण सह समाश्रिता ॥

सुयाममथ सर्वत्र ऊर्ध्वं जापि सुरूपिण ।
सर्वदेवगणा श्रेष्ठा वाचा तेषां तु कीर्त्यते ॥

मध्यदेशे यथा मर्त्या हीनोत्कृष्टमध्यमाम् ।
तथा देवतनी वाचा हीनोत्कृष्टमध्यमाम् ॥

वाचा त्रिविधा ज्ञेया हीनोत्कृष्टमध्यमा ।
त्रिविधात् कर्मतो ज्ञेया हीनोत्कृष्टमध्यमा ॥

तथा देवालये वाणी मधुरं चापि सुकूजिता ।
रुतं मत्तं तथा ज्ञेयं कर्मन्येव नियोजयेत् ॥

असुराणां भवेद् वाचा गौडपौण्ड्रोद्भवा सदा ।
यथा गौडजनश्रेष्ठं रुतं शब्दविभूषितम् ॥

तथा दैत्यगणा श्रेष्ठं रुतं चापि नियोजयेत् ।
तेषां पर्यन्तताना समं तानां च पुराजराम् ॥

यक्षराक्षसप्रेतानां नागांश्चापि सपूतनाम् ।
सर्वेषामसुरपक्षाणां वङ्गसामतटाश्रयात् ॥

नाना च बहुभाषज्ञा नानाशास्त्रविभूषिता ।
मानुषा मानुषा भिन्ना नानावाचविभाषिताम् ॥
नानाशास्त्रमता ज्ञेया नानाम त्रार्थशालिन ।
नानाकर्मसमोद्देशा नानासिद्धिस्तु भुज्यते ॥
आविष्टाना यन्ना मल्या पात्रस्थानसमागता ।
तेषा च विधियुक्तेन म न्त्रैश्चापि सुयोजिता ॥
आगता भूतजे देवां वाचेनैव विभावयेत् ।
लिङ्गमर्थ तथा पात्र स्थैव चैव नियोजयेत् ॥
श्रेयसा श्रेयसे चैव आवेशानां तु लक्षयेत् ।
नानादेशसमाचारा नानाभाषसमोद्भवा ॥
नानाकर्मार्थसयोगा नानालिङ्गैस्तु लक्षयेत् ।
मध्यदेशावह्नियणां वाचा भवति चञ्चला ॥
ते तु व्यक्त नरा ज्ञेया म्लेच्छभाषारता हि ते ।
ये नरा गौडगा घोरा रौद्रकर्मातिचारिण ॥
डकारबहुला वाचा लकाराव्यक्त माषो ।
दक्षिणात्या यथा वाचा चञ्चला भवति निन्दिता ॥
तथा च राक्षसदेवेषु वाचैषा परिकीर्त्तिता ।
बहुधा स्तया ज्यष्ठा आवेष्टानां तु विजापराम् ॥
आकृष्टा मन्त्रभि क्षिप्र स्वय वा स्वह मागता ।
बहुधा गृह्णन्ति सत्त्वाना मानवा सग्रहा सुरा ॥
गरुडा यक्षगन्धर्वो किन्नरा । । । । । ।
पिशाचा चोरगराक्षसाना यथपूतनाम् ॥
आविष्टाना तथा लिङ्गा कथ्यमाना निबोधताम् ।
म्लेच्छभाषिण क्रव्यादा पिशाचाव्यक्तलापिनाम् ॥
लकारबहुला वाचा डकारान्तास्तु पूतना ।
तेषा ते वगता न्यपि कर्मान्तेनेषु योजिता ॥

मात्सर्या क्रूरसत्त्वानां मृषावादादसुरे रता ।
तेषा नोर्ध्वं गता दृष्टि अधा द्रक् नोर्ध्वगता हि ते ॥
मातराणा तथा वाचा शुभार्थोपसहिता ।
ग्रहाणा कुमारमुख्याना वाचा भवति केवला ॥
शुभाङ्गसम्पदा वाचा बालभाव्यर्थयाजिता ।
प्रभावसर्वत' श्रेया सर्वतश्च दिवौकसाम् ॥
गरुडाना तथा वाचा आविष्टानां तु लक्षयेत् ।
गकारसमता ज्ञेया म्लेच्छभाषेव लक्ष्यते ॥
अव्यक्त स्फुटाभास कीर्तियुक्त शुभोदयम् ।
सुपर्णिने पायवदित्येषा विपर्यनिवारणी ॥
नानागतया ज्ञेया नानाभूतसमागमाम् ।
नानावर्णतो ज्ञेया नानालिङ्गैस्तु लक्षयत् ॥
शुभाकरप्रभाकर प्रभासन्त भक्षतो नागराज पदे ।
वासुकीप्रभृतयो नागा धार्मिका वसुधातले ॥
क्षिप्रवाचा समायुक्ताश्च वसन्तो उरगाधिपा ।
स्वेन स्वेन तु कायेन यो लिङ्गेन तु लक्षयेत् ॥
तेन तेन तु लिङ्गेन त त रात्र विनिर्दिशेत् ।
कश्मला कथिता मर्त्ये अ यो न्यग्गिता हि ते ॥
नानालिङ्गिनां ज्ञेया नानामन्त्रनिकायताम् ।
नानाकायगतै' कम नानाकाय निबोधताम् ॥
नरम्पगगगानेका नहालिङ्गाभिभाषिणा ।
नानाबुद्धिकृतै कम' नानायोनिसमाश्रिते ॥
आविष्टानां भुवि मर्त्याना कथिता लिङ्गानि वै मया ।
सुराणामसुराणां च यथा नानार्थलिङ्गिनी ॥
तथैव तद्रू योजयेत् क्षिप्र भमिमानुषता गता' ।
देवानां तदा विन्द्यात् सुप्रसन्नेन्द्रियेतरा ॥

निरीक्ष ते तथा चान्ये दिशां चैव मम तत्र ।
अभिरूपा मनमोदिन्या हृष्टा रूपसमन्विता ॥
शुद्धावासा अनिमिषाक्षाश्च स्निग्धा च स्निग्धवक्त्रक ।
समबाहुतला तथा सर्वे सुरश्रेष्ठा नु लक्षयेत् ॥
पर्यङ्कोपहिता ज्ञेया निषण्णा भूतले शुचौ ।
केचिदम्बर निःसृत्य निषण्णा खचरा परे ॥
ब्रह्माद्या कथिता देवा ध्यानप्रीतिसमाहिता ।
तदूर्ध्वे श्रेयसा स्थाने रूपिणा बहुरूपिणा ॥
आकृष्टा मन्त्रिभिमन्त्रे सर्वे मन्त्रजाता सानश्रिता ।
तेषां रूपधरा कान्ति आश्रया ते परिवर्तये ॥
ध्यानप्रीतिसमापन्ना ईषिस्मितमुखा सदा ।
शुद्धाक्षा विशालाक्षा बुद्धरूपसमाश्रिता ॥
समन्त्यो तदा कान्त्या श्रिया रूपसमन्विता ।
परज्ञानविदो देवा तेषा त निबोधयेत् ॥
पर्यङ्कापरिविष्टा वै ध्यायन्ता ऋषिवत् सदा ।
तदावेश विदुर्बुद्ध्या इष्टमर्थप्रसाधकम् ॥
श्रेयसा सर्वम त्राणा हितायवोपपाजयत् ।
कथितं सर्वमेव तु निबोधत सुरेश्वरा ॥
ऋषिणा कथिता ह्यते सयता ते ऋषयस्थिता ।
आविष्टानां तदा लिङ्गा ऋषीणा कथिता मया ॥
ऊर्ध्वदृष्टिगता दृष्टा उ नपान्यथ दुर्मना ।
विकृता रौद्ररूपाश्च ऊर्ध्वकेशास्तु राक्षसाः ॥
मातराणां तथैवं तु केषा चन तु दृश्यते ।
कव्याद्या नग्नका तिष्ठे सचेला निश्चलता गता ॥
ऊर्ध्वपादा विकृताक्षा ऊर्ध्वकेशा ग्रहा परे ।
विचेरुर्मद्रिनी क्रूरा सम तान् मरिनानगाम् ॥

गन्त्वक्षा श्मशानां च गन्ध्रिप्ता पुरिताङ्गनाम् ।
देवायतनस्थरथ्यासु रि भ्यकुलिशिजालजगाम् ॥
हिमाद्रे सानुमांश्चैव गन्धैन्द्रागरगान्धिगाम् ।
तत्रस्था विकृतरूपास्तु मन्त्राक्रान्ता मागता ॥
गृह्णन्ति प्राणिना क्षिप्र शौचाचारपरान्मुखाम् ।
सर्वमेदिनीं गन्छेद भयाद्दाहारमोहिताम् ॥
गृह्णन्ति बहुधा लोके बहन्याधिममाश्रिताम् ।
नानाविकृतरूपास्ते नानावेषधरा परा ॥
गृह्णन्ति प्राणिनां क्षिप्र मृतक मृतसुप्तकाम् ।
तेषां च कथित लिङ्ग चरित तु विभावितम् ॥
नाचमालक्षित पूर्व कथित तु महीतले ।
आविष्टानां तथा चिह्न मानुषेष्वेव लक्षितम् ॥
स्थिरप्रकारा सर्वत्र सुरश्रेष्ठा निराश्रिता ।
आविष्टाना तथा लिङ्गा कथिता भूतले नृणाम् ॥
स्निग्ध प्रेक्षते नि य अनिमिषश्चापि दृष्टित ।
मानुषे सत्त्वसङ्क्लिष्टे सुरश्रेष्ठे तु महीतले ॥
रत्रे रमुरगं रागा गन्धगन्धा विभूषिताम् ।
युक्ते श्रेयसे धर्मे मानुष्ये वाश्रयेगता ॥
सुरश्रेष्ठो गतो मुख्यो ज्ञेयो सर्वार्थसाधको ।
चिन्तित जापिने तेन गतबुद्धिन्विाउये ॥
तत् सर्व वाचयेत् क्षिप्र मन्त्रिणे चिन्तित तु यत् ।
गतन् सम्यगाख्यानमाश्च श्रुति दर्शनम् ॥
असज्ञिनोऽपि सन्ता स वेराकृष्यन्ते तु भूतले ।
नभाष मधुर वाचं न यज्ञो सत्त्वग सुरा ॥
नि श्रेष्ठा विरजा चैव स्थिता ते मोनमाश्रिता ।
न वाचा किञ्चनस्तेषां न चित्ता नापि मानिता ॥

तस्मात् त न चाक्रष्ये न नापा परिवर्तयेन ।
असा य नाप नापा म नाणा जिनमाञ्चनाम् ॥
नाक्राय विघ्न किञ्चित्र दारुर तेषा जप्तमन्त्रार्थतापिनाम् ।
आक्राय्यन्त नथा गाया आयमन्त्रस्त ग्रक्तिना ॥
आयाणा याा त निशान गडगि आनस्मसम्भवाम् ।
बाधिसत्त्वा महा माना दशभूमिसमाश्रिना ॥
आक्रायन्ते तथा मन्त्रे समयश्चापि सुभूपिता ।
महाद्र येस्तथाणापर्मुनिर्नेणसुयोजिने ॥
वज्रपुत्रेस्त धीमद्भिर्जनेनुकुलोदितै ।
कुलिशाह्वर्मन्त्रमुख्यैस्तु क्रोधराजमहर्द्धिके ॥
ना ये म त्रगाग शक्ता ञानिका ये महद्धिका ।
नापि समयास्तेपा न चा कृष्टो मन्त्रमीश्वर ॥
चणितु गणगितु ग तु त स्थान यत्र ते सदा ।
समगा सञ्चाल्यने तेपा हेतु कर्मसमाहिताम् ॥
ननु चाक्राय्यत तेपा हेतु कर्मसमाहिताम् ।
त त्र चाकृष्यत तेषां समये उद्रभापिते ॥
तस्मान् त न नाक्रये यत्ना न वृथामन्त्र योजयेत् ।
महर्द्धिका ते महा मानो दशभूमिसमाश्रिताम् ॥
अशक्ता सर्वेप त्रा नेग तु यत्र ते तत्रा ।
तथागताना तथा माज्ञा रास्म यामरपूजेना ॥
आगच्छेयु तदा सर्व म त्रजप्तार्थमन्त्रवित् ।
आकृष्टानां भवेल्लिङ्गा मानुषोत्तायमानुषाम् ॥
धीरत स्निग्धवर्णैश्च गम्भीगर्थसुदेशक ।
धीरो गम्भीरनां यातो अल्पवाणो भवेत् तदा ॥
अस्तिन्नमनसोत्कृष्टो पृष्टश्च म त्रवित् ।
स्वमुद्रो व त्रगामास सुविदिशे चैव नभस्तले ॥

पञ्चसत्त्वनिर्गो मग्नो धर्मात्मा ब्रिंगार ।
नीति प्रीतिसुखाविष्टा कृपाविष्टस्य चेतसा ॥
महोत्साहो स्वारम्भो उद्यमार्थिनाशार ।
मुहूर्त्त क्षणमात्र वा प्रविशे मानुषा गम् ॥
बहुरूपो सुरूपश्च रूपं तिष्ठे नभस्तलम् ।
बुद्धधर्मगता दृष्टि सघे चेव सगोरवा ॥
क्षणमात्र तदा तिष्ठे मानुषी तनुमाश्रिता ।
सत्यसन्धो महा मानो जितक्रोधा त्रिदोषहा ॥
प्रथम तारता विद्या प्राञ्चिर वियाविना ।
मानुषैस्तत्र कुष्टा पुनर्मुक्ताश्च यथेप्सा ॥
स्तब्धो नि रुत्साहश्च गतवर्णश्च तेन च ।
अङ्गकेतुस्तदाविष्टो धीरगम्भीरसुस्वर ॥
सुप्रसन्ना महाकायो तिष्ठत न महीतले ।
पर्यङ्कमासनाविष्टा रूपाविष्टाऽथ चेतसा ॥
स मुद्रा पञ्चरूपेतो महासत्त्वा समाविश ।
अवलोकितो मुनि श्रेष्ठो बोधिसत्त्वो महर्द्धिको ॥
स्वेच्छया आगता लोका सत्त्वानां सत्कारणो ।
अभयाग्रा कारणो + + + + + + + + + ॥
अभयाग्रा करोपेतौ ऊर्ध्वोर्णस्मिसमस्थिता ।
साधकः पश्यते दृष्ट्या करुणाविष्टचेतसा ॥
ईषिस्मितमुखा नेत्रा केयूर अलङ्कृतभूषिता ।
महासत्त्वो महात्मानो सत्त्वाना हितकारक ॥
प्रसन्ना सर्वत सत्त्वा न विद्यान्तरायाविनुम् ।
क्रूर' वज्रधरो मुख्या बोधिसत्त्वा महर्द्धिक ॥
आविष्टो करिणा सर्वा रक्तान्तायतलोचना ।
इन्दीवरत्विषाकार ईषत् काये तु लक्षयत् ॥
परामृश्यन्त तदा वज्र मुद्रा च नाति मात्मनाम् ।
तुष्टो वरदो मत्या भागा दापयते सदा ॥

महात्मा कृष्णवर्णो वै ऽपि दृश्यन्ति तत्क्षणात् ।
स्निग्धगम्भीरमुक्तोऽसौ वाचा भाषते तदा ॥
वर्णा विमिश्रित वा वर्णवर श्यामश्याम वा भुवे ।
अथाग्र [illegible]गत्याद्युतिविचित्रविजिने जिनो ॥
वर्णा समप्रभा सर्वा फल दृष्टुस्तदा तदा ।
जिनेरागमन तत्र निर्माणो भुवि मानुषाम् ॥
समयात् कथिता ह्येते वर्णाश्चैव विशेषिता ।
तथागतानाश्रयाद्वि वा फलहेतुसमुद्भवा ॥
निर्माणा कथ्यते बिम्ब न बिम्ब निर्माणमाश्रितम् ।
बिम्बनिर्माणयो यद्वत् प्रतिबिम्ब न विद्यते ॥
पद्मबिम्बकारणाऽसौ हेमवर्ण महाद्युति ।
निर्भिन्नरोचनाभासो कुड्कुमाराभिविद्विप ॥
उष्ट्र तमिवार्के वै कर्णिकारसमप्रभ ।
तादृश बिम्ब बिम्बे बुद्धबिम्बसमाश्रिते ॥
ब्राह्मश्च गतिघोषो कलविङ्करुत गति ।
श्रेयस सर्वभूताना युक्तियागान्नियुज्यते ॥
तादृश लक्षण दृष्ट्वा बुद्धमित्याहु जन्तव ।
तद्वोत्रा च विधिरतेषा यक्षा राजकुलयो तदा ॥
लोककाना तु मन्त्राणा मन्त्रनाथ त योजयेत् ।
यत् पूर्व कथित सर्व बहुप्रस्तारभूषितम् ॥
त नियुञ्ज्य तदा मन्त्री मन्त्रन्येव च सर्वत ।
ऋषीणामग्रसंस्थान गरुडाना च निबोधितम् ॥
स्त्रीलिङ्गा वाचया चैव त नियुञ्ज्यथ मन्त्रिणाम् ।
बहुलिङ्गा तदा चेषा स्त्रीलिङ्गा चैव मानवे ॥
स्वमुद्रामुद्रिता ह्येते इतरा व्यन्तगा स्मृता ।
कथित सत्त्वमावेश स्वमुख दु खद पराम् ॥

एष कालक्रमो योगे आवेशे चैव योजयेत् ।
महाप्रभावैर्मुद्रैस्तु म नैशापि निवारयेत् ॥
नियुञ्ज्यात् सर्वतो म नी नागानां न नेगम् ।
अन्यथामाचरद्दू यस्तु इतरैगन्त्रिभि गन्ना ॥
परिरक्ष्य तदा पात्र मन्त्रैश्चापि महर्द्धिकै ।
दूतिदूतगणैश्चापि चेटचेटिगणै सदा ॥
इतरां लौकिकां देवां आह्वये चैव महर्द्धिकाम् ।
यक्षराड् विविधा सर्वा यक्षिण्यश्च महर्द्धिकम् ॥
आह्वयेत् तत्क्षणान्मन्त्री मनसः यद्यपीप्सितम् ।
अन्यमन्त्रा न चाह्वेया नान्ये देवगणा सदा ॥
स्वयमेवागता ये तु समये तां नियोजयेत् ।
सर्वे सम्पदका ह्येते मन्त्रा मन्त्रार्थसाधका ॥
त तस्मा नेतरां कर्म आवेशां चापि वर्जयत् ।
आकृष्टा महर्द्धिका देवा दिव्या आगोश भूमिजा ।
अल्पकार्येऽथ युञ्जाना समयभ्रंशोऽ र जायते ॥
तक्षक' प्रेक्षते स्तब्ध वासुकिश्चापि नृत्यते ।
कर्कोटकश्च महानागो मुचिलिन्दयशा ि न ॥
शङ्खपालदुलेश्चा नृत्य ते उग्नानिना ।
शङ्खपालोऽथ शङ्ख म ि ा ा ऽ र क ि ा ॥
सागरा भ्रमत ि अ प ा न गुह ि ह ।
सर्पराजानि श्वस े ेि ि ा र्प ाुि ा ा ॥
विविधा नागरा ग ा ा ा ा नेत्र ि ा यताम् ।
केचिद्दू भावयतो हृष्टो केचित् तिष्ठन्ति निश्चलम् ॥
केचित् पते ++ भिम रत्नस्थाङ्गा ऊर्ध्वमूर्द्धजा ।
पतन्ति विविधाकार स्तुत चापि करोति वै ॥
अनन्ता भ्रमते क्षिप्र पन्नगन्ले जले ।
अनन्ता नागयोन्यास्तु सङ्घाता लिङ्गवपया ॥

सर्वमशोभना ह्येते उरगा श्वानादयः ।
मार्गे यदि दृश्यते स्थानगच्छेत् कुत्र वा क्वचित् ॥
सर्वे ते कथयन्त्येव नास्ति सिद्धिर्निवर्तिताम् ।
गच्छतां स्वकमावाम स्वस्थो तिष्ठति स्वे गृहे ॥
न गच्छेत् तत्र म त्रज्ञो उरगैस्तु निवेदितम् ।
यदि गच्छेत् तदा काल उद्वेगो मृत्यु वा भवेत् ॥
नानातिर्यगता प्राणा जलावासा स्थलेचरा ।
स्थावरा जङ्गमाश्चैव कथयन्ति शुभाशुभम् ॥
विपरीतैर्भय विन्द्यात् स्वस्थै स्वस्थतां गता ।
केचित् तिर्यगता दिव्या' मानुषा भाषिणो तदा ॥
योऽय निवेदये वाचा त तथैव नियोजयेत् ।
स्वलिङ्गै· सदा स्वास्थ्य स्वरैश्चापि सुभेरवम् ॥
तत् तथैवावधारणार्थं बुद्धि दद्याथ मन्त्रवित् ।
लिङ्गावनेकधा लक्ष्ये नानायोनिसमाश्रिताम् ॥
मानुषाणां तथा वाचा युक्ता मध्यार्थभाषिणो ।
मध्यदेशे तु या वाचा शब्दपदार्थानभाषिता ॥
स मानुषी वाचमित्याहुः ततोऽन्य म्लेच्छवाचिनी ।
वाणी सर्वतनो ज्ञेया मध्यदेशे निवोधिता ॥
मधुराक्षरसयुक्ता हृद्या कर्णसुखावहा ।
अनेला मार्गमोद्भूता अविक्षिप्तार्थभाषिणी ॥
स ज्ञेया मानुषी वाचा स्त चेव स्वभावत ।
ततोऽन्ये सर्वतोऽनत्था सा वाचा म्लेच्छवर्णिनी ॥
कथित मानुष वाच्य पशूनां वाचन्निर्गोच्यते ।
सिंहोऽपि देशमाक्रम्य गच्छत् पुनर राद ॥
भृश तत्र हरेत् क्षिप्र [illegible] ।
च्यते पशुराजा वै व रुण द ा [illegible] विद्येत् ॥

महद् भय तदा विद्यात् यदि द्वा ।।ग र्वग्र ।
महापुरे यदा रात्रं पशुराक्षति नगरे ॥
पश्चिमे महद् भय विन्द्यात् दक्षिण शान्तिरामनाम् ।
पूर्वेण तु भवेच्चक्र पश्चाणागम विदुः ॥
उत्तरेण भवेद् घारा अतिवृष्ट्याहु सप्लवम् ।
विदिक्षेष्वेव रात्रि भय नैव निवेदयेत् ॥
गवेर्द्विस्त्रिभिर्ज्ञेय त्रिभागिक्षु महद् भयम् ।
क्षेमदक्षिणता सर्वे सिंहेनैव निवेदितः ॥
चत्वारो मथ पश्चा वा सप्त षष्ठ निनादयता ।
अष्टात् परेणमित्याहु नि फलं चैव नियोजयेत् ॥
दक्षिणावस्थिता श्रेया अर्थ कर्मार्थसम्पदा ।
क्षेम + कुसामीप्ये देवायतनचत्वरे ॥
सदाराव तदा वर्ज्यं तस्माद् देशादपक्रमन ।
यथा सिंहे तथा सर्वं सर्वप्राणिषु याजयत् ॥
शरभे शार्दूलाग्र्येवं यथा तत् सर्वं निवोधताम् ।
अभावा मानुषावास हिंस शरभगा यदा ॥
किन्तु प्रासादिक ज्ञान क श्यते ता गुणोत्तमाम् ।
क्रोष्टुकेषु च सर्वत्र तां तथैव नियोजयेत् ॥
पूर्वपार्श्वगतो भागे यदा हस्ती रुदेच्च भगम् ।
तस्मान्महद् भय वि द्यात् ता देशेषु ज जुनाम् ॥
श्मशाना वायसाश्चैव उन्मत्तुल्या रुदन्ति ये ।
तत्र विन्द्यान्महोद्वेगं वायसैश्च निवेदितः ॥
प्रस्थितो मन्त्रिणे काल यत्रदेशाभिरागिणम् ।
गच्छतो वामत राका भ्रश रानि सद्वारणम् ॥
न गच्छेत् तत्र मेधावी वायसा निवेदितम् ।
रौति दक्षिणता श्रेय अगतस्तु निवारयत् ॥
न गच्छेत् तत्र म तशो गच्छा मृत्युवशो भवेत् ।
गोमय भक्षयत् पक्षी यदा रौति सुखोदयम् ॥

मृणानभाजन नि या गाल्राभ चेव निर्दिशेत्
म ि गारु ान्त्यस्थो यदा गौति स वायस ।
अर्धरात्रे तथा काल गृहभेद समादिशेत् ।
धा यपुञ्ज रारू ा य ा गोति स वायस ॥
सुशुभ कूजते निप मधुर चापि भाषिाम् ।
अचिरात् त फल नि या बहुधा यधनागमम् ॥
गृहद्वार य ा पश्य वायसो रवतो भृशम् ।
तत्र रात्रौ भवेत् तस्य शस्त्रसम्पात चौरिभिः ॥
क्षीरवृक्षे यदा श्रेष्ठो कण्टके कलहप्रिय ।
हस्तिस्कन्धसमारू अश्वपृष्ठे च शोभनम् ॥
भागिनी मस्तके राज्य पद्मपुष्पेषु सम्पदा ।
नानाविविधसम्पन्ना मधुराक्षरकूजिता ॥
सर्वतोल्लिङ्गमत्थानां तत् पूर्व कथित हितम् ।
+++कूजन रर मम सर्वेषु योजयेत् ॥
शिवाय सर्वता ज्ञेया दक्षिणेन फलप्रदा ।
तत रात्रं मिरता ज्ञेय शिवाशु सर्वदा ॥
क्रूरा अशोभनारावा दीना म युपरायणा ।
सरना सुमनिष्पत्ति फल सस्यसमुद्भवम् ॥
रात्र शिवगणा प्रोक्ता शायम्पाते च शोभना ।
ध्रारवेति यत्रैता दक्षिणां दिशमाश्रिता ॥
शिवा शिवतमा प्रोक्ता द्वितीया रात्रे तु कीर्त्यते ।
तृतीये रात्रे तथा ज्ञेया राज्ञे अर्थावहा भवेत् ॥
चतुर्थे तु महालाभ पञ्चमे पुत्रदा स्मृता ।
षष्ठे च धननिष्पत्ति' सप्तमे न भवे शुभा ॥
अष्टम नि फल नि या तद् र्व भयपीडिता ।
पर करोति शिवा तत्र असद्दोषा ते ष्यनिष्टदा ॥
पश्चिमेन शिवा ज्ञेया परचक्रभय तदा ।
द्वितीय दुर्भिक्षरुता रात्रे क्रूरराशा यदा भवेत् ॥

तृतीये अर्थनाश तु चतुर्थ प्राणरोधिनम्।
पञ्चमे कथिते राने अमात्यानां व्याधिपीडका ॥
षष्ठे चोरागम वि द्या सर्वतस्तु शिवा तु सा।
सप्तमेन महाव्याधि अष्टमे चापि निन्दिता ॥
तदूर्ध्वं भयभीताचा क्षुधिता वा प्रभाषते।
उत्तरेण तु यो रात्रो शिवाया श्रूयते सदा ॥
महाघोरतम व्याधि तत्र स्थाने विनिर्दिशेत्।
द्वितीये क्रूररावे तु दु'खन्ना सा भवेत् तन्ना ॥
तृतीये अर्थनाश तु चतुर्थे अग्निसम्भवम्।
पञ्चमेन महावृष्टि षष्ठे राजापरुद्ध्यते ॥
सप्तमेन महायुद्ध शस्त्रसम्पातमादिशेन।
अष्टमे नि फल वि न्द्या तदूर्ध्वं य' किञ्चि रोदिति ॥
पूर्वेण च यदा रौति शिवा ग्रामे तु मतिमे।
तदा राजागमं विन्द्या द्वितीयारावे तु प्रेषिणाम् ॥
तृतीय राजतो मृत्यु' बद्धो वा गन्ति श्रयते।
चतुर्थ चोरतो दु ग पञ्चम प्राणनाशिनम् ॥
षष्ठे च भवते व्याधि सप्तम अग्निता गमम्।
अष्टमे निःफल विन्द्या गाग पूर्वेन सन्ना ॥
यदा दक्षिणपूर्वेण निन्दिशे व्याहरे शिवा।
प्रथमेन भवेत् सौख्य द्वितीये गर्वेना नाराम् ॥
तृतीये धननि पत्तिश्चतुर्थ सस्यसम्पन्ना।
पञ्चमे सुभिक्षानिन्दिष्ट षष्ठे क्षेम समादिशे ॥
सप्तमे सर्वतो ज्ञेयमष्टमे नि फल सदा।
यदा दक्षिणभागेन पश्चिमामभ्यतो सदा ॥
निर्दिशे च ध्रुवा ज्ञेया शिवा क्रूरतमा स्मृता।
प्रथमेन भवे मृत्यु हन्यते ब्राह्मणा द्विजे ॥

तृतीये क्षत्रिय हन्या चतुर्थे वैश्यमित्याहु ।
पञ्चमे शूद्रयोनय ॥

षष्ठे म्लेच्छिनां हन्ति सप्तमे तस्करा तथा ।
अष्टमे नि फल वि ज्ञा आनेदु स पूर्वराविणाम् ॥

असङ्ख्येयानां तु दृश्यते ।
उत्तरापश्चिमाभागे यदा तीव्र विरौति सा ॥

अतिक्षिप्र महाव्याधि राज्ञे वा व्याधिमादिशेत् ।
द्वितीयेन ह यते हस्ती राज्ञो मुख्यो गजोत्तमम् ॥

तृतीयेन भव मृत्यु' मादिष्ट' तत्र वै ।
चतुर्थेन भवेन्मृत्यं मुख्यानां च धनेश्वराम् ॥

पञ्चम धननाश तु षष्ठे व्याधि सम्भवेत् ।
सप्तमेन भवे दु ग्र मर्वतो च भयावहम् ॥

अष्टमे नि फल विन्द्या पूर्वं वे सर्वतो तदा ।
उत्तरे पूर्वयोर्मध्ये विदिक्षु चैव लक्षयेत् ॥

अतिकरा यदा क्षिप्र शिवा व्याहरते तदा ।
उत्तरे पूर्वतो मध्ये विदिक्षुश्चैव लक्षयेत् ॥

अतिक्रूरा यदा क्षिप्र शिवा व्याहरते तदा ।
मृत्युना ह यते ज तु पौरमुख्यो धनेश्वर' ॥

द्वितीयन हन मन्त्री तृतीये गजमादिशे ।
चतुर्थ निविधया यास्तु म्लेच्छतस्करजीविन' ॥

चतर्थेन भवद् व्याधि सवर्पा च तदा जने ।
पञ्चमे हन्यत पुत्रो अमात्यो वा नृपतेर्ध्रुवम् ॥

षष्ठे मृत्युमाप्नोति महादेव्या तु नराधिपे ।
सप्तमेन हनेद् राष्ट्र मुक्त्वा चापि विनिर्दिशेत् ॥

अष्टमे निष्फलं वि ज्ञा पूर्ववत् कथिता सदा ।
अत ऊर्ध्वं तथा रावा शिवानां च भवे यदा ॥

अमानुषं तं विदुर्मर्त्या महोपद्रवकारकम् ।
अपक्रम्य ततो गच्छेत् मन्त्री स्वयमादिशेत् ॥

महाप्रभावैर्विद्यातेर्जिनाजगुरुणा । ।
होमकर्माणि कुर्वीत शान्ति तत्र समादिशेत् ॥

एवम्प्रकारा ह्यनेकानि बहुभाग्या पशुयोनय ।
नानापक्षिगणांश्चापि रुत चैव निबोधये ॥

बहुधा तिर्यगता केचिच्चापस्नुमूर्च्छिजा ।
केचिद् विकृतरूपास्तु रौद्रा सत्त्वनिहेठका ॥

केचित् प्राणापरोधिका सत्त्वा हिण्डय तेऽथ महीतले
असृक्पानरता केचिद् अन्नाहि डन्ति मेदिनी ॥

केचिद् रुधिरगन्धेन भ्रमन्ते मेदिनीतलम् ।
विविधा मातरा ह्येते ग्रहमुख्यास्तु नाकिशा ॥

कुमारकुमारिकारूपाः ग्रहा प्रोक्ता विविधा परा ।
भ्रमन्ते मेदिनीं कृत्स्नां क्षणमात्रेण सर्वत ॥

सहस्र योजनं केचिद् वायुवद् भ्रमतापरा ।
पशुवेपकृता केचिद् दृश्या नग न जन्तुषु ॥

विविधं करोति सर्वे ते सर्वत्र वसुधातले ।
मृतपूतकसत्त्वेषु ग्रहा उपहते तथा ॥

गृह्णते मानुषां केचिद् नाडिमान्यार्थाकारणात् ।
सर्वेषां मानुषां ग्राहे ग्रहा ते तेनोनभगवता ॥

सर्वाकारविदो ज्ञेया बहुरूपा विनाशिण ।
शुभा अशुभराजाश्च ज्ञेया त्रिविधास्तु सर्वत ॥

शुभाशुभफल सर्व निकृष्ट मध्य तथा ।
आगमैर्बहुविधैर्ज्ञेया न्याततत्त्वार्थाभिदे ॥

ऋषिभिर्जिनसुतैश्चैव महर्षिभिर्जिनाग्रे सदा ।
श्रावकैर्महर्द्धिकै सर्वं नानायानिसमाश्रितम् ॥

॥॥

ग्रहैर्ग्रहवरैः ख्याते प्रकृतेलाकृतिहितैः ।
ज्ञेय शास्त्रतो तत्त्व आगमाधिगमापि वा ॥

नानालिङ्गविधानेन गतियोनिविभावत ।
ज्ञेय शुभाशुभं सर्व नरै सौम्यश्च लिङ्गिभि ॥

छत्रं शित पताक च मत्स मांस च शाद्वरा ।
उक्षिप्ता च मेदिनी पद्मयन्त्र सामर्थ्य सदा ॥

दधि पुष्प फलं चैव स्त्रिय वाम्बरभूषिताम् ।
शुक्लवस्त्र तथा ज्ञेय द्विज श्रेयार्थभाषिणम् ॥

वृष गजं तथा ज्ञेय अश्व चामरभूषितम् ।
प्रदीप भाजने न्यस्त पूर्णधा ग्रफलोदयम् ॥

देवद्विजप्रतिमां वा पूज्यमाना सदा नृपैः ।
अभिषेकार्थयुक्त वा नृपबिम्बाथ मन्त्रिणाम् ॥

शङ्खस्वन भेरींश्च पटह चापि सुदुन्दुभिम् ।
घण्टाशब्द महद्द च जयशब्द प्रघोषितम् ॥

मानुष्योदीरितां वाचां जयसिद्धिफलप्रदम् ।
एता निमित्ता मार्गेन्द्र इष्टां चैव निवेदिताम् ॥

सर्वमन्त्र कर नेग इष्ट चैव सुपूजिताम् ।
सर्वां मानुषादर्शी रा.ज्ञां मन्त्रोत्तमाम् ॥

मन्त्रजापं ततो गच्छेत सिद्धयर्थी सिद्धिमादिशेत् ।
सर्वेषां सर्वमन्त्राणां प्रभिवताना तु निर्दिशेत् ॥

योऽय देवताध्यक्ष इष्टो गोत्रजो परो ।
भाध्येष्टयो भवेन्नित्य त लिङ्गी पश्यतो फलम् ॥

विविधाकारचिह्नास्तु देवाः प्रोक्तास्तु सर्वदा ।
तल्लिङ्गिना तथा प्रोक्ता निविधा वेषचिह्नत ॥

यो यस्मिन्तत्र पठयेत् सो तस्यैव फलोन्नमम् ।
वाचां बहुविधां नरे सदा ते मानुषा श्रुति ॥

कथयन्ति शुभां वाचां अ योन्याऽपमासृता ।
परेषां च यदा वत्रे विश्वस्ताश्च गग-तत' ॥

एव च वाचिरे मृत्र शुभ श्रेय जप सदा ।
क्षेममारोग्यसर्वं वै स्वस्तिशान्तिसुखोदयः ॥

धनिनः देवतो मुख्य सुरो धर्मराजास्तथा ।
सर्वतो भास्करश्चैव छत्रध्वजपताकयो' ॥

बुद्धधर्मतदा सङ्घ मन्त्र तारमिति' सदा ।
कुमारं काञ्चनं शुभ्र अग्निस्कन्ध द्दोत्सवम् ॥

जिन पद्म तथा वज्र लोकेशं बोधिमुत्तमम् ।
बोधिसत्त्वा तथा लोका ब्रह्मश्चैव सुरोत्तमाम् ॥

बहुप्रकारा ह्यनेकानि प्रशस्तां साधुवर्णिताम् ।
शुश्राव शब्दां यथा गन्ता सर्वासां प्राप्नुया हि सौ ॥

ततोऽन्ये लोकविद्विष्ट स श-द चापि निन्दितम् ।
प्रशस्ता शकुनयो ह्येता प्रस्थितानां जपे रताम् ॥

सर्वेषां च मय योगो उद्योगार्थसमम्पदाम् ।
ततोऽन्य निन्दितं सर्व न लेभे कायितं फलम् ॥

प्रशस्तैव मर्वतो गच्छे अप्रशस्तैश्च न -जेत् ।
प्रणम्य मर्वतो बुद्धांस्त्रय कृत्वा प्रदाक्षणम् ॥

स्वमन्त्रे मन्त्रनाथं च मातापित्रो थ तु -गम् ।
प्रणम्य सर्वतो गच्छे शिव तत्र निनिर्दिशेत् ॥

आचार्यगुरुमुख्यानामुपाध्यायं चैव यत्नत ।
प्रशस्तधार्मकाथिक प्रशस्त चैव व्रते रतम् ॥

यथार्ह तदाभ्यर्च्य इष्टदेवमनेहितम् ।
स्नातभुक्तोऽथ विश्वस्त प्रत्यूपे वा जितेन्द्रिय ॥

शौचाचाररतो मन्त्री गच्छेत् गर्वतो दिशाम् ।
यथाशाफलसपोग प्राप्नुयात् मर्वतो शुभाम् ॥

शान्तिस्वस्त्ययनं चैव आयुरारोग्यवर्द्धनम् ।
श्रीसम्पत् प्रथितामग्र्या यथेष्टं मनसेप्सितम् ॥

इति महायानवैपुल्यसूत्रात् बोधिसत्त्वपिटकावतंसका
दार्यमञ्जुश्रीमूलकल्पात् विंशतिमः सर्व
भूतरुतज्ञाननिमित्तशकुननिर्देश
परिवर्तपटलविसरः परि
समाप्तमिति ॥

॥ श्री ॥

आर्यमञ्जुश्रीमूलकल्पम् ।

(द्वितीयो भागः ।)

अथ त्रयोविंशतितमः पटलविसरः ।

अथ खलु भगवान् शाक्यमुनिः पुनरपि शुद्धावासभवनमव लोक्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । अस्ति मञ्जुश्रीः ! त्व दीयकल्पाभ्यन्तरे शब्दगणनानिर्देशं नाम परिवर्तम् । शृणु साधु च सुष्ठु च मनसि कुरु । भाषिष्येऽहम् ॥

एवमुक्ते भगवान् मञ्जुश्रीः कुमारभूत उत्थायासनादेकांसमु त्तरासङ्गं कृत्वा, दक्षिणं जानुमण्डलं पृथिव्यां प्रतिष्ठाप्य, येन भग वांस्तेनाञ्जलिं प्रणम्य, त्रिः प्रदक्षिणीकृत्य, भगवतश्चरणयोर्निपत्यो त्थायैवमाह —'तत् साधु भगवान् निर्दिशतु । शब्दज्ञानगणनानिर्देशं नाम धर्मपर्यायं श्रुत्वा सर्वेषां सत्त्वानां मन्त्रचर्यानुप्रविष्टानां च सर्वशब्द गणनाज्ञानं तद् भविष्यति सर्वसत्त्वानां सर्वमन्त्रचर्यानुप्रविष्टानां च हितोदयं सुखावहं सर्वशब्दगणनागणनातिक्रमज्ञानं तद् भगवान् अर्थ कामो हितैषी सर्वसत्त्वानामर्थं भाषतु ॥

अथ भगवान् शाक्यमुनिर्मञ्जुश्रियस्य कुमारभूतस्य साधुकार मदात् । साधु साधु मञ्जुश्रीः ! यस्त्वं तथागतगतगतमर्थं सत्त्वस त्त्वार्थसम्पदं प्रति प्रष्टितव्यं मन्यसे । तेन हि त्वां मञ्जुश्रीः ! शृणु निर्देक्ष्यामि ॥

अथ खलु मञ्जुश्रीर्भगवता कृताभ्यनुज्ञातस्ततोत्थाय स्व आ सने निषण्णोऽभूद् धर्मश्रवणाय भगवन्तं व्यवलोकयमानः ॥

अथ भगवान् शाक्यमुनिः सर्वावन्तं शुद्धावासभवनं बुद्धचक्षुषा मवलोक्य, सर्वशब्दगणनासमतिक्रमास्पदं नाम समाधिं समाप द्यते स्म । समनन्तरसमापन्नस्य भगवतः नीलपीतावदातमाञ्जिष्ठस्फ टिकवर्णादयो महारश्मिजालप्रभामण्डला निश्चेरुः । निश्चर्य च सम न्तात् सर्वसत्त्वानां सर्वलोकधातुं महतावभासेनावभास्य, सर्वसत्त्व

G I L ... 500 ...

भवनानि न सत्त्वनरकतिर्यक्प्रेतायामलौकिकां असुरभवना अवभा सयित्वा, महादुःखवेदनां प्रतिप्रशुत्य, पुनरेव भगवत' शाक्यमुने कायान्तर्द्धाय ते स्म ॥

सर्वसत्त्वा सम्प्रबोध्य भगवानवमाह—

अथ शब्दविद् ज्ञा त्वा भ्य भगोभपूजितम् ।
गणनां चव लावज्ञा भाषिवे मधुरां गिराम् ॥

वाभ्यात् पदतो ज्ञेय पद वाभ्यसुभाषितम् ।
धातुस्तेनातिविस्तार प्रत्ययान्त क्रियाद्भवम् ॥

लिङ्ग शब्दत ज्ञेय न लिङ्ग शब्दवर्जितम् ।
शब्दलिङ्गसमुद्देना नीत सर्वार्थया ॥

नाना नेय शब्द च ज्ञान त शब्द ज्ञानयाजित ।
ज्ञानशब्दाश्च या भाव स शब्दा तत्त्वार्थयाजन ॥

प्रत्यया हेतुता ज्ञेया प्रत्ययो हेतुमुद्भव ।
प्रत्यये तु तदा हेता क्रियायोगात्वनाविनी ॥

धारणा वा तदा युक्ता आश्रया सगया विना ।
धातुप्रत्यययागन शब्दो भगां यैयाजव ॥

न शब्दा अर्थतो ज्ञेय न शब्दादर्थमिष्यते ।
अर्थप्रत्यययागेन स शब्दा शब्दविवेविना' ॥

बहुधा धातवो प्रोक्ता प्रत्यया त तदा वया ।
य प्रती य तदा शब्दा विभजुस्त वराश्रया ॥

यत शब्दविदो विद्या मन्त्रा तत्त्वार्थभाषिता ।
न तां शब्दवदवगच्छ मन्त्राणां प्रत्ययविना ॥

नोत्पद्यन्ते तथा म त्रा विना प्रत्ययमाश्रया ।
न तां विदृशु सर्वत्र मन्त्रा प्रत्ययता गिराम् ॥

अर्थप्रत्ययता शून्या धातवैश्च विवर्जिताम् ।
न तां विद्धि सयोग लिङ्गवाक्यार्थसम्मतम् ॥

न्यायविशारदेन पत्रलाञ्छन ।

अन्ते या प्रवरो मन्त्रो उत्कृष्टो शब्दयोनिजो ।
बुद्धो लोकगुरुः श्रेष्ठ उष्णीषेति लभ्यते ॥
अन्ते तकारवर्गे तु कथिता लोकगुरा त्रिकम् ।
मन्त्रा सर्वतः मध्ये सशब्दो लोकपूजिता ॥
अकारान्तं विभक्तार्थ विसर्गान्त विशोधितम् ।
मध्यलिं+सशब्दान्त अन्त शब्दविभूषितम् ॥
न विदु शब्दमुत्कृष्ट मन्त्र लोकपूजितम् ।
पञ्चमार्थे नियुक्ता ये सङ्ख्ये गणनान्तके ॥
विभक्तपञ्चमे ह्येते विभक्त्यार्थसुपञ्चमा ।
अनन्ता कथिता मन्त्रा अनन्ता जिनभाषिता ॥
मन्त्रा उष्णीषा जिनमूर्द्धजा ।
अनन्ता शब्दविदो ज्ञेया शब्दाः सर्वार्थसम्पन्नाः ।
चतुःषष्टिपरोपेता मन्त्र शब्दयोजितम् ॥
स शब्दा सर्वतः श्रेष्ठो पवर्गे य चतुर पदम् ।
चतुर्मकारसंयोगाः अन्ते नि प्रयोजिता ॥
सशब्दा मन्त्रमुख्यास्तु छत्रसञ्ज्ञार्थसाधका ।
चतुर्थगणना प्रोक्ता विभक्ति शब्दयोनिजाः ॥
सम्प्रदानार्थमन्त्राणां द्विलिङ्गान्ताश्रयतां गता ।
कथिता अस्मिन मन्त्रा पुण्यागमार्थसम्पन्ना ॥
चतुर्थे कथिता मन्त्रा चतु मकारा नियोजिता ।
चतुरक्षरशब्दानां मूर्धसंग्राहार्थ नान्यम् ॥
कथित शब्दनिर्देशो तृतीय सम्प्रयोजयन ।
विकारार्थ स्फुटधातूनां प्रत्यये लिङ्गेऽथ योजयेत् ॥
प्रथमे अन्ते च य नादा स शब्दो लोकपूजिता ।
वर्गे मन्त्रो प्रधानाख्या मन्त्रियोजितो ॥
स शब्दा पुष्टिना युक्ता शब्दहेतुसमन्विता ।
अन्तो त्रिकसमायोगो मध्या ताऽनिवर्णिता ॥

कद्विमन्त्रा सा स मन्त्रो गर्भम् ।
अयसैव सदा याज्या प गेराजगसुत्रा ॥
न त' सहितो ज्ञेय पूर्वदाशानगम्यमम् ।
बहुलिङ्गिनो मन्त्रा बहुमन्त्रार्थगश्वरा ॥
बहुधा धातवो ह्येते । । मान्ता निवोजिता ।
मन्त्रां तां तु वै सिद्धि' तवर्ग मादिमक्षरम् ॥
फान्ते आदित ताडयेन्म त्रान्जसम्भवा' ।
तारय दु'खिता सत्त्वा करुणैषामवलोकिते ॥
सा वै तारमुख्या तु अनन्ता मन्त्रा हि वै तुरे ।
त्वर्याच्छब्दयोर्मध्ये पवर्ग मामकी स्मृता ॥
पवर्ग देव विख्याता कुलमातार्थसाधनी ।
सितचिह्ना प्रसिद्धार्थ देवी पण्डरवासिनी ॥
तारा तु कथितं पूर्वं रक्षाऽर्थं तां प्रयोजये ।
लकारबहुला योधर्गेन्द्रदान्त ते नयोद्भवम् ॥
जिनाद्भवसज्ञ शब्द देवी लोचनमुच्यत ।
शब्दमर्थाक्षर सिद्धि' सर्वमन्त्रेषु योजयेत् ॥
कुलमात्राप्रसिद्धेय जिनवक्त्राब्जनिर्गत' ।
सर्वम त्रेषु प्रयोक्तव्या पूर्वमादित शान्तये ॥
लोचना भुवि विख्याता मन्त्राग्रा तत्र साधनी ।
यत' सर्वमिति ज्ञेय आन्मि नेषु योजयत् ॥
प्रसिद्ध्यर्थं च मन्त्राणा आत्मरक्षार्थकारणम् । ।
सप्रसिद्धा सर्वतो ज्ञेया देवी त जिनलोचनाम् ॥
अनेकाकाररूपास्तु म त्रा स शब्दते सदा ।
आदिमध्यषु वर्णेषु चतुषष्ट्याक्षरेषु च ॥
सर्वत्र सर्ववर्णेषु मन्त्रां तन्त्राश्च योजयेत् ।
आदिमेषु च सर्वत्र तवर्गा तच्च वर्णयो' ॥

त्रिविधा शब्दमुख्यास्तु नानात्व गणनयुताम् ।
तथैवाचरे क्षिप्र म ता ामक्र ान्त्य ान ॥

कथित शब्दविज्ञान सर्वम त्रार्थसा रतम् ।
+ + + + + गणन कीर्त्यते बुधे ॥

जापिना हितकाम्यार्थं तां तु विद्धि दिवौकसाः ।
एतद्विक्रमसायागा + यावच्छतमुच्यते ॥

दशगुण पञ्चकां त्रिशत् सहस्र त निबोधताम् ।
दशसाहस्रिको सन्ख्य अयुतानि परिकी र्यते ॥

दशायुतास्तथा नित्य प्रयुत लक्षमुच्यते ।
लक्षसाहस्रिको कोटि स्थानानुक्र स्मृताम् ॥

दशार्बुदो निर्बुदा ह्रय समुद्र च तत परे ।
दशोऽन्यत् सागरो ज्ञेयस्ता दशार्थं समुच्यतः ॥

अक्षोभ्य परे विन्यास्ति क्षोभ्य च तत परे ।
देवराट् सर्वे विवाह कीर्त्यते बुधे ॥

अधिका दश तरे तस्य खड्गमित्याह वाणिजाः ।
निखड्गं तद्व ावदुर्भ वी निखड्ग चापि खड्गिनम् ॥

तत परेण शङ्खस्य वे सन्ख्या तस्य परेण तु ।
सा मया गणित ज्ञेया महामायनिपक्षिणा ॥

असङ्ख्या या विदुर्मत्या ततोऽ य देवयोनिजाम् ।
दशार्धगणिता सर्व सा रो त दशयाजिता ॥

तत परेण शस्य वे अशस्य चापि दुजयम् ।
अचिंत्यापचित स्थाो दमिस्थान विदुबुधा ॥

ततो कापिनिकम्प्रिश्च अन तानन्तयोनिजा ।
तत परेण बुद्धानां ज्ञान श्रावकखड्गिनाम् ॥

बुद्धपुत्र महात्मानो येऽपि तत्त्वविदो सुरा ।
अन ता गतया स्तेषां गणन स्थानमुत्तमम् ॥

अथ चतुर्विंशतितम पटलविसर ।

अथ भगवां शाक्यमुनि सर्वनक्षत्रग्रहतारकज्योतिषां सर्वलोकधातुपर्यापन्नानां सर्वेन्द्रियत्रस्थिता सर्वगन्धर्द्धिकोत्कृष्टतरां ग्रहणामन्त्रयत स्म । शृणु तु भवन्त मार्षा' ! स्वग्रहनक्षत्रप्रभावस्ववावर्थं प्रभावं निर्देशयितु भवन्त' सर्वमन्त्रक्रियार्थां साधयन्तु भवन्तः । इह कल्पराजे मञ्जुघोपस्य शासने सिद्धिं परतश्चान्यां कल्पराजांसि औत्सुक्यमाना भवन्तु भव त इति ॥

अथ भगवां शाक्यमुनि',
ग्रहाणां चरित सर्व सत्त्वार्थं यहेकार्थम् ।
सर्वजापिनां स त्वार्थं च प्रसाधितम् ॥

++++++++ वक्ष्ये सर्व स सर्ववित् ।
अश्विन्या भरण्या कृत्तिका ॥
नक्षत्रा त्रिविधा ह्येते अङ्गारग्रहचिह्निता ।
मेषराशिसमायेते तेषु सिद्धिर्न जायते ॥

उत्तमा मध्यमाश्चैव कन्यसा सिद्धि दृश्यते ।
न गच्छेत् सर्वप्रस्थाना क्रूरग्रहनिवारित' ॥
रोहिणी मृगाशरश्चैव आर्द्रं नक्षत्रमुच्यते ।
पुनर्वसुपुष्यनक्षत्रौ अश्लेषश्च प्रकीर्तितः ॥
मघाफल्गुन्यौ उभौ चापि हस्तचित्रौ तथैव च ।
स्वात्यविशाखमनुराधज्येष्ठमूलस्तथैव च ॥
आषाढौ तौ शुभप्रशस्तौ जापिनां हितौ ।
श्रवणधनिष्ठनक्षत्रा क्रूरकर्मणि ॥
शताभिषभद्रपदौ उभौ नक्षत्रौ सिद्धहेतव' ।
रेवत्या जायते श्रीमान यज्ञशौण्डो विशारदः ॥
शेषा नक्षत्रमुख्या यास्तु न जाय ते युगाधमे ।
अभिजित् मुहूर्ते चैव सिद्धिपुण्या प्रकीर्तिता ॥
तिष्य उपपन्नश्चैव कनिष्ठो निष्ठ एव तु ।
भूतः मल्यस्तथा लोक आलोकश्च प्रकीर्त्यते ॥

पशार्ना ततु पत स्याज्जाता जाता त-ाम्यहम् ।
कुशला या।गमत्तास्तु तासु तासु च जातिषु ॥

उपपत्तिरशान्तिल्प त्रातिचया विरागणात् ।
बालिगत्त पुरागान्हमत तना युग ॥

अज्ञानतमसा वृता वालिशाऽहं पुरा यदा ।
यावन्ति केचिल्लोकेऽस्मिन विज्ञाता शिल्पचेष्टिता ॥

शास्त्र नीतिपुराणा च वेन्व्याकरण तथा ।
छ द च ज्यातिषश्चैव गणित कल्पमम्मताम् ॥

मि॰याज्ञान तथा ज्ञान मि॰याचार तथैव च ।
सर्वशास्त्र तथा जाते पुरा गीत मया चिरा ॥

न च ज्ञात मया लब्ध यथा शा ता मुनी श्वयम् ।
बोधिकारणमत्र गर्व प्रोक्तेनात्मनैव च ॥

ससारचारत रुद्रा न च मुक्ताऽस्मि कमाभे ।
[illegible]

राम्यक्ष उब्धा म ।ौरपाख्याभ्रष्टतम् ।
प्राप्तोऽस्मि विधिना कर्म॰ युक्तिमन्ताऽधुना स्वयम् ॥

प्राप्त' स्वायम्भुव ज्ञान जिनै' पूर्वदर्शितम् ।
त त पश्यामि न स्थान बहिर्मागण लभ्यते ॥

भ्रा त' ससारका तारे बोधिकारणदुलभाम् ।
न च प्राप्तो मया ज्ञान यादृशोऽय स्वयम्भुव ॥

अधुना प्राप्तोऽस्मि निर्वाण कर्मयुक्ता शुभे रतः ।
केवल तु मया ऐतद् वक्ष्यते शास्त्रसङ्ग्रह' ॥

न च कर्मविनिर्मुक्त लभ्यते सिद्धिहेतवः ।
दीर्घः संसारस्त्रोऽय कर्मबद्धो निरिन्धन ॥

तस्यैतद् भूतिमाहात्म्य प-गते त शुभाशुभम् ।
केवल सूच्यन्त्येते नक्षत्रग्रहज्योतिषाम् ॥

ना येषा दृश्यन्ते विरागा ग्रहा पशुभा तथा ।
अत एव ग्रहा रक्ता शानुग्रा ॥ शुभा ।। ॥

चत्वारो लोकपालास्ते आपा भूम्यादित्यादिभ्य अभिभूता
इत्येते महाभूता भागहनकारणा ॥ |प्रकीर्तिता ।

प्रचोदितास्तु म त्रे अ गारगङ्हकारणा । ।
तेषां कालनियमाच्च स नगिद्भूर जायते ॥

नतु चाविच्छ न्त ँ ँ गाना स रेग र ।
प्रकृष्टो लोकमध्यस्तु नकान्ताश्च मुर गम ॥

ते पि तस्मिन तन्त्र काल यगा ते पारकल्पिता ।
म त्रा सिद्धि ग यन्तेन गद्रत त त युगा ।म ॥

अत एव हि जिनेन्द्रेण दृगारपरिता पन ।
मञ्जुघोषा महासोत्त गाठनारकराण ॥

भ्रमते सर्वलोकेऽस्मिन सत्त्वानुग्रह क्षम ।
तस्मिन् काले तन्त्रा सिद्धिर्मञ्जुघोषस्य दृश्यत ॥

नक्षत्र ज्योतिषज्ञान तस्मिन् का ल भावय्या ।
सप्तविंशतिनक्षत्रा मुहूर्ताश्च प्रकाीर्तिता ॥

राशयो द्वादशश्चैव तस्मिन काले युगाधम ।
ते ग्रहा सविभाज्य नै नक्षत्राणा राशिमाश्रिता ॥

पृथुभूतानि सर्वाणि सश्रयन्ति पृथक् पृथक् ।
जातक चरितं चैव सत्त्वा राशे प्रतिष्ठिता ॥

मोहजा विपरीतास्तु शुभाशुभफलोदया ।
अत एव कर्मवाशिन्या राशयस्ते महर्मुहु ॥

सत्त्वानां सिद्धियात्र तु कल्पयन्ति शुभाशुभम् ।
जातकेषु तु नक्षत्रो रोहिण्यां परिकल्पित ॥

श्रीमां क्षान्तिसम्पन्न' बहुपुत्र' चिरायुष ।
अर्थभागी तथा नित्यं सेनापत्य करोति स ॥

वृषराशिर्भवेदेष व्रण न परिमर्दने ।
मृगशिरे चैव लोरक्ष' धार्मिकः प्रियदर्शनः ॥

कृत्तिकांशे तथा नित्य राजा द्रक्ष्यति मेदिनीम् ।
त्रिसमुद्राधिपतिर्नित्य व्यक्तजातकमाश्रिते ॥

प्रादेशिकेऽथ दुर्ग वा एकदेशे नृपो भवेत् ।
यदि जातकसम्पन्नः ग्रहे च गुरुचिह्निते ॥

समन्ताद्वसुधां कृत्स्नां अनुभोक्ता भविष्यति ।
दश वर्षाणि पञ्च च तस्य तस्य राज्य विधीयते ॥

अश्वि या भरणी नेत्र कृत्तिकांश विधीयते ।
एष राशिसमथा वे वाणिज्यार्थाथसम्मदा ॥

यदि जातकसम्पन्न' ऐश्वर्यभोगसम्पदम् ।
जातक अस्य नक्षत्रे रक्ते भास्करमण्डले ॥

अस्तं गते यथानित्य विकृतिस्तस्य जायते ।
क्रूर' साहसिकश्चैवासत्यलापी च जायते ॥

तनुत्वचोऽथ रक्ताभो दृश्यतेऽसौ महीतले ।
अस्य जातिक्षणान्यपि निगिप च प्रकीर्तितम् ॥

अन्तान्तरे च यो जातस्तस्यैते गुणविस्तरा' ।
अच्छटापदमात्र तु जातिरेषां प्रकीर्त्तिता ॥

अतो जातितो भग्न ग्रहाणां दृष्टिवर्जिता ।
जायन्ते त्रिविधा सत्त्वा व्यतिमिश्रे प्रजातके ॥

व्यतिमिश्रा गतिनिष्पत्तिर्व्यतिमिश्रा भोगसम्पदा ।
अत एव न जायन्ते जातिकेष्वेव वर्णितैः ॥

जातका कथिता त्रिंशत् शुभाशुभफलोदया ।
क्रूरजातिर्भवे ह्येषां अङ्गारग्रहचिह्निता ॥

महोदरोऽथ स्निग्धाभो विशालाक्ष' प्रियवद ।
जायते नित्य धृतिमां बृहस्पतेग्रहमीक्षिते ॥

यत्र [illegible] ।
भास्कर न भवत् भत्र सिंहा राशिर्विभीयते ॥

तत्र जाता [illegible] ।
गिरिदुर्ग [illegible] करोति वै ॥

[illegible] ।
उत्पन्ने तथा भानो जातक एषु कीर्त्यते ॥

उत्तरा फल्गुनी राशा हस्तचित्रा तथैव च ।
नक्षत्रेषु च जातस्थो शरश्चोरा भवेन्नर ॥

असंयमी परदारेषु सेनापत्य करोति स ।
यदि जातकसम्पन्न' नियत राज्यकारणम् ॥

कन्याराशिर्भवे [illegible] तारका सना ।
उभो भवेदेषां स्वामी स्याद यो जात्र कश्चित् पुन' ॥

एतेषां तारका श्रेष्ठा ग्रहो रक्षति दारुण' ।
सौम्या वा पुनर्भद्रश्च प्रमद्रः सदा पति ।

मध्याह्लापूरणाज्जाति जातक एषु दृश्यते ।
चित्राश स्वातिनश्चैव विशाखास्यार्द्धसाधिकम् ॥

तुलाराशि प्रकृपार्थगामरगति देहिनाम् ।
एतद्दारुण क्षेत्र शनिर्भार्गवराज्यगम् ॥

जातक [illegible] जातस्थ [illegible] ते विशासु वै ।
एषु जाता भवे[illegible] ॥

अप्रगल्भा तथा [illegible] महासम्मतपूजिता ।
कश्चिद राज्य कश्चिद् भोगा प्राप्नुवन्ति कश्चिद् ध्रुवम् ॥

अनियता जातके दृष्टा मात्रा बाल्यविवर्जिता ।
यदि जातकसम्पन्ना बहुपत्या सुखोदया ॥

अनुराध दृष्टनक्षत्रे प्रकृष्टः कर्मसाधनम् ।
मैत्रात्मको बहुमित्रः शूर. साहसिकः सदा ॥

शुक्रक्षत्रमिति देवा न विदुर्ब्रह्मचारिण ।
पीतकै शुक्रनिर्भागैर्ग्रहैश्चापि रक्षिता ॥

तत् क्षेत्र श्रेयसा नित्य धार्मिक परम शुभम् ।
एपु जाता भवे मर्त्या सदाढ्याश्च सुशोभना ॥
राज्यकामा महावीर्या दृढसौहृदबान्धवा ।
दीर्घायुषा महाभोगा निम्नदेशे समाश्रिता ॥
प्राचि दिश समाश्रित्य वृद्धि यास्यन्ति ते सदा ।
न तेषा जङ्गले देशे वृद्धि जायति वा न वा ॥
न म स्या मूडचारिण्या दृश्यन्ते ह कथञ्चन ।
जलौघ चाभिवर्द्धन्ते रूपीणामालयोऽम्भसि ॥
तेपु जाति प्रतीत्यते गाशिरेन प्रतीर्त्तता ।
तेपु जाता हि मर्त्या वै निम्नदेशेऽतिवर्द्धका ॥

महीपाला महाभोगा प्रान्यायास्थता सदा ।
ग्रहा श्रेष्ठाभिवीक्ष्यन्ते बृहस्पत्याद्या शनैश्चरा ॥
प्रान्याधिपत्य तु कुर्वन्ति एपु जात न सशय ।
राजया बहु ना भोक्ता रक्षाराश्च भवन्धा ॥

तावे गा ग्रहमुख्यास्तु चिरकाले तु नाधुना ।
मानुपाणागतो ज्ञान तिगय पञ्चनशरनथा ॥

निशानिशेन ादरगााा ा ाा माग गराा ा ।
रक्ष पञ्चनशाहागाा द्विप ाा माग उच्यत ॥

राा द्वादशम मासे वर्णक प्रकीर्तितम् ।
परान् राडप्रमाण न युगान्ते परिकीर्तितम ॥
प्राप्त कलियुग काले पपा राज्ञ ा प्रतीानता ।
मानुपाणा नायुष्य शतवर्षाणि कीर्तिता ॥
तेपा राजन्मरे प्राप्ता ऋतव सम्प्रकीर्तिता ।
आदिम ते तथा मध्ये त्रिविधा ते परिकीर्तिता ॥

अ तगा उचनीत स्पादायुप मानुषेष्विह ।
नेषा मनुष्यलोके नाग उत्पाता ा गतोर्तता ॥
मानुषाणा न ायग्य शतवर्षाणि कीर्तितम् ।
अमानुष्या जीवन्तोऽस्मि ा ाद्रवन्ति इतस्तत ॥
वित्रस्ता तेऽपि भीता वै विचरन्ति इतस्तत ।
देवासुरमनुष्याणां यदा युद्ध प्रवर्तते ॥
तदा ते मनुष्यलोकेऽस्मि कुर्वते व्याधिसम्भवम् ।
भूकम्पास्तथोल्काश्च अशनिश्चैव एव तु ॥
धूम्रा दिश राग ताद् व धूमकेतु प्रदृश्यते ।
शशिमण्डल भानो वै स्वन्दाकारकीलका ॥
छिद्र च दृश्यत भानो चन्द्रे चैव महर्द्धिके ।
एव हि विविधाकारा दृश्य न बहुधा पुन' ॥
दुर्भिक्ष न अनायुष्य राष्ट्रभङ्ग तथैव च ।
नृपतेर्मरण चैव यतीना च महद् भयम् ॥
लोकानां चैव सर्वेषा तत्र दृशे भयानकम् ।
मघासु चलिता भूमिरश्विन्यां च पुनर्नम् ॥
मध्यदेशा ा पीन्त । नाश माहगिरीास्तदा ।
महाराज्य विलुम्पते दक्षिणापथसश्रितै ॥
भरणि कृत्तिकाश्चैव रोहिण्या मृगशिरास्तथा ।
यदा कम्पो महाभया लोका तत्र शङ्का प्रजायते ।
पश्चिमा दिशिमाश्रित्य राजाना म्रियते तदा ।
येऽपि मत्स्यन्तवासिन्या म्लेच्छतस्करजीविन' ॥
विन्ध्यपृष्ठे तथा कुक्षौ अनुकीना जनेश्वर' ।
तेऽपि तस्मि तदा काले पीड्य ते व्याधिमूर्छिता ॥
अरीणां सम्भवस्तेषाम यान्यातिशया जना' ।
आर्द्रा पुष्यनक्षत्र आश्लेषाश्चैव फल्गुनी ॥

उभातुगरपूर्णो ।
गतेषु चलिता भूमिर्भागषु नरा नगाम ॥
सवा च कुरुते व्यगा अ गा भातपा र तना ।
नथरनरमपीड्या ा दुर्भिश ा मनागत ॥
हस्तचित्र तथा स्वात्या अनुराधा ज्ये पत्र तु ।
एषु कम्पा यदा जाताः भूरि सिम त्ता भाजन ॥
हिमवन्तगता म्लेच्छा तत्रराश गण ता' ।
नेपालाधिपतेश्चैव खगद्राणिमपारिता ॥
सर्वे नृपतयस्तत्र परस्परविरागिन ।
सङ्ग्रामशीलिन' सर्वे भवन्त नात्र सगय' ॥
मूलनक्षत्रकम्पोऽयं आषाढो तो पूर्वमुत्तरो ।
नक्षत्रेष्वेव दृश्यन्ते चलन नगुगाले ॥
पूर्वे देशा मनुष्याश्च पौण्ड्रोद्रा कामरूपिण ।
वङ्गालाधिपती राजा मृयते नात्र मशय ॥
गौडानामधिपति श्रीमान् कम्यो परराण्ट ।
ग्लानो वा भवते मन्त्र मृत्युना जायो कचित् ॥
ममुद्रान्तो तथा लोका गङ्गा ारे गगाि ता ।
प्लाव्यन्ते उत्के सर्व नद्यन्याा पपान्ता ॥
श्रवणे यदि धनिष्ठायां शतभिषा भद्रपत्र्या तथा ।
पूर्वमुत्तरमेव स्यात् रात्र्यां यदि जायत ॥
महाभकम्पो मध्याह्ने नाकभाजनमश्नतम् ।
प्रकम्पते वसुमती सवा पत्रा ा गरानना ॥
मर्व ते व्यसनानि यस्ता ग्गा गगने मदा ।
उत्तरापथदेशाश्च पश्चान्देशमगाि ता ॥
दक्षिणापथे मर्वा गर्वा िजि मगाश्रिता ।
नापरा भूमिभूयिष्ठा ा गान्यापर्क मना ॥

ततो द्वाभि याम तै चनिन चतुरनी-नद्रा ।
तस्य चिह्न तदा दृष्ट्वा नानर्प मर्ह्र भवत ॥
ततो द्वासि यामा ते दृश्यते यों नाकगाए ।
परचक्रागमन वि-या पा ाल तु नरा। सप्त ॥
तता द्वितीया यन्ना कम्प प्रजाय ।
मृत्युव्याधिपरचक्रकुक्षिरोग न नाकणग ॥
पित्तश्लेष्मगता व्याध रा तापयात जन्तनाम ।
सवेजयति भूतानि देशाह्न नेशागमं तथा ॥
ततो द्वितीयमध्य तु यामे कम्प प्रजायते ।
महारात ततो वि-याद वृक्षदेवकुलाभिन ॥
भट्टप्राकारशृङ्गाश पर्वताना न सशय ।
विहारवसथान् रम्यान मन्दिरांश्च गतेश्वरणाम् ॥
पातयत्याशु भूताना आत्रामा निर्गमता तथा ।
अर्द्धरात्रकाले तु यो कम्प प्रजायते ॥
ह यन्ते नृपवरा मुख्या मान्यानामधिपतिस्तना ।
राजा वा नश्यते तस्य दा नाभ ना गमादिशत ॥
ततो द्वारिमध्ये त अ ते यामे प्रजायन ।
कम्पो महीतले कृ स्न' शान्तिमाचरण ादशेत् ॥
ततोऽन्तेऽर्द्धरात्रे तु यदा कम्प प्रजायते ।
अनूपा मध्यदेशान्च नृपता व्याधिर्पान्तता ॥
म्रियन्ते दारुणै दु खै परस्परविरोधिनः ।
तृतीये मास सम्प्राप्ते त्वान्निशानां सुखान्यपि ॥
मशदशपतङ्गाश्च सर्वे नश्यन्ति तस्करा ।
आयुरारोग्यसौभिक्ष कुर्यात् मत्युपकम्पने ॥
अग्निदाह विजानीयान्नगराणां तु सर्वत ।
उदय तं यदादित्ये भूमिकम्प प्रजायते ॥

मध्यदेशेऽथ सर्वत्र तस्करैश्च उपद्रुतः ।
दृश्यते नृपतेर्मृत्यु शस्त्राहा परस्परम् ॥

यस्मिं स्थाने गता राहु दृश्यते तारा यदा ।
तस्मिं स्थाने तदा ज्ञेय शुभाशुभविचेष्टितम् ॥

उल्कानिर्घातभूकम्प चन्द्रार्के समादिशेत् ।
ज्वलन्ति सितमुल्काया यद्रूक नाशयन्तु तम् ॥

सितवर्णास्तथा नित्य प्रशस्त शुभदास्तदा ।
रक्तवर्णा महाघोर अग्निदाहोऽपदिश्यते ॥

धूम्रवर्णाऽथ कृष्णा वा राज्ञा मृत्यु समादिशेत् ।
पीतवर्णाथ कपिला वा व्यतिमिश्रा वाथ वर्णत ॥

व्यतिमिश्र तदा कम्प उत्पात चैव निर्दिशेत् ।
निर्घातश्चैव कीर्त्यते यस्यां दिशि तस्यामादिशेत् ॥

यदि मध्य तदा मध्ये देशेष्वेव प्रकीर्तितम् ।
सस्वरो मधुरश्चैव क्षेममारोग्यमादिशेत् ॥

क्रूरघोरतरा लोके शुभदो दुन्दुभिस्वन ।
भीषणो ह्यतिभीमो वा दुर्भिक्षं तत्र निर्दिशत् ॥

एवमाद्या प्रयोगास्तु ग्रहाणां वै तदा सदा ।
सिद्धिकर्म तदा कुर्यान्नक्षत्रेष्वेषु शोभने ॥

अश्विनी भरणी चैव पुष्या भद्रपदा उभे ।
रेवत्या चानुराधश्च जापकाले प्रशस्यते ॥

सिद्ध्यन्ते एषु मन्त्रा वै सिद्धमर्थं ददन्ति ते ।
मण्डलं चैव आलेख्यमेष्वेव तारक ॥

वारग्रहमुख्यानां पातशुक्रावभासिनाम् ।
तिथय शोभन ह्येते पूर्णमी पञ्चदशी तथा ॥

प्रवार्य नैव कुर्वीत मण्डलं तु समालिखेत् ।
प्रथमा तृतीयापञ्चम्या दशमी चैव सप्तमी ॥

चतु महरो न्दिवसस्तु रा-य एभि मकीर्तिता ।
गभिरष्टैस्तथायुक्त अहारात्र मकल्पितम् ॥
दशो-मेषनिमेष तु क्षणमात्र मकल्पितम् ।
दशताऽप्रमाण तु क्षणमात्र न लक्ष्यते ॥
दश क्षणा निमित्याहुर्मुहूर्त्त पतिकल्पितम् ।
चतुर्मुहूर्त्त॰ महरस्तु मन्त्रज्ञै परिकल्पित ॥
एतत्कालप्रमाण तु त्रिस न्ध्ये परिकल्पयेत् ।
होमकाले तथा जापे सिद्धिकाले तु योजयेत् ॥
स्वप्नकाले तथा जाग्र स्नानपानेऽहनि सदा ।
अहारात्र तु दिवस नै सज्ञा एषा मकीर्त्तिता ॥
दिवसानि पञ्चदशश्चैव पक्षमक मकीर्त्तितम् ।
द्विपक्ष मासमित्याहुर्गणितज्ञा विशारदा ॥
पड्भिर्मासैस्तथा न द्र' राहुणा ग्रस्यत पुनः ।
तता द्वादशमे मासे वर्षेणक्त मकीर्तित' ॥
ततो द्वादश वर्षाणि महावर्ष तदुच्यते ।
विपरीता ग्रहनक्षत्रा दानवेन्द्राश्च मकीर्त्तिता ॥
ततो द्वादशमे अब्दे कुर्वन्तीह शुभाशुभम् ।
एकपक्षे यदा राहुरसुरे द्र मदृश्यते ॥
समस्तं व्यस्तान्निरस्तं शशिभास्करमण्डला ।
महान्त शस्त्रसम्पात दृश्यते वसुधातले ॥
एवमाद्या सदा नि य कालेकाले मयाजयेत् ।
अनेके बहुधा चेव निन्ना दृश्यन्ति दारुणा ॥
प्राप्ते काले युगान्ते वे अ नामिष्टे लोकभाजने ।
समस्त च द्रमस ग्रस्त मूलनक्षत्रमाश्रितम् ॥
रात्रौ सहुदश्चैव अस्तमेति स चन्द्रमा ।
दिवा वा यदि । भानोरस्तमेति स पीडित॰ ॥

अथ पञ्चत्रिंशतितमः पटलविसरः ।

अथ भगवाञ्छाक्यमुनिः पुनरपि ग्रहनक्षत्रतारकज्योतिषग णानाम त्रयते स्म । + + + + शृण्वन्तु भवन्त सर्वे । अनतिक्र मणीयोऽयं कल्पराजा मञ्जुश्रियः कुमारभूतस्य मन्त्रा आभिषेकमण्ड लविधान निन्न जपहोमनियमनियमागाथ मन्त्रतानागमिम कल्पवरे वि द्याधराणां तिथिनक्षत्रतारकागणितामभिज्ञानां नक्षत्र भवद्भि विघ्न कर्त व्यम् । मन्त्रचारां शासनेऽस्मिन् मवश देवगहैं तत्र रक्षा कार्या । सर्वे च दुष्टसत्त्वानि निषेद्धव्यानि, रौद्राणि, शासयितव्यानि, सर्वे मर्त्ये न घातयितव्यानि व्यवस्थाप्य च स्थापयितव्यानि शास नेऽस्मिन् दशबलानाम् ॥

अथ भगवां शाक्यमुनि सर्वतथागतोष्णीषाभ्युन्नत नाम समा धिं समापद्यत स्म सर्वदुष्टनिवारणार्थं सर्वसत्त्वानाम् । समनन्त रसमापन्नस्य भगवत शाक्यमुन सर्वे च ते तथागता दशदिग्लोक- धातुव्यवस्थिता भगव त शाक्यमुनिं तथागत शुद्धावासभवनस्थं व्य लोक्योपसङ्क्रमन्ते । उपसङ्क्रम्य अचिन्त्यबुद्धस्वकाधिष्ठानेन भगवन्त शाक्यमुनि तथागतमाम त्रयते स्म ॥

भाष भाष भो महावीर ! लोकानां च हितोदयम् ।
मन्त्रं सर्वमन्त्राणा समन्त्रतन्त्र यथाविधि ॥

भाषित, सर्वबुद्धैस्तु विद्याराजा महर्द्धिकः ।
एकाक्षरः प्रवरो ह्यग्रो नष्टे काले कलौ युगे ॥

प्रवर, सर्वमन्त्राणा सर्वबुद्धैस्तु भाषितम् ।
उष्णीषराजा महावीर्य सर्वभूतनिवारणम् ॥

निषेद्धा ग्रहनक्षत्रां मातरां दुष्टचेतसाम् ।
विघ्ना सर्व तथा लोके ये चान्ये दुष्टचेतसा ॥

अनुग्रहार्थं तु सत्त्वानां जापिनां च सुखोदयाम् ।
सकलेऽस्मिन् शासने ह्यग्र चक्रवर्तिमहर्द्धिक ॥

रविणे चन्द्रमसश्चैव अर्द्धरात्रे तु मघ्रते ।
अस्तमन्ति यदा भीता दानवेन्द्रस्य न्त्रायया ॥
दृश्यते पूर्वदेशस्थो राजा दृष्ण न सगग' ।
स्नक वा मृत्युभय तस्य परता रा । ।ल्तुय । ॥
म्लेच्छानामधिपतिर्भेत्र पूर्वदेश त्रिठुम्पते ।
उद्रा जनपदा सर्वे उद्राणामधिपतिस्तथा ॥
अश्विन्या यदि दृश्येर रोहिण्यां भरणीस्तथा ।
कृत्तिकासो यदा दृश्यौ ग्रहौ चन्द्रदिवाकरौ ॥
विविधा श्लेष्मिका रोगा पैत्तिका वातमुद्भवा ।
व्यतिमिश्रास्तथा चा ये जाय ते सर्वदेहिनाम ॥
विविधा रागमुत्थाना दृश्यत सर्वराज्ञिशाम् ।
मघासु यदि फल्गुन्या उत्तरा पूर्वगोर्व ना ॥
हस्तचित्ते द ।। स्वात्यां विशाखासु ।भा त ।
एषु चन्द्रो यदा मूला भास्करो वा न संशय ॥
राहुणा ग्रस्यते पूर्व शशिभास्करमंत्र नो ।
प्राच्यो + + + + + + देशाधिपतिस्तथा ॥
वङ्गाङ्गमागधो राजा अश्विशत्रत मृग्रो ।
पुत्रो वा म्रियते तस्य मृत्युर्वा पतिता भगम ॥
भरोणा दुर्गचित्ताना महाता वा भरत दा ।
मृगशिरार्द्रपुनर्वस्वा पुष्याश्लेषो तथैव च ॥
एषु दृश्यति राहुर्न सूर्यशशिन तथा ।
मागधा नृपति॰ पीड्यते मागधा जनपदा तदा ॥
अमात्या व्याधिभग त्रि त्याद् न्‍पतर्गा सपोरजाम ।
अनुराधाज्येष्ठया गर्व दृश्यर न्।।त जर ॥
सर्वान् जनपदान् व्याधि जायेत् गर्गात तदा ।
वणवन्भणश्रेष्ठा भागास्या पिनिभास्तथा ॥

अथ पञ्चत्रिंशतितमः पटलविसरः ।

अथ भगवाञ्छाक्यमुनिः पुनरपि ग्रहनक्षत्रतारकज्योतिषगणानामन्त्रयते स्म । + । + । शृण्वन्तु भवन्तो मार्षाः । अनतिक्रमणीयोऽयं कल्पराजा मञ्जुश्रियः कुमारभूतस्य मन्त्राः त्वाभिः सर्वमण्डलविधानानि जपहोमध्यानशीलव्रतपर्वाणि कल्पवरे विद्याधराणां तिथिनक्षत्राणि साधनानि भिक्षाणां न युष्माभिः विघ्नं कर्तव्यम् । मन्त्राणां शासनेऽस्मिन् सर्वैः रक्षा कार्या । सर्वे च दुष्टसत्त्वानि निपद्रव्याणि रौद्राणि, शामयितव्यानि, सर्वे मन्त्रा न घातयितव्यानि अन्यत्रथाश्च न स्थापयितव्यानि शासनेऽस्मिन् रक्षार्थानाम् ॥

अथ भगवाञ्छाक्यमुनिः सर्वतथागतोष्णीषाभ्युन्नतं नाम समाधिं समापद्यते स्म सर्वदुष्टनिवारणार्थं सर्वसत्त्वानाम् । समनन्तरसमापन्नस्य भगवतः शाक्यमुनेः सर्वे ते तथागता दशदिग्लोकधातुव्यवस्थिता भगवन्तं शाक्यमुनिं तथागतं शुद्धावासभवनस्थं व्यवलोकयापसङ्क्रमन्ते । उपसङ्क्रम्य भगवतस्तथागतस्याधिष्ठानेन भगवन्तं शाक्यमुनिं तथागतमामन्त्रयते स्म ॥

भाष भाष भो महावीर ! लोकानां च हितोदयम् ।
मन्त्रो सर्वमन्त्राणां समन्त्रतं च यथाविधि ॥

भाषितं सर्वबुद्धैस्तु विद्याराजा महर्द्धिकः ।
एकाक्षरं प्रवरं मन्त्रं नष्टे काले कलौ युगे ॥

प्रवरं सर्वमन्त्राणां सर्वबुद्धैस्तु भाषितम् ।
उष्णीषराजा महावीर्यं सर्वभूतनिवारणम् ॥

निषेद्धा ग्रहनक्षत्रां मातरां दुष्टचेतसाम् ।
विघ्ना सर्वं तथा लोके ये चान्ये दुष्टचेतसा ॥

अनुग्रहार्थं तु सत्त्वानां जापिनां च सुखोदयाम् ।
सकलेऽस्मिन् शासने ह्यग्रं चक्रवर्ति महर्द्धिकः ॥

उष्णीषराजा महावीर्य स्त्वम्सि परमेश्वर ।
भाष त्व कालमतस्य यस्यदाना तथागत! ॥

एवमुक्तास्तु ते बुद्धास्तूष्णीम्भावा व्यवस्थिता ।

अथ तेषां बुद्धानां मानपाता सर्व त्रिसाहस्रमहासाहस्रो लोक धातव सर्वसत्त्वानां च ताम्भाजनानि प्रज्वालीभूतानि, न च एकसत्त्वाना पीडा अभूत्। बुद्धाधिष्ठानेन महा तन्नावभासा सन्द श्यन्त स्म ॥

अथ भगवा शाक्यमुनि सर्व त शुद्धावासभवनमवलोक्य, तांश्च बोधिसत्त्वान्महासत्त्वान तत्रस्थितानि च देवपुत्रा सर्वश्रावकप्र त्येकबुद्धांश्च भगवन महापर्षत्सन्निपातानामन्त्रयन्त स्म ॥

समन्वाहरन्तु बुद्धा! भगवन्त! सर्वप्रत्येकबुद्धार्यश्रावका कल्पमेकाक्षरस्य विश्वाचक्रवर्तिन सर्वतथागतोष्णीषाणां उपर्युपरि वर्तमानस्याप्रतिहतशासनस्यापरिमितबलपराक्रमस्य भगवत उष्णी षराजचक्रवर्तिन' पुनरपि क प भाषेऽहम् अस्मि काले कलौ युग ॥

अथ भगवतो दुरतिक्रमशासनस्य त्रैलोक्यगुरो सर्वदेवनाग यक्षगन्धर्वासुरगरुडकिन्नरमहोरगस कृतस्य परमार्थसाधकस्य म त्रे वक्ष्ये पुनरपि कल्प युगे काले शासना न्तर्धानकाले समय शासना रक्षको भगवा उष्णीषचक्रवर्ती भविष्यति। सिद्धि च यास्यते। सर्वकाल सर्वबुद्धाना च शासनान्तर्धानकालसमये बुद्धोऽय भगवा सत्त्वार्थ करिष्यति। आत्मभवोऽय भगवां सर्वतथागतधर्मकोशम सृष्ट। शृण्व तु भव ता देवगणा! सर्वसत्त्वाश्च। अम्॥

एष भगवां सर्वज्ञ बुद्धस्व रूपेण व्यवस्थित ।
महाकारुणिक शास्ता विचरु सर्वदेहिनाम् ॥

मन्त्राणामधिपति श्रीमा त्र्याणा उष्णीषसम्मत ।
करुणाध समागम्य स्थितोऽयमेषम्परर ॥

एष कल्पो मया प्रोक्त एकदेशो हि चक्रिणे।
विस्तीर्णं यस्य नाथस्य नैवनैवस्य धीमतः ॥
कल्पैर्यस्य प्रमाणं तु न शक्यं भाषितुं जिनैः ।
संक्षेपेण प्रवक्ष्ये ते मानुषाणां हितान्यया ॥
एवमुक्ते तदा श्रीमां मञ्जुघोषो महर्द्धिकः ।
अध्येषयति तं बुद्धं शुद्धावासोपरि स्थितम् ॥
भाष भाष महावीर! सम्बुद्ध! द्विपदोत्तम! ।
नष्टे काले युगान्ते वै मानुषाणां सुखोदयम् ॥
कथमस्य महातेजा महावीरस्य मन्त्रराट् ।
इष्टसिद्धिं प्रदर्श्येते क्षिप्रं परविधिं कथमिति ॥

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतंसका-
न्महायानवैपुल्यसूत्रात् त्र्यस्त्रिंशतितम
एकाक्षरचक्रवर्त्युद्भवपटलविसर
परिसमाप्त इति ॥

उष्णीषराजा महावीर्य सर्वरश्मि परमेश्वर ।
भाष त्व कालमेतस्य यस्यदाना तथागत ! ॥

एवमुक्तास्तु ते बुद्धास्तूष्णीम्भावा व्यवस्थिता ।

अथ तेषां बुद्धानां संनिपाता सर्वे त्रिसाहस्रमहासाहस्रो लोकधातव सर्वसत्त्वानां च लोकभाजनानि एकज्वालीभूतानि, न च एकसत्त्वाना पीडा अभूत् । बुद्धाधिष्ठानेन महान्तश्चावभासा सन्दृश्यन्त स्म ॥

अथ भगवा शाक्यमुनि सर्वं त शुद्धावासभवनमवलोक्य, तांश्च बोधिसत्त्वान्महासत्त्वान् तत्रस्थितानि च देवपुत्रा सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धाश्च भगवत महापर्षत्सन्निपातानामन्त्रयते स्म ॥

सम वाहर तु बुद्धा ! भगव त ! सर्वप्रत्येकबुद्धार्यश्रावका' कल्पमेकाक्षरस्य त्रिचक्रवर्तिन सर्वतथागतोष्णीषाणा उपर्युपरि वर्तमानस्याप्रतिहतशासनस्यापरिमितबलपराक्रमस्य भगवत उष्णीषराजचक्रवर्तिन' पुनरपि कल्प भाष इम् अस्मि काले कलौ युगे ॥

अथ भगवतो दुरतिक्रमशासनस्य त्रैलोक्यगुरो सर्वदेवनागयक्षगन्धर्वासुरगरुडकिन्नरमहोरगस कृतस्य सर्वसमार्थसाधकस्य मन्त्रे वक्ष्ये पुनरपि कलौ युगे काले शासना तद्धानकाले समय शासना रक्षको भगवा उष्णीषचक्रवर्ती भविष्यति । सिद्धं च यास्यते । सर्वकाल सर्वबुद्धानां च शासनान्तर्द्धानकालसमये बुद्धोऽयं भगवां सत्त्वार्थं करिष्यति । आरक्षकोऽय भगवां सर्वतथागतधर्मकोशाम सृष्ट । शृण्वन्तु भवन्ता देवगणा ! सर्वसत्त्वाश्च । भ्रूम् ॥

एष भगवां सर्वज्ञ बुद्धमन्त्ररूपेण व्यवस्थित ।
महाकारुणिक शास्ता विचरु सत्त्वदेहिनाम् ॥

मन्त्राणामधिपति श्रीमा रत्याना उष्णीषसम्मत ।
करुणार्थ समागम्य स्थितोऽयमेषमक्षर ॥

एष कल्पो मया प्रोक्त एकदशो हि चक्रिणे ।
विस्तीर्णं यस्य नाथस्य वैवर्त्स्य धीमत ॥
कल्पैर्यस्य प्रमाण तु न शक्यं भाषितु जिनै ।
सक्षेपेण प्रवक्ष्ये ते मानुषाणा हिताय्या ॥
एवमुक्ते तदा श्रीमा मञ्जुघोषो महर्द्धिक ।
अध्येषयति त बुद्ध शुद्धावासोपरि स्थितम् ॥
भाष भाष महावीर ! सम्बुद्ध ! द्विपदोत्तम ! ।
नष्टे काले युगा ते वै मानुषाणा सुखोदयम् ॥
कथमस्य महातेजा महावीरस्य मन्त्रराट ।
इसिद्धि प्रदृश्येते क्षिप्र पश्चिमि कथमिति ॥

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतसका
महायानवैपुल्यसूत्रात् त्र्यत्रिंशतितम
एकाक्षरचक्रवर्त्युद्भवपटलविसर
परिसमाप्त इति ॥

अथ षड्विंशतितम पटलविसर ।

अथ खलु भगवा शाक्यमुनि पुनरपि शुद्धावासभवनम वलोक्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमाम न्त्रयते स्म । शृणु मञ्जुश्री ! एता क्षरचक्रवर्तिनस्य महानुभावस्य संक्षेपेण पटविधानं भवति । विस्तरश पूर्वमुदीरितम् । अधुना संक्षेपेण युगाधम सत्त्वा अल्पायुषा भवन्ति, अल्पप्रज्ञा मन्दचेतस । न शक्य ते विस्तरेण पटप्रमाणमयाग साध यितुम् ।

संक्षेपेण वक्ष्यऽह सत्त्वाना हितकाम्यया ।
उत्तमार्थं तु यथा सिद्धिं प्राप्नुयन्ति च जापिन ॥

उत्तमसाधन कर्तुकामेन अनाहते पटे छिन्नदशे केशापगते अश्लक्ष्णैर्वर्णभगवा चित्रापयितव्य । समन्ताद्भद्रकमलासन सर्व- लोकाधिपति पुरुषोत्तम द्विपदानामग्र्य तथागतरत्न रत्नकेतुनामा जिनोत्तम धर्म देशयमान समन्तज्वालप्रभामण्डल । अधस्ताद् ब्रह्मा आर्यवज्रपाणिश्च, उपरिष्टा मालाधारिणौ देवपुत्रा, अधस्तात् साधक ॥

तस्याग्रतस्त्रिसन्ध्य अगरुधूप दहता दशलक्षाणि जपन् । पश्चात् कर्माणि भवन्ति ॥

प्रथम चक्रमारोहन कर्तव्यम, द्वादशाह पुष्पाहारमय व्रत कृत्वा प्रातिहार्यकपक्षे भगवतोऽग्रतस्त्रिम यमगरुधूप दहता दश लक्षाणि जपेत् । अन्ते पूर्णमास्या उदारा पूजा कृत्वा, हस्तेनावष्टभ्य, तावज्ज- पत्, यावत् प्रज्वलितमिति । त गृहीत्वा विद्याधरचक्रवर्ती भवति । यैर्दृश्यत यावत् पश्यति, ते सहोत्पतन्ति ॥

अथन्यत्र साधयितुकाम, श्वेतच्छत्र विचित्र चाभिनव कृत्वा वा गत्वा, सुवर्णचर्चित निवाश्चतुरश्चिकाक्लिन्ना चनाचनैर विधानेन प्रतिष्ठा कृत्वा जपद्, दिवा स्वयमपापनिष्ठति । अनेन च भगवतो- ऽग्रतस्त्रिस- यमगरुधूप दहत्पुन जपेत । अन्ते पूर्णमास्यामुदारां पूजा कृत्वा, हस्तेनावष्टभ्य तावज्जपेद् यावत् प्रज्वलितमिति । त गृहीत्वा विद्याधरचक्रवर्ती भवति । मासे मासे पौर्णमास्या पञ्चभि.

अथ त्रिशूल साधयितुकाम, पुष्पलोहमय तशूल कृत्वा, सवत्सर जपन् । ततो वाल्लुकामय हस्तप्रमाणं चैत्य कृत्वा, तस्य मह ती पूजां कृत्वा, उदार च बलि निवेद्य, दक्षिणहस्तेन त्रिशूल गृहीत्वा, तावज्जपेद्, यावत् पर्यङ्क बध्वा यात्र स्फुरति, ज्वलति, रश्मिसहस्राणि प्रमुञ्चति । अत्रा तरे महेश्वरप्रमुखा देवा मागच्छन्ति । सर्वत्रिदशा धरा पुष्पवर्ष प्रवर्षन्ति । ततस्ते' परिवृत यावता पश्यति, यैश्च दृश्यते, तै महात्पतति । त्रिनेत्र द्वितीय इव महेश्वर सर्वविद्याधर नमस्कृत महाकल्पस्थायी निरीक्षितमात्रेण दुष्टचित्तां पातयति । न कस्यचिद् गम्या भवति । सदेवके लोके प्रागेव विद्याधराणां च्युत' सुखावत्यामुपपद्यते ।

अथ वताड साधयति । अक्षताङ्ग पुरुष गृहीत्वा, चतुरस्रखदिर कीलकै यन्त्रितस्योरस्युपविश्य, रक्तचूर्णं जुहुयात् । तस्य जिह्वाग्रे चि तामणिरत्न दृश्यते । त गृह्य विद्याधरचक्रवर्ती भवति । यानि प्रहरणानि चिन्तयति, तानि मनसैवोपपद्यन्ते । योजनशत प्रभयाव भासयति । इच्छया काल करोति । यत्रेच्छति, तत्र गच्छति । लोकधात्वन्तरेऽपि विद्याधरचक्रवर्ती भवति । च्युतो विमलाया लो कधातावुपपद्यते ॥

द्वितीय वताडसाधनम् । अक्षताङ्ग वतड गृहीत्वा, खदिरकीलकै' कीलयित्वा, तस्य मुखे लोहचूर्णं जुहुयात् । तस्य जिह्वा निर्गच्छति । त छित्वा, शतपरिवार उ पतति । अन्तरकल्प जीवति । सुमेरुमूर्द्धनि क्रीडति, रमति । यदा मृयते, तदा एकदेशिको राजा भवति ॥

अथाङ्कुश साधयितुकाम, कुशमयमङ्कुश कृत्वा, कृष्णमया रेकतरेण पञ्चगव्येन प्रक्षाल्य, एकरात्रोषित' अङ्कुशस्य हस्त प्रमाण मात्र कर्तव्यम् । उदारां पूजां कृत्वा, वज्रपाणेर्घृतप्रदीपशः प्रज्वाल्य यित कर्तव्यम् । वज्र कुर्यात् तथैव सितातपत्रस्य आत्मनः रक्षा कर्त व्या । तेजोराशिना मण्डलबन्ध विकरेणेन कीलका सप्ताभिमन्त्रिता कृत्वा, चतुर्दिश निखानयितव्या । अथाबन्ध स्थान च परिग्रह कृत भवति । ततो द्वितीये प्रहरे एकाग्रमना पर्यङ्क बध्वा, अङ्कुश ग ध

अथ षड्विंशतितम पटलविसर ।

अथ खलु भगवा शाक्यमुनि पुनरपि शुद्धावासभवनम वलोक्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमाम न्त्रयते स्म । शृणु मञ्जुश्री ! एवा क्षरचक्रवर्तिनस्य महानुभावस्य सक्षपेण पटविधान भवति । विस्तरश पूर्वमुदीरितम् । अधुना सक्षेपेण युगाधम सत्त्वा अल्पवीर्या भवन्ति, अल्पप्रज्ञा मन्दचेतस । न शक्यन्त विस्तरश पटप्रमाणप्रयोग साधयितुम् ।

सक्षपेण वक्ष्यऽह सत्त्वाना हितकाम्यया ।
उत्तमार्थं तु यथा सिद्धि प्राप्नुवन्ति स जापिन ॥

उत्तमसाधन कर्तुकामेन अनाहते पटे अच्छिन्नदश कशापगते अश्लक्ष्णैर्वर्णैर्भगवा चित्रापयितव्य । प्रमराजा धर्मचक्रप्रवर्त्तक सर्व लोकाधिपति पुरुषोत्तम द्विपदानामग्य' तथागतरत्न रत्नकेतुनामा जिनोत्तम धर्म देशयमान सम तज्ज्वालप्रभामण्डल । अधस्ताद् ब्रह्मा आर्यवज्रपाणिश्च, उपरिष्टान्माला धारिणौ देवपुत्रौ, अधस्तात् साधक ॥

तस्याग्रतस्त्रिसन्ध्य अगरुधूप दहता दशलक्षाणि जपन् । पश्चात् कर्माणि भवन्ति ॥

प्रथम चक्रसाधन कर्तव्यम, द्वादशार पुष्पलोहमय चक्र कृत्वा प्रातिहारकपक्षे भगवताऽग्रतस्त्रिसन्ध्यमगरुधूप दहता दश लक्षाणि जपत् । अन्ते पूर्णमास्या उदारा पूजा कृत्वा, हस्तेनावष्टभ्य, तावज्ज पेत्, यावत् प्रज्वलितमिति । त गृहीत्वा विद्याधरचक्रवर्ता भवति । यद्दश्यत, या च पश्यति, ते सहोत्पतति ॥

अथच्छत्र साधयितुकाम, श्वतच्छत्र विचित्र नाभिनव कारयित्वा, सुवर्णरत्नचिह्न शशधरस्रग्दामावलम्बित तनाननेव विधानेन शिरसि कृत्वा जपद्, नित्य स्वयमेवोपतिष्ठति । अनन च भगवतो ऽग्रतस्त्रिसन्ध्यमगरुधूप दशलक्ष जपन् । अन्ते पूर्णमास्यामुदारां पूजा कृत्वा, हस्तेनावष्टभ्य तावज्जपेद् यावत् प्रज्वलितमिति । तं गृहीत्वा विद्याधरचक्रवर्ती भवति । मासि मासि पौर्णमास्या पञ्चभि,

अथ त्रिशूल साधयितुकाम, पुष्पलोहमय त्रशूल कृत्वा, सवत्सर जपन्। ततो धातुकामय हस्तप्रमाण चैत्य कृत्वा, तस्य महता पूजां कृत्वा, उदार च बलि निवद्य, दक्षिणहस्तेन त्रशूल गृहीत्वा, तावज्जपद, यावत् पर्यङ्क न वा याव स्फुरति, ज्वलति, रश्मिसहस्राणि प्रमुञ्चति। अतो तत्र महेश्वरप्रमुखा देवा आगच्छन्ति। सर्वाश्च धरा पुष्पाण प्रवर्षन्ति। ततस्त परिवृत यावता पश्यति, यत्र दृश्यते, तं महोत्पतति। त्रिनत्र द्वितीय इव महेश्वर सर्वविद्याधर नमस्कृत महाकल्पस्थायी निरीक्षितमात्रेण दुष्टचित्ता पातयति। न कस्यचिद् गम्या भवति। सदेवक लोक प्रागेव विद्याधराणा च्युत सुखावत्यामुपपद्यते।

अथ वताड साधयति। अक्षताङ्ग पुरुष गृहीत्वा, चतुरश्चतुर्भिर कीलकै यन्त्रितस्योरस्युपविश्य, रत्नचूर्ण जुहुयात्। तस्य जिह्वाग्रे चिन्तामणिरत्न दृश्यते। त गृह्य विद्याधरचक्रवर्ती भवति। यानि प्रहरणानि चिन्तयति, तानि मनसैवोपपद्यन्ते। योजनशत प्रभयाव भासयति। इच्छया काल करोति। यत्रेच्छति, तत्र गच्छति। लोकधात्वन्तरेऽपि विद्याधरचक्रवर्ती भवति। च्युतो विमलायां लोकधातावुपपद्यते॥

द्वितीय वेतालसाधनम्। अक्षताङ्ग वेताल गृहीत्वा, चतुर्भि कीलकै कीलयित्वा, तस्य मुखे लोहचूर्ण जुहुयात्। तस्य जिह्वा निर्गच्छति। त छित्वा, शतपरिवार उत्पतति। अन्तरकल्प जीवति। सुमेरुमूर्द्धनि क्रीडति, रमति। यदा म्रियते, तदा एकदेशिको राजा भवति॥

अथाङ्कुश साधयितुकाम, कुशमयमङ्कुश कृत्वा, कृष्णमयो रेक्तरेण पञ्चगव्येन प्रक्षाल्य, एकरात्रोपित अङ्कुशस्य हस्त प्रमाण मात्र कर्तव्यम्। उदारां पूजां कृत्वा, वज्रपाणेर्घृतप्रदीपशत प्रज्वाल्य यित कर्तव्यम्। चक्र कुर्यात् तथैव सितातपत्रस्य आत्मन रक्षा कर्तव्या। तेजोराशिना मण्डलबन्ध विकरेणेन कीलका सप्ताभिमन्त्रिता कृत्वा, चतुर्दिश निखानयितव्या। अथानेन स्थान च परिग्रह कृत भवति। ततो द्वितीये प्रहरे एकाग्रमना पर्यङ्क बध्वा, अङ्कुश ग ध

गृह्य सप्तपरिवार उत्पति । विद्याधरचक्रवर्ती भवति । वज्रपाणि तुल्यपराक्रमः महाकल्पे जीवति । भिन्ने देहे वज्रपाणिभवनं गच्छति ॥

एवं शूलचक्रशरशक्तिप्रभृतयः सर्वे प्रहरणा पटपादुकाखण्डकाष्ठ यज्ञोपवीतादीनि परकल्पविधानेन साधयितव्यानि । सर्वेषां त्रिविधा सिद्धिः ॥

शान्तिकं कर्तुकामः पद्माकारं वेदिं कृत्वा याज्ञिकैः समिद्भि रग्निं प्रज्वाल्य मन्त्रेण पद्माहुतीनां दधिमधुघृताक्तानां अष्टसहस्रं जुहुयात् । त्रिरात्रेण आत्मनः परस्य वा शान्तिर्भवति । सप्तरात्रेण ग्रामस्य वा नगरस्य वा । महामारि उपद्रवे शमीसमिधानां दधिमधुघृताक्तानां जुहुयात् । उदुम्बरसमिधानां दधिमधुघृताक्तानां जुहुया दनावृष्टे । वृमधुरं जुहुयात् । सर्वत्र परमशान्तिर्भवति । भिक्षाहारः त्रिंशलक्षं जपेत् । प्रातिहारकपक्षे शुक्लपूर्णमास्यां त्रिरात्रोपितः चन्द्रग्रहे कुङ्कुमगोशीरं अष्टशताभिमन्त्रितं कृत्वा पिबेत् रसायनं गुणोपेतं भवति । दूर्वाप्रवालानां दधिमधुघृताक्तानां अष्टसहस्रं दशरात्रं जुहुयात् । अकालमृत्यु प्रशाम्यति । दीर्घायुर्भवति । ध्वजशङ्खादीनि अभिमन्त्रयेत् । दृष्ट्वा श्रुत्वा च परसैन्यं स्तम्भयति । सर्वव्रीहिणः घोदकपरिपूर्णं नवं कलशं कृत्वा अष्टशतजप्तेन विनायकोपद्रुतं स्पृष्ट्वा स्नापयेत् । अभिषिक्तो लक्ष्मीवां भवति । अनेनाभिषेकेण सर्वपापैः प्रमुच्यते । मण्डलकर्माणि करोति । ग्रहकर्माणि शतसहस्रजप्तेन मयूरपिच्छकेन सर्वविषां नाशयति । तेनैव ज्वरमक्षिशूलरोगादीं नाशयति । सूत्रकेण सर्वज्वरां मुद्रासमेतयुक्तो मन्त्रेणासुरयन्त्राणि घातयति । खदिरसमिधानां दधि मधुघृताक्तानां अष्टसहस्रं जुहुयात् । महानिधान प्रयच्छति ॥

समुद्रगामिनीं नदीमवतीर्य रक्तचन्दनाक्तानां पद्मानां शतसहस्रं प्रवाहयेत् । पद्मराशितुल्यं निधानं लभति । दीयमानमक्षयं भवति । बिल्वाहुतीनां दधिमधुघृताक्तानां अष्टसहस्रं जुहुयात् । भोगां प्राप्नोति ॥

पुष्पधूपैरभ्यर्च्य कृतरक्ष सर्वबुद्धबोधिसत्त्वां नमस्कृत्य अङ्कुशं हस्तेन गृह्य तावज्जपेद् यावदन्तरान्तरे नरकाधिकाना देवानां वेदनान्युपशाम्य ते । सर्वबुद्धबोधिसत्त्वा नमस्कृत्य उत्पतति । विद्याधरराजो अप्रतिहतगतिः अङ्कुशकरग्रहस्त । सर्वदेवनागयक्षादयश्च दृष्ट्वा दूरादेव प्रणामं कुर्वन्ति । कल्पस्थायी यदा मृयते, तदा वज्र भवनं गच्छति । वज्रपाणिं पश्यति । यदि पट साधयति, तेन ज्वलितेन विद्याधरो भवति । यदिच्छति कल्प साधयितु तस्य स तस्य नाम ग्रहाय लक्षं जपेदन्ते एकरात्रोपोषितः उदारां पूजां कृत्वा अर्ककाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य तिलानां दधिमधुघृताक्तानामष्टसहस्र जुहुयात् । होमान्ते आगच्छति । धन यमिच्छति त ददाति । वश तिष्ठति किङ्करवशः ॥

अथ महेश्वर कर्तुकामः महेश्वरस्य महति पूजां कृत्वा दक्षिणायां मूर्त्ता अर्ककाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य अष्टसहस्र जुहुयात् । हाहाकारशब्दं भवति । न भेतव्य तत आगच्छति ब्रवीति किं कर्तव्या सर्वे महेश्वरा विद्या मम सिद्धा भवन्तु । यद्वा रोचति त ददाति । एवमस्त्विति कृत्वा अन्तर्धीयते ॥

एव विष्णुब्रह्माद्यमाकर्षयति । ये नारायणाने तस्याग्रेण नियः कर्तव्यः । कृतरक्षेण कार्यम् ॥

अथ यक्षिणी आकर्षयितुकामः तस्य नाम गृह्य सप्ताहम् ॥ कपुष्पाणि जुहुयात् । आगच्छति वर ददाति सप्तमे रात्राहेऽवश्यमागच्छति । माता भगिनी भार्या ये वा रोचति । अथ न वा गच्छति । मूर्द्धानमस्य स्फुटति ॥

नागीमाकर्षितुकामस्य नागपुष्पाणामेष एव विधिः । यक्ष आकर्षितुकामस्य मासत्रय दधिभक्त जुहुयात् । अन्ते एकरात्रोपितः भगवतः पूजां कृत्वा यक्षाणां यक्षराज्ञे चोदनानि निवेद्य यक्षाकर्षण करिष्यामीति मनसि कृत्वा वटवृक्षसमिधां दधिमधुघृताक्तानां अष्टसहस्र जुहुयात् । अत्रान्तरे कुबेराद्या यक्षा आगच्छन्ति । तेषां रक्तकुसुमैः अर्घो दीयते । वक्ष्यन्ति किं कर्तव्य ते । वक्तव्याः

गृह्य सपरिवार उत्पतति । विद्याधरचक्रवर्ती भवति । वज्रपाणि तुल्यपराक्रमः महाकल्पं जीवति । भिन्ने देहे वज्रपाणिभवनं गच्छति ॥

एवं शुक्लपक्षकृष्णपक्षप्रभृतयः सर्वे प्रहरणा पटपादुकाखण्डकाष्ठयज्ञोपवीतादीनि परकल्पविधानेन साधयितव्यानि । सर्वेषां त्रिविधा सिद्धि ॥

शान्तिकं कर्तुकामः पद्माकारं वेदिं कृत्वा याज्ञिकैः समिद्भिरग्नि प्रज्वाल्य मन्त्रेण परमान्नाहुतीनां दधिमधुघृताक्तानां अष्टसहस्रं जुहुयात् । त्रिरात्रेण आत्मनः परस्य वा शान्तिर्भवति । सप्तरात्रेण ग्रामस्य वा नगरस्य वा । महामारि उपद्रवे शमीसमिधानां दधिमधुघृताक्तानां जुहुयात् । उदुम्बरसमिधानां दधिमधुघृताक्तानां जुहुयादनावृष्टे । त्रिमधुरं जुहुयात् । सर्वत्र परमशान्तिर्भवति । भिक्षाहारं त्रिशलक्ष जपेत् । प्रातिहारकपक्षे शुक्लपूर्णमास्यां त्रिरात्रोपितः चन्द्रग्रहे कृष्णगोक्षीरं अष्टशताभिमन्त्रितं कृत्वा पिबेत् रसायनगुणोपेतं भवति । दूर्वाप्रवालानां दधिमधुघृताक्तानां अष्टसहस्रं दशरात्रं जुहुयात् । अकालमृत्युः प्रशाम्यति । दीर्घायुर्भवति । ध्वजशस्त्राण्यपि अभिमन्त्रयेत् । दृष्ट्वा श्रुत्वा च परसैन्यं स्तम्भयति । सर्वव्रीहिगन्धोदकपरिपूर्णं नवं कलशं कृत्वा अष्टशतजप्तेन विनायकोपद्रुतं स्पृष्ट्वा स्नापयेत् । अभिषिक्तो लक्ष्मीवां भवति । अनेनाभिषेकेण सर्वपापैः प्रमुच्यते । मण्डलकर्माणि करोति । ग्रहकर्माणि शतसहस्रजप्तेन मयूरपिच्छकेन सर्वविषां नाशयति । तेनैव ज्वरमाक्षशिरोरोगादीं नाशयति । सूत्रकेण सर्वज्वरां मुद्रासमेतयुक्तो मन्त्रेणासुरयन्त्राणि घातयति । खदिरसमिधानां दधिमधुघृताक्तानां अष्टसहस्रं जुहुयात् । महानिधानं प्रयच्छति ॥

समुद्रगामिनीं नदीमवतीर्य रक्तचन्दनाक्तानां पद्मानां शतसहस्रं प्रवाहयेत् । पद्मराशितुल्यं निधानं लभति । दीयमानमक्षयं भवति । तिलाहुतीनां दधिमधुघृताक्तानां अष्टसहस्रं जुहुयात् । भोगां प्राप्नोति ॥

देवा वशीकर्तुकाम' अगरुसमिधानां दधिमधुघृताक्तानां जुहु यात् अष्टसहस्र । त्रिम ध्यमेव विंशतिगा त दुष्टानां दधिमधुघृताक्ता नामेकीकृत्य जुहुयात् । भवगमन भवति ॥

यक्षाणां वशीकरणे गग्गुलुगुटिकानां दधिमधुघृताक्तानां जुहु यात् । अशोकसमिद्भिर्यक्षिणीनाम् नागानां नागपुष्पां आर्यवज्र वज्रपाणिरगरुसमिधाभि विद्याधराणां देवदारुसमिधाभि अगुरु समिधानां तुरुष्कतेलाक्तानां ग न्धर्वाणां कु न्दुरुहोमेन प्रेतानां श्रीवा सकहोमेन किन्नराणां सर्जरसहोमेन विनायकानां सर्वेषामष्टशति को होमः सप्ताह राजानस्य राजसर्षपतैलाक्तानां अष्टशतं जुहुयात् । त्रिसन्ध्यं सप्तरात्र आदित्याभिमुख लक्षं जपेत सर्वपापै प्रमुच्यति ॥

सर्वविद्यानामाप्ययन कर्तुकाम गोमूत्रयावकाहार' उशीरमयीं प्रतिकृतिं कृत्वा शुक्लपुष्पैरभ्यर्च्य क्षीराष्टशत जुहुयात् । क्षीरेण च स्नपयेत् । अष्टशतजप्तेन अगरुधूपं दद्यात् । आप्यायिता भवति । सकृदुच्चारितेन आ मरक्षा कृता भवति । द्विरुच्चारितेन परस्य त्रिरु च्चारितेन द्रव्यस्य रक्षा कृता भवति ॥

छिन्नभिन्नगृहीकीलितानां आप्यायनं कर्तुकाम उशीरमयीं प्रतिकृतिं कृत्वा शुक्लपुष्पैरभ्यर्च्य अनन उष्णीषराजेन परस्याग्रत राजसर्षपाणां दधिमधुघृताक्ताना अष्टसहस्र जुहुयात् । विद्यामुद्दिश्य उत्कीलिता भवति । पापिजनातिरिक्ता विद्यां ज्ञात्वा गोरोचनया भूर्जपत्रे लिख्य तत आत्मम त्रमष्टशताभिमन्त्रितां कृ त्वा भगवत उदारां पूजां कृत्वा अग्रे भगवता सार्द्धं अष्टसहस्र जप्त्वा तत्रैव कुशप्रस्तरे स्वपेत् । कृत्यातिरिक्तां स्वप्ने आग य कथयति ॥

अथ पद्म साधयितुकाम रक्तचन्दनमय पद्म कृत्वा उदारां पूजां कृ त्वा त्रिरात्रोषित' त पद्म दक्षिणेन हस्तेन गृहीत्वा तावज्जपेद् यावज्ज्वलितमिति । विंशतिपरिवार उत्पतति । विद्याधरचक्रवर्ती भवति । अप्रतिहतगति' । यदा मृयते तदा सुखावत्यामुपपद्यते ॥

अथ वज्र साधयितुकाम पल्मोरमिश्रया मृत्तिकया वालुक ।।मिश्रया वज्रं कृत्वा विधाहार गार्ना भा गदानी वज्र ग्रह त्रीणि

लक्ष जपेत् । पत्रमुत्रिक यन्त्र कर्त्तव्यम् । त वज्रमध्ये सिद्धार्थकमध्ये स्थाप्य न द्रष्टव्ये न स्पृष्टे स्थाप्यम् । [illegible] चिराया [illegible] , भवति । त [illegible] यन्त्रेण गृहीतेन सर्वकर्माणि करोति । पर्वतशिखराणि चूर्णयति । नागहृदं शोषयति । नदीं प्रतिस्रोतं यति । नागां विद्रापयति । विषाणि निर्विषीकरोति । सर्वे प्राणिन स्तम्भयति । पातयति । पातयति । यन्त्राणि चूर्णयति । शकटप्रभृ तीनि च स्तम्भयति । चूर्णयति । एवमादीनि सर्वकर्माणि करोति । एष पञ्चमुत्रिकस्य यन्त्रस्य साधनम् ॥

उष्णीषचक्रवर्त्तिन साधयतो न कश्चिच्छक्नोति विघ्न कर्तुम् । साक्षात् [illegible] पि हि विधिना नाविधिना । अस्य च जापकाले सतत बुद्धलोचनां पूर्वं पश्चात् जप्तव्यम् । एव सौम्य [illegible] भवति । सिद्धिस्या भिमुखीभवति ॥

अथ समुद्रगामिना नदीमवतीर्य पद्मानां लक्ष निवेदयेत् । श्री आगत्य वर प्रयच्छति । राज्य ददाति । अथ त्रीणि लक्षाणि निवेद येत् । सार्वभौमिको राजा भवति । जम्बूद्वीपाधिपतिर्भवति । विवरस्या ग्रतः पट प्रतिष्ठाप्य लक्षाणि त्रीणि जपेत् । सर्वयन्त्राणि पतन्ति । निर्विशङ्केन प्रवेष्टव्यम् । प्रविश्य रसरसायन नि [illegible] ाशयति । अथ त त्रैव तिष्ठति वैष्णवचक्रभयमुत्पद्यते । अथ प्रविशति अनुस्मरितमात्रे ण भस्मीभवति । मनमेव उत्थापयति । न कदाचिदपि प्रविशति तस्मिन् ॥

शुक्लप्रतिपदमारभ्य त्रि काल जातीकुसुमे' सकृज्जप्तेन भगवता पादाङ्गुष्ठे ताडयितव्यम् । यावत् पादाङ्गुष्ठाद् रश्मिर्निश्चरति । साधक शरीरेऽन्तर्द्धीयति । तत्क्षणादेवाकुञ्चितकुण्डलकेशो भवति । सपरि वार उत्पतति । विद्याधरराजा भवति कल्पस्थायी ॥

अथ समुद्रतटे पश्चान्मुख पट प्रतिष्ठाप्य नागकाष्ठै' अग्नि प्रज्वाल्य समुद्रस्योद्दिश्य नागपुष्पाणां लक्ष जुहुयात् । समुद्रे ऊर्मय आगच्छ न्ति । सिद्धिनिमित्त न भेतव्यम् । तावद् यावत् समुद्रो ब्राह्मणवेषे णागच्छति । ब्रवीति किं मया कर्त्तव्यम् । वक्तव्यम । वश्यो मे भव । ततो यदुच्यते तत सर्वं करोति ॥

पर्श भूम्यां [illegible] पेत् । भूमि भित्त्वा उत्तिष्ठते । सहस्रपरिवार उत्पाते महाकल्पस्थायी विद्याधरराजा भवति । अपरिप श्वासी नेजेन पञ्च याजनानि अव भासयति ॥

प्रातिहारकपक्षे जातीपुष्पाणां भगवा उष्णीषराजस्याेपरि लक्ष निवेदयेत् । एकैक जप्तव्यम् । तादृ गात्रहुष्णापाद रश्मि निश्च रति । साधकस्य शरीरेऽन्तर्धीयते । तत्क्षणादेव पञ्चाभिज्ञा भवति । दशलक्षजप्त यथा यथा प्रयुज्यति तथा तथा अनेनैव भगवता सार्द्धं यदि विद्या जप्यते सा नियतमागच्छति । सान्निध्य जप्यमाना यदि न वागच्छति स मूर्द्धा स्फुटति । [illegible] ॥

अयं च एकाक्षर उष्णीषचक्रवर्ती तथागत एव साक्षात् काऽ य सदेवके लोके सर्वमन्त्रविद्यानां राजा तथागत एव । सितातपत्रतेजो राशिप्रमुखानि अस्य परिवार । सर्वेषामुष्णीषराजानाम् । साधन विधान सर्वं अत्रैव याज्यम् । सर्वे च उष्णीषराजा अनेन साध्या । उत्तमसाधन इच्छता अस्थानेन योज्यम् । यदि युज्यति उत्तमा सि द्धिर्न भवति । सक्षेपत सर्वे देवा अनेनाकृष्य त । अथ निधानमु द्घाटयति । यत्र निधान तिष्ठति तत्र गत्वा अकालकलश गृह्य सर्व गन्धैर्लिप्य श्वेतच न्दनोदक कुम्भे प्रक्षिप्य अष्टसहस्राभिमन्त्रित कृत्वा निधान स्थापयत् । यावद् निधानं तिष्ठति तदा स भूमि स्फुटति । यदि निधान पुरुषमात्रे तिष्ठति उदकेन स्प्रष्टव्यम् । हस्तमात्रं खत्वा ग्रहेतव्य ॥

अथ सिंह साधयितुकाम वल्मीकमृत्तिकया कृत्वा गोरोच नया समालभ्य पिण्डिकायां प्रतिष्ठाप्य उदारां पूजा कृत्वा ताव ज्जपेद् यावज्ज्वलति । ज्वलितेन सिद्धा भवति । पृष्ठमारुह्य आकुञ्चितकु ण्डलकेशः आत्मपञ्चमा पतति । ब्रह्मायुषा नवनवतिसहस्राणि जीवति । सर्वविद्याधराणामागम्य ॥

एवं हस्त्यश्वमहिषश्च साधयितव्या । यदा सिंहनाद नदति तदा देवा आसनभ्यश्चरति ॥

पगगर गत्वा पगानां ज । निवेदयत । गागन्यगाग्य गनिल भत । गकरगगागरविरानां लक्ष जुहुयात् । गगोकग्या जग । । जातीपुष्पाणां लक्ष समुद्रगामि यां नद्या प्रवाहयेत् कन्या लभत यामिच्छति । सर्वे ते उत्तमसाधनानि सिद्ध्यन्ति ॥

अननारणीपगनवर्तिना स यत्र गच्छति इन्द्रोऽप्यस्यासन द दाति । म । । देवराजान दूरादेव दृष्ट्वा भीता त्रस्ता भवन्ति । सर्वेषां च देवराजानां प्रभा प्रभा व्यामीकरोति । योजनशताभ्य तरेण करोति ॥

अथ चक्रवर्ती तथागत एष त्रैलोके सर्वं च कल्पस्य भग वत' स्वर्णीपचक्रवर्तिन एकाक्षरस्य वशे वर्तन्ति । तन्निम्नाश्च सर्वे म त्रत त्रा सकल्पका सविस्तरा इत्याह भगवा शाक्यमुनि' सिंहो नरोत्तम इति ॥

ार्यम ञ्जुश्रियमूलक पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतस

का द् महायानवैपुल्यसूत्रात् चतुर्विंशतिम

एका ।र ।वर्तिकर्मविधान

निर्देशपटलविसर

परिसमाप्त इति ॥

मसप्तत्रिंशतितम पटलविसरः ।

अथ भगवां शाक्यमुनि' पुनरपि शुद्धावासभवनमवलोक्य तत्रस्थांश्च देवसङ्घां सर्वांश्च बुद्धान्महसत्त्वा श्च येस्तत्रद्भासयश्चावर्क्रा पुनरपि मञ्जुश्रिय कुमारभूतमाम त्रयते स्म । निर्दिष्टास्य मञ्जुश्री ! सर्वतथागतानां सर्वस्वभूत अमेकोश चिन्तामणिप्रतिप्रभस्य लोकानामा शयसफलीकरणार्थं तस्मिं काले युगान्ते च ये बुद्धक्षेत्रे परिनिर्वृतानां तथागतानां सद्धर्मनेत्री अ तद्धनिकालसमय तस्मि काले तस्मि समये सर्वतथागतानां मन्त्रकोशसरक्षणार्थं त्वन्नीयकुमारमन्त्रत त्राणां कल्प राजेऽस्मि निधानभूतो भविष्यति । जप्यमाना विधिना सारभू तोऽय मञ्जुश्रीः ! सर्वतथागतमन्त्राणां त्वन्नीये च कुमारकल्प राजेऽग्रभूतो भविष्यत्यय एकाक्षरचक्रवर्ती । अनेन जप्यमानेन सर्वे ताथागता विद्याराजान जप्ता भवति ॥

अपरमपि मञ्जुश्री ! त्वन्नीयकल्पराजे निधानभूत सारभूत अ ग्रभूत ज्येष्ठभूतमेकाक्षर पूर्वमाख्यात् । अतीते काले अतीते समये द्वाष ष्टिगङ्गानदीसिकतप्रख्ये कल्पे अमितायुज्ञानविनिश्चयराज द्रो नाम तथागतोऽर्हन् सम्यक सम्बुद्ध विद्याचरणसम्पन्न सुगतो लोकविदनु त्तर पुरुषदम्यसारथि शास्ता देवमनुष्याणां बुद्धो भगवा । यस्य स्म रणादेव नामग्रहणमात्रेण पञ्चानन्तर्याणि क्षय गच्छति । नियत बोधिपरायणा बहव सत्त्वा ये नाममात्र श्रावयन्ते । क पुनर्वादो ये मन्त्रसिद्धये । अवश्य च सर्वमन्त्रजापिभि अय भगवानमितायुज्ञान विनि श्चयराजा तथागत नमस्का पूजा मानस्य कर्तव्य । वाचा च वक्तव्या 'नमस्तस्मे भगवत अमितायुज्ञानविनिश्चयराजेन्द्राय तथाग तायार्हते सम्यक् सम्बुद्धाय' ॥

ततोऽमिताभ रत्नकेतु नत सर्वबुद्धानां प्रणाम कृत्वा यथे प्सित म त्रा जप्तव्या । आशु सिद्धि प्रयच्छन्ति । यत् कारण महापु ण्याभिवृद्धये मन्त्राणां तथागतानां सञ्ज्ञापरिकीर्तन नमस्कार च सर्वत थागतानां च प्रमाण नियत बोधिपरायणोऽय कुशलसम्भारपरिपूरितो भवति । बोधिसत्त्वसहृद्य गच्छति । मन्त्रा च तस्य आशु सिद्धिं प्रय

न्छन्ति । अमितायुर्ज्ञानविनिश्चयराजेन्द्रेण तथागतेनार्हता सम्यक् सम्बुद्धेन अयमकाक्षरमन्त्र सर्वतथागतहृदय सर्वमन्त्रतन्त्राभिमत सर्वकर्मार्थसाधक मञ्जुघोष! त्वदीये कल्पराजे परमरहस्य परमगु ह्यतमं लोकहितार्थाय मयाख्यातम् ।

अशिष्ये चापि अधार्मिके
अप्रसन्ने तथा शास्तु शासनेऽस्मिन् जिनोदिते ।
दुष्ट मानिने चापि शास्तु शासनच्छिद्रिणे ॥

न कथञ्चित् प्रयोक्तव्य अप्रसन्ने जिनसूनुनाम् ।
आचार्ये खड्गिणाश्चापि पूजानुग्रहमक्षमे ॥

न तस्य दद्य मन्त्र वै सिद्धिस्तस्य न दृश्यते ।
श्राद्ध सौम्यचित्तश्च प्रसन्नो जिनशासने ॥

बोधिसत्त्वो तथा नित्य पूजानुग्रहतत्पर' ।
तस्य सिद्धिर्भवेन्मन्त्रे इह कल्प मयोदिते ॥

एकाक्षरे महामन्त्रे मञ्जुघोषनियोजिते ।
तेनासील्लोकनाथेन मन्त्र दत्त सुखावहम् ॥

हृदय सर्वबुद्धानां सर्वमन्त्राणां च उत्तम ।
पद्मसम्भव तथा कोश्च पुरा गीत स्वयम्भुना ॥

मन्त्राणां श्रेयसार्थाय देहिनां पापमोहिनाम् ।
सर्वेऽस्त गता मन्त्रा शास्तुबिम्ब समाश्रिता ॥

तेषु सारभूतोऽय विद्याराजा महर्द्धिक' ।
एक अक्षरविन्यस्ता शाश्वतोऽय प्रवर्त्तते ॥

स्थितैषा धर्मकोटिस्थ बुद्धानां तु जगद्धिताम् ।
धर्मनेत्र्या समाश्रित्य स्थितोऽयमेकमक्षर ॥

सर्वार्थसाधको मन्त्र दुष्टराज्ञां निवारक' ।
करोति कर्मवैचित्र्य सर्वकर्मप्रसाधक ॥

साष्टं कर्मसहस्र च कुरुते च ध्रुव तथा ।
विचित्रां सम्पद दद्याद् विधिदृष्टेन कर्मणा ॥

मञ्जुश्रियस्य हृदयोऽयं मकारो मन्त्रमयुत ।
उकारगतिर्नित्यश्च आशीलोके प्रवर्ति ॥
अमितायुर्ज्ञानराजेन विनिश्चितार्थं प्रकाशित ।
मञ्जुघोषस्य पुत्रेन मद्रताज्य यशहतु ॥ ॥
त इम युगा तके लोके शास्तरि परिनिर्वृते ।
सिद्धिं च यास्यते क्षिप्र विधिन्प्रेन कर्मणा ॥
अमितायुर्नाम आसीत् बुद्धक्षेत्रविकल्पितम् ।
तत्रासौ भगवा बुद्ध धर्मचक्रप्रवर्तक ॥
तिष्ठत्यपरिमिता कल्पा आयुर्वमितगाधष्ठित ।
अत एव तस्य सञ्ज्ञाभूत्मितायुर्ज्ञानविनिश्चय ॥
राजेन्द्र सर्वलोकानां महर्द्धिकाऽय तथागत ।
स दष्टु मन्त्रवर मुख्य बुद्धपुत्रस्य धीमते ॥
ज्येष्ठ तनयमुख्यस्य महास्थाने महर्द्धिके ।
ततस्तेन सुतेनैतत् सम भद्रस्य यान्तिम् ॥
ततस्त बुद्धपुत्र वै मञ्जुघोषस्य दत्तवा ।
अधुनाह तथागता लगकल्पमस्य मुनीरयेत् ॥
इद तन्मन्त्रमुख्य वै भगवानेर भाषितम् ।
श्रेयसार्थं तु भूतानां गाणा म नमनोन ॥

नमोऽमितायुर्ज्ञानविनिश्चयराजेन्द्राय तथागतायार्हते सम्यक्सम्बुद्धा नम सर्वबुद्धानां शान्द्रराजगमनायुरमितायुरत्नकेतुप्रभृतीनाम् । एभ्यो नमस्कृत्वा इमाय मन्त्रा जगान्यमेकाक्षरम् । कतम च तत् । ॐ ॥

एष स मापो! अमितायुर्ज्ञानविनिश्चयराजेन्द्रेण तथागतेनार्हता सम्यक् सम्बुद्धेन भाषितम् । अमितब्युहवत्यां लोकधातौ स्थितेन सर्वसत्त्वानामर्थाय हिताय सुखाय लोकानुकम्पाये महतो जनस्यार्थाय अनागतानां च जनतामवेक्ष्य शासनान्तर्द्धानकालसमय विदित्वा अन्ते युगाधमे रत्नत्रयापकारिणां दुष्टराज्ञां निवारणार्थं ज्येष्ठमौरस पुत्र

सर्वतथागतानां महास्थामप्राप्ताय बोधिसत्त्वाय महासत्त्वाय दत्तवां। बुद्धाधिष्ठानेन समन्तभद्रस्य दत्तवां । समन्तभद्रो बोधिसत्त्वो महासत्त्व मञ्जुश्रियस्य कुमारभूतस्य दत्तवां। ततो मञ्जुश्रियेण कुमारभूतेन सर्वसत्त्वानामनुग्रहार्थं महाकरुणावशेन हृदयस्थः स्वमूर्त्तौ स्थापितवां। अनागतकालमपेक्ष्य युगाधमे शासनान्तर्द्धानकालसमये अहमपश्चिमकस्तथागतः दुष्टे काले कलौ युगे मम शासनसंरक्षणार्थं करिष्यत्यय मन्त्रवर ॥

अस्य कल्प वक्ष्ये समागत । शृणु कुमार! मञ्जुस्वर! सुस्वर! तवैतन्माहात्म्य कल्पविस्तरम् । अस्य कल्पराजेन्द्रस्य सविस्तरतरं वक्ष्ये॥

आदौ तावत् पर्वताग्रमारुह्य त्रिशल्लक्षाणि जपेत् । पूर्वसेवा कृता भवति । क्षीराहारेण मौनिना नान्यत्र मन्त्रगतचित्तेन त्रिशरणपरिगृहीतेन उत्पादितबोधिचित्तेन च मोपधशीलसंवरसमादापनाबोधिसत्त्वसंवरसंवरपरिगृहीतेन जप्तव्यम्। तत कर्माणि भवन्ति। आदौ तावत् पटं लिखापयितव्यम्। उपोपधिकेन चित्रकरेण अश्लपकैर्णै अन्यतरेण शुचिना चेलखण्डेन पट्टके वा चन्दनकर्पूरकुङ्कुमपर्युषितेन शुचौ देशे शुचिना चित्रकरेण त्रिशुक्लभोजिना शुचिवस्त्रप्रावृतेन आदित्योदयकालपरिपूर्णपञ्चदश्यां विशुद्धनक्षत्रेण लिखापयितव्य यावन्मध्याह्नम्। परतो वर्जयेत्। एव दितमे दिवसे यावत् परिसमाप्त इति॥

आदौ तावत् पटस्य अमितायुर्वर्तीं लोकधातुमालिखेत्। हस्तमात्रे पटे सुगतवितस्तिचतुरश्रे पट्टके वा समन्तादमितायुर्वर्तीं लोकधातु समन्तात् पद्मरागेन्द्रनीलस्फटिकमरकतपर्वतैरधस्तात् उपशोभित उपरिष्टाच्च तेषां महारत्नविमानोपशोभिताकार ध्वजपताकोपशोभितोच्छ्रिताकार तत्र मध्ये रत्नसिंहासनोपविष्टममितायुर्विनिश्चयराजेन्द्रं तथागत धर्म देशयमानं समन्तप्रभाज्वालामालिन ईषद्रक्तावदातं वा सपार्श्वेरत्नोपलनिषण्ण महास्थामप्राप्त बोधिसत्त्व महासत्त्व चामरव्यग्रहस्तं तथागतदृष्टिं वामहस्तबीजपूर्णकफलन्यस्त प्रियङ्गुश्यामावदातं

सर्वालङ्कारालङ्कृतशरीर सम तज्वाल दक्षिणपार्श्वे भगवन्तं समन्तभद्र बोधिसत्त्व महासत्त्वं रत्नोपलस्थित चामरव्यग्रहस्त उद्धूयमानसित विन्यस्तपाणिं वामहस्तेन रत्नपाणिसर्वालङ्काररत्नमकुटविच्छुरितमि यङ्गुश्यामावदात नीलपट्टचलनिकानिवस्त मुक्ताहाररत्नयज्ञो पवीत समन्तज्वालामालावबद्ध, तस्य दक्षिणपार्श्वे आर्यमञ्जुश्रियं रत्नोपलस्थितकं कुमारभूत पञ्चचीरकोपशोभित शिर बालदारकाल ङ्कारालङ्कृत कनकवर्ण नीलपट्टचलनिकानिवस्त मुक्तावलीरत्नव्य तिमिश्र यज्ञोपवीत तथागतदृष्टिं ईषत्प्रहसितवदन सौम्याकार चारु- रूप कृताञ्जलिपुट सर्वाकारवरोपेतं लिखापयितव्यम् । तस्याधस्ताद् यथा चे लिङ्ग वेषी सस्थानधारी साधक: पद्ममालां गृह्य जानुकोर्प रसस्थित: अवनतशिर: पटकोणा तन्देशे लिखापयितव्य: । भगवत उपरिष्टाच्चत्वारो बुद्धा, भगवन्त लिखापयितव्य । दक्षिणोद्देशे द्वौ अ मिताभ: पुण्याभश्च । वामपार्श्वे उपरिष्टाद् द्वौ तथागतौ अभिलिखापयि तव्यौ सालेन्द्रराजा रत्नकेतुश्च । सम तप्रभा सम तज्वाला कनकवर्णा: सर्वाकारवरोपेता सर्वपुष्पाभिकीर्णा निषण्णा पद्मासनेष्वेव ना यासनेषु धर्म देशयमाना: पर्यङ्कोपविष्टा' सौम्याकारा भगवत' उपरिष्टात् पुष्प वर्षं प्रवर्षयमान मेघा तर्गतलीन तथागतविग्रहमुत्पतमान मुनेन्द्रनामा अभिलिखापयितव्य: । सर्वाकारवरापेतं समन्तप्रभाज्वालामालिन द क्षिणहस्तेन वरप्रद वामहस्तेन चीवरकर्णगाग्रसक्तम् ॥

एतद् भगवत अमितायुर्ज्ञानविनिश्चयराज द्रस्य तथागतस्या र्हत: सम्यक्सम्बुद्धस्य पटविधानम् । एतस्यैव भगवत अयमेकाक्षरो मन्त्र । उष्णीषराजाऽय उष्णीषचक्रवर्ती प्रतिस्पर्द्धी समतुल्यवीर्य: तुल्यप्रभाव' । अचिन्त्यमस्य गुणविस्तारप्रभाव महर्द्धिकोऽय महानु भाव । सक्षेपत सर्वतथागतोष्णीषराजान महाचक्रवर्तिनमेकाक्षरस्य च यानि कल्पविस्तराणि उक्तानि तानि सर्वाणि करोति । असाधि तोऽपि जप्तमात्र कर्माणि कुरुते । न पुनर्याद साधित: । यथष्टफल- सम्पदां ददाति । ईप्सित भवति । मनसा यदभिरुचित अस्य पटस्य दर्शनादेव नियत बोधिपरायणो भवति ॥

तस्यैव भगवत अमितायुर्ज्ञानविनि रयराजे द्रष्याधिष्ठानेन सर्वतथागतहृदय इत्युच्यते सर्वतथागत उष्णीषराजमित्युच्यते । च क्रवर्ति इत्युच्यते । महाचक्रवर्तिराज इत्युच्यते । मञ्जुश्रिय कुमार भूतस्य हृदय इ युच्यते । एकाक्षर इ यु-यते । सक्षेपत अचि त्यमस्य प्रभाव' । अचिन्त्या हि बुद्धानामधिष्ठान । अचि त्य बुद्धविकुर्वितम् । असाधितोऽपि अकृतपुरश्चरणोऽपि सर्वगृहारम्भप्रतिष्ठितोऽपि सर्वभ क्षमन्त्रमांसग्राम्यधर्मप्रतिषेविणोऽपि वर्जयित्वा अश्राद्धस्य अनुत्पादित बोधिचित्तस्य । एतेषां नास्ति सिद्धि । रत्नत्रयोपकारिणां तत्प्रति यत्नोपघातिनां च । एतेषां क्षुद्रकर्मापि न सिद्ध्यन्ति । क पुनर्वादो मध्यमोत्तमा सिद्धि । सर्वकामप्रचारभक्ताचारप्रचारस्य साधिकाष्ट कर्मसहस्र क्षुद्रकर्मप्रयुक्तस्य सिद्ध्यन्ते । कतमे च ते ॥

आदौ तावदेकजप्त आत्मरक्षा । द्विजप्त' पररक्षा । त्रिजप्ता म हारक्षा भवति । महाबोधिसत्त्वेनापि दशभूमिप्रतिष्ठितेन न शक्यते सक्षोभयितुम् । क' पुनर्वाद तदन्यै सत्त्वै । पञ्चरङ्गिकेण सूत्रेण चतुर्जप्तेन कट्यां वेष्टयेत् । शुक्रबन्ध कृतो भवति । स्वप्नोपघात चास्य न भवेत् । वर्जयित्वा तु स्वेच्छया तदह एव रात्र्यामेको यदि रोचते दिने दिने कर्त-य. । अथ न रोचते शरम सप्ताभिम न्त्रित कृत्वा नाभिदेश स्पृशेत् । त्रिसप्ताह शुक्रबन्ध' कृतो भवति । पञ्चजप्तो बुद्ध भगवन्त ध्यात्वा य स्पृशेत् स वश्यो भवति । च न्द्रग्रहे शशिग्रहे शशिमण्डले अर्ककाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य विनापि पटेन पूर्वाभिमुखः आज्याहुतीनां दशसहस्राणि जुहुयात् । राजकुलसमीपे निम्नगानान्तरिते देवायतने वा नान्तरित यस्मि देशे राजा ति ष्ठति तत्र समीपे होमकर्म प्रयोक्तव्य । प्रभाते राजा वश्यो भवति । यदुच्यते तत् सर्व करोति । यदा न पश्यते तदा तस्य चित्त न्यस्त वति । मान्द्यो वा भवति । चित्तविक्षेपतां प्रतिपद्यते । भूयो प्रत्या यन कर्तव्यम् । क्षीराहुतीनामष्टसहस्र जुहुयात् । यत्र वा तत्र वा काले । ततः प्रभृति स्वस्थो भवति । एतत् कर्म श्राद्धानां रत्नत्रयप्रसन्नानां उत्पादितबोधिचित्तानां न कर्तव्यम् । यदि करोति महान्ततर अपु

व्यस्कन्धं प्रसन्नुयात् । अन्येषामपकारिण कर्तव्यम् । दुष्टचित्तानां रौद्रचित्तानां दिनेदिने दर्शन च दातव्यम् । सौम्यचित्ता भवन्ति । यदि न भवन्ति महता भयेन वियुज्यन्ते । प्राणान्तिका भवन्ति ॥

पुनरपि कर्म भवति । चन्द्रग्रहे पलाशसमिद्भिरग्निं प्रज्वाल्य घृताहुतीनामष्टसहस्रं जुहुयात् । प्रभाते देशस्वामी राजा भवति मन्त्रापयति मन्त्रितव्यम् । सद्भावमुपदर्शयते । उपदष्टव्य षण्मासाभ्यन्तरेण सहस्रपिण्ड ग्रामं ददाति । यद्यर्द्धरात्रं जुहोति त्रिभिर्मासै । यदि सर्वयामिक रात्रिं जुहोति मासेनैकेन लभते । यदि मास जुहोति राज्या राज्यां विषय प्रतिलभते । विषयप्रतितुल्य वा ग्राम अन्य वा यत् किञ्चिद् वित्तम् । अरयो न प्रभवन्ति । यदि सम्प्रभवन्ति पुनरपि कर्म भवति ॥

चन्द्रग्रहे अपामार्गकाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य पलाशसमिधानां ब्राह्मणारे दधिमधुघृताक्तानां अष्टसहस्रं जुहुयात् । अन्ते पिचुमन्दपत्राणां कटुतैलाक्तानां आहुतिमष्टसहस्रं जुहुयात् । प्रभाते सौम्या ब्राह्मणा राजा विद्विष्टो भवति ॥

अपरमपि कर्म भवति । चन्द्रग्रहे यथोपपन्नकाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य घृताहुतीनामष्टसहस्रं जुहुयात् । होमान्ते च यस्यां दिशि प्रभुस्तिष्ठति तस्यां दिशि तद् भस्म क्षिपेत् । स वश्या भवति । य वा त वा यस्मिं वा तस्मिं वा काले रोचते भोगां विस्तरते साहाय्यतां च प्रतिपद्यते । स्वल्पमल्प वा महान्तं वा ग्राममनुप्रयच्छति विषयं वा । अमोघा च सिद्धिर्भवति षड्भिर्मासै नियतम् ॥

अथ क्रुद्धचित्तश्चतुर्वर्ण्या अन्यतर विकृतस्थाने वा यातो विकृष्टप्रधानलिङ्गेन वा अन्यदेवताभक्तं लौकिकेषु यस्मिं दिशि ते तिष्ठन्ति तदेव वेश्म सोऽस्य देशान्तरं प्रक्रमते । उद्विग्नश्च भवति । रात्रौ प्रपलायते वा । कुटुम्ब वास्य भिद्यते । प्रत्यायन क्षीराष्टसहस्राहुतयो होतव्य । स्वस्थो भवति ॥

अपरमपि कर्म भवति । चन्द्रग्रहे तेनैव विधिना बुद्धबोधिसत्त्वप्रतिमापटस्य वा सद्धर्मपुस्तके वा सधातुकगर्भचैत्ये वा शुचिना

शुचिवस्त्रप्रावृतेन अहोरात्रोषितेन निष्प्राणकेनोदकेन कर्म कर्त्तव्यम्। शुक्लपुष्पैः सुगन्धैः च दनकुङ्कुमपरिपूर्ण कर्पूरधूपधूपितान्शतं कुर्यात्। यत्र कर्म प्रयुज्यते ब्राह्मणार्थे पलाशकाष्ठे क्षत्रियार्थे च अश्वत्थकाष्ठ वैश्यार्थे खदिरकाष्ठ शूद्रार्थेऽपामार्ग ये काष्ठे अग्निं प्रज्वाल्य तदेव कर्म कुर्यात्। ब्राह्मणस्य पलाशसमिध क्षत्रियस्याश्वत्थसमिध वैश्यस्य खादिरसमिध शूद्रस्य अपामार्गसमिध तद यैर्वा यथालब्धे राज्यहोमान्ते कुर्यात्। कर्म तथैव महाराज्ञा अपराजितमूलसमिध जुहुयात्। अष्टसहस्र घृताहुतीना अष्टसहस्र अन्ते च तस्यां तदेव भस्म क्षिपेत्। यस्या दिशि महाराजा तिष्ठति। दुष्टचित्त आगच्छति वा उष्णीषचक्रवर्त्ती एकाक्षरमुद्रा बध्वा क्षिपेत्। उत्पलमुद्र वा स वित्रस्तो निवर्त्तति। भग्नचक्रा वा भवति। अन्यद् वा यत्किञ्चिन्महोत्पात भवति। महोपसर्गे चित्तदोस्थित्य येन वाचास्य निवर्त्तते॥

एतानि वा पराणि च यथेष्टानि कर्माणि भवन्ति। वस्त्रमभिमन्त्र्य प्रावरेत्। सुभगो भवति। अक्षिण्यभिमन्त्र्य अञ्जयेत्। सर्वजनप्रियो भवति। सप्ताभिमन्त्रित कुर्यात्। अक्षिणी मुख च सर्वत कृत्वा क्रुद्धस्य मुख निरीक्षयेत्। स वश्या भवति। साम्यश्च पुष्पफल अन्य वा यत्किञ्च सगन्ध सप्ताभिमन्त्रि कृत्वा राज्ञो निवेदयेत्। स चिप्रीतमात्रेण वश्यो भवति। अन्यो वा य कश्चित् सत्त्व स दर्शनमात्रेणैव वश्यो भवति। सर्वाङ्गशूलेषु अष्टशतमभिमन्त्रित कृत्वा उष्णवारिणा स्नायीत। स्वस्थो भवति॥

एतानि कर्माणि कुर्यात् दुःखितेभ्य सत्त्वेभ्य।
अनाथे पतिते क्षीणे व्रतिने चह शासने॥
रत्नत्रयप्रसन्नेन कुर्यात् तत् कर्म ईदृशम्।
स्त्रीषु कर्म न कुर्याद् वै बालवृद्धे तथातुरे॥
दरिद्रे दुःखित चापि अल्पसत्त्वे वियोनिजे।
न कुर्यात् कर्ममन्त्र तु महासत्त्व प्रयोजयेत्॥
शूरे साहसिके लुब्धे महापक्षे महाधने।
अतिमानिने प्रचण्डे च कुर्यात् कर्म ईदृशम्॥

शासनद्वेषिणे क्षुद्रे परद्रव्यापहारिणे ।
अश्राद्धे सर्वमन्त्राणां ओषधीनां च योगिनाम् ॥
प्रगल्भे दुष्टचित्ते च नृपे लोककुत्सिते ।
एतेषु कर्म प्रयुञ्जीत धार्मिकेषु विवर्जितम् ॥
अपर कर्ममित्याहु बुद्धैस्तत् परिवर्जितम् ।
तदेव भस्म क्रुद्धा वै या दिश क्षिपते जपी ॥
तत्रस्था अरय क्रुद्धा नृपतिश्चापि नश्यते ।
दीर्घग्ला यतां याति तेऽपि जना ध्रुवम् ॥
महामार्योपसर्गं च तस्मि देशे तु दृश्यत ।
न कुर्यात् कर्म एव तु स कृच्छ्रपतिताऽपि हि ॥
त्रिसप्ताहाद् विनश्य ते सर्वे तत्र जनाधिपाः ।
यावत् तत्कर्मणा पूर्ण द्विसप्ताहा तु सद्गेत् ॥
प्रथमे चित्तविक्षेप द्विसप्ताहे तु ग्ला यताम् ।
तृसप्ताहे तथा मृत्यु तस्मात् त परिवर्जयेत् ॥
प्रथमे विद्रव ते ते द्वितीये देशविभ्रमम् ।
त्रिसप्ताहे तथा नाश न कुर्यात् कर्म ईदृशम् ॥
केवल सत्त्ववेनया निर्दिष्ट लोकनायकै ।
न भृश सम्पद ह्येते बुद्धा ते शुद्धमानसा ॥
प्राणापरोधिन कर्म सर्वबुद्धैस्तु गर्हितम् ।
न कुर्यात्तजपी कर्म उत्तम सिद्धिमिच्छता ॥
नरकोपपत्ति कामेषु यतोऽनेव प्रदृश्यते ।
केवलं तु इद प्रोक्त कारणशुभकर्मफलोदयम् ॥
कर्मवैचित्र्यमाहात्म्य यथा दृष्ट द्विपदोत्तमे ।
शक्त शुभोदय नित्य कारण चास्य शुभप्रदम् ॥
व्यतिमिश्र तथा कर्म व्यतिमिश्रं तु पठ्यते ।
तथर्द्ध कर्मवैचित्र्य दर्शित तत्त्वदर्शिभि ॥

तां जापी वर्जयेत् क्रूरं व्यतिमिश्रं कर्म एव वा ।
शान्तं भजेत कल्याणं शुभकर्मफलोदयम् ॥
प्राणोपरोधान्नरकं तु जापी याति पुनः पुनः ।
तन्निवृत्तेस्तथा धर्मं अहिंसः कर्ममुत्तमम् ॥
स्वर्गं तथा सिद्धिः मन्त्राणां च शुभा गतिः ।
प्राप्यते सुकृतं कर्म विरुद्धैर्विरुद्धमुच्यते ॥
धर्माधर्मं मया प्रोक्तं सर्वज्ञत्वं विचेष्टितम् ।
शुभकर्मसदाजापी आरभेत् सिद्धिलिप्सया ॥
मन्त्रा तस्य सिद्ध्यन्ते जापिनस्य शुभे स्थिते ।
[illegible] सुकर्मपरायणे ॥
मन्त्रिणे श्रेयसा सिद्धिः प्रवदन्ति तथागताः ।
विनयार्थं तु सत्त्वानां कर्मवैचित्र्यमुच्यते ॥
यथेष्टं महत्कर्म तु साधिकाष्ट च सिद्ध्यते ।
क्षुद्रकर्म प्रकुर्वीत उत्तमं तु न लभ्यते ॥
मध्यमं सिद्ध्यते किञ्चिद् यत्नाज्जापहोमितम् ।
अधमं सिद्ध्यते क्षिप्रं विधिदृष्टेन कर्मणा ॥
त्रिविधं कर्म निर्दिष्टं उत्तमाधममध्यमाः ।
उत्कृष्टरूपी तपस्वी च लभते उत्तमं तथा ॥
मध्यजापी तथा मध्यं कर्मसिद्धिमवाप्नुयात् ।
स्वल्पजापी तथा नित्यं स्वल्पकर्मसमावृत ॥
लभते क्षुद्रसिद्धिं तु नान्यसिद्धिमवाप्नुयात् ।
कालप्रमाणजापस्तु होमे दृष्टस्तथा पुनः ॥
अधिकादधिकं सिद्धिं मध्यमध्येषु दृश्यते ।
स्तोकं स्तोकतरं कर्म लभ्यते क्षुद्रसिद्धिरिति ॥

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतंसकात्
महायानवैपुल्यसूत्रात् पञ्चत्रिंशतिमः
एकाक्षरमूलमन्त्र आर्यमञ्जुश्री
हृदयकल्पपटविधाननिरारः
परिसमाप्त इति ॥

अथ अष्टाविंशतितम पटलविसर ।

अथ भगवां शाक्यमुनि' पुनरपि शुद्धावासभवनमवलोक्य मञ्जुश्रिय कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । अस्ति मञ्जुश्री'! अपरमपि त्वदीयपटविधान साधनौपयिक सर्वकर्मार्थसाधकम् । एतेनैव तु एकाक्षरेण हृदयमन्त्रेण षडाक्षरेण वामकरान्तेन त्वदीयेन मूलमन्त्रेण वा षडक्षरहृदयेन ॐकाराद्येन एकाक्षरेण वा पटस्याग्रत अस्यैव कल्प भवति । पश्चिम काले पश्चिमे समये मयि तथागते परिनिर्वृते शून्ये बुद्धक्षेत्रे युगाधमे प्राप्ते अत्राणे लोके अशरणे अपरायणे इदमेव कल्पराजा त्राणभूत भविष्यति । शरणभूत लयनभूत परायणभूतम् । कतम च तत् ॥

आदौ तावत् पूर्वमेवानाहते पटे केशापगते सप्तहस्तायते वृहस्तपृथुके सदशे कुङ्कुमचन्दनरसपर्युषिते बुद्ध भगवन्त शाक्यमुनिं लिखयेत । पद्मासनोपविष्ट धर्म देशयमान मञ्जुश्रिय कुमारभूतमवलोकयन्तम् । दक्षिणे पार्श्वे सुधन सुभूमिं आर्याभयमतिं मञ्जुश्रिय च भगवतो नमस्कार कुर्वन्त कुमाररूपिण सर्वालङ्कारविभूषिताङ्गं वामपार्श्वे समन्तभद्र आर्यावलोकितेश्वर भद्रपाल सुशोभन च लेखयेत् । भगवत्प्रतिमा ह्रस्वतरा च लेखयितव्या । आर्यावलोकिते श्वरसुधनौ चमरव्यग्रहस्तौ कार्या । वसुधा चाधस्तात् । रत्नकरण्डकव्यग्रहस्ता पूर्वकायविनिर्गता लेखयितव्या । उपरिष्टाच्च विद्याधरकुमारौ मालाधारिणौ मेघाश्च वर्षमाणाः सविद्युता लेखयितव्या । सर्वे च बोधिसत्त्वा पुष्पमाणा या भगवता मुख व्यवलोकय त कर्तव्या' । सालङ्कारा प्रसन्नदृष्टय पूर्वकाये निषादिवनतेन लेखयितव्या ॥

तमीदृश पट सधातुके चैत्ये स्थाप्य पश्चा मुखमक्षरलक्ष जपत् । अस्य मञ्जुश्रिय काष्ठमौनी त्रि कालस्नायी तचेलपरिवर्त्ता सततपोपभिक शाक्यावस्यथाभैक्षभैक्षाहारश्चतुर्भागमन कृत्वा रत्नत्रयस्य भागमेक अ य मञ्जुश्रिय अन्यत् सर्वसत्त्वानां शेषमात्मनो पयुञ्जीत । अक्षान्तरायो मनसि भगवा न कृत्वा सर्वसत्त्वावालम्बनेन मनसा नात्मार्थमह किञ्चित् करोमि करिष्याम्य यत्र सर्वे

सत्त्वानामर्थायेति ध्यात्वा जाप कुर्यात् । स्नान गन्ध पुष्प धूप बलि प्रदीपांश्च दद्यात् । स्नापन पटच्छायाया' गन्धानधस्तात् पुष्पाणि च बलिं च सतत दद्यात् । तत्र तेषा पूर्व दद्यात् । रत्नत्रयस्य पश्चा मैत्रेयस्य तदनन्तरमवलोकितेश्वरस्य आर्यसमन्तभद्रस्य आर्याकाशगर्भस्य आर्यक्षयमते' कुमारभूतस्य च द्रुमभस्य सर्वनीवरणविष्कम्भिण' आर्यवज्रधरस्य आर्यताराया: आर्यमहामायूर्या आर्यपराजिताया भगवत्या प्रज्ञापारमितायाश्च गन्ध पुष्प धूप बलिं च सर्वमेतषा पूर्व दत्वा पश्चात् पटस्य दद्यात् ॥

पश्चाद् बहिरेकस्मिन् प्रदेशे सर्वाणि गर्दभश्वहस्तिरूपाणि विनायकानि वल्मीकमृत्तिकया कृत्वा तेषा चाशेष दद्यात् । अविस्मृत्य पिण्याकपिष्टकतिलकृतकुलत्थमत्स्यमांसमूलकवार्त्ताकपद्मपत्रकाम राजनानि च वर्जयेत् । कुशविण्डकोपविष्ट तत्रैव श्रान्त सर्वबुद्धानुस्मृतिं भावयेत् । मनसा जाप कुर्यात् । अन्यत्र विविक्ते कुशसस्तरे शय्या कल्पयेत् । अतिपानमतिभोजन अतिपर्यटन अतिदर्शनमतिशय्यां च वर्जयेत् । त्रि॰ काल बुद्धानुस्मृति भावयेत् । शुक्लव॰ च कुर्यात् । शोभनानि च स्वप्नानि नान्यस्य प्रकाशयेत् । भगवतो निवेदयेत् ॥

एवमनुपूर्वेण त्वरमाण अक्षरलक्ष जपेत् । अन्ते च भगवतीं प्रज्ञापारमिता वाचयेत् । जपकाले भगवतोऽथ मञ्जुश्रिय कुमारभूतस्य मुखमवलोकय जाप कुर्यात् । अनाकुलावस्थान । अभयुक्ता त च नमस्कार कृत्वा निवेदयेत् ॥

अनेन विधिना पूर्वसेवा कृत्वा पट क्वचित् स्वस्थे स्थाने स्थ य कर्म कुर्यात् । यत्र मनस परितुष्टिरस्ति ॥

पटविधान समाप्तम् ॥

पश्चाद् भगवन्त मञ्जुश्रिय श्वेतचन्दनमयं पद्मासनस्थ भगवतीं प्रज्ञापारमितां वामहस्ते दक्षिणेन फल स्थान कारयेत् । तमेकस्मिन् शुचौ प्रदेशे पश्चान्मुख स्थापयित्वा तस्याग्रतोऽग्निकुण्ड कुर्यात । सर्वकर्म सचतुरश्र द्विवितस्तिप्रमाण अधश्च गन्धां सर्वधान्यानि च क्षिपत् । तस्योपरि कुर्यात् ॥

अनेन विधिना नवमग्निमुत्पाद्य अश्वत्थसमिद्भिरग्नि अथवा शोकस्य वा घृततन्दुलोऽन क्षारन्धि मधु च सर्वमुपहृत्य ताम्रभाजने स्थापयित्वा अष्टसहस्र परिजप्य पूर्णाहुतिं दद्यात् । पश्चाद् यस्मिं दिने शुक्लप्रतिपदमारभ्य कर्म कुर्यात् अश्वत्थसमिद्भिरग्नि प्रज्वाल्य विगतधूम दृष्ट्वा अग्निमावाहयेत् । "आगच्छ हारिपिङ्गल ! दीप्तजिह्व ! लोहिताक्ष ! हरिपिङ्गल ! देहि न्दापय स्वाहा ॥"

अनेन मन्त्रेणाहुतित्रय दद्यात् । पश्चाद् भगवन्तमावाहयेत् । "आगच्छगच्छ कुमारभूत ! सर्वसत्त्वार्थमुद्यतोऽहं साहाय्य मे कल्पय गन्धपुष्पधूप च प्रतिगृह्ण स्वाहा ॥"

यद् ददाति तदनेन दातव्यम् । आगतस्य चार्घो देय' सुगन्धपुष्पपानीयेन पश्चाद्धोम कुर्यात् । सप्तवारानुच्चार्य एकैकाहुतिं क्षिपेत् । एव सप्तदिवसानि घृततन्दुलानि निलयावकेन चाप्यायन कुर्यात् ॥

अत्रान्तराद्वश्यमार्यमञ्जुश्रिय कुमाररूपिण पश्यति । द्व्यङ्गुलप्रमाणानां चन्दनसमिधानामष्टसहस्र जुहुयात् । दिनेदिने शत पृथिवीपतीनां वशमानयति । जातीकुसुमाना लक्ष जुहुयात् । राजा वश्यो भवति । पद्मानां दधिमधुघृताक्ताना सहस्र जुहुयात् । द्रव्य लभते । शमीसमिद्भिरग्नि प्रज्वाल्य तिला जुहुयात् । धनपतिर्भवति । सततमुदकमुदक जुहुयात् । प्रातरुत्थित सर्वजनप्रियो भवति । अर्कसमिधाना दधिमधुघृताक्तानां लक्ष जुहुयात् । सहस्रपिण्ड ग्राम लभते । बहुपुत्रिकां जुहुयात् । कन्यां यामिच्छति तां लभते । अपामार्ग जुहुयात् व्याधि प्रशमयति । क्षीरवृक्षकाष्ठैरग्नि प्रज्वाल्य तिला हस्तीना लक्ष जुहुयात् । यां चिन्तयित्वा करोति तां लभते । विषयार्थी पद्मानां लक्ष जुहुयात् । विषय लभते । यवाना लक्षहोमेनाक्षयमन्नमुत्पद्यते । गुग्गुलुप्रयङ्गु च घृतेन सह होमयत् । पुत्र लभते । अर्धरात्रीने जातीकुसुमानां पानीय जुहुयात् । सप्ताहेन ग्राम लभते । जातीकुसुमानां जले एकैक पुष्प गृहीत्वा जुहुयात् । अनेन ख यस्य नामाय दीयते स प्राणमात्रेण वश्यो भवति । कुङ्कुम

कस्तूरिकालवङ्गपुष्प च मुखे प्रक्षिप्य जपेत् । येन सह मन्त्रयते स वश्यो भवति। मरीचमण्सख्याभिमन्त्रित कृत्वा मुखे प्रक्षिप्य क्रुद्धोऽपि वचनेन प्रियो भवति । शिखामनेनैव बध्नीयात् । अदृश्यो भवति । शत्रु दृष्ट्वा मनसानुस्मरेद् विगतक्रोधो भवति । नित्यजापेन सर्वजन प्रियो भवति । महति प्रत्यूषेऽभ्युत्थाय जातीकुसुमसहित पानीय शुचौ प्रदेशे भूमौ जुहुयात् । मन्त्री भवति । अनतिक्रमणीयवचन' । भये समुत्पन्ने मनसि कुर्यात् । भय न भवति । परस्य क्रुद्धस्यापि मैत्रीं भाव यित्वा अनुस्मृत्य मुख व्यवलोकयेत् । विगतक्रोधो भवति । सर्वेसु गन्धपुष्पै होम कुर्याद् यमुद्दिश्य करोति स वश्यो भवति । सप्ताभि मन्त्रित उदकं प्रत्युषसि पिबेत् । नियतवेदनीय कर्म क्षपयति । स प्तजप्तेनोदकेन मुख प्रक्षालयेत् सर्वजनप्रिया भवति । पुष्पाण्यभिमन्त्र्य यस्य ददाति स वश्यो भवति । आचार्यत्वमेनेन लक्षहोमेन त ण्डु लानाम् । विषयपतित्व तिलाना । पद्माना सहस्र जुहुयात् । दीनार सहस्र लभते । वीरक्रयक्रीता गुग्गुलुसर्जरस गन्धरस श्रीवासक चैकत' कृत्वा जुहुयात् । पञ्चम्यां पञ्चम्यां षण्मासम् । पूर्णे सहस्रगुण लभते । स र्वेग धे प्रतिकृति कृत्वा तीक्ष्णशस्त्रेणैकधारेण छित्वा छित्वा जुहुया त् । दक्षिणेन पादा पुरुषस्य वामपादे स्त्रिय यमिच्छति स वश्यो भवति। सप्ताहं त्रिसन्ध्यं धुत्तरकपुष्पाणि जुहुयात् । गावो लभते । अर्ककाष्ठे र्धान्य शिरीषपुष्पैरश्वां अशोकपुष्पै' सुवर्णं व्याधिघातकपुष्पैर्वस्त्राणि लभते । यद यदिच्छति तत् सर्व जातीकुसुमहोमेन करोति । यद्वर्णानि पुष्पाणि पानीये जुहोति सरितुरुदये । तद्वर्णानि वस्त्राणि लभते । सप्तजप्त भाजन कृत्वा भिक्षामटति भिक्षामक्षयां लभते । रात्र्यामुत्थाय परिजप्यात्मान स्वय शोभनानि स्वप्नानि पश्यति ॥

अथ राजान वशीकर्तुकामः तस्य पादपांसु गृहीत्वा सर्षपैस्तै लैश्च मिश्रयित्वा जुहुयात् । सप्ताह त्रिसन्ध्य वश्यो भवति ॥

राज्ञी वशीकर्तुकामः मौवर्चेलां शतपुष्पा वाराहीं चैकत' कृत्वा जुहुयात् । सप्तरात्र त्रिसन्ध्य वश्या भवति । राजमात्यं वशीकर्तुकाम भल्लातकाना तिला वचा च प्रतिकृति कृ वा जुहुयात् । सप्ताह सप्तरात्र च वश्यो भवति ॥

पुरोहित वशीकर्तुकाम' ब्रह्मदण्डीं शतपुष्पां चैकत कृत्वा जुहुयात् । सप्तरात्रं निसन्ध्य वश्यो भवति ॥

ब्राह्मणानां वशीकर्तुकाम , पायस घृतसहित जुहुयात् । सर्वे वश्या भवन्ति ॥

अथ क्षत्रिय वशीकर्तुकाम , शाल्योदन घृतसहित जुहुयात् । सप्ताहम् ॥

वैश्याना वशीकरणे यावकां गुडसहितां जुहुयात् । वश्यो भवति ॥

पिण्याक जुहुयात् । शूद्रा वश्या भवन्ति ॥

सर्वानेकत कृत्वा जुहुयात् सर्वे वश्या भवन्ति ॥

चतुःपथे एकशून्ये गृहे वा बालिं निवेद्य योऽस्य ग्लान स तस्माद् विनिर्मुक्तो भवति ॥

मुख स्पृशं जपे ज्वरमपगच्छति । अष्टशतजप्तेन शिखाबन्धेन सर्वव्याधिभ्य परिमुच्यते । सर्वरोगेभ्य सूत्रक बध्वा शिखा बन्ध कृत्वा स्वप्तव्य । सर्वरोगा अपगच्छन्ति । व्याधिना ग्रस्त' जपमात्रेण मुच्यते । गलग्रहे वल्मीकमृत्तिकां जप्त्वा लेप कार्य । व्याधिरपगच्छति । अक्षिरोगे नीलीकलिकानि जुहुयात् । व्युपशाम्यति ॥

पटावेशाभ्यान्तरिकर्म्म ॥

पूर्वोक्तेन विधानेन अनाहते पटे केशापगते आर्यमञ्जुश्री कुमारभूतः आभिलेख्य' सर्वालङ्कारविभूषित' । रक्तवर्ण कुमाररूपी पद्मासनस्थः । दक्षिणपार्श्वे आर्यावलोकितेश्वर वामपार्श्वे समन्तभद्र. । आर्यमञ्जुश्रियस्य किञ्चिदूनौ । त पट स्थापयित्वा कोटिं जपेत् । राजा भवति ॥

चन्दनसमिधानां कुङ्कमाभ्यक्तानां लक्ष जुहुयात् । राजा भवति । अगरुसमिधानां दधिमधुघृताक्तानां लक्ष जुहुयात् । राजा भवति । जातीकुसुमानां घृताक्तानां कोटिं जुहुयात् । राजा भवति ॥

यत्प्रमाणानां पद्मानां राशिं जुहोति तत्प्रमाणानां दीनाराणां राशीं लभते । यावद् यावत् तावज्जप्यमाना न गृह्णाति तावद् विद्याधरचक्रवर्ती भवति । भल्लातकाना लक्षं जुहुयात् दीनारसहस्रं ददाति । व्याधिघातकफलानां लक्षं जुहुयात् महाधनपतिर्भवति । अष्टसहस्रहोमेन गुग्गुलुसमिधानां धान्यं लभते । सतततिलहोमेनाच्छिन्नं धान्यं लभते । गोतण्डुलानां लक्षं जुहुयात् । सहस्रेण गोसहस्रं लभते । बहुपुत्रिकाफलानि शमीफलानि चैकत्र कृत्वा जुहुयात् । यामिच्छति कन्यां तां लभते । शमीपत्राणि जुहुयात् । सर्वकामदो भवति । अगस्तिपुष्पाणि क्षीराक्तानि जुहुयात् । ब्राह्मणवशीकरणा । करवीरपुष्पाणि शुक्लानि जुहुयात् । क्षत्रियवशीकरणे । कर्णिकारपुष्पाणि जुहुयाद्राजा वशीकरणे । धुत्तूरकपुष्पाणि जुहुयात् । शूद्रवशीकरणे । अर्कपुष्पाणां दधिमधुघृताक्तानां लक्षं जुहुयात् । सर्वव्याधिभ्यः परिमुच्यते ॥

अनेनैव विधिना पुष्पाणां सुगन्धानां लक्षं पादमूले निवेदयेत् । नित्यसुखी भवति । अश्वत्थसमिद्भिरग्निं प्रज्वाल्य शमीपुष्पाणां सहस्रं जुहुयात् । नक्षत्रपीडा व्युपशाम्यति । गोरोचनया मन्त्रमभिलिख्य शिरसि बध्वा सङ्ग्रामेऽवतरेत् । शस्त्रैर्न स्पृश्यते । हस्तिस्कन्धे मञ्जुश्रियमग्रतो बलस्य दत्त्वा दर्शनमात्रेणैव परबलस्य भङ्गो भवति । ध्वजाग्रे कुमाररूपिणं सौवर्णमयूरासनस्थं कृत्वा सङ्ग्राममवतरेत् । दर्शनादेव परबलस्य भङ्गो भवति । जातीकुसुमानां पादमूले लक्षं निवेदयेत् । तत्रैव कुशसंस्तरे शय्यां कुर्वीत । स्वप्ने यथाभिलषितं कथयति । प्रदीपानां सहस्रं दत्त्वा एकमन्त्रीय पञ्चसूत्रवर्त्तिं कृत्वा मधुयष्टिं वेष्टयित्वा प्रज्वाल्य पश्येद् यथाभूतं मञ्जुश्रियं कुमारभूतं पश्यति ॥

द्वितीयपटविधानं समाप्तम् ।

सौवर्णं रजतं वा कुमारं कृत्वा वरदं दक्षिणेन पाणिना । वामेन भगवतीं प्रज्ञापारमितां दधानं तमीदृशं सधातुककरण्डकं पुरतः स्थाप्याक्षरलक्षं जपेत् । ५ वामारिणा कुर्यात् । बालदारकदारिका

जुहुयात् धान्यमक्षय लभते। शालिपुष्पाणि जुहुयात् सुवर्ण लभते। वचा दधिमधुघृताक्तां जुहुयात् सर्वोत्तरवादी भवति। ब्राह्मी रसघृताक्ता तामभाजने स्थापयित्वा तावज्जपेद् यावद् दशसहस्राणि पश्चात् पिबेत् सर्ववादिनां विजयते। यस्य क्रुद्धस्याष्टसहस्राभिमन्त्रितं कृत्वा लाजविधा पतति स क्रोधं मुञ्चति॥

अपरं विधानम्।

अनाहतं पटं केशापगतं उपोषधिकेन चित्रकरेण अश्लेषकैर्वर्णकैः आर्यमञ्जुश्रियश्चित्रापयितव्यः। पद्मासनोपविष्टः धर्मं देशयमानः दक्षिणपार्श्वे आर्यसमन्तभद्रः वामपार्श्वे चार्यप्रज्ञापारमिता जापवती सर्वालङ्कारविभूषिता शुक्लवस्त्रनिवसना। तस्याधस्तात् पद्मसर, बहुविधपुष्पसङ्कीर्णं नागराजानौ अकायविनिर्गतौ पद्मदण्डधृतहस्तौ आर्यापराजिता चैत्यस्मि विघ्नविनायकां नाशयन्ती अग्निज्वाला मुखी भृकुटीकृतललाटा अग्न्यायतनं पाशं आर्यपर्णशबरी पाशपरशुव्यग्रहस्ता कृष्णवस्त्रनिवासा मयूरपृष्ठाभिरूढा साधक परिरक्षन्ती। साधकश्च पद्ममालाग्रहस्तः भगवता मञ्जुश्रियमुखं व्यवलोकयमानः उपरिष्टाकाशगतपुष्पमालादु दुन्दुभिधारिणौ देवपुत्रौ लेखयितव्यौ॥

तं पटं पश्चाद् मुखं स्थाप्य सधातुकं चैत्ये कोटिं जपेत्। जपान्ते च महता पूजां कृत्वा भगवतो प्रज्ञापारमितां वाचयित्वा दश सहस्राणि जपेत्। मञ्जुश्रिया मुखं व्यवलोकयमानः। पश्चात् पटः कम्पते। राज्यं लभते। वसुधा लभते। विद्याधरो भवति। हसते चक्रवर्ती भवति। ज्वलते बोधिसत्त्वः प्रथमभूमिप्रतिलब्धो भवति। धर्मदेशनां चास्य शृणोति॥

तस्यैव पटस्याग्रत कपिलायाः समानवत्सायाः गोघृतं शुक्लताम्रभाजने स्थाप्य तावज्जपेद् यावदूष्मायति। धूमायति। प्रज्वलति। ऊष्मायमानं पीत्वा परमेधावी भवति। श्रुतिधरः धूमायमानेऽ तद्धानम् ज्वलमाने आकाशगमनम्। आमशरावसम्पुटे स्थाप्य

वर्ती जातीकुसुमैर्वेष्टयित्वा तावज्जपेद् यावत्स्फुरीभवति । तां भक्षयित्वा श्रुतिधरो भवति । अथ यां रात्रिं जपति मञ्जुश्रियं साक्षात् पश्यति । धर्मदेशनां च शृणोति । तां नातिक्रमते ॥

सौवर्णपद्म शतपत्रं कारयित्वा तं गृहीत्वा जानुमण्डलं पृथिव्यां प्रतिष्ठाप्य तावज्जपेद् यावज्ज्वलितो । सह गृहीतमात्रेण विद्याधराणां चक्रवर्ती भवति परैरधर्षणीय । एवं शिलां हरितालमञ्जनं वा श्रीपर्णीसमुद्गके प्रक्षिप्य तावज्जपेद् यावत् धूमायति ज्वलति । गृहीतमात्रेण भूमिचराणां राजा भवति अजरामरणो भवति । खड्ग गृह्य सल्लक्षणसङ्कीर्णं तेन तावज्जपेद् यावत्प्रज्वलितं कृत्वा तिष्ठति । तं गृह्य विद्याधरचक्रवर्ती भवति । मनःशिलां तल्लोहपरिवेष्टितां कृत्वा मुखे प्रक्षिप्य तावज्जपेद् यावच्चुलुचुलायतीति । अदृश्यो भवति । खड्गहस्तो अदृश्य सत्त्वाणि कुशलानि हितानि करोति । वर्जयित्वा कामोपसंहितम् । शमीवृक्षस्याश्वत्थस्य सार गृह्य तल्लोहपरिवेष्टितं कृत्वा मुखे प्रक्षिप्य तावज्जपेद् यावच्चुलुचुलायति । अदृश्यो भवति वर्षसहस्रं जीवति ॥ रजत चक्र कृत्वा असुरविवरस्याग्रतः तावज्जपेद् यावच्चक्र असुरकन्याणि भित्त्वा प्रविशति । तत्क्षणमेवासुरयुवत्यः निर्गच्छन्ति । ताभिः सह प्रविश्य कल्पस्थायी भवति । लोहमयं त्रिशूलं कृत्वा तमसि विवरद्वारे जापं करोति तत्र सर्वेय द्वाणि स्फुटन्ति । यावत्प्र सहस्राणि तावद्भि सह प्रविशति । कल्पस्थायी भवति । मैत्रेयं च भगवन्तं पश्यति ॥

पञ्चमः साधनविधिः ।

श्वेतार्कमय अङ्गुष्ठमात्रं भगवन्तं मञ्जुश्रियं कारयित्वा अर्कपुष्पाणां लक्षं निवेदयेत् । महापण्डितो भवति । श्वेतचन्दनमयं कृत्वा अङ्गुष्ठमात्रमेव च पुष्पाणामेतां सहस्रं निवेदयेत् मन्त्री भवति । रक्तचन्दनमय वितस्तिप्रमाणमात्रं कारयित्वा च पुष्पाणां लक्षं निवेदयेत् । सेनापत्यं लभते । श्वेत चन्दनमय वितस्तिप्रमाणमात्र भगवन्तं मञ्जुश्रियं कृत्वा जातीकुसुमानां लक्षं निवेदयेत् । पुरोहित्यं लभते । अश्वत्थवृक्षमय अङ्गुष्ठमात्रप्रमाणं भगवन्तं मञ्जुश्रियं कार

अष्टाविंशतितम पटलविसर ।

कथित्वा मन्त्रतन्त्राणां बलं वीर्यं सविस्तरम् ।
अमोघ दर्शयेत् सिद्धि तस्मि काले युगाधमे ॥

शुद्धावास तदा वक्रे देवसङ्घा जिनोत्तमा ।
यमेत भाषी भाक्त कल्पराज सविस्तरम् ॥
सर्वलोकहितार्थाय मञ्जुघोषस्य शासनामिति ॥

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतसकात्
महायानवैपुल्यसूत्रात् षड्विंशतिम कर्म
विधानार्यमञ्जुश्रीयपरिवर्तपटल
विसर परिसमाप्त इति ।

अथैकोनत्रिंश पटलविसर ।

अथ भगवां शाक्यमुनि' पुनरपि शुद्धावासभवनमवलोक्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । अस्ति मञ्जुश्रीं' ! त्वदीये कल्पविधानपरिवर्त सप्तम परकर्मविधान यो तस्मिं काले तस्मिं समये युगान्ते साधयिष्यन्ति अमोघा तस्य सिद्धिर्भविष्यति । सफला' सुखादया सुखविपाका, दृष्टधर्मवेदनीया सर्वदुर्गतिनिवारणीया नियत तस्य बोधिपरायणीया सिद्धिर्भविष्यति ॥

अथ भगवां शाक्यमुनि मञ्जुश्रियस्य कुमारभूतस्य हृदयं भाषते स्म ॥

षडक्षर षडगतिमोचनात्मक अचिन्त्यतुल्याप्रतिम महर्द्धिकम् ।
निर्मोचक सर्वभवार्णवार्णव तुदु खदु खा भवबन्धबन्धनात् ॥

असक्त सर्वभूतानां सर्वलोकानुलिप्तकम् ।
अधृष्य सर्वभूतानां भवमार्गविशोधकम् ॥

प्रापक बुद्धधर्माणां सर्वदुष्टनिवारणम् ।
अनुमोदितं सर्वबुद्धैस्तु सर्वसम्पत्तिकारकम् ॥

उत्कृष्टः सर्वमन्त्राणां मञ्जुघोषस्य शासने ।
कतम च तत् । ॐ वाक्येद नम' ॥

अस्य कल्प भवति । शाकयावकभिक्षभैक्षाहारो वा त्रिःकाल स्नायी त्रिचेलपरिवर्त्ती अक्षरलक्ष जपेत् । पूर्वसेवा कृता भवति ॥

ततः अच्छिन्नाग्रदशके पटे पोपधिकेन चित्रकरेण अश्लेपकै र्वर्णकै आर्यमञ्जुश्रीश्चित्रापयितव्य पद्मासनस्थो धर्म देशयमान' सर्वालङ्कारविभूषितः कुमाररूपी मुक्ताम्बराम्ब तस्य वामेन आर्यावलोकितेश्वर' पद्महस्तः चामरव्यग्रहस्त दक्षिणेन आर्यसमन्तभद्र, उपरि मेघगर्भविनिर्गतौ विद्याधरौ मालाधारिणौ लिखापयितव्यौ अधस्तात् साधको धूपकटच्छकव्यग्रहस्त, समन्तात् पर्वतशिखरा लिखापयितव्या । अधस्तात् पद्मसरः ॥

सधातुके चैत्ये पट पश्चा मुख प्रतिष्ठाप्य उदारां पूजां कृत्वा घृतप्रदीपांश्च प्रज्वाल्य जातीपुष्पाणां अष्टसहस्रेण एकैकमभिम न्त्र्य मञ्जुश्रीमुखे ताडयेत् । ततो महागम्भीरहुङ्कारशब्द श्रूयते । पटो वा प्रकम्पते । हुङ्कारशब्देन सार्वभौमो राजा भवति । पटप्रकम्पने सर्व वादिपूत्तरवादी भवति । सर्वलोकैकशास्त्रज्ञः । अथ न सिद्धयति सर्व कर्मसमर्थो भवति ॥

अथ प्रथम रूप ।

अगरुसमिधानामभ्यङ्गमङ्गुलप्रमाणानां निर्धूमपु खदिराङ्गारेषु कृत्स्नां रात्रिं तुरुष्कतैलाक्तानां जुहुयात् । अरुणोदये आर्यमञ्जुश्रिय पश्यति । सोऽस्य यथेप्सित वर ददाति । वर्जयित्वा कामोपमहितम् ॥

तस्यैव पटस्याग्रत च न्दनधूपमव्यवच्छिन्न दह कृत्स्नां रात्रिं जपेत् । तत आर्यमञ्जुश्री साक्षामागच्छति गम्भीरां धर्मां देशयति । तामधिमुच्यति । अधिमुच्य सर्वव्याधिविनिर्मुक्त वशिता प्राप्तो भवति ॥

रक्तच न्दनमय पद्म कृत्वा षडङ्गुलपरिणाह सनाल रक्तच न्दनेन म्रक्षयित्वा सहस्र सम्पाताहुत सहस्राभिमन्त्रितं कृत्वा पूर्ण मास्यां पटस्याग्रत पद्मपो स्थाप्य हस्तेनावष्टभ्य तावज्जपेद् यावत् प्रज्वलित इति । तेन गृहीतेन द्विरष्टवर्षाकृति तप्तकाञ्चनप्रभ भास्क रस्योपरिकेतेजा देवकुमार सर्वविद्याधरनमस्कृत महाकल्पं जीवति । भिन्ने देहे भिरत्यामुपपद्यते ॥

च द्रग्रहे श्वेतवचां गृह्य पञ्चगव्येन प्रक्षाल्य अश्वत्थपत्रैरव ष्टम्भयित्वा तावज्जपेद् यावदूष्मायति धूमायति ज्वलति । सर्वज नवशीकरणः सर्ववादिविजयी धूमायमाने अन्तर्द्धान त्रिशद्वर्षसहस्रा णि जीवति । ज्वलिते आकाशगमन महाकल्प जीवति ॥

कपिलाया, समानवत्साया घृत गृह्य ताम्रभाजन प्रक्षभिरश्व त्थपत्रैः स्थाप्य तावज्जपेद् यावत् त्रिविधा सिद्धिरिति । त पीत्वा श्रुतिधरमन्तर्धानाकाशगमनामिति ॥

पुष्करबीज मुखे प्रक्षिप्य चन्द्रग्रहे तावज्जपेद् यावच्चुलुचुला यति । त्रिलौहपरिवेष्टित कृत्वा मुखे प्रक्षिप्यान्तर्हितो भवति । उद्गी र्णाया दृश्यति ॥

लाङ्गलाग्र मुखे प्रक्षिप्य पद्लक्षं जपेत् । यमालपति स वश्यो भवति । क्षीरयावकाहारः लक्ष जपेद् विद्याधरो भवति । भिक्षा हारः काष्ठमौनी लक्ष जपे अ तर्हितो भवति । कोटिं जपेदार्यमञ्जुश्री स्तथा धर्म देशयति यथा चरमभविको बोधिसत्त्वः भवति । सतत जापेन सर्वार्थवृद्धिर्भवति ॥

सर्वगन्धैर्यस्य प्रतिकृतिं कृत्वा च्छित्वा जुहोति स सप्तरात्रेण वश्यो भवति । गुग्गुलुगुलिकानां बदरास्थिप्रमाणानां घृताक्तानां श तसहस्र जुहुयाद् दीनारलक्ष लभति ॥

समुद्रगामिनीं नदीमवतीर्य पद्मानां शतसहस्र निवेदयेत् । प द्मराशितुल्य महानिधान पश्यति । क्षयं न गच्छति । गौरसर्षपाणां कुङ्कुमाभ्यक्तानां अष्टसहस्र जुहुयात् । राजा वश्यो भवति । तिलानां दधिमधुघृताक्तानां शतसहस्रं जुहुयात् । सर्वेन्द्दो महागृहपतिर्भवति । अपतितगोमयेन मण्डलक कृत्वा मुक्तपुष्पैरभ्यवकीर्याष्टशतं जपेत् । ततः सद्धर्मपुस्तकं वाचयेत् । मासेन परममेधावी भवति । रोचनाष्ट शतं कृत्वा तिलक कुर्यात् । सर्वजनप्रियो भवति । शिखां सप्तजप्तां कृत्वा सर्वसत्वानामावध्यो भवति । किरिमाक्ष दशसहस्राणि जुहु यात् । सर्वव्याधिर्मुच्यते । दिनेदिने सप्तवारां जपेत् । नियतवेदनीय कर्म क्षपयति अथाष्टशतजपेन मरणकालसमये समस्त सम्मुख आर्य मञ्जुश्रिय पश्यतीति ॥

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतसकात
महायानवैपुल्यसूत्रात् सप्तविंशतिम
मञ्जुश्रीपटविधानपरिवर्तकर्म
विधि सप्तमकपटलविसर
परिसमाप्तमिति ।

अथ त्रिंशः पटलविसरः ।

अथ खलु भगवां शाक्यमुनिः पुनरपि शुद्धावासभवनमवलोक्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । अस्ति मञ्जुश्रीः त्वदीयमन्त्रतन्त्रे विद्याराज्ञां चक्रवर्तिप्रभृतीनां सर्वतथागतोष्णीषप्रमुखानां सर्वमन्त्राणां सिद्धिस्थानानि भवन्ति । तत्रान्तरापथे सर्वत्र ताथागती विद्याराज्ञः सिद्धिं गच्छन्ति सक्षेपतः ॥

चीने चैव महाचीने मञ्जुघोषोऽस्य त्रस्यति ।
ये च तस्य मन्त्रा वै सिद्धिं यास्यन्ति तत्र वै ॥

उष्णीषराज्ञां सर्वत्र सिद्धिर्दृश्येयु तत्र वै ।
कापिशे वखले चैव उड्डियाने समन्ततः ॥

कश्मीरे सिन्धुदेशे च हिमवत्पर्वतसन्धिषु ।
उत्तरां दिशि नि सृत्य मन्त्रा सिद्ध्यन्ति श्रेयसाः ॥

ये च गीता पुरा बुद्धैः अधुना च प्रवर्तिता ।
अनागता च सम्बुद्धैः उद्गीर्णा शान्तिहेतवः ॥

सर्वे वै तत्र सिद्ध्यन्ति हिमाद्रिकुक्षिसम्भवे ।
जनपदे श्रेयसे भद्रे शान्तिं कर्तुं समारभे ॥

मध्यदेशे तथा मन्त्राः सिध्यन्त्येते पद्मसम्भवा ।
गजोमानिकुले चापि सिद्धिस्तत्र प्रदृश्यते ॥

पञ्चिकस्य च यक्षस्य हारीत्या यक्षयोनिजा ।
गान्धर्वा ये तु मन्त्रा वै सिद्धिस्तेषां समोदिता ॥

काशिपुर्यां ततो नित्यं मगधेषु समन्ततः ।
अङ्गदेशे तथा प्राच्यां कामरूपे समन्ततः ॥

लौहित्यां तु तटे रम्ये वङ्गदेशेषु सर्वतः ।
जम्भलस्य भवेत् सिद्धि तथा मणिकुलोदिते ॥

समुद्रतीरे द्वीपेषु सर्वतत्र जलाश्रये ।
सिंहलानां पुरी रम्या सिद्ध्यन्ते मन्त्रदेवता ॥

भृकुटी चैव महाश्रिया यशस्विनी ।
सिताख्या' रात्रेय तारस्तु नतु'कुमार्या महोदधौ ॥
सिध्यन्ते तत्र ने स्थाने पूर्वदेशे राम तत' ।
विन्ध्यकुक्षिनिविष्टाश्च अग्ने द्रे च राम-तत' ॥
कार्तिकेयोऽथ मञ्जुश्री' सिद्ध्य ते च मम-तत ।
शृङ्गारगह्वर' कुक्षाद्रे' व दरे च सकानने ॥
सिद्धिर्विनायकां तत्र विघ्नकर्ता सजापिनाम् ।
हस्ताकारगमायुक्तानेकद-ता महौजराम् ॥
अश्वरूपा तथानेका नारशालिनाम् ।
ईशानस्य सुतां दि-यां विविधां विघ्नकारकाम् ॥
तस्मात्का म त्रयुक्तांश्च सिद्धिक्षेत्र प्रदृश्यते ।
मातरा विविधाकारां ग्रहांश्चैव सुदारुणाम् ॥
प्रेतायोनिसमादिष्टा मानुषाहारनेन्द्रताम् ।
प्रेतराज्ञ' समादिष्टं सिद्धिक्षेत्र ततोदितम् ॥
तदाद्यान् सर्वभूतानां सिद्धिक्षेत्र समादिशेत् ।
वज्रक्रोधो महावीर्य' सिद्ध्य-ते तत्र वै दिशे ॥
आसुरा म त्रमुख्यास्तु ये चान्ये लौकिकास्तथा ।
सिद्ध्यन्ते तत्र म त्रा वै दक्षिणां दिशिमाश्रिताः ॥
प्रेतराज्ञस्तथा नित्यं यमस्यैव विनिर्दिशेत ।
सिद्ध्यन्ते जालमन्त्रास्तु राशैवा च सवैष्णवा ॥
क्रूराश्च क्रूरकर्मेषु प्रेत्रसादिग्जन्भणम् ।
वज्रपाणिसमादिष्टा म-त्रा' क्रूरकर्मिण ॥
दक्षिणापथमाश्रित्य सिध्य-ते पापकर्मिणाम् ।
अशुभ फलनिष्फत्तिं दृश्यते तत्र वै दिशे ॥
आदित्यभाषिता ये म-त्रा सौम्याश्चैव प्रकीर्तिताः ।
ऐन्द्रा म त्राः प्रसिध्य-ते पश्चिमे दिशि शोभने ॥

उत्पत्तेः सर्वबुद्धानां मन्त्रसिद्धि जिनोदिताम् ।
मध्यकाले तु बुद्धानां अन्तरान्तरामुत्तमाम् ॥
मन्त्राणाम यकालेऽस्मिन् तदन्येषां मन्त्रशालिनाम् ।
सिद्धिश्च कालत' प्रोक्ता नान्यकाले प्रकीर्तिता ॥
तपसादुत्तमा सिद्धिस्त्रिभिर्जन्यैरवाप्नुयात् ।
सातत्यजापिनां मन्त्र तद्भक्तां गतमानसाम् ॥
प्रसन्नानां जिनपुत्राणां इह जन्मेऽपि सिध्यति ।
रत्नत्रये च भक्तानां बोधिचित्तविभूषिताम् ॥
सवररथां महाप्राज्ञ तन्त्रमन्त्रविशारदाम् ।
मन्त्राः सिद्ध्यन्त्ययत्नेन बोधिसत्त्वरतस्थिताम् ॥
सत्त्वानां कर्मसिद्धिस्तु आत्मसिद्धिमुदाहृता ।
सिद्धा एव सदा मन्त्रा असिद्धा सत्त्वमोहिता ॥
अत एव जिनेन्द्रैस्तु कल्पराज उदाहृतः ।
सविस्तरकथा मन्त्रं बुद्धश्रेष्ठो हि सप्तमः ॥
स वत्रे मुनिमुख्यस्तु बुद्धचन्द्रो महर्द्धिक' ।
ज्येष्ठ च बुद्धपुत्रं त मञ्जुघोषो महौजसम् ॥
शृणु त्व कुमार! मन्त्राणा प्रभावगतिनैष्ठिकम् ।
यस्मि काले सदा बुद्धः ध्रियन्ते लोकनायकाः ॥
तस्मि काले तदा सिद्धि' उष्णीषाद्यां प्रकीर्तिता ।
चक्रवर्तिस्तथा राजा तेजोराशिः प्रकीर्तित' ॥
सितातपत्रजयोष्णीष बहव' वर्णिता जिनै' ।
एवमाद्यास्तथोष्णीषा सिद्ध्यन्ते तस्मि काले ॥
चक्रवर्तिर्यदा काले जम्बूद्वीपे भविष्यति ।
धर्मराजा च सम्बुद्ध' तिष्ठते द्विपदोत्तम' ॥
तस्मि काले भवेत् सिद्धि मन्त्राणां सर्वभाषितामिति ।

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतंसका
महायानवैपुल्यसूत्रादष्टाविंशतिम क्षेत्र
कालविधिनियमपटलविसर
परिसमाप्तमिति ॥

अथैकत्रिंश पटलाविसर ।

अथ खलु भगवां शाक्यमुनि पुनरपि शुद्धावासभवननमत्र मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । शृणु मञ्जुश्री कुमार निर्दिष्टं पद सत्त्वाविष्टानां चरितं शुभाशुभं निमित्त च वक्ष्ये ॥

अथ खलु मञ्जुश्री कुमारभूत उत्थायासनाद् भगवतश्चरणयो त्य मूर्ध्निमञ्जलिं कृत्वा भगवन्तमेतदवोचत् । तत् साधु भग वदतु सत्त्वानां परसत्त्वदेहाङ्क्रान्तानामार्येन्द्रिय एतिसिद्धग यक्षराक्षसपिशाचमहोरगप्रभृतीना विचित्रकर्मकृतशरीराणा वि गतिनिश्रितानां विविधाकारानेकचिह्नानां मनुष्यामनुष्यभूतानां चरितानि समयो भगवां समय सुगतः । यस्येदानी काल म से । एवमुक्तो मञ्जुश्रिय कुमारभूतो तूष्णीम्भावेन स्वके आसने पु' अध्येष्य जिनवर लोकनायक जिनसत्तम गौतममिति ॥

अथ भगवां शाक्यमुनि' सत्त्वानां चित्तचरितनिमित्तज्ञान चिह्न ं च भाषते स्म ॥

परदेहगतः सत्त्व' आकृष्टो मन्त्रयुक्तिभि' ।
केचिदाहारलोभेन गृह्णन्ते मानुष भुवि ॥

अपरे क्रुद्धचित्ता वै पूर्ववैरात्र चापरे ।
गृह्णन्ते मानुषां लोके भूतलेऽस्मिं ु ारुणा ॥

वीतरागा तथा नित्यं कारुण्यात् समया पुन ।
अवतार मर्त्यलोकेऽस्मिं गृह्णते मानुषा शुभाम् ॥

प्रशस्तां शुभमव्यङ्गां नराणां वर्णसाधिकाम् ।
उदयन्त तथा भानो तेषामावेशमुच्यते ॥

अवताराास्तेषु कालेऽस्मिं भानोरस्तमने निशा ।
रात्र्यां च प्रथमे यामे सितपक्षेषु दृश्यते ॥

प्रशस्ता शुभकर्माणां ये नरा धार्मिकाः सदा ।
शुचिदक्षसमायुक्ता अवतारास्तेषु दृश्यते ॥

आविष्टास्तु ततो मर्त्यो वीतरागैर्महर्द्धिकैः ।

शुनिर्देशे ज्जने तत्र शुभे नक्षत्रतारके ।
प्रशस्ते दिवसे वारे शुक्लपक्षे शुभेऽहनि ॥
शुक्लग्रहरायुक्ते तिथौ पूर्णसमायुते ।
परिपूर्णे तथा चन्द्रे अवतार तेषु भगवान ॥
अवतीर्णस्य भवे चिह्न वीतरागस्य महर्द्धिक ।
आकाशे तालमात्र तु पृथिव्यामुल्लङ्घ्य तिष्ठते ॥
पर्यङ्कोपविष्टोऽसौ दृश्यते नियताश्रये ।
नानादिव्यमतुल्याना ध्याणाकर्णमुखास्तथा ॥
वदतेऽसौ महासत्त्वो यत्रासौ पीदधियोस्थित ।
उष्णीषमुद्रेराकृष्ट' पततेऽसौ महीतले ॥
महीमस्पृश्यतस्तिष्ठेदर्घ दद्यात्तु तत्क्षणात् ।
जातीकुसुमसन्मिश्र श्वेतच न्दनकुङ्कुमम् ॥
मिस्रत उदक दद्यादर्घ पात्र तु तत्क्षणम् ।
प्रणिपत्य महीं मन्त्री अध्येष्ये हितकाम्यया ॥
अध्येषो हि स, सत्त्वो वीतमत्सरचेतस' ।
वाच प्रभापते दिव्यां अनेलां कर्णसुखांस्तथा ॥
यथेप्स तु तत' पृच्छे मन्त्रज्ञे हि विशारद ।
न भेतव्यं तत्र काले तु मञ्जुघोष तु संस्मरेत् ॥
मुद्रां पञ्चशिखां बद्ध्वा अन्य वोष्णीषसम्भवम् ।
दिशाबन्धं ततः कृत्वा दिव्यगर्भमथ एव तु ॥
ततोऽसौ सर्ववृत्तान्तमध्यान्त च प्रवक्ष्यते ।
आदिमध्य तथा काल भूत तत्र यथागतम् ॥
वर्तमान यथाभूतं आचष्टेऽसौ महाद्युति' ।
अनिमिषाक्षास्तथा स्तब्ध' प्रेक्षतेऽसौ भीतविद्विषः ॥
यस्तेनोदिता वाचा सत्य त नान्यथा भवेत् ।
सिद्धिसाध्य तथा द्रव्य योग स निश्चय गतिम् ॥

तथा वङ्गे समा जाता या वाचा तु प्रवर्तते ।
किन्नराणां तथा वाचा सा वाचा परिकल्पिता ॥
यौङ्गी वाचा भवेन्नित्य सिद्धविद्या सखड्गिणाम् ।
विद्याधराणां तु सा वाचा + + + + + + + + ॥
ऋषीणां तु कामरूपी तु वाचा विश्वरूपिणाम् ।
पञ्चाभिज्ञ तु सा वाचा ऋषीणां परिकल्पिता ॥
या तु सामा तटी वाचा या च वाचा हरिकेलिका ।
अव्यक्तां स्फुटां चैव डकारपरिनिश्रिता ॥
लकारबहुला या वाचा पैशाचीवाचमुच्यते ।
कर्मरङ्गाख्यद्वीपेषु नाडिकेसरमुद्भवे ॥
द्वीपवारुषके चैव नग्नालिसमुद्भवे ।
यवद्वीपिवा सत्त्वेषु तदन्यद्वीपसमुद्भवा ॥
वाचा रकारबहुला तु वाचा अस्फुटतां गता ।
अव्यक्ता निष्ठुरा चैव सक्रोधा प्रेतयोनिषु ॥
दक्षिणापथिका वाचा अन्ध्रकर्णाटद्राविडा ।
कोसलाडविसत्त्वेषु सैहले द्वीपमुद्भवा ॥
डकारे रेफसंयुक्ता सा वाचा राक्षसी स्मृता ।
तदन्यद्वीपवास्तव्यै, मानुष्यैश्चापि भाषितम् ॥
स एष वचनमित्युक्त्वा मातराणां महौजसाम् ।
पाश्चमी वाच निर्दिष्टा वैदिशीश्चापि मालवी ॥
वत्समत्सार्णवी वाचा शूरसेनी विकल्पिता ।
दशार्णवी चापि पारेत्या श्रीकण्ठी चापि गौर्जरी ॥
वाचा निर्दिष्टा भाक्तिर्याणां ग्रहोत्तमाम् ।
तदन्यां ग्रहमुख्यां तु पारियात्री विकल्पिता ॥
अर्बुदे राष्ट्रदेशे च मलये पर्वतवासिनाम् ।
खषद्रोण्यां तु सम्भूते जने वाचा तु यादृशी ॥

ता॰शी वाच निर्दिष्टा कुष्माण्डादियोनिजम् ।
शरपस सम्भूता यरलावकमुद्भवा ॥

प्रकारमथिता या वाचा ॰ानयानां विनिर्दिशेत् ।
कश्मीरे देशसमुद्भूता कापिशे च जनालये ॥

सर्वे कुलोद्भूता वज्रपाणिकुलोद्भिता ।
तेषां मन्त्रमुख्यानां सर्वेषां वाचमिष्यते ॥

तथाब्जमध्यन्देशस्था कुलयोनिसमाभृता ।
वाचा गतिचिह्नाश्च दृश्यन्ते अब्जसम्भवा ॥

पूर्वनिर्दिष्टमेवं स्यात् जिनमन्त्रा विकल्पिता ।
वीतरागां तु ये चिह्ना ते चिह्ना जिनसम्भवा ॥

यत्र देशे भवेद् वाचा तत्स्था गतिचेष्टिता ।
तदेव निर्दिशेत् सत्त्व तच्चिह्न तु सर्वत ॥

हिमाद्रे कुक्षिसन्निष्टा गङ्गातीरे तु चोत्तरे ।
यक्षगन्धर्वऋषयो जने वाचा प्रदृश्यते ॥

विन्ध्यकुक्ष्यद्रिसम्भूता गङ्गातारे तु दक्षिणे ।
श्रीपर्वते तथा शैले सम्भूता ये च ज तत्र ॥

राक्षसोऽसुरारम्भेता विकृता मानरामा॰ ।
घोररूपा महाविघ्ना ग्रहाश्चैव सुदारुणाम् ॥

परप्राणहरा लुब्धा तज्जनाद्वाचसम्भवा ।
तत्र देशे तु ये चिह्ना तद्देशे गतिचेष्टिता ॥

तद्वाचवाचिनो दृष्टा आविष्टाना विनिर्दिशेत् ।
गत ॰ान्ये च ॰॰ा ॰॰ष्टागति॰ष्टि

विचित्राकाररूपाश्च विचित्राकारचिह्निता ।
विचित्रमन्त्रमुख्या॰ा वि॰ि॰ा॰ा॰ि॰ा॰यते ॥

एतदादिष्टचिह्न तु ल॰॰ण ग॰ि॰ि॰ि॰म् ।
सर्वेषां त प्रकृति मानुषाणा मुख्यानाम् ॥

रक्षार्थं प्रयोक्तव्या कुमारो विश्वसम्भव' ।
षडक्षरेणैव कुर्वीत मन्त्रेणैव जापिन' ॥
महामुद्रासमायुक्तं । । । । । । । । ।
पञ्चचीरासु विन्यस्त महारक्षा कृता भविष्यति ॥

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतंसकात्
महायानवैपुल्यसूत्रात् एकूनत्रिंशतिम आवि
ष्टचेष्टाविधिपरिवर्तपटविसर
परिसमाप्त इति ॥

अथ द्वात्रिंश पटलविसर ।

अथ खलु भगवां शाक्यमुनि' पुनरपि शुद्धावासभवनमव-लोक्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमाम न्त्रयते स्म । अस्ति मञ्जुश्रीः त्व दीयमन्त्राणां सर्वतन्त्रेषु समनुप्रवेशसर्वविन्यारहस्यमनेककालगुणश-कलफलोदयमप्यनुबन्धनिमित्तं प्रमाणतो वक्ष्ये सिद्धिकारणानि । तद्यथा —

जन्मान्तरिता सिद्धिः न सिद्धि' कालहेतुत' ।
तत्प्रमाणप्रयोगस्तु पूर्वसम्बद्धमुद्भवा ॥
अहितावहितो सिद्धि' भवेद्‌ युक्तिविचारणम् ।
त्वत्कुमाराश्रययुक्तिः दृश्यते सर्वदेहिनाम् ॥
अत्र पूर्वकृतं कर्म युक्तिरित्यभिधीयते ।
तद्योगे युक्तित' धीरो प्राप्नुयात् सिद्धिमुत्तमाम् ॥
असिद्ध सिद्ध्यते कर्म न सिद्धि. कर्मणा विना ।
कर्मकर्तृसमायुक्त सयुक्त सिद्धि कल्प्यते ॥
लिलेभ परम स्थान विधियुक्तेन हेतुना ।
न वत्रे मन्त्रिणा मन्त्र अमन्त्रो मन्त्रिणो भवेत् ॥
मोनकर्मसमाचारे सिद्धिमाप्नोति पुष्कलाम् ।
जापी बीजसमाहार आजहार श्रियोत्तमम् ॥
वियत' श्रेष्ठतम स्थान प्रथमं गतिमाप्नुयात् ।
वियताभावतः स्वस्थो प्राप्नुया निर्जरसम्पदम् ॥
निमित्ता कालतो यस्य अकाले सिद्धिकांक्षिण' ।
न सिद्धिस्तस्य म त्राणा शक्रस्यापि समा[illegible] ॥
अहितो भूतजन्तूनां अकालाक्रमण पुन' ।
न सिद्धिस्तस्य दृश्यते ब्रह्मणस्यापि महात्मन ॥
तन्द्रीतृष्णासमायुक्तो मदामानसमन्वित' ।
शैथिल्योद्वीर्यमुद्वेक्षी नित्य प्राण्यजने रतः ॥

आत्रस्या मिथुनमयोगी अस्य सिद्धि कुतो भवेत् ।
सुराणां गुरवो यत्र असुराणा च येरतदा ॥

तेऽपि साधयितु मन्त्र न शक्तो विविवजितम् ।
विधिहीन तथा कर्म चित्तविभ्रमकारकम् ॥

तस्मात् त जपे मन्त्र अयुक्त विविना विना ।
बालानां दृष्टिसम्मोह जनयन्ति तथाविधा ॥

समूढास्तु ततो बाला पतन्ते ऽधमा गतिम् ।
ततस्ते मन्त्रधरास्तस्मादुज्जहार तत' पुन ॥

अनुपूर्व्या तत सिद्धि प्रयच्छन्ति शुभां गतिम् ।
ततो त जपिन मन्त्रा स्थापयन्ति शिवाचले ॥

एवममोघ मन्त्राणां जपमुक्त तथागतै ।
दृष्टिभ्रान्तेऽपि चित्तस्य अनुग्रहायैव युज्यते ॥

एते कल्याणमित्रा वै एते सत्त्ववत्सला ।
एतेषां सिद्धिनिर्दिष्टा वियानमगता शिवा ॥

तस्मात् सर्वप्रयत्नेन जपेन्मन्त्र समाहित. ।
अविधिप्रयोगा मन्त्रा हि प्रयुक्ता म वजापिभि ॥

चिरकाल तु ससारात् कथञ्चि मुक्तिरिष्यते ।
सुचिरात् कालतर गत्वा मन्त्राणां सिद्धि दृश्यते ॥

विधियुक्ता हि मन्त्रा वै क्षिप्र सिद्धिमवाप्नुयात् ।
पश्यते फलनिष्पत्तिं नाफल मन्त्रमुच्यते ॥

इहैव जन्मे सिद्ध्यन्ति मन्त्रा फलममादिता ।
न निष्पत्ति' फलकर्मणां नाफलं कर्ममिष्यते ॥

फलं कर्मसमायोगात् सफल कर्म उच्यते ।
तज्जापी जन्मजनिता वियत्याभावसम्भव ॥

शिवं लोकनिर्दिष्ट शान्तभावा विमुच्यते ।
तद्गतं गतिमाहात्म्यं बुद्धवर्माद्नुसेविन ॥

विपरीतकलौ काले सिद्धिस्तस्यापि दृश्यते ।
इहैव जन्मे भवेत् सिद्धि जन्मान्ते न प्रवर्त्तते ॥

यावन्निष्ठा भवेच्छान्ति निर्वर्णगमनन्तरम् ।
यत्तु लोकविनिर्दिष्ट शिव स्थान सुनिर्मलम् ॥

बुद्धत्वं सप्रकाशं तु जन सर्वप्रशासिनम् ।
तदन्त तस्य अन्त वै मन्त्रसिद्धिरुदाहृता ॥

अप्रकाश्यमभावं तु जिनाना मन्त्रा गगनमव्ययम् ।
मन्त्रा तु कथित लोके मुनिभिः द्वेर्महार्द्धिके ॥

साक्षात् सिद्धि समादिष्टा इह जन्मेऽपि देहिनाम् ।
शू ये तत्वविदे क्षेत्रे मन्त्रा बुद्धत्वमादिशेन ॥

अन्ते कलियुगे काले शान्ति तत्त्वान्ते गते ।
मन्त्रा सिद्धिं न गच्छेयु' क्षिप्रमर्त्थाभिकांक्षिणाम् ॥

तस्मिं काले प्रयोगेन विधिदृष्टेन कर्मणा ।
साधयेन्मन्त्रतन्त्रज्ञ शासनेऽस्मि मुनिर्वरे ॥

ध्रियते तथागते सिद्धि उत्तमा क्षिप्रसिध्यते ।
मध्यकाले तथा सिद्धि म यमा त उदाहृता ॥

युगान्त कालमासाद्य अधमा सिद्धिरुच्यते ।
युगे शोभने काले वियत्योत्पतन तथा ॥

सिद्धिश्च सर्वमन्त्राणां निर्दिष्टा लोकनायके ।
तदा काले जिनेन्द्राणां कुलाद्य तत प्रसिध्यति ॥

मध्ये पद्मकुले सिद्धि युगान्ते वज्रकस्य तु ।
प्रणिधानवशात् केचित् मन्त्रा सिद्धया त सर्वदा ॥

अवलोकितेशो मञ्जुश्री तारा भकुटी च यथवान् ।
सर्व माणिचरा यक्षा सिद्धयन्ते सर्वकालत ॥

रागिणो ये च मन्त्राद्या प्रयुक्ता सर्वदैवतै ।
सिद्धयन्ते कलियुगे काले लोकेश ये मुनिभिर्दिना' ॥

मोक्ता ऽैरमनुजै दानवै र्दैर्यक्षराक्षसै' ।
ऋषिभिर्गरुडैश्चापि पिशाचैर्भूतगणैर्ग्रहैः ॥
मानुषामानुषाश्चैव कामधातुसमाश्रितै. ।
महर्द्धिकै पुण्यवद्भिश्च क्रूरकर्म सुदारुणैः ॥
शक्रब्रह्मतथारुद्रै ईशानेन तथापरै ।
विष्णुना सर्वभूतैस्तु मन्त्र मोक्ता महर्द्धिका' ॥
तेऽपि तस्मि युगान्ते वै सिद्धि गच्छन्ति जापिनाम् ।
क्रूरकर्मै तथा सिद्धि तस्मि काले महद्भये ॥
वश्याकर्षणभूतानां क्रव्यादानां महीतले ।
दृश्यते नि फला सिद्धि परलोकान्तगर्हिता ॥
अत एव जिनेन्द्रेण तस्मि काले महद्भये ।
मञ्जुघोषसमादिष्टः सत्त्वानुग्रहतत्परः ॥
विनश्यन्ति तदा सत्त्वा मन्त्ररूपेण जापिनाम् ।
शासनेऽस्मिन् प्रसन्नानां त्रिरत्नेष्वेव पूजकामिति ॥

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतंस-
कात् महायानवैपुल्यसूत्रात् त्रिंशतिम
विधिनियमकालपटलविसर
परिसमाप्त इति ॥

अथ त्रयस्त्रिंश पटलविसर ।

अथ खलु भगवां शाक्यमुनि मर्वावत शुद्धावासभवनमव लोक्य, मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । त्वदीये मञ्जुश्री कल्पराजे निर्दिशसमाख्याते धर्मधातरवाशतथागतगर्भधर्मधातुनिष्प-न्दानुचरिते महासूत्रवररत्नपटलविसरे तथागतगुह्यवरमनुज्ञाते मन्त्र वधसाध्यमाने निमित्तज्ञानचिह्नकप्रमाणा तन्त्रिसाधनोपयिकानि सर्वभूतरुतविताानि असाधारणमन्त्रसंज्ञानिर्माणानि भवन्ति ॥

शाब्दिक ज्ञान इत्युक्त अशाब्दिक चैव कीर्त्यते ।
व्यतिमिश्रं तथा युक्तिम न्त्राणा त्रिविधा क्रिया ॥

दिव्यशब्दसमायुक्ता अनित्या थेप्रयोजिता ।
अपशब्दापगता नित्य सस्कारार्थार्थभूषिता ॥

अवहि: सर्वसिद्धा ते आर्यमन्त्रा' प्रकीर्त्तिता ।
नित्य पदार्थहीन तु तत् त्रिधा परिभिद्यते ॥

गुरुलघु तथा म यैः वर्णैश्चापि विभूषिता ।
सा भवेन्मन्त्रदेवी तु स्वरच्छन्दविभूषिता ॥

सस्कृतासस्कृतं वाक्य अर्थानर्थं तथा पर ।
धात्वर्थो तथा युक्ति' गतिम न्त्रार्थभूषिता ॥

विकल्पबहुला वाचा म न्त्राणां सर्वलौकिका ।
एकद्विकवर्ण तु न्त्रं साधयितव्य ॥

त्रिचतुःपञ्चषष्ठ वा सप्तमं चाष्टम तथा ।
नवम दशमं चैव वर्णाना सिद्धिरिष्यते ॥

दशाक्षरसमायुक्ता वर्णानां हेतुनाम् ।
यावद्दशगुणा ह्येते वर्णा दृश्यन्ति महीतले ॥

शताक्षर विंशतिकं यावदेकाक्षर भवेत ।
एतत्प्रमाणैर्वर्णैस्तु ग्रथिता मन्त्रसम्पदा ॥

पदैश्चतुर्भि सयुक्ता मन्त्राः सर्वार्थसाधका: ।
ज्येष्ठा प्रवरा ह्यायो मन्त्रा ये जिनभाषिता: ॥

स तु मध्यमा अधमा + + तथा ।
तथात्मजैर्जिनपुत्रैस्तु भाषिता ते तु मध्यमा ॥
अधमा ये तु ये मन्त्रा भाषिता गरुडादिभिः ।
निकृष्टा कथिता मन्त्रा भाषिता नैरृतैस्तु ये ॥
दशाष्टसप्तविंश वा यावदभ्यधिकं शतम् ।
तत्प्रमाणं तु मन्त्राणां आर्याणां जिनभाषिताम् ॥
एकद्वित्रिवर्णं तु सहस्रार्द्धं वर्णतो भवेत् ।
यावत्प्रमाणं तु मन्त्राणां बोधिसत्त्वैः प्रकाशिता ॥
तदक्षरे पदविन्यस्त मन्त्रयुक्तिमुदाहृता ।
छन्दांसि स्वरयुक्ताना शास्त्रार्थार्थभूषिता ॥
वचनं सुप्रयुक्तं वै तन्त्रयुक्तिसमन्वितम् ।
भवेत् कदाचित्कालात् सिद्धिः शब्दस्वरवियोजिता ॥
मुद्रायुक्तं तु शब्दैस्तु मूर्धनाकूष्मान्तताल्वकैः ।
दन्तोष्ठकण्ठतः शब्द विसृत साधनं क्रिया ॥
अव्यक्तनिनिवृत्तं तु सुप्रयुक्तमुदाहृतम् ।
सम्पूर्णं वाक्यतः शब्दं सम्प्रयुक्तं साधयिष्यति ॥
विधिभ्रष्टं क्रियाहीनं शब्दार्थश्च वियोजितम् ।
मन्त्रं न सिद्ध्यते क्षिप्रं दीर्घकालमपेक्षते ॥
अवन्ध्य तस्य सिद्धिस्तु न वृथा कारयो जपी ।
अन्यजन्मेऽपि दृश्यन्ते मन्त्रसिद्धिरनुत्तमा ॥
तस्य मन्त्रप्रभावेन चिरकालाच्च जापिनाम् ।
अन्यैर्ये कुरुते कर्म समन्त्रा मन्त्रविनो जनाम् ॥
निकृष्टा सर्वमन्त्राणां लौकिका ये समानुषा ।
सर्वभूतैस्तु ये प्रोक्ता मन्त्रा ये च समत्सरा ॥
तेषां त्र्यक्षरा प्रोक्ता एकद्विकत्रिसङ्ख्यकम् ।
त्रिविधैः म्लेच्छभाषैस्तु देवभाषप्रकीर्तितैः ॥
ग्रथिता पद्भियुक्ताश्च व्यतिमिश्रा शब्दतः सदा ।
सहस्रं चाष्टशतं अष्ट च यावदेकं तु वर्णतः ॥

हकारबहुला ये च मन्त्रा फट्कारार्थहुङ्कृता ।
एते मन्त्रा महारौद्रा तेजवन्ता महाजसा ॥
प्राणापरोधिना सत्त्व क्रूरमन्त्रसुयोजिता ।
तस्मान्न कुर्यात् कर्माणि पापकानि विशेषत ॥
न जापी वर्जयेद् यस्मात् मुनीभिर्वर्जिता सदा ।
उभयार्थेऽपि सिद्ध्यन्ते मन्त्रा शान्तिकपौष्टिका ॥
क्षणेन कुर्वते सर्वे कर्मा सावन्ति भाषिता ।
सुजप्ता मन्त्रा तेने तेजवन्ता महर्द्धिका ॥
शान्तिकानि च कर्माणि कुर्यात्तां जिनभाषितैः ।
पौष्टिकानि तु सर्वाणि कुर्यात् कौमुदे कले ॥
कर्मा पापका सर्वे आभिचारे प्रयुज्यते ।
आभिचारकसर्वाणि कुर्याद् रक्तकल्लेन तु ॥
निर्दिष्टा कारणार्थस्तु यथै द्रेण प्रकाशिता ।
सत्त्वानां हितार्थाय मन्त्रमाहात्म्यमुद्भवम् ॥
कथित त्रिप्रकार तु त्रिकल्पेनैव सर्वत ।
ये तु अष्ट समास याना कुमारेण मुनिना स्वयम् ॥
तेषु सिद्धस्त्रिधा यान त्रिप्रकारा समोदिता ।
उत्तमा मध्यमा नीचा तत् त्रिधा परिभिद्यते ॥
शान्तिक पौष्टिक चापि आभिचारुकमिष्यते ।
नैवत्र मन्त्रसिद्धिस्तु नायुक्तैकल्पहता ॥
मन्त्राणां सिद्धिमाहात्म्य आभिचारुक यज्यते ।
एतत् कर्म निकृष्ट तु सर्वज्ञैस्तु गर्हितम् ॥
न कुर्यात् कल्पमानोऽपि कर्म प्राणोपरोधिकम् ।
केवल तु समास्यात कर्ममाहात्म्यवर्णित ॥
तन्त्रयुक्तविधिर्मन्त्रैः कर्मविस्तरविस्तर ।
कर्मराजे इहाक्त त अन्यतन्त्रेषु दृश्यते ॥

अशेषा महाशेष विशार्द्धेन गुणीकृतम् ।
तदसङ्ख्य प्रमाण तु कथित लोकनायकै ॥
सङ्ख्यो दश सङ्ख्यामित्याहु तदसङ्ख्य गुणीकृतमिति ।
तत परेणापि तथा + + + + + + + + ॥

अमितात् सहस्रगुणित त लोकं परिकीर्त्यते ।
लोकात् परेण महालोक महालोकाद्‌ गुणीकृतम् ॥
ततत्सस्तमगमित्युक्त तमसा ज्योतिरुच्यते ।
ज्योतिषो महाज्योत्स्ना गुणीकृत्य महाराशिस्तदुच्यते ॥
महाराश्या महाराशिरित्युक्ता राश्ये गम्भीरमुच्यते ।
गम्भीरा स्थिरमित्याहु स्थिरात् स्थिरतरं व्रजेत् ॥
ततः परेण बहुमत्या बहुमत स्थानमुच्यते ।
स्थान स्थानतर त्याहु, गणितज्ञानसूरताः ॥
महास्थान ततो गच्छेन्महास्थानमितमिष्यते ।
मिताच्मितसमं कृत्वा महार्थ तत् परिकीर्त्यते ॥
महार्था सुतुतस्थान ततो गच्छेन्महार्णवम् ।
महार्णवात् प्रथममित्याहु प्रथमात् प्रथमतर हि तत् ॥
प्रथमे श्रेष्ठमित्याहु श्रेष्ठाज्ज्येष्ठा तमुच्यते ।
ज्येष्ठान्मन्नरसा नाम तदचिन्त्य परिकीर्त्यते ॥
अचिन्त्य भचि त्याथिन्यतम घार घोरात् राप्तमिष्यते ।
राद्यात् परेण निम्यस्ता निम्यस्तपरत, शुभम् ॥
शुभात् परेण महाचेत महाचेता चेतमिष्यते ।
चेतो चित्तविक्षेप अभिलाप्य तदुच्यते ॥

अभिलाप्या अनभिलाप्यास्तु विश्वर च मुदाहृतम् ।
विश्वात् परेण महाविश्व, अस्वर तु तदुच्यते ॥

अस्वरान्महास्वरस्थान यवनोऽधिगावतस्तथा ।
श्रेयस शान्तिमित्युक्त स्थान गणितपारगैः ॥

अनेन विधियोगेन कल्पराजेन सिद्धिताम् ।
वाराता सर्वमन्त्राणा सर्वकल्पमुदाहृतम् ॥
सम्मताऽस्य तु मञ्जुश्री कल्पराजे इहोत्तमे ।
ये केचान्यकल्पविज्ञाना लौकिका लोकसम्मता ॥
निमित्तज्ञानचरिता ज्योतिषज्ञानचिह्निता ।
निमित्तज्ञानचरिता ग्तावैव शुभाशुभा ॥
सर्वभूतरुतश्चैव चरित चित्तचिह्नितम् ।
धातुवायतम द्रव्य + + + + + + + + ॥
इङ्गित शकुनमित्याहु रव यथातुकेया तथा ।
गणित व्याकरण शास्त्रं शस्त्र चैव क्रमो विधि' ॥
अध्यात्मा च चिकित्स्य सर्वसत्त्वहित सुखम् ।
हेतुनीति तथा चा य शब्दशास्त्र प्रवर्त्तितम् ॥
छन्दभेदाऽथ गा र्व गन्धयुक्तिमुदाहृता ।
ते मया बोधिसत्त्वेन सत्त्वानामर्थाय भाषिता ॥
पुराह बोधिसत्त्वाऽस्मि सत्त्वानां हितकारणा ।
भाषिता ते मया पूर्व ससाराणववासिनाम् ॥
ससारगहने का ता चिरकाल उषितो ह्यहम् ।
यथा वैनयसत्त्वाना तथा तत्र करोम्यहम् ॥
यथा यथा च सत्त्वा वे हित कर्म समादधः ।
तथा तथा करोम्येषां हितार्थ कर्म शुभाल्यम् ॥
विचित्रधर्मोऽन्यथा सत्त्वाना हितयोनय ।
विचित्र कथने तेषा विचित्रार्थयानिदूषिता ॥
विचित्रकामसयुक्ता नानार्था शास्त्रवर्णिताम् ।
तं तथैव करोम्येषा विचित्रां रूपसम्पदाम् ॥
अह तथा वेषधारी स्या विचित्राङ्ग निजानिजाम् ।
हिताय च सत्त्वाना विचित्र रूप विर्षिपे ॥

मयेव कथित पूर्वं तस्माद् ग्राह्या तु जापिभि' ।
यावन्ति केचिल्लोकेऽस्मि ज्योतिषज्ञानकौशला. ॥

अन्ये वा तत्र कौशल्या नीतिहेतुमहेतुना ।
न्यायशास्त्रसुसम्बद्धा सत्त्वानां हितकारया ॥

मयेव कथित तत् सर्वं ग्राह्यते मन्त्रजापिभिः ।
सिद्धिहेतुस्य मार्गं दर्शित तत्त्वदर्शिभि' ॥

सर्व ह्यशेषसिद्धान्त यथोक्त मोक्षकारणम् ।
तेनैव कुर्यान्म त्राणा मार्गं सिद्धिकारणा ॥

न वृथा कारयेज्जापी मन्त्रयुक्ति ह्यशेषत' ।
सर्वे लौकिका मन्त्रा उत्तमाश्च प्रकीर्तिता ॥

लोकोत्तरास्तथा दिव्या सर्वेष्वेव प्रयोजयेत् ।
न मिथ्य कारये चित्त न दूष्ये तत्र मन कदा ॥

सर्वे पूज्यास्तु मन्त्रा वै समयज्ञ प्रकीर्तिता ।
शासनेऽस्मि तथा सास्तु बुद्धानां समताहिते ॥
निर्दिष्टा जिनपुत्राणामाकृष्टाश्च प्रवेशिता ।
मण्डले मुनिचन्द्राणा समयज्ञ इहोदिता ॥

अनन्यास्ते सदा मन्त्रैरानीता त्रिशनागया ।
न नये परमन्त्राणां नापि मात्रज्ञमाचरेत् ॥

अनार्या य तु मन्त्रा वै अनन्यास्ते परिकीर्तिता ।
यावन्ति लौकिका मन्त्रा अभव्या जापसम्भवा ॥

सक्लेशा ह्यमार्गान्ता अनन्यास्त तु जापिभिः ।
न वृथा कारये चित्त कोपने रोपसंयुतम् ॥

शोचन न चाभक्ति न कुर्यात् कर्म वृथाफलम् ।
तदायत्त हि चित्तस्य न दद्यात् सन्तति कश्चित् ॥

एकम वस्तु युक्तिस्थ जप नित्य समाहित. ।
लभते फलमशेष तु यथोक्त विधिना विधेः ॥

अथ चतुस्त्रिंशः पटलविसरः ।

अथ खलु भगवान् शाक्यमुनिः पुनरपि तं शुद्धावासभवनोपरि
लोकस्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । शृणु मञ्जुश्री ! त्वं
यमुद्रां च सरहस्यं परमगुह्यतमं अपराऽप्रश्राद्धसत्त्वेन गतशासने
ऽनभिप्रसन्ने असमयानुज्ञातविर नवशानुबन्धनकरे अकल्याणमित्रप
रिगृहीते पुण्यकामे दुष्टजनसम्पर्कव्यतिमिश्रिते पापमित्रपरिगृहीते दूरी
भूते बुद्धधर्माणां निष्फलीभूते कल्पेऽस्मिन्नाचार्यानुपदेशे अनभिषिक्त
तत्र कुमार ! परमगुह्यतमे मण्डले अल्पसत्त्वे तथागतकुले असमन्ते जने
अप्रकाश्य सर्वधनानां अनुवर्त्तिनां अश्राद्धानां बुद्धधर्माणां दूरी
भूता हि बोधये ॥

न तस्य दापयेन्मुद्रां तन्त्रं चैव न दर्शयेत् ।
प्रमादान्मोहसम्मूढः लोभाद्वा यदि दापयेत् ॥
न सिद्ध्यन्ते तन्त्रमन्त्रा वै विपरीतस्य जापिनः ।
असाक्षि यस्तु दापयेन्मुद्रां स तत्रैवमन्यथा ॥
सिद्धिं न लभते क्षिप्रं शरीरेणापि हीयते ।
सौम्यानां श्राद्धचित्तानां समये तत्त्वदर्शिनाम् ॥
तन्त्रम् उपवृत्तानां मुद्रां तु प्रकाशयेत् ।
त्रिरत्नपूजका ये च प्रसन्ना जिनशासने ॥
विधिसंयोगस्थानां तेषां मुद्रां प्रकाशयेत् ।
बोधिचित्तविधिज्ञानां बोधिचित्तविभूषिताम् ॥
नित्यं बोधिमार्गस्थां तेषां मुद्रां प्रकाशयेत् ।
तन्त्रमन्त्रप्रयुक्तानां समये स्वपरापराम् ॥
महाबोधौ प्रतिष्ठानां तेषां मुद्रां प्रकाशयेत् ।
प्रसन्नानां जिनपुत्रेषु तेषु श्रावकखड्गिणाम् ॥
दृष्टधर्मफलं येषां तेषां मुद्रां प्रकाशयेत् ।
अविकल्पितधर्माणां श्राद्धानां गतिमत्तराम् ॥

न सा विद्यति तत् स्थान यत्राकृष्टा न सिद्ध्यति ।
भवाग्र्या वीचिपर्यन्त लोके वा वशति तत्त्रम् ॥
यत्रातिष्ठा न चाकृष्ट असा या या न विद्यते ।
न सा सविद्यते कश्चित् सत्त्वा यो निवर्तितुम् ॥
महर्द्धिका बोधिसत्त्वापि आकृष्य ते विधिवादिना ।
असम शा बोधिसत्त्वापि दशभूमिसमाश्रिता ॥
रक्षाविधानमेतु वा कर्मसिद्धि निवारितुम् ।
अभ्य' सर्वभूतानां मन्त्रमुद्रसमाश्रुता' ॥
सर्वभूतानां या हि मन्त्रे समाश्रित ।
मुद्रा प्रयोगयुक्ता वे ह्येते रक्षासमुद्भवा ॥
उक्ति सर्वमन्त्राणा सर्वमन्त्रेषु दृश्यते ।
मन्त्रान सर्वमन्त्राणा अन्योन्यसमाश्रिता' ॥
रूपजापविविमार्ग होमकर्म प्रयुज्यते ।
अतो जात तथासिद्धि' मुद्रा मन्त्रेषु दृश्यते ॥
जापिना नियमयुक्त सन्ना तेषु प्रतिष्ठित ।
सिद्ध्य न सर्वमन्त्रा वै अत्र यं मुनिनां वचः ॥
वचनं सर्वबुद्धाना अन्य तथागत हिते' ।
। । । । । । । । मन्त्रतन्त्रेषु युक्तित' ॥
कारित बोधिसत्त्वता अशेष स त्वमद्य्या ।
एतत् कुमार! मञ्जुश्री ! कथयामि पुन' पुन ॥
अशेषमन्त्रमक्तिस्तु मद्रा तत्र हितोन्यम् ।
तां व दे कल्पराजेऽस्मिन् नरतारिक फलसम्भवम् ॥
हित गुह्यतम लोके मद्रातन्त्र समुद्धितम् ।
ततोऽसौ यतिर्मां श्रोमा सद्दिण्णुर्वालरूपिण ॥
रूपसिमामुखो भूत्वा कुमारो विश्वसम्भव' ।
बोधिसत्त्वा महावीर्य दशभूमिसमा त. ॥

अथ पञ्चत्रिंश पटलविसरः ।

अथ खलु भगवां शाक्यमुनिः पुनरपि बुद्धावलोकनं नाम तथागतमहामुद्राकोशसङ्ग्रहणी नाम समाधिं समापद्यते स्म । समनन्तरसमापन्नस्य भगवतः शाक्यमुनेः ऊर्णाकोशात् महारश्मिर्निश्चचार । अनेकरश्मिकोटीनियुतशतसहस्रसङ्ख्येयपरिवारा सा रश्मिजाला अनेकां बुद्धक्षेत्रनियुतशतसहस्रां सर्वबुद्धां सञ्चोद्य पुनरपि भगवतः शाक्यमुनेः ऊर्णाकोशेऽन्तर्हिता ॥

समनन्तरसञ्चोदिताश्च सर्वबुद्धा भगवन्तः गगनस्वभावात् समाधिं समापद्य शुद्धावासोपरि गगनतले प्रत्यष्ठात् ॥

अथ भगवां शाक्यमुनिः सर्वबुद्धावलोकने मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । शृणु मञ्जुश्रीः मुद्राकोशपटलविधानं भविष्यं सर्वबुद्धैरधिष्ठितम् ॥

अथ मञ्जुश्रीः कुमारभूतः भगवतश्चरणयोर्निपत्य सर्वबुद्धां प्रणम्य भगवन्तं शाक्यमुनिं तथागतमेतदवोचत् । तत् साधु भगवां निर्दिशतु सर्वतथागतमुद्राकोशपटलं परमगुह्यतमं यस्येदानीं कालः समयो तस्य भविष्यति । बहुजनहिताय बहुजनसुखाय लोकानुकम्पायै महतो जनकायस्यार्थाय हिताय सुखाय देवानां च मनुष्याणां च सर्वसत्त्वानां समासतः भविष्यति सुखविपाकम् ॥

अथ भगवां शाक्यमुनिः एवमुक्तो भगवता मञ्जुश्रिया कुमारभूतेन सर्वबुद्धावलोकनं समयमुद्रा नाम तां सर्वाभिसत्त्वां समाहूय सर्वमन्त्रोपेतं मुद्रां समयसमाधि च सर्वमन्त्राणां तथा सर्वकर्माणां समुच्चय सर्वदुर्गतिनिवारणं सर्वभावात् समाश्वास्य सर्वेषु समग्रता एवं सर्वे निर्वाणं प्रतिष्ठाप्य सर्वदुर्गतीनां भगवां अथ मुद्रापटलविधानं भाषते स्म ॥

शृणु कुमार ! मञ्जुघोष ! कथ्यमानं पटलमादृताम् ।
गात्रं पञ्चशिरा भाति महामन्त्रा च या मता ॥

त्रिशिख द्विशिखा एकशिखा तथा च एकाक्षरम् ।
सर्वे च पञ्चशिखा मया प्रोक्ता जिनेन तु ॥

पञ्चम स्वास्तिका ख्य पष्ठ भद्र उच्यते ।
सप्तम पूर्णमि याह स वज्राङ्कुशोभना ॥

अष्टम मणिनिर्दिष्टा ख्याता नाथैर्जितारिभि ।
नवम छत्रनिर्दिष्ट दशम शक्तिरुच्यते ॥

एकादश तु सत्कुद्रा सम्पुट तु समादिशेत् ।
द्वादश कमगि युक्तो त्रयोदश तु गदस्तथा ॥

चतुर्दश खड्गमित्याख्या घटा पञ्चादशस्तथा ।
षोडश पाशाम युक्त अङ्कुश सप्तदश स्मृत ॥

अष्टादश भद्रपीठ तु ऊनविंशतिपीठकम् ।
विंशन्मयूरासन प्रोक्तो एकविंशस्तु पट्टिशम् ॥

एकलिङ्ग द्विविंश तु द्विलिङ्गो विंशसत्रिकम् ।
चतुर्विंशस्तथा माला पञ्चविंश धनुस्तथा ॥

विंशत्षडधिक प्रोक्त नाराचे तु प्रकल्पिता ।
सप्तविंशतिमित्याहु समलिङ्गे प्रवर्तिता ॥

अष्टाविंशस्तथा शल्य ऊनत्रिंशश्च मुद्गर ।
तोमर त्रिंशमित्याहु एकत्रिंश त दक्षिणम् ॥

द्वात्रिंशत तथा चक्र त्रयस्त्रिंशत् पद्ममुच्यते ।
चतुस्त्रिंशस्तथा स्तम्भ पञ्चत्रिंशे तु सागरम् ॥

कलश षड्त्रिंशति प्रोक्ता सप्तत्रिंशे तु मौशलम् ।
अष्टत्रिंशे त पर्यङ्क ऊन चत्वारिंशत पद्मम् ॥

चत्वारिंशतिमि याह धर्मशङ्खमनाहतम् ।
चत्वारिंश स एक च शङ्खा परिकीर्तिता ॥

द्वितीया बहुमता प्रोक्ता तृतीया समनोरथा ।
चतु र्थी जननी ख्या प्रज्ञापारमिता मिता ॥

पञ्चमं पात्रमित्याहु सम्भद्रा द्विपदोत्तमा ।
तोरण षष्ठमित्युक्त सप्तम तु सुतोरणम् ॥

भप्रमं घोर्पार्नार्दिष्ट जपश न्ा नत्रम पत्र ।
पञ्चाशद् भेरिमित्युक्ता धर्मभेरि त माषिता ॥
द्विपञ्चाशद् गजमित्याहु नरस्नात्रिरस्तथा ।
चतु पञ्चाशमिति ज्ञेय मुद्रा तद्वाचारिणा ॥
पञ्चम केतुमित्याहु षष्ठ नागशरस्त ॥ ।
सप्तम परशुर्निर्दिष्ट अष्टम न्ाकपूजिता ॥
ऊनषष्टिस्तथा ज्ञेया पिण्डपात्र समागत ।
षष्टिश्चैव भवेद्युक्ता लाङ्गल तु समासत ॥
एकषष्टिस्तत' पश्च द्विषष्टि नन्नमुन्यत ।
त्रिषष्टिः कथितं लाके धर्मचक्र प्रवर्तितम् ॥
चतु'षष्टिस्तथा ज्ञेय पुण्डरीक समामत ।
पञ्चषष्टिस्तथा विन्द्याद् वस्त्र मुन्मुत्तमम् ॥
षट्षष्टि तथा व'वा वज्रमुद्रा तु कीर्तना ।
सप्तषष्टिस्तथा लोके कु तमाहुर्मनीषिण' ॥
अष्टषष्टिस्तथा कुर्याद् वज्रमण्डलमुदाहृतम् ।
ऊनसप्ततिमेव स्यात् शतघ्नेति प्रकीर्तिता ॥
सत. सप्ततिक विन्द्यान्नादामुद्र समासत ।
एकसप्ततिमित्याहुर्विमानं मुद्रवर शुभम् ॥
द्विसप्तत्या समासेन स्य दन स म्होन्यते ।
शयनं लोकनाथानां त्रिसप्तत्या समागताः ॥
पञ्चसप्ततिराख्यातश्चतु सप्ततिरस्तथा ।
अर्धेनन्द्रं च वीणा च उभो मुद्राउदाहृतो ॥
षट्सप्ततिम लोके मुद्रा पद्मालया भवेत ।
सप्तसप्ततिम श्रेष्ठ. मुद्रा कुवलयोद्भवा ॥
अष्टसप्ततिम मुद्रा नमस्कारेति उदाहृता ।
नवमं नवतिसङ्ख्या तु उभौ मुद्रो शुभात्तमौ ॥

सम्पुट यमलमुद्रा च सहस्र्या नवतिम भवन ।
एकनवतिमित्याहु: पुष्पमुद्रा उदाहृता ॥

द्वितीया वलयमुद्रा तु तृतीया भूपयेन सदा ।
चतुर्थो ग धमुद्रा तु पञ्चमी दीपना स्मृता ॥

षष्ठथा साधन त्रि यात सप्तम्या आसने स्मृता ।
अष्टममाह्वानन प्रोक्त नवम त विसर्जनम ॥

शतपूर्णस्तथा विन्यात् मुद्रा सर्वरमिश्राम् ।
साधिक शतमि याहुर्महामुद्रा इति स्मृता: ॥

उष्णीष लोकनाथानां चक्रवार्त सदा गुरो ।
त मुद्रं प्रथमत: प्रोक्ता द्वितीया सितमुद्रता ॥

तृतीया मूलमुद्रा तु मञ्जुघोषस्य दृश्यते ।
चतुर्थी धर्मरागस्था धर्ममुद्रेति लभ्यत ॥

पञ्चमी मद्यमि याहुर्महामुद्रापि सा भवेत ।
षष्ठी तु भूतशमनी स यकाद्दसङ्ग्या ॥

सप्तमी बोधिसत्त्वानां अष्टमी तु सरागिनाम ।
मुद्रा पद्ममालेति महामुद्रां तु तां विदु: ॥

वरत्वा सर्वमुद्राणां स त्राणां च सलोकिकाम् ।
महाप्रभावा महाश्रेष्ठा ज्यष्ठा त्रैलोक्यपूजिताम ॥

अष्टमी सम्प्रयुञ्जीत मुद्रा त्रिभुवनालयाम् ।
मुद्राणां कथिता सङ्ख्या असिम त त्र महोद्भवा ॥

शतमेक तथा चाष्ट सहस्र्यामद्रेषु कल्पिता ।
एतत्प्रमाण तु सम्बुद्ध पुरा गीत महीतले ॥

निर्दिष्टे शासने शास्तु प्रचरिष्यति देहिनाम् ।
आन्नी नाथन करे न्यस्तमुभयाग्रा करे स्थितौ ॥

अन्यो याङ्गुलिमात्रेऽस्य सम्मिश्रा च पुनस्तत ।
उभौ करौ समायुक्तौ पञ्चचूलाङ्गुचिह्नितो ॥

कुर्यात् क्षेमतरं लोके नाकेण पापमुक्तनम् ।
प्राणोपरोधिन कर्म सर्वमुद्रैस्तु वर्जितम् ॥

न कुर्यात् रमसा न निषिद्ध लोकमानसे ।
भत सर्वगार्भन्ते योजयेन्त्रनितमत्तमम् ॥

लौकिका ये च म त्रा वे तथत्र जिनभाषिता ।
ता प्रयुञ्जीत मुद्रेऽस्मि शक्तिना सुसमाहित ॥

दृष्ट्वा मुद्रवर घोरं नश्यन्ते सर्वनन्दिता ।
पिशाचास्ताश्कमेता पूतना मह मातरा ॥

बालाग्रहविरूपाश्च बालकाना प्रपीडना ।
नश्य ते सर्वदुष्टा वे ये चान्ये क्रूरकर्मिणा ॥

तदेव हस्त [त्र] यस्त शक्तिकाकारसम्भवम् ।
विपरीतसम्पुटाकार [त] या याङ्गुलिमिश्रितम् ॥

तदेव सम्पुटमित्याहुः सम्पुद्रा विगताद्विषा ।
अनेन कारयेत कर्म म त्रेणारक्षणं तु ॥

पिथयेत् सर्वदिशा कृत्स्ना दिशाबन्ध तदुच्यते ।
एष मुद्रा महारक्षा सम्पुटीकृत्य तिष्ठति ॥

नश्य ते सर्वदुष्टा त्र ये चा [न्ये] अहितानि वै ।
देह रक्षयते सर्व परिवार चापि गोचरे ॥

अशेषं रक्षते चक्र यत्र जापी वसत् सदा ।
न तस्य पातक किञ्चित आह्त चापि सम्भवेत ॥

क्षेम सुभिक्षमारोग्य परचक्रभय कृत ।
उभौ करौ समाश्रित्य विपरीत तु कारयेत् ॥

दक्षिण तु भ [वे] क्र [मे] वामग्रतानक' सदा ।
अ या न्यमिश्रिता ह्यतो फग्गमित्याहुर्जिनोत्तमा ॥

निवारयति दुष्टानामराणा पापसम्भवम् ।
उपद्रुत्याभरैर्युक्ता सिद्धि + + + + + ॥

किं पुनर्मानुषे लोके ये चान्ये पिशिताशिनाम् ।
तस्य हस्तो नि गस्तौ उभौ कृत्वा तु त समौ ॥

वामपाणापरि गस्य दक्षिण त स्य तथा ।
तदेव अङ्कुशाकारं मध्यमाङ्गुलितर्जनी ॥

मध्यमं पर्वमाश्लिष्य तर्जनी कारयेदङ्कुशम् ।
मूलमन्त्रप्रयुक्तोऽयमङ्कुशोऽयं प्रचोदित ॥

क्षिप्रं कारयते कर्मा जापिभिर्जन्मनीषितम् ।
आनयत क्षिप्र देवे दूरा ब्रह्माद्या सशक्रकाम् ॥

प्रयुक्तो मुद्रराट् श्रेष्ठ अङ्कुशाकर्षण शुभः ।
तदव हस्तौ सम्प्रिय विपरीताग्रपिण्डिकम् ॥

मध्यमानामिकौ नाम्य अङ्गुल्यौ वामकरागतौ ।
तर्जनी कनीयसा चापि उभौ तदन्यदक्षिणा ॥

दक्षिणा हस्तनिर्दिष्टा मध्यमानामिकनामितौ ।
विपर्यस्त ततो न्यस्त श्लिष्टो अङ्गुष्ठधारितौ ॥

तदेव भद्रपीठं तु कथिता मुद्रवरा शुभा ।
आसनं सर्वबुद्धानां कुद्रशक्तिनिवारणम् ॥

योजिता सर्वमन्त्रैस्तु जिनाग्राणां कुलसम्भवैः ।
स्थापिता सर्वबुद्धानां बोधिसत्त्वां महर्द्धिकाम् ॥

सदेवके च लोके वै मुद्रा निश्चलकारिका ।
तदेव भद्रपीठं तु मध्यमाङ्गुलिमाश्रिताम् ॥

उपरिस्थानाविन्यस्तौ मध्यानामिति धारितौ ।
तदेव पीठनिर्दिष्टा मुनिसिंहैर्जितारिभिः ॥

उभौ हस्तौ तथोन्मिश्र अङ्गुलीभिर्विवेष्टयेत् ।
ततो वेणिसमाधश्च कन्यसाङ्गुलिसूचिकाम् ॥

मङ्कान्य मध्यमतः क्षिप्रं पद्मपत्रायतोज्ज्वलाम् ।
उभयोरङ्गुष्ठयोर्मिश्र स्थापयेत् स्थितक सदा ॥

न स्थितो न निपन्नश्च व धेन्मुद्रां मुखोद्याम् ।
न दक्षिणामुखमास्थाय नापि पश्चान्मुखोत्थितः ॥
न चोर्ध्वे नाप्यधश्चैव मुद्राबन्ध तु कारयेत् ।
उदड्मुखः पूर्वतश्चापि विदिशेष्वेतेषु तेषु वै ॥
बन्धये मुद्रमन्त्रज्ञ मन्त्रं स्मृत्वा तु चक्रिणम् ।
एषा विधिमत श्रेष्ठा सर्वमुद्रेषु बन्धने ॥
अत ऊर्ध्वं प्रवक्ष्यामि मुद्रा साधिकविंशमम् ।
उभौ करौ समायुक्तौ कुर्यादङ्गुलिमिश्रितौ ॥
मध्यम तु तत' शूर्यं अङ्गुलीभि' समादिशेत् ।
मध्यपर्वविधिन्यस्त शून्याग्रं कन्यसीभितम् ॥
कारयेन्नित्यमन्त्रज्ञो अङ्गुष्ठौ कुञ्चिताश्रितौ ।
त्रिशून्याकारसयुक्तो पट्टिश विदुर्बुधाः ॥
एष मुद्रवर' क्षिप्र परमन्त्रासि न्छिन्दिरे ।
परमुद्रां तथा भिन्द्यात् दुष्टसत्त्वनियोजिता ॥
त्राशयेत् सर्वभूतानां ग्रहमातरपूतनाम् ।
करोति कर्मवैचित्र्यं क्षिप्रमानयते शिवम् ॥
रुद्रेण भाषिता ये मन्त्रा विष्णुना ब्रह्मणा स्वयम् ।
तां विच्छेद मन्त्रज्ञो विधिदृष्टेन कर्मणा ॥
मुद्रेणानेनैव युक्तेन पट्टिशेन महात्मना ।
मन्त्रेण चैव युक्तस्थो जिनवक्त्रसमुद्भवे ॥
करोति कर्मवैचित्र्य छेदभेदक्रियां तथा ।
परसत्त्वकृतां दुष्टा नाशयेत् तामशेषत' ॥
तदेव हस्तौ सवेष्ट्य मध्यानामिकमुन्छ्रितौ ।
उभौ करौ समायुक्तौ लिङ्गाकारसमुद्भवौ ॥
चतुरङ्गुलसयुक्त लिङ्गमुद्रमिति मतम् ।
महेश्वरो देवपुत्रो वै आत्ममन्त्र च मुद्रिणम् ॥

कथयामास तन्त्रे वै आकृष्टो मुनिना पुरा ।
अन्येषां चात्मनो मन्त्रा मुद्रां चैव सविस्तराम् ॥

प्रकाशयामास आकृष्ट समयेऽस्मिं कल्पमुत्तमे ।
एतन्मुद्रवर ह्यत्र लौकिकेषु प्रकल्प्यते ॥

यावन्ति केचिन्मन्त्रा वे रुद्रप्रोक्ता महीतल ।
तेषामधिपतिर्ह्यग्रो मुद्रोऽयमेकलिङ्गितः ॥

बोधिसत्त्वप्रभावेन मञ्जुघोषस्य धीमतः ।
आनीतो मण्डले + + नाम कर्मप्रसाधकः ॥

यावन्ति केचिद् दुष्टा वै पर्यटन्ते महीतले ।
ग्रहाः क्रव्यादपिशिताश्च मातराः कटपूतना ॥

तेषां निवारणार्थाय रुद्रनिग्रकृतेषु वै ।
पुनरेतन्मुद्रवर ह्युक्त बलिकर्मेषु वै निशा ॥

करोति सर्वकर्मा वा बुद्धाधिष्ठानकः यथा ।
तथैव तद्विध कृत्वा द्विलिङ्गसमुदाहृत ॥

तथैव मालमङ्गुल्यै स माला परिकीर्तिता ।
तदेव माला सङ्क्राम्य सम्पुटाकारसम्भवम् ॥

तर्जन्यावुभौ श्लिष्य कुर्याद्धनुसन्निभम् ।
अङ्गुष्ठौ पीडयेन्मुष्टो धनुर्मुद्रा स लक्ष्यते ॥

तदेवमङ्गुलिं कुर्याद् दक्षिणाकरनिसृता ।
वाम तर्जनी मुष्टौ निष्पीड्यन्त तु पर्वाणि ॥

नाराच मुद्रमित्युक्तः समलिङ्ग पुनर्वदे ।
उभौ हस्तौ ततः कृत्वा अ यान्यामृतापण्डितौ ॥

दक्षिणाकरमङ्गुष्ठ उच्छ्रितां लिङ्गसम्भवम् ।
समलिङ्ग त विदु कल्पे शासनेऽस्मि विशारदा ॥

तदेव हस्तौ उभो कृत्वा अ यो यामृतमङ्गुलम् ।
उभौ तर्ज य संयोज्य शूलाकार तु कारयेत् ॥

गतन्त्रलमिति प्रोक्तं मन्त्रदर्पानुशासनम् ।
तदेव हस्तौ विन्यस्य पाणी जन्त्रा उभौ पुनः ॥
अङ्गुष्ठौ स्थितकौ कृत्वा मुद्गरं समुदाहृतम् ।
तदेव मुद्गरमीषच्चालयेत् करसम्पुटं ॥
तोमरं कथितं ह्यग्रं मुद्रं शत्रुनाशनम् ।
उत्पलं तु ततः कृत्वा अनामिकाङ्गुलिभिस्तदा ॥
अधस्तादङ्गुष्ठयोर्मध्ये विन्यस्तं चाग्रदर्शितम् ।
एतं दण्डमिति प्रोक्तं विवृते वज्रमुच्यते ॥
समौ कृत्वा ततस्तेषामङ्गुलीनां समं ततः ।
उरे दत्त्वावसव्यं वै क्षिपेत् त्वा पद्ममुच्यते ॥
उभौ सम्पुटौ कृत्वा हस्तौ विन्यस्तशोभनौ ।
अङ्गुलीमङ्गुलीभिश्च अन्योन्याग्रश्लेषितौ ॥
उत्थितानामिमङ्कान्य कुम्भमुद्रमुदाहृतम् ।
तदेव मुष्टिं संयोज्य तर्जन्यौ पुनरुच्छ्रितौ ॥
कुर्यात् खखराकारं घणिकाकारमुद्भवम् ।
एतन्मुद्रं समाख्यातं खखरस्यारिमर्दना ॥
तदेव खखरं ईषत्क्वनास्य तु शोभनम् ।
कुर्यात्ङ्गुष्ठविन्यस्तं कलशं तदिहोच्यते ॥
खचितं तु पुनः कृत्वा तर्जन्यानामिसम्भवम् ।
चतुर्भिरङ्गुलीभिः कुर्यां मुशलाकारसम्भवम् ॥
मुद्रं मुशलमित्याहुः मन्त्रज्ञानसमन्विता ।
तदेव हस्तौ विन्यस्तौ मध्यमानामिकौ अधः ॥
उपरिष्टात् तेष वे नित्यं न्यस्त दक्षिणावामवेष्टितम् ।
सवेष्ट्य अङ्गुष्ठया यत्नो कन्यसा तर्जनी तु ताम् ॥
समं तात् पर्यङ्कमाकारं मुद्रामाहुस्तथागता ।
एतत् पर्यङ्कमुद्रेति ख्यातं लोके समन्ततः ॥

अनया मुद्रया युक्तो मन्त्रयुक्तस्तथा पुन ।
सर्वजिनमुक्तैस्तु वज्राब्जकुलमुद्भवै ॥
एतैर्मन्त्रै प्रयुक्ताऽय सर्वकर्मकर शिवम् ।
य च मुद्रास्तथा प्रोक्ता मुगलाद्या कुलसम्भवा ॥
सर्वं वै क्रोधराजस्य यमा तस्यह शासन ।
उग्रा महरणा ह्येते सत्त्ववैनेयनिर्मिता ॥
बोधिसत्त्वप्रभावेन ऋद्धया कुर्वे ततस्तदा ।
सर्वं वैनेयदुष्टानां कुम्भाग्रा मुद्रभाषिता ॥
तद्वेव हस्त विन्यस्त पटहाकारसम्भवम् ।
आवन्धेदङ्गुलिभिर्युक्त सर्वाभिश्च स्वेणिकाम् ॥
वेणिकां कृत्यमङ्गुष्ठैस्ततो न्यस्य करे पुन ।
मध्ये प्रादेशिनी कृत्वा उच्छ्रिताग्रं तु कारयत् ॥
एतत् पटहनिर्दिष्ट मुद्रा दृप्तनिवारणी ।
तत्रैव हस्तौ विन्यस्तो अञ्जली सुप्रयोजिता ॥
उभौ तर्जन्य मङ्कोन्य कुण्डलाकारशोभनां ।
अङ्गुष्ठे ते अध कृत्वा अङ्गुष्ठौ नामितो उभौ ॥
प्रविष्टौ म यपुटान्तस्थौ शङ्ख भवति शाभनम् ।
एतद्धर्मसङ्ख वै वरमुद्र प्रकाशितम् ॥
मन्त्रैर्मुनिवरोक्तैस्तु प्रयुक्त सर्वकामिका ।
कराति कर्मवैचित्र्य सर्वत्राणिपभागिनाम् ॥
निर्नाशयति सर्वास्ता मलमन्त्रप्रयोजिता ।
शङ्खमापूरयेज्जप्त विद्याराजमहर्द्धिकैः ॥
निर्विषोऽपि भवेत् क्षिप्र या ज तुात्वपमूर्च्छित ।
चत्वारिंशति समाख्याता मुद्रा श्रेष्ठा महर्द्धिका ॥
अत ऊर्ध्व प्रवक्ष्यामि मुद्रालक्षणसम्भवम् ।
तद्वेव हस्तौ विन्यस्तौ अङ्गुल्याग्रसवर्गिकौ ॥

भूयो दामोटयेद् यत्नादवसव्य तु कारयेत् ।
अधस्तात् सर्वत कृत्वा शङ्कलेति उदाहृता ॥
एषा मुद्रवरश्रेष्ठा, सर्वदुष्टार्थव धनी ।
मन्त्रैस्तैरेभिग्मयुक्ता मुनिमुख्यार्थभाषित ॥
सर्वा बन्धयते भूता ग्रहमातरकश्मलाम् ।
तदेव हस्तौ सङ्कोन्य मुक्त्वा वेणि समुच्छ्रयेत् ॥
तदेव विधिना बध्वा अन्येनाङ्गुष्ठम यथो' ।
मध्यपर्वे समाश्लिष्य उभयाभ्य कर पुन ॥
दत्त्वाभमुख ह्यग्नेर्वह्निमन्त्रसुयाजित' ।
आवाहयेच्छिखिन होमे अग्निकर्मेषु सर्वदा ॥
क्षिप्रमाह्वयते वह्नि, मुद्रेणानेन योजिता ।
विसर्जयेदनेनैव मन्त्रेण तर्जन्याग्रविमिश्रितै' ॥
अङ्गुष्ठे नित्यमाश्लिष्टे विसर्ज्य वह्निदैवतम् ।
मुद्रा बहुमता ह्येषा अग्निकर्मसमाधिका ॥
आह्वानयति देवानां यदृच्छ स त्रजापिनो ।
एषा बहुमता मुद्रा बन्धाधिष्ठानवर्णिनी ॥
करोति कर्मवैचित्र्यं सयुक्ता मन्त्रमुत्तमैः ।
तदेव हस्तौ एकस्थौ सम्पूर्णामङ्गुल्माश्रितो ॥
कुर्यादाकोशमञ्जल्या श्लथ वर्तुलसम्भवम् ।
परिपूर्ण ततः कृत्वा कुड्मल पद्मसम्भवम् ॥
मनोरथ तु त विन्द्या मुद्रां सर्वार्थसाधिकाम् ।
एषा मुद्रा वरा श्रेष्ठा पुरा गीता तथागतैः ॥
सत्त्वानां हितकाम्यार्थं मञ्जुघोषे नियोजिता ।
मनसा काक्षते सत्त्वो यो हितार्थं मनोरथम् ॥
तूर्ण तत् साधयते क्षिप्र मन्त्रैर्युक्ता महर्द्धिकै' ।
एषा मुद्रा वरा श्रेष्ठा मनोरथेति स उच्यते ॥

एषा मुद्रवरा श्रेष्ठा सर्वकर्मप्रसाधिका ।
क्षिप्र साधयते मन्त्रां द्रव्यां चैव मविस्तराम् ॥
एषा मुनिच द्रेण चन्द्राभा सुप्रवर्त्तिता ।
चन्द्रा पद्मकुले म त्रा तेनाय सुप्रयोजिता ॥
करोति कर्मवाचित्र्य मितवर्णाप्रतगम्भवा ।
तदेव हस्तौ सशुद्धो उभो अङ्गुलिमाश्रितौ ॥
षड्भिरङ्गुलिमाश्लिष्टो पुस्तकाकारसम्भवौ ।
उच्छ्रितौ वर्त्तलो कृत्वा कन्यसाङ्गुष्ठकौञ्चितौ ॥
एषा मुद्रा वरा प्रोक्ता प्रज्ञापारमितामिता ।
जननी सर्वबुद्धाना मोक्षार्थं तु नियोजिता ॥
साधयेत् सर्वकर्म वै शान्तिपुष्ट्यर्थयाजिता ।
तदेव हस्तौ वि यस्तो दक्षिण वामतोपरि ॥
कृत्वा नाभिदेशे वै कालम्ब निम्नमुन्नतम् ।
उभौ हस्तौ तदाश्लिष्य स मुद्रा पात्रमच्यते ॥
पात्रं जननी मुद्रौ जिनम त्रै सुयोजितो ।
करोति कर्मवैचित्र यथेष्ट मन्त्रविचक्षणै ॥
तदेव हस्तावुद्धृत्य कुर्यात् तर्जनिमुच्छ्रितो ।
मध्यमाङ्गुलिमग्र तु नामित मीपितोरणम् ॥
तदेव उच्छ्रितो कृत्वा कथयामास सुतोरणम् ।
तदेव बध्वा तदन्यान्यं घापनिादिष्टमष्टमम् ॥
उच्छ्रितोत्तममङ्गुष्ठौ जपशब्द विदुर्बुधा ।
तदेव उच्छ्रितौ हस्तौ अङ्गुल्याग्रां सुकुञ्चितो ॥
सर्वैरङ्गुलिभिर्मुक्ता विरला केशसम्भवा ।
भेरी त विदुर्बुद्धा धर्मभेरीति उच्छ्रतौ ॥
तदेव हस्ततल उर्ध्वं दक्षिण वामतोन्छतम् ।
अधस्तात् कारयित्वा तु गजाकार सुयाजिनम् ॥

दक्षिण मध्यमाङ्गुल्यां कराकार तु कारयेत् ।
एतद् गजमुद्रं तु निर्दिष्टं ससारपारगै ॥

एषा मुद्रा महामुद्रा सम्बुद्धैस्तु प्रकाशिता ।
करोति कर्मा सर्वास्तास्तामशेषां लोकपूजिता ॥

दक्षिणं हस्तमुद्यम्य अभयदत्त परिकल्पयेत् ।
गृहीत्वा मणिबन्धे तु वामहस्तेन मुन्नतम् ॥

मध्यमां तर्जनी स्पृष्ट्वा अङ्गुष्ठ मध्यतो स्थितम् ।
मध्यपर्वाश्रित युक्तं वरहस्त तदुच्यते ॥

एतन्मुद्रवर श्रेष्ठ आदिबुद्धैस्तदोदितम् ।
अभय सर्वसत्त्वाना मुद्रा बध्वा ददौ जपी ॥

मन्त्रैर्मुनिमतैर्युक्तः क्षिप्रमर्थमसाधक ।
तदेव हस्तौ सयुक्तौ सम्पुटाकारशोभनो ॥

उच्छतौ मध्यमाङ्गुल्यौ मुद्रा तद्व्रतचारिणी
तदेवमङ्गुलिभिर्वेष्ट्य अङ्गुष्ठौ उपरि स्थितौ ॥

न्यस्य पर्वतले न्यस्त केतुमित्याहु मुद्रिणम् ।
तदेव मूर्च्छिताग्रे क शुभो निर्दिष्टमुद्रिणम् ॥

उभो तर्जन्यसमायुक्तो अन्योन्याग्रविमिश्रितौ ।
सङ्कोच्य पर्वतोऽङ्गुष्ठाः कन्यसीति समुच्छ्रितौ ॥

तदेव परशुनिर्दिष्टा मुद्रा सर्वार्थसाधिका ।
सङ्कोच्य पुन. सर्वा वै सा मुद्रा लोकपूजिता ॥

तदेवमुच्छ्रत कुर्यान तर्जन्याग्रमूचिकम् ।
भिण्डिपालस्ततो मुद्रा लाङ्गल चक्रतो गतम् ॥

तर्जन्यो वक्रत कृत्वा लाङ्गलो मुद्रमुत्तमम् ।
एतत् षष्टिमुद्राणा कथित विधिना पुनः ॥

सर्वे ते प्रहरणा मुद्रा सयुक्ता मन्त्रमीरिता ।
सर्वां विघ्नकृता दोषा ग्रहकूष्माण्डमातराम् ॥

सर्वराक्षसमुख्यानां बालसर्वानुत्रासिनाम्।
निर्नाशयति सर्वास्तां मुद्रां मद्दरणोद्भवाम्।'

षष्टिमेतं तु मुद्राणां लक्षणं समुदाहृतम्।
अतः पर प्रवक्ष्यामि मुद्राणां विधिसम्भवम्॥

तदेव हस्तौ विन्यस्तौ पद्माकारसमुच्छ्रितौ।
प्रसारिताङ्गुलिभि' सर्व मुद्रां पद्म इति स्मृतम्॥

एषा मुद्रवरा ख्याता सन्यस्ताब्जकुलोद्भवाम्।
यावन्त्यब्जकुले मन्त्रा सयुक्ता ते शुभोदया॥

क्षिप्रकर्मकरा ख्याता मुद्राधिष्ठानमुद्भवा।
सर्वा साधयते मन्त्रां यावन्त्यब्जकुलोदया॥

मुद्राणां पद्ममुद्रेयं मध्यमे समुदाहृता।
उभौ हस्तौ समायुक्तो तर्जनीभि समुच्छ्रितो॥

मध्यमाङ्गुलिभिर्युक्तं विन्यस्ताकारसम्भवम्।
अङ्गुष्ठौ न्यस्य वै तत्र मध्यमाङ्गुलिपर्वयो'॥

तदेव कथित वज्र कन्यसं मुद्रमुत्तमम्।
यावन्ति वज्रकुले मन्त्रा ते साध्यानेन मुद्रिता॥

सिद्ध्यन्ते क्षिप्रतो युक्ता विधिना सम्प्रकीर्तिता।
सयुक्तैः साधक कर्म यः साध्य साधयेत् सदा॥

तस्य सिद्धिर्भवेन्नित्यं उत्तमाधममध्यमा।
सर्वे च लौकिका मन्त्रा, सिद्ध्यन्ते ह्यविकल्पतः॥

उभौ हस्तौ समायुक्तौ मध्यमाङ्गुलिमुच्छ्रितौ।
सङ्कोच्यानामिकाङ्गुष्ठो कन्यसौ सूचिमाश्रितौ॥

उभौ तर्जनिसंश्लिष्टौ मध्यपर्वाग्रकुञ्चितौ।
मध्यमौ सूचिसमौ न्यस्तौ चक्राकारसमुद्भवौ॥

एतत्तु धर्मचक्र वै मुद्राराजमिहोदित।
धर्मराजैस्तथा ह्युक्तो धर्मचक्रश्च वर्त्तितुम्॥

शान्तिचक्र तदा वज्रे मुनिचन्द्रोऽथ सप्तम' ।
त्रिमलां विच्छेदजापेन मुद्राराजेन योजिता ॥
चक्रिण्यो ये च उष्णीषा लोचनाविद्यमुत्तमा ।
भ्रुकुटीपद्मकुले तारा मामकी चापि वज्रिणे ॥
सिध्यन्ते धर्मचक्रेण मुद्राराजेन योजिता ।
समस्ता लौकिका मन्त्रा विष्णुरीशानभाषिता ॥
तां विच्छेदद्दृष्ट्वा वै जापिनां मुद्रसयुताम् ।
एतन्मुद्रवर श्रेष्ठ धर्मधातुविनि.सृतम् ॥
करोति सर्वकर्म वै सत्त्वानां च यथेप्सितम् ।
धर्मराजेन शान्त्यर्थं मुद्रेयं सम्प्रभाषितम् ॥
अस्मिं कल्पवरे श्रेष्ठे सर्वकर्मप्रसाधिका ।
मुद्रेय धर्मचक्रेति मञ्जुघोषस्य शासने ॥
अग्रिमं सर्वमुद्राणां शान्तिकर्मसु योजयेत् ।
मन्त्रिभिर्लक्ष्यते नित्यं शिवचक्रा तु सम्भवम् ॥
तदेव विन्यस्तौ हस्तौ सम्पुटाकारमुद्भवो ।
श्लथकोशायताङ्गुल्यः उभौ सङ्कुचितौ शुभौ ॥
पुण्डरीकमिति ज्ञेय मुद्रा सर्वार्थसाधका ।
तदेव हस्त निक्षिप्य त्यज्य मध्यायताङ्गुलिम् ॥
प्रसारिता वराकारं वरदं मुद्रमुच्यते ।
उभौ हस्तौ पुनः कृत्वा अङ्गुलीभि' समन्ततः ॥
बध्वा च वेणिकाकार मुद्रैषा रज्जुमुच्यते ।
पुन. प्रसारयस्तदेक तु दक्षिण करमुत्तमम् ॥
कुर्यात् सूचिकाकार मध्यतर्जनिमङ्गुलौ ।
ईषत् सङ्कुचिताग्रं तु अङ्गुलीनां नतोत्तमम् ॥
स्थितिकां कारयेत् तत्र सुन्यस्त तर्जनी तु तम् ।
कुर्यात् सङ्क्षेपिते तत्र अनामिकापर्वनिश्रिता ॥

मुद्रेय कुन्तनिर्दिष्टा बहुधा लोकनायकैः ।
तदेव हस्तौ विन्यस्तौ उभौ तर्जन्यसूचितौ ॥
उभौ मुष्टिसमं कृत्वा अङ्गुलीभिः समं पुनः ।
तदेव मुद्रसमाख्याता वज्रदण्ड मनीषिभिः ॥
तदेव हस्तौ सयोज्य सम्पुटाकारकारितम् ।
विन्यस्तामङ्गुलिमञ्जल्यमन्योन्याश्लेषमाश्रितम् ॥
उभौ अङ्गुष्ठमाश्रित्य शतघ्नामुद्रमुच्यते ।
तत' कृत्वा तुभौ हस्तौ समन्तान्निम्नसम्भवौ ॥
अञ्जलिं तु ततो कृत्वा नाथायानससम्भवम् ।
मुद्रेय भेरीति ख्याता त्रिषु लोके हितार्थिभिः ॥
सन्तारयति भूतानां महासंसारसागरात् ।
तदेवाञ्जलिमुत्सृज्य चित्रहस्ततलावुभौ ॥
विमानमुद्रमित्याहु ऊर्ध्वसत्त्वनयानुगाः ।
तदेव हस्तौ सङ्कोच्य स्यन्दन तदिहोच्यते ॥
त्रियानगमन श्रेष्ठ रतो ह्युक्तो नुतार्थिभि' ।
नयते सर्वभूतानां जापिनां मन्त्रसम्पदाम् ॥
उत्तमायानमाश्रृत्य ययुबुद्धगत तु तम् ।
तदेव हस्तौ उ ग्र-य उभौ कृत्वा पुनस्तत ॥
कुर्याच्चित्रतल शुद्ध वेदिकाकारसम्भवम् ।
एतन्मुद्रवर श्रेष्ठं लोकनाथै सुपूजितम् ॥
शयन सर्वबुद्धानां जिनपुत्रै. समुदाहृतम् ।
यत्रातीतास्तु सम्बुद्धा शान्ति जग्मुस्तदाश्रिता ॥
निर्वाणधातुसन्यस्ता यत्रारूढाशयानुगा ।
स एषा मुद्रमिति ख्याता शयन लोकनायकम् ॥
तदेव हस्तौ विन्यस्तौ मश्लिष्टयाङ्गुलिभि' समम्
सम्पुटाकोशविन्यस्त तर्जयेऋ तु दक्षिणम् ॥

कुर्याद् वक्रतो ह्यग्र अर्धचन्द्रं स उच्यते ।
उभौ हस्तौ पुन कृत्वा दक्षिणाङ्गुष्ठमुष्टित' ॥
वामहस्तास्ततो मध्ये अङ्गुलीभि समोचितैः ।
बध्वा मुष्टिं कराग्रे तु दक्षिणाङ्गुष्ठमिश्रितः ॥
तं दक्षिणेरेव समायुक्तैरङ्गुलीभि' पुटीकृते ।
कन्यसां विसृतां कृत्वा वीणमुद्रा उदाहृता ॥
उभौ हस्तौ पुन कृत्वा आकाशौ विरलाङ्गुलौ ।
उभावङ्गुष्ठयोर्मध्या उभौ तर्जनिमाश्रितौ ॥
एषा षड्भालया मुद्रा सम्बुद्धैः कथिता जगे ।
उद्धृताङ्गुष्ठकौ नित्य पुन' कुवलयोद्भव ॥
मुद्रा च कथिता लोके सम्बुद्धैर्द्विपदोत्तमैः' ।
तदेवमञ्जलिं कृत्वा प्रणामाकारजगद्गुरुम् ॥
सा नमस्कारमुद्रेय सर्वलोकेषु विश्रुता ।
तदेव मुद्रा विष्टभ्य हस्तौ यमलसम्भवौ ॥
एषा यमलमुद्रेय त्रिषु लोकेषु विश्रुता ।
ईष मूलतो हस्तौ अङ्गुष्ठौ च सुपीडितौ ॥
सा भवेत् सम्पुटा मुद्रा शोकायासीवनाशनी ।
एता मुद्रास्तु कथिता ये सर्वे प्रहरणोद्भवाः ॥
पुष्पाख्या शयनयाश्च वान्यान्या ग्रहनामका ।
सर्वे सर्वकरा युक्ता मन्त्रै सर्वैस्तु भाषितम् ॥
न तिथिर्न च नक्षत्र नोपवासा विधीयते ।
सयुक्ता मुद्रमन्त्राश्च क्षिप्र कर्माणि साधयेत् ॥
जापिनस्तपसा युक्तो जप्तमात्रो विचक्षणः ।
मुद्रा मन्त्रप्रयुक्ता न असाध्य किञ्चि न विद्यते ॥
उभौ हस्तौ पुन कृत्वा अञ्जल्यान्योन्यसक्तकम् ।
कन्यसानामिकाङ्गुष्ठौ पार्श्वतो न्यस्तौ धूपमुद्रा उदाहृता ॥

आधाराञ्जलियोगेन तत्र यावीगन् भावयत् ।
सामान्या बलिमुद्रा तु उक्ता लोकागमि' ॥
मध्येषु पुष्पविन्यस्त यथागम्भवता नित्ये ।
दत्त भवति मन्त्राणां नालकर्मेषु सर्वेषु ॥
दक्षिणेनाभय हस्त कृत्वा च नामकरण ते ।
मणिबन्धनयोगेन ग्रार्भ कर्दभिणम् ॥
एषा ते सर्वमन्त्राणां गन्धमुद्रा उदाहृता ।
दक्षिणाकरमुष्टौ तौ अङ्गुष्ठौ मध्यमौ सदा ॥
सूच्याकार तत. कृत्वा दीपमुद्रा उदाहृता ।
अनामिकाङ्गुष्ठयोरेव अक्षसूत्रात् मस्थितम् ॥
कन्यसां प्रसार्यतो नित्य मध्यमां तस्य पृष्ठत ।
तर्जनीं कुञ्चितां न्यस्य अक्षमुद्रेति उच्यते ॥
गर्भाञ्जल्यास्ततो यस्य अक्षसूत्र स म त्रवित् ।
जपेद् यथेष्टतो मन्त्र क्षिप्र सिद्धिवरप्रदम् ॥
शोभनं सर्वमुद्राणामेष दृष्टविधि. सदा ।
अग्रेर्दक्षिणहस्तेन अभयाग्रं तु कारयेत् ॥
अभिमुख ज्वलने स्थाप्य तर्जनीं कुञ्चयेत् सदा ।
अङ्गुष्ठ च करे न्यस्य मध्ये कुञ्चितमस्थितम् ॥
एतदावाहन मुद्र निर्दिष्ट जातवेदस ।
कुञ्चितं तर्जन्याग्र अङ्गुष्ठौ चक्रयोजितम् ॥
विसर्जन सर्वकर्मेषु ज्वलने सम्प्रदर्शयेत् ।
कुर्यात् सर्वमन्त्राणां होमकर्मविचक्षण ॥
मुद्रैरेतैर्भिसयुक्त मन्त्रमम्रो सुयोजित ।
प्रणामाञ्जलिरन्तारिता अङ्गुलीभि सम तत' ॥
कुर्यात् त विपरीत तु अङ्गुष्ठौ च समाश्रितौ ।
बहि सङ्कोच्य तर्जन्यौ मध्यमाभि. समाश्रितौ ॥

एषा मुद्रवरा युक्ता पूजाकर्मसु योजिता ।
प्रणाम सर्वमन्त्राणां मन्त्रनाथ जिनोरसाम् ॥
शोधन सर्वमन्त्राणामासनं च प्रदापयेत् ।
असम्भवेऽपि पुष्पाणां मुद्र बध्वा तु योजयेत् ॥
पूजिता विधिना ह्येते मन्त्रा सर्वार्थसाधिका ।
मुद्राबन्धेन पूजार्थं कृत भवति शोभनम् ॥
द्वितीया चित्तपूजा तु यादृशी पुष्पसम्भवा ।
एष पूजाविधि प्रोक्ता सम्बुद्धै द्विपदोत्तमै ॥
अभावेन तु पुष्पाणां द्विविधा पूज उच्यते ।
सर्वमन्त्रप्रसिध्यर्थं सर्वकर्मेषु योजयेत् ॥
सर्वकर्मकरा मुद्रा सर्वबुद्धैस्तु भाषिता ।
आसने शयने स्नाने पानानुभोजने ॥
शोभने दीपने मन्त्रे स्थाने मण्डलकारणे ।
समय सर्वमन्त्राणामधिष्ठानार्थं तु मन्त्रिणाम् ॥
कथिता लोकनाथैस्तु मुद्रेय सर्वकर्मिका ।
परिपूर्ण शत प्रोक्त मुद्राणां नियमादयम् ॥
अत.परं प्रवक्ष्यामि मुद्रामष्टमतां गताम् ।
तदेव हस्तौ विन्यस्तौ उभौ कृत्वा पुनस्तत. ॥
तथैव प्रदेशिनीं कृत्वा मध्यमा सूचिमिश्रिता ।
नखस्याधस्तात् तृतीये वै भागे ससक्तकारितौ ॥
आकोशामुद्ववावेष्ट्य शून्याकार तु कारयेत् ।
एतन्मन्त्राधिपतेर्मुद्रा शक्रिणस्य महात्मन. ॥
एता एव प्रदेशिन्या सञ्चार्या सममध्यमा ।
शूच्या नखस्य विन्यस्ता संसक्ता च अनामिका ॥
एष उष्णीषमुद्रा वै जिनेन्द्रै' सम्प्रकाशिता ।
तदेव हस्तौ विन्यस्तौ मध्यमाङ्गुलिवेष्टितौ ॥

कन्यसाङ्गुलिसयुक्तौ मुद्रेयं भितमुद्भवा ।
मध्यसूच्या सम कृत्वा रासक्ता च करोरुहौ ॥
निर्मुक्तः कुण्डलाकारा महामुद्रा स उच्यते ।
तामेव प्रदेशि याग्राभिभून्तरेल्पसतरम् ॥
मध्यसूच्यां ततो न्यस्य अधस्तात् प्रसक्तपाणिना ।
पर्वतृतीययोन्यस्तो अङ्गुष्ठौ नखपीडितो ॥
एषा मुद्रा वरा प्रोक्ता मञ्जुघोषस्य धीमत ।
तदेव हस्तो विन्यस्ता अञ्जलीकारसस्थितो ॥
मध्यमाङ्गुलिविन्यस्तौ सूच्यग्रानामित' स्थितौ ।
अङ्गुष्ठौ मध्यमां स्पृश्य अङ्गुलीपर्वसन्निकम् ॥
कन्यसाङ्गुलीभि सूचा कृत्वानामितमुन्नितौ ।
एषा मुद्रा वरा श्रेष्ठा धर्मकोशस्थतां गता ॥
तदेव हस्तो विन्यस्तो विधिदृष्टमसमासतो ।
तदेवमङ्गुलिभि सर्व आपूर्ण कोशसस्थितम् ॥
उभौ हस्तौ विवृण्णीयात् अष्टानाङ्गुलिनावृता ।
अष्टां पुरुषतत्त्वज्ञां चत्वारो युगतां गताम् ॥
तदेव सङ्घमित्याहु' सम्बुद्धा द्विपदोत्तमा ।
स एव मुद्रा सङ्घेति कथ्यते ह भवालये ॥
एषा मुद्रवरा श्रेष्ठा सर्वकर्मप्रसाधिका ।
उभौ हस्तौ पुटीकृत्वा अञ्जल्याकारसस्थितौ ॥
प्रसार्य तर्जनीमेकां दक्षिणां करनि सृताम् ।
सा एष भूतशमनी निर्दिष्टा तत्त्वदर्शिभि ॥
एषा मुद्रा वरा ख्याता सर्वकर्मार्थसाधिका ।
तदेव हस्तौ विन्यस्तो वेणिकाग्र.नावेष्टितो ॥
पिण्डस्थौ सम्पुटाकारो उच्छ्रिताङ्गुष्ठनामितोः ।
एषा सा पद्ममालेति आदिबुद्धै' प्रचोदिता ॥

यापयति धर्मं च देशयति आर्यमञ्जुश्रियं च साक्षात् पश्यति धर्मं शृणोति अनेकान्यपि बोधिसत्त्वशतसहस्राणि पश्यति तांश्च पर्युपास्ते महाकल्पसहस्रं अजरामरणः स्वयंप्रभः भवति । पञ्चस्वेव लिप्यति सर्वबुद्धबोधिसत्त्वाधिष्ठिता भवति तेषां चाधिष्ठानं सञ्जानीते क्षेत्रशतसहस्रं चाक्रामति कायशतसहस्रं चादर्शयति अनेकऋद्धिप्रभावसमुद्गतो भवति आर्यमञ्जुश्रियश्च कल्याणमित्रो भवति नियतबोधिपरायणा भवन्तीति ॥

बोधिसत्त्वपिटकावतंसका महायानवैपुल्यसूत्राद्

आर्यमञ्जुश्रीमूलकल्पात् उत्तमसाधनौपयिककर्मपटल

विसरात् प्रथमः समाप्त इति ॥

प्रणम्य शिरसा सम्बुद्ध लोकनाथ प्रभाकरम् ।
दीर्घ निश्वस्य करुणार्द्रा रामरोन ततः पुन ॥

तस्थुरे समीप बुद्धस्य आपृच्छय वरदा वरम् ।
निर्वृते भगवा लोके म त्रयाशे महीतले ॥

सत्त्वाना गतिमाहात्म्य कथ तस्म भविष्यति ।
एवमुक्तस्तु सम्बुद्धो मञ्जुघोष तदाल्पेत् ॥

शृणाहि वत्स ! मञ्जुश्री ! कुमार ! त्व यदि पृच्छसि ।
मया हि निर्वृते लोक शून्याभूत महीतले ॥

निर्वृते धर्मकोशे च श्रावकैश्चिरनिर्वृतैः ।
शास्तु बिम्बस्तथा रूप कृत्वा वै द्विपदोत्तमः ॥

पूजा सत्कारत कृत्वा धूपगन्धविलेपन ।
विविधैर्वस्त्ररश्चान्यैर्मणिकुण्डलभूषणै ॥

विविधैर्भाज्यभक्षैश्च सन्नियाज्य निवेदनम् ।
विविधाकारसम्पन्न यथेष्टाकारकारिणे ॥

तथ + मन्त्रमावर्त्य मत्त्रयानिगति शुभम् ।
आजहार पुर श्रेष्ठ उत्तमा गतियोनय ॥

अ ते बोधिनिम्नरथ शान्ति जग्म गपाविम ।
एवमुक्तस्तु मञ्जुश्रीस्तुष्णा सम्बुद्धवादित ॥

सम्प्रतुष्य तता रोमा बोधिसत्त्वा महर्द्धिक ।
एतत् सर्व पुरा गीत शुद्धावासोपरि स्थितम् ॥

बुद्धाना सन्निधौ बुद्धधर्मचक्रप्रवर्त्तक ।
मन्त्रचक्र तदा वद्ये चिरकालानुवर्त्तिनम् ॥ इति ॥

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतसकाद्
महायानवैपुल्यसूत्राद् पञ्चत्रिंशतिम
मुद्रानिर्दिष्टपटलविसर
परिसमाप्त इति ।

अथ षट्त्रिंश पटलविसर ।

अथ खलु भगवा शाक्यमुनि पुनरपि शुद्धावासभवनमव लोक्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । अपि मञ्जुश्री ! पर मगुह्यतम त्वदीय मूलमुद्रासमत सपरिवार मुद्रालक्षण सर्वकर्मसु चापि योज्य सर्वसम्पत्तिदायक सफल सत्वम त्वानुवर्त्तन सर्वकर्माद्यसाधकम् । सक्षेपत शृणु मञ्जुश्री ! ॥

आदौ तावत् प्रसृताञ्जलि, तर्जन्यानामिकामध्यपर्वतानुप्रविष्टा पृथक् पृथक । सा एषा मञ्जुश्रीस्त्वदीया मूलमुद्रा विख्याता सर्व कर्मिका भवति । तथव हस्तो सगृह्य, अनामिकासहिता तर्जनी मध्य मास्तथा कनिष्ठिकया उ त्तरेग्रास्थिताङ्गुष्ठशीर्ष । अयमपरा मञ्जुश्री स्त्वदीया वज्रमुद्रा उदाहृता । अ योन्यसक्ताङ्गुलिमुष्टिं कृत्वा, मध्य- माङ्गुलि विमुच्य, सूचीकृत्वा, तस्य पार्श्वयोर्वलिततर्जनीयुगलमन्ते न्यसे एषा मञ्जुश्री ! त्वदीयमद्रेय दण्ड भवति । मुद्राया अङ्गु ष्ठयुगल पार्श्वयो र्न्यसेत् । एषा मुद्रा साक्षात् त्व मञ्जुश्री ! तस्मि स्थाने तस्मि करपुटे सान्निध्य समयेनाधितिष्ठसे । अ योन्यसक्ता ङ्गुलिमुष्ट्या प्रदेशिनी मुक्त्वा, अङ्गुष्ठयुगल मध्यत । एषा सा मञ्जु श्री ! त्वदीया अपरा चीरकमुद्रा । प्रसृताञ्जलिपत्रणी कृत्वा, अना मिके तर्जनी मध्यमा तदस्थिताग्रे । इयमपरा मञ्जुश्री ! साक्षादेव त्व मूलमुद्रा उदाहृता । अस्यैव मुद्राया प्रसृता तर्जनीं कृत्वा । एषा सा मञ्जुश्रीस्त्वदीयनेत्रमुद्रा भवति । कन्यसानामिकावर्णाकृतकर पुटमध्यस्थिता मध्यमो वहि त तर्जन्युपरि कुञ्चिताग्रे अङ्गुष्ठाग्रस श्लिष्टाग्रासु । अयमपरा त्वदीया त्वदीया मञ्जुश्री ! वक्रमुद्रा भवति सर्वकर्मिका ॥

एवमनेन क्रमेणैकैकाङ्गुलिमथ मुच उभा अङ्गुष्ठसहिता सर्वे अ ङ्गुलियोगेन एकैक प्रसारये उच्चीकृतदक्षिणाङ्गुष्ठ त्वदीय मञ्जुश्री ! एषा उष्णीषमुद्रा । दक्षिण सङ्क्रान्त्य वाममुत्क्षिप्त ललाटमुद्रा भवति त्वदीया मञ्जुश्री ! । या दृष्ट्वा सर्वे दुष्प्रग्रहा प्रपलायन्ते ॥

एवं भवणो ग्रीवा भुजो हृदयं करौ कण्ठ कटिं नाभि ऊरू जङ्घां चरणौ नेत्रौ वक्त्र जिह्वा चेति, एव दशभिरङ्गुलीभिरनुपूर्वेमु च्छ्रितो अनुपूर्वमुद्रालक्षण भवति । अनुपूर्वं च कर्म करोति । वक्त्रमु द्रया मुखाबन्ध, दष्ट्रमुद्रया दुष्टग्रहमोचन, जिह्वामुद्रया दुष्टवचननि वारण, हृदयमुद्रया नृपतिकोपनाशन, अ य वा सत्त्वं देवासुरं मानुषामानुषाद्या विविधां वा गातेनिश्रितां रुपिताना कोधनाशन भवति ॥

एवमनुपूर्व्या सर्वत सर्वकर्माणि करोति। एवमसङ्ख्येयानि अ नेन क्रमेण मुद्राणि भवन्ति । असङ्ख्येयानि च कर्माणि करोपि त्व मञ्जुश्री ! सर्वथा सर्वमुद्रेष्वेव सर्वकर्माणि भवन्ति ॥

बद्धा ता यैः महावीरैः सङ्ख्यातीतै तथागते ।
महामुद्रा महावीरैर्महाभूमिगतैरपि ॥
यत्र निश्वरकार्याणि षट्त्रिंशाशीतिनिरपञ्चके ।
षष्टिर्नयुतसङ्ख्यायै सर्वलोकोत्तरोत्तरै ॥
सर्वमुद्रान्तर्गताः सर्वे ये चान्या लौकिका क्रिया।
एभिरन्यतमैर्मुद्रै कुर्यात् सर्वार्थसाधनम् ॥
हस्तद्वयेनावबद्धा वै साधनकाले च मण्डले ।
पूर्वसेवाभियुक्तेन होमजापेषु वा पुनः ॥
निषण्णः स्थितको वापि यावदिच्छ जपेद् व्रती ।
महारक्षाविधानेन आत्मनस्य परस्य वा ॥
कुर्यात् सर्वाणि कर्माणि सर्वमुद्रेषु सर्वदा ॥ इति ॥

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतसका
महायानवैपुल्यसूत्रा चतुर्विंशतिम
द्वितीयमुद्राविधिपटलविसर
परिसमाप्त इति ॥

[एतच्च यो नेऽस्ति मूलस्य पटलविसरस्य त्रिंशत्तमस्य प्रमाणेन तत्र महामुद्रापटलविसरो नाम चत्वारिंशपरिच्छेदः पटलविसरो लिखित उपलभ्यते । स एतस्य चतुस्त्रिंशत्तमस्यैव प्रकारभेदोऽस्तीत्यूह्यते कारणादिकैव योज्यते ।]

अथ भगवा शाक्यमुनि पुनरपि शुद्धावासभवनमवलोक्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । सर्वांश्च बोधिसत्त्वा सर्वसत्त्वांश्च पर्षत्सन्निपतिता । शृण्वन्तु भूतगणा ! सत्त्वा देवपुत्राश्च महर्द्धिका ! अस्ति मञ्जुश्रियः कुमारभूतस्य बोधिसत्त्वस्य महासत्त्वस्य कल्पविसरः समुद्रापटलविसरः नानाप्रकार मन्त्रमन्त्रचर्यानुप्रविष्टाना सत्त्वाना बोधिसम्भारकारण । यथा सिध्यन्ति साधय वा क्षिप्रतरमाकृष्यन्ते सर्वकर्माणि सर्वपा सततं मुद्राणि भवन्ति । ये मुद्रिता क्षिप्रतरं वशा भवन्ति । तं शृण्वन्तु भवन्तो । भाषिष्येऽहं सर्वसत्त्वानामर्थाय । सततं तेषां मुद्राणि भवन्ति ॥

अथ खलु भगवा शाक्यमुनि सर्वबुद्धधर्माणा मुद्रालङ्कारत थागतगुणमाहात्म्यसमुद्रमुद्रा नाम समाधिं समापद्यते स्म । समनन्तरसमापन्नस्य भगवत सर्वतथागता सर्वमुद्रासमयं भाषते स्म । तस्मात् समाधेरुत्थाय सर्वतथागतमुद्रामुद्रित महामुद्रापटलविसरं सर्वमन्त्राणां भाषते स्म ॥

आदौ तावत् सर्वमन्त्रकुलेषु हृदयानि भवन्ति । पूर्वमुच्चारयेद् द्विसप्त एकवारम् । ततो मुद्रा बन्धितव्या, ना यथान्यिति । कतमं च तत् ॥

सर्वतथागताना हृदयम् । जिनजिक् । एष स भाषा । सर्वतथागताना हृदयः सर्वकर्मिकः । तथागतकुले सर्वमुद्रा बन्धितव्या । तत्कर्म समारभेत् । आरोलिक् । अवलोकितस्य हृदयं सर्वकर्मिक पद्मकुले सर्वमुद्रां बध्यता अयं जप्तव्य' सर्वसाधनोपयिक सर्वकर्मसु । वज्रधृक् । एष स भाषा वज्रपाणे हृदयम् । सर्ववज्रकुलेषु च जपता मुद्रा बन्धितव्या । मुमारक । एष सर्वदेवानां सर्वमुद्राव धथ

चतुर्दश तु भवेन्छङ्खा भरी पञ्चादशा स्मृता
पटहो षोडशा ज्ञेयो दुन्दुभि सप्तदशोपर ॥

अष्टादश तथा वद्भमूनविंशत् करणमुच्यते ।
त्रिंशत् परशु निर्दिष्टा सङ्ख्याया तु प्रमाणत. ॥

सितपत्रा तथाच्छत्र उष्णीषाणां प्रकीर्त्तितम् ।
चीवरं पात्रनिर्दिष्टं खखर तु मत्र परम् ॥

कृपा मैत्री तथा प्रज्ञा ध्यानशील तथापि च ।
क्षान्तिदानादिक षट्क निर्दिष्टं लोकनायकै ॥

बुद्धानां कथिता ह्येत षट् पारमिताश्रवात् ।
त्रिंशच्चक्रिणे मुद्रा कथिता लोकपुङ्गवै ॥

एकाक्षरस्य वीरस्य मन्त्राणामधिपतेर्विभो ।
लोकेश्वरस्य विद्यानां कथिताष्टविंशति साधिका ॥

सिताख्या महाश्वेता तथा पण्डरवासिनी ।
भृकुटी च तथा देवी बुद्धानां हृदयोद्भवा ॥

ताराद्या कथ्यते मुद्रा उत्पल तु नियोजयेत् ।
हयग्रीवस्य तु भीमस्य मुद्रा वक्र इति स्मृता ॥

वज्रपाणे तथा मुद्रा त्रिंश एक भवन्ति ते ।
सर्वं प्रहरणा तस्य नानाकारा युधिष्ठिता ॥

चत्वारोऽपि महामुद्रा प्रोक्ता मारमण्डले ।
रुद्रस्य शूलनिर्दिष्टो ॥

ब्रह्मस्याक्षमाल तु विष्णोश्चक्रमितिस्तथा ।
यमदण्डमत परां ॥

एतत् सर्व देवानां सर्वयक्षनराधिपां ।
सर्वभूताना तथा मुद्रा सर्वसत्त्वसमाश्रिता ॥

सरागवीतरागाणां त्रिधा नातु स्थिता परां ।
सर्वलोकसमाहृत्यु त्रिधा स्थावरजङ्गमा ॥

धात्वाख्यामसङ्ख्यया ये सत्त्वा भूतवादिन ।
सर्वेषाणां तु सर्वत्र एकमुद्रादिहोच्यते ॥
एवमष्टशत प्रोक्त शतमेक साष्टमाधिकम् ।
तेषां च गुणविस्तार प्रभाव च इहोच्यते ॥
यथा मनुष्याणां भवेत् सिद्धि संयुक्ता प्र प्रयोजिता ।
करोत्यन्यप्रयोगैश्च अङ्गुलीभि सशोभिता ॥
विन्यस्ता करयोर्मध्ये क्षिप्रमर्थकरा परा ।
तेषामादि वक्ष्ये शृणुष्व भूतिकाङ्क्षिण ॥
आदौ तावच्छुचौ देशे शुक्लवस्त्र शुचाम्बर ।
शुचिकर्मसमाचारो शुचौ देशे सदारत ॥
ब धयेत् प्राङ्मुखा भूत्वा स्थितो स्तूपस्य चाग्रतो ।
नाशिष्याय प्रदातव्य रौद्रकर्मान्तचारिणे ॥
अभय अदाताय समयानुप्रवेशिने ।
भक्तो जिनपुत्राणा बुद्धाना चापि शासने ॥
अनुत्पादितचित्तस्य नादेय मुद्रसम्पदा ।
भक्ताना जिनपुत्राणां बोधिसत्त्वाना च धीमताम् ॥
प्रत्यकबुद्धानार्हतानां पूजितानां ददेत् सदा ।
सुस्थितो बोधिचर्यायामाचार्या बहुमत सदा ॥
सर्वमन्त्रप्रयागेषु + + + उत्कृष्ट सदा ।
तेन मुद्रा तदा देया शिष्यस्याविचिकित्सत ॥
तथा मन्त्रप्रयोगज्ञ शुचिर्दक्ष कुलान्वित ।
आचाया धार्मिको धीमां अभिषिक्ता दृष्टमण्डल ॥
तेनोपदर्शिता मन्त्रा शिष्यो गृह्णीत तन्त्रवित् ।
शिष्येण कार्यस्तथा प्रेमो बुद्धस्येव गुरोस्तथा ॥
अन्यथा न सिद्धि म त्राणा सर्वमुद्रेषु वा सदादिति ।

आदौ तावत् शुचिर्भूत्वा मुद्रा बध्नीयात् मन्त्रमुद्रा । पूर्वं तावत् समयमुद्रा बन्धितव्या । भगवता उष्णीषस्य मुद्रा । उभौ करौ कृताञ्जलिपुटौ अङ्गुष्ठावपि कुञ्चिता कुन्मलाकारौ भगवान् मानवो । अथ भगवतो बुद्धस्य समयमुद्रा । तदेव हस्तौ प्रसारितौ सम्पुटावस्थौ पद्मविकसिताकारौ अवलोकितस्य मुद्रा । उभौ हस्तौ पूर्ववत् करमावेष्टयित्वा अभ्यन्तरभिनताभिरङ्गुलीभिः सन्यस्य तर्जन्योपरिष्टात् निष्पीडयेत् । अथ मञ्जुश्रियः कुमारभूतस्योत्पलमुद्रा । तदेव कनीयसौ सङ्कोच्य पूर्ववत् तर्जन्याभिः अङ्गुष्ठसमौ स्थितिकौ कारयेत् उत्पलकुड्मलाकारं दर्शयेत् । सर्वज्ञमानामय ताराया मुद्रा । तदेव सङ्कोच्य नेत्राकारं कृत्वा, इयं मुद्रा आर्यभृकुट्या । तदेव ललाटे योजयेत् । इयं देव्यदेव्या नेत्रमुद्रा । पुनरपि तं मङ्गुल्याभ्यां समाङ्गुलिभिः सम्न शाकारं कृत्वा मस्तकोपरि स्थापयेत् । इयं भगवतो चक्रवर्तिन एकाक्षरस्य महामुद्रा सर्वकर्मिका । तदेव ललाटे स्थापयेद् बुद्धस्य भगवत हृदयमुद्रा । अक्ष्णा स्थापयेत् । तदेव चक्रवर्तिन नेत्रमुद्रा । तदेव मुखे स्थापयेत् । तदेव विद्याधिपते चक्रवर्तिन एकाक्षरस्य वक्त्रमुद्रा । एव यावत् मणीन्द्र भुजा जानुजङ्घाचरणान्यपि दश प्रकारा भवन्ति मुद्रा अष्टौ महामुद्रा भवन्ति । सर्वकर्मेषु प्रयोक्तव्या । तदेव करसम्पुट मध्यमाङ्गुल्यावेष्टित कृत्वा कन्यसाङ्गुलिमूर्चीकृता उभौ अङ्गुष्ठाग्रय वाकारस्थितौ तर्जन्यौ प्रसारितौ कृतमुद्रा कोशीकृतावुभौ निर्नामिकौ वक्रीकृतपर्वता शुचिन्यस्तौ । इयं भगवता धर्मचक्रमहामुद्रा । तदेवाङ्गुष्ठौ विनाम्य मध्ये प्रसार्य, इयं बुद्धाना चतुर्मारपराजयमुद्रा । तदेव मुद्रा शिरस्योपरि भ्राम्य दर्शयेत् । सर्वबुद्धाना सर्वक्लेशनिषूदन नाम महामुद्रा । तदेव ललाटे स्थापयेत् । महाकरुणा नाम सर्वबुद्धाना मुद्रा । तदेव हृदये स्थाप्य, सर्वेप्सित सम्भुद्धरण नाम महामुद्रा । तदेव मुद्र उभौ न्यसेत् । सर्वविद्याप्रसाधन नाम महामुद्रा । तदेव मुद्रा ग्रीवा सन्न्यसेत् । सर्वानर्थप्रशमनकरी नाम महामुद्रा । तदेव मुद्रा सर्वत भ्रामयेत् । महारक्षार्थसम्पादन नाम महामुद्रा । एवमनेन प्रकारेण अष्टौ महामुद्रा भवन्ति सर्वार्थसाधका । जयोष्णीषस्य मुद्रा भवति । तदेव करपल्लवो वामहस्तप्रसारितो दक्षिणतस्तिर्यक् । इयं सितातपत्रस्य च्छत्रमुद्रा ।

तदेव हस्तौ तथा विन्यस्तौ शिरसि भगवतो जयोष्णीषस्य मुद्रा । उभौ करतलौ सम्पुटीकृत्य मूर्ध्नि स्थापितो उष्णीषाकारो इय भगवतो अभ्युद्गतोष्णीषस्य मुद्रा । तदेव मुद्रां विकाषयेत् । इय ज्वालामालिनोष्णीषमहामुद्रा सर्वकर्मिका सर्वभयेषु च प्रयोक्तव्या सर्वकर्मसु । तदेव मुद्रा उरसि स्थापयेत् । सर्वोष्णीषाणामिय महामुद्रा । तदेव हस्तौ आवेष्टयावस्थितौ सुदृढौ सर्वतथागतानां महाकवचमुद्रा सर्वविघ्नेषु प्रयोक्तव्या । तदेव हस्तौ उभयाग्रावस्थितौ पुस्तकाकारौ उरोमध्ये न्यसेत् । इयं सा सर्वबुद्धानां जनेत्री प्रज्ञापारामिता महामुद्रा । सर्व सत्त्वानां दर्शयेत् । सर्वविघ्नेषु सर्वानर्था प्रशमयति । सर्वार्था सम्पादयति । स्मृतिसञ्जनन कुरुते । तदेव हस्तौ ललाटे न्यसेत् । सर्वबुद्धानामभिषेकः धर्ममहामुद्रा । सर्वाभिषेकेषु प्रयोक्तव्य सर्वसत्त्वानाम् । तदेव हस्तौ चित्राकारेण ललाटे न्यसेत् । सर्वमारविद्रापन नाम महामुद्रा । तदेव हस्तौ सङ्कुचिताकारौ अन्योन्यमङ्कुचितसक्तौ सूच्याकारेण व्यवस्थितौ मध्यमाङ्गुलिप्रसारितौ सूचीकृतचिह्नौ अङ्गुष्ठोद्वन्द्व परामृष्टौ । इय भगवतो तेजोराशेर्महामुद्रा । तदेव मुद्रं शिरसोपरि निधाय इयमपरा तथागतोष्णीषस्य तेजोराशेर्महामुद्रा । तदेव हस्तौ ललाटे स्थापयेत् तेनैवाकारेण इयं भगवता तृतीया नेत्रमुद्रा । तदेव हस्तौ उभयचित्रीकृतौ अन्योन्योपरिस्थितौ दक्षिणार्थमथ वामसम्पुटाकारस्थितौ अन्योन्याङ्गुष्ठकन्यसावेष्टितौ । इय सर्वबुद्धानां महावज्रासनमूलमुद्रा । तदेव हस्तौ मूर्ध्नि दर्शितौ महाबोधिवृक्षमूलमुद्रा । तदेव हस्तौ सम्पुटितौ पृष्ठाकृतौ सर्वबुद्धाना सर्वमारविध्वमनकरी नाम मुद्रा । तदेव हस्तौ अन्योन्यावसक्तौ ग्रीवायां न्यसेत् । सर्वभूतवशीकरी नाम मुद्रा । तदेव कण्ठे धारयेत् । सर्वभूतत्रिलोकनी नाम महामुद्रा । तदेव जानुभ्यां न्यसेत् । सर्वदुर्गतिनिशोधनी नाम महामुद्रा । तदन्तोर्ध्व चिक्षिपेत् । सर्वदेवोत्पत्तिसञ्चिचय नाम महामुद्रा । तदन हस्तौ अभयाकार उभौ सर्वभोगविषय नाम शनिर्नाम महामुद्रा । तदेवाञ्जलप्रकारेण मूर्ध्नि स्थापयेत् । सर्वबुद्धक्षेत्राक्रमणी नाम महामुद्रा । तदेव हस्तो उभौ कर्णे स्थापयेत् । स्फुटाकारेण सर्वनागदमनी नाम महामुद्रा । तदेव हस्तौ उभौ सम्पुट कृत्वा नासाग्रे धारितव्य । सर्वबुद्धानामालम्बनं

नाम महामुद्रा। तदेव मुद्र शिरस्योपरि न्यसेत्। सर्वबुद्धाभ्युद्गतोष्णीषो नाम महामुद्रा॥

एवमनेनाकारेणासङ्ख्यानि भवन्ति सर्वतथागतोष्णीषाणां मुद्राणि। असङ्ख्येयै बुद्धैर्भगवद्भि असङ्ख्येय चक्रवर्तिकुल असङ्ख्येयाश्चक्रवर्तिन। तेषामधिपति एकाक्षरो चक्रवर्त्ती मन्त्राधिप असङ्ख्येयाश्च तथागतोष्णीषराजान. असङ्ख्येयाश्च सर्वमन्त्रेषु कल्पविसरा। तेषां संक्षेपत वक्ष्यते मुद्रा चात्र भवत्येक एव सर्वेषां हृदय एकाक्षर' चक्रवर्त्ती। तस्यैव यो मूलमुद्रा सा इहैवोच्यते मन्त्रेषु निर्दिष्टा महाप्रभावामितौजस। यस्या ब धनादेव सर्वमन्त्राभिमुखा भवन्ति। सर्वबुद्धाश्च भगव त सिद्धिमनुप्रयच्छ ते। अधिष्ठिन्ति च विद्यासाधकं चक्रवर्तिस्मरणादेव मन्त्रनाथ एकाक्षरमद्वितीय दशबुद्धकोटीकुशलमूलार्जितो भवति। चतस्रोऽपि मूलापत्तयोरापन्नस्य भिक्षा त महान्तं नरकोपपत्तिवेदनीय कर्मक्षय गच्छति स्मरणादेव। क पुनर्वादो जपम्। पञ्चानन्तर्याणि च क्षय गच्छन्ति। क पुनर्वादोऽ ये अकुशला स तस्मात् सर्वप्रयत्नेनाय विद्याराजाधिपो एकाक्षर स्मर्तव्यो जप्तव्यः भावयितव्यो मनसि कर्तव्य पूजयितव्य सततमेवाराधयितव्यः। नमः सम तबुद्धानाम्। भ्रूं। एष स मार्षा सर्वोष्णीषाणा तथागतभाषितानां अय मूलम त्र। अनेनैव मन्त्राधिपतिना उष्णीषचक्रवर्तिना तथागतमूर्धजेन सर्वकर्माणि कारयेत्। मुद्रोपेतेन सर्वम त्रेषु लौकिकलोकोत्तरेषु कल्पविसरेषु नियत सिध्यति। मुद्रा चात्र भवति। तदेव हस्तौ सम्पुटाकारौ मध्यमाङ्गुलिप्रसारितौ सर्वत्राङ्गुल्याग्राभ्य तरस्थितौ कुण्डलाभोगाकार इषिदूर्ध्वावनत उष्णीषाकार शिरस्युपरि धारयेत्। इम एकाक्षरचक्रवर्तिने महामूलमुद्रा। अनया सर्वकर्माणि कारयेत्। उत्तमसाधनादिषु योजयत्। सर्वरक्षावरणगुप्तये च प्रयोक्तव्य। नाल्पसाधप्रयोगादिषु प्रयुञ्जान असमयज्ञो भवति। मन्त्राचार्यस्य न सिद्ध्यन्ते। अन्यत्र रक्षाविधाना। शा त्यर्थे च पापक्षपणार्थं नित्यमेव जप्तव्यः शुचौ दशे पर्वतनदीसरित्पतिततटेषु च नान्यस्थानेष जप्तव्यो यत् कारण महाप्रभावोऽय विद्याराजा नान्यदेशेषु जप्तव्य। प्रभावो ... स्फरित्वा जप्तव्य। मुद्रा चात्र

भवति । तदेव हस्तो करसम्पुटाकारौ आवेणिकाङ्गुलिभि कृत्वा म ध्यमाङ्गुलीनां पर्वभाग तृतीय इषिद्रागमयत् । उष्णीषाकारं कार-येत् । इमं भगवतोष्णीषराजस्य महामुद्रा । तदेव हस्तौ सम्पुट कृत्वा ईषदुन्नामयेद्भगवताष्णीषस्य तृतीया महामुद्रा । ॐ गोद्रे वीर स्वाहा । अथ सर्वेषां तथागताना हृदय सर्वकर्मिक सर्वार्थसाधक सर्वानर्थनिवारक । इय स्मरणमात्रणेव सर्वबुद्धाधिष्ठिता भवति । सर्वपापेभ्यो मुच्यते । सप्तम त्राणामुपरि वर्त्तत । बुद्ध एव साक्षाद् द्रष्टव्य' । अनया मुद्र सह प्रयोक्तव्या । सर्वकर्माणि क्षिप्रतर एव करोति । अनेन जप्यमानेन सर्वे एव म त्रा जप्ता भवन्ति । यथा यथा प्रयुज्यते तथा तथा कर्माणि करोति । जापिनस्येच्छया सर्वकर्मि को भवति । तदेव हस्तौ करसम्पुटावस्थो शिरसि धारयेत् त्रिमू र्त्याकारेण । इय भगवता बुद्धाना सर्वेषां द्वितीया हृदयमुद्रा । म त्र चात्र भवति । ॐ गेहरे वीर स्वाहा । इम सर्वेषां बुद्धाना भगवतां हृदयमुद्रा । सर्वकर्मिका सर्वानर्थानिवारिका सर्वार्थसम्पादिका महा प्रभावा सर्वमन्त्रकल्पेषु साधनीया । नात्र विचिकित्सा कार्या । यथा यथा प्रयुज्यते तथा तथा सि यतीति । पुनरपि तदेव हस्तौ सम्पुटा कारावास्थतौ अभ्य तराङ्गुलिभि गाढमावेष्य उभौ तर्ज यौ प्रसारितौ ईषदाकुञ्चयेच्छिरस्युपरि नि याय दर्शयेत् । इम सर्वतथागतोष्णीषाणां महामुद्रा । भवाते चात्र म त्र । ॐ गों व ध स्वाहा । अय सर्वोष्णी षाणां मूलमन्त्र सर्वकार्मिक दिश दिश सर्वव-धेषु प्रयोक्तव्य । सर्व कर्माणि च करोति । साधनजपकाले होमादिषु आत्मरक्षा पररक्षा वा सर्वद्रव्येषु सर्वम त्रकल्पेषु च या युक्तानि लौकिकलोकोत्तरेषु ता यशे षतमनेनैव रक्षा कार्या । महारक्षा कृता भवति । सर्वम त्रेषु प्रयोक्त व्य । सर्वकर्मसु सिध्यति । सर्वतथागतोष्णीषाणां महाचक्रवर्तिविद्या धिपतीनां तेजोराशिसितातपत्रजयोष्णीषप्रभृतीनां यानसाधनविसरप टलानि मुद्रामन्त्राणि तान्यशेषत विस्तरतो प्रयोक्त या सर्वाणि च लौ किकलोकोत्तराणि मन्त्रतन्त्रविसरपटलविसरां अन तानि च मुद्राणि । भवन्ति चात्र मन्त्र. । ॐ ज्वलितोग्रदेह विभि द हु फट स्वाहा । एष

भगवत तेजोराशेर्बुद्धस्य परमहृदयः सर्वतन्त्रेषु सर्वतः सर्वकर्मिक' प्रयोक्तव्यः इति। तदेव हस्तौ यमलिताकारौ मध्यमाङ्गुलिप्रसारितौ तर्जन्या परिवेष्टितौ कटकाकारेण पाशपरिवेष्टितौ उभौ कृतमण्डलाभोगौ। इय च भगवतो बुद्धस्य खङ्करमुद्रा। मन्त्र चात्र भवति। ॐ धुन जितारण हुँ। एष भगवतां बुद्धानां खङ्करकमुद्रामन्त्रः सर्वकर्मसु प्रयोक्तव्यः। यथाभिरुचितेषु सर्वमन्त्राणां प्रबोधनः सर्वभूतानां वशङ्करः सर्वसत्त्वानां समाश्वासकर' सर्वद्रव्याणां समुत्तेजक साधक सर्वपापानां समुच्छोपकः। यथा यथा प्रयुज्यते अयमष्टाक्षरो तथागतम न्त्रः तथा तथा सर्वकर्माणि साधयतीति। तदेव हस्तौ आवेष्टितौ कृत्वा कृतपात्राकारौ। इयं सर्वतथागतानां पात्रमुद्रा तथागतपात्र इत्यवगन्तव्यः। नाभिदेशे धारयेत् सर्वकर्मसमर्थो भवति। भवति चात्र मन्त्रः। ॐ लोकपालाधिष्ठित धर धर धारय महानुभाव बुद्धपात्र स्वाहा। एष भगवतां बुद्धानां तथागतपात्रमुद्रामन्त्र अनेन सयुक्तः सर्वकर्मसमर्थकरो भवेत्॥

करोति कर्मवैचित्र्य गतिमाहात्म्यपूजितम्।
साधयेत् सर्वकर्माणि सर्वमन्त्रेषु भाषिताम्॥

साधकस्येच्छया क्षिप्र करोतीह न सशयः।
येऽपि ताथागती मन्त्रा ये चापि अवलोकिते॥

कुलिशाह्वे मन्त्रमुख्यास्तु नानादेवतपूजिता।
ते सर्वे सिद्धिमायान्ति बुद्धपात्रसमादिता॥

विविधा दूतिगणा ह्यग्रा चेटचेटिगणास्तथा।
नानाकिङ्करमुख्य.स्तु यक्षराक्षसकश्मला॥
प्रेष्या सर्वमन्त्रणां सर्वकर्मकरास्तथा।
विविधैराजमुख्यस्तु देवगन्धर्वयानिजैः॥

सिद्धविद्याधरै' मन्त्रा लोकपालाश्च महर्द्धिकाः।
शक्राद्यै ब्रह्ममुख्यैस्तु सुरश्रेष्ठैश्च धीमतैः॥
मन्त्रा भाषिता ये स्यु सर्वकर्मकरा सदा।
किन्नरैर्गरुडैश्चापि महर्द्धिकैं'॥

सर्वे ते सिद्धिमायान्ति बुद्धपात्रसमोदिता ।
आकृष्टा सर्वमन्त्राणां गतिमूर्तिसमाश्रिताम् ॥

वशी ता म त्रराट् स्वामी मधु श्रेष्ठो महाद्युति ।
अग्र च सर्वमन्त्राणां निर्दिष्टो तत्त्वदर्शिभि ॥

स मन्त्रो पात्रभूतस्थः त्रिपु चि तामणिस्तथा ।
करोति कर्मवैचित्र्य ईप्सित साधकेच्छया ॥

विविधागुणमाहात्म्य प्रभावातिशयापराम् ।
करोति ऋद्धिदुर्लङ्घ्य सर्वमन्त्रिभिः ॥

अपात्रो पात्रतां याति म त्रस्थे मुनिवर्णिते ।
पात्रो मन्त्रप्रयुक्तस्तु मुद्राभिश्च समन्वित' ॥

करोति गुणविस्तारं विचित्र कर्मसम्भवम् ।
ह यु' सर्वतो रोगान् भोगांश्चैव सुपुष्कलाम् ॥

त्रिजन्मगतसत्त्वानां देवदैत्यनराधिपाम् ।
कुर्यात् सम्पदां क्षिप्र सर्वकर्मसु याजिता ॥ इति ।

तदेव हस्तौ करसम्पुटाकारो सविचित्रवेणिकावबद्धौ ललाटदेशे स्थापयेत् । चित्रहस्त तदेव भगवतां बुद्धानां चिन्तामणिरत्नमहामुद्रा । मन्त्र चात्र भवति । नम' सवबुद्धेभ्य ॐ तेजो ज्वाल सर्वार्थसाधक सिध्य सिध्य सिद्धिचिन्तामणिरत्न हुँ ॥

चिन्तामणिरत्नमन्त्र सर्वार्थसाधकम् ।
ईप्सितां साधयेदर्थां मन्त्राश्चापि सविस्तराम् ॥

करोति गुणमाहात्म्य चिन्तित चापि साधयेत् ।
सम्पदां सफलांश्चापि मन्त्रतन्त्रसुभाषितम् ॥

नैष्ठिक साधयेदर्थां युद्गत्नियन तथा ।
इच्छया धर्मविन्यस्त करो नैवमनागत ॥

विविधां सम्पदा सद्य फलमुद्भवचेष्टिताम् ।
सर्वाणां मन्त्रतन्त्राणां साधये त्समसाधितम् ॥

देवत्वमथ शक्रत्व ब्रह्मत्वं वापि रूपिणम् ।
आभास्वराणां तथा मूर्तिसदृशानां सुदर्शनाम् ॥
सुरश्रेष्ठां सुरामग्रां बृहत्फलामकनिष्ठाम् ।
देवभूयिष्ठां मूर्तिमाप्नोति साधनादिति ॥
चिन्ता मनसो ह्यग्रा कथिता मन्त्रार्थविस्तराम् ।
मुद्रास्तु पुष्कलाश्चैव गतिधर्मार्थसाधका ॥
सर्वधर्मार्थिनि पर्वि सर्वमन्त्रार्थसाधनम् ।
सर्वगुणबोध्यर्थं धर्मधातुसमाश्रयम् ॥
कथित मन्त्ररूपेण रत्नचिन्ताग्रपूजितम् ।
विशेषात् प्राप्नुयात् स्वर्गरूपाश्चैव समाश्रयम् ॥
साधनात् प्राप्नुयात् स्वर्गं गतिमन्त्रार्थविस्तरमिति ॥

तदव हस्तौ उभौ स्कन्धावसक्तौ अर्धोपरिस्थितौ दक्षिणवामा वष्टब्धौ अन्योन्यासक्तौ करमूलसुयोजितौ । इयं सर्वबुद्धानां चीवरमुद्रा । भवति चात्र मन्त्रः । ॐ रक्ष रक्ष सर्वबुद्धाधिष्ठिता मे चीवर स्वाहा । चीवरमन्त्रः । आत्मचीवरमभिमन्त्र्य प्रावरेत् । सर्वभूतानां अधृष्यो भवति । महाराजक्षत्रियेन मूर्ध्नाभिषिक्तेन सर्व प्रश्वासकरेणात्मवस्त्रमभिमन्त्र्य सप्तवारां सङ्ग्राममवतरेत् । सर्वारयः दृष्ट्वा स्तम्भिता भवन्ति । प्रतिनिवर्तन्ते वा । सर्वभूताश्च दृष्ट मात्रा वशा भवन्ति । गतमानमदर्पं न चास्य काये शस्त्र निपतति । न चास्य मनुष्यामनुष्यभयं भवति । न विषो न हुताशनः काये निपतति । न चास्य रोगभय भवति । न चास्याप मृत्युभयं भवति । न चास्य परचक्रेण हन्यते । न डाकिनीभूतपिशाचैश्च यक्षराक्षसगन्धर्वैं विविधैर्वा भूतगणै ओजोहारिभिः रौद्रचित्तैः पिशिताशनैः सर्वक्रव्यादैर्वा हिंसकैः परसत्त्वविहेठकैः पापकर्मान्त चारिभिर्वा राजानैर्न शक्यते हिंसायितुं उपघात कर्तुम् । कः पुनर्वादो विना रक्षा वा भेत्तु सर्वकर्मादिषु सर्वद्रव्येषु जीविता व्यवरोपयितुम् । न हि तद्विद्यते सत्त्वो वा सत्त्वनिकायो वा मन्त्रो वा मुद्रो वा विषो वा स्थावरजङ्गमो वा शस्त्रो वा प्रहरणानि वा विविधानि

राक्षसो वा राक्षसी वा यक्षा वा यक्षी वा यक्षमहल्लको वा यक्षमहल्लिका वा यक्षपार्षदो वा यक्षपार्षदी वा पेयाल्ल विस्तरेण कर्तव्य सर्वसत्त्वेभ्यः । नेदं स्थान विद्यते । अतो न तथागतमुद्राचीवरमन्त्रेण कृतरक्षाविधानेन जापमात्रेण वा स्मरितेन वा नान्यशक्तो भेत्तु तथागतमन्त्रैर्वा सर्वबुद्धबोधिसत्त्वैश्च भेत्तुम् । वर्जयित्वा तस्यैव साधकस्येच्छया । एव महाप्रभावोऽय मन्त्र सर्वकर्मिक सर्वार्थसाधक सर्वदुष्टविनाशक सर्वमङ्गलसङ्गत, सर्वार्थपरिपूरक, सर्वदुर्गतिशोधकः सर्वक्लेशनिषूदनो बुद्धधर्मा परिपूरकमिति ॥

तदेव हस्तौ पूर्ववत् मध्यमाङ्गुलिप्रधानामितौ अनामिकाग्रावस्थितौ अङ्गुष्ठपरिनामितौ तृतीयपर्वमङ्गुष्ठाविश्लेषितौ कन्यसानामितौ चक्राकारौ आराग्रोपेतौ नाभिमण्डलोपेतौ कृत्वा शिर स्थाने स्थापयेत् । इयं सर्वबुद्धानां धर्मचक्रमुद्रा । मन्त्र चात्र भवति । ॐ छिन्द छिन्द हन हन दह दह दीप्तचक्र हूँ । एष स सर्वबुद्धानां धर्मचक्रमन्त्रः । सर्वक्लेशनिषूदन, सर्वोपायदुर्गतिविनिपातां छिन्दयति । सर्वबुद्धधर्मां ज्वालयति । सर्वक्लेशान्धकारां आलोकीकरोति । सर्वदुःखां विहेठयति । सर्वकर्मां साधयति । सर्वदुःखेभ्य' प्रमोचयति । सर्वदुःखा दीपयति । अथ भगवां धर्मचक्र' परमन्त्रकृतदुष्टसत्त्वोपदेशितप्राणोपहारिणां मन्त्रां हिंसकां रौद्रां विकृतिरूपां छिन्दयति ज्वालयति पाचयति शोषयति उत्सादयति च साधकेच्छया उत्कीलयति मोचयति यथाव्यवस्थायामुपस्थापयति । यथा यथायं भगवां प्रयुज्यते तथा तथा कर्माणि करोति वर्जयित्वाभिचारुक कायोपघातिनां च । सर्वशान्तिकर्मसु च प्रयोक्तव्यम् । महारक्षादिभिः सर्वत' सर्वसत्त्वोपकारायैव प्रयोक्तव्य । सर्वसाधनेषु लौकिकलोकोत्तरेषु मन्त्रमुद्रेषु कल्पोक्तेषु सर्वकर्मसु शान्तिकपौष्टिकेषु महारक्षा अनेनैव प्रयोक्तव्यमिति ॥

तदेव हस्तौ प्रहारावर्जितदक्षिणाग्रकराग्रहस्ततर्जन्या तर्जयमान सङ्कोचितकनिकाग्रन्थान्यग्रयोगावस्थितसन्देशेऽङ्गुष्ठा जानुभागावस्थितवामचरणविक्षिप्तदक्षिणावनामितउपविष्टकिञ्चित्स्थित -

कास्थित। इदं भगवत्यापराजिताया महामुद्रा। भवति चात्र मन्त्रः—ॐ हुलु हुलु चण्डालि मातङ्गि स्वाहा। अपराजिताया

मन्त्रा सर्वबुद्धानां सर्वमारनिषूदनी।
सर्वविघ्नप्रशमनी आयुरारोग्यवर्धनी॥

श्रेष्ठा सर्वमन्त्राणां रक्षाकर्मविधानता।
नरनारीकुमाराणां सौभाग्यजननं परम्॥

मनुष्यामनुष्याश्च ये चान्ये दुष्टसत्त्वचेतसा।
राक्षसोस्तारका प्रेता स्कन्दापस्मारगुह्यका॥

मातृभूतग्रहगणा योगमन्त्रकृतानि च।
रुजो रागो व्याधयश्च नानाधातुसमुद्भवा॥

सर्पमूषिकलूताश्च कीटाविष्फोटकानि च।
शरीरे न क्रमिष्यन्ति कर्मणान्यत्र पूर्वकात्॥

अध्ववादविवादेषु राजचोरोदकाग्निषु।
जयं क्षेमं शिवं शान्ति लप्स्यते नात्र संशयः॥

भूर्जपत्रेऽथवा वस्त्रे लिखित्वान्यत्र वा क्वचित्।
शिरसा ग्रीवकण्ठ्या वा बाहुना पाणिनाथवा॥

वस्त्रं च शिखाबन्धं कृत्वा ग्रन्थिमालिकाम्।
धारयिष्यति यो नित्यं स्वस्ति तस्य भविष्यति॥

यश्चेमां प्रातरुत्थाय स्वपश्च परिवर्तये।
सुखं कालक्रियां कृत्वा सप्तजातीं स्मरिष्यति॥

रूपवां शीलसम्पन्नो मुखेनोत्पलगन्धिना।
प्रियश्चादेयवाक्यश्च जात्यां जात्यां भविष्यति॥

भवन्ति चात्र सिद्धानि मन्त्रपदानि मन्त्रसंज्ञानि यथोक्तार्थकराणि तु। तद्यथा—

भञ्जने स्तम्भने धा धा धा धत्स या या या यते हा हा हा हते परकराणि वीर्येवीर्ये गुणतेजभूतकरि भद्रकरे रौद्रकारि कुम्भवति

विषह्म्भवति सर्वबले भूतबले रक्ष रक्ष मां सर्वविषेभ्य' सर्वविघ्नेभ्य । तद्यथा — सिद्धकरि सिद्धार्थे सिद्धमनोरथे सिद्धकार्ये कुरु नुरूपे स्वस्ते प्रशस्ते सिद्धे सिद्धार्थ धैर्यवति समने तपने शरणे भद्रे भवति शान्ते दान्ते शिवे हुलुलु परि परित्राण कुरु, परिग्रह कुरु, परिपालनं कुरु, शान्ति कुरु, स्वस्त्ययन कुरु, मम सर्वसत्त्वानां च रक्षां कुरु स्वाहा । अय हृदय' अपराजितायाः । पूर्व मूलविद्या । अवश्य साधकेन कुशलपक्षाभिमुक्तेन भवितव्यम् । त्रि काल जप्तव्यम् । पूर्वतरमेव सकृत् पुस्तकवाचिकायां वाचयेदेतदेव कुशलपक्ष भवति । उपहृदय चात्र भवति — नम' सप्ताना सम्यक्सम्बुद्धानां सश्रावकसङ्घानां सर्ववैरभयातीतानाम्

विपश्विनस्तेजसा ऋद्ध्या च शिखिनस्तथा ।
विश्वभुक् प्रज्ञया चैव क्रकुच्छन्दबलेन च ॥

कनकमुने' शिक्षायां काश्यपस्य गुणोरपि ।
शाक्यसिंहस्य वीर्येण शिवं भवतु सदा मम ॥

तद्यथा — जये विजये अपराजिते मारसैन्यप्रमर्दनीये स्वाहा । सर्वार्थसाधनीये स्वाहा । एषा भगवती सर्वार्थसाधिका यथा यथा प्रयुज्यते, तथा तथा कर्माणि करोति । सर्वत्र च रक्षाविधानेषु प्रयोक्तव्या । अवश्य साधकेन मनसि कर्तव्या । सर्वविघ्नां नाशयति । सर्वमारकर्माणि च विधमयति । सर्वमन्त्राणि चाभुखीकरोति । सर्वबुद्धधर्मां परिपूरयति । सर्वलौकिकलोकोत्तराणि च मन्त्र आकर्षयति । ऊनातिरिक्तं परिपूरयति । सर्वाशां सम्पादयति । सर्वदुष्टां निन्नारयति । सक्षेपत. साधकस्येच्छया सर्वा करोति । मरणकाले चास्य संमुखं दर्शनं ददाति । सर्वापायदुर्गतिं परिशोषयति । सततजापेन पञ्चानन्तर्याणि क्षपयति । चतस्रोऽपि मूलापत्तय तन्वीकरोति । स्मरणमात्रेण जापेनैवोन्मूलयति । सर्वदेवोपपत्तिमनुष्योपपत्तिभ्यो प्रतिष्ठापयति । सर्वबोधिसत्त्वचर्या नियोजयति । सर्वबुद्धधर्मां परिपूरयति । एवमपि भगवती अपरिमितगुणानुशसा महाप्रभावा सर्वबुद्धानां मुखोद्गीर्णा सर्वमारनिर्नाशनाय भाषिता सर्वतथागतैः सर्वक्लेशशोषणी

अप्रतिहता सर्वत्रगम् सर्वरक्षावरणगुप्तेषु च योजयितव्या । सर्वबु द्धानां [illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible] । महाराजाभिनन्दितमेतत् । महाप्रातिहार्यमृ द्धिमेतत् । सर्वाभिप्रायमेतत् । सर्वशान्तपदमेतत् । सर्वबुद्धास्पदमेतत् । निर्वाणपदमेतत् । स्वस्त्ययनपदमेतत् । अनभिलाप्यपदमेतत् । भूत कोटिपदमेतत् । अभावस्वभावपदमेतत् । यदुत मन्त्रपदं सर्वबुद्धाधि ष्ठानपदमिति ॥

तदेव हस्तौ करसम्पुटान्निर्गस्तौ उभयाङ्गुलिमध्यसूचितौ लला टदेशे न्यसेत् । एषा अपराजिताया मुद्रा द्वितीया सर्वकर्मिका मूलम न्त्रेण सह विन्यस्ता सर्वाशां परिपूरयति । हृदयस्थाने न्यस्ता हृदय मन्त्रेण संयुक्ता सर्वरक्षोघ्ना सर्वापायदुर्गतींश्च नाशयति । एषा तृतीया भगवत्यापराजिताया हृदयमुद्रा । तदेव हस्तौ नाभिदेशावलम्बितौ अ धोनामितौ करौ । एषा चतुर्थी भगवत्यपराजिताया उपहृदयमुद्रा । हृदयमन्त्रेण सर्वकर्माणि करोति । सर्वमङ्गलममतानि च सर्वशान्ति स्वस्त्ययनं च । उदकाभिमन्त्र्य स्नपनं परमसौभाग्यकरणं अलक्ष्म्यापह लक्ष्मीसञ्जननं श्रिया सम्पत्करणम् । तदेव हस्तौ वक्त्रदेशे स्थापयेत् । इयमपरा महामुद्रा भगवत्यपराजिताया महामुद्रा पञ्चमं भवति । एवम नेन प्रकारेण असङ्ख्येयानि मुद्राणि भवन्ति । सर्वपराजितमन्त्रेषु च प्र- योक्तव्यमिति । तदेव हस्त दक्षिणक्षिप्त ईषिन्मुष्टोपश्लेषित वामहस्तेन दन्मुष्टिकम् । एषा सर्वमुद्राणां महाशक्तिमुद्रा । मन्त्र चात्र भवति— ॐ विजय महाशक्ति दुर्धरि हृ फट् विजयिने फट् मङ्गले फट् स्वा हा । तथागतशक्तिम त्रा सर्वदुष्टसत्त्वेषु प्रयोक्तव्या । महाभयेषु च प्रत्युपस्थितेषु ग्रामे वा मुद्रोपेता प्रयोक्तव्या सर्वकर्मसु । ग्रहनक्षत्रपी डासु च सर्ववेताडग्रहगृहीतेषु सर्वयक्षराक्षसपिशाचमरुतग्रहब्रह्मराक्षसा दिषु गृहीतस्य मुद्रां बध्वा मन्त्रा प्रयोक्तव्या । तत्क्षणादेव मुच्यति । सर्वमहाश्मशानप्रवेशेषु च प्रयोक्तव्या । सर्वविघ्ना विद्रवन्ति, प्रपला यन्ते सर्वेण सर्वं न भवन्ति । एवम्प्रकारान्येकानि सर्वकर्मार्थचित्राणि मन्त्रतन्त्रमाहात्म्यानि साधयति । सर्वरक्षावरणगुप्तिं च करोति । सर्व रक्षोघ्न च पवित्र आयुरारोग्यवर्धनमिति ॥

रौद्रचित्ता मैत्रचित्ता भवन्ति। अपक्रमन्ते तस्माद् देशात्। सर्वोपद्रवचये-भ्यश्च मुच्यते। सर्वग्रहगृहीतेषु सर्वमातरबालग्रहेषु ब्रह्मराक्षसादिषु गोरोचनमभिमन्त्र्य ललाटे तिलकं कृत्वा दर्शयेत्। सर्वे दृष्टमात्रा प्रमुञ्चन्ति विद्रवन्ति च प्रपलायन्ते। सर्वेण सर्वं तस्मै न भवन्ति न भूयो गृह्णन्ते। यदि गृह्णन्ति, सर्वेण सर्वं विनश्यन्ति। एवं सर्वग्रहेषु प्रयोक्तव्यः सर्वत्र मन्त्रतन्त्राणां कल्पेषु यान्युक्तानि विविधानि साधयति लौकिकलोकोत्तरेषु यानि विधानमण्डलपटसाधनानि तान्यनेनैव साध्यानि क्षिप्रतरं सिध्यन्ते। गोरोचनमभिमन्त्र्य तिलकं कृत्वा शत्रुमध्ये प्रविशेत्। विगतक्रोधा भवन्ति। न शक्यन्ते अभिभवितुम्। महाजनमध्ये जपता प्रविशेत्। सर्वे मैत्रचित्ता भवन्ति। आदेयवाक्यश्च भवन्ति। परैरनभिभवनीयश्च अधृष्यश्च सर्वत्र सर्वभूतानाम्। गोरोचनेनाभिमन्त्र्य सप्तवारानेनेन मन्त्रेण तिलकं कृत्वा महाश्मशानं प्रविशेत्। सर्वकव्यादाशिनः प्रपलायन्ते। सर्वग्रहमातराश्च नश्यन्ते। अधृष्यो भवति। सर्वमनुष्याणां तेजसा तस्य ज्वलन्तमिव दृष्ट्वा ओजोहारा अपक्रमन्ते। तस्माद् देशा दर्शनमपि न समनुप्रयच्छन्ति। कः पुनर्वादो ओजो हर्तुम्। क्षणमपि नावतिष्ठन्ते। महाश्मशानं परित्यज्य सर्वभूतगणा ये तत्र निवासिनः ते प्रक्रमन्ते। इतश्चा + तश्च न शक्यन्ते प्रेक्षितमपि। कः पुनर्वादो ओजो हर्तुम् हिंसयितुम् वा। एवमपीयं महाप्रभावा सर्वविद्या महर्द्धिका उपपरिवर्तते महाविद्या तथागतोर्णा नाम। असङ्ख्यैश्च बुद्धैर्भगवद्भिः भाषिता गङ्गासिकतप्रख्यैः भाषिता चाभ्यनुमोदिता च। एतर्हि शाक्यमुनिना सम्यक् सम्बुद्धेन भाषिता चाभ्यनुमोदिता च। येऽपि ते भविष्यन्त्यनागतेऽध्वनि सम्यक् सम्बुद्धाः तेऽपि भाषिष्यन्ते। एवमतीतानागतैर्बुद्धैर्भगवद्भिः सवर्णिता सम्प्रशस्ता अनुमोदिता मयाप्येतर्हि शाक्यमुनिना सवर्णिता सम्प्रशस्ता कृताभ्यनुज्ञाता सर्वसत्त्वानां सर्वासां विधितः साधयिष्यन्तीति। यथा यथा प्रयुज्यते तथा तथा सर्वकर्माणि करोति। वर्जयित्वाभिचारुकम् कामोपसहितं चेति॥

तदेव हस्तौ सम्पुटाकारौ कृत्वा अन्योन्यावावेष्ट्य चित्रीकृतौ आत्मोरसि मध्ये स्थापयेत्। एतद् भगवतः समाधिवज्रस्य महामुद्रा।

र्या बध्वा अवैवर्त्तिको भवत्यनुत्तराया सम्यक् सम्बोधो नियतस्थम्। भवति चात्र मन्त्रः—नमः सम ततुद्धानाम् । ॐ त्रिभिद्दे चूर्णय चूर्णय वज्रधिक् वज्रधिक् हुँ हुँ ज ज समाधिज हु फट् स्वाहा । अल्पपस्य विस्तरेण सर्व त प्रयोक्तव्यम् । अपरिमितानुशशश्चायम् । भगवां समाधिवज्रः सर्वबुद्धानाम् । तदेव मुद्रां कण्ठदेशे न्यसेत् । इय सर्वबुद्धानां पद्मपद्ममुद्रा । एतदेव वामपार्श्वे न्यसेत् । उत्पलमुद्रा । एतदेव दक्षिणभुजे न्यसेत् । इय भगवतो बुद्धस्य कृपालम्बनमैत्रीमुद्रा । एतदेव हस्तौ उभयाङ्गुल्यवेष्टितौ मध्यमाङ्गुलिसम्प्रसारितौ आभोगमण्डलाकारौ हृदयमध्ये न्यस्ता । इय द्वितीया मैत्रीमुद्रा । सर्वतथागतानां सर्वकर्मिकम् । अप्रतिहता । एवमनेनैव विधिना ललाटे तृतीया, ऊर्ध्वविन्यस्ता चतुर्थ्या, समन्तात् परिभ्रामिता पञ्चमा भवति मैत्रीमुद्रा । ध्यानालम्बनकाले च प्रयोक्तव्या । न सर्वे मानुषा विहेठयन्ति । न चास्य काये किञ्चिदाबाधमुत्पादयन्ति मानुषामानुषा वा सर्वयक्षराक्षसप्रेतपिशाचकटपूतनादय । सर्वे च मारा मारकर्माणि कुर्वन्ति । सर्वे च विघ्ना अविघ्ना भवन्ति । भवति चात्र मन्त्र'—ॐ प्रस्फुर प्रस्फुर कृता लम्बनमन्त्रात्मक ह्रीँ । एष भगवतो मैत्री प्रयाक्तव्य । तदेव हस्ता वन्योन्यावावेष्ट्य वेणिकाकारौ कृत्वा मण्डलाद् व्यवस्थापयेत् । ज्येष्ठाङ्गुलीयकावूर्ध्वस्थितौ ललाटदेशे न्यसेत् । एष भगवतो बुद्धस्य महाकरुणामुद्रा । मन्त्र चात्र भवति—ॐ विश्वे स्वाहा । सर्वकार्मिका । सत्त्वानां प्रयोक्तव्या । करुणात्मका भवन्ति । तदेव हस्तावुद्वेष्ट्य चित्री कृतावभयावस्थितौ । एषा बुद्धस्य भगवतो महामुद्रिता मुद्रा । मन्त्र चात्र भवति—ॐ मुनिमुनिगगन स्वाहा । एषा भगवती सर्वकर्मिका सर्वासां परिपूरयति प्रमुन्तिेन चेतसा प्रयोक्तव्या । सर्व करोति । सर्वमन्त्रकल्पेषु यानि कर्माणि सर्वलौकिकलोकोत्तरेषु तान्यशेषतो साधयतीति । तदेव हस्तावुभयाङ्गुष्ठविन्यस्तौ चित्रीकृतौ ललाटे दर्शयेदेषा भगवतस्तथागतप्रेक्षामुद्रा सर्वकर्मिका सर्वार्थसाधिका । मन्त्र चात्र भवति—ॐ महद्गते उपेक्षय सर्वधर्मा विश्वात्मने विश्वमूर्त्ति ज्वल ज्वलय सर्वबुद्धधर्मा हुँ फट् स्वाहा । षट्पारमितासु च

पण्मुद्रा भवति। तदेव हस्तो वरप्रदानौ। इय दानपारमिता महा मुद्रा। तदेव हस्तौ अन्योन्यसङ्कुचितौ नाभिदेशे स्थापितौ। इय शीलपारमिता महामुद्रा। तदेव हस्तौ अध कृत्वा कक्षाभ्या सन्नियोज्य स्थापयेदियं क्षान्तिपारमिता महामुद्रा। तदेव हस्तौ भुजोपरि स्था पयेत्। परामृश्यमाना विपर्यस्ताकारेण। इय वीर्यपारमिता महामुद्रा। तदेव हस्तौ पर्यङ्क बध्वा मुपरि स्थापये वामदक्षिणमुपरि निबध्य च पर्यङ्कासने सर्वसत्त्वानां करुणाया माना ध्यानालम्बनगतदृष्टि। इय भगवत्या ध्यानपारमितायाः महामुद्रा। तदेव ध्यानपारमितामुद्र पर्यङ्कम भिन्द्य धर्मदेशनाकारा। इय भगवत्या प्रज्ञापारमितायाः महामुद्रा। तदेव पर्यङ्कमभिन्द्यात्। वामहस्त पर्यङ्के न्यस्य दक्षिणहस्तमवलम्ब्य भूमौ स्पृ शेत् वज्रासनाकारेण। इय भगवती सर्वबुद्धानामनुत्तरायां सम्यक् सम्बुद्धौ महामुद्रा सर्वबुद्धधर्माणामेषा एव महामुद्रा। सर्वेषां मन्त्राणि भव न्ति— ॐ दाने दद दद ददापय ज्वल ज्वल सर्वबुद्धाधिष्ठिते हुँ हुँ जः स्वाहा। एषा दानपारमितायाः महामुद्रा। ॐ शील शीलाढ्ये शान्तिकरणि शिवे प्रशस्ते सर्वबुद्धाधिष्ठिते स्वाहा। शीलपारमितायाः महामुद्रा— ॐ शान्ते श्रीकरि क्षान्ते क्षान्तिकरि स्वाहा। इय क्षान्ति पारमितायाः। ॐ वीर्ये वीर्यमिति सर्वबुद्धाधिष्ठिते स्वाहा। अभाव स्वभावे स्वाहा। वज्राक्रमणि स्वाहा। इय वीर्यपारमितायाः। ॐ शान्तिकरि भूधूभूर्धरि धैर्ये वीर्ये गगने रमणे ध्यानवति स्वाहा। इयं ध्यानपारमितायाः। ॐ धीः धूः इयं प्रज्ञापारमिता। ॐ त्रा याहि भगवति सर्वबुद्धजुष्टे अनालम्बने गगनस्वभावे धर्मधातुमनुप्र विष्टे आलोककरि विधमय विधमय सर्वक्लेशान्धकारम्। च्छोपय ता रय माम्। अमूर्त्तिजे हुँ हुँ दालय सर्वकर्मा हुँ फट् स्वाहा। एषा भ गवती बुद्धानां भगवतां महाबोधिमन्त्रा सर्वकर्मिकः सर्वार्थसम्पादिकाः सर्वानर्थप्रतिघातिका सर्वबुद्धधर्मा पारिपूरिका सर्वक्लेशां निषूदिनी सर्वमन्त्रां परकर्मकृतां विनाशनी सर्वमारविद्रापणी सर्वलौकिकलोको- त्तराणां मन्त्राणां प्रसाधनी सर्वपापां विधमनी सर्वदुर्गतिशोधिका सर्व देवमनुष्येषु सर्वबुद्धधर्मेषु प्रतिष्ठापनीति। सक्षेपतो यथा यथा प्रयुज्यते,

तथा तथा कर्माणि करोति। न शक्यमस्या' कल्पकोटीभिर्गुणमाहात्म्यं सर्वर्णन असङ्ख्येयैश्च बुद्धैर्भगवद्भि प्रभावविकुर्वणचर्याधिष्ठानऋद्धिब लाधान भाषितु वर्णयितु वा। एवमस्या भगवत्या अपर्य तगुणविस्ता रमाहात्म्यस्य विकुर्वण इति षट्पारमितामपि विस्तरेण कर्त्तुम्। समा सतो निर्देशप्रभावचर्या ऋद्धि च गुणगोत्रमधिष्ठितचर्या सर्वतो ज्ञेया विशेषाधिगमोऽपि वा ॥

गगनस्वभावा धर्माख्यां भावाभावविचारताम् ।
कल्पकल्पाक्षर प्रयोक्त + + कर्मसिद्धिषु ॥

पुष्कला कथिता ह्येभि क्षिप्रं फलाकारसमुद्भवम् ।
गगनस्वभावमन्त्रार्थं मक्षरव्यक्तिभूषितम् ॥

फलन्ति बहुधा काले युक्तिमात्रि दभिमूक्षिता ।
मुद्रात वै सविस्तर कथित तत्त्वचेष्टिभि ॥

मन्त्रत त्रगतिं कालो नियमश्चैव सुयोजिता ।
जपो होमादिभिर्ज्ञेय फले तत्त्वसमुद्भवे ॥

आश्रयाय न द्रव्याणां गतिर्लक्षणमुलक्षितम् ।
मन्त्रबोध स्वमन्त्र च कुलयानिगमोदया ॥

लक्ष्यते सिद्धिकालो हि मुद्राचिह्नसमुद्भवम् ।
तत्त्वनिष्ठागतो मन्त्री जपे मन्त्र समाहित ॥

सिद्धय सिद्धहेतुत्वं दर्शयेत् कुलदेवताम् ।
एता मुद्रा' वरा प्रोक्ता मन्त्राश्चैव महायशा ॥

सिध्यन्ते विधिना युक्ता यथेच्छा मानसोद्भवे । इति ॥

तदेव हस्तौ परिवेष्टिताङ्गुलीयको दक्षिणाङ्गुष्ठावनामितौ वामा ङ्गुष्ठाग्रस्थितौ । एषा सर्वबुद्धानां हृदयमुद्रा सम्यक्सम्बुद्धैस्तु भा षिता सर्वकर्मिकास्तु । भवति चात्र मन्त्रः— ॐ त्रैलोक्यपूजिताय हूँ फट् स्वाहा । सर्वकर्मकरा भवन्ति । सर्वमण्डलविधानेषु प्रयोक्तव्या

सर्वे' सत्त्वानां महारक्षादिषु । तदेव हस्तावुभयाग्रौ सङ्कोचितावूर्ध्वमे तमध्यमाङ्गुलीयकौ । इय भगवतां सर्वबुद्धानां मूलमुद्रा । भवति चात्र मन्त्र — ॐ ह ददातु दण्ड हुँ । ॐ सर्वसत्त्वामृतप्रदेशिककराय स्वाहा । दण्डकमण्डलू उभौ मूलमन्त्रौ । अनेन सर्वकर्माणि कारयेत् । सर्वत्र च सर्वमन्त्रेष प्रयोक्तव्य सर्वसिद्धदद सर्वरक्षाविधानेषु प्रयोजि तव्यौ । तदेव हस्तौ उभयकरावलग्नौ अन्योन्यावसक्तवेणिकौ शिर स्थाने स्थापयेत् । विशेषेषु प्रयोक्तव्य । भवति चात्र मन्त्र — ॐ ज्वल ज्वल सर्वबुद्धाधिष्ठिते स्वाहा । अनेन तथागतकुले सर्वकर्माणि का रयेत् । आर्यमञ्जुश्रियो मन्त्रेण वा रक्तेन करवीरेण मालतीकुसुमेन वा द्रव्यस्योत्तेजन कार्यम् । मञ्जुश्रीमूलमन्त्रेण सर्वतो योज्यम् । सर्व तश्च प्रयोजयितव्य' सर्वकर्मसु । तदेव हस्तौ उभयवेणिकाकारौ शिर' स्थाने स्थापयेत् । सर्वबुद्धानामुष्णीषमहामुद्रा । मन्त्र चात्र भवति — ज्रौँ । सर्वकर्मिकोऽयमुष्णीषराजा । तदेव हस्तौ पद्माकार कृत्वा हृद- ये स्थापयेत् । इयं पद्मकुलेऽवलोकितमहामुद्रा सर्वकर्मिका । मन्त्र चात्र भवति — श्री । तदेव हस्तौ कुड्मलपद्माकारौ नाभिमध्ये स्थापयेत् । इयमपरा अवलोकितस्य सर्वविघ्नप्रशमनी नाम महामुद्रा । मन्त्रं चात्र भवति —जि । अप सर्वकर्मिकोऽवलोकितसर्वभयेभ्यः प्रयोक्तव्य' । तदेव हस्तौ सुशिराकारौ कृत्वान्योन्यप्रतिकूलाङ्गुलिभिर्ललाटदेशे न्य सेदिय सर्वबुद्धानां प्रभावमानसोद्भव नाम महामुद्रा । मन्त्राणि चात्र प्रयोक्तव्यानि । एकाक्षराणि चतस्र — ताः । वा' । द्रो । हा' । एते मन्त्रा एकाक्षरा चतश्चतुर्भिर्बुद्धकोटिभिर्भाषिता सर्वबुद्धानामुष्णी षराजान सर्वेषां विद्यामहर्द्धिकानां प्रभावा सर्वधर्माश्रयाश्चतुऋद्धि पश्चरणाश्चतुरार्यसत्यमास्था बोधिप्राग्भारशिरा चतुर्विमोक्षचतुध्यान समाधिभि सर्वैरासेवनीया अप्रकम्प्या सर्वलौकिकलोकोत्तरादिभिर्म- न्त्रतन्त्रै. परमेश्वरा. सर्वविद्याराजा चक्रवर्तीनां ज्येष्ठा सर्वमन्त्राणाम् अचिन्त्या सर्वसमाधिविशेषाणां बोधिप्राप्तामिति महासत्त्वैस्त्रैलोक्याधि पतयो सर्वकुलप्रतन्त्रादिषु अगम्या सर्वबोधिसत्त्वैर्बोधिश्रावक प्रत्येक- बुद्धैः । एवमचिन्त्या अप्रभावा अलङ्घ्या गगनस्वभावभूतकोटिधर्म धातुप्रनाविक्रमतिष्ठा इति सक्षेपत' सर्वकर्मसु प्रयोक्तव्या इति ।

अनेनैव सर्वकर्माणि कारयेत। विशषत आर्यमञ्जुश्रिय मूलकल्पवि धानेष्विति । तदेव हस्तौ सम्पुटाकारौ शिर स्थाने मुपदर्शयेत । इयं सर्वतथागतकुले सर्वविघनाशिनी नाम महामुद्रा सर्वविषकर्मसु प्रयोक्त व्या । द्रों ।

अनेन मुद्रया युक्त मन्त्रोऽय बुद्धभाषित'
निर्विषां कुरुते क्षिप्र सत्त्वां स्थावरजङ्गमाम् ॥
निर्विषां कुरुते नागा उत्सृक्तां विषदर्पिताम् ।
सर्वदोषां तथा हन्ति रागद्वेषजा ॥
परा मोहजाश्चैव म त्रोऽय मुद्रेण योजित ।
निर्विषां कुरुते कर्मा विषसत्त्वसमुद्भवाम् ॥

सक्षेपत इय मुद्रा ।

वि यस्ता मन्त्रयानेन विविधा च विषोद्भवाम् ।
कर्मा करोति विष चास्य वशो भवति यदृच्छया ॥

इति लक्षजप्तेन । तदेव हस्तौ समयवज्राकारा उभयविसूचिकौ वामहस्तादध स्थित, दक्षिणहस्तादूर्ध्वविपर्यस्त कृत्वा शिर स्थाने न्यसे। तदेव वज्राधिपतेर्हृदयमुद्रा सर्वकर्मिका । मन्त्र चात्र भवति— हूँ । सर्वकर्मिकोऽय सर्वार्थसाधक' सर्वेश्वरग्रहेष प्रयोक्तव्य' ना य था विचिकित्सा कार्या । ॐ भद्रे भद्रवात करम रत्न विरत्न स्वाहा । अस्य जाप, प्रथम कार्य' अष्टशतम् । तता मञ्जुश्री सिद्ध्यतीति । तदेव हस्तौ उभयकुञ्चिताग्राङ्गुलीयकौ मूर्ध्नि स्थापयान्निर्य सम तभद्रस्य बोधिसत्त्वस्य महामुद्रा । सर्वकर्मसु प्रयोक्तव्या सर्वरक्षेपु प्रतिकृता सर्वार्थसाधनी मञ्जुश्रियसाधनेषु च पूर्वमारभेत् पश्चात् कर्म कुर्यात् कुलत्रयसामान्यमिति । तदेव मुद्र आर्यसमन्तभद्रस्य ललाट न्यसेत् । आकाशगर्भस्य महामुद्रा । मन्त्र चात्र भवति सर्वकर्मिकम्—स्र । तदेव मुद्र गलदेशे स्थापयेत् । इय विमतेलगते महामुद्रा । मन्त्र चात्र भवति सर्वकर्मिकम्—ल । तदेव मुद्रां उरसि मध्ये स्थापयेत् । मैत्रेयस्य महामुद्रा । मन्त्र चात्र भवति — म । तदेव हस्तो पूर्ववश्चा-

वाकारो अ योन्यविश्लिष्टौ अङ्गुलीभि' । इयमपरा पल्लवमुद्रा । तदेव मुष्ट्यौ कृतौ । इयमपरा सव्रबुद्धास्पन्मुद्रा । मञ्जुश्रिय तदेव धर्म भेरीमुद्रा । तदेव हस्तौ सम्पुटीकृतौ म ये सुषिरा तजन्या परिवेष्ट्य मूलाङ्गुष्ठतलवि-यस्तौ अङ्गुष्ठावनतौ शङ्खाकारकृतचिह्नौ । इयमपरा मञ्जुश्रिय' धर्मशङ्खमुद्रा । चक्र पूर्ववत् । धर्मचक्राकार इयमपरा मञ्जुश्रिय धर्मचक्रमुद्रा । तदेव मुद्र ललाटे -यस्त नृत्ययोग कृत्व। क्षिपेदवसव्ययोगेन । इयमपरा महाक्रीडाविकुर्वाणमुद्रा । मूलमन्त्रेणैव महाभयेभ्यो प्रयोक्तव्या नश्यन्ते अविकल्पत इति ॥

एवमनेन प्रयोगेण।सङ्ख्येयानि मुद्राणि भवन्ति । असङ्ख्येयाश्च मुद्राकल्पम वत-त्राश्च । असङ्ख्येयानि च द्रष्टव्यानि । महाप्रभावोद्भूत स्वयम्भुवोद्भवा । तानि च सर्वे प्रयोक्तव्यानि । इह कल्पविसरे सर्वाणि च शुचिवस्त्रान्तरावनद्धेन प्रयोक्तव्यानि । यथा असमयज्ञै सत्त्वैर्न दृश्य ते । एव महाप्रभावानि । अ-यथा समयव्यतिक्रम इति । एता साधनोपयिकानि करमुद्राणि हस्तवि यस्ता नृत्तगीतप्रयोगैश्चाने-कानि भवन्ति । एतद्विशषैश्च सत्त्वाना क्रमश कथित एवमधुना मण्ड लसाधनोपयिकानि महामुद्राणि भवन्ति ॥

सर्वबुद्धानां तथा स्तूपा धुवि धातुपर पवे ।
वोधिसत्त्वानां तथा पद्म श्रावकाणां परिमण्डलम् ॥

चतुरश्रः प्रत्येकबुद्धानां कथिता त्रिमण्डलो ।
नानावाहननाना विविधाभरणविभूषणा ॥

नानाप्रहरणाश्चैव देवयक्षग्रहापराम् ।
वृणा पुरुषमत स्यात् ऋषीणा दण्डकमण्डलु ॥

यस्य यो प्रहरण नित्य यो वा वाहनभूषणा ।
तस्य कुर्यान्मुद्रा सक्षेपा मण्डलेष्विह ॥

आदित्यचन्द्रौ तदा कुर्यान्मण्डलोपरिमण्डलौ ।
सक्षेपाद्व यस्य यो भूमि तदेव मनसाह्वये ॥

विविधा' प्राणिनो प्रोक्ता तेषां तेषां तदा न्यसेत् ।
बहुप्रकारा सत्त्वाख्या बहुमुद्राश्च प्रकीर्त्तिता ॥

तेषां कर्मतो कुर्याद् विधानेन मण्डल ।

ब्रह्मस्य पद्म शक्रस्य वज्र वरुणस्य पाश रुद्रस्य शूल दुर्गस्य पट्टिश ऋषिस्य कमण्डलु यमस्य दण्ड धनदस्य गदा कुवेरस्य खड्ग हुताशनस्याग्निकुण्ड पृथिव्या कलश परमात्मा यथा यस्य प्रहरणानि आभरणानि च लोकेऽस्य दृष्टानि तानि सर्वत्र यथानुस्मरत विधिना तानि सर्वाणि सर्वमण्डलेषु प्रयोक्तव्यानि कल्पोक्तेन वा विधानेनालिखितव्यानि सर्वमण्डलानि सर्वसत्त्वानां अर्थाय हिताध्याशयेन चेतसा सर्वसत्त्वानां करुणायमानेन उत्पादितबोधिचित्तेन सर्वसत्त्वानुकम्पयमानेन सर्वमण्डलान्यभिलिखितव्यानि सर्वमण्डलाभिषेकाभिषिक्तै' महामण्डलाभिषिक्तैर्वा। आर्यमञ्जुश्रिय. दृष्टमण्डलाभिषिक्तेन। अन्यथाश्य सर्वमण्डला लिखेत । आर्यमञ्जुश्री मनासि कर्तव्य । यत् कारणम् । अभिषिक्तो मया सर्वबुद्धश्च गङ्गानदीकताम्रत्यै' सर्वमन्त्राणा गम्भीरतत्त्वार्थनयधर्मदेशना कुमारबालरूपिणा मन्त्ररूपेण सत्त्वानामर्थ करिष्यतीति ॥

न मन्त्रमुद्रसयुक्त न कुर्याद् वर्गसमाहनम् ।
अहित कर्यान्मात्र नाहित हितमीप्सितम ॥

मुद्रामन्त्रसमायुक्ता अहित चैव निवारयेत् ।
हिताहित सदा सर्व अहित चैव निवारणम् ॥

हितैव सर्वमन्त्रो कुर्या मन्त्रमुद्रितो ।
न मुद्रमन्त्र तत्कुर्यान्न मन्त्र मुद्रिन तथा ॥

मुद्रार्थमयुक्तो सफलार्थो साधयिष्यत ।
सफल मुद्रसयुक्तो मन्त्रो मुद्रफलोन्य ॥

साधयेत् कर्मविस्तार मुद्रसम चिन्ता ।
शान्तिका य तु मुद्रा य मन्त्रा चैव शान्तिक ॥

मन्त्रमुद्रसमायोगा शान्तिक कर्ममारभे ।
पौष्टिकेषु च मन्त्रेषु वध्नीया मुद्रसम्भवम् ॥

पौष्टिक मुद्रमित्याहु कथिता मन्त्रयोजिता ।
शान्तिके शान्तिक कुर्यात् मुद्रमन्त्रेष्विहोदितै. ॥

जिनै जिनम त्रयमन्यस्त मुद्राश्चापि विभागत ।
शीतन्त्रेषु न सर्वतुमत्रमाश्च साधयत् ॥
पुण्यर्थं कथिता म त्रा अन्जकुले तु समुद्भवा ।
म त्र त्रानि तोक्ष्णं मुद्राश्चाप तत्रोन्विते ॥
विन्याते कथितेमे त्रे मुद्रैश्चापि महार्द्धै ।
अब्जके तु समान्विष्टे शुचिभिश्चत्र दीपितै ॥
प्रशस्ते मङ्गलैश्चापि आरोग्यार्थमुपुष्कले ।
क्रोधयुक्तैस्तथा म त्रे मुद्राश्चापि वर्णिते ॥
भोगार्थसम्पदाद्दिष्टे निर्मलश्चापि शोभनै ।
शुक्लै सितमुद्रैस्तु मन्त्रमद्रसमोन्वितै ॥
साधयत् सम्पन्ना मन्त्रा भोगकारा ज मनि ।
तथाविधैः मन्त्रमुद्रैस्तु साधिता सफलोदया ॥
क्रोधमन्त्रा तथा प्रोक्ता मन्त्राग्र प्राणोपरोधिका ।
कथिता वज्रिणे त त्रे जिनाब्जे च समुद्भवे ॥
तेजिनो बहुधा उग्रा दुष्टसत्त्वभ्मापहा ।
नियुक्ता प्राणहिंसाया न कुर्यात् ता तु धीमता ॥
मुद्रा च दण्डन्मनवज्रशूलाभिपट्टिशा ।
विविधा प्रहरणाश्चैव महाशूलास्तु यमा तके ॥
सयुक्ता मन्त्रिभि क्षिप्र कृत्वा प्राणापह ध्रुवम् ।
तन्न कुर्याच्च त धीमा सर्वप्राणोपरोधिनम् ॥
भजेन्म न्त्रतन्त्रज्ञ क्रूर क्रूरसमुद्रितम् ।
मुद्रा क्रूरतर प्रोक्ता क्रूरमन्त्रेषु याजिता ॥
क्रूरसत्त्वै यथा सिद्धा क्रूरकर्मान्तचारिभि. ।
विविधा नारका दु खा प्राप्नोतीह स दुर्मति ॥
न कुर्यात् क्रूरमन्त्रेभ्यो दु शीलानां चाभिचारुकम् ।
क्रूरमन्त्र तथा मुद्र न दद्यु भवता जना ॥

यस्मात् फलमनिष्टं नै रनुभूयेत पुन पुन ।
न विद्या सुखं तदा मन्त्री क्रूरक + + ॥
+ + + + + + + + । । + । + + मगान्ति । ।
त्रिधा + + + + + + + + + सिद्धिषु दृश्यते ॥
इष्टं इष्टफलायच + + + + + + + + । ।
होम क्रूरकर्मेषु तस्माद्धर्मा विवर्जयेत् ॥
मुनिश्रेष्ठो स योगा । । । । । । । । । । ।
+ + + + अब्जिनो गीता हीना क्रूरकर्मभि ॥
गीता वज्रकुले म त्रा त्रिधा ते परिकीर्तिता ।
हीनोत्कृष्टम + । । + + + + । । । । ॥
+ + मुद्रसमुदेश वहुमन्त्रार्थविस्तरम् ।
कथिता जिनवरै पूर्व अधुना य इहोदिता इति ॥

बोधिसत्त्वपिटकावतंसकात् आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पात्
चतुस्त्रिंशतिम महामुद्रापटलविसर
परिसमाप्त इति ।

अथ सप्तत्रिंश पटलविसरः ।

अथ खलु भगवा शाक्यमुनि पुनरपि शुद्धावासभवनमव लोक्य मञ्जुश्रिय कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । अस्ति मञ्जुश्री ! त्वदीये मूलकल्प अपरमपि मुद्रा परमगह्यतमम् । सर्वेषां मुद्राणां प्रविधान सर्वमन्त्राणा सम्मत सर्वमन्त्रेश्च सह सर्वाऽय सर्वकर्मप्रसाधक सम्यक् सम्बोधिमार्गावशाधक सर्वभवमार्गविनाशक सर्वसत्त्वोपजीव्य आयुरारोग्यैश्वर्यसत्राशापारिपूरक सर्वतो विपक्षधर्मपरिपूरक सर्वसत्त्वसन्तोषणकर सर्वसत्त्वमनाशाभिरुचितसफलाभिकरण सर्वकर्मकर सर्वमन्त्रानुप्रसाधक सर्वमुद्रामन्त्रसमेतम् । शृणु कुमार ! मञ्जुश्री ! ।

शान्तनिवारणीयलक्षण भवति । प्रगृह्य समाहितोभयपाणिना जिह्वा आनामिकाङ्गुल्यो करमध्ये नखे नख परिधाय अङ्गुष्ठाग्रेणोपगूढ कन्यसौ सूच्याकारेण सहताग्रा तथैव मध्यमा समनखशिखाससक्त मध्यगौ प्रदेशिन्या सूच्याकारसम तान्त्रभागोर्णीयमहालक्षण नाम महामुद्रा । भवति चात्र मन्त्र — आ म हू । तत्रैव प्रदेशिन्यौ सङ्कार्य नखेन नखमारभेत् । मण्डलाकारसम्न्याभि कुदृष्टिशल्यविपर्यासदाहन नाम महाधर्मचक्रमुद्रा । मन्त्र चात्र भवति — ॐ धुन पातय छिन्द चक्रे वज्रिणि हूं समयिरतो भागे मध्यमिन्यो निर्गुगुगुल्याकातक चतुर्धारारश्मयनी । वज्रवीरा चलाचलमहा महीक्षेशासनी नाम महामुद्रा । मन्त्र चात्र भवति — ॐ वज्रानलि हूँ फट् ।

> पर्यङ्क तु मुद्रा मन्त्रा च प्रयुक्ता सर्वकर्मसु ।
> नश्यन्ते सर्वविघ्ना वै शरद्भेघ यथाम्बुदा ॥
>
> चतुर्मारकृता ये च ये च विघ्ना ससुरासुरा ।
> नश्यन्ते दृष्टमात्र वै मुद्रं पद्ममुत्तमम् ॥
>
> परतस्तुल्यमुद्दिश्य तृतीया मुक्तमवेशगती ।
> सङ्कुचिताग्या उभा चैव मष्टिस्तथागती स्मृता ॥

त्रैलोक्येन महामेरुशृङ्गगतिमालिनी नाम महामुद्रा । मन्त्र चात्र भवति — ॐ विजये हूं । तथागतमुष्टिमुद्रा च । एभिरन्यतमैर्मुद्रै

हस्तद्वयेनावनम्या साधनकाले पूजनकाले वा मन्त्रोच्चारे यावदिच्छ जपन् निषण्णा स्थिता वा । एवं सर्वविघ्नविनायकान् अधरात्न लभन्ते । सिद्धिश्चाभिमुखीभवति ॥

ता एव प्रदेशिन्यः सञ्चार्य स्वस्वकाराग्रं कारयेत् । उद्गतोष्णीषमुद्रा । मन्त्र चात्र भवति ॐ ज्वलज्ज्वल दीप्तोद्गतो ष्णीष धुन धुन हूँ ॥

ता एव प्रदेशिन्यौ सञ्चार्य मध्यममूर्ध्या सन्ना नखशिखरस-सक्ता निर्भुग्नगुल्फकुण्डलाकारमुद्रा सितातपत्रोष्णीष । मन्त्र चात्र भवति—ओं म म म म हूं नि ॥

ता एव प्रदेशिन्यौ परस्परतुल्यमुन्नम्य आश्लेष्य मध्यमसूर्ध्ये तेजोराशिमुद्रा । मन्त्र चात्र भवति—ओं तथागतोष्णीष अनवलो कितमूर्ध्नि तेजोराशि हूं ज्वल ज्वल एक एक दर विदर च्छिन्द भिन्द हूं हूं स्फट् स्फट् स्वाहा ॥

ता एव प्रदेशिन्याग्रसमसक्तम मध्यमूर्ध्य मण्डलाकारो जयो ष्णीषमुद्रा । मन्त्र चात्र भवति —ओं जयोष्णीष ज्वल ज्वल बन्ध बन्ध दम दम हूँ हूँ हूँ ह ह ह हूं जयोष्णीषमन्त्रा ॥

तथैव प्रदेशिन्याग्रा सञ्चार्य म मध्यममूर्ध्या नखस्योपरि तृतीयभागे श्लिष्टा चक्रवर्तिमुद्रा । ओं नमो अप्रतिहततथागतोष्णी षाय अनवलोकितमूर्ध्नि चक्रवर्ति हूं ज्वल ज्वल धक धक धुन धुन विधुन त्रासय मारयामान्य हन हन अ अ अ अ क क प्रासिनि प्रासिनि कुण्डलिनि अपराजितास्त्र धारिणि हूँ फट् । चक्र वर्ति ता एव प्रदेशिन्याग्रा सञ्चार्य म मध्यमसूर्ध्या नखस्याधस्तात् तृतीयभागे सयुक्ता म त्राधिपत्य चक्रवर्त्तिन मुद्रा । ता एव प्रदेशिन्या ग्रा सञ्चार्य मूर्ध्या नखस्याधस्तात् समसक्ता म त्राधिपत्य मुद्रा । ता एव प्रदेशिन्याग्रा सञ्चार्य म मध्यमूर्ध्या नखपर्वणान्तरे ससक्ता महाचक्रवर्त्तिने मुद्रा । ता एव प्रदेशिन्याग्रा सञ्चार्य म मध्यमूर्ध्य

तृतीये पर्वे अधस्तात् ससक्ता कुण्डलाकारेण महाचक्रवर्तिने मुद्रा । ता एव प्रदेशिन्याग्रा सञ्चार्य तृतीये पर्वे मध्यमाङ्गुल्या पर्वयोरन्तरे संसक्ता मन्त्राधिपस्य महाचक्रवर्तिने मुद्रा । ता एव प्रदेशिन्याग्रा निर्मु मगुल्फसन्निक मध्यमाङ्गुल्या मध्यमपर्वयोरधस्तात् ससक्ता पर्वतर्जनीयेन अपराजितोष्णीषा [illegible]न हृदयमुद्रा । मन्त्र चात्र भवति ॐ अप-राजिता [illegible] ॥

ता एवोष्णीषमूलमुद्रा गाध्यतमेन वा सोपचारविन्यास सर्व कर्माणि कार्यमङ्गुष्ठाग्रेश्चलितरनामिका परामृज्योत्कर्षयेदावाहनम् । मन्त्र चात्र भवति नमो भगवते अप्रतिहतोष्णीषाय एहि एहि भगव! धर्मराज! प्रतीच्छय अर्घ्यं गन्ध पुष्प धूप बलय दीप च । मा चाभिरक्षाप्रतिहतबलपराक्रमाय स्वाहा । आवाहन शुक्लपुष्पै स्वरूपेणार्घ्यपाद्यमाचमनीयमासनोपविशने तदानेनैव दिशि विदिशि अध ऊर्ध्वं च बन्धयेत् ॥

ता एवानामिको अङ्गुष्ठाग्रेरपमृज्याथ नामयेत् । मध्यमे पर्वे स्पृश्योत्क्षिपेत् । विसर्जनार्घेण स्वदेवताया अपसव्येन भ्रामयेत् । मुद्रा दिशाबन्धा मुक्ता भवति । मन्त्र चात्र भवति — नमोऽप्रतिहतोष्णी षाय गच्छ गच्छ भगव! धर्मराज! प्रतीच्छ मयार्घ्यं गन्ध पुष्पं धूप मा च रक्षाप्रतिहतबलपराक्रमाय । मुद्रा मन्त्रविसर्जनार्घेण ॥

ता एव प्रदेशिन्यौ अधस्तात् तृतीये पर्वे मध्यमाङ्गुल्ये ससक्ता बन्धान्य अङ्गुष्ठो सह बन्धसे निपीडितमुष्टिं मध्यमाङ्गुल्यो । मन्त्रं चात्र भवति — नमो भगवते अप्रतिहतोष्णीषाय ॐ ॐ ह्रौ बन्ध हूँ फट् । अप्रतिहतोष्णीष तेजाराशे । मुद्रामन्त्रा सर्वबन्धादिषूपयुज्यते सर्वकार्मिक ॥

ता एव प्रदेशिन्यौ आकुञ्चिताग्रा मध्यमाङ्गुल्या तृतीयपर्वे द्वी पिदससक्ता त्रिकरणोष्णीषमुद्रा । मन्त्र चात्र भवति — नमो भगवते अप्रतिहतोष्णीषाय त्रिकरण धुन धुन हूँ त्रिकरणोष्णीषं भगवतो विद्याधिपते महाविद्याराजा उष्णीषत त्रे सर्वविघ्नविनायकापघातेष्व भिपक्रमात्मरक्षाशान्तिशान्ति धर्मपल्लवशान्तिषु सर्वकर्मेषु प्रयुज्यते ॥

सुरेषु युज्यत समये स्थापिता। मन्त्र चात्र भवति — नमो भगवते अप्रतिहताष्णीषाय ॐ अङ्के महासमय स्वाहा । अनया मण्ड लबन्ध कृत्वा जपचक्रवर्तिनमपि समये तिष्ठ तिष्ठ । अन्याश्चक्र वर्तिनाशाभिभवति । तत्रैव स्थाने जप कुर्व सर्वलौकिकलोकोत्त राणा मन्त्राणा असक्तान्यो य विद्याप्रभावबलविघात कर्तुम्। एकस्मिं स्थाने सर्वजापिनाम्। एवमाद्या उष्णीषराजान असङ्ख्येयानि भव न्ति । विस्तरेण कर्तव्य सर्वतथागतकुलम् ।

इह हि मञ्जुश्री कल्पराज अपरिमाणानि मन्त्राणि भव-न्ति । मुद्राश्चैव विविधाकारा। सक्षेपतोऽह वक्ष्ये। यदि विस्तरशो कथेयम् अशक्य सर्वमानुष्ये अमानुषैश्च कल्पसहस्रेणापि कालप्रमाणे नोद्गृहीतु धारयितु वा । तस्मात् तर्हि मञ्जुश्री सक्षेपत कथयि ष्यामि समासेनोपधारय ।

हृदयस्य मुने मुद्रा कथ्यते प्रवरा इह ।
ततो देवातिदेवस्य मुद्रा वै चक्रवर्तिन ॥
अवलोकितचन्द्रस्य बोधिसत्त्वस्य धीमत ।
वज्रपाणस्ततो मुद्रा यक्षेन्द्रस्य प्रकीर्तित ॥
ततोऽन्येषां तु मुद्राणां महतामभितोजसाम् ।
दूतदूतीगणा सर्वा चेटश्चेटी तथा पराम् ॥
यक्षा यक्षीस्तथा देवा नागनागी तथापराम् ।
किङ्कर किङ्करीणा च पिशाच पिशाचीना च ॥
महर्द्धिका राक्षसीनां तथान्या सुरयोषित् ।
दैत्यमङ्गना सिद्धविद्याधराणा च सवर्षां च ॥
अमानुषाणा नामानुष्याश्चापि सर्वेषा त्रिभवे जन्मनि सृताम्।
सर्वेषां तु जन्तूना मुद्रा ह्युक्ता पृथक् पृथक ॥
मन्त्रास्तु विविधाकारा नानाकर्मसमाधिका ।
राजकुले मानिकुले चापि तेषां मुद्रा पृथक् पृथक ॥
अर्हप्रत्येकबुद्धाना उभा मुद्रो शुभाद्यो ।
सर्वेषां बोधिसत्त्वानां दशभूमिप्रतिष्ठिताम् ॥

मुद्रा हृदयमन्त्रा च एकैकः परिकीर्त्तिता ।
दिव्यपक्षकुले चापि ऋषिगन्धर्वपूजिते ॥
कुले सप्तमके प्रोक्ता मुद्रा ग धर्ममाश्रिता ।
तथाष्टमके मुद्रा कुलेभ्यो परिकीर्त्तिता ॥
सर्वे मुद्रा समाख्याता अपराश्च सुगताह्वया ।
पृथक् पृथक् मन्त्रेषु लौकिकेषु समागते ॥
मुद्रासहिता मन्त्र दीप्तो भवति कर्मसु ।
मुद्राक्षेपादिकुशल नानुयाति विनायका ॥

अथ खल्वेषां महामुद्रादीनां लक्षण भवति । मुद्राना भगवतां हृदयमुद्रालक्षण भवति । हस्तद्वयेनान्यो यमङ्गुली सञ्चियम्या ङ्गुष्ठौ दर्शयेत् । सैषा तथागतानां हृदयमुद्रा । एषैव दक्षिणेनाङ्गुष्ठेन एकैकदर्शितेन पद्मधरस्य मुद्रा भवति । वामेतरस्य पूर्वमुष्टिं कृत्वा म ध्यमाङ्गुलियुगल प्रमुञ्च प्रसृत कृत्वैकत वज्राकारम् । एषा वज्र धरस्य मुद्रा । एकसूचीमवनाम्य एषा गन्धहस्तिने नामिमत्त्वस्य मुद्रा पुनरेवोत्क्षिप्य मण्डलाकार कुर्यात् । एष गजग-रस्य मुद्रा । उभयो रप्यय पर्व कुञ्चयेत् । एषा मणिकुले मुद्रा । सर्वेषां मणिवराणां ज म्भले जलेन्द्रादीनां मन्त्रे' तेरेव योजयेत् । तर्जनीयुगल द्विपर्व कुञ्चि तान्योन्यनखसमयुक्तम् । एषा यक्षकुले मुद्रा पञ्चिकादीना यक्षमह र्द्धिकानाम् । अन्यान्यनखसमयुक्त अङ्गुष्ठ नखोपरि धारयेत् । तथैव हस्तौ पूर्ववत् कारयित्वा म यमाङ्गुलियुगल उ ष्य सूचिकाकार कारयित्वा एषा सर्वदेवानां मुद्रा दिव्यकुले अकनिष्ठादीनां दिवौ कसाम् । भूयस्तथैव हस्तौ सयम्य मुष्टि न वा अङ्गुष्ठा दर्शयन् सैषा प्रत्येकबुद्धार्यश्रावकानां मुद्रा ॥

इत्येतामर्गा मुद्रासु कुर्या चाष्टसमाहृता ।
सर्वेषां जिनपुत्राणां मुद्रामेक तु वक्ष्यते ॥
प्रसृताञ्जलिविन्यस्त ईषित्सङ्कुचित पुन ।
स एषा कथिता मुद्रा बोधिसत्त्वा महीयसाम् ॥

चि तामणि ग्गरक मङ्गागी पात्रचीवरम् ।
न्णाभयहस्त च मुद्रेता मम्रक मुन ॥

न्मिमत्रीप्रभाजाउन्ग्नतार्णे सुगत स्थिति ।
इमाग्यमा परा मुद्रा जिनस्या मशरीरजा ॥

द्वो ममरा गणाग्ना मुद्रा पञ्च मया स्मृता ।
हृदयस्य मुने सहितानि त्रिशत्युक्तान्स्वियम्भुवे ॥

पुरा कथिता ह्येते मुद्रा आदिजिन तना ।
परिवार समाग्याता विशक्र ग्रवत्तिन ॥

परम परसङ्गाना मुद्रा मन्त्राश्च निश्रिता ।

उद्गत कुण्डलीकृत्य चिन्तामणिमुद्रा । पर्यङ्के वामन्ाक्षेणे मुष्टिम सदृशे धारये । ग्गरस्मुद्रा भवति । हस्तसम्पुटेना यो यमभिमुख सङ्गान्मुद्रा भवति । पात्र मम्पुटाधार चीवर वामहस्तेन दृष्ट्वा हृदयमुद्राया वाममेकपङ्कुष्ठमुन्नतम् । अभयहस्तमभयावनत वाम चीवरावलम्बत अभयहस्त सम्पुटे म यमाङ्गुलियुगल तर्ज यो बहि कुञ्चिता निवशयेत् म याङ्गुष्ठौ । एषा वद्रुलाचनमुद्रा भवति । णपेर ग्ना परिकुञ्चिते नजनी ग्स्त कर्याद् बुद्रमत्री । अञ्जलि विरलाङ्गुलिं कृत्वा तर्ज यनामिका गापयेत् मूचीत्रयेण । मामकी मुद्रा भवति । अञ्जलि कृत्वा तर्जनीम यमाङ्गुलिवहि तती यपर्व कुञ्चिते स न्ग्यादङ्गुष्ठो पृथक् अङ्गुलाकारेण भागवती मुद्रा । वामहस्तेन तज या म यमया च त्रिजया । न्क्षिणया ज्यङगुल वज्र कनिन्शे धारयत् ॥

एवमेवाष्टौ महामुद्रा आत्मना शिरसि विद्याराजमुद्रा च वा स र्वेकर्माणि न्ागयेत् । समय वा मण्डले पुष्पाणि क्षिपेत् । पूर्वनिर्दिष्टेन वा विधिनानेन वा कुर्यात् । यथष्मत सर्वकर्माणि कारयेन । विद्याम त्राभिहितानि समयानि भवति मुद्रै समुद्रितानि मुद्राप्रभावानि । य मुद्र सहसा अस्थाने न्नीयात् स एवास्य स्मयभङ्गो भवति । यद् वज्र तन्त्रलम् । त्रिशूलवज्रयोर्विशेषो नास्ति । यद् र्व तद् वज्र

भरस्य मुद्रा भवति । अधरस्ताश्च महश्वरस्य । म य आचार्यगु रुन्क्षिणीया सर्वपा च मनुष्याणा पताम्गान्मञ्जिने सर्वपा मनुष्याणा द्विपञ्चतुष्पञ्चबहुपदापदतिर्यग्गतिगताना स्थाना मद्रा भवति । द्विरुञ्छित सर्वपां यक्षयक्षिणा मुद्रा भवति । त्रिरुञ्छित सर्व विद्याधरविद्याधरीणा मुद्रा भवति । चतुरुञ्छितै समपाणितलव्रि यस्ते' ससुरासुराङ्गनाना मद्रा भवति । कनाङ्गाऊर्ध्विकृष्यस्तौ हस्तौ शोभनाकारसंस्थितौ सर्वपां रूपावचराणा देवाना मुद्रा भवति । तद्वेव हस्तौ आरूप्यावचराणा देवानां मुद्रा भवति । तद्वेव हस्ता सुपिरसम्पुटाकारौ मुष्टिनिबन्धनौ कामधा वशवर्तप्रभृतीना सर्वपा काम धातुस्थितानां सनरतिर्यक्प्रेतयामलौकिकाना सत्त्वाना मुद्रा भवति । तामेव मुद्रामेकमङ्गुष्ठिमु स्तृज्य सर्वपा पिशाचपिशाचीना मद्रा भवति । द्विमुत्सृतै राक्षसराक्षसीना । त्रिमुत्सृत सर्वकृत्यावेतादीना ग्रहमातरकूष्माण्डादीनां पिशिताशिना सर्वपा च डाकिनीनां व्यन्तरादीना च सकश्मलां चतुर्भिरङ्गुलीभि सङ्कुचितै सर्वकश्मला मुद्रा भवति । मुद्रैराकृष्टैराकर्षण मुद्रैरुत्सृष्टैर्विसर्जनम् । स्वचित्तेन सर्वकर्माणि कारयत् ॥

एभिरेव मुद्रै यथेष्टत स्वक स्वक मन्त्र नियोजयेत् । नान्येषा नान्यकर्माणि कारयेत् । तस्मि तस्मि नियुञ्ज्याद यस्मि यस्मि मन्त्रा भवन्ति ।

> अनुल्लङ्घ्या ह्येते मुद्रा सर्वबुद्धैरधिष्ठिता ।
> अशक्ता सत्त्वसत्त्वा वै मुद्रा ह्यपि कारितम् ॥

मुद्रोल्लङ्घनाद् विनाशमाप्नुवन्ति । मुद्राणा विनाशात् समय भ्रश' सर्वविघ्नाव्यतिक्रमश्च निष्ठाया गच्छ गति अवीच्याया वा महानरकोपपत्ति गान्तरमवाप्नुवन्ति विघ्नकारा । ये च मुद्रासमयमधितिष्ठ ते तेपा चिरसाध्यमनल्पक भवति महान्बोधिसत्त्वोपपत्तिश्च गतिनिष्ठाया नियत बोधिपरायणा भवति । सर्वपता मद्रा बहुप्रकारा प्रकाशिता आदिबुद्धै बोधिसत्त्वैश्च महाद्भि । न शक्यमस्य पर्यन्त ग तु सङ्ख्यागणना वा कर्तुम् । मयसत्त्वेन उद्ग्रहीतम् । सर्वपत

वामेतरस्य पूर्वं मुष्टिं कृत्वा म यमाङ्गुलियुगल प्रमुचे प्रसृत कृ रेण । उभयाग्रपर्वं पर्वे स्पृशय । तर्जनीयुगल द्विपर्वं कु ञ्चित अ यो यनखसयुक्त अङ्गुष्ठनखापरि धारयत् । एप चक्रव र्तिमुद्रा सर्वकर्मिका प्रवरा सर्वमन्त्राणा निर्दिष्टा लोकनायिभि । पू र्वनिर्दिष्टेन एकाक्षरचक्रवर्तिना सयुक्ता सर्वकर्मिका भवति । अनेन साधितेन सर्वे तथागतकुल सर्वा य लौकिकलोकोत्तरा म त्रा सिद्धा भवन्ति । अनेन जप्यमानेन सर्वमन्त्रा जप्ता भवन्ति ॥

अ यन्त्रस्य साधकेन पूर्वत अस्मिं कल्पराजे प्रचारितेन मन्त्र वरे अष्टसहस्र जाप कर्तव्य । एवमेते सर्वविद्या आमुखीभवन्ति आशु सिद्धिं प्रयच्छन्ति । क्षिप्र च वश्या भवन्ति । नियत बोधिप रायण पद्मवरमुद्राया एकाक्षरावलोकितेश्वरहृदयेन सयुक्त सर्व कर्मा करोति । पण्डरवासिन्या वा विद्यामुद्रेण वा सयुक्ता तथैव स र्वकर्मा करोति । वज्रधरस्य मुद्रया तस्यैव एकाक्षरहृदयेन सयुक्त तथैव सर्वकर्मा करोति । मामक्या वा महाविद्यया ॥

एव राजकुले एकाक्षरराजग धर्वोधिसत्त्वहृदयेन एव तेनैव मुद्रया मणिकुले यक्षकुले दिव्य आर्य तेष्विह एकाक्षरहृदयै तेष्वेव मुद्रै सर्वकर्माणि कर्तव्यानि । एव सर्वत्र सर्वमुद्रै सर्वम त्रैश्च सर्वक र्माणि कर्तव्यानि । यथायुक्तित विद्यामन्त्रबलाधाना न्यसेत् । ना न्यत' कर्माणि कर्तव्यानि ॥

एव दक्षिणकरविन्यस्त स्वस्त्योन्नत ब्राह्मणस्य महाब्रह्मणे एकलिङ्गमुद्राया महेश्वरस्य चक्रमुद्राया विष्णो अञ्जलिरावेशवि रलविन्यस्त गरुत्मन एव ऋपीणा वापोन्नतहस्तमुद्र एव गन्धर्वाणां ससुरासुराणा वामहस्तमङ्गुष्ठाभ्यन्तरीकृतमुखमुपदर्शनमष्टिस्थित च तु कुमार्यमुद्रा तेनैव व त्रेण एव कार्तिकेयस्य शक्तिमुद्रया एव यम वरुणकुबेरयक्षराक्षसपिशाचमहोरगादीना सर्वेषा त्रिभवसस्थितानां सत्त्वाना सर्वगतिपर्यापन्नाना सत्त्वधातुसन्नि श्रिताना सर्वेषा ग्रह मातरक्रव्यादस्कन्दवादीना सत्त्वाना सर्वत सर्वषा मुद्राण्युक्तानि । मन्त्राश्चैव सवत नियुज्यानुप्रवेश क्रमश सर्वत. सर्वं भवति नान्यत ॥

आदौ तावत् साधकेन अस्मिन् कल्पराजे तथागतगति' शुभा महामुद्रा म न्त्राश्च तन्त्रा निश्चिता आर्यसम न्तभद्रस्य स्थानप्राप्तविमल गत त्वदीया मञ्जुश्री उत्पलमुद्रा एतेषां च ाधिसत्त्वानां च मुद्रा अवश्य साधकेन पूर्वाभिमुखस्थितेन आदित्याभिमुखेन प्रातरुत्थाय शुचिना शुचिस्थानस्थितेन एतेषां मुद्राणाम् यतर् त्वा आत्मशि रस्योपरि क्षिपेत् त्वम् । एतेषामन्यतम च म ं जपेदष्टशतम् । सर्व व्याधिविनिर्मुक्तो भवति । दीर्घायुष सर्वविघ्नैश्च नाभिभूयते । सर्व सत्त्वानामधृष्यो भवति । सर्वम न्त्राश्चाभिमुखीभवन्ति । आशु सिद्धिं प्रयच्छन्ति । सर्वबुद्धैश्चाधिष्ठितो भवति । नियत बोधिपरायणो भव ति । मञ्जुश्री कुमारभूतश्चास्य कल्याणमित्रो भवति यावदाबोधिम ण्डात् । कतमा च ते मुद्रा मन्त्राश्च भवन्ति ॥

आदौ तावन्महावीरमुद्रा वक्ष्यते । हस्तद्वय सम्पुट कृत्वा अन्त रिताङ्गुलिमङ्गुष्ठमुन्नतो पर्वतृतीयभागाकुञ्चितौ एषा महावीरमुद्रा सर्वतथागतैर्भाषिता । म न्त्र चात्र भवति — आ वीर हू ख । अनेन मन्त्रेण सयुक्त' मुद्रोऽय सर्वकर्मकृत् ॥

तदेव हस्तद्वयं सम्पुट कृत्वा भूयो विकसितमङ्गुलीभि सम न्ततो विस्मितां वज्राकारम् एषा विकासिनी नाम मुद्रा वरा आ दिबुद्धै प्रकाशिता । मन्त्र चात्र भवति— ॐ गगनसम्भवे दीप्त दीप्त ज्वालय ज्वालय बुद्धाधिष्ठिते विकाशय विकाशय सर्वबुद्धान् । हू हू विकासिनि फट् फट् स्वाहा । एषा विकासिनी मुद्रा । अ नेन मुद्रेण सयुक्ता सर्वकर्मिका भवति । ग्रहाविष्टानां प्रज्ञापयति । ज ल्पापयति ग्रहगृहीतां व्याधकश्मलगृहीतानां विषमूर्छितानां वा यथा यथा प्रयुज्यते, तथा तथा तत् सर्व करोति । एष सक्षेपत सर्वार्थस साधनी विद्याविकासिन्या मुद्रया युक्ता असिद्धा च क्षिप्रमर्थ करोति ॥

हस्तद्वय सम्पुट कृत्वा अन्तरिताङ्गुलिसम कारयेद् हृदयमुद्रा । हृदग सप्तवारां हृदयमभिमन्त्र्य मोक्तव्या । एव सर्वत्र । मन्त्र चात्र भवति — ॐ गादरे वीर स्वाहा । तथागतहृदय ॥

तदेव हस्त सम्पुट विस्फुरिताङ्गुलिम योन्यमनोग्राङ्गुलिमध्ये सुपिरा उष्णीपमुद्रा । मन्त्र चात्र भवति — ॐ ह्रौं बन्ध स्वाहा । एप सर्वकर्मिकः ॥

दक्षिणहस्तेनाङ्गुष्ठं मुक्त मुष्टि बध्वा खखरकमुद्रा । मन्त्रं चात्र भवति — ॐ धुनाजितरण हूँ । खखरकम न्त्रा सर्वकर्मिकः ॥

अनेनैव मुद्रया मयुक्त वाम चीवरससक्तं कृत्वा चीवरमुद्रा । मन्त्रं चात्र भवति — ॐ रक्ष रक्ष सर्वबुद्धाधिष्ठितात्मचीवर स्वाहा । तथागतचीवर । अनेनैव मुद्रेण सर्वकर्मा करोति । चीवर चास्याभिमन्त्र्य प्रावरेत्, सुभगो भवति । महारक्षा कृता भवति । सर्वग्रहमातरपिशिताशिनक्रव्यादसकश्मला सर्वविघ्नाश्च दृष्टमात्रा मपलायन्ते ॥

वामाङ्गुष्ठदक्षिणकनिष्ठिकान्योन्यासक्तो कृत्वाधः हस्तसम्पुटाधारः पात्रमुद्रा । मत्र चात्र भवति — ॐ लोकपालाधिष्ठित धर धारय महानुभाव बुद्धपात्र स्वाहा । अनेनैव मुद्रेणायं मन्त्रः सयुक्ता सर्वकर्मिका भाजनकाले स्मर्तव्य. । सर्वगरविपा न प्रभवन्ति ॥

करयुगावनद्धमुष्टौ तर्जन्यौ मध्यकुञ्चितौ । एपा सा चिन्तामणिमुद्रा । म त्र चात्र भवति — ॐ तेजो ज्वल सर्वार्थसाधक सिध्य सिध्य चिन्तामणिरत्न हूँ । चिन्तामणिरत्नम् । अनेनैव मुद्रेण सं युक्तो सर्वकर्मकरं शुभम् । अनेन चाभिमन्त्र्य सर्वाभरणालङ्कारविशेपां आवन्धीत चात्मनो महारक्षा कृता भवति । परमसुभगश्च भवति । स्वयमलङ्कृत्य धर्मं चाभिम न्त्र्य सङ्ग्राममवतरेन्न चास्य काये शस्त्र निपतति । अधृष्यो भवति सर्वशत्रूणाम् । स्वसैन्य पालयते । परसैन्य चाक्रामति ॥

एवमादीनि कर्माणि अपरिमाणानि असिद्ध एव करोति । प द्मरागमरकतादीनामन्यतम रत्नविशेपं गृहीत्वा अष्टशताभिमन्त्रित कृत्वा ध्वजाग्रे आत्मनो शिरसि वा हस्तिस्कन्धे वा सङ्ग्रामशीर्पे णावतीर्णोनाबन्धयितव्यम् । नियत परसैन्यमयुद्धेनैव दृष्ट्वा भङ्गमुपजायते । महास्तम्भितत्व वा भवति । भग्नसैन्या वा प्रपलायन्तेऽधिपतिस्तेपाम् ॥

अन्योन्यासक्ताङ्गुलिमुष्टिं कृत्वा मध्यमाङ्गुलिस्थाने तयोस्तृतीयपर्वभागे स यकुञ्चिते तर्जन्योन्य स एषा धर्मचक्रमुद्रा । मन्त्र चात्र भवति — ॐ छिन्द भिन्द हन दह दीप्त चक्र हूँ । धर्मचक्र ॥

वामपादमुक्तदक्षिणजानुभूमिस्थ वामन पृष्ठ । समारिते महारहस्तेन दक्षिणबाहुहस्तेन सावष्टम्भ । एषा अपराजितमुद्रा । मन्त्र चात्र भवति — ॐ हुरु हुरु चण्डालि मातङ्गि स्वाहा । अपराजिता धर्मचक्रापराजितमन्त्र । एभिरेव मुद्रै सयुक्तै सर्वकर्मिका भवति । सक्षेपत सर्वदु खानि छिन्दन्ति । यथा यथा प्रयुज्यते तथा तथा सर्वकर्माणि कुर्वन्ति ॥

वेण्यात्सङ्गे तथैव हस्त कृत्वा दक्षिणेन धर्मेशाहस्तेन तथागतशक्तिमुद्रा भवति । मन्त्र चात्र भवति — ॐ विजये महाशक्ति दुर्धरि हूँ फट् विजयिनि फट् मङ्गले फट् । तथागतशक्ति । अनेनैव मुद्रेण सयुक्ता सर्वकर्मिका भवति । सर्वविघ्नां सर्वदुष्टां सर्वशत्रून् सर्वदेवांश्च स्तम्भयति । एषा अपर्यन्तगुणा यथा यथा प्रयुज्यते तथा तथा सर्वकर्माणि करोति ॥

तथैव हस्तौ परस्पराङ्गुलिकृतानो करा तज गाग्रौ सूच्याकारेण मीलितौ विपर्यस्तमध्यमाङ्गुष्ठ ललाट न्यसेत् । एषा ऊर्णामुद्रा बुद्धाना भगवतामादिबुद्धै प्रभाषिता । मन्त्र चात्र भवति — नम सर्वतथागतेभ्योऽर्हद्भ्य सम्यक्सम्बुद्धेभ्य । हु हे न भ च न तिष्ठ तिष्ठ धारय धारय निरुन्ध निरुन्ध ऊर्णामणि स्वाहा । तथागतोर्णामन्त्र । अनेनैव मुद्रेण सयुक्ता सर्वकर्मिका भवति । गोरोचनया ललाटे तिलक कृत्वा जगता शत्रुम गेऽवतरेत् । अधृष्यो भवति । सर्वदुष्टैश्च न हिंस्यते । स ङ्ग्राममध्य वा अवतरेत । परम रक्षा एषा करोति । नान्यथा अपरिमाणां कर्मा करोति । अपरिमाणश्च बुद्धैर्भगवद्भिर्भाषिता ॥

अञ्जलि निरन्तरमन्या सारतां कृत्वा तर्जन्यान्योन्यमध्यकुञ्चिता अङ्गुष्ठाङ्गुष्ठा । एषा तथागतलोचना मुद्रा । मन्त्र चात्र भवति — ॐ रु रु स्फुरु ज्वल तिष्ठ सिद्धलोचने सर्वार्थसाधनि स्वाहा ।

एषा तथागतलोचना मन्त्रा अनेनैव मुद्रेण मयुक्ता सर्वकर्मिका भवति। अक्षीण्यभिमन्त्र्य शत्रुमध्यमवतरेत्। दृष्टमात्रा विगतरोषा भवन्ति। मैत्रचित्ता हितैषिणो भवन्ति। मित्रत्वमधिगच्छन्ति। सङ्ग्रामशीर्षे वा अक्षिणी मभिम न्त्र्य परसेनां निरीक्षयेत् सौम्यचित्ता भवन्ति। न मतिमहरसमथा अयुद्धेनैव निवर्तन्ति। साहाय्य तावत् प्रतिपद्यन्ते॥

उभौ हस्तौ तथैव पुस्तकाकाराङ्गुलिरचितौ अन्योन्याग्राश्लिष्टौ तिर्यक् स्थितौ। एषा प्रज्ञापारमिता मुद्रा। म त्र चात्र भवति—नमो भगवति चारुदर्शने ॐ थ। एषा भगवती प्रज्ञापारमिता अनेनेव मुद्रेण सयुक्ता सर्वकार्मिका भवति। मन्त्र जपता हृदयं परामृशेत् स्मृतिमां भवति। दुष्टारिमध्ये जप कुर्वन् तेषां चित्तमपहराति। सङ्ग्राममध्ये वा द्विपदचतुष्पदादा सत्त्वां प्रत्यर्थिकां विमाहयति। चित्तविक्षेप वा करोति सक्षेपत। एषा भगवती यथा यथा प्रयुज्यते तथा तथा सर्वकर्माणि करोति। सक्षेपतः अपर्यन्तगुणा अपर्यन्त चास्य कल्प भवति। अपर्यन्तास्तथागतानां मुद्रा मन्त्राश्च भवान्ति। यथा सन्निपातपरिवर्तो चोक्त तथागतानां परिवारा तेऽत्र सर्वं मुद्रा मन्त्राश्च प्रयोक्तव्या। अन्यत्र चासङ्ख्येयानि कल्पानि भवन्ति। मुद्रा म त्राश्च तेऽस्मि कल्पराजे नियोक्तव्या॥

एव पद्मकुले पद्ममुद्रेण सहिता। मन्त्र भवति — ॐ जि जि' जिनाङ्गभृज्जयभेदिने स्वाह। एष मन्त्र अवलोकितेश्वरस्य बोधिसत्त्वस्य पद्ममुद्रया सयुक्त सर्वकर्मिक भवति। अनेन जप्तेन सर्वं पद्मकुल जप्त भवति। अनेन सिद्धेन सर्वं पद्मकुल सिद्ध भवति। पण्डरवासिन्या वा महाविद्यया। म त्र चात्र भवति — ॐ कटे विकटे निकटे कटङ्कटे कटविकटङ्कटङ्कटे स्वाहा। मुद्रेणैव योजयेत् पद्ममुद्रेण वा सर्वकर्मिका भवति। रक्षा च कर्तव्या सर्वश्मशानगतेन॥

एव तारा भृकुटी च द्रा हयग्रीवस्येति विद्याराजसन्निपातपरिवर्ते वा ये कथिता, सर्वगसङ्ख्य चा पद्मकुल प्रयोक्तव्यम् मुद्रामन्त्रैश्च कल्पविस्तरैः॥

एव ध्वजकुल उभयवज्रमुद्रसहितम्। म त्र चात्र भवति — हू। एष वज्रपाण साक्षादनेन साधितेन सर्वं वज्रकुल सिद्ध भवति।

अनन जप्तेन सर्वं जप्तं भवति । उभयवज्रमुद्रासंयुक्तेन पूर्वनिर्दिष्टेन साधकेच्छया सर्वकर्माणि करोति । त्रिकुटा यदि जिनवरै सत्त्वैर्न वशात् । अतिक्रूरतरोऽस्य महायक्ष मामकया वा कुरुया महाविद्याया सर्वकर्माणि करोति । मन्त्रो भवति — ॐ कुरु कुरि बन्ध बन्ध हुं फट् । एषा सर्वकर्मिका मामकी नाम महाविद्या सर्वबुद्धैर्निर्दिष्टा पूर्वप्रयुक्तेन मुद्रेण मामक्याया महाविद्यया संयुक्ता सर्वकर्मिका भवति । साधकेच्छाया निदानपारगति पूर्वानिर्दिष्ट वज्रपाणिपरिवारेण सर्व वाशेष वज्रकुल मुद्रामन्त्रमन्त्रसंयोगेश्चात्र यथोक्तव्यम् ॥

एवं राजकुले गजगर्धस्य वाजिमत्तस्य मन्त्र भवति — ॐ गजाह्वये हूँ खचरे स्वाहा । पूर्वनिर्दिष्टेन मुद्रेण संयुक्त सर्वकर्मिक । एवं पूर्ववत् सर्व गजकुल सिद्धो भवति ॥

एवं समन्तभद्रस्य मन्त्र, —ॐ समासमजिनसुत मा विलम्ब हूँ फट् ॥

महास्थानप्राप्तस्य मन्त्र —तिष्ठ तिष्ठ महास्थाने गतबोध समयमनुस्मर हूँ फट् फट् स्वाहा ॥

विमलगते मन्त्र — ॐ विमले विमले विमल मुहूर्ते धक धक समयमनुस्मर स्वाहा ॥

गगनगञ्जस्य मन्त्र' सर्वबोधिसत्त्वस्य ... युक्त सर्वकर्मिको भवति । एवमपायजहगदामकन्निाविनिगर्भरत्नपाणिमैत्रयप्रभृतीनां दशभूमिमनुप्राप्तानां सवमहाबोधिसत्त्वानामसङ्ख्येयानां मुद्रा मन्त्राश्चासङ्ख्येया भवन्ति । अस्मि कल्पराजे नियोक्तव्यानि भवन्ति । स विस्तरता सर्वलौकिकलोकोत्तरता सर्वलौकिकाश्च सर्वमन्त्रमुद्राकल्पविस्तरो महासमयासमयमनुप्रविष्टा सर्वकल्पविकल्पा त इह कथितानि सा गाश्च ते इह सर्वमन्त्रा ॥

एवं माणकुलयक्षकुलदिव्यायकुलान्यपि यथोक्तव्यानि । सर्वतन्त्रमन्त्रमुद्राश्च ज्यध्वाजिना एक एव कुल भवति ना य यदुत तथागतकुलम् । त्वं च मञ्जुश्री ! कुमार ! तथागतकुल द्रष्टव्य । सर्वबुद्धबोधिसत्त्वाय प्रत्येकबुद्धा मर्वाश लौकिकलोकोत्तरा साश्रवानाश्रवमन्त्रा मुद्राविकल्पास्तथागतकुलानि प्रमृता इति धारय ।

न तद् विद्यते मञ्जुश्री ! सर्वविमुद्रातत्रमन्त्ररहस्य यस्तथागतकुले तथागतसमये अनुप्रविष्ट । प्रतिपन्न मञ्जुश्री ! कुमार ! धारय । यस्मात् तथागत अग्रमाख्यायते तस्मात् तथागतकुल अग्रमाख्यायते । एवं तर्हि मञ्जुश्री ! अय कल्पराजा अय च कलाग्ररत्न आदिम ह्निर्बुद्धै प्रकाशित देशित प्रस्थापित विवर्णीकृतम् भगवां सकुसुमि तराजेन भगवता शालराजेन्द्रेण भगवता सद्कुसुमितगन्धोत्तमराजेन भगवता रत्नकेतुना भगवता अमिताभेन भगवता पुण्याभेन कुसुमो त्तमेन सद्कुसुमन सुपुष्पेण अमितायुर्ज्ञानविनिश्चयराजेन्द्रेण कनकमु निना काश्यपेन क्रकुत्सन्देन शिखिनाविश्वभुवा भगवता कोनाकमु निना मयाप्येतर्हि शाक्यमुनिना प्रकाशितवां प्रकाशिष्यन्ते च ॥

एवमेतद् बुद्धपरम्परायात अय तव मञ्जुश्री ! कुमार ! कल्प राजा तथागतकुलाग्ररत्नभूत महानुशंस नियत धर्मधातुनिश्रित न श क्यमस्यानुशंस कल्पसहस्रेणापि कथयितु महागुणविस्तारा विस्तरशः कथयितुम् । दृष्टधर्मवेदनीया साम्परायिकबोधिपरायणाश्च वक्तु सर्व सत्त्वैर्वा श्रोतुम् । त्वत्सदृशैरेवमस्यापरिमाणा महागुणविस्तारफलोदया दृष्टधार्मिकसाम्परायिकाश्च भवन्ति । य कश्चित् श्राद्धे अविचिकित्स धारयेद् वाचये स्मि तत्रेऽभियुक्तो विकल्पत मन्त्र साधये जपेद् वापि मुद्रां वापि बध्नीयात् सततामियुक्तश्च भवेत् । स दृष्ट एव धर्मैरष्टौ गुणानुशंसां प्रतिलभते । अस्खालितश्च भवति सर्वमत्यर्थिकैः । अपितु भय चास्य न भवति । विष चास्य काये नाक्रामति । शस्त्र चास्य काये न पतति । बुद्धबोधिसत्त्वैश्चाधिष्ठितो भवति । दीर्घायु सुखमेधावी भवति । मञ्जुश्रियश्चास्य कुमारभूत कल्याणमित्रो भव ति । रात्रौ चास्य प्रत्यय स्वप्ने दर्शनं ददाति । सर्वप्र ग्राश्चैन रक्षन्ते । मुद्रां चास्य स्वप्ने कथयन्ति । दुष्प्राप्य दुष्टसत्त्वानां चाहितैषिणामप्र यो भवति । नियत बोधिपरायण ॥

इमऽष्टानुशंसा श्राद्धस्याविचिकित्सतोऽभियुक्तस्य द्रष्टव्याः । गृ हिणो वा प्रव्रजितस्य वा स्त्रियस्य वा पुरुषस्य वा महासत्त्वानां शास नोपकारिणाम् । नान्यथा पापकर्मप्रवृत्तानां विपर्यस्तमप्रस्ताद् भवति

रौरवादिषु । यदुक्त पूर्वोक्ते मुद्राश्च दीर्घायत्वा जयेति । तथागत मन्त्रपरिवारेण हृदयोष्णीषाद्यालोकना या मुद्रा सततव्यम् । मञ्जुश्रियः कुमारो त्वन्नीयमुद्रामन्त्रौ तुल्यनीया अत तुल्यप्रभावा। यदुक्त शुचिना शुचिवस्थानस्थितेन । स्थानं मध्य भूप्रदेश अशल्योपरुद्ध अपतितगोमयोपलिप्त सुगन्धशुक्लपुष्पाभिकीर्णम् । तत्र स्थित मन्त्रं जपे। मुद्रां बध्नीयात् । ना यत्र नान्येषाम यतरमेकं जप मद्रसहितम् ॥

यदुक्त शुचिनेति अस्त गते भानो स्नायीत शुचिना जलेन नि'प्राणकेन

मत्यग्राम्बरनिवासी उष्णीषकृतरक्ष ।
ग्राम्यधर्मविवर्जी शुचिचौक्षरक्षरत शुश्र ॥
उष्णीषकृतरक्षा वै श्रक्रवन्धानुवर्तिन' ।
ध्यात्वा तथागत, तत्र स्वप्ने यामविनिर्गते ॥

कन्याकर्तितसूत्रेण ब्राह्मण्या वा अरतिसम्भवाया गृहीत्वा अष्टशताभिमन्त्रितं कृत्वा अनेन मन्त्रेण — ॐ हर हर व ध व ध शुक्रधारणि सिद्धार्थे स्वाहा — मामनयया मुद्रासयुक्ता म त्र जपेत् । तत, सूत्रक कट्यां बन्धयेत् । त्रिगुणपरिवेष्टित कृत्वा शुक्रबन्धः कृतो भवति। कामधात्वेश्वरोऽपि शक्त स्वप्ने मनोविघातमुत्पादयितुम्। किं पुन स्वप्नविनायका । विधिना नाविधिना सरागस्य न वीतरागस्य कामधात्वेश्वरस्यापि ऋद्धिमतो दुहितरश्च अशक्ता मनोविघातमुत्पादयितु विविधरूपधारिण्य रागिणाम् । किं पुन' तदन्यः स्त्रिय, मानुषामानुषाङ्गनाः ॥

एव विधिना प्रातरुत्थाय विसर्ज्य दन्तधावन मुख प्रक्षाल्य शुचिना जलेन स्नात्वा नि प्राणके विमलोदकेन पूर्ववद् विधिना पूर्वाभिमुखस्थितेन मुद्रा ब धीयात् । मन्त्रांश्च जपत् । दीर्घायुषो भवति सर्वकर्मसमर्थः । महाव्याधिभिर्मुच्यते । सर्वजनप्रियो भवति । अमित्राणां मत्यङ्गिरमुपजायते ।स्मरणमात्राश्च सर्वग्रहकन्यादकश्मलादय' प्रपलायन्ते । परबलं स्तम्भयति । दर्शनमात्रेणैव सर्वकर्मा करोति शुचिनाशुचिना विधानेनाविधानेन ॥

एवमस्य भगवद्भिर्गा मुनागणपरिवृतो य त राजा । भग
ध्ययैश्च बुद्धैर्भगवद्भिर्भाषिता भाषिष्यन्ते च। मयाप्येतर्हि शाक्यमुनिना
तथागतेनार्हता सम्यक् सम्बुद्धेन भाषितो महता पर्षन्मण्डलमध्ये। त्व
मपि कुमार! मञ्जुश्री ! सन्नियुक्तोऽय शासनपरिसरक्षणार्थं धर्मधातु
चिरसरक्षणार्थं च मयि परिनिर्वृते धर्मकोटिनिश्रिते भूतकोटिपर्यव
साने शान्तीभूते महाकरुणावर्जितमानसे र सत्त्वानां हितार्थाय भाषि
तोऽय मया युगान्ते महाभैरवे काले वर्तमाने रत्नत्रयापकारिणां दुष्ट
राज्ञां दुष्टसत्त्वानां च निवारणार्थाय निग्रहनार्थाय च भाषितोऽय
कल्पराजा विस्तरविभागशः सर्वसत्त्वानामर्थायेति ॥

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतंसकात्
महायानवैपुल्यसूत्रात् पञ्चविंशतिम
मन्त्रमुद्रानियमकर्मविधिपटलविसर
परिसमाप्त इति ॥

अथाष्टाविंशः पटलविसरः ।

अथ खलु भगवां शाक्यमुनि पुनरपि शुद्धावासभवनमवलो
क्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । शृणु मञ्जुश्री !

सक्षेपतः मुद्राणां लक्षण मन्त्राणां च सविस्तरम् ।
सक्षेपतश्च मण्डलानां विधि समयानुवर्तनम् ॥
+ + + + + + + मुद्रास्थान च तेषु वै ।
सरहस्य सर्वमन्त्राणां सर्वेम त्रेषु मण्डलम् ॥
एतत् सर्व पुरा प्रोक्त सर्वबुद्धैर्महाद्युते ।
मन्त्राणां गतिमाहात्म्य राजत राजकुलेष्वपि ॥
आदिमद्भिः पुरा बुद्धै सत्त्वानां हितकारणात् ।
प्रवर्त्य मन्त्रचक्रश्च धर्मचक्रमनुत्तरम् ॥
शान्तिचक्रानुगा याता भूतकोटि समाश्रिता ।
शान्ति जगाम सर्वे ते बुद्धा लोकमहर्द्धिका ॥
एतत् सर्व पुरा ख्यातमादिमद्भिस्तथागतैः ।
अहमप्यपश्चिमे लोके देशेय त्वयि मञ्जुश्रश्री ॥
एतत् कृत्वा तदा वाच्य बुद्धस्यद महाद्युत ।
कुमारो मञ्जुघोषो वै प्राञ्जलि कृतमग्रत ॥
उवाच वदतां श्रेष्ठ सम्बुद्ध द्विपदोत्तमम् ।
वदस्व धर्म महाप्राज्ञ ! लोकानां हितकारणम् ॥
सक्षेपार्थमविस्तार गुणमाहात्म्यफलोदयम् ।
एवमुक्तस्तु मञ्जुश्रीस्तूर्णीम्भूतस्तदःपुरे ॥
अथ ब्रह्म . . ' श्रीमां कलविङ्करुतस्वन ।
कथयामास तत् सर्व मुद्रामण्डलमस्थितम् ॥
मन्त्र तन्त्र तदा काले शुद्धावासोपरि स्थितो ।
कथयामास सम्बुद्धः शाक्यसिंहो नरोत्तम ॥
शृणु त्व कुमार ! मञ्जुश्री ! मुद्राणा विधिसम्भवम् ।
मन्त्राणां तत्प्रयुक्तीना गुणमाहात्म्यविस्तरम् ॥

आदौ सर्वतथागतिह सत्त्वासत्त्व यथा च तम् ।
आकार चरित चेष्टा सर्वमिङ्गितभाषितम् ॥
द्विहस्तपादयोर्मूर्ध्ना एकहस्ताङ्गुलयोजना ।
गर्भ तं मुद्रमिति प्राक्त आदिबुद्धै पुरातनै ॥
कलश छत्र तथा पद्म ध्वज पताक तथैव च ।
मत्स्य वज्र तथा शङ्ख॰ कुम्भश्चक्रस्तथैव च ॥
विविधा प्रहरणा लोके यावन्तस्ते परिकीर्तिता ।
उत्पलाकारमुद्र च सर्वे ते मुद्रानुमण्डले ॥
अनुपूर्वमिह स्थिता तथैते विधियुक्तमुदाहृता ।
सदृशाकारस्वरूपेण सर्वासां चैव लिखेत् सदा ॥
मण्डले मुद्रमित्युक्त्वा सामान्येष्वेव सर्वतः ।
यथास्थानसुविन्यस्त मुद्रास्ते परिकीर्तिता॰ ॥
मण्डलेष्वेव सर्वेषु स्वाकार चैव योजयेत् ।
चक्रवर्ती तथा चक्र उष्णीषे सितमुद्भवे ॥
सितातपत्र मुख्येन मण्डले तु समालिखेत् ।
बुद्धानां धर्मचक्र वै पद्म पद्मकुले तथा ॥
वज्र वज्रकुले प्रोक्त गज गजकुलोद्भवे ।
तथा मणिकुले कुम्भ नियुञ्ज्यात् सर्वमण्डले ॥
दिव्यायां च कुलौ मुख्यौ श्रीवत्सस्वस्तिकौ लिखेत् ।
आलिखेद् यक्षकुले श्रेष्ठे फल फलजसम्भवम् ॥
महाब्रह्मे हसमालिख्य शक्रस्यापि सवज्रकम् ।
महेश्वरस्य लिखेच्छूल वृष चापि समालिखेत् ॥
त्रिशूल पट्टिश चापि स्कन्दस्यापि सशक्तिकम् ।
विष्णोश्चक्रमालिख्य गदांश्चापि सदानवाम् ॥
नानाप्रहरणा देवा विविधासनसम्भवाम् ।
याना च विविधाश्चापि तेषां मध्य लिखेत् सदा ॥

सरूपसङ्क्रान्तिप्रतिबिम्ब यथास्थितम् ।
एषामन्यतर मोर लिखेत् सर्वत्र मण्डले ॥
एकद्विकसमायुक्ता त्रप्रभृत्यमसङ्ख्यका ।
मण्डला जिनवरै' प्रोक्ता वेदिकापङ्क्तितत्समा ॥
यदोद्दिश्य मण्डल प्रोक्त त मध्ये तु निवेशयेत् ।
आलिखेज्जिनकुले गर्भे बुद्ध वापि सुमध्यमे ॥
अभ्यन्तरस्थ तदा बिम्ब शास्तुनो चापि मालिखेत् ।
द्वितीय पद्मकुले न्यस्त तृतीय वज्रकुल लिखेत् ॥
एव सर्व तदालिख्य अनुपूर्व्या सुरासुराम् ।
सर्वभूम्यां तत पश्चाद् यक्षराक्षसमानुषाम् ॥
तीर्थिकानां ततो लिख्य अनुपूर्व्या यथास्थितम् ।
दिक्पालां च तथालिख्य मन्त्राश्रेन विविधागताम् ॥
सक्षेपादेकबिन्दुस्तु द्विप्रभृत्यमसङ्ख्यकाम् ।
आलिखेन्मण्डल यावदुपर्य त न्शमाश्रनम् ॥
अप्रमेय तदा प्रोक्ता क्ष्मातलो मण्डलेऽस्य वै ।
एकबिन्दुप्रभृत्यादि अपर्यन्ते वसुधातले ॥
मण्डलस्य विधि' प्रोक्तो निर्दिष्ट त्रिविधस्य तु ।
उत्तम मध्यमं चैव कन्यस चैव कीर्तितम् ॥
उत्तमे उत्तमा सिद्धिर्मध्यमे मध्य उदाहृतम् ।
कन्यसे क्षुद्रसिद्धिस्तु कथित जिनवरै पुरा ॥
त्रिधा सर्वे मनोभिश्च सिद्धिरुक्ता जिनात्तमै ।
महासत्त्वैर्महासिद्धिर्मध्यसत्त्वे तु मध्यमा ॥
तृतीया क्षुद्रज तूनां क्षुद्रकर्म उदाहृतम् ।
चित्त प्रसादे बुद्धत्व उत्तमे सफलोदयम् ॥
नियत प्राप्यते सत्त्वा मण्डलादर्शनेन वै ।
मध्यचित्तस्तदा काले प्रत्येक बोधिमाप्नुयात् ॥

इतरे नियत प्राक्ता श्रावकत्वमनादरात् ।
अव ध्य फलमाहात्म्य गतिशाति उदाहृतम् ॥

मण्डलादर्शनस्वर्ग नियत तस्य भविष्यति ।
एव मुद्रवरां सर्वा मन्त्राश्चैव सविस्तराम् ॥

नियुक्तास्त्रिविधाश्चैव त्रि प्रकारा सुखावहा ।
मुद्रा मण्डला प्रोक्ता मन्त्राणा कथ्यते हितम् ॥

एकाक्षरप्रभृत्यादि यावत्सङ्ख्य प्रमाणत ।
कथिता वचना मन्त्रे यावन्त्यस्ता प्रकीर्तिता ॥

वाग्प्रलापां रुदित हसित क्रन्दित तथा ।
सर्वजल्पप्रजल्प वा सर्वमन्त्रहित भवेत् ॥

त्रिविधा ते च मन्त्राश्च त्रिप्रकारा समोदिता ।
यथैव मण्डले ख्यात मुद्रामन्त्रेषु वै तथा ॥

विधिरेपा समायुक्ता निर्दिष्टा लोकनायकै ।
तथैव तत् त्रिधा याति अनेकधा चापि सहस्रधा ॥

त्रिविध त्रि प्रकार तु त्रिधा चैवमसङ्ख्यका ।
चित्तायत हि मन्त्र वै न मन्त्र चित्तवर्जितम् ॥

चित्तमन्त्रसमायुक्त सयुक्त साधयिष्यति ।
तथागतकुले ये मन्त्रा ये च पद्मकुले तथा ॥

ये च पद्मकुले गीता कुलेष्वेव च मापरै ।
सलौकिका सर्वमन्त्रा ते सर्वे त इह नि सृता ॥

जिने जिनसुतैर्या मन्त्रो भाषित सत्त्वकारणात् ।
तां जपेद् योऽभियुक्तश्च नियत बुद्धो हि सो भवेन् ॥

मन्त्रस्था ये तु मन्त्रा वै त जपेद् योऽभिजापिन ।
प्रत्येकबुद्ध आर्ययानी नियत तस्य गोत्रत ॥

येऽन्यमन्त्रे प्रवृत्ता वै प्रत्येकार्हभाषितै ।
सलौकिकैश्च सत्त्वे वै अभियुक्तो मन्त्रजापिन ॥

स भवेन्नियतं गोत्रस्था श्रावकाणां महर्द्धिकाम् ।
तत्रापि कर्म मयोक्तव्य उत्कृष्टेऽधममध्यमे ॥
शान्तिके बुद्धबोधि स्यात पौष्टिक ताणि मदूगिनाम् ।
इतरैः क्षुद्रमत्रैस्तु श्रावका नाधिगच्छ्यत ॥
तत्रापि चित्त द्रष्टव्यं तत् त्रिधा परिभिद्यते ।
पुनश्च भिद्यते बहुधा असङ्ख्य नापि भवत इति ॥
आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतंसकात्
महायानवैपुल्यसूत्रात् पटत्रिंशतिम मुद्रामण्डल
त त्रसर्वकर्मविधिपटलाविसर
पर्वसमाप्त इति ।

अथैकोनचत्वारिंश' पटलविसर ।

अथखलु भगवां शाक्यमुनि' पुनरपि शुद्धावासभवनमव लोक्य सर्वांश्च लोकधातु बुद्धचक्षुषा सर्वसत्त्वानामवलोक्य पुनरपि मञ्जुश्रिय कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । अस्ति मञ्जुश्री ! त्वदीयम त्रत न्त्रमुद्रापटलविसरे सर्वलौकिकलोकोत्तरसमयमण्डलानुप्रविष्टे सामान्याविधानचर्यानिर्हारे समनुप्रवेशसत्त्वामाश्रये अचिन्त्याचेष्टित सर्व मन्त्राणां सर्वमुद्राणां सर्वमण्डलानां सर्वसत्त्वानां सर्वमन्त्रानुप्रविष्टानां निधाननिर्देशचर्या समासतो व्याचक्षते । तच्छ्रूयताम् ॥

अथखलु मञ्जुश्री' कुमारभूतो बोधिसत्त्वो महासत्व, भगवत श्चरणयोर्निपत्य अध्येषयति स्म । अध्येषयतु मे सुगत अस्माकमनुकम्पायै लोकस्यानुग्रहाय । तद् भविष्यति महतो जनकायस्यार्थाय हिताय सुखाय लोकानुकम्पाये । तद् वदतु मे सुगत! सर्वमन्त्राणां जपहोमआप्यायनपूजननियमसर्वतन्त्रमुद्रेषु रामयप्रवेशानुनिगमसाधनोपयिकविधानं सर्वमण्डलेषु सर्वलौकिकलोकोत्तरनिाधविशेषणोपयिकपटलविसरम् ॥

एवमुक्ते भगवां मञ्जुभाणी तद तरमभूत् सर्वज्ञ ना-य तूर्णी तस्थौ तद तरम् ॥

तुष्ट' मञ्जुरवो धीर' सुगतज्ञ मतीन्छयम् ।
सर्वबुद्धाश्च सर्वत्र सर्वधातुसमागता ॥
बोधिसत्त्वास्तु सर्वे वै सर्वश्रावकखड्गिण' ।
सर्वसत्त्वा त्रिधा ये च अनादिभवचक्रके ॥
निबद्धा योनिजा ये च गतिपञ्चसुयोजिता ।
सर्वभूतगणाध्यक्षा राक्षसोरगमानुषा ॥
दैत्यदानवयक्षाश्च कूष्माण्डकटपूतना ।
देवमुख्या गणाध्यक्षा मातराश्च महर्द्धिका ॥
सर्वे ग्रहगणा लोके चन्द्रसूर्या परेस्तथा ।
ब्रह्मेन्द्रधनदा रुद्रा विष्णुस्कन्दविरूढका ॥

धृतराष्ट्रकुबेराश्च सर्वे वै वसवस्तथा ।
सर्वभूताश्च सर्वत्र सत्त्वधातुसमाश्रिता' ॥

शुभाशुभफलै कम निबद्धा गतिसूत्रके ।
मुक्तामुक्तश्च सर्वत्र आगता समये स्थिता ॥

बुद्धाधिष्ठानबला रुद्धया शृण्वन्तेह त्रिधा स्थिता' ।
शुभयोनिजसम्भूता अशुभैश्चैव स्वकर्मभिः ॥

शृण्वन्ते सर्वबुद्धा वै शुद्धावासपुरे तदा ।
तदा धर्म सौगत चार्य अग्रधर्मशुभादयम् ॥

मन्त्रमुद्रत्रिधायुक्त नियत चापि कीर्तितम् ।
क्षेम शिवतम मार्ग आर्याष्टाङ्गिक तदा ॥

त्रिधा कर्मपथ श्रेष्ठ निर्वाणपुरगामिनम् ।
दानशील तदा ध्यान तथा मार्गोपदर्शितम् ॥

भगवानुवाच सर्वज्ञ मन्त्रमार्गप्रवर्तनम् ।
ईषत्स्मितमुखो धीर मञ्जुघोष निरीक्ष च ॥

वाक्य च शुभया युक्त इद ब्रह्मरवो तदा ।
शृण्वन्तो भूतगणा, सर्व स्थिता सौम्या विशारदा' ॥

मा वो समयाद् भ्रशो भविष्यति अनर्थकम् ।
अहित दीर्घरात्र वो बुद्धवाक्यमजानता ॥

पतिष्यथ तमस्यन्धे वत्स दूरीभावयथ ।
इद व' श्रेयसे युक्ता मन्त्रमुद्रा समीरिता ॥

करिष्यथा सदा लोका सदानुग्रहनिग्रहम् ।
मन्यथा मत्क्रियायुक्त क्रोधो वै च यमा तक, ॥

करिष्यति न सन्देह सदा निग्रहर्ता युगे ।
आदौ पुष्पाभिकीर्णे वै विविक्ते विजने सदा ॥

कर्तव्ये मण्डले बुद्धया ध्यानना व्यर्य मर्यत ।
आदौ च सर्वबुद्धाना पद्म ध्याय न बुद्धिमान् ॥

द्वितीय पद्ममुद्यन्त अर्कस्येव महाद्युतिम् ।
तत्रस्थो मञ्जुवर श्रीमां कुमाराकारचिह्नित ॥
पञ्चचीरकमूर्धानो जानुकर्णककोर्पर ।
फलित कृताञ्जलिपुटो बालो पृच्छन्त सुगतं विदुम् ॥
वाच च शुभया युक्तां वद तो सुगतालये ।
यो वै सर्वबुद्धाना महापद्म स्फटिकोज्ज्वम् ॥
वैदूर्यमय पद्म किञ्जल्क हेमजोज्ज्वम् ।
महामरकतीनालां कर्णिका मह हेमजम् ॥
महाविन्पसघात महारत्नविभूषितम् ।
पद्मरागमयै फलिकै अनेकाकारसुभूषितै ॥
अश्मगर्भमयैर्दिव्यै अङ्कुरैश्च विभूषितम् ।
पद्म मुनिवरे ध्यात्वा महोच्च गगनाश्रितम् ॥
तस्मान्न्यूनतर पद्म समचिह्न सुशोभनम् ।
तन्मन. धामतो ध्याये मन्त्री प्रत्येकार्हश्रावकाम् ॥
तस्मान्न्यूनतर पद्म तृतीय चित्तेन यत्नधी ।
चतुर्थ पद्ममावर्त तस्माद्धस्वतम विदु ॥
ध्यायीत पञ्चम पद्म ह्रस्वाद्ध्रस्वतमं सदा ।
समाकारसमोद्योत व्योम सस्थितसर्वतम् ॥
कुर्यात् तस्य विदो पद्म चित्तया सप्तगे स्थितम् ।
न्जपाणेः तथा पद्म उद्ग त रनेगेग ॥
दक्षिणेन विदोः पद्मे तथा मञ्जुरव' सदा ।
ततो ह्रस्वतर पद्म लोकीशस्य महात्मन' ॥
तृतीयं पद्ममित्येव समन्तज्योतिलाभिने ।
चतुर्थ पद्ममित्येव अक्षयप्रतिभानता ॥
ईषिद् विमलगते ह्रस्व कमल पञ्चमतात्त्विते ।
तस्मात् षष्ठतमो यो पद्मः आर्य चाधर्मसञ्ज्ञितम् ॥

अधश्चैव समन्ताद्वै उद्यवे चापि चिन्तयेत् ।
महानागेऽर्धनिर्यान्तोऽन त' न दापन दक्षो ॥
सर्वश्वेता महानागा सर्वालङ्कारभूषिता ।
अम्भोजाता स्मितमुखो गगनालम्बनदृश्य ॥
सप्तशीर्षमहाभोगो मणिकुण्डलभूषिता ।
पुरुषाकारदिव्यास्तु अधेभोगोरगस्तथा ॥
सप्तस्फटा सराम्यास्तु अर्धचक्षुर्गतो वामो ।
नामनो मन्त्रिगण पत्रे प[illegible]मुर्णीपगस्थितनाम् ॥
चक्रवर्ति तथान्तं शस्त्रायुधसुर्राजताम् ।
एकाक्षरश्चक्रवर्तिस्तेजाराशि मिताम्न ॥
अभ्युन्नतो जयोष्णीर्पाविश्वाराजमहर्द्धिक ।
वज्रपाणिश्च यक्षश' अधश्चैव सुचिन्तयेत् ॥
एतेपु [illegible]चत्त धीमां रूपिभि सम[illegible]ा सम्ना ।
आत्मनश्च धियो युक्तो मन्त्रविन्मन्त्रराड् जपे ॥
तत्रस्थ नियमस्थ वै पद्मपत्रोपविष्ट वे ।
ध्यायीत अधश्चात्मान पर्यङ्केनोपविष्ट वे ॥
सर्वपापांश्च देशी मुनिनामन्तिरे मन्ना ।
तत्रस्था नियमजा रूपी अभ्येत्य मुनिवरां वराम् ॥
[illegible] ।
[illegible] ॥
सुगुरमालतीकुसुमा पुन्नाग नागकेसराम् ।
चम्पकाशोकतिलका तगर्याश्चैव रामल्लिकाम् ॥
क्षिपेत् पुष्पाञ्जलिं दिव्या सव्याश्चैव सुशोभनाम्
सभूतामभूतां वा श्रिया युक्ता सुशोभनाम् ॥
विविधां पूजावरां कुर्यात्दैन्या चैव मनोरमाम् ।
त्रिविधा धूपवरा वेव तथा ग धानुलेपनाम् ॥

चित्तेनेव तु तन् कर्यात् सम्भृता स यथावत ।
विरच्य चाऽम स्तर्व प्रतीर्षा रव तथा यमेन् ॥
विविधाराग्मसम्पन्ना विचित्रचित्रभाजनाम् ।
अनस्याराग्सम्पना द यान्नमशालिराम् ॥
यवगोधूममुद्गश्च माषभाज्यमुभूषितै ।
निवेद्य सगते भक्त्या व्याचात्मानमेव तु ॥
न येन ना यथा चापि चित्त येनापि शिष्यते ।
एषा श्रद्धा मया पूजा सर्वपूजेषु शिष्यते ॥
स ध्यात्वा जापिन सर्व नियत बाधिमवाप्नुयात् ।
सफला स त्रसिद्धिश्च जायते च न सशय ॥
इहेव ज स नि सत्त्वा सि यन्ते मन्त्रदेवता ।
अ यज मा तरे चापि केचित् सिद्ध्यन्ति मानवा ॥
विचित्रा भोगसम्पात्त विशेषा चापि पुष्कलाम् ।
त्रिविधा कान्ठमनावाग् ध्यान चापि त्रिधा पुरा ॥
बुद्धैर्बुद्धशते चापि प्रत्येकार्हश्रावकैः ।
त्रि प्रकारा तथा बोधि प्राप्नुव तो यशस्विन ॥
एतत्त्रिप्रकारेस्तु म त्रसिद्धिरिहादिता ।
त्रिप्रकारेस्तु सत्त्वाग्य उत्तमा धमम ध्यमे ॥
त्रिधा कर्मसमुद्दिष्टम् ।
प्रणीत ध्यानता प्रोक्त मध्यम शीलज स्मृतम् ॥
क यस दानज मुख्य तच्चैव तु पुनस्त्रिधा ।
प्रणीत धर्मदान तु मध्यम तु गत तथा ॥
नारयमामिषदान तु क यसे व तु कीर्त्यते ।
शील चापि त्रिधा प्रोक्तमित्युवाच मुनि पुरा ॥
बुद्ध वपरिणामाख्य अग्य शीलमिति स्मृतम् ।
प्रत्येकबोधा मध्य तु क यस श्रावकोद्भवम् ॥

यत्नु नामन्त्रेण सर्व विषमन्त्रेषु सिद्धये ।
सिद्धिं चानुत्तरां बोधिं प्राप्नुवन्ति न संशयमिति ॥

बोधिसत्त्वपिटकावतंसका महायानवैपुल्यसूत्रात् आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पात्
सप्तत्रिंशतिम महाकल्पराजपरिवर्तविसराद् उत्तमसा
धनोपयिककर्मविकल्पविधानतन्त्रेषु
नवम गा पटलविसर
परिसमाप्त इति ।

अथ चत्वारिंश पटलविसरः ।

अथखलु भगवा शाक्यमुनि शुद्धावासभवनमवलोक्य मञ्जुश्रिय कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । अस्ति मञ्जुश्री ! त्वदीये महाकल्पराजे पटलविसरे ध्यानजेऽनाश्रवे परमशिवशान्तीभूते अत्यन्तभूतकोटिधर्मधातुप्रविष्टे सर्वतथागतगगनश्रीमनुगते परमनिर्वाणमार्गा सानुप्रविष्टे आर्यपथप्रशमशातीभूत सर्वा तथागतरा श्यशून्यतास्वभावमनुप्रविष्टे सर्वलौकिकलोकोत्तरतत्त्वावतार यानानुगतमनुप्रविष्टे सर्वमन्त्रचर्यासाधनविधिसमासक्रीडानामकथावतारचर्यानिस्फूर्यानानुगतसन्तोषणसत्त्वचर्यानुगतैः । कतम च तत् ॥

शृणु त्व मञ्जुरव ! धीमा सर्वसत्त्वानुवर्तनम् ।
ध्यान सर्वज्ञता ज्ञेय सर्वमन्त्रा प्रसाधनम् ॥
पूरण सर्वमन्त्राणा शोधन पापकर्मिणाम् ।
य ध्यात्वा च जना सर्वे सिद्धि प्राप्स्य यथावलाम् ॥
सर्वाकारवरोपेता ध्यानसौख्यमचिन्तिताम् ।
बोधित्वं त्रिविध प्राप्य उत्तमाधममध्यमा ॥
अतुलां मन्त्रसिद्धि च अस्तुवन्ति जना भवनाः।
सर्वार्थसाधन लोके यश कीर्तिसुखान्यम
दीर्घायुष्कता लोकेऽस्मि दयानां च महद्गतिम् ।
सर्वाशावाप्सितां क्षिप्र प्राप्नुवन्ति न सशय' ॥
द्विपदश्चानुत्तरा बोधि लप्स्यते यानचिन्तका ।
सर्वसत्त्वाहितश्चग्र सर्वमन्त्रेषु कीर्त्यते ॥
स्मरणात्येव मन्त्रेषु सर्वतन्त्रेषु च पुन ।
सिद्धय सिद्धिहेतूनां क्षिप्रमाशानिबन्धनम् ॥
आशास्य भुवि तां मर्त्या पुनर्गच्छन्ति देवता ।
आजहार पुर दिव्य देवतामन्दिरेरिह ॥
तिष्ठन्ते मन्त्रराज सर्व तन्मुखापिध्यायिन ।
भाग य च पुनः सर्व देवतामपकापणाम् ॥

कथयति य शास्य शुभाशुभफलोदयम् ।
तासां प्रवक्ष्ये स्वप्न सत्यं तथा जापिन ॥
शुभास्य फलं सर्वं सत्यश्च वापे न्त्रनाम् ।
प य त स्वप्नगता सत्र मन्त्रिणा वापि तत् तेर ॥
इतरा वापि न पश्यन्ते जापिना मन्त्रलौकिका ।
ध्यानेन पापं क्षीयत जपे चापि सुपुष्कले ॥
सि यन्ते मन्त्रगाः सर्वे अचिरात् तस्य मन्त्रिण ।
प्रभावा ध्यानयोगस्य अचि याद्भुतचेष्टिता ॥
एवमुक्तस्त वीरेण शाक्यसिंहेन तापिना ।
भून्मञ्जुरवस्तूष्णीं शुद्धावासपुरे तदा ॥
सर्व देवगणा मुख्या विधा यातुसमाश्रिता ।
अपृच्छद् वाक्यवर शृद्धं सर्वमन्त्रेश्वर गुरुम् ॥
साधु साधु महावीर ! साधु धर्मेश्वरा विभा ।
यस्त्व हि सर्वसत्त्वानां हितार्थं मन्त्रजापिनाम् ॥
ध्याना च तत्त्वनिर्दिष्ट पूर्वनिर्दिष्टनामिति ।
इदानीं तु महावीर । । । । । । । । । ॥
एवमुक्ता सुराः स + अग्रा ह्यग्रतस हिता' ।
तूष्णीम्भूतास्ततस्तस्मिन शुद्धावासपुर पुर ॥
इत्युवाच महावीरा मुनिस्तत्रा । । । । ।
शुभया वाचाया दिव्या लोकानन्दा वेदनम् ॥
कथयामास सम्बुद्धः मधुराक्षरभाषणम् ।
शृणुध्व भूतगणा सत्र कीर्तिता विविधा ।
ध्यान त भवनिष्ठ क थयन्त समाहिता ।
अनश भसनानान्त तेग स्य तत्त्वदर्शनम् ॥
सर्वस त्रार्थरिधिसा व विवि ध्या व तु लौकिक ।
सत्र धर्मेश्वरा लाक यनायात न सर्वि तरा ॥

चत्वारिंश पटलविसर ।

क्षिप्रं च जापिनां सर्व आशु स त्वार्थसिद्धये ।
आदौ ध्यायीत महावीर रत्नकेतु तथागतम् ॥

रत्नशैलनिषण्ण त महाग्रां रत्नजालने ।
पद्मरागमय दिव्य महापद्म मनोरमम् ॥

भगवां तत्र निषण्णस्य पर्यङ्के धर्मदेशिनम् ।
ध्यायन्त महावीर पद्मसम्भवमेव तु ॥

पश्चात्तरं च सम्बुद्ध पद्माभ चैव बुद्धिमान् ।
ध्यायीत मुनिवरा पद्म रत्नाभ च तथागतम् ॥

समत सुप्रतिष्ठिता ज्ञेया गुहश्चैव पश्चसु ।
सर्वा शैलमयां मादि पद्मरागमय क्वचित् ॥

मिश्रे द्रनीलमाभास क्वचित स्फटिकसन्निभम ।
उच्छ्रय मरकताभास प्रमाण चापि शताष्टकम् ॥

योजनाना सहस्र तु रूपपाडशात्रस्तरम् ।
उपरिष्टात्तु सम्बुद्धा अपश्ये ता नगोत्तमा ॥

इ गुप्तेष स सपान्याश्यान्श यापि सर्वेना ।
प्राप्त मुनिवर सर्वे सम्बुद्धैर्द्विपदोत्तमैः ॥

चन्द्राभास च निर्भासै श्वेतपुष्पनिकाशकैः ।
हसगोक्षीरनिभासै शङ्खकुन्दाहिमप्रभे ॥

सम्बुद्धै सर्वेभिस्तु व्याप्त गुहा सम्यक्समन्ततः ।
मद्रश्चास्मि पुष्पवर्षाणि सुरभीणि समन्ततः ॥

अदृश्यकायमारूप्य उपरिष्टात् खसमागत ।
अधश्चावमान सदा चिन्तन् पर्यङ्कोपविष्टकम् ॥

पद्मपत्रे स्थित मुन्य शरीरं चापि निर्मलम् ।
अभिषिञ्चन्त सदापश्य त तोय धाराभि सर्वत ॥

असङ्ख्येयैर्मुनिमुनिमुख्यैः सम्बुद्धैः द्विपदोत्तमैः ।
प्रहृष्टैर्नीक्षिणाश्चरैः समन्तादञ्जलिभि सदा ॥

शक्तोया बहुभिः बहुधाराभिरूर्भित ।
समन्तात् सर्वतश्चैव मूर्ध्नि चात्मान एव तु ॥

अपाङ्गनिस्राविभि सुग नैर्वनीतकै ।
अन्यैरनादिभिश्चैव सर्वव्याधिहरैस्तथा ॥

जरामृत्युविनाशि यैः भिन्नस्फटिकसन्निभैः ।
तादृशैस्तोयधाराभि आत्मान चापि चिन्तयेत् ॥

अभिषिञ्च्यात्मतो चित्वा तैश्चाप्यायितमानसः ।
सम तात् वारि धाराभिस्ततो ध्यायी सुखी भवेत् ॥

सन्तुष्टमानसो धीमा पश्येद् ज्ञान तदासनम् ।
चित्ते समाहिता क्षिप्रं पञ्चाभिज्ञासु चिन्त्यधी ॥

एव युक्तः सदा योगी पश्येद् धर्मा तदा स्वयम् ।
दिव्य श्रोत्र तथा ज्ञान पूर्वजातिमनुस्मरम् ॥

ऋद्धिविक्रीडित ज्योतिर्दिव्य चक्षुरनावृतम् ।
पराचित्तगतिं चिन्तां सर्वसत्त्वाश्रय तम् ॥

सर्वं ज्ञास्यति योगीशो तदा युक्तः समाहित ।
अविवर्त्य तदा बोधौ अनुत्तरायां न सशय ॥

बुद्धभूमिगता धर्मा प्रथमायामविकल्पत ।
प्राप्स्यतेऽसौ सदा जापी अविवर्त्याऽमृते पदे ॥

अनाभोगेनैव सम्यक्सम्बुद्धा सिध्यन्ति सर्वत ।
ये च लोकोत्तरा मन्त्रा अभिमुखैः सभाषिता ॥

बोधिसत्त्वैस्तु सर्वैव अब्जा वज्रोद्भवाश्च ये ।
लौकिका ये च मन्त्रा व ब्रह्मरुद्र प्रभाषिता ॥

यक्षमुख्यगणैः सर्वैः ।
मातभूतग्रहगणैः यक्षराक्षसकिन्नरैः ॥

दैत्यैर्नागगरुडैश्च सिद्धविद्याधरस्तदा ।
कूश्माण्डैर्व्यन्तरैश्चापि कश्मलैः पिशिताशनै ॥

त्रिविधा सत्त्वगता ग भा शभाकर्मगमोचिता ।
तपा ग नत्र ह्य आभभयाभिप्रत्रात ॥
ज्ञिय मा नाग्र ग र भरिज्ञा सर्कोरणम् ।
सकस्तथैव ञाक आभभग ना मतायत ॥
ततश्चिन्हमिमा ज्ञात्वा गात्रे त नापि गेत्यताम् ।
विवेकाग्रता चत्र गम्य चेव विवेकजम् ॥
प्रथम यानज चत्र चित्त वा ता तु तीरितम् ।
मुखदु खमुपेक्षाय निगते नापि विरागताम् ॥
उपेक्ष स्मृतिपरिशुद्ध द्वितीय प्रेरयत जापी ।
तृतीय चित्तता यात चतर्थ अश्रयतो व्रती ॥
य ना मुनिवराभिष्ट ध्यान भवता शुभम् ।
तथा म व्रगता जापी यायत्काग्रमनामयम् ॥
गे निर्दिष्टास्यात्रद्धैरतु वर्तमानमनागतै ।
सम्बुद्ध श्रावकश्चापि प्रत्रान्ताश्चापि कीर्तिता ॥
तेषु योगेष म त्रज्ञा अनुपूर्व्या यानमाचरेत् ।
निवर्त्य श्रावकी वा त प्रत्यकजिनमुद्भराम् ॥
महाकरुणानुभावीत महामेत्रा चापि यत्नत. ।
यद् यद् गात्रागत चित्त तथा चित्त तु भावयेत् ॥
परहितचित्तान्मत्री परदु खभ्पालुता करुणा ।
परतुष्टिमुदिता पवन्यापमुपक्षणमुपेक्षा ॥
इत्युवाच महाभागा सम्बुद्धा द्विपदोत्तमा ।
अनित्यदु खमनात्माश्च य तत्त्व तव पदम् ॥
क्षेम शिव पर स्थान निर्दिष्ट लोकनायके. ।
क्षणिक सर्वसस्कारा त्रिविधास्तत्त्वेऽत्रचेष्टिता ॥
त एवासस्कृता धर्मास्त्रिविधा बोधिसस्थिता ।
त एव शिवतमा लाके कथिता बोधिपरायणै ॥

प्रत्नेनिाम्प्जे मशाने म्नमृत्याभपेनमेविते ।
उगग्पिान नायताराणा म ये जिनवरालये ॥
तत्रस्थ त गम्यासीन पायीन मञ्जुरव शुभम् ।
सत्रनुद्रोभ्यत भि मनमम्कार शुभ मभुम् ॥
वाम करनिन्यम्त नीलो पल शुभम् ।
दक्षिणेन करे मुक्त शुचिस्थाने सदाशुभे ॥
सनमस्कार सदा बद्ध ईपन्डीलासवालिशम ।
त भ्या वा मुनिपुत्रे वे सदा मत्री पुन पुन ॥
तत्रस्था भ्यानजा धीमा आतुरायां तु पश्यति ।
सर्व ते व्याधिनिर्मुक्ता दृष्टमात्रेण मन्त्रिणा ॥
अधश्च पश्यत्पाताल सर्व भूमिगता धना ।
वशिता सत्रमन्त्रज्ञ नित्योचाग्नमन्त्रिणाम् ॥
यदूर्ध्वं समपश्येत् सिद्धा व्योम्नानुगामिनाम् ।
सर्व वशयिता लोके सिद्धद्रव्याणि सर्वत ॥
अथोत्तरां दिशा पश्येद यक्षाध्यक्षांश्च सर्वदा ।
कूष्माण्डा चित्तदाभव वित्तेश च महर्द्धिका ॥
ईशानो भूपतिश्चेव ।
ओपध्यो हेमजा सर्व रुद्रश्चेव महामया ॥
किन्नरा मकरध्वजा ऋपयो गरुडस्तथा ।
सर्वसत्त्वाश्रया ये च तथोत्तरा विदिशे ॥
विदिक्षु चेव सवेत्र तथा स्थावरजङ्गमा ।
सर्व स्युर्वशमायान्ति दृष्टमात्रेण जापिने ॥
एव पश्चिमतो ज्ञेय वरुण महर्द्धिक ।
महानागे सदा सत्र दृष्टा यान्ति सम्मन्छिता ॥
एव वेवस्वता घोरा यमश्चेव महर्द्धिक ।
सर्व ये राक्षसा दुष्टा घोररूपा महर्द्धिका ॥

ससुता भृत्यवर्गश्च परप्राणहरा खगा ।
पिशिताशनरूपाश्च भीमरूपानुगा सदा ॥
ध्य तरा रूश्मलाशेव प्रतापोमहाद्रवा ।
पिशाचा भूतकूष्मान्डा स्यात्रेव महाद्रवा ॥
अनेकाकाररूपास्तु अनेकाकारयानिना ।
रूपा मनोजवाश्चेव सत्त्वा हिण्डन्ति मन्दिनीम् ॥
दारुणा रुधिरग धेन सम तान् याजन शतम् ।
सहस्र पुनरायान्ति सप्तसप्तेऽनुगे सदा ।
मानुषाणा विहेठन्ता पर्यन्ति महीतल ॥
आहारार्थिन' केचित् केचित् क्रीडानुगामिन ॥
सर्वे स्युर्वशमायान्ति दृष्टमात्रेण जापिने ।
एव पूर्वया तथा दिक्षु पूर्वाभ्यत्याग्निशानुग ॥
सवितु' सर्वनक्षत्रा सज्योतिग्रहच द्रमा ।
महोत्पादोपग्रहा सत्त्वे विराजाश्चेव दिशा पति ॥
ससुतो सपरिवारो वै शक्री वा चापि सर्वत ।
सर्व ते वशमायान्ति यानेनाराजित जिता ॥
विदिक्षुश्चेव सर्वत्र सर्व सर्वासु दिक्षुष ।
सुरश्रेष्ठा सुरश्चेव द्वीपसान्ये भुवि ॥
सर्वसत्त्वा तथा ग्राम मानुषा अमानुषास्तथा ।
सर्व ते वशमायान्ति ये सत्त्वा त्रिष स्थावरा ॥
ये तु यातुजा मुख्या तथा म यमस्यमा ।
सर्वे ते वशमायान्ति अण्डजो स्त्याश्च यापिने ॥
त्रिविध यानज कर्म ज्येष्ठम यमम यगम ।
ज्येष्ठे उत्तमा योग्य प्राप्य यायी निवर्तते ॥
अनुत्तर च पद शा तं लोक मागमनागिणाम् ।
कन्यसा श्रावकी बोधि प्राप्यने परनिवृता ॥

गुनत्रे मूतिरगे स्थाप्त कुमार चारुरूपिणम् ।
राम्ना मञ्जुश्र वि याद विचित्रा भूतिलक्षणम् ॥
स्फीरसरं नाम रूपिण सुगतानभम ।
जले याऽत्र महानागो अनन्ता नाम नामत ॥
सर्वश्वेतस्तथा नि य सप्तशीर्षज स्फटं ।
त भ्या त चि तयेज्जापी विचित्रालङ्कारभूषितम् ॥
सुगतात् सम्मतीनिन्त त मूग चापि चि तयेत् ।
पत्र नन्टोपन न्दो च नागराजो महर्द्धिको ॥
त प्रमाणान्नित्रुतो वृद्धया द्विगुण चापि सर्वत' ।
अन तक्कर्कोटस्तुल्ये पद्मश्चापि महर्द्धिक' ॥
कुलिक शङ्खपाल श्च पित्रश्चापि वर्णत' ।
महापद्मोऽथ नागे द्र पद्माभश्च लत सदा ॥
वासुकिस्तथरश्चैव पिङ्गलस्तुल्यवर्णत' ।
पद्माभो सर्वता ज्ञेयो विचित्राकारभूषणो ॥
शङ्खश्चैव महानागो शुक्राभो वर्णत शुभो ।
शङ्खपालो मणिनाग' श्वेताभो ईपि वर्णत. ।
सागरश्च महानाग' मुचिलि दश्चैव विश्रुत' ॥
कृष्णनागाऽथ सर्वत्र कृष्णवर्णा प्रकीर्तिता ।
सर्वे तुल्यप्रमाणास्तु नन्दोपन न्दाऽथ सुर्च्छितो ॥
एलपत्रोऽत्र नागे द्रा भोगवा लोकविश्रुत ।
सागरा ह्युरगाध्यक्षः अचिन्त्याद्भुतचेष्टित ॥
करोति विविधा कर्मा शृणुश्चैव निबोधताम् ।
मृतक विषसुप्ता त्रा सागरे नैव कारयेत् ॥
वस्त्रेणावृत कृत्वा वै यानयोगेन धीमता ।
आकृत्य सागरे स्थाने शीघ्रमुत्तिष्ठते मृत ॥
विषसुप्तस्य सदा गो पादेनाक्रम्य चालयत् ।

तं न्यसेत् सागरे स्थाने निर्विषो भवति तत्क्षणात् ।
एवं ज्वरपिशाचांश्च क्रव्यादां व्यन्तरां शुभाम् ॥
रक्षसा प्रेतकूष्माण्डां पिशाचोरगमातराम् ।
ग्रहश्चैव सदा लोके परप्राणहरां नराम् ॥
विचित्रा श्रमसाश्रिता ।
मानुषिं तनुमाश्रित्य तिष्ठन्ते भुवि मानुषाम् ॥
गृह्णन्ते बालिनां सत्त्वां तेषां ध्यानेनानेन चिन्तयेत् ।
सागरस्य तु नागेन्द्रा चिन्त्याद्ग्रतास्थितम् ॥
ध्यायीत मातर सत्त्व क्षिप्र मुञ्चति बालिसम् ।
एव दुष्टमदष्टाना कीटलूतोत्थितां नृणाम् ॥
दद्रुकिल्मिसकुष्ठानां पामाकण्डुविचर्चिकाम् ।
अन्यां चात्थिता चैव नित्य भग दरगोहिताम् ॥
प्लीहमेदोदरां चैव तथा पद्म सुपद्मकम् ।
यक्षाणां सपद्मक चैव तथा पद्मोत्तर कुशम् ॥
ज्वररोगगतां सर्वा नाग्य तां नृजबालिसाम् ।
सर्वा सागरे स्थाने सन्यसेत् पन्नगोत्तमे ॥
विविधायासदु ग्वानां सर्वव्याधिगतर्त्तिनाम् ।
सन्यसेत् सागरे स्थाने ध्यानचित्याहितेन वै ॥
क्षिप्र मोचयते नाग सुगताज्ञां प्रतीच्छकः ।
एवञ्चमुरगै सर्वैः सर्वकर्मकरै शिवै ॥
उरगाध्यक्षैस्तदा सर्व व्याप्तमम्भोदातिर्यगम् ।
समन्तात् सर्वतो श्रेष्ठा उरगाध्यक्षा महर्द्धिका ॥
समयज्ञा मञ्जुघोषस्य आज्ञे दीक्षणतत्परा ।
दैवयक्षाश्रिता नित्य मानुषाणां शुभोदया ॥
व्यतिमिश्रैस्तु कर्मैस्तैर्व्यतिमिश्रफलोदया ।
काले वर्षधरा नित्य धार्मिकां वृत्तिमाश्रिताम् ॥

॥॥

समन्तात् तोयधाराभि ।
सस्यौषध्ये तथा व्रीह्यां निष्पन्ने फलति हेतुकम् ॥
मेघरूपेण माश्लिष्टा पर्यटन्ति महीतले ।
महर्द्धिका महेशाख्या कल्पस्था महोदया ॥
तेषां भोगवती नाम पुरी अम्भोदमाश्रिता ।
यदा धर्मपरा मर्त्या जम्बूद्वीपेषु सर्वत ॥
ततो तिष्ठ ते महानागा परिवाराश्च तेषु वै ।
तदा देवासुरे युद्धे अनुभूय जयैषिण ॥
जम्बूवृक्षगता तस्थु जम्बुद्वीप च मध्यत ।
पुनः पुनर्नरा भेजे सर्वत्राप्रतिगोचरा ॥
सर्वशुक्लगतां कर्मा तेषु नागेषु योजयेत् ।
कुर्वन्ति समये भ्रष्टा ये नागा जलमाश्रिता ॥
कीटवोपद्रवतां सर्वा विषां स्थावरजङ्गमाम् ।
मुमुचु सर्वतो नागा आसुरो पक्षमाश्रिता ॥
प्रमाथी झलुझलुश्चैव कपर्दी चापि महोदधि' ।
भीमो भीषणश्चैव दुर्मुखो बहुमुखस्तथा ॥
एते चान्ये महानागा अतिदर्पाभिमानिन' ।
कृष्णकर्मे स्थिता नित्य व्यतिमिश्रेण वा परे ॥
महेशाख्या भीमरूपाश्च विषोग्रथिजनाजने ।
अधर्मिष्ठा यदा मर्त्या जम्बूद्वीपनिवासिन ॥
तदा महाभय कुर्युर्विषमूर्च्छातिदारुणम् ।
छर्दिर्भ्रमिश्च जागेत महामार्योपद्रवां बहूम् ॥
दुष्टशरीररूपा लोके विसृजन्त्यहितोदया ।
एवं ते च महानागा बहुप्रकारोपद्रवाशुभा ॥
अनावृष्टि अनावृष्टि विसृजन्त्यहिते रता ।
तेषां च दर्पनाशाय इद ध्यान समारभेत् ॥
मञ्जुघोषं महाधीर बोधिसत्त्व महर्द्धिकम् ।

वामोत्पलकरं सव्यं दक्षिणेन तरमन्म् ।
भिन्नगोरोचनाभासं हेमकुङ्कुमनिाद्वरम् ॥

गरुडं पक्षिराजानं आरूढं सुगतात्मजम् ।
ध्यायीत मस्तके तेषां नागिणां मर्मविपोत्तमाम् ॥

ततस्ते भिन्नहृदया त्रस्तोद्विग्नमानसा ।
पुनर्निवर्त्य गच्छन्ते प्रविश तें च रुपालयम् ॥

उत्पातां बहुविधां दृष्ट्वा अशुभाश्चार सशब्दकाम् ।
एवं ध्यायीत मन्त्रज्ञ मञ्जुघोषं समाहित. ॥

बहुप्रकारा मन्त्रज्ञ नागदष्टा प्रकल्पयन् ।
अनेकाकाररूपास्तु अण्डजाश्च प्रदर्शिनाम् ॥

वक्ष्ये सम्यग्बुद्ध्या शास्त्रदृष्टेन कर्मणा ।
तद्गोत्रजश्च उरगा वै दश ते भुवि मानुषाम् ॥

तेषां विधिदृष्टेन शास्त्रेणैव गरुत्मना ।
कुर्यात् सर्वाणि कर्माणि पक्षिराजेन देहिनाम् ॥

कृष्णशुक्लादयो नागा ये नागा भुवि मण्डले ।
विचरन्ति महीं कृत्स्नां सूर्यरूपेण देहिनाम् ॥

साध्यासाध्ये ततो ज्ञात्वा विषं च चतुरो हिताम् ।
पित्तश्लेष्मगतं चैव वायुर्व्यतिविमिश्रिताम् ॥

श्लेष्मणा वारुणेत्याहु शुक्लवर्णोऽथ मण्डलः ।
पित्तमाग्नेयजं नाम त्रिकोणाकारसम्भवाम् ॥

अग्निवर्णं सदा रक्तमीषद् बाहुभपिङ्गलम् ।
कुलस्थमिव बन्धा त चतुरश्रं व्यतिमिश्रितम् ॥

माहेन्द्रमिति तं ज्ञेयं कृष्णवर्णं महान्ततम् ।
श्लेष्माणां च गजेत्याहु, पित्तज द्वेपसम्भवम् ॥

मोहं वायुजं ज्ञेयं व्यतिमिश्रं कृष्णवर्णितम् ।
सदेव सात्त्विकं विन्द्याच्छेलष्मणं शुक्लवर्णितम् ॥

राजत पैत्तिक ज्ञेय पीतरक्तावभासितम् ।
तामस वातिकं ज्ञेयं व्यतिमिश्रहितोत्वताम् ॥
व्यन्तरेष्वपि सर्वेषु कीटविस्फोटकादिषु ।
सरीसृपेषु च सर्वत्र व्यतिमिश्र लिङ्गमीक्षयेत् ॥
कृष्णाभं तत्रमुद्यन्त मञ्जुघोष सुचिन्तयेत् ।
गरुत्मस्थ सुखासीन बालरूप सुखोदयम् ॥
चिन्तयेद् व्यन्तरैर्दुष्ट मानुषेपादमध्यिषु ।
ततोऽर्द्ध चिन्तयेद् दिव्य कुमार बालरूपिणम् ॥
विश्वरूप महात्मान गरुत्मत्तापरिस्थितम् ।
तदासीन महाभाग शरत्काण्डाकारविद्विषम् ॥
ऊरुभ्यां चिन्तयेद् धीमान् नाभिस्याद्ध्योमगम् ।
पीताभ चिन्तयेद् ध्यायी उर स्थाने सुसुस्थिगम् ॥
मञ्जुघोष महावीर्य पक्षिराजाग्रवाहनम् ।
शिर.स्थाने तथाचिन्त्यः ध्यायीत गरुडध्वजम् ॥
शुक्लाभ वैनतेयस्थ वहिस्थ चाथ चिन्तयेत् ।
सात्त्विके विषमूर्च्छा तु श्लेष्म वमन्ति सर्वतः ॥
लाला च स्रवतेऽजस्र निमज्जते च मुहुर्मुहु' ।
त विद्यात् सात्त्विक दष्ट शुक्लपक्षाहितो भवेत् ॥
भ्रमते कम्पते चैव स्तब्धे क्षोभे मर्वेश्वरः ।
विषे च पित्तजे मूर्च्छा दाघो जायति दारुणम् ॥
राजसे दष्टिणे दष्टे एतद् भवति चेष्टितम् ।
तामसे तमसं मोहः मूर्च्छा निद्रा च जायते ॥
व्यतिमिश्रैर्व्यतिमिश्रं तु चेष्टा भवति दारुणम् ।
सत्त्वे भवति शुक्लाभ' दष्टे भवति मानुषे ॥
राजसी पीतवज्ज्ञेयः छविवर्णाश्च किञ्चन ।
कृष्णवर्णाथ मोहात्मा छविवर्णाथ जायते ॥

व्यतिमिश्रे धूम्रवर्णस्तु आपाण्डुश्चापि क्वचित्तथा ।
सात्त्विको राजसश्चैव शुक्लपक्षाहिजोद्भवा ॥
तामसो मिश्रिणश्चैव अहिजा कृष्णवर्णिनाम् ।
तत्कुलाकुलिनो ह्येते उरगाध्यक्षेश्वरो मुने ॥
आसुरं पक्षमाश्लिष्टा विचरन्ति महीतले ।
दशतेषां मानुषां लोके अधर्मिष्ठा नागजातयः ॥
क्रूराः क्रूरतरा लोके आहारार्थपरा सदा ।
केचिद् विहेठनार्थाय दंष्ट्रिणो प्राणहरा परे ॥
विषविनाशनार्थाय सर्वदष्टोपजीविनाम् ।
इदं ध्यानवरं मुख्यं यथालिङ्गानुवर्तिनम् ॥
सन्न्यसेत् प्राणिनां चिन्त्या क्षिप्रं मुञ्चति तद्विषम् ।
सर्वदा सर्वकालं तु सर्वव्याधिषु योजयेत् ॥
सर्वोपद्रवा हन्ति ध्यानेष्वेव प्रतिष्ठिता ।
यथा नागा तथा सत्त्वा राक्षसा ग्रहमातरा ॥
परप्राणहराश्चैव दुष्टचित्ताथ मानुषा ।
सर्वव्याधिमता लोके लिङ्गेष्वेव तु योजयेत् ॥
ध्यानं ध्येयं तथा मुक्तिं कर्म चापि सदा न्यसेत् ।
कुमाररूपं माङ्गल्यं पवित्रमघनाशनम् ॥
मञ्जुघोषं महावीरं जिनपुत्रं महर्द्धिकम् ।
सगरुत्मन्ते सुखासीनं उदयन्ते रविमण्डले ॥
ध्यायीत सर्वतो मुख्यं मञ्जनाथेश्वरं विभुम् ।
सर्वत्र चिन्तितो ध्यानसर्वव्याधिप्रनाशनः ॥
सर्वकर्माणि कुर्वीत सर्वसत्त्वेषु सर्वदा ।
सर्वं स्तम्भयते ह्येष सर्वं शोभयते शुभम् ॥
सर्वमन्त्राश्च लोकानां अस्मिन् ध्याने निबोधिता ।
सिद्धिं गच्छन्ति ते क्षिप्रं परकल्पेऽपीहोदिता ॥

ये च ताथागता म त्रा वज्राब्जकुलयोरपि।
शक्रे द्रब्रह्मरुद्रया ॥
आग्नेयवसवे द्राणा नक्षत्रग्रहज्योतिषाम् ।
गन्धोरगयक्षाणां ऋषिमुख्या सपतनाम् ॥
सर्वमन्त्राश्च सिद्ध्यन्ते अस्मि कल्पे तु ध्यायिने ।
परत नविधाने पि मान्त्रेणा ग रोण ना ॥
कुर्यात् कर्मासाद्ध च क्षिप्र ध्यानगतेन वै ।
आदित्यमण्डले ध्यात्वा उदयन्ते विश्वरूपिणम् ॥
कुमार बालिशाकार शिशुभूषणभूषितम् ।
आरूढमण्डले दीप्त गरुत्मन्तेऽथ वैनते ॥
मीदृशाकारमव्यक्तं भूर्जे चापि सुचि तिते ।
दृष्ट्वा परबलस्तम्भ जायते च मनीपितम् ॥
सर्व च दृष्टा' स्तभ्य ते नृत्यन्ते च परस्परम् ।
हसन्ते आतुरा सर्व ग्रहाविषाश्च देहिनाम् ॥
ज्वरार्ता मूर्च्छिता ये च उत्तिष्ठन्ते द्रुत तत ।
क्र दन्ते विविधा आर्ता भीमनाद करोति वे ॥
ग्रहमातरकूष्माण्डै गृहीताना भुवि मानुषाम् ।
एभिर्लिङ्गैस्तदा मन्त्री लक्षयेदेता समाहित ॥
इच्छया मोचयेत् क्षिप्र विषमङ्गमण तु वै ।
क्रीडापयति भूतानां तदा योगी रिरिसया ॥
आदित्यमण्डले नाडी प्रयोक्तव्या विषमूर्च्छिते ।
रविनाडीप्रयोगेण सर्वमाणि स चालयेत् ॥
निर्विषो भवते सुप्त विषस्थावरजङ्गम' ।
ततोत्तिष्ठते क्षिप्र विषसुप्तो न सशय ॥
अन्यश्च वर्द्धते क्षिप्र विषात्ता भुवि भूतले ।
पुनर यो पुनश्चापि अन्यादन्यतराऽपि वा ॥

एवम्प्रकारे सर्वत्र शतशोऽथ सहस्र' ।
यावन्नाडीप्रयोगेण तावद् भूतानि पातयत् ॥
वस्त्रकुन्तस्तथा कुम्भे अम्मनोयहतानने ।
क्षणेन चालयेन्नाडी तत्रस्थ विपमाविप ॥
सर्वे ह्यातुरा' स्वस्थास्त क्षणादेव भूत ठ ।
एवमा ।मयागण न्याद् न य । ।।५।य ॥
असङ्ख्यं च विधि कुर्यात् परमन्त्राग्रतेन वा ।
एष प्रयोग समासेन ध्यानो ह्युक्तोऽथ जापिनाम् ॥
प्रयोक्तव्य कल्पनिर्दिष्ट परत्र वा गरुत्मन ।
मत सङ्कल्पजं प्रोक्त शैव चापि विशेपत ॥
सर्वे च लौकिका म त्रा प्रयोक्तव्या ध्यानविस्तरे ।
इह मञ्जुरवे कल्पे यानेनैव विशेषत ॥
सर्वतन्त्रप्रयोगैश्च म त्रैश्चापि सुपूजिते ।
मतयो येऽपि कल्पार्था प्रयोक्तव्या इह ते सदा ॥
योगेऽस्मिन यानये दिव्य कल्पराजादिते इह ।
ध्यानेन सर्वे नियोक्तव्या युक्तिहतुनिरञ्जन ॥
सूक्ष्मश्चित्तविपये म त्रसिद्धिनिव धने ।
मुनिपुत्रोदिते शुद्धे सर्वबुद्धार्थसादिते ॥
जापिनो ध्यायने नित्य सर्वसिद्धिगुणाकरा ॥

इति बोधिसत्त्वपिटकावतंसका म ।ध्यानवपु-यवगत्ताद् आर्यमञ्जुश्रियमूल कल्पाद् अष्टत्रिंशतिम महाकल्पराजपटलविसराद् द्वितीयसर्व लौकिकलोकोत्तरमन्त्रतन्त्रविधिसाधनोपयिक सर्वकर्मध्यानपटलनिर्देश परिवर्त समाप्त ।

अथ एकचत्वारिंश पटलविसर ।

अथ खलु भगवां शाक्यमुनि, पुनरपि शुद्धावासभवनमवलोक्य, मञ्जुश्रिय कुमारभूतमाम त्रयते स्म । अस्ति मञ्जुश्री ! सर्वे बुद्धानुमोदिते त्वदीयमहाकल्पराजमहाविसरे महाम त्रचर्यानुवर्तने सर्वसमयानुप्रविष्टे महामूलकल्पप्रतिष्ठास्पदभूते पञ्चमसर्वभूतरुतज्ञानाभिज्ञान सर्वभूतरुतज्ञानाचिन्त्यगोचर एप ते पक्षिराट् गरुत्मा स्वम न्त्रचर्यानुवर्तनरुतज्ञानाभिज्ञाना सर्वमन्त्राणा सर्वम त्राणां सर्वकल्पानां स्वसमयमनुप्रविष्टसर्वलौकिकानाम् एप एव ते भाषिष्यति सर्वेति यग्योनिगतानां सर्वपक्षिराजगरुत्मनां सर्वमन्त्रकल्पगोचररुतज्ञान च चरितं चेति ॥

अथ खलु तस्मात् पर्प-मण्डलाद् वैनतेयो गरुत्मा बोधिसत्त्वाधिष्ठानेनानेकैर्गरुडशतसहस्रै' परिवृत उत्थायासनात् पर्प मण्डल प्रदक्षिणीकृत्य, येन मञ्जुश्री, तेनोपसङ्क्रम्य, महाबोधिसत्त्वस्य पादौ कृताञ्जलिपुट, मञ्जुश्रियमेतदवोचत्—

'अह महाबोधिसत्त्व ! अस्मिं महाकल्पराजे सत्त्वानामर्थाय हिताय सुखाय कर्मो तरशत सरहस्य भाषिष्ये । तत् साधु महाबोधिसत्त्व ! अनुमोदतु ।'

अथ मञ्जुश्रीवनतेयमेतदवोचत् —'भाप भाप महासत्त्व ! सत्त्वानुकम्पया ।'

अथ वैनतेयो बुद्धाधिष्ठानेन स्वकीये आसने निपद्य, महृष्टमनसि कर्मोत्तरशत सरहस्य भापति स्म ।

नम' समन्तबुद्धानामप्रतिहतशासनानाम् । तद्यथा — ओम् शकुन ! महाशकुन ! विततपक्ष! सर्वपन्नगनाशक! खख खाहि खाहि ! समयमनुस्मर । हुम् तिष्ठ बोधिसत्त्वो ज्ञापयति स्वाहा । कर्मोत्तरशत भापते स्म ।

नागाकर्पण, नागदमन, नागनिग्रहण, दष्टमदष्टावेशन, वाचया सर्पमावाहान, सर्पनिग्रहकरण, विपक्रीडन, मन्त्रविपक्रामण, वाचा मनसा बुद्ध्या वा, पोपधिको त्रिरात्रोपित, शुक्र

द्वादश्यां नदीतीरे शुचौ देशे पञ्चरङ्गिकचूर्णेनाष्टहस्तं मण्डलकं कृत्वा, अष्टपत्रप्रतिष्ठित, तत्र मध्ये भगवा धर्म देशयमान लिखेत् । तस्य दक्षिणेनार्यमञ्जुश्रियं कृताञ्जलिपुटे भगवतो मुखमवलोकयमान लिखेत् । भगवतो बुद्धस्य वामे नारायण चतुर्भुज लिखेत् सर्वप्रहरणहस्तम् । तत्समीपे गरुड विकृतरूपम् । तदनन्तर विनताभरण च लिखेत् । आर्यमञ्जुश्रियस्य पृष्ठा आर्याक्षयमतिं सुधन सुभूतिं च लिखेत् कृताञ्जलिपुटा । एवमभ्यन्तरमण्डले लेख्य, पूर्वद्वारे बाह्यत शुक्लभस्मना वज्र समालिखेत् दक्षिणेन कृष्णवर्णिकया खड्गम् उत्तरेण पीतवर्णिकया गद लिखेत् । पश्चिमेन रक्तवर्ण पाश समालिखेत् ॥

एव बाह्यमण्डलेभ्य मूलमन्त्रेण सर्वदेवाह्वानन कृत्वा, सर्वपुष्पैः सर्वग धैरभ्यर्च्य, गुग्गुलधूप, त्रिमधुरेण च बलि दत्त्वा, तेषामग्रत खादिरसमिद्भिरग्निमुपसमाधाय, सर्वसत्त्वेभ्य कारुण्यचित्तमुपस्थाप्य, नागासनोपविष्ट, सर्पकण्टकाना दधिमधुघृताक्तानामष्टसहस्र जुहुयात् ॥

तत मिद्धिनिमित्त सर्पा आगच्छन्ति । अर्घ्यो देय । एव सिद्धिर्भवति । स्वमन्त्रमावर्त्य वदेत् — 'मम सिद्धि विधाय गच्छत ।' ततो गच्छन्ति ॥

ततो विसर्ज्य मूलमन्त्रेणैव समभ्युक्षयेत् । तत कर्म समारभेत् । सर्व च बलिद्रव्यमप्सु क्षिपेत् । पश्चाद् नानामात्रेण सर्वविषकर्माणि करोति ॥

विद्वेषण कर्तुकाम सर्पास्थीनि विषाक्तामेकविंशत्याहुतिं जुहुयात् । विद्वेषो भवति ॥

उत्सादयितकाम सर्पनिर्मोकायण्डानामेकविंशत्याहुतिं जुहुयादुत्सन्नति । कारपक्षाणामेकविंशत्याहुतिं जुहुयात् सद्य [illegible]कवद् भ्रमति । स्त्रीपुरुषवशीकरणे सर्षपाणां घृताक्तानामेकविंशत्या हुतिं जुहुयाद् वश्या भवति । राजान राजमात्र वशीकरणे परमान्नस्य घृताक्तस्य एकविंशत्याहुति जुहुयाद् वशो भवति । लोष्टकमभिमन्त्र्य, अग्नौ प्रक्षिपेत् न तपति । तृणेन मोक्ष । उक्तेन मत्स्या न वध्यन्ति । चेतनमचेतन वा सर्व काटिकया आकर्षयति ।

सर्वव्याधितो उदकाभिषेकनेन स्वस्थो भवति। दण्डमभिमन्त्र्य द्वार माहरेत्, अपावृत भवति। ताम्र दण्ड नीलपल्लवाद्य गृह्य गङ्गामे ग च्छेत्, परसैन्य दर्शनाद् भिद्यति। श्मशानके ग्रन्थिबन्धनेन सर्व मन्त्रा स्तम्भिता भवन्ति। मुक्ते मोक्ष। सर्पवदन भस्मना पूरयेत्। यस्य नाम गृह्य करोति, स मूको भवति। गण्डविप सकृज्जप्तेन उद केन हनेत्। गण्ड सङ्कुचति। पतति च परविद्या। अनेन बध्नीत। तथैव मोक्षयति। इष्टकमभिमन्त्र्य मावर्त्य जपेत्। परबद्धग्रंथि स्तोभयति। एवं वर्षापयितुकाम पूर्वोक्त मण्डलक लेख्य, पूजां कृत्वा, अग्निमुपसमाधाय वरुणसमिधानामष्टसहस्र जुहुयात्; आढक वर्षति। एव यावद्दशाढक वर्षति। पिप्पलामभिमन्त्र्य हस्तेन गृह्य, यावद्दिश क्षिपति, तत्र अशन सङ्क्रामति। अग्निदाहेष्वेष एव विधि। उदकमवतरणमेव कर्तव्यम्। नागानुत्सारयति। मृन्मयं सर्प कृत्वा यमिच्छति त दशापयति। अङ्गारसर्पस्य एष एव विधिः। पुनरपि मोक्षयति। सर्षपान् सप्तजप्तान् चतुर्दिश क्षिपेत्। सर्पा आगच्छन्ति। मण्डलबन्ध कार्य। पानीयेनाभ्युक्ष्य विसर्जयेत्। उदकेन मोक्षण लेष्टुना नागारापेण पांसु परिजप्य उदके क्षिपेत्, निर्विष भवन्ति। धनु गृह्य अलोहाश्चत्वार शरा चतुर्दिश क्षेप्तव्या। सर्प शरचलितं गृह्य आगच्छन्ति। स च नागो वक्तव्य। विष प्रतिपिबेति। पिबति दष्टकोत्तिष्ठति। अथ सर्पाणि शल्लयितु पानीये पानीयेनाभ्युक्ष्य तस्य तस्य शरा पतन्ति। सर्पश्चाप्नतो भवति। वल्मीकमृत्तिकया चत्वारो नकुला कर्तव्या। पानीयमभिमन्त्र्याभ्युक्षयेद्, गत्वा सर्पापहाया ग च्छन्ति। आगता वक्तव्या — 'विष प्रतिपिबस्वे'ति। पिबन्ति मृ तक उत्तिष्ठति। अङ्गारमभिमन्त्र्य, रेखां कृत्वा, अर्कलतया ताडयेत्; तत सर्पा नष्टैराकृष्यमाणो आगच्छति। विषं प्रतिपिबेति पिबति। दष्टा निर्विषो भवति। ध्वज छत्र वाभिमन्त्रयेत्। याव तो प्राका विषपीतकाश्च सर्वे निरीक्ष्य निर्विषा भवन्ति वादित्रमभिमन्त्र्य वाद येत्। श्रुत्वा निर्विषा भवन्ति। पांसुना पञ्चरङ्गिकेण मण्डलमालिख्य तालशब्द कारयम्। ततो नागा सर्वाश्चतर्दिशमागच्छन्ति। ते म ण्डल प्रविशन्ति। न भेतव्यम्। शिखाबन्धमात्मरक्षां च कारयेत्।

वर्षापयति। मृण्मयं मुहं कृत्वा करसम्पुटेन गृह्य भस्मास्त्रमुन्मत्ततीर्थे अर्द्धरात्र जपेत्, यस्य नाम्ना स वशो भवति। श्मशाने तण्डुलां मकरीर्थे नेत्रहन्य स्थाप्य ग्रहण जपेत् वृत्तिं कल्पयति, सपरिवारस्य। नकुलमूषकरोमाणि कपालास्थिधूप सर्वभूतवशङ्करः। विप भल्लातक मधुना सह धूप वशीकरणम्। कुक्कुटाण्डकपालानि कटुतैलेन सह धूप वशीकरणम्। पलाश सुरसबीजानि मदनपुष्पाणि धूपो वशीकरण। शतपुष्पा देवदारु पुरीष मण्डूक चटकस्य धूपो वश्यार्थ। यवास्तिला दूर्वा च गोमूत्रेण धूपो वशीकरणे। हरितालं काकजिह्वा च शोणितन धूप मूकीकरणे। मानुषरोमाणि गोमांसेन कतस्तलेन रायुक्ता धूपा रोगकरणे। काकपक्षोलूकपक्षाणि च निम्बतैलेन उच्चाटने। गुग्गुलुघृतं सीधुसहित धूपोऽय सर्वसत्त्वप्रियङ्कर। पत्रक त्वच तुरुष्के धूप सर्वसत्त्वानुबन्धनकरम्। आज्ञाकरो भवति। तुरुष्क चन्दन कर्पूरेण सह अञ्जन राजवशीकरणम्। पूजावलिविधान कृत्वा विष्णुप्रतिमाया अग्रत उपरिष्टान्महागाराकृतीनष्टौ हु वाष्टसहस्र जपेत् त्रिरात्रम्, द्रव्य यमिच्छति। श्मशानभस्मना प्रतिकृतिं कृत्वा महामासधूपं दत्त्वा कुशविण्डकोपविष्ट अष्टसहस्र जपेत् रात्रौ श्मशाने, यमिच्छति तमानयति। आज्ञां करोति। उच्चाटने कर्पासतुषां जुहुयात् काकपक्षैः क्षणादुच्चाटनो भवति। श्मशान उदुम्बरसमिधाभिरग्निं प्रज्वाल्य कपालोपविष्ट' सर्पकञ्चुकं जुहुयात्। अन्नमक्षयं भवति। श्मशानास्थिचूर्णं सर्षपसहितमष्टसहस्र जुहुयात् यस्य नाम्ना, स योजनशतादागच्छति। सर्वकामेषु कर्तव्यः। देवो श्वेतचन्दनेन विततपक्ष सर्वनागाभरण तीक्ष्णधार विकृतानन विकृतनखपद्मोपविष्ट अधोदत्तदृष्टिं निम्नतरं काष्ठे कुड्ये भित्तौ वा वेपधिकेन कर्मकारेण कारापयेत्। वितस्तिमात्र कृत्वा तस्याग्रत' सर्वकर्माणि कुर्यात्। पलाशे पुष्टिकामेन, वैल्व वश्यार्थहेतुना, उदुम्बर च पुत्रकामाय, गोकाम' शिरीषमय, मधुक वा द्रव्यकामः कारयेद् विधिवत्। सूकरमांसेन फलकामम्। अश्वमांसेनापत्य भवति। कृष्णसारमांसेन श्रियार्थी, पृषतमानुकीर्तिकामो वा स्त्रीकाम पृथिवीकामो वा, व्याघ्र

मांस व्यवहारादिविजयार्थी महामांसम् वस्त्रार्थी हस्तिबला राजव शिकरणे अतिबला राजामात्यवशीकरणे अश्वगन्धां जुहुयात् । उत्सादे हस्तिरोमाणि, पिचुमर्दमभिचारे तु गले नागाः प्रोक्ता ॥

पटकरण भवति । भ्रातुमारणे पौष्टिके मात्तिः । रजतार्दा कीर्तिवृद्धये । काकपक्षहोमेनोत्सादयति । गृध्रपक्षैर्मारयति । कौशक पक्षैर्विद्वेषयति । मयूरपक्षैर्विद्वेषयति । मयूरपक्षैर्धनानि दद्यात् । तित्तिरि पक्षैः स्त्रीं मधुलिपक्षै पुत्रां, काकपक्षे सुवर्णम्, टिट्टिभिपक्षैर्माहनम् । श्वमांसेनोत्सादयति, महिषमांसेनाकर्षयति, आभिचारुके महामांसेन, शान्तिके मृगरोमाणि कन्यार्थी उलूकरोमाणि देशघातेच्छा गलरोमाणि विद्वेषणे मानुषरोमाणि आभिचारुके मानुष्यरोमाणि शत्रुनाशने सर्वेष्वेव तेषु त्रिसन्ध्य सप्ताहिको होमः । स्मरणमात्रेणाह सर्वत्रिपकर्माणि करोमि । सततजपेन सर्वकर्माणि करोमि । यो मम भगवन् अस्मिं कल्पराजे मन्त्र साधयमानः त्रिगन्धमुद्दीरयिष्यति, तस्याह सर्वविषो पद्रवचिकित्सां करिष्यामि । पूर्वाऽनुबद्धो भविष्यामि ॥

अथ तस्मिन् समये स्वरूपमुद्रां भावयति स्म । अङ्गुष्ठौ परस्पर वेष्टितौ कृत्वा शेषाङ्गुल्यो पक्षवत् संस्थिता स्याद् । गरुडरूपमेव मम प्रोक्त पिनाकिना मुद्रा ॥

> अस्य सन्दर्शनान्नागा निद्रवन्ति भयार्दिता ।
> अधोमुखास्तु अङ्गुल्यः मन्त्रणानेन मन्त्रिन् ॥

'ॐ जः' ॥

> नागदमनीति विख्याता नागानां दर्पनाशनी ।
> पद्मकोशप्रतीकाशौ अङ्गुल्यः पार्श्वत स्थितौ ॥
>
> अङ्गुष्ठो मध्यत स्थाप्य निष्पीड्याङ्गुल्य तु यत्नतः ।
> नागदमनीति विख्याता दिव्या दिव्येषु कर्मसु ॥
>
> अनामिका तर्जनी चैव मध्यमेन सुसंस्थितम् ।
> अङ्गुष्ठौ वक्रसंस्थान शेषा पार्श्वतः स्थिता ॥
>
> गरुडनादेति विख्याता सर्वनागानुगामिनी ।
> यानि च मयाक्तानि सर्वमन्त्रेषु साधन ॥

लौकिके गारुडे शास्त्रे + । + + । + + + ।
सर्वं तज्जनेन कर्तव्या सर्वसत्त्वानुकम्पया ॥

किञ्चित्कार्या अशेषास्तु मूलकल्पार्थसाधका ।
अस्मिन् कल्पवरे नित्य सर्वसत्त्वानुरागिण ॥

प्रसिद्धा सर्वसमार्था सर्वसत्त्वार्थपुष्कला ।
ते ते म नयुक्ते तु यथोक्तव्या धर्मविस्तरे ॥

इह कल्पवरे मूले प्रतिष्ठा क्ष्मातलेन ते ।
समुपत्सर्वभूतानामिह मन्त्रास्तैर्गुण ॥

विस्तरेण सर्वतो दृष्ट्वा सर्वसत्त्वानुकम्पने ।
प्रसिद्ध सिद्धिकामानां हेतुयुक्तिसमाश्रिताम् ॥

कुर्यु सर्वेन सिद्धि सर्वमन्त्रेषु देहिनाम् ।
सर्वसत्त्वाश्च सान्निध्य कल्पेषु मनसेप्सितम् ॥

इतिहासपुरावृत्त वर्तमानमनागतम् ।
कथय त्येष सयोगा मन्त्रमुद्रसमीरणात् ॥

आकृष्टा एष भूतानां मन्त्रोऽयमपराजित ।
ईशानः सर्वभूतानां रुद्रोऽय सुरपूजित ॥

तुम्बको त्र्यक्षगाज्ञेयो कल्पस्थोऽथ महीतले ।
हिमाद्रिनिलयो नित्य उमापतिमहेश्वर ॥

त्रिशूली खड्गधर ज्ञेय पिनाकी वृषभ ध्वज ।
गणाध्यक्ष शूलिनश्चैव महेशाख्योऽथ महर्द्धिकः ॥

अक्षरोऽक्षरमित्याहु कपर्दी तु गदायुध ।
एष म न्त्रो महार्थस्तु सर्वभूतार्थकम्पक ॥

कुर्यात् सर्वाणि कर्माणि सर्वकर्मसु साधनम् ।
एष देवो महात्मा वै महादेवेति कीर्त्यते ॥

प्रसिद्ध सर्वकर्माथ फलहेतुप्रदायक ।
तस्य मन्त्र प्रवक्ष्यामि श्रृणुध्व भूतोऽधिपा ॥

"ॐ स्थ नमः सर्वबुद्धानामप्रतिहतशासनानाम्।
त्रैलोक्यगुरूणामचिन्त्याद्भुतरूपिणाम् ॥
शिवोद्भवोद्भव भुवनत्रयपूजिताय हूँ हूँ फट् फट् ।"
एष मन्त्रो महामन्त्र सर्वशत्रुभयप्रद ॥

आयुषत् सर्वभूतानां कर्म शान्तिकपौष्टिके ।
सर्वेष्वेव हि कर्मेषु प्रयोक्तव्यो मनसोद्भवे ॥

सर्वभूतरुतज्ञानं अभिज्ञज्ञानचेष्टितम् ।
अभिज्ञवशिता चैव सर्वशास्त्रज्ञतां समम् ॥

प्राप्नुयात् पुष्कलां चार्थां फलहेतुमनुत्तराम् ।
यावन्तो लौकिका मन्त्रा सर्वांश्च सुपुष्कला ॥

तां सर्वां प्राप्नुयान्मन्त्री सिद्धमन्त्रस्तु बुद्धिमां ।
यावन्तो लौकिका मन्त्रा शैवाश्चापि सुपूजिता ॥

मन्त्रा गरुत्मने चापि सिद्धिहोमफलोन्मुखम् ।
सर्वलौकिमन्त्रास्तु इन्द्ररुद्रादवाद्भवा ॥

ते स्युर्मन्त्रराट् सर्वे निबद्धा विधिहेतुत ।
याम्याग्निवायुतोयानां कुबेरो मानरो तथा ॥

सङ्ख्या द्वादशका तपा ब्रह्मेशानपुरा ।
सन्ति शक्रदेवानां पितामहमुपजका ॥

नामधान्येश्वरा न्याना ये म नामचारिणाम् ।
सर्वे ते वशमायान्ति मन्त्रे नामीरिताधिप ॥

+++स्वयाम्यदग्निना दिवाकसजन्ताकमाम् ।
दिङमन्दिराश्रया ये च विदिशु श्चापि चारिण ॥

नरो र्नै नभस्तले चापि भूम पातालभागरा ।
पथाश्रयसमापन्ना फणिना ये महर्द्धिका ॥

हिमाद्रिकुक्षिसन्निष्ठा विन्ध्यकुक्षौ समाश्रिता ।
महाधातुवरे चित्र महाशैलेऽथ विश्रुते ॥

नानादेवगणाकीर्णे सिद्धचारणसेविते ।
अप्सरोगणसङ्गीते सुमेरा रविरिवोज्ज्वले ॥

यत्रस्था येऽत्र नागा वै ये तु भूतगणाश्रया ।
विचित्ररूपिणो ये वा तत स्था ये समागता ॥

सर्वे ते वशमायान्ति मन्त्रेणानेन योजिता ।
ये च दिव्यगणा मन्त्रा सर्वभूतभयप्रदा ॥

सर्वे ते वशमायान्ति मन्त्रेणानेन योजिता ।
गिरिगह्वरदुर्गेषु विचित्रैः कन्दरोदरै' ॥

मन्दिरैर्हेमसङ्काशैर्निवसन्ति महीतले ।
सर्वभूतगणाध्यक्षा विविधा हारिणो जनाः ॥

+ + + + + + + + निवासेष्वभिकीर्तितैः ।
दिव्यभूतगणाध्यक्षा विचित्राश्चैव रूपिण' ॥

सर्वभूतगणाश्चैव विचरन्ति महीतले ।
विविधाकारमुख्यास्तु विचित्रा रूपगताश्रया ॥

विविधाकारविचारस्थौ विविधाम्बरभूषणा ।
ते सर्वे मन्त्रमुख्येन पथेवारपश्यता ॥

अनेता सर्वमन्त्राणां लौकिकानां महर्द्धिकाम् ।
सर्वभूतवश कृतो मन्त्रमन्त्रेश्वरो नरः ॥

सर्वमन्त्रेश्वरां मुख्यां यमरुद्रेन्द्रवासवाम् ।
मन्त्रनाथोऽथ मुख्यस्तु सर्वलौकिकमग्रजी ॥

बिभर्ति सर्वतो मन्त्रां कल्पांश्चैव सुपुष्कलाम् ।
एष मन्त्रेश्वरो देव अधिपति सर्वमन्त्रराट् ॥

सर्वविघ्नेश्वरो मन्त्री स्मर्तव्यः सर्वजापिभि ।
उग्रमुग्रेऽथ मन्त्राणां प्रभुरेव प्रगीयते ॥

सर्वस्मि शैवतन्त्रे वै सर्वलौकिकचेष्टितै ।
चरितं चापि भूतानां रुतं चापि जपेत् सदा ॥

मन्त्रिभि सर्वकाले वै प्रयोक्तव्य गिरिद्रवाभिभ ।
वैनतेयस्तदा पक्षी प्रणम्य जितरग मजाम ॥
मञ्जुश्रिय तथा नित्य सर्वा बुद्धसुतान तथा ।
उवाच मधुरा वाणी प[?] ।।
भाष भाष महासत्त्व ! गम्भीरा[?] ! ।
धर्मनैरात्म्यतत्त्वस्य अग्र[?]प्रतिष्ठित ! ॥
मयोक्त कल्पविस्तार मूलमन्त्रा[?]चरम् ।
अभिसक्षेपता ज्ञेय सर्वम [?]राधिकम् ॥
लौकिकेष्वेव मन्त्रेषु प्रयोज्य सर्वसाधने ।
नाभ्यन्तरपद मन्त्र मयाक्त य प्रशस्यते ॥
जिनपुत्रैस्तु महावीरै सर्वश्रावकखड्गिभि ।
नान्योत्कृष्टतम म त्र मयि बुद्धि प्रयुज्यते ॥
ईषिस्मितमुखो धीर मञ्जुघोषमथाब्रवीत् ।
अथाह मधुर वाक्य शब्दार्थास्पदभूषणम् ॥
एष ते सुवर्णमाख्यात धर्मस्वामी नरोत्तम ।
विसृक्षु सर्वमन्त्राणा धर्मनैरात्म्य[?] ॥
जगद्गुरुमहावीरो बुद्ध आदित्यबान्धव ।
प्रणेता सर्वम त्राणामग्रम [?] ॥
मधुरेकमनाथा [?] गुरु ।
सर्वसत्त्वानुकम्पार्थं अस्माक च गुणोदय ॥
धर्मकोविदता [?] ।
एष ते सर्वमन्त्राणां [?] महाद्युति ॥

बोधिसत्त्वपिटकावतसकान् महायानवैपुल्यसूत्राद् आर्यम ञ्जुश्रियमूलकल्पाद् एकचत्वारिंशतिमः गरुडपटलपरिवर्त ।

अथ द्विचत्वारिंश पटलविसर ।

अथ खलु भगवा शाक्यमुनि पुनरपि शुद्धावासभवननमवलोक्य, मञ्जुश्रिय कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । अस्ति मञ्जुश्रीः त्वदीय सर्वसाधनोपयिकमण्डलविधाने सर्वेम त्रतन्त्रेषु महापञ्चसमयरहस्यम्, यै सर्वसत्त्वासमय नातिक्रमन्ति, समयसङ्ख्यादितमनुप्रविष्टा भवन्ति सर्वलौकिकलोकोत्तरमण्डलेषु साधा यसाधनोपयिकसर्वमन्त्रतन्त्रेषु सर्वे मुद्राश्चेते परमरहस्यतमा परमसौभाग्यतमा परमाश्चर्याद्भुततमा । येविना न शक्यन्त सर्वमन्त्रा आराधयितु साधयितुम् । पूर्व सर्वतथागतै भाषितत्व त । एतर्हि अह च भाषिष्ये सर्वसत्त्वानामर्थाय हिताय सुखाय लोकानुकम्पायै महतो जनकायस्यार्थाय सर्वमन्त्रजापिनां महामन्त्रको शानित्यौत्सुक्यधर्मधात्वाचिन्त्यमहायाननैरात्म्यधर्ममेघमनुप्रवेशनतायै कतम च तत् भाषिष्येऽहम् ॥

शृणु मञ्जुरव! सत्गुह्यमुद्रासमोदिताम् ।
यथा तथा स्वय वाक्य पुरा गीतमृषिसत्तमै ॥

कृत्स्नमुद्रागण ह्यग्र गुह्यमन्त्रार्थिनां सदा ।
सर्वकालेषु योज्येत सर्वकर्मसु मण्डले ॥

अथ मञ्जुरव श्रीमां विहसन् पङ्कजक्षण' ।
निरीक्ष सुगत श्रेष्ठ सर्वधर्मेश्वर प्रभुम् ॥

कृताञ्जलिपुटो वीरः जिनपुत्रो महर्द्धिक ।
उवाच मधुरा वाणीं दिव्यशब्दार्थभूषिताम् ॥

साधु साधु महाप्राज्ञ! धर्मचक्रानुवर्तकम् ।
धर्मतत्त्वार्थमन्त्रत्व यस्त्व भाषयसे विभो' ॥

एवमुक्त्वा तु सुगत शाक्यसिंह नरोत्तमम् ।
अथ मञ्जुरव' श्रीमा तूर्ण्णी तस्थुस्तदन्तरे ॥

इत्याह भगवा बुद्धो धर्मधात्वेश्वरस्तदा ।
शृणाथ भूतगणा! सर्वे! देवसङ्घा! महर्द्धिका! ॥

मण्डले भुति ग पानां ञविद्रा ताथ द गिनाम ।
आलिगन्तानां भुति गणाणां गाति ग ता भविष्यथ ॥
ये च ते सर्वेद्रानां मत्यारा गगगिणाम् ।
श्रावकाणां तु ग ग्रद्रा ता ना गिर ॥

सर्वलौकिकमुद्रास्तु जिनाजकुवरचिण ।
सर्वमद्रास्तु सर्व सर्वकर्मेषु योजिता ॥
तानहमभिसंक्षेपाद् वक्ष्यऽह मन्त्रमन्त्रिणाम् ।
गन् पूर्व नवित ग त मर्व मण्डल त कर्मसु ॥
स्थान होमो जप कर्म त तथव मयाजयत् ।
मण्डले आलिता लेख्य मुद्राऽय बुद्धनिर्मित' ॥
सित छत्रोऽथ बुद्धाना रामलाञ्छालाऽथ भूषणम् ।
पद्मरागिकचूर्णैस्तु समन्ता माणिराजितम् ॥
विचित्रगन्धोज्ज्वल श्रेष्ठ द्राक्षुधममभम् ।
एष मुद्रो महामुद्रो बुद्धाना मूर्द्धजा वर ॥

तस्य दक्षिणत पात्र सम ताऽयोनिमाकिनम् ।
तदन तरे खखवरक दण्ड जीवग्जा पर ॥
श्रीवत्सस्वस्तिकश्चक्रकरक चापि वर्णितम् ।
पुस्तको ध्वजमित्याहु' पताक च तदन्तरे ॥
घण्टा पश्चिमजो मुद्र' कथित लोकपुङ्गवे ।
छत्रे वामत पद्मं मणिमद्रा तद तरे ॥
तदन्तरे वज्रमित्याहस्त्रिसूच्याकारसम्भवम् ।
उ पत तु गतामद्र सलिल सलिलाश्रित ॥
तोयश्च तद त्ये व तायधाराभिनि त्रित ।
तदन्ते कुण्डलो ज्ञेयो भूपालो शोभनो तथा ॥

तद तेऽथ महाशेल' चतुरत्नोऽथ उज्ज्वल ।
तद ते महादधिलख्य, विचित्रो गन्धाज्ज्वल ॥

तद् तेऽथ महाप्रज्ञ' सफलो द्रुलभूषित' ।
एष वृक्षो महामुद्रो वामपार्श्वे जा तजाम् ॥
सितातपत्राऽथ तद्धानां मुद्रोत्पक्तो नगोग्रज' ।
स त्रेऽथ खड्गिनां ज्ञेय' प्रत्येकजिनयो वर' ॥
चीवर मुद्रवरो ख्युक्त सर्वश्रावकसम्भव ।
आर्याणामहतां लोके दृष्ट चैव प्रगीयते ॥
तत्फलोत्पभिगतां लोके श्रीर सो मुद्रमिष्यते ।
खड्गरकश्च महामुद्र' पत्येकजिनजोऽपर' ॥
धर्मचक्रोऽथ मुद्रो वै सर्वन्पितिविनालक ।
कथित धममुद्र तु नारसाक्षेपज स्मृत ॥
प्रज्ञापारमिता लोके जिनधातुर्मुद्रोऽथ पुस्तक' ।
ध्वजपताका महामुद्रो विघुष्टो लोकपूजितौ ॥
मराकर्णा महावीर्या सर्वसुवर्णीपसम्भवौ ।
घण्टापश्चिमा मुद्र प्रत्येकार्हसूर्धज ॥
बुद्धमुद्रे तु नाम त पद्मो लाकेशसम्भव' ।
मुनिमुद्रस्तथा ज्ञेय' समन्तज्यातिलाभिने ॥
वज्र दक्षिणेमुद्रा नोधिसत्त्वस्य धीमत ।
उत्पल मञ्जुघोषस्य कुण्डल क्षितिगर्भिण्ये ॥
महातोयता मुद्रः कथिता गगनालये ।
महाशैलाऽथ मुद्रश सर्वन्पिविनालिने ॥
महान्भि त था मुद्र सुगता मज। सागरे ।
महावृक्षस्तथा मुद्र उद्घुष्टो लाकविश्रुत ॥
सर्वोश्च जिनपुत्रास्तु मुद्रोऽय त्रिभवालये ।
घण्टासमीपजे स्थाने आलिखेज्जिनवर्णितम् ॥
मुद्र सर्वमुद्राणां चतुरश्रान्तसम्भवम् ।
विचित्र रङ्गजोपेत चारुवर्णं विराजकम् ॥

एतत् सुरमुख्यानामाख्यातां महर्द्धिकाम् ।
मुद्रा समाधिजेत्याहुरान्तिुद्धैस्तु वर्णितम् ॥
तनाचरे तु तथा गेये ब्रगाण पद्मजोञ्ज्र ।
रूपावचरमित्याहुर्मन्त्र त्रिभुवनालये ॥
तदेव दाक्षणा रेखा गर्भमण्डलतो बहि ।
दक्षिण न्शिमाश्र य मुद्र कामजा वर ॥
निर्दिष्टो मनिमुख्यैस्तु कामधा वेश्वरे परे ।
मुद्रोऽय निर्मिता ोके गर्भेरसमद्दिरे ॥
रुद्रेन्द्रवसुमुख्यानां विष्णुतीर्थ्या दिगम्बराम् ।
अर्कावासवमोप या त्रिवस्त्रयमचिह्निताम् ॥
लोकपालां वहिस्तां ता यथामन्दिरदिक्षु ताम् ।
तथाचालिखेत् सर्वास्तथा मुद्रांस्तु योजयेत् ॥
यो यस्य वाहन ख्यात प्रहरणावेपधारिणम् ।
त तथैव तथा मुद्रो निर्दिष्टो लोकपूजितैः ॥
एष मद्रगणो ह्युक्त सर्वलोकोत्तर शुभ ।
लौकिकामथ सर्वत्र सर्वकमसु साधक• ॥
निर्दिष्टा मुद्रमुख्याश्च सर्वमुद्रोऽथ मन्त्रिणाम् ।
आलेख्य तु भुवि मर्त्यस्तु जापिभि' सिद्धिकामदै' ॥
बोधितत्त्वलिप्सुरिति ॥

बोधिसत्त्वपिटकावतसकात् महायानवैपुल्यसूत्रात्
आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पात् चत्वारिंशतिम
महाकल्पराजविसरान
सर्वकर्मसाधनोपयिक
परिसमाप्त इति ।

अथ त्रिचत्वारिंश पटलविसर ।

अथ भगवा शाक्यमुनि पुनरपि शुद्धावासभवनमवलोक्य, मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । अस्ति मञ्जुश्री ! त्वदीये मण्डलविधाने सर्वकर्मेषु सर्वतन्त्रमन्त्रेषु आह्वानन विसर्जन जप नियम होम साधन रक्षाविधानादिषु सर्वकर्मेषु महामुद्र एक एव महावीरमसङ्ख्येयेषु सम्बुद्धकोटिभाषित चाप्यनुमोदित च कतम च तत् ॥

शृणुस्व मञ्जुरवा श्रामां गम्भीरार्थगुणान्वी ! ।
य नध्वा जापिन सर्वे ॥

महामुद्रां महापुण्यां महामङ्गलसम्मतम् ।
महाब्रह्मसम पुण्य पवित्र पापनाशनम् ॥
महाक्षेमङ्गम श्रेष्ठ निर्वाणपदमच्युतम् ।
शिव शान्त तथा ज्येष्ठ शीतीभूत परायणम् ॥
सर्वमुद्रेश्वर ख्यात सर्वमुद्रेषु मूर्धजम् ।
सर्वतन्त्रेश्वर नाथ ख्यात त्रिभवालय ॥
ऊर्जित च त्रिधा दिव्य भौमदिव्या येन्त्वपि ।
साक्षाद् बुद्धमिव चिह्न सर्वसत्त्वाश्रय विभुम् ॥
सपुष्टत्रिभवे नित्य सर्वमुद्रैस्तु मुद्रणाद् ।
रक्षार्थं जापिना नित्य सर्वकर्मेषु मन्त्रिणाम् ॥
रक्षोघ्नमगद ख्यात मङ्गल्यमघनाशनम् ।
उत्कृष्टं सर्वकर्मेषु दुष्टसत्त्वनिवारणम् ॥
दुर्दान्तदमको लोक महामुद्राऽस्य प्रगीयते ।
सर्वमन्त्रेषु युक्तो वै त्रिज मगतामन्त्रिणाम् ॥
ह युर्विद्यान म सर्वत्र मर्वकर्मपु मान्त्रिणाम् ।
त्रिधा योनिगता मन्त्रामाराहयति तत्क्षणात् ॥
पूनर्नयति ता लोक पननोशयन हि ताम् ।
पातयत्यव मर्वत्र कृत्मा चेव महीतले ॥

अथ चतुश्चत्वारिंश पटलविसर ।

अथ खलु भगवां शाक्यमुनिः पुनरपि शुद्धावासभवनमवलोक्य सर्वतथागतधर्मवरोत्त्वचिन्त्यगुणव्यूहालङ्कारभूतकोटिनियुतसहस्रपेयजिनमुद्रामुद्रित सर्वसत्त्वचिह्नभूत मुद्रापटलपरमगुह्यतम सर्वलौकिकलोकोत्तरश्रेयसमन्नत अकल्पविकल्पित सर्वसत्त्वैः परमार्थदर्शनपथप्रवृत्तिभूतं सर्वमन्त्रसर्वसञ्ज्ञासाधारणभूतमिहैव जन्मनि सर्वसत्त्वाना सर्वाशापारिपूरक सर्वबुद्धबोधिसत्त्वानामाराधनपरसुखहेतुकबोधिसम्भारपरिपूरणनिमित्तम् आह्वाननविसर्जनगन्धपुष्पधूपसर्वमाल्योपहाराविद्याविद्यावेशनदर्शनसर्वकार्यार्थसाधनसर्वदेवनागयक्षगन्धर्वासुरगरुडाकिन्नरमहोरगयक्षराक्षसपिशाचकूष्माण्डरौद्रसौम्यभात्रदमकाध्यक्षभूताधिपति सर्वकार्येस दर्शनज्वलनाकाशगमनान्तर्द्धानवशीकरणबोधिसम्भारनिमित्ताश्चर्याद्भुत सर्वमन्त्रतन्त्रार्थानुनीत सर्वविद्याराजनमस्कृतं सर्वविद्यासाधक सर्वबुद्धमात्रामाश्रित यथेप्सितार्थसत्त्वमनोरथापरिपूरक सर्वासां सर्वमन्त्राणा दृष्टधार्मिकहेतुनिष्पादक सक्षेपतो यथा यथा युज्यते, यथा यथा साध्यते तथा तथा साधयते । एषा मञ्जुश्रीः ! परमार्थपटलसर्वबुद्धानां परमार्थगुह्यतम भाषिष्ये । पूर्वं भाषितवां सर्वबुद्धैः भाषिष्यन्तेऽनागता बुद्धा भगवन्तः । एतद्वह भाषिष्ये, तच्छ्रूयतां महासत्त्व! भाषिष्ये । तच्छ्रूयतां महासत्त्वैः! भाषिष्ये । साधु च सुष्ठु च मनासि कुरु मञ्जुरव ! मनोज्ञमतिभानवां वक्ष्येऽहं वक्ष्येऽहमिति ॥

शाक्यसिंह नरश्रेष्ठो सम्बुद्धो ऋषिसत्तम ।
सत्त्वमर्थमभिज्ञाय परमार्थार्थदर्शनम् ॥

गुह्यमात्रार्थमुद्रा वै भाषसे मुनिपुङ्गव! ।
शुद्धावासपुरे रम्ये शुद्धसत्त्वसमाश्रिते ॥

महापर्षद्वरे श्रेष्ठ वीतरागालये तदा ।
भाषिते कल्पराजे तु मञ्जुभागीततरिवते ॥

बुद्धपुत्रैस्तदामात्ये परमार्थविदैर्विदे ।
शाक्यसिंहस्तदा आह शृणुष्व पर्षत् कथ ॥
बुद्धपुत्रस्तथा ज्येष्ठ महायानाग्रधर्मिण ।
नाम्ना सम तभद्रो वै इत्युवाच गिरा वराम् ॥
बालरूपी महारूपी कुमारस्त्व वर्ण्यसे जिनै ।
शाक्यस्य कुलजा दक्ष श्रोता बुद्धा निरीक्ष्यते ॥
त्वं हि विश्वमहामाज्ञा लोकानुग्रहकाम्यया ।
त्वदीयं कल्पविसर मुद्रामुद्रित त्विदम् ॥
अध्येषय महावीर ! बुद्धपुत्र ! महर्द्धिक ।
सारभूत कल्पस्यास्य महर्द्धिकम् ॥
एवमुक्तस्तु वीरेण बुद्धपुत्रेण धीमता ।
मञ्जुश्री त्वरितो जात बालक्रीडाभिनिर्मित ॥
प्रणम्य सुगत नाथ जगदेका तचक्षुषम् ।
उवाच मधुरा वाणी करुणार्द्रम्रेडितेन तु ॥
कथयेयु भगवा बुद्ध प्रज्ञाबलतत्त्ववित् ।
कथ तु सर्वमन्त्रा वै सिद्धयन्ति जपिना ध्रुवम् ॥
कथ वै ह्यविकल्पेन अमोघान गच्छन्ति प्राणिनाम् ।
सिद्धयेयुः क्षिप्रजप्ताभि' सर्वोत्पथु न योजिता ॥
आ भवाग्राच्च ससारादा वीच्यान्ताश्च नारका ।
एतेष्वाश्रिता ये च प्राणिनोऽधिस्त्रिधातुका ॥
आहूयन्ते निगृह्य ते आवेश्यन्ते च पश्यताम् ।
सर्वकर्मार्थयुक्ते च तुष्टिपुष्ट्यर्थकारणै ॥
दशभूम्याश्रिता ये च सौगते वर्त्मनि स्थिता ।
बोधिसत्त्वा विबुद्धाश्च प्रत्येका वा बोधिमाश्रिताः ॥
वीतराग महात्मन आहूयन्ते सुपूजिता ।
समयैर्मन्त्रिभिर्युक्ता इमैर्मुद्रै समुद्रिता ॥

तादृशेन तु युक्तेन सत्त्वेनेव सुयोजिता ।
मुद्रेय कुरुते ह्यर्था यथेष्टां चापि पुष्कलाम् ॥
उपदेशाच्च सिद्धांश्च मतिम नाऽर्थसाधना ।
आचार्यसम्मता लोके शिष्या ग्राह्यास्तु सर्वदा ॥
विधिवत् कर्मदृष्टेन पुरुषेणेह भक्तित ।
महायानगतैर्नित्य मुद्रेय सम्प्रयुज्यते ॥
सर्वेषां तु मुद्राणां त्रिधा मन्त्रेषु योजिताम् ।
अग्रा ह्यग्रतमा लोके एते मुद्रा प्रभावत ॥
सिद्ध्यर्थं सिद्धिकामानां तथा मन्त्रैः सुयोजिताम् ।
क्षिप्रमर्थकरा ह्येते सर्वसौख्यफलप्रदा ॥
मञ्जुघोष स्वय तिष्ठेन्मुद्रैरेतै समाहित ।
यस्मिं स्थाने तु बध्यैता स्वय मञ्जुरव सदा ॥
रक्षा ह्यग्रा प्रकल्पीत जिनपुत्रो महर्द्धिक ।
बालरूपी महात्मा वै विश्वरूपी महर्द्धिक ॥
बहुरूपी च सत्त्वानां मुद्रारूपी थ देहिनाम् ।
बालिशाना तु सत्त्वाना ससारार्णवचारिणाम् ॥
तेषामर्थकर क्षिप्र मुद्रारूपेण तिष्ठते ।
मञ्जुघोषस्य शिरजा॰ सत्त्वमूर्ध्नि प्रतिष्ठिता ॥
सर्वार्थसम्पदा ह्येते जप्तमात्रैस्तु योजिता ।
मूलमन्त्रेण सयुक्ता हृदयस्यानुगतेन वा ॥
सर्वे सौगतिभिश्च मन्त्रैभिश्च सुयोजिता ।
ये तु अब्जकुले मन्त्रा वज्रिणे चापि कपर्दिने ॥
सर्वैश्च लौकिकैश्चापि मुद्रैर्युक्तार्थफलप्रदा ।
एते पञ्च महामुद्रा मन्त्रयुक्तार्थफलप्रदा ॥
त्रिकल्प्या मन्त्रगतां त्यज्य मुद्रैर्वाथ फलप्रदा ।
महारक्षा महापुण्या बद्धमात्रेण देहिनाम् ॥

स्मरितैश्चेभिर्महामुद्रैर्महारक्षा विधीयते ।
क' पुनर्जप्तमानैस्तु मन्त्रमुद्रासमाश्रितै ॥
यावद् वा जापिन' सर्वे नियत बोधिमाप्नुयात् ।
अपर तु महामुद्रा शूलपङ्क्तिसमप्रभा ॥
महाशूलोऽथ मुद्राणां घोरदारुणमुच्यते ।
क्रोधराजेन मुख्येन यमा तेनेह योजिता ॥
करोति विविधां कर्मा दारुणां प्राणरोधिनाम् ।
महाभयप्रदां मुद्रां विपश्यस्यापि महात्मने ॥
दुष्टसत्त्वां विनाशाय सृष्टास्तु भवालये ।
तैरेव योजिता म त्रा विविधां मुद्रमाश्रिता ॥
तेषां विनाशनायैव सृष्टा जिनवरै सदा ।
मन्त्रचर्यार्थयुक्तायाः शासनार्थाय कल्पिता ॥
विहिता लोकनाथैस्तु मुद्रा त त्रार्थदर्शना ।
दुष्टसत्त्वप्रयुक्तानां गरकिल्बिषरोगनाम् ॥
तेषां निर्नाशनार्थेव उक्तां सर्वार्थकर्मिकाम् ।
यमशासननाशाय मृत्युपाशाय मोक्षणा ॥
नित्य प्राणहरा मुद्रा प्रयुक्ता म त्रयोजिता ।
यमव्रतहरा पुण्या म त्र नाशनी स्मृता ॥
यमशासननीतानामानेता प्राणदा स्मृता ।
सर्वरोगविनाशार्थं यमस्यापि भयप्रदा ॥
मुनिमुख्यैस्तथा युक्ता प्राणस धारणी हिता ।
शासनेऽस्मिन् प्रसन्नानां हिता रक्षा विधीयते ॥
सफला नाशनी दुष्टां गीता मञ्जुरवे हिता ।
सर्वार्थप्रापणी देवी महामुद्रा प्रगीयते ॥
महाप्रहरणे त्वाहु' अपरा मुद्रपरावरा ।
तथैव हस्तो सन्यस्य तर्जन्यौ पाशसम्भवौ ॥

र यसौ मन्त्रयन्नित्य मुष्टियागार योजितो ।
हस्तौ सम्पुटनी नित्यो अनुष्ठावुन्त्रितावुभौ ॥
एष मुद्रा महापुण्या महाशूले समागता ।
विविधा लोकनाथैस्तु विचित्रप्रहरणोद्भवा ॥
यो यस्य चिन्तयज्जापी शत्रो प्रहरणानि वै ।
तेनैव च्छिन्दयद्गात्र त्रिलोत्पादाच्च तद्भवेत् ॥
नियत नाशयेच्छत्रु मुद्रा मन्त्राश्च योजिता ।
निहन्याच्छत्रुगणां सर्वांस्त्राश्चापि महर्द्धिकाम् ॥
यमदूतगणां विघ्नां ग्रहांश्चापि समातराम् ।
पूतनास्कन्दरुद्रश्च प्रेतांश्चापि महर्द्धिकाम् ॥
जप्ता वैवस्वतां त्रासां कृत्स्नां चैव सवासवाम् ।
यमान्तकक्रोधराजेन नान्य मन्त्र प्रयोजयेत् ॥
मुद्रैरेतै प्रयुञ्जीत महाशूलसमैस्तदा ।
सत्र वैवस्वत हन्यात् कः पुनर्भुवि मानुषाम् ॥
सर्वप्रहरणी मुद्रां सर्वदुष्टां विनाशिनीम् ।
विहिता लोकमुख्यैस्तु सम्बुद्धैर्द्विपदोत्तमै ॥
तथैव हस्तौ सन्यस्य मध्यमां प्रसार्य कारयेत् ।
तथैव हस्तौ कृत्वेह मुष्टियोगेन कारयेत् ॥
अङ्गुष्ठाग्रौ तु पीडितौ ।
सुषिरानाङ्गुलिप्रयुक्तौ मध्याङ्गुल्यसमुन्त्रितौ ॥
सूचिकाग्रौ तथा नित्यौ तर्जन्याङ्गुलिमाश्रितौ ।
एषा मुद्रा वरा घोरा शूलेत्याहुर्मुनिवरा ॥
महाशूला भवेन् साधु तर्जन्याकुञ्चितावुभौ ।
विसृतै पट्टिशा ज्ञेया महामुद्रवरा परा ॥
तदेव मङ्कुचाग्रौ तु अङ्गुल्यास्त्रिभिरुच्छ्रिता ।
एष सा त्रिशूलमुद्रेति प्रवदन्ति मनीषिण ॥

विचित्रप्रहरणा ज्ञेया अशुभाशुभयान्विता ।
महाशूलसमा ह्यते महावीर्या भयानका ॥

पापसत्त्वविनाशाय तन्त्रऽस्मि मञ्जुरवे वर ।
दुर्दान्तदमिता ह्येता महामुद्रानुवर्तिता ॥

रौद्रप्राणहरा ते विकृताकारसम्भवा ।
महाघोरतमा रौद्रा महाकर्मसमाहिता ॥

महाघोरवरा ज्येष्ठा बहुरूपिण्य प्रकाशिता ।
सर्वत्र जापिना बुद्धा जरा व्याधिविवर्जिता ॥

विचरन्ति इमा लोके सन्निद्धा जापिन सदा ।
विहिता मृत्युनाशाय मन्त्रद्रमुनिपुङ्गवे ॥

जराव्याधिविनाशिन्य मृत्युनाशाय वासृजन् ।
योजिता मन्त्रिभि क्षिप्र कृता तस्यापि भयानका ॥

सृजत् प्रभुवर श्रीमा मुद्राणामपर वर ।
मुनिसत्तमजे मुद्रा शाक्यसिंहे नरोत्तमे ॥

न बुद्धा प्र व भाप ते न मुद्रा परकर्मिणाम् ।
सत्त्वकारणतात्सम्यान सर्वज्ञार्थप्रपूरणा ॥

ऋद्धिविक्रीडना यो वा योग रागमार्गकारणा ।
उपायसत्त्वनयया महायानाग्रनियोजना ॥

महासंसारपूरणा ।
अधिमुक्ति वसा सत्त्वा प्र वमुद्रामुदाहृताम् ॥

आकाश चेति या वदा व वद्रा योगाय कल्पिता ।
निष्प्रपञ्चार्थयुक्तानां तुन मद्रूपगोचर ॥

धर्मधातुसमा निष्ठा भूतकोटिसमा च या ।
मन्त्रयुक्तानां निष्ठा मुद्रा समुद्रिता ॥

कथयन्ति भवाङ्गाना मुक्त्यर्थं हेतवा सदा ।
सर्वज्ञमुद्रमाख्याता सर्वज्ञानाथप्रपूरणा ॥

युक्तियुक्तार्थपूजार्थं मुद्रामुद्रमुदाहृता ।
बुद्धैश्च बुद्धपुत्रैश्च अचिन्त्याचिन्त्यगोचरैः ॥
सर्वज्ञदर्शिना मुद्रा उष्णीषाद्या प्रभाविता ।
अवलोकितमुद्रा तु वज्रपाणेश्च लौकिका ॥
कथिता कथयिष्यन्ति श्रेयसार्थं हि देहिनाम् ।
यावद् बुद्धसुतैर्मुद्रा मुनिश्रेष्ठैश्च भाषिता ॥
सर्वार्थपूरणा मुद्रा प्रभावाचिन्तचिन्तिता ।
विकल्पार्थं हि भूतानां त्रिधा मन्त्रास्तु भाषिता ॥
एक एव भवेन्मन्त्रः यो बुद्धैस्तु भाषितः ।
सौगतार्थं तु मन्त्राणां मन्त्रो ह्येकः प्रगीयते ॥
उष्णीषाधिपति श्रीमां एकवर्णाथ वि सदा ।
चक्रवर्ती भवेन्नित्यं तकारो रेफसंयुतः ॥
ऊकारसहिता नित्यं युक्तोऽथ प्रगीयते ।
स भगचक्रिणः श्रीमां बुद्धानां मूर्द्धजो वरः ॥
अपरं मन्त्रमित्याहुर्बुद्धपुत्रस्य धीमतः ।
प्रभावात् तत्समो ज्ञेयः मकारोऽन्त्यार्थे गीयते ॥
मञ्जुघोषस्य विख्यातः हृदयोऽय बुद्धमूर्ध्नजः ।
प्रभावातिशयो ज्ञेयः महापुण्य महर्द्धिकः ॥
सर्वार्थपूरणो मन्त्रः ।
मुद्रा पञ्चशिखोपेतौ उभयार्थार्थपूरणौ ॥
मुद्रा पञ्चशिखा वापि मकारे चापि योजितौ ।
परमार्थं बोधयेच्चार्थं इहैवार्थं तु भोगदौ ॥
अपरं मन्त्रमित्याहुः ।
जकारं रेफसंयुक्तं अवोष्मार्थपूजितम् ॥
एष मन्त्रवरो ह्यग्रः अब्जकेतोऽथ मूर्ध्नजः ।
मुद्रे पद्मवरे युक्तो आर्यो पुष्ट्यार्थजान्मिनाम् ॥

जापिनां कर्मसिद्धिं तु कुर्यात् सर्वार्थसम्पदाम्।
अपरं वज्रिणे मन्त्रो हृदयं वाहगर्भजम्॥

एष मन्त्रवरो ह्यग्रः चण्डोऽयं गायत।
प्रयुक्तो वज्रालये भद्रे कुर्यात् मायार्थकार्मिणाम्॥

दुर्दान्तदमको घोरो मन्त्रोऽयं नाशहतवः।
उक्तार्थं शासनार्थं च यथावत् विनियोजयेत्॥

न कुर्यात् पापकर्माणि सत्त्वनिग्रहमादरात्।
न योजयेत् मन्त्रवरं नित्यं साम्यसत्त्वेषु नित्यशः॥

नापराध्येऽल्पदोषेण सत्त्वनाशयतां त्यजेत्।
न कुर्यादादरान्मोहादल्पदोषेषु जन्तुषु॥

शासने दुष्टचित्तानां अप्रसन्नां प्रसदनाम्।
विनयार्थं तु सत्त्वानां दमनार्थं पिशिताशिनाम्॥

निग्रहार्थं तु दुष्टानां सौम्यसत्त्वप्रसादनाम्।
उक्तो मन्त्रवरो ह्यग्रः न कुर्यात् प्राणान्तिकं कदा॥

सर्वलौकिकमन्त्राणां वज्रिणे च महर्द्धिकाम्।
अग्रो मन्त्रवरो ह्युक्तः सर्वलौकिकदेवताम्॥

अपरो मन्त्रवरो ह्येष सर्वलौकिकदेवताम्।
मन्त्राणां मूर्ध्नजो ज्ञेयः शिव एकाक्षरो ह्यतः॥

ईश्वरः सर्वलोकानां मन्त्राणां तु लौकिकः प्रभुः।
परमेश्वरमित्याहुः स्वकारा तां विदुर्बुधाः॥

सर्वमन्त्रास्तु गीयन्ते यावन्त्यो लौकिकाः स्मृताः।
सर्वे ते यत्र वै मन्त्र निबद्धा सर्वत्र पूजिताः॥

विहिता मुनिवरैः ह्येता मुद्रा सर्वत्र योजिता।
मता शिवतमा श्रेष्ठा लौकिकाग्रा समाहिता॥

ईश्वराद्यान्तर्भूता वै विपश्यग्रहमातराम्।
कटपूतनयक्षाद्या राक्षसा पिशिताशिनाम्॥

गरुडध्वजनिर्णाय ब्रह्मणा चापि कीर्तिता ।
मुद्रा सेता समाख्याता दुष्टाँ तन्यते हिता ॥
प्रशस्ता मञ्जुघोषा ख्याता मुद्रा ख्याता मनीषिभिः ।
क्लेशारोपणभूताना आकृष्टा हितशालिनाम् ॥
विविक्ते तु स्थाने देशे शुक्लपुष्प सुशोभिते ।
सुधूप सितदेश धूपतु ध्यातव्य तथागतम ॥
जातीकुसुममालाभिः अभ्यर्च्य सुगत प्रभुम् ।
शाक्यसिंह महापुण्य सर्वमन्त्रेश्वर विभुम् ॥
सर्वज्ञ सर्वदा भक्त्या प्रणिपत्य तथागतम् ।
सुगतनाथ च लोकेश वज्रेण चापि शक्तित ॥
मञ्जुश्रिय महा मान्य सर्वसत्वेश्वर गुरुम् ।
सर्व बुद्धसुता बुद्धा अनुपूर्व्या समाहित ॥
कुशविण्डे पल्लव चेव सक्षीरे साद्र सुशोभन ।
उपविष्ट प्राङ्मुख शुचि ॥
उदङ्मुख शान्तिकर्म तु पश्चान्मानने न मुखे ।
न कुर्यु सर्वकर्माणि यथान्यतमान्तराम् ॥
प्रवृत्त सर्वभूतेषु दयात्मा मुद्रकर्मणि ।
सर्वत्र योजिता मुद्रा कुर्यात् सर्वगा नम् ॥
पूर्वाभिमुखे पौष्टिक कर्म मन्त्राणामानयने ध्रुवम् ।
पश्चान्मुखे तु कुर्वीत वश्यार्थ सर्वभौतिकम् ॥
उदङ्मुख शान्तिक विन्द्यात् सर्वव्याधिप्रणाशने ।
दक्षिणे पापकर्म तु न कुर्यात् प्राणान्तिक सदा ॥
ऊर्ध्व विघ्ननाश तु उत्तिष्ठोत्तमसिद्धिद ।
असुरपुरे कर्म पाताले विपते तदा ॥
अधोमुखश्च कुर्वीत सर्वत्राप्रतिपूजिता ।
विदिक्षु च सर्वत्र यथा यथा च समाम्नता ॥

तेषु तेषु च कुर्वीत मिश्य ते सर्वदेहिनाम् ।
कुर्यात् सर्वत्र मुद्राणां विधिहोमसमा जपी ॥

तत्रस्थां सिद्धिमायाति न मन्त्रा यापि मुद्रता ।
विधि श्रेष्ठ कथ्यतां तां नियोजनाम् ॥

शुचिर्नत्वशुचिर्भूत्वा सुखशोभमाहित ।
इमां मुद्रां प्रयुञ्जीत सर्वार्था च सुमर्माधिकाम् ॥

हस्तावुद्धृत्य गन्धैश्च श्वेतचन्दनकुङ्कुमे ।
सुधूपै' माल्यङ्गर्गहितै कर्पूरागरुचन्दनै ॥

युक्तिकुङकुमसुगन्धैश्च कुर्यादमवर्गं विदा ।
निवेद्य विधिना कर्मां आचरद्द विधिवत् सदा ॥

आचरेत् पूर्वनिर्दिष्ट कर्म सर्वत्र कल्पभाषितम् ।
प्राङ्मुखोऽथ ततो भूत्वा उभा हस्तौ सुसम्पुटौ ॥

मिश्रीकृता ततान्यो या अङ्गुल्या वर्णित स्थितौ ।
मध्यमौ कन्यसौ ज्यष्ठौ अनामिकाग्रौ च योजितौ ॥

अङ्गुष्ठौ निश्चलौ ज्ञया समा नापि प्रतिष्ठिता ।
शिरस्थाने तदा कुर्या ललाटदेश तु भक्तित ॥

नमस्कार तथा मन्त्र पदानाम यानि ताम् ।
ॐ वाक्यद नम । नाक्य स्वाहाकारवर्जितम् ॥

हुङ्कारापगत श्रेष्ठ फट्कारापगत सदा ।
पवित्र मङ्गल ज्येष्ठं हृदय तु गदा जपत ॥

एष मञ्जुरव! श्रेष्ठ बालरूपिगुरूपिणे ।
पश्चा मे विश्वरूप तु हृदयाऽय महात्मन ॥

षडेते षडक्षरा ज्ञेया मन्त्रा श्रेष्ठा हृदयाश्चमा ।
तेषामग्रतरा ह्येषा प्रयुक्त सर्वकर्मसु ॥

इद मुद्रोत्तम मन्त्र कुर्यात् सर्वकर्मसु ।
मूर्ध्नि स्थाने ततो दत्त्वा ललाटोद्देश तु युक्तित ॥

मध्यमाङ्गुल्य तु चालेद् वश्यार्थं सार्वभौतिकम् ।
अङ्गुष्ठाग्रावुभौ नाम्यो आकृष्टार्थं च देवताम् ॥
तेनैव विसृतौ नित्य विसर्ज्यं स वर्जेयताम् ।
मध्यज्यष्ठौ तथा श्रावकांश्च मुनिवरम् ॥
तर्जन्यौ कुञ्चितौ नित्यौ बोधिसत्त्वा कुलिशाङ्कनाम्
दशभूम्येश्वरा ये च आह्वय ते न संशयम् ॥
कन्यसाङ्गुलिसंयुक्ता आकुञ्च्यात् समाह्वये ।
यक्षराक्षसप्रेतांश्च कुश्माण्डा कटपूतनाम् ॥
दैत्यदानवसङ्घांश्च यक्षिण्याश्च धनन्दिया ।
मातरत् कुरुत ह्येतां मुद्रेय सम्प्रपूजिता ॥
अर्थानर्था तथा नित्यमिष्टानिष्टा फलप्रदाम् ।
महामुद्रेति विख्याता गीयते तथागतैर्ये ॥
एष मुद्रमहामुद्रा बद्धा सर्वेसु पण्डित ।
अधृष्य सर्वभूताना भवते नात्र संशय ॥
दूराद दूर नमस्यन्ति सर्वेविघ्नविनायका ।
महाब्रह्मसम पुण्य नियत चाधिमवाप्नुयादिति ॥

बोधिसत्त्वपिटकावतंसका महायानवैपुल्यसूत्रात्
आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पात् द्विचत्वारिंश
तिम महामुद्रापटलविसर
परिसमाप्त इति ।

अथ पञ्चचत्वारिंश पटलविसर ।

अथखलु भगवां शाक्यमुनि पुनरपि मञ्जुश्रिय कुमारभूत मामन्त्रयते स्म । सर्वां च शुद्धावासभवनसंनिपतितां देवगणानाम न्त्रयते स्म । शृणु तु भवन्तो देवसङ्घा ! मञ्जुश्रियस्य कुमारभूतस्य महाकाद्धिविकुर्वणप्रातिहार्यविक्रीडितचेष्टितआकम्पस्वरूपनिर्दशनय थाशयत्वसन्तोषणमहायानाग्रधर्मप्रापण सत्त्वाकर्षयोजनमुद्राम त्रप भावतत्रसत्त्वयोजनमभिप्रायसम्पूरणार्थं मुद्रापटल परमगुह्यतम सर्वम न्त्रत त्रकल्पेषु वजिभूतं सारभूत परमरहस्य महागुह्यतम परमोत्तरत- न्त्रेषु सर्वलौकिकलोकोत्तरेषु अप्रकाश्य परमगोप्य नाशिष्याणां च देयम् अश्राद्धानामनुत्पादितबोधिचित्तानां मत्सरिणाम यतीर्थायतनभ क्तयाना महायानाग्रधर्मविद्वेषिणा सर्वमन्त्रत त्रेषु अगारवजातानाम् । एतेषां प्रकाश्य अन्येषा प्रकाश्यमिति समयज्ञाना बुद्धशासनेऽभिप्रस न्नानां शुरूपसुरपश्राद्धमतिकल्याणचित्तम गानमहात्माहा सत्त्वमन्त्रेषु च सगौरव सर्वबुद्धबोधिसत्त्वेषु प्रत्येकबुद्धार्यश्रावक सर्वदेव सब्रह्मचारी सप्रतीमान्यजातेषु सत्त्वेषु महासत्त्वाहमन्त्रद्रेषु सकलमत्त्व सात्वोत्तार- णाभ्युद्यमोद्यतेषु महाकारुणिकेषु क्षान्तिसार अभ्यप्रवचस्केषु सत्त्वष्वेते- षां देयमन्येषामदेयमित्याह च ॥

एक मुद्रागण श्रेष्ठ प्रयुक्तो मन्त्रयोजित ।
करोति कर्म विविधा मनेष्टा मनुयोजिता ॥
जापिभि सर्वकाल तु प्रयोक्तव्य' सिद्धिमिच्छता ।
नाम्ना त्रैलोक्यविख्यात बुद्धै' अजित सदा ॥
स्त्रीमम्प न्न गोप र्शा ।तः मर्वज न्तुभि ।
श्रीव मा नाम मद्राऽयं प्रमुग्वाऽपशो श्रुति ॥
मुद्राणामष्टशत ज्ञेय मञ्जुघोषा शृणाहि मे ।
पुरा जिनवरैर्गीत बुद्धपुत्रैश्च धारितम् ॥
अह वक्ष्ये प्रत्यह वर्त्तमानमनागतम् ।
अर्थार्थ समनुमोचे रक्ष्येऽह भुवनत्रये ॥

मञ्जुघोषस्तथा हृष्ट उवाच वदतां वरम् ।
देशय तु महात्मानो बुद्धाः सर्वत्र पूजिताः ॥
य श्रुत्वा पुरुषा प्राज्ञा नियत बोधिमाश्रये ।
गवषां तु मत्रचारां जपहोमव्रते स्थिताम् ॥
धत्र य वास्तु सिद्धवायुरिभैर्मुद्रैस्तु मद्रिता ।
अ येष्येऽह महावीर शाक्यमिह नरोत्तमम् ॥
अस्माक सत्त्वमर्थाय धर्मकोशार्थपूरणम् ।
महायानाग्रवमार्थं म त्रचर्यार्थसाधक ॥
दुर्दान्तदमक पुण्य पवित्र पापनाशनम् ।
देशय तु महावीरा पग्ल मद्रमम्भवम् ॥
पूरणार्थं तु मुद्राणा सूचनार्थं तु देवताम् ।
अनुकम्पार्थं तु जापिनाम् ॥
एवमुक्त्वा तु मञ्जुश्री कुमारो बालरूपिण ।
निरीक्ष्य सुगतश्रेष्ठ सुखो मञ्जुरवस्तदा ॥
उवाच मधुरा वाणीं मुनिश्रेष्ठो विनायक ।
कलविङ्करुत श्रीमां मेघदुन्दुभिनि स्वन ॥
ब्रह्मस्वरेण वचसा वाचो मभ्याचचक्ष स ।
शृणोथ भूतगणा सर्वे कल्पार्थं मन्त्रदेवताम् ॥
समय सर्वदेवाना मुख्य मुद्राश्च देवतम् ।
समतिक्रान्तबुद्धैस्तु प्रत्येकार्हतसावकै ॥
क पुनरन्यसत्त्वैस्तु विद्यादेवतलौकिकै ।
एष मुद्रागणज्येष्ठ सर्वमुद्रेषु कल्पयते ॥
य तथा जापिन सर्वे नियत सिद्धयन्ति देवता ।
आदो किसलय नाम्ना द्वितीय भवति मेखला ॥
तृतीय सुमेखला चेव चतुर्थी शुभाम्भोद्भवा ।
पञ्चमी सङ्कलेत्याहु षष्ठी रेखा प्रघुष्यते ॥

सुवर्णा सप्तमी ज्ञेया माला भवति चाष्टमी ।
नवमी अङ्कुशी ख्याता दशमी सप्तदशच्छदा ॥
एकादशी भवेत् रुद्रा गुरु वा द्वादशी भवेत् ।
कर्दमी त्रयोदशो चाव पद्मो पञ्चदशी भवत ॥
षोडशी तु भवेद् यष्टि मुष्टि सप्तदशी विदु ।
अष्टादश समाख्याता वज्रमाला प्रगीयते ॥
हेममालोनविंशा तु पद्ममाला थ विंशति ।
नागी नागमुखी चैव तृतीया भवति महामुखी ॥
वक्त्रा च वक्त्रसहिता छत्री भवति लोहिता ।
लोहिता चाष्टविंशा तु नीललोहितका सिनी ॥
ज्योत्स्ना जनि तामसा द्वात्रिंशा कथिता भुवि ।
तारा सुतारा तारावर्ता सुमुद्रजापि ॥
घोररूपिणी विख्याता रात्री भयदा सदा ।
महाप्रभावेति विख्याता या मुद्रा भुवि लोचना ॥
सप्तत्रिंशतिमुद्रास्त सङ्ख्या श्वेता प्रगीयते ।
श्वेता पण्डरा चैव एवला यामरा च या ॥
महाभयहरी देवी श्यामा त प्रगीयते ।
अजिता अपराजिता च या जया विजया पराजिता ॥
साधकी साधनी चैव ।।रा श्वे।ि गीयते ।
घटकर्परमित्याहु गुग।। गतिनारिरा ॥
पद्मो पद्मसुता चैव वज्री वज्रमालया ।
स्त्रीसङ्ख्या गणो मुद्रे पुरुषाणा तु प्रगीयते ॥
भद्र मुद्रपीठ तु आसन शयन भुवि ।
स्वयम्भूशम्भुचक्रश्च कुलिशो मसलस्तथा ॥
स्वस्तिको लिङ्गमुद्रश्च पक्षिराड गरुत्मान् ।
मुद्रो गरुडध्वजो ज्ञेय. विशुरुद्रसवामव' ॥

ब्रह्मा पद्मोद्भव श्रीमां श्रीसम्पुट एव च ।
तस्य यमलमुद्र च मयूरासनमेव तु ॥
विदित सर्वदिग् धीमां कार्त्तिकेयार्थद' सदा ।
कुमारस्यानुचरो ज्ञेय मञ्जुघोषस्य ॥
तस्य मुद्र महावीर्य ता ता शक्तिधर' सदा ।
मयूरासनमुद्र तु तस्यैवैतत् प्रयुज्यते ॥
अनेन बद्ध्वा मन्त्रेण कार्त्तिकेयस्य युक्तित' ।
यावन्तो लौकिका मुद्रा शैवाश्चैव सवासवाः ॥
सर्वे भवन्ति बद्ध्वा वै वश्यार्थं हि प्रयुज्यते ।
एष मुद्रा करो ह्यर्थां पुष्कला साधु चेष्टिताम् ॥
प्रसन्नो बुद्धपुत्रस्य मञ्जुघोषस्य धीमत ।
बुद्धशासनमवतीर्णा बालरूपी महर्द्धिक. ॥
कार्त्तिकेयोऽथ विख्यात स प्रमुख्येऽथ लौकिके ।
सर्वेषां च प्रयोक्तव्यो बालिशानां विशेषत ॥
ग्रहमातरकूष्माण्डै गृहीता कटपूतनै ।
दैत्यदानवयक्षैश्च पिशाचोरगराक्षसै' ॥
क्रव्यादैर्मानुषैश्चापि नित्य चापि विमोक्षकः ।
रौद्रसत्त्वेऽथ दुष्टैभि' पिशिताशनव्यन्तरै' ॥
मुद्रितैर्भिश्च मनुजैर्मुद्राऽय सम्प्रमोक्षकः ।
सर्वसत्त्वार्थयुक्तश्च प्रयुक्त सुखद सदा ॥
संक्षेपेण तु उक्तोऽय विस्तरश्चैव सङ्क्रमम् ।
अपर मुद्र प्रवक्ष्यामि य बद्ध्वा सुखी भवेत् ॥
जापिन सर्वकर्मेषु प्रयुक्तस्याप्यमोघवाम् ।
नाम्ना बुद्धासनो नाम महामुद्रा प्रकथ्यते ॥
विस्तर. सर्वत त्रेषु पठ्यते तां निबोधत ।
य बद्ध्वा जापिन सर्वे नियत बोधिपरायणा ॥

क' पुन' सिद्धिकामानां भागाल्लिपपरायणम् ।
पूर्वत्र चौक्षसमाचार' स्थित्वा च प्राङ्मुख शुचि' ॥
उभौ हस्तौ समौ कृत्वा अञ्जल्याकारमाश्रितो ।
कुर्याद् विकासितौ चाग्रे उभावङ्गुष्ठनामिता ॥
मध्यमाङ्गुलिमाश्लिष्टो कुण्डलाकारचिह्नितो ।
पर्यङ्कोपविष्ट तु नाभिदेशे तत्र यसेत् ॥
एष मुद्रावर श्रेष्ठ सर्वकर्मेषु योजित ।
उत्तमेषु च उत्तिष्ठे नाऽधमे म यमेऽपि वा ॥
क्षिप्रमर्थकरो ह्येष सिद्ध सर्वत्र युज्यते ।
महापुण्यो पवित्राऽग्र मङ्गल्यमघनाशन' ॥
सर्वपापहर पुण्य मुद्राऽय सिद्धिहेतव ।
द्वितीयमपर मुद्रा महामुद्रा प्रवक्ष्यते ॥
नाम्ना शत्रुञ्जयी नाम सर्वविघ्नविनाशिनी ।
यं बद्ध्वा शत्रव सर्वा वश कुर्यान्न सशय' ॥
सर्वेच्छोपमायान्ति गच्छन्ते वाथ त्वागताम् ।
रागो द्वेषश्च मोहश्च स्वपक्ष' सगणै सह ॥
लोभमात्सर्यमानश्च विचिकित्सा कथकथा ।
प्रमादो माया कौसीद्य सा येर्या कुमार्गता ॥
मिथ्यादृष्टिदशे माने च ते स्तम्भे च लुब्धता ।
दशा कुशलपथा ह्यमा सर्व ते शत्रव स्मृता ॥
एष शत्रुगण प्रोक्तो बुद्धैर्बुद्धसुतैस्तथा ।
एष मार्गेष्ववस्थाभि प्राणिना य च माश्रुना ॥
बुद्धशासनहन्तार' तेषां मुद्रा प्रयुज्यते ।
इय मुद्रा महामुद्रा गीत बुद्धै पुरा सदा ॥
प्रयोक्तव्या प्राणिनां ह्येषा दमनार्थं पापनाशनी ।
तथैव पुरत. स्थित्वा उभो पाणिसमाश्रये ॥

समाश्लिष्टौ थ तौ कृत्वा अञ्जल्याकारमाश्रितौ ।
अङ्गुष्ठयुगले क्षिप्रं तर्जन्यौ सन्यसेदुभौ ॥
कुण्डलाकारसंश्लिष्टौ तनीगे पर्वमात्रगेत् ।
एषा प्रथमगी मुद्रा द्वितीया कथिता जिनै ॥
शत्रूणां नाशयेत् क्षिप्रं हृदयासि प्रदोषिणाम् ।
तृतीयं मुद्रं प्रवक्ष्यामि मञ्जुघोष ! शृणोहि ताम् ॥
नाम्ना शल्यहरी दिव्या सर्वशल्यविनाशिनी ।
सर्वत्र योजिता मुद्रा सर्वव्याधिविनिकृन्तनी ॥
विषशस्त्रकृता दोषा जलपावकसम्भवाम् ।
अनिलोत्थकृतोपाश्च दुष्टसत्त्वगरप्रदाम् ॥
क्रव्यादां मानुषाश्चापि सविषा स्थावरजङ्गमाम् ।
यच्च देहगतां शल्या नारीणां प्रसवात्मिनाम् ॥
संसाराभिरतां चान्यां प्राणिनां दोषपीडिताम् ।
सर्वेनेतास्तथा शल्या विशल्यकरणी ह्ययम् ॥
एष मुद्रा महामुद्रा स्मरिता सर्वजन्तुभि ।
विशल्या सुखिता क्षिप्रं भवन्ते नात्र संशयः ॥
नाममात्रेण ते मर्त्या मन्त्रस्यास्य प्रभावत ।
सर्वव्याधिविनिर्मुक्ता विचरन्ते महीतले ॥
पूर्ववच्चाक्षसमाचारा शुचिर्वस्त्रशुची तदा ।
बध्नीया मुद्रवरं श्रेष्ठं तृतीयं पापनाशनम् ॥
उभौ हस्तौ समायोज्य विपरीताकारसम्भवाम् ।
समौ व्यक्तौ अञ्जल्याकारौ हृदयस्थाने तु तं न्यसेत् ॥
एष मुद्रा महामुद्रा सर्वानर्थनिवारणी ।
यं बद्ध्वा जापिन सर्वे नियत बोधिपरायणा. ॥
चतुर्थां तु महामुद्रां महायक्षीं तमादिशेत् ।
महाप्रभावा विज्ञेया सर्वमन्त्रेषु जापिनाम् ॥

अत्र यक्षगणा सर्वे यक्षिण्यश्च महर्द्धिका ।
म न्त्रदेवतसर्वेषु उत्तमाधममध्यमा ॥
सर्वसत्त्वैस्तु सम्पूज्या मुद्रेय सम्प्रगीयते ।
आदौ बद्ध्वा जपे मन्त्र हामसाधनकर्मसु ॥
सर्वत्र योजिता पुण्या सर्वम न्त्राणि साधयेत् ।
वज्रपाणिस्तथा मात्र सर्वमुद्रेश्वरी ह्ययम् ॥
पठिता लोकनाथैस्तु परा ज्यष्ठाह्वनीतकैः ।
तथैव शुचिनो भू त्वा स्थित्वा उदङ्मुखस्तदा ॥
बध्नीयान्मुद्रवरे श्रष्ठ सर्वत्रमपु जापिन ।
दमनार्थ सर्वभूतानाम् ॥
यथाय कुरुते क्षिप्र य सत्त्वाचेष्टित भुवि ।
उभौ हस्तौ तत्रा न्यस्य सम्पुटाकारवेष्टितौ ॥
कुर्यात् त्रिसूचिकाकार अङ्गुष्ठौ क यसमध्यमौ ।
अन्यो न्यसश्लिष्टौ चतुर्भिश्चाप्यथ नामितौ ॥
कुर्या मुद्रवर ह्युक्त शिर स्थाने तु संस्थितम् ।
य दृष्ट्वा सर्वभूता वै निद्रवन्ति न सशय ॥
पञ्चमी तु महामुद्रा शृणु त्व मञ्जुरव सदा ।
नाम्ना त्रिसमया चैव महापुण्यतमा शिवा ॥
दुर्दान्तदमनी नित्यं सर्वसत्त्वा र्थसाधनी ।
घाररूपी महेशाक्षा कालाग्निसमप्रभा ॥
कृतान्तरूपिणी भीमा यमस्यापि भयानिका ।
चण्डा च चण्डरूपीति दु प्रेक्षा दु सहा सदा ॥
रुद्रवासवयक्षेषा राक्षसग्रहमातराम् ।
देवाननुसरांश्चैव म नुष्या महर्द्धिकाम् ॥
सर्वसत्त्वा तथा नित्य दुर्दा नदमकी हिता ।
अकालमृत्युविनाशाय मृ युनाशाय वै हिता ॥

सृष्टा सर्वबुद्धैस्तु कृतान्तस्यापि भयावहा ।
ये बद्ध्वा पुरुषा नित्य समयज्ञा भवन्ति ह ॥
ये च मन्त्राश्रिता नित्य तेऽपि मुक्ता जपे रता ।
तेषां सिद्धयन्ति मन्त्रा वै अयत्नेनैव देहिनाम् ॥
अजापिनोऽपि भवेज्जापी अशुचि शुचिनो भवेत् ।
सयुक्त क्रोधराजेन यमान्तेनेह मुद्रया ॥
सर्वकर्मकरा ह्येषा सयुक्ता तत्त्वदर्शिभि॰ ।
सर्वविघ्नविनाशार्थं सर्वव्याधिचिकित्सना ॥
सर्वसत्त्वार्थसम्भारा सर्वदुष्टनिवारणा ।
सर्वाशां पूरणार्थाय विहिता मुनिवरैः पुरा ॥
एष मुद्रा हिता लोके समयभ्रंशाच्च पूरणी ।
बद्ध्वा तु मुद्रवर श्रेष्ठ समयज्ञस्तत्क्षणाद् भवेत् ॥
सर्वेषां चैव म त्राणां लौकिकानां च ततोत्तमात् ।
प्रविष्टो मण्डलो ज्ञेय मुद्रा मन्त्रेण ईरित॰ ॥
तथैव शुचिनो भूत्वा पूर्ववत् सर्वकर्मसु ।
त्रिसूच्याकार तथा वज्र अङ्गुलीभि॰ समाचरेत् ॥
ज्येष्ठमध्यमअङ्गुल्यौ अङ्गुष्ठेश्च सता न्यसेत् ।
मूर्ध्नि स्थाने तत कृत्वा अपसव्येन भ्रामयेत् ॥
एष मुद्रवरा श्रेष्ठा प्रयुक्त सर्वकर्मसु ।
एता पञ्च महामुद्रा लोकनाथैस्तु भाषिता ॥
नियत पुरुषवरा बद्ध्वा सम्बोध्यग्रं स्पृशन्ति ह ।
सर्वाशां पूरयत्येते जापिनां मनसोद्भवाम् ॥
सर्वतथ्य यथाभूतं दर्शयन्ति यथेप्सितम् ।
अपरे मुद्रवरा श्रेष्ठा पञ्च चैव प्रकाशिता ॥
शिर॰ वक्त्रोऽथ गात्र च उत्पल कवच तथा ।
एते मुद्रवरा दिव्या मञ्जुघोषस्य धीमत॰ ॥

पुरा लोकवरैर्मुख्यै कथिता तत्त्वदर्शिभि ।
अहं च मञ्जुरवं वक्ष्ये कथ्यमान निबोध्यताम् ॥

शृणुष्वैकमना नित्य मुद्रा मुद्रवरोत्तमाम् ।
पूर्ववच्चौक्षसमाचार स्थित्वा धातुवरा त ॥

बध्नीयात् करपुटे नित्य मुद्रां पञ्चार्थसञ्ज्ञिकाम् ।
उभे करपुटाग्रे तु कुड्मलाकारकारिते ॥
दद्यु शिरवरे नित्यं शिरमुद्रेति सञ्ज्ञितम् ।
यथैवोत्पलमुद्रा तु न्यस्तं दुरवरे सदा ॥
सा च सर्वतः क्षिप्ता गात्रमुद्रा विधीयते ।
स चैव कुतो ज्ञेया वक्रमुद्रा तु सा भवेत् ॥
तथैव हस्तौ सन्यस्य नाभिस्थाने तु सन्यसेत् ।
ईषि तर्ज याङ्गुल्यनाभिमात्मनः सस्पृशेत् ॥

सा भवेत् कवचमुद्रा तु आत्मरक्षा तु सा भवेत् ।
सर्वत्र योजिता ह्येते सफला सर्वार्थसाधिका ॥

एते मुद्रा महामुद्रा मङ्गल्या मघनाशना ।
जापिभि सर्वकाल त प्रयोक्तव्या सफला हिता ॥

महावीर्या महापुण्या सर्वानर्थनिवारिका ।
य बद्ध्वा पुरुषा नित्य नियत बोधिपरागणाः ॥

अपरे पञ्च महामुद्रा लोकनाथस्य तापिन' ।
मुनिने शाक्यसिंहाय तथा रत्नशिखे गुरौ ॥

सुपुष्पाय सुकेशाय तथा सुमनसोरवे ।
सङ्कुसुमाय च बुद्धाय तथा पद्मोत्तरे वरे ॥

सम्पूर्णाय सुनेत्राय शुद्धा चैव जगद्गुरो ।
पितामहाय चैव मुक्ताय जगद्गाम्बरमुक्तये ॥

एतेषानां च बुद्धानाम येषा च महात्मनाम् ।
अतीतानागता सर्वां वर्तमानां स्वयम्भुवाम् ॥

सर्वेषानां च बुद्धानां मूर्ध्नि सम्भूतिलक्षणा ।
महाप्रभावा महामुद्रा समन्ताज्ज्वालमालिन ॥
उष्णीषा इति विख्याता तथातुसमालये ।
चक्रवर्त्ती महापुण्यो मङ्गल्यो मघनाशना ॥
सर्वेषां च विद्याना विद्याराज' स्मृतः प्रभु ।
एकाक्षरसयुक्त' मन्त्रो सुगतमूर्धज' ॥
मुद्रो तस्य विदो ज्ञेयो प्रभुरेकाक्षरस्य तु ।
चक्रवर्त्ती जिनकुले जात मुद्र परमेश्वरः ॥
उभौ हस्तौ समाश्लिष्य सम्पुटाकाराचिह्नितौ ।
मुष्टियोगेन बद्ध्वा वै मध्याङ्गुल्यो सुसूचितौ ॥
ईषित् सङ्कोच्यवत्कृत्वा कुण्डालाकारदर्शितौ ।
एष सर्वत्रगे मुद्रा सर्वमन्त्रेश्वरो विदो ॥
मूर्धान देवतं कृत्वा सुपिराकारकुड्मलम् ।
ईषिन्नामिततर्जन्यो कन्यस तु सुपूजितो ॥
एष मुद्रवर. श्रेष्ठ तेजोराशे तु कथ्यते ।
तदेव सम्पुट चाग्र्या छत्राकारसञ्ज्ञकम् ॥
विकास्याङ्गुली सर्वा सितातपत्रेति सञ्ज्ञितम् ।
जयोष्णीष हित देव हि मध्याङ्गुल्यौ सुसूचितौ ॥
तदेव विसारितौ चाग्रे पाणिभि सर्वतो गतै. ।
उष्णीषसङ्कभवा ज्ञेया सर्वत्रार्थदर्शिभि' ॥
मुनिमूर्धजसम्भूता मुद्रा अग्रा प्रगीयते ।
पञ्चमा तु भवेत् सा तु सर्वमुष्णीपसम्भवा ॥
अनेन वै सर्वबुद्धानां यावन्तमुष्णीपमूर्धजाम् ।
सर्व ते च समायान्ति सर्वकर्मेषु योजिता ॥
सर्वे मुनिवरैर्मुद्रा ये गीता भुवनत्रये ।
सर्वेषां तु मुद्राणां मुद्रेय परमेश्वरी ।

अनेनावाहये मन्त्री अनेनैव निमर्जयेत् ।
अनेन सर्वकर्माणि कुर्यात् सर्वत्र जापिन ॥
एते पञ्च महामुद्रा पुरा गीता मुनिवरै ।
सर्वकर्मार्थयुक्ता वे सर्वमुष्णीपसाधिका ॥
यावन्तो मुनिवरै' गीता उष्णीपा भुवनत्रये ।
सर्वेषां तु सर्वत्र इमे पञ्चार्थपूरणा ॥
सर्वमुष्णीषतो ज्ञेया मुद्रा वै च असङ्ख्यका ।
तेषां पञ्च वरा प्रोक्ता सर्वमुष्णीपसाधनी ॥
अवलोकितमुद्रस्य पञ्च वैते सुमुद्रका ।
प्रकृष्टा पद्मकुले श्रेष्ठा मुद्रे ते भुवि मण्डले ॥
उष्णीप च शिरोवरूपद्ममुद्रा च कथ्यते ।
महाकरुणजा देवी तारा भवति पञ्चमी ॥
पूर्वं चौक्षममाचाद्ध धोतवस्त्र सुजप्तधी ।
पाणिना शिरसा मृश्य ऊर्ध्वहस्तो भवेश्वर' ॥
वामपाणितले लेख्यां मुष्टियोगेन वेष्टयेत् ।
एष उष्णीषमुद्रोऽय अवलोकितमूर्धजाम् ॥
तदेव शिरवरे दत्त्वा शिरमुद्रा प्रगीयते ।
तदेव सङ्कुचितौ चापि नाभिदेशे प्रतिष्ठितौ ।
विकास्य अङ्गुली सर्वा पद्ममुद्रेति सा विदो. ।
उपरिष्टादेव वक्रा ते हस्तौ तो न समाश्रृते ॥
अन्योन्यमिश्रितौ हस्तौ विरलाङ्गुलिमाश्रितौ ।
तदेव वक्रमुद्रा तु पद्मकेतोऽथ गीयते ॥
या तु पद्मध्वजे मुद्रा नागलोके प्रकथ्यते ।
स भवेन्मुष्टियोगेन उभौ हस्तौ समाश्रितौ ॥
उभौ तर्जन्यतां चोर्ध्वां सूचीभूतौ सुचिह्नितौ ।
अङ्गुष्ठपीडितौ श्रेष्ठौ तारामुद्रेति कथ्यते ॥

॥॥

एषा मुद्रवरा श्रेष्ठा करुणा पद्मध्वजे विदोः ।
इत्येव पञ्च महामुद्रा कथिता पद्मालये सदा ॥
बोधिसत्त्वस्य मुख्ये ता लोकेशस्य महात्मने ।
अत्र पद्मकुले भवन्ति बन्ध सर्वकर्मसु ॥
मन्त्रनाथेश्वरो ये च विद्या देवतलौकिका ।
सर्वे ते अत्र वै मुद्रे मुद्रा यान्ति सुमुद्रिता ॥
ये च यक्षेश्वरा गीता वज्रपाणिमहर्द्धिका ।
महामन्त्रार्थरौद्राश्च क्रोधप्राणहरा तथा ॥
ये चान्ये लौकिका मुख्या मन्त्रयुक्ताश्च देवता ।
सर्वे ते च समायान्ति मुद्रैरेतै' सुमुद्रिता ॥
एते मुद्रा महामुद्रा पवित्रा पापनाशना ।
य बद्ध्वा जापिन. सर्वे क्षिप्रमायान्ति क्षिप्रत' ॥
मुक्ता ताथागती मुद्रा अ येषां परमेश्वरी ।
अवलोकितनाथस्य सर्वव्याधिचिकित्सने ॥
मुद्रै तो पञ्च महाभोगा विचरन्ति महीतले ।
स्त्रीरूपधारिणो भूत्वा सर्वसत्त्वार्थयोजिता ॥
य बद्ध्वा पुरुषा प्राज्ञ ! नियत बोधिपरायणा ।
अपरा पञ्च महामुद्रा वज्रपाणि महर्द्धिका ॥
य एष वज्रेश्वरः श्रीमां सर्वमन्त्रेश्वर' प्रभु' ।
दशभूम्यपति' श्रीमां सर्वानर्थनिवारकः ॥
महाभयप्रदो चण्ड. दुष्टसत्त्वनिवारण. ।
दुर्दान्तदमको धीमां दक्ष' सत्त्वार्थसिद्धिषु ॥
यक्षरूपेण सत्त्वानां आत्मना चेष्टिते भुवि ।
सत्त्वार्थक्रियायुक्त' धर्मार्थमवतारयेत् ॥
बोधिसम्भारमर्थाय विचेरुर्यक्षरूपिणः ।
ये ते सत्त्वा हिता लोके यक्षिण्या सह मोहिता ॥

तेषां सिद्धिर्न भवेन्म त्रां वाचा दुश्चरितेरिताम् ।
बोधिसत्त्वो महापुण्यः बहुरूपी महर्द्धिक' ॥
प्रदोष्य चित्त मन्त्रेशे कुतः सिद्ध्यन्ति मानवाः ।
मुद्रैता पञ्च वरा प्रोक्ता बुद्धैश्चापि महर्द्धिका ॥
वज्रपाणिर्महापुण्या तां च क्षिप्र सुयोजयेत् ।
तथैव हस्तावुद्वर्त्य श्वेतच न्दनकुङ्कुमैः ॥
तथैव सम्पुटाकारौ कुड्मलाकारवेष्टिनौ ।
शिर'स्थाने तथा न्यस्तो चापि सुस्थितो ॥
सा तु वज्रशिरा ज्ञेया महामुद्रा हिता विदो ।
यक्षसेनापतेर्मुद्रा द्वितीया भवति मूर्धजा ॥
उष्णीषमुद्रा हिता लोके उष्णीष यक्षपतेर्हितम् ।
तदेव वज्र शिरामुद्रा ऊर्ध्वमञ्जलिस्थापिताम् ॥
एष मुद्रा महामुद्रा उष्णीषेति प्रगीयते ।
तृतीया वज्रोद्भवा नाम ललाटस्थाने तु सा भवेत् ॥
सन्यस्ताञ्जलिसम्पूर्णा ध्रुवो मध्येऽन्त्रनामिकौ ।
एषा वज्रोद्भवा नाम वज्रपाणेऽर्थसाधिका ॥
चतुर्थी तु महामुद्रा न ाक्रेति गीयते ।
उत्तानौ हस्ततलो न्यस्य नेणिकाकारसम्भवो ॥
वक्ष'स्थाने तथा न्यस्य मध्याङ्गुल्या सुसन्नितो ।
एषा मुद्रा महामुद्रा वरा यक्षवरे हिता ॥
सर्ववज्रालया च सा ।
पञ्च मात्रा महामुद्रा वज्रपाणि महर्द्धिका ॥
तथैव हस्तौ सन्यस्य नाभिस्थाने तु कारयेत् ।
तर्जन्या कुञ्चितौ कृत्वा अङ्गुष्ठाग्रे तु नामयेत् ॥
तृतीये पर्वमाश्लिष्य कनसौ च सुसंस्थितौ ।
बद्धौ च वेणिकाकारां शेषैरङ्गुलिभिस्तदा ॥

एषा रत्नालया नाम महामुद्रा प्रगीयते ।
अत्रैव सर्वमुद्रा तु लौकिका ये च वज्रिणे ॥
शैवा शक्रकाश्चापि रिषीणां च महर्द्धिका हिता ।
सा वरा मतङ्गिनो ह्यग्रा मुद्रा प्रोक्ता महात्मभिः ॥
यक्षराक्षसप्रेतैश्च कूष्माण्डै कटपूतनैः ।
ये तु मुद्रा वरा प्रोक्ता विष्णवीन्द्रेश्च वनाह्वये. ॥
ईशानमातरैर्लोकग्रहैश्चापि ।
भास्करेन्दुविवस्त्राक्षैर्वसवश्चापि सुपूजिते रक्षात्मकैः ॥
सृष्टा मुद्रवरा ये तु सर्वभूतगणै सदा ।
सर्वे चैव समायान्ति मुद्रेऽस्मि वज्रमाह्वये ॥
प्रथिता मुद्रवरा ह्यग्रा कुलेऽस्मिं वज्रमाह्वये ।
मुक्ता तथागतीं मुद्रां अवलोकीशस्यापि महात्मन ॥
मुद्रा लोके तु मुक्ता वै अन्येषा प्रभुरिष्यते ।
एषा मुद्रा महामुद्रा यक्षसेनापतेर्विदो' ॥
य बद्ध्वा पुरुषा नियत सर्वे बोधिपरायणा' ।
एषा मुद्रा वर, श्रेष्ठ, परमाहुस्तथागता ॥
इत्येता पञ्च महामुद्रा वज्रपाणे यशस्विन' ।
जापिभि सर्वकाल तु स्मर्तव्या च महाभये ॥
आशु नश्यन्ति भूता वै क्रव्यादा पिशिताशिना ।
यक्षराक्षसप्रेतासि कूष्माण्डा कटपूतना ॥
देवग धर्वमनुजा किन्नराश्च ससिद्धका' ।
ग्रहमुख्यवरा गरुडा मातराश्च महर्द्धिका ॥
येऽपि ते लोकमुख्याश्च ब्रह्माविष्णुमहेश्वरा' ।
सर्वसत्त्वाश्च वै लोके येषु सवत्र माश्रृता' ॥
सर्वे ते दृष्टमात्र वै विद्रवन्ति न सशय' ।
एते मुद्रा जिनैर्ह्यासी वज्रधृने प्रभो ॥

मन्त्रनाथस्य यक्षेशे लोकीशस्यापि महात्मने ।
तस्माच्च जापिभि सर्वे नियत सिद्धिलिप्सुभि' ॥

स्मर्तव्या जपकाले तु सर्वमन्त्रेषु सिद्धिदा ।
योऽसौ किसलयेत्याहुः मुद्रामादौ मगीतवाम् ॥

तथैव हस्तौ सन्यस्य उर स्थाने न्यसेद् बुध' ।
तामादौ वेणिकां कृत्वा अङ्गुलीभि' सम तत ॥

सा विद्या किसलये मुद्रा लौकिकां मन्त्रदेवताम् ।
तामादौ योजयेत् क्षिप्र क्षुद्रकर्मेषु धीमताम् ॥

ज्वररोगगता सर्वान् नाशयेन्नात्र सशय' ।
सैव सुमनसा ज्ञेया कन्यसाङ्गुलिनामितौ ॥

पटही तु भवेत् सा तु मध्यमाङ्गुलिनामितौ ।
कन्दर्पी च भवेत् सा च उभो अङ्गुष्ठमुच्छ्रितौ ॥

घटखर्परिका ज्ञेया अनामिकाग्रसुनामितौ ।
तथैव कुड्मल कृत्वा हस्ताग्रौ च सुभूषितौ ॥

उत्पलाकारचिह्न तु मुद्रमुत्पलमुच्यते ।
विकासितोभयौ हस्तो अङ्गुलीभि' सम तत' ॥

एषा वै पद्ममुद्रा तु भवे ज्योत्स्ना सनामितौ ।
तथैव योजितौ सर्वा अङ्गुल्याग्राग्रकारिता ॥

एषा सुपर्णिने मुद्रा सुपर्णीति प्रगीयते ।
तदेव लम्पुटाकार विपर्यस्ताकारचेष्टितम् ॥

सा भवेद् यमलमुद्रा तु गरुत्मस्यापि महात्मने ।
तथैव हस्तौ सन्यस्य मुष्टियोगेन योजितौ ॥

उभयाङ्गुष्ठमध्यस्थौ लिङ्गमुद्रेति गीयते ।
उत्थिताङ्गुष्ठमध्यस्थौ तदेव शङ्खमिष्यते ॥

तदेव हस्तौ विसृज्य जया भवति विश्रुता ।
विजया भवते मुद्रा कन्यसाङ्गुलिवेष्टितौ ॥

अनामिकाभि' समायुक्ता अजिता भवति पूरणी ।
विसृज्य हस्तौ संयुक्तौ वामहस्तेन मीलयेत् ॥
अङ्गुष्ठाग्रमधो नाम्य मुष्टिं बद्ध्वेह पण्डित ।
एषापराजिता ज्ञेया मुद्रेयं च सुपूजिता ॥
चतुःकुमार्यो विधि ज्ञेया भगिन्येषु प्रकीर्तिता ।
तुम्बुरुस्त्वेष विख्यात ज्येष्ठभ्राता प्रकल्प्यते ॥
नौयानसमाश्रिता ह्येते अम्भोधेस्तु निवासिनः ।
विचरन्ति इम स्थाने महापुण्यमहर्द्धिका ॥
वश्यार्थ सर्वभूतानां सृष्टा ब्रह्मविदो विदे ।
सर्वत्र पूजिता ह्येता गुह्यमन्त्रैस्तु योजिता ॥
अमोघा सिद्धिमेतासि सर्वकर्मेषु योजिता ।
क्षिप्रमर्थकरा' सिद्धा मङ्गल्या मघनाशनाः ॥
शुचिना शुचिकर्मेषु साधनीया तथोत्तमै ।
ह्रीत्त ज्वलनं शान्त खचर कायि सिद्धये ॥
मध्य ममध्यकर्मेषु अशौच कश्मलादिषु ।
ये चापि पापकर्मा वै नित्योच्छिष्टाश्च देहिनाम् ॥
तेषां सिद्ध्यन्त्ययत्नेन क्षुद्रकर्माणि वै सदा ।
तथैव हस्तौ संयम्य नाभिदेशे समानयेत् ॥
मध्यमाङ्गुल्यत सून्या वेणिकाकार वेष्टयेत् ।
सुमेखला च सा मुद्रा उद्दिष्टा भवति मेखला ॥
तमेव मधतलौ न्यस्तौ मुद्रा भवति सम्पुटा ।
सैवमुच्छ्रिता ग्रीवे श्रीसम्पुटमुच्यते ॥
नाभिस्थाने तदा न्यस्य अपसव्येन भ्रामयेत् ।
रजनी मुद्रवरा ह्येषा दुष्टसत्त्वनिवारणी ॥
दक्षिणे करमुद्यम्य मुष्टियोगेन माश्रयेत् ।
मुद्रा मुष्टिवरेत्याहु' सर्वमन्त्राणि चूर्णनी ॥

सैवाङ्कुलिमुत्सृज्य उभौ हस्तौ प्रयोजिता ।
मुष्टिमुद्रा वरेत्याहु पिशिताशननाशनी ॥
सा तु सङ्कुचिता ज्ञेया अङ्गुल्याग्रौ सुकुञ्चितौ ।
मुद्रा सुकुन्ता विज्ञेया कुन्ता चैव प्रसारिते ॥
तारा सुतारा त्रिधिज्ञेया नररूपा उभौ भवेत् ।
उत्पलाकारमन्यस्ता तर्जनीभि सुसहता ॥
एकसुचिकामित्येव सम्पुटाकारवेष्टिता ।
तदेव प्रसारिता हस्ता तारा भवति घुष्यते ॥
तदेव हस्तौ स यस्य अञ्जल्याकारकारितौ ।
तर्जन्या मिश्रितौ श्रेष्ठो तृतीये पर्वणि स्थिते ॥
अङ्गुष्ठौ चा त मुद्रा भवति लोचना ।
तदेवाङ्गुलिमुत्सृज्य तर्जन्यो सम्प्रयोजितौ ॥
तदेव विहिता मुद्रा मुद्रा मामकया सम्प्रयोजिता ।
एवला मुद्रवरेत्याहु मध्यमाङ्गुल्यै सुनामितै ॥
श्वेता याभ्रमुद्रा वै करैश्चात्र प्रसारितै ।
पण्डरा तु भवे मुद्रा मुष्टिभि सम्प्रपीडितै ॥
महाप्रभावा महापुण्या तर्जन्यावुन्छ्रितावुभौ ।
तदेव हस्तौ सम्मिश्र सम्पुटाकारवष्टितौ ॥
तर्जनीभि ततो कृत्वा नेत्राकारं तु पीडयेत् ।
भ्रुकुटी मुद्रवरा ख्याता महाभयहरी सदा ॥
इत्येते चाष्ट मुद्रा वै कथिता जिनवरै पुरा ।
महाप्रभावा महापुण्या महेशाख्या महर्द्धिका ॥
सर्वमुद्रेषु सर्वत्र मन्त्रैश्चापि विशेषत ।
सर्वत्र पूजिता ह्येते स्मर्तव्यार्थफलप्रदा ॥
महारक्षा पवित्राश्च मङ्गल्यमघनाशना ।
सर्वत्र पूजिता बुद्धै सर्वमन्त्रांश्च साधयेत् ॥

तारा भृकुटी चैव श्वेता पण्डरवासिनी ।
मामकी लोचना चैव सुतारा तारवर्तिनी ॥

इत्येते च महामुद्रा पठिता लोकतत्त्विभि' ।
एष रक्षाविधि' प्रोक्तः महारक्षेषु कथ्यते ॥

महापापहरी श्वेता महामुद्रा स्वयम्भुवे ।
लोकीशस्य च वीरस्य महायक्षपतेस्तथा ॥

एते मुद्रा महापुण्या नियता सिद्धिहेतव ।
कथिता लोकमुख्यैश्च सम्बुद्धैश्च यशस्विभिः ॥

तथैव हस्तौ सन्यस्य वेणिकाकारसम्भवौ ।
सम्पीडितौ विपर्यस्तौ मुद्रा भवति सङ्कुला ॥

तथैव सूचिकाग्र तु अङ्कुशस्याहु वर्णित' ।
तथैव करपुटोऽग्र वै उन्ननाम्यो शिर'स्थितौ ॥

विकास्य अङ्गुलीं सर्वा छत्रा भवति शोभना ।
सयम्य मुष्टिमाकारौ रात्री भवति देवता ॥

तामसी विसृतैर्नित्य मुद्रा भवति तत्त्वतः ।
तथैव अङ्गुलां वेष्टौ ऊर्ध्वमङ्गुष्ठनामितौ ॥

विषनिनीशना सृष्टा रेखमुद्रा यशस्विभिः ।
मनसा नामितौ ज्ञेया महामानसमुद्रितैः ॥

तथैव हस्तावुत्सृज्य एकहस्तेन मीलयेत् ।
तर्जन्यौ वेष्टयेन्मध्यां एषा सा गरुडध्वजा ॥

उभौ हस्तौ समायुक्तौ वेणिमाभृत्य मध्यजौ ।
हसमालेति मुद्रेय नाम्ना सर्वत्र गीयते ॥

तदेव विसृतौ हस्तौ तृसूच्याकारवेष्टितौ ।
सा भवेत् वज्रमुद्रा तु मुद्रा श्रेष्ठतमा हिता ॥

मकुष्टा सर्वमुद्राणां वज्रपाणेः समाहिता ।
तदेव विसृताङ्गुल्यौ पद्ममाला तु सा भवेत् ॥

ज्येष्ठा मुद्रवरा ख्याता पञ्चकेतो समा भवेत् ।
एषा मुद्रवरा दिव्या महापुण्या महोद्भवा ॥
प्रयुक्ता सर्वकर्मेषु सिद्धिमायाति देहिनाम् ।
भुवि मण्डलविख्याता प्रसिद्धा सर्वकर्मसु ॥
वक्रार्थवक्रिता ज्ञेया उभौ पाणितले समे ।
सन्यस्ताङ्गुलिमग्रे तु तर्जन्याद्ङ्गुलिमुच्छ्रिता ॥
मुद्रा वक्रमिति ज्ञेया अर्द्धवक्रा तु कथ्यते ।
समौ मुष्टितलौ ज्ञेयो अङ्गुष्ठोत्तमनामितौ ॥
लोहितामुद्रमित्याहु मध्यमानामिनमुलोहिता ।
नीललोहितिका ज्ञेया मुद्रा रुद्रस्य मूर्धजा ॥
महाप्रभावा विख्याता या मुद्रा भुविमण्डले ।
सर्वविघ्नहरी देवी दुष्टसत्त्वनिवारणी ॥
सा मुद्रा कथ्यते लोके शृणुष्व भूतिकाङ्क्षिण ।
तथैव हस्तौ सयम्य मुष्टिमादो प्रकल्पयेत् ॥
विसृतौ मध्यमौ ज्ञेयो ईषित् सङ्कुचिताथ सूचितौ ।
महामुद्रा इति ख्याता मुद्रा सा भयसूदनी ॥
तथैव सूच्याग्रो तौ हस्तौ सुव्यक्तमीलितौ ।
एषा विष्णुमिति ख्याता मुद्रा सर्वत्र पूजिता ॥
ब्राह्मी तु भवे मुद्रा उभौ अङ्गुष्ठमिश्रितौ ।
तथैव कुड्मलाकारा मुद्रा चैन्द्रीति उच्यते ॥
सा भवेन्माहेश्वरी मुद्रा उभौ कथ्यसमुच्छ्रितौ ।
तदेव हस्तावुत्सृज्य नृत्ययोगेन माश्रयेत् ॥
वामबाहुस्तदा नित्य उभयाग्रं प्रकल्प्यते ।
दक्षिणं भुजमाश्लिष्य तर्जन्याकारवेष्टितम् ॥
एषा वज्रधरा नित्य वराहीति प्रकल्प्यते ।
तदेव विसृतौ बाहू नृत्ययोगेन कल्पितौ ॥

उभौ तर्जन्याकारत क्षिप्तौ वज्रचामुण्डि मुच्यते ।
स एव विस्तताकारो उभो पाणौ समाश्रुतौ ॥
ऊर्ध्वमाश्रृत्य गता दृष्टि' घोरा चामुण्डि मुच्यते ।
कौमारी तु भवे मुद्रा कार्त्तिकेयस्य महामही ॥
तदेव हस्तौ विन्यस्य सूच्याग्र तु मीलयेत् ।
विसृतैरङ्गुलीभिश्च इय मुद्रा सर्वमातरी ॥
एषा सर्वमुद्राणां मातराणां तु महर्द्धिका ।
एतेन सर्वकर्मा वै बालिशानां तु कल्पयेतु ॥
सूतिकानां च नारीणां गर्भस्थान च देहिनाम् ।
रक्षमोक्षणमुद्रेषु प्रेतव्यन्तरकश्मलैः ॥
मोक्षणार्थं तु कल्पीत ग्रहमातरनैर्ऋताम् ।
हितार्थं प्राणिनां लोके मुद्रा भवति सुखावहा ॥
श्रेयस' सर्वमन्त्राणां भूतानां प्रयुक्ता सुखदा हिता ।
क्षुद्रकर्मेषु सर्वत्र योजयेत् सर्वत्र जापिन ॥
एते मुद्रा सदा मन्त्रैरेतैरेव प्रयोजयेत् ।
तथैव हस्तौ सन्यस्य स्वकुण्डलाभोगवेष्टितौ ॥
अङ्गुलाभिः समन्ताद् वै मुद्रा नागीवि गीयते ।
तथैव मङ्गलिमध्यस्थौ सूच्याग्र तु मीलितो ॥
भवेन्नागमुखी मुद्रा प्रकृष्टा सर्वकर्मसु ।
या सा मुद्रवरा ज्ञेया माला लोके प्रकल्पते ॥
तथैव हस्तौ सन्यस्य अङ्गुलीभिः सम तत' ।
वेणिकाकार बद्धा वै मुष्ट्याकार तु कारयेत् ॥
तथैव सम्पुटाकारो अङ्गुष्ठौ मध्यनामितौ ।
सा भवे मालमुद्रा तु सर्वकर्मार्थसाधनी ॥
तथैव मङ्गलिभिर्नित्य उच्छ्रितैः सप्तभिः सदा ।
सा तु सप्तच्छदा मुद्रा तृषु लोकेषु गीयते ॥

एते मुद्रवरा ह्यग्रा यथोक्तास्ते दर्शिता पुरा ।
एतेषानां तु मुद्राणां निर्दिष्टा पूर्वविस्तराम् ॥
सर्वा ह्येकतमा ज्ञेया विधिनिर्दिष्टदर्शिता ।
विस्तरार्थगता ह्येते विकल्पार्था. सविस्तराः ॥
स्मृता सर्वे भवे-मुद्रा सर्वमुद्रैस्तु मुद्रिता ।
मुद्रा चाष्टशता ज्ञेया उक्ता सर्वार्थसाधिका ॥
एक एव भवेत् तेषां यथासङ्ख्यार्थपूरणी ।
नृत्ययोगेन स्थित्वा वै ऊर्ध्वं पश्येज्जापिन ॥
ललाट मङ्गुली न्यस्य तर्जन्या कन्यसान्विताम् ।
कृत्वा वै नेत्रयोगेन स्थितकोऽञ्जलिना न्यसेत् ॥
सर्वत्रादर्शनी नाम मुद्रा चाष्टशतात्मिका ।
अनेन मन्त्रा मि यन्ते यथाक्ता सर्वज्ञदर्शिना ॥
सर्वमुद्रास्तु अनेन प्रयोक्तव्या ह्यविकल्पत' ।
यथोक्तमुद्रागणा ह्येप उक्तोऽय म त्रसमासत इति ॥

आर्यमञ्जुश्रीमूलकल्पात् बोधिसत्त्वपिटकावतंसकान्म
हायानवैपुल्यसूत्रान् सर्वतथागताचि त्यधर्म
धातुमुद्रामुद्रिता त्रिचत्वारिंशतिम
स्वचतुर्थां मुद्रापटलविसर ।

अथ षट्चत्वारिंश पटलविसर ।

अथखलु भगवां शाक्यमुनि' पुनरपि शुद्धावासभवनमवलोक्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । शृणु त्व मञ्जुश्रीः ! पञ्च मुद्रापटलविसर त्वदीय सर्वतथागतधर्मकोशानुप्रविष्टं परमगुह्यतम धर्मधात्वसङ्ख्येयाचिन्त्यमुद्रामुद्रित सर्वमन्त्रचर्यानुप्रविष्ट परमरहस्यतम सर्वलोकोत्तरोत्कृष्टतमं सर्वलौकिकानुचरितां मोघतमं कतम च तद् भाषिष्येऽहम् । पूर्व तथागतै भाषितवन्त' ॥

अथ मञ्जुश्री' कुमारभूतो बोधिसत्त्वो महासत्त्व पुनरपि उत्था यासनाद् भगवत चरणयोर्निपत्य भगवन्तमेतदवोचत् । तत् साधु भगवां देशयतु सर्वमन्त्रचर्यानुप्रविष्टां सर्वसत्त्वानामर्थाय अस्माकं चानुकम्पामुपादाय महाप्रणिधानमहानिर्हारमहाबोधिमण्डोपसङ्क्रमण-चर्यापरिपूरणताय पञ्चम महामुद्रापटलविसर सक्षेपत पञ्च चैव महामुद्राः । अपर्यन्ता च स्थितमुद्रां आह्वाननविसर्जनसर्वकर्मार्थसर्व मनोरथमाशापारिपूरणतायै सर्वमन्त्रतन्त्रमहामुद्रानुप्रवेशनतायै सर्व-सत्त्वसन्तोषणमहासमयसर्वमुद्रानुप्रवेशनतायै यस्येदानीं काल मन्य-सेति ॥

एवमुक्तस्तु भगवतो शाक्यसिंह नरोत्तम ।
मञ्जुप्रतिभो धीमां तूष्णी तस्थो तदान्तरे ॥

इयं वसुमती कृत्स्ना षड्विकार प्रकम्पिरे ।
सर्वभूतगणा त्रस्ता क्षुभित चापि कपालया' ॥

तृधातुगतय. सत्त्वास्तत्क्षणादेव मागताः ।
दृष्ट्वा आगतां सत्त्वा वक्रे वाणी ऋपिसत्तमः ॥

शाक्यकुलजो दक्षः मुद्रां देशे तु तत्क्षणात् ।
य बद्ध्वा पुरुषा प्राज्ञा नियत बोधिपरायणा' ॥

सर्वमन्त्राश्च सिद्ध्येयु सौगता ये च लौलिका ।
पञ्च चैव महामुद्रा बद्धा मुनिवरै. पुरा ॥

अधुना शाक्यमुद्देश्य' बद्ध्वैता तु भवालये ।
स्वयमेव भगवां शास्तु हस्तोत्तानतां कृथा ॥
वेणिकाकारमावेष्टय मध्यमाङ्गुलि नामयेत् ।
कन्यसौ सस्पर्शयेद् धीमां उभा अङ्गुष्ठ उच्छ्रये ॥
अङ्कुञ्च्यमञ्जल्याकार दर्शये मञ्जुरवेहिताम् ।
एषा मुद्रा महामुद्रा सर्वबुद्धानुवर्णिनी ॥
सर्वथा साधिता देवी पूर्णेति च गीयते ।
तदेव हस्तौ भ्रामयित्वा तु नाभिदेशे तु सन्यसेत् ॥
आशासम्पादिनी क्षिप्र महापुण्या हिता हि सा ।
मनोरथेति समाख्याता दुर्दान्तदमनी सदा ॥
तदेव हस्तौ संन्यस्य मुष्टियोगेन वेष्टयेत् ।
उरःस्थाने सदा न्यस्या तृतीया भवति सुनिर्मला ॥
चतुर्थी तु भवेत् सा तु शिर'स्थाने सुमुद्रया ।
पञ्चमी तु भवे ज्येष्ठा मुक्ता सर्वगतां तु गुणान् ॥
लोकधात्री तु सा ज्ञेया प्रसिद्धा सर्वकर्मसु ।
एष एव सदायोग' प्रयोक्तव्य सर्वकर्मसु ॥
आकृष्टावङ्गुलितर्जन्यौ आकृष्य वश्यता हिता ।
विक्षिप्तैर्विसर्जनं कुर्यात् मनसा मोक्ष एव तु ॥
सर्वं न्यर्थयेत् क्षिप्र सर्वकर्मार्थसाधयेदिति ॥

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पात् बोधिसत्त्वपिटकावतंसकात्
महायानवैपुल्यसूत्रात् चतु चत्वारिंशतिम
महामुद्रापटलविसर
परिसमाप्त इति ।

अथ सप्तचत्वारिंशः पटलविसर ।

अथखलु भगवां शाक्यमुनिः पुनरपि शुद्धावासभवनमवलोक्य तं च महापर्षन्मण्डल अनन्तव्यूहालङ्कारसर्वज्योतिप्रभास्वरविकुर्वाणा न तगुह्यतम सर्वगुह्यतम सर्वम त्रानुचरित नाम समाधिं समापद्यते । समनन्तरसमापन्नस्य भगवत ऊर्णाकोशाद् रश्मयो निश्चरन्ति स्म। सर्वतश्च समन्ता दशसु दिक्षु रित्यूर्ध्वमधस्तिर्यक् महतावभासेनावभास्य सर्वमन्त्रां सञ्चोद्य पुनरपि भगवत ऊर्णाकोशान्तर्हिता । समनन्तरा न्तर्हिते रश्मिभिः चतुर्दिक्षु च आग्नेयोर्ध्वे चत्वार कुमार्यो भ्रातृसहिता तास्मिन्नेव महापर्ष मण्डले अथ सुमरुपर्वतराजसमीपे बुद्धाधिष्ठानेनाधि ष्ठितोऽभूत् । सन्निपतिता सन्निषण्णा महाबोधिसत्त्वकुमारभूत रिद्ध्या विक्रीडनसन्दर्शनार्थं महामन्त्रचर्यानिर्हारार्थं सर्वलोकोत्तरलौकिकम न्त्रचर्याक्रीडासमनुप्रवेशवशमाकर्षसमाश्वासनचर्यासमनुप्रवेशनार्थम् ॥

अथखलु भगवां शाक्यमुनिर्वज्रपाणिं बोधिसत्त्व महासत्त्व त स्मिन्नेव पर्षदि सन्निपतितम् ईषिन्निरीक्ष्य सर्वं च बोधिसत्त्वगणम् ॥

अथ सा सर्वावती पर्षदिह महापृथिवी च देवतागणपरिवृता महाभूतैकमस्रालयं ओषध्या महाज्योतींषि नगां सञ्चाल्य प्रचलिता रणिता प्ररणिता क्षुभिता सम्प्रक्षुभिता दक्षिणा दिगुन्नमति, उत्तरा दिगवनमति, पश्चिमदिगुन्नमति पूर्वा दिगवनमति, अन्तादवनमति, मध्यादुन्नमति, मध्यादवनमति, अन्तादुन्नमति, महतस्य चावभासस्य लोके प्रादुर्भावोऽभूत् ॥

अ यानि चाप्रमेयानि असङ्ख्येयानिश्चर्याद्भुतानि प्रातिहार्याणि सन्दृश्यन्ते स्म । ताश्च देवसङ्घा निःप्रपञ्चमहतालम्बनज्ञानशान्तिपद नाम समाधिं समापद्यते स्म । यत्र शक्य सर्वप्रत्येकबुद्धार्हन्त्महाबो धिसत्त्वैरपि ज्ञातुम्। कः पुनर्वाद समापद्येतु अन्येषां सर्वलौकिकलो कोत्तराणां तीर्थायतनानां अभिभवनार्थं सर्वमन्त्रतन्त्रानुप्रवेशनार्थं सर्वविमोक्षधर्मपरिपूरणार्थं सर्वसत्त्वानां च शान्तिपदमनुप्रापणार्थं

सर्वभूतमनुकम्पाभूतकोटितथताचिन्त्यबोधिमण्डवज्रासनमाक्रमणतिष्ठ पदमनुप्रापणार्थं च भगवां शाक्यमुनि ध्याय त' स्थिताऽभूत् ॥

अथखलु मञ्जुश्री कुमारभूतो बाधिसत्त्वो वज्रपाणि बोधिसत्त्व महायक्षसेनापति आमन्त्रयते स्म — भाप भाप ए भा! जिनपुत्र! सर्वमन्त्रचर्यानुप्रवेश सर्वलोकिकमन्त्राणां सारभृत तम परमरहस्य सर्वभूतसत्त्वानां समयानुप्रवेश यथाशयमनोरथसर्वपारिपूरक अनुज्ञातस्त्व भो! जिनपुत्र! सर्वबुद्धैर्भगवाद्भि अतीतानागतप्रत्युत्पन्नस्तथागतमक्षकोशसर्वज्ञताणरिपूरणार्थं इह कल्पराजपटलविसरे सर्वविक्रीडालीलाचिन्त्याश्चर्याद्भुतविकुर्वणस दर्शनार्थं सर्वज्ञज्ञानमुद्भावनार्थम् ॥

अथखलु वज्रपाणि' बोधिसत्त्वो महासत्त्व मञ्जुश्रिय कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । शृण्वन्तु भो! धर्मधर सर्वतथागतानां समतानुरक्षणदक्षकथायास्यह चतु कुमारीणां भ्रातृसहिताना सरहस्य पटवि धान-होमजापकालक्रियानियम प्रतिमाविधानमण्डलसमयआह्वाननविसर्जनापूजनार्घदीपग धधूपमाल्यनिवेदनचर्णवस्त्रनिवेदनध्वजपताकघण्टा-मालप्रदीपस्रग्विधिसाधनसाध्यापायानियमक्रम शान्तिकपौष्टिकाभिचारुक अन्तर्द्धानाकाशगमनपादप्रचारिकवशीकरणावशननिद्वेषणा सादनशापणमोहनस्तम्भनमारण विविधसत्त्वाकारक रणपीडनतर्जनभर्त्सनवहुपदापदकरणक्रियो मार्गस दर्शनयथेष्टकर्मफल वन्धनरोहणावध्यकरणसर्वकर्मम वतन्त्रसाधनापयिकेपु स्थानपु नियोजन सिद्धिपरिपूरणा । तच्छ्रूयतां भा! जिनपुत्र! ॥

अथ वज्रपाणि श्रीमां प्रणिपत्य सुगत विभुम् ।
उवाच मधुरां वाणि शब्दार्थभूषिताम् ॥
अनर्था कर्णसुखा नेव मधुरार्थसुकूजिताम् ।
वह्वार्थकरीमिष्टां सर्वम त्रास्पदक री ब्रह्मस्वरानिनादिनाम् ॥
कलविङ्करुताघोपा स्पष्टगम्भीरसयमी ।
सूक्ष्मार्थतत्त्वावचोदनीम् ॥
सर्वम त्रेश्वरा श्चैव नाग भापेऽथ वज्रधृक् ।
शृणोथ भूतगणाः सर्वे देवसङ्घा महार्द्धिका ॥
वक्ष्यमाणां तथा कल्प सविस्तर सर्वकामिकम् ।

चतुर्मूर्तिर्महौजस्क चतुर्दिक्षु समागमम् ।
चतुर्वर्णसमायुक्त चतुरक्षरभूषितम् ॥
चतुर्म न्त्रसमापत्त स पुमां पञ्चमाश्रृताम् ।
चतुर्थगतिमाहात्म्य चतुर्भूतसमागमम् ॥
सम्भ्रातपञ्चम ज्येष्ठ महाभूताकाशमुद्भवम् ।
सर्वत्राप्रतिहत श्रेष्ठ सर्वमन्त्रार्थसाधनम् ॥
सर्वकर्मकर पूज्य ज्येष्ठ मङ्गल्यमघनाशनम् ।
प्रवृत्त सर्वभूतानां मन्त्ररूपेण श्रेयसाम् ॥
चतु कुमार्येति विख्याता कुमारा पञ्चमात्मका ।
वाय्वम्बुज्योतिषि पृथिवीं खपञ्चमात्मकाम् ॥
तेषां मन्त्ररूपिण्यां विपाको भवति देहिनाम् ।
पञ्चमो श्रेयसो मुख्यो भ्रातृरूपेण मन्त्रराट् ॥
तेषां म त्र प्रवक्ष्यामि अपराच्य शृणोथ मे ।
अथ ते सर्वभूता वै प्रहृष्टमनसा अभूत् ॥
निषण्णा धर्मतां ज्ञात्वा सौम्यचित्ता समाहिता ।
श्रोतुकामा हि वे सर्वा निश्चलायतलोचना ॥
अथ मञ्जुवर श्रीमां ऊर्ध्वंक्ष्य सुगतात्मजम् ।
वज्रपाणि महायक्ष सर्वमन्त्रेश्वरालयम् ॥
कृपाविकृष्टहृदयो अपरोऽभूत् तदन्तरे ।
सर्वबुद्धा वै प्रत्येकार्हश्रावका ॥
बोधिसत्त्वा महासत्त्वा दशभूमिसमाश्रृता ।
सर्वसत्त्वा तथा लोके मुख्या अग्रतमाश्च ये ॥
निषण्णा सर्वत सर्वे गतिपञ्चसुयोजिता ।
जन्मिनो वरमुख्याश्च परा परपूजिता ॥
भवाग्रा ह्यावीचिपर्यन्तां अनन्तां धातुमाश्रृताम् ।
त्रिज माध्यक्षपर्यन्ता दशभूमाधिपा परा ॥

हिमवन्तससागरचारिणां इन्त्रतानां बुद्धधर्मसङ्घानुज्ञातानां श्री । ह्री । रीम् । त्री । भ्रुज । एष सर्वभगिनीना गर्वभ्रातृमहितानां गात्रे महाप त्र० । सर्वकर्मिक प्रसिद्ध सर्वकर्मेषु । परमगुह्यनम । ॐ आय हि महादेव विश्वरूपिणे स्वाहा । ॐ तुम्बुरे साथवाहस्याह्वान नम त्रा । ॐ गच्छगच्छ महादेव विश्वात्मने स्वाहा । तुम्बुरे सार्थवाहस्य विसर्जनमन्त्रा । ॐ आयाहि देवि कुमारिके किं चिरायसि समयमनुस्मर । मम कार्यं सम्पादय स्वाहा । जयायाह्वाननम त्रा । ॐ आयाहि महाभोगिनि कार्यं मे साधय समयमनुस्मर स्वाहा । ॐ महायोगाधरि विस्तीर्णधनप्रिये स्वाहा । अजिताया आह्वाननमन्त्रा । ॐ श्मशानवासिनि रूपपरिवर्तिनि देहानुचरे स्वाहा । अपराजिताया आह्वाननमन्त्रा पुनरेव सर्वमण्डलां लौकिकलोकोत्तरामालिखेत् । सर्वकर्मेषु च योजयेत् । परकल्पविधानेनापि ईप्सितमर्थं साधयेत् । अस्मिन्नेव कल्पविसरे मूलकल्पराजपटलसमतामस्मतश्चतु' कुमारिणां कुमारसहितानामादिमाख्यायते मन्त्रोऽग्र बुद्धात्मजो यमिच्छति ।

सर्वकर्मिकमित्याहु' बुद्धपुत्रा महर्द्धिका ।
कुलाग्रा प्र त्रमुख्याश्च सर्वमन्त्रेश्वरो विभु ॥
करोति विविधां कर्मां विचित्रां साधुवर्णिताम् ।
प्रसह्य चापि भूतानां चित्त हरति तृजन्मिनाम् ॥
गत्यर्थवश्यताहेतुनापत्यार्थसमुद्भवम् ।
प्रसह्य कुरुते कर्मं गतियोनिविनिर्गतः ॥
चतुर्भगिन्येति विख्याता ।
सभ्रातृसहिता नित्य महोदधिनिवासिन' ॥
नौयानसमारूढा सभ्रातसहपञ्चमा ।
कर्णधारो भ [illegible] तुम्बुरु [illegible] संज्ञिताः ॥
विचरन्ति मही कृत्स्नां सत्त्वानुग्रहतत्पराम् ।
विचित्ररूपधारिण्यो विचित्राभरणभूषिता' ॥
विचित्रैव फल तासां विचित्रोपकरणपूजिताम् ।
पर्यटन्ति महीं सर्वां सशैलसहसागराम् ॥

तासां मन्त्रा महाप्रज्ञा तुम्बुरूणाम इष्यते ।
सार्थवाहस्य मन्त्रा वै व्यम्बकस्य जनाधिप ॥
चतुरक्षरसंयोगा ओङ्कारसपञ्चकः ।

प्रथमं सर्वमन्त्राणां चार्चनं कुर्यात् गन्धधूपदीपमाल्योपहार विशेषैः बलिविधानं दत्वा जपं कुर्यात् । अनाकुलपदाक्षरैः । गुह्य प्रदेशे एषामन्यतमं श्रेष्ठं मन्त्रं गृहीत्वा त्रिःकालं लक्षसहस्रं जपेत् । आगताया अर्घं दत्वा सर्वेषामागि तारयेत् । अनेन मन्त्रेण भवति । ॐ प्रतिगृह्णन्तु भगिन्यः सभ्रातृसहिता चार्घम् । समयमधितिष्ठन्तु स्वाहा । अर्घमन्त्रः सर्वेषां भ्रातृसहितानां सर्वोपचारमन्त्राणि भवन्ति । ॐ ज्वल ज्वल महाहुताशार्चिः महामुनीनां स्वाहा । सर्वेषां प्रदीपमन्त्रः । ॐ धूँ धूँ । अरितवासिनि धूपशिखे सुरभिगन्धमनोहरे प्रतिगृह्णन्तु देव्यः भ्रातृसहिता याय ता स्वाहा । धूपमन्त्रः सर्वेषाम् । ॐ कुसुमवासिनि कुसुमाढ्य सुरभिमाल्ये सुगन्धिमनोहरे वने कुसुमा जाता सुकुमाराः सुगन्धिनः । तान्निवन्तितो भक्त्या प्रतिगृह्णध्वं मनोजवा स्वाहा । पुष्पमन्त्रः । अनेन पूजा करोति । ॐ गन्धगन्धाधिवासे स्वाहा । गन्धमन्त्रः । ॐ वलिते बलिनि स्वाहा । बलिमन्त्रः । ॐ लालावति स्वाहा । निवेद्यमन्त्रः । ॐ मुः । वस्त्र मन्त्रः । ॐ फट् । घण्टामन्त्रः । ॐ स्वरव्यञ्जनमन्त्रः । ॐ छादय छत्रमन्त्रः । ॐ दोधूयते धूयते स्वाहा । चमरमन्त्रः । ॐ केलिमहोत्कलिहृदयङ्गमे स्वाहा । सर्वद्रव्योपकरणाञ्जनरोचनादर्शन साधनमन्त्रः । ॐ समस्तव्यापिनि स्वाहा । सर्वदिग्बन्धनप्राकार मन्त्रः । ॐ मण्डलिनि स्वाहा । इत्यूर्ध्वमधः बन्धमन्त्रः । सर्वतश्च सन्ताशपबन्ध भवति । ॐ नमः सर्वबुद्धानामप्रतिहतशासनानाम् । ॐ हूँ ह । सर्वकर्मिकोऽयं महाविद्याराजा शासनो नाम । वशिता सर्वभूतानां चतुःकुमारीणां सभ्रातसहिताना पीडनो शोषणो रोधनो बन्धन वशयिता निग्रहानुग्रहे रतः सर्वभूतग्रहमातर सर्वकर्मेषु अप्रतिहतशासन गुह्ये प्रदेशे अन्तरके वा जप्यमानश्चतुर्भगिनीनां सभ्रातृसहितानां यं रोचते तं कारयति । याच्यमानस्तु यं वरं रोचते

तं वर याचयित्वा शीघ्र गमनुप्रयच्छन्ति । एव च ताडनतर्जना-
तर्जनमारणादीनि कर्माणि कुर्वन्ति । अत्रैव विद्याराजनापठ्यमाना
सह जप्यमाना सर्वकर्माणि कुर्वन्ति । आग्मा म त्राणि भवन्ति ।
विसर्जना प्रेषणादीनि कार्याणि कुर्वन्ति ॥ ॐ रूपिणि गच्छ गच्छ
समयमनुस्मर स्वाहा । जयाया विसर्जनम त्रा । ॐ वामने पिशा
चि प्रकीर्णकेशि विश्वरूपिणि गच्छ गच्छ मम कार्यं साधय स्वाहा ।
विजयाया विसर्जनमन्त्र' । ॐ लहु लहु रूपिणि गच्छ गच्छ समय
मनुस्मर मम कार्यं ममादाय स्वाहा । अजिताया विसर्जनम त्रा । ॐ
विश्वरूपिणि विकृते विकृतानने सर्वदुष्टनिवारणि गच्छ गच्छ ममार्थं
साधय स्वाहा । अपराजिताया विसर्जनमन्त्रा एते विसर्जनाप्रेषण
म त्रा । य मनीषित कार्यं । विचित्रकुसुमैरञ्जलि पूरयित्वा याच-
यित्वा प्रणम्य च देवीनामग्रत सभ्रातसहिताना क्षेप्तव्या । ततस्ता
मुक्ता भवन्ति । सभ्रातृसहिता सान्नि य च कल्पयन्ते । यथेष्ट च वर
मनुप्रयच्छन्ति विचरन्ति यथासुखमिति । वाचा वक्तव्या प्रतिदिन च
कर्तव्यमेवमुपरुध्यमाना मात्क्षणाच्च सान्निध्य न परित्यजन्ति । सतत-
क्रिया अन्यथा उपरुध्यमाना नावतिष्ठ ते कर्तव्यम् ॥

अथ ते भगि य सभ्रातृसहिता थरथरायमाना' पीड्यमानाश्च
वेपथुरुपजातशङ्का बोधिसत्त्वानुभावेन चतुर्दिक्षु रागत्य एव वाचमु-
दीरय ते —परित्रायस्व भगव वज्रपाणि परित्रायस्व । पीडिता' स्म
भगव सुपीडिताः स्म । गतिरन्या न विद्यते । त्वमव भगव शरणम् ।
त्वमेव त्राणमिति ॥

अत्रान्तरे विद्याराजेन शासने सुशासिता सर्वदेवनागयक्षग
न्धर्वासुरगरुडकिन्नरमहोरगमनुष्यामनुष्या सर्वसत्त्वाश्च सर्वगतिसङ्गृ
हीताश्च सुविनीताश्च सुशासिता महाविद्याराजेन वज्राधिपतिनानुभा
वेन ता भगिन्य भ्रातृसहिता भीता' सुविनीता आर्तस्वर क्रन्दमानाः
अवतिष्ठन्ते ॥

अथ खलु मञ्जुश्री' बोधिसत्त्वो महासत्त्व' ता देवता भ्रातृस-
हितानामन्त्रयते स्म । मा भैष्टत भगिन्य' मा भैष्टथ । बुद्ध शरण

गच्छथ्वम् । द्विपदानामग्र धर्म शरण गच्छ वम् । विरागाणामग्र सङ्घं शरण गच्छथ्वम् । गणानामग्यम् ॥

अथ ता भगिन्य सभ्रातृपञ्चमा बुद्ध शरण गच्छन्ति । एव शरणं गच्छन्ति । सङ्घ शरण गच्छन्ति स्म । ततस्ता' सुखसौमनस्या परमेण सुखसौमनस्येन सम ागता अभूवन् । मुक्तगाढबन्धनात्मान सञ्जानते स्म । प्रीतीसुखसमापता लब्धप्रसादपरम सञ्जातहृष्टरोमकूपा इदमुदानमुदानयन्ति स्म ॥

अहो आश्चर्यमिद प्राप्तो रत्नत्रयार्णवे ।
सुखिता स्म क्षणाल्लब्धात् सर्वदुर्गतिघट्टिता' ॥

सुगतौ स्वर्गमोक्षौ च सदा बुद्धिनिवशिता ।
ततस्ता तुष्टमनसा मञ्जुघोष निरीक्ष च ॥

प्रणिपत्य चरणौ मू र्ना इद वाचमुदीरयम् ।
त्रातस्त्व सर्वदु खेभ्य गतिस्त्व भो महाद्युते' ॥

यस्त्व सर्वधर्माणा गभीरपदमक्षरा ।
त्व देशयसे नाथ ब धुभूत नमोऽस्तु ते ॥

आज्ञापय महावीर मन्त्रनाथ जिनात्मजम् ।
किमानीता स्म देवेन आज्ञां किं करवानि ह ॥

एवमुक्तास्तु वीरो वै सर्वबुद्धात्मजो विभु' ।
उवाच मधुरां वाणा देवताभि स चोदतः ॥

गच्छ त्व शरण भूय वज्रपाणिजिनात्मजे ।
अवैवर्तिकमङ्गो वै बोधिसत्त्वाग्रजोऽभवेत् ॥

तूरत्नमादौ कृत्वा वै वशज जिनवरात्मजम् ।
चित्त च बोधौ ईरध्व मैत्रचित्ता भवोत्सुका ॥

ततो वा सर्वत कृत्वा जग्मु' स्वस्थतास्पदम् ।
ततस्ता देवता' सर्वे प्रणिपत्य जिनात्मजम् ॥

आज्ञां सम्पाद्य सर्वे तै येन वज्री तदोन्मुखा ।
नमस्कृत्वा तु तां क्षिप्र वज्रपाणि महाद्युतिम् ॥
अभिप्लुत्य तत' सर्वे स्थिता त-मुखोज्ज्वला ।
प्रसमीक्ष्य तदा कन्या सभ्रातृसहपञ्चमा ॥
वज्रपाणिं च यक्षेश निरीक्षमाणा स्थिता ।
अभूवं नित्यार्थमास्पदा देव्य अनित्यार्थार्थभूषिता ॥
प्रणेममधुरा वाचामात्ममन्त्रात्थशोभनाम् ।
नमस्ते सर्वबुद्धाना वोधिसत्त्वा महर्द्धिकाम् ॥
प्रत्येकार्हसङ्घ च असतांश्चैव योगिनाम् ।
आत्ममन्त्रार्थविस्तार कथयामो महाद्युते ॥
यथातत्त्वावबोधात्थं जनाना तु महीतले ।
सरहस्यं गुह्यमन्त्राणा त्वद्वक्षान्निसृतात्मनाम् ॥
अनुरक्षार्थमन्त्राणा आस्पदार्थात्थभूषणाम् ।
एवमुक्ते तु मन्त्रेश वज्रपाणिर्महाद्युति ॥
ईषिस्मितमुखा भूत्वा विलोक्य विकसन्मुख' ।
पूजयामास तां कन्या सभ्रातृसखीजनाम् ॥
अनुज्ञात मया यूय निर्विशङ्क भविष्यथ ।
सश्राव्य कल्पविस्तार सरहस्य समण्डलम् ॥
जन्तुभिः पूजिता नित्य वर वो दास्यथ सर्वदा ।
ऋषिभि पूजिता यूय यक्षराक्षसकिन्नरै ॥
गरुडैर्देवग धर्वै असुरैश्चापि महर्द्धिकै ।
कूष्माण्डै' मातरैश्चापि समग्रै' सोमभास्करैः ॥
लोकपालै धना'यक्षै' पतङ्गि' वसवैस्तथा ।
तैरिवैर्य सुराध्यक्षै पिशाचोरगमानुषै ॥
भूता'यक्षै निशाध्यक्षै' पिशिताशनव्य-तरै' ।
राक्षसाधिपमुख्यैश्च रौद्रचित्तैर्निहेठकै ॥

दैत्यदानवसङ्घैश्च यमै' प्रेतमहर्द्धिकै ।
मानुषामानुषैश्चापि ब्रह्मविष्णुमहेश्वरै ॥
सुरमुख्यैर्महाज्येष्ठै सिद्धचारणपूतनैः ।
योगिभिर्जिनपुत्रैश्च पूजिता वो भविष्यथ ॥

न स देहो प्रभावा यत्क्रमा ।
जयाया मन्त्रमित्याहु कल्पविस्तारविस्तरा ॥

नव कोट्यस्तु मन्त्राणां तन्त्रकल्पसविस्तरा ।
विजया चैव मन्त्राणां षष्टिर्लब्धा प्रकीर्तिता ॥

अजिताया तु भवे मात्र लक्षषोडशकोद्भवा ।
अपराजिताया तु कन्याया चतुःकोट्य' उदाहृताः ॥

तुम्बुरे' सार्थवाहस्य नवकोट्योऽथ गायत' ।
तत्प्रमाणा भवेत् कल्पा नृसुरासुरपूजिताः ॥

सर्वे शैवमिति ख्यातं सर्वभूतलवासिभि॰ ।
मयैव निगदित पूर्वं कल्पे मास्मिं सविस्तरे ॥

पश्चादन्यो जन' प्राहु कल्पमन्त्रां पृथक् पृथक् ।
तुम्बुरु' सार्थवाहस्य त्र्यम्बकस्य तु धीमते॰ ॥

अनन्ता कल्पविस्तारा शर्वस्यास्य कपर्द्दिने ।
यत्प्रभावार्थं मन्त्राणां सिद्धिं यास्यन्ति भूतले ॥

अनुज्ञाताथ व यूय कल्पराजेऽथ वै सदा ।
भाषध्वं मन्त्रतन्त्राणां सरहस्य सविस्तरम् ॥

सगुह्यं गुह्यतम चापि सर्वसत्त्वसुखोदयम् ।
इत्युक्त्वा वज्रभृक् श्रीमां वज्रमाभृत्य लीलया ॥

तूष्णीम्भूत तदा तस्थौ रत्नपङ्कजमुच्छ्रिते ।
अथ ता॰ क यक्षा॰ क्षिप्र सम्भ्रान्तमथपञ्चमा ॥

प्रणिपत्य मन्त्रनाथ वै यक्षेश जिनवरात्मजम् ।
वज्रपाणि महावीर मन्त्रनाथेश्वर विभुम् ॥

उवाच मधुरा वाचां पर्षन्मामनुपर्शन् ।
मण्डलं तु समासेन वक्ष्येऽहं भुजगाद्‌यम् ॥
ज्येष्ठमण्डलमित्याहः जया ज्येष्ठमगायत ।
निर्जने रहसि सम्पाते विगते चैव महाजने ॥
प्रच्छन्नेऽप्रमसम्बाधे सरित्तीरे शिलोच्चये ।
विविक्ते काननं रम्ये नद्याम्रपिहितमन्दिरे ॥
शून्ये देवकुले चापि शून्य वेश्मसु शोधिते ।
एकवृक्षे शुभे रम्ये महोदधिसमाश्रये ॥
एकलिङ्गे श्मशाने च विगते धूमपांसुभिः ।
वज्रासनमहापुण्ये धर्मचक्रे सुशोभने ॥
यत्र शान्ति गतो बुद्ध यत्र जातो महामुनिः ।
एते स्थाना भवेन्मुख्या मण्डलालिखने शुभा ॥
गङ्गातीरेऽथ सर्वत्र सद्वीपपुलिनाश्रये ।
सरिद्वराश्च मुख्या ये कीर्त्तिता लोकविश्रुता ॥
तेषु तीरेषु सर्वत्र नित्य मण्डलमालिखेत् ।
समन्तात् सर्वतोयान्ता महादधिसमप्लवा ॥
हिमवत्तविन्ध्या तोया ता प्रस्थिता निम्नगामनभे ।
सरिद्वरिष्ठेषु तीरेषु युक्तो मण्डलमालिखेत् ॥
अन्ये वा रहसि भूभागे उडये वा सुशोभिते ।
देवायतनरम्येषु स्तूपे चापि महोज्झिते ॥
धातुगर्भे तथा चैत्ये वापीकूपासु वीथिकैः ।
तेषु तीरेषु सर्वत्र मध्ये चापि सुशोभितै ॥
गोष्ठे पद्मसरत्सर्वा कचित् तोयाश्रयोद्भवैः ।
अन्यैर्वा स्थानाग्रैर्नित्य विहारारामभूषितैः ॥
यथेष्टमनसो तुष्टिः मुनिजुष्टे महीतले ।
पर्वताग्रैर्ग्रहैश्चापि कन्दरै सानुचिह्नित ॥

शान्तैरायसथैर्दिव्यै ग्रहैश्चापि निज तुषि ।
ध्यानानुकूलै' प्रशस्तैश्च ऋषिमुख्यैर्निषवितै ॥
यत्र वा मनसो तुष्टि' तत्र मण्डलमालिखेत् ।
एषु स्थानेषु वै नित्य यथादिष्टै. सुपूजितै' ॥
निपेतुर्देवता क्षिप्र सान्निध्य चापि कल्पयेत् ।
तत्र स्थाने तदा नित्य जपहोमक्रमा विधि ॥
ये साध्या म त्रमुख्याश्च उत्तमाधममध्यमाः ।
सिद्ध्यति मन्त्रा' सर्वे वै सिद्धक्षेत्रेष्विहोदिते ॥
सिद्ध्यन्ति सर्वमन्त्रा सर्वे वै ज्येष्ठमध्यमक यसा ।
त्रिविधा हि भवे सिद्धि' त्रिविधैव क्रियाविधि ॥
त्रिप्रकारस्तु म त्राणा त्रिधा कालप्रभेदतः ।
त्रिसन्ध्य सर्वमन्त्राणां त्रिधा कर्मफलोन्मुखा' ॥
शान्तिक कर्म निर्दिष्ट जयाख्य मण्डले शुभे ।
विजयाख्ये तु पौष्ट्यर्थ अजिताख्ये चाभिचारुकम् ॥
अपराजिताख्ये त था नित्य निर्दिष्टं क्षुद्रकर्मसु ।
सर्वकर्मसु म त्रज्ञ तुम्बुराख्यं समालिखेत् ॥
पञ्चैव मण्डला ज्ञेया अम्भा र त निरालयाम् ।
समन्ताच्चतुरश्र वै उक्तिमात्र ग्वनेद् भुवि ॥
चतुर्हस्ताष्टहस्त वा मशोध्य पाणिना पुन ।
कठण' शर्कराङ्गार तुषकेशमवस्करम् ॥
कपालास्थिशक्रुदुष्टा सशोध्य पाणिना तत ।
स्वय चापि परैस्तत्र सर्वावस्करतां जपेत ॥
कृमिजन्तुसमाकीर्णा मशोध्य यत्नतो व्रती ।
आपूर्यारन्यमृत्तिकै शुचिभिश्च सुगन्धिभि ॥
नदीकूलोद्भवैर्मेध्यैस्तथा वल्मीकाग्रसम्भवै ।
गोष्ठभूतलयोर्मध्ये तद यैर्वा पार्थिवोद्भवैः ॥

मि[illegible]ाभि गध[illegible] ने ग[illegible] मगन[illegible]ी ।
अथवा गामग्रमिश्रर्या मृत्तिकाभि सम ततः ॥

समन्तमालेपयेत् क्षिप्र पञ्चगव्यसमावृतै ।
कुङ्कुमाक्तैस्तथा स्निग्धे विविधै गन्धमिश्रितै ॥

मृत्तिकाभि समन्ताद् वै मण्डल तु सम ततः ।
आलेप्य भुवि यत्नाद् वै म त्रविन्मन्त्रतन्त्रवित् ॥

पञ्चाङ्गिकचूर्णैस्तु विविधै धूपवासितै ।
आलिखेन्मण्डल दिव्य सम ता चतुर्हस्तकम् ॥

अष्टहस्तप्रमाण वा ज्येष्ठ मण्डलमुच्यते ।
चतुर्हस्तोऽथ कनिष्ठ मध्यम परिकीर्त्यते ॥

पञ्चहस्तोऽथ विख्यात पद हस्तोऽथ मुक्तवाम् ।
सर्वेषा तु देवीना सम्भ्रातृसहितात्मनाम् ॥

मण्डलप्रमाणमित्युक्त समन्ता चतुरश्रितम् ।
चतुर्द्वार चतु कोण चतुस्तोरणभूषितम् ॥

आलिखेन्मण्डल दिव्य प्रशस्त चारुरूपिणम् ।
मध्ये कुमारमालिख्य बालरूपसुभूषणम् ॥

कुङ्कुमाकारवर्णाभ वाममध्येऽथ सस्थितम् ।
नीलोत्पल समन्ताच्च करत्लग्नोपशोभितम् ॥

दक्षिणे करवि यस्त श्रीमाल फलमायतम् ।
किञ्चिद्वरद देव मञ्जुघोष महाप्रभुम् ॥

किञ्चिद मीलिताक्ष तु ईषित्प्रेक्षणन्ध्यताम ।
दक्षिणेन समन्ताद् वै महोदधि समालिखेत् ॥

तत्रस्था नावारूढा देव्या भ्रातृपञ्चमाम् ।
आलिखेन्मन्त्रविद्यानां सुवेषा चारुरूपिणाम् ॥

विचित्राभरणन्यस्तां विचित्रप्रहरणोद्यताम् ।
कुमार्याकारचेष्टानां सभ्रातृकुमारविक्रमाम् ॥

नोयानसमारूढां सभाजनप्र गाग ।
रणधारसभापेता गुरुत्र गा राहाग ॥
महोदधि मम गाद गे मण्डस्य गर किराम ।
ऋपाने प्राणेभियुक्त स्फाटर ग्रारपूजितम् ॥
आलिख मण्डल गीर्मा गुह्य रहसि सजन ।
यथा हि निगिनिन्दि तत्त्व चाप गाचितम ॥
तत् सर्व कारयेत् क्षिप्र लौकिकैरेत याजयत् ।
यावन्ति शैवतन्त्रेऽस्मि ये तन्त्रे चापि गारुडे ॥
ब्रह्माद्यैर्ऋषिमुख्यश्च भृग्वङ्गिरसकाश्यपैः ।
मार्कण्डमुनिवरैश्चापि पुलस्त्यागरितसम्भवे ॥
वासवे शक्रदेवैश्च रुद्रेन्द्रसभास्कर ।
विविधैः सत्त्वमुख्यैश्च यमाद्ये प्रेतमहर्द्धिक ॥
ग्रहमातरकूष्माण्डे यक्षराक्षसपूजिते ।
मानुषामानुषे लोके चित्तनार्थमहर्द्धिके ॥
पूजिता कल्पविस्तारा विष्णुरुद्रसवासवे ।
कथिता कल्पमाहात्म्य निखिला येव भूतले ॥
तस्मिं मण्डले योज्या सिद्ध्यन्तीह न संशय ।
विविधा योनिमुख्यैस्तु विविधाकारचेष्टितैः ॥
कथिता कथयिष्यन्ति देवीना कल्पविस्तराम् ।
तस्मिं समये नियोक्तव्या जपाद्ये मण्डले भुविरिति ॥

बोधिसत्त्वपिटकावतंसकान्महायानवैपुल्यसूत्राद्
यमञ्जुश्रीमूलकल्पात् पञ्चत्रिंशतिम
पटलविसरात् प्रथम चतुर्भगिनामण्ड
लमनुप्रवेशसमयगुह्यतमपटल
विसर अष्टममाप्त इति ।

अथाष्टचत्वारिंश पटलविसर ।

अथ खलु विजया नाम देवी तत्रैव पर्षदि सन्निपतिता सन्निप
ण्णाभूवम् । स स्वक मण्डलोपचर्या साधनविधिं भाषयति स्म ॥

आदौ तावद् विविक्ते देशे मन्त्रज्ञे रहसि पञ्चरङ्गिकचूर्णेन शु
क्लकृष्णपीतरक्तहरिते चूर्ण पञ्चम्या शुभे सितकृष्णयो. पक्षे चतुर्थ्यां
वा मण्डलमालिखेत् । चतुर्हस्तप्रमाण समन्ताच्चतुरश्र चतु'कोणं चतु
स्तोरणभूषितम् । समन्ता मण्डलमध्ये महोदधि समालिखेत् चतुर्मुद्राल
ङ्कृतम् । मध्ये सार्थवाहश्च मुद्रामण्डलाकार इन्दुवर्णाभ पूर्वोत्तरे कोणे
जया मुद्रा अर्धचन्द्राकारसितं दक्षिणपूर्वकोणे विजया मुद्रा त्रिको-
णाकारं पीतनिर्भास, पश्चिमदक्षिणकोणे अजिताया मुद्र वन्धाकार र
क्तावभासं उत्तरपश्चिमकोणे अपराजिताया मुद्र वज्राकार कृष्णनि
र्भास सर्वतश्च मुद्राणां ज्वालामालिन' कर्त्तव्या' ॥

पूर्ववच्चौक्षसमाचारेण भूत्वा चतुःकोण चत्वारः पूर्णकलशाः
स्थापयितव्याः आम्रपल्लवमच्छादितमुखा' सर्वव्रीहिरत्नपरिपूर्णगर्भा' ।
मध्ये तु सार्थवाहस्य तुम्बुरे' पञ्चम कलश तथैवाम्रपल्लवमच्छादित-
मुख प्रत्यग्रवस्त्रावकुण्ठिताश्च कार्या' । तच्च तथैव वलिनिवेद्यपुष्पा
दयो यथा मुद्रास्तथैव कार्या । तद्वर्णश्च पुष्पधूपगन्धादयः तत् सर्वं त
थैव कार्यम् । चतुर्दिशं च वलि. क्षेप्तव्या । अर्धरात्रे मध्याह्ने चाभि
चारुके प्रत्यूषे पौष्टिके अपराह्ने शान्तिकमस्त गते वा सवितरि कर्म
त्रय चापि यथाकालोपदिष्टमण्डलहोमजपसाधनेषु प्रयोक्तव्यम् ॥

शुचिनो दक्षशीलाश्च स्त्रीपुरुषादय' अव्यथिताश्च प्रवेशयित
व्याः सरदारिकाश्च गुह्यमन्त्रधारिणो आदौ प्रवेशयितव्याः । प्राङ्मुख
स्थापयित्वा विजयाया मूलमन्त्रेणोदकमभिमन्त्र्य सप्ताभिमन्त्रितं कृत्वा
सर्वेषामभ्यपिञ्चेत् । सकृदहोरात्रोषितानां शुचिवस्त्रप्रावृतानामष्टौ
प्रभृति यावदेकं प्राङ्मुखं पश्चाद्वारेण प्रवेशयेत् प्रत्यग्रमुखमच्छा
दितां कृत्वा एकैकं विजयाया मुद्रं वद्ध्वा अञ्जलिं कृत्वा पीतपुष्पं
दत्त्वा क्षिपापयेत् । विजयाया मन्त्रं कृत्वा मुखमुत्साद्य मण्डलं दर्शा

पयेत् । प्रदक्षिण च नारापयेत् । सर्पपा मुद्रां दर्शयेत् । ततोऽनुपूर्वतः सर्वे प्रवेशयितव्या यावदष्टाविति ॥

पूर्वं तावद् देवीनामाह्वानमन्त्रेण आत्ममाहितानां मूलमन्त्रेण यथोचितैः पुष्पैरावाहयेत् । पूर्वं पश्चाद् धूपं दत्वा यथाचितं नमस्कारं कृत्वा यत्रोत्सहते शिष्यः स्त्रीपुरुषदारकदारिका वा स तस्मिं मण्डले बहिरभिषेचयितव्य राजवत् सर्वोपकरणै यथाभिरुचितैर्वा मन्त्रं मण्ड लाचार्यस्य तुष्टिर्येन वा तुष्येत तयाभिषेचयेत् । अभिषिच्य च एक वा त्रयो वा अभिषेचनीय आर्याभिषेकेण । एक च वक्तव्यम् । शृणु कुलपुत्रकुलदुहितुर्वा लब्धाभिषेकस्त्वमनुज्ञात सर्वदेवताभिश्च सभ्रातृ सहितैश्च स्वमन्त्रतन्त्रेषु यथेष्ट मण्डलमालिख्य स्वमन्त्राणां विधिनि यमचर्याकल्पविस्तरां ददस्वेति वक्तव्यः । तदन्ये विद्याभिषेकेणाभि षेचयितव्या । द्वित्रयो वा जनाः । शेषास्तु स्वमन्त्रचर्यायां शिक्षापयि त्वा विसर्जयितव्या ॥

ततो मण्डलाचार्येण चन्दनोदकेनाभ्युक्ष्य अर्घं दत्त्वा स्वमन्त्रे णैव धूपपुष्पादिभि देवतां विसर्जयितव्या । सर्वं चोपकरण आत्मना ग्रहेतव्यम् । गृह्य च स्व मत्यश त्रितीयभाग सर्वमनाथेभ्यो दातव्यम् । शेषमुदके प्लावयितव्यम् । त पृथिवीप्रदेश सुलिप्त कृत्वा सुशोभितं विगतरजस्क यथेष्टतो गन्तव्यम् । यथा स्वमन्त्रचर्यासु च तथा शिक्षा पयितव्या । सर्वे शिष्याः प्रच्छन्ने रहसि विगतजनसम्पाते स्वदेवतासु द्रांश्च बन्धापयितव्याः । तैरेव मन्त्रैः पूर्वनिर्दिष्टैर्मन्त्रैः सुविशेषतः सर्वे मन्त्रा सिद्धिं गच्छन्तीति ॥

आशु सिद्धिक्रियायुक्तिमन्त्राणां च विशेषतः ।
जयाख्ये मण्डले ह्युक्त पूर्वनिर्दिष्टहेतुभि ॥

तत्कर्मविधिनिर्दिष्टः विजयाख्ये मण्डले शुभे ।
द्वितीय मण्डलमित्याहुः निर्दिष्ट तत्त्वार्थमान्त्रिभिः ॥

विजया नामतो ज्ञेया सर्वकर्मार्थसाधिका ।
ईप्सिता साधयेदर्था सर्वमन्त्रेषु मन्त्रवित् ॥
पूर्व जप्ता मन्त्रस्तु सर्वस्मिषु मानवी ।
नथात्मदेवता स्था निजयाया तु नील्यते ॥
पराभवश्च विघ्नानां आरम्भश्च फलोन्मुख ।
मण्डले विजयाख्ये तु द्वितीये सर्वार्थसाधने ॥
दर्शनान्मुच्यते पुस सर्वकिल्विषमायतै ।
जपाद्ध योगाच्च मन्त्रज्ञ पापशुद्धिश्च जायते ॥
पराभवश्चान्येषा म त्राणा तु भूतले ।
परिपक्षगतां तेषां स्वदुष्टादुष्टयोनिजाम् ॥
नाशये तत्क्षणान्मन्त्री विजयाख्ये मण्डलाद्गतो ।
सर्वकर्मिकमित्याहु वश्याकर्षणभूतिकम् ॥
सफल कर्मज लोके पुष्टिशान्त्यर्थसाधकम् ।
सर्वार्थसाधको ह्येष मण्डलोदधिसम्भवो ॥
विजयाख्ये बहुमत पुण्य प्रशस्त सोमपूजिता ।
नित्य नित्यतमो पुण्यो मङ्गलो मघनाशन ॥
कुरूणा रूपम तश्च धन्य सर्वार्थसाधन ।
लिखनान्मन्त्रिभि क्षिप्र ऊ नेगामर्थमाधकमितिदिति ॥
अजितादेवमित्याहु प्रसन्ना बुद्धशासने ।
मण्डल नृपमक न कथित जोकपजितम् ॥
पूर्व गिपिवरैर्मुन्ये तथित लोकचिह्निते ।
अधुना न प्रवक्ष्येऽह अजिताख्य य मण्डलम् ॥
यद्द तत् तथैव नियोजयेत ।
कि तु वर्णवर रजत रक्तोश्चापि चूर्णकै ॥
तथैव बलिपुष्पाद्या गन्ध धूपादिभि क्रमै ।
सर्वरक्तमय नामपक्षग्रस्ताङ्गशोभनम् ॥

तथैव मुद्रा सर्वत्र भीमा चैव नियोजयेत् ।
बलिहोमादयाद्युक्ति रक्तानि नियोजयेत् ॥
फलशाखेन रक्तानि ।
तथैव मुखवेष्ट वा रक्तवस्त्रं तथैव च ॥
आसनं शयनं यान रक्तं चैव समारभेत् ।
तथैव रक्तमन्त्राणां स्त्रीपुम्भार्थकारणम् ॥
रागार्थं आहृते मन्त्रा रागिणश्चैव युज्यते ।
नान्यमन्त्रेषु मन्त्रो वै कारेश कर्मणाम् ॥
बुद्धिमन्त सदारागी मन्त्रज्ञो मन्त्रमीरयेत् ।
कामार्थं सम्पद् प्राप्ता वश्याकर्षणहेतुकम् ॥
प्राप्नुयात् सम्पदं मर्त्यो अजितारगे मण्डलेऽद्भुताम् ।
सर्वभूतवशार्थाय मण्डलं भुवि मुच्यते ॥
कथितं मन्त्रिभिर्नित्यं चित्तविक्षेपकारणात् ।
आकृष्य महोज कर्म वश्या भौतिकचेष्टितम् ॥
विक्षिप्तचित्तो मर्त्यो वे आविष्टाविरलेक्षिताम् ।
दासभूतं समायातं सर्वज्ञासम्प्रतीन्द्रकम् ॥
विवशं वशमायान्तं किङ्करानुवशवर्तिनम् ।
तादृशं मानुषं दृष्ट्वा पुनरेव समाश्रयेत् ॥
स्त्रियं वा यदि वा पुंसं नारकं नाथ नारिकाम् ।
भूयोऽपि गजमन्त्रेण अजितेनैव मोक्षयेत् ॥
पूर्वनिर्दिष्टक्रमश्च विधियुक्तेमहीतले ।
आमिषेमण्डलं दीपा सर्वेषु प्रयोजयेत् ॥
सफलं कर्म निष्पाद्य सम व म तत्कर्मणि ।
पूर्वम यप्रयोगैस्तु साधयेद विधिमुत्तमाम् ॥
साध्यमाना हि सिद्धा ते सर्वे माहेश्वरा गणा ।
विधानज्ञापतो रूप मुद्र म त्रार्थेन व्रता ॥

क्रियायोगप्रमाण तु कथ्यमानातिविस्तरा ।
एतत् प्रमाणतो ज्ञेयं मण्डलेऽस्मिन् निबोधताम् ॥

हस्ता च दष्टसप्ता वा षट्पञ्चचतुरस्तथा ॥
द्विहस्तहस्तमात्र वा कृता मण्डलमुद्भवेत् ॥

ज्येष्ठमष्टस्तथा हस्तं सप्त षट् पञ्च मध्यमाः ।
चतुर्हस्तद्विहस्त वा हस्तमात्रं तु कन्यसम् ॥

ज्येष्ठे शान्तिक कुर्या तथा मध्ये तु पौष्टिकम् ।
आभिचारुकमन्त्रेषु कुर्यात् कन्यसमण्डले ॥

वश्यार्थं सर्वभूतानां नित्यं जम्भनमोहने ।
कुर्यात् सर्वकर्माणि जापी मन्त्ररतः सदा ॥

अजितारय मण्डल निर्दिष्ट सर्वग्रहविमोक्षणम् ।
यत्र भूताः पिशाचाश्च ग्रहमातरपूतनाः ॥

दृष्टमात्रा वशमायान्ति नित्य जम्भितमोहिता' ।
दर्शनान्मण्डले नित्य क्षिप्र गच्छन्ति वश्यतामिति ॥

अपराजिता तु देव्या वै प्रणम्य जिनवरात्मजम् ।
वज्रक गुह्यकेन्द्र तु मञ्जुघोष सुभूषणम् ॥

सर्वां बुद्धसुतांश्चैव महौजसाम् ।
सभ्रातृपञ्चमां देवीमिमां वाचमुदीरयेत् ॥

अहमप्येवंविधं कार्य मण्डलार्थेति युक्तिजम् ।
वव्रे च शुभसङ्गीत युक्त्यर्थाक्षरसंसृष्टिरेप्र म ॥

महाप्रभाव महौजस्क दुर्दान्तदमक मतम् ।
सकृष्ण कृष्णवर्णाभं कालरात्रिसमप्रभम् ॥

यमदूताख्यवर्णाभ ।
साक्षाद् विवस्वतं घोरं परप्राणहर भयम् ॥

यथावत् पूर्वनिर्दिष्ट देवीनां तु मण्डले ।
तथैव तत् कुर्यात् सर्वं वर्जयित्वा तु वर्णतो ॥

श्मशाने नित्यमालेख्य पुरे दक्षिणत' सदा ।
सधूमे ज्वालामालीढ अस्थिकङ्कालवेष्टिते ॥
मध्यस्थे सवस्रजे देशे तत्रस्थे तु महीतले ।
श्मशानभस्मना लेख्य कृष्णवर्णे तु भूतले ॥
यथैवं पूर्वनिर्दिष्ट म न्त्रैरर्चविधिक्रमम् ।
तत् सर्व क्षिप्रतो म त्री सर्वं चैव नियोजयेत् ॥
स्वमत्रं मन्त्रनाथं च तुम्बुरु सार्थवाहकम् ।
महोदधिसमावृताम् ॥
अजितायामाशु निर्दिष्टा विजया खड्गपाणिनी ।
धनुर्हस्ता सदा देवी जया तामभिनिर्दिशत् ॥
विचित्रप्रहरणा ह्येता विचित्राभरणभूषिता ।
विचित्रगतिसत्त्वाख्या विचित्रा वेषचेष्टिता ॥
आलिख्य मण्डले ह्यत्र कृष्णवर्णा तु भूतले ।
परप्राणहरं ह्येतत् मण्डल भुवि चेष्टितम् ॥
विविधार्थक्रिया मन्त्रा विविधा कर्मसुद्भवा ।
तत् सर्वं पूर्ववत् कृत्वा पश्चात् कर्म समारभेत् ॥
जपहोमक्षया मन्त्रा मण्डलांश्चैव दर्शनम् ।
प्रवेश मण्डले ह्यस्मिन् तत्पूर्व विधिमुद्भवैः ॥
एष सक्षेपतो ह्युक्त कथ्यमानोऽतिविस्तरम् ।
मण्डल देविमुख्यायाः क यसाया तु कीर्त्तितम् ॥
अपराजितारयनामत. ज्ञेयां मण्डल भुवि विश्रुतम् ।
आजित सर्वतः पूर्व राक्षसेश्वरकिन्नरैः ॥
भूतैर्दैत्यमुख्यैस्तु यममातरसग्रहै ।
कूष्माण्डे व्यन्तरैश्चापि पिशिताशै. सपूतनै. ॥
तन्त्रे तु सर्वतो म त्रैः क्रव्यादैस्तु सकश्मलैः ।
असुराध्यक्षैः महाघोरैः सर्वभूतमहोदयैरिति ॥

अथ तुम्बुरु' मार्थयाहो वैस्त्र मण्डलमभापयम् ।
तुम्बुराख्य नामतो मर्त्या वज्रभृत् त निबोधताम् ॥
पूर्वनिर्दिष्टमित्याहुः पुनरेव महीतले ।
प्रणम्य वज्रिण मूर्ध्ना इमा वाचमुभिक्षिरे ॥
सर्वं पूर्वनिर्दिष्ट मण्डल चतुरोदयम् ।
प्रथम सर्वकर्मा त द्वितीय त इहोच्यते ॥
व्यतिमिश्र तथा युक्त्या अनुपूर्वमिहागतम् ।
मण्डल चतुराख्य तु सर्वभूतप्रसाधकम् ॥
शून्यवेश्म तथा नित्य नन्यदेवकुले सदा ।
प्रच्छन्ने रहसि निःशब्दे स्वगृहे वाववरकेऽपि च ॥
विचित्रैरङ्गनेपथ्ये विचित्रैश्चारूपूणकै ।
पञ्चरङ्गिकचूर्णैस्तु विविधैर्वा फलोद्भवै ॥
शालितण्डुलपिष्टैस्तु विचित्रैरङ्गमुज्ज्वलै ।
शुक्लचूर्णैस्तथा युक्ते चन्दनागरुधूपितै ॥
विमिश्रैश्चन्दनचूर्णैस्तु कुङ्कुमागरुयोजितै ।
कर्पूरकस्तूरिवासिक्तै प्रियङ्गुकेशरादिभि ॥
स्पृक्कासीरसमायुक्तै कृष्णागरुसुधूपितै ।
चूर्णैर्विविधग धैर्वा नित्य मण्डलमालिखेत् ॥
त्रिःस्नायी जपहोमी च त्रिचेलपरिवर्तिन ।
व्यतिमिश्रपक्ष तथा मन्त्री सितासितसुचिह्निते ॥
यथेष्टं तिथिनक्षत्रे नित्य मण्डलमालिखेत् ।
चतुर्हस्तप्रमाणं वै यथोक्त विधिपूर्वके ॥
तत् सर्वमालिखेद् धीमा म त्र यत्नाद्धि चेतसा ।
चतु कोण चतुर्द्वार चतुस्तोरणसयुतम् ॥
मध्ये सरित्पतिर्नित्यं मण्डलेऽस्मि समालिखेत् ।
मध्यस्थ पद्ममारूढ धर्मचक्रानुवर्तिनम् ॥

शाक्यसिंह महावीर म त्री तुद्ध समालिखेत् ।
शेप मुद्रवै क्षिप्र स्वभ्यातगहपभगम् ॥

आलिखेत् सर्वतो म त्री ता रेण त मतत ।
ज्येष्ठात् पश्चार्धे त गो श ग ।ा नन्दगाम्नु र ॥

तुम्वुरे मुद्रमालेख्य ।ातवर्णाऽथ गर्वी ।
सर्वे शुक्लवर्णाभा र े दुर्गाभिा ॥

कुमुदाकारसङ्काशा सर्वरतुशुग्ना ।
पर्वनिर्दिष्टप्रयोगेन देवीनां त त्रमानित ॥

तत् सर्व कुया मन्त्री सर्वरमार्थमाधनमिति ।
यथैव मण्डलं सर्वपटे स्मित प्रयोजयेत् ॥

त्रिविध पटनिर्दिष्ट मण्डलेऽस्मि गगानिति ।
शेप यथेष्टवत् कुर्या। पटमण्डले भूतले ॥

आलेख्य म त्रत त्रेऽस्मि यथाविहितो मते ।
फलके पट्टके वापि यथासाप्रुममन्द्र ॥

आलेख्या देवताः सर्वे सम्भ्रातगहपञ्चपा ।
यथैव मण्डले सर्व तत् सर्व आलिखेत् पटे ॥

अम्बरे वापि निर्दिष्ट यथाविगमुक्ते ।
निर्दिष्ट पटम त्रज्ञे प्रतिमाना तु रा यते ॥

चन्दन मलयमित्याहु राग चापि सकेसरम् ।
पुन्नागं चैव मन्त्रज्ञै नि ग प्रतिमासु योजयेत् ॥

पियालं पद्मक वि यात् रोध्रकाष्ठ महीतले ।
सरल देवदारु च काश्मीर चैव सचण्डकम् ॥

कुटजार्जुनजम्बूक प्रियङ्गुप्लोमकोद्भवम् ।
रक्तच दनकाष्ठ तु विशेपात् पटमुच्यते ॥

प्लक्षोदुम्बरकाष्ठ च सहकार विशेपत ।
पुण्डरीक ससर्जं वै सिन्दुवार सिद्धोद्भवम् ॥

वकुल तिलक चैव काष्ठ सप्तच्छद तथा ।
विविधा वृक्षजातीना पुसस्त्रीनपुसकाम् ॥
सर्वेषां ग्रहण काष्ठे मूलगण्डे ततोर्ध्वगम् ।
शाखाग्र सर्वतो ग्राह्या मधुरस्तिक्तकाष्ठयो ॥
पिचुम द तथा काष्ठेऽरिष्टे भूततरौ तथा ।
पुत्रञ्जीवककाष्ठेषु नित्य चैवाभिचारुके ॥
अश्वत्थे शान्तिक विन्द्यात् काष्ठे चापि महीतले ।
पौष्ट्यर्थ काष्ठमित्युक्त अशोक शीर्षमेव वा ॥
सर्वकर्माणि सर्वत्र सर्वकाष्ठेषु योजयेत् ।
मूलकाष्ठेन प्रतिमाया मूलनक्षत्रयोजिता ॥
ततस्तम्भकृते काष्ठे ज्येष्ठनक्षत्र योजयेत् ।
तत शाखाकृतं काष्ठं सर्वनक्षत्र योजयेत् ॥
ततोऽवनक्षत्ररेवत्या इन्दुवारेण कारयेत् ।
मूल आदित्यवारे वै स्तम्भः शुक्राग्रमीक्ष्यते ॥
सर्ववारैस्तथा मुख्यै सर्वग्रहगणादृते ।
मूले रसातल गच्छेत् आसुरिं तनुमाविशेत् ॥
ततस्तम्भकृतै काष्ठै गाण्डैश्चापि समुद्भवैः ।
वश्याकर्षणभूतानां जम्भस्तम्भसमोहनाम् ॥
कुर्यादाभिचार वै तेषु प्रतिमा समाविशेत् ।
ततोर्ध्वं नभस्तलं गच्छेदूर्ध्वकाष्ठसमुद्भवै ॥
प्रतिमां देव्य समायुक्ते सुरयानसमाश्रयाम् ।
शाखासु सर्वतो गच्छेद तर्धानसुखोदयाम् ॥
दिशां च सर्वतो मन्त्री यथेष्ट वा कर्म समारभेत् ।
काष्ठा॰ सर्वे तु निर्दिष्टाः प्रातिमालक्षणामिष्यते ॥
नौयान च समारूढा देव्याकारसुभूषिता॰ ।
कुमार्याकारचिह्नस्तु पञ्चचीरकमूर्धजा॰ ॥

तथैव करविन्यस्तौ मण्डलेऽस्मि हि चोधिताः ।
तुम्बुरु सार्थवाहा वै कर्णधारा महाद्युतिः ॥
करवालकरन्यस्तो वाहमन्तोऽथ सम्यके ।
तिर्यग्भागगता म ॥ गतु म्बुरुला ता ॥
दीर्घशो वितस्तिमात्र वा नाव ैव सुकारयेत् ।
सुसृष्ट श्वेतसङ्काश शङ्खे दु ववलमन्निभम् ॥
जया कारयेद् धीमान् तुम्बुरु चै निशगत ।
विजयां पीतनिभासामजिना चेव गुरक्तिकाम् ॥
अपराजिता कृष्णवर्णा व शुक्ला चैव अनामिकाम् ।
प्रसन्नां तुम्बुरुमूर्त्या जया चैव विनिर्दिशेत् ॥
ईषिद्भ्रुकुटिनो न्व्या विजया चापराजिता ।
अजिता सौम्यवेशा तु कर्तव्य थ सर्वत. ॥
अङ्गुष्ठपर्वमात्र वा क यसाङ्गुलिमात्रता ।
सवा प्रमाणवेपाच्या कथिता सर्वमन्त्रिणै' ॥
दन्ती भोगगदा ख्याता सौवर्णपार्थिवोद्भवा. ।
पृथिव्यामधिपत्योवा कुर्यामेता सुशोभनाम् ॥
रौप्य ताम्रमयीं वापि प्रतिमा ख्याता वशावहा ।
आकर्षण च भूताना कांमी युक्ता महीतले ॥
त्रपुसीसकलोहैव प्रतिमा युक्ताभिचारके ।
समारै रत्नविशेषैश्च प्रवालस्फटिकसम्भवै ॥
कुर्यात् प्रतिमां सौम्या आशु सिद्धिकुप्सुभि ।
कपालास्थिमये प्रतिमे कर्म चऽमलजाद्भवम् ॥
भूद्रै विविधमुख्या ये यथा यस्ताथलाभिनाम् ।
सिद्ध्यन्ते सर्वमन्त्रा वै क्षुद्रमन्त्राश्च भवले ॥
यथासम्भवतो लाभा यथाप्राप्ता असम्भवा ।
सिद्ध्य त सर्वत कृत्वा प्रतिमाभिश्च योजिता । इति ॥

अथ तुम्बुरु सार्थवाह सर्वेषां मायनविधान समाचक्षते स्म। अन्यत'। ? नमयीं प्रतिमां कृ त्वा ?ेगीता ?यसाङ्गुलिप्रमाणामति शुभे प्रदेशे आहृत्य मूलम ? ?ागम्भोन ?प ? ता जयाया मूलमन्त्र जपेत्। अष्टमहस्रमष्टशा ता जप कृ त्वा ?गायीपिन तत् सर्व स्वप्ने कथयति। त्रिसन्ध्य सप्तदिवसानि जप ?र्नव्य। यथेप्सित तत् सर्व सम्पादयन्ते। वश्याकर्षणग्रहविमा ?गा?ीनि सर्वाणि क्षुद्रकर्माणि कुर्वन्ति। यथेष्ट वा मत्त्वराशीकरणे उत्पातनापत्यादिषु कर्माणि निमित्तानि दर्शयति। जातीकुसुमैर्देवीना प्रतिमा ताडयेत्। राजा वश्यो भवति। जातीकलिकै देवीना प्रतिमा ताडयेत्। अष्टशतवारा पञ्चकलिकाभि त्रिसन्ध्य सप्त दिवसानि। यामिच्छति राजन्या महाधनोपेता वराङ्ग रूपिणीं तां लभते। जातीपुष्पे पञ्चभि कुसुमे प्रतिमा एकैका आह न्तव्या त्रिसन्ध्य सप्तदिवसानि अष्टशति। यामिच्छति वराङ्गना तां लभते। तामेव प्रतिमामादाय मूर्धनि धारयेत्। केशान्त कृत्वा भर्ता चास्य दासत्वेनोपतिष्ठति। ?म्भग्रे मन्यसे?। परमसौभाग्य लभते। गृहीत्वाध्वान व्रजेत्। चौरै मुच्यते। परबलं दृष्ट्वा स्तम्भयति। स ङ्ग्राममवतरेत्। शस्त्रैन हन्यते। अरि मोहयति। परसैन्य हस्त्यश्व रथपर्यन्तं स्तम्भयति। अञ्जनमभिम न्त्र्यात्मीणा जपेत्। य प्रेक्षति सोऽस्य दासभूतो भवति। गारोचनामभिमन्त्र्य आत्मवक्त्र तिलक कृत्वा य प्रेक्षति सोऽस्य वशो भवति। यावत् तिलकस्तिष्ठते। ताव न्मैथुनेऽप्यवच्छिन्नरतो भवति॥

एव वस्त्रधूपग न्धमाल्यपुष्पोपकरणविजपांश्च यज्ञोपवीतदण्डक-मण्डलुकाष्ठोपानहाशयनयानासनभाजनादिषु मन्त्रोपकरणविशेषा स साभिमन्त्रितां कृत्वा आत्मना परेषां दापयेत्। सर्वसत्त्वा वश्या भवन्ति किङ्करानुवर्तिन। गापनागान्तिरा गताभिणि?ग्रां कृ त्वा प्र च्छन्ने स्थाने ?नी॥मग्रत अग्नौ अष्टसहस्र जुहुयात् त्रिसन्ध्य सप्त दिवसानि सर्वे रण्डा सर्वे डाकिन्य सर्व भूतग्रहा सर्वे च कश्मला' वशा भवन्ति। किङ्करानुवर्तिनो योजनशतगमनागमने च गोमूत्रेण पिष्ट्वा पूर्वाह्ने पिण्डारकर दक आम्रव दक च, गृह्य सहस्रसम्पादित

वाहस्य अजितायास्ताम्रमयी रक्तचन्दनमयी वा मम कल्पे तु रू
प्यरागमयी पीतनिर्भास गारोचनकुङ्कुमाक्ता च कार्या । तथैव
सर्वं पूर्वनिर्दिष्टम् । उभौ परस्परत देव्यावेवमाहू । विजया अजिता
च । यथाभिलषितमनसेप्सितं सर्वकर्माणि साधय इति ॥

अपराजिता एवमाह । अहमपि कल्प भाषे । यन्मयोदित म
ण्डलेऽस्मिं सर्वं तथैव कर्तव्य स्वमन्त्रणैः । श्मश नाङ्गारेण श्मशा
नभस्मेना वा देवीना प्रतिमा लिख्य कृष्णपुष्पैरभ्यर्च्य शत्रो
र्नाम गृह्य जपेत् गुह्ये प्रदेशे श्मशाने वा । तत्क्षणा मृयते । उ मत्तको
वा भवति । अपस्मारेण वा गृह्यति । गोत्रोत्सादन वा करोति । सा
धकस्येच्छया तत्रैव श्मशाने महामांस जुहुयात् । अरीन् नाशयति
स्तम्भयति शोषयति महाराक्षसेन गृह्णापयति गोत्रोत्साद वा क
रोति साधकस्येच्छया । सर्वविषयजनपद महामार्योपसर्गेण गृह्णाप
यति पुन' स्वस्थीकरोति । एव सर्वकर्माणि क्रूराणि परप्राणहराणि
सद्योपघातानि । कृष्णपक्षे चतुर्दशीनवम्यष्टमीषष्ठीचतुर्थ्यादिभि
स्तिथौ कार्याणि । आदित्याङ्गारकशनेश्चरवारैरहोभि' सर्वकर्माणि
सिद्ध्यन्ति । अयत्नेनैव श्मशानाङ्गार गृह्य चण्डालकपाले नाममालि
खेत् प्रतिबिम्ब वा स्त्रिय पुरुषस्य वा लिखेत् । तत्क्षणादेव स
न्ध्यन्ति । भगेऽङ्गुलि दत्वा च प्रतिबिम्बे कपालस्थे तत्क्षणाद् दह्यमाना
स्त्री आगच्छति योजनशतादपि । कपाल गृह्य जपद् अदृश्यो भ
वति । कज्जल गृह्य अक्षीण्यञ्जयेत् । मदनाग्निना दह्यमाना स्त्री आ-
गच्छति । सर्वकर्माणि कर्तव्यानीति ॥

एवमुक्ता देव्यो भगवन्त याचयति स्म । तद् वदतु भगवा
धर्मस्वामी बुद्धो स्वमन्त्र च । या चास्माकमनुकम्पार्थ सर्वसत्त्वानां
च हिताय सुखाय स्वमन्त्रचर्यात् ॥

अथ भगवा तथागत शाक्याधिराजतनय तां कन्यांमीष
दवलोक्य भ्रातृसहितामिमां वाचमुदीरयन्ति स्म । न यूय कन्यका
भ्रातृपञ्चमा तथागतस्य गुणमहात्म्य मन्त्रचयाप्रभाव श्रोतु चर्या
वा प्रतिपद्येतुम् । कोऽ य सदेवके लोके सश्रमणब्राह्मणिकाया पूजा
यां श्रोतु चर्या वा प्रतिपद्येतुम् । वर्जयित्वा उत्पादितबोधिचित्तानां

दशभूमिप्रतिष्ठितेश्वराणां बोधिसत्त्वानां सर्वमन्त्रचर्यानिर्हारसमनुप्रवेशसर्वतथागतज्ञानमायाप्रतिविशिष्टमूर्ध्वज कोऽन्य शक्त श्रोतुं ज्ञातुं वा निर्देश मन्त्रचर्यासमनुप्रवेशमाचक्षितु सर्वसत्त्वानां च प्रकाशयितुम् । वर्जयित्वा तथागतानामर्हतां सम्यक् सम्बुद्धानां तत्प्रतिपन्नानां च सत्त्वानामुत्पादितबोधिचित्तानाम् । न यूय कन्यकाः । शक्यथ । तेन हि बोधिचित्तमुत्पादयध्वम् । सर्वसत्त्वानामान्तिक मैत्रचित्ता हितचित्ता भवथेति ॥

एवमुक्त्वा ताः कन्यकाः तृशरणपरिगृहीता उत्पादितबोधिचित्ताश्च निषण्णा धर्मश्रवणाय तूष्णीम्भूता इति ॥

आर्यमञ्जुश्रीमूलकल्पात् बोधिसत्त्वपिटकावतंसकात् महायानवैपुल्यसूत्रात् षट्चत्वारिंशतिम पटलविसराद् द्वितीयसाधनोपयिक मण्डलप्रवेशानुविधिश्चतु कुमार्यपटलविसर परिसमाप्तमिति ।

अथैकोनपञ्चाश पटलविसर ।

अथ ता देवता भगवन्त शाक्यमुनिं सर्वाश्च बोधिसत्त्वां सर्वे श्रावकप्रत्येकबुद्धांश्च त्रि प्रदक्षिणीकृत्य शिरसा प्रणम्य बुद्ध १ ॰ वन्त निरीक्षमाणा' स्थिता अभूव निरीक्षमाणा समन्त्रतन्त्रकल्पविस्त राणि च । भाष ते स्म स्वमुद्राणां चौषध्यो यथाभिमत भाषन्ते स्म । अनुज्ञाता तथागतेनार्हता सम्यक्सम्बुद्धेन सत्त्वानामर्थाय सर्वमु द्रामन्त्रपटलविसर भाषते स्म स्वक स्वक मुद्रापटलमोषधीनां च कल्प भाषन्ते स्म ॥

तुम्बुरु सार्थवाहो एवमाह — "आदौ तावद् गन्धेन हस्ता बुद्वर्ये चन्दनमिश्रेण वान्यैर्वा सुगन्धजातिभिर्देवीनामग्रत' प्राङ्मुख' स्थित्वोदङ्मुखो वा वामहस्तेन दक्षिणहस्ताङ्गुष्ठ मुष्टियोगेन गृहीत्वा अवसव्येन भ्रामयित्वा नाभिदेशे स्थापयेत् । मुष्टियोगेन शिर स्थाने वा न्यसेत् । एष भगव ! तुम्बुरे सार्थवाहस्य समयमुद्रा मम । तदेव हस्तौ कर्मार्थसाधका वामहस्तेनाङ्गुष्ठमभ्यन्तरे प्रक्षिप्य दृढ प्रगृह्य मुष्टियोगेन नाभिदेशे न्यसेत् । एष भगवं ! मम जयाया मुद्रा सर्वकर्मकरा । तदेव मुष्टिं तर्जन्यां विकास्य तर्जयेत् । दक्षिणां दिशि सर्वविघ्ना प्रनश्यन्ते । एष द्वितीयो महामुद्र द्वितीयमङ्गुलिमुत्क्षिप्य पश्चिमां दिशि मावर्जयेत् । एष द्वितीयो महामुद्र सर्वदुष्टा नागां स्तम्भयति निर्विषीकरणे च प्रयोक्तव्य । तृतीयमङ्गुलिमुत्क्षिप्य उत्तराया दिशि आवर्जयेत् सर्वयक्षयक्षीकिन्नरमहोरगकूष्माण्डाश्च वश्या भवन्ति । आकृष्टा एषा तृतीया महामुद्रा भवति । सर्वा-शापारिपूरिका । सर्वकर्माश्चाभिमुखा भवन्ति । चतुर्थमङ्गुलिं विकास्य अभ्यन्तरस्थितमङ्गुष्ठ सङ्कोच्य हस्ततले पूर्वायां दिशि आवर्जयेत् । सर्वे देवा वश्या भवन्ति । देवानामग्रत प्राङ्मुखो भूत्वा दर्शयेत् । सर्वभूता वश्या भवन्ति । सर्वसत्त्वानां च प्रियो भ-वति । एषा चतुर्थी महामुद्रा सर्वकामफलप्रदा । द्वौ हस्तौ सयम्य सर्वमङ्गुलिं विकास्य अञ्जल्याकारेण मूर्धन्यास्पृशेत् । ऊर्ध्वम धश्चावलोकयेत् । आब्रह्मस्तम्बपर्यन्तात् । अधश्च रसातलम् । सर्वदेव-

दानवां वशमानयति । एष पञ्चमो महामुद्र सर्वकर्मार्थसाधक. । एतदेव भगवं! पञ्च महामुद्रा सर्वकामफलप्रदा भवती"ति ॥

विजया एवमाह —"पञ्च एव भगवं! मम महामुद्रा भवन्ति। वामहस्तेनाङ्गुष्ठाभ्यन्तर कृत्वा यथा नखा न दृश्यन्ते तथा कार्य दृढ मुष्टिं कृत्वा प्रहारमार्जनयोगेनाऽ अवलोकयेत्। एष प्रथमा महामुद्रा। द्वितीयमपि ऊर्ध्वमवलोकने। तृतीय दिग्दक्षिणमवलोकने चतुर्थ सर्व दिग्ग्रहणे। पञ्चम शिरसि न्यस्तम्। ऐत एव पञ्चमहामुद्रा सर्वकामफलप्रदा भवन्ति" इति ॥

अजिता एवमाह—"उभौ हस्तौ सयम्य उभौ अङ्गुष्ठमध्ये प्रक्षिप्य सुषिरञ्जल्याकारं कृत्वा मध्यमाङ्गुलिसूचिकौ कन्यसाङ्गुलिमुन्निरृतौ पार्श्वाकार कृत्वा उभौ तर्जन्यौ तथैव चानामिकाववष्टभ्य अजिता नाम महामुद्रा भवति। दुर्दान्तदमका पुण्या सर्वकर्मार्थसाधकः। तदेव मुद्रं दक्षिणां दिशि मावर्जयेत्। द्वितीया महामुद्रा विजया नाम भवति। एव पश्चिमायां दिशि मावर्जयेत्। जया नाम महामुद्रा भवति। एवमुत्तरायां दिशि मावर्जयेत्। अपराजिता नाम भवति महामुद्रा। एवं पूर्वायां दिशि मावर्जयेत्। महासार्थवाहो नाम महामुद्रा भवति। एत एव पञ्चमहामुद्रा सर्वाशापारिपूरका भवन्ति इति ॥

अपराजिता एवमाह—"पञ्च एव भगव मम महामुद्रा भवन्ति। पूर्ववत् हस्तौ प्रक्षाल्य कृष्णपक्षे बन्धयितव्या। तेनैव विधिना यथा साधनेऽस्मिन तथा योज्या. । दक्षिणाभिमुख स्थित्वा देवीनामग्रत उभौ हस्तौ सश्लिष्य मध्यमानामिकातर्जन्यादिभि त्रिसूच्याकार त्रिशूल कृत्वा कनिष्ठिकाङ्गुलिमध्यमङ्गुष्ठौ च मध्ये प्रक्षिप्य हस्ततलेऽस्मिन मूर्ध्नि स्थाने तदा न्यसेत्। प्रथम महामुद्र' अपराजिता नाम एवं सर्वे प्रयोक्तव्याः। यथा अजितायां'। यन्नामिका भगिन्य. भ्रातृसहिता' तन्नामका. सर्वेषां महामुद्रा भवन्ति। यदेप हस्ततले ण्तत् सागरम्। यदेतदङ्गुष्ठ यद् भ्रातुस्तुम्बुरो यदेतदङ्गुल्य सर्वे भगिन्यः अनुपूर्वसञ्ज्ञका. । तर्जनी जया मध्यमा विजया अनामिका अजिता कन्यसा अपराजिता। एतदनुपूर्वक्रमेण पञ्चयामेव

योज्य. । ध्याताः नमस्कृताश्च सान्निध्य कल्पयन्ति । चिन्तिता नाचिन्तिता मुद्रा भवन्ति । सर्वकर्मकरा सर्वाशापरिपूरका विषमस्थे चिन्तयितव्या महामुद्रा. । भय न भवति" इति ॥

तुम्बुरु सार्थवाह एवमाह — "अथैषा सामान्यत. अगदाभिधान भवति । अस्माक च ओषधीनां प्रभावो येन वश्या भवन्ति सर्वभूता । कतम च तत् । अश्वत्थन्यग्रोधशुङ्गा गृहीत्वा क्षीरेण पीषयित्वा गोक्षीरेणालोड्य सितपक्षे अश्विनिनक्षत्रेण इन्दुवारे तिथौ सप्तम्यां पूर्वाह्ने ऋतुमत्या' स्त्रियाया अप्रसवनधर्मिण्या सार्थवाहमन्त्रेण परिजप्य सप्तवारा तथैव मुद्रां बध्वा पाययेत् पूर्वाभिमुखां कृत्वा नारी गर्भं ग्रहेष्यते । पुत्र जनयते दीर्घायुष्य सुपतिना च सह स्वप्नव्यम् । तेषामेव मूल गृहीत्वा मूलनक्षत्रेणोत्तराया दिशि गतायां शिलायामादित्यवारेण सूक्ष्मचूर्णानि कारयेत् । यस्य ददाति स वशो भवति आहारपानभोजनादिषु गन्धमाल्यताम्बूलादिषु प्रयोक्तव्यम् । यथा शरीरेषु विशति तथा कार्यम् । स्पृशति वाचा सत्त्वेनोपतिष्ठति । तदेव शुङ्गौ तेनैव विधिना यथा स्त्रिया तथात्मना पिबेत् । स्त्रीशत मपि गच्छति अव्यवच्छिन्न नरेतः । तथा स्त्रियामपि बृहल्लिङ्गतामभिनिर्वर्त्तयति । गोजरुक शतपादी वा नरशक्रफलानि तथैव चूर्णमिदं पयसा सह पेय यस्य गृहे प्रमदाशतमस्ति । एवमनेन प्रकारेण पूर्व मूलां स्वमुद्रा मन्त्रेणोपेता वजयित्वा विषमुपविष च सर्वं योज्यम् । सर्वकर्मेषु च सर्वभूतानां वशीकरणमुत्तम साधनीयाश्चे"ति ॥

जया एवमाह—"जयन्तीमूल गृह्य तथैव कर्त्तव्य यथा तुम्बुरे. सर्वकर्माणि साधयति । अथाकाशगमनमिच्छेत् । जयन्तीमूल तूलोहपरिवेष्टित कृत्वा पुष्ययोगेन सोमवारेण शुक्लपक्षसप्तम्यां सपूर्णमास्यां चतुर्दश्याष्टम्यां त्रिरात्रोषितेन शुचिना कुङ्कुममिश्र कृत्वा मुखे प्रक्षेप्तव्याः । चन्द्रग्रहे मुक्ते अन्तर्हितो भवति । स्वमन्त्र अक्षरलक्ष जप्त्वा गुडिकां प्रक्षिप्य चन्द्रग्रहे मुक्ते विद्याधरो भवति कामरूपी यथेष्टगतिः विंशतिवर्षसहस्राणि जीवति । उद्गीर्णे पुनर्दृश्यति । मानुषे पुनः एवं सर्वकर्माणि करोती"ति ॥

विजया एवमाह—"किन्तु अय विशेष'। अगस्तिवन्दाक गृह्य ज्येष्ठोदकेन दिव्यवारिणा वा पिष्ट्वा स्वमन्त्रेणाभिमन्त्र्य पादौ म्रक्षयेद्योजनशत गमनागमन करोति । अरिष्ट्न यावन्न त्यजते । विजयामूल गृह्य तथैव कर्तव्यम् । तथा जयाया सर्व करोति" इति ॥

अजिता एवमाह—"अजितमूल सद्‌गृह्य तथैव कर्त्तव्यम् । सर्व साधयति" इति ।

अपराजिता एवमाह— "अपराजितामूल गृह्य शुक्लकृष्णौ सपत्रफलमूलौ सर्व तथैव कर्तव्य यथा सार्थवाहस्येति । किन्त्वग विशेष । आशुकारि क्षिप्र सिद्ध्यतीति ।

पुत्रञ्जरी कृताञ्जली सहा च सहदेवा च महोषधी ।
छत्राधिच्छत्रा तथा दर्वी महाकालश्च विश्रुत ।
नाकुली गन्धनाकुल्यो तथा सङ्कुचितकर्णिका ॥
एतेषां मूलमादाय शूर्जचूर्णानि कारयेत् ।
अनेन पृष्टमात्रस्तु वशमायान्ति देहिन ॥
रक्तशालितुष चैव कुङ्कुम सहच दनम् ।
कस्तूरिकासमायुक्त दिव्यवारिसमप्लुतम् ॥
त्रिलोहाकारयेवेष्ट वै गुटिकां कुनात म त्रवित् ।
अक्षमात्र तत कृत्वा गुटिका वक्त्रे तु तां न्यसेत् ॥
चन्द्रग्रहेऽथ रात्रौ वा जपे मन्त्र समाहितः ।
प्रभाते सिद्धमन्त्रस्तु यथेष्ट याति देहज ॥
परिवर्तयते जाप वक्त्रस्था गुटिका सदा ।
यथेष्टपशुरूपी वा समन्ताद्धिण्डति मेदिनीम् ॥
उद्गीर्णे यथा युक्ति स्वदेही भवति जापधी' ।
अन्यथा यदि वक्त्रस्था विश्वरूपा भवेत् सदा ॥
एतमन्त्रेणात्मरक्ष तु कृतजापी विशिष्यते ।
अन्यथा हृयते गुटिका यदि रक्षां न करोति जापी ॥

सर्वमन्त्रास्तु सिद्ध्यन्ते मन्त्रराद् सर्वलौकिकाः ।
पूजनात् सर्वकल्पानां सर्वसर्वैश्च भाषिताम् ॥
तेऽस्मि सिद्धिमायान्ति मन्त्रतन्त्राभिभाषिताम् ।
विचरन्ति महीं कृत्स्नां विचित्रा वेषधारिणो ॥
गतियोनिविदेहस्थाः श्वानवायसरूपिण. ।
मार्जार तथोलूका. मूषमण्डूककृकशिका ॥
सर्वयोनिसमाकीर्णा विदेहा देहविस्थिता ।
पर्यटन्ति महीं कृत्स्नां सर्वभूतरुतान्विन. ॥
सर्वसत्त्वे वशा वेषा सर्वभूते प्रियोदया ।
कुर्वन्ति च सदा मर्त्या तदा तेषा नियोजयेत् ॥
नान्येषां कथ्यते लोके पूजिताश्चैव देवतैः ।
सर्वं च सर्वतो ज्ञेय सर्वमन्त्रप्रसाधकम् ॥
कथित कथयिष्यन्ति ये चान्ये भुवि मानवा' ।
तत् सर्व कल्पविसर इह चोक्तं लोकमातरै. ॥
एवमुक्तास्तु देवा वै सूत्रान्तसहपञ्चमाः ।
तूष्णीम्भूता ततस्तस्थु प्रणम्य जिनपुङ्गवम् ॥
निषण्णो धर्मश्रवणाय तस्मिं पर्षद्दूरेदूरे ।
अधिष्ठानां च बुद्धानां अशेषाणां च जिनात्मजाम् ॥
अध्येष्य च महावीर तूष्णीम्भूतास्तदनन्तरे ।
अथ वज्रधृक् श्रीमां पूजयामास देवताः ॥
साधुकारमदात् तेषां सत्त्वानुग्रहकाम्यया ।
साधु साधु ततः कन्य समये तिष्ठध्व यत्नतामिति ॥

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पात् बोधिसत्त्वपिटकावतंसकात् महायानवै पुल्यसूत्रात् सप्तचत्वारिंशतिम पटलविसरात् तृतीय चतु-कुमार्योपयिकसर्वसाधनजपनियममुद्राओषधि० त्र म त्रसर्वकर्मपटलविसर परिसमाप्त इति ॥

शुभ भूयात् ॥

॥ श्री ॥

आर्यमञ्जुश्रीमूलकल्पम् ।

(तृतीयो भागः ।)

अथ पञ्चाश पटलविसर ।

अथ खलु भगवां वज्रपाणिर्यक्षसेनापतिः तस्यां पर्षदि सन्नि-पतितोऽभूत् । सन्निषण्ण. उत्थायासनादेकांशमुत्तरासङ्गं कृत्वा द-क्षिणं जानुमण्डलं पृथिव्यां प्रतिष्ठाप्य स येन भगवांस्तेनाञ्जलिं प्रणम्य भगवन्तमेतदवोचत् —यो हि भगव मञ्जुश्रिया कुमारभू-तेन क्रोधराजा यमान्तको नाम भाषितः तस्य कल्प विस्तरशो भगवता न प्रकाशितम् । नापि मञ्जुश्रिया कुमारभूतेन । अहं भग व पश्चिमतां जनतामवेक्ष्य, भगवता परिनिर्वृते शासने तर्धानका-लसमये वर्तमाने महाभैरवकाले युगाधमे सर्वश्रावकप्रत्येकबुद्धवि-निर्मुक्ते बुद्धक्षेत्रे तथागतशासनसंरक्षणार्थं धर्मधातुचिरस्थित्यर्थं सर्वदु-ष्टराज्ञां निवारणार्थं रत्नत्रयापकारिणां निग्रहार्थं वैनेयसत्त्वकौशला-चिन्त्यबोधिसत्त्वचर्यापरिपूरणार्थं अचि त्यसत्त्वपाकमभिनिर्हरणार्थं च पश्चिमे भगव काले पश्चिमे सुगतसमये शासनान्तर्धाने वर्तमाने य इमं यमान्तकं नाम क्रोधराजानं यथाविधि कल्पविनिर्दिष्टं प्रया-क्ष्यति तस्य सिद्धिः भविष्यति । नियतं च दुष्टराज्ञां शासनापकारिणां च सत्त्वानां महायक्षाणां महोत्साहिनां निग्रहानुग्रहप्रवृत्तानां महाकरु-णाविरहितानां तेषामयं क्रोधराजा प्रयोक्तव्य. नान्येषाम् ॥

अथ भगवां तूष्णीम्भावेन बुद्धविकुर्वणाधिष्ठानं नाम समाधिं समापद्यते स्म । मञ्जुश्री कुमारभूतोऽपि तूष्णीम्भावेन स्थितोऽभूत् । सर्वावन्तश्च पर्षन्मण्डलं षड्विकारं प्रकम्पमजायत ।

G P L 3280 00 1, 8 97 B

भीताश्च देवसङ्घा उत्रस्ता' सर्वबालेशाः ।
सर्वदेवाश्च नागाश्च दानवे द्रा समातराः ॥
सर्व च ग्रहमुख्याश्चा देवसङ्घा प्रकम्पिरे ।
मानुषा प्रकम्पे भिन्नमनसा दुष्टचित्ताश्च पूतना ॥
आर्त्ता भीता ततस्ते वै रौद्रचित्ता नराधिपा ।
शरण ते तदा जग्मु धर्मराजस्य शासनम् ॥
गुह्यकेन्द्रस्य यक्षस्य वज्रपाणिमहाद्युते ।
मञ्जुघोपस्य ते भीता कुमारस्यैव मन्त्रराट् ॥
समय च तदा चक्रे मञ्जुघोपस्य अन्तिके ।
परित्रायस्व भो बाल ! सर्वसत्त्वानुकम्पक ! ॥
निर्दहिष्यामि नो अत्र क्रूरमन्त्रै सुदारुणै ।
क्रोधेन मूर्च्छिता ह्यद्य प्रतिष्ठाम महीतले ॥
ततस्तां बोधिसत्त्वा वै बालरूपी महाद्युति' ।
मा भैष्ठथ सुरा ! सर्वे ! यक्षराक्षसदानवा ' ॥
समय वो मया ह्युक्त' अलङ्घ्य' सर्वदेवतै ।
मानुषामानुषाश्चापि सर्वभूतैस्तु केवलै' ॥
मैत्रचित्त सदा भूत्वा तन्म । स्मरते सदा ।
सम्बुद्ध द्विपदामग्र्य शाक्यासह नरोत्तमम् ॥
तेनैव भाषित मन्त्र उष्णीषाग्रा सलोचना, ।
त्रैलोक्यगुरुवश्चक्री तेजोराशि जयोद्भवम् ॥
विजयोष्णीषमन्त्राद्या पद्मपाणि सलोकितम् ।
अवलोकितनाथ च भृकुटी तारा यशस्विनीम् ॥
देवीं च सितवासिन्या महाश्वेता यशोवतीम् ।
विद्यां भोगवतीं चापि हयग्रीवश्च म त्रराट् ॥
एते ह्यब्जकुले म त्रा प्रधाना जिननि सुता ।
एकाक्षरश्चक्रवर्ती वा म त्राणामधिपति मञ्जुम् ॥

स्मृत्वा देवदेव च मन्त्रनाथं महाद्युतिम् ।
क्रोधप्रभवो तस्य यमा तो नाम नामत' ॥
अवलोकितनाथस्य चेतासि करुणोन्त्यया ।
महाकरुणाकृष्टमनसो पूर्वबुद्धै प्रकाशिता ॥
सा तारा तारयते जन्तू अवलोकितभाषिता ।
विद्या समाधिजा आर्यो स्त्रीनाम्या सत्त्वारूपिणी ॥
बोधिसत्त्वोऽथ चरते बोधिचारिकमुत्तमाम् ।
लोकधातुसहस्राणि असङ्ख्या बहुधा पुन ॥
पर्यटन्त तदा देवी सत्त्वाना हितकारणा ।
स्त्रीरूपधारिणी भूत्वा स्त्रीरूपेण देहिनाम् ॥
विधिनेयतदा सत्वां बोधियानेति योजयेत् ।
चर्या बोधिसत्त्वानां अचिन्तेय प्रकाशिता ॥
वज्रपाणिं तथा वीर स त्राणामधिपान स्मरेत् ।
मामकी कुलदर्री देवी त्रैलोक्यप्रतिपूजिताम् ॥
शङ्कुला मेखला चैव त्वनमपि यशस्विनीम् ।
क्रोधे द्रुतिलक शत्रु नीलदण्ड सभैरवम् ॥
एते दूतिगणा क्रोधा विद्या यक्षा प्रकीर्तिता ।
प्रधाना वज्रकुले सर्वे अस्मद्रक्षिता हि ते ॥
गजगन्ध तथा लोके बोधिसत्त्व महर्द्धिकम् ।
महास्थानगत धीम बोधिसत्त्व महर्द्धिकम् ॥
ज्येष्ठ तनयमुख्य तु सम तभद्र सशोभनम् ।
य स्मरेत् तदा काले भय तेषा न विद्यते ॥
माणिभद्र तथा नित्य जम्भल यक्षमुत्तमम् ।
सर्वश्रावकप्रत्येक बुद्धाना च कुतो भयम् ॥
स्मरणात् पूजनात् तेषा महारक्षा प्रकीर्त्तिता ।
बृहत् फल तदा देवा पुण्याभा च असङ्गका ॥

स्त्रीरूपधारिणीं देवीं वीतरागां महर्द्धिकाम् ।
रत्नत्रये च पूजा वै प्रसन्ना जिनशासने ॥
तेषां न विद्यते किञ्चित् मित्रामित्रभयं यदा ।
समयं तत्र इत्युक्तं अलङ्घ्य सर्वमानुषैः ॥
एतत् क्रोधवरे ख्यातं यथा तस्यैव वर्णिते ।
समये च स्थिता सर्वा अभक्षा सर्वमानुषाः ॥
ततस्ते हृष्टमनसः सर्वे देवा ह्यमानुषा ।
समये तस्थिरे सर्वे जिनपुत्रानुबुद्धिना ॥
यक्षसेनापतिः क्रुद्धः वचनं चेत् पराभवम् ।
सम्प्रकम्प्य तदा सर्वां लोकधातुमसङ्ख्यकाम् ॥
निरर्थं क्रोधराजं तु किमर्थमिदं प्रकाशितम् ।
जिनपुत्रैस्तदा पूर्वं सत्त्वानां विनयकारणात् ॥
प्रभावं क्रोधराजस्य दृष्टं च पुरातनम् ।
एवमुक्तास्ततो वज्री वज्रं निक्षिप्य तस्थुरे ॥
ततः प्रहस्य मतिमां बालरूपी महर्द्धिकः ।
कुमारो मञ्जुघोषो वै इमां वाचमुदीरयेत् ॥
मा प्रदुष्य महायक्ष ! वज्रपाणि ! महर्द्धिक ! ।
मया प्रकाशितो ह्येष क्रोधराजा महर्द्धिकः ॥
तवैव मन्त्रं दास्यामि यथेन्द्र सम्प्रकाशय ।
त्वया न शक्य क्रोधस्य प्रभाव परिकीर्तितम् ॥
तथैव संस्थितो ह्येष देहस्थ इह दृश्यते ।
आकृष्टः तेन वै तुभ्य दृष्ट्य ते यान्ति प्रकृतिः ॥
न शक्य निवर्त्तितु ह्यत्र क्रोधाविष्टा हि वै प्रभो ।
यथेन्द्र सम्प्रकाशयस्व समयं त्यक्त्वानुमन्यत ॥
अस्नाते प्रसुप्ते च ग्राम्यधर्मानुवर्तिते ।
तैलाभ्यक्ते अरक्षे च दुष्टचित्तेषु वा सदा ॥

त्यक्तो मन्त्रवरै सर्वै' अप्रसन्नेषु शासने ।
वैचिकित्सो तथा मर्त्यो अश्राद्धेषु दु'स्थिते ॥
सद्धर्मरत्नसङ्घे च प्रतिक्षेप्तव्या॰ समाहिते ।
नग्नके च सदोच्छिष्टे अशुच्याचारगोचरे ॥
अगुप्ते ह्यमन्त्रयुक्ते च नित्योच्छिष्टे हि निर्घृण ।
देवावसथचैत्येषु विहाराङ्गणमण्डले ॥
मैथुनाभिरता तत्र तेषां क्रोधो विनाशयेत् ।
समयभ्रष्टा प्रसन्नाश्च मन्त्रयुक्तिमजानका ॥
इषिस्खलितगताचारा तेषां क्रोधो निपातयेत् ।
सर्वेषां मानुषां लोके अप्रमादो न विद्यते ॥
प्रमादमभिरागिन्य समयभ्रशानुच्छिद्रिणे ।
हन्यन्ते क्रोधराजेन अप्रयुक्तैस्तु मन्त्रिभि ॥
सर्वथा बालिशा सर्व प्रमादा वशगामिन' ।
वीतरागा सदा मुक्त्वा प्रत्येकार्हश्रावकाम् ॥
सत्व वे क्रोधराजस्य वध्या दण्ड्याश्च सर्वत ।
एवमुक्तास्तु मञ्जुश्री करुणाविष्टेन चेतसाम् ॥
आचिन्त्य चर्यमुद्रानां नाधिमत्त्वां महर्द्धिनाम् ।
एवमुक्ता तत सर्वा तूष्णीम्भूतो हि तस्थुरे ॥
अथ वज्रधर श्रीमां भयो वज्र परामृशेत ।
गृह्य वज्र तदा तुष्टो लब्धानुज्ञां प्रभाषत इति ॥

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतंसकान्म
हायानवैपुल्यसूत्राद् अष्टपञ्चाशितम
यमान्तकक्रोधराजपरिवर्णनम त्र
माहात्म्यविधानपटलविसर
परिसमाप्त इति ॥

अथ एकपञ्चाशः पटलविसरः ।

अथ खलु वज्रपाणिर्गुह्यकाधिपतिः सर्वावन्तं महापर्षन्मण्डल मवलोक्य सर्वास्तां शुद्धावासोपरिनिषण्णां भूतसङ्घानामन्त्रयते स्म । शृण्वन्तु भवन्तो मार्षा यमान्तकस्य क्रोधराजस्यापरिमितबलपराक्रमस्य दुर्दान्तदमकस्य वैवस्वतजीविता न्तकरस्य दुष्टसत्त्वनिग्रहतत्परस्य महाबोधिसत्त्वस्य मञ्जुश्रियभाषितस्य महाबोधिसत्त्वस्यादौ तावत् पटविधान भवति ॥

न तिथिर्न च नक्षत्र नोपवासो विधीयते ।
अरीणा भयमुत्पन्ने पटमेत लिखापयेत् ॥
गृह्य कृष्णे निशापक्षे चतुर्दश्याष्टमी तिथौ ।
श्मशाने मृतक प्राप्य ब्राह्मणस्य अम्बर तम् ॥
गृह्य ततो रात्रौ असृगां रञ्जयेत् तत ।
भूयो जलशौच तु सुशुष्क कारयेत्तत ॥
क्रूर चित्रकर क्रुद्ध भीषणे चापि लेखयेत् ।
श्मशाने कृष्णपक्षे च त्रिरात्रेणैव समापयेत् ॥
अष्टमी चतुर्दशीरात्रौ महावसादीपदीपित. ।
तत्र स्थित चित्रकर' दक्षिणाभिमुख सदा ॥
कपाले मानुषाशीत कृतरक्ष' समाहिते ।
स्वय वा आलिखे मन्त्री अरिदु खभयार्दित ॥
प्रथमे रात्रिमारब्धे अरीणाऽपि महद् भयम् ।
द्वितीये महाज्वरेणापि आविष्ट शत्रुमूर्च्छित. ॥
तृतीये मुञ्चते प्राणा परलोकगतो भवेत ।
कुतस्तस्य भवेच्छान्ति अप्रसन्नेन मन्त्रिणा ॥
देहं शुष्यति शत्रोवै गृहभङ्गोपजायते ।
लिखनात् पटमेव तु यमा तस्य महाभये ॥
षण्मुखं षड्चरण लेख्य कृष्णवर्ण वृकोदरम् ।
क्रुद्ध व्याघ्रचर्मनिवसनम् ॥

नानाप्रहरणं घोर दण्डहस्त भयानकम् ।
रक्तनेत्र सरोप च त्रिनत्रगतिनिरीक्षितम् ॥
ऊर्ध्वकेश सजाल वे धूम्रवर्णं क्वचित् तथा ।
कृष्णाञ्जननिभ घार प्रावृण्मेघरामप्रभम् ॥
कृतान्तरूपसङ्काशं महिषारूढ तु आलिखेत् ।
क्रूरकर्मं महाभीम रौद्र रुद्रघातकम् ॥
यमजीवितनाश वै ज्यन्त सत्त्वघातकम् ।
क्रूर भृशं सर्वकर्माण भीपणापतिदारुणम् ॥
भयस्यापि भयत्रास मारक सर्वदेहिनाम् ।
एतत् क्रुद्धवर लिख्य आत्मशोणितवर्णकैः ॥
व्यातिमिश्रमुज्ज्वलैर्लेख्य महावसागव्यमिश्रितैः ।
कपालभाजनैश्चापि मानुपास्थिसुसम्भवै ॥
कूर्चकैर्वर्तिकैर्युक्तो मृतकेशमुसम्भवे ।
अशुञ्जास्तथालिख्य स्वय वा चित्रकरेण वा ॥
प्रभूतबलिपुष्पाद्यैः रक्तमाल्यैर्वरच दनै ।
महामांसवसाधूपैर्वसादीपैश्च भूषितम् ॥
कारयेत् पटवरमादौ अन्ते म ये न पूजना ।
परिस्फुट तु पट कृत्वा वित्त दत्त्वा तु शिल्पिने ॥
प्रभूत चापि मूल्य वै येन वा तुष्यते सदा ।
अवश्य तस्य कर्तव्य धर्म चापि रात्राभयम् ॥
यथेप्सित तस्य कुर्यात वीरमूल्य ममासत ।
सफल शिल्पिने कर्म निरामिप चापि वर्जयेत् ॥
तथा तथा प्रयुञ्जीत यथासो सम्प्रतुष्यते ।
महारक्षा च कर्तव्या अन्यथा मृयते ह्यमा ॥
सकुटुम्बो नश्यते कर्मा आ मात्राापि रन्ययेत् ।
जप्तान्त्रेन कर्त्तव्य नान्येषां विधिरुच्यते ॥

परिस्फुटं तु पटं कृत्वा दृष्ट्वा वा मनसेप्सितम् ।
गर्त्तां न तारयेत् गर्त्तां गाढां श्मशानगताम् ॥
शून्यं पल्वरं गच्छेत् यत्र यत्र वापि त्रयम् ।
महायक्षां महाराक्षां महाविन्नसमन्विताम् ॥
महामानातिमानानां क्रूरां क्रूरकर्मिणाम् ।
रत्नत्रयापकारिणां नास्तिक्या मन्त्रवर्जिताम् ॥
अपूजकानां तु मन्त्राणां तज्ज्ञकाग्रतनिन्दकाम् ।
जापिनां निन्दका ये च तेषां चैव पराभवाः ॥
तेषां प्रयोगं कर्त्तव्यं विधिदृष्टेन कर्मणा ।
अधर्मिष्ठां तथा नित्या सर्वसत्त्वानुतापिनाम् ॥
तेषां तु कर्म प्रयुञ्जीत सत्त्व प्राणोपराधिनम् ।
गृह्यारिष्टफलं पत्रं त्वचं चापि समन्ततः ॥
काञ्जिकं आम्लसंयुक्तं मानुषास्थिसचूर्णितम् ।
कटुतैलविषं चैव अम्लवेतसमार्द्रकम् ॥
राजिकं रुधिरं चैव मानुषोद्भवसम्भवम् ।
गृह्य सर्वं समायुक्तं पटं स्थाप्य विवेकतः ॥
दक्षिणाभिमुखो भूत्वा पटश्चापि उत्तरमुखः ।
कृत्वाग्निकुण्डं यथेष्टं वै शुष्कैः कटुवृक्षैः ॥
ज्वालय कण्टकैश्चापि तस्मिं कुण्डे समाहितः ।
जुहुयात् सर्वसमायुक्तं विधिनिर्दिष्टहोमिकम् ॥
अग्निराहूय मन्त्रैस्तु क्रोधराजस्य वै पुनः ।
बद्ध्वा शूलमुद्रां तु सर्वकर्मेषु वा इह ॥
सहस्राष्टमाहुतिं दद्यादग्निकुण्डे सरोषतः ।
प्रथमे पुत्रमरणं सत्त्वे प्राप्नेत तं भवेत् ॥
द्वितीये चापि भार्या वै पापस्या मनायका ।
तृतीये मरणं तस्य यस्यादिश्य इह तत् कृतम् ॥

अर्धरात्रे यदा जाप क्रियते पञ्चसन्निधौ ।
शत्रूणां च वधार्थाय तत् तथैवानुवर्तते ॥
राज्यभङ्ग भवत् तस्य सेनायां मारिसम्भवम् ।
अग्निदाह महावात महावृष्टिश्च जायत ॥
समस्त सर्वतश्चक्र परचक्रेण हन्यते ।
विविधोपद्रवा तस्य महाव्याधिसमाकुलम् ॥
देह शुष्यति सर्वं वै तस्य राज्ञो न सशयः ।
अमानुषाकीर्णं सर्वन्त गृह तस्य समाकुलम् ॥
धृतिं न लभते शय्यां आवर्त च महीतले ।
राक्षसै प्रेतक्रव्यादै गृह तस्य समावृतम् ॥
आर्त्ता विभेति सवत्र तीव्रदु खै सुदु खित ।
अशक्ता रक्षितु तस्य महेश्वराद्या भुवि देवता ॥
ब्रह्माद्या लोकपालाश्च शक्राद्या त्रिदशेश्वरा ।
सर्वेम त्रा सर्वदेवाश्च सर्वज्ञादिकसम्भवा ॥
दृष्टाऽऽवेशाविनि क्रुद्धे तद न तस्य जीवितम् ।
अर्धरात्र तु मध्याह्ने भाषिता यत्र जापिन ॥
क्रुद्धो वैवस्वत साक्षाद् यमराजावकल्पते ।
यथेष्ट कृष्णपक्षे च पट सस्थाप्य महीतले ॥
महतिं पूजां बलिं कृत्वा श्मशानारण्यसम्भवे ।
एकवृक्षे तथा लिङ्गे शैल मा ते गुहासु वा ॥
एकाकी अद्वितीयश्च सदा कर्म समारभेत् ।
महारण्ये विविक्ते च शून्ये देवकुलेषु च ॥
शून्ये मन्दिरे नद्यां अम्बुधे तटमाश्रिते ।
तत्र देशे समापे वा तत्रस्थे वा यथेप्सितम् ॥
योजनाशतमभ्यन्तर सदा कर्माणि कारयेत् ।
एतत् प्रमाणकर्माणि कारयेच्छुचिना सदा ॥

अप्रमेयस्थितो चापि गतदेशामित शुचि' ।
अचिन्त्यम अविषये अचिन्त्य म अगोचरम् ॥

अचिन्त्यो ऋद्धिमन्त्राणां अचिन्त्य सिद्धिजापिनाम् ।
अचिन्त्य दृश्यते कर्म फल चापि अचिन्त्यकम् ॥

क्रोधराजस्य यमा तकस्य महात्मने ।
कर्म ऋद्धिविषय विकुर्वण च महोदयम् ॥

अचिन्त्य रूपिणां सिद्धि दृश्यते इह महीतले ।
अशक्ता रक्षयितु सर्वे बोधिसत्त्वा महर्द्धिका' ॥

किं पुनर्लौकिका मन्त्रा सग्रहा मातराश्च ता ।
ईशानश्च सविष्णुर्वा स च स्कन्दो पुरन्दरः ॥

समये धारिता तेऽपि सजिना जिनपुत्रका, ।
बोधिसत्त्वा महात्मानो दशभूमिसमाश्रिता' ॥

प्रत्येकबुद्धा ह्यर्हन्त वीतरागा महर्द्धिका ।
अशक्ता रक्षयितु तेऽपि समयं तै पुरा कृतम् ॥

सक्षेपेण तु वक्ष्यामि शृणु त्व भूतकांक्षिणा ।
ना यो निवर्त्तने शक्त' अप्रसन्नेन जापिने ॥

कुतस्तस्य भवेच्छान्तिरस्तुग्रे मन्त्रवरे इह ।
यदा प्रसन्नमनस करुणार्द्रो वा भवेत् कदा ॥

जापिन, क्रोधराजस्य यमा तस्य महात्मने ।
तदासौ लभते शान्ति धृतिं वा जीवधारणम् ॥

पिचुमन्द कटुतैल च काञ्जिक त्रिपपञ्चमम् ।
रुधिर मानुष मांस लवण त्रिकटुक पुन ॥

राजिक शङ्खचूर्ण च अम्लवेतसमार्द्रकम् ।
धुर्धूरकस्य तु मूलानि कोशातक्या तथैव च ॥

एरण्डमूल यवक्षार कुसुम्भ चापि कण्टकम् ।
मदनोद्भवमूल च लशुनं गृञ्जनक तथा ॥

पलाशशाखान्न चैव पल्लव समुरागता ।
सर्वा ये तानि सम कृत्वा जुहुयात् अग्नौ पटगन्निभौ ॥

हते सहस्रमष्टे तु शत्रुणा । सम्मूलत ।
सर्वा वा राजकां हन्या पारपर्यां शुभाशुभाम् ॥

समूलाद्धरण तस्य द्वितीये रू ध्य तु जुह्वता ।
तृतीये समनुप्राप्ते स ध्ये जुह्व जापिना ॥

दुर्भिश भवत तस्य जने नापि सनेगम ।
अनावृष्टिमहामार्य राक्षसाकीर्णसर्वत ॥

अग्निदाह शिलापा । वज्रनिर्घातसाशनि ।
जनपद् देशविषय वा यया तस्य नगाविषे ॥

बह्वापद्रवसम्पातं परचक्रागम तथा ।
अने कथा बहु राश्चापि तस्य देश उपद्रवा ॥

जाय ते विविधाकारा गजाऽ र्गाप्रणाशो ।
धुर्धूरत्रमूल जुहयादेक व मत्तिस्तस्य जायत ॥

कटुक जुह्वता नित्य महादाहेन गृह्यत ।
अत्यम्ल जुह्वतो मग्ना महाज्वर शीतसम्भवम् ॥

सम्भवत् तस्य देहस्थ दशगात्री वरगर्जि ाम् ।
महायक्षां धनिना करा महाग-यममाक्रा ाम् ॥

द्विरात्रे सप्तरात्रे वा मरण तस्य जीवितम् ।
यो यस्य देवताभक्त नक्षत्रा वा नामना लिखेत् ॥

श्मशानाङ्गारैः कृतिं क वा पटस्याग्रनभृताम् ।
आक्रम्य पादता म ो सङ्कुद्धा जपमाचरन् ॥

अकस्माद् त्रिविधे शूले गृह्यतेऽसौ नराधिप ।
महाव्याधिसमाक्रान्त म्रियते वापि तत्क्षणात् ॥

पशुना हन्यते चापि व्याघ्रा वा भवने पुन ।
भक्ष्यत राक्षस करे क भक्षमानुपाङ्गन ॥

क्रव्यादैः पूतनैश्चापि पिशाचैः प्रेतमातरैः ।
तत्क्षणाद्धन्यते चापि आत्मनश्चापि मन्त्रकैः ॥
अथ वज्रधरः श्रीमां इत्युक्त्वा परिषेत्तदा ।
सर्वबुद्धां नमस्कृत्य तूष्णीम्भूतो तत स्थिरे ॥
लोकानां हितकाम्यार्थं पुनरेवमुमूचत ।
सर्वां यक्षगणां मन्त्र यक्षीणां च स सर्वतः ॥
उवाच बोधिसत्त्वो वै यक्षसेनापतिस्तदा ।
यक्षीणां पटल वक्ष्ये सर्वकर्मोपसहितम् ॥
सर्वाकर्ष वश चैव सत्त्वशल्यानमुद्धरम् ।
मैथुनार्थी यदा मन्त्री रागान्धा नाथ मूढधीः ॥
न शक्य प्रतिपक्षेण सुगताद्यैर्निवारितुम् ।
अनादिमति ससारे पुराभ्यस्त सुदु खितै ॥
दु खा दु खतर तेषा गतिरुक्ता तथागतै ।
शोभनां गतिमाप्नोति ब्रह्मचारी जितेन्द्रिय ॥
भद्र शिव च निर्दिष्टमन्ते शान्तिमवाप्नुयात् ।
त्रियानसमतारूढ प्राप्नुया ते सुनिर्वृतिम् ॥
विपरीताः कुगतिग्रस्ता ये रागान्धा तपस्विनाम् ।
ससारगहने घोरे भ्रमन्ति गतिपञ्चके ॥
तेषां दु खितामर्थे कामभोगं तु वर्ण्यते ।
ते निर्वृता सर्वपापा तु त्रिधा दोषनिवर्तिता ॥
शास्तुराज्ञासमाविष्टा मुच्यन्ते सर्वबन्धना इति ॥

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतसकान्महायानवैपुल्यसूत्राद् एकूनपञ्चाशतिम यमान्तकक्रोधराजाभिचारुकनियम द्वितीय पटलविसर परिसमाप्त ।

अथ द्विपञ्चाशः पटलविसरः ।

अथखलु शान्तमतिर्बोधिसत्त्वो महासत्त्व तस्मिन्नेव पर्षत्सन्निपाते सन्निपतित सन्निषण्णोऽभूत् । उत्थायासनात् सर्वबुद्ध प्रणम्य पर्षन्मण्डलमध्ये स्थित्वा भगवन्त शाक्यमुनिं त्रि प्रदक्षिणीकृत्य चरणयोर्निपत्य स येन वज्रपाणि महायक्षसेनापति तेन व्यवलोक्य वाचमुदीरयति स्म । अतिश्चरस्त्व वज्रपाणे यस्त्व सर्वसत्त्वानां सत्त्वोपघातिक कामोपसहितं च मन्त्रतन्त्रां भाषयसे । न खलु भो जिनपुत्र ! बोधिसत्त्वानां महसत्त्वानामेष धर्म । महाकरुणाप्रभाविता हि महाबोधिसत्त्वा बोधिसत्त्वचारिका चरन्ते सर्वसत्त्वानामर्थाय हिताध्याशयेन प्रतिपन्ना भवबन्धनान्न मुच्यन्ते । न च पुनर्भो जिनपुत्र ! सत्त्वोपघातिकां धर्मदेशनां तथागतार्हन्तः सम्यक् सम्बुद्धाः सर्वसत्त्वानुद्दिश्य भाषन्ते महाकरुणासम न्वागतत्वात् । सर्वसत्त्वानां हिताध्याशयेन प्रतिपन्ना भवन्ति ॥

अथ खलु वज्रपाणिर्बोधिसत्त्वो महासत्त्व शान्तमतिं बोधिसत्त्वमामन्त्रयते स्म । एव हि शान्तमते ! बोधिसत्त्वेन शिक्षितव्यम् । एव प्रतिपत्तव्यम् । यथा त्व वदसि यथा त्व मन्त्राशयसि । तथा सर्वबुद्धा बोधिसत्त्वाश्च महाद्धका । तथाह निर्देक्ष्यामि परमार्थतो ॥

भूतकोटिं समाश्रित्य धर्मकोटिं तु मुच्यते ।
अचिन्त्या सत्त्वकोटिं वै परिपाकमचिन्तितम् ॥
अचिन्त्या बुद्धधर्मास्तु चर्या बोधिमचिन्तिका ।
नैनयमस्त्रमागम्य अचिन्त्य चरित हि तं ॥
चर्या बोधिसत्त्वाना अचिन्त्या परिकीर्तिता ।
सर्वमन्त्रेषु तन्त्रोऽय अचिन्त्यतत्प्रभावत ॥
क्रोधराजस्य मन्त्रस्य यमा तस्य महात्मन ।
अचिन्त्य ऋद्धिविषय गतिमाहात्म्यमचिन्त्यकम् ॥

अचिन्त्या हि शान्तमते ! बोधिसत्त्वाना महासत्त्वानां चर्यानिष्पादितसत्त्वधातनिर्हारम् । एव इह शान्तमते ! बोधिसत्त्वेन मन्त्र-

जापिना चित्तमुत्पादयितव्यम् । काममस्य सत्त्वस्याशाय बहुपुण्य प्रसुनुयात् । महानरकोपपत्तिश्च । न त्वेवाय सत्त्व बहुतरमपुण्यस्कन्ध प्रसुनुयात् । मा नामाय सत्त्वो त्रयाणां बोधीनामभव्यो भवेत् । एव हि शान्तमते ! बोधिसत्त्वेन मन्त्रजापिना चित्तमुपस्थाप्य उपायकौशल्य चाभिचारुक च कर्म प्रयोक्तव्यम् । सर्वकर्मेषु च निमित्तग्राहिणा भवितव्यम् । नाकुशलग्राहिणा सत्त्ववैनेयमुपादायता च शिक्षितव्यम् । करुणाविष्टेन चेतसा ॥

अपिच भो जिनपुत्र ! धर्माधर्मशुभाशुभ कुशलाकुशलगतिमाहात्म्यसत्त्वोपायविनयनिरहारतां धर्मधातुनिरहारतां च प्रतिपद्य ते बुद्धा भगवन्त सर्व एव धर्मदेशनासत्त्वोपायपायकां च प्रतिपद्यन्ते । तथैव भो जिनपुत्रास्माभि शिक्षितव्यम् । यदुत सत्त्वविनयनाय सत्त्वपाकानुशासनाय च तत्रभवन्तो जिनपुत्रा' याऽस्य पर्षे मण्डलमहासमयोपविष्टा, तत्र सर्वैः समग्रैः श्रोतव्य श्रद्धातव्य य एव कुशलाकुशलगवेषणैर्भवितव्यम् । यदुत तथागतधर्मदेशनाभिरतैर्भवितव्यम् ॥

अथ शान्तमतिर्बोधिसत्त्वो महासत्त्व' वज्रपाणि यक्षसेनापतिं व्यवलोक्य तूष्णीम्भूत' स्वके आसने निषण्णोऽभूत् । अचिन्त्या बुद्धधर्मा इति मनसिकृत्य बुद्ध भगवन्त व्यवलोकयमान' ॥

अथ वज्रपाणिर्गुह्यकाधिपति' सर्वं तत् पर्षन्मण्डलमवलोक्य भूय क्रोधराजस्य कल्प भाषते स्म । शृण्वन्तु भवन्तो देवसङ्घा ये सत्त्वधातुनिसृताश्च सर्व भूतगणा आदौ तावत् कृतरक्ष, त पट क्रोधराजस्य परिगृह्य विविक्ते स्थाने गत्वा एकलिङ्गे महेश्वरस्यायतने त लिङ्ग त्रिपत्रविरराजिकाक्षिकेनाभ्यज्य पिचमर्दपत्रैरर्चयित्वा मानुषास्थिमालाभि आत्मना यज्ञोपवीत कृत्वा मानुषशिरकपालेन दक्षिणहस्तेन सप्रहारा भूत्वा वामहस्तेन तर्जन्या लिङ्ग तर्जयमान परम क्रोधाभिभूत अवमानितदुष्टराजाने महापरिभवगतमानस अन्यैर्वा धूर्तपुरुषै महायक्षैर्महाधनैर्महाप्रचण्डै महानायकै शृङ्गार पिथयित्वा नग्नको मुक्ताशिख महेश्वरलिङ्ग वामपादेनाक्रम्य क्रोधमन्त्र तावज्जपेत्

यात महेश्वरलिङ्गो मध्ये स्फुरित इति द्विविज्ञेयः। महा। हुङ्कार' श्रूयते। ततो न भेतव्यम्। तद्देहा एव कुप्राङ्ग अ या ता य करि "महायक्ष' आरेस्तत्क्षणादेव ज्वरेण गृह्यते। अमानुषेण वा गृह्यते राक्षसादिभि। तत्रैव मुहूर्त जपेद् यावत् क्षणान्त नगराजानित मरण पर्यवमान भवति। यदि राज्य त जपे तत्सर्वकुटुम्बो नश्यति॥

अपरमपि कर्म भवति। मध्याह्न तथैव महेश्वरायतन गत्वा निम्बपत्रैरभ्यर्च्य महामांसधूपं दत्त्वा मन्त्र जपेत्। यावन्मन्त्राभिवन मागना दृश्यते, शत्रोश्च महाज्वरकम्पो भवति। यदि जाप न त्यजते क्रुद्धा वा दारुणमूर्तेस्तिष्ठते स शत्रुर्म्रियते गोत्रो गान्धो भवति। अथ प्रत्यायन करोति। भूया लिङ्गमुदकेन प्रक्षाल्य सुशीतलेन क्षीरेण स्नापयेत्। गव्येन भूय। स्वस्थो भवति॥

अपरमपि कर्म भवति। महेश्वरलिङ्गस्य दक्षिणामूर्त्तौ मदनक ण्टककाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य वैकङ्कतसमिधानां त्रिपरुधिरराजिकां यक्त्वा ना अष्टसहस्र जुहुयात्। सर्वेशत्रवो महाव्याधिना गृह्य ते। अशक्ता भवन्ति सर्वकर्मेषु। द्वितीये दिवसे महाज्वरेण महाशूलेन वा गृह्य ते विविधैर्वा रोगै' अमानुषैर्वा मारणान्तिकै। तृतीये दिवस तृभि सन्ध्यै सर्वेण सर्व जीवित त्यजन्ते। प्रत्यायने क्षीरं जुहुयात्। शान्तिर्भ वति। सर्वजनपदेषु सर्वशत्रवश्च स्वस्था भवन्ति। एव सर्वदेवानां सर्वभूतानां यो यस्य देवताभक्त तमाक्रम्य कुयात्। तस्य नक्षत्र म नमङ्गतां पादेनाक्रम्य वामेन कर्म कुर्यात्। वर्जयित्वा तु ताथा गतां विद्याम्। सर्वेषां च पादाङ्गुष्ठ वामेन गृहीत्वा कर्म कुर्यान्न चाक्र मेणापि चलयेयेत्कदा सर्वलौकिकमन्त्राश्चाक्रम्य कुर्यात्। अभिद्ध एव क्रोधराजा जापमात्रेणैव कर्माणि करोति सर्वमन्त्रा विनाशयति सर्वशत्र घातयति सर्वयन्त्रां पातयति। सक्षेपतो यथा यथा प्र युज्यते सर्वलौकिकलोकोत्तरमन्त्रविधानेनापि तत् सर्व करोति। सर्व साधयति। जापमात्रेण सर्वाशां पारिपूरयति। पठितसिद्धा एष क्रोध राजा उत्तमां सिद्धिमनुप्रयच्छति। मनसेच्छया शत्रु घातयति महा-शूलमुद्रया सयुक्त' सर्वकर्माणि करोति॥

अपरमपि कर्म भवति । मध्याह्ने आगार [illegible] कृष्णचतुर्दश्यां श्मशानकाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य [illegible] राजिकां जुहुयात् । ततो हाहाकारं करोति [illegible] आगच्छति । न भेतव्यम् । ततो वक्तव्यं शत्रुं मे घातयेति । [illegible] ततो मुहूर्तमात्रेण योजनसहस्रमपि गत्वा शत्रुं घातयति कुलानुत्सादयति । एवमादीनि कर्माणि करोति ॥

अपरमपि कर्म भवति । विविक्ते [illegible] शुचिवस्त्रप्रावृतेन शून्यगृहं प्रविश्य कर्पासास्थ्याहुतीनां अष्टसहस्रं जुहुयात् ततो तं भस्म उभाभ्यां हस्ताभ्यां गृह्य [illegible] पृथक् पृथक् । द्वौ पोट्टलिकौ कृत्वा शरावसम्पुटे स्थाप्य महाकृतरक्षात्मनो द्रव्यं च गृहमप्रविश्य महाश्मशानं गत्वा रात्रौ कृष्णचतुर्दश्यां कृष्णाष्टम्यां वा चितौ स्थित्वा दक्षिणाभिमुखः शरावसम्पुटं गृहीत्वा स्थितको नग्नो मुक्तशिखः [illegible] अभयो भूत्वा [illegible] सहस्राणि जपेत् । सिद्धो भवति । तद् भस्म यदि कश्चिन्मानुषः द्रव्यं प्रार्थयते न दातव्यम् । हठ करोति [illegible] हुङ्कारं प्रयोक्तव्यं । तत्क्षणादेव नश्यते । [illegible] । [illegible] दक्षिणकरगृहीतं भस्म चिह्नं कारयेत् । [illegible] आगन्तव्यम् । प्रभाते सूर्योदये स्नात्वा शुचिना शुचिवस्त्रप्रावृतेन स्वगृहं प्रवेष्टव्यम् । अस्थाने वा यथाभिमते गन्तव्यम् । ततो यो दक्षिणहस्तेन गृहीतं भस्म तेन मनुष्याद्विपदचतुष्पदां सर्वप्राणिभूतां स देवनागयक्षां मूर्ध्नां ताडयेद् वशा भवन्ति । यद् वामेन हस्तेन गृहीतं भस्म तम सर्वपा मनुष्यामनुष्याणां सर्वासां स्त्रीणां मूर्ध्नां ताडयेद् वश्या भवन्ति । दक्षिणेन यद् गृहीतं भस्म तेन मनुष्याणां नाभिदेशे ताडयेत् । नपुंसका भवन्ति । अङ्गजातस्थानं च चूर्णयेद् असमर्थो भवति । ग्राम्यधर्मनिषेविणा यस्या स्त्रियायां अभिशक्तो भवति तस्याङ्गजाते गुह्यप्रदेशे भस्मनावचूर्णयेत । असमर्था सा भवति अन्यपुरुषातिसेवने । नष्टव्रणा भवति यावत [illegible] पुरुषं प्राप्नुयात् । पुनरेव तस्या तद्व्रणमुखं प्रादुर्भवति ।

ऽयाचारमशक्ता निसेवितुम् । एव पुरुषस्यापि । पुरुषेन्द्रिय दक्षिण हस्त भस्मनावचूर्णयेत् । साऽपि अगमथा भवति । परदाराभिगमने परिम्लानमिव तिष्ठते । तस्य तदङ्गजात यावद् दारवशात् तस्यव तत् पुन प्रादुर्भवति । स्त्रियस्य वा पुरुषस्य वा यन वा तन्भस्म पुनर्दत्त भवति तस्य वशेन वर्त्तति वा न वतति वा यथष्ट वा त वगात । यदि बलात् कुर्वन्ति येषां तु तद् दत्त तेषां गुह्यप्रदेशानि क्रिमय प्रादुर्भवन्ते । यैर्भक्षमाना जीविताद् व्यपरोप्यन्ते । मासाभ्यन्तरेण प्रेता वा भवन्ति दुर्गन्धकुणपसदृशा महाप्रतररागादिभि पुरुषव्याधिभि पुरुषा गृह्य ते । महाश्वेथुश्चोपजायते । येन ापा नगरान्तरन्त कालाक्रिया भवति । अशक्ता वा भवन्ति प्रतिसेवितु दासस्येच्छया । यथाभिरुचित तत् सर्व कारयति । स्पृष्टमात्रो यदि न प्राप्नोति स्पशन दर्शनपथे स्थिता अदर्शने वा अनुवाते च भस्ममुत्सृजेत् । यदा तस्य भस्मना ईषिदवधूलित मनसा च ाच तयित्वा दाता भस्मप्रुत्सृजेत् । यन तेन चिन्तित भवति तत् सर्वाणि कर्माणि करोति । परहस्तेन वात्मना वा यथाभिलषित तत् सर्वाणि कर्माणि करोति । नान्यथा चान्यथा भवति ॥

अथ शयनासनादीनां अलङ्करणप्रावरणादीनां । विविधानि वाऽलङ्करणविशेषाणि नानावस्त्राणि वा वाहनयानापानहस्त्यश्वादीनां सर्वाण्युपकरणविशेषाणि भोजनपानभक्षणादीनां सर्वाणि शरीरोपयोज्यानि भाण्डोपकरणानि पुष्पन्ताम्बूलफलग न्धधूपादीनां गर्भेषु तेस्त भस्मनाव चूर्णयेत् । अरीणां यूकमत्कुणक्रिमिभि समन्तावच्छरीरमाकीर्णं भवति । भक्षते च । विविधदुःखसंहतो भवति । महागन्धेन ग्रसते । अशक्या' सर्ववैद्या' सर्वदेवाश्च निवारयितुम् । अशक्ता सर्वम न्त्रा रक्षयितुम् । वर्जयित्वा तु तेन दत्त भवति ॥

अथ प्रत्यायन भवति । यष्टिमधु नीलोत्पल श्वेतच न्दन चेकी कृत्य शीतलेनाम्भस पीपयित्वा तच्छरीर प्रलेपेन् मू र्नां प्रभृति यावत् पादतलम् आर्यमञ्जुश्रियमूलमन्त्र जपता । स्वस्था भवति ॥

अपरमपि कर्म भवति । स्त्रीणामनुवात गत्वा यत्रेप्सता सर्वदुष्टडाकिनिस्त्रीणां गर्वितानां च प्रयोक्तव्यं नान्येषाम् । तमेनमनुवाते

स्थित्वा भस्ममुत्सृजेत् । मनसा चि न्तयित्वा सर्वभगस्तनानपहृतानि भवन्ति । पुरुषस्यापि पुरुषेन्द्रिय श्मश्रुरामाणि च स्तनानि च प्रादुर्भवन्ते ॥

एव विविधविचित्राण्यनेकानि कर्माणि करोति । परेण वा कारापयति । यत्र वा प्रीतिरुत्पद्यते तेन वा कारापयति । स्त्रिया वा पुरुषेण वा । यत्र वा चित्तस्य निर्वृतिरुत्पद्यते तस्य तद् भस्मां दत्वा यथेष्ट कारापयति । प्रयोगतश्च शिक्षापयेत् । एव महाव्याधिभि गृह्णापयति । मनसा चिन्तयित्वा मूर्ध्नि स्पर्शनान्मस्तकशूल मुखस्पर्शनान्मुखपाक एवमनुपूर्व्या यावद्धृदय हृच्छूलकुक्षिशूलं वा उपजायते । एव पञ्चर्या जङ्घाभिश्चासृगुञ्चै रोगैर्दुष्टशोणितादिषु रोगैर्गृह्णापयति । सक्षेपतो मारयति शोषयति पाचयति आकर्षयति वशयति यथा यथा प्रयुज्यते तथा तथा तत् सर्वं करोति । चोपघातिक आकर्षणवशीकरण च सुदूरेऽपि स्थित कर्माणि करोति । सुदुर्ग कुड्य समीप गत्वा, अनुवाते स्थित्वा, तदेव भस्मोत्सृजेत् । उभो पाणिगृहीत प्राकार प्रतोली अट्टालांश्च प्रपतन्ते । तदाश्रयश्च भवन च महाग्निदाहमुपजायते । सेनाभङ्ग च भवति । महोपद्रवैश्चोपद्रुतो भवति । सर्वमवमुच्य प्रपलायति वा ग्रहणं वाधिगच्छति । एव परबलेऽपि अनुवाते भस्ममुत्सृजेत् । महाबलसेनाया भङ्गो भवति । दावज्वरेण वा गृह्यते । हस्त्यश्वरथपताकादय सेनापतिश्च भङ्गमुपजायते । ग्रहण वा अभिगच्छति । एवमनेकप्रकाराणि यथेष्टानि शत्रुनाशाय कर्माणि करोति । आत्मनो महारक्षा ये च स्वसेनायां वा सखायानां । अथ मलागार करोति । सर्वेत सर्वेषां पटस्याग्रत क्षीराहुतिसहस्र जुहुयात । स्वस्था भवन्ति अधृष्याश्च ॥

अथ यक्षिणीं साधयितुकाम',

नटी नट तथा भद्र रेवती चापि निश्रुना ।
तमसुरी थ लोका मेखला चापि सुमेखला ॥
इत्येता अष्ट यक्षिण्य. सर्वकामप्रसाधिका. ।

नटिकाया मन्त्र —ॐ नटि महानटि आगच्छागच्छ दिव्य रूपिणि स्वाहा । अस्योपचार —फलके पट्टके वा अभिलिख्य मांसाहारेण वा क्षीराहारेण वा दिवा अष्टसहस्र जप्तव्या । आलेख्या च सर्वालङ्कारभूषणी श्यामावदाता कृशाङ्गी एकवस्त्रा मुक्तकेशा, स रक्तनयना ईषित्स्मितमुखी साधक तर्जयमाना दक्षिणहस्तेन वामेन पाणिना वृक्षशाखामवलम्ब्य सर्वाङ्गशोभना विचित्रपत्रनिवस्ता । त स्यैव क्रोधराजस्य पश्चयाग्रत उपरा उत्तरामुख स्थित्वा पलाश काष्ठैरग्नि प्रज्वाल्य गुग्गुलुगुटिकानां दधिमधुघृताक्तानां अष्टसहस्र जुहुयात त्रिसन्ध्य यावत् सप्त दिवसानि । तत सप्तम दिवसे उदारां बलि कृत्वा घृतप्रदीपांश्च प्रज्वाल्य मन्त्र जपता तावत् तिष्ठेत् याव दर्धरात्रम् । तत सा यक्षिणी स्वयमेव महात्रभाम कृत्वा स्वरूपेणागच्छति । आगता च ब्रवीति । किं मया कर्तव्यम् इति । ततः साधकेन वक्तव्यम्—भार्या मे भवस्व इति । एवमस्त्विति कृत्वा न्तर्धीयते । तत प्रभृति भार्या भवति । सर्वकामदा स्वभवन नयति । रसायन प्रयच्छते । यत् पीत्वा दिव्यरूपी भवति महायक्षप्रतिस्पर्धी । यदि नागच्छति द्वितीये वारे क्रोधराजसहित जपेन्नियतमागच्छति । न चेद् म्रियते म्रियते ॥

नटाया मन्त्र —ॐ नटे शुक्लाम्बरमाल्यधारिणि मैथुनप्रिये स्वाहा । एतस्यैप एव विधि । ।

भद्राया मन्त्र —ॐ भद्रे भद्रे आलोकाणि किं चिरायासि एहीह आगच्छागच्छ मम कार्यं कुरु स्वाहा । एषा विनापि पटेन सिध्यते । शिर स्थाने मण्डलक कृत्वा गुग्गुलुधूप दहता विद्यामष्टसहस्र जपेन । मालिना एकाकिना शुचिना द्वारं पिधाय मासेन रात्रौ नागत आगच्छति । आगता च कामयितव्या भार्या भवति सर्वकामदा । यस्यासौ भवन प्रविशते पञ्चवर्षसहस्राणि जीवति । न चेदत्रैव जम्बूद्वीपे विचरति । पञ्चवर्षशतानि जीवति । तया सार्धं क्रीडति । राज्ञां सम्पादयति । तेन सह यत्रेष्ट तत्र गच्छति । रसायनमनुप्रयच्छते । इष्टभार्येवावहिताध्याशय करोति ॥

रेवत्या मन्त्र —नमः सर्वयक्षीणाम्। ॐ रक्ते रक्तावभासे रक्तानुलपने स्वाहा।

रेवत्या यक्षिणी श्रेष्ठा ललन्त्या मैथुनप्रिया।
ईषिद् रक्तेन वस्त्रेण नीलकुञ्चितमूर्धजा॥
सर्वाङ्गशोभना यक्षी कामभोगरता सदा।
कामदा भोगदा नित्य वरदां तां मभिनिर्दिशेत्॥

पूर्ववत् पटमभिलिख्य एतस्या अय विशेषः— रक्तपट्ट-निवस्ता रक्तपट्टांशुकोत्तरीया रक्तावभासा च वर्णत।

मेखलाया मन्त्र. —ॐ मेखले महायक्षिणि मम कार्यं सम्पादय स्वाहा॥

सुमेखलाया मन्त्र:—ॐ मेखले सुमेखले महायक्षिणि सर्वार्थसाधनि ॐ समयमनुस्मर स्वाहा॥

आलोकिन्या मन्त्र —ॐ लोकिनि लोकवति स्वाहा।

एतेषामेव एव विधि॥

तमरुन्दर्याया मन्त्र —ॐ घुणु गुह्यके घुणु घुणु गुह्ये एह्येहि गुह्यके स्वाहा। अस्योपचार न। एताया पटविधानोऽस्ति आदौ तावत् शुचिना शुचिवस्त्रप्रावृतेन पूर्णमास्यां विविक्ते स्थाने द्वार पिधायित्वा अभ्यारे आलोकवर्जिते त्रिशां दशसहस्राणि जपेत्। पूर्वसेवा कृता भवति। तत साधनमारभेत। पूर्णमास्यादारभ्य याव-वदपरा पूर्णमासी अत्रान्तरे कर्म भवति। रात्रौ शयनकाले शय्यामारूढ प्रच्छन्ने गुह्यप्रदेशे एकाकिना द्वार पिधयित्वा सङ्कुचितकर्णिकां वानपुष्प च रक्तुतलेन मिश्रयित्वा हस्तौ पादौ प्रक्षालयित्वा दक्षिणं वाहुमष्टशताभिमन्त्रितं कृत्वा स्वपेत् मानी। एवं प्रत्याह यावन पौर्णमास्यात्। ततोऽर्धरात्रे नियतमागच्छति। आगता च न मन्त्रापयितव्या। तूष्णीभावेन रामयितव्या षड्भि मासै। यदा मन्त्रापयति तदा मन्त्रयितव्यम्। तत प्रभृति सिद्धा भवति। भार्या भवति सर्वकामदा। दिव्य चास्य सुखसस्पर्शम् अदर्शनेनैव सर्वकार्याणि सम्पाद-

यति । रसरसायनानि सम्प्रयच्छति । पृष्ठमारोप्य सुमेरूमपि नयति । रात्रौ जम्बूद्वीप भ्रामयति । योजनशतास्थितमपि शत्रु घातयते । यथाज्ञप्ता तत् सर्व सम्पादयति । वर्जयित्वा परस्त्रियाभिगमनम् । सर्वेषा मयं विधान परस्त्रीं नाभिगच्छेत् । तेनैव सह सवमेत् । यदि गच्छे न्मरणोन्मार्त्तिं वा प्रयच्छन्ते । एषा अन्धारसुन्दरी नाम यक्षिणी । अनेकयक्षीशतसहस्रपरिवृता । दिने दिने एकैकां यक्षिणा क्षविद्धि प्रेष यति । सिद्धा सती सर्वसाधकानां अनेकयक्षपरिवारां च सर्वयक्षीणां च महर्द्धिका तमावृता । सर्वेषामेव एव विधि । किं तर्हि तेषां दर्शन भव ति । एतस्या दर्शन न भवति ॥

अन्धारवासिनी नाम यक्षीणां महर्द्धिका ।
गुहावासिनी नरवीरा कुमारी लोकविश्रुता ॥
मधुयक्षी मनोज्ञा च सप्तमा सुरसुन्दरी ।
इत्यता' सप्त यक्षिण्य सत्त्वानुग्रहकारिका ॥
पर्यटन्ति इम लोक कृत्स्नां चैव मेदिनीम् ।
ईपित् क्षणमात्रेण उत्पतन्ति सुरालयम् ॥
सङ्ग्राम देवदैत्यानां युद्ध्यन्ते च महर्द्धिका ।
धामष्ठा करुणाविष्टा' सत्त्वकामा सुवत्सला ॥
सत्त्वानां हितकाम्यर्थं पर्यटन्ति महीतले ।
न तासा किञ्चि दु साध्यं सर्वकर्मकरा शुभा ॥
सत्त्वानामुपभोगार्थं बोधिसत्त्वेन भाषिता ।

गुहावासिन्या मन्त्र — ॐ गुहिले गुह्यमति गुहवासि आनय भगवति मया निक समयमनुस्मर स्वाहा । खादिरकाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य पृथग्दुपुष्पाणां घृताक्तानां अष्टसहस्र जुहयात् त्रिसन्ध्य मासमेकम् । पूर्वसेवा कृता भवति । तत पश्चात् साधनमारभेत् । फलके वा पट्टके वा कुड्यायां वा अश्लेपकवर्णकै नवभाजनकृतकै । आदौ तावत् पर्वतराजा सुमेरुलिखापयितव्य चतुरस्र चतुशृङ्गा समन्तत सप्त पर्वतपाङ्क्तिपरिवेष्टित । तेषां पर्वतानामन्ते गुह पर्वतनिश्रुत आलि

गितव्यम् । तद्यथा दिव्यरूपिणी मनोज्ञरूपा ।। एतानि नी
यक्षिणी गृहवासिनी नाम त्रिसाधनेनाख्या पट्टवस्त्रालङ्कारा पशु
क्लेन ।। रक्तवर्णा विचित्राभरूपी तत्रादृश पटमालेख्य शुचौ
प्रदेशे शुचिना क्षीराहारेण त्रिंशत्सहस्राणि जपेत् । महापूजां
कृत्वा यथाशक्तितो वा ततो जपान्ते महाप्रभावं कृत्वा दिव्यरूपी
यक्षिणी आगमेत्यागच्छति । आगताया जातीकुसुमैः गन्धोदक
र्घ्यो दापितव्यम् । माता भगिनी भार्या वा ब्रवीति — तस्या हितं कर्तव्यम् ।
वक्तव्यम् माता मे भवस्वेति । कृत्वान्तर्धीयते । न च तत्र चित्ते
दूषयितव्यम् । नापि कामोपसंहितं प्रार्थयितव्यम् । आर्या सा मह
र्द्धिका न कामं प्रार्थयति न सिद्धयते । ततः प्रभृति मातृवत् सर्वका-
र्याणि करोति । अष्टशतपरिवारस्य भक्ताच्छादं प्रयच्छते । विषम
स्थस्य त्रायते । महारण्यपर्वतस्योपरिस्थितस्यापि सर्वकार्याणि सम्पा
दयति । कामितं च भोजनमनुप्रयच्छते । रसरसायनादीन् सर्वमनु-
प्रयच्छति । यथेष्ट नानुवर्त्तते । कुटीकुम्भादीमभिनिर्मिणोति । सुवर्ण
सहस्रमनुप्रयच्छति दिने दिने । सर्वं व्ययीकर्तव्यं तदह एव । यदि
न करोति च्छिन्ना भवति । सर्वेण सर्वं भवति ॥

अपरमपि कर्म अस्या । अस्यैव पटस्याग्रतः खदिरकाष्ठैरग्निं प्र
ज्वाल्य विगतार्चिधूमविगते अङ्गारे दक्षिणहस्ततले मनःशिलया प्रति
कृतिमभिलिख्य नाम च गृहीत्वा स्त्रिया नामहस्ताग्रे तत्रैवाङ्गारराशौ
तापयन् मन्त्रं जपता । योजनशतादपि स्त्रियमानयति । यदुच्यते तत्
सर्वं कारयति । रात्रौ एतत् कर्म । न दिवा ॥

तस्यैवाप्ता मन्त्रः — ॐ नरवीरे स्वाहा । तथैव एतस्या पटम-
भिलिख्य वर्जयित्वा गृहालय अशोकवृक्षाश्रिता लिखापयितव्या ।
एतस्या अपि विधि — सर्वं तथैव कर्म यथा गृहवासिन्या । अय
न्तु वक्तव्या — भगिन्यास्त्वेति ॥

एतस्यापरोऽस्ति कर्म । चन्द्रग्रहे सुवर्णगैरिकां भूर्जपत्रेण वेष्ट
यित्वा मुखे प्रक्षिप्य तावज्जपेद् यावच्चन्द्रो मुक्त इति । ततः सुव
र्णगैरिकया यस्या नाम लिखति स्त्रियस्य वा आयोजनशतास्थिता

गृहीत्वा बिभीतकफलां परित्यज्य नवे भाण्डे मोर्तणे गजो ााम मृन्मये वा स्थाप्य पादान्ते शय्यायां सहस्राभिमा ा । ा ा । । नैव म त्रेण एकाध्ययसिण्य। अ भ्रवारे लैा ह ना । । । ।।ा।। प स्त्रसुव्यम् । आगत्य चामानुर्षी पादो प्रजयात । । ग्गया स्यताा-मल्हहस्ततला । तस्य स्पर्शनादेव दिव्य सुरभग ।। ।ाजागे । येन सूर्यादेऽपि राज्य ते दु खेन मतिजु यत । ा ।ा।। सत त देव चिन्तयेत् । न च कामयितव्या नापि मन्त्रापा ।ग। । षड्भि र्मासैः सिद्धा भवति । ततः सा दिव्यरूपा अभिवार वा व यात् समाना परिचारिकै परिवारिता मद्यपहस्ता स ।ा। ालितान्नारा शयनासनपरिगृहीता विचित्राभरणोज्ज्वला आगत्य । म वागते। कामभोगोपकरणपरिगृहीता आगत्य च साधक णठे पा।ा । ततःप्रभृति इष्टभार्येव मनुवर्त्तते । आगता च कामयितव्या रात्रौ परिचर्यं भ ातेऽ तर्थायत । शय्यायां मुक्ताहार त्यज्य सुवर्णसहस्र मूल्य दिने दिने परित्यज्य गच्छति च । सर्व निरवशेष व्ययीकर्त्त व्यम् । यदि किञ्चित् स्थापयति भूयो न भवति । न कस्यचित् क थितव्यम् । यदि कथयति भूयो नागच्छति । अनर्थ वा कुरुते । मा रणा त परगुह्यका ह्येते परमगोप्या न द्वितीयसत्त्वस्य ।ा।न क्षमन्ते। मातापितृसुहृत्स्वामिबान्धवानामपि नारोचयितव्यम् । न ।श पशु स्यापि तिर्यग्गताना प्राणिनां नारोपयितव्यम् । प।ा।ग तत् । सर्व गुह्यकाना सर्वयक्षिणीना च एष एव विधाना । ।ा। ा। अपि द्धा भवन्ति । यत्रारोचयते । अन्यस्त्रीमैथुनाभिगमन च भार्याया च वर्जयेत् सदा ॥

मनोज्ञाया म त्र —ॐ मनोहरे मदो मादकरि विचित्ररू पिणि मैथु ाप्रिये स्वाहा । अस्यासुपचार' — ा ा।ाकाया अ शोकवृक्षस्याधस्तात् सविभक्ता कुटिं कारयित्वा अगुा ा। क ावा-टार्गलप्राकारोच्छ्रिता शुचिना लक्षमेक जपेत् । तत' कर्मारभेत् । म-हावसा सह गृह्य श्मशानचोटकेन वर्तिं कृत्वा द्वार पिधयित्वा प्रदीप प्रज्वालयेत् । सदश च वस्त्र केशापगत बहिर्द्वार स्थापयेत् । प्रत्यग्र

रात्रौ सा नग्निकागत्य त तत्र निवास्य प्रविशते मानुषस्त्रीरूपिणी भूत्वा । तत साधक तेन सार्धं रमते यावत् प्रदीप ज्वलत । नि र्वृते प्रदीपेऽन्तर्धीयते । तस्मिन् तत्र नुपुरमेक बद्ध्वा तत्र परित्यज्य शय्यायामपक्रमति । अथ साधकस्ता हस्ते गृह्णाति । अङ्गुलयि वैकावमुक्त्वापक्रमते । अथ कण्ठा दिव्यमुक्ताहारा अथ बाहात् कनक कट्या मेखला पद्भ्यां नूपुर शीर्ष मणि प्रवर यतरा यतर दिव्यमाभरणमेक यत्र यत्र गृह्यते तत्र तत्रानुप्रयच्छति । अत्र ध्यां गच्छति चागच्छति च । एत प्रत्यह निरवशेष व्ययीकर्त्तव्यम् । एव यावाङ्गिर्मासै मन्त्रापयति तदा मन्त्रयितव्यम् । भार्या भवति । नित्यस्था रसायनं प्रयच्छति य पीत्वा दीर्घकाल जीवति । मनसा ध्यात्वा खदिरकीलक भूमौ निखानयेत् । दिव्य विमानमुपपद्यते । उद्धृतेऽन्तर्धीयते । अस्याया मन्त्र द्वितीयमस्ति । ॐ महानग्नि न ग्निजे स्वाहा तेनैव दीप प्रज्वाल्य अनेन मन्त्रेणाष्टशताभिमन्त्रित कृ त्वा कारयेत् । नियतमागच्छति । कीलक चाभिमन्त्र्य निखान येत् । उद्धृते दीपे निर्वृते चा ततान कीलकं मानुष त्वमाकील च सो भृङ्गे गवलमाहिषशृङ्गे वा श्मशाने चैकवर्तिना बोद्धव्यम् । दृशा तरे । यत्रेष्ट तत्र ददाति । स्वय वा करोति । न च म त्रा दातव्या । अथ ददाति छिन्नविश्रो भवति । यस्य ददाति तस्यैव तत् सम्पद्यते । यत्र वाभिलषित यत्र वा स्थान गृह्ण गच्छत । एषा सिद्धि आवर्त्यं नापगच्छति । अ या वा रमापयते । किं तु त सार्धं न मन्त्रयति । अन्यस्त्रीदर्शनाभिरुचित मनसेप्सित तदानुरूपी तस्यापसङ्क्रमता ह्य पूर्वस्य साधकवशादिति ।

सुरसुन्दर्याया मन्त्र - ॐ सुरसु दरि स्वाहा । अस्यामुप चारः—खदिरकाष्ठैरग्नि प्रज्वाल्य घृताहुतीना अष्टसहस्र जुहुयात् । त्रिसन्ध्य मासमेक शुक्रपूर्णमास्यां कुशपिण्डकापाप शुचिना शुचौ देशे मन्त्र तावज्जपेद्रहसि यावदर्धरात्रे नियतमागच्छते । ततो माता भगिनी भार्या यथैव पूर्वं तत् सर्व करोति सर्व च विस्तरतो वक्त व्यम् ॥

इत्येता' सप्त यक्षिण्य वज्रपाणिसमाज्ञया ।
पर्यटन्ति महीं कृत्स्नां त्रैलोक्य च सुरासुरम् ॥
विचरु कृपालुभ्यो मर्त्यानां मैथुनप्रिया ।
केऽपि दार्यास्तथा बाला मूढाश्चापरयक्षिका ॥
पर्यटन्ति तथा रात्रौ सिंहकाम्यपरा हिता ।
बालानां जीवनाशाय लोलुपा मांसभाजिका ॥
तथा रुधिरगन्धेन जम्बूद्वीपं हि मागताः ।
प्राणापरोधिका यक्षी नित्य सा शोणितप्रिया ॥
पर्यटन्ति गृहा सर्वां आरक्षामृतकसूतकाम् ।
तेषा निग्रहमित्युक्त' समयोऽय सम्प्रकाशित. ॥
यथा सद्ग्रहराग च निव ध्य चेह बालिशाम् ।
तथा सर्वमिदं प्रोक्त सत्त्वाना हितकारणात् ॥
मैथुनार्थी यथा म त्री रागान्धो मूढचेतस' ।
मन्त्रैराकृष्य भुञ्जीत यक्षी वा अथ राक्षसी ॥
नागी च मथ गन्धर्वी दैत्ययोषिमथ किन्नरीम् ।
पातालभवन रम्य असुराणा पुरोत्तमम् ॥
प्रविशेत् तत्र मन्त्रज्ञ यत्र स्त्रीणामसङ्ख्यकम् ।
तत्र गत्वा वसत् कल्प म त्रज्ञा मन्त्रजापिन ॥
मैत्रेयो नाम सम्बुद्ध यदा बुद्धा भविष्यति ।
तदासौ श्राष्यति सद्धर्म श्रुत्वा मुक्तो भविष्यति ॥
सुरकन्यासुरीं चैव विद्याधरवराङ्गनाम् ।
मन्त्रैराकृष्य भुञ्जीत दिव्यसौख्यरतिं तदा ॥
जम्बूद्वीपगतो मन्त्री तत्रैवानयते सदा ।
शुचिस्थाने तदा गुप्ते शौचाचाररतः सदा ॥
मूढानामुत्तमा सिद्धि' कदाचित् तेन जायते ।
वि मूत्रमशुचिस्थान सदा दुर्गन्धिपूतिकम् ॥

व्याधिदु.ख तथा शोक मरणान्त दु'खभाजनम् ।
वियोग रतिसम्पृक्त न स्पृशे मानुषीं स्त्रियाम् ॥
अनित्यदुःख तथा शून्यरिक्तस्तुच्छमशाश्वतम् ।
बालमुल्लापन चापि सङ्कल्पजनितोद्भवेत् ॥
न गच्छेत् कामतो मन्त्री सर्वकामार्मनान्निजाम् ।
तेषां रतिमित्युक्तो विमुक्ति तेपु सिद्धिताम् ॥
सिध्यन्ते तस्य मन्त्रा वै ये विरक्ता तु कामतः ।
वि॰मूत्ररुधिरासिक्तां + + +चैत्र पूजिताम् ॥
ज्रामृत्युसुशोकां च न स्पृशेन्मानुषीं तनुम् ।
न भेजेन्मैथुन तत्र मोहान्धा रागचेतसाम् ॥
न सिद्धिर्लभ्यने मन्त्रां तेपु सेवी सदाशुची ।
मन्त्रज्ञो मन्त्रजापी च समज्ञोऽथ जितेन्द्रिय ॥
शौचाचाररतो धीर. सर्वमन्त्रोऽपि हि सदा ।
पद्मोच्चा समोदा च अजिता चापि जया सदा ॥
श्यामावर्ते तथा यक्षी इत्येता यक्षिमहर्द्धिका ।
पद्मोच्चाया मन्त्र — 'ॐ पद्मोच्चे स्वाहा' ॥

अस्या कल्प — गङ्गाकूल समुद्रतटे वा उद्यानपुष्पवाटिकायां मध्ये उडय कृत्वा शुचितर आत्मना च शुचिर्भूत्वा शिलापट्टकाकार मृण्मये कृत्वा तत्रैव रात्रौ द्वार पिधयित्वा सर्वकामभोग्यानुपकरणा न्युपहृत्य तत्रैवात्मसमीप अक्षिण्या शय्यां कल्पयत् । ततो त्रियां दश सहस्राणि जपेत् । एव यावन्मासाभ्यन्तरेण नियतमागच्छतीति । आगता च कामोपभोग्या भवति भार्या । दिव्य च मुक्ताहार शय्यां परित्यज्य प्रभाते गच्छति । एव यावद् दिनेदिने पड्भिर्मासै नि त्यस्था भवति । तन्मुक्ताहार न ग्रहेतव्यम् । यदि गृह्णाति तन्मात्र पनमुपपद्यते । दीनारलक्षमूल्य तत् हार माणरत्नापशोभित पड्भिर्मा- सैरतिक्रान्तै. नित्यस्था भवति भार्या सर्वकामदा। यथा रूपमभिलपित

तथा रूप कृत्वा उपतिष्ठते। यथाभिरुचितमा मानमाभिनिर्मिनोति। साधकस्येच्छया सर्वेषा यक्षीणामय विधा।' यथा निर्दिष्टाना अत्र अन्यत्र ॥

जयाय म त्र —ॐ जये! सुजये!, जापयति सर्वकार्याणि कुरु मे स्वाहा।

कनकाभा चित्राङ्गी नीलकुञ्चितमूर्धजा।
मर्वाङ्गशोभना देवी भाम्य च सुभगा शुभा॥
प्रियवदा प्रमदाश्रेष्ठा सुरूपा चारुदर्शना।
प्रशस्ताकाररु शुक्र सर्वलोकसुपूजिता॥
ईषिद्रक्तेन वस्त्रण जया तामभिनिर्दिशेत्।

अस्या कल्प' — आदौ लक्षमेक जपेत्। पूर्वसेवा कृता भवति। तना महारण्यं प्रविश्य फलाहार तावज्जपेद्यावत् स्वरूपेणो पतिष्ठते। आगता च ब्रवीति — 'किं करोमी'ति। यदि माता भवति। मातृवत् सर्वाशां परिपूरयते। राज्य ददाति। महाधनपतिं करोति। दीर्घायुष्कतामधितिष्ठते। अथ भगिनी यथेप्सित स्त्रीमानयति योजनसहस्रस्थितामपि। दीनारलक्ष दिने दिने प्रदाात। स च व्य यीकर्तव्य। अथ भार्या भवति स्वभवन नयते दिव्यविमानाभि रूढो तया सार्ध रमते। दीर्घरात्र त्रिंशद वर्षसहस्राणि यथष्ट वि चरते। महायक्षप्रतिरूपो भवति ॥

प्रमोदाया मन्त्रः—ॐ ध्रीं। ह्रीं महानग्नि हूं फट् स्वाहा। अस्या' कल्प — अर्धरात्रे अपारमाणो जाप' कर्तव्य। भूयो निद्रां गच्छेत्। मासाभ्यन्तरेण नियतमागच्छति। भार्या भवति सर्वकामदा। दिनेदिन पञ्चविंशति दीनारामनुप्रयच्छति। आत्म ॥ काश दीर्घकाल च जीवापयति ॥

एवमपरिमाणानि यक्षिणी शतसहस्राणि भवन्ति। एव पिशा चा। पिशाचमहर्द्धिका नागकन्या असुरकन्या' अप्सरा सुरगोपिद दैत्यकन्या। एव विद्याधरीणां सर्वेषां सर्वतः मानुषीणाममानु-

षीणा च मन्त्राणि भवन्ति । असङ्ख्येयानि तथैव यक्षाणां देवानां नागानां ऋषीणां गन्धर्वाणां असुराणां प्रेतानां राक्षसाना च महाब्रह्मण महेश्वरस्य महाविष्णोः मातराणा रुद्राणि चामुण्डिराराहिप्रमुखाना मन्त्राणि भवन्ति पृथक्पृथक् सर्वे च समये आकृष्टा इह क्रोधराजेन यमा तकेन आनीता ग्रस्ता समये स्थापिता मञ्जुघोषस्योपनामिता अनुपरिवारा अनुपूर्वस्थिता परिचारिका सर्वेषां सक्षेपतः यत्र प्रतिमा स्वय वा प्रतिकृतिं कृत्वा क्रोधराजान यमान्तक तानज्जपेन्यावत् प्रतिबिम्ब प्रकम्प प्रचलते प्रस्विद्यति वा । अथ स्वरूपेणागच्छन्ते । यदुच्यते तत् सर्व सम्पादयन्ते ॥

एवं यापि ता. चतु कुमार्य. महायक्षिण्य' भ्रातु' तुम्बुरुसमेता दिव्यरूपिण्य' अम्बुराशिसमाश्रिता नौयानसमारूढा सर्वलो(क)सुपूजिता सत्त्वानुग्रहकारिका तपामप्येष एव विधि । यदुत

पटभित्तिफलके समाकीर्णा लिखितापि वा ।
नोयानसमारूढा भ्रातुर्ज्येष्ठानुनेयिका ॥
अम्बुधे अन्तर्गता कन्या चतुरेवसमानुगा ।
तेपा प्रच्छन्नत स्थाप्य क्रोध जाप्य समारभेत् ॥
चल. कम्पः तथा स्वेद जायतेषु च सर्वत ।
ततः सिद्धा इति ज्ञात्वा म त्रजापी जपं त्यजेत् ॥
स्वरूपेणैव राज्यन्ते कथयन्ति शुभाशुभम् ।
सर्वथा साधका ते वै भवन्ते ह सजापिने ॥
सर्व कुर्वन्ति आज्ञप्ता क्रोधमाकृष्टमूर्च्छिता ।
सोमाद्यैर्ग्रहवरैर्नित्य ऋषिभि राक्षसैस्तथा ॥
पिशाचैगरुडैश्चापि सुपूजिता ते महर्द्धिका ।
महेश्वराद्यैस्तथाभूतैः पूजिता ते महर्द्धिका ॥
एतेश्च भाषिता कल्पा मन्त्रतन्त्रा सविस्तरा' ।
ते तु सर्व प्रयात्कल्पा सकल्पा कल्पविस्तराः ॥
सर्वे ते क्रोधराजस्य वशे तिष्ठन्त्ययत्नत ।
धावन्ति केचिन्मन्त्रा वै उच्छुष्मा कश्मलोद्भवा. ॥

सर्वे त क्रोधराजस्य नियुक्ता ते प्रकाशिता ।
आर्या ये च मन्त्रा वै विशिष्टा सर्वतोगता ॥

उत्कृष्टा प्रवरा ह्यग्रा भाषिता जिनवरैस्तथा ।
तथा मन्त्रधरे मन्त्रा मया चैव प्रभाषिता ॥

ये चान्ये मन्त्रमुख्यास्तु कुलेष्वेव हि पञ्चसु ।
भाषिता जिनपुत्रैस्तु लौकिकाश्चापि महर्द्धिका ॥

सर्वास्तां समाकृष्य क्रोधराजो महर्द्धिक ।
सर्वेषां मन्त्रत त्राणनिबद्धास्ते इह शासने ॥

यो येषां विधिराख्यात तेनैवार्थं नियोजित ।
क्रोधराजा यमा तस्तु उत्कृष्ट सर्वकर्मिक ॥

तारा च भृकुटीं चैव तथा पाण्डरवासिनीम् ।
महाश्वेता तथा विश्वा मामक्यां कुलिशोद्भवाम् ॥

उष्णीषप्रभां सर्वलोचना चैव देवताम् ।
सर्वां तथागतिं विद्या मञ्जुघोषं च धीमतम् ॥

महास्थामं सम त च तथा पद्मवर प्रभुम् ।
यत्रापि लोके यक्षेश बोधिसत्त्व महर्द्धिकम् ॥

यदुक्त जिनपुत्र तु सर्वाङ्ग लोकविश्रुतम् ।
वज्रसेन सुषेण च मत्सुतां चापि धीमताम् ॥

मया य भाषिता मन्त्रा नावज्ञा कारयेज्जपी ।
ते सर्वा पूजयेन्नित्य अकल्पयास्तेषु भाषिता ॥

न जपी योजयेत् तत्र क्रोधराज सुपूजितम् ।
विद्याच्छेदेन न कुर्वीत तेषु मन्त्रेषु सर्वदा ॥

सर्वांश्चैव यथा कर्मां लौकिकां मन्त्रदेवताम् ।
उमाशङ्करब्रह्माद्या हरिं चापि सुपूजितम् ॥

यथा तन्त्रेषु मन्त्राणां सर्वेष्वेव तथा कृता ।
सर्वं च सर्वतो मन्त्रा सर्वं चैव समारभेत् ॥

सर्वमन्त्रप्रवृत्तिस्तु दृश्यत क्रा यसम्भरा ।
एष मन्त्रो महाक्रोध यमा ना नाम नामत ॥
आकृष्य घातयेत् क्षिप्र यमस्यापि महात्मन ।
वैवस्वतं कृता त वै शक्रश्चापि महात्मन ॥
आकृष्टा वसिता घोरा दुर्दा तन्मत्रा प्रभु ।
एष मन्त्रो महामत्र कथिता मञ्जुभाणिना ॥
सर्वकर्मकर' क्रूर, सर्वम त्रप्रसाधक ।
इत्येवमुक्त्वा तत श्रीमा वज्रपाणिर्महर्द्धिक ॥
प्रणम्य बुद्ध महावीर शाक्यसिंह नरोत्तमम् ।
मन्त्र च काश्रितो वज्री म न्त्र भाषे महर्द्धिकम् ॥
शृ न्तु सर्वे सत्वा वै सर्वभूतगणा शुभा ।
सर्वमैत्रगणाध्यक्षा भाषेऽह म त्रमुत्तमम् ॥
भाषित बोधिसत्त्वेन मञ्जुघोषेण धीमता ।
दुर्दान्तदमक घोर सर्वदुष्टनिवारणम् ॥
विनेयार्थ तु सत्त्वाना बोधिसत्त्वेन भाषितम् ।
अह च भाषहे ह्यत्र पर्ष मध्ये सुदारुणम् ॥

नमः समन्तबुद्धाना अभावस्वभावसमुद्गतानाम् । नम प्रत्यक बुद्धार्यश्रावकाणां नमो बोधिसत्त्वानां दशभूमिप्रतिष्ठितेश्वराणा बो धिसत्त्वानां महासत्त्वानाम् । तद्यथा— ॐ गर गर गाहि गाहि दुष्ट-सत्त्वदमक असिमुसलपाशपरशुहस्त चतुर्भुज चतुर्मुख षट्चरण गच्छ गच्छ महाविघ्नघातक विकृतानन सर्वभूतभयङ्कर अट्टहासनादिन व्याघ्रचर्मनिवसन कुरु कुरु सर्वकर्मा च्छिन्द च्छि न्द सर्वमन्त्रां आ-कर्षाकर्षय सर्वभूतां निर्मथ निर्मथ सर्वदुष्टा प्रवेशय प्रवेशय मण्डल-ध्ये वैवस्वतजीवितान्तकर कुरु कुरु मम कार्य दह दह पच पच मा वलम्ब मा विलम्ब समयमनुस्मर हू हू फट् फट् स्फोटय स्फोटय सर्वाशापारिपूरक हे भगव किं चिरायसि मम सर्वार्थ साधय स्वाहा ।

एष स मार्षा सर्वदेवगणा यमान्तको नाम क्रोधराजा यमराजानमप्यानयति घातयति शोषयति पाचयति नमयति । एव सर्वमन्त्रा सर्वतन्त्रा किं पुनर्मानुष भति दुःखितम् । दशभूमिप्रतिष्ठितामपि बोधिसत्त्वानानयति । किं पुनर्लौकिका मन्त्राः । एवमपरिमितबलपराक्रमोऽयं क्रोधराजा । एव सर्वमन्त्रतन्त्रभाषितेष्वपि सर्वकर्माणि कुरुते । सर्वमन्त्राणा यथा यथा प्रयुज्यते तथा तथा करोति पठितसिद्ध एष क्रोधराजा यमान्तको नाम परिसमाप्त इति ॥

आर्यमञ्जुश्रीमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतंसका
महायानवैपुल्यसूत्रात् पञ्चाशातेम यमा
न्तकक्रोधराजासर्वविधिनियम तृतीय
पटलविसर परिसमाप्त इति ॥

यमान्तमुद्राय । समाप्त च यमान्तकस्य
क्रोधराजस्य कल्पमिति ॥

स एष कथितो मार्ग आदिबुद्धैः पुरातनै ।
मयापि कथित सर्वं शान्तनिर्वाणगामिनम् ॥
धर्मकोटि समागत्य भूतकोटिं न लभ्यते ।
अकोटी सर्वधर्माणां भूतकोटिमुदाहृता ॥
एष धर्मः समासेन द्विविधेव प्रकाशितम् ।
शृण्व तु सर्वे देवा ये बोधिसत्त्वा महर्द्धिका ॥
अर्हन्तः श्रावका मह्य निर्वाण मे यदा भुवि ।
अभूत् सालवने मध्ये हिमवत्कुक्षिसम्भवे ॥
नद्यां हिरण्यवत्यायां मल्लानामुपवर्तते ।
यमकशालकवने मध्ये निर्वाण मे भविष्यति ॥
यावत् सञ्ज्ञी तथा नगरे चैत्ये मकुटबन्धने ।
नदीतीरे सदा रम्ये निर्वाण मे तदा भुवि ॥
सर्वे वै बोधिसत्त्वास्तु श्रावकाश्च महर्द्धिका ।
देवा नागा तथा यक्षा लोकपाला महर्द्धिका ॥
शक्रब्रह्मसुयामाश्च अकनिष्ठाद्यास्तथा परे ।
सर्वेषां सन्निपाता वै तस्मिं स्थाने भविष्यति ॥
यमकशालवने तत्र मल्लानामुपवर्तते ।
गङ्गायामुत्तरे तीरे महानद्यास्तथा परे ॥
हिमाद्रेर्दक्षिण भागे अभूत् सालवने वने ।
अपश्चिमे मे तथा शय्या तस्मिं स्थाने भविष्यति ॥
नद्या तीरे तथा रम्ये हिरण्याख्ये शुभे तटे ।
सर्वदेवसङ्घानां सन्निपातो भविष्यति ॥
मनुजैः नृपवरैः सर्वै मनुष्यामनुष्यसम्भवैः ।
सर्वभूतैस्तथा मर्त्यं बालिशाबालिशैस्तदा ॥
महोत्सवमहो माह तस्मिं स्थाने समागमम् ।
कृतम श्रमह दिव्य मच्छरीरे तु सामिषे ॥

निरामिषं तु तदा स्थाप्य शान्तिमाप्नोति निर्वृतिम् ।
धर्मकोटिं परित्यज्य भूतकोटिं तु गविशेत् ॥
अपश्चिमा मे तथा जाति' नगरे कपिलावास्तुके ।
शाक्यानां च कुले मुख्ये जातोऽहं भवचारके ॥
ततोऽहं त्यज्य दुःखात्म्य निर्यातोऽहं गृहात्तथा ।
बहुतीर्थां तथा सेव्य न च प्राप्तो मृत पुन. ॥
दु'कर च मया चीर्णं काय स ताप्य तर्श्चनम् ।
षडाब्दमुषित' भ्रष्टदेह वापि विशुष्कत ॥
न च किञ्चिन्मया लब्ध येन ज्ञानमवाप्तम् ।
ततोत्थाय मया तत्र आहार कृथ शुभोदनम् ॥
देवतासूचितं मार्ग गतोऽहं तत्र भूतलम् ।
नद्या नैरञ्जनातीरे वृक्षराजे सुशोभने ॥
नानापुष्पसमाकीर्णे तथेरण्येऽथ भूतले ।
महावनफलोपेते नानावृक्षसमुद्भवे ॥
महानदी परिच्छिन्ना े तरग्ने ानो ाहम् ।
गो स्वक ष्णात्र तु भगाग र्भा ाज्भे ॥
तथैवाह त तरु दृष्ट्वा पर्णशाखोपशोभितम् ।
महावृक्ष महाच्छाय मून्मूलोपशोभितम् ॥
अश्वत्थेऽथ धर्मा ग न्ध्र तरुमूले निपत्र वै ।
धृतिं तत्राभिनिन्दामि ध्यान चापि समाधिकम् ॥
प्राप्त तत्र अनाशो वै राज्य ते जातिरन्तकम् ।
मारेण वहुधा विघ्ना अनेकाकारसुयोजिता: ॥
भग्नसै यपराङ्मुख गताऽसो स्वभवन पुनः ।
तदर्थं मन्त्रतन्त्रा वै भाषिता वहुधा पुन' ॥
अनेकाकारप्रयोगाश्च ध्याना ज्ञानाश्च भाषिता' ।
त्रिधा यान पुनस्तत्र चरित शास्त्रेरोचितम् ॥

प्रतिपन्ना हि भेषाणां निगा नैव प्रकाशिता ।
ततोत्थाय पुनर्गत्वा बुरुविल्वां शुभादकाम् ॥
स्नात्वाम्भसे तत्र ऋषिं प्रव्रज्य सशिष्यकाम् ।
सत्त्वार्थं बहुधा कृत्वा प्रक्रान्तोऽहं ततः पुनः ॥
पुनः काशिपुरीरम्यां अनुपूर्व्या समाविशेत् ।
तत्र स्थाने तु गत्वा ये परा बुद्धा महर्द्धिकाः ॥
तत्राहं स्थितो देशे जने काशिजने स्वयम् ।
प्रवर्त्य चक्र साधर्म्यं शान्ति निर्वाणकारकम् ॥
समुरासुरलोकानां गतिं पञ्चाग्निस्तताम् ।
सर्वभूतसुखार्थाय तत्र धर्म प्रकाशित ॥
आदिबुद्धे पुरा तत्र धर्मचक्र प्रवर्तितम् ।
मयापि दिशि तत्र धर्मचक्रो ह्यनुत्तरः ॥
भवमुक्तिसुखार्थाय सत्त्वदोषनिवारणा ।
प्रवर्त्य चक्र नाम्नां ये नेम शान्तपरायणम् ॥
भवमार्गविनाशार्थं चतु सत्यसमाभिजम् ।
आर्याष्टाङ्गिक मार्गं चतुरानाभिभूषितम् ॥
सप्रतीत्य समुत्पाद द्वादशाकारकारितम् ।
अविद्यानिरोधसंयुक्त विद्यामुत्पादनेमिजम् ॥
आमिता कोटिरत्थ्य वे भ्राकोटिसुकाभिजम् ।
अनुलोमविलोमाभ्यां गतिमाहात्मनेमिजम् ॥
सम्प्रदेशशिव चक्र बहुसत्त्वा विमोक्ष च ।
विमुञ्च्य काशिपुरीं रम्यां श्रावस्त्याहं तदा गमे ॥
तीर्थिकानां तथा वर्ज्या प्रातिहार्यैर्विकुर्वते ।
शङ्कश्ये तथा कृत्वा ऋद्धिर्जनपदे तदा ॥
बहुतीर्थायतनां स्थानां सम्मतोष्य तदा पुनः ।
अग्निभाण्डे जने कृत्वा देवावतरणं शुभम् ॥

त्रायस्त्रिंशेषु देवेषु शक्रमप्राभ्य भर्गाम् ।
अकनिष्ठार्थां तथा देवां ब्रह्मादीशपुर दराम् ॥
सवैश्रवणयक्षेन्द्रां चतुर्महाराजकायिकां गदा ।
मत्ताकरोपमाणाश्च त्रिवीणां मालधारिणाम् ॥
देवां यणगणां सर्वा गोमां दिव्यान्तरीक्षकाम् ।
आर्यां यथगणाध्यक्षां सर्वांश्चैव सुरासुराम् ॥
कृत्वा धर्मफले युक्तां निर्वाणानुगसन्निवाम् ।
श्रेयसैव तदा योज्या बहुमाणामचिन्तकाम् ॥
असङ्ख्या गणना तेषां ससारान्तादनन्तकाम् ।
महासाहस्रलोकानां धात्वाभ्यामचिन्तकाम् ॥
बहु सर्वे सदा सत्ये भूतार्थे सन्नियोज्य वै ।
इहाहमागतस्तत्र शुद्धावासोपरि स्थित ॥
प्रवर्त्ये म त्रसद्धर्मन्निधायान्सयानुगम् ।
सत्त्वानां विनयमागम्य कल्पराजमिद पुनः ॥
प्रकाश्ये बहुधा लोके मञ्जुघोषस्य दत्तानां ।
निर्वृते तु मया काले न गीभूते महीतले ॥
मञ्जुश्रियोऽथ सत्त्वानां बुद्धकृत्य करिष्यति ।
आरक्षणार्थं सद्धर्मा जिने द्राणां परिनिर्वृता ॥
सतता रक्षणा नित्य मञ्जुघोषो भविष्यति ।
म त्रप्रभावनार्थं तु कथित कल्पविस्तरम् ॥
तस्मिं काले युगा ते वै महाघोरे सुदारुणे ।
नराधिपा महाक्रूरा परस्परवधे रता ॥
पापकर्मा दुराचारा अल्पभोगा तदा युग ।
भविष्यन्ति न स देहो तस्मिं काले युगाधमे ॥
मयागम्य न पूजार्थं अभूत् मालवने वने ।
नदीहिरण्यावतीतीरे चैत्ये मकुट भवे ॥

परिनिर्वृते शयाा मे शा त गातुसमाश्ते ।
चितामरोप्ति देहे मम्भागे भागवर्जिने ॥

इहैव तत् पुरा मम मामेगादुानेपिितम् ।
मयैव विनयतागम्ये बुद्धवेनेयचेष्टिते ॥

चरित त शुभ चित्र ग्प्रत्वा मर्वे नराधिपा ।
सर्वे पूजां करिष्यन्ति सदेवासुरमानुषा ॥

समागत्यथ भूपाला सर्वे पूजामहोत्सवाम् ।
करिष्यन्ति न स देह' तस्मिन् काले ममान्तिके ॥

चितामारोपिते देहे शाभिपे गुणमुत्तमे ।
अश्रुभा ते शुभे नेत्र मर्वे पण्यनिर्जिने ॥

भूतकोट्योऽथ शू यास्ते पन्चस्त ामपोदगे ।
वहुसत्त्वा तु त हप्ना महापण्याथ तु याजिता ॥

महाश्रावका महा मान वीतरागा महर्द्धिका ।
बोधिसत्वास्तु सर्वे वै दशभूमिमगाश्रृता ॥

परिवार्य स्थिता सर्व सर्वे नानाकम्परा ।
सर्वे च देवसङ्घास्तु आर्गा रापृथग्जना ॥

सर्वे चैत महापुण्य स्थान ान्न माश्रनम् ।
चित्तमसाद मातिलेभेऽनित्यदुःखा र्माश्रयम् ॥

सर्वे भूतगणा तस्थुः चैत्या तेऽपि समीपाः ।
पूजां च महती चक्रे चुचुक्रोश करोदनम् ॥

मुमुचु साश्रूणि दूने मनापााणि करुणेरिताम् ।
एव च क्रोशिरे सर्वे अनित्य दःखशून्यताम् ॥

धर्म दिदेशितवां बुद्ध' साम्प्रतेऽथ महीतले ।
सैवाग्र मुनिवरा श्रेष्ठः सप्तमो ऋषिपुङ्गवः ॥

शाक्यज सर्वसत्त्वाग्र्यो दर्शन तस्य अपश्चिमम् ।
स एष भगवां शेते अनित्यदुःखाभिभाषिणः ॥

शू-यपरमार्थमार्गगामो आदिशा नार्थभाषिण ।
किमर्थं देवसङ्घा भो न मत्रोधयत त मभुम् ॥
आगता इह सर्वे वै यद्पुना महार्द्धिका ।
धर्मार्थिका महावीरा भारता व महर्द्धिका ॥
गर्वे वै तु स्थिता सत्त्वा मानुषाश्च सुरासुरा ।
समयो वर्तते ह्यत्र धर्मचक्रानुवर्तने ॥
उत्थातु भगवां क्षिप्र बुद्धवेलानुवर्तने ।
महासागरे चले वोल्लङ्घना मुनितद्भवे ॥
न चात्रमन्यां बहु सत्त्वां चिरकाल समोभिजे ।
ध्यान विमोक्ष समेस्तु गा तन्निर्वाणमार्गे ॥
निषण्तु वा भगनो मुनि ।
एवम्प्रकार नानेका नहगलापां प्रलपन्तगे ॥
तूष्णीम्भूताश्च सर्वे वै देवसङ्घा महर्द्धिका ।
आक्रन्दमतुल कृत्वा प्रणामा ततस्थिरे ॥
चुक्रुचु विर' मुत्कोश्य साश्रुकण्ठा सगद्गदा
सशोकाचित्तमनसो प्रणाम्या ससुरासुरा ॥
मनुजा नराधिपाः सर्वे निषण्णास्तत्र महीतले ।
अपर शाक्यजो मुक्त वीतरागो महर्द्धिक ॥
ज्ञानिनो देवदेवस्य बुद्धस्यैव महात्मने ।
अनिरुद्धो नामतो भिक्षु' अनुजोऽसौ मनुज' शुभ ॥
सुसूक्ष्म निपुणो व्यक्त गीतनीतिविशारद ।
परिवारितो रहमुख्यैस्तु अनेकैश्चापि नराधिपै ॥
स भाषे मधुरां वाचां निश्वसन्तः सुचेरिताम् ।
करुणार्द्रचेतसां क्षिप्रां मल्लानां सनराधिपाम् ॥
मा तावन्मार्पो ह्यत्र चितावग्नि प्रदायथ ।
यावद् भगवत' पुत्र. अग्रतो धर्मतोद्भव ॥

महाकाश्यपनामेन श्रावकोऽसौ महर्द्धिक ।
महामुने लग्नवीजाद्ब्राह्मणाऽसौ निगमिप ॥
मगधानां जने जात पर्वते तत्र समाहित ।
तिष्ठते ब्रह्मपिप्पले नगरे राजगृहे वरे ॥
स एवागमन क्षिप्र करिष्यति न चान्यथा ।
या तत्र देवताभक्ता स देवेन्द्रो निवारयेत ॥
मा तावच्चितिसन्दीप करिष्यथ वृथा श्रमम् ।
यावत् सो महर्द्धिका ह्यत्र श्रावको मुनिर्नीरस' ॥
प्रदक्षिणीकृत्य गुरवे बुद्धस्त्रैलोक्यपूजिते ।
मूर्ध्ना प्रणम्य पादौ शास्तुना लोकपूजितौ ॥
तदाय चितिदीपार्थ सर्व तत्र करिष्यथ ।
आदीप्ता चैत्यभूताश्च भविष्यति तदा इमा ॥
सर्वे मा वृथा कुर्व श्रम केवल भो इह ।
एवमुक्तास्तु ते सर्वे अनिरुद्धेन धीमता ॥
निषण्णा सर्वमल्लास्तु मानुषास्ते सनराधिपा ।
मानुषाणामुत्पन्नोऽह मानुषे नापि नार्थित' ॥
भोगैर्विविधा ना मे कामानल्पशुभोदयै ।
मनुष्याणां नाधिष्ठना मे तस्मन्ने महीतले ॥
मनुष्याणां धर्मा नादिष्ट सर्वसत्त्वोपकारकम् ।
अत एव मनुष्याणां चिता दीपार्थयोजिता ॥
मनुष्योऽह मनुभूतानां भवाच्च च समागत ।
मनुष्यलोके च शान्ति मे परिनिर्वाण तु कल्पितम्
ये केचित् सर्वबुद्धा वै अतीतानागतवर्तिना ।
सर्वे वै मनुष्यलोकेऽस्मि मनुष्या देहमुद्भवा ॥
जातबोधि तथा चक्र साधर्म्य वर्तितु शुभम् ।
शान्ति सागानिशेत सर्वे प्रलोकामर्हतास्त्रिधा ॥

कालमासाद्य भ ने ने रि ग शा ति गता हि ते ।
आदिमद्भि पुग बुद्र वर्त्तमानैर्ह्यनागतै' ॥
सत्पा एप मागा ने यथाय सम्प्रकाशित ।
तत्र निर्वाणभूमा वै निषण्णा सर्वदेवता ॥
विभिन्नमनसोद्विग्ना सहगद्गदभापिण' ।
एवमाह तदा सर्वे अहो त्वं ह्यनित्यता ॥
बुद्धमहर्द्धिका लोके परिनिर्वाणास्तथापि ते ।
एवमुक्तास्तु ते सर्वे देवराजा महर्द्धिका ॥
तूष्णीम्भूताथ तस्थिरे ।
मागधानां जने श्रेष्ठे कुशाग्रपुरिवासिनाम् ॥
पर्वत तत्समीपे तु वाराह नाम नामत ।
तत्रासो ध्यायते भिक्षु गुहालीनोऽथ पेपले ॥
श्रावको मे सुतो ह्यग्र ओरसा धर्मतोद्भव ।
महाकाश्यपनामासो निषण्णो गुहवरे तदा ॥
पिण्डपात तदा भुक्त्वा निषण्णश्चिन्तयेत् स्वयम् ।
बहुकाल मया बुद्धो वन्दितोऽसौ महामुनि ॥
साम्प्रत गन्तुमिच्छामि स्वयम्भुव त नराधमम् ।
कुत्र वा तिष्ठते भगवा शान्तयतो मुनिसत्तम ॥
सम न्वाहरति तत्रस्थ महाकाश्यपस्थिरात् ।
एव समन्वाहृतवां नु चित्तेनेव मुनिना मुनिम् ॥
दिव्येन चक्षुषा लोक सर्वलोकावभासलोकयेत् ।
अकनिष्ठाद्य तथा लोकां भवगास्या लाकधातव' ॥
सर्वां समग्रसत्त्वाग्र्यां महासाहस्राद्भवोद्भवाम् ।
श्रावकानां गोचर यावत् पश्यते दिव्यचक्षुषा ॥
शासन निर्वृत शान्त शीतीभूत निरामिपम् ।
परिवारित समन्ताद् वै देवसङ्घै महर्द्धिकै' ॥

मनुजैर्नराधिपैश्चापि असुरैर्यक्षराक्षसैः ।
सर्वभूतगणैश्चापि योगिसत्त्वैर्महर्द्धिकैः ॥

महायशैः श्रावकैश्चापि प्राज्ञैः धुधरतां गतैः ।
सरागैर्वीतरागैश्च दिव्यार्यैर्मनुजैस्तदा ॥

चितामारोपित वीर बुद्धमादित्यवच्च प्रभम् ।
देवदेव तदा श्रेष्ठ मुनीनां सत्तम प्रभुम् ॥

परिवारित समन्तात्‌ वै भूपालैर्दीपवासिभिः ।
तृणोल्कैर्गृहीतसहस्ते मल्लैश्चापि मनुजेश्वरैः ॥

नादीपयितु समर्था ते देवताभिर्निवारिता ।
व्रतिना चैवमुक्ता अनिरुद्धेनैव भिक्षुणा ॥

साश्रुकण्ठ स चोत्क्रान्ता निपुणाश्चेव मदिरीम् ।
हाहाकारश्च घोर दु दुभीनां च नादितम् ॥

दिव्य ऋषिगणाकीर्णं अप्सरां गणसस्तुतम् ।
सिद्धविद्याधरीगीत किन्नरोद्गीतं च तद्वनम् ॥

मधुराकूजितोद्घुष्ट पक्षिणां रुदित शुभम् ।
चित्र मनोज्ञवादित दि गणानुगच्छ ... नम् ॥

अप्सरां गणसङ्घी ... ... गो ... ।
योगिभिः सर्वतः कीर्णं अभवत्‌ शाल्वन वनम् ॥

समन्तात्‌ परिवृत श्रेष्ठ ... गानां गुनिपुङ्गवम् ।
ततोऽर्वनि श्वस्य स... ... वै वीतशोको ॥

अश्रुबिन्दु प्रमुञ्च ने ... ण काश्यपस्तदा ।
अगमा... ... पार्श्व ... ... तीनं तदा ॥

वाच चाभापत क्षिप्र ... कृप प्रयाते ।
यत्र नाम तथा बुद्धा परिनिर्वृत्ये शाश्वता ॥

अनित्य दु खशून्य तु इद तेनैव भाषितम् ।
न ह्यो गे शाश्वतो ... अ यत्र पारावर्तिनम् ॥

बोधिसत्त्वावगम्ना गो न त-ज्ञग महर्द्धेि ।
दैरो ऋद्धिभिगान्गे ल्गेराहैगारो ॥
तत्रस्थ' स्वप्नात्पश्गे म-तृगाप नगा ।पम्र ।
त्वयैव ऋद्धिमाविष्ट ग राजा शोरमूञ्जत ॥
पश्यतेऽसौ तदा स्वप्ने गत्वश न गान्तम् ।
कुमार विश्वमात्मान म-जुघोष महर्द्धिकम् ॥
विकुर्वन्त तथा धर्म बोधिम-न गवाल्कम ।
विचित्र अचिन्त्यतां ऋद्धि मञ्जुश्री त्वत्प्रसादतः ॥
अवीचिगमन नृपो उत्थान च सत्त्वरम् ।
विविधां धर्मतांश्चैव अपाय नाशशोभनम् ॥
गतिमाहात्म्यगुणांश्चैव सर्वश्रावकवर्जिताम् ।
विस्तरेण तत क ना सूत्रको कल्पनाशनम् ॥
अजातशत्रोर्नृपते विनोद चातिविस्तरम् ।
समासेन इद प्रोक्त विस्तरार्थार्थभूषितम् ॥
वचन सर्वबुद्धानां आदिमध्यावसायिनाम् ।
सर्वसत्त्वहितार्थाय भाषित त्वपविस्तर ॥
त्व कुमार तदा रात्र मञ्जुश्रीर्वै सर्वेत ।
विनेष्यसि महीपाला पापकर्मानुवर्तिनाम् ॥
अपि त्व ते ऋद्धिविषय विनेय वापि अचिन्तितम् ।
सर्वभूतगणांश्चैव त्व विनेता भविष्यसि ॥
इत्येवमुक्त्वा महावीरो बुद्धानां च महाद्युतिम् ।
मञ्जुघोष तदा वै[illegible] शुद्धावासोपरिस्थितम् ॥
उवाच वदतां श्रेष्ठ सम्बुद्धा द्विपदोत्तम' ।
भविष्यसि त्व सम्बुद बहुकल्पाभिनिर्गते ॥
अपि [illegible]गणानाम [illegible]र्गानुपूर्वेण नामत' ।
[illegible]

बुद्धक्र ग नदा क्र गा गनुत्रंग गा गदा ।
विमोन्यथ बहु मत्त्वां परिनिर्वाण ते भविष्यति ॥

इत्युक्त कुमारो नै नालम्पी गहर्द्धिक ।
स दीर्घं नि श्वस्य रातिम्र करुणाविष्टचेतसा ॥

चिरमालोक्य मम्बुद्ध माश्रुनिद्रग सुमूच्चन् ।
समणामाञ्जलिपुट निषसाद तत' पुन ॥

ततो क्ष्मातलाधस्थ अजातारयो नृपात्तम ।
प्रणम्य शिरसा विप्र महाकाश्यपमद्भुतम् ॥

विबुद्धश्चेतनायात पादौ वन्द्य अग्रण ।
नि श्वस्य च चिर काल विस्तरार्थं निवेद्य च ॥

निषण्णो नृपते' पुत्र अजातारयो मगधेश्वर' ।
महाकाश्यप ततो नत्रे गच्छागोम्न चितालयम् ॥

पूजित चैत्यविम्बस्थ उपकारार्हमानुपाम् ।
तत्रस्थ' श्रावको ह्यग्र' ऋद्ध्या चैत्रमुपागमम् ॥

नस्योत्वहृते चिरा अयुक्त मम ऋद्धिये ।
पञ्चर्यां ग तुमेन्द्रागि गहान्विन रागागमम् ॥

अपश्चिमे गति' शास्तु दर्शनार्थं तु मागमम् ।
ततोऽर्धपथे तस्थुः राङ्खाराते तु स व्रती ॥

यावत् पश्यते तत्र सङ्घारामनिवासिनम् ।
महल्ल भिक्षुनवकमुमायसत्त्व विमोहितम् ॥

स दृष्ट्वा उपसङ्क्रान्त महल्लो त चिरोपिणम् ।
महेशाख्य महाभार्ग शुद्धसत्त्वनिरामयम् ॥

उपसङ्क्रम्य त विप्र वन्दित्वा पादयोस्तदा ।
उवाच त महाभाग स्वागत ते किमागतम् ॥

कुत्र वा यास्यते क्षिप्र उद्विग्नो वा किं वतिष्ठसे ।
उवाच सो त ऋषि त काल आयुग न श्रुत त्वया ॥

आनन्देण तदाग्रेण गीतोऽग्नौ गौतिमत्रिगो ।
पञ्चत्वं गतो हि सो भिक्षु वीतरागो महर्द्धिक ॥

गत्वासौ पश्यते तत्र मुनिना देहानिताचिताम् ।
अनेकधा देवसङ्घैस्तु महापूजा प्रवर्तिताम् ॥

विविधाकारवरोपेतां सर्वाकारसुभूषिताम् ।
चितामारोपित देह मुनिनो गौतमस्य वे ॥

दृष्ट्वा तु त महाभाग महाकाश्यपमद्भुतम् ।
सर्वे ते वीतदोषा वे भिक्षवश्च महर्द्धिका ॥

सर्वे देवगणा भूता हाहाकार प्रमुञ्च्य च ।
आक्रन्द्य च महच्छब्द रव चापि सुशोकजम् ॥

प्रत्युद्गम्य तत' सर्वे देवनागा महर्द्धिका ।
उवाच त महाभाग वन्द्यस्त्व द्विपदोत्तमम् ॥

तवैवोदीक्षण त विश्वा देवसङ्घा समानुषा' ।
सर्वे भूतगणाश्चैव रूपयक्षनराधिपा. ॥

चितादीपनत विप्रा अशक्ता ज्वालयितु चिताम् ।
ततोऽसौ वीतदोषस्तु महाभोगो महर्द्धिक ॥

कृत्वा प्रदक्षिण बाहु नम्रानुस्मृत्य तथागतम् ।
चितान्ते अन्तिमे भागे वन्दतेऽसौ महर्द्धिक' ॥

आयसा च तदा द्रोणा भित्वा पादौ विनिर्गतौ ।
वन्दित्वा पादयोर्मूर्ध्ना परामृश्य पुन पुन ॥

उद्वीक्ष्य बहुधा तत्र चरणौ मुनिवरे वरौ ।
प्रविष्टा भूयसस्तत्र आयसा द्रोणिमाश्रितौ ॥

निषण्णोऽसौ ततोत्थाय वीतरागो महर्द्धिक' ।
परिवारोऽथ अर्हन्तैः वीतरागैर्महर्द्धिभि' ॥

राजा मागधो मुख्य' आगतोऽसौ चितान्तिके ।
अनुपूर्व्या तथा याने' हस्त्यश्वरथवाहने' ॥

मुनिना व्याकृतो ह्यत्र बुद्धकृत्य करिष्यति ।
वयं च भगता सार्धं अनुयास्याम काश्यपम् ॥
ऋद्धिमात्र महाभाग तेजश्च महत्यनिम् ।
द्वितीयमिव शास्तार प्रतिबिम्ब महीतले ॥
महाकाश्यपमुख्य तु श्रावकाणां महर्द्धिकम् ।
तिष्ठन्तं म्रियमाण वै मा शास्ता नेत्त त्वं कृथा ॥
एवमालापिन सर्वे करुणाविष्टा महाद्धिका ।
वीतरागा महायोगा मुनिपुत्रा निषण्णकाम् ॥
चितामादीपितो तैस्तु मल्लैश्चापि नराधिपैः ।
आदीप्ते तु समन्ता वै भस्मीभूत तु न चितम् ॥
त दृष्ट्वा देवसङ्घा तु भोगवन्तो महोरगाः ।
शान्तये तच्चितास्थान चन्दनोदकवारिणा ॥
महावर्ष प्रमुञ्चन्ता स्थिता भूयोऽथ तत्क्षणात् ।
महापुष्पौघमुत्सृज्य पुनरेव महीतले ॥
आगता तत्क्षणात् सर्वे जिनधातु सुपूजना ।
सर्वे परस्पर युद्ध कर्तुमारब्ध तत्क्षणात् ॥
ब्रह्माद्या शक्रयामाश्च सर्वे देवगणास्तथा ।
निवारिता वीतरागैस्तु श्रावकैश्च महर्द्धिकैः ॥
महाकाश्यपेन विभज्य वै धातवो जिनमूर्तिजा ।
स्तोकस्तोकानि दत्तानि पूजनार्थाय सर्वतः ॥
त्रिधा यानपराद्यार्चि निष्ठाशान्ति च कारणात् ।
महाकाश्यपस्तदा योगी वीतरागो महर्द्धिकः ॥
चिन्तयामास त वीक्ष्य महद्धकस्य अभाषितम् ।
माहैव प्रवचनं कृत्स्नं द्वादशाङ्ग सुखोदयम् ॥
सूत्रविनयाभिधर्मं वै भ्रमकालिकतां व्रजेत् ।
अस्तं याते महावीरे निष्प्रभाणा भविष्यति ॥

सङ्गातव्यमिम कृत्स्न वचन बुद्धभाषितम् ।
गच्छामः सहिता' सर्व वीतरागा महार्द्धिका ॥
मागधानां पुर श्रेष्ठ राजाग्र्य नगर शुभम् ।
कुशाग्रपुरे रम्ये पर्वते सुशिलोच्चये ॥
वैशाल्यां च शुभे देशे चैतस्थाने सुशोभने ।
एवम्प्रकारा ह्यनेकाश्च शासनार्थ तु कारणात् ॥
मल्ला पलायिन' सर्वे चक्रिरे स महर्द्धिका ।
तस्मिं काले युगान्ते वे अस्त याते मया तु वै ॥
महीपाला भविष्यन्ति परस्परविधे रता ।
भिक्षवो बहुकर्मान्ता मत्ता लोभमूर्च्छिता ॥
अश्राद्धा युगान्ते वै उपासकोपासिकास्तथा ।
परस्परवधासक्ताः परस्परगवेषिण ॥
छिद्रप्रहारिणो नित्य सव्रणा दोषदस्तथा ।
भिक्षवो ह्यसयतास्तत्र मुनिरस्तं गते युगे ॥
स्थापिता रक्षणार्थाय शासन भुवि मे तदा ।
अष्टौ महर्द्धिका लोके वीतरागा निराश्रवाः ॥
अर्ह त' तदा ज्येष्ठा राहुलाद्या प्रकीर्त्तिता ।
तेषां दर्शन नास्ति तस्मि काले युगाधमे ॥
अमोघ दर्शन तेषां कलिकाले तु मन्त्रिणाम् ।
मयात्र स्थापिता' सर्वे ऋद्धिमन्तो महर्द्धिकाः ॥
प्रणिहित मया तेषां दग्धकर्ममहायशाम् ।
आज्ञोल्लङ्घनं तेषां किञ्चिन्छिष्या व्यतिक्रमे ॥
तिष्ठन्त यावत् सद्धर्म भूतकोश निरामिषम् ।
मम वाक्यमिद पुण्य यावद्द घुष्यते तले ॥
तत' शान्ता निरात्मन' परिनिर्वाय निराश्रवाः ।
भविष्यति तदा काले शासनान्तर्हिते मुनौ ॥

श्रावको मुनिवरे ज्येष्ठ' काश्यपो नाम नामत' ।
सङ्गृह्य च तदा धातु सविभात्ति तदा श्रुति ॥
स्तोक दत्वाजाताख्ये मागधस्यैव यत्नत ।
एव नराधिपेषु सर्वेषु अष्टेष्वपि महाद्युतिः ॥
सर्वेभ्यः सर्वतो दद्यान्छ्रावकोऽसौ महात्मनः ।
पुनरेव भवस्तस्थौ अनित्यसञ्ञमभावत ॥
शोचयामास सत्त्वानां करुणाविष्टेन चेतसा ।
रोदिष्यन्ति चिर सत्त्वा कल्पां बहुविधा तथा ॥
सद्धर्मेन्तर्धिते लोके शास्तुनो शाक्यपुङ्गवे ।
सङ्घातव्यमिम वाच्य माहैव धूमकालिकम् ॥
ततोऽभ्युत्थितवां वीर प्रभावामृतचेतसः ।
आमन्त्रयामास मन्त्रजेन्द्र अजाताख्य नराधिपम् ॥
गच्छामो राजगृहं नगरं शास्तुशासनसत्कथा ।
गाथकुम्भसुविन्यस्तां धातुं प्रक्षिप्य यत्नत' ॥
तेऽत्र पूर्वेण आयाता क्षिप्र राजगृह तदा ।
स्थान वेणुवन प्राप्य स्थापयामास जिनोद्भवाम् ॥
स्तूप महाद्भुत कृत्वासौ लोकनाथस्य तापिने ।
पूजयामास त स्तूप विविधाकारभूषणै. ॥
माल्यचीवरच्छत्रैश्च चूर्णगन्धैस्तु धूपनैः ।
छत्रै. पताकैर्विचित्रैश्च घण्टामाल्यविलेपनै ॥
अनेकाकारविचित्रैस्तु दीपमालाभि स्रग्मिभिः ।
पूजां कृत्वा महीपाल प्रणामगतचेतसः ॥
मूर्ध्ना प्रणम्य तं स्तूपं प्रणिधिं चक्रिरे तदा ।
लोकाग्रं पूजजित्वा तु यन्मया कुशल बहु ॥
अनेकताथागतीपूजां प्राप्नुयाहमचिन्तिया ।
उत्थाय ततो राजा महाकाश्यपमब्रवीत् ॥

अश्रु सम्परामृज्य वाष्पाकुलितलोचन' ।
कृपाविष्टहृदय पितर सस्मरेत् तदा ॥
आर्यो मे महाप्राज्ञः साक्षिभूतो भवस्व माम् ।
यन्मया कारित पाप नियतावीचिपरायणम् ॥
तादृश धर्मराज तु शास्तुर्वचनपथ स्थितम् ।
घातयित्वा तु त पितर न शक्नोमि विनोदितुम् ॥
कल्याणमित्र आर्यो म ममार्थ देष्टुमर्हति ।
एवमुक्तो महात्मासो अग्रश्रावको जिने ॥
काश्यपो नामतः धीमां इम वाचमुदीरयेत् ।
मा भैष्ट महाराज कृत ते कुशलं बहु ॥
अस्ति'ते जन्मिनोऽभ्यासि' अनेकशतधा पुरा ।
बुद्धानामनुत्पादा प्रत्येकजिनसम्भव' ॥
नगर्यां वाराणस्या श्रेष्ठिपुत्र अभूत् तदा ।
अज्ञानाद् बालचापल्याद् रथ्यायां निर्ययौ तदा ॥

स एव भगव तत्र प्रत्येकजिनमागत' ।
भिक्षार्थी हिण्डते तत्र लोकानुग्रहकाम्यया ॥

बालस्य दृष्ट्वा तं प्रसन्नगतमानसम् ।
पादयोर्निपत्य पप्रच्छ किं करिष्यसि तैभिक्षु ॥

तूष्णीमेव स्थितो भगवां खड्गकल्पमसम्भव ।
तदा तेन तु बालेन चीवरे गृह्यमस्थित ॥

गच्छ गच्छ इमं श्रेष्ठ मन्दिर ध्वजभूषितम् ।
अस्माकमेतदावास पादौ प्रक्षाल्य भोक्ष्यसे ॥

भुङ्क्ष्व क्षिप्र यथाकाम क्रीडिष्यामो यथेप्सत. ।
ततोऽसौ वीतदोषस्तु त्रिमक्रान्तकघातकः ॥

अनुपूर्वेण ययौ तत्र परानुग्रहतत्पर ।
गत्वा द्वारमूलेऽस्मि स्थित एव महाद्युतिः ॥

ततस्तेन तु बालेन प्रविशित्वा अम्ब उच्यते।
देहि भक्ष मया अम्ब भिक्षांश्च विविधां बहूम् ॥
मित्रा मे ह्यागतो ह्यत्र पांसुक्रीडनकश्चिरात्।
मादिऱ्यसि चिर तेन तिष्ठते द्वारमागत ॥
तदा स त्वरमाना तु द्वार निर्ययु तत्क्षणात्।
पश्यते त महाभाग शा तरेप महर्द्धिकम् ॥
तदा सा क्षिप्रमागत्य गृहीत्वा भाजनं शुभम्।
सुप्रक्षाल्य ततो हस्तौ ॥
गृहीत्वा ओदन चोक्षमनेकरसभूपितम्।
विविधाकारभक्षांश्च भाजने न्यस्य राजते ॥
आगम्य च तदा क्षिप्र पात्रे निवेद्य च।
पादयोर्निपतिता सा तु ससुता धर्मवत्सला ॥
गृहीत्वासौ पिण्डपातं तु आकाशे अभ्यगच्छत।
ततोऽसो ज्वलमानस्तु दीपमालेव दृश्यते ॥
तेन तेषां वाचिको धर्म विद्यते खड्गचारिणाम्।
प्रभाव ऋद्धिसत्त्वानां दर्शयन्ति महात्मनः ॥
अतिकारुणिका तेऽपि सत्त्वेभ्यो गतमत्सराः।
परलोकार्थ तु सत्त्वेभ्य' ऋद्धिं सन्दर्शयन्ति ते ॥
तेन कर्मविपाकेन मात्रया सह बालकः।
पञ्चज ससहस्राणि देवत्वमथ कारयेत् ॥
देवाना देवराजासौ सा एव जननी अभूत्।
अमनुष्याणां चक्रवर्तित्व मनुजेश अभूत् तदा ॥
मनुभूय चिर सौख्य विम्बासारसुतो इह।
ग्रस्ते भाकर्पितो भगवां चीवरान्तेऽथ गृह्य च ॥
वाचा दुर्भाषिता उक्ता भिक्षुवादेन चोदितः।
पांसुक्रीडनको मह्य भवस्वेति पुरा तदा ॥

वाचो गतस्य कर्मस्य अनिष्टस्य कटुकस्य च ।
तीव्र प्रतापनादुःख अनुभूय चिर बहु ॥

नरके पतितो घोरे अनीप्सको दु'खदु'सहम् ।
कर्मपाशानुबद्धास्तु सत्त्वा गच्छन्ति दुर्गतिम् ॥

हसद्भिः क्रियते कर्म रुदद्भिरनुभूयते ।
पूर्व बालिशभावेन प्रत्येकजिनतापिने ॥

वाचा निश्चारिता दुष्टा तस्य कर्मस्य ईदृशम ।
नरकेभ्य' व्यसित्वा तु मनुष्यत्वमिहागत. ॥

नारके चेतना ह्यासीद् विपाकजाते नराधिप ।
तेन तीव्रेण रोषेण जीविता ते द्रुतकर्चिकाम् ॥

पूर्विकां वासनां स्मृत्वा प्रत्येकजिनचारिणीम् ।
सम्मुख दर्शितो बुद्धः पूज्यश्चैवमकारिता ॥

तेनैव हेतुना ह्यासीद् राज्यत्वमिह कारय ।
एव वेणुवने तेषां अन्योन्या संलपेद् भुवि ॥

एकश्च अग्रशिष्यो मे द्वितीय स नराधिप! ।
प्रणम्य शतधा स्तूप स्वगृहेणैव ययौ तदा ॥

ततोऽसौ शिष्यमुख्यैर्मे पिप्पलागुहवासिनः ।
सन्निपात्य मुनिं सर्वा वीतरागां महर्द्धिकाम् ॥

द्वादशाङ्ग प्रवचन कृत्स्न विनय चैवमगायत ।
तन्मया कथितो धर्म' पूर्व जिनवरैस्तथा ॥

स तेन शिष्यवराग्रेण त्रिप्रकार समादिशेत् ।
ग्रथन सूत्रभेदेव विनये चाभिधर्मत' ॥

तृबन्धान्मोचयेत् सत्त्वां त्रिदोषा चापि शोषयेत् ।
तृदुखान्मुक्तवां धीरः त्रियान स्थापयेत् तदा ॥

शासनार्थ तु बुद्धानां कारयिष्यति अग्रधी ।
महाराजाजातविख्यातो मागधेयो नराधिप. ॥

यावदादिह्रपर्यं त वारणस्यामत परम् ।
उत्तरेण तु वैशाल्यां राजा सोऽथ महाबल ॥
भविष्यति न स न्देह शासनार्थं करिष्यति ।
त्वया कुमार ! निर्दिष्ट' व्याकृत' शान्तिमुत्तमे ॥
तस्यापि सुतो राजा उकाराख्य प्रकीर्त्तित' ।
भविष्यति तदा क्षिप्र शासनार्थं च उद्यत ॥
तदेतत् प्रवचन शास्तु लिखापयिष्यति विस्तरम् ।
पूजांश्च महतीं कृत्वा दिक्समन्तान्नयिष्यति ॥
न चास्य दुर्गतिं चास्य देवेषूपपत्स्यते ।
विंशद् वर्षाणि त्रिंशच्च पितृणा सह जन्मिन' ॥
वेलायामर्धरात्रे तु पञ्चत्व यास्यते तदा ।
गोत्रजेनैव रोगेण अभिभूतोऽसौ भविष्यति ॥
महारोगेण तु सार्त्त दिवसानि षडविंशति ।
समस्तव्याधिग्रस्तोऽसौ विविधाकारमूर्छित ॥
च्युतोऽसौ नरपति क्षिप्र देवेषूपपत्स्यते ।
नियत प्राप्स्यते बोधि सोऽनुपूर्वेण यत्नत' ॥
एते चान्ये च बहव अतीता येऽप्यनागता ।
कृत्वा तु विविधा कारा प्रत्येकजिनतांपिषु ॥
इष्टां विशिष्टा सम्पत्तिं न्व्यामानुपिकांस्तथा ।
तेऽनुपूर्वेण गच्छन्ति शान्तिं निर्जरसम्पदम् ॥
हीनोत्कृष्टराजानो मध्यमाश्च नराधिपा ।
आद्ये तु युगे कथिता नहुषाद्या पार्थिवादयः ॥
बुधशुक्रोदयो नित्य मन्त्रसिद्धा नराधिपा ।
शान्तनुश्चित्रसुचित्रश्च पाण्डवा सनराधिपाः ॥
यादवा वारयत्याश्च रिषिशापास्तांगता तदा ।
कार्त्तिकः कार्त्तवीर्योऽसौ दशरथदाशरथी पुरा ॥
अर्जुन सिद्धमन्त्रस्तु द्विद्रोणसुतोऽपर ।
अश्वत्थामा परो मन्त्री साधयामास मन्त्रराट् ॥

शास्तुमूजितमन्त्रास्ते क्ष्मापत्य कारयेत् तदा ।
सम तात् त्रिपु द्वीपेपु जम्बूद्वीपगता तदा ॥
देवकाराश्चैव म त्राणि पार्थिवात्य ।
तेऽपि ताथागत पूजां अनुमोद्य दिवि गता ॥
बुद्धत्वनियता तेऽपि केचित् प्रत्यकगानिका ।
श्रावकत्वनियता केचित् सर्वे ते मोक्षपरायणा ॥
कालव्यस्थानुरूपेण आयुपश्च विकल्पते ।
उत्तमा दीर्घमानुष्ये मध्या मध्यमके तथा ॥
अन्तिमे तु युगे कष्टे कलिप्राप्ते युगाधमे ।
+++ +++++ पार्थिवा तु कलिप्रिया ॥
अन्योऽन्य वैरसक्ता परस्परविहेठका ।
नीचोत्पत्तिमायाता शस्त्रसम्पातमृत्तव ॥
शस्त्रप्रवृत्तिसमुत्साहा परदाराभिरतस्तदा ।
भविष्यन्ति न सन्देहः भूपाला लोककुत्सिताः ॥
धूर्ता निकृष्टकर्माण अनार्या मत्सरिणस्तथा ।
भविष्यन्ति तदा काले मध्य द्वापरयो कलो ॥
सक्षेपेण तु वक्ष्यामि नृपाणा नियोधत ।
वर्तमाने तु यत्काले पार्थिवा भुवि मण्डले ॥
तेषां तु रूपचिह्नानि वर्णनश्च निबोधताम् ।
प्रसेनजित् कोसलो राजा बिम्बिसारस्तथापर ॥
उदयन' क्षत्रियश्रेष्ठ' शतानीकसमुद्भव ।
सुबाहु सुधनव्याता महेन्द्र चमसस्तथा ॥
लिच्छवीना तथा जात सिंहो वैशाल्यमुद्भव ।
उदायिन्त्रोतमुद्योतमहासेनश्च वध्यते ॥
उज्जय यां तथा चण्ड कपिलाह्वे नृप ।
राजा शुद्धोदनश्चैव वैराटाख्या महाबल ॥

इत्येते क्षत्रिया प्रोक्ता महीपाल्या शास्तु प्राका' ।
सम्मुख बुद्ध पश्यन्ति शाक्यसिंहे नरोत्तमम् ॥
धर्म श्रुत्वा ततस्तेऽपि चिर प्राप्स्यन्ति सम्पदाम् ॥
नियत मोक्षकामास्तु शान्ति प्राप्स्यन्ति तेऽपि ताम् ।
इत्येते लोकविख्याता भूपाला क्षितिमण्डले ।
वर्णत' क्षत्रिय प्रोक्त चिह्नतो नामसञ्ज्ञित' ॥
पूजयिष्यति ते वाक्य मयैव कथित भुवि ।
त्वयैव व्याकृतो लोके कुमारो बालरूपिण' ॥
अजाताख्यो नामसौ नियत बोधिपरायण. ।
मयि वर्षशते परिनिर्वृते भुवि मण्डले ॥
निरालोके निरानन्दे अज्ञानतमसा वृते ।
भविष्यति तदा शून्या मेदिनी जिनवर्जिता ॥
तस्मिं काले महाघोरे कुसुमाह्वे नगरे तदा ।
अशोको नाम विख्यात' पार्थिवो भुवि पालक. ॥
तीव्रकारी सरोषी च निर्घृणोऽसौ भवेत् तदा ।
कल्याणमित्रमागम्य वीतराग महर्द्धिकम् ॥
भिक्षु शीलसम्पन्न निर्ज्वर गतचेतसम् ।
पूर्ववासनहेतु च पांशुदान्न महर्द्धिकम् ॥
नियत क्षेत्रसम्पन्न पार्थिवोऽसौ महाधन ।
धर्माधर्मविचारी च सघृणी कारुणिको हि सौ ॥
हेतुमुद्भावयामास वीतरागो महार्द्धिक. ।
त्वया हि नृपते. पूर्व अज्ञानाद् बालचापलात् ॥
जिने शाक्यसिंहस्य पांशु अञ्जलिना तदा ।
पात्रे भस्मे प्रतिष्ठाप्य प्राप्ता सम्पत्तयो दिवि ॥
देवलोक च्यवित्वा तु पितृलोकमिहागतम् ।
भुङ्क्ष्व राज्य महीपाल! जम्बूद्वीप सकाननम् ॥

आरा ग मन्त्रं यक्षस्य जम्भलस्य महात्मने ।
तता भूतरथ सिद्ध क्षितिपश्च महात्मन ॥
यक्षास्तस्य तिष्ठ ते आज्ञो दीक्षितमानसा ।
नागाश्चैव तिष्ठन्ते भव्या किङ्करहेतव' ॥
एव महर्द्धिका धर्मात्मा वलचक्री अभूत् तदा ।
यथेष्टगमन तस्य निपेद्धा न कचिद् भवेत् ॥
पूर्वस्थापितकाथ तु जिनानां धातुवरा भुवि ।
नगरे राजमुख्ये तु वने वेणुवने तदा ॥
गृह्य धातुधरे धातु कुशलालम्बनमानस ।
पूजयामास त स्तूप यथा पौराणमकारय ॥
गृह्य त धातुकुम्भ तु विभज्य शतधा पुन ।
क्षणेनैकेन मेधावी यक्षाणामाज्ञाविनिर्दिशेत् ॥
जम्बुद्वीप इम कृत्स्न स्तूपालङ्कृतभूपणम् ।
कारयन्तु भवन्तो वै धातुगर्भा वसुन्धराम् ॥
आज्ञामतीच्छते यक्षा अर्धरात्र तु यत्नत ।
अमानुषेय कृति कृत्वा शिलायष्टयोच्छ्रिता भुवि ॥
अनेकस्तम्भसहस्राणि रापयामास ते तदा ।
पूजनार्थं तु चैत्यानां चिह्नभूत च देहिनाम् ॥
कृत्वा तु विविधा स्तूपा लोकनाथेभ्य तायिषु ।
क्षणेनैकेन ते यक्षा नृपतेऽन्तिकमागता. ॥
प्रणिपत्य तता मूर्ध्ना वाचा निश्चारयन्त्यम् ।
यथाज्ञप्त कृत सर्व कि न पश्यसि भूते ॥
ततोऽसौ पार्थिव. क्षिप्र आरुरोह रथ तदा ।
विविधाकारपूजार्थं अनेकाकारशोभनाम् ॥
काञ्चन राजत ताम्र त्रिविधांस्तूपभूपणाम् ।
ततो भूतरथ क्षिप्र पूरयामास पार्थिव. ॥

क्षणेनैकन त देश यत्र ते धातुधरा जिना ।
विचित्राकारपूजाभि पूजयेत नराधिप ॥
शोभने मेदिना कृत्स्ना जिनधातुधरैस्तदा ।
प्रणिधिं चक्रिरे राजा धर्माशोको महात्मवान् ॥
अनेन कुशलार्थेन बुद्धा भमामनुत्तर ।
एव विदित्वा महात्मासो धर्माशोको नराधिप ॥
मृतोऽसौ देवतां याति नियत बोधिपरायण ।
अशीतिवर्षाणि सप्तं च पूजये धातुवरां भुवि ॥
जीवेद् वर्षशत सार्ध कृत्वा राज्यमकण्टकम् ।
स्वकर्मजनितास्तस्य व्याधिरुत्पन्नदेहजे ॥
तेनैव व्याधितो द खी मृत स्वर्गापगा भवेत् ।
महतीं सम्पदं प्राप्य अनुभूय दिवौकसाम् ॥
अनुपूर्वेण मेधावी बोधि प्राप्स्यति दुर्लभाम् ।
म त्रा सिद्ध्यन्ति तत्काले वज्राब्जकुलयोरपि ॥
जम्भलाद्यास्तथा यक्षा अस्मिं शासनवर्त्तिन ।
यक्षिण्यश्च समाख्याता हारीत्याद्या महर्द्धिका ॥
चक्रवर्तिसमुत्पादे मन्त्रा सिद्ध्यन्ति चक्रिण ।
जिनैस्तु कथिता ये मन्त्रा विद्याराजा महर्द्धिकाः ॥
उष्णीषप्रभृतय सर्व ये चा ये जिनभाषिता ।
उत्तमा साधनां कुर्यात् तस्मि काले सुशोभने ॥
उत्तमैर्नाधमा सा या उत्तमां गतिमाश्रुतै ।
दिलीपो नहुषश्चैव मा धाता सगरस्तथा ॥
साधयि वा तु ते म त्रा चाक्रिणा जिनभाषिताम् ।
तेजोराशिरतदा सिद्ध नहुषस्य महात्मन ॥
राजा सितातपत्रस्तु सिद्धस्तु मगरस्य वै ।
दिलीपस्य तथा मन्त्र सिद्धमेकमक्षरम् ॥

मान्धातस्य तथा लोके सिद्ध उर्णीषमुन्नत' ।
जयोर्णीषस्तथा सिद्धो धुन्धुमारे नृपोत्तमे ॥
कन्दर्पस्य तथा राज्ञा विजयार्णीष कथ्यते ।
प्रजापतिस्तस्य पुत्रो वै तस्यापि लोचना भुवि ॥
प्रजापते सुतो नाभि तस्यापि उर्णमुच्यति ।
लाभनो ऋषभपुत्रो वै स सिद्धकर्म दृढव्रत ॥
तस्यापि माणिचरो यक्ष सिद्धो हैमवते गिरौ ।
ऋषभस्य भरत. पुत्र सोऽपि मन्त्रान् तदा जपेत् ॥
साऽनुरूपेण सिद्धमन्तु महात्मा भुवि स्मृता ।
एते चाऽ ये च बहव पार्थिवा लोकविश्रुता ॥
साधयित्वा तु मन्त्राणा राज्य कृत्वा दिव गता ।
जिनेन्द्रैर्य तु उक्तानि निग्राराजा महर्द्धिका' ॥
ते सर्वे शोभने काले युगेऽशीतिसहस्रगे ।
सिद्धा साधयिष्यन्ति मन्त्रत न्त्रार्थकोविदाः ॥
एते चान्ये च बहव पार्थिवा लोकविश्रुता ।
ततोऽशीतिसहस्राणि वर्षाणां शतमेव वा ॥
राज्यं कृत्वा तत. स्वर्गं नियत बोधिपरायणा ।
मध्यमे तु तदा काले दिव्यामाश्चर्यमहर्द्धिका. ॥
मन्त्रा सिद्धिमेवायुर जपाणिसमान्विता ।
मन्त्रिभिर्नरमुख्यैस्तु भयान्ते सार्वभूमके ॥
राजा च ब्रह्मदत्तो वै वाराणस्यां महापुरे ।
सिद्धः अब्जपाणिस्तु लाकीशा लोकविश्रुत ॥
महावीर्या महात्मासौ अनिकारुणिको महान् ।
सत्त्वानां मन्त्ररूपेण ददृश धर्मदेशनाम् ॥
राज्ञा ब्रह्मदत्तेन अनुभूत मानुष सुखम् ।
ततोऽसौ सिद्धमन्त्रस्तु सन्देह स्वर्गमाविशेत् ॥

तस्यापि च सुतो धीमान पुण्यकर्मा ऽन्व्रत· ।
तस्यापि सिद्धो महावीर्या हर्यारव्येति विश्रुत· ॥
तेन म त्रप्रभावेन जित शक्र अभूत् तदा ।
तस्यापि सुत श्वतारव्या राजाभूत् सनन्दस्तदा ॥
तस्यापि वरदा मन्त्रा महाश्विता नाम नामत ।
साधयित्वा तु तां म त्र जीवेद् वर्षशतत्रयम् ॥
तेन मन्त्रप्रभावेन सुखावत्या स गच्छति ।
नियत बोधिमेवास्य य चान्ये व्याहृता मया ॥
मध्यमे तु तदा काले म यम त्रांतु साधयन् ।
अधमेऽतियुगे कष्टे मयि बुद्धत्वमागते ॥
मन्त्राः सिद्धि प्रयास्यान्ति त्वब्जाब्जकुलयोरपि ।
त्वया कुमार! म त्रा वे ये पूर्व कथिता भुवि ॥
तेऽपि सिद्धि प्रयास्यन्ति मन्त्रा वै भागहेतुताम् ।
इतराणि तु मन्त्राणि लौकिका त्रिविधा तथा ॥
कश्मला विकृतरूपाश्च अन्तरिक्षा तु खेचरा ।
भाम्या च मथ यक्षिण्य पिशाच्या त्रिविधास्तथा ॥
गरुडा किन्नराश्चैव प्रेता राक्षसभाषिता ।
पिशाचोरगरक्षाणां नागानां च महर्द्धिका ॥
मन्त्रा सिद्धिं प्रयास्यन्ति युगे कष्टे युगाधमे ।
कुमाररूपास्तु मन्त्रा वै कुमारिरूपास्तु सर्वदा ॥
तेऽपि सिद्धिं प्रयास्यन्ति तस्मि काले भयानके ।
त्रिविधास्तु तथा मन्त्रा त्रिप्रकारास्तु साधना ॥
त्रिविधेनैव काले न त्रिविधा सिद्धिरिष्यते ।
सक्षेपेण तु वक्ष्यामि कथ्यमानमातिविस्तरम् ॥
राज्ञे सौ शाकमुख्यस्य पृष्ठते त भवे नृप ।
विशोक इति विख्याता लाके धर्मानुचारिण· ॥

तस्य सिद्धा इमा मन्त्रा देवी पण्डरवासिनी ।
विशोक साधयित्वा तु आजहार दिवाकसाम् ॥
नाकपृष्ठे चिर राज्यमनुभूय स महानृप ।
पुनरेव ग॰ ॰न्मानुष्य अशोका हि ततिमाम् ॥
राज्य विविधसम्पत्ति अनुभूय महाद्युति ।
पूजयद् धातुवरां श्रीमां वर्षाणि पञ्चसप्तति ॥
ततो ज्वरेणाभिभूतोऽसौ भिक्षन्हो दिव गत' ।
तस्याप्यनन्तरे राजा शूरसेन' प्रक॰यते ॥
विघुष्टा धर्मचारी च शासनेऽस्मिन सदा हित' ।
तेनापि साधिता मन्त्रा देवीस्तूपमहाश्रिया ॥
तेनापि कारिता शास्तु स्तूपा सुमहती तदा ।
स्तूपैरलङ्कृता सर्वा समुद्रान्ता वसु धरा ॥
तस्य कर्मविपाकेन व्याधिरुत्पन्नदेहजा ।
पक्षमेक क्षपयित्वासो च्युतदेहो भविष्यति ॥
कृत्वा राज्य वर्षाणि दश सप्त च मानवी' ।
च्युतोऽसौ स्वर्गमायिष्ण नियत त्रायिषगायण ॥
तस्याप्यनन्तरो राजा नन्दनामा भविष्यति ।
पुष्पाख्ये नगरे श्रीमा मनाम्रो यो महाबल ॥
तेनापि साधिता मन्त्र ॥ ॥ पीठामत ।
तस्य म त्रप्रभाव तु महाभागा भा॰ ॰यति ॥
नीचमुख्यसमाख्याता तदा लोके भविष्यति ।
तद्धन प्राप्य स वी सो लोके पार्थिवतां गत ॥
भविष्यति तदा काले ब्राह्मणास्तार्किका भुवि ।
सिद्धयाभिमानलु॰ ॰ ये नगरे मगधवासिन ॥
भविष्यन्ति न स न्देहो नि॰ यागर्वितमानिन ।
तेभि॰ परिवारितो राजा ने ॥

धर्मशीलोऽपि धर्मा मा तेषां दास्यति त धनम् ।
कल्याणमित्रमागम्य पूजे धातुवरानसो ॥
येनत त तदाभ्यागमात् दानातिक्रमहेतुना ।
विहारा कारिता तेन षोडशाष्टौ च धीमता ॥

भविष्यति तदा काले नगरे पुष्पसाह्वये ।
मन्त्रिमुख्यो महात्मा वै घृणी साधु तथा द्विजः ॥
स भविष्यति धर्मा मा तस्या राज्ञोऽतिशायिनः ।
सोऽपि मित्रम वस्तु यक्षिणी वीरमती भुवि ॥
तेनापि कारितं श्रेष्ठ जिनानां धातुवरो भुवे ।
अतिप्राज्ञो हि सट्रो यक्षिण्यास्तु प्रभावत' ॥
तेन वासनकर्मेण पूर्ववासनचोदितः ।
अनुपूर्वेण मेधावी बोधि प्राप्स्यति दुर्लभाम् ॥
स्त्रीकृतेन कोपेण मृत्यु प्राप्स्यन्ति मानवा ।
वररुचिर्नाम विख्यात अतिरागी अभूत् तदा ॥
न दोऽपि नृपति श्रीमा पूर्वकर्मापराधत ।
विरागयामास स स्त्रीणां नगरे पाटलाह्वये ॥
विरक्तश्च ततस्तिस्तु गलगण्डो महाव्रत' ।
पूर्वकर्मापराधेन महारोगी भविष्यति ॥
महाकष्टेण दुःखार्त' अधेराजे भविष्यति ।
आयुस्तस्य च वै राज्ञ षट्षष्टिवर्षा तथा ॥
नियत श्रावके बोधौ तस्य राज्ञो भविष्यति ।
तस्याप्य यतम सख्य' पाणिनि नाम माणव' ॥
नियत श्रावकत्वेन व्याकृतो मे भविष्यति ।
सोऽपि सिद्धमन्त्रस्तु लोकेशस्य महात्मन ॥
साधयेत प्रज्ञाकामस्तु नाम ह्यन्तज्ञ द्विजः ।
तस्य राज्ञोऽपर ख्यात चन्द्रगुप्तो भविष्यति ॥

जप द्रयक्षसिद्धस्तु कारयेद राज्यमकण्टकम् ।
महायोगी सत्वरा भत्र नर्मात्मा ग गतीगति' ॥
अकल्याणमित्रमागम्य कृत आ।ण।। र नद्र ।
तेन कर्मविपाकेन । ।पपफाने: ग मूं। ह। ॥

अर्धरात्रे रुदित्वासो पुत्र स्थापयेद् भुवि ।
विन्दुवारसमाख्यात वाल दुष्टमन्त्रिणम् ॥

ततोऽसौ चन्द्रगुप्तस्य च्युत कालगतो भुवि ।
प्रेतलाक तदा लेभे गतिं मानुपवर्जिताम् ॥

मन्त्राभ्यासात् तदा युक्तो गतिं त्यक्त्वा दिवि गतम् ।
मन्त्रहेतुसमुत्पादात् कुशलालम्बनचेतनाम् ॥

प्रत्येकं बोधिमायाति सोऽनुपूर्वेण नराधिप' ।
राज्ञाथ बिम्बसारेण बालेनाव्यक्तचेतसा ॥

पुरा कारित चैत्य सिंहदत्तेन भवान्तरे ।
तस्य कर्मप्रभावेन दिव यातो ह्यनिन्दित' ॥

रश्च जन्मसहस्राणि अमरेभ्यो भुक्तवान् सुखम् ।
स्वर्गलोकाच्च्यवित्वा तु मनुष्ये ह्रोपपद्यते ॥

जातो राजकुले च द्रगुप्तस्य ीगा' ।
बाल एव तता राजा प्राप्त साप्ययमनल्पकम् ॥
मोढो धृष्टश्च मट्ट' मग भ्रापि विगान्विम् ।
स्वाधीन एव तद्र राज्य कुयाद्र नपाण सर्वति ॥
मन्त्रा केशिनी नाम सिद्धा तस्य नराधिपे ।
कुमार! त्वदीयम न तु सिाद्ध गच्छ्यु त तदा ॥
भविष्यति तदा काले म नासेद्धिस्त्वयोदिता ।
कुमाररूपी विश्वात्मा लाराना प्रभविष्णव' ॥
भविष्यति न सन्देहा मन्त्ररूपेण देहिनाम् ।
+ + + + + + + + + + + हितकाम्यया ॥

तस्मिं काले सत्त्वा सिद्धिर्भविष्यन्ति पठिता भुवि ।
मन्त्री तस्य राज्ञस्य बिन्दुसारस्य धीमतः ॥
चाणक्य इति विख्यातः क्रोधसिद्धस्तु मानवः ।
यमान्तको नाम वै क्रोधः सिद्धस्तस्य च दुर्मते. ॥
तेन क्रोधाभिभूतेन प्राणिनो जीविताद्धृता ।
कृत्वा तु पापकं तीव्रं त्रीणि राज्यानि वै तदा ॥
दीर्घकालाभिजीवी सौ भविता द्विजकुत्सितः ।
तेन मन्त्रप्रभावेन सदेहमासुरीं भजेत् ॥
आसुरीं तनुमाविष्ट दीर्घकाल स जीवयेत् ।
ततोऽसौ भिन्नदेहस्तु नरकेभ्यो विगच्छतः ॥
ततोऽसौ नारकं दुःख अनुभूयेह दुर्गतिः ।
विविधा नारका दुःखा अनिष्टां कर्मजा तदा ॥
कल्पमेकं क्षपित्वासौ क्रोधमन्त्रप्रचोदितम् ।
च्युतोऽसौ नरकाद् दुःखात् तिर्यगेभ्योपपद्यते ॥
नागयोनिं समापन्न भीमरूपी भविष्यति ।
नागराजो महाक्रोधी महाभोगो विषदर्पितः ॥
दारुण कर्मचारी च ।
च्युतोऽसौ दुष्टकर्मा तु यमलोकमगच्छत ॥
सुनिदा यमराजाग्रौ प्रेतराजो महर्द्धिकः ।
एवं तु दुःखसहस्राणि अनुभूय पुनः पुनः ॥
सोऽनुपूर्वेण दुर्मेधा मुक्तिमायात मानवः ।
मानुष्य जन्ममायातः भीमरूपी भविष्यति ॥
दरिद्र क्रोधनश्चैव अल्पशाख्यो भविष्यति ।
प्रत्येकबुद्धा ये लोके निराशाः खड्गचारिणः ॥
हीनदीनानुकम्प्यास्तु विचरन्ति महीतले ।
सत्त्वानां हितकाम्यर्थं प्रविष्टा पिण्डचारिकाम् ॥

ते तं दुर्मतिं दृष्ट्वा वै परचित्तनिराकृतम् ।
ते तत्र मनुबद्धास्तु कारुण्यात्तात्पर्यहेतव ॥
तेन कुल्माषखण्डास्तु गृहीता भक्ष्यहेतुना ।
क्रोधमन्त्राभिभूतेन क्षुधार्तात्मना नरा ॥
तेषां निर्यातयेद् भिक्ष तत्रैकस्य महात्मन ।
इद भो प्रव्रजिता ! सर्वे भक्षय ग प ग्रासुखम् ॥
तस्यानुकम्पा बुद्धेभ्य ऋद्धिं दर्शितवां तदा ।
ततोऽसौ विस्मयाविष्ट प्रभावोद्गतमानस ॥
प्रपतेत् सर्वतो मूर्ध्ना बुद्धेभ्य' खड्गकल्पिषु ।
आकाशेन गताः सर्वे वीतदोषा यथेप्सित ॥
तेनापि कुशलार्थेन प्रत्येका बोधिचिन्तिताम् ।
यादृशा हि महात्मान' शान्तवेषा महर्द्धिका ॥
तादृशोऽह भवेल्लोके मा दु खी मा च दुर्गति' ।
क्षीणकर्माविशेषस्तु च्युत स्वर्गोपग, सदा ॥
सोऽनुपूर्वेण धर्मात्मा प्रत्येक बोधि लप्स्यते ।
तस्मान्न कुर्यान्मन्त्रेभ्य' साधनमाभिचारुकम् ॥
बुद्धैर्बोधिसत्त्वैश्च प्रतिषिद्धमाभिचारुकम् ।
अनिकारुणिका बुद्धा बोधिसत्त्वास्तु महर्द्धिका' ॥
प्रभावार्थं तु म त्राणा दर्शितं सर्वकार्मिण' ।
चिन्तामणयो म त्रा भाषितास्तु तथागतै ॥
बालरूपा मूढचित्तास्तु क्रोधलोभाभिभूतगाः ।
परस्पर प्रयोज्यन्ते ये मन्त्रा आभिचारुक ॥
प्रतिषिद्ध तथा बुद्धैर्बोधिसत्त्वैस्तु धीमतै ।
सर्वप्रकार तु म त्राणां सत्त्वेभ्यो भोगवर्धनम् ॥
यत्त्विष्टमथ राज्य वै मदारक्षा धन्यहेतव ।
आकर्षण तु सत्त्वानां विविधा योनिमाश्रिताम् ॥

साधनीयास्तु म त्रा वै न जीनमुराराधत ।
तस्मि काले भविष्यन्ति भिक्षवो मे बहुश्रुता ॥
मातृचीनाख्यनामास्तु स्तात्र कृत्वा ममैव तु ।
यथा भूतगुणोद्देशे यथा भ्यागमभाषणा ॥
प्रसाद्य सर्वतश्चित्त बुद्धाना शासने रतः ।
म त्रसिद्धस्तु दुर्लक्ष्य मञ्जुघोषस्तवेव तु ॥
गुणवां शीलसम्पन्न धर्मवादी बहुश्रुत' ।
पुरा तिर्यग्गतेनैव इमां स्तोत्रमभाषत ॥
नृपाख्ये नगरे रम्ये खण्डाख्ये च वने वतु ।
सार्ध शिष्यगणेनैव विहरामि यथासुखम् ॥
तत्रस्थो वायस आसी मां चित्त सम्प्रसादयेत् ।
प्रसाद्य च मयि चित्त भिन्नदेहा दिव गत' ॥
देवेभ्यश्च च्यवित्वा तु मनुष्येभ्योपपत्स्यते ।
मनुष्येभ्योपपन्नस्तु प्रव्रजेच्छासने मम ॥
प्रव्रजित्वा महात्मासो यथाभूत हि मां तदा ।
स्तविष्यति तदा काले मातृचीनाख्य सव्रती ॥
स्तोत्रोपहार यथार्थ च नानादृष्टान्तहेतुभि' ।
प्रवर्तां सर्वभूतानां हितार्थैव सुभाषितम् ॥
अनुग्रहार्थ तु सत्त्वाना स्तोत्रचोदनतत्परः ।
भविष्यन्ति तदा काले युगा ते लोकनिन्दिते ॥
तेन कर्मविपाकेन भिन्नदेहो दिवि गत' ।
सोऽनुपूर्वेण मेधावी अनुभूय त्रिविधा सुखाम् ॥
बोधिं प्राप्स्यति सत्त्वश्रित्त्वमाधिमचिन्तियाम् ।
चतुर्थे वर्षशते प्राप्ते निर्वृते मयि तथागते ॥
नागाह्वयो नाम सो भिक्षु शासनेऽस्मिं हिते रतः ।
मुदिता भूमिलब्धस्तु जीवेद्व वर्षशतानि षट् ॥

मायूरी नामतो विद्या सिद्धा तस्य महात्मनः ।
नानाशास्त्रार्थधात्वर्थ नि स्वभावार्थतत्त्ववित् ॥
सुखावत्यां चापपन्न यन्ना गौ त्यक्तकलेवर' ।
साऽनुपूर्वेण बुद्ध त्व नियत सम्पपत्स्यत ॥
सङ्गनामा तदा भिक्षु' शास्त्रतत्त्वार्थकोविद' ।
सूत्रनीतार्थनेयानां विभज्य बहुधा पुन' ॥
लोकाभिधायी युक्तात्मा तुन्त्रशीलो भविष्यति ।
तस्य सिद्धा शालदूतीति कथ्यते ॥
तस्य मन्त्रप्रभावेन बुद्धिरुत्पन्न श्रेयसी ।
सङ्ग्रहे सूत्रतत्त्वार्थ शासनस्य चिरस्थिते ॥
जीवेद् वर्षशत सार्ध त्यक्तदेहो दिविं गत ।
अनुभूय चिर सौख्य दीर्घससारससरम् ॥
अनुपूर्वेण चात्मासौ बोधिप्राप्तो भविष्यति ।
एव बहुविधाकारो भिक्षवो मयि शासने ॥
प्रज्ञा धर्मशीलास्तु भविताभूत् तदा युग ।
अपश्चिमे तु तदा काले नन्दनामत ॥
सोऽपि मन्त्रार्थयुक्तात्मा तन्त्रज्ञोऽथ बहुश्रुत' ।
तस्य भद्रघट सिद्धः यक्षमन्त्रप्रचोदित ॥
महायानाग्रसूत्रे तु मया च कथिता पुरा ।
तस्मिं काले घटे तस्मिं उज्जहार महातपा ॥
तस्य दृष्टसत्त्वा तत्र पुस्तकेऽस्मिं मन्त्ररूपिणे ।
रक्षा न कारिता तत्र घटेऽस्मि यक्षसाधिते ॥
अनवमानात् स्मृतिभ्रष्टा घटो मूलकेन हृत ।
तोऽसौ सिद्धमन्त्रस्तु भिक्षुर्मन्त्रतपी अभूत् ॥
घट निरीक्षयामास नाभिपश्येत तत्र वै ।
ततोऽसौ क्रोधरक्ताङ्ग' निस्फूर्जन अभाषत ॥

आब्रह्मस्तम्बपर्यन्त शक्राद्यां समहेश्वराम् ।
मन्त्रेनाकृष्यमानेय नाह मन्त्री न मन्त्रराट् ॥
ये म ाा बुद्धपुत्रैस्तु मन्त्रा जिनवरैस्तथा ।
भापि ॥ निग्रहार्थाय दन्तान्तदमकापि वा ॥
त ा र्ये बुि ाास्ति यदि नाकृष्यामि चोरीणाम् ।
ततोत्थाय तता मन्त्री ि द्धकर्मदृढव्रत' ॥
यथा तु विहिते मन्त्रे प्रयोगाकृष्टहेतव. ।
प्रयोजयामास त दिक्षु क्षिप्राकर्षणतत्परः ॥
क्षणना स्मृतमात्रेण क्षिप्रस्मायतिह्यसो ।
हुङ्कारेकेण मात्रण ब्रह्माद्यामानयेद् भुवि ॥
आकृा सवदेवास्तु ब्रह्माद्या सशक्रका ।
हाहाकार प्रमुञ्चाना आर्त्ता भरवनादिन' ॥
किं करोम रिमानीता नाम य मन्त्रापराधिनः ।
शीघ्र च त्वरमाणस्तु भिक्षुर्धीमा विशारदः ॥
दिवौकसां मन्त्रयामास घट प्रत्यर्पयथ इतो इह ।
अन्यो य ये सुरा सर्वे स भिक्षु सम्प्रभापत ॥
क्षिप्र वदत भद्र वो ये नेनापहृतो घट' ।
निरीक्षयामास ते देवा न दास्यन्तेऽथ समन्तत ॥
ससन्नाहब्रति देवेश' केनायं घटकोऽपहृत ।
पश्यते चक्षिण श्रीमां बोधिसत्त्वो महाद्युति ॥
तस्यास्ति मुनो घोर' महारोपी सुदारुणः ।
निर्मितो विघ्नरूपेण विचेरु सर्वतो जगत ॥
तेनासौ घट नीत दवशः सम्प्रभापितम् ।
अस्ति वज्रकुले विघ्नः क्रीडते लीलया भुवि ॥
पूजितोऽहमिमेनेति तेनासो घटको हृत' ।
एवमुक्त्वा तु देवेश' पुनरेव दिवं गताः ॥

सर्वे विसर्जिता देवा' स्वमन्त्रेणैव ते तदा ।
क्षणेनैव न तत्रेर महर्नेमनगानपि ॥
आनयामास त विघ्नमवशात् सघटं तदा ।
ततस्तेन तु विघ्नेन प्रेताना घटमाददे ॥
ततो नीतेन तु विघ्नेन इमां वाचामभाषिता ।
प्रेतलोके घटो नीत न यय तत्र दोषिणः ॥
रुष्टो सोऽपि महामन्त्री त विघ्नमभ्यभाषत ।
गच्छ गच्छ महाविघ्न! मा भूयो एवमाचरेत् ॥
ततस्तेन तु ते प्रेता आनीतास्तत्क्षणादपि ।
क्षुभिताक्रान्तमनस' दीनाः मूर्च्छितमुखा हि ते ॥
आर्तस्वर च क्र देयुर्महाघोरतमा ॥ ने ।
चुक्रुशु करुणां वाणीं परित्रायस्व महात्मन ॥
घट वो इह आनीता यथेष्ट कुरुते वयम् ।
महाकारुणिको मन्त्री नपथु सम्प्रजायताम् ॥
करुणार्द्रेण मनसा इमा वाचामभाषत ।
किं दुःख भवतां लोके सम्प्रभाषथ मा चिरम् ॥
ते ऊचुर्दीनमनसा तुमुलारमत् सम्प्रभावते ।
त्रिपिताः प्रेतलोकेऽस्मि चिर काल महात्मनः ॥
• महाकारुणिको भिक्षुस्तेषामेव प्रददौ घटम् ।
ततस्ते तुष्टमनसाः गत्वरामालय गता ॥
तेषां चिन्तितमात्रेण अन्नपान भवेद् घटे ।
भविता चन्दनमालेऽस्मि भिक्षुर्नदको शुचि ॥
तस्मिं कालाधमे प्राप्ते जीवेद्ध वर्षशतत्रयम् ।
महात्मा नाभिनिष्क्रम्य सिद्ध प्राप्स्यति दुर्लभाम् ॥
भविष्यन्ति न रा देह तस्मि काले युगाधमे ।
राजा गोमिमुख्यस्तु शासना तर्पको मम ॥

प्राचिं दिशिमुपादाय कश्मीरे द्वारमेव तु ।
नाशयिष्यति तदा भूपः विहारा धातुवरांस्तथा ॥
भिक्षवः शीलसम्पन्नां घातयिष्यति दुर्मतिः ।
उत्तरां दिशमाभृत्य मृत्युस्तस्य भविष्यति ॥
अमानुषेणैव क्रुद्धेन सराष्ट्र पशुबान्धवः ।
आ।त। तोऽद्रिराण्डेन पाताल यास्यति दुर्मति ॥
अधो अथ गतिस्तस्य नरकान्नरकतर भृशम् ।
दु'खा दुःखतर तीव्र सम्मपत्स्यति दारुणम् ॥
अवीचिर्नाम विख्यात नरक पापकर्मिणा ।
मुच्यतेऽसौ महाकल्पं गोमिषण्डो दुरात्मनः ॥
अकल्याणमित्रमागम्य कृतं पापसुदारुणम् ।
तस्मात् सर्वप्रयत्नेन शासनेऽस्मिं तथागते ॥
प्रसाद्यमखिलं चित्त सम्प्रभोक्ष्यथ सम्पदाम् ।
बुद्धत्वनियत मार्गम् अष्टाङ्गपथयायिनम् ॥
गमिष्यथ तदा राज्ञे अशोक निर्जरसं पुरम् ।
तस्याप तरे महीपालः बुद्धपक्ष इति श्रुतः ॥
महायक्षो महात्यागी बुद्धानां शासने रतः ।
भविष्या। र्न म द्र नाम्म त। े युगाधमे ॥
अतिप्रीतो हि नृपतिः शास्तु' शासनतत्परः ।
विहारारामचैत्याश्च शास्तुर्बिम्बानुत्तमाम् ॥
वाप्य कूपाश्च+++++++++ अनेकधाः ।
कारयित्वा महाराजा दिव गच्छेत्तु गतायुषः ॥
तस्य सिद्धो महावीर्यः अनुजस्तुर्महीतले ।
पृथिवा पालना प्रार्थे बाभिसत्त्वस्य महात्मने ॥
तस्य म त्प्रभावेन जीवेद वर्षशतत्रयम् ।
तेन कर्मावशेषेण क्षिप्र बोधिमवाप्नुयात् ॥

तस्यापि च सुतो राजा महासेनो महाबलः ।
गम्भीरयक्षो विख्यात पृथिवीमाक्रम्यादिताम् ॥
सोऽपि राजाथ युक्ता मा शासन राज भविष्यति ।
विहारावसथचैत्यांश्च वापीकूपांश्च नैकधा ॥
कारयिष्यति न सन्देहो भूपतिः स महाद्युति ।
तेनापि साधितं मन्त्र मञ्जुघोषस्य धीमत' ॥
षडक्षरं नाम यद् वाग्य महार्थं भागवर्भगम् ।
तस्य मन्त्रप्रभावेन महाभोगी भवे त्वगो ॥
अनुपूर्वेण मेधावी क्षिप्र बोधिपरायण ।
विविधाकारकारांस्तु शासनेऽस्मिन तथागते ॥
भविष्यति तदा काले उत्तरां दिशिमाश्रुतः ।
नेपालमण्डले ख्याते हिमाद्रेः कुक्षिमाश्रिते ॥
राजा मानवेन्द्रस्तु लिच्छवीनां कुलोद्भव' ।
सोऽपि मन्त्रार्थसिद्धस्तु महाभोगी भविष्यति ॥
विद्या भोगवती नाम तस्य सिद्धा नराधिपे ।
अशीतिवर्षाणि कृत्वासौ राज्यं तस्करवर्जितम् ॥
ततः प्राणात्यये नृपतौ स्वर्गलोके जजगमतु ।
तत्र मन्त्राशु सिध्यन्ति शीतला शान्तिकपौष्टिका ॥
तारा च लोकविख्याता देवी पण्डरवासिनी ।
महाश्वेता परहितोद्युक्ता अखिन्नमनसां सदा ॥
इत्येवमादयो प्रोक्ता बहुधा नृपतयोस्तदा ।
अनेकधा बहुधाश्चैव नानारूपाविवर्णिताः ॥
मास्तुपूजकास्तेऽपि म्लेच्छराजा न है ।
वविपः सुदृपश्चैव भावसु शुभस्तुस्तथा ॥
भाक्रमः पदक्रमश्चैव कमलश्चैव कीर्त्यते ।
भागुप्तः वत्सकश्चैव + + + + + पश्चिमः ॥

महासै यो महावीर्यः तस्मिं स्थाने भविष्यति ।
कश्मीरद्वारपर्यन्तं षन्कलोद्य सकाविलम् ॥
योजनशतसप्त तु राजा भुङ्क्तेऽथ भूतलम् ।
सप्तसप्ततिसहस्राणि लक्षो द्वौ तस्य भूपते ॥
भविष्यति न सन्देहो तस्मिं काले युगाधमे ।
सोऽपि सिद्धमन्त्रस्तु जीवेद् वर्षशतत्रयम् ॥
साधिता केशिनी विद्या नराध्यक्षेण धीमता ।
आत्मना श्रेयसार्थं तु विहारां कारयेद् बहून् ॥
षडाशीतिसहस्राणि कुर्यात् स्तूपवरांस्तथा ।
महायानाग्रधर्मं तु बुद्धानां जननीस्तथा ॥
प्रज्ञापारमिता लोके तस्मिं देशे प्रतिष्ठिता ।
स राजा भिन्नदेहस्तु स्वर्गलोक गमिष्यति ॥
सोऽनुपूर्वेण क्षितीपेश बोधिं प्राप्स्यति मुत्तमाम् ।
तस्यान्तरे क्षितिपते' महातुरुष्को नाम नामत. ॥
धीमतः बहुमतः ख्यातो गुरुपूजकतत्पर' ।
सदा सोऽपि साधे स मन्त्र वै तारादेवीं महर्द्धिकाम् ॥
सोऽपि प्रसिद्धमन्त्रस्तु राज्यहेतो थ भूतले ।
महायक्षा महासैन्यः महेशाक्षोऽथ भूपतिः ॥
सम्मतो बन्धुवर्गाणां राजा सोऽपि भविष्यति ।
अष्टौ सहस्रविहाराणां तस्मिं काले भविष्यति ॥
तस्य मन्त्रप्रभावेन जीवेद् वर्षशतद्वयम् ।
यदासौ भिन्नदेहस्तु तुषितेभ्योपपद्यते ॥
सोन्मत्तो देवपुत्राणां बोधिसत्त्वो महर्द्धिकः ।
सोऽनुपूर्वेण धर्मात्मा बोध्यङ्ग समभिपूरत ॥
प्राप्नुयामतुलां बोधिं सोऽनुपूर्वेण यत्नत' ।
तत्र देशे सदा काल तिष्ठते प्रवर बहु ॥

जिनैस्तु कथित पूर्वं अधुना चर्यया भुवि ।
वीतरागै समाक्रान्तं नागैश्चापि महर्द्धिकैः ॥
लोकपालास्तथा यक्षाः शास्तु शासनरक्षकाः ।
भविष्यति तदा काले सद्धर्मो रक्षका भुवि ॥
एवं बहुविधाः प्रोक्ताः भूपाला लोकविश्रुताः ।
कथिताः कथयिष्यन्ति तस्मिं काले सुदारुणे ॥
पश्चाद्देशपर्यन्तं उज्जयन्यामतः परे ।
समुद्रतीरपर्यन्त लाडानां जनपदे तथा ॥
शीलाह्वो नाम नृपति' बुद्धानां शासने रत' ।
पुरीं वलभ्य सम्प्राप्तो धर्मराजा भविष्यति ॥
विहारां धातुवरां चित्रां श्रेयसां प्राणिनांस्तथा ।
कारयिष्यति शुक्तात्मा भूपतिर्धर्मवत्सलः ॥
पूजां च विविधाकारां जिनबिम्बां मनोरमाम् ।
पूजयेद्धातुवरां अग्र्यां लोकनाथेभ्यो यशस्विषु ॥
नासौ मन्त्रसिद्धस्तु केवलं कर्मजोत्तमः ।
तत्र देशे समाख्यातो भिक्षुः पिण्डचारिकः ॥
शीलवां बुद्धिसम्पन्नो बुद्धानां शासने रतः ।
कालचारी महात्मासौ प्रविष्टो पिण्डचारिकम् ॥
पश्यते राजकुल श्रेष्ठ विस्तीर्णं च जनावृतम् ।
प्रविष्टो तत्र भिक्षार्थी क्षुधया च समन्वितः ॥
तृषितो क्लान्तमनसो न लेभे पिण्डकं तदा ।
गृहीत्वासौ पुरुषैः क्षिप्र निर्ययुः तद्गृहात् परम् ॥
ततो सौद्विग्नमनसो रक्षितो राजभटैस्तदा ।
निर्ययुर्नगरात् तस्मात् स्वाश्रय तत्क्षणाद्‌ गतः ॥
क्षुधितो तृषितश्चैव दुःखी च दुर्मतिं गतः ।
ततोऽसौ भक्तच्छिन्नस्तु अर्धरात्रे समुपस्थिते ॥

प्राणत्यागं तदा चक्रुः यती सौ लघुचेतस' ।
प्रणिधिं च तदा चक्रे लाडानामधिपतिर्भवेत् ॥
ततोऽसौ कालगतो भिक्षुर्धराख्ये नृपतौ कुले ।
उत्पद्येत महात्मासौ शास्तुः शासनपूजकः ॥
दशवर्षाणि विंश च राज्य कृत्वा मकण्टकम् ।
लुब्धः स्वजनप्रयोगेण अजीर्णयतिमूर्छित. ॥
भिन्नदेहो ततो राजा काल कृत्वा दिविं गतः ।
देवा तुषितवरा नाम मैत्रेयो यत्र तिष्ठति ॥
धर्मश्रावी महात्मासौ तत्रासौ उपपत्स्यते ।
धर्मं शृण्वन्ति सत्कृत्य मैत्रेयस्य महाद्युतेः ॥
सोऽनुपूर्वेण बोधिं च प्राप्स्यति दुर्लभाम् ।
शीलाख्ये नृपतौ वृत्ते चपलस्तत्र भविष्यति ॥
वर्षार्धपक्षमेक तु पञ्च मासां तथैव तु ।
राज्य कृत्वा विभिन्नोऽसौ शस्त्रिभिः शस्त्रजीविभिः ॥
स्त्रीकृतेनैव तु दोषेण शस्त्रभिन्नो अधो गत' ।
तस्याप्यनुजो ध्रुवाख्यस्तु ध्रुवः स्थावरतां गतः ॥
सेवक कृपणो मूर्खः लाडानामधिपतिर्भवेत् ।
शेषा नराधिपाः सर्वे मूर्धान्तास्तु सेवकाः ॥
तेषां च पूर्वजा वंशाः शीलाह्वोपरते सदा ।
भविता भूपतयः सर्वे अम्भोजे तीरपर्पगा' ॥
नृपः इन्द्रो सुचन्द्रश्च धनुः केतुस्तथैव च ।
पुष्पनामो ततः प्रोक्ता वारवत्यां पुरोद्भवः ॥
वलभ्यां पुरिमागम्य आश्रमस्ग'
प्रभनामा सहस्राणि विष्णुनामा
अनन्ता नृपतयो प्रोक्ता यादवानां कुलोद्भवाः ।
तेषामपश्चिमो राजा विष्णुनामा भविष्यति ॥

ऋषिशापाभिभूतस्तु सपौरजनबान्धवः ।
अस्त गते नृपो धीमां उदके प्लाविता पुरी ॥
द्वारवत्या तदा तस्य महोदधिसमाश्रिता ।
उत्तरां दिशि सर्वत्र नानारम्भनितम्बयोः ॥
अनन्ता नृपतयः प्रोक्ता नानाजातिसमाश्रृताः ।
शकवंश तदा त्रिंशत् मनुजेशा निबोधता ॥
दशाष्ट भूपतयः ख्याता सार्धभूतिकमध्यमा ।
अन्ते नागसेना तु विलुप्ता ते परे तदा ॥
ततो विष्णुहरश्चैव कुन्तनामाजितः परः ।
ईशानसर्वपङ्क्तिश्च ग्रहसुग्र तथापरः ॥
ततस्ते विलुप्तराजानः भ्रष्टमर्याद सर्वदा ।
विष्णुप्रभवौ तत्र महाभोगो धनिनो तदा ॥
मध्यमात् तौ भकाराद्यौ मन्त्रिमुख्यौ उभौ तदा ।
धनिनौ श्रीमतौ ख्यातौ शासनेऽस्मिं हिते रतौ ॥
जप्तमन्त्रौ तथा मन्त्रे कुमारस्त्वयि मन्त्रराट् ।
ततः परेण भूपालो जाताना मनुजेश्वरौ ॥
सप्तषष्टशता त्रीणि श्रीकण्ठावासिनस्तदा ।
आदित्यनामा वैश्यास्तु स्थानमीश्वरवासिनः ॥
भविष्यति न सन्देहो अन्ते सर्वत्र भूपतिः ।
हकाराख्यो नामतः प्रोक्तो सार्वभूमिनराधिपः ॥
तत्र देशे इमे मन्त्रा सिद्धिं गच्छेयु वै तदा ।
धर्मराजेन ये प्रोक्ता विद्या शान्तिकपौष्टिका ॥
विविधां भोगविषयां सम्पदां विविधांस्तथा ।
नाना च रूपधारिण्यो यक्षिण्यश्च महार्द्धिकाः ॥
भविष्यन्ति तत्र वै सिद्धा तस्मिं काले युगाधमे ।
दक्षिणां दिशिमाश्रित्य ससमुद्रां वसुन्धराम् ॥

राजा श्वेतसुचन्द्रश्च सातवाहन एव तु ।
महेन्द्र शङ्करश्चैव वल्लभोऽथ महीपति ॥
सुकेशिकेशिश्च विख्याता दक्षिणां दिशि ।
मङ्गलो वल्लभ. प्रोक्तो गोविन्द बृन्दखेतुः ॥
सुत्पात' पोतश्चैव महेन्द्र' च द्र एव तु ।
गोपेन्द्रो इन्द्रसेनश्च प्रद्युम्नो माधवस्तदा ॥
गणशङ्करश्चैव व्याघ्र सिंहो तथा बुध' ।
बुधः शुद्धस्तथा कुम्भ' निकुम्भश्चैव कीर्त्यते ॥
मथितः सुमितश्चैव ।
बलः पुलिनश्चैव सुकेशि' केशिनस्तथा ॥
अनन्ता बहवो ख्याता भूपाला दक्षिणां दिशि ।
अतीतानागता चापि वर्त्तमाना निबोधिता ॥
नानामृत्युभवे ह्येते नानाव्याधिसमाप्लुता ।
शस्त्रसम्पातदुर्भिक्षैः मृताः केचिद् दिविं गताः ॥
इत्येते नृपतय सर्वे कथिता विपुलस्तथा ।
मेह द्रान्त नृपोताख्यातः तथासहतिस्तथा ॥
भविष्यति तदा अभूत् ।
तस्मिं काले तदा देशे मन्त्राणां सिद्धिमिच्छताम् ॥
साधनीया इमा मन्त्रा क्राधाद्याः कुलिशोचिता' ।
आभिचारुककर्मेषु वश्यार्थे च तथा हितम् ॥
मञ्जुश्रियोऽथ माहात्मा वे कुमारो बालरूपिणः ।
सिध्यते च तदा देशे कलिप्राप्ते च तदा युगे ॥
पर्वताविन्ध्यमाश्रुत सागरे लवणोदके ।
कार्त्तिकेयेति समाख्यातः सत्त्वानां वरदायकः ॥
आज्ञां भो बोधिसत्त्वेन मञ्जुघोषेण धीमता ।
सत्त्वानां हितकाम्यर्थं निवसेद् दक्षिणां दिशि ॥

कार्तिकेयस्य ये मन्त्रा' कथिता मञ्जुभाणिना ।
तस्मि देशे तदा सिद्धिः भविष्यति न सशयः ॥
श्रीपर्वते तदा देशे विन्ध्यकाक्षनितम्बयोः ।
द्वीपेष्वेव च सर्वत्र कलिङ्गाद्रेषु कीर्त्यते ॥
त्रैगुण्या म्लेच्छदेशेषु समन्ततः ।
अम्भोधेः कुक्षितीरान्ता' नृपा ख्याता अनन्तका. ॥
कामरूपकलाख्या हि हिमाद्रे' कुक्षिमाश्रिताः ।
बहवो नृपतयो प्रोक्ता उद्रसन्धिषु सर्वदा ॥
नानाम्लेच्छगणाध्यक्षा शास्तुपूजकतत्पराः ।
इन्द्रो सुचन्द्रमहेन्द्रश्च भूपाल म्लेच्छवासिनः ॥
क्ष्मापालौ उभौ तत्र षोडशाब्दौ शासने रता ।
पूजकाः शास्तुबिम्बानां त्वत्प्रसादा ॥
भविष्यन्ति न सन्देहो प्रसन्ना शासने जिने ।
बहवो नृपवराः प्रोक्ताः पूर्वायां दिशिमाश्रिताः ॥
अतीतानागता ये तु वर्तमानाश्च सर्वदा ।
आद्य नृपवरं वक्ष्ये गौडानां वशजो भुवि ॥
जातोऽसौ नगरे रम्ये वर्धमाने यशस्विनः ।
लोकाख्यो नाम सौ राजा भवति गौडवर्धनः ॥
मामानुत्पन्नलोकेऽस्मि भवितासौ धर्मचिन्तकः ।
बहवः क्षितिपा' क्रान्ता विविधा जीवकर्मिण. ॥
मध्यकाले समास्त्वासा मध्यमा मध्यधर्मिणः ।
अनन्ते व युगे नृपेन्द्रा शृणु तत्त्वतः ॥
समुद्राख्यो नृपश्चैव विक्रमश्चैव कीर्त्तितः ।
महेन्द्रनृपवरो मुख्य सकाराद्यो मतः परम् ॥
देवराजाख्यनामासौ युगाधमे ।
सिद्धाख्ये नृपः श्रेष्ठः बुद्धिमान् धर्मवत्सलः ॥

तस्याप्यनुजो बलाध्यक्ष' शासने च हिते रतः ।
प्राचीं समुद्रपर्यन्तां चैत्यालङ्कृतशोभनाम् ॥
करिष्यति न सन्देहः कृत्स्नां वसुमतीं तदा ।
विहारारामवापीश्च उद्याना मण्डवकां सदा ॥
करिष्यति तदा श्रीमां सङ्क्रमां सेतुकारकः ।
शास्तुर्बिम्बान् तदा पूजेत् तत्प्रसन्नांश्च पूजयेत् ॥
कृत्वा राज्यं महीपालो निःसपत्नमकण्टकम् ।
जीवेद् वर्षा षट्त्रिंशत्तृशाह प्रव्रजेनृप' ॥
ततोत्मानं घातयेद् राजा ध्यायन्तः सम्प्रमूर्च्छितः ।
पुत्रशोकाभिसन्तप्त॰ यतिहत्तिसमाश्रुतः ॥
ततोऽसौ भिन्नदेहस्तु नरकेभ्योपपद्यत ।
त्रीणि एक च दिवसानि उषित्वा नरकं गतिम् ॥
देहमुत्सृज्य दिवि गच्छेत् सदा नृपः ।
देवानां सुकृतिनां लोकः शुद्धावास इति स्मृतः ॥
देवराजा भवेत् तत्र शुद्धात्मा बोधिनिम्नगः ।
शतशः सहस्रशश्चैव अनुभूय दिवि सुखम् ॥
पुनरेव मानुष्यं प्राप्य बुद्धो भूयो भवान्तरे ।
तेनैव कारित कर्म अन्यजन्मेषु देहिनाम् ॥
पुरीमुज्जयनीं ख्याता मालवाना जने तदा ।
तत्रायनीमुख्यः वणिजो यो महाधन ॥
बुद्धानामसम्भवे काले शून्ये लोके निरास्पदे ।
प्रत्येकबुद्धा लोकेऽस्मिं विहरान्ति महर्द्धिका ॥
सत्त्वानां हितकामाय विचरन्ति महीतले ।
पुरी उज्जयिनीं प्राप्य प्रविश पिण्डचारिका ॥
वर्गचारिणो महात्मानः र॰थायामवतरतत् ।
वाण्याजेयस्तुस्तदा सैव दृष्ट्वा तु सम्मुखां मुनिम् ॥

निमन्त्रयामास तत्रा भक्तेन स्वगृह चैव नयेत् तदा ।
नीत्वा मुनिवरां क्षिप्रमागनेन निमन्त्रयेत् ॥
सज्जीभवध्व भवत भक्तकालोऽयमुपस्थित ।
तेऽपि तूर्णा महात्मानो न वाचां भाषिरे तदा ॥
पात्र च नामयामास त्रापिजे यस्य सर्वदा ।
वणिजा इङ्गितज्ञाश्च बुद्धिमन्तो भवेत् तदा ॥
पात्र च पूरयामास विविधाकारभोजनैः ।
तदासौ स्वहस्तेनैव तेषां प्रायच्छ यत्नतः ॥
गृहीत्वा तु ततः सर्वे प्रजग्मुः सर्वतोनभम् ।
दीपमालेव दृश्यन्ते व्योममूर्त्तिसमाश्रिताः ॥
ततोऽसौ हृष्टरोमस्तु संवेगबहुलस्तदा ।
भूम्यां च पतितस्तत्र ऋद्ध्या वर्जितमानसः ॥
प्रणिधिं च तदा चक्रे प्रव्याहारवभ यथा ।
अनेन कुशलमूलेन यन्मया प्राप्तमद्यतः ॥
एषा मुनिवरा मग्र भवेत् बुद्धो ह्यनुत्तर ।
दशजन्मसहस्राणि चक्रवर्त्ता तदा भुवि ॥
ततोऽसौ च्युतदेहस्तु कोपिपष्टिदिवौकसाम् ।
अनुभूय चिर सौम्य त्यस्त्वा ज म दिवौकसाम् ॥
मानुषाणां तदा जन्म प्राप्नुयात् परवशा इह ।
तस्य राजकुले ज म भवतीह तु सर्वदा ॥
बालाख्यो नाम सो नृपतिर्भविता पूर्वदेशक ।
आजन्मसहस्राणि चिरमोऽथमनावृतम् ॥
प्राप्नुवन्ति या नृपति श्रीमां सर्वज्ञत्वं च पश्चिमम् ।
एव बहुविध मत्वा सम्पदो विपुलास्तथा ॥
को नु कुर्यात् तदा शास्तु पूजनाध्येषणास्तथा ।
काराश्च श्रेयसी युक्ता बोधिमार्गवियोजनीम् ॥

तस्यापरेण नृपति गौडानां प्रभविष्णव ।
व रव्यो नामत प्रोक्त सोऽपि रत्यन्तधर्मवाम् ॥
तस्यापरेण श्रीमां उकाराख्येति विश्रुत ।
तत परेण विश्लेष तेषामन्या यतेष्यते ॥
महाविश्लेषणा ह्येते गौडा रौद्रचेतस ।
ततो देव इति ख्यातो राजा मागध स्मृत ॥
सोऽप्यतहतविध्वस्तरिपुभि समता वृत ।
यस्यापरेण चन्द्राख्यः नृपतित्व कारयेत् तदा ॥
सोऽपि शस्त्रविभिन्नस्तु पूर्वचोदितकर्मणा ।
तस्यापि सुतो द्वादश गणना जीवेन्मासपरम्परम् ॥
सोऽपि विभिन्नशस्त्रेण बाल एव अभत् तदा ।
तेषां परस्परोपविघ्नचित्ताना रौद्राणामहिते रताम् ॥
भविष्यति तदा काले भकाराख्यो नृपपुङ्गव ।
अग्रणीर्गौडलोकानां महाव्याधिसमाकुल ॥
तेनैव व्याधिना आर्त्त' काल कृत्वा अधो गत ।
तस्यापरेण दकाराख्य' कतिपाया दिवसा दश ॥
भविता गौडदेशेऽस्मिं गङ्गातीरसमाश्रत ।
तस्यापरेण भकाराख्यस्त्रीणि दिवसानि कारयन् ॥
ततो गोपालको राजा भविता राजेन्द्रसत्तम ।
प्रियवादी च सो राजा घृणी चैव महाबल ॥
स्त्रीवश. कृपणो मूर्ख. जितशत्रुर्भवेद् युवाम् ।
कल्याणमित्रमागम्य महात्यागी भवे[तदा ॥
विहारांश्चैत्यवरां रम्यामारामां विविधास्तदा ।
वाप्योऽथ जलसम्पन्ना सत्रागारा सुशोभनाम् ॥
सेवतो बहवस्तस्य यश कीर्त्यार्थमुद्यत ।
देवायतनरम्या वै गुणावसथकारिण. ॥

पापण्डीभिः समाक्रान्त नानातीर्थिकवासिभिः ।
आक्रान्तः सो दिशः सर्वा समुद्रातीरजगंगाः ॥
क्रिपी भोगी प्रमादी च स राजा धर्मवत्सल. ।
भविष्यति न सन्देह' स प्राचीं दिशि मूर्जित' ॥
सधातीसारसयुक्तवार्द्धिक्ये समुपस्थित' ।
गङ्गातीरमुपाश्रित्य राज्य कृत्वा तु वै तदा ॥
विंशत् वर्षाणि सप्तं च जन्मनाशीतिको मृतः ।
ततोऽसौ भिन्नदेहस्तु तिर्यगेभ्योऽपिपद्यते ॥
नागराजा ततः श्रीमान् धर्मवत्सलः ।
येनास्य कारितं चैत्य शास्तुबिम्बं मनोरमम् ।
विहारां कारितवांश्चात्र सङ्घस्यार्थे तदा भुवि ॥
तेन कर्मविपाकेन अन्तिमे च भवे श्रिते ॥
बुद्धत्व नियतं मार्गं प्राप्नुयादचल पदम् ।
ततः परेण गौडानां तीर्थिकाक्रान्तपुर भुवि ॥
ता पूर्वदेशेऽस्मिन् नगरे तीर्थिकसमाह्वये ।
भगवाख्य नृपे ख्यातः गोडानां प्रभविष्णव' ॥
अभिषिक्तो दक्षिणात्येन प्रतिना प्रभविष्णुना ।
राज्य कृत्वा तु वै तत्र पश्चिमां दिशमागत. ॥
प्रविश्य नगरीं रम्यां साकेता तु यथेप्सितः ।
अरिणा भूतस्तु पुनरेव निवर्तते ॥
प्राचीं समुद्रपर्यन्तां तस्करैश्च समावृत' ।
शस्त्रप्रहारविध्वस्तमृतोऽसौ प्रेततां गतः ॥
त्रीणि वर्षाणि कृत्वासो भूपालो राज्यमल्पकम् ।
ततो दस्युभिर्ग्रस्त' मृतः प्रेतमहार्द्धिकः ॥
त्रीणि वर्षाणि तत्रैव प्रेतेभ्यो राज्यमकारयेत् ।
ततोऽपि सो त्यक्तदेहस्तु प्रेतलोकां सुदारुणाम् ॥

तस्मान्मुक्तजन्मान स्वर्लोक च सदा व्रजेत् ।
तस्याधरेण नृपतिस्तु समुद्राख्यो नाम कीर्त्तित ॥
त्रीणि दिवसानि दुमभ राज्य प्राप्स्यति दुर्मतिः ।
तस्याप्यनुजो विख्यात, भस्मभाख्यो नाम नामत' ॥
प्रभु प्राणातिपातरागुक्त महासावशरारिण ।
निर्घृणी अप्रमत्तश्च स्वशरीरे तु यत्नत ॥
परलोकार्थिने नासौ बलिसत्त्वदिहैव तु ।
अकल्याणमित्रमागम्य पाप कर्म कृत बहु ॥
द्विजेराक्रान्ततद्राज्यं तार्किकैः कृपणैस्तथा ।
विविधाकारभोगांश्च मानुषा पितरास्तथा ॥
विविधां सम्पदां सोऽपि प्राप्तवान् नृपतिस्तथा ।
सोऽनुपूर्वेण गत्वासो पश्चिमां दिशि भूपति ॥
कश्मीरद्वारपर्यन्त उत्तरां दिशिमाश्रुतः ।
तत्रापि जितसङ्ग्रामी राज्य कृत्वा तु वै तदा ॥
द्वादशाब्दानि सर्वत्र मासां पञ्चदशस्तथा ।
पृथिव्यामार्तरोगोऽसौ मूर्छितश्च पुन, पुन' ॥
महादु खाभिभूतस्तु भिन्नदेह अधोगत ।
तेषां परस्परतां द्वेषे लुब्धानां राज्यहेतुनाम् ॥
महाशस्त्रोपसम्पात कृत्वा ते तु परस्परम् ।
अभिषिच्य तदा राज्य सकराख्य बालदारकम् ॥
चिह्नमात्र तु तं कृत्वा पुनरेव निवर्त्तते ।
यैर्द्विजातिमुख्यानां भिन्नास्तेऽपि परस्परम् ॥
मागधां जनपदां प्राप्य पुरे उदुम्बराह्वये ।
द्वै बालौ द्विजातिमुख्यश्च अभिषेच्य स्वय भुवि ॥
ततोऽनुपूर्वेण गत्वासौ प्राचीं दिशिमाश्रुत ।
गौडां जनपदां प्राप्य नि'सपत्ना वै तदा ॥

घातितौ बालमुख्यौ तौ कलिङ्गेषु दुरात्मना ।
अकल्याणमित्रमागम्य कृत प्राणिवधो बहुम् ॥
पूर्वसम्मानिता ये तु नृपैर्विग्रहमानिभि. ।
घातयामास सर्वेषां गौडाना जनवासिनाम् ॥
सोमाख्याऽपि ततो राजा एकवीरो भविष्यति ।
गङ्गातीरपर्यन्त वाराणस्यामत परम् ॥
नाशयिष्यति दुर्मध शास्तुर्बिम्बां मनोरमाम् ।
जिनैस्तु कथित पूर्व धर्मसेतुमनल्पकम् ॥
दाहापयति दुर्मेधः तीर्थिकस्य वचे रतः ।
ततोऽसौ क्रुद्धलुब्धस्तु मिथ्यामानी ह्यसमतः ॥
विहारारामचैत्यांश्च निर्ग्रन्थां वसथां भुवि ।
भेत्स्यते च तदा सर्वा वृत्तिरोधमकारक ॥
भविष्यते च तदा काले मध्यदेशे नृपो वरः ।
रकाराद्योतयुक्तात्मा वैश्यवृत्तिमचञ्चलः ॥
शासनेऽस्मिं तथा शक्त सोमाख्यससमो नृप ।
सोऽपि याति तदान्तेन नग्नजातिनृपेण तु ॥
तस्याप्यनुजो हकाराख्य एकवीरो भविष्यति ।
महासैन्यसमायुक्त' शूर' क्रान्तविक्रमः ॥
निर्धारये हकाराख्यो नृपतिं सोमविश्रुतम् ।
वैश्यवृत्तिस्ततो राजा महासैन्यो महाबल' ॥
पूर्वदेश तदा जग्मु पुण्ड्राख्य पुरमुत्तमम् ।
क्षत्रधर्म समाश्रित्य मानरोपमशीलिन' ॥
घृणी धर्मार्थिको विद्वां कुर्यात् प्राणिवधं बहून् ।
सत्त्वानुपीडनपरो निग्रहायैव सो रत' ॥
पराजयामास सोमाख्य दुष्टकर्मानुचारिणम् ।
ततो निषिद्ध' सोमाख्यो स्वदेशेनावतिष्ठत' ॥

निवर्तयामास हकाराख्य म्लेच्छराज्ये मपूजितः ।
तुष्टकर्मा हकाराख्यो नृपः श्रेयसा चार्थधर्मिणः ॥

स्वदेशेनैव मयात' यथेष्टगतिनापि वा ।
तैरेव,कारित कर्म राज्यहर्षासमन्वितैः ॥

अधुना प्राप्तवां भोगां राज्यवृत्तिमुपाश्रृताम् ।
पूर्वं मत्येकबुद्धाय भक्ताच्छादनदत्तवाम् ॥

पादुकौ च तदा दत्तौ च्छत्रचामरभूषितम् ।
तस्य धर्मप्रभावेतौ महाराज्यतृदेवतौ ॥

भुक्त्वां भोगसम्पत्तीः देवमनुष्यसर्वदा ।
सोमाख्यो द्विजाढ्यो महाभोगी भवे ह्यसौ ॥

भोगां द्विजातिषु दत्त्वा वै राज्य कृत्वा वै तदा ।
सार्ध सप्तमं तथा ॥

वर्षा दश सप्त च मासमेक तथापरम् ।
दिवसां सप्तमष्टौ च मुखरोगसमाकुल' ॥

कृमिभिर्भक्षमाणस्तु काल कृत्वा अधोगति ।
अमानुषाक्रान्तविध्वस्त तत् पुर च अभूत् तदा ॥

मानुषेणैव दोषेण ज्वरार्तो व्याधिमूर्च्छितः ।
मृतो मन्त्रप्रयोगेण राजासौ कालगतस्तदा ॥

अवीचिर्नाम विख्यात नरक पापकारिणा ।
तत्रासौ उपपद्येत पापकर्मान्तचारिण' ॥

महाकल्प तदा नरके पच्यतेऽसौ दुष्टचेतसः ।
ततो टट हहव चैव सञ्जीव कालसूत्र तु ॥

असिपत्रवन घोर अनुभूय पुन पुन ।
तिर्यक्प्रेतलोक च पुनस्तथा ॥

एव जन्मसहस्राणि ससारे ससरतः पुनः ।
नासौ विन्दति सौख्यानि दु खभाजी भवेद् सदा ॥

तस्मात् सर्वप्रयत्नेन शासनेऽस्मिं तथागते ।
प्रसाद्यमखिल चित्त मन्त्रश्च निर्जरसम्पदम् ॥

बुद्धे नारापरागं च भव ।। भवति नर्मता ।
बुद्धे प्रासाद कर्तव्य धर्मराष्ट्रे च वै तथा ॥

भवति लोके अग्रस्तु चिर ते पूजरा नृपा ।
महेशाख्यमहेराज्य महाभोगा धनेश्वरा ॥

प्राप्नुयाद्व विविधां भोग्यां सम्पदां विपुलां नृपा ।
पूजयित्वा तु लोकाग्र्या लोक ईश्वरतां व्रजेत् ॥

शक्रत्वमथ याम्यत्व ब्रह्मत्व च पुन' पुन ।
प्रत्येकबुद्धा बुद्धत्व श्रावकत्व च वै भुवि ॥

प्राप्नुवन्ति त्रियानमगत्व द्वौ यातौ नि स्पृहतां गत ।
एव ह्यचिन्तिया बुद्धा बुद्धज्ञानोपचिन्तिय॰ ॥

अचिन्तिया हि फल तेषा विपाको भवत्यचिन्तिय' ।
अत परेण सोमाख्यो नृपतौ अप्यस्तमिते भुवि ॥

अ यो यक्षोभशीलस्तु गान्तज्ञो भविष्यति ।
सदा उद्यतशस्त्रास्तु अन्यो यापि नपेक्षिण ॥

दिवसा सप्तमव त मासमेक तथापरम् ।
गणज्य तदा तत्रे भविष्यति सदा भुवि ॥

गङ्गातीरे एतस्मिं विहाराभ्युषितमालये ।
तत परेण सुतस्तस्य सोमाख्यस्य च मानवे ॥

मासा षष्ठां दिवसा पञ्च साधाहे सुनिशात्यन्तु ।
वैश्यवर्णशिशुस्तत्रा ॥

नागराजसमाह्वयो गौडराजा भविष्यति ।
अन्ते तस्य नृपे तिष्ठं जयाद्यावर्णतद्विशौ ॥

वैश्यैः परिवृता वैश्य नागाह्वयो समन्तत ।
दुर्भिक्षोपद्रवास्तेऽपि परचक्रोपद्रुतास्तत्रा ॥

तेषां राज्यमसम्प्राप्त महाम्कम्माकुला ।
ते त भ्रष्टमर्यादा ॥
तषां पञ्चकमेक वै भुङ्क्ते तत्र समाकुलाम् ।
प्राणात्यय तदा चमु कृ त्रा प्राणतश्च बहून् ॥
पूर्वकर्मपराधेन ते जना नेशगच्छय ।
अन्यो यक्षोभशीलास्तु भविष्यति तदा भभून् ॥
प्रभविष्णुस्तदा तेषां क्षत्रवृत्तिसमाश्रित ।
भविष्यति न सन्देह गौडतन्त्रे नराधिप ॥
शस्त्रभिन्ना तथा केचिद् व्याधिभिश्च समाकुला ।
काल कृत्वा ततो याता नरकेभ्यो नराधिपा ॥
स्त्रीप्रधान शिशुमात्र पुरस्र नराधिप ।
पक्षमेक तथा वै शस्त्रभिन्नो हतस्तदा ॥
महादुर्भिक्षसम्पात परचक्रभयाकुलम् ।
प्रान्त्या ज ापदा व्यस्ता उत्रस्ता गतमानसा ॥
भविष्यति न सन्देह तस्मिन् देशे नराधिपा ।
मधुराया जातवशान्त्य' वणिक् सूर्यो नृपो तर ॥
सोऽपि पूजितमूर्त्तिस्तु मागधाना नृपा भवेत् ।
तस्याप्यनुजा भकाराख्य प्राच्य ।देजि समाश्रित' ॥
तस्यापि सुत' पकाराख्य प्राग्देशेष्वेव जायत ।
क्षत्रिय अग्रणी प्रोक्त तालरव्यानुसारिण ॥
दश वर्षाणि सप्त च व धनस्थमधिष्ठित ।
गोपाख्येन नृपतिना तदा मुक्तोऽसौ भगवाह्वये ॥
पश्चाद्देशसमायात अकाराख्या महानृप ।
प्राच्यं दिशिपर्यं त गङ्गातीरमतिष्ठत ॥
शूद्रवर्णो महाराजा महाभै यो महाबल ।
सा त तीर समाश्रन्य तिष्ठते च समन्तत ॥

पूर्वां गौडजने स्यात नीचामति विजन ।
समाक्रम्य राजानौ निधन च महावल ॥
ततो ३ भविष्यो तत तागा ा त नगारा ।
राजा मात्रप्रास्नत रा त न च मयाजन ॥
शूद्रवर्णे नृप. स्यात पुरेव निवर्तयम् ।
गङ्गातीरपर्यन्त नगरे न द्मगाह्वये ॥
मागधानां तदा राज्य स्थापयामास त शिशुम् ।
काशिन पद प्राप्य वाराणस्यमत पुरे ॥
प्रविशेच्छूद्रवर्णस्तु महीपालो महाबल ।
महारोगेण दु खार्त अभिषेचे स त तदा ॥
अभिषिच्य तदा राज्य प्रहारय बालदारकम् ।
महारोगाभिभूतस्तु भूमावावर्त वै तदा ॥
ततोऽर्थ निःश्वस्य यत्नेन भिन्नदेहोऽपि तीर्येत
तिर्यभ्ये वरा मासा अष्ट सप्त च वै तदा ॥
ततोऽसौ मुक्तजन्मान देवेभ्यो मुपपद्यते ।
विविधां देवसम्पत्ति विशजन्मानि व तदा ॥
ततोऽनुपूर्वेण धर्मात्मा पलोर बाधिमानुयात् ।
तेनैवापार्जित कर्म पूर्वजन्मेषु ज मनि ॥
प्रत्येकबुद्धा महात्मा वै वसै सामभिन्नाद्रित ।
उपानह नामयामास हन्यश्वरथहेतुना ॥
भोज। न तदा तस्य तस्मा त्व प्रयत्नधी ।
तेन कर्मविपाकेन नेवराना आगतु ॥
भविता देवलोकेऽस्मि विशत्कोऽस्यास्तु जन्मत ।
भुविमायात राजासौ भविता इह ज मनि ॥
परैरुपार्जित राज्य अनुभोक्ता भविष्यति ।
तस्यापि च सुतो राजा वाराणस्यां तु प्रतिष्ठित ॥

समन्ताद्भ्रतविभ्रस्तनि ष्ठराज्यो भविष्यति ।
द्विजकान्तमभूयिष्ठ तद्र् राज्य रिपुभिस्तदा ॥
प्रमादी कामचारी च स राजा गृहाभिद्रुत ।
अपश्चिमे तु काले वै पश्चाच्छत्रुहतो मृत ॥
मागधो नृपतिस्तेषा अन्यो यात्ररोधिन' ।
सोमाख्ये नृपते वृत्ते प्रागदेशे सैम तत ॥
गङ्गातीरपर्यं त वाराणस्यामत' परम् ।
भविष्यति तदा राजा पकाराख्य क्षत्रियस्तदा ॥
योऽसौ शूद्रवर्णेन अकाराख्येन पूजित' ।
नगरे नन्दसमाख्याते गङ्गातीरे तु समाश्रिते ॥
भविता क्षत्रियो राजा पूर्वकर्मैस्तु चोदित ।
तेनैव कारितं कर्म कृत चाप्यनुमोदितम् ॥
अतिक्रान्ते तदा काले कनकाह्वे शास्तुसम्भवे ।
वाराणस्यां महानगर्यां श्रेष्ठिरासी महाधन ॥
वणिज स सुतो बाल बालिशैस्तु समावृत ।
पांसुक्रीडनमर्थाय रथ्यायां प्रतिपद्यते ॥
स्वगृहे स्तूपवर दृष्ट्वा पितामात्राभिपूजितम् ।
तदेव मनसा वर्त स्तूपं कृत्वा तु पांसुना ॥
पूजां च कारयामास निर्माल्यकुसुमैस्तदा ।
गन्धवासाग न क्राप तद्र व ाद्रगनिम्भृति' ॥
क्रीडते बालस्तत्र शिशुभि परिवारित ।
जिने कनकशास्त्रग शासनाग्र तन्नैकत ॥
वीतदोषस्तु युक्तात्मा ातुकमुक्तभी ।
तदासौ वीतदोषस्त पिण्डपातमहिम्ना ॥
प्रविशते च तदा नगरीं वाराणस्यां शुभाभनाम् ।
वीतरागस्तदादेश यत्र ते बालिशा भुवि ॥

यत्र ते शैशव सर्वे समन्तात् परिवारिता ।
एहि भिक्षु इहागच्छ व द स व शास्तुचैत्यकम् ॥
अस्माभिः कारितं यत्नात् न त्ज पश्यसि शोभनम् ।
तत श्रेष्ठिसुतो बाल गृहीत्वा तृणवर्तितम् ॥
क्रीडया बन्धयामास वीतराग महार्द्धिकम् ।
समन्वाहरति तत्रासौ वीतरागो महर्द्धिकः ॥
पश्यते भुवि तत्रस्थ चैत्य कारितक हि तैः ।
वालिश मूर्ध्नि मास्रुज्य पत्र वोच महात्मधीः ॥
गुच्च त्ारक गच्छामा यत्र त्ज कारितं कृतिः ।
आगता च तत सर्वे यत्र धातुधर भुवि ॥
वादित्वा वीतरागा महात्मासौ शिशुभिर्भेतन्मासमेः ।
पुनरेव प्रस्थितो वीरः पिण्डकार्थं यथेप्सतः ॥
ततः श्रेष्ठिसुतो बालः गृहीत्वा वीतरागातिकम् ।
स्वगृह नीतवाँ ह्यासीदू भोजनार्थं च कारयेत् ॥
तत श्रेष्ठिमुख्याऽसौ दृष्ट्वा त बालिशम् ।
गृहीत्वा चीवरा ते तु वीतराग महर्द्धिकम् ॥
भीतो हृष्टरोमश्च गृह मे आगतोऽग्रजः ।
पादयोर्निपतित क्षिप्र मुञ्चापयति बालकम् ॥
गृहीत्वा तु सुत तस्य क्षमापयामास यत्नतः ।
पात्र त गृहीत्वा वै जिने अग्रजिने हिते ॥
पूरयामास त पात्र शालिव्यञ्जनभक्षकैः ।
सुत चामन्त्रयामास गृह्य मन्त्र प्रयच्छ भो ॥
ततो बालोऽथ मप्रज्ञो हस्तौ प्रक्षाल्य यत्नतः ।
गृहीत्वा पात्रपूर तु वीतरागाय नामयेत् ॥
नामयित्वा तु त क्षिप्र पादयोर्निपतितो भुवि ।
वीतरागो गृहीत्वा तु भुक्तवाम् ॥

वीतरागो तदा ह्यासीन् मुगतसंस्पर्श च लब्धवाम् ।
अपरस्तत्र बालो वै मात्सर्याविष्टमानस ॥
नेवल रोपनिचेन वा ।गगा परेऽहनि ।
प्रभूत खाद्यभोज्य च गृहीत्वा त प्रयच्छत ॥
यन्नास्ति कुशल किञ्चित् त्वयि दत्वा तु पिण्डकम् ।
अनेन श्रेष्ठिसुतस्याह भविता ह्याढ्यनामो भुवि ॥
ततस्ते तीर्थिका सर्वे द्विजातिवनिता तदा ।
सन्निपत्य तदा सत्र कलह नि दक कृत्वा ॥
बालिशस्त्व न जानासि मुण्डकाना कुतो गति' ।
आत्मना अस्थिता ह्येते परेषां कुत्र निर्वृति' ॥
तस्य बालकसत्वस्य द्वेषस्तु पञ्च नादशम् ।
नाशयामास एतेषा शास्तारेणोपवर्णिताम् ॥
धर्मसेतु सदा कीर्ति विहारा चैत्यवरा भुवि ।
श्रेष्ठिमुख्यसुतस्यैव आघात नैव कारयेत् ॥
एतेषा मुण्डकाना तु न्दत्वा दान कुता गति ।
कुगतिग्रस्तचित्ताना विघात कारयाम्यहम् ॥
यो सा वाद्यतमो बालो सोमाख्योऽपि नृपो ह्यसौ ।
अनुभूय चिर दुःख विपाक तस्य नैष्ठिकम् ॥
श्रेष्ठिमुख्यस्य पुत्रोऽसौ भिन्नदेहो दिवि गत' ।
अनुभूय चिर सौख्य दिवौकसानां तदा तदा ॥
च्युतोऽसौ देवलोकेऽस्मिम् ।
तदाजन्मे वन्ध सेत्स्यति सर्वदा ॥
तज्जन्मोपगतो मर्त्य' क्ष्मापति. भविता पुन ।
पुनश्च पतित. कर्मेण तत्र तत्र तदा तदा ॥
भविता ज मलोकेऽस्मि नृपतित्व कारयेद् भुवि ।
निर्माल्यदान यस्तूपे निवेद्य सो बालचापलात् ॥
तेनास्य भोगा क्लिष्टा वै क्लिष्टान्नानस्य तत् फलम् ।
दुःखेन भोगास्तु मासास्तु नमरा धीर सो नृप ॥

अस्थैर्या बालभावाच्च चलचित्ततया च सदा ।
कुर्यात महतीं पूजां शास्तुर्धातुवरे भुवि ॥
तेन कर्मविपाकेन राज्यैश्वर्यं यथा व्रजन् ।
भूत्वा भवति राजा अभूत्वा प्रतिगच्छति ॥
उदीच्यमतीत्य यो सो नृपतित्व कारयेद् भुवि ।
यो सो मुक्तश्चीवन्ध पुनर्मुक्तश्च बालक ॥
तेन कर्मविपाकेन बद्धा मुक्तश्च बालक' ।
पश्चाज मशतानैव बद्धो मुक्तश्च बालकः ॥
अपश्चिमे तु तदा ज म बन्ध छेत्स्यति सर्वग ।
पञ्चपञ्चाशवर्षस्तु राष्ट्रमश्नुते सोऽपि वा ॥
प्राचीं समुद्रपर्यन्ता राजासौ भविता भुवि ।
विन्ध्यकुक्षिनिविष्टाम्तु म्लेच्छास्तस्कराः ॥
सर्वे ते वशवर्तिं स्यात् पकाराख्ये नृपतौ भुवि ।
हिमाद्रिकुक्षिसन्निविष्टा तु उत्तरां दिशिमाश्रृताम् ॥
सर्वा जनपदां भुङ्क्ते राजासौ क्षत्रियस्तदा ।
पांसुना कृत्वा स्तूप अज्ञानाद् बालभावत' ॥
मागधेषु भवेद् राजा निःसपत्नमकण्टक. ।
सैमामटवीपर्यन्तां प्राचीसमुद्रमाश्रृतः ॥
लौहित्यापरतो धीमां उत्तरे हिमवांस्तथा ।
पश्चात् काशिपुरी रम्यां शृङ्गाख्ये पुर एव वा ॥
अत्रान्तरे महीपाल शास्तुशासनदायक' ।
पञ्चकेसरिनामानो जित्वा नृपतिनो सौ ॥
स्व राज्यमकारयत् ।
सर्वास्तां सिंहजास्तेऽपि ध्वस्तोन्मूलिता तदा ॥
हिमाद्रिकुक्षिप्राच्यां भो दशानूपः तीरमाश्रयेत् ।
सत्त्वा जनपदां भुङ्क्ते राजासौ क्षत्रियस्तदा ॥

अभिवर्धमानजन्मस्तु भोगास्तस्य च वर्द्धताम् ।
वार्धिक्ये च तदा मोक्ते भोगा निश्चलतां व्रजेत् ॥
अशीतिवर्षाणि जीवेयु सप्त सप्त तथा परान् ।
ततो जीर्णाभिभूतस्तु काल कृत्वा दिवं गत ॥
देवलोकेऽस्मिन चिरसौख्यमनुभूय तथा नृप ।
पुनश्च्यवति कर्मेण पूर्वसङ्क्लेशितेन तु ॥
तिर्यक्षु न्वसे मासं नागराजमहर्द्धिक ।
ततोऽसौ भिन्नदेहस्तु मानुष्येष्वुपपद्यते ॥
क्षत्रियो श्रीमतो जतो वणिग्जीवी विशारद ।
कल्याणमित्रमागम्य मोक्षगामी जिनशासन ॥
साधयेद् विद्याराज्ञीं तारादेविं महर्द्धिकाम् ।
सिद्धम तस्त जिनो नागी यथप्रगतिचारण ॥
विद्याधराणां तदा राजा भविता सुगतस्तदा ।
चक्रवर्तिस्तदा ख्यातो नाम्नासौ चित्रकेतव ॥
विद्याधराणां तदा कम ख्यातोऽसौ गतिमास्तथा ।
अशीतिवर्षकोट्यानि नवमप्तानि नेनदा ॥
दिव्यमानुष्यमान्येन भविता चक्रवर्तिन ।
परिवारस्तस्य कन्यानां पष्टिकाख्या मजायत ॥
ततोऽसौ भिन्नदेहस्तु तारादेव्यानुचादित ।
देवानामधिपतिं गच्छेत् तत्र धर्म च देशयत् ॥
सोऽनुपूर्वेण महीपाल क्षिप्र नाभपगागण ।
पकाराख्ये च नृपता उक्तो तदा काले युगाधमे ॥
भिन्न परस्पर तत्र महाविग्रहमाश्रिताः ।
भृत्यस्तस्य तु समाह राज्यैश्वर्यमकारयेत् ॥
ततोऽनुपूर्वेण समाहाद् वकाराख्यो नृपतिस्तथा ।
सोऽप्यहतविध्वस्त प्रक्रमेत दिशास्तत ॥

०

स एव शूद्रवर्णैस्तु व्यङ्ग कुत्सित एव तु ।
अधर्मभूयिष्ठ दुःशीला विग्रहे च मना रत' ॥
हिनानिगणमाध्ना सगना प्रव्रजितास्तथा ।
स हापयति सवो व निग्रहे च सदा रत ॥
तीव्रशासनकर्ता च तस्करो घातकस्तथा ।
निषिद्धा सर्वदुष्टानां पापण्व्रतमाश्रिताम् ॥
विनिर्मुक्ता च ज्ञाता च राज्य कृत्वा तु वै तदा ।
दशवर्षाणि सप्त च जीवेद् भूपतिस्तत्र वै ॥
कुष्ठदु खाभिभूतस्तु काल कृत्वाथ तिर्यत् ।
तिर्यग्भ्या नागराजस्तु महाभागी विशारद ॥
मूर्त्तिमा परमबीभत्सी स्फुटाटापी च वै तदा ।
अनुभूय चिर दु ख धर्मतस्तस्य नैष्ठिकम् ॥
एवम्प्रकारा' कथिता भूपाला लोकवर्द्धना ।
विदिता सर्वलोकेऽस्मि प्राच्या च स्थितदेहिनी ॥
पकाराख्यस्य नृपतो वशाद् वगजोऽपर' ।
क्षत्रिय शगिका त त्रिसमुद्राधिपतिस्तदा ॥
भविता प्राच्यदेशेऽस्मि महासे यो महाबल ।
शास्तुधातुधरैर्दिव्यर्विहारावसथमन्दिरैः ॥
उद्यानविविधैर्वाप्यै कूपमण्डपसङ्क्रमै ।
सत्रागारतथानित्य शोभापयति मेदिनीम् ॥
भक्तोऽसौ जिनवरा श्रेष्ठां उत्तम यानमाश्रितः ।
शास्यप्रव्रजितेनैव स तदा निष्ठितो ह्यसौ ॥
वर्जयेद् दक्षिणां सर्वां दक्षिणां चैव प्रभावयेत् ।
नाम्ना फकारविख्यात' स्मृतिमाश्चैव विशारदः ॥
राज्य कृत्वा तु भूपाल वर्षाण्येकविंशति ।
ततोऽसौ विषूचिकाभिश्च काल कृत्वा दिवि गतः ॥

सोऽनुपूर्वेण मेधावी द्विज नाभिपरायण ।
तस्यैव शेषत्रशास्तु परार्थीनायतनवृत्ता ॥
तत' परेण भूपाला गापान्ता दासजीविन ।
भविष्यति न स देहो छिजातिकृपणा जना ॥
अधर्मिष्ठ तदा काले निर्नष्टे शास्तुशासने ।
मन्त्रवादेन सत्त्वानां कुशलार्थी नियोजयेत् ॥
कुमारेण तु ये प्रोक्ता मन्त्रा भागवर्द्धना ।
साधनीया तदा काले राज्यैश्वर्येण हेतुना ॥
न साध्या उत्तमा सिद्धि तस्मि देशे तु वै तदा ।
धर्मचक्रे तथा रम्ये महाबोधिवने तथा ॥
यत्रासौ भगवां शान्ति निरोपधि च प्रविष्टवां ।
तत्र साध्यौ इमौ मन्त्रौ तारा भृकुटी च देवता ॥
समुद्रकूले तथा नित्य विस्फूर्ज्या सरितान्तरे ।
गङ्गातीरे तु सर्वत्र साधनीयाब्जसम्भवा ॥
योऽसौ बोधिसत्त्वस्तु चन्द्रनामाथ विश्रुत ।
स वै तारमिति प्रोक्ता विचाराज्ञी महार्द्धका ॥
स्त्रीरूपधारिणी भूत्वा देवी विनेरु' सर्वतो जगत' ।
सत्त्वानां हितकाम्यार्थं करुणार्द्रेण चेतसा ॥
सहां च लोकधातुस्थां तैम्भ्याख्यमिति वर्तते ।
महर्द्धिको बोधिसत्त्वस्तु दशभूम्यानन्तरप्रभु ॥
विनेय' सर्वसत्त्वानां तारा देवी तु कीर्त्यते ।
अयत्नसिद्धिमेवास्य रक्षावरणगुप्तये ॥
यत्नेन साध्यते देवी भोगैश्वर्यविवर्द्धना ।
बोधिसम्भारहेतु च ॥
अनुबद्धा तदा देवी करुणाविष्टा हि देहिनाम् ।
मन्त्ररूपेण सत्त्वानां बोधिसम्भारकारणा ॥

सर्वेषां तप्रिपुप्रथर्थं प्रजीयां ?ि ामाश्रितः ।
महद्या ? पुन ? ? श्रा मना ? ? ना पुन ॥
भ्रमते वसुमतीं कृत्स्नां चत्वारो द्विपर्ययाम् ।
पूर्वेण तत' सिद्धि' वाराणस्या परेण वा ॥
सक्षेत्रस्तस्य देव्या तु पूर्वदेश प्रकीर्तित' ।
सिद्धयते यक्षराट् तत्र जम्भलस्तु महाद्युति ॥
भोगकामे तदा सत्त्वे तस्मि काले युगाधमे ।
यक्षराट् ताराद्देव्या तु सा येतौ पुण्यिकामत' ॥
क्रोधनास्तु तथा मन्त्रा साध्यतां दक्षिणापथे ।
म्लेच्छतस्करद्वीपेषु अम्भाधेर्मे य एव वा ॥
सिध्यते च तदा तारा यक्षराट् चैव महाबल' ।
हरिकेले कर्मरङ्गे च कामरूप कलशाह्वये ॥
विविधा दूतिगणा॰ सर्वे यक्षिण्यश्च महर्द्धिकाः ।
मञ्जुघोषेण ये गीता मन्त्रा भोगहेतव' ॥
तत्र देशे यथा सिद्धि नान्यस्थानेषु तथा भवेत् ।
पूर्वे दिशि विदिक्षुश्च मन्त्रा विविधहेतव' ॥
कथितास्तु तदा काले साधनीयास्तु देहिभिः ।
मध्यदेशे तथा मन्त्री भूपाला विविधास्तथा ॥
विस्तरां सत्त्वदोषल्या अल्पबुद्धिं निबोधताम् ।
सक्षेपा नृपतिमुख्याना सङ्ख्या तेषा निगद्यते ॥
मकाराद्यो नकाराद्य' पकाराद्यश्च कीर्त्यते ।
दकाराद्यश्च इकाराद्य राकाराद्य भकाराद्य ॥
ग्रहाख्यश्च कीर्त्याख्य हकाराद्यश्च घुष्यते ।
शकाराद्यश्च भवेत् तदा ॥
जकाराद्यो बकाराद्यो लकाराद्य' सोमचिह्नितः ।
हकाराद्यश्चैव प्रख्यातः अकाराद्य पुनस्तथा ॥

सकारो लकाराग्श स्याग्यया लोकविद्विपः ।
सकाराद्यो मकाराग्य लोरागा मभविष्णव ॥
क्रमतः क्रमिन नि. ब्राह्मणाश्च वैश्यक्षत्र ।
अधर्मकर्मा भूयिष्ठा विदुग्ग स्त्रीषु लोलुपा' ॥
प्रभूतपरिवारा महीपालास्तस्मिन् काले युगाधमे ।
भविष्यन्ति न सन्देह म गदश नराधिपा ॥
विंशद् वर्षाणि शत चैव आयुषा युगाधमे ।
मनुष्याणां तदा काले दीर्घमायुरिति कीर्त्यते ॥
तेषां मध्योत्कृष्टाना अन्तरा उच्चनीचता ।
अल्पायुषो नृपतय गर्भे कथिता तु तदा युगे ॥
नदीगङ्गा तथा तीरे ।०माद्रे र नितम्बयो ।
कामरूपे तथा देशे भविष्यन्ति तथा नृपा ॥
आद्ये मध्ये तथा ते च भङ्गदेशेषु कथ्यते ।
आद्य हत्सुधानश्च कर्मराजा स कीर्त्तित' ॥
अन्नेऽङ्गपति तन्द्र च शुभनिर्भूतिरेव च ।
सदहो भवदश्च कामरूपे अजातय ॥
सुभूमृगकुमारान्ता वैशाल्या नकारयो' ।
तत्रासौ मुनिर्जात' कपिलाह्वे पुरोत्तमे ॥
शुद्धान्ता शाक्यजा प्रोक्ता नृपा आन्त्येक्षसम्भवा ।
शुद्धोदनान्तविख्याता शास्त्र शाक्यवर्द्धनाम् ॥
अल्पवीर्यास्तु मन्त्रा वै कथिता लोकपुङ्गवै ।
जिनप्रोक्तास्तु ये मन्त्रा सर्वे चेटगणास्तथा ॥
तथा विविधा दूतिगणा. सर्वे वज्राब्जकुलयोरपि ।
साध्यमानस्तु सिध्यन्ते मन्त्रतन्त्रार्थकोविदै. ॥
सर्वे ते लौकिका मन्त्रा. सिध्यन्तेऽत्र मध्यतः ।
विशेषतो मध्यदेशस्था. साधनीया जिनभाषिता ॥

विविधाकारचिह्नैस्तु विविधाकारकारणै॰ ।
त्रिविधप्रयोगप्रयुक्तास्तु त्रिविधा सिद्धिर्देहिनाम् ॥
मध्यदेशे तथा मन्त्रा साध्या वै भोगवर्धनाः ।
रक्षाहेतुपरित्राण वश्याकर्षणदेहिनाम् ॥
अतीतानागता प्रोक्ता मध्यदेश नराधिपा॰ ।
विविधाकाराचिह्नैस्तु विविधायुष्यगोत्रत ॥
सर्वे नरपतय प्रोक्ता उत्तमाधमम यमा॰ ।
त्रिप्रकारा तथा सिद्धिः त्रिधा कालेषु योजयेत् ॥
त्रिविधास्तु तथा मन्त्रा॰ कथिता मुनिवर्गैस्तथा ।
अनन्ता नृपतयः प्रोक्ता मध्यदेशेऽथ पश्चिमे ॥
उत्तरापरपूर्वैस्तु विदिक्षु सर्वतस्तथा ।
द्वीपेषु बहि॰ सर्वेषु चतुर्धा परिचिह्नितैः ॥
अनन्ता महीपतय॰ प्रोक्ता अनन्ता मन्त्रसाधनाः ।
अनन्ता दिशमाश्रित्य अनन्ता मन्त्रसिद्धय॰ ॥
निग्रहानुग्रहार्थाय शासनेऽन्तर्हिते मुनौ ।
मन्त्रा नृपतिषु काले वै मञ्जुघोषेण भाषिता ॥
क्रीडारक्षविकुर्वार्थे कालचर्या तु कथ्यते ।
मन्त्रमाहात्म्यसत्त्वानां गतियोनिनृपाह्वये ॥
देशकालसमाख्यात मन्त्रसाधनालिप्सुनाम् ।
प्रसङ्गा नृपतय॰ कथिता शासना तर्धिते पथे ॥
मन्त्राणां गुणमाहात्म्य फलमन्ते च बोधितः ।
कथिता द्वे परे याने नृपा पूर्वेनिबोधिता॰ ॥
प्रतिष्ठितास्तु न सन्देह॰ तस्मिं काल युगाधमे ।
कथिता नृपतय सर्वे ये तु दिशमाश्रुता॰ ॥
प्रव्रज्या ध्रुवमास्थाय शाक्यप्रवचने तदा ।
शासनार्थं करिष्यन्ति मन्त्रवादसदारता ॥

अस्तं गते मुनिवरे लोकैकाग्रसुचक्षुषे ।
तेषां कुमार! वक्ष्यामि शृणु"कैकमनास्तदा ॥

युगान्त चष्ट लोके शास्तुप्रवचने भुवि ।
भविष्यन्ति न सन्देहा यतयो राज्यवृत्तिन' ॥

तद्यथा भातृचीनाम्य कुसुमागाम्यश्च निश्रुतः ।
मकाराख्ये कुकाराख्य अत्यन्तो धर्मवत्सल ॥

नागाह्वश्च समाख्यातो रत्नमकभवनामन' ।
गकाराख्य कुमाराख्य' वकाराख्योऽर्थचिन्तकः ॥

अकाराख्यो महात्मासो शास्तुशासनदु र ।
गुणसम्पतो मतिमाम् लकाराख्य, प्रकीर्तित ॥

रकाराद्यो नकाराद्य' प्रकीर्तित, ।
बुद्धपक्षस्य नृपतौ शास्तुशासनदीपक ॥

अकाराख्यो यति ख्यातो द्विज प्रव्रजितस्तथा ।
साकेतपुरवास्तव्य आयुपाशीतिकस्तथा ॥

अकाराद्यस्तथा भिक्षु' रागी सौ दाक्षिणां दिशि ।
षष्टिवर्षायुषो धीमान् काव्याख्य' पुरवासिन ॥

थकाराद्यो यतिश्चैव विख्यातो दक्षिणां दिशि ।
परप्रवादिनिषेद्धा च मन्त्रसिद्धिस्तथा यति ॥

अपर' प्रव्रजित श्रेष्ठ' सैह्रिरापुरवास्तव्यो ।
अनार्यो आर्यसञ्ज्ञी च सिंहलद्वीपवासिन ॥

परप्रवादिनिषेद्धासो तीर्थ्यानामतदूपक ।
भविष्यन्ति युगान्ते वै तस्मि कालेऽथ भैरवे ॥

वकाराद्यो यति' प्रोक्ता लकाराद्यश्च कीर्तित ।
रकाराद्यो विकाराद्य, भिक्षु' प्रव्रजितस्तथा ॥

भविष्यति न स देह शास्तुशासनतत्पर ।
बालार्कौ नृपतो ख्याते मकाराद्यो यतिस्तथा ॥

विहारारामचैत्यांश्च वाप्यकूपाश्च सर्वदा।
शास्तुबिम्बा तथा चित्रा सेतु सङ्क्रमाश्च वै ॥
भविष्यन्ति न सन्देह शास्तुभिक्षा येग स्मृत ।
ततः परण मकाराद्य• ककाराद्यश्च कीर्तितः ॥
नकाराद्य सुदत्तश्च सुपेण सेनकीर्तितः।
दत्तको दिनकश्चैव परसिद्धा तद्रूपक ॥
वणिक्पूर्वो वैश्यपूर्वा च उभो दीनार्थचिन्तको।
चकाराद्यो यति ख्यात रकाराद्यमत परे ॥
भकाराद्यः प्रथितश्राद्ध शास्तुबिम्बार्थकारक•।
मकाराद्यो मातमान् जातो यति श्राद्धस्तथैव च ॥
विविधा यतय प्रोक्ता अनन्ताश्च भविता तदा।
सर्वे ते यतयः ख्याता शास्तुशासनदीपका ॥
निर्नष्टे च निरालोके शासनेऽस्मिं तदा भुवि।
करिष्यति न सन्देहः शास्तुबिम्बां मनोरमाम् ॥
सर्वे वै व्याकृता बोधौ अग्रप्राप्ताश्च मे सदा।
दक्षिणीयास्तथा लोके त्रिभवान्तकरास्तथा ॥
मन्त्रतन्त्राभियोगेन ख्याता कीर्तिकरा• स्मृता'।
अधुना तु प्रवक्ष्यामि द्विजानां धर्मशीलिनाम् ॥
मन्त्रतन्त्राभियोगेन राज्यवृत्तिमुपाश्रिता।
भवति सर्वलोकेऽस्मिं तस्मिं काले सुदारुणे ॥
वकाराख्यो द्विज' श्रेष्ठ आढ्यो वेदपारगः।
सेमां वसुमतीं कृत्स्नां विचेरुवादकारणात् ॥
त्रिसमुद्रमहापर्यं त परतीर्थानां विग्रहे रत'।
षडक्षर मन्त्रजापी तु अभिमुख्यो हि वाक्यत ॥
कुमारो गीतवाद्यामीत् सत्त्वानां हितकाम्यया।
एतस्यै कल्पविमरान्महित बुद्धितन्द्रितः ॥

जय' सुजयश्चैव कीर्त्तिमान् शुभमत पग ।
कुलीनो धार्मिकश्चैव उग्रत' साधु माधव ॥

मधु समधुश्चैव सिद्ध नमस्तथा ।
रघव' शूद्रवर्णस्तु शकजातास्तथापरे ॥

तेऽपि जापिन' सर्वे कुमारस्येह वाक्यत ।
ते चापि साधक सर्वे बुद्धिमन्तो बहुश्रुता ॥

आमुखा मन्त्रिभिस्ते च राज्यवृत्तिसमाश्रिता ।
तस्यापरेण विख्यात विकाराख्यो द्विजस्तथा ॥

परे पुष्पसमाख्याता भवितासौ क्रोधसिद्धक ।
निग्रह नृपतिषु चक्रे दरिद्रात् परिभवाच्च वै ॥

मञ्जुघोष इह प्रोक्त क्रोधराद् स यमान्तक ।
सत्त्वानामथ दुष्टानां दुर्दान्तदमकोऽथ वै ॥

अहितानिवारणार्थाय हितार्थायापबृहने ।
अनुग्रहार्थैव सत्त्वानां तनुप्राणापरोधिने ॥

सो हि माणवको मूढ दरिद्र क्रोधलोभित ।
आवर्त्तयामास त क्रोध नृपतेः प्राणोपरोधिन' ॥

तस्यापरेण विख्यात' सकाराख्यो द्विजस्तथा ।
मन्त्रार्थकुशलो युक्तात्मा ॥

प्रभु बहुतर' ख्यातो मन्त्रजापी भवत् तदा ।
साधयामास त मन्त्र वै वश्यार्थ नान्यकारणम् ॥

वशीभूतेषु भूतेषु धनमन्तो भवति तत ।
तत परेण वै ख्यातो द्विजो धर्मार्थचिन्तक' ॥

शकाराख्यो मत अन्ते भवितासौ माल्वे जने ।
प्रसन्ने शासने ह्यग्रो मन्त्रजापी हि वै भुवि ॥

वेताडग्रहदुष्टां च ब्रह्मराक्षसराक्षसाम् ।
सर्वपूतनभूतांश्च क्रव्यादां विविधांस्तथा ॥

सत्र त वशिनस्तस्य त्नपा स्थावरजङ्गमा ।
सर्वे ते वशिनस्तस्य द्विजाचेन्द्रस्य त ग्राहिते ॥
अत परेण विख्यात द्विजा दक्षिणापथे ।
वकाराद्य' समाख्यात शास्तुशासनत पर ॥
विहारारामचैत्यैस्तु वास्तुनिम्ने मनोरम ।
अलङ्करोति राजा च मेदिना द्विरामुद्रगाम् ॥
तस्यापरेण विख्यातः द्विजश्रेष्ठा महाधन' ।
भकाराद्यस्तथा ख्यातो दक्षिणां दिशिमाश्रुतः ॥
मन्त्ररूपी महात्मा वै नियत बोधिपरायणः ।
मध्यदेशे तथा ख्यात सम्पूर्णा नामत द्विज ॥
विनयः सुविनयश्चैव पूर्णा मधुरवासिन' ।
भकाराद्यो धनाध्यक्षो नृपतीना मन्त्रपूजक' ॥
इत्येते द्विजातय' कथिता शास्तुशासनपूजका' ।
सन्त्यान्त आदिमुख्याश्च विविधायतनगोत्रजा' ॥
नानादेशे द्विजातीनां पूजका ते परिद्विजाः ।
नानाती र्थाश्च गोत्राश्च विविधाचारगोचरा ॥
सम तान्यतय' प्रोक्ता मानवाश्च बहुश्रुता ।
धर्मराजा स्वय बुद्ध' गवमत्त्वात्थसारक ॥
सर्वेषां चैव भूताना तन्त्राना च कीर्तिता ।
चत्वारोऽपि महाराजा सर्वेष्वन्येषु कीर्तिताः ॥
विरूढो विरूपाक्षश्च धृतराष्ट्रोऽथ यक्षराट् ।
शक्रश्च अथ देवाना नियतायु प्रकीर्तित ॥
सुजामा देवपुत्रश्च सुनिर्मिता वशवर्तिनः ।
राजा सन्तुषित प्रोक्त कामधात्वीश्वरोऽपर' ॥
शक्रास्त्र एकनाम्नास्तु कामधात्वीश्वरास्तथा ।
एकाश्रया सदा तेऽपि एकजापा महर्द्धिका ॥

अनन्ताः कथितास्तेऽपि नानारूपधरा गुग ।
अतः ऊर्ध्वं समा सर्वे तेऽपि महर्द्धिका ॥
एत्र सङ्गा सुरश्रेष्ठा आ मज्ञाता प्रकीर्तिता ।
न तेषां प्रभविष्णु स्यात् तुल्यवृत्तिसमाश्रया ॥
अत' अवीचिपर्यन्त न राजा तत्र निश्चत ।
नरकाष्टौ षोडशोत्सिद्धो सपर्यन्ता तऽपि कीर्तिता ॥
अनृपाः कर्मराजान यमराजा प्रोना विभु ।
सुवर्णः पक्षिणां राजा गरुत्मा स महर्द्धिकः॥
किन्नराणां द्रुमो स्यातः भूताना रुद्र उच्यते ।
विद्याधराणां नृपो विद्या चित्रकेतुर्महर्द्धिक• ॥
असुराणां तथा हेतौ वेम चित्रिथात्तम ।
ऋषीणां व्यास इत्युक्तः सिद्धानां च महारथ ॥
नक्षत्राणां सोम निर्दिष्ट• ग्रहाणां भास्करस्तथा ।
मातराणां तथा राजा ईशानमभिकीर्तित' ॥
द्विवशानां प्रतिम प्रोक्तः राशीना कन्य उच्यते ।
सरितां सागर प्राक्तः मेघाना तु सुपुष्कर ॥
ऐरावतो हस्तीनामश्वानां हरिवरस्तथा ।
तिर्यराजाथ सर्वत्र प्रहान्त परिकीतित ॥
अनन्ता गतय प्रोक्ता राजानश्च अनन्तका
समन्तात् सर्वतस्तेषु बुद्धो लोके नरोत्तम ॥
उत्तमां कुरुमाद्य प्रभविष्णुस्तेषु न त्रिश्रो ।
द्वीपेष्वेव परेतेपु पूर्वापरयतस्तथा ॥
जम्बूद्वीपनिवासिस्यां पूर्वाया स नराधिपा ।
अनन्ता च क्रिया प्रोक्ता चतुर्द्वीपा सनराधिपा ॥
सक्षेपा कथिता ह्येते कथ्यमानाततिविस्तरा ।
प्रभूता भूतपतयो मुख्यां त्रिदेवासुरजन्मिनाम् ॥

अन तल्लोकधातुस्था अन ता गुणविस्तरा ।
अन ता कथिता ह्यत्र कल्पेऽस्मिं भूनिवासिन ॥
कथिता मन्त्रसिद्ध्यर्थे देशकालसमात्ययात् ।
सिद्ध्यन्ते मन्त्रराजानो विविधा दूतगणास्तथा ॥
एप धर्म समासेन कथिता मुनिपुङ्गवैः ।
अधुना कथित ह्येतत् शुद्धावासोपरिस्थितै' ॥
मञ्जुश्रियो महावीरः पप्रच्छ लोकनायकम् ।
य एप कथिता कर्म कथ चैन धारयाम्यहम् ॥

पेयाल विस्तरेण कर्तव्य सर्वेपा नृपतीना कर्म स्वक जातकं महापरिनिर्वाणसूत्र मञ्जुश्रियस्य कुमारस्य मुनिश्रेष्ठ ।

अभापत बोधिसत्त्वार्थमन्त्राणां च सविस्तराम् ।
बोधिमार्गार्थबोध्यर्थ धर्मसूत्र इति स्मृत ॥
विसर कल्पम त्राणां कर्म आयूपि भूनृणाम् ।
नृपतीनां तथा कालमायुपे परिकीर्तनम् ॥
धर्मसङ्ग्रहण नाम पिटक बोधिपरायणम् ।
मन्त्रतन्त्राभियोगेन कथित बोधिनिम्नगम् ॥
धारयस्त्व सदा प्राज्ञ मन्त्रतन्त्रार्थपूरकम् ॥ इति ॥

आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतसकान्म
हायानवैपुल्यसूत्रात् पटलविसरात एकपञ्चाश-
राज याकरणपारवत
परिसमाप्त इति ।

अथ चतु पञ्चाश पञ्लनिसग ।

अथ भगवां शाक्यमुनि' पुनरपि शुद्धावासभवनमवलोक्य मञ्जुश्रियं कुमारभूतमामन्त्रयते स्म । अय मञ्जुश्री धर्मपर्याय । अस्मिं स्थाने प्रचरिष्यति । तत्राह स्वयमेवं वेन्तिव्य । सर्वबोधि सत्त्वगणपरिवृतः श्रावकसङ्घपुरस्कृत सर्वदेवनागयक्षगरुडगन्धर्व किन्नरमहोरगसिद्धविद्याधर' मानुषामानुषै' परिवृता विहरेऽह वेदितव्य' । तथागतोऽत्र रक्षावरणगुप्तये तिष्ठतीति । दशानुशसा मञ्जुश्री' कुमार वेदितव्य. । यत्र स्थानोऽय धर्मकोशस्तथागतानां पुस्तकगतो वा लिख्यति वाचयिष्यति धारयिष्यति सत्कृत्य मनसिकृत्य विविधैश्चामरपूर्णच्छत्रध्वजपताकाघण्टाभिर्वाद्यमाल्यविलेपनै धूपगन्धैश्च सुगन्धिभि पूजयिष्यति मानयिष्यति सत्करिष्यति एकाग्रमनसो वा चित्त धत्से । कतमे दश । न चास्य परचक्रभय दुर्भिक्षो वा । न यास्य तत्र महामार्योपद्रव भवति, अमानुषभयो वा । न चास्याग्निभय भवति सर्वमत्यर्थिकभया वा । न चास्य तत्रानावृष्टिभय भवति अतिवृष्टिभयो वा । न चास्य तत्र महावातमण्डलीभय भवति सर्वक्रव्यादभयो वा । न चास्य शक्रभय भवति सर्वधूर्ततस्करभयो वा । न चास्य मृत्युभयं भवति, यमराजोपनीतभय वा । न चास्यासुरभयं वा भवति, सर्वदेवनागयक्षग धर्वासुरभयो वा । न चास्य मन्त्रभय भवति, सर्वगरविषभय वा । न चास्य रोगभयं भवति ज्वरातीसारजीर्णाङ्गमत्यङ्गभयो वा । इमे दशानुशसा वेदितव्या, यत्रायं महाकल्पनिशरे धर्मकोशस्तथागतानां पुस्तकगतो तिष्ठेन, लिखनवाचनपूजनधारणस्वाध्यायाना वा कुर्म ।

गुह्यतमोऽय धर्मकोशस्तथागताना म श्रानुवर्तनतया पुनरेषां सर्वत. आचार्यसमयानुप्रविष्टानाम् । असमयज्ञानां न प्रकाशितव्यः । यत् कारणम् । रहस्यमेतत् । गुह्यवचनमेतत् । सर्वज्ञवचनमेतत् ॥

मा हैव सत्त्वा प्रतिक्षेप्स्यन्ते, अवज्ञस्यन्ति, न पूजयिष्यन्ति, न सत्करिष्यन्ति, महदपुण्य प्रसविष्यन्ते, गुह्यनिवरण सत्त्वोपघातननृपतिसूचन आयु प्रमाणोपघातापसर्गिकाक्रियां करिष्यन्तीति न परे-

पामारोचयितव्य च । समयरहस्यगुह्यमन्त्रचर्यानुप्रविष्टानां सत्त्वानां तथागतशासनाशिक्षाया सुशिक्षितानां सुव्यवस्थितानां धर्मार्थकोविदामायतनधातुसमयानुप्रवेशधर्मस्थितानां सत्यसन्धानां दृढव्रतमन्त्रागतानां सत्त्वचर्यामार्गानुप्रविष्टकारुणिकानामेतेषां सत्त्वानामारोचयितव्यम्, न परेषामिति ॥

अथ खलु मञ्जुश्री कुमारभूतो बोधिसत्त्वोत्थायासनादेकांशमुत्तरासङ्ग कृत्वा, दक्षिण जानुमण्डल पृथिव्यां प्रतिष्ठाप्य, कृतकरतलाञ्जलिपुटो भगवन्तमेतदवोचत् । को नामाय भगवन्! धर्मपर्यायः, कथ चैन धारयाम्यहम् ।

भगवानाह— सर्वबोधिसत्त्वविस्फूर्जनबोधिसत्त्वपिटक इत्यपि धारय । आश्चर्याद्भुतधर्मोपदेशपरिवर्त्त इत्यपि धारय । सर्वमन्त्रकोशचर्यानुप्रविष्टबोधिसत्त्वानिर्देश इत्यपि धारय । महायानवैपुल्यनिर्देशाद्भुत इत्यपि धारय । आर्यमञ्जुश्रियमूलकल्प इत्यपि धारय । सर्वधर्मार्थपूरणनिर्देश इत्यपि धारय इति ॥

सर्वलोका समग्रा वै धर्माधर्मविचारकाम् ।
विचेरु' सर्वतो यस्त्व बोधिसत्त्वो महार्द्धिकः ॥

न पश्यसे पर गुह्यमेत धर्मवर वरम् ।
मन्त्रन त्रार्थसूत्राणां गतिदेशनिरत्ययम् ॥

न पश्यसे वर वीर! धर्मबोधिपरायणम् ।
यादृशोऽय गन्थसूत्र नेयार्थभूषितम् ॥

विविधाकारमन्त्राल्यो मन्त्रतन्त्रानुवर्तनम् ।
न भूत विद्यते कश्चिद्द्व य कल्पविसरादिह ॥

महाराज्ञा महाभोगां सम्पदांश्च दिवौकसाम् ।
प्राप्नुयात् पुष्कलां कीर्त्तिं दिव्या मानुषिकां तथा ॥

अक्षाणा वर्जयेदष्टां क्षणांश्चैव सम्भावयेत् ।
बुद्धत्व नियतं तस्य त्रिधा जनगतिस्तथा ॥

इद सूत्र धारणात् पुन्य अनुशसा स्यादिमे तथा ।
न चास्य सर्वकाये वै न विष न हुताशनम् ॥

न वेताडा ग्रहा ोर न पूतना मातरा हि ये ।
तेन चोरराक्षसा ॥

पिशाचा नास्य हिंस्येयु यस्य मन्त्रमिम पठेत् ।
धारयेद्वापि पूजयद वा न पुन पुन विविधा ॥

नान्य पूज्य पूज इम पूजयेद् वा विशारद ।
स इमां लभते मर्त्या मनुशसामिहादिता ॥

आतुरो मुच्यते रोगान दु खिता सुखिनो भवेत् ।
दरिद्रो लभते अर्थान बद्धो मुच्येत व धनात् ॥

पतित' ससारदु खेऽस्मिन गतिं पञ्चकयोजितम् ।
क्षेम शिव च निर्वाण माप्नुयादचल पदम् ॥

प्रत्येकबोधिबुद्ध व श्रावकत्व च नैष्ठिकम् ।
इदं सूत्र वाचयित्वा लभते बुद्धवर्तिताम् ॥

गङ्गासिकताप्रख्यानामनन्त्य जिनवरास्तथा ।
पूजित्वा लभते पुण्य तत्सर्वमिद सूत्र पठनादिह ॥

यावन्ति केचिल्लोकेऽस्मिन् क्षेत्रकोटिमचि तका ।
तावन्तु परमाणवाऱ्यां बुद्धानां पूजयेत् सदा ॥

विविधा अन्नपानैश्च ग्लानिप्रत्ययभेषजैः ।
विविधासनशय्यासु दद्यु' सर्वत सदा ॥

चीवरैर्विविधैश्चापि चूर्णचीवरभूषणै' ।
छत्रोपानहपटैः सुगन्धमाल्यविलेपनै ॥

धूपन विविधैर्वापि दीपैश्चापि सम तत ।
तत् पुण्य प्राप्नुया जन्तुर्धारणाद् वाचनादिदम् ॥

प्रत्येकबुद्धजे लोके श्रावका सुमहर्द्धिकः ।
बोधिसत्त्वा महात्मानो दशभूमिस्थिता परा' ॥

तत्प्रमाणाद् भवेत् सर्वे तेषां पूजां तथैव च ।
तत् पुण्य प्राप्नुया मर्त्य यस्य पुस्तक गत करे ॥

यावन्ति लोके कथिता लोकधातुसमाश्रृता ।
सर्वसत्त्वा समाख्यातास्ते सर्वे विगतज्वरा ॥
तेषा च पूजा सत्कृत्य कृति ज तु पुन पुन ।
तत् पुण्य प्राप्नुयाद्धीमा पूजन्ना धर्मपरमिमम् ॥
न शक्य कल्पकोटीभि रत्न जिनवरै सदा ।
पूजये लोकनाथाना धर्मराज ग ररम् ॥
चिन्तामणि च रत्नार्थेमिम धमवर भवेत् ।
पठनाद् धारणान्मन्त्रा कल्पेऽस्मिन मञ्जुभाषिते ॥
भवेत् कामदुह तस्य महाभोगार्थसम्पद ।
अखिन्नमनसा भूत्वा यो ह्मा साधयेत् भुवि ॥
मन्त्रान् तत्त्वार्थनेयार्थ सफला मुनिभाषिता ।
क्रियाकालसमायोगात् साधयेद् विश्वधरा भुवि ॥
तस्य सर्वदिशा ख्याता सपूर्णा रत्नसम्पद ।
सफला गतिमाहात्म्या वर्णिता साधुवर्णिता ॥
योऽस्मान् कल्पवरा लेक मन्त्र धारये नृप ।
सफला राजसम्पत्ति दीर्घमायुष्यसम्पदाम् ॥
विविधा भोगचर्या वा प्राप्नुया नृपवरोपराम् ।
न चास्य हन्यते शस्त्रैर्न विषै. स्थावरजङ्गमैः ॥
परविघ्नकृतेश्चापि मन्त्र वेताडसाधनम् ।
दूषितैर्वसुधालोके परकृत्यपरायणे ॥
न हुताशनभय तस्य ना वैरग्रहापरै. ।
काय न हन्यते तस्य नृपतेर्वा जन्तुनोऽपि वा ॥
य इम सूत्रवराग्र तु धारयेद् वाचयेत् तथा ।
राजा च कृतया भूर्ध्नो सङ्ग्रामे समुपस्थिते ॥
छत्र शिरसि मावेद्य नमस्कुर्यात् पुन पुन. ।
न तस्य दस्यवो हन्युर्नानाशस्त्रसमुद्यताम् ॥

हस्तिस्कन्धसमारूढ कुमाराकारसम्भवम् ।
मयूरासनसुस्त सङ्ग्रामे अवतारयेत् ॥
दृष्ट्वा त विद्विष' सर्व निवर्तन्तेयुस्ते परे जना ।
बालरूपं तथा दिव्यकुमारालङ्कारभूषितम् ॥
सौवर्ण राजत वापि रागत्यभ्वजपूजितम् ।
आरोप्य ध्वजपताका पु गुन्यस्त गुरामाहितम् ॥
सङ्ग्राम रिपुसङ्कीर्ण नानाशास्त्रसमुद्यतम् ।
युधि प्राप्त समस्त ये तस्मि कालऽवतारयेत् ॥
नश्यन्ते दृष्टमात्र वै मुह्य ते वा समन्तत ।
मानुषामानुषाश्चापि रूपाश्चापि सुरेश्वरा ॥
सिद्धविद्याधराश्चापि स ग्नन्त्रसमाश्रिता ।
राक्षसा सत्त्ववन्तोऽपि कम्प्रानामारा ॥
क्रव्यादा विविधाश्चापि यक्षकूष्माण्डपूतना ।
न शक्यन्ते दृष्टमात्र वै ध्वजमुच्छ्रितमस्थितम् ॥
कुमार विश्वकर्माणमनाकाररूपिणम् ।
मञ्जुघोष महा मा भूम्या पा पानम् ॥
महाराजा क्षत्रियो ा ा भू ा ाामिन ।
श्राद्धो विमतिरा देह िग ा धर्मवत्न ॥
उत्पाद्य सोगतीं शुद्धा ग्णा ााानगाम् ।
प्रक्रमु मभिकामा वे ि याप ाागहान्ताम् ॥
निर्दिष्टं प्रवचने ह्येता धर्मधातग ाजिन ।
कल्प प्रयोग मन्त्राणा त त्युक्तमभूत ॥
असङ्ख्यैर्जिनवरे पूर्व भगधातुसमाश्ने ॥
कथित धर्मकोश तु मानुषा तु भवते ॥
देवासुरे पुरा युद्धे वर्तमान भयावह ।
तदा पुरो ह्यासति हतमे योऽथ त्रिदशे ॥

एकाकिनस्तदा सत्त्वा विनश्येव महीतले ।
मुनिश्रेष्ठ तदा पृच्छेत् काश्यप त जिनात्तमम् ॥
किं कर्त्तव्यमिति वाक्यमाजहार शचीपति ।
निर्जितोऽसुरैर्घोरैरहमत्र ममाश्रृत ॥
एवमुक्त मघवा शतक्रतुर्दिवौकस' ।
प्रणम्य शिरसा मूर्ध्न पादयोर्मुनिपुङ्गवे तदा ॥
निषसेदु पुरा ह्यासीत् कौशिकोऽथ सहस्रदृक् ।
एवमुक्तो मुनिश्रेष्ठ' काश्यपो ब्राह्मण अभूत् ॥
आजहार तदा वाणिं कलविङ्करुतस्वनाम् ।
पूर्व जिनवरैर्गीत कुमारो विश्वसम्भव ॥
मञ्जुश्री महात्मासौ दुर्लक्षो लक्षमूर्जित ।
भूतकोटिसमाख्याता गम्भीरार्थदेशिकः ॥
नि'प्रपञ्च निराकार नि स्वभावमनालयम् ।
धर्मादिदेश सत्त्वेभ्यस्तत् स्मरिष्व सुरेश्वर ॥
ततस्ते नु स्मर्ता से स्मृत नरागतो ता ।
आगतस्तत्क्षणात् तत्र कुमारा विश्वरूपिण ॥
यत्र सो भगवा तस्थु मघवाशीव सुरेश्वर ।
आगता भापत म त्रा व ि द ना जिनवर तदा ॥
प्रणम्य जिनवरा सर्वा काश्यप च महाद्युतिम् ।
इमा म त्रामभाषेत कु मारजा मुने तदा ॥
नम' सर्वबुद्धबोधिसत्त्वेभ्योऽप्रतिहतशासनेभ्यः ।

ॐ हन हन सर्वभयान् सान्योत्सान्य त्रासय मोहय छिन्द भिन्द ज्वल ज्वल हुँ हुँ फट् फट् स्वाहा ।

समनन्तरभाषितेय मन्त्रा कुमारभूतेन मञ्जुश्रियेण बोधिसत्त्वेन महासत्त्वेन । इय महापृथिवी पड्विकार प्रकम्पिता सशैलसागरपर्यन्ता । सर्वाश्च बुद्धा भगवत। क्षेत्रानन्तापर्यन्ता सलोकधातुदिशपर्यन्ता सर्वश्च बुद्धैर्भगवद्भिरधिष्ठितानि च इमानि म त्रपदानि ॥

वा वदेयु न मन्त्रा न चौपधयो नापि सत्त्वानां पि तेषां माहात्म्यविस्तरमृद्धिविकुर्वण वा नापि विकल्पविस्तरमनार्यभाषितमिति कृत्वा उत्सृज्य त्यजन्ते अवगच्छन्ति न अनुसरति वा श्रोतुम्, तस्मात् स्थानादपक्रमन्ते महान तेषामपुण्य भविष्यतीत्याह ॥

ये नरा मूढचित्ता वै प्रतिक्षेप्स्यन्ति वरामिमम् ।
धर्मं मुनिवरगीतं जिनपुत्रैश्च धीमतै ॥
तेनका नरक यान्ति सोत्सेध सतिर्यगम् ।
कालसूत्रमथ सञ्जीव क्षुरधारां गूथमृत्तिकाम् ॥
कुणप क्षारनदीं प्राह्य क्वरधारा पुनस्तत' ।
असिपत्रवन घोरमववहहव तथा ॥
अटट लोकविख्यात नरक पापकर्मिणाम् ।
गच्छते जना तत्र ये नरा धर्मदूषका' ॥
अवीचिर्नाम तद् घोर प्रख्यात लोकविश्रुतम् ।
कुत्सितमय' प्राकारविक्षिप्तमावासं पापकर्मिणाम् ॥
पच्यन्ते ते जनास्तास्मिन यो धर्मं क्षेपयेदिमम् ।
अवीचिपर्यन्तसर्वां तां गोत्मवा समूलजाम् ॥
अनन्तां नरकभूम्यन्ता गतेऽसौ विमति' सदा ।
प्रतिक्षिप्ता धर्मगन्जेस्य इद सूत्र सविस्तरम् ॥
लोके कुत्सता यान्ति ।
अवीच्यन्ता नरकान या। त विवशवैगस्तदा ॥
यो हि समूत्रकल्पाख्य म तन्त्रभूपितम् ।
सिद्धिचित्रगतालभ्य भूतकाम्यिनाव ाम् ॥
शरीर धर्मधात्वर्थमनाल्म्बनभावनम् ।
विस्तर पटलोत्कृष्ट सकल्प कल्पविस्तरम् ॥
मञ्जुघोषसुविन्यस्त सम्पच्छ्रीमातपूजितम् ।
मूलकल्पमनल्प वै कथित बहुविस्तरम् ॥

प्रतिलेख्या च धर्मेणोपरतु जिनानां भानुपूजितम् ।
यद्द समसमायामां यद्गिन्नमनाथनाम् ॥
जाग्रत यद्या गत्य शाद्द्यससगाकुल ।
गत्र गत्र गतिमाति क्गतिग्गत्र जागते ॥
मी ोम्राहि मत तत तभापपद्यते ॥ इति ।

अथ मञ्जु ी कुमारभूता ता भगवत्तो महागत्त्व उत्थायासना देवांशमुत्तरासङ्ग कृत्वा दक्षिण जानुमण्डल पृथिव्यां प्रतिष्ठाप्य कृताञ्जलिपुट उत्फुल्लनयन ानिमिष गत गर्वांगा शुद्धावासभवनस्तान् देवपुत्रान ोकाश्च भूतसङ्घा सन्निपतिता धर्मश्रवणाय विदित्वैव शाक्यमुनि भगव तमेतमाह —

"आश्चर्य भगव ! यावत् परम सुभाषितोऽय धर्मपर्याय । तद्भगव ! भविष्यत्यनागतेऽध्वनि सत्त्वा विषमलोभाभिभूता सत्त्वा पञ्चकषायोद्रिक्तमनसोऽश्राद्धा कुहका खटुका कुशीला ते म त्राणां गतिमाहात्म्यपूजित काल्देशनियम म त्रचर्याहोमजपनियमकल्पविशगां न श्रदास्यन्ति । अभूद्दक्तिमिति कृत्वा प्रतिक्षेप्स्यन्ते । क्लिष्ट मनसा भूत्वा काले कारण्या त । त दु खां तीव्रां खरां कटुकां वेदना वेदयिष्यति । महानरकोपपन्नाश्च ते भविष्यन्ति । तेषां भगव ! द ग्यितानां सत्त्वाना कथ प्रतिपत्तव्यम् ! महाकारुणिका व बुद्धा भगवन्त ॥"

अथ भगवा शाक्यमुनिर्मञ्जुश्रिय कुमारभूत मूर्ध्नि परामृश्यामन्त्रयते स्म — "साधु साधु खलु पुनस्त्व मञ्जुश्री ! यस्त्व सर्वसत्त्वानामर्थ हिताय प्रतिपन्न । साधु पुनस्त्व मञ्जुश्री ! यस्त्व तथागतमेतमर्थ प्रश्नयि । तेन हि त्व मञ्जुश्री ! शृणु । साधु च सुष्ठु च मनसि कुरु । भाषिष्येऽहं ते सर्वसत्त्वानामर्थाय हिताय सुखाय लोकस्यार्थाय देवमनुष्याणा च सर्वम त्रचर्यानुप्रविष्टोऽभिमार्गनियुक्ता नातुपरमूल्यापाभयलिलिप्सूना मरणकालसमये च स्मर्तव्याऽत्र ा परमरहस्य कुमार ! त्वदीयमूलकल्पपटलविसर कतम

"नम सर्वतथागतेभ्योऽर्हद्भ्यः सम्यक् सम्बुद्धेभ्य । ॐ कुमारूपिणि निश्वसम्भव आगच्छागच्छ । लहु लहु भ्रू भ्रू हूँ हूँ जिन जित् मञ्जुश्रीय सुश्रिय तारय मां सर्वदु'खेभ्य फट् फट् शमय शमय । मृताद्भवोद्भव पाप मे नाशय स्वाहा ।"

एप मञ्जुश्री' त्वदीय परमहृदय सर्वशान्तिकर सर्वपापक्षय सर्वदुःखप्रमोचनमायुरारोग्यैश्वर्यपरमसौभाग्यसाम्यसञ्जननं सर्वविद्याराजसत्तेजनं च समन तरभाषिते शाक्यमुनिना बुद्धन भगवता । इय महापृथिवी सशैलसागरसत्त्वभाजनसन्निचयपर्यन्ता पड्विकार प्रकम्पति भाभूत् । सर्वाश्च गतय प्रेततिर्यग्यमलोकसर्वसत्त्वदु खानि प्रतिप्रस्रब्धानि । अय च विद्याराजा मञ्जुश्रीर्मनासि कर्तव्या । न च तस्मिन् समये सद्धर्मप्रतिक्षेपेण चित्त भवेयु' । न च मारा पापीयांसः अवतारं लप्सन्ते । सर्वविघ्नविध्वंसकाश्चापक्रम ते । एव च चित्तमुत्पादयितव्यम् । किं मया शक्य बुद्धाना भगवतां अचिन्त्यबुद्धा बोधिधर्मा चि तयितु वा प्रतिक्षेप्तु वा बुद्धा भगवन्तो ज्ञास्यन्ती ति ॥

आर्यमञ्जुश्रीमूलकल्पाद् बोधिसत्त्वपिटकावतसकात्
महायानवैपुल्यसूत्रात् पञ्चाशत्तिम अनुशसाविगर्हणप्रभावपटलविसर
परिसमाप्त इति ।

आर्यमञ्जुश्रिय पटस्याग्रत यस्योद्दिश्य श्वेतसर्षपाणामष्टशत जुहोति ; स वशो भवति । स्त्रीवशीकरण अष्टशत जुहुयात्, सा वशा भवति । कृष्णचतुर्दश्यां श्वेतपुष्पाणामष्टसहस्रेणार्यमञ्जुश्री उद्दिश्य हन्तव्य., राजपत्नी वशा भवति । अपतितगोमयेन शिवालिङ्ग कृत्वा तस्याग्रतो गोमयेन त्रिशूलेन श्वेतसर्षपाणां दधिमधुघृताक्तानां सप्ताहुतिं जुहुयात् । दिवसत्रय यस्योद्दिश्य स वशो भवति । कुमारी वश्यार्थं अरुणपुष्पाणां अष्टसहस्रेणार्यमञ्जुश्रीर्हन्तव्य । सा वशा भवति । मधूच्छिष्टमयीं पुत्तलिकां कृत्वा आत्मन उरु स्थाप्य अष्टसहस्र । यस्योद्दिश्य स वशो भवति । पटस्याग्रत शुक्लपुष्पाणां अष्टशत निवेदयेत् । यमिच्छति स वशो भवति । शङ्खनाभिराच नागरुमेकीकृत्य पीषयेत् । अष्टसहस्राभिमन्त्रित कृत्वा अन्नेन वा पानेन वा यस्य दीयते स वशो भवति । ब्राह्मणीवशीकरणे पटस्याग्रत बिल्वकुसुमानामष्टसहस्र जुहुयात्, सा वशा भवति । भस्मानां सप्तजप्तेन यां स्त्रियं चूर्णयति, सा वशा भवति । स्त्रिया पुरुषस्य वाग्रत' स्थित्वाष्टसहस्र जुहुयात्, स वशो भवति । चतुरङ्गुलकाष्ठिकां अष्टसहस्राभिमन्त्रितां तया यमाकर्षति, स वशो भवति । श्वेतपुष्पाणां अष्टशत अष्टसहस्र निवेदयेत् । तत्रैक पुष्प गृह्य स्त्रियं दृष्ट्वा आवर्त्तयेत् । आगच्छति स वशो भवति । क्षीरयावकाहार' पक्षमेक वल्मीकमृत्तिकामय वा प्रतिकृति कृत्वा तत्रोपविष्टस्तावज्जपेद् यावद् वासुकिश्चलित सिद्धो भवति । आत्मद्वान्दशमस्य भक्त ददाति । अतीतमनागत प्रत्युत्पन्न कथयति । क्षीरयावकाहार शतसहस्र जपेत् । भोगान लभति । मासेन भिक्षाहार शुक्लचतुर्दश्यामेकरात्रोपित पटस्याग्रतो महतीं पूजां कृत्वा प्रतिमाया पादौ गृह्य तावज्जपेद् यावच्चलिताचलितेवान्दश्या भवति । सर्वसिद्धानां राजा भवति । मासाहारमुत्पद्यते । पञ्चवर्षसहस्राणि जीवति । गङ्गानदीमवतीर्य लक्षमेक जपेत् । पश्चात् तत्रैव पटे वालुकामय चैत्य कृत्वा मधु क्षीर चेकत कृत्वा जुहुयात् । सर्वनागा आगच्छन्ति । यद् ब्रवीति तत् सर्व कुर्वन्ति । पर्वतशिखरमारुह्य पट प्रतिष्ठाप्य तैलाक्त

चन्दशकलिकां जुहुयात् । यक्षा आगच्छन्ति । यद् ब्रवीति तत् सर्वं कुर्वन्ति । वन पट प्रतिष्ठाप्य मधुपिप्पली चकत कृत्वाष्टसहस्र जुहुयात । सर्वविद्याधरा आगच्छन्ति । आज्ञाकरा भवन्ति । एकवृक्षे मतीत्य समुत्पान्नगर्भचैत्यप्रतिष्ठाप्य लक्षमेक जपेत् । लक्षपरिसमाप्तौ पोषधिकेन रूपकारेणाश्वत्थकाष्ठमय तृशूल लक्षणापेतं कृत्वा सपाताभिहूत कृत्वा पौर्णमास्या सुगन्धगन्ध समुपलिप्य यथा विभवत पटस्याग्रत पूजां कृत्वा दक्षिणहस्ते कृत्वा सकलां रात्रिं साधयेत् । यावज्ज्वलतीति । ज्वलित महादेवो भवति । भूताधिपति भवति । दुर्दान्तदमक अप्रतिहत' सर्वसत्त्वेषु । समुद्रमवतीर्य लक्ष जपेत् । सागरप्रभृति यमिच्छति नागराजन त पश्यति । मणिरत्न वा ददाति । तेन गृहीतेन विद्याधरो भवति । सर्वनागविद्याधराणां राजा भवति। पोपधिकेन कर्मकारेण ताम्रघटक कारयेत् । प्रातिहारकपक्षे पूर्णमास्यामुदारां पूजां कृत्वा पटस्याग्रत प्रतिष्ठाप्य तावज्जपेद् यावज्ज्वलितः । तत. तस्मिं हस्त प्रक्षिप्य यमिच्छति तत् सर्वं प्रादुर्भवति । भद्रघटसाधनम् । समुद्रगामिनी नदीमवतीर्य लक्ष जपेत् । यस्यां मृण्मय वालुकामय वा पूर्णमास्या चैत्य कृत्वा, तत्रैव पट प्रतिष्ठाप्य महतीं पूजां कृत्वा स्फटिकमणिमृण्मया वा दक्षिणहस्तेन गृहीत्वा पर्यङ्कोपविष्ट तावज्जपेद् यावज्ज्वलतीति। चिन्तामणिधारी विद्याधरो भवति । सधातुके चैत्ये पट प्रतिष्ठाप्य लक्ष जपेत् । प्रातिहारकपक्षपूर्णमास्या विधिवत पूजां कृत्वा प्रदीपमाला च उदारां कृत्वा दक्षिणहस्तेन ध्वज शुक्लवस्त्रावलम्बित गृह्य तावज्जपेद् यावज्ज्वलति । ध्वजविद्याधरो भवति । सर्वत्राप्रतिहत । प्रातिहारकपक्षे पूर्णमास्यां पटस्याग्रत महतीं पूजा कृत्वा भगवत्या प्रज्ञापारमितापुस्तक सुग न्धगन्धे प्रलिप्य सुगन्धपुष्पमालाभि वपयित्वा वामहस्तेन गृह्य पर्यङ्कोपविष्टस्तावज्जपेद् यावज्ज्वलति। विद्याधरराजा भवति। यत्रेच्छति तत्र गच्छति । बोधिसत्त्वचर्याचारी भवति । कुमारीं प्रासादिकां सुस्नातालङ्कृता कृत्वा पटस्याग्रत यथाविभवत पूजां कृत्वा वामहस्तेन गृह्य स्थितस्तावज्जपेद् यावत् तया सह ज्वलति । तयैव सार्ध विद्याधरा भवति । एवलिङ्गस्योपरि हस्त दत्वा ताव

जपेद् यावत् सत्त्वाया न पश्यन्ति । अदृश्यः सर्वसिद्धानामगम्यः अन्तर्धानिक भवति । त्रयोदश्यां चन्द्रग्रहे सूर्यग्रहे वा हरितालं बोधि वृक्षपत्रान्तरित कृत्वा महेश्वरायतने सधातुके चैत्यै तावज्जपेद् यावद् धूमायति । तिलक कृत्वा अन्तर्हितो भवति । क्षीरयावकाहारं समुद्र-तटे वृक्षमूले सहस्र जपेत् त्रिसन्ध्य सप्तरात्रम् । समुद्गानि रत्नानि पश्यति । यथेष्ट गृह्णीयात् । मुद्राहार पर्वतशिखरमारुह्य अष्टसहस्र जपेद् विंशतिरात्रम् । पर्वतगतानि मणिरत्नानि दर्शन भवति । ततो हस्तशिरसि कृत तस्योपरि उपविष्ट अष्टसहस्र जपेत् । एव दिवसानि सप्त । स वशो भवति ॥

राजान राजमात्र वा वशीकर्तुकामं तस्य मधूच्छिष्टकेन प्रति कृतिं कृत्वा निर्धूमाङ्गारेषु क्षिपेत् सप्तरात्र स वशो भवति । वस्त्रकामः श्वेतपुष्पाणां अपरिमर्दितानां सकृत् परिजप्य उदके क्षिपेत् सप्तरात्रम् । अष्टसहस्र वस्त्रयुग प्रतिलभेत । गोघृत अष्टसहस्र जप्त्वा स्त्रियामाद द्यात् । विशल्या भवति । नवनीताष्टशतजप्तेनाभ्यक्त अग्नि प्रविशति । न च दह्यते । तेनैव चाभ्यक्तो जल प्रविशति स्तम्भितो भवति । जपमानो यावदुत्साह भिक्ष भक्षयति । आयम प्रदेशमात्र खड्ग कृत्वा सधा तुके चैत्ये पट प्रतिष्ठाप्य उदारा पूजां कृत्वा अश्वत्थपत्रैः प्रदक्षि णावर्त्तैः खड्ग प्रतिष्ठाप्य तावज्जपेद् यावज्ज्वलित इति । तेन गृहीत सपरिवारोत्पतति । विद्याधरसहस्रपरिवृत अभेद्य सर्वविद्याधराणां वर्षकोटि जीवति । कृतपुरश्चरण कृष्णाष्टम्या कृष्णचतुर्दश्यां वा पटस्योदारां पूजां कृत्वा सङ्घोद्दिष्टकां भिक्ष भोज्य मन शिलायां भूमौ पद्म शतपत्र लेख्य पद्मकर्णिकायां उपविश्य तावज्जपेद् यावद् भूमि भित्वा पद्ममुत्तिष्ठति । पद्मपत्रेषु चापविष्टाः विंशतिविद्याधरा प्रादुर्भवन्ति । तैः परिवृत उत्पतति । यावन्त मत्वा पश्यति यैश्च दृश्यते तैः सार्धं गच्छति । स च पद्म अनेकरत्नालङ्कृतो भवति । विमातुरकल्प जीवति । भिन्नदेहे स्वेच्छया उपपत्ति गृह्णाति । पानीये अष्टसहस्राभिमन्त्रितेन शुष्कवृक्षं सिञ्चेत् । पुष्पति फलति च । शु-ष्कनदीमवतीर्य जपेद् उदक भवति । नदीमतरणे जपेत् । श्रान्तस्य

स्थला भवति । राजान राजमात्र वा वशीकर्तुकामेन पटस्याग्रत• कृष्णाष्टम्यामारभ्य पुष्पाणामष्टसहस्र निवेदयेत् । लवणाहुतिं चाष्ट सहस्र जुहुयात्। नियतं राजा वशी भवति । तामेवाष्टमीमारभ्य गोरो चना त्रिसन्ध्य अष्टशतिकेन जपेद् यावदेकादशी । तेन तिलक कृत्वा य वीक्ष्यति स वशो भवति। यदिच्छे दारकदारिका वशीकर्तुकाम पटस्याग्रत• सिद्धार्थकानां अष्टसहस्र जुहुयात् । तासां पादपांसु गृह्य पुत्तलिकां कृत्वा यस्य नामग्रहण करोति स वशा भवति । मेधा- र्थिना गव्यघृत गृह्य चन्द्रग्रहे सूर्यग्रहे वा ताम्रभाजने प्रक्षिप्य ताव ज्जपेद् यावत् त्रिविधा सिद्धि । ऊष्मायमाने श्रुतिधरोऽय यच्छृणोति त गृह्णाति । धूमायमाने रसरसायनम्।ज्वलितेन जातिस्मरो भवति। अर्कपुष्पाणा लक्षं जुहुयात् । दीनारलक्ष ददाति। पटस्याग्रत अर्कपु ष्पाणामष्टसहस्र निवेदयेत् । दीनारशत लभते । पटस्याग्रत शालि तन्दुलानां घृताभ्यक्ताना अष्टसहस्र जुहुयात् । पञ्च दीनारां लभते। कृतपुरश्चरण' पटस्याग्रत' दधिमधुघृताक्ताना अष्टसहस्र जुहुयात् । दीनारशतत्रय लभते । कृष्णतिलानामष्टसहस्र जुहुयात् । दीनारशता धिक लभते ॥

कुलपतिं वशीकर्तुकाम पटस्याग्रत अर्कसमिधानामष्टसहस्र जु हुयात् त्रिसन्ध्य सप्तरात्रम् । कुलपतिर्वशीभवति । लोकपत्य वशी कर्तुकाम' पटस्याग्रत• दूर्वासमालानामष्टसहस्र जुहुयात् सप्तरात्र त्रिस न्ध्यम् । कालपत्य करोति यावज्जीवम् । आर्यसङ्घ वशीकर्तुकामेन अर्कपुष्पाणा पटस्याग्रत अष्टसहस्र निवेदयेत् सप्तरात्रम् । यदर्थं कुर्यात् तमन्विच्छति । सततजपेनार्थं लभते । गुग्गुलुगुलिकाना पटस्याग्रत• अष्टसहस्रं जुहुयात् । सुवर्णसहस्र लभते । पटस्याग्रत कुन्दुरुधूप अ ष्टसहस्र जुहुयात् सप्तरात्रम् । निधान लभते । पटस्याग्रत अर्ककाष्ठ समिधानां दधिमधुघृताक्तानां त्रिसन्ध्य हस्रं जुहुयात् । दीनार सहस्र लभते । शत्रुवशीकरणे पोपधिक पटस्याग्रत' त्रिसन्ध्य राज सर्षपाणां अष्टसहस्र जुहुयात् सप्ताहम् । सर्वशत्रवो वशा भवन्ति। लाक्षाहुतानां अष्टसहस्र जुहुयात् सप्ताहम् । सर्वजनप्रियो भवति ।

शालितन्दुलानां अष्टसहस्र जुहुयात् त्रिसन्ध्यं सप्ताहम् । कार्षापणशतं लभति । कृतपुरश्चरण कृष्णाष्टम्यां कृष्णचतुर्दश्यां वा मृतकपुरुष अक्षताङ्ग गृह्य स्नानालङ्कृत कृत्वा सुगन्धपुष्पधूपैरभ्यर्च्य वाम-पाणिनाग्निमाक्रम्य मन्त्रके आहन्तव्य । तत उत्तिष्ठति । पुरुष लोहमये खड्गे आहन्तव्य । जातरूप सुवर्ण लभति । अथ न च्छति वक्तव्यम् — 'छर्दस्व' इति । ततश्चि तामणि निर्गच्छति । त शिरसि कण्ठे वा कृत्वा अन्यत्र वा बद्ध्वा य चिन्तयति त प्रादुर्भवति । शुक्र प्रतिपदमारभ्य अहोरात्रोषित समुद्रगामिनिं नदीं असमात्रमुदकमव तीर्य जातीपुष्पाणां दशसहस्राणि प्रवाहयेत् । दशनापक लभते, सुवर्णसहस्र वा । शुक्रप्रतिपदमारभ्य समुद्रगामिन्या नद्या पद्मानां दशसहस्राणि निवेदयेत् सप्तरात्रम् । निधानसङ्घाटक लभते । कृतपु रश्चरण तामेव नदीमवतीर्य पुष्पाणां दशसहस्राणि प्रवाहयेत् सप्ता हम् । दश ग्रामाण्यालभते । अशोकपुष्पै चणकमात्रा गुटिकां कृत्वा पटस्याग्रत दधिमधुघृताक्तानां त्रिसन्ध्य अष्टसहस्र जुहुयात् सप्तरात्रम् । यं मृगयति त लभते । अपामार्गसमिधानामेष विधि' । सुवर्णसहस्र लभते अशोकगुटिकाव्यतिमिश्रै अपामार्गतन्दुलै. पटस्याग्रत त्र्यक्तानां दशसहस्राणि जुहुयात् । नामग्रहणेन राजकन्य लभति मासमात्रेण । राजान समन्त्रिण वशीकर्तुकाम' पटस्याग्रत' अशोकसमिद्भिरग्नि प्रज्वाल्य अशोकपुष्पाणामेव दधिमधुघृताक्तानां दश सहस्राणि जुहुयात् । स मन्त्री वशमागच्छति । पटस्याग्रत' अग्निं प्रज्वाल्य अपामार्गसमिद्भिः शतपुष्पां दधिमधुघृताक्ता दशसहस्राणि जुहुयात् । स्वगृहे निधान प श्यति । समुद्रगामिन्यां नद्यां कटीमात्रमुदकमवतीर्य दशसहस्राणि नि वेदयेत् । ये तां जिघ्रन्ति । नामहस्तेन मुष्टिं बध्वा लक्ष जपेत् । तत सिद्धो भवति । मुक्त्वा दृश्यति । सधातुके चैत्ये नदीतटे वा पर्वते वा पटं प्रतिष्ठाप्य पद्मानां लक्ष जुहुयात् । श्रिय पश्यति । एतेनैव वि-धिना नीलोत्पलानां लक्ष जुहुयात् । विधानां पश्यति । गुग्गुलुगुलि-कानां लक्ष जुहुयात् । दीनारलक्ष लभते । सुगन्धपुष्पाणां लक्षं जुहु यात् । वस्त्राणां कोटिं लभते । गुग्गुलुधूपेन अष्टशतिकेन मनोभिल

षितां च पूरयति । तिलसर्षपाणां पटस्याग्रत प्रतिदिनमष्टसहस्र जु हुयात् दिवसत्रयम् । पञ्चविंशतिदीनारां लभते । अनेनैव विधिना सप्तरात्रं जुहुयात् । दीनारशत लभति । लवणमयीं प्रतिकृतिं छित्वा छित्वा जुहुयात् अष्टसहस्रम् । यमिच्छति स वशो भवति स्त्री वा पुरुषो वा । उभयार्द्र हस्तसर्षपाणां घृताक्ताना अष्टसहस्र जुहुयात् दिवसत्रयम् । सर्वविघ्नोपशमनम् । उदके एकपाद प्रक्षिप्य स्थले एक एव तावज्जपेद् यावदुदकस्थ पाद लघुर्भवति । तत पापा मुक्तो भ वति । अर्ककाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य राजिकानामष्टसहस्र जुहुयात् सप्ताहम् । कर्मावरणं क्षीयते । ब्राह्मी गुडूची पिप्पलीचूर्ण समभागानि कृत्वा मधुना सहार्यमञ्जुश्रियस्याग्रत एकविंशतिवारान् परिजप्य लिहेत् स प्ताहम् । मेधावी भवति । द्विसप्तरात्र परममेधावी भवति । द्विमास्योगेन श्रुतिधरो भवति । पटस्याग्रत प्रतिमाया ना अष्टसहस्र जप कृत्वा पश्चात् पिबेत् । एव दिनेदिने मौनी जपेत् । मेधावी भवति । बद्धो रुद्धो वा जपेनैव मुच्यति । चौरां दृष्ट्वा जपेत् । चोरैर्न मुष्यति । तैलमष्टसहस्रा भिमन्त्रित कृत्वा शिर म्रक्षयेत् । सर्वजनप्रियो भवति । भगवतो बुद्धस्या ग्रत' ये स्पृशन्ति ते सर्वे वश्या भवन्ति । अनेनैव मन्त्रेण शस्त्राहतस्य पुरुषस्य तैलमष्टसहस्राभिमन्त्रितेन म्रक्षयेद् व्रणा नश्यति । न वेदना भवति । अनेन लोष्ट परिजप्य सप्तवारां जले प्रक्षिपेत् । मकरकच्छ पादीनां तुण्डबन्धः कृतो भवति । पूर्णमास्यां त्रिरात्रोषितो नाभि मात्रमुदकमवतीर्य शुक्लपुष्पाणामष्टशत निवेदयत् । पञ्चदीनारमूल्यं वस्त्रयुग लभते । च द्रग्रहे सधातुके चैत्ये गुञ्जाना श्लक्ष्णचूर्णीकृतानां घृतमधुमिश्रा गुडिकां कारयेत् । सप्ताश्वत्थपत्रान्तरितां हस्तेनावच्छाद्य तावज्जपेद् यावज्ज्वलति । भक्षयेच्छ्रुतिधरा भवति । अनेन सर्वातु राणां कर्माणि कुर्यात् । शूलदाघरम्स्त्रीमूत्रकृच्छ्राजरगृध्रभिन्यं तैलं परिजप्य निरोगो भवति । शुक्लप्रतिपन्मारभ्य त्रिरात्रोषित अश्वत्थप त्रवृक्षस्याधस्ताद् यूथिकाकलिकानां घृतदधिक्षीराभ्यक्ताना शतसहस्र जुहुयात् । रूपकशत लभते । अथ न सिद्ध्यति कर्मकुर्यात् रूपक शतं लभते पश्यति वा पिशाचज्वरभूतग्रहविनाशक सूत्रेण मोक्षयति ।

नार्या अप्रसवमानाया तैलमष्टशत परिजप्य नाभिं कटिप्रदेश वा म्रक्षयेत् । विशल्या भवति । कुम्भीरधारण लोहशताभिमन्त्रितेन अ नन्ता वेतसी ब्राह्मी वचा बृहती- मधुसयुक्ता सधातुके चैत्ये चन्द्रमप श्यता तावज्जपेद् याव मुक्त इति । फरफरायते । भक्षयित्वा श्रुति धरो भवति । सङ्ग्रामे प्रतिसराष्टशताभिमन्त्रित कृत्वा ग्रन्थि हस्ते बध्वा अहतबलो भवति । अहोरात्रोपितेन भगवतोऽग्रत' साधयि तव्य । समुद्रगामिनीं नदीमवतीर्य गत्वा क्षीरयावकाहारेण पक्षमु पोष्य विकसितानां श्वेतपद्माना उदके निवेदयेत् । निधान पश्यति । पञ्चगव्येन कायशोधन कृत्वा शुक्लप्रतिपदमारभ्य यावत् पूर्णमासीति कृतपुरश्चरण अन्ते त्रिरात्रोपित. कुमारीकर्तितसूत्र गृह्य सधातुके चैत्ये प्रतिमाया वा गृहे दशसहस्राभिमन्त्रितेन हस्ते ब वा अन्तर्यो भ वति । सधातुके चैत्ये पटं प्रतिष्ठाप्य पद्मानां त्रिंशत्सहस्राणि जुहु यात् । खदिराङ्गारैरग्निं प्रज्वाल्य स्वरूपेण पश्यति । य मृगयति त लभते । प्रतिपदमारभ्य यावत् पञ्चदशीति । त्रिरात्रोपित सधातुके चैत्ये उदारां पूजा कृत्वा उदुम्बरीभि समिधाभि अग्निं प्रज्वाल्य घृताहुतिं जुहुयात् । ग्राम लभते । समुद्रगामिन्या नदीतीरे स्तूपसहस्रं कारयेत् । प्रतिदिनमेकैकस्य स्तूपस्य गन्धपुष्पधूपादीं दत्वा अष्ट सहस्राभिमन्त्रित कारयेत् । यावत् पश्चिम स्तूप ज्वलति । ततो ज्ञात व्यम् भगवां महाबोधिसत्त्वमागच्छति । आगच्छमानस्य पथि वीप्रकम्प. सुगन्धग धवायवो वान्ति । तावज्जपेद्, यावत् स्वरूपेण तिष्ठति । स य वर याचते त लभते । भगवतोऽग्रत. खदिरपत्रख ण्डिकानां अष्टसहस्रं जुहुयात् । प्रतिदिन दीनारमेक लभते । अटव्यां गत्वा भिक्षाहार' दधिमधुघृताक्तानां अरण्यगोमयानां विंशतिसहस्राणि जुहुयात् । यावद् वृक्षदेवता सिंहरूप कृत्वा आगच्छति । स च निदान ददाति । न गृहेतव्यम् । स्वयमेवमुपतिष्ठस्वेति । राज्य धन वा यरत्नानि वा ददाति । नित्य रत्नत्रयोपयोज्य भोग दातव्यम् । अरण्य प्रविश्य शित्वा दशसहस्र जपेत् । शतसहस्र जपेत् । पुनरपि शतसहस्र जपेत् । अगरुकाष्ठप्रतिमाग्रतः भगवतः वत्सलण्डकाना मधुघृताक्तानां सप्तसह स्राणि जुहुयात् । कपिला कामधेनुरागच्छति । यदि नागच्छति पुनरपि

नत्सलण्ड विंशतिमहस्राणि जुहुयात् । आगता च सिद्धा भवति ।
पुरुपसहस्रस्य क्षीरं ददाति । पटस्याग्रत घृतमभ्याक्तानां जातीपुष्पा
णां अष्टसहस्र जुहुयात् । पण्मासा दीनारमहस्र लभते पणमहस्र
वा । विकसितपद्मानां दधिमधुघृताक्तानां शतसहस्र जुहुयात् सधा
तुके चैत्ये बुद्धाभिप्रसन्ना देवता वरदा भवति । आर्यमञ्जुश्रियस्य
पूजां कृत्वा गौरसर्पपाणां सप्ताभिमन्त्रितानां सङ्ग्रामे प्रकिरे । शा
न्तिर्भवति । प्रतिहारकपक्षे शुक्लत्रयोदश्यां गन्धपुष्पैं पूजा कृत्वा
विकसितानां पद्मानां घृताक्तानां अष्टसहस्र जुहुयात् । भस्मं च गृही
त्वात्मन ललाटे तिलक कृत्वा ग्राम नगर प्रविशेत् । सर्वे वशा भ
वन्ति । कृष्णचतुर्दश्या प्रभृति यावत् पञ्चदशीति एकरात्रोपितेन वृक्ष
स्याधस्ताच्चतुर्हस्तमात्र मण्डलकमुपलिप्य, गन्धपुष्पधूप दत्वा आर्यम
ञ्जुश्रियस्य पूजां कृत्वा यक्षाणां बलि दत्वा मानुपास्थि गृहीत्वा
त्रिशूल कारयेत् । वामहस्तेन प्रक्षिप्य सप्तरात्रत्रिरात्रोपितेन वा जा
तीपुष्पाणामष्टसहस्र जुहुयात् । तेन शूल ज्वलति । तत सिद्धो भव
ति । इच्छया य निर्मिणोति त लभति । दिव्य गृह चन्द्रसूर्यग्रहे
सधातुके चैत्ये प्रतिमाया वा गृहे कपिलाया समानवत्साया गोघृत-
पल गृह्य सौवर्णभाजने स्थाप्य भगवत पूजा कृत्वा चन्द्रमपश्यता
दर्शनापरिच्छाद्य तावज्जपेद् यावदूष्मायति । फेनायति । ज्वलति ।
ऊष्मायमान पीत्वा सर्वसत्त्ववशीकरणम् । फेनायमान पीत्वान्तर्धान
भवति । ज्वलमानं पीत्वाकाशेन गच्छति । पण्मासकृतपुरश्चरण
गोमूत्रयावकाहारिणा मौनव्रतिना नित्यजापेनायाचित सुवर्णशत ल
भते । प्रतिहारकपक्षमारभ्य मत्र मत्र भगवता आर्यमञ्जुश्रियस्याग्रत
पूजा कृत्वा गन्धपुष्पादीनां ददता अष्टाङ्गपापधसमन्वागतन पूर्ण सव
त्सरे सिद्धो भवति । भगवानस्य पट्टबन्ध करोति । आर्यमञ्जुश्रि
यस्य पूजा कृत्वा प्रतिपदमारभ्य यावत् पौर्णमासी दिन दिनऽधि
कपूजा कार्या । भिक्षवश्च भोजयितव्या । सिद्धोऽस्मीति नाड्निस्स
रति । घृताहुतीनां शतसहस्र जुहुयात् । परस्य शान्तिर्भवति ।
प्रातिहारकपक्षे भगवतो बुद्धस्य पूजा कृत्वा उदारा आर्यमञ्जुश्रियस्य
गन्धपुष्पदीपधूपादीन् दत्वा शङ्खपुष्पीपुष्पाणां इङ्गुदतैलाक्तानां शत-

सहस्र जुहुयात् । ग्रामनगरहस्त्यश्वरथगामहिषाश्च भवति । सप्तरात्रं क्षीरयावकाहार पोषधिकेन आमलितघृतेन पात्र पूरयित्वा शुक्ल त्तिना दीप प्रज्वाल्य कुमारकुमारिकाणा दर्शापयेत् । तत्रैनान्पश्या ग म्यश्च पश्यति । सर्वोपद्रवेभ्य भय न भवति । नित्यजापिना बोधि वृक्षसमिधाना नवनीताक्तानामष्टसहस्र जुहुयात् । पटस्याग्रत. तथा कु शसस्तरे स्वपेत् । स्वप्ने विंशतिसाहस्रिक द्रव्य पश्यति । अर्थभाग रत्नत्रयोपयोज्यम् । पटस्याग्रतः शुक्लप्रतिपदमारभ्य यावत् पौर्णमा सीति । अत्रान्तरे दिने दिनेऽष्टसहस्र जपेत् । गन्धपुष्पधूपादिभि' पूजा कृत्वा अन्ते त्रिरात्रोपितेन मौनव्रत कुर्वता मन्त्र जपता प्रातिचार केभ्यो बलि हस्ते दत्वा महापथ गत्वा भूत क्रूर निवेदयेत् । प्रतीच्छेति वक्तव्य । गौरसर्षपाणा द्रोण गृहीत्वा दश दिशाऽधस्ताच्च क्षिपेत् । एकविंशतिवारानभिमन्त्र्य पर आत्मान प्रकाशयेत् । तथैव कृष्णाष्ट म्या गन्धकुटि प्रविश्य भगवतोऽग्रतः सहस्र जपेत् । गन्धपुष्पादिभि र्बलिविधान कृत्वा तत स्वप्ने पश्यति भगवानार्यमञ्जुश्री. । वशाख मासे कृष्णपक्षे पोषधिकेन क्षीरयावकाहार. सधातुके चैत्ये गन्धपु ष्पदीपादिभि' पूजा कृत्वा भिक्षवश्च दिने दिने भोजयितव्या । भि क्षव अकालमूलफलशश्चत्वार सलिलपूर्णा' स्थापयितव्या' । सर्वा पधिर्नीजानि प्रक्षिप्य रात्रौ एकैकमष्टसहस्राभिमन्त्रित कृत्वा अका कौलीने पुत्रदारदारिका स्थापयेत् । राज्यम् । पश्चाभ्यन्तरया कृष्णा ष्टम्या भगवत आर्यमञ्जुश्रियस्य च पूजा कृत्वा श्मशानाग्नि प्रज्वा ल्य शतपुष्पाणा ष्टसहस्र जुहुयात् । अन्नपान अक्षय भवति । तमेव भस्म ग्रहाय आत्मन परस्य वा ललाटे पुण्ड्रक कृत्वा सङ्ग्रामेऽवत रेत् सर्व वशा भवन्ति । बन्धनाच्च निगडात् प्रमोच्यत । अग्निगता नाशयति । मालतीपुष्पाणा दधिमधुघृताक्ताना शतसहस्र जुहुयात् । षण्मास गामूत्राहार । दीनारसहस्र लभत । शुक्लप्रतिपदमारभ्य नी लोत्पलाना अष्टसहस्र जुहुयात् । यस्य नाम्ना जुहोति स वशो भवति । पञ्चकालकाना त्रिमन्त्र्य अष्टसहस्र यस्य नाम्ना जुहोति स वशो भव ति । प्रातिहार्यकपटं पटस्याग्रत' क्षीरयावकाहार त्रिसन्ध्य पञ्चदश्या तावज्जपेद यावद्भगवानागच्छति । दीपशिखा वर्द्धते । पृथिवी

कम्पते । पर्ने ना प्रज्वलति । गिझेति वाद नि-नगति । दीनारमहस्र लभति । निगपरिभिनति । पणभाग कृतपुरश्चरणो गधातुके चैत्ये भगवत आर्यमञ्जुश्रियस्याग्रत पणाग्रा भ्यन्तरेण दीनाराणा पञ्चसहस्राणि लभति । मधातुके चैत्ये पूजा कृत्वा शतमहस्र जपत् । रूपकसहस्र प्रतिलभति । मधातुके चैत्ये शतसहस्र जपेत् । सर्वकामप्रदो भवति । सर्वव्याधिषु प्रशमन कर्तुकामेनाष्टशतमहस्राभिमन्त्रित कृत्वा, कन्याकर्त्रितसूत्रक बन्धितव्यम् । सौभाग्य गतिलभते । व्याधिश्च प्रशमति । समुद्रगामिनीं नदीमवतीर्य कृष्णतिलाना अष्टमहस्र निवेदयेत् । धनधान्य प्रतिलभते । मधातुके चैत्ये शुक्लप्रतिपन्मारभ्य पञ्चदश्यां त्रिरात्रापितेन उदुम्बरकाष्ठेरग्नि प्रज्वाल्य राजसर्षपाणा दधिमधुघृताक्ताना शतसहस्र जुहुयात् । पञ्चग्रामाणि प्रतिलभते । राजवृक्षमसिद्धिरग्निं प्रज्वाल्य श्वेततिलाना दधिमधुघृताक्ताना शतसहस्र जुहुयात् । पञ्चदश्या त्रिरात्रोपित यदि ते तिला दिशि विदिश गच्छन्ति । तत' सिद्धो भवति । सर्वसत्त्वा वशीकरोति । आयमञ्जुश्रियस्याग्रत पूर्व शतसहस्र जपेत् । ततः चन्द्रग्रहे घृतमष्टपलानि दत्वा तावज्जपेद यावत् फेनायति पीत्वा श्रुतिधरो भवति । कुन्दकक शतमहस्र जुहयात् । अयाचित पुराणमेक लभते । आर्यमञ्जुश्रियस्याग्रत' प्रतिदिनमष्टशतं सुगन्धपुष्पाणां निवेदयेत् । श्रीमा भवति । अपामार्गसमिधाना दधिमधुघृताक्ताना गतिदि । अष्टमहस्र जुहुयात् । ग्राम लभते । बहुपुत्रिकासमिद्भिरग्नि प्रज्वाल्य, अष्टाष्टमहस्र जुहुयात् । तेन भस्मना तिलक कुर्याद् अन्तर्हितो भवति । यदि न भवति त्रिरपि साधयेत् । चन्द्रग्रहे नदीतीर गत्वा बिल्वसमिद्भिरग्नि प्रज्वाल्य बिल्वपुष्पाणा घृताक्ताना शतमहस्र जुहुयात् । यक्षकुमारी आगच्छति । अर्धरात्रे पुनरपि अष्टमहस्र जपित्वा तत एका आगच्छति । या वाचा उच्यते त करोति । निधिस्थाने मन्त्रमष्टसहस्र जपेत् पुष्पधूपगन्धादिभि पूजा कृत्वा तत कृष्णचतुर्दश्यां बलिविधान कृत्वा जपेत् । पिशाचा आगच्छन्ति । तत खनेत् । निधान उत्तिष्ठति । गृहीत्वात्मना त्रयाणा रत्नाना दातव्यम् । एवं पद्मबन्धमपि कर्म । भगवतोऽग्रत विभीतककाष्ठैरग्नि प्रज्वाल्य तिल-

तण्डुलाना प्रतिदिवस अष्टसहस्र जुहुयात । गण्डा वशा भवति । अमा त्यवशीकरणा गारसर्षपा जुहुयात् वशो भवति । राजवशीकरणे स र्जरस जुहुयात् । वशो भवति । पुरुषस्त्रीवशीकरणे घृतमेव जुहुयात् । अगस्तिकाष्ठैरग्नि प्रज्वाल्य दीपवर्तीना पटस्याग्रत' दीनारशत ल भते । क्षीराहारेण पलाशसमिधाना जुहुयात् । प्रतिदिन त्रि कालम् । सुवर्णशत लभति । समुद्रगामिनी नदी गत्वा शतशतसहस्र जुहुयात । यावद रत्नानि प्रतिलभते ग्रहतव्यम् । रत्नत्रयापयोज्यं भागो देय । वैशाखपूर्णमास्यामकला रात्रि जपेत् । आनन्तर्याण्मुच्यति । बोधिवृक्षमूले भगवत आर्यमञ्जुश्रियस्य पूजा कृत्वा अपामार्गसमि धाना दधिमधुघृताक्ताना जुहुयात् । आत्मानमुद्दिश्य । सर्वपापैर्मुक्तो भवति । सप्त सप्त मरिचानि अभिमन्त्र्य अकाकोलीने भक्षयेत् । पञ्चा शच्छ्लोकशतानि गृह्णाति । तच्च यावज्जीव धारयति भगवता बु- द्धस्याग्रत शतसहस्र जप कृत्वा पन्नगबन्ध करोति । जले वैकङ्कतस मिधाना दधिमधुघृताक्तानामार्यमञ्जुश्रियस्याग्रत शतसहस्र जुहुयात् । अर्धरात्रे पञ्च दीनारशतानि प्रतिलभते अथ रत्नत्रयोपयोज्यम् । कुमुदानि दिन दिनेऽष्टसहस्र जुहुयात् । विनायकर्मुक्तो भवति । का र्त्तिकशुक्लपक्षे क्षीरयावकाहार' शाकाहारो वा पापधिक पञ्चदश्यां त्रिरात्रोपितो वैकङ्कतफलाना घृताक्ताना लक्ष जुहुयात् । रूपकसहस्र प्रतिलभते । ग्रामस्वामी भवति । अथ रत्नत्रयापयोगम् । शुचौ भूप्र देशे गोचर्ममात्र मण्डलमुपलिप्य तन्मध्ये पद्माकारा वेदि कृत्वा ग न्धपुष्पधूपविचित्रबलि कृत्वा वैकङ्कतसमिधाना सुगतवितस्तिप्रमाणा ना लक्ष जुहुयात् । अग्न्याकारा नीलवर्णा अर्चिषो निश्चरन्ति । सा धक प्रदक्षिणीकृत्य पुनरप्यग्निकुण्डे प्रविशन्ति । एव सिद्धो भव ति । सर्वसाधनेषु अग्निरवाहितव्यम् । एव सिद्धो भवति । गङ्गा यामसमात्रमुदकमवतीर्य लक्ष जपेत् यावदाकाशादित्यमण्डल दृश्य ति । तत' भगवा सिद्धो भवति । यदि न पश्यति न सिध्यति एकवाराहि गत्वा गन्धपुष्पधूपबलिनिधान कृत्वा सकला रात्रि ज पेत् । यावदुश्वशति । ततः सिद्धो भवति । सर्वसाधनेषु सा च

वक्तव्या । रूपकशत मे दिने दिन ददाति । रात्र्ययीकर्तव्यम् । अ न्यथा न ददाति । पलाशकाष्ठैरग्नि प्रज्वाल्य अरण्यगोमयानां दधिम धुघृताक्तानां अष्टसहस्र जुहुयात् । गोशत लभति । मातुलङ्गफलानां अ ष्टसहस्र जुहुयात् पलाशाग्नौ । यावद् गणपतिरागच्छति । स वक्त व्य' — 'मम दिने दिने दीनारमेक देहि' । ददाति । सर्वं व्ययी कर्तव्य । भगवत' पादौ स्पृशति वक्तव्य तत् सिद्धा भवति । अ थवा न ददाति बिल्वफलाना दधिमधुघृताक्ताना सधातुके चैत्ये पट स्याग्रतः एकरात्रोपितः वैकङ्कतसमिधाग्नि प्रज्वाल्य अष्टसहस्र जुहु यात् । अनेन कर्मणा श्रीमां भवति । विषयाधिपतिर्भवति । किङ्किरातपु ष्पाणि दिने दिने अष्टसहस्र जुहुयात् । दिनानि सप्त । अष्टौ पण प्रति लभते । शान्तिक कर्तुकामो लाजाहुतीना अष्टसहस्र जुहुयात् । शान्ति भवति । पुष्टिमिच्छता क्षीरवृक्षसमिधानामाग प्रज्वाल्य त्रिसन्ध्य तिल तण्डुलानामष्टसहस्र जुहुयात् । दिवसानि त्रीणि । पुष्टिर्भवति । आम्रका ष्ठैरग्नि प्रज्वाल्य दूर्वाङ्कुराणा अष्टसहस्र जुहुयात् । विवादे उत्तर वादी भवति । अस्तमिते व्रीहितुषाणा नाम गृहीत्वा वामहस्तेन जुहु यात् । सप्तरात्रं वशो भवति । राजसमिद्भिरग्नि प्रज्वाल्य तिलतण्डु लानां अष्टसहस्र त्रिसन्ध्यं जुहुयात् । दिवसानि त्रीणि अर्थं ददाति । गङ्गायामुसलशब्दरहिते शुचौ प्रदेशे उभयकूलगृहीत्वा मृत्त सचतुरश्रा सप्तहस्तां वेदिकां कृत्वा मध्ये सहस्रपत्र पद्म कृत्वा तस्योपरि सुगतनित स्तिप्रमाण पञ्चलोहितक चक्र प्रतिष्ठाप्य मण्डलमध्ये पटस्याग्रत मा धयितव्य' गन्धपुष्पै श्वेतचन्दनैर्च्चयित्वा मन्दारकरक्तपुष्पमालां दत्त्वा ततो गन्धादिभि पूजा कृत्वा घृतप्रदीपमाला सप्त देया चतु र्दिशं चत्वारो घृतकुम्भा प्रज्वालयितव्या । चतुर्दिश चत्वार कल शा' सर्वबीजपूर्णका रत्नानि च प्रक्षिप्य स्थापयितव्या । कुन्दुरु-अ गरुश्रीपिष्टक गुग्गुलु धूपो देय । बलिविधान कृत्वा चतुर्दिश पूर्वो क्तेन दधिभक्तोऽपूपक देयम् । दक्षिणभूतकूर उदकमिश्र देयम् । पश्चि मायां दिशि कुरकुडक्षीरपूर्णक देयम् । उत्तरायां दिशि पायसपूर्णक बलिमुपहरेत् । तत' पलाशसमिद्भिरग्नि प्रज्वाल्य अपामार्गसमिधानां

सप्ताभिमन्त्रितानां घृतानामष्टसहस्रं जुहुयात् । नाम ग्रहाय । वशो भवति । राजवृक्षसामद्भिरग्निं प्रज्वाल्य लवणमयीं प्रतिकृतिं कृत्वा शिरादारभ्य एकैकमाहुतं सप्ताभिमन्त्रितां यावच्चरणाविति नाम ग्रहाय अष्टसहस्रं जुहुयात् । राजा वशो भवति । शुक्लपक्षदशम्यामष्टम्यां वा पोषधिकोऽहोरात्रोपितोऽपतितगोमयं गृह्य गोचर्ममात्रस्थण्डिलमुप लिप्य सधातुके चैत्ये आर्यमञ्जुश्रियस्य रजतमये वा भाजने कपि लाया गो समानवत्सायाः कुमारीमथितं नवनीतं गृह्य कुशपिण्डको पविष्ट वामहस्तेन भाजनं गृह्य दक्षिणहस्तेनानामिकायामङ्गुल्या आ लोडय तावज्जपेद् यावद् धूमायति । तत् पातव्यम् । मेधावी भवति । सकृदुक्तं गृह्णाति । अथ धूमायति वशीकरणम् । अथ ज्वलति अन्तर्धानं भवति । वहुपुत्रिका अष्टसहस्रं जुहुयात् । तेन भस्मना उदककुम्भा श्चत्वारः । समिश्रीकृत्वा कारयितव्या । अष्टशताभिमन्त्रिता वाचां दक्षिणहस्ते बध्वा यावत् सर्वत्रोत्तरवादी भवति । अपराजितपुष्पा णामष्टसहस्रं जुहुयात् । सङ्ग्रामेऽपराजितो भवति । कुमारीकर्ति- तसूत्रेण सप्ताभिमन्त्रितेन ग्रन्थय' कर्तव्या वन्धितव्या । स्थावर जङ्गमा विषा नात्र प्रभवन्ति । दारुणेन सर्पेण दष्टस्य नाम ग्रहाय स प्ताभिमन्त्रितमुदकचूर्णकं पानाय देयम् । मृताऽप्युत्तिष्ठति । तथैव चतु र्दिशाभिमन्त्रितं कृत्वा पानाय देयम् । तक्षकेनापि दष्टो जीवति । स्तन गण्डिकायां सप्ताभिमन्त्रितया मृत्तिकया लेपयेत् । मुच्यति । वेदना न भवति । मार्युपद्रवे नगरमध्ये वा अर्धरात्रौ स्थण्डिलकमुपलिप्य शुक्ल बलिं कृत्वा क्षीरवृक्षसमिद्भिरग्निं प्रज्वाल्य क्षीराहुतिसहस्रं जुहुयात् । मार्युपशमयति । अथ नापशमयति । ततोऽन्यतमस्मिन् दिवसे मध्याह्ने लाया श्लेष्मातकसमिद्भिरग्निं प्रज्वाल्य सिद्धार्थानामष्टसहस्रं जुहुयात् । सद्यो मारं प्रशमयति । अनेन विधिना कृतेन विषमवन्ध यावन्त' सत्त्वा ते तस्य वशा भवन्ति । कूष्माण्डवशीकरणे कूष्माण्डभगिधानामष्ट सहस्रं जुहुयात् । मा(र)मुपशमयति । प्रेतवशीकरणे तिलपिष्टकानामष्ट सहस्रं जुहुयात् । प्रेता वश्या भवन्ति । पिशाचवशीकरणे श्मशानचेल कानामष्टसहस्रं जुहुयात् । पिशाचा वशा भवन्ति । यक्षवशीकरणे वन

वृक्षसमिधाना दधिमधुघृताक्तानामष्टसहस्रं जुहुयात् । यक्षा वशा भवन्ति । अपस्मारोजेहारवशीकरणे ऊर्णाहुतीनामष्टसहस्रं जुहुयात् । वशा भवन्ति । घृताक्तानां गुग्गुलुगुलिकानामष्टसहस्रं जुहुयात् । महादेवानुचरा ग्रहा वशा भवन्ति । वीरक्रयक्रीतां मनःशिलां गृहीत्वाराजवृक्षसमिद्भिरग्निं प्रज्वाल्य तावज्जपेद् यावद्भिरणा भवति । ततः समानवत्सायाः गोः कपिलायाः कन्यामथितेन नवनीतेन कृत्वा तस्मिन् घृते निर्वापयेत् । एवं दधिपूर्णभाजने मधुचूर्णे च । ततः अनेनैव रक्षा कृत्वा समुद्गके स्थाप्य चन्द्रग्रहे त्रिरात्रोषितेन सधातुके चैत्ये आर्यमञ्जुश्रियस्याग्रतः पूजां कृत्वा उत्तरामुखेनाश्वत्थपत्रचतुष्टये स्थाप्य तावज्जपेद् यावदूष्मायति । धूमायति । प्रज्वलति । वशीकरणान्तर्धानमाकाशगमनमिति । एवं अञ्जनहरितालरोचना चेति । रोचनया अयं विशेषः — शुक्लपञ्चदश्यां पद्मपत्रे स्थाप्य आर्यमञ्जुश्रियस्याग्रतः करसम्पुटेन गृहीत्वा तावज्जपेद् यावत् त्रिविधा सिद्धिः । एते च कर्मा मूलपटस्याग्रतः कर्तव्यानि । सप्तरात्रं पञ्चलोहेन पद्मं कृत्वा कुङ्कुमरोचनकर्पूरमुदके पिष्ट्वा पद्मं म्रक्षयित्वा ततः शुक्लाष्टम्यामुपोषधिकेन त्रिःकालस्नायिना शुचिवस्त्रप्रावृतेन सधातुके चैत्ये आर्यमञ्जुश्रियस्याग्रतः दक्षिणेन हस्तेन गृहीतेन तावज्जपेद् यावत् प्रज्वलति । ततस्तेन गृहीतेन विद्याधरो भवति । दशवर्षसहस्राणि जीवति । एवं कटकमकुटशृङ्खला चेति । एवं शैलरक्तचन्दनं गुग्गुलं च धावर्तमलं गिरिकर्णिकातुषं व्रीहिकुष्ठतगरं मधु पिप्पली तुरुष्कं चैकतः कृत्वा समभागानि कारयेत् । ततः कपिलायाः समानवत्सायाः गोः क्षीरं गृह्य कन्यामथितेन नवनीतेन मर्दयित्वा गुलिकां कारयेत् । अक्षतैलेन दीपा दातव्यः । ततः उपोषधिकेन शुक्लचतुर्दश्यामहोरात्रोषितः अश्वत्थपत्रान्तरिता गुलिका कृत्वा आर्यमञ्जुश्रियस्याग्रतस्तावज्जपेद् यावद् धूमायति । सत्त्वानां दत्वा आत्मना मुखे प्रक्षिपेत् । अन्तर्हितो भवति । अथ ज्वलति आकाशगामी भवति । अपरो विधिः । सधातुके चैत्ये पटस्याग्रतः पोषधिकेनोदारां पूजां कृत्वा अर्कसमिद्भिरग्निं प्रज्वाल्य दधिमधुघृताक्तानां खदिरसमिधानामष्टसहस्रं जुहु-

यात् । शुक्लचतुर्दश्यामारभ्य यावत् पञ्चदशीति । सिद्धा एव सिद्धो भवति । एवं पापाविवर्जितं लक्षं जप्तव्यम् । एवं कर्माणि भवन्ति । अनया पूर्वसेवया सिद्धा भवति । अथ राजानं राजमात्रं वा वशीकर्तुकामो भगवतः पूजां कृत्वा राजवृक्षसमिधानां दध्नुघृताक्तानां अष्टसहस्रं जुहुयात् । चतुर्दशीमारभ्य यावत् पञ्चदशीति । अनेन कर्मणा दुःशीलस्यापि सिद्धिर्भवति । चतुर्वर्णं वशीकर्तुकामः पायसं दधि यावज्जमाधाय पेयक्रमशो चेति जुहुयात् । वश्या भवन्ति । रात्रौ शुचिरष्टशतं जपेत् । सर्वान् धनान्मोचयति । क्रोधमुपशमनं पिण्डकतुपहोमेन वा कन्यावशीकरणे तिला जुहुयात् । वस्त्रकामेन कर्पासं जुहुयात् । अष्टशतं सप्तवारं वा अष्टसहस्राभिमन्त्रितां कृत्वा हस्ते बध्वा यं याचयति तं लभते । नित्यजापेन प्रत्यङ्गिरा एवमुत्पादिना अष्टसहस्राभिमन्त्रितेन यस्य हस्ते बध्नाति तस्य रक्षा कृता भवति । धनमिच्छन् गुग्गुलुगुलिकानामष्टसहस्रं जुहुयात् । सप्तरात्रम् कुलपतिकामः गन्धां जुहुयात् सप्तरात्रम् घृताक्तां । ग्रामं लभति । पुष्पमष्टशताभिमन्त्रितं यस्य ददाति स वशो भवति । कुङ्कुमतगरतालीसपत्रं समृणालशतपुष्पश्रीवेष्टसमायुक्तं विधिनाभिमन्त्रितं राजद्वारे वश्यं मालभ स्त्रीपुरुषप्रयुक्तवशीकरणं युद्धविजयकरणम् । ध्वजमष्टसहस्रवारा परिजप्य गन्धपुष्पधूपं नाभिमन्त्रयित्वा सप्त दधिकुण्डेषु अर्घ्यं निसर्जयेत् । परसैन्यं दर्शनान्नश्यति । कृष्णतिलां पटस्याग्रतः अष्टसहस्राभिमन्त्रितं कृत्वा यस्य नाम ग्रहाय भक्षयति स वशो भवति । अष्टसहस्रजप्ता सर्ववीजानि सर्वाप य सर्वगन्धानि च सुरभिपुष्पाणि पद्मं वा सर्वाणि अकालमूलकलशे प्रक्षिप्य, नाधिवृक्ष अष्टसहस्रं जपेत् । स्वयं वा स्नापयेत् । अन्यं वा स्नापयेत् । सर्वोपद्रवेभ्यो मुक्तो भवति । पद्मं वा पद्मपत्रं वा निर्धूमेषु अङ्गारेषु यस्य नाम्ना जुहोति स वश्यो भवति । बिल्वपत्रं मधुरयुक्तं अष्टसहस्रं जुहुयात् । राजपत्नीं वा राजमहिषीं वा वशीकरोति । सर्वसत्त्ववशीकरणं प्रियङ्गु जुहुयात् । यस्य नाम ग्रहाय रक्तशालयं जुहोति । स वशो भवति । कुमारीवशीकरणं कुसुम्भपुष्पां जुहुयात् । पटस्याग्रतः क्षीरपायसं अष्टसहस्रां जुहुयात् ।

यस्य नाम्ना स वशो भवति । सधातुके चैत्ये पूर्वाभिमुखं पटं प्रतिष्ठाप्य, शुक्लप्रतिपदमारभ्य वेदिः पूर्वोत्तराग्रैर्भिरस्तार्य, बिल्वसमिधाभिरग्निं प्रज्वाल्य, विकसितानां पद्मानां दधिमधुघृताक्तानां त्रिसन्ध्यमष्टसहस्रं जुहुयात् । अगरुतुरुष्क कुन्दुरुक शापिष्टकेन च धूपो देयः । क्षीरदधिभक्त बलि दद्यात् । विघ्नानां सर्वभौतिकं बलिं देया । ततोऽष्टम्यां प्रभृति विकसितानां श्वेतपद्मानां दधिमधुघृताक्तानां त्रिसन्ध्यमष्टसहस्रं जुहुयात् । महानिधानं विषयं वा लभते । दधिमधुघृताक्तानां पीतपुष्पाणां दिने दिनेऽष्टसहस्रं जुहुयात् । देशं लभति । त्रिरात्रोषित मस्तताहारेण वा होम कर्तव्यः । पञ्च प्रभृति शतसहस्रैरानन्तर्यकारिणस्यापि सिद्ध्यति । तद्वत् समिधानां दधिमधुघृताक्तानां लक्ष जुहुयात् । सुवर्णकोटिं लभते । प्रातरुत्थाय प्रयत स्नातो ब्रह्मचार्यग्निं प्रज्वाल्य, नागकेसरप्रियङ्गुराजान राजमात्र वा वशीकर्तुकामोऽष्टसहस्रं जुहुयात् । त्रिसन्ध्यम् । त्रिमासाभ्यन्तरेण विशिष्टफल प्राप्नोति । द्रव्य प्रभूतं च । गोवत्सलण्डानां शतसहस्रं जुहुयात् । गोशतं लभते । प्रियङ्गुनागकेसरसमिधानां यस्य नाम्ना जुहोति, स वश्यो भवति । खदिरसमिधानां दधिमधुघृताक्तानां पटस्याग्रतोऽष्टसहस्रं त्रिसन्ध्यं जहुयात् । महानिधान लभति । तद्दीयमानमक्षय भवति । समुद्रगामिनां नदीनां तीर्थे, पद्मानां रक्तचन्दनाक्तानां शतसहस्र प्रवाहयेत् । पद्मराशितुल्य निधान पश्यति । पटस्याग्रतो बिल्वाहुतीनामष्टसहस्र जुहुयात् त्रिसन्ध्यम् । भोगानुत्पादयति । तिलतण्डुलानेकीकृत्य पटस्याग्रतोऽष्टसहस्र त्रिसन्ध्य जुहुयात् सप्तरात्रम् । अक्षयमन्नमुत्पद्यते । नागानां नागपुष्पाणि जुहुयात् । वशा भवन्ति । यक्षाणां पटस्याग्रतो गुग्गुलुगुलिकानामष्टसहस्रं जुहुयात् । त्रिसन्ध्य सप्तरात्रमशोकसमिद्भिः । यक्षिणी वशा भवति । श्रीवासक पटस्याग्रतो जुहुयात् । किन्नरा वशा भवन्ति । देवानां वशीकर्तुकामः, मूलपटस्याग्रतोऽगरुसमिधानां घृताक्तानामष्टसहस्र जुहुयात् त्रिसन्ध्यमेकविंशतिरात्रम् । वशा भवन्ति । पटस्याग्रत कुन्दुरुकं जुहुयात् । प्रेता वशा भवन्ति । सर्जरस जुहुयात् । विनायका वशा भवन्ति । पिण्या

कहोमेन सर्वां वशीकरोति। राजानं राजमात्रं वा वशीकर्तुकामः, पटस्याग्रतो राजसर्षपां तैलाक्तामष्टसहस्रं जुहुयात्। सप्तरात्रम्। वशो भवति। यदिच्छति तत् करोति। राजकन्यावश्यार्थे पटस्याग्रतो राजिकां जुहुयात्। पुरोहितं वशीकर्तुकामः पटस्याग्रतः घृतं जुहुयात्। क्षत्रियं वाहुतिभिः। वैश्यवशीकरणे क्षीरं जुहुयात्। शूद्रवशीकरणे कुसरां जुहुयात्। सर्वस्त्रियो वशीकरणे लवणहोमेन। रण्डा माषहोमेन। सर्वसत्त्वां तिलतैलाक्तै वशीकरोति। सर्वेषाम् ष्टसहस्त्रिको होमः सप्तरात्रम्। शुचिर्भूत्वा चतुर्भक्तोपितः विल्वसमिधाभिरग्निं प्रज्वाल्य, बिल्वानां जुहुयात्। शतसहस्रं निधानं पश्यति। त्रिंशतिरात्रं क्षीरयावकाहारेण श्वेतसर्षपाणां लक्षं जुहुयात्। अर्थं लभते। कृतपुरश्चरणं गौरसर्षपाणां घृताक्तानां पटस्याग्रतः रात्रौ दिवसं जुहुयात्। मासेन व सुवर्णसहस्रं लभति। चतुर्भक्तोपितो दशसहस्राणि एतदेव जुहुयात्। अर्थं लभते। सधातुके चत्ये पटं प्रतिष्ठाप्य, पलाशकाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य, उत्पलानां लक्षं जुहुयात्। ग्राम लभति। पटस्याग्रतः गन्धपुष्पधूपं वा क्षीरयावकाहारः पद्मं जुहुयात्। सुवर्णसहस्रं प्रतिलभते। कुमुदानां पटस्याग्रतो लक्षं जुहुयात्। यं मनसा चिन्तयति, तं लभते। पटस्याग्रतो त्रिमधुरानां सहस्रं जुहुयात्। निधानं पश्यति। पटस्याग्रतो दधिमधुघृताक्तानां पद्मानां शतसहस्रं जुहुयात् क्षीरयावकाहारः। सुवर्णसहस्रं प्रतिलभे। त्रिरात्रोपितोऽगरुसमिधानामष्टसहस्रं जुहुयात्। ततः सर्वरात्रं जापो देयः। पटः प्रकम्पते। स्वगदामचलनं वा। ततः सिद्धो भवति। यं मनसा चिन्तयति, तं ददाति। महापुरुषवशीकरणे पटस्याग्रतः जातीपुष्पाणि जुहुयात्। विषमार्थं करवीरपुष्पाणां जुहुयात्। कर्णिकारपुष्पाणां जुहुयात्। दीनारशतं लभते। सेनापतिकामः कुन्दपुष्पाणि जुहुयात्। सैनापत्यं लभते। तारावर्त्तपुष्पं जुहुयात्। दीनारसहस्रं लभते। मुचुलिन्दलक्षं जुहुयात्। सुवर्णसहस्रं लभति। श्वेतकरवीरपुष्पहोमेन विपक्षे बद्धो भवति। विषयमपि लभते पटस्याग्रत आधारकोऽग्निमुपसमाधाय प्रतिदिनं वर्द्धमाना पूजा कार्या। गन्धतैलाक्तानां कनकस्य तुटिमात्रं सहस्रं जुहुयात्। यावद् भगवां

वरदः । ततः विद्याधरचक्रवर्त्ती भवति । य प्रार्थयति । रजतचूर्ण जुहुयात् । राज्य ददाति । आयस चूर्ण जुहुयात । दीनारसहस्रं लभति । कुङ्कुमाहुति गन्धतैलाक्तां शतसहस्र जुहयात् । यावत प्रार्थयति, त लभति । सर्वंग ाहुतीनां लक्षं जुहुयात् । यथाभिप्रेत विषय लभति । कर्पूराहुतीना लक्ष जुहुयात् । दीनारलक्ष लभति । चन्दनसमिधानां ग धतैलाक्ताना लक्ष जुहुयात् । दीनारसहस्र लभति । सुवर्णचेलाहुतिलक्ष जुहुयात् । दीनारसहस्र लभति । अगरु समिधाना लक्ष जुहुयात् । श्रुतिधरो भवति । धासकमसिधाना गन्ध तैलाक्तानां लक्ष जुहुयात् । महान्या युपशमा भवति । निम्बफलानां गन्धतैलाक्ताना लक्ष जुहुयात् सर्वजन्धनान्माचयति । रामानवत्साया गो घृत गृह्य, लक्षाभिमन्त्रित पिबेत् । मेधावी भवति । अर्कपुष्पाणा लक्ष जुहुयात् । सर्वसत्त्ववल्लभो भवति । पुष्पफल सप्ताभिमन्त्रित कृत्वा यस्य दीयते, स वशो भवति । पोपधिक शुक्लपञ्चदश्या स धातुके चैत्येऽपतितगोमयेन मण्डलकमुपलिप्य, ग न्धपुष्पघृतप्रदीपाभिः पूजा कृत्वा, उदुम्बरकाष्ठैराग्न प्रज्वाल्य, ब्राह्मीसमिधानाम ष्टसहस्रं जुहुयात् । हविष्याहारा मेधावी भवति । ब्राह्मणवशीकरणे क्षीर जुहुयात् । स वशो भवति । क्षत्रियस्य हविष्य जुहुयात् । वशो भवति । वैश्यवशीकरणे यवदधिमिश्र हविष्य चैकीकृत्य जुहुयात् । वशो भवति । शत्रं दृष्ट्वा जपेत् । स्तम्भितो भवति । उदकेन सप्ताभिमन्त्रितन सर्वाशा पूरयति । सवरागपु उमाजनम् । लोध्रगुटिकाया सप्ताभिमन्त्रितयाक्षीण्यञ्जयेत् । अक्षिरोगमपनयति । ग्लानस्य सूत्रकं सप्ताभिमन्त्रित वन्धितव्यम् । सर्वग्रहा न प्रभवन्ति । भस्मना सप्तजप्तेन मण्डलबन्धः शिखावन्धेनात्मरक्षा भवति । सप्तजप्तेन लोष्टकेन दिशाबन्धः । दु प्रसवाया तैल परिजप्य दातव्यम् । सुख प्रसवति । मृतगर्भाया ऋतुकालसमय स्नातस्नाताया गोक्षीरमष्टशताभिमन्त्रितं कृत्वा, सर्वबुद्धबोधिसत्त्वानां प्रणाम कारयित्वा, पानाय देयम् । परमान्न च घृतमिश्रं भोजयितव्यः । ततः पुत्र प्रसवति । प्रासादिक शुक्लप्रतिपदमारभ्य पूर्वाभिमुखं पट प्रतिष्ठाप्य, प्रतिदिनं

गुग्गुलुगुडिकानामष्टसहस्रं जुहुयात् । त्रिसन्ध्यम् । यामिच्छति तं ददाति । कृतपुरश्चरणः सधातुके चैत्ये पटं प्रतिष्ठाप्य, गन्धपुष्पधूपबलिं दत्वा, पटस्याग्रतोऽगरुसमिधानामङ्गुष्ठपर्वमात्राणां तुरुष्कतैलाक्तानां जुहुयात् सप्तरात्रं त्रिसन्ध्यम् । राज्यं ददाति । विद्याधरमन्तर्धानं वा पादप्रचारिकं वा श्रुतिधरत्वं ददाति । अथ गुलिकां साधयितुकामेन कर्णिकारकेसरं नागकेसरं श्वेतचन्दनं गजमदं चैकीकृत्य, छाया शुष्कां गुडिकां कृत्वा, शुचिवस्त्राया कन्याया पीषयेत् । पुष्यनक्षत्रे करणीयम् । शुचिर्भूत्वा सप्तगुलिका त्रिलोहवेष्टिता कृष्णागरुसमुद्गके प्रक्षिप्य, पटस्याग्रतो जपेद्, यावत् स्फुरणमागता । ता गृह्य, भगवतः एकं दत्वा, मुखे प्रक्षिप्या तर्हिता भवति । पटस्याग्रतः लक्षाणां दधिमधुघृताक्तानामष्टसहस्रं जुहुयात् । निधानं लभति । कदम्बपुष्पाणां दधिमधुघृताक्तानामष्टसहस्रं जुहुयात् । सर्वसत्त्वा वशा । समुद्रगामिनां नदीमवतीर्य, उपवसितः केसरपुष्पाणामष्टसहस्रं जुहुयात् । दशवस्त्रयुगानि लभति । पटस्याग्रतः जातीपुष्पाणां दधिमधुघृताक्तानां त्रिसन्ध्यमष्टसहस्रं जुहुयात् । दिवसानि सप्त । सर्वसत्त्वानां प्रियो भवति । विषयं ददाति लभति । कुमुदपुष्पाणां दधिमधुघृताक्तानामष्टसहस्रं जुहुयात् । दिनानि सप्त पञ्चविषयाणि लभते । राजवशीकरणे, राजसर्षपां जुहुयात् । सप्तरात्रम् । ब्राह्मणवशीकरणे करवीरपुष्पाणामष्टसहस्रं जुहुयात् । सप्तरात्रम् । वैश्यवशीकरणे सौगन्धिकपुष्पाणामष्टसहस्रं जुहुयात् सप्तरात्रम् । शूद्रवशीकरणेऽष्टसहस्रणागा जुहुयात् सप्तरात्रम् । रण्डा अक्षतगभिधानामष्टसहस्रं जुहुयात् सप्तरात्रम् । सधातुके चैत्ये रोचनामष्टसहस्राभिमन्त्रितां कृत्वा, राजकुले गच्छेत् । सर्वे वशा भवन्ति । दूर्वाङ्कुराणामष्टसहस्रं जुहुयात् । शान्तिर्भवति परस्य । आत्मनः शान्तिं कर्त्तुकामेन त्रिसन्ध्यं क्षीरं जुहुयात् । शान्तिर्भवति । महादेवस्य दक्षिणां मूर्त्तिं ताम्रभाजने घृतं स्थाप्य, सहस्रं जपेत् । सर्वभूतिकं बलिं निवेद्या च । घृतं चलति । ततः सिद्धो भवति । ललाटे तिलकं कृत्वा, सर्वजनप्रियो भवति । मेधावीकरणे भगवतश्चामितायस्यार्यमञ्जुश्रियस्य च पूजां

कृत्वा, रजते वा ताम्रे वा घृत स्थाप्य, तावज्जपेद्, यावत् त्रिविधा सिद्धि । त पीत्वा मेधावी भवति । धूमायमानेऽन्तर्धानम । ज्वलित-माकाशगमनम् । मन शिला साधयितुकामेन क्षीरयावकाहारो लक्ष जपेत् । महादेवस्याग्रतस्त्रिरात्रोपित समाभिरश्वत्थपत्र प्रतिष्ठाप्य, त्रि शिराच्छाद्य, सर्वभूतिकां बलि निवेद्यम् । अग्नि नत आत्मन सखा-यानां च रक्षां कृत्वा तावज्जपेद्, यावत् त्रिविधा सिद्धि । ज्वलितेन दशवर्षसहस्राणि जीवति । अयोमय चक्र कृत्वा, त्रिशूल वा, उदारां पूजां कृत्वा, दक्षिणहस्तेन गृहीत्वा, पटस्याग्रत पर्यङ्कोपविष्टस्ताव-ज्जपेत्, यावद् चिटचिटायति । ज्वलति । त गृहीत्वा विद्याधरो भवति । सर्वदेवमनुष्या वशा भवन्ति । अङ्गुलिसाधनं कर्तुकाम' नद्या उभयकूलमृत्तिकां गृह्य, तयाङ्गुलि कारयेत् । तमङ्गुलि पटस्याग्रतः स्थापयित्वा, तावदाकर्षयेत् । यावदागच्छेति । सिद्धा भवति । तया यमाकर्षयति स आगच्छति । रोचनां साधयितुकाम' कृतपुरश्चरणः पटस्याग्रत प्रतिष्ठाप्य, गन्धपुष्पधूपं दत्वा, तावज्जपेद्, यावज्ज्वलि तमिति । तया च सिद्धया पञ्चवर्षसहस्राणि जीवति । पद्म साधयि-तुकामेन रक्तचन्दनमय पद्मं कृत्वा, पद्म सधातुके चैत्ये प्रतिष्ठाप्य, तस्याग्रतो गृहीत्वा, कृतपुरश्चरणस्तावज्जपेद्, यावज्ज्वलतीति गृही त्वा सर्वविद्याधरचक्रवर्ती भवति । कैलासानुचरा देवा वशा भवन्ति । सर्वविद्याधराणामधिपत्यः । उदकेन वेपचिकित्सा । ज्वरादेशन स्व स्थानेशिन सकृज्जप्तनात्मरक्षा । मन्त्रेनोभ्रेण जप्तेन सखायरक्षा । त्रिजप्तेन दिशाबन्ध । चतुर्जप्तेन मण्डलबन्ध । कृष्णाष्टम्यामहोरात्रो-षितेन कपिलाया गो' समानवत्साया अधःपतितगोमयनार्यमञ्जुश्रीरूप कृत्वा, पूर्वाभिमुख स्थाप्य, महता पूजा कृत्वा, तस्याग्रतो लक्ष जपत् । ततो भगवां शिरः कम्पयति । अथ वा सिद्धिनिमित्त दर्शयति । तत' सिद्धो भवति । य चिन्तयति, त सर्वं करोति । भगवान् वरदो भवति । सर्वेच्छां सम्पादयति । स्वप्न च शुभाशुभ कथयति । यथेष्ट प्रयुञ्जीत । पूर्वाह्णे सहस्रजप्तेन सुवर्णमनुत्पद्यते । पोपाधिक क्षीरयाव काहारः पर्वतशिखरमारुह्य शतसहस्र जपेत् । दर्शनं भवति । ईप्सां सम्पा-

दयति । पटस्याग्रत सप्तरात्रं कुङ्कुमाष्टसहस्रं जुहुयात् । कृतपुरश्च रण । एकदेशे राजा भवति । त्रिसन्ध्य कणानामष्टसहस्रं जुहुयात् । रात्रौ त्रयम् । दीनारशत लभति । आटरुषककाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य आटरुष पुष्पाणां घृताक्तानामष्टसहस्रं जुहुयात् । सुवर्ण लभति । कृष्णचतुर्दश्यामहोरात्रोषितेन घृताक्ताना राजिकामष्टसहस्रं जुहुयात् । रूपकसहस्रं लभति । अथवा ग्राम भवति । पटस्याग्रत श्लेष्मातक काष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य, तिरा दूर्वाप्रवालाना लक्ष जुहुयात् । गोसहस्रं लभति । सुरसीपत्राणामष्टसहस्रं जुहुयात् । दिव्य गृह लभति । मनसा लक्षजप्तेन पुराणसहस्रं लभति । श्रीविष्टसहस्रं जुहुयात् सप्तरात्र त्रिसन्ध्यम् । दीनारसहस्रं लभति । यथाभिप्रेत सर्वं सम्पादयति । श्रीमांश्च भवति । सुभगश्च भवति । नद्यायां रक्तपुष्पाणि होमयेत् । रक्तानि वस्त्राणि लभते । शुक्लाष्टम्या शुक्लपञ्चदश्यां वा विविक्तभूप्रदेशे, श्वेतार्कस्याधस्तादार्यमञ्जुश्रियस्य गन्धपुष्पधूपं च दत्वा माल्य चाष्टसहस्रं जपेत् । पश्चात्पुष्पमात्रमार्यमञ्जुश्रिय कारयेत् । शुक्लाष्टम्या विविक्त प्रदेशे वल्मीके शुक्लगन्धवलिमाल्यधूपनिवेद्यमष्टसहस्रं जपेत् । ततो वल्मीकमृत्तिकां गृह्य, गन्धोदकेन मर्दयेत् । तस्या मृत्तिकया पूर्वकृत प्रतिमामुद्गमकैर्क्षीरेण प्रतिमुद्रा कृत्वा, तत. शुक्लप्रतिपदमारभ्य, यावत्पूर्णमासि त्रि' काल भगवत पूजा कृत्वा वलिं दद्यात् । ततो, जातीपुष्पाणामष्टसहस्रेण हन्तव्य । पौपधिकेन क्षीरयावकाहारेण दर्भसंस्तरशायिना साधयितव्यम् । दीनारसहस्रं लभति । सततजापेन यात्रासिद्धिमवाप्नोति । यदि दिवसानि सप्ताष्टसहस्रं जपेत् । ग्राम लभते । श्रीमां भवति । अर्थमुपार्जयितुकामेन गोष्ठं गत्वा कृष्णाष्टम्या परभ्य क्षीरयावकाहारा लक्ष जपत् । अपरस्मिं कृष्णचतुर्दश्यां ते ततोऽहोरात्रोषितेन तत्रैव शतसहस्रं जप्तव्यम् । दीनाराणामष्टशतानि लभति । यमिच्छति । सुवर्ण वा ग्राम वा लभति । कृष्णचतुर्दश्यामहोरात्रोषित पटस्याग्रतः बोधिवृक्षकाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य, वचामष्टसहस्रं जपेद् दीनारशत लभति । कृष्णाष्टम्यां पलाशकाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य, दधिमधुघृताक्ताना गुग्गुलगुडिकानां

पटस्याग्रत शतसहस्र जुहुयात्। दीनारशत लभते। शतपुष्पाणां लक्ष जुहुयात् । दीनारशत लभात । बिल्वसमिधानां शतसहस्र जुहुयात् । यमिच्छति, त सम्पादयति । गङ्गानदीतीरे, समुद्रपुलिने वा, अनुपहते मानुषवर्जिते । वालुकाया सुगतवितस्तिप्रमाण स्तूप कृत्वा, यथाविभवतो ग धपुष्प धूप दत्वा, अष्टसहस्राभिमन्त्रित कुर्यात् । एव दिने दिने ग धादीन् दत्त्वा यावल्लक्षत्र स्तूपसहस्रं पूर्ण मिति पञ्चानन्तर्यमवाप्नोति तिलानामष्टसहस्र जुहयात् । यस्येच्छति, स वशो भवति । सधातुके चैत्ये पूजा कृत्वाष्टसहस्र जपेत् । शुभाशुभ कथयति । आप्यायन कर्तुकामो भगवताऽग्रत क्षीरवृक्षसमिधानां घृताक्तानामष्टसहस्र जहयात् । तत सा विद्या आप्यायिता भवति । सप्तमे साधने प्रयोक्तव्य' । यत्र ब्रह्मराक्षसोऽ यो वा सत्त्व कृतपुरश्चरण, तत्र गत्वा, दशसहस्राणि जपेत् । महानिधान प्रयच्छ ति । क्षीरयावकाहार' सधातुके चैत्ये सवत्सर जपेत् । तत्रैव पट प्रति ष्ठाप्य, कृष्णाष्टम्यां त्रिरात्रोपित उदारा पूजां कृत्वा, बलि निवेद्य, पटस्याग्रत अग्नि प्रज्वाल्य, रक्ताक्षरामिधानां दधिमधुघृताक्तानामष्टस हस्र जुहुयात् । कुबेराद्या यक्षा' आगच्छन्ति । न भेतव्य च स्थाप्य, तस्योपरि सुपिण्ड पर्यङ्क बध्वा, हस्तेनावष्टभ्य, तावज्जपेत् तावज्ज्व लितमिति । अत्रान्तरे सर्वनरकतिर्यग्योनिकानां दु ख व्युपशमयति । विद्याधरनिकायाश्च सन्निपतन्ति । तत. सर्वबुद्धबोधिसत्त्वानां नम स्कार कृ वा गृहीतव्यम् । विद्याधरैरनुगम्यमाना विद्यापुरीं गच्छति। विद्याधरराजा भवति । सर्वविद्याधरा पूजयन्ति । महाकल्पस्थायी भवति। अनन विधिना चक्रखड्गमुद्गराद्य' प्रहरणविशेषा' साध्या । सा चेद् विद्या साध्यमाना न सिद्ध्यति; तामनन मन्त्रेण समेत भग वतो बुद्धस्याग्रत' पटस्य च पूजां कृत्वा, अष्टसहस्र जपेत् । तत्र कुश सस्तरे स्वप्तव्यम् । ऊनातिरिक्त य वा सूचयति, तत्र स्थाने यक्षय क्षिणीसहिता पूर्ववत्सेव । तत्र मण्डलकमुपलिप्य गौरसर्षपाणामष्टस हस्र जुहुयात् । आगच्छति । यथेष्ट वक्तव्या । अध्येषणता प्रयच्छति। तां भक्ष्य कल्पायुर्भवति । अथ नागच्छति, सप्तरात्र कुर्यात् । आग च्छति । अथ शान्ति कर्तुकाम. भगवतोऽग्रत क्षीराहुत्याष्टसहस्र

गन्धोदकेन वाभ्युक्षयेत् । शान्तिर्भवति । पल्लवेन मयूरच्छकेन वा
सर्पदष्टं समार्जयेत् । निर्विषो भवति । वल्मीकशिखरमारुह्य निराहार
एकपाद पर्वाह्णाद् यावदपराह्णं जपेत् । निधयदर्शनीय क्षीयते । तत्र
स्थान यत्र तिष्ठति । तत्र प्रविशेत् । तत्र गत्वा मण्डलकमुपलिप्य
गौरसर्षपाणामष्टसहस्र जुहुयात् । यक्षा आगच्छन्ति । [illegible]रापितेन
गन्धोदकेन कलशेनार्घं देयं । यक्षा ब्रुवन्ति 'किं कर्तव्यम् । आ
हूता स्म' । वक्तव्यम् 'यक्षा मे आज्ञाकरा भवन्तु' । तथास्त्वित्युक्त्वा
न्तर्धीयन्ते यक्षा । सिद्धा भवति । य मृगयति त ददाति । दिव्या
रसरसायनान्योषधिविधानानि प्रयच्छन्ति । तत सहस्रपरिवृतस्यापि
वस्त्रसमाहार प्रयच्छति । य मृगयति, तत् सर्वं प्रयच्छति । एवं वशी
करणे कृष्णयोरेकतरेण त्रिरात्रोपित कृतरक्ष सुयन्त्रित पटस्या
ग्रतो निर्धूमाङ्गारैर्गुग्गुलुगुलिकानामष्टसहस्र जुहुयात् । घृताक्तानाम् ।
अर्धरात्रे देवतागच्छति । वक्तव्या । ओम् इति प्रयच्छन्ति । य वा मृग
यति । वस्त्रार्थी दूर्वाकाण्डानां घृताक्तानामष्टसहस्र जुहुयाद्, वस्त्राणि
लभति । वचामष्टसहस्राभिमन्त्रितं कृत्वा मुखे प्रक्षिप्य, सर्वत्र व्य
हारेषूत्तरवादी भवति । सुगन्धतैल परिजप्य, मुखं प्रक्षयेत् । राजकुले
पूत्तरवादी भवति । अञ्जनमष्टसहस्राभिमन्त्रित कृत्वाक्षिण्यञ्जयेत् ।
व्यवहार उत्तरवादी भवति । चन्द्रसूर्यग्रहे वा, श्रोताञ्जन मुखे प्र
क्षिप्य, तावज्जपेद्, यावन्मुक्त इति । पेषयित्वा रक्षां कृत्वाञ्जनम
ष्टसहस्राभिमन्त्रित कृत्वा, अक्षीण्यञ्जयेत् । अदृश्यो भवति । सर्वग
न्धानां पटस्याग्रतो लक्ष जुहुयात् । श्रिय पश्यति । य वर मृगयति ।
त लभति । मौनी भिक्षाहारो लक्ष जपेत् । अतीहतो भवति । पट
स्याग्रतो मण्डलकमुपलिप्य, पुष्पावकीर्णं कृत्वा, उदकचूलकाः स
प्ताभिमन्त्रिताः पातव्याः दिवसानि सप्त । मेधावी भवति । पूर्वाधीत
ञ्च न नश्यति । ब्राह्मीरसकर्ष क्षीरकर्षमष्टशत परिजप्य, पातव्यम् ।
दिनेदिने मेधा वर्द्धते । यावदेकविंशतिरात्र पञ्चशतानि धारयति गृ-
ह्णाति । रक्षा उदकेन सप्तजप्तेन शिरसि दातव्यम् । मण्डलबन्धः ।
खदिरकीलकैरेकविंशतिजप्तैर्गुग्गुलुधूपेनावेशयति । विषच्छुरिकया

चिकित्सा पल्लवेन वा ग्रहनाशनम् । सप्तजप्तेन श्वेतपुष्पेण गुग्गुलुधूपेन वा ग्रहगृहीतमनां स्नापयन् । स्नाक नष्टिभयम् । श्वेतसर्षपां तिलमिश्रां घृताक्तां जुहुयात् । वरदो भवति । रात्रौ होम । सधातुके चैत्ये पूर्णमस्यां सगौरवेण मण्डलकमुपलिप्याष्टौ पूर्णकलशा अष्टौ च पुष्पमालागरुतुरुष्कच गाकु दुरुधूप दहता तावज्जपेत् । तत शरीरसिद्धिं प्रयच्छति । सधातुके चत्ये क्षीरयावकाहार यथावि भवत पूजां कृत्वा शतसहस्र जपेत् । जम्भागाहवादिषु कर्मसु स मर्था भवति । सक्तुभक्ष ग्रामसमात्रमुदकगवारीय, लक्ष जपेत् । वशीकरणे अ तर्धान शिखाविषु सर्वेष्वेव गुणमर्था भवति । नागस्थाने कर्पासास्थि जुहुयात् । नागा वश्या भवति । य मृगयति त लभते । दक्षिणहस्तादङ्गुलिमष्टाभिमन्त्रित कृत्वा, राजान तर्जयेद् , वश्यो भवति । अनना विधिना गजव्याघ्रमहिषादीस्तम्भ यति । तिलहोमेन नरनारीवशीकरण त्रिशितविकयेन रक्षा आत्मरक्षा पररक्षा, सप्ताभिमन्त्रितेन शिखाबन्ध । युद्धे राजकुले विवादे जपमानस्य विजयो भवति । आत्मना अभिषेक कर्तुकामश्चत्वार. कलशा अकालनदीपल्वलप्रस्रवणोदके वा सर्वगन्धबीजानि प्रक्षिप्य अष्टसहस्राभिमन्त्रितानि कृत्वा, तेनोदकेनात्मानमभिषिञ्चेत् । सर्वविघ्नविनायकालक्ष्मीविनिर्मुक्तो भवति । पिशाचज्वरे गन्धोदकेनाष्टशताभिमन्त्रितेनाभ्युक्षयेत् । स्वस्थो भवति । वेताड पूर्वाभिमुखखदिरकीलकैः, बालाशल्यकै. सुमन्त्रित कृत्वा, सुप्रयत्नतश्चतुर्दिक्षु दिशासु खड्गहस्तान् पुरुषांस्थाप्य, वेताडस्य हृदये उपविश्य, आयसेन स्रुवेण लोहचूर्ण जुहुयात् । तस्या मुखाज्जिह्वा नि सरति । तां तीक्ष्णेन शस्त्रेण छित्त्वा, नीलोत्पलराशिप्रकाश खड्ग भवति । तेन गृहीतेन सपरिवार उत्पतति । विद्याधरराजा भवति । एकादश वर्षकोटीं जीवति । काल गतश्च देवेषूपपद्यते । पुष्पलोहमयीं मुण्डि लक्षणोपेतां कृत्वा, पटस्याग्रत कृतपुरश्चरण सप्तरात्रानिराहारितां कृत्वा, सहस्रसम्पाताहुतिं भगवतोऽग्रत कृष्णचतुर्दश्यां त्रिरात्रोषित' उदारां पूजां कृत्वा, बलिविधानं रक्षामण्डलव धसीमाबन्धादिक कृत्वा, आर्यसङ्घ यथाशक्तितः भोजयित्वा, पादयो' प्रणिपत्य, आर्यसङ्घ अनु

प्राप्य म्रियेत् । पटस्याग्रतः सिद्धार्थकपुञ्जकं स्थाप्य, पुञ्जस्योपरि
जप्य दातव्यम् । सर्वग्रहावेशनम् । गुग्गुलुधूपेन सर्वाकाल्पं धूपयन
सर्वशत्रुस्तम्भनम् । जापं गर्गरां निक्षिप्त्वा, मारण्यभेनाकाशे
क्षिपितव्यम् । सर्वशत्रुस्तम्भनम् । गान्धारीलतं सप्तजप्तं दातव्यम् ।
निर्विषो भवति । सर्वकालकलहविग्रहविवादेषु पञ्चरङ्गिकं सूत्रमष्ट
शताभिमन्त्रितं कृत्वा ग्रन्थिबन्धं धारयितव्यम् । सर्वकलिकलहवि
ग्रहविवादेषु स्तम्भिता भवन्ति । सर्वविषेषु पत्रं पानीयं सप्तजप्तं दा
तव्यम् । निर्विषो भवति । अर्थकामः, शुचिना शुचिवस्त्रप्रावृतेनाहो
रात्रोषितः पटस्याग्रतः कुन्दुरुकधूपो देयः । स्वप्ने कथयति शुभं
वाशुभं वा । सप्तसहस्राणि रूपकं लभति । सर्वमुद्रा भेदभस्मना
भोगार्थी नदीसङ्गमे तडागानामकृतमेऽन्यत्र वा शुचिप्रदेशे पटं प्रति-
ष्ठाप्य जापहोमं समारभेत् । पद्मानां दधिमधुघृताक्तानां लक्षं जुहुयात् ।
द्विलक्षं वा । ततः सर्वकाममवाप्नोति । लक्षत्रयहोमेन राज्यं ददाति ।
एकविंशतिहोमेन महाधनपतिर्भवति । गुग्गुलुगुडिकानां दधिमधुघृता
क्तानामष्टसहस्रं जुहुयात् । एकविंशतिरात्रम् । पुष्टिर्भवति । दीनारस
हस्रं लभते । कुड्ये प्रक्षेप्तव्यं । सर्वशत्रवः स्तम्भिता भवन्ति । गोमयम-
ण्डलकं कृत्वा, मृतकं गृह्य, मण्डलमध्ये स्थाप्य गुग्गुलुधूपं दत्वा, मन्त्रं
जपेत् । यदि जीवति, मृतकं नर्तति । न जीवति, न नर्तति । गोमयेन म-
ण्डलकमुपलिप्य, चतुर्हस्तप्रमाणं पुष्पधूपं दत्वा, तस्मिन्नेव स्थितो जपेत् ।
शत्रूणां स्तम्भनम् । शस्त्रं सप्तवारं परिजप्य, धरण्यां स्थाने निखनि
तव्यम् । सर्वशस्त्राण्याच्छिन्ना भवन्ति । परचक्रदण्डं सप्तवारां परिजप्य
[illegible]व्यम् । [illegible] भवति । [illegible] । अपामार्गसमि
द्भिरग्निं प्रज्वाल्य, कृष्णतिलां श्वेतसर्षपमिश्रां जुहुयात् । [illegible]
रग्रहा नश्यति । सर्वज्वरेषु कृष्णसूत्रकं बन्धितव्यम् । सर्वग्रहडाकिनीषु
नीलसूत्रं बन्धितव्यम् । [illegible] गौर
मृत्तिकाश्या भवति । सर्वसत्त्वानां चन्द्रसूर्यापरागे उपवासं कृत्वा,
तैलं जपेत् । तेन [illegible] मुखं म्रक्षयेत् । अरिकुलं प्रविशेत् । मैत्रचि
त्तमुत्पद्यते । अनेनैव विधानेन प्रतिसराष्टसहस्राभिमन्त्रितं कृत्वा, हस्ते
बध्वा, सङ्ग्रामेऽवतरेत् । अपराजितो भवति । काल्यमुत्थाय सभा

तुके चैत्ये गोमयमण्डलकं कृत्वा, उदकचलुकद्वयमनेन सप्तवारा परि
जप्य, पिबितव्यम् । अनालपता पिबितव्यम् । प्रातर्व्याहारेऽत्र ततो
भोजने प्रथममालापं तया वारां परिजप्य भोक्तव्यम् । त्रिरालब्धशत
जाप स्वप्तव्यम् । सर्वकर्माणि विशुध्यति । ताराणां शुद्धिर्भवति ।
दिनेदिने श्लोकशत गृह्णाति । एवं दिवसानि सप्त उदक सप्तवारां परि
जप्य, ततोऽङ्गुलिसिद्धा भवति । ततोऽङ्गुल्यामाकर्षति । य स्पृशति,
स वश्यो भवति । मृत्तिकां परिजप्य बन्धा देय । त्रिं दत्ता भवति
बद्धः । उदरशूले हस्त सप्तवारां परिजप्य प्रमार्जयेत् । स्वस्थो भवति ।
त्रयो वारां चीवरकर्णकं परिजप्य चीवरकर्णिकं बन्धितव्यम् । चोरा
बद्धा भवन्ति । तैलं परिजप्य शरीरे देयम् । य ददाति, त लभते ।
गोमयमण्डलकं कृत्वा, पुष्पावतीर्णं लोहभाजनं भस्मना परिपूरयित्वा,
मण्डलमध्ये स्थाप्य, तूलिकाष्टशतवारां परिजप्य, तस्योपरि स्थापत
व्यम् । गुग्गुलुधूपं दत्वा, मन्त्रं जपता अच्छोटिका दातव्या । यत्र चो-
रस्तत्रगच्छति भस्मना मण्डलकं कृत्वा, स वश्यो भवति । सर्वसत्त्वा
स्तम्भन वशीकरणे शुक्लपूर्णमास्यां पटस्याग्रतो बोधिवृक्षकाष्ठैरग्निं प्र
ज्वाल्य, तिलानामष्टसहस्रं जुहुयात् । वश्यो भवति । खदिरकीलकमष्ट
शतजप्तां कृत्वा, चतुर्षु दिशासु निखनेत् । सीमाबन्ध कृतो भवति । म-
ण्डलबन्धः । उदकेनैकविंशतिजप्तेन सत्त्वानामुत्सारणं । सर्षपैः क्रुद्धस्या-
ग्रतो जपेत् प्रसीदति । अथ राजानं वशीकर्तुकाम , पटस्याग्रतोऽर्ककाष्ठ-
समिधानां दाधमधुघृताक्तानां दशसहस्राणि जुहुयात् । वशो भवति ।
अङ्गुलिसाधनम् । पटस्याग्रतो ग धपुष्पधूप दत्वा, दक्षिणप्रदशिनीम
कुर्यात् [illegible]
त्मना [illegible] यस्य प्रयच्छति । घृताहुतीनामष्टसहस्र जुहुयात् । मेधावी
भवति । नागकेसराणामष्टसहस्र जुहुयात् । क या भवति । जातीपु-
ष्पाणामष्टसहस्र जुहुयात् । वस्त्राणि लभति । ऊक्षजापेन जातिस्मरो
भवति । सप्त व्याधिशतानि भवन्ति । लक्षमेकं क्षीरयावकाहार कृत
पुरश्चरणो भवति । शुक्लाष्टम्यां त्रिरात्रोषित. पटस्योदारां पूजां कृत्वा,
तावज्जपेद् ; यावद् रश्मिर्निश्चरति । तत. सिद्धो भवति । राज्य
विद्याधरत्वं यन्मनसा चिन्तयति ; त लभते । पठितमात्रेण सर्वपाप

भिन्ना भवन्ति । सर्वविघ्नविनायका हता । रक्तसूत्रेण परिवेष्ट्य शरावसम्पुटं सधातुके चैत्ये प्रतिमायाग्रतः पूजां कृत्वा, तावज्जपेद्, यावत् त्रिविधा सिद्धिर्भवतीति । ऊष्मायमाने पादप्रचारिकः पञ्चयोजनशतानि गच्छति । सर्वे चास्य पादप्रचारिका वश्या भवन्ति । धूमायमानेऽन्तर्धानम् । चतुरङ्गुलेन भूमिं न स्पृशेत् । वर्षसहस्रं जीवति । योजनसहस्रं गच्छति । दशपुरुषबलो भवति । ज्वलिते कल्पत्रयं जीवति । विद्याधरो भवति । अधर्षणीयश्च भवति । पूर्णपूर्णे पञ्चदश्यां पोषधिकः पटस्याग्रतः दधिमधुघृताक्तानां पद्मानां दशसहस्राणि जुहुयात् । ततोऽग्निकुण्डाद् दिव्या स्त्री उत्तिष्ठति । वरं ददाति । माता वा भगिनी वा ग्रहेतव्या । ततः प्रभृति क्षीरयावकाहारो लक्षद्वयं जपेत् । अन्ते त्रिरात्रोषितः पञ्चदश्यां सधातुके चैत्ये प्रतिमायाः पूजां कृत्वा, भगवतोऽग्रतः अश्वत्थसस्तरे तावज्जपेद्, यावद् दिव्यरूपा स्त्री आगच्छति । तस्यार्घं दत्वा वरं याचितव्यम् । भक्तालङ्कारवस्त्रं प्रयच्छति । वर्षसहस्रं जीवति । चन्द्रग्रहे समानवत्साया गोर्नवनीतं गृह्य, षडङ्गुलिमात्रां पुत्तलिकां कृत्वा, चतुर्भक्तोषितः अश्वत्थसस्तरे कृत्वाष्टसहस्रं परिजप्य ग्रसितव्यम् । सर्वराजानो वश्या भवन्ति । कनकनीलिकामनःशिलापलं गृह्य, पूर्णपञ्चदश्यां पोषधिकेनोदारां पूजां कृत्वा, सुगन्धपुष्पाणामष्टसहस्रेण हृदये ताडयितव्या । शेषं कालं सर्वं जपेत् । पञ्च दीनारशतानि लभते । पोषधिकेन पूजां कृत्वा, सहस्रं जप्तव्यम् । स्वप्ने शुभाशुभं कथयति । घृताक्तानां जुहुयात् सप्ताहं त्रिसन्ध्यम् । अष्टसहस्रं जपेत् । राजानं वशमानयति । मदनपुत्तलिका सर्वालङ्कारोपेता राजवृक्षकाष्ठेनाग्निं प्रज्वाल्य शलाकया जिह्वां तापयेत् । यथा न गलति । अष्टशतिकेन जापेन त्रिसन्ध्यं पातालादप्याकर्षयति । गजारिकाष्ठमयां पञ्चाङ्गुलां सालभञ्जिकां कृत्वा, तां गृह्य, पर्वतशिखरमारुह्य, शतसहस्रं जपेत् । क्षीरयावकाहारः लक्षजापेन ग्रामं लभते । द्विलक्षजापेन यथेष्टं कर्माणि करोति । त्रिलक्षजापेन कर्मावरणं क्षपयति । चतुर्लक्षजापेनार्यमञ्जुश्रीदर्शनं ददाति । पञ्चलक्षजापेन बुद्धक्षेत्रपरिशुद्धिर्भवति । षड्लक्षजापेन यत्रेच्छति तत्र लोकधातावुपपद्यते । सप्तलक्षजापेन धारणीं प्रतिलभते । अग्निं स्तम्भ

थितुकाम पट्टिका सप्तवारां परिजप्य, मुखे प्रक्षेपितव्यम् । उदके एवैव सिद्धिः । विवादे सूत्रं अष्टशताभिमन्त्रितं कृत्वा, त्रयो ग्रन्थयः कार्या । उत्तरवादी भवति । गव्यघृतपलं पञ्चगव्यया भाजने कृत्वा, आर्यमञ्जुश्रियस्य पुरतो गोमयमण्डलकमगरुधूपं दत्वा, अष्टोत्तरवारां परिजप्य पिबे । पीत्वा च न स्वप्तव्यम् । मेधावी भवति । दिवसानि सप्त ज्वरप्रेषण भूतप्रेषणं आत्मरक्षा वेताडोत्थापन बिलप्रवेश वनप्रवेश रक्षा सीमाबन्ध' दिशाबन्ध चोरव्याघ्रडाकिनीनां जापेन स्तम्भिता भवतीति । अन्तर्धातुकामेन शतावरिमूल सहस्राभिमन्त्रित कृत्वा, बध्नीयात् । अन्तर्हितो भवति । पटस्याग्रतो लक्ष जपेत् । तत शतपुष्पाया वीरक्रये क्रीत्वा दधिमधुघृताक्तानां जुहुयात् । यावन्तकेन मूल्येन क्रीतानि भवन्ति, तच्छतगुणमूलं भवति । दिवसानि सप्त होम कार्यम् । सुमनसामिधानामष्टसहस्र जुहुयाद् दिवसानि सप्त । अर्थ लभति । पटस्याग्रतो मास जपेत् । दीनारचतुष्टय लभते । मरीचफल सप्तवारानभिमन्त्र्य मुखे प्रक्षिप्य यस्य अलापं ददाति । स पुत्रवन्म यते । सधातुके चैत्ये बुद्धप्रतिमाया अग्रत कृत्वा उदके क्षिपेत् । कैवर्तानां मत्स्या न भवति । शेफालिकापुष्पाणामष्टसहस्र जुहुयात् । अश्वलण्डेन सप्त जप्तेन धूपा देय । मत्कुणा न भवति । पुष्पेण फलेन वा लक्षजप्तेन मशका न भवति । वशीकरणम् । राजद्वारिक दन्तकाष्ठभक्षण फलदान गन्धदान भूमिबन्ध चोरबन्ध सर्पदष्टस्तम्भन उपजम्भन निगडस्फोटन उदकस्तम्भन अग्निस्तम्भन विषोमार्जन विषसङ्क्रमण विषबन्ध भूतवशीकरण डाकिनीग्रहमोक्षण नष्टविद्याया गोरोचनया भूर्जपत्रे लिखित्वा भगवतोऽग्रत सधातुके चैत्ये शतवारां जपेत् । प्रभाते पूर्णा भवति । सप्तजप्त्वा सिद्धार्थकां ग्रामे वा नगरे वा क्षिपेत् । ये तत्र वसन्ति, ते मृता इव स्वपन्ते । यावत् सूर्योदयम् । स्त्रिय पुरुष वा नवार्जुनाभा यस्य यतो भागे गृहम्, तां दिशाभिमुख निशालऽष्टसहस्र जप्य स्वपत् । दर्शनं देयम् । एव दिवसानि सप्त वा भवति । उदके सप्तजप्तेन सर्वदंष्ट्राणां तुण्डबन्ध । आपवर्त व मनसा निधातव्य खदिरकीलकैरेकविंशतिसप्तानिधानस्थानेषु चतुर्षु कोणेषु निखनेत् । कल्पस्थायी

मन्त्र । विप मसार्जयेत् । नश्यति । गन शिलामश्वत्थपत्रान्तरितां कृत्वा, लक्षत्रय जपन् । गृध्रमी अपायाति । ज्वरितस्य कुशैरपमार्जन कन्याकर्तितसूत्र न्धीयात् । सुभगो भवति । कार्णिकारपुष्पाणां शतसहस्र जुहुयात् । द्वादशकोटी वर्षाणि लभते । पुष्पलोहमय चक्र कृत्वा, सधातुक चत्य प्रतिष्ठाप्य, अहोरात्रोपित. उदारां पूजां कृत्वा, चक्रं ग्रहाय ताडजपेद् सर्वविघ्ना भवन्ति । चक्रस्फुलिङ्गा नि सरन्ति । तावद् यावत् प्रज्वालिता भवति । तत सिद्धो भवति । सर्वविद्याधरगणा सन्निपतन्ति । सपरिवार उत्पतति । विद्याधरराजा, कल्पस्थायी, अप्रतिहतगति । प्रातरुत्थाय संवत्सर जपेत् । वरदो भवति । पटस्याग्रत पञ्चविंशति लक्ष जपेत् । विद्याधरो भवति । एकादशलक्ष जपेत् । आर्यमञ्जुश्रियं पश्यति । पटस्याग्रत सप्तलक्षं जपेत् । अन्तर्हितो भवति । व्याधित पटस्याग्रत एकविंशतिलक्ष जपेत् । व्याधिर्नश्यति । कृतपुरश्चरण द्वादशलक्ष जपेत् । रसरसायनं वा लभति । त भक्षयित्वा वलीपलितवर्जितो भवति । लक्षद्वयं जप्त्वा, राजसर्षपाणामष्टसहस्र जुहुयात् । राजमहिषी वशा भवति । सप्तरात्रेणास्यार्थप्रदा भवति । वर्जयित्वा कामोपसहितम् । पटस्याग्रत अर्कसमिधानां लक्ष जुहुयात् । सुवर्णपलशत लभते । लाजानामष्टसहस्र जुहुयात् सप्तरात्रम् । विघ्ना न भवन्ति । पिण्याकाष्टसहस्र जुहुयात् । सर्वजनप्रियो भवति । त्रयाणां वाराणां यमिच्छति; त लभति । विद्याधरत्वं राज्यमथवा यादृशो भगवान् तादृशो भवामि । एषा सिद्धिः कारुणिकेन सर्वसत्त्वानां निरामिषचित्तेन दान ददता सिध्यति । अहोरात्रोपित' पटस्योदारा पूजां कृत्वा, अर्कसमिधानामष्टसहस्रं जुहुयात् । य यमिच्छति त त क्षणादेवागच्छति । अगरुप्रियङ्गुनागकेसर समभागानि चूर्णीकृत्य, शरावसम्पुटे कृत्वा, महेश्वरस्य दक्षिणायां मूर्तौ, अष्टसहस्राभिमन्त्रित कृत्वा, तेन समालब्धगात्रः सङ्ग्रामे द्यूते अष्टसहस्र जुहुयात् । अपराजितो भवति । अपमृत्युर्न भवति । पटस्याग्रत' नागपुष्पाणामष्टसहस्रेण नरपतिर्वशो भवति । सर्वव्याधिभ्य. चित्रचित्रकदुष्टव्रणमृत्तिकां सप्ताभिमन्त्रित कृत्वा दद्यात् । व्युपशम गच्छति । कृतपुरश्चरणः पञ्चगव्येन कायशोधनं कृत्वा, त्रिः कालस्नायी पयोभक्षः मूलपटस्याग्रतः अष्टशतिको जपो

देयः। पश्चादष्टम्यां कृष्णायां यथाशक्त्या पूजां कृत्वा पटस्याग्रतः कुशविण्डकोपविष्ट बिल्वसमिधानां दधिमधुघृताक्तानां अष्टसहस्रं जुहुयात्। आर्यमञ्जुश्रियस्य शिरसि रश्मि निश्चरति। सा साधकं प्रदक्षिणीकृत्य भगवत्प्रतिमायां अन्तर्धीयते। तत आर्यमञ्जुश्रियं पश्यति। यदि चक्रवर्ती भवति। साधककुटी ज्वलति। सगद्दामचलितेन माण्डलिको राजा भवति। पटस्याग्रत तचन्दनेन मण्डलकं कृत्वा गन्धधूपपुष्पबलिविलेपनं च दत्वा कह्लारपुष्पाणां शतत्रयं गृहीत्वा अष्टशताभिमन्त्रितं घृतप्रदीपत्रयं प्रज्वाल्य उदुम्बरसमिद्भिरग्निं प्रज्वाल्य, एकैकं पुष्पमष्टशताभिमन्त्रितं कृत्वा घृताभ्यक्तानां जुहुयात्। यमिच्छति स वशो भवति सप्तरात्रेण। यः त्रिकालं परिवर्तयति तस्य पश्चानन्तर्याणि तनूभवन्ति। अष्टशतजापेन प्रतिदिवसं ब्रह्महत्या तनूभवति। सततजापेन यमिच्छति तं ग्रामं लभति। चक्षुषा यं पश्यति स वशो भवति। वादे जपेनोत्तरवादी भवति। तिलमाषां जुहुयादर्थमुत्पादयति। वटशृङ्गानामष्टसहस्रं जुहुयात्। कृत्वा सर्वबुद्धबोधिसत्त्वानां नमस्कारं दशवारां परिवर्तयेत्। श्रोत्रं प्रतिलभते। आर्यमञ्जुश्रियं पूर्वोक्तेन विधानेन पटके फलके वा अश्लेषकैर्वर्णैश्चित्रापयितव्यः। तस्याग्रतो पूजां कृत्वा शतसहस्रं जपेत्। कुशसंस्तरशायी क्षीरयावकाहारः त्रिःकालस्नायी शुचिवस्त्रप्रावृतेनाष्टाङ्गपोषधिकेन प्रतिपदमारभ्य जपो देयः यावत् पञ्चदशीति। ततः। व्याधिं प्रशमयति। कृतपुरश्चरणः क्षीरगोमूत्राहारः यावकाहारो वा त्रिकालस्नायी पोषधिकः सधातुके चैत्ये पटं प्रतिष्ठाप्य प्रतिदिनं घृतप्रदीपो प्रज्वालयितव्यः। पद्मसहस्रेण च पूजा कर्तव्या। कृष्णपक्षे जपो देयः। शुक्लप्रतिपदे साधनारब्धव्या। पौर्णमास्यां त्रिरात्रोपितेन उदारां पूजां कृत्वा सर्वरात्रिको जापो देयः। ज्वलितमात्रेण गगनमुत्पतति। विद्याधरो भवति। विद्याधरसहस्रपरिवृतः द्विरष्टवर्षाकृतिः आकुञ्चितकुण्डलकेशः अवध्यः सर्वविद्याधराणाम्। आवेशनं धूपेन विषनाशनं पल्लवेन आत्मरक्षा जापेन शुक्लचतुर्दश्यामारभ्य यावत् पञ्चदशीति शुचिना शुचिवस्त्रप्रावृतेन अष्टाङ्गपोषधिकेन पटस्याग्रतो यः मृगयति त

रयाग्रत लक्षं जपेत् । तता पञ्चलन भवति । तथागतप्रतिमाचलनं
॥ । ग पागाभिभर्वा । । ५ग । । ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ । । ॥ । र्गा म कृ
गात् । महुस्य जया भवति । पञ्। गाजस भसा मह स्य अरग दा
परे । । युद्धे जयो भवति । शुः प्रतिपञ्मारभ्य पटस्याग्रत घृतक्षीर
राहिता ताम्रभाजने स्थाप्य अष्टशतजप्तं कृत्वा पिबेद् दिवसानि सप्त ।
श्रुतिधरो भवति । यथायमञ्जुश्रयस्थं मुद्रा रश्मिर्विश्वरति । मधा
तुक सर्वालणीकृत्य क र गच्छति । विद्याधरा भवति । कामरूपी
अप्रतिहत त्रीणि वर्षसहस्राणि जीवति । कृष्णाष्टम्यामहोरात्रोषित
निर्भयेन भूत्वा ततो विद्याधरेण सप्ताभिमन्त्रितेन सिंहस्ताडयितव्य. ।
तत सिंह सिंहनाद मुञ्चति । स. यक न विलेषा भवति । नालक्षा
न्तर विज्ञो भवति । तत साधकेन सप्तवारा मन्त्रमुच्चारयितव्य । तत.
सिंहमभिरुहितव्यम् । सर्वविद्याधराश्च सन्निपतन्ति । सिंहवाहन सप-
रिवार उत्पतति । मनपवनगतिरर्कविद्याधरपारगत कल्परथायी ।
यदा म्रियति तदा यत्रेच्छति तत्र उत्पद्यति । सिंहसाधनम् । पुन.
सिंहसाधन कर्तुकामेन शुक्लपूर्णमास्या अत्य तमोनी क्षीरयावकाहारो
यावदपरा पौर्णमासीति लक्ष जपेत् । मानी पोपधि रा वज्रहत काष्ठ
गृह्य क्षीरे सप्तदिवसा स्थापयेत् । ततोधृत्य श्वतसुचिरया चन्दनादक
परिवर्तितया वज्रहत काष्ठ स्नापयेत् । तत साधक पापधि कन रूप
कारण सिंह कारयितव्य. । तत पुण्यनक्षत्रे रत्नत्रयस्याग्र पूजां
कृत्वा सङ्घोद्दिष्टकाभक्षैर्भोजयितव्या । पटस्याग्रत उदारा पूजा
कृत्वा नानाबलि निवेद्य तत सापकेन शुचिना शुचिवस्त्रप्रावृतेन
कुर्वीयन्यापिधि न्यागहरान सिंहस्य ॥ । पा यावत्
सिंहश्चलति । चलिते विविधाकारा निमित्ता जाय त । तत अघा
न्य । पनरर्घ्यष्टशत जप्तव्यम् । सर्पपा आगच्छन्ति । मन्त्र जपता
सिंह स्पृष्टव्य । स्त्री भवति । सा ब्रवीति । किं करोमीति । सा वक्त
व्या मभारान्तर्गता भवस्वेति । तत साधकस्य हस्ततलेऽ तर्धीयतं ।
तत्क्षणादेवाकुञ्चितकुण्डलकेश द्वादशवर्षाकृति उदितादित्यसमप्रभ
शक्तिहस्त अप्रतिहतगति । या दृष्ट्वा लोकयति नै साधमुत्पतति ।
गर्व । विद्याधराश्चास्य वश्या भवन्ति । कल्पस्थायी । यदा म्रियति तदा

यावत् तच्छूलाद् राश्मानश्चरति । तत सिद्धो भवति । रात्रौ निखनद्
निवय गृह भवति । शुचा नेन प- प्रतिष्ठाप्य अहोरात्रोषित पटस्याग्रत
पुत्तलिका कृत्वा ।।भयत् पूजयित्वा बिल्वसमिधानां त्रिमधुरयुक्ता
नानां अष्टसहस्र जुहयात । भगवतः मञ्जुश्रियस्य ललाटाद् रश्मि
निश्चरति । तत सिद्धो भवति । अपरिमित सुवर्णद्रव्य लभति । अह
रात्रोषित पटस्याग्रतः करवीरपुष्पाणामेकं गृह्य नागस्थानं गत्वा पुष्प
नागह्रद प्रक्षिप्य मन्त्रमावर्तयेत् । नागा नागिन्यश्च वश्या भवन्ति । य
प्रार्थयति तं लभते । कृतपुरश्चरण अहोरात्रोषित कृष्णचतुर्दश्या
ज्वरनाशयितुकामो गिरिकर्णिकापुष्पाणामष्टसहस्र जुहुयात् । पिशा
चज्वरा नश्यन्ति । खादिरसमिधानामष्टशतहोमेन सर्वग्रहां मुञ्चापयति ।
भस्मना सप्तजप्तेन परमन्त्रा मन्त्रपतिर्बन्धयति । सकृज्जप्तेनोदकेन
मोक्ष । वस्त्र भूर्जपत्रे वा लिखित्वा ध्वजाग्रे व नीयात् । परसेना स्त
म्भिता भवति । उदकभक्ताहार कृष्णाष्टम्या कृष्णचतुर्दश्या वा त्रि
रात्रोषित एकलिङ्ग गत्वा लिङ्गोपरि दक्षिणाया मूर्ति पाद स्थाप्य वा-
मशालकेन न ययेत् मुष्टिं बध्वा तावज्जपेद् यावद् रावो निश्चरति म
रामीति । तृतीये रावे मुष्टि सिद्धा भवति । मुष्टि व वा सप्तवर्षशतानि
जीवति । महेश्वरगणश्च । गोरोचनया सहस्राभिमन्त्रितया विशेषक य
पश्यति । सर्वे वशा भवन्ति । प्रातरुत्थायोदक सप्ताभिमन्त्रित कृत्वा
मुख प्रक्षाल्य यस्य दर्शन ददाति स वशो भवति । एव तैलेनाहारकाग
उदक वा सप्ताभिमन्त्रित कृत्वा पिबेत् । अप्रार्थितमन्न लभते ।
राजकुल प्रविशता चीवरान्त गृह्य एकविंशतिवारां परिजप्य वामह
स्तेन ग्रन्थि कृत्वा अप्रतिहतवाक्यो भवति । चौरमध्ये स्वस्त्ययम् ।
बद्ध च मोचयति । स्वतन्त्रभिन्नाभिकानां मन्त्राणां शालित्रीहिश्वेत
करवीरसिद्धार्थक प्रतिकृति कृत्वा पटस्याग्रत वामहस्तेनाष्टभ्याष्टस
हस्र जपेन । गवानामुत्थापक भवति । गोसहस्र लभति । अ
नेनैव विधाना घृतसंयुक्तं दहता शतसहस्र जपेत् । द्वादश ग्रामवरा
लभत । अनेनैव विधानेन स्नात्वा कृत्वा चन्दनाभ्यक्तानां पद्मानां
शतसहस्र निवेदयन् । दर्शाधिपत्य लभते । सुगतवितस्तिप्रमाण स्तूप
कृत्वा धूप च दत्त्वा चम्पकपुष्पाणां शतसहस्र निवेदयेत । सुवर्ण

ज्वलित उद्दितादित्यवर्ण रत्नालङ्कृतशरीर कल्पान्तरस्थायी ।
अष्टसहस्राभिमन्त्रित कृत्वा शत्रुमध्ये प्रविशेद् भय न भवति ।
अवध्य सन्नद्धम् आवेशन श्वेतपुष्पेण नृत्यापनमुदकेन त्रिज
प्तेन करवीरपुष्पेण त्रिजप्तेनाहरेत् । अतीतानागते कथयति । बन्धन
छोटिकया च्छेदन । अञ्जन साधयितुकाम वीरक्रयक्रीत सौवीरा
ञ्जन गृह्य प्राणकान्यपनीय पञ्चगव्येनोत्तरमुखया पीषयेत् । अना
मिकयाङ्गुल्या चतस्र गुलिका कृत्वा अपत्रेणाच्छाद्य शोषयेत् ।
पटस्याग्रत विधिवदग्निं प्रज्वाल्य सहस्रमस्पाताहुतिं कृत्वा सधातुके
चैत्ये उदारा पूजां कृत्वा अष्टभिर्दिग्भि पलाशकाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य
शिक्यकटिप्रदेशे स्थापयेत् । शुक्रबन्ध कृतो भवति । चावरकर्णकेन-
सप्तजप्तेन ग्रन्थि कृत्वा विषबन्ध । विषचिकित्सा । पल्लवेन मुद्राभेदत
उदकेनावेशनम् । गुग्गुलुधूपेन उदकेन वा ग्रहबन्ध । अङ्गुलिं परि
जप्य य तर्जयति स वश भवति । पटस्याग्रत अष्टशत जपेत् । स्वप्ने
यथाभूत दर्शयति । सधातुके चैत्ये पट प्रतिष्ठाप्य तस्याग्रत उदारां
पूजां कृत्वा श्वेतपद्मानां दधिमधुघृताक्तानां बिल्वकाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य
लक्षं जुहुयात् । राज्यं लभति । असिद्धे सहस्रपिण्ड ग्रामं लभति ।
गोरोचना मनःशिलां वा पटस्याग्रत सहस्र जपेत् । तन तिलक कृत्वा
य मृगयति तं लभति । कृष्णचतुर्दश्यामेकरात्रोषित रात्रौ पटक
मूलकासकाराग्नौ अष्टसहस्र जुहुयात् । रूपकसहस्र लभते । शुक्लाष्टम्या
अहोरात्रोषित समुद्रगामिनीं नदीमवतार्य पद्मानां दशसहस्राणि
निवेदयेत् । राज्य लभति । पुरुषवशीकरणे कृष्णाष्टम्या एकरात्रोषित
बोधिवृक्षकाष्ठैरग्निं प्रज्वल्य कुमुदानां दधिमधुघृताक्ताना अष्टसहस्र जुहु
यात् । वशी भवति । स्त्रीवशीकरणे कृष्णद्वादश्यां सौगन्धिकपुष्पै आ
र्यमञ्जुश्रिय हनेत् । ओषधीवन्धमनसा द्विपदचतु पदानामुत्सारण । ।
दिनेदिने पञ्च दीनाराणां प्रयच्छति । निरवशेष व्यय कर्त्तव्या ।
अर्ध रत्नत्रयोपयोगाय । पटस्याग्रत मासमेक जपेत् । द्वादश दीनार
सहस्राणि लभते । शुक्लाष्टम्यामारभ्य सधातुके चैत्ये षण्मासां जपेत् ।
राज्य ददाति । कृष्णाष्टम्यां अहोरात्रोषितः पटस्याग्रत श्लेष्मातकं
कलिकां गृह्य रक्तसूत्रकेन वेष्टयेत् । तत पलाशकाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य

कीलक अष्टसहस्राभिमन्त्रित कृत्वा एकैक खण्डमेकविंशतिवारां परि-जप्याग्नौ प्रक्षिप्य प्रभाते दीनारशतानि लभति । शुक्लाष्टम्यामकरात्रो पितेनातिमुक्तकपुष्पाणां अष्टसहस्र निवेदयेत् महाहम् । दीनारशत लभति । सप्ताभिमन्त्रितेनाक्षीण्यञ्जयन् । सर्वजन(ज)प्रियो भवति । सामान्यमञ्जनमभिम न्त्र्य य प्रथम पश्यति स वशो भवति । पटस्या ग्रत यमुद्दिश्य दशसहस्राणि जपति । विवरद्वार लक्ष जपेत् । यथा नियत पर्वताशिखरे वा गोष्ठे प्रतीत्यसमुत्पादगर्भचैत्य प्रतिष्ठाप्य लक्ष जपेद् दीनारलक्ष लभति । नागस्थाने पट प्रतिष्ठाप्य सुकृतरक्षा विधान जम्बुकाष्ठैरग्नि प्रज्वाल्य विमलां बलि दत्वा नागपुष्पाणा मष्टसहस्र जुहुयात् । तत ब्राह्मणरूपी नागराजागच्छति । स च ब्रवीति । वक्तव्य च 'दिने दिने सप्त दीनारां प्रयच्छ' । तथास्त्विति कृत्वादृश्यो भवति । शेनापतिवशीकरणे बृह मण्डलक प्रलिप्य तस्य पदपांसुमानीय वामहस्तेनाहुतिसहस्र जुहुयात् । वश्यो भवति । सामान्यस्त्रीवशीकरणे लवणेन प्रतिकृतिं कृत्वा छित्वा छित्वा वाम हस्तेन जुहुयात् । वश्यो भवति । दासीवशीकरणे पुन्नागकेसरयव गोधूमानेकीकृत्य अष्टसहस्र जुहुयात् । वश्यो भवति । शालि पिष्टमयीं प्रतिकृतिं कृत्वा छित्वा छित्वा जुहुयात् । वशो भ वति । रण्डावशीकरणे माषजम्बूलिकां जुहुयात् । वशो भवति । स्रोताञ्जन एकचैत्ये अश्वत्थपत्रान्तरितां कृत्वा अष्टसहस्राभिमन्त्रित यदि पुनरपि साधयति द्विगुणायुर्भवति । धान्यागार प्रविश्य शुचौ प्रदेशे पट प्रतिष्ठाप्य मौनी क्षीरयावकाहार पक्षमेक जपेत् । तत पटस्योदारा पूजां कृत्वा उदारतरा च बलि निवेद्य पर्यङ्क बध्वा तावज्जपेत् यावद् रश्मिर्निश्चरन्ति । तां दृष्ट्वा पश्चान तर्याण्यपि क्षय मुपैति । तत' सिद्धो भवति । महाराज्य लभति ।' अमर्त्यार्थिको भ वति । रोचनामष्टसहस्राभिमन्त्रित कृत्वा धूपेन धूपयित्वा दन्तान्तरे स्थापयेत् । उत्तवादी भवति । सर्वे चास्य वश्या भवन्ति । शुक्लाष्टम्यां त्रिरात्रोषित' पटस्याग्रत' अर्काकोलीनाष्टसहस्र जपेत् । दीनारमेक ल भति । पटस्याग्रत. त्रिरात्रोषित शुक्लचतुर्दश्या गुग्गुलुधूप दहता बला ग्नि प्रज्वाल्य दधिमधुघृताक्तानां करवीरपुष्पाणां अष्टसहस्र जुहुयात् ।

ततोऽग्निकुण्ड यत् पद्मप्रमाण करवीरसदृशो मन'शिलां दृश्यति । मन्त्र जपता ग्रहेतव्यम् । तया गृहीतया उदितादित्यवर्णा द्विरष्टवर्षाकृति. विद्याधरो भवति । वायुसमभावेन ईप्सितमानि चाहाराणि उत्प द्यन्ते । अशीतिवर्षसहस्राणि जीवति । सर्वसत्त्वानामगम्यश्च मृत्यु जन यति । पटस्याग्रत साधयेत् मुखे प्रक्षिप्यान्तर्हितो भवति । प्रथमं ब न्धनमोक्ष कर्तव्य । मधुसिक्थमयीं प्रतिकृतिं कृत्वा स्त्रिया वा पुरुषो वा विविक्ते प्रदेशे अग्निं प्रज्वाल्य अभिमन्त्र्य दापयेत् । अष्टशत मद नकण्टकेन विध्वा दापयेत् । वश्या भवन्ति । य प्रार्थयति त लभते । शु- क्लपौर्णमास्यां अहोरात्रोषित' सुरभिपुष्पाणां अष्टशत न्निवेदयेत् । पञ्च कार्षापणानि लभति । कृष्णचतुर्दश्यां अहोरात्रोषित पटस्याग्रतः प्रि यङ्गुकाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य वैकङ्कतसमिधानामष्टसहस्र जुहुयात् । शताभि मन्त्रितेन सर्वशूल प्रशमयति । दु'खप्रसवाया. स्त्रिया उदक अष्टशताभि मन्त्रित कृत्वा देयम् । सुखेन प्रसवयति । शुक्लप्रतिपदमारभ्य दिने दिने सहस्रवृद्ध्या जपेत् । यावत् पञ्चदशीति । अवसाने त्रिरात्रोषितः गुडिकायोगेन गुलिकां कृत्वा साधयित्वा मुखे प्रक्षिप्य अ तर्हितो भवति । नीलाशोककुसुम कृष्णसारपित्त चक्रवाकहृदय श्रोत्रियारस हित समभागानि पुष्पलोहेन वेष्टयेत् । पुन त्रिलोहवेष्टित कृत्वा साध- यितुकाम' सधातुप्रतिमाया अग्रत तत्रैव पट पतिष्ठाप्य शुक्लाष्टम्यां पूजां कृत्वा सप्ताश्वत्थपत्रेषु स्थाप्य मण्डलक कृत्वा तस्य मध्ये अक्ष- ताङ्ग पुरुष स्थाप्य वामपादेन उरसि माक्रम्य कृतरक्ष. मन्त्रमावर्तयेत् । यावदुत्तिष्ठति पूर्ववत् । तत' मधुपायस भोजयेत् । सप्ताभिमन्त्रित मुष्टिं बध्वा शिरसि ताडयितव्यः । ततः छर्दयति । त पीत्वान्तर्हितो भवति । त्रिरात्रोपित सोमग्रहे नाभिमात्रमुदकमवतीर्य तावज्जपेद् यावन्मुक्त इति । दीनारशत लभति । आवर्तयेच्छोभन लभति । लव णमिश्रेणोदकेनाष्टशत स्नात्वोद्वर्तित कृत्वा गन्धमाल्यैश्च पूजयित्वा पूर्वसाधित पायस भोजयितव्यम् । सप्तजप्तेन मुष्टिं कृत्वा शिरसि ह- न्तव्य । तत छर्दयति । तं भुक्त्वा महाकल्पस्थायी विद्याधरो भवति । शस्त्रमष्टशतजप्त कृत्वा छिन्दित कैलपयित्वा हनेत् । सहस्रवेध सुवर्ण भवति । कायशोधन कृत्वा चैत्य स्वहस्तेन कुर्यात् । पञ्चानन्तर्यकारि

णोऽपि सि यति । चैत्यलक्षेण विद्याधरचक्रवर्ती भवति । सर्वशास्त्रा भिज्ञ सर्वविज्ञानोपेत कल्पस्थायी च्युतश्च पञ्चजातिशतान्यपायगामी न भवति । उदितोदितमध्यदेश' सर्वेन्द्रियसमन्वागत श्रुतिधरो जाति स्मर । अयाचितो लब्धमन शिलां गृह्य सप्तभिरश्वत्थपत्रेषु स्थाप्य साधयेत् । सन्ध्यायां ये शृणोति जिघ्रति सर्वे वशा भवन्ति । तिर' शैल तिर कुड्य तिर. समुद्र भित्वाभ्युद्गच्छति । श्मशाने षोडशहस्तं अष्टहस्त वा मण्डलकमुपलिप्य मृतकमुत्तराशिर स्थाप्य मुखे वाम ङ्गुलिका प्रक्षिप्य दक्षिणेन पादेनोरसि माक्रम्य तावज्जपेद् याव न्मृतकश्चलित' । त चाङ्गुलि हस्तन गृहीत्वा ददाति । तमनामिकाया मङ्गुल्यां प्रक्षिप्य यमाकारयति स आगच्छति । प्रतिनिवर्त्तस्वेति प्रतिनिवर्त्तयति । मृतकमक्षताङ्गमानीय मृतकस्योपरि पाद दत्वा ता वज्जपेद् यावदुत्तिष्ठति । कृत्वा तत्र मन्त्र कुङ्कुमेनालिख्य कृष्णा- ष्टम्यां कृष्णचतुर्दश्या वा पोषधिक. नियमस्थः न केनाचित् सार्ध मेकाकी पर्वतशिखरमारुह्य वर्जयित्वा दिशापाला अष्टहस्त वा मण्ड- लकमुपलिप्य वालुकामय चैत्य कृत्वा यथाशक्तित पूजां कृत्वा प्राङ्मुखो दक्षिणकहस्तेन खड्ग गृहीत्वा ऊर्ध्ववाहु चैत्यस्याग्रतो मन्त्रमावर्तयेत् । यावदक्षराण्यन्तर्हितानि । तत् पत्र खड्गभूत प्रज्व- लित गृहीत्वा यथेष्टगामी विद्याधरो भवति । सर्वविद्याधराणा अ गम्य' सर्वसत्वानां अधृष्य. कामरूपी कल्पस्थायी योजनसहस्रान् पश्यति । श्वेतसपत्रे कटुकतैलाक्तै माषुपशम शालितन्दुलेन पर्वतस स्पर्शि. लक्षजप्तै' सर्षपै. आसुराणि मन्त्राणि घातयति । अशनिवज्रो पलादीनि अष्टशतजप्तेन शरेण यत्रेच्छति तत्र पातयति । सप्तजप्तेन भ स्मना यस्या क्षिपति दिशा तत्र काण्डवारणका भवति । अष्टशतजप्तेन सर्वशल्याहरणम् । कृतपुरश्चरणस्य पटस्याग्रत पञ्चविंशतिलक्ष जपेत् । तत नरच्छेद्य तालपा खड्ग सर्वसस्यसरक्षण द्विपदचतुष्पदकीट मूषिकादीना लेह्य अष्टसहस्राभिमन्त्रित कृत्वा उदक क्षिपेत् । सर्वना गाना अवध्या भवति । लक्षजापेन यमिच्छति, त व धना मोचयति । आदित्यग्रहे समानन्तराया गोघृत ताम्रभाजने स्थाप्य तावज्जपेद् या वन्मुक्त. । त पीत्वा सर्वव्याधिभ्यो मुच्यते । पूर्वोक्तेन विधिना सधातुके

यति । इच्छया मुच्यमान । अशोकवृक्षस्याधस्तात् त्रिरात्रोषित म
रीचानां अष्टसहस्र जुहुयात् । मरिचमेकं मुखे प्रक्षिप्य यमनिमिष न्य
वलोकयति स वशो भवति । अनुस्मरणमात्रेण सर्वापद्रवान् नाश
यति । या स्त्री न रोचते तस्या नाम गृहीत्वा घृत परिजप्य दाप
येत् । सुभगो भवति । वज्रसाधनम् । पुष्पलोहमय वज्र कृत्वा षाड-
शाङ्गुलिक त्रिसूचिक समुद्रगामिनीं नदीमवतीर्य सुगन्धपुष्पैर्णा लक्ष
निवेदयेत् । पश्चिमपुष्प प्रतिस्रोत भित्त्वा आगच्छति । दन्तैरस्पृश्य
ग्रसेत् । दिने दिन पञ्चग्रन्थशतानि गृह्णाति । कृतपुरश्चरण पट
स्याग्रतः लक्ष जपेत् । ततो यत्र निधान तिष्ठति तत्र गत्वा कालमू
लक कलशं सर्वगन्धैर्लिप्य च श्वेतचन्दनोदकेन पूरयेत् । अष्टसहस्रा-
भिमन्त्रित कृत्वा निधानस्थाने स्थापयेत् । सर्वभूमि' स्फुटति । नि
धान पुरुषमात्रे तिष्ठति । ग्रहेतव्यम् । पलाशसमिधाना लक्ष जुहुयात् ।
गोसहस्र लभति । शेफालिकाकुसुमानां लक्ष जुहुयात् । विषय लभति ।
अर्कसमिधानां लक्ष जुहुयात् । दीनारसहस्र लभते । नवनीताहुतीनां
जुहुयात् । पञ्च ग्रामां लभते । पिण्डारकपुष्पाणा लक्ष जुहुयात् ।
फट्टकाना चतस्र कोटि परिलभते । क्षीराहुतीना लक्ष जुहुयात् ।
वितर्कवस्त्राणा शत लभते । कुमुदाना लक्ष जुहुयात् । पत्नी सहिरण्यं
लभते । पिण्डारकपुष्पाणा लक्ष जुहुयात् । पर्वतशिखरमारुह्य लक्ष
जपेत् । यस्मिन् देशे जपति तस्मिं देशे यो राजा स पुत्त्वेनोपति
ष्ठति । श्रीकारपद्म जुहुयात् । पद्मश्रिय आगच्छति । जयकामो नित्य
दधिं जुहुयात् । नित्य जयो भवति । पुष्टिकामो घृत जुहुयात् । अर्था
वाप्तिर्भवति । शुचिना त्रिकाल पञ्चरात्रेण राजान सप्तरात्रेण
पिशाचा नवरात्रेण यक्षराक्षसा द्वादशरात्रेण नागराजान अर्धमा
सेन गन्धर्वा अप्सरसा एकाविंशतिदिवसेन देवदानवासुरगरुडाकिन्नर-
दिव्या चतुर्विंशतिरात्रेण सर्वगणा मासेन राजपत्नीवशीकरणासुरस
मञ्जरीदधिमधुघृताना अष्टसहस्र जुहुयात् । वशा भवति । रक्तकरवीर-
कलिकाना लक्ष जुहुयात् । राजकन्या लभते । बिल्वाना बिल्वाक्ताना
लक्ष जुहुयात् । गृहे श्री उत्पद्यते । शतपुष्पाणा दध्नाक्ताना लक्ष जुहु-
यात् । दीनारशत लभते । सोवर्चलिकाष्टसहस्राभिमन्त्रिता कृत्वाञ्जि-

तैर' सर्वसत्त्वां वशीकरोति । गन्धां जप्य मालभेत् । सर्वसत्त्ववशीतामगम् । ऊ-न्जप्यात्माग भ्रपयेत् गगग गग ाकरणम् । शिखा न' /य बन्धयेत् । मर्वत्र रक्षा । मर्वगत्वरग्मभगम । रण्ना वशीकर्त्तु पाठिाम' । मापा जुहुयात् । सव वशीभगान्त । यक्षिणी नशीकर्त्तुकाम· गपद्मानामष्टसहस्र जुहुयात् । त्रिरात्रेणागन्छति । अथ नागन्छति सप्त रात्रेणागन्छति । सा च वरदा भवति । यथेप्सित गग ाग । कन्या-काम लक्ष जहुयात् । ईप्सितां न यां ऽभ । । अथ ग ाान् साधयितु काम अक्षताङ्ग मृतक गृह्य श्मशाने एकवृक्ष वा चतु पथे वा एकलिङ्गे वा सर्वभूतिका बलिमुपहृत्य महादेवस्य दक्षिणमूर्ता मण्डलकमुपलिप्य बलिं दत्वा स्नानाभ्यलङ्कृत कृत्वा भस्मना मण्डलक लिप्य तस्य मध्ये पूर्वशिर स्थाप्य शुक्लपत्रमन्छादितमाभर शुक्लासमसखाय दिशापाला स्थापयेत् । कृतक्षस्योपरि उपविश्य तस्य मुख तिलसर्षपा जुहुयात् । तावद् यावत् तस्य मुखा मणिर्निर्गन्छति । तां गृह्यात्मनो मुखे प्रक्षिप्य सर्वभूतिकबलिमुपाहृत्य दक्षिणमूर्ता स्थित हरिताल मन शिलाञ्जनमञ्जिष्ठारोचनामेकत्रय गृह्य अश्वत्थपत्रान्तारितां कृत्वा तावज्जपेद् यावत् त्रिविधा सिद्धिरिति ऊष्मायति धूमायति ज्वलति । ऊष्मायमाने पादप्रचारिका पञ्चवर्षसहस्रायुर्भवति । सर्वसत्त्ववशीकरणम् । धूमायमानेऽ तर्धान दशवर्षसहस्रायुर्भवति । ज्वलितेन सर्वविद्याधरो भवति । सर्वविद्याधराणा प्रभु कल्पस्थायी उपर्युपरि लक्ष जपमान पञ्चाभिज्ञो भवति । व ध ऊर्ध्वमधश्च दिशापालानां च । राजकुले परमवल्लभो भवति । गृहीतवाक्यश्च भवति । कन्या काम जातीकुसुमानां अष्टसहस्र जुहुयात् । कन्या लभते । तैरेव निकसितै स्त्रीलाभ' । सर्वग्रहमुद्रया वाचया स देशेन रोचनया अग्निं स्तम्भयति । नावां स्तम्भयति । आकर्षयति च दष्टमदष्ट वावेश यति । मृतकमुत्थापयति । वाचया ज्वर मेषयति । क्षीरयावकाहार लक्ष जपेत् त्रिरात्रोषितेन शुचिवाससा साधकगर्भलिङ्गे स्थाप्य म हतीं पूजां कृत्वा अपरिमित जपेत् । सर्वबालवृद्धाश्च वश्या भवन्ति । भस्मना सप्ताभिमन्त्रितेन कटक च कुर्यात् । सर्वसत्त्वामभेद्य पानीयम ष्टशतजप्त गोषु दापयेत् । व्याधिमुपशमयति । अहोरात्रोपित खड्ग

यति । न तैरस्पृश्य प्रसेत । प्रविनमात्रे य चि तयाति तत्र सर्वमुत्प
ताति । तामन्वी न्शुभुरूपन्ना गत्रात । अशातानमहस्राणि कृत
पत्रभरण पौर्णमास्यां पस्स्यागत । तगातोषित ग ातूत्रे तैले ग
न्धपत्पाग्निभ पूजा क् त्वा न्शपय शदश न्धत्यपा स्थाप्य मुष्टि
प्रदश गह्णीयात् । जपद यावत् स्फुलिनम् । गहीत्वा त्रिशारा भ
वति । पस्स्याग्रत प्रातहारस्थपत्र त्रि कालस्नायी त्रिचैकपरिवर्त्ता
त्रिसन्ध्य अष्टसहस्रिको जाप । यावत् पौर्णमासीति । अन्ते त्रिरा
त्रोषित महाग्निका साधयेत् सर्वेण घं प्रलिप्य अष्टसहस्रघृतप्रदीपा
प्रज्वाल्य पर्यङ्कोपविष्ट गन्धैर्मण्डलस्पृशालिप्य तस्यापरि गह्णा प्र
तिष्ठाप्य वामहस्तेनाक्रम्य तावज्जपद यावदुत्पतति । मसृतालमात्रे
तिष्ठति । अनेनैव मन्त्रेण सर्वबुद्धबोधिसत्त्वेभ्यो नमस्कृत्वा ग्रहीतव्य ।
गृहीतमात्रेण विद्याधरो भवति । सर्वन्नागयक्षगरुडकिन्नरमहो
रगाश्च प्रणाम कुर्वन्ति । पस्स्याग्रत विवेश वात्र नित्य उ
दारां पूजा कृत्वा पत्रपत्रे रोचना स्थाप्य पर्यङ्कोपविष्टस्तावज्ज
पेत् यावत् त्रिविधा सिद्धि । ऊष्मायमाने सर्वसत्त्ववशाकरण
वषसहस्र जीवति । धूमायमाने वर्षकोटिसहस्राणि जीवति । या
जनसहस्र गच्छति । नागराग च्छति । अशान गत्रसिद्धाना
मनसा तध्यायते । मनसाहारमुत्पादयति । अथ ज्वलति उत्पतित्वा
वर्णत हिरण्यवर्ण आकुञ्चितकुञ्चितकृष्णकेश कल्पस्थायी अनेक
।। ।। रत्नशतसहस्रपरिवार गत्र ा । ा ग र्या । रूपपुष्पभरण
स्रग्दामचलन दीर्घशिखावर्धन रश्मिजनश्रवण पञ्चस्पर्श । एता दृष्ट्वा
य साधयान त सि यति । पापत्य न भवति । देवनागयक्ष भवा
सुरगरुडकिन्नरमहोरगा वशीकर्तुकाम पस्स्याग्रत सन्निधानेरग्नि प्र
ज्वाल्य लवणतिलसिद्धार्थकां दधिमधुघृताक्तानां अष्टसहस्र जुहुयात्
त्रिसन्ध्य सप्तरात्रम् । वश्या भवन्ति । उन्त भस्मसपर्षा यतम अष्ट
सहस्राभिमन्त्रित कृत्वा चतुर्दिक्षु । क्षिपेत् । मण्डलबन्ध कृता भवति ।
धाराहुतीनामष्टसहस्र जुहुयात । व्याधिना प्रमुच्यते । अन्नार्थी अन्न
जुहुयात । पर्वतशिखरमारुह्य भिक्षाहार लक्षत्रय जपत् । अन्त त्रिरा
त्रोषितः अश्वत्थकाष्ठैरग्नि प्रज्वाल्य तिलानां दधिमधुघृताक्तानां कृ गा

सान जुहुयात् । राजा भवति । तिलघृतं [illegible] जुहुयात् । मधु जुहुयात् । सर्वजनप्रिया भवति । घृतं जुहुयात् । तेजस्वी भवति । क्षीरं जुहुयात् । शान्तिर्भवति । दधि जुहुयात् । पुष्टिर्भवति । त्रि दु वारकाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य सर्षपाणामग्रं जुहुयात् । यथाभिरुद्धमन्त्रमपथ्य भवति । यमिच्छति पट्टबन्धं लभति । निम्बपुष्पाणां लक्षं जुहुयात् । सर्वजनप्रिया भवति । अक्षतशालितन्दुलानां लक्षं जुहुयात् । ग्राम लभति । अशोककाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य शतसहस्रं जुहुयात् । [illegible] राज्यं लभते । पटस्याग्रत अगरु धूपं दहता लक्षमेकं जपेत् । ततस्तस्य राजगृहं स्वाधीनं भवति । भिक्षाहारो हविष्याहारो वा पञ्चनपञ्चा शल्लक्षाणि जपेत् । पृथिवीराज्यं लभते । क्षीरयावकाहारो भूत्वा अष्ट लक्षं जपेत् । श्वेतसर्षपाणां लक्षं निवेदयेत् । सामन्तराज्यं लभति । दूर्वाप्रवालानां शतसहस्रं जुहुयात् । दीर्घायुर्भवति । अम्रपत्राणां क्षीर क्तानां शतसहस्रं जुहुयात् । सर्वज्वरेभ्यो मुच्यते । सर्वव्रीहिमेकस्थं कृत्वा शतसहस्रं जुहुयात् । सर्वव्रीहिय अक्षया भवति । मधूककाष्ठानां शतसहस्रं जुहुयात् । अर्थमुत्पद्य(ते) । मनःशिला हरितालं गोरोचनां समीकृत्य पटस्याग्रत अष्टसहस्राभिमन्त्रितं कृत्वा गोधिरक्तकाष्ठपत्रै स्थाप्य जपेत् । सिद्धो भवति । यस्य स्त्रिया पुरुषस्य वा दीयते । स वश्यो भवति । घृताहुतीनां शतसहस्रं जुहुयात् । ग्रामवरं लभते । कोटिं जपेत् । शतपरिवारं विद्याधरा भवति । लक्षमेकं जपेत् । मृगाङ्गपाल मयाचितं लभते । सप्तद्वीपाधिपो वशमागच्छति । अर्कसमिधानां लक्षं जुहुयात् । पट्टबन्धो भवति । अपामार्जनेनाक्षिरोगमपनयति । ज्वरि तस्य कुशैरपामार्जनम् । कन्याकर्तितसूत्रकं शतजप्तं बध्नीयात् । सुभगो भवति । अञ्जनं साधयितुकामः सौवीराञ्जनं पलं गृह्य अग्निना स- गन्धं कृत्वा अञ्जनापरिक्रमं शाययित्वा चन्द्रग्रहे उदकं प्रविश्य तावज्जपेद् यावत् कूश्माण्डा भवति । तत्क्षणात् स्फुटति । स्फुटित मात्रेणास्य वर्णस्य तेजस्वी भवति । कुण्डलमकुटधरः सर्वविद्याधराणां अवध्य अप्रतिहतगतिः सपरिवार उत्पतति । पञ्चवर्षसहस्राणि जी वति । पद्मानामुत्पलानां वा लक्षं जुहुयात् । सुवर्णसहस्रं लभति । प लाशसमिधानां शतसहस्रं जुहुयात् । सुवर्णसहस्रं लभते । त्रिरात्रोपित

वैकङ्कतसमिधाना दधिमधुघृताक्ताना पलाशकाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य जुहु-
यात् । सुवर्णसहस्रं लभति । उदुम्बरकाष्ठैरग्निं प्रज्वाल्य वापकसमि-
धाना दधिमधुघृताक्ताना शतसहस्रं जुहुयात् । शत हस्त्याधिमात्रन
कृत्वा हस्त बद्ध्वा युद्धऽपराजिता भवति । शिरसि बद्धेनाऽदृश्या भवति ।
कृष्णपञ्चम्या नद्या गत्वा श्वेतपुष्पाणा अष्टसहस्र प्रवाहयेत् । ग्रामव
प्राशीतदीनारसहस्र लभत । कुदुरुकश्चाप्येष कर्म । बिल्वश्चाप्येष क्रम ।
भागाश्च ददाति । कृष्णपञ्चम्या पटस्याग्रत अहोरात्रोपितेन शुक्ल
नतके नागाचर्ना स्थाप्य तावज्जपेद् यावत् त्रिविधा सिद्धि । पाद
प्रचारिके सप्तवर्षसहस्राणि जीवति । ज्वालते कल्पस्थायी भवति ।
सर्वरोगचिकित्सनम् । प्रतिकृत्या बन्धनमोक्षण मण्डलबन्ध । पद्माना
पटस्याग्रत अष्टसहस्र जुहुयात् त्रिसन्ध्य दिवसानि सप्त । निधान
पश्यति । पटस्याग्रत दधिमधुघृताक्ताना शतपुष्पाणा शतसहस्र जहु
यात् । विषय लभति । घृताक्ताना शतसहस्र जुहुयात् । पञ्चग्रामा
लभति । अर्कपुष्पाणा अष्टसहस्र जुहुयात् । रूपकसहस्र लभति । ज
प्यमानस्य सर्व प्रयच्छति । वर्जयित्वा कामापसहितम् । कृष्णचतु-
र्दश्या रात्रौपित राजा आर्यमञ्जुश्रियस्याग्रत निर्माल्य दधिमधुघृ
ताक्ताना दशसहस्राणि जुहुयात् । महती श्रिय लभते । जातिमस्या
ग्रस्तात् बोधिवृक्षस्य । नानामष्टसहस्र जुहुयात् । रूपकसहस्र लभत ।
जातीपुष्पाणामष्टसहस्र जुहुयात् त्रिसन्ध्य सप्तरात्रम् । सुवर्णसहस्र ल
भते । एते कर्म त्रिरात्रोपितेन वा । बुद्धस्याग्रत् श्रीकामसिद्धि अग्नि
प्रज्वाल्य गुग्गुलुगुलिकाना कर्पासास्थिप्रमाणाना अष्टसहस्र जहुयात् ।
दीनारसहस्र लभति । अक्षिरोगज्वरगलगगिरागप्रशमीना परिजाप्य दा
तव्यम् । वृश्चिकाग्रमहिपद्वीपहस्तिसिंहव्याघ्रसर्पपिशाचभूतादिसर्वभयाना
जलचराणा सर्वभयोपद्रवेभ्य अनेनैव रक्षा कर्तव्या । पद्मसर गत्वा
पद्माना लक्ष निवेदयत् । सामान्यराज्य लभात । कृतपुरश्चरण म
नःशिला सूक्ष्म मानुषक्षीरेण पीषयित्वा सहस्रसम्पाताहुति कृत्वा पाप
धिक पञ्चगुलिका कृत्वा आगकमय सम्पुटके प्रक्षिप्य श्वेतसिद्धार्थ
कसहिताना चन्द्रग्रह सूर्यग्रहे वा बलिविधान कृत्वा पटस्याग्रत

समुद्गके स्थाप्य तावज्जपेत् यावत् सर्षपा चिटिचिटायन्ति । तदा सर्वमन्त्रवशीकरणं करोति । यदि धूमायति सर्वान्तर्धानिकानां राजा भवति । अनन्तकल्प जीवति । अथ प्रज्वलति, तदा देवकुमारः उदितादित्यसमप्रभ' महाकल्पस्थायी विद्याधरराजा भवति । रोचनहरितालादीनि एतेनैव विधानेन साधयितव्यानि । सर्वेषां त्रिविधा सिद्धि । शान्ति कर्तुकामेन याज्ञिके समिद्भिरग्नि प्रज्वाल्य परमान्नमष्टसहस्रं जुहुयात् त्रिरात्रम् । शान्तिर्भवति । आत्मन परस्य वा सप्तरात्रेण ग्रामस्य नगरस्यानावृष्टो त्रिमधुर जुहुयात । शङ्ख वजादीनि अभिमन्त्र्य कर्म क्षपयति । सप्ताहेन पञ्चानन्तर्याणि क्षपयति । सर्वकर्मसमर्थश्च भवति । चित्रानक्षत्र सूत्रकेणैकाविंशतिजप्तेन ग्रन्थिः कर्तव्य । सर्षपैर्मण्डलबन्ध' च द्रग्रहे सूर्यग्रहे वा चन्दनेन मण्डलकमुपलिप्य घृतमधु आमलकीरस समभागानि ताम्रभाजने स्थाप्य पर्यङ्कबद्ध्वा तावज्जपेद् यावद्धूमायति । त पीत्वा श्रुतिधरो भवति । पोषधिका त्रिकाले उदकचुलुक सप्तवारां परिजप्य पातव्यम् । य चिन्तयित्वा करोति स्वप्नान्तरे कथयति । खदिरचा सप्तवारां परिजप्य मुखे दन्तान्तरे प्रक्षिप्य य याचति त लभते । उत्तरवादी भवति । य यमेव भाव मनसि कृत्वा जपति त तथागतस्य पुरत पुष्पगन्धादीन दत्त्वा दिशाबलिं च चतुर्दिश क्षिपन् । तत कुशविण्डकोपविष्ट अष्टसहस्र जपेत् । सर्वाशा परिपूरयति । वल्मीकमृत्तिकया सिंह कृत्वा गोरोचनया समालभ्य पटस्याग्रत' कृतपुरश्चरण पिण्डका कृत्वा स्थाप्य लक्षाय जपत् । ततश्चलति । चलितमात्रे च सिद्धो भवति । त क्षणादेव मन्त्र जपता सिंहमभिरूढतव्यम् । आकुञ्चितकुण्डलकेश' द्विरष्टवर्षाकृति आत्मपार्श्वम उ पतति । सर्वविद्याधराणा आगम्य ब्रह्मायुष्य मतश्च नष्टप्रपद्यत । शङ्खा श्रुत्वा परसैन्य स्तम्भयति । सर्वत्रीहिगन्धोदककलश परिपूर्ण कलश आम्रपल्लवमुखमच्छादित कृत्वा अष्टसहस्राभिमन्त्रितेन विनायक स्नापय । क्षिप्र मुञ्चति । गुर्विणीं स्नापयेत् । सुखेन प्रसूयति । बालक स्नापयेत् । सर्वग्रहैर्विमुक्तो भवति । अनेनाभिषेकेण या पारमुक्ता भवति । साधनसमर्थ भवति । महासामन्तवशीकरणे पटस्याग्रत अर्कसमिधानां दधिमधुघृताक्तानामष्टसहस्रं जुहुयात् सप्तरात्र त्रिसन्ध्यम् ।

—

सपरिवारा वशीभवति । राजकन्यार्थं प्रियङ्गुकुसुमानां अष्टसहस्रं जुहु-
यात् सप्ताहाद् वश्या भवति । पिण्याकाष्टसहस्रं जुहुयात् त्रिसन्ध्यं सप्त-
रात्रम् । पुरस्थं वशमानयति । कृतपुरश्चरणः सधातुके चैत्ये लक्षं जपेत्
भिक्षाहारः । ततः कृष्णचतुर्दश्यां एकरात्रोपोषितः पटस्य यथाविभवतः
पूजां कृत्वा कृष्णतिलानां दधिमधुघृताक्तानां अष्टसहस्रं जुहुयात् । ततः
प्रभाते ग्रामं लभते । द्रम्मं । असिद्धे कर्माणि सहस्रपिण्डं ग्रामं लभते ।
कृतपुरश्चरणः नदीतटं पश्चाभिमुखं पटं प्रतिष्ठाप्य उदकसक्त्वाहारः
यथाविभवतः पूजां कृत्वा घृतप्रदीपान् एकविंशतिप्रदीपान् प्रज्वाल्य बहिः
सार्वभौतिकं बलिं निवेद्य पर्यङ्कोपविष्टः तावज्जपेद् यावद्वरुणा देवपुत्र
आगच्छति । तं वरं ददाति । उपस्थस्य परस्ताद् भिक्षाहारो मासत्रयं
जपेत् । ततः कृष्णचतुर्दश्यां गोचर्ममात्रं स्थण्डिलकमुपलिप्य सर्वे-
सिकं बलिं निवेद्यम् । बहिः सर्वभूतिकं बलिं दत्त्वा ततः कुशविण्डकोप-
विष्टः निर्धूमाङ्गारेषु गुग्गुलुगुलिकानां बदरास्थिप्रमाणानां अष्टसहस्रं
जुहुयात् । ततः पश्चाभिमुखा यक्षिणी आगच्छति । तस्या गन्धोदकेन
नार्घो देयः । सा ब्रवीति 'किं करोमीति' । माता भगिनी सखी
वा यथाभिमतं ग्राह्यम् । रसरसायनं ददाति । तं भक्षयित्वा कल्पायुर्भ-
वति । यथाबलो भवति । कृतपुरश्चरणः सधातुके चैत्ये यथाविभवतः
पूजां कृत्वा त्रिकालस्नायी त्रिसन्ध्यं षण्मासाः अपरिमितो जापः ।
भिक्षाहारः क्षीरयावकाहारो वा । ततः साधनं समारभेत् । कृष्णपक्षे
पुष्यनक्षत्रे करवीरकं मनःशिला वीरक्रयक्रीता ग्राह्या पञ्चगव्येन
संशोध्य ब्राह्मणकन्यया वामापधं दत्त्वा स्नानालङ्कृतां कृत्वा पूर्वा-
भिमुखो प्रविश्य तिथिकरणमुहूर्तेन पेषयेत् । अनामिकाङ्गुल्या त्रि-
षष्ठि बदरास्थिप्रमाणा गुलिका कृत्वा अश्वत्थसमुद्गके प्रक्षिप्य पटस्या-
ग्रतः सहस्रसम्पाताभिहतं कृत्वा सप्तरात्रोषितं च अन्ते शुक्लपक्षे उदारां
पूजां कृत्वा उदारतरां बलिं निवेद्य गन्धपुष्पधूपार्चितं समुद्गकं कृत्वा
चतुर्भिरश्वत्थपत्रैः स्थाप्य त्रिभिराच्छाद्य हस्तेनावष्टभ्य सर्वबुद्धबो-
धिसत्त्वानां नमस्कारं कृत्वा कुशविण्डकोपविष्टः तावज्जपेद् यावद्
रसरसायनादीनि द्रव्याणि ददाति । पुनरपि निर्गच्छति । अर्धं रत्न-
त्रयोपयोगाय कार्यम् । अथ तत्रैव तिष्ठति । न वैश्रवणनरभयं भवति ।

OTHER PUBLICATIONS

NALA EPISODE IN SANSKRIT LITERATURE

Dr N P Unni

The Nala Theme has captivated the mind of Sanskrit scholars from a very early period down to the present day This is because the charm of the story centering around a theme a love predominantly agreeable to human beings Due to its permanent charm the classic is second to none in world literature The book lists out various manuscripts available from all over the world relating to Nala literature Rs 20 00

NEW PROBLEMS IN BHASA PLAYS

Dr N P Unni

An attempt is made on this book to investigate the problem from a new angle based on the evidence of 231 manuscripts of the plays of which 185 are new manuscripts A significant chapter discussess the presentation of Bhasa plays in the Theatre in Kerala stage

A must for every student of Bhasa and the researcher working on Sanskrit Literature and Drama. Rs 60 00

MATTAVILASA PRAHASANA

Dr N P Unni

The book gives a critical study of the play by Mahendra Vikramavarman the Pallava king of the era 580 630 AD The book contains the original critically edited text in Devangari with a critical and analystical study of the various aspects of the play Rs 20 00

SANSKRIT LITERATURE OF KERALA

Dr E Easwaran Nampoothiri

This work lists out very important information available on various works biographical sketches of scholars as accepted by historians and their known works The work is a useful guide for researchers and scholar for easy and ready reference to Sanskrit literature produced in Kerala and also helpful for the understanding of the full fledged history of Sanskrit liteature in its full extent Rs 30 00

RELIGION ART AND CULTURE

Dr S Venkitasubramonia Iyer

This work is a collection of popular studies bearing on Indian religion art and culture It covers a wide range of articles comprising philosophy ritual architecture sculpture music, drama ethics and sociology all on a sanskritic basis It gives us a clear glimpse into several spots of our cultural life and presents be fore us rare prospects new perspectives and fresh evaluations

Rs 20 00